

RP 154/2022 rd

REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2023

HELSINGFORS 2022

ISSN 0785-7659

Edita Prima Oy, Helsingfors 2022

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogande förslag till statsbudgeten för 2023.

Helsingfors den 19 september 2022

Statsminister

SANNA MARIN

Finansminister *Annika Saarikko*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	15
2.1 Konjunkturutsikter	A	15
2.2 Utsikterna för den offentliga ekonomin	A	16
3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik	A	19
3.1 Den finanspolitiska linjen	A	19
3.2 Finanspolitiska åtgärder	A	23
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	24
4.1 Centrala ändringar i beskattningsgrunderna	A	26
4.2 Utvecklingen för skattepliktiga inkomster och den resterande skattebasen	A	29
4.3 Risk- och känslighetsanalys för uppskattningarna av skatteinkomster	A	30
4.4 Skatteutgifter	A	31
4.5 Övriga inkomstposter	A	31
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	33
5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	34
5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde	A	39
5.3 Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken	A	67
5.4 Regionutveckling och strukturfonder	A	69
6. Hållbar utveckling	A	71
7. Barnbudgetering	A	77
8. Utveckling av förvaltningen	A	86
8.1 Utveckling av tillvägagångssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen	A	86
8.2 Utvecklande av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen. ...	A	88
8.3 Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	89
9. Välfärdsområdenas ekonomi	A	90
9.1 Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder	A	90
9.2 Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån	A	97
9.3 Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter	A	99
10. Den kommunala ekonomin	A	100
10.1 Statsbidrag till kommunerna	A	100
10.2 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattnings- grunderna och betalningsgrunderna	A	106
10.3 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	107
11. Statsfinanserna utanför budgeten	A	108
11.1 Statliga fonder utanför budgeten	A	108
11.2 Affärsverken	A	114
11.3 Statens ägarpolitik	A	115
11.4 Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder	A	116

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning	A	116
12.1 Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2022	A	117
12.2 Statens totala balansräkning 30.6.2022	A	120
12.3 Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen . .	A	125
12.4 Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	126
12.5 Statens investeringar	A	127
12.6 Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten	A	129
12.7 Negativt eget kapital	A	129
STATSBUDGETEN FÖR 2023		1
Sifferstat		1
DETALJMOTIVERING		27
Allmänna föreskrifter		27
Inkomstposter	1	36
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1	36
12. Inkomster av blandad natur	2	67
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4	94
15. Lån	5	98
Anslag	6	101
21. Riksdagen	6	101
22. Republikens president	6	110
23. Statsrådets kansli	7	115
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8	132
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	9	164
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	10	204
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	11	262
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11	289
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	14	373
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	16	483
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18	578
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19	623
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21	719
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24	831
36. Räntor på statsskulden	26	885

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

Ekonomiska utsikter

År 2022 når BNP-tillväxten 1,7 procent tack vare en god början av året. Den ekonomiska tillväxten väntas avta mot slutet av 2022 och stanna på en långsammare nivå i början av 2023 än vad som förutsågs ännu under sommaren. År 2023 beräknas BNP växa med 0,5 %. Inflationen är som högst 2022 och avtar till i genomsnitt 3,2 procent 2023. Trots att inflationen avtar 2023, bromsar den fortfarande tillväxten av hushållens köpkraft och tillväxtutsikterna för den privata konsumtionen förblir svaga.

Den offentliga ekonomin

Den starka utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen har minskat den stora obalansen i den offentliga ekonomin som är en följd av coronapandemin. Minskningen av underskottet har också främjats av att de stödåtgärder som det beslutats om på grund av coronapandemin har minskat. Den ekonomiska tillväxten avtar dock betydligt 2023 och underskottet börjar åter öka. De många beredskapsåtgärder som vidtagits till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina försvagar de offentliga finanserna. Den svaga ekonomiska utvecklingen som kan förutses räcker inte för att jämna ut obalansen i den offentliga ekonomin, och underskottet blir fortsatt kraftigt inom den närmaste framtiden.

Den offentliga skulden i förhållande till BNP ökade till en hög nivå på grund av coronapandemin och den har inte återgått till nivån före krisen. Ökningen av skuldkvoten avstannade dock tillfälligt 2021. Skuldkvoten börjar öka på nytt genast från och med 2023. På längre sikt råder en strukturell obalans mellan intäkterna och utgifterna i den offentliga ekonomin, bland annat på grund av den åldrande befolkningen, och därför står den offentliga ekonomin inte på en hållbar grund.

Den ekonomisk-politiska linjen

Det huvudsakliga målet för den ekonomiska politik som statsminister Marins regering bedriver är att öka välfärden. Med detta avses en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och hållbara offentliga finanser.

Regeringen har som mål att höja sysselsättningsgraden till 75 % i mitten av årtiondet och öka antalet sysselsatta med 80 000 personer genom regeringens sysselsättningsåtgärder före utgången av årtiondet samt att bromsa ökningen av skuldkvoten inom de offentliga finanserna vid mitten av 2020-talet. Regeringens beslut ska leda till att ojämlikheten och inkomstskillnaderna minskar och Finland kommer att vara klimatneutralt senast 2035.

Den finanspolitiska linjen

Statsminister Marins regering driver en aktiv och ansvarsfull finanspolitik som dimensioneras efter konjunkturläget. Finanspolitiken var kraftigt stimulerande under konjunkturedgången till följd av coronapandemin. Efter återhämtningen från coronakrisen har utsikterna för världsekonomi-

min blivit dystrare på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, den snabba inflationen och energikrisen. Budgetpropositionen innehåller åtgärder som riktar sig till 2023, genom vilka medborgarnas köpkraft stöds på grund av den exceptionellt snabba stegringen av konsumentpriserna och åtgärder för att lindra konsekvenserna av de höga elpriserna.

Konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina sträcker sig till Finlands offentliga ekonomi också genom den beredskap som förändringarna i den säkerhetspolitiska omgivningen kräver. Till följd av förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön omfattar den undantagsklausul i ramen som infördes våren 2022 bl.a. nödvändiga utgiftsökningar i anknytning till försvaret, gränssäkerheten, cybersäkerheten och försörjningsberedskapen. Inom ramen för undantagsklausulen riktas utgiftsökningar på ca 2 miljarder euro till år 2023.

Finlands program för hållbar tillväxt bidrar till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt. Programmets finansieringssatsningar kommer fortfarande att vara höga 2023 och i dem ingår utgifter för EU:s återhämtnings- och resiliensplan till ett belopp av ca 574 miljarder euro.

I budgetpropositionen beaktas också de ytterligare statliga satsningar på forsknings- och utvecklingsverksamhet som det beslutats om i samband med planen för de offentliga finanserna för åren 2023—2026. Dessutom tas det från och med 2023 i bruk ett extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet i beskattningen för att stödja FoU-investeringar.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 80,5 miljarder euro, vilket är cirka 15,6 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Som en följd av social- och hälsovårdsreformen stiger utgiftsnivån inom budgetekonomin på hela årets nivå med ca 14 miljarder euro. I detta avsnitt har man dock inte beaktat att cirka 1,9 miljarder euro av välfärdsområdenas finansiering för 2023 betalas redan i december 2022. I den ordinarie budgeten för 2022 ingick dessutom ännu inga åtgärder som man beslutat om på grund av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina. Dessa åtgärder uppgår till cirka 2 miljarder euro både 2022 och 2023.

Med beaktande av de faktorer som nämns ovan ökar utgifterna 2023 med cirka 2,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Utgiftsnivån för 2023 höjs bland annat av lagstadgade och avtalsbaserade indexhöjningar. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas dessutom öka med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 i och med att den allmänna räntenivån stiger. Dock minskar utgifterna inom budgetekonomin 2023 bl.a. eftersom utgifterna för coronapandemin minskar och många av de tidsbundna utgiftsökningar (bl.a. framtidsinvesteringar) som regeringen beslutat om upphör.

Med beaktande av förändringen i prisnivån och den strukturella förändringen till följd av social- och hälsovårdsreformen ökar anslagen för förvaltningsområdena (alla andra utgifter utom ränteutgifter) med cirka en halv procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. I denna granskning minskar utgifterna dock med mer än 3,5 % jämfört med det som budgeterats för 2022 (inkl. första och andra tilläggsbudgeten), eftersom man i den andra tilläggsbudgeten för 2022 beslutade om åtgärder till ett belopp av cirka 2 miljarder euro på grund av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina.

Inkomstposter

År 2023 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning till 72,5 miljarder euro. Inkomsterna utan upplåning ökar med ca 14,6 miljarder euro, dvs. med ca 25 %. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 64,5 miljarder euro (89 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 33 % år 2023, dvs. med 15,8 miljarder euro, jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Största delen av ändringen föranleds av social- och hälsovårdsreformen, i samband med vilken en betydande del av intäkterna från förvärvsinkomstskatten och samfundsskatten överförs till staten. Utan social- och hälsovårdsreformen skulle skatteintäkterna öka med cirka 5 procent. Ökningen kan bland annat förklaras med sysselsättningsutvecklingen och ökningen av värdet av den privata konsumtionen.

Balansen inom statsfinanserna och statskulden

Balansen inom statens budgetekonomi försvagas med ca 1 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Budgetpropositionen för 2023 uppvisar ett underskott på cirka 8 miljarder euro, vilket finansieras genom ökad skuldsättning. Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet i statsfinanserna 2023 vara 3,0 % i förhållande till BNP.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) i enlighet med budgeten beräknas uppgå till ca 156 miljarder euro vid utgången av 2023, vilket är ca 56 % i förhållande till BNP. Genom den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2022 har skuldkalkylen ökat med 10 miljarder euro för beredskap för betydande behov att bevilja lån, men beloppet av de lån som staten i den exceptionella situationen beviljar elbolagen och av lån som återbetalas är förenat med betydande osäkerhet. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas till ca 1,5 miljarder euro, vilket är ca 1 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022.

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.	Ändring, % 2022—2023
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	11 343	10 944	23 876	118
Samfundsskatt	3 686	3 831	5 998	57
Mervärdesskatt	20 152	21 462	22 333	4
Övriga skatter	11 572	12 442	12 300	-1
Övriga inkomster	9 688	9 228	7 994	-13
Sammanlagt	56 441	57 907	72 501	25
Nettoupplåning och skuldhantering ¹⁾	4 307	7 040	8 045	14
Inkomstposter sammanlagt	60 748	64 946	80 546	24
Konsumtionsutgifter	18 159	18 802	20 265	8
Överföringsutgifter	44 793	44 404	57 568	30
Investeringsutgifter	2 179	1 122	1 097	-2
Övriga utgifter	871	619	1 615	161

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.	Ändring, % 2022—2023
Anslag sammanlagt	66 002	64 946	80 546	24
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-15 297			

¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på 624 miljoner euro 2021, redovisat som netto.

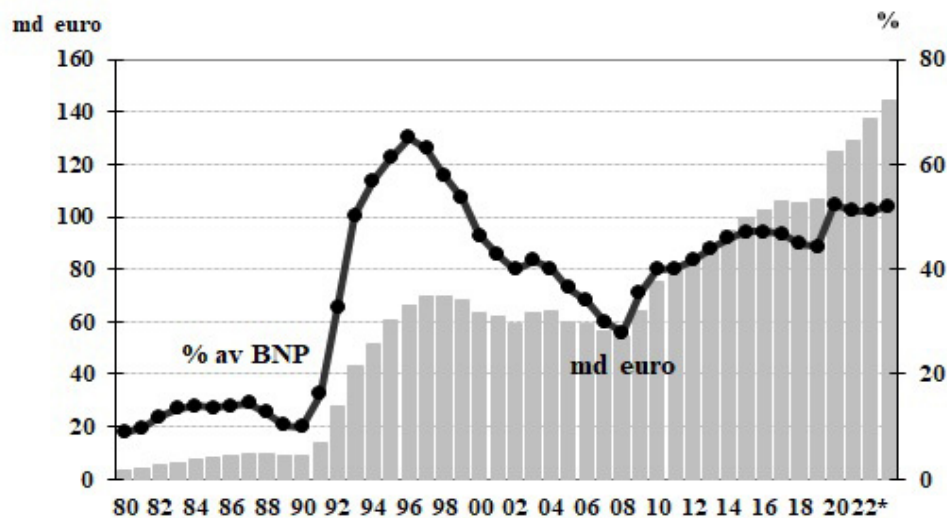
Ram för valperioden och ofördelad reserv

Beslut om ramen för valperioden 2020—2023 fattades i regeringens första plan för de offentliga finanserna den 7 oktober 2019. Efter detta har det gjorts flera undantag i ramen för valperioden, särskilt på grund av coronavirusläget. I samband med planen för de offentliga finanserna våren 2022 beslutade regeringen om en ny undantagsklausul i ramen som hänför sig till det säkerhetspolitiska läget.

Ramen för valperioden för 2023 är 69 315 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 68 832 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2023 uppgår således till 383 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserveringen på 100 miljoner euro.

Se närmare avsnitt 5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

Konsekvenser av Rysslands anfallskrig i Ukraina

I anslutning till Rysslands anfallskrig i Ukraina föreslås ett anslag på sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro för 2023 på samma sätt som 2022. Regeringen drog upp riktlinjer för anslagen huvudsakligen redan i april 2022 i samband med planen för de offentliga finanserna och gjorde ett undantag från ramarna i fråga om dem. Utgifterna enligt undantagsklausulen täcks som utgifter utanför ramen.

På grund av förändringarna i Finlands säkerhetspolitiska miljö föreslås sammanlagt ca 1 miljard euro för försvarsministeriets förvaltningsområde och Gränsbevakningsväsendet. Det föreslås anslagsökningar på sammanlagt ca 59 miljoner euro för åtgärder som förbättrar beredskapen inför cybersäkerhetshot.

Det föreslås ca 241 miljoner euro i anslag för den helhet som omfattar försörjningsberedskap, energisjälvförsörjning och ren teknik. I helheten ingår dessutom fullmakter på sammanlagt 225 miljoner euro för 2023 bl.a. för projekt för ren energi.

För utgifterna för invandringen föreslås inom ramen för undantagsklausulen cirka 791 miljoner euro. De största ökningarna hänför sig till utgifter för mottagning av personer som flyr kriget i Ukraina.

För biståndet till Ukraina föreslås 30 miljoner euro, varav 10 miljoner euro täcks med de befintliga anslagen inom utrikesministeriets förvaltningsområde.

Se närmare om de uppskattade anslagen i kapitel 5. Anslag i budgetpropositionen.

Åtgärder som anknyter till stöddandet av köpkraften och det höga elpriset

Budgetpropositionen innehåller flera åtgärder som stöder medborgarnas köpkraft till följd av att konsumentpriserna stiger exceptionellt snabbt. Det föreslås bland annat att avgifterna för småbarnspedagogik sänks permanent med 70 miljoner euro, i barnförhöjningen av förmåner föreslås tidsbegränsade höjningar och det föreslås att mervärdesskatten på persontransporter sänks till noll för perioden januari—april 2023.

I syfte att lindra konsekvenserna av höga elpriser föreslås det att mervärdesskattesatsen på el sänks till 10 procent för perioden december—april. Dessutom föreslås det att man i inkomstbeskattningen inför ett tidsbundet elavdrag i anslutning till hushållsavdraget. Det föreslås också ändringar i uppvärmningsnormen i det allmänna bostadsbidraget och i underhållsnormen för dem som bor i egna hemshus.

Se närmare avsnitt 5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde.

Stärkande av östra Finlands livskraft

För att stärka östra Finlands livskraft föreslås anslagsökningar på sammanlagt cirka 56 miljoner euro. Förslagen är indelade i fem helheter: tillgänglighet, turism, kompetensutveckling, regional utveckling samt energisjälvförsörjning och grön omställning. Som den mest betydande åtgärden föreslås för projektet för att förbättra Karelensbanan 31,1 miljoner euro som en del av finansieringen av basunderhållet av transportinfrastrukturen.

Se närmare avsnitt 5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde.

Åtgärder som stöder tillgången på kompetent arbetskraft

För att säkerställa tillräckligheten av och tillgången på social- och hälsovårdspersonal föreslås det flera olika åtgärder. För arbetet inom den förvaltningsövergripande arbetsgrupp som leds av social- och hälsovårdsministeriet och de åtgärder som den föreslår föreslås sammanlagt 2 miljoner euro. För utbildning av 2 500 nya omsorgsassistenterna föreslås en ökning på nästan 20 miljoner euro.

Se närmare avsnitt 5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde.

Ändringar i beskattningsgrunderna

I enlighet med regeringsprogrammet görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer, och detta minskar statens skatteinkomster med 637 miljoner euro på årsnivå. Syftet med indexjusteringen är att beskattningen inte ska stramas åt som en följd av skattesystemets progressivitet och ökningen av den allmänna inkomstnivån.

Den mest betydande ändringen i beskattningsgrunderna som påverkar skatteintäkterna 2023 är social- och hälsovårdsreformen. Sammantaget skärs kommunernas skatteinkomster ned med cirka 14,8 miljarder euro och statens skatteinkomster ökas med cirka 14,5 miljarder euro. För att beskattningen av förvärvsinkomster inte ska skäras till följd av skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen lindras statens förvärvsinkomstbeskattning med ca 0,37 miljarder euro. Invalidavdraget i statsbeskattningen slopas i samband med skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen.

För att kompensera hushållen för höjda energipriser sänks mervärdesskattesatsen för elenergi temporärt till 10 procent och i samband med hushållsavdraget genomförs ett tidsbundet elavdrag. Hushållens köpkraft förbättras dessutom genom en tidsbunden sänkning av den mervärdesskattesats som tillämpas på persontransporter till 0 procent. De föreslagna ändringarna beräknas minska statens skatteinkomster med sammanlagt cirka 525 miljoner euro.

Det föreslås att arbetsinkomstavdraget höjs stegvis för dem som fyllt 60 år, vilket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 73 miljoner euro. Den tidsbundna höjningen av resekostnadsavdraget föreslås fortsätta på nuvarande villkor även 2023. Detta minskar statens skatteinkomster med ca 17 miljoner euro. Lättnaden i självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 3 miljoner euro. Som en del av FoU-finansieringen införs FoU-skatteincitamentet som baserar sig på tilläggsavdrag. Detta minskar statens skatteinkomster med ca 80 miljoner euro. Dessutom höjs kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten för att kompensera sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogik och höjningen av vårdtillägget till stödet för privat vård av barn, vilket minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 100 miljoner euro.

I enlighet med gällande lagstiftning slopas rätten till ränteavdrag för bostadslån helt. Dessutom utvidgas beskattningen av vinster av indirekta fastighetsplaceringar, förtäckt dividend beskattas helt och hållet som förvärvsinkomst och reglerna för begränsning av ränteavdrag ses över. Under skatteåret 2023 införs också en värdestegringskatt för fysiska personer och begreppet ekonomisk arbetsgivare.

År 2023 slopas skattestödet för paraffinisk dieselolja, höjs avfallsskatten, sänks skattestödet för uppvärmningsbiogas och fortsätts det gradvisa slopanget av skatteåterbäringen till energiintensiva företag och de halvårsvisa höjningarna av tobaksaccisen. Dessa åtgärder beräknas öka skatteinkomsterna med sammanlagt ca 116 miljoner euro netto. Därtill fortsätter halveringen av farledsavgifterna och den tidsbundna sänkningen av lotteriskatten.

Se närmare avsnitt 4. Inkomstposter i budgetpropositionen.

Välfärdsområdenas ekonomi

År 2023 övergår ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och räddningstjänster till välfärdsområdena. Den statliga finansieringen med allmän täckning till välfärdsområdena uppgår till sammanlagt cirka 22,5 miljarder euro 2023. Av denna finansiering betalas i december 2022 cirka 1,9 miljarder euro.

Välfärdsområdena finansierar sin verksamhet i huvudsak med statlig finansiering, och de har inte beskattningsrätt. Största delen av välfärdsområdenas finansiering 2023 består av en överföring av kommunernas skatteinkomster till staten (ca 13,1 miljarder euro). Dessutom överförs finansiering från statsandelen för kommunal basservice (ca 5,4 miljarder euro) och från ersättningarna för kommunernas förlorade skatteinkomster (ca 1,9 miljarder euro) till välfärdsområdena.

År 2023 ökar de nya och mer omfattande uppgifterna inom social- och hälsovården välfärdsområdenas finansiering med cirka 274 miljoner euro netto jämfört med 2022. Sett till euro är de mest betydande reformerna den gradvisa skärpningen av vårdgarantin inom primärvården och ökningen av vårdardimensioneringen till 0,7 vårdare per klient inom heldygnsvården för äldre.

Se närmare avsnitt 9. Välfärdsområdenas ekonomi.

Kommunernas ekonomi

Den kommunala ekonomin krymper 2023 till följd av social- och hälsovårdsreformen. Nivån på statsbidragen sjunker när 70 % av statsandelen för basservicen och ersättningarna för skatteförluster överförs till välfärdsområdenas finansiering och statsunderstöden för social- och hälsovården i huvudsak överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Statsbidragen till kommunerna uppgår 2023 till ca 5,4 miljarder euro. De kalkylerade statsandelarna är ca 4,0 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster ca 0,9 miljarder euro och de övriga statsbidragen ca 0,5 miljarder euro.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 2,7 miljarder euro, varav 10 miljoner euro reserveras för höjning av kommunernas statsandel enligt prövning. År 2023 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,8 % och den därav följande ökningen av statsandelen 89,2 miljoner euro. Statsandelsprocenten sjunker till 22,10 procent.

Staten har genom beslut ökat kommunernas utgifter med sammanlagt ca 0,6 miljarder euro på 2023 års nivå räknat från valperiodens början. Besluten har ökat kommunernas inkomster i nettobelopp med ca 0,5 miljarder euro på 2023 års nivå. År 2023 är nettoeffekten av statens åtgärder på den kommunala ekonomin nästan neutral jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. De ökningarna av uppgifter och skyldigheter som följer av regeringsprogrammet har i huvudsak gjorts redan tidigare år, och en del av de tidsbundna ökningarna av statsunderstöden upphör vid utgången av 2022.

Se närmare avsnitt 10. Den kommunala ekonomin.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

BNP-tillväxten når 2022 upp till 1,7 procent tack vare att den fick ett lyft i början av året, men den mattas av 2023 och uppgår nästa år till 0,5 procent. Den ekonomiska tillväxten väntas avta mot slutet av 2022 och stanna på en långsammare nivå i början av 2023 än vad som förutsågs ännu under sommaren. Inflationen kommer att vara som högst i slutet av 2022 och den fortsätter att vara snabb i början av 2023. Inflationen blir långsammare 2023 och stannar på i genomsnitt 3,2 procent. I synnerhet priset på el väntas utifrån marknadsprisernas utveckling stiga ytterligare och vara högt fram till början av 2023. Trots att inflationen avtar 2023, bromsar den fortfarande tillväxten av hushållens köpkraft, och tillväxtutsikterna för den privata konsumtionen förblir svaga.

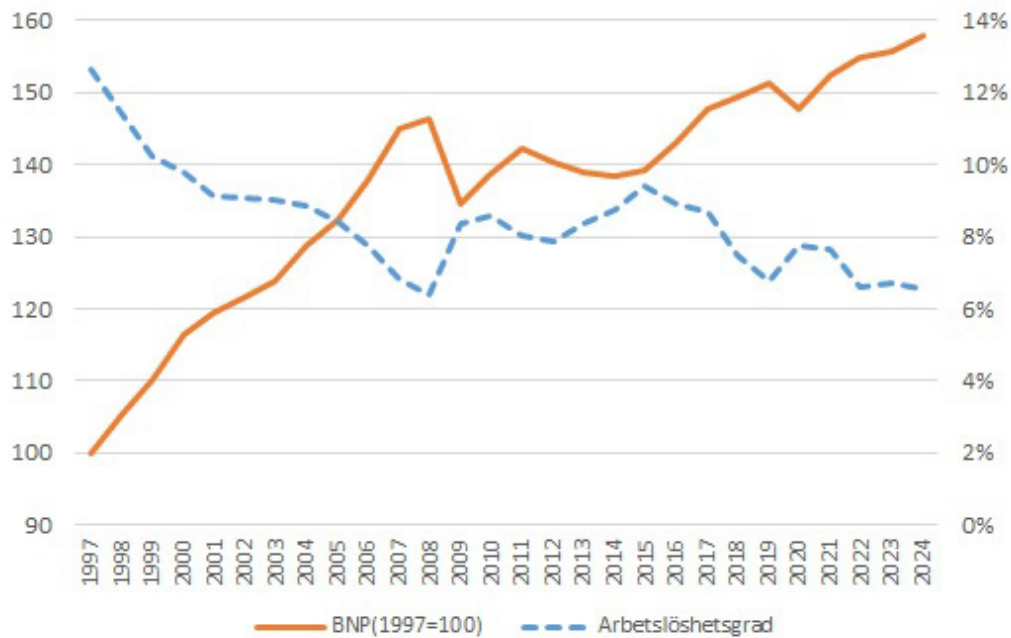
Tillväxtutsikterna för den globala ekonomin är 2023 sämre än i år, vilket återspeglas i investeringarna. Investeringsutsikterna såg ljusa ut för den finländska industrin efter coronapandemin, men osäkerheten kan fördröja eller avbryta investeringsprojekt i framtiden. Ökningen i exporten närmar sig tillväxttakten på exportmarknaden, även om företagen inte fullt ut förmår ersätta den ryska marknaden som håller på att gå förlorad. Samtidigt begränsar emellertid de försämrade ekonomiska utsikterna i euroområdet tillväxten.

Finansministeriets prognos utgår ifrån antagandet att avtalshöjningarna 2023 är högre än 2022 i hela ekonomin. Antagandet grundar sig på att efterfrågan på arbetskraft är stark och på att takten på höjningen av konsumentpriserna har ökat betydligt. Därtill väntas löneglidningarna överstiga genomsnittet nästa år, eftersom det är stor efterfrågan på kompetent arbetskraft.

Det förutspås att den ekonomiska tillväxten blir ytterst liten och att efterfrågan på arbetskraft minskar 2023, varvid antalet sysselsatta minskar något. Det att sysselsättningen minskar 2023 ökar arbetslösheten framför allt i förädlingsbranscherna, och sysselsättningsgraden väntas öka något jämfört med i år.

Samhällsekonomin utveckling

	2020	2021*	2022**	2023**
BNP:s värde, miljarder euro	238,0	251,4	268,9	278,6
BNP, volymförändring, %	-2,2	3,0	1,7	0,5
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	7,7	6,6	6,7
Sysselsättningsgrad, %	70,7	72,3	73,9	73,8
Konsumentprisindex, ändring, %	0,3	2,2	6,5	3,2
Lång ränta, 10 år, %	-0,2	-0,1	1,4	1,8

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1997—2023

2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin

Den starka utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen har minskat den stora obalans i den offentliga ekonomin som är en följd av coronapandemin. Den ekonomiska tillväxten avtar 2022, men den kraftiga sysselsättningsökningen fortsätter och den offentliga ekonomin stärks tack vare en stor ökning av skatteinkomsterna. Minskningen av underskottet främjas också av att de stödåtgärder som det beslutats om på grund av coronapandemin har minskat. Den ekonomiska tillväxten avtar i betydande utsträckning 2023, och underskottet börjar åter öka. De många åtgärder som vidtagits på grund av Rysslands invasion av Ukraina belastar den offentliga ekonomin också under kommande år. Den svaga ekonomiska tillväxt som kan förutses räcker inte för att jämna ut obalansen i den offentliga ekonomin, och underskottet blir fortsatt kraftigt inom den närmaste framtiden.

Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten ökade till en hög nivå på grund av coronapandemin och den har inte återgått till nivån före krisen. Ökningen av skuldkvoten avstannade dock tillfälligt 2021. Den temporära minskningen av den offentliga skuldkvoten beror

på en särskilt gynnsam tillväxt i det nominella BNP-värdet. Statsförvaltningens, lokalförvaltningens och välfärdsområdenas sammanlagda underskott förblir stort, och därför börjar skuldkvoten öka på nytt genast från 2023. På längre sikt råder det en strukturell obalans mellan utgifterna och inkomsterna i den offentliga ekonomin, bland annat på grund av att befolkningen blir allt äldre, och därför står den offentliga ekonomin inte på en hållbar grund.

År 2022 stärks statsförvaltningen av att stödåtgärderna till följd av covid-19 minskar och 2023 av att regeringsperiodens tidsbestämda åtgärder upphör. De åtgärder som gäller beredskap syns framför allt i statsförvaltningens finansiella ställning. Beräknat enligt det strukturella saldot är inriktningen av regeringens finanspolitik något stimulerande 2023. Från och med 2023 börjar underskottet öka i takt med att ökningen av skatteinkomsterna avtar, och senare också i och med anskaffningen av jaktplan.¹⁾ År 2023 genomförs också temporära åtgärder för att stödja medborgarnas köpkraft på grund av den exceptionellt snabba stegringen av konsumentpriserna och åtgärder för att lindra konsekvenserna av de höga elpriserna. Statens utgifter för skuldskötsel ökar också.

Från och med 2023 förändras strukturen för de offentliga samfundet i Finland när ansvaret för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Detta underlättar kommunernas strukturella utgiftstryck, som beror på att befolkningen åldras, men trots detta uppvisar kommunalekonomin ett underskott i kalkylen över utgiftstrycket. Välfärdsområdena inleder sin verksamhet med att uppvisa ett underskott. Underskottet beror bland annat på omfattande investeringar. Arbetspensionsanstaltens överskott kommer under de närmaste åren att ligga något över en procent. Pensionsutgifterna fortsätter att öka, men å andra sidan ökar premieinkomsterna kraftigt ännu i år och den stigande räntenivån ökar tillväxten av arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster. De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning förstärks av det förbättrade sysselsättningsläget, men å andra sidan höjs pensionerna och de sociala förmånerna mycket snabbt nästa år när inflationen höjer förmånernas indexhöjningar. Socialskyddsfonderna uppvisar ett litet överskott.

De största riskerna för den offentliga ekonomin hänför sig till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Rysslands invasion av Ukraina och effekterna av pristrycket som var följden av den kan återspegla sig på den offentliga ekonomin, både med avseende på den allmänna ekonomiska utvecklingen och på den beredskap situationen kräver och på den kompensation som invånarna ges. Också eventuella nya vågor av covid-19 samt den ackumulerade vårdskulden kan belasta den offentliga ekonomin. Å andra sidan har det på grund av coronapandemin under de senaste åren budgeterats mycket anslag för olika objekt. Alla anslag blir inte nödvändigtvis använda, och detta kan särskilt i år vara gynnsamt för den offentliga ekonomin.

De villkorade åtagandena i den offentliga ekonomin och i synnerhet den betydande ökningen av garantierna utgör en risk för den offentliga ekonomin. Det faktum att borgensansvaren koncentreras till vissa branscher och företag ökar riskerna i anknytning till borgensansvaren. En omfattande realisering av åtagandena skulle öka de offentliga utgifterna och forcera ökningen av skuldkvoten. Ju högre skuldkvoten har stigit under perioden med de låga räntorna desto mer börjar de stigande räntorna belasta kostnaderna för skuldhanteringen på längre sikt.

¹⁾ I prognosen antas det att nya plan kommer att överlätas till Finland från och med 2025. I nationalräkenskaperna noteras jaktplansprojektet enligt prestationsprincipen i det finansiella saldot.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2020	2021*	2022**	2023**
Skatter och socialskyddsavgifter	41,8	42,9	42,4	41,9
Offentliga samfunds utgifter	57,2	55,5	53,9	54,7
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2
— Statsförvaltningen	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0
— Lokalförvaltningen	0,0	-0,2	-0,4	-0,4
— Vårdsområdena				-0,2
— Arbetspensionsanstalterna	0,1	0,8	1,4	1,3
— Övriga socialskyddfonder	-0,1	-0,1	-0,1	0,1
Primärt saldo	-4,8	-2,2	-0,8	-1,5
Strukturellt saldo	-3,8	-2,0	-1,0	-1,5
Offentliga samfunds bruttoskuld	74,8	72,3	71,2	72,7
Statsskulden ¹⁾	52,5	51,2	50,8	52,0

¹⁾ FM:s ekonomiska avdelnings bedömning av statsskulden avviker från den bedömning som gjorts utifrån budgeteringen, bl.a. på grund av uppdaterade inkomstposter.

Centrala förändringar i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2021**Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2021¹⁾**

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2023
Saldo i de offentliga finanserna, våren 2022	-1,7
Staten:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,3
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	-0,4
Effekten av andra faktorer	0,1
Lokalförvaltningen:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,2
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,05
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0
Effekten av andra faktorer	-0,1
Arbetspensionsfonder:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0
Effekten av andra faktorer	0,3
Övriga socialskyddfonder:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,2
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2021¹⁾

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2023
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0
Effekten av andra faktorer	0,0
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2022	-2,2

¹⁾ På grund av avrundningar stämmer slutsummorna nödvändigtvis inte vid addering.

3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik

Målet för den ekonomiska politiken enligt regeringsprogrammet för statsminister Marins regering är att öka välfärden. Med detta avses en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och hållbara offentliga finanser. Enligt regeringsprogrammet är regeringens viktigaste mål för den ekonomiska politiken följande:

- i en situation där världsekonomin utvecklas normalt och den inhemska ekonomin återspeglar den globala utvecklingen ska sysselsättningsgraden höjas till 75 % och antalet sysselsatta öka med minst 60 000 före utgången av 2023
- i en normalsituation för den globala ekonomin ska de offentliga finanserna vara i balans 2023
- genom regeringens beslut minskar ojämlikheten och inkomstskillnaderna
- genom regeringens beslut är Finland klimatneutralt senast 2035.

Den kris som coronaviruset orsakade skapade ett behov av att precisera målen för den offentliga ekonomin och sysselsättningsutvecklingen enligt regeringsprogrammet. Våren 2021 uppställde regeringen i sin färdplan för stärkande av hållbarheten i de offentliga finanserna som mål att

- bromsa ökningen av skuldkvoten inom de offentliga finanserna vid mitten av 2020-talet
- höja sysselsättningsgraden till 75 % i mitten av årtiondet och öka antalet sysselsatta med 80 000 personer genom regeringens sysselsättningsåtgärder före utgången av årtiondet.

3.1. Den finanspolitiska linjen

Statsminister Marins regering driver en aktiv och ansvarsfull finanspolitik som dimensioneras efter konjunkturen.

Finanspolitiken var kraftigt stimulerande under konjunkturedgången till följd av coronapandemin. Regeringen fattade beslut om omfattande åtgärder för att trygga arbetsplatser och människors försörjning och underlätta företagens ekonomiska situation i det svåra läge som coronavirussituationen orsakar.

Utsikterna för världsekonomin har blivit dystrare på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, den snabba inflationen och energikrisen. Osäkerheten till följd av kriget har försvagat konsumenternas och företagens förtroende. I Finland har inflationen stigit till nästan 8 procent under de för-

sta månaderna av 2022. Trots att den tilltagande inflationen fortfarande till största delen är en följd av de stigande energipriserna, håller inflationen på att bli mer utbredd.

Budgetpropositionen innehåller åtgärder, genom vilka medborgarnas köpkraft stöds på grund av den exceptionellt snabba stegringen av konsumentpriserna och åtgärder för att lindra konsekvenserna av de höga elpriserna. Dessa åtgärder är i regel tidsbegränsade och gäller antingen den kommande vintersäsongen (t.ex. sänkningen av mervärdesskatten på el och elavdraget i anslutning till hushållsavdraget) eller år 2023 (t.ex. höjningarna i barnförhöjningen av förmåner). Totalkostnaden för dessa åtgärder för år 2023 är ca 0,7 miljarder euro.

Konsekvenserna av Rysslands anfallskrig sträcker sig till Finlands offentliga ekonomi också genom den beredskap som förändringarna i den säkerhetspolitiska omgivningen kräver. Regeringen har i den andra tilläggsbudgeten för innevarande år och i planen för de offentliga finanserna 2023—2026 svarat på akuta beredskapsbehov. Våren 2022 infördes en undantagsklausul i ramen som omfattar bl.a. nödvändiga utgiftsökningar i anknytning till försvaret, gränssäkerheten, cybersäkerheten och försörjningsberedskapen. Undantagsklausulen omfattar utgiftsökningar på sammanlagt ca 8 miljarder euro, varav ca 2 miljarder euro riktas till 2023.

I enlighet med vad som beslutats redan tidigare i regeringsprogrammet har regeringen på permanent basis inriktat ytterligare satsningar på bland annat den sociala tryggheten och social- och hälso-tjänsterna, småbarnspedagogiken, utbildningen och forskningen samt på miljöskydd och klimatpolitiska åtgärder. De permanenta extra satsningarna enligt regeringsprogrammet som gjordes i början av regeringsperioden är ca 1,4 miljarder euro på 2023 års nivå jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna från våren 2019. De permanenta utgiftsökningarna täcks i huvudsak med diskretionära permanenta extra inkomster och med omfördelningar samt med beslut som ökar antalet sysselsatta. Finansieringen av regeringens tidsbundna framtidsinvesteringar upphörde 2022.

Andra bestående tilläggsatsningar än de tillägg enligt regeringsprogrammet som nämns ovan är cirka 0,8 miljarder euro på 2023 års nivå och ca 1,6 miljarder euro på 2026 års nivå. Detta omfattar som nyaste åtgärder den parlamentariskt fastställda nivån för den s.k. Veikkaus-helheten samt de anslagssatsningar som fastställts för den statliga FoU-finansieringen.

Därtill bidrar Finlands program för hållbar tillväxt till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt i enlighet med målen i regeringsprogrammet. Programmets finansieringsinsatser kommer fortfarande att ligga på en hög nivå 2023. Budgetpropositionen för 2023 innehåller 574 miljoner euro i utgifter som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen. I anslagen har beaktats de riktlinjer som ministerarbetsgruppen för hållbar tillväxt har dragit upp i fråga om minskningen av understöden till följd av att Finlands tilldelning minskar.

Det har beslutats att de permanenta inbesparingar på 370 miljoner euro som det beslutades om våren 2021 i planen för de offentliga finanserna genomförs genom att sänka ramnivån samt genom att anvisa inbesparingar på 313 miljoner euro på olika förvaltningsområden från och med 2023. Storleksklassen på inbesparingarna som anvisas inom de olika förvaltningsområdena har minskat något jämfört med vad som fastställdes våren 2022, eftersom besparingen gällande basunderhållet av transportinfrastrukturen inte ingår i budgetpropositionen.

Genom beskattningsbeslut har regeringen strävat efter att främja klimatmålen och stärka den ekonomiska tillväxten. Forsknings- och utvecklingsverksamheten stöds med ett tilläggsavdrag som träder i kraft 2023. I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs en indexjustering i beskattningsgrunderna för skatten på förvärvsinkomster på samtliga inkomstnivåer. År 2023 höjs tobaksskatten och upphör skattestödet för paraffinsk diesel. Det gradvisa slopandet av skatteåterbäringarna till energiintensiva företag fortsätter och avfallsskatten höjs. Ränteavdraget för bostadslån slopas helt och beskattningen av vinster från indirekta fastighetsplaceringar utvidgas. I och med att de nya välfärdsområdena grundas överförs skatteinkomster från kommunerna till staten samtidigt som kommunernas kostnader och arbetsbörda minskar avsevärt. Statens skatteinkomster ökar i och med reformen med 14,6 miljarder euro 2023. I samband med överföringen av skatteinkomster lindras beskattningen av förvärvsinkomster med 0,3 miljarder euro för att reformen inte ska leda till en skärpning av beskattningen för någon inkomsttagargrupp.

Beräknat enligt det strukturella saldoto är inriktningen av regeringens finanspolitik något stimulerande 2023.

Mål och regler för finanspolitiken

Regeringen har som mål att i enlighet med färdplanen för hållbarhet bromsa ökningen av skuldkvoten inom den offentliga ekonomin i mitten av 2020-talet.

EU-lagstiftningen fastställer referensvärden på 3 % för underskottet i de offentliga finanserna och referensvärden på 60 % för skulden i förhållande till BNP. Dessutom sätts det i enlighet med EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen ett medelfristigt mål för det strukturella saldoto i de offentliga finanserna (Medium-term objective, MTO).

Statsrådet fastställde i planen för de offentliga finanserna våren 2022, att det i enlighet med 2 § i den finanspolitiska lagen (869/2012) hösten 2019 satta medelfristiga målet på -0,5 % i förhållande till BNP för det strukturella saldoto i de offentliga finanserna kvarstår oförändrat. Detta är den miniminivå som Finland förbundit sig till i det finanspolitiska avtalet. I planen för de offentliga finanserna har det även satts upp fleråriga mål för det finansiella saldoto, för utgifterna och för skulden i de offentliga finanserna så att de är förenliga med uppnåendet av det medelfristiga målet och det balansmål för de offentliga finanserna som uppställts i regeringsprogrammet.

Europeiska kommissionen offentliggjorde den 20 mars 2020 ett meddelande¹⁾, i vilket den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten aktiveras²⁾ på grund av den allvarliga ekonomiska recessionen inom hela EU-området till följd av coronavirusläget. Medlemsstaterna understödde i sitt gemensamma yttrande³⁾ av den 23 mars 2020 att klausulen tas i bruk. Giltighetstiden för undantagsklausulen har förlängts flera gånger och den gäller till utgången av 2023.⁴⁾ Den allmänna undantagsklausulen, liksom också ovanliga händelser som drabbar enskilda länder, gör det möjligt för medlemsstaterna att tillfälligt avvika från den anpassningsbana som

¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1591119459569&uri=CELEX:52020DC01>

²⁾ Rådets förordning (EG) nr 1466/97, artiklarna 5.1, 6.3, 9.1 och 10.3 samt rådets förordning (EG) nr 1467/97, artiklarna 3.5 och 5.2.

³⁾ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/>

syftar till uppnåendet av det medelfristiga målet för de offentliga finanserna, förutsatt att detta inte äventyrar hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt.

Giltighetstiden för den allmänna undantagsklausulen har ansetts innebära att även de exceptionella omständigheter som avses i Finlands finanspolitiska lagstiftning (den finanspolitiska lagen 869/2012 och statsrådets förordning om en plan för de offentliga finanserna, 120/2014) råder. Detta innebär att de fleråriga och sektorspecifika målen inte behöver leda till att det medelfristiga målet nås.¹⁾ Förordningen om en plan för de offentliga finanserna uppdaterades våren 2022 för att förtydliga detta.

I planen för de offentliga finanserna har regeringen ställt följande nominella sektoriella mål för det strukturella saldot 2023:

- underskottet i statsfinanserna ca 2¼ % i förhållande till BNP
- underskottet i lokalförvaltningens ekonomi ca ½ % i förhållande till BNP
- välfärdsområdenas saldo nära balans
- arbetspensionsanstaltens överskott ca 1 % i förhållande till BNP
- de övriga socialskyddsfondernas saldo nära balans.

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet för statsfinanserna, som begränsar beloppet av de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Med hjälp av utgiftsregeln garanteras en utgiftspolitik inom statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig och främjar ekonomisk stabilitet. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen.

Beslut om ramen för valperioden 2020—2023 fattades som en del av regeringens första plan för de offentliga finanserna den 7 oktober 2019. Till följd av bl.a. coronavirussituationen förändrades helhetsbilden av Finlands ekonomi och de finanspolitiska behoven avsevärt under början av valperioden jämfört med läget hösten 2019. Man beslutade att avvika från det ursprungliga rambeslutet bl.a. som ett led i uppgörelsen i samband med halvtidsöversynen, då regeringen beslutade att höja ramen för valperioden, samt att höja ramen för 2022 med 900 miljoner euro och ramen för 2023 med 500 miljoner euro. Behovet att höja ramnivån 2023 minskade av att det beslutades att 370 miljoner euro av ramutgifterna omfördelas permanent från och med 2023.

⁴⁾ Kommissionen konstaterade hösten 2020 att den allmänna undantagsklausulen fortfarande är i kraft 2021. I sitt tillkännagivande om styrningen av finanspolitiken från mars 2021 meddelade kommissionen om de ekonomiska villkor under vilka undantagsklausulen kan upphävas, och i juni 2021 konstaterade kommissionen utifrån sin vårprognos att klausulen ska gälla till utgången av 2022. I sitt tillkännagivande om styrningen av finanspolitiken från mars 2022 konstaterade kommissionen att den allmänna undantagsklausulen upphör att gälla vid ingången av 2023, men att kommissionen med beaktande av den rådande osäkerheten bedömer situationen på nytt utifrån sin vårprognos. Kommissionen föreslog den 23 maj 2022 att den allmänna undantagsklausulen ska fortsätta 2023, eftersom det ännu inte kan anses att den allvarliga ekonomiska recessionen i EU-området som pandemin utlöst skulle ha upphört.

¹⁾ Också Statens revisionsverk har konstaterat att det är motiverat att göra den tolkningen att den flexibilitet som skapats i EU-förfarandena även ingår i de nationella kraven. (Statens revisionsverks särskilda berättelse till riksdagen: Rapport om övervakningen av finanspolitiken 2020.)

Regeringen beslutade i planen för de offentliga finanserna 2023—2026 om undantag från ramar i det allvarliga och avsevärt förändrade säkerhetspolitiska läget som berör hela Europa. Bland annat sådana nödvändiga utgiftsökningar för försvaret, gränssäkerheten, cybersäkerheten och försörjningsberedskapen som direkt hänför sig till läget omfattas av undantagsklausulen i ramen (se närmare avsnitt 5.1).

3.2. Finanspolitiska åtgärder

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

För att uppnå de mål som regeringen satt upp i färdplanen för hållbarhet har följande potentiella åtgärdsområden identifierats med tanke på stärkandet av de offentliga finanserna:

- åtgärder för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten
- åtgärder för att stärka förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt
- åtgärder för att öka produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och öka kostnadseffektiviteten
- social- och hälsovårdsreformen samt åtgärder som förbättrar social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet.

Regeringen har vid beredningen av färdplanen för ekonomisk tillväxt och hållbarhet bedömt möjligheterna att stärka de offentliga finanserna i fråga om varje åtgärdsområde, och fattat beslut om åtgärderna.

Regeringen har förbundit sig till långsiktiga åtgärder för att höja sysselsättningsgraden. Genom beslut i samband med detta eftersträvar man uppskattningsvis 80 000 nya sysselsatta. Att sysselsättningsgraden ökar är det viktigaste enskilda elementet i inkomstunderlaget i regeringsprogrammet. Allt som allt har regeringen hittills, med de senaste besluten, beslutat om sysselsättningsfrämjande åtgärder som uppskattas stärka de offentliga finanserna med 560 miljoner euro på 2029 års nivå, med beaktande av kostnaderna för åtgärderna och de besparingar som en ökad sysselsättning medför. De viktigaste åtgärdsområdena är slopandet av tilläggsdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa, den nordiska jobbsökningsmodellen, finansieringsreformen i anslutning till överföringen av arbets- och näringstjänsterna till kommunerna, bestämmandet av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa enligt inkomsten i euro samt utvidgandet av läroplikten.

Finland har som mål att öka forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 procent i förhållande till BNP före 2030 i enlighet med regeringsprogrammet, färdplanen för forskning, utveckling och innovation (FoUI-färdplanen) och den parlamentariska FoUI-arbetsgruppen. I budgetpropositionen för 2023 beaktas de ytterligare statliga satsningar på FoU-helheten som det beslutades om i samband med planen för de offentliga finanserna 2023—2026. Närmare information om statens FoU-finansiering finns i avsnitt 5.3.

I Finland har det den 1 juli 2021 bildats 21 välfärdsområden, till vilka från och med den 1 januari 2023 ska överföras de tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som kommunerna och samkommunerna för närvarande ansvarar för, samt kostnaderna för dessa tjäns-

ter. Vårdfördområdena finansierar sin verksamhet i huvudsak med statlig finansiering. Vårdfördområdenas ekonomi granskas i avsnitt 9.

Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen

Den offentliga ekonomin uppvisar ett underskott under hela regeringsperioden och inte heller skuldkvoten kommer att sjunka permanent. Coronaviruspandemin och Rysslands anfallskrig har haft sin egen inverkan på dessa.

Underskottet i de offentliga finanserna underskred referensvärdet på 3 procent enligt EU-fördraget redan 2021 och ligger klart under det också 2022 och 2023.

I fjol började skuldkvoten minska och enligt finansministeriets prognos hösten 2022 fortsätter minskningen ännu i år. De försvarsupphandlingar som det redan tidigare har beslutats om, den svaga ökningen av skatteinkomsterna till följd av den svaga ekonomiska tillväxten, ökningen av de åldersrelaterade utgifterna samt normaliseringen av räntenivån leder till att skuldkvoten börjar öka på nytt från och med nästa år. Skuldsättningen inom de offentliga finanserna har sedan 2020 överskridit referensvärdet på 60 procent enligt EU-fördraget.

I en rapport som kommissionen publicerade den 23 maj 2022 konstaterades det att skuldskriteriet inte har uppfyllts 2021. Kommissionen har dock redan i sitt tillkännagivande om den finanspolitiska styrningen i mars 2022 konstaterat att den inte på våren ämnar inleda förfaranden vid alltför stora underskott (EDP) och anser att i synnerhet uppfyllandet av skuldnedsättningsvillkoret är för krävande för närvarande. Kommissionen konstaterade i maj att den bedömer behovet av att öppna förfarandena vid alltför stora underskott på nytt hösten 2022.

Iakttagandet av EU:s krav på de offentliga finanserna utvärderas i den preliminära budgetplanen för 2023 som offentliggörs i oktober 2022 och lämnas till EU. Kommissionen framför sina synpunkter på eventuella ändringar i samordningsramen för den ekonomiska politiken efter sommaren och i god tid före 2023.

I ljuset av finansministeriets prognos från hösten 2022 är de nominella mål för saldot som uppställts för de olika sektorerna inom de offentliga finanserna för 2023 i stort sett på väg att uppnås. Statsförvaltningens finansiella saldo förutspås 2023 vara svagare än det uppställda målet (ca -2¼ %), och lokalförvaltningens finansiella saldo understiger målet (ett underskott på ca ½ procent). Även vårdfördområdenas finansiella saldo ligger i linje med målet nära balans. Arbetspensionsanstaltens finansiella saldo bedöms nå upp till det målsatta överskottet på 1 procent, och de övriga socialskyddsfonderna uppvisar ett svagt överskott och är således på målsatt sätt nära balans.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

År 2023 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning uppgå till 72,5 miljarder euro. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 64,5 miljarder euro (89 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 33 % år 2023, dvs. med 15,8 miljarder euro, jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Ändringen föranleds av social- och hälsovårdsreformen, i

samband med vilken en betydande del av intäkterna från förvärvsinkomstskatten och samfundsskatten överförs till staten. Inkomsterna utan upplåning ökar med 14,6 miljarder euro.

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2021—2023¹⁾

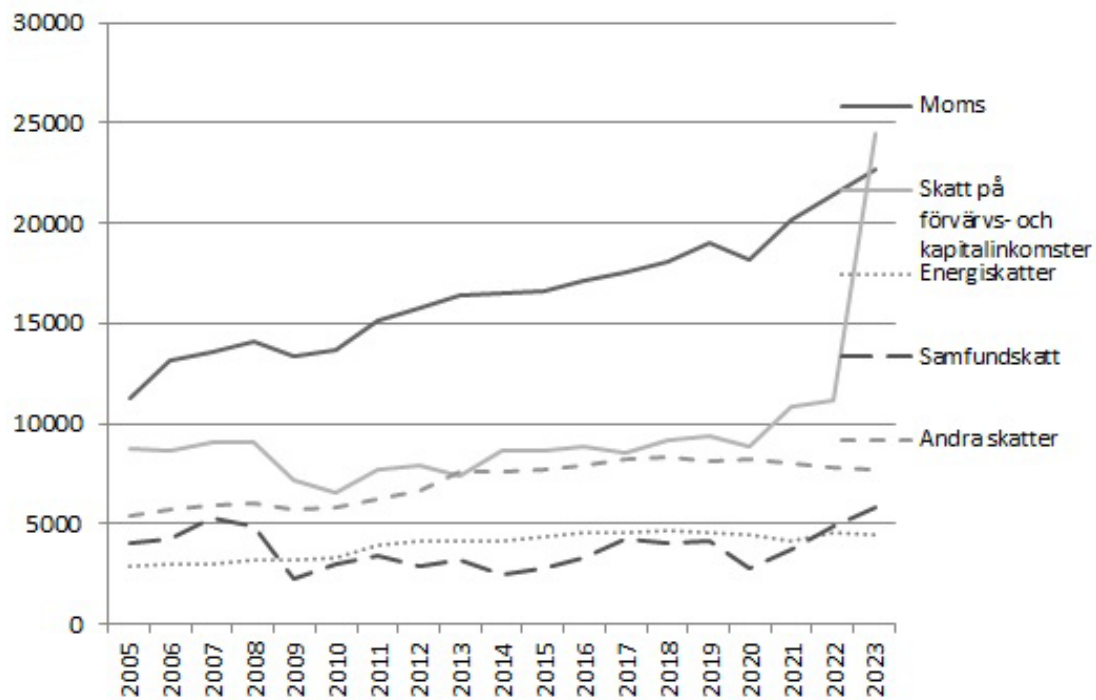
Kod	Avdelning	År 2021	År 2022	År 2023	Förändring 2022—2023	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	46 753	48 679	64 507	15 829	33
12.	Inkomster av blandad natur	7 152	6 383	6 513	130	2
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	2 379	2 696	1 331	-1 365	-51
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	157	149	150	1	1
	Sammanlagt	56 441	57 907	72 501	14 595	25
15.03.01	Nettoupplåning och skuldhantering	4 307	7 040	8 045	1 005	14
	Sammanlagt	60 748	64 946	80 546	15 599	24

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Av figuren nedan framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt de viktigaste skattelagen åren 2005—2023. Skatteinkomsterna har ökat kraftigt efter 2020 i och med att ekonomin har börjat återhämta sig från de svårigheter som coronapandemin medförde. Social- och hälsovårdsreformen, som träder i kraft 2023, medför en betydande ökning i skatteinkomsterna när organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena och det anknytande finansieringsansvaret överförs från kommunerna till staten.

På grund av social- och hälsovårdsreformen utgör inkomstbeskattningen från och med 2023 statens största enskilda inkomstkälla. Social- och hälsovårdsreformen ökar statens skatteinkomster med ca 14,5 miljarder euro 2023. Mervärdesskattens betydelse som statens inkomstkälla förblir betydande. Samfundsskatteintäkterna är beroende av resultatutvecklingen hos företagen och utmärkande för dem är en stark bundenhet till konjunkturväxlingar. Samfundsskatteintäkterna har minskat då man blickar tillbaka över en längre period. En delorsak är att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, då målet har varit att säkerställa att Finland bibehåller sin konkurrenskraft som målland för investeringar. Intäkterna av energiskatt har uppvisat en förhållandevis anspråkslös tillväxt. Detta förklaras av den lågmälda tillväxten hos skatteunderlaget, t.ex. bränsle- och elkonsumention. Det har genomförts höjningar av energiskatterna — samtidigt har skattebelastningen minskat till följd av att konsumtionen allt mer övergår till energiprodukter, som beskattas med lägre skattesatser.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2005—2023 (mn euro)

4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Ett mål för den skattepolitik som statsminister Marins regering bedriver är att säkerställa finansieringsunderlaget för välfärdssamhället i en digital världsekonomi som utvecklas snabbt. Genom att skatteunderlaget stärks möjliggörs låga skattesatser och en rättvis beskattning, vilket främjar företagsverksamhet, sysselsättning, tillväxt och välfärd.

Inom beskattningen eftersträvas lösningar som ur ett ekonomiskt perspektiv mest effektivt främjar regeringens klimatmål, som snabbar upp utvecklingen bort från fossila bränslen och som samtidigt uppfyller kraven på social rättvisa. Detta hänger samman med en energiskattereform och en reform av beskattningen av fordonstrafiken, åtgärder som främjar cirkulär ekonomi samt utredning av möjligheten att införa utsläppsbaserade konsumtionsskatter.

I enlighet med regeringsprogrammet har beskattningen skärpts huvudsakligen inom området för punktbeskattningen. Syftet är att finansiera de permanenta utgiftsökningar som följer av regeringsprogrammet och samtidigt styra konsumtionen i en mer miljövänlig och hälsosam riktning. I

syfte att främja hälsa har man under regeringsperioden infört höjningar i punktskatterna på tobak, alkohol och läskedrycker. Låg- och medelinkomsttagare har kompenserats för de skärpta konsumtionsskatterna genom att inkomstbeskattningen har lindrats. I beskattningen av förvärvsinkomster görs en årlig indexjustering.

Regeringen har förbundit sig till att inte använda skattelättnader eller skatteutgifter för att kringgå ramen. I överensstämmelse med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna.

Förändringar 2023

I enlighet med regeringsprogrammet görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer, vilket minskar statens skatteinkomster med 637 miljoner euro per år. Syftet med indexjusteringen är att beskattningen inte ska stramas åt som en följd av skattesystemets progressivitet och ökningen av den allmänna inkomstnivån.

Den mest betydande ändringen i beskattningsgrunderna som påverkar skatteintäkterna 2023 är social- och hälsovårdsreformen. I samband med reformen överförs organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena och det anknytande finansieringsansvaret från kommunerna till staten. Kommunernas inkomster minskas i motsvarande grad som kostnader överförs genom att statsandelarna, kompenstationerna för förlorade skatteinkomster, kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten samt kommunalskatten sänks. Statens andel av intäkterna från samfundsskatten ökar och statens beskattning av förvärvsinkomster stramas åt i motsvarande grad som kommunalskatten sänks. Sammantaget skärs kommunernas skatteinkomster ned med ca 14,8 miljarder euro och statens skatteinkomster ökas med ca 14,5 miljarder euro.¹⁾ För att beskattningen av förvärvsinkomster inte ska skäras till följd av skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen lindras statens förvärvsinkomstbeskattning med ca 0,37 miljarder euro. Invalidavdraget i statsbeskattningen slopas i samband med skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen.

För att kompensera hushållen för höjda energipriser sänks mervärdesskattesatsen för elenergi temporärt till 10 procent och i samband med hushållsavdraget genomförs ett temporärt elavdrag. Hushållens köpkraft förbättras dessutom genom en temporär sänkning av den mervärdesskattesats som tillämpas på persontransporter till 0 procent. De föreslagna ändringarna beräknas minska statens skatteinkomster med sammanlagt cirka 525 miljoner euro.

Den åldersbaserade höjning av arbetsinkomstavdraget som görs stegvis minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 73 miljoner euro och sänkningen av självriskan för avdraget för arbetsresor för dem som återvänder från familjeledigheter minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 3 miljoner euro. Den temporära höjningen av resekostnadsavdraget ska fortsät-

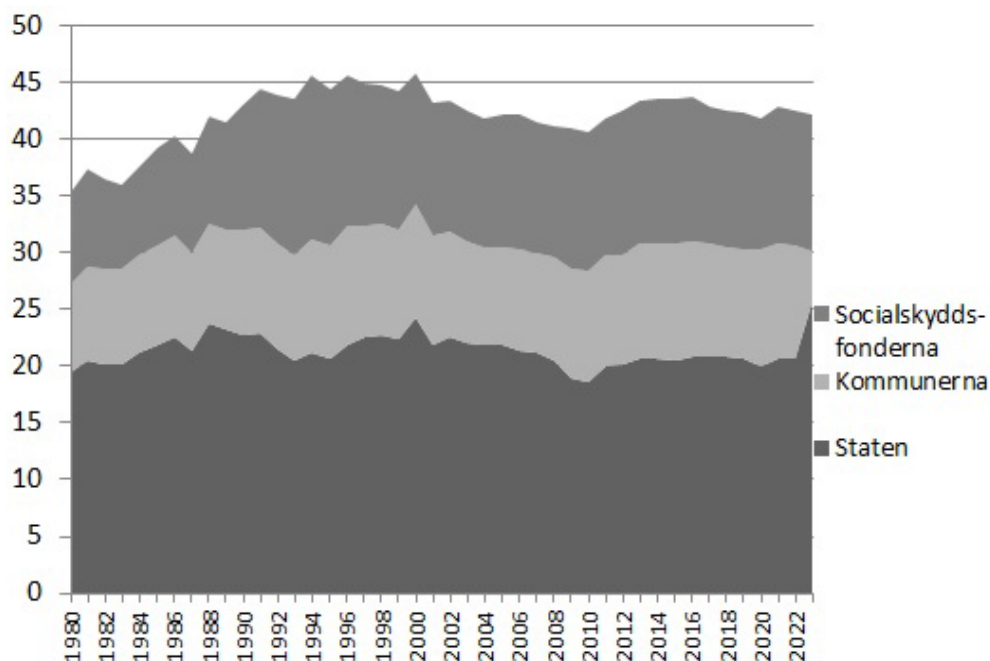
¹⁾ Beloppet av de skatteinkomster som i samband med social- och hälsovårdsreformen överförs från kommunerna uppskattas på 2022 års nivå, och därför har sänkningen av den kommunala skattesatsen och kommunernas utdelning av samfundsskatten dimensionerats enligt tvärsnittssituationen 2022. I kalkylen enligt nivån 2022 uppgår de skatteinkomster som överförs från kommunerna till ca 13,9 miljarder euro. När ändringarna beräknas enligt nivån för senare år, förändras eurobeloppen.

tas, vilket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 17 miljoner euro. Som en del av FoU-finansieringen införs ett FoU-skatteincitament som baserar sig på tilläggsavdrag. Detta minskar statens skatteinkomster med ca 80 miljoner euro. Dessutom höjs kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten för att kompensera sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogik och höjningen av vårdtillägget till stödet för privat vård av barn, vilket minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 100 miljoner euro.

Ränteavdraget för bostadslån slopas helt. Beskattningen av vinster från indirekta fastighetsplaceringar utvidgas. Reglerna för begränsning av ränteavdrag ses över. Under skatteåret 2023 införs en värdestegringsskatt för fysiska personer och begreppet ekonomisk arbetsgivare.

År 2023 slopas skattestödet för paraffinisk dieselloja, höjs avfallsskatten, sänks skattestödet för uppvärmningsbiogas och fortsätts det gradvisa sloandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag och de halvårsvisa höjningarna av tobaksaccisen. Dessa åtgärder beräknas öka skatteinkomsterna med sammanlagt ca 116 miljoner euro netto. Därtill fortsätter halveringen av farledsavgifterna och den tidsbundna sänkningen av lotteriskatten.

Figur 4. Offentliga samfunns skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2023 (totalskattegrad)

4.2. Utvecklingen för skattepliktiga inkomster och den resterande skattebasen

Skatteutfallet påverkas både av ändringarna i beskattningsgrunderna och av skattebasens utveckling, som i sin tur är beroende av hur samhällsekonomin och dess olika delar utvecklas. Som grund för inkomstposterna används bedömningar av skattebasens utveckling (se tablan nedan) härledda ur den prognos av finansministeriet som ingår i bilagan Ekonomisk översikt till budgetpropositionen.

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2020	2021	2022	2023
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	1,4	6,0	2,7	3,5
— löneinkomster	-0,1	5,2	4,8	3,3
— pensioner och andra sociala förmåner	6,5	0,7	1,6	7,0
— kapitalinkomster	-0,8	29,4	-7,2	-4,4
Inkomstnivåindex	1,9	2,4	2,6	3,5
Rörelseöverskott	1,6	6,1	9,4	4,7
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	-5,1	5,9	8,4	4,2
Mervärdesskattebas	-3,0	5,5	9,0	4,6
Bensinförbrukning	-5,6	1,7	-3,2	-1,7
Förbrukning av dieselolja	0,2	-6,3	-0,6	-0,9
Elförbrukning	-5,9	6,6	-1,5	3,3
Konsumtion av skattebelagd alkohol	1,1	-1,2	-3,8	1,1
Nya beskattningsbara personbilar (st.)	93 130	94 099	85 000	110 000
Konsumentprisindex	0,3	2,2	6,5	3,2

4.3. Risk- och känslighetsanalys för uppskattningarna av skatteinkomster

Som det konstateras ovan grundar sig de uppskattade skatteinkomsterna i budgetpropositionen på finansministeriets ekonomiska prognos och på en bedömning baserad på prognosen av hur skattebaserna kommer att utvecklas. Hur skatteintäkterna påverkas av en ekonomisk utveckling som avviker från prognosen beror på vilka faktorer som ligger bakom avvikelsen. Effekterna är större ju mer makroutvecklingen avviker från prognosen på grund av förändringar i den inhemska efterfrågan, i motsats till förändringar i den yttre efterfrågan. Bedömningen på basis av den faktiska utvecklingen är att om den ekonomiska tillväxten avtar med en procentenhet försämras statens finansiella ställning med ca 0,3 procentenheter i förhållande till totalproduktionen. Detta beror till största del på att skatteinkomsterna minskar. I förhållande till totalproduktionen 2023 påverkar en förändring på en procentenhet i den ekonomiska tillväxten statens finansiella ställning med 0,8 miljarder euro.

I vidstående tablå visas en uppskattning av i vilken mån intäkterna från vissa skatteslag påverkas av förändringar i skattebasen.

En närmare beskrivning av hur skatteinkomstprognoser uppgörs finns i finansministeriets promemoria Budjettalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä (Beredningsförfaranden för budgetekonomins inkomstskalkyler vid finansministeriet) (www.vm.fi).

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvs- inkomster	Löneinkomster	1 %-enh.	497 (inkl. avgifter), varav staten 305
	Pensionsinkomster	1 %-enh.	153, varav staten 103
Skatt på kapital- inkomster	Kapitalinkomster	1 %-enh.	46
	Rörelseöverskott	1 %-enh.	77, varav staten 59
Samfundsskatt	Värdet av den privata konsumtionen	1 %-enh.	141
Moms	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	3
Bilskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	9
	Bensinförbrukning	1 %	13
Energiskatt	Dieselförbrukning	1 %	15
	Alkoholkonsumtion	1 %	15
Punktskatt på alkoholdrycker	Alkoholkonsumtion	1 %	15
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	10

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds.

För närvarande har 193 olika skatteutgifter fastställts för 2023. För ungefär en tredjedel av dessa kan inte något uppskattat belopp anges och för en del kan endast storleksklassen uppskattas. Vid granskning av skatteutgifterna bör det beaktas att sloandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna är överlappande, vilket innebär att de påverkar varandras storlek. Skatteutgifterna och deras inverkan på skatteintäkterna behandlas enligt skatteslag i förklaringsdelen till inkomstmomenten.

4.5. Övriga inkomstposter

Inkomster av blandad natur, mn euro

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.	2022—2023 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	7 152	6 316	6 513	3
— överföring från statens pensionsfond	1 941	1 991	2 118	6
— inkomster från EU	1 504	1 568	1 629	4
— Avkastning av penningpelsverksamhet (SHM, UKM, JSM)	819	726	777	7
— övriga	2 888	2 031	1 989	0

Ränteinkomster och intäktsföring av vinst (mn euro)

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.	2022—2023 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 379	2 696	1 331	-51
— ränteinkomster	49	43	54	26
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2 075	2 409	1 023	-58
— andel i Finlands Banks vinst	100	100	100	0
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	155	144	154	7

Statens inkomster av blandad natur 2023 beräknas uppgå till 6 513 miljoner euro, vilket är 197 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Den viktigaste enskilda posten bland inkomsterna av blandad natur är den intäktsföring på 2 118 miljoner euro som görs från statens pensionsfond till statens budgetekonomi. Till inkomsterna av blandad natur räknas inkomsterna från EU. Från EU beräknas inflyta inkomster av blandad natur till ett belopp av 1 629 miljoner euro, i vilket belopp ingår utbetalningar från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, vilka uppskattningsvis uppgår till 391 miljoner euro. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten för faciliteten för återhämtning och resiliens grundar sig på kommissionens förslag.

Till inkomsterna av blandad natur hänförs också undervisnings- och kulturministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets andelar av vinstmedlen av penningsspelsverksamheten. Den sammanlagda summan beräknas uppgå till 777 miljoner euro 2023. Utvecklingen beror på att Veikkaus Ab:s resultat minskar, bl.a. som en följd av åtgärder för att bekämpa spelproblem. Även inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter utgör en betydande helhet inom inkomsterna av blandad natur, eftersom det beräknas inflyta 450 miljoner euro i inkomster 2023 om priset på en utsläppsrätt är ca 70 euro per ton.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 1 311 miljoner euro, vilket är 1 365 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Den stora skillnaden förklaras framför allt av att kalkylen över aktieförsäljnings- och utdelningsinkomster minskat med sammanlagt 1,4 miljarder euro. Enligt lagen om Finlands Bank intäkt för Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktsföras. År 2023 beräknas intäktsföringen uppgå till 100 miljoner euro. Intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 154 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel är 119 miljoner euro och Senatfastigheters andel 35 miljoner euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till cirka 80,5 miljarder euro, vilket är cirka 15,6 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Till följd av social- och hälsovårdsreformen stiger utgiftsnivån inom budgetekonomin på hela årets nivå med cirka 14 miljarder euro.¹⁾ I detta avsnitt har man dock inte beaktat att cirka 1,9 miljarder euro av välfärdsområdenas finansiering för 2023 betalas redan i december 2022. I den ordinarie budgeten för 2022 ingick dessutom ännu inga åtgärder som man beslutat om på grund av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina. Dessa åtgärder uppgår till cirka 2 miljarder euro både 2022 och 2023.

Med beaktande av de faktorer som nämns ovan ökar utgifterna 2023 med cirka 2,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Utgiftsnivån för 2023 höjs bland annat av lagstadgade och avtalsbaserade indexhöjningar. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas dessutom öka med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 i och med att den allmänna räntenivån stiger. Utgifterna inom budgetekonomin minskar dock 2023 bland annat eftersom utgifterna för covid-19-pandemin minskar och många av de tidsbundna utgiftsökningar (bland annat framtidsinvesteringar) som regeringen beslutat om upphör.

Med beaktande av förändringen i prisnivån och den strukturella förändringen till följd av social- och hälsovårdsreformen ökar anslagen för förvaltningsområdena (alla andra utgifter utom ränteutgifter) med cirka en halv procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. I denna granskning minskar utgifterna dock med mer än 3,5 % jämfört med det som budgeterats för 2022 (inkl. den första och andra tilläggsbudgeten), eftersom man i den andra tilläggsbudgeten för 2022 beslutade om åtgärder för cirka 2 miljarder euro på grund av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2021—2023¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2021	År 2022	År 2023	Förändring 2022—2023	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
21.	Riksdagen	122	133	137	4	3
22.	Republikens president	18	27	40	13	49
23.	Statsrådets kansli	998	223	232	9	4
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 349	1 321	1 318	-3	-0
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	1 062	1 039	1 077	38	4
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 762	1 585	2 274	689	43

¹⁾ Uppskattningen baserar sig på en överföringskalkyl som görs utifrån kostnaderna för 2022. I och med reformen kommer staten dessutom att fullt ut stå för de höjningar som görs på grund av servicebehovet och indexhöjningen inom social- och hälsovården. De ovannämnda höjningarna ökar statens utgifter med cirka 750 miljoner euro 2023. Tidigare har kommunerna kompenserats för ungefär en fjärdedel av det ökade servicebehovet och indexhöjningarna i enlighet med statsandelsprocenten.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2021—2023¹⁾

27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	4 346	5 102	6 103	1 002	20
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	19 857	21 422	34 171	12 748	60
29.	Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	7 397	7 474	7 693	219	3
30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	2 951	2 745	2 653	-92	-3
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	3 747	3 562	3 336	-227	-6
32.	Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	3 720	3 543	3 710	168	5
33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	17 522	15 913	15 934	21	0
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	364	329	337	8	2
36.	Räntor på statskulden	788	528	1 531	1 003	190
	Sammanlagt	66 002	64 946	80 546	15 599	24

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

Ramsystemet för statsfinanserna grundar sig på den bindande, reella totala ram för valperioden som ska ställas upp för hela valperioden och i vilken man årligen gör behövliga justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Ramsystemet grundar sig på ex ante-utvärdering, vilket innebär att systemet begränsar de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten.

Syftet med den utgiftsregel som ingår i regeringsprogrammet är att begränsa det totala beloppet av de utgifter som skattebetalarna måste betala. Avsikten är att garantera en utgiftspolitik inom statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig och främjar ekonomisk stabilitet. Ramförslaget sätter ett maximibelopp för cirka 85 procent av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och den utgiftsram för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bland annat utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, ränteutgifterna för statskulden samt finansinvesteringarna.

Beslut om ramen för valperioden 2020—2023 fattades som en del av regeringens första plan för de offentliga finanserna den 7 oktober 2019. Regeringen beslöt som ett led i uppgörelsen vid halvtidsöversynen våren 2021 att höja ramen för 2023 med 500 miljoner euro. Behovet att höja ramnivån 2023 minskade av att det beslutades att 370 miljoner euro av ramutgifterna omfördelas permanent från och med 2023.

I det allvarliga och avsevärt förändrade säkerhetspolitiska läget som berör hela Europa gjorde regeringen i samband med vårens plan för de offentliga finanserna följande undantag från ramen:

— Sådana nödvändiga utgiftsökningar för landets försvar, gränssäkerhet och cybersäkerhet som har direkt anknytning till det ovannämnda läget ska täckas utanför ramen.

— Också biståndet till Ukraina, hjälpen till ukrainare som flyr undan kriget och de direkta konsekvenser som krigsrelaterade sanktioner har för statens verksamhet täcks utanför ramen.

— Utanför ramen finansieras också sådana tidsbundna åtgärder under 2022—2023 som är nödvändiga med tanke på försörjningsberedskapen, särskilt investeringar som både ökar den inhemska energiproduktionen och stöder utnyttjandet av ny teknik som ersätter fossil energi. Likaså ska med dessa jämförbara enskilda åtgärder som vidtas 2022 på grund av de snabbt höjda energipriserna under anpassningsperioden täckas utanför ramen.

— Också på EU-nivå fäster man uppmärksamhet vid de till följd av Rysslands anfall mot Ukraina vidtagna åtgärderna för att stödja Ukraina, hjälpa människor som flyr undan kriget och lindra andra följder av kriget. De höjda energipriserna väcker likaså oro på unionsnivå. De nationella åtgärderna vidtas med beaktande av även unionens riktlinjer och åtgärder.

Ovannämnda undantagsklausul beaktas som en strukturell korrigering av ramnivån, det vill säga ramen för valperioden höjs i enlighet med utgifterna, varvid utgifterna i fråga täcks utanför ramen. Den strukturella korrigeringen är 2 048 miljoner euro för 2023 enligt följande: cybersäkerheten 59 miljoner euro, gränssäkerheten och försvaret 999 miljoner euro, migrationshelheten 714 miljoner euro, åtgärder som stöder försörjningsberedskapen, självförsörjningen i fråga om energi och den gröna omställningen 231 miljoner euro, försörjningsberedskapen 10 miljoner euro, åtgärder som vidtas på grund av höjda energipriser 15 miljoner euro och bistånd till Ukraina 20 miljoner euro. En liten del av de utgifter som omfattas av undantagsklausulen är redan färdigt utgifter utanför ramen (i migrationshelheten ingår ändringar i behovskalkylen för bostadsbidraget och det grundläggande utkomststödet, sammanlagt 77 miljoner euro). Av denna anledning är den strukturella korrigeringen av ramen mindre än det totala beloppet av de utgifter som omfattas av undantagsklausulen (2 125 miljoner euro för 2023).

I enlighet med den nya, parlamentariskt fastställda finansieringsmodellen för allmännyttig verksamhet som finansieras med penningpelsintäkter överförs ovannämnda utgifter oberoende av finansieringskälla och med avvikelse från den i regeringsprogrammet fastställda regeln för utgiftsramen till en utgift inom ramen från och med 2023. Ramen för valperioden höjdes våren 2022 i fråga om hela nivån, inte bara till de delar som för närvarande finansieras med penningpelsintäkter.

De direkta så kallade kostnader för hälsosäkerheten som hänför sig till coronaviruset täcks fortfarande som utgifter utanför ramen 2023. I budgetpropositionen ingår 40 miljoner euro av dessa anslag, främst för anskaffning av vacciner mot covid-19.

I planen för de offentliga finanserna våren 2022 ändrades utgiftsramen för 2023 så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2023 i fråga om de lagstadgat och avtalsbaserat indexbundna utgifterna. Sedan dess har pris- och kostnadskalkylerna preciserats, och därför höjs priskorrigeringen av ramutgifterna för 2023 med ett nettobelopp på sammanlagt 921 miljoner euro.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2023
Justering av ramnivån jämfört med våren 2022:	
Lagstadgat indexbundna utgifter (pensioner, välfärdsområdenas finansiering, kommunernas statsandelar och övriga lagstadgat indexbundna statsbidrag)	666,8
Utgifter som indexeras enligt avtal (indexjustering av Försvarsmaktens utgifter, avtalslösning om statens löner 2022—2024)	13,0
Övriga utgifter inom ramen	241,1
Sammanlagt	920,9

I ramnivån beaktas dessutom de strukturella ändringar i ramen som sänker ramnivån för 2023 med 541 miljoner euro. De strukturella ändringar som gjorts efter planen för de offentliga finanserna våren 2022 specificeras närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2022	2023
Tilläggsbudgetprop. II 2022			
23.01.01	Ändrad tidsmässig fördelning inom IKT-projekt.	0,9	-0,3
27.10.18	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningarna av beställningsfullmakten PVKEH 2021.	-77,4	35,4
27.10.18	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningarna av beställningsfullmakten PVKEH 2022.	-8,9	3,9
28.89.31	Korrigerigering av välfärdsområdenas finansieringspost för december 2022 (ändrad tidsmässig fördelning).	979,9	-979,9
Budgetprop. 2023			
24.30.66	Samprojekt inom utvecklingssamarbetet. Genomgångspost, motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.24.99.		2,9
27.10.19	Ändring i betalningsprofilen för multirollflygplanen i enlighet med upphandlingsbeslutet.		12,5
27.10.19	Valutakursutgifterna för anskaffningen av multirollflygplanen behandlas ramneutralt inom ramen för den finansiering som reserverats för projektet i ramen för valperioden. Den finansiering som reserverats i ramen för valperioden har tidigare (planen för de offentliga finanserna 2023—2026, tilläggsbudgetprop. II 2022) sänkts på grund av att betalningsprofilen för anskaffningen av jaktplan har preciserats.		271,2

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2022	2023
28.50.15	Från pensionsmomentet har ersättning betalats till Keva i anslutning till överföringar av funktioner från staten till kommuner före den 1 januari 1987. De återstående ersättningarna betalas som en slutlig engångsbetalning, och denna tekniska ändring behandlas neutralt med avseende på ramen.		50,3
31.10.30	Ändrad tidsmässig fördelning i anslutning till byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen.		10,0
32.30.33	Ombudgetering av det stöd till torvföretagare som återtogs i den andra tilläggsbudgeten för 2022.		30,6
32.30.42	Brexitjusteringsreserven. Genomgångspost, Finland får motsvarande inkomst i efterhand från EU.		9,0
33.10.54	Uppvärmningsnormen, höjning 57 %. Ändring av utgiftsgrunden under ett moment utanför ramen.		-2,3
33.10.57, 33.20.52	Effekten av förslagen om utveckling av rehabiliteringspenningförmåner och partiell sjukdagpenning. Ändring av utgiftsgrunden under moment utanför ramen.		0,4
33.10.57	Höjning av utkomststödet grunddel för barn under 18 år (10 %). Ändring av utgiftsgrunden under ett moment utanför ramen.		-18,0
33.20.52	Barnförhöjningen inom utkomstskyddet, beräknad förhöjning 20 %. Ändring av utgiftsgrunden under ett moment utanför ramen.		-20,0
35.10.20	Ombudgetering av det vrakanslag som återtogs i den andra tilläggsbudgeten för 2022.		1,3
35.10.20	Ombudgetering som hänför sig till bekämpningen av miljöskador orsakade av gruvan i Hitura. Ett ramundantag som hänför sig till det säkerhetspolitiska läget, ändring jämfört med vårens plan för de offentliga finanserna.	-2,0	2,0
	Sammanlagt	892,6	-541,0

Ofördelad reserv

Inklusive alla justeringar som nämns ovan ligger ramnivån för 2023 på 69 315 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 68 832 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2023 uppgår således till 383 miljoner euro. I ramen har det dessutom för 2023 reserverats 100 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Ramen för valperioden för 2023, mn euro

	2023
Rambeslut 13.4.2022	68 936

Ramen för valperioden för 2023, mn euro

	2023
Justeringar av pris- och kostnadsnivån	921
Strukturella justeringar	-541
Justerad ramnivå	69 315

Utgifter utanför ramen

Utanför ramen för statsfinanserna står framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, det vill säga utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidraget, det grundläggande utkomststödet och lönegarantin. Dessa utgifter räknas dock till utgifter inom ramen till den del det görs ändringar i grunderna för dem. Utanför ramen lämnas dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, de finansiella investeringarna och de utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Som utgifter utanför ramen föreslås cirka 11,7 miljarder euro, vilket är cirka 0,4 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Utgifterna utanför ramen minskar betydligt på grund av två faktorer av teknisk natur. För det första överförs de utgifter på cirka 700 miljoner euro som tidigare finansierats med avkastningen av penningpelsverksamheten till utgiftsramen på grund av en strukturell ändring. För det andra sjunker de skattekompensationer till kommunerna som står utanför ramen med cirka 450 miljoner euro på grund av finansieringsöverföringar som hänförs till social- och hälsovårdsreformen.

Utgifterna utanför ramen ökar betydligt till följd av ökningen av ränteutgifterna för statsskulden. Ränteutgifterna beräknas öka med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 i och med att den allmänna räntenivån stiger. Av utgifterna utanför ramen minskar i övrigt de utgifter som hänförs till arbetslösheten och covid-19-pandemin samt finansinvesteringarna betydligt.

Anslag som lämnas utanför ramen, mn euro

	2023 budgetprop.
Konjunkturrelaterade utgifter	4 730
Kompensation till kommunerna på grund av ändringar i beskattningsgrunderna	286
Utgifter motsvarande inkomster från EU	1 880
Ränteutgifter	1 531
Finansiella investeringar	351
Tekniska genomgångsposter	341
Mervärdesskatteanslag	1 950
Överföring till statens televisions- och radiofond	576
Konsekvenser av undantagsförhållandena	29
Hälsosäkerheten i anslutning till coronavirussituationen	40
Sammanlagt	11 714

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

Konsekvenserna av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina

I anslutning till det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina föreslås anslag på sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro för 2023 på samma sätt som 2022. Regeringen drog upp riktlinjer för anslagen huvudsakligen redan i april 2022 i samband med planen för de offentliga finanserna och gjorde ett undantag från ramarna i fråga om dem. Utgifterna enligt undantagsklausulen täcks som utgifter utanför ramen (se avsnitt 5.1).

Finlands säkerhetspolitiska omgivning har förändrats till följd av det anfallskrig som Ryssland inlett i Ukraina, vilket förutsätter åtgärder för att stärka försvarsförmågan. På basis av detta föreslås det för försvarsministeriets förvaltningsområde ett anslag på sammanlagt cirka 788 miljoner euro (exkl. mervärdesskatteutgifter). Av detta föreslås cirka 129 miljoner euro för Försvarsmaktens omkostnader och cirka 656 miljoner euro för materielanskaffningar. I resurstillägget ingår att de besparingar på 35 miljoner euro som fastställdes tidigare våren 2021 återtas i fråga om försvarsministeriets förvaltningsområde.

För Gränsbevakningsväsendet föreslås 48 miljoner euro för att utveckla krishanteringsförmågan och de centrala kapaciteterna samt 163 miljoner euro för att anskaffa nya spaningsflygplan.

Det föreslås sammanlagt cirka 59 miljoner euro för åtgärder som förbättrar beredskapen inför cybersäkerhetshot. Förslagen hänför sig till flera förvaltningsområden och ett flertal olika ämbetsverk.

Det föreslås cirka 241 miljoner euro i anslag för den helhet som omfattar försörjningsberedskap, självförsörjning i fråga om energi samt ren teknik. Sådana åtgärder är bland annat energiinvesteringar för lantbruksföretag (biogas), stöd för våtmarksodling, väteprojekt, energistöd, stöd till husbolag för laddningsinfrastruktur för elbilar samt understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning av bostadshus och för övergång till andra uppvärmningsformer. Genom understöd till enskilda vägar försöker man säkerställa tillgången till inhemskt virke. I denna helhet ingår därtill fullmakter på sammanlagt 225 miljoner euro för 2023 i fråga om energistödet, väteprojekt och batteristrategin. Dessa fullmakter påverkar anslagen under flera år.

För anslagskonsekvenserna av de åtgärder som vidtagits 2022 på grund av höjningen av energipriserna föreslås cirka 15 miljoner euro 2023. Det är fråga om den inverkan på utgifterna för studiestödet som den extra indexhöjning som gjordes den 1 augusti 2022 har, samt att det på grund av höjningen av bränslepriset görs tidsbundna justeringar i de reseersättningar som betalas från sjukförsäkringen.

Fram till den 4 september 2022 har det i Finland inkommit 38 000 ansökningar om tillfälligt skydd. För utgifterna för invandringen föreslås inom ramen för undantagsklausulen cirka 791 miljoner euro. Anslag reserveras bland annat för utgifterna för mottagning, stöd som betalas till kunderna, Migrationsverkets omkostnader, integrationsersättningar samt grundläggande utbildning, förberedande undervisning och småbarnspedagogik. Anslag föreslås också för bland annat integrationsutbildning, förmånsutgifter och justitieministeriets utgifter för asylsökandes rättssäkerhet och familjeåterföreningar. Dessa utgifter är förknippade med stor osäkerhet. Anslagsbeho-

vet beror bland annat på det verkliga antalet personer som anländer och på hur de sysselsätts. Hur många av de personer som får tillfälligt skydd som ansöker om och får en hemkommun när det blir möjligt inverkar också. Anslagsbehovet grundar sig på en uppskattning enligt vilken det lämnas in 48 000 ansökningar om tillfälligt skydd 2022 och 30 000 ansökningar 2023. Kalkylen preciseras vid behov.

För biståndet till Ukraina föreslås 30 miljoner euro, varav 10 miljoner euro täcks med de befintliga anslagen inom utrikesministeriets förvaltningsområde.

Åtgärder för att stödja köpkraften under exceptionella inflationsförhållanden

Budgetpropositionen innehåller flera åtgärder som stöder medborgarnas köpkraft till följd av att konsumentpriserna stiger exceptionellt snabbt. Det föreslås att avgifterna för småbarnspedagogik sänks permanent med 70 miljoner euro. Dessutom föreslås det att vårdtillägget till stödet för privat vård av barn höjs med 100 euro. Båda åtgärdernas konsekvenser för kommunerna ska kompenseras genom utdelningen av samfundsskatten.

Det föreslås att barnförhöjningen i samband med utkomstskyddet för arbetslösa höjs med 20 procent och utkomststödet grunddel för barn under 18 år med 10 procent under 2023. Det föreslås att studiepenningens försörjningsförhöjning höjs med 10 euro och ensamförsörjartillägget till barnbidrag med 5 euro per månad under 2023. För de åtgärder som nämns ovan reserveras det sammanlagt cirka 49 miljoner euro. Enligt förslaget ska det 2023 inte göras någon indexhöjning i läkemedelstaket, vilket ökar statens utgifter med cirka 8,7 miljoner euro.

Det föreslås att mervärdesskatten på persontransporter sänks till noll för perioden januari—april 2023. Detta minskar statens mervärdesskatteintäkter med uppskattningsvis 52 miljoner euro.

Åtgärder för att lindra konsekvenserna av höga elpriser

I syfte att lindra konsekvenserna av höga elpriser föreslås det att mervärdesskattesatsen på el ska sänkas till 10 procent för perioden december—april. Detta minskar statens mervärdesskatteintäkter med uppskattningsvis 209 miljoner euro. Dessutom föreslås det att man i inkomstbeskattningen inför ett tidsbundet elavdrag i anslutning till hushållsavdraget. Effekten av denna åtgärd på skatteintäkterna (alla skattetagare) är uppskattningsvis 300 miljoner euro.

Det föreslås också ändringar i uppvärmningsnormen i det allmänna bostadsbidraget och i underhållsnormen för dem som bor i egnahemshus. Uppvärmningsnormen i bostadsbidraget för pensionstagare höjs från och med den 1 januari 2023 i enlighet med gällande bestämmelser. Uppskattningen av behovet av höjningar på grund av de höjda energipriserna är 57 %. Uppvärmningsnormen i det allmänna bostadsbidraget och underhållsnormen för egnahemshus höjs med en motsvarande procentsats från och med den 1 januari 2023. Merkostnaderna för 2023 uppskattas till sammanlagt cirka 6,3 miljoner euro.

Stärkande av östra Finlands livskraft

I budgetpropositionen föreslås anslagsökningar på sammanlagt cirka 56 miljoner euro för att stärka östra Finlands livskraft.

För projektet för att förbättra Karelensbanan föreslås 31,1 miljoner euro som en del av finansieringen av basunderhållet av transportinfrastrukturen. Dessutom föreslås att det regionala transportstödet ska utvidgas.

För att avhjälpa bristen på kompetent arbetskraft och höja kompetens- och utbildningsnivån föreslås det en ökning av antalet studieplatser vid högskolorna i östra Finland inom branscher med särskild dragningskraft. Det föreslås dessutom att forskningsinfrastrukturen stärks genom bland annat extra finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet. För de ovannämnda helheterna föreslås sammanlagt 10 miljoner euro. För stöd för ungdomsverksamhet föreslås dessutom 1 miljon euro.

Partiellt arbetsföras deltagande på arbetsmarknaden underlättas genom att verksamheten i bolaget Jobbkanalen Ab, som inledde sin verksamhet i år, utvidgas till östra Finland. För detta ändamål föreslås en kapitalisering på 5 miljoner euro.

Det görs en satsning på turistfrämjande genom att förbättra villkoren och tjänsterna för bland annat naturturism och friluftsliv. För till exempel främjande av friluftsområden och fisketurism föreslås det 2 miljoner euro och för utvecklande och istandsättande av naturskyddsområden och nationalparker 2 miljoner euro. Genom anslagen stöds flera projekt i olika delar av östra Finland. För projektet Visit Finland reserveras 2 miljoner euro för att stärka och marknadsföra Finlandsbilden. Dessutom föreslås det för projektet Visit Saimaa förlängd finansiering på 0,5 miljoner euro från EU:s regionutvecklingsmedel.

För kanalprojektet i Kutila föreslås en investeringsfullmakt på 12,5 miljoner euro.

Det föreslås att fullmakten för företagets utvecklingsprojekt höjs med 3 miljoner euro för projekt som genomförs av små och medelstora företag som är verksamma i Södra Karelen och Kymmenedalen. För närvarande har det anvisats betydligt mindre anslag för företagsutveckling i Södra Karelen och Kymmenedalen än i de övriga områdena i östra Finland.

Åtgärder som stöder tillgången på kompetent arbetskraft och sysselsättningen

För att säkerställa tillräckligheten av och tillgången på social- och hälsovårdspersonal föreslås det flera olika åtgärder. För arbetet inom den förvaltningsövergripande arbetsgrupp som leds av social- och hälsovårdsministeriet och för de åtgärder som den föreslår föreslås sammanlagt 2 miljoner euro.

För den utbildning av omsorgsassistenterna som finansieras av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Jotpa) föreslås ett tillägg på cirka 10,8 miljoner euro. Avsikten med anslaget är att utbilda 1 500 nya omsorgsassistenterna 2023—2025. För statsandelsfinansierad arbetskraftsutbildning föreslås ett tillägg på 7,8 miljoner euro med hjälp av vilket det ska utbildas 1 000 nya omsorgsassistenterna 2023—2025.

För omkostnaderna för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föreslås också ett tillägg på 5,5 miljoner euro för utbildningar som riktas till ukrainare.

Dessutom föreslås 12 miljoner euro för praktikersättningar i anslutning till yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovårdssektorn. I fortsättningen ska praktikersättningar betalas av statens medel på kalkylmässiga grunder till dem som ordnar praktik, medan ersättningarna tidigare betalades av yrkeshögskolorna. Valfärdsområdenas ekonomi behandlas närmare i den allmänna motiveringen i avsnitt 9. Valfärdsområdenas ekonomi.

Förutsättningarna för sysselsättning av personer som flytt kriget i Ukraina förbättras så att personer som sökt tillfälligt skydd eller annat uppehållstillstånd ska kunna börja omfattas av de kommunala sysselsättningsförsöken innan de får hemkommunsrätt.

Dessutom har regeringen redan tidigare fattat beslut om sysselsättningsåtgärder som stärker den offentliga ekonomin med uppskattningsvis 110 miljoner euro. Till denna helhet hänför sig bland annat en permanent höjning av studerandes egna inkomstgränser med 50 procent från och med den 1 januari 2023¹⁾ samt i fråga om de största sammanslutningar som bedriver ekonomisk verksamhet en begränsning av användningen av 100-procentig lönesubvention från och med den 1 januari 2023²⁾.

De investeringar enligt återhämtnings- och resiliensplanen som ingår i budgetpropositionen

I syfte att utnyttja finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) lämnade Finland den 27 maj 2021 till Europeiska kommissionen en nationell återhämtnings- och resiliensplan (RRP), som utgör en del av Finlands program för hållbar tillväxt. Kommissionen gav den 14 oktober 2021 sin bedömning av Finlands plan och genomförandebeslutet godkändes i Europeiska unionens råd i oktober 2021. I den plan som Finland lämnade in uppgick totalbeloppet av investeringsförslagen till sammanlagt 2,084 miljarder euro, och dessutom lämnades det till kommissionen senare ett tillägg på 10 miljoner euro i anslutning till planens tillsyns- och kontrollkostnader.

I juni 2022 meddelades Finlands slutliga andel av de understöd som delas ut från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Finlands andel minskade till 1,823 miljarder euro, eftersom Finlands ekonomi har utvecklats bättre än väntat. Ministerarbetsgruppen för hållbar tillväxt drog i juni upp riktlinjer för en uppdatering av Finlands återhämtnings- och resiliensplan så att den motsvarar Finlands slutliga andel och bevarar den gröna omställningens andel på 50 % och den digitala omställningens andel på 20 %. I återhämtnings- och resiliensplanen ströks bland annat stödet för att slopa oljeuppvärmning samt stödet till den privata laddningsinfrastrukturen för elbilar, men det föreslås dock att den nationella finansiering som hänför sig till dessa höjs. Dessutom minskades storleken på cirka 20 andra investeringar i planen.

I Finland är det statsrådet som godkänner uppdateringar av återhämtnings- och resiliensplanen. Efter det bedömer kommissionen uppdateringarna av planen och uppdateringarna godkänns slutligen av Europeiska unionens råd. Utbetalningarna från EU till finska staten kommer att basera sig på hur den nationella planen framskrider och på hur de delmål och mål som anges i den uppnås.

¹⁾ Den utgiftsökande effekten är 2023 uppskattningsvis 8,3 miljoner, och den ökar till 23,9 miljoner euro 2026.

²⁾ Åtgärden sänker anslaget för den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen med 10 miljoner euro från och med 2023.

Understöden enligt återhämtnings- och resiliensplanen infaller särskilt åren 2022 och 2023. Budgetpropositionen innehåller 574 miljoner euro i utgifter som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen. I summan har ministerarbetsgruppens riktlinjer för minskning av understöd beaktats. De beräknade inkomsterna i fråga om utbetalningarna från EU är 391 miljoner euro 2023.

Avkastningen av penningspelsverksamheten

Det föreslås att förmånstagarna kompenseras för den minskade avkastningen av penningspelsverksamheten med sammanlagt 343 miljoner euro.¹⁾ Finansieringsnivån efter compensationen är cirka 990 miljoner euro. Utöver detta anvisas för finansieringen av kultur, idrott och ungdomsarbete ett tillägg av engångsnatur på sammanlagt 8,9 miljoner euro för att finansieringen ska hållas på samma nivå som i budgeten för 2022. I enlighet med parlamentariska riktlinjer är avsikten att från och med 2024 bryta kopplingen mellan den avkastning som Veikkaus Ab redovisar och statsunderstödsministeriernas (UKM, SHM, JSM) användningsändamål enligt lotterilagen.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 232 miljoner euro, vilket är 9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Ändringen jämfört med föregående år beror främst på de föreslagna tilläggen i statsrådets kanslis omkostnader.

För statsrådets kanslis omkostnader föreslås 145 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på 12 miljoner euro jämfört med 2022. Tillägget föranleds av hyran efter den grundliga reoveringen av statsrådets festvåning (Smolna) (2,1 miljoner euro), stärkandet av den övergripande ledningen av statsrådet (1,0 miljoner euro), cybersäkerhetshelheten (4,7 miljoner euro), stärkandet av statsrådets översättningstjänster (0,4 miljoner euro), justeringen av statsrådets IKT-investerings- och kostnadsnivå (1,0 miljoner euro) samt stärkandet av rådet för bedömning av lagstiftningen (0,1 miljoner euro). För förenhetligandet av statsrådets grundläggande informationsteknik föreslås ett tillägg på 3,8 miljoner euro.

Statsrådets kansli föreslår ett anslag på 0,4 miljoner euro för genomförande av en sannings- och försoningsprocess för döva i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Marins regering.

För genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare föreslås för Justitiekanslersämbetet ett tilläggsanslag på 0,5 miljoner euro (5 årsverken) för skötseln av nya uppgifter.

För Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot föreslås 1,9 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på 0,1 miljoner euro.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag på 1,3 miljarder euro. Minskningen jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 är 3 miljoner euro. Av finansieringen från EU:s facilitet för återhämt-

¹⁾ Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde genomförs 50 miljoner euro av compensationen för 2023 genom avveckling av outdelade vinstmedel.

ning och resiliens anvisas 1 miljon euro till förvaltningsområdet 2023. Av anslagen under huvudtiteln utgör utrikesförvaltningens andel 21 %, krishanteringens andel 5 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 65 % och andelen för övriga utgifter 8 %.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås 256 miljoner euro. Målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att stärka Finlands internationella ställning, trygga vår självständighet och territoriella integritet, stärka Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd och upprätthålla ett fungerande samhälle. Det är centralt i Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska värdegrund att främja de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, tolerans och jämställdhet i all internationell verksamhet. Utrikes- och säkerhetspolitiken bygger på goda bilaterala förbindelser, aktiv påverkan inom Europeiska unionen och effektivt multilateralt samarbete grundat på respekt för och stärkande av internationell rätt.

Utrikesförvaltningen stöder sig på ett omfattande nätverk av beskickningar och på effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer. Finland är bland annat ordförande i Barents euroarktiska råd (BEAC) 2021—2023, ordförande i FN:s råd för mänskliga rättigheter 2022—2024 samt förbereder sig för ordförandeskapet i OSSE 2025.

Det föreslås att serviceplattformen Virtual Finland ska finansieras från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Krishantering

Den andel av utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna som faller inom utrikesministeriets förvaltningsområde är 50,7 miljoner euro, vilket är 2,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. För civil krishantering föreslås 19,2 miljoner euro, vilket är 1 miljon euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Antalet anställda inom den militära krishanteringen uppskattas 2023 motsvara högst 400 årsverken, och civil krishantering uppskattas anställa cirka 140 sakkunniga 2023.

För fredsmäklning föreslås 1,9 miljoner euro, vilket är 2,5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022 när de tidsbundna tilläggen i regeringsprogrammet upphör. Från att ha fokuserat på finansiering av enskilda projekt styrs verksamheten mot aktivare påverkan för främjande av fred.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 1,2 miljarder euro. Anslagen för utvecklingssamarbete uppskattas 2023 vara cirka 0,42 % i förhållande till bruttonationalinkomsten. Det föreslås att för egentligt utvecklingssamarbete beviljas 713 miljoner euro och förbindelsefullmakter på 397 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2023. Av anslagen hänförs sig 2,9 miljoner euro till samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbetet. För en höjning av Finlands kapital föreslås 10 miljoner euro och för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar cirka 130 miljoner euro.

För biståndet till Ukraina föreslås tilläggsfinansiering på 30 miljoner euro, varav 10 miljoner euro täcks med de befintliga anslagen för utvecklingssamarbetet.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För internationella organisationers medlemsavgifter och för finansiella bidrag föreslås cirka 104 miljoner euro. För samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och Arktis föreslås 3 miljoner euro. Det regionala samarbetet är viktigt för att främja stabiliteten, säkerheten, den hållbara utvecklingen och de ekonomiska samarbetsmöjligheterna i Östersjöområdet, Barentsregionen och Arktis.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 1,1 miljarder euro, vilket nästan motsvarar nivån i den ordinarie budgeten för 2022. Av anslagen under huvudtiteln utgör ämbetsverkens omkostnader cirka 80 %.

För genomförandet av regeringsprogrammet föreslås det för reformen av lagstiftningen om sexualbrott cirka 1,9 miljoner euro, för effektivisering av besöksförbud cirka 0,5 miljoner euro och för brådskande behandling av brott mot barn cirka 0,6 miljoner euro.

För trygghet av rättsvården föreslås ett tillägg på 12 miljoner euro som fördelas mellan myndigheterna inom justitieministeriets förvaltningsområde. För att förkorta behandlingstiderna för miljö-, markanvändnings- och byggärenden vid förvaltningsdomstolarna föreslås 3 miljoner euro. I anslutning till välfärdsområdena som inleder sin verksamhet föreslås det 2,5 miljoner euro i anslag till domstolarna. Det föreslås ett tillägg på cirka 0,9 miljoner euro för dataombudsmannens resurser. För att säkerställa kvaliteten på och kontinuiteten i statsrådets lagberedning föreslås ett tillägg på 1,0 miljoner euro. För de anslag som är avsedda att upprätthålla Sametingets kulturella autonomi föreslås ett tillägg på 0,5 miljoner euro.

Som en del av migrationshelheten föreslås för domstolarna 4,1 miljoner euro för att förbättra rättssäkerheten för asylsökande, och anslaget riktas till domstolar, rättshjälpsbyråer och ersättningar till privata rättsbiträden.

Det föreslås ett tillägg på 8,5 miljoner euro för förrättande av val. År 2023 förrättas riksdagsval och sametingsval. För en reform av valdatasystemet föreslås det dessutom som en del av helheten för cybersäkerhet cirka 3,3 miljoner euro.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

Under inrikesministeriets huvudtitel föreslås anslag på sammanlagt cirka 2,27 miljarder euro, vilket är cirka 689 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet (inkl. Skyddspolisen) 40 %, andelen för gränsbevakningsväsendet 22 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 4 %, andelen för invandringen 23 % och andelen för förvaltningen 11 %.

Polisväsendet

För polisväsendet föreslås sammanlagt cirka 914 miljoner euro, vilket i form av ett tidigare beslut inbegriper ett tillägg på 8 miljoner euro för att uppnå målnivån för polisens årsverken (7 500). För att upprätthålla nivån på polisens verksamhet (inkl. IKT-uppdatering) föreslås utöver tillägget på 9 miljoner euro enligt rambeslutet våren 2022 ett ytterligare tillägg på 25,2 miljoner euro. I polisens anslag föreslås också tillägg som föranleds av genomförandet av regeringens propositioner samt av utgifter för lokaler och andra IKT-utgifter. För Skyddspolisen föreslås tillägg för utvecklande av kapaciteterna. Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet, förebygger, avslöjar och reder ut brott och sörjer för att de blir föremål för åtalsprövning. I syfte att upprätthålla säkerheten samarbetar polisen med övriga myndigheter och sammanslutningar och invånare och sköter det internationella samarbete som deras uppgifter omfattar. Polisens resultatrika verksamhet som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna bidrar till att Finland är världens tryggaste land. Målsättningen är att hotande fenomen kan identifieras och att de kan upptäckas och förhindras. Så många brott som möjligt förebyggs genom identifiering av grundorsakerna. Situationen i fråga om olaglig inresa är fortsättningsvis under kontroll i Finland och åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärdiga och effektiva. För att bevara samhällsfreden strävar man efter att avvärja sådana projekt och brott som kan utgöra fara för stats- och samhällsordningen eller för rikets inre eller yttre säkerhet i samarbete med övriga aktörer.

Gränsbevakningsväsendet

För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 489 miljoner euro, vilket är 209 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tilläggen hänför sig till de resurstillägg för gräns-säkerhet och beredskap som gjordes i rambeslutet våren 2022 samt till de ökande lokalkostnaderna. Dessutom föreslås ett tillägg på 163 miljoner euro för anskaffning av två nya spaningsflygplan, ett tillägg på 15 miljoner euro för förnyande av det tekniska övervakningssystemet som en fortsättning på den finansiering som beviljats tidigare samt ett tillägg på 3 miljoner euro för underhållskostnader för fartyg. Rysslands anfallskrig i Ukraina har återspeglat sig kraftigt i Finlands säkerhetspolitiska omgivning. Gränsbevakningsväsendet är en del av Finlands försvarssystem och den europeiska gräns- och kustbevakningen. Det som har mest betydande inverkan på Gränsbevakningsväsendets verksamhet är läget i Ryssland, olaglig inresa och terrorism inom Europeiska unionens territorium, utvecklingen av Europeiska unionens integrerade gränssäkerhetssystem och havspolitikerna samt det allmänna ekonomiska läget. Gränsbevakningsväsendet verkställer de nya skyldigheter som Europeiska unionen inför i fråga om gränssäkerheten samt deltar i gemensamma insatser som samordnas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) vid EU:s yttre gränser och i annan internationell verksamhet genom att anvisa personal och materiel för dem.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

För räddningsväsendets, Räddningsinstitutets och Nödcentralverkets omkostnader föreslås sammanlagt 95 miljoner euro. Det föreslås att Räddningsinstitutets omkostnader avskiljs från räddningsväsendets omkostnader till ett eget moment. För Nödcentralverket föreslås ett tillägg på 2,35 miljoner euro för att förnya systemet för nödmeddelanden. Inrikesministeriet fortsätter reformen av räddningsväsendet i samarbete med räddningsverken och andra aktörer i räddnings-

väsentets system. Verksamheten vid nödcentralerna och de myndigheter som utnyttjar nödcentraltjänster förenhetligas på riksnivå vad gäller larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för befolkningen.

Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Migration

Det föreslås 526 miljoner euro för migrationsförvaltningen. För mottagning av flyktingar och asylsökande samt för stöd till mottagningsverksamhetens kunder föreslås 458 miljoner euro, vilket är 365 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tilläggen föranleds av ansökningar om tillfälligt skydd på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina. För Migrationsverket föreslås det också ett tillägg för utveckling av informationssystem. Kvalitativa tillståndsproucer stöder syftena med migrationspolitiken och tillgången på utländsk arbetskraft och minimerar säkerhetsrisker.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 6,1 miljarder euro, vilket är 1,0 miljarder euro (20 %) mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av tillägget föranleds 753 miljoner euro av förändringar i Finlands säkerhetspolitiska omgivning, vilka besvaras genom en nivåförhöjning av Försvarsmaktens omkostnader, nya anskaffningar av försvarsmateriel samt ett ökat stöd till försvarsorganisationernas verksamhet. Till övriga delar ökar förvaltningsområdets utgifter bland annat till följd av index- och köpkraftsjusteringen för anskaffningen av försvarsmateriel med 118,4 miljoner euro, andra justeringar av pris- och kostnadsnivån med 53,6 miljoner euro, konsekvenserna av prognostiserade valutakursändringar med 271,2 miljoner euro samt de tidsmässiga förändringar i utgifterna för beställningsfullmakterna för anskaffningar av försvarsmateriel som det beslutats om tidigare med 95,2 miljoner euro. Dessutom ökar mervärdesskatteutgifterna med 213,9 miljoner euro, vilket i hög grad beror på de tillägg som föranleds av förändringen i den säkerhetspolitiska omgivningen.

Utgifterna minskar bland annat till följd av uppdateringen av finansieringsplanen för anskaffningen av multirollflygplan så att den motsvarar upphandlingsavtalet, den tidigare överenskomna minskningen av anslagsnivån för finansiering av dimensioneringen på 0,7 vårdare samt den så kallade produktivitetsbesparingen i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna.

I utgifterna för försvarsmaktens omkostnader (exkl. löneutgifter), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringens har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. En motsvarande föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % har gjorts även under moment 27.10.19 (Anskaffning av multirollflygplan). Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 83 %, varav de utgifter som hänför sig till den materiella beredskapen utgör 52 % (exkl. projekten HX och Flottilj 2020) och fasta personalkostnader utgör 23 %. Försvarspolitikens och förvaltningen (inklusive mervärdesskatteutgifterna) utgör 16 % och materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringens 1 % av utgifterna under huvudtiteln.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2023 och tidigare beviljade beställningsfullmakter föranleder utgifter på sammanlagt 2 648 miljoner euro 2023 och sammanlagt 10 782 miljoner euro åren efter budgetåret (exkl. projekten HX och Flottilj 2020).

Militärt försvar

För Försvarsmaktens omkostnader föreslås 2 097 miljoner euro, vilket är 136 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Ändringar i omkostnadsanslagen föranleds bland annat av nivåförhöjningen till följd av förändringen i Finlands säkerhetspolitiska omgivning, lönejusteringar samt justeringar av pris- och kostnadsnivån.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag på 1 585 miljoner euro, vilket är 765 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Förändringen föranleds förutom av justeringar av kostnadsnivån främst av de tidsmässiga förändringar i utgifter som ingår i tilläggsbudgetarna för 2022.

För anskaffningen av multirollflygplan föreslås anslag på 1,4 miljarder euro, av vilket cirka 1,0 miljarder euro är den planerade betalningsandelen 2023 för beställningsfullmakten HX 2021, 99,6 miljoner euro är en föregripande justering av kostnadsnivån som beredskap för framtida indexutgifter, 18,7 miljoner euro är en justering av köpkraften och 271,2 miljoner euro är beredskap för eventuella valutakursförluster för projektet HX.

Budgetpropositionen innehåller två nya beställningsfullmakter. För anskaffning av försvarsmateriel föreslås en beställningsfullmakt för materiell utveckling av Försvarsmakten 2023 på 558,9 miljoner euro, där utgifterna infaller under 2023—2032. Genom beställningsfullmakten förvärvas bland annat höghöjdsluftvärnsförmåga till luftvärnet samt utvecklas arméns eldanvändning och truppersnas rörlighet. För Försvarsmaktens omkostnader föreslås en beställningsfullmakt på 112,7 miljoner euro, med vilken anskaffas främst sådana service- och underhållstjänster som gäller underhåll av systemen samt reservdelar med lång leveranstid 2023—2028.

Militär krishantering

Det föreslås ett anslag på 64 miljoner euro för materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering. Libanon och Irak förblir de största insatsområdena. För militär krishantering föreslås en ny beställningsfullmakt på 20 miljoner euro för programmet för utveckling av krishantering 2023, och utgifterna för den infaller 2023—2026. Avsikten är att med hjälp av beställningsfullmakten skaffa kompletterande och ersättande materiel. Krishantering behandlas dessutom i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 34,2 miljarder euro, vilket är 12,7 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tillägget föranleds framför allt av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (den så kallade social- och hälsovårdsreformen). Av förvaltningsområdets anslag utgör välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering 60,5 %, understöden till kommunerna 10,6 %, de pensioner och

ersättningar som staten betalar 16,8 %, EU:s och andra internationella organisationers betalningsandelar 7,5 %, energiskattstödet 0,3 % och avgifterna till landskapet Åland 0,9 %. Ämbetsverkens omkostnader utgör 2,6 % av anslagen under huvudtiteln och förvaltningsområdets mervärdesskatteutgifter 0,5 %.

Beskattningen och Tullen

För Skatteförvaltningens och Tullens omkostnader föreslås sammanlagt 624 miljoner euro. I utgifterna ingår 35 miljoner euro i omkostnader för det nationella inkomstregistret och utgifter för byggande av ett positivt kreditupplysningsregister. I Tullens omkostnader ingår också 14 miljoner euro för totalreformen av tullklareringssystemet och 4 miljoner euro för att säkerställa verksamhetens resultat och verkningsfullhet.

För återbetalning av skatter och för ränteutgifter som hänför sig till beskattningen samt för exportrestitution av bilskatt föreslås dessutom 31 miljoner euro.

Tjänster för statssamfundet

För tjänster för statssamfundet föreslås 62 miljoner euro. I anslagen ingår omkostnaderna för Statskontoret, Palkeet och Valtori samt Valtoris investeringsutgifter. Merparten av tjänsterna finansieras som avgiftsbelagd verksamhet enligt självkostnadsprincipen. Utöver detta producerar Statskontoret statens centraliserade tjänster bland annat i fråga om medelsanskaffningen och centralbokföringen. Som maximibelopp för Senatkoncernens affärsverks investeringsfullmakt föreslås 700 miljoner euro, med viktning på investeringar som gäller byggande som är behövligt med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar.

Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

För statistikväsendet, statens ekonomiska forskning och registerförvaltningen föreslås sammanlagt 132 miljoner euro. Beloppet innefattar Statistikcentralens omkostnader på 52 miljoner euro, Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader på 4,4 miljoner euro samt omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) på 68 miljoner euro. För utgifter som har ett samband med elektronisk identifiering föreslås 8 miljoner euro.

Statens regional- och lokalförvaltning

Anslagen för regional- och lokalförvaltningen består till största delen av regionförvaltningsverkens omkostnader, för vilka det föreslås 69 miljoner euro. Anslagen innehåller flera små förslag till tillägg, inkl. 2,5 miljoner euro för att göra tillståndsförfarandena smidigare och 2 miljoner euro för att trygga regionförvaltningsverkens verksamhet.

Det föreslås att av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 1,5 miljoner euro till tillståndsmyndigheternas utgifter som en del av avskiljningen av koldioxidsnålt väte och koldioxid (pelare 1 i återhämtnings- och resiliensplanen).

Statens pensionsutgifter och ersättningar

För pensioner som betalas av staten och utgifter i anslutning till pensioner föreslås 5,7 miljarder euro, vilket är 340 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Ökningen beror i huvudsak på att pensionsvolymen har ökat och på indexjusteringar av pensionerna. Dessutom föreslås 39 miljoner euro för skadestånd som Statskontoret betalar, inklusive för utgifterna för statens reseskadeskydd.

Finansieringen av välfärdsområdena och kommunal basservice

För välfärdsområdenas statliga finansiering med allmän täckning föreslås cirka 20,7 miljarder euro, utöver vilket cirka 1,9 miljarder euro av välfärdsområdenas finansiering för 2023 betalas ut i december 2022. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 2,74 miljarder euro, vilket är cirka 5,2 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022, och för ersättningar för kommunernas skatteförluster föreslås 0,9 miljarder euro, vilket är cirka 1,8 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. De stora förändringarna beror i huvudsak på finansieringslösningen i fråga om social- och hälsovårdsreformen. Den kommunala ekonomin, det statliga stödet till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 10 i den allmänna motiveringen.

Avgifter till Europeiska unionen

För Finlands betalningsandelar som ska betalas till Europeiska unionen föreslås cirka 2,5 miljarder euro, vilket är 107 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022.

År 2023 är det tredje budgetåret under EU:s budgetramperiod 2021—2027. Det föreslagna anslaget baserar sig på kommissionens förslag till nivå på avgiftstaket i EU:s fleråriga budgetram för 2023.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa ytterligare behövliga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

Som anslagsnivå för undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel föreslås 7,7 miljarder euro, vilket är 219 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022.

Det föreslås att av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 22,35 miljoner euro till utveckling av servicesystemet för kontinuerligt lärande och digitaliseringsprogrammet i samband med det, 9 miljoner euro till utveckling av produktions- och verksamhetsmodellerna inom kultur och kreativa branscher samt sammanlagt 26 miljoner euro till Finlands Akademi för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen samt till nationella och lo-

kala forskningsinfrastrukturer. För Finlands Akademi föreslås en fullmakt på 4,75 miljoner euro för forskningsanslag 2023 i anslutning till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Veikkaus Ab:s avkastning till främjande av idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete uppgår till 404,4 miljoner euro, vilket inbegriper effekten av sänkningen av lotteriskatten (42,4 miljoner euro). Dessutom intäktsförs 2 miljoner euro i outdelade vinstmedel och minskningen av avkastning kompenseras med sammanlagt 138,6 miljoner euro. Utöver detta anvisas för finansieringen av kultur, idrott och ungdomsarbete ett tillägg av engångsnatur på sammanlagt 8,9 miljoner euro för att finansieringen ska hållas på samma nivå som i budgeten för 2022.

För hobbyverksamhet för barn och unga föreslås i enlighet med tidigare beslut 14,5 miljoner euro. Denna så kallade Finlandsmodell introducerar fler fritidsaktiviteter i anslutning till barns och ungas skoldag och avsikten är att aktiviteterna ordnas på basis av elevernas önskemål.

För undervisnings- och kulturministeriets omkostnader föreslås som en överföring av engångsnatur inom huvudtiteln ett tillägg på 3 miljoner euro för tryggnad av ministeriets verksamhetsförutsättningar och utvecklingsprojekt.

I förvaltningsområdets anslag inkluderas lagstadgade indexjusteringar. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete ändras så att den minskning av verksamhetsvolymen och kostnaderna som berott på covid-19-pandemin inte sänker finansieringsnivån och fördelningen för de kommande åren, och därför görs det ingen justering av kostnadsfördelningen och kostnadsnivån inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 2023.

För att förbättra säkerheten i de judiska församlingarna föreslås 300 000 euro.

Åtgärderna som stöder tillgången på kunnig arbetskraft och sysselsättningen beskrivs som ett sammandrag i avsnitt 5.2.

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

För den allmänbildande utbildningen och småbarnspedagogiken föreslås 922 miljoner euro, vilket är cirka 36 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Det föreslås tilläggsfinansiering för utgifter som föranleds av invandring. På grund av flyktingströmmen från Ukraina reserveras 60 miljoner euro för tilläggsutgifter inom småbarnspedagogiken och 120 miljoner euro för tilläggsutgifter för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen. Det föreslås att anslaget för integrationsutbildning inom fritt bildningsarbete höjs med 5 miljoner euro.

Regeringen har beslutat utöka språkprogrammet för den grundläggande utbildningen med 1 årsveckotimme i B-språket. För det läroplansarbete som genomförs 2023 reserveras 1 miljon euro.

Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

För yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen föreslås 1,3 miljarder euro, vilket är 45 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022.

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten och av det avgiftsfria andra stadiet fortsätter. Det föreslås att det 2023 i enlighet med tidigare beslut riktas 102 miljoner euro till reformen. För att stärka finansieringsbasen för yrkesutbildningen föreslås 50 miljoner euro i permanent finansiering från och med 2023. För att svara på ändringen i dimensioneringen av vårdare föreslås det i enlighet med det tidigare beslutet 30 miljoner euro för utbildning av nya närvårdare och 5 miljoner euro för försöket med att förnya utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning.

För en höjning av studentexamensnämndens sakkunnigarvoden föreslås 0,25 miljoner euro.

Högskoleundervisning och forskning

För högskoleundervisning och forskning föreslås 3 522 miljoner euro, vilket är 68 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022.

För Finlands Akademi föreslås som fullmakt för forskningsprojekt 427,5 miljoner euro, vilket inbegriper en fullmakt på 4,75 miljoner euro enligt EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Som en del av statens satsningar på forskning och utveckling höjs Finlands Akademis fullmakt för forskningsprojekt med 56,5 miljoner euro från och med 2023. Dessutom anvisas det för 2023 en fullmakt på 10 miljoner euro för den nationella motfinansieringen av EuroHPC-verksamheten.

För finansieringen av CSC:s forskningsinfrastruktur föreslås det 7,5 miljoner euro. För att stärka yrkeshögskolornas forskning och utveckling föreslås det ett tillägg på 5 miljoner euro från och med 2023. Det föreslås att högskolornas basfinansiering höjs på motsvarande sätt som höjningen av kostnadsnivån med 125,5 miljoner euro. I enlighet med vad som beslutats tidigare föreslås för Riksarkivet 1,5 miljoner euro för digitalisering av dokumentmaterial.

Studiestöd

För studiestöd föreslås 757 miljoner euro, vilket är 54 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Det föreslås att de studerandes egna inkomstgränser höjs med 50 procent från 2021 års nivå den 1 januari 2023. Även antalet mottagare av stöd för skolresor och behovet av anslag ökar på grund av reformen av det avgiftsfria andra stadiet. För försöket med regional studielånskompensation föreslås 6 miljoner euro.

Konst och kultur

För anslagen för konst och kultur föreslås 599 miljoner euro, vilket är 13,1 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022.

För en grundlig renovering av Åbo domkyrka föreslås 4 miljoner euro. För projektbredning och planering samt för beredning och inledande av verksamheten vid Arkitektur- och designmuseet

föreslås 0,6 miljoner euro samt för kapitaliseringen av Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum 2 miljoner euro.

För omkostnaderna för Centret för konstfrämjande föreslås ett tillägg på 0,17 miljoner euro, varav 0,1 miljoner euro anvisas för en höjning av konstkommissionernas bedömningsarvoden.

För flytt- och utrustningskostnaderna för Nationella audiovisuella institutet föreslås ett tillägg av engångsnatur på 0,35 miljoner euro.

Staten är i enlighet med tidigare beslut beredd att finansiera projektet Europas Kulturhuvudstad 2026 med högst 20 miljoner euro, varav 1,6 miljoner euro riktas till 2023.

Anslaget för kompensationen för kopiering för enskilt bruk stannar 2023 på 2022 års nivå, det vill säga 11 miljoner euro.

Idrottsväsende

För idrottsväsendets anslag föreslås 154 miljoner euro, vilket är 0,5 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Främjandet av idrott och elitidrott fortsätts 2023 i enlighet med regeringsprogrammet och den idrottspolitiska redogörelsen.

Ungdomsarbete

För ungdomsarbetets anslag föreslås cirka 77 miljoner euro, vilket är 4,2 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,7 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 92,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022.

Förvaltning och forskning

Anslagen för förvaltning och forskning minskar med 9,7 miljoner euro jämfört med budgeten för föregående år, vilket till största delen beror på att forskningsfinansieringen enligt regeringsprogrammet upphör.

Utveckling av landsbygden samt jordbruk och livsmedelsekonomi

År 2023 inleds genomförandet av Finlands CAP-plan 2023—2027 i anslutning till genomförandet av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP). Anslagen för åtgärderna har budgeterats i avsnitt 10 (Utveckling av landsbygden) och 20 (Jordbruk och livsmedelsekonomi). Betalningarna till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom återhämtningsinstrumentet och betalningarna för förbindelser som ingåtts under övergångsperioden 2021—2022 och tidigare programperioder har också beaktats i anslagsnivån.

Anslagen för utveckling av landsbygden minskar med 31,6 miljoner euro till 443,5 miljoner euro. Ändringen beror i huvudsak på förändringar i stöd- och ersättningsystemens anslag när en stödprogramperiod upphör och en annan inleds. Målet för utvecklingen av landsbygden är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och att öka livskraften på ett hållbart sätt. Målen stöds bland annat genom företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning till landsbygden. Ett viktigt redskap är åtgärderna i CAP-planen.

Anslagen för jordbruk och livsmedelsekonomi minskar med 34,1 miljoner euro till 1,79 miljarder euro jämfört med fjolårets ordinarie budget, vilket i huvudsak föränsleds av förändringar i tidtabellen för finansieringen av stödprogram och ändringar till följd av att en stödprogramperiod upphör och en annan inleds. Med anslagen i avsnittet främjas en hållbar och konkurrenskraftig tillväxt för den affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel samtidigt som man genom ansvarsfull verksamhet tryggar människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet.

Naturresursekonomi

Anslagen för naturresursekonomin minskar med 17,4 miljoner euro till 219,9 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Minskningarna beror i huvudsak på att den tidsbundna finansieringen enligt regeringsprogrammet upphör. Som tillägg har beaktats bland annat tilläggsfinansiering till handlingsplanen METSO, finansiering till livsmiljöprogrammet HELMI samt förbättring av cybersäkerheten inom vattenförsörjningen.

Naturresursekonomin omfattar fiskerihushållning, vilthushållning, skogsbruk, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Målet för naturresursekonomin är hållbar vård och användning av förnybara naturresurser samt hantering av de risker som är förenade med dem. Genom förvaltningsåtgärder skapas förutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på en hållbar användning av naturresurser, samordnas de behov som gäller användningen och skyddet av naturresurser samt skapas välmående genom möjligheten att använda naturen för rekreation.

Lantmäteri och datalager

Anslagen i avsnittet ligger i stort sett på samma nivå som i budgeten för 2022. Fastighets-, lokal- och terrängdatasystemen tryggar ägandet och det nationella garantisystemet och betjänar dessutom det allt mer digitaliserade samhällets informationsbehov. Med hjälp av interoperabiliteten i fråga om den geografiska informationen samt den rikstäckande infrastrukturen för geografisk information främjas utnyttjande av geografisk information i hela samhället. Omkostnaderna inbegriper utvecklandet av den andra fasen av det bostadsdatasystem som finansieras från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

Under kommunikationsministeriets huvudtitel föreslås ett anslag på sammanlagt cirka 3,3 miljarder euro för 2023, vilket är cirka 227 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Minskningen beror till största delen på att anslagsnivån för basunderhåll av transportinfrastrukturen och utvecklingsprojekt har sjunkit.

Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för drift och utveckling av transport- och kommunikationsnäten 55 % och andelen för tjänster inom trafik, transport och kommunikation 25 %. För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och för verksamhetsområdets gemensamma utgifter används 20 % av anslagen.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde strävar genom sina åtgärder efter att skapa bättre förutsättningar än tidigare för affärsverksamhet som baserar sig på nyttjande och delning av information. Målet är att stärka användarnas förtroende för digitala tjänster och för nya digitala affärsmodeller. Avsikten är dessutom att öka kunnandet om cybersäkerhet och riskhanteringen i anslutning till cybersäkerheten.

Trafik- och kommunikationsnäten

För trafik- och kommunikationsnäten föreslås cirka 1,85 miljarder euro, varav andelen för basunderhåll av transportinfrastrukturen är 1,3 miljarder euro. Inom basunderhållet av transportinfrastrukturen prioriteras de åtgärder som krävs för att garantera den dagliga framkomligheten i transportnätet och för att bromsa ökningen av det eftersatta underhållet. På grund av den höjda kostnadsnivån föreslås det att anslaget för basunderhåll av transportinfrastrukturen höjs med 50 miljoner euro. Dessutom föreslås 31,1 miljoner euro för projektet för att förbättra Karelenbanan, 3,5 miljoner euro för det effektivare underhållet av banavsnittet Seinäjoki-Kaskö, 2,6 miljoner euro för flyttning av Hyryntie i Kuhmo och 1 miljon euro för stärkande av Björneborgs livskraft.

För utvecklande av trafikledsnätet föreslås 561 miljoner euro, vilket inklusive de pågående trafikledsprojekten inbegriper också livscykelprojekt (474 miljoner euro), anskaffningar av de mark- och vattenområden som behövs för nya trafikleder (35 miljoner euro), anläggningsunderstöd för trafikleder och understöd för enskilda vägar (48 miljoner euro) samt understöd för främjande av gång och cykling (3,5 miljoner euro). Som en del av avtalet mellan Helsingfors stad och staten om markanvändning, boende och trafik föreslås en fullmakt på 105 miljoner euro för projektet för byggande av en snabbspårväg vid Vichtisvägen. Som ett nytt projekt inleds Lv 8155 Poikkimaantie (fullmakt 30 miljoner euro) som ett villkor för Stora Enso Oyj:s beslut om en stor investering.

Det föreslås att av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 6 miljoner euro till utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata. För projektet anvisas dessutom 6 miljoner euro i nationell finansiering.

Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

För tjänster inom trafik, transport och kommunikation föreslås sammanlagt 828 miljoner euro. Av detta föreslås det 89 miljoner euro för förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport, 28,1 miljoner euro för understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation samt 17,9 miljoner euro för köp och utvecklande av trafik- och förbindelsefartygstjänster i skärgården. För upphandling och utveckling av den offentliga persontrafiken föreslås 100,7 miljoner euro.

Av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens anvisas cirka 17 miljoner euro för att förbättra kvaliteten på och tillgången till kommunikationsnät.

Kostnaderna för förvaltningen och finansieringen av Rundradion Ab

För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet föreslås sammanlagt cirka 225,5 miljoner euro.

Till statens televisions- och radiofond överförs 575,8 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,7 miljarder euro, vilket är 167 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av anslagen under huvudtiteln anvisas 26 % för förvaltning, 37 % för förnyelse och låga koldioxidutsläpp, 26 % för sysselsättning och företagsamhet, 3 % för specialfinansiering till företag och 8 % för integration och internationell kompetens. Till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde riktas i anslutning till genomförandet av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens anslag på sammanlagt cirka 344 miljoner euro och en fullmakt på cirka 51 miljoner euro.

Förvaltning

För förvaltningen föreslås anslag på 959 miljoner euro, vilket är 13 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022.

För närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader föreslås ett tillägg på 13,9 miljoner euro. Av tillägget föranleds 1,2 miljoner euro av verkställigheten av klimatlagen i fråga om markanvändningssektorn och anpassningen, 1,125 miljoner euro av genomförandet av dricksvattendirektivet, 1,7 miljoner euro av den monitorering som CAP27-reformen förutsätter, 1,575 miljoner euro av tilläggsuppgifter till följd av reformen av naturvårdslagen samt 1,6 miljoner euro av avtalsbehandling i anslutning till miljöavtal. Dessutom föreslås för omkostnaderna ett tillägg på 3 miljoner euro för behandling av understöd för slopande av oljeuppvärmning av småhus, 4,1 miljoner euro för ökning av resurserna för miljörelaterade tillståndsförfaranden som ett led i stärkandet av tillståndsförfarandet för den gröna omställningen och 0,27 miljoner euro för automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

För de utgifter som föranleds av att kommunförsöken med sysselsättning fortsätter 2023—2024 föreslås att 2,1 miljoner euro överförs till arbets- och näringsbyråernas omkostnader. Dessutom föreslås det att 2,5 miljoner euro riktas till att etablera ONNI-verksamheten.

För Konkurrens- och konsumentverket föreslås ett tilläggsanslag på 0,3 miljoner euro för utvidgning av tillämpningsområdet för tillsynen över företagsförvärv enligt konkurrenslagen.

För Patent- och registerstyrelsens omkostnader föreslås ett tillägg på 0,5 miljoner euro till följd av ändringen av aktiebolagslagen.

För Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader föreslås ett tillägg på 0,42 miljoner euro för marknadskontrolluppgifter enligt miljövrden och direktivet om uttjänta fordon samt 0,5 miljoner euro för att säkerställa ett smidigt tillståndsförfarande som ett led i stärkandet av tillstånds-

förfarandet för den gröna omställningen. För de tilläggsuppgifter som följer av ändringen av gruvlagen föreslås ett tillägg på 0,16 miljoner euro samt för genomförandet av dricksvattendirektivet och för riskbedömnings- och tillståndsuppgifter som gäller biocider och växtskyddsmedel ett tilläggsanslag på sammanlagt 0,655 miljoner euro.

Det föreslås att 10,7 miljoner euro av omkostnaderna för förvaltningsområdets ämbetsverk överförs som en engångsföreteelse till momentet Utvecklande av digitaliseringen. Med överföringen finansieras inom förvaltningsområdet centrala informationssystemreformer som främjar digitalisering samt projekt för utvecklingen av digitala tjänster. Dessutom överförs från den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen som en engångsföreteelse 15 miljoner euro till finansieringen för projektet för digitalisering av arbets- och näringstjänsterna, och för utvecklandet av projektet Tillstånd och tillsyn anvisas 1,5 miljoner euro som en engångsföreteelse.

För kostnaderna för ändringar till följd av reformen av arbets- och näringstjänsterna föreslås ett anslag på 1,507 miljoner euro för arbets- och näringsbyråernas omkostnader och ett anslag på 4 miljoner euro för utveckling av digitaliseringen.

För projekt som gäller förbättrande av cybersäkerheten höjs Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s fullmakt för specialunderstöd med 2,6 miljoner euro och anslaget för statsunderstöd med 0,48 miljoner euro.

Förnyelse och koldioxidneutralitet

För förnyelse och låga koldioxidutsläpp föreslås anslag på 1,36 miljarder euro, vilket innebär ett tillägg på 48 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Ökningen av anslagsnivån beror i synnerhet på finansieringen av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Kalkylen över produktionsstödet för förnybar energi har en sänkande effekt på anslagsnivån i och med att kalkylen sänkts på grund av att priset på el stigit.

För stödande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet föreslås för Business Finland en fullmakt på 470 miljoner euro, som innehåller ett tillägg i fullmakten att förlänga det audiovisuella produktionsstödet på 9,5 miljoner euro 2023. Med hjälp av incitamentet strävar man efter att locka utländska produktionsbolag att bedriva produktion i Finland och att främja särskilt internationellt finansierade projekt. Dessutom har 20,82 miljoner euro av fullmakten reserverats för genomförandet av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

För kapitaliseringen av Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab föreslås ett anslag på 20 miljoner euro och för beredningen vid ministeriet ett anslag på 200 000 euro.

Det föreslås 283 miljoner euro i fullmakt för energistöd, varav 30 miljoner euro är finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och riktas till investeringar i ny energiteknik. Fullmakten höjs dessutom med 225 miljoner euro till följd av de satsningar som gjorts för att stärka självförsörjningen i fråga om energi och försörjningsberedskapen och höjningen riktas till investeringar enligt batteristrategin, energistödet samt väteprojekt.

För elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin föreslås 150 miljoner euro. Stödet ska ersätta de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för elpriset inom de sektorer som anses

vara särskilt utsatta för en betydande risk för koldioxidläckage. Syftet med elektrifieringsstödet är att förebygga risken för koldioxidläckage, trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra industrin till att utveckla sin produktion så att den blir mer klimatneutral. Verksamhetsutövarna ska använda minst 50 % av det stöd som beviljats till utvecklingsåtgärder genom vilka deras verksamhet blir mer klimatneutral.

Det föreslås ett tillägg på 6,5 miljoner euro för främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas inom kollektivtrafiken som en del av helheten grön omställning, och tillägget riktas till byggande av ett offentligt distributionsnät för el och gas för transport.

Sysselsättning och företagande

För anslagen för sysselsättning och företagande föreslås 978 miljoner euro, vilket är 169 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tillägget förklaras i huvudsak av budgeteringen av finansieringen för den nya programperioden för EU:s regional- och strukturpolitiska program.

För kapitalisering av Jobbkanalen Ab föreslås ett anslag på 7 miljoner euro och för statsunderstöd för sysselsättning av partiellt arbetsföra ett anslag på 10 miljoner euro för att främja partiellt arbetsförens övergång till arbetsmarknaden. Bolaget anställer partiellt arbetsföra i längre anställningsförhållanden.

För stödjande av regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet föreslås en fullmakt på 10 miljoner euro under momentet Stödjande av företagens utvecklingsprojekt. Finansieringen riktas till högskolors och forskningsinstituts samarbete med företag. Dessutom riktas finansiering till innovationsverksamhet hos små företag, små och medelstora företag som är verksamma i värdenätverk och forskningsorienterade nystartade företag samt till ett snabbare utnyttjande av befintlig teknik och nya lösningar.

För offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås ett anslag på 183 miljoner euro, vilket är 102 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Anslagsnivån sjunker på grund av bortfallet av tillägg av engångsnatur samt omfördelningar. Som en del av sysselsättningsåtgärderna görs även de ändringar i lönesubventionen som EU:s regler om statligt stöd förutsätter och användningen av 100-procentig lönesubvention begränsas i fråga om de största sammanslutningar som bedriver ekonomisk verksamhet, vilket minskar behovet av anslag för den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen med 10 miljoner euro. Med de poster som överförts från momentet under tidigare år kan man dock finansiera tjänster 2023 utan någon betydande förändring i mängden tjänster jämfört med nivån under de föregående åren.

För åtgärder för att förlänga arbetskarriärerna föreslås 58,5 miljoner euro för att främja sysselsättningen bland dem som fyllt 55 år. Från och med 2023 införs utbildning som omfattas av omställningsskyddet och stöd för återgång till arbetet för personer som fyllt 55 år. Under momentet budgeteras dessutom de stöd som betalats för lönekostnaderna under tiden för kommunernas samhällsgaranterade arbete, vilket i nuläget är en del av utgifterna för lönesubvention.

I förslagsanslaget för EU:s regional- och strukturpolitiska program föreslås ett tillägg på 219 miljoner euro till följd av utbetalningar av ombudgeteringar av upplösta fullmakter under programperioden 2014—2020, REACT-EU-finansieringen samt de preciserade kalkylerna för program-

perioden 2021—2027. Det föreslås att bevilningsfullmakten för programmen är 531,9 miljoner euro.

Specialfinansiering för företag

För specialfinansiering för företag föreslås anslag på 129 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 184 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Minskningen beror på att Finnveras reserver för förlustersättningar minskat till följd av covid-19-pandemin.

Integration och internationell kompetens

För främjande av integration och arbetskraftsinvandring föreslås 7,4 miljoner euro. Detta inbegriper sammanlagt 3,5 miljoner euro för finansiering av handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare samt för kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet, vilket är 2,5 miljoner euro mindre än 2022.

För statens ersättningar för främjande av integration föreslås 279 miljoner euro, vilket är 122 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Anslagsbehovet ökar med 122 miljoner euro till följd av den föreslagna ändringen av lagen om främjande av integration, enligt vilken statens integrationsersättningar börjar betalas ut för de personer som får tillfälligt skydd och som har beviljats en hemkommun. Anslagsbehovet ökar också till följd av att flyktingkvoten för 2022 höjs till 1 500 personer och flyktingkvoten för 2023 till 1 050 personer. Anslagsbehovet minskar dock på grund av ändringar i antalet asylsökande.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

Som anslagsnivå för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 15,9 miljarder euro, vilket är cirka 21 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av förvaltningsområdets anslag används 33 % för pensionsutgifter, 29 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, 15 % för utkomstskydd för arbetslösa, 14 % för sjukförsäkring, 3 % för stöd till social- och hälsovården samt 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd. För de övriga avsnitten under huvudtiteln används 0,5—1,0 % av anslagen under huvudtiteln.

Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster föreslås 4,6 miljarder euro, vilket är 92,7 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tillägget beror i huvudsak på ändringar i behovskalkylen för bostadsbidrag och på Folkpensionsanstaltens ökade omkostnader.

För Folkpensionsanstaltens omkostnader föreslås sammanlagt 507,8 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på cirka 17 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. I omkostnaderna har beaktats utöver de ökade pensionsutgifterna och den ändrade inkomstnivån även kostnaderna för utvecklandet av förmåns- och ärendetjänsterna och merkostnaden för reformen av arbetsvillkoret för löntagare.

Sysselsättningen

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 2,3 miljarder euro, vilket är 0,3 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Minskningen föranleds av att antalet arbetslösa uppskattas minska.

I utkomstskyddet för arbetslösa beaktas att arbetsvillkoret för löntagare blir inkomstbaserat. När arbetsvillkoret blir inkomstbaserat kommer det att bli lättare att uppfylla arbetsvillkoret och att få rätt till inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning för arbetslösa. Det inkomstbaserade arbetsvillkoret ökar inte statens andel av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

Ställningen för de arbetslösa och de konstnärer som har rätt till upphovsrättsersättning förbättras genom att jämkningen av upphovsrättsersättningar slopas. Ändringen ökar statens andel av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa med 1 miljon euro.

Social- och hälsovårdsministeriet finansierar ett belopp som motsvarar grunddagpenningen av den lönesubvention som betalats för kommunernas samhällsgaranterade arbete, och det föreslås att beloppet överförs till ett nytt moment inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Det belopp som överförs är 25,7 miljoner euro 2023.

Det förtydligande av sammanjämkningen av deltidstudier och arbetslöshetsförmån som regeringen beslutat om och ett mer omfattande utvecklande av egna studier och eget kunnande vid sidan av jobsökning utan att förlora arbetslöshetsförmånen ökar statens andel av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa med 5 miljoner euro 2023.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2020	2021	2022	2023
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	1,34	1,53	1,34	1,58
<i>Arbetslöshetsförsäkring¹⁾</i>				
lägre premie	0,45	0,50	0,50	0,50
högre premie	1,70	1,90	2,05	2,05
<i>Arbetspensionsförsäkring</i>				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	15,20	17,00	17,40	17,40
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2020	2021	2022	2023
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,65	1,65	1,50	1,51
Löntagare och företagare	0,68	0,68	0,53	0,54
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
<i>— Dagpenningspremie</i>				
Löntagare	1,18	1,36	1,18	1,41
av årsinkomster under 15 562 euro	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagare	1,33	1,55	1,32	1,54
av årsinkomster under 15 562 euro	0,15	0,19	0,14	0,16
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	1,25	1,40	1,50	1,50
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	7,15	7,15	7,15	7,15
<i>personer över 53 år</i>	8,65	8,65	8,65	8,65
Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	24,1	24,1	24,1	24,1
<i>personer över 53 år</i>	25,6	25,6	25,6	25,6

¹⁾ Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns av lönesumman. År 2022 är gränsen 2 197 500 euro och 2023 är den 2 251 500 euro. För den lönesumma som överstiger detta betalas den högre premien.

Sjukförsäkring

För sjukförsäkringen föreslås 2,3 miljarder euro, vilket är 119 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Tillägget föranleds av ändringar i behovskalkylen för sjukförsäkringen och av ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som har budgeterats under det nya momentet 33.30.50.

I anslagsnivån för sjukförsäkringen har beaktats 1 miljon euro i statlig ersättning för kostnader för nödvändig vård till papperslösa samt 10 miljoner euro för de utgifter som föranleds av ändringen av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård.

På grund av höjningen av bränslepriset har de reseersättningar som betalas från sjukförsäkringen och maximipriset för taxiresor höjts för tiden 1.7—31.12.2022. Höjningen ökar statens kostnader med uppskattningsvis 5,3 miljoner euro och gäller den finansieringsandel som betalas för 2023.

För att utveckla rehabiliteringsförmånerna och den partiella sjukdagpenningen föreslås 2,7 miljoner euro.

I sjukförsäkringen har som ändringar i anslutning till finansieringen av dimensioneringen på 0,7 vårdare beaktats en inbesparing på 42,7 miljoner euro i ersättningarna för privat sjukvård och en

läkemedelsbesparing på 47 miljoner euro. Frysningen av läkemedelstaket ökar statens kostnader nästa år med uppskattningsvis 8,7 miljoner euro.

Den familjeledighetsreform som trädde i kraft i augusti 2022 ökar behovet av anslag med 5,4 miljoner euro 2023.

Pensioner

För pensioner föreslås 5,2 miljarder euro, vilket är 213 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022.

Det föreslås ändringar i fastställandet och justeringen av företagares arbetspensionsinkomst från och med 2023. Genom ändringen strävar man efter att nivån på arbetsinkomsten inte ska bli för låg i förhållande till företagarens arbetsinsats. Arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare ska fastställas exaktare än tidigare och förplikta pensionsanstalterna att justera inkomsten i de gällande försäkringarna regelbundet. Det bedöms att intäkterna av försäkringsavgifterna ökar med cirka 6 %, varmed statens andel av företagarnas pensionsutgifter minskar med 16,3 miljoner euro 2023.

Förändringar i index samt lönekoeficienten

	2020	2021	2022	2023
ArPL-index	2 617	2 631	2 691	2 791
FPL-index	1 633	1 639	1 674	1 741
Konsumentprisindex, %	0,3	2,2	4,0	2,1
Lönekoeficient	1,446	1,465	1,501	1,544

Veteranerna

I stöd till veteranerna föreslås 158,3 miljoner euro, vilket är cirka 34 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Minskningen av anslagsnivån beror på att antalet veteraner har ändrats. Av anslagen anvisas 33 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 17 miljoner euro för driftskostnader för inrättningar för krigsinvalida, 5,5 miljoner euro för fronttillägg och 100 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och tjänster som tillhandahålls i hemmet för frontveteraner. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst, för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig och för frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater föreslås sammanlagt 2 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget 0,7 miljoner euro.

Stödande av social- och hälsovården

För programmet för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet föreslås finansiering på sammanlagt 2 miljoner euro.

För den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar föreslås att det från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde riktas 438,5 miljoner euro till statsunderstöd, vilket är 101,5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Minskningen beror främst på de projekt i regeringsprogrammet som avslutats.

Det föreslås att av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 110 miljoner euro till att åtgärda vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården samt till att försnabba tillgången till vård. Det föreslås dessutom att från den finansieringen riktas 8,5 miljoner euro till tjänster som stöder arbetsförmågan och till åtgärder som stärker den psykiska hälsan och arbetsförmågan. Från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde riktas även andra betydande statsunderstöd till välfärdsområdena och de beskrivs i den allmänna motiveringen i det avsnitt där välfärdsområdenas ekonomi behandlas närmare, det vill säga avsnitt 9. Välfärdsområdenas ekonomi.

För den studerandehälsovård som tillhandahålls av Studenternas hälsovårdsstiftelse föreslås statlig finansiering på 65,4 miljoner euro. Det föreslås att 1,09 miljoner euro överförs från momentet till ändringen av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård i fråga om studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande. I nivån föreslås dessutom ett tillägg på 0,7 miljoner euro på basis av att vårdgarantin träder i kraft den 1 september 2023. För Studenternas hälsovårdsstiftelse föreslås 1 miljon euro i statsunderstöd för mentalvårdstjänster i syfte att förbättra de studerandes ork och studieförmåga.

För tillhandahållande av läkar- och sjukvårdshelikoptrarnas flygverksamhet föreslås 36,6 miljoner euro i statsunderstöd till FinnHEMS Oy. Anslagsökningen på 3,64 miljoner euro föranleds av omorganisering av flygverksamheten och anläggningen av nya baser.

För finansieringen av skyddshemsverksamheten föreslås 24,6 miljoner euro och för medling i brottmål och vissa tvistemål 7,1 miljoner euro. För verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området föreslås 3 miljoner euro.

Hälsa och funktionsförmåga främjas

För främjande av hälsa och funktionsförmåga föreslås anslag på knappa 78,5 miljoner euro, vilket är 40 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Det föreslås att anskaffningen av vaccin ändras enligt följande: 35,0 miljoner euro för anskaffning av vaccin mot covid-19 och 6 miljoner euro för influensavaccin.

Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

För avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare föreslås sammanlagt cirka 127 miljoner euro, vilket är 8,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. För att trygga fortsättningen av projektet Ta hand om bonden föreslås det 2 miljoner euro.

Inrättningar och ämbetsverk

Det föreslås flera anslagsökningar i omkostnaderna för ämbetsverken och inrättningarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. I dem har man beaktat bland annat 6 miljo-

ner euro till Institutet för hälsa och välfärd för tryggheten av de lagstadgade uppgifterna, 1,4 miljoner euro för det nationella ibruktagandet av ICD-11-diagnosklassificeringen och 1,4 miljoner euro för den nationella kvalitetsregisterverksamheten samt 0,5 miljoner euro till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för uppgifter enligt tobakslagen. För den ökning av arbetsmängden som genomförandet av dricksvattendirektivet orsakar föreslås ett tilläggsanslag på sammanlagt 0,44 miljoner euro för förvaltningsområdet. För Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata föreslås ett anslag på 2,2 miljoner euro.

Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

För understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås 373,6 miljoner euro, vilket är 11,2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av balansräkningens outdelade vinstmedel återtas 50 miljoner euro och för den så kallade budgetfinansierade kompensationen föreslås 64,25 miljoner euro.

Övrigt

Det föreslås 0,5 miljoner euro för att inrätta funktionen Den nationella barnstrategin.

Inom den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården fortsätter bland annat utvecklingen av Kanta-tjänsterna och reformen av framtagning av information. Under momentet föreslås sammanlagt 40,2 miljoner euro. För beredningen av färdplanen för läkemedelsärenden föreslås ett anslag på 1 miljon euro.

För utvecklande och fortsättande av mathjälpsverksamheten föreslås finansiering på 1 miljon euro.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 336,4 miljoner euro, vilket är cirka 8 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Av anslagen under huvudtiteln används 22 % för miljöförvaltningens omkostnader, 55 % för miljö- och naturvård samt 23 % för samhällen, byggande och boende. Från Statens bostadsfond föreslås dessutom 287 miljoner euro för understöd som gäller bostadsfinansiering.

Miljö- och naturvård

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter 2023. Nätverket av naturskyddsområden förbättras genom ett fortsatt genomförande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och livsmiljöprogrammet Helmi. Genomförandet av de nationella åtagandena enligt EU:s strategi för biologisk mångfald inleds. Finlands strategi och handlingsplan för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden genomförs. Anslagsnivån för naturvården sjunker 2023 med cirka 24 miljoner euro, men jämfört med början av regeringsperioden är ökningen inom miljöministeriets förvaltningsområde 50,6 miljoner euro.

Programmet för effektiviserat vattenskydd fortsätter genom att man med ett anslag på 24 miljoner euro stöder genomförandet av effektiva och kostnadseffektiva vattenvårds- och havsvårdsåtgärder som ett samarbete mellan olika aktörer.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. För genomförandet av det nationella programmet för främjande av cirkulär ekonomi reserveras 1 miljon euro.

Det föreslås att Finlands miljöcentrals forskningsresurser ska stärkas med tilläggsfinansiering på 1 miljon euro.

I klimatlagen föreskrivs det om en skyldighet för kommunerna att utarbeta en klimatplan, och för stöd till kommunerna för utarbetandet av planen föreslås 2,6 miljoner euro.

För åtgärder för att stänga Hitura gruva i Nivala föreslås det tilläggsfinansiering på 2 miljoner euro. För istandsättning av förorenade markområden föreslås ett tillägg på 1 miljon euro.

För stöd för återvinning av näringsämnen föreslås 31 miljoner euro. Avsikten är att stödja särskilt projekt som gäller Finlands självförsörjande i fråga om näringsämnen och energi, inom vilka man utvecklar och använder oanvänd näringspotential i avloppsvatten från tätbebyggelse och restprodukter samt förbättrar energieffektiviteten i behandlingen av avloppsvatten.

Samhällen, byggande och boende

För att öka den statsunderstödda produktionen av hyresbostäder föreslås för de kommuner som har ingått avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtal) tidsbundna startbidrag på sammanlagt högst 39 miljoner euro. I de områden som omfattas av MBT-avtal främjas bostadsproduktionen dessutom genom understöd för byggande av kommunalteknik, för vilka det föreslås högst 25 miljoner euro. Som räntestödsfullmakt för den statsunderstödda sociala bostadsproduktionen föreslås 1 950 miljoner euro samt som borgenslånefullmakter 285 miljoner euro och som statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag 100 miljoner euro. Merparten av den statsunderstödda bostadsproduktionen hänförs till de största tillväxtcentrumen, särskilt Helsingforsregionen. Det föreslås att byggande och reparation av bostäder för grupper med särskilda behov ska stödas utöver genom räntestödslån även genom investeringsunderstöd på sammanlagt 120 miljoner euro. Understöden riktas primärt till främjande av bostadsproduktionen för de svagaste grupperna. Från Statens bostadsfond intäktsförs 0,4 miljoner euro till budgeten.

För de energiunderstöd för bostadsbyggnader och de understöd för lågtempererad fjärrvärme som betalas ur Statens bostadsfond föreslås sammanlagt 69,1 miljoner euro. För reparationsunderstöd reserveras sammanlagt 21,4 miljoner euro, varav 21 miljoner euro kommer från Statens bostadsfond. Understöden riktas i huvudsak till installation av hissar i efterhand och till stöd för reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Dessutom föreslås att det från Statens bostadsfond beviljas understöd till ett belopp av högst 5 miljoner euro för reparation av statligt understödda bostäder så att de lämpar sig för äldre. För slopande av olje- och gasuppvärmning av småhus föreslås 45,6 miljoner euro och för byggandet av laddningsinfrastruktur för elbilar i anslutning till bostadshus och arbetsplatser 10 miljoner euro. För att i kommunerna och

landskapsförbunden påskynda myndighetshandläggningen av byggande som stöder den gröna omställningen föreslås understöd på 2,5 miljoner euro. Boenderådgivningen utvidgas och för den föreslås 4,3 miljoner euro, varav 4 miljoner euro riktas till understöd.

För ett nationellt digitalt datasystem för den byggda miljön som stöder beslut och processer för planering av områdesanvändningen och styrning av byggandet föreslås 2,3 miljoner euro. Kommuner och landskapsförbund beviljas understöd på högst 2,88 miljoner euro för kostnader för ändringar som föranleds av nya förpliktelser som främjar ett digitalt verksamhetssätt. Ändringarna föranleds av bygglagen och lagen om datasystemet för den byggda miljön.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2021—2023¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2021	År 2022	År 2023	Förändring 2022—2023	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
01-14	Omkostnader	7 481	7 469	7 622	153	2
15-17	Pensioner	4 880	5 025	5 378	353	7
18-19	Anskaffning av försvarsmateriel	1 983	2 342	2 991	649	28
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	2 536	2 256	2 305	49	2
29	Mervärdesskatteutgifter	1 278	1 709	1 950	241	14
01-29	Konsumtionsutgifter	18 159	18 802	20 247	1 446	8
30-39	Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	14 894	14 716	27 625	12 910	88
40-49	Statsbidrag till näringslivet	4 270	4 027	3 894	-133	-3
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	13 925	14 001	14 008	7	0
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	7 264	7 006	7 246	240	3
61-65	EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet	1 069	1 162	1 417	255	22
66-69	Överföringar till EU och utlandet	3 371	3 492	3 396	-96	-3
30-69	Överföringsutgifter	44 793	44 404	57 586	13 182	30
70-73	Anskaffning av inventarier	196	11	192	181	1 669
74-75	Husbyggen	40	32	37	5	15
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	20	35	35	0	0
77-79	Jord- och vattenbyggen	568	561	474	-87	-15
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	823	638	737	99	16
80-86	Lån som beviljas av statens medel	136	244	157	-86	-35
87-89	Övriga finansinvesteringar	1 220	240	203	-37	-16

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2021—2023¹⁾

80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	1 356	484	360	-124	-26
70-89	Investeringsutgifter	2 179	1 122	1 097	-25	-2
90-92	Räntor på statsskulden	776	507	1 513	1 006	198
93-94	Nettoamorteringar på stats- skulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	95	112	102	-10	-8
90-99	Övriga utgifter	871	619	1 615	996	161
	Sammanlagt	66 002	64 946	80 546	15 599	24

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken**Statens FoU-finansiering som helhet**

Regeringen föreslår att finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU-finansiering) enligt statsbudgeten är sammanlagt cirka 2,38 miljarder euro 2023. Detta innebär en minskning på cirka 117 miljoner euro jämfört med den totala summa som budgeterats för 2022. Förhållandet mellan statens FoU-finansiering och bruttonationalprodukten (FoU-finansieringens intensitet) beräknas 2023 vara 0,85 %. År 2022 beräknas intensiteten för statens FoU-finansiering vara 0,93 %. Uppskattningen av statens FoU-finansiering kan uppdateras senare, när den finansiering som föreslås under de olika momenten preciseras.

Enligt Statistikcentralens nyaste statistik var förhållandet mellan hela samhällsekonomin FoU-utgifter och bruttonationalprodukten 2,85 % 2021 och 2,91 % 2020. Enligt de preliminära uppgifterna var intensiteten för statens FoU-finansiering 0,89 % 2021, medan den var 0,96 % 2020. Bakom ändringarna i FoU-intensiteten ligger i synnerhet minskningen av bruttonationalprodukten 2020 och den ekonomiska återhämtningen 2021.

Utöver direkt FoU-finansiering understöds i Finland FoU-verksamhet också genom beskattningen. Åren 2021—2027 är ett extra skatteavdrag för forskningssamarbete i kraft. Dessutom införs 2023 ett FoU-skatteincitament som baserar sig på tilläggsavdrag. Det nya tilläggsavdraget beräknas minska statens skatteinkomster med cirka 80 miljoner euro 2023 och med cirka 100 miljoner euro på årsnivå från och med 2024.

Centrala riktlinjer för FUI-politiken

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet för statsminister Marins regering samt av den nationella färdplan för forsknings- utvecklings- och innovationsverksamhet (FUI) fram till 2030 som ministerarbetsgruppen för kunnande, bildning och innovationer godkände 2020 och som uppdaterats 2021.

I april 2022 tillsattes en parlamentarisk FUI-arbetsgrupp med uppgiften att fortsätta det arbete som den arbetsgrupp som var verksam 2021 utförde. Den parlamentariska arbetsgruppen har till uppgift att utarbeta en plan för FoU-finansiering som omfattar en längre tid än ramperioden, att vara uppföljningsgrupp för beredningen av lagen om FoU-finansiering och att följa genomförandet av arbetsgruppens riktlinjer i sin helhet. Mandatperioden för arbetsgruppen löper ut i mars 2023.

Lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 träder i kraft vid ingången av 2023 och den tillämpas första gången vid utarbetandet av budgetpropositionen för 2024. Syftet med lagen är att göra den statliga finansieringen av FoU-verksamhet mer förutsägbar och långsiktig. I lagen föreskrivs det om totalbeloppet av de fullmakter och anslag för FoU-verksamhet som ska tas in i statsbudgeten åren 2024—2030. Beloppet av fullmakterna och anslagen utökas jämnt varje år. I lagen föreskrivs det också om utarbetandet av en långsiktig plan för finansiering av statlig FoU-verksamhet.

Med hjälp av FUI-färdplanen eftersträvas hållbar tillväxt och välfärd som baserar sig på högt kunnande, bildning, forskning och innovationer. Med åtgärderna enligt planen förbättras den inhemska FUI-miljöns globala dragningskraft och uppmuntras företag till ökade FUI-investeringar. I den uppdaterade färdplanen kvarstår som strategiska utvecklingshelheter kunnande, en ny partnerskapsmodell och en innovativ offentlig sektor.

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2022 budget	2023 budgetprop.	2022—2023 förändring	2022—2023 förändr., %
Universitet ²⁾	722	772	50	7
Yrkeshögskolor	90	96	6	7
Statliga forskningsinstitut	216	209	-7	-3
— varav VTT	90	87	-3	-3
— varav LUKE	57	57	0	0
Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård	20	30	10	50
Forskningsorganisationernas forskningsanslag, sammanlagt	1 048	1 107	59	6
Finlands Akademi	477	517	40	8
— varav strategisk forskning	56	56	0	0
Business Finland	957	741	-216	-23
— varav FoU-finansiering ³⁾	741	557	-184	-25
Finansieringsorganisationernas FoU-finansiering, sammanlagt	1 218	1 074	-144	-12

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2022 budget	2023 budgetprop.	2022—2023 förändring	2022—2023 förändr., %
Annan statlig FoU-finansiering	223	198	-25	-11
— varav statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet	9	8	-1	-11
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	2 489	2 379	-110	-4
Uppskattning av intensiteten för statens FoU-finansiering	0,93 %	0,85 %		

¹⁾ Tabellen, beskriver en uppskattning av beloppet av FoU-finansiering enligt statsbudgeten. Den summa som uttryckligen riktas till FoU-verksamhet som uppfyller de internationella statistiska kriterierna preciseras först senare i fråga om flera aktörer. Uppskattningen av den statliga FoU-finansieringen i sin helhet kan således uppdateras senare. När det gäller Finlands Akademi, den strategiska forskningens och Business Finlands finansiering är det fråga om fullmakter. På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2022 och 2023 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år.

²⁾ I den statliga finansieringen av universiteten har mervärdesskattekomensationen inte räknats med. Den andel av totalfinansieringen som anvisas för forskning har i denna kalkyl i fråga om 2023 procentuellt sett hållits på samma nivå som det föregående året.

³⁾ Av Business Finlands finansiering riktas en betydande del också till annan FoU-verksamhet än sådan som uppfyller internationella statistiska kriterier.

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Regionutveckling

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett tillvägagångssätt för utvecklingen av regionerna som baserar sig på växelverkan mellan myndigheterna och de övriga centrala aktörerna inom regionutvecklingen samt på de olika aktörernas arbetsfördelning och gemensamma mål och som skapar förutsättningar för regionalt inriktad hållbar tillväxt och förnyelse samt välfärd.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

EU:s regional- och strukturpolitiska fonders verksamhet i Finland och medel i budgetpropositionen för 2023

Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020”, som utarbetats för programperioden 2014—2020, har som mål att skapa ny och mångsidig näringslivsstruktur i regionerna och att främja sysselsättningen, förbättra små och medelstora företags tillväxtpotentialer, öka andelen förnybar energi och förbättra energiprestandan, minska den strukturella arbetslösheten och utveckla arbetslivets kvalitet, nyttiggöra kunskaper och ny kunskap för att stärka konkurrenskraften, säkerställa att det finns kompetent arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens och

näringslivets behov, stödja livslångt lärande och främja social integration. Med strukturfondsprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och det anknyttande nationella programmet.

Med åtgärder inom ramen för målet Europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds utbyte av erfarenheter, samarbete och skapande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena.

Målet med det regional- och strukturpolitiska programmet ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”, som utarbetats för programperioden 2021—2027, är främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av energiprestanda och cirkulär ekonomi, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utvecklande av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Regional- och strukturpolitikens medel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 251 miljoner euro 2023. I detta ingår de inkomster som under programperioderna 2014—2020 och 2021—2027 fås från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

För 2023 budgeteras nya bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 på sammanlagt 531 946 000 euro. Beslut om beviljande i fråga om de bevilningsfullmakter för programperioden 2014—2020 som inte använts 2022 får fattas 2023.

Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 EU:s regional- och strukturpolitiska program (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt), mn euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 369,2
Europeiska socialfonden (ESF)	909,9
Fonden för en rättvis omställning (FRO)	617,3
Interreg-program	51,0
Interreg-program vid de yttre gränserna	70,0
Sammanlagt	3 017,4

6. Hållbar utveckling

Det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling Agenda 2030 ställer upp gemensamma mål för en hållbar utveckling för alla FN:s medlemsländer. Agenda 2030 syftar till en hållbar utveckling både när det gäller ekonomin, människors välfärd och miljön.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering ”Ett inkluderade och kun- nigt Finland” är målet att Finland senast 2030 ska vara ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt håll- bart samhälle.

Liksom i de fem föregående budgetpropositionerna ingår det även i budgetpropositionen för 2023 i motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar text som gäller främjande av hållbar ut- veckling och dess koppling till budgeten inom varje förvaltningsområde (se detaljmotivering/mo- tiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar).

Ett klimatneutralt Finland och anslag i budgetpropositionen

Finland har som en del av Europeiska unionen förbundit sig till klimatavtalet från Paris. Statsmi- nister Marins regering har satt som mål att Finland är klimatneutralt 2035 och uppvisar negativa koldioxidutsläpp kort därefter. Vi kan nå målen för hållbar utveckling endast om den globala upp- värmningen och förlusten av biologisk mångfald stoppas.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2023 har det i budgetpropositionen lyfts fram anslag som ska främja regeringens klimatneutralitetsmål. Med dessa anslag främjas bl.a. en välmående miljö och natur och den biologiska mångfalden, minskas utsläppen, främjas bioeko- nomiska lösningar samt utvecklas Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. Anslag an- visas särskilt till arbets- och näringsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunika- tionsministeriets, miljöministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden.

Med anslag som hör till start- och investeringsbidragen till jordbruket främjas målen om klimat- neutralitet genom anslag som förbättrar miljöns tillstånd och ökar investeringar som främjar an- vändningen av förnybar energi. Även programmet för utveckling av landsbygden innehåller pro- jekt som hänför sig till miljö och klimat. EU:s förgröningsstöd, miljöersättningar och främjande

av ekologisk produktion har stor betydelse för att jordbruket ska utvecklas i en hållbar riktning med avseende på miljön.

Det satsas i betydande grad på produktionsstödet för förnybar energi, så att beroendet av fossila bränslen ska minska. Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön.

Genom anskaffning av naturskyddsområden främjas skyddet av skogar samt tryggas den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden stärks genom att livsmiljöer restaureras, återställs och vårdas. Genom att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt kan man hitta nya innovativa lösningar bl.a. för utveckling av bioekonomin, för främjande av den cirkulära ekonomin och för ett koldioxidsnålt samhälle. Genom anslagen för utvecklingssamarbete deltar Finland i projekt för främjande av hållbar ekonomisk utveckling och välfärd i utvecklingsländerna och förbyggande av miljöskador. Målet för dessa projekt är bl.a. att förbättra förutsättningarna för livsmedelstryggheten, tillgången till vatten och energi och en hållbar användning av naturresurser.

Till utveckling av kollektivtrafiktjänster anvisas anslag som möjliggör minskning av persontrafiken och de utsläpp den orsakar särskilt i stadsregionerna. Målet med stödet för anskaffning av eldrivna personbilar och stödet för gas- och etanolkonverteringar av personbilar är att främja en förnyelse av bilbeståndet så att allt fler personbilar fungerar med alternativa drivkrafter eller bränslen (el, bio- eller naturgas eller höginblandad etanol) och minskar de skadliga utsläpp som orsakas av trafiken.

De anslag i budgetpropositionen som främjar klimatneutraliteten har grupperats utifrån de strategiska helheterna i regeringsprogrammet. Utanför sammandraget har man lämnat alla omkostnader, olika understöd till organisationer samt medlemsavgifter.

Ett klimatneutralt Finland, centrala åtgärder, mn euro

	2022 budgeterat	2023 budgetprop.
3.1 Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden	749	917
3.2 Finland — större än sin storlek i världen	388	392
3.4 Ett livskraftigt Finland	272	297
3.4.1 Utveckling och underhåll av transportnätet	455	269
3.4.2 Jordbruket	680	569
Sammanlagt	2 544	2 444

I budgetpropositionen för 2023 främjas målen om klimatneutralitet med sammanlagt ca 2,4 miljarder euro. Detta är ca 100 miljoner euro mindre än vad som budgeterades för motsvarande åtgärder i budgeten för 2022, men fortfarande en hög nivå. Det som i synnerhet höjer anslagsnivån är de extra satsningar på investeringar för att främja grön omställning som regeringen fattade beslut om våren 2022 efter att Ryssland inlett sitt anfallskrig. Däremot upphör de framtidsinvesteringar som fastställts som tidsbundna 2022.

En betydande del av finansieringen för Finlands återhämtnings- och resiliensplan gäller 2022 och 2023, och inverkar på den höga nivån på anslagen för klimatneutralitet 2022 och 2023. Regeringen har slagit fast att 50 % av finansieringen av återhämtnings- och resiliensplanen ska användas för att främja den gröna omställningen (se även avsnitt 5.2 i den allmänna motiveringen). Den slutliga utdelning ur faciliteten för återhämtning och resiliens som meddelades i somras uppgår för Finlands del till ca 1,8 miljarder euro.

När det gäller helheten Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden ökar anslagen med 167 miljoner euro jämfört med de anslag som budgeterats för 2022. Särskilt anslagen för energistöd ökar betydligt till följd av finansieringen av återhämtnings- och resiliensplanen samt de tilläggsåtgärder som gjorts som en del av den gröna omställningen och försörjningsberedskapen. Det anslag som ska användas till produktionsstödet för förnybar energi uppskattas för 2023 förbli på samma nivå som det budgeterats för detta år (inkl. den andra tilläggsbudgeten för 2022). Kalkylen över produktionsstödet för förnybar energi påverkas i betydande grad av hur elpriset utvecklas, vilket i nuläget är förknippat med stor osäkerhet.

Anslagen för helheten Finland – större än sin storlek i världen ökar jämfört med 2022 när de anslag för egentligt utvecklingssamarbete som anvisats för denna helhet ökar.

Anslagen för utveckling och underhåll av transportnätet minskar med 185 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2022. Minskningen orsakas i synnerhet av att stödnivån för kollektivtrafiken var högre än normalt 2022. Stödet ökades på grund av det minskade antalet passagerare efter covid-19-pandemin och på grund av förhöjda trafikeringskostnader.

I fråga om jordbruket uppskattas anslagen för att främja ett koldioxidsnålt samhälle tillfälligt minska med 111 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2022. Minskningen beror på byte av EU-programperiod och stegvis införande av nya åtgärder. Dessutom har en del av de tidigare åtgärderna blivit lagstadgade. Av Ejflu:s finansiering ska minst 35 % riktas till miljö- och klimatåtgärder.

I anslagen ingår också stöd som kan bedömas vara åtminstone delvis skadliga för miljön. Sådana finns till exempel bland de utgifter som gäller jordbruket. De anslag som ingår i jordbruket har emellertid också verkningar som gynnar miljön, till exempel miljöersättningar för jordbruket. Utöver detta finns det inom transportsektorn direkta stöd som kan anses vara skadliga för miljön.

Beskattning och ett klimatneutralt Finland

I budgetpropositionen ingår flera skatter som kan anses främja målen om klimatneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten.

Energiskatter uppbärs på drivmedel, arbetsmaskins-, kraftverks- och uppvärmningsbränslen samt elektricitet. Utöver skatteinkomsterna stärker energiskatterna incitamenten för energieffektivitet, energisparande och produktion av mer utsläppsnåll energi. Finland är en föregångare i Europa när det gäller en miljöbaserad skattestruktur, och energibeskattningsnivån är internationellt sett hög. Skatterna på energiprodukter bestäms enligt produkternas energiinnehåll och koldioxidutsläppen under deras livscykel. Utöver beskattningen av transportbränsle fastställs också bilskat-

tens och fordonsskattens grundskatt på basis av utsläpp och ökar kostnaderna för anskaffning och ägande av bilar med höga utsläpp och sporrar således till utsläppssnål rörlighet. Punktskatten på vissa dryckesförpackningar styr till att införliva dryckesförpackningarna i återvinningssystemet. Även avfallsskatten är en styrande miljöskatt, vars primära mål är att minska behandlingen av avfall på avstjälningsplatser och utöka återvinningen.

I enlighet med regeringsprogrammet bereds under regeringsperioden en skattereform för hållbar utveckling som syftar till att främja en övergång mot klimatneutralitet. Den hållbara skattereformen består av en översyn av energibeskattningen och beskattningen av fordonstrafiken, åtgärder som främjar cirkulär ekonomi och en utredning av möjligheten att införa utsläppsbaserade konsumtionsskatter. Reformen av energibeskattningen omfattar många åtgärder som huvudsakligen redan genomförts.

I budgetpropositionen är föreslagna ändringar i miljöskatterna 2023 det redan fastställda sloandet av skatteutgiften för paraffinisk diesel och den redan fastställda minskningen av skatteåterbäringen till energiintensiva företag samt en höjning av avfallsskatten och en måttlig minskning av skatteutgiften för uppvärmningsbiogas. Dessutom träder en höjning av fordonsskatten på renodlade elbilar i kraft 2023, och den motsvarar den bilskatt på renodlade elbilar som tidigare slopades. Utöver ändringarna i miljöskatten kan åtminstone förlängningen av den temporära höjningen av resekostnadsavdraget, de temporära sänkningarna av skattesatserna på elenergi och persontransporter samt ibruktagandet av tidsbundet elavdrag anses ha miljökonsekvenser.

Även om energi- och trafikskatter och andra miljöskatter kan anses vara skatter som är förenliga med målen för hållbar utveckling, kan det i dem ingå enskilda beskattningsstrukturer som minskar deras miljöstyrande verkan. Dessutom kan miljöskadliga strukturer finnas också inom annan beskattning.

De avvikelser som ingår i beskattningen kan granskas med hjälp av rapporteringen om skatteutgifterna. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna finns beskrivna på finansministeriets webbplats (www.vm.fi/sv/skattesubvention).

Miljöstyrningen av beskattningen i budgetpropositionen

Skatteutgifterna beskriver avvikelser som skapats i skattestrukturen av många orsaker, och de lämpar sig inte som sådana för granskning av miljöskadliga stöd. Med tanke på miljöstyrningen är det viktigaste att skattestrukturen för olika skatteslag är miljöbaserad och att miljöskatterna är effektiva. Även det sedvanliga skattesystemet för skatteslag kan i sig innehålla betydligt mer betydande drag eller strukturer som sporrar till miljömässigt ogynnsam konsumtion. I fråga om miljöskatter representerar å andra sidan inte heller det miljöbaserade sedvanliga skattesystemet alltid en ur miljösynvinkel optimal struktur. Inom miljöbeskattningen gör en sektorsvis avvikande skattstruktur det möjligt att rikta skatteförhöjningarna i enlighet med var det är möjligt eller motiverat att göra åtstramningar, t.ex. med beaktande av överlappande styrning av utsläppshandeln och risken för koldioxidläckage, vilket genom motsvarande åtstramning av beskattningen kan leda till ett bättre slutresultat ur miljösynvinkel.

Det är svårt att beskriva nivån på och förändringarna i miljöstyrningen i olika skatteslag. Energi-beskattningen är en central del av miljöbeskattningen, även om det också i fråga om andra skat-teslag kan finnas behov av att bedöma skattestrukturens miljökonsekvenser. I tabellen nedan pre-senteras den effektiva energiskattebördan på fossila bränslen inklusive skattefrihet, skattesänk-ningar och skatteåterbäringar samt den med utsläppshandeln sammanräknade utsläppsstyrningen (i euro per ton koldioxid) vid olika bränsleanvändning. Dessutom beskrivs de ändringar i dem som föranleds av ändringarna i energiskatten i samband med budgetpropositionen. Ett motsva-rande presentationssätt används redan inom OECD och i vissa av EU:s medlemsstater. Priset på utsläppsrätten och bränsleförbrukningen har standardiserats så att skillnaden mellan åren uppstår till följd av beslutsbaserade skatteändringar. Såsom framgår av tabellen innehåller budgetpropo-sitionen för 2023 ändringar i utsläppsstyrningen av energiintensiva företag och diesel. Som helhet ändras inte utsläppsstyrningen inom energibeskattningen i någon betydande grad. En minskning av skatteutgiften för paraffinisk dieselolja ökar i någon mån utsläppsstyrningen inom trafiken, och en minskning av skatteåterbäringen till energiintensiva företag ökar utsläppsstyrningen av energiintensiva företag.

Utsläppsstyrning av bränsleförbrukningen

			2023	2023	2023	2022
	Andel av bränsleutsläppen 2019	Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂
Trafik och arbetsmaskiner sammanlagt	37 %	220	2	222	220	220
Motorbensin	Icke-UH	323		323		323
Diesel ¹⁾	Icke-UH	226		226		220
Naturgas samt brännolja för spårtrafik	Icke-UH	107		107		107
Arbetsmaskiner exkl. jordbruk	Icke-UH	105		105		105
Jordbruksmaskiner	Icke-UH	66		66		66
Kommersiell lufttrafik (inrikes)	UH	0	90	90		90
Kommersiell sjöfart (inrikes)	Icke-UH	0		0		0
Energiproduktion och uppvärmning av byggnader samman- lagt	63 %	26	73	99	98	98
Separat värme- produktion ²⁾	UH	104	90	194		194
Separat värme- produktion ²⁾	Icke-UH	107		107		107
Kombinerad produk- tion, värmeandel ²⁾	UH	65	90	155		155

Utsläppsstyrning av bränsleförbrukningen

			2023	2023	2023	2022
		Andel av bränsleutsläppen 2019	Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂
Energiintensiva företag ²⁾	UH	3 %	41	90	131	125
Energiintensiva företag ²⁾	Icke-UH	0 %	81		81	70
Jordbrukets brännolja för uppvärmning	Icke-UH	1 %	65		65	65
Torv ³⁾	UH	8 %	6	90	96	96
Torv ³⁾	Icke-UH	2 %	9		9	9
Elproduktion, industriell första användning m.m.	UH	31 %	0	90	90	90
Elproduktion, industriell första användning m.m.	Icke-UH	2 %	0		0	0
Sammanlagt		100 %	97	47	144	143

¹⁾ I fråga om lägre skattesats för diesel ska drivkraftsskatten på personbilar beaktas.

²⁾ Omfattar inte torv.

³⁾ Inkluderar separat värmeproduktion, kombinerad produktion och återbäring till energiintensiva företag.

I fråga om elskatten anges i tabellen nedan fördelningen av elförbrukningen enligt skattenivå.

Energibesättning av elförbrukning

	Andel av elförbrukningen %	Skattenivå 2023 €/MWh	Skattenivå 2022 €/MWh
Hushåll, tjänster, vägtrafik	49,1 %	22,53	22,53
Industri, gruvdrift, jordbruk, stora dator- hallar, värmepumpar, datorhallar och elpannor som genererar värme till fjärrvärm nätet, värmepumpar av industriell skala osv.	49,8 %	0,63	0,63
Spårtrafik	1,1 %	0	0
Sammanlagt	100 %	11,37	11,37

De olika användningsområdenas andelar av bränsleutsläppen är riktgivande, eftersom exakta statistikuppgifter om överlappande beskattning och utsläppshandel för närvarande inte finns. Siffrorna i bägge tabellerna baserar sig på en uppskattning av finansministeriets skatteavdelning och antagandena i dem beskrivs närmare på finansministeriets webbplats www.vm.fi/sv/energiebeskattningen.

Enskilda skatteutgifter och deras belopp beskrivs närmare under inkomstmomenten i budgetpropositionen.

7. Barnbudgetering

Sammanfattande granskning av barnbudgeteringen i budgetpropositionen

I granskningen av barnbudgeteringen beaktas de utgifter (förmåner och tjänster) som direkt hänförs till barnåldersklassen (under 18 år) samt de utgifter (till exempel understöd) med vilka målgruppen för den verksamhet som finansieras är barn. Detta betyder att man i den sammanfattande granskningen av barnbudgeteringen beaktar utgifter (lagstadgade och prövningsbaserade) som direkt hänförs till barn under 18 år samt utgifter som tydligt hänförs till familjer med barn under 18 år. I fråga om vissa tjänster har man beaktat barnåldersklassens andel av målgruppen för tjänsterna. I granskningen inkluderas inte utgifter som indirekt hänförs till barnåldersklassen, eftersom sådana uppskattade utgifter de facto inte beskriver utgiftsbeslut eller utgiftsförändringar som gäller barn, och det utifrån den kalkylerade granskningen inte går att dra några slutsatser om anslagsnivån för barnåldersklassen.

De ovan konstaterade begränsningarna och riktlinjerna följer de lösningar som beskrivs i pilotprojektet i budgetpropositionen för 2022, vilka baserar sig på ett förslag av en arbetsgrupp som tillsatts av statsrådets kansli. I granskningen av budgetpropositionen för 2023 har också förändringarna i verksamhetsmiljön i fråga om ordnandet och finansieringen av social- och hälsovården beaktats. I sammanfattningen beskrivs sålunda utöver den nya kalkylmässiga granskningen av statsandelen för kommunal basservice också en kalkylerad andel för barnåldersklassen av statens finansiering av välfärdsområdena.

Med anledning av den ovan beskrivna förändringen i verksamhetsmiljön beskrivs statens finansiering av välfärdsområdena och statsandelarna till kommunerna i granskningen endast i fråga om år 2023. Detta innebär att tidsserien för granskningen av barnbudgeteringen avbryts i fråga om utgifterna under finansministeriets huvudtitel i förhållande till pilotförsöket med barnbudgetering 2022. Under de kommande åren kommer granskningen dock även i fråga om dessa anslag att omfatta de två föregående budgetåren samt skillnaden mellan anslaget i respektive budgetproposition och den senaste budgeten och budgetpropositionen, såsom arbetsgruppen har föreslagit.

I budgetpropositionen för 2023 uppgår de anslag som hänförs till barn eller barnfamiljer med beaktande av de lagstadgade och prövningsbaserade åtgärderna inom de olika huvudtitlarna till sammanlagt ca 10,4 miljarder euro. Av dessa beräknas cirka 2,2 miljarder euro vara statsandelar för basservice som hänförs till barnåldersklassen. Den kalkylerade andel av den statliga finansieringen av välfärdsområdena som gäller barnåldersklassen är cirka 3,7 miljarder euro.

Utöver de beloppsgränser som gäller hela barnåldersklassen finns det i budgetpropositionen prioriteringar till vilka särskild finansiering har riktats. Den viktigaste av dessa är finansieringen för att främja lika möjligheter för alla och stödja utsatta barn. Den särskilda finansieringen för de åtgärder som nämns i budgetpropositionen för 2023 uppgår till ca 360 miljoner euro. Denna finansiering ingår i den ovan beskrivna anslagsgranskningen (ca 10,4 miljarder euro).

Budgetanslag för barn och barnfamiljer

Anslagen för tjänster för barnåldersklassen i budgetpropositionen för 2023 är nästan i sin helhet anslag för fostran och undervisning samt social- och hälsovårdstjänster. En del av finansieringen av kultur och konst, uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstadsverksamhet samt ungdomsarbete och organisationsverksamhet inom motion och idrott riktas dessutom till barnåldersklassen. De ersättningar som betalas till kommunerna och välfärdsområdena för mottagande av flyktingar och främjande av integrationen inbegriper kostnader som hänför sig till främjande av integrationen av barn. Finansieringen av förmåner är i första hand inkomstöverföring i anslutning till social trygghet.

En betydande del av den statliga finansieringen av tjänster och förmåner för barnåldersklassen bestäms utifrån andra än åldersklassspecifika faktorer. Därför baserar sig anslagen i tabellen nedan delvis på uppskattningar bl.a. utifrån antalet deltagare per åldersklass i den tjänst eller förmån som finansieras eller utifrån målgruppen för tjänsten. Det är bra att notera att man vid sidan av granskningen av de totala beloppen bör lyfta fram en individuell granskning (euro/barn) för att säkerställa en korrekt tolkning av barnbudgeteringen. Barnåldersklassens andel av befolkningen minskar hela tiden och en fokusering på de totala beloppen möjliggör därför inte en lämplig tidsmässig jämförelse. I budgetpropositionen för 2023 kan granskningen euro/barn på grund av förändringarna i verksamhetsmiljön och finansieringen beskrivas endast i fråga om året för budgetpropositionen. Under de följande åren utvidgas granskningen dock också till denna del.

Den statliga finansieringen av barnåldersklassen består av tjänster och inkomstöverföringar. De viktigaste tjänsterna är basservicen inom småbarnspedagogiken, inom den grundläggande utbildningen och inom social- och hälsovården, för vilka den statliga finansieringen är en del av statsandelen för kommunal basservice samt den statliga finansieringen av välfärdsområdena under finansministeriets huvudtitel. Dessutom är en del av finansieringen av den grundläggande utbildningen finansiering av sådan verksamhet som inte kan riktas enligt den invånarspecifika finansieringen, och denna finns under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel. Sådana är bl.a. finansieringen av den grundläggande utbildningen för personer med funktionsnedsättning, av påbyggnadsundervisningen inom den grundläggande utbildningen och av den förberedande undervisningen. Barnåldersklassens andel av finansieringen för utbildning på andra stadiet beräknas vara 39 %. De viktigaste tjänsterna inom kultur och ungdomsarbete som hänför sig till barn är statsandelarna för kommunernas ungdomsväsende och grundläggande konstundervisning samt understöden för barnkultur.

De viktigaste inkomstöverföringarna i barnåldersklassen är barnbidrag, bostadsbidrag och barnförhöjningar inom utkomstskyddet för arbetslösa samt utkomststöd som finns under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. De största delarna i den prövningsbaserade finansieringen för barnåldersklassen utgörs av understöd från social- och hälsoorganisationernas understödscentral (Stea) till organisationer och projekt som fokuserar på barn och unga. I den prövningsbaserade andelen ingår dessutom åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd och förebygger och avhjälper problem samt barnstrategin. Det mest betydande projektet i regeringsprogrammet i fråga om barnåldersklassen är utvidgningen av läroplikten och avgiftsfriheten på andra stadiet.

Budgetpropositionen innehåller flera åtgärder för 2023 som stöder barnfamiljernas köpkraft till följd av att konsumentpriserna stigit exceptionellt snabbt. Det föreslås att barnförhöjningen i sam-

band med utkomstskyddet för arbetslösa höjs med 20 procent och att utkomststödet grunddel för barn under 18 år höjs med 10 procent under 2023. Det föreslås att studiepenningens försörjningshöjning höjs med 10 euro och ensamförsörjartillägget till barnbidrag med 5 euro per månad under 2023. För de åtgärder som nämns ovan reserveras det sammanlagt cirka 49 miljoner euro. Regeringen beslutade dessutom att sänka avgifterna för småbarnspedagogik och höja vårdtillägget till stödet för privat vård av barn. Kommunerna kompenseras till fullt belopp för dessa åtgärder genom en ändring av utdelningen av samfundsskatten. Dessutom beslutade regeringen i samband med den fjärde tilläggsbudgeten för 2022 att ett extra barnbidrag av engångsnatur betalas ut i december 2022.

Utgifter som i mindre utsträckning direkt hänför sig till barn finns också under arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets huvudtitlar i synnerhet när det gäller integrationsersättningar och utvecklingssamarbete. Kommunerna och välfärdsområdena ersätts på basis av både kalkylerade och faktiska kostnader för mottagning av barn som omfattas av ersättningarna enligt integrationslagen och för ordnande av integrationsfrämjande tjänster. Av de asylsökande som fått uppehållstillstånd beräknas 20 % vara barn och av kvotflyktingarna 50 %. För ett barn under 7 år betalas kommunerna en kalkylerad ersättning på 6 845 euro per år och för ett barn som fyllt 7 år 2 300 euro per år. Dessutom ersätts enligt de faktiska kostnaderna bland annat särskilda kostnader för social- och hälsovården (inkl. barnskyddet) samt kostnader för ordnande av vård och omsorg för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

På grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ukrainska barn och familjer ansökt om tillfälligt skydd i Finland 2022 och det beräknas att det också kommer nya ansökningar om tillfälligt skydd 2023. Fram till den 21 augusti 2022 hade cirka 37 000 personer som anlänt från Ukraina ansökt om tillfälligt skydd. Av dem var cirka 12 600 (34 %) minderåriga. Budgetpropositionen utgår från antagandet att 30 000 personer som ansöker om tillfälligt skydd anländer till Finland 2023. Andelen minderåriga av dem som ansöker om tillfälligt skydd har antagits vara oförändrad 2023. För de stöd som betalas till mottagningsverksamhetens kunder föreslås cirka 87 miljoner euro för 2023. Av detta belopp riktas uppskattningsvis cirka 22 miljoner euro till personer under 18 år. För ersättning av kostnaderna för småbarnspedagogik för asylsökande och barn som omfattas av tillfälligt skydd föreslås 60 miljoner euro och för förberedande utbildning före den grundläggande utbildningen föreslås 120 miljoner euro.

En av de viktigaste målgrupperna för det utvecklingssamarbete som hör till utrikesministeriets förvaltningsområde är barn och unga. Den andel av de egentliga anslagen för utvecklingssamarbete som hänför sig direkt till barn beräknas vara cirka 20 %. Dessutom riktas en betydande del av finansieringen till unga. Ett centralt indirekt resultat av utvecklingssamarbetet är att barnens ställning förbättras i hushållen och samhället.

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (1000 euro)

Kapitel eller moment	Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2021	Budget 2022	Budgetprop. 2023	Ändring 2022—2023
28.89.31	FM	1. Lagstadgad finansiering av kommuner och välfärdsområden				
		Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (kalkylerad andel för 0—17-åringar)			3 731 300	
28.90.30	FM	Statsandel för kommunal basservice (kalkylerad andel för 0—17-åringar)			2 200 455	
		Finansiering av kommuner och välfärdsområden, sammanlagt			5 931 755	
29.10.30, 29.10.20, 29.20.30, 29.20.35, 29.70.55, 29.70.59, 29.80.34, 29.91.52	UKM	2. Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster				
		Statsandelar för undervisning och kultur	978 635	1 079 688	1 231 617	151 929
33.10.50, 33.10.54, 33.10.57, 33.20.52, 33.30.60, 33.40.60, 33.60.52	SHM	Statsandelar för socialtrygghetsförmåner	2 734 888	2 754 129	2 844 675	90 546
33.60.52	SHM	Skyddshemsverksamhet	25 550	24 550	24 550	0
32.50.30	ANM	Integrationsersättningar till kommuner och välfärdsområden, barnåldersklassen	63 000	57 000	103 067	46 067
32.30.51	ANM	Under 18-åriga deltagare i arbetskraftsservice	1 000	1 000	800	-200
24.01.01	UM	Dagvårds- och utbildningsersättningar inom utrikesrepresentationen	7 100	7 700	6 900	-800
		Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster, sammanlagt	3 810 173	3 924 067	4 211 609	287 542

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (1000 euro)

Kapitel eller moment	Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2021	Budget 2022	Budgetprop. 2023	Ändring 2022—2023
29.10.30, 29.80.52	UKM	3. Etablerad prövningsbaserad finansiering Undervisning och kultur: Skolelevernas klubbverksamhet, barnkultur, konstundervisningsorganisationer	22 810	20 549	20 549	0
33.90.50	SHM	Stea-understöd Etablerad prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	124 000	124 000	128 000	4 000
			146 810	144 549	148 549	4 000
kapitlen 29.10, 29.20, 29.80, 29.90, 29.91 och momenten 28.90.30, 29.10.20, 29.20.30, 33.03.31, 33.60.31, 33.60.31	UKM	3. Annan prövningsbaserad finansiering Projekt som ingår i regeringsprogrammet Undervisning och kultur	137 000	185 000	107 000 ¹⁾	-78 000
	SHM	Social- och hälsovård	28 800	24 800	3 300	-21 500
29.80, 29.90, 28.91	UKM	Övriga projekt Undervisning och kultur	10 344	10 344	8 344	-2 000
33.03.63	SHM	Social- och hälsovård Annan prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	4 500	3 000	0	-3 000
			180 644	223 144	118 644	-104 500
		Sammanlagt ²⁾ Uppskattning euro/ barn ³⁾			10 410 557 10 198	

¹⁾ Utvidgningen av läroplikten. Det är fråga om ett projekt som ingår i regeringsprogrammet i anslutning till en lagstadgad uppgift.

²⁾ Summan inbegriper ett kalkylerat anslag av den statliga finansieringen av välfärdsområdena som riktas till barn, ett kalkylerat anslag av statsandelarna för kommunal basservice som riktas till barn samt de olika ministeriernas anslag som riktas till barn.

³⁾ Finlands officiella statistik: Befolkningsprognos år 2023

Finansiering av social- och hälsovården för barnåldersklassen som en del av den statliga finansieringen av välfärdsområdena

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs via välfärdsområdenas finansiering. Av den statliga finansieringen till välfärdsområdena på sammanlagt cirka 22,5 miljarder

euro beräknas cirka 3,7 miljarder euro riktas till barn och unga år 2023, varav cirka 0,3 miljarder euro betalas i december 2022 och 3,4 miljarder euro under år 2023.

Statens finansiering av välfärdsområdena är allmän, varför den andel som riktas till barnåldersklassen inte kan avskiljas, utan de självstyrande välfärdsområdena beslutar om den närmare inriktningen av anslaget. Som nya och utvidgade uppgifter som gäller barn och unga har man år 2023 i den statliga finansieringen av välfärdsområdena beaktat bland annat förlängningen av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster, utvidgningen av eftervården inom barnskyddet och minimipersonaldimensioneringen inom barnskyddet samt stärkandet av elev- och studerandevården. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Av statens finansiering av välfärdsområdena beräknas 8,1 % av hälsovårdsutgifterna och 55,2 % av socialvårdsutgifterna 2023 riktas till barn och unga. Som helhet beräknas cirka 16,6 % av den statliga finansieringen till välfärdsområdena för social- och hälsovårdsutgifter riktas till barn och unga. I den kalkylerade uppskattningen har man använt de uppgiftsspecifika viktningar i fråga om kalkylerade kostnader som anges i 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

I granskningen av utgifterna inom hälso- och sjukvården har man utnyttjat rapporten om hälso- och sjukvårdens utgifter och finansiering 2021¹⁾. Den kalkylmässiga uppskattningen i fråga om barnåldersklassen baserar sig på andelen för åldersgrupper under 18 år av utgifterna inom hälso- och sjukvården²⁾. Andelen för personer under 18 år av socialvårdstjänsterna baserar sig på en uppskattning av utgifterna för socialvårdstjänster år 2020 för personer under 18 år som gjorts utifrån statistiken Den sociala trygghetens utgifter och finansiering.³⁾

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen för välfärdsområdenas social- och hälsovård

Kalkylerade andelar (%) för barnåldersklassen av utgifterna för social- och hälsovården:	Budgetprop. 2023
Hälso- och sjukvård	8,1
Socialvård	55,2
Viktningar i fråga om kalkylerade kostnader inom välfärdsområdenas finansiering enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (%):	
Hälso- och sjukvård	58,86
Socialvård	21,39

¹⁾ I rapporten granskas utgifterna inom hälso- och sjukvården 2019.

²⁾ Den granskning av hälso- och sjukvårdsutgifter som gäller barnbudgeteringen och den rapport som utnyttjats i analysen baserar sig på ett nationellt informationsinnehåll om hälso- och sjukvårdsutgifter som grundar sig på statistiksystemet SHA 2011.

³⁾ De uppskattade kostnaderna baserar sig på andelen klienter under 18 år av det totala antalet klienter.

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen för välfärdsområdenas social- och hälsovård

Kalkylerade andelar (%) för barnåldersklassen av utgifterna för social- och hälsovården:	Budgetprop. 2023
Kalkylerad andel (%) för barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena	16,57
Statlig finansiering av välfärdsområdena, miljoner euro	22 518,3
Kalkylmässig uppskattning av finansieringen till barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena, miljoner euro	3 731,3

Statsandelen för kommunernas basservice som en del av barnbudgeteringen

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs till kommunerna via statsandelen för basservice. De anslag som riktas till barn och unga kan dock inte direkt avskiljas i statsandelen för kommunal basservice, eftersom finansieringen är kalkylerad och allmän. Inom ramen för sin omfattande, i grundlagen tryggade självstyrelse beslutar kommunerna själva hur statsandelen används.

Statsandelen för kommunal basservice 2023 är cirka 2,7 miljarder euro. Statsandelen sjunker med cirka 5,3 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022, vilket till största delen beror på den reform av social- och hälsovården som träder i kraft 2023. I samband med reformen ändras grunderna för bestämmande av statsandelen så att statsandelssystemet motsvarar de uppgifter som kommunerna har kvar, vilka är starkt koncentrerade till småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Med anledning av ändringarna klipps jämförbarheten för åren 2022 och 2023 av i fråga om statsandelen och grunderna för bestämmande av den, och därför kan en jämförelse mellan de åren inte göras. Allmänt taget kan det dock konstateras att största delen av statsandelen för kommunal basservice från och med år 2023 bestäms kalkylmässigt utifrån kommunens barn- och ungdomsåldersklass.

Av kommunernas nya och utvidgade uppgifter har åtgärderna för stöd till småbarnspedagogiken 2023 samt det engagerande arbetet i skolgemenskapen ekonomiskt sett störst betydelse. Dessutom riktas finansiering bland annat till beredningen av jämställdhets- och likabehandlingsplanerna inom småbarnspedagogiken, förebyggande av mobbning samt planering kring elevhälsan i ett samarbete mellan kommunerna och välfärdsområdena.

Av statsandelen beräknas 2023 cirka 2,2 miljarder euro riktas till barn och unga i samband med barnbudgeteringen. Beräkningen baserar sig på andelen för åldersgrupperna 0—17 år av de kalkylerade statsandelarna samt på det antagande som härletts från den, dvs. att även i fråga om tilläggsdelarna till statsandelen, de tidsbestämda och permanenta tilläggen och minskningarna samt utjämnningen av statsandelen ska samma andel riktas till barn och unga. År 2023 beräknas andelen för åldersgrupper under 18 år vara ca 80,3 % av de kalkylerade statsandelarna. Antalet 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen är 1 029 513 personer.

Barnåldersklassernas kalkylerade andel av kommunernas statsandelar

Kalkylerade grundpriser i barnåldersklasserna:	Budgetprop. 2023
Ålder 0—5 (euro/inv.)	8 010,94
Ålder 6 (euro/inv.)	8 499,51
Ålder 7—12 (euro/inv.)	7 071,51
Ålder 13—15 (euro/inv.)	12 129,17
16 år fyllda (euro/inv.)	62,57
Antal 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen	1 029 513
De kalkylerade kostnaderna för barnåldersklasserna sammanlagt, 1 000 euro ¹⁾	7 731 020
Statsandelens kalkylerade kostnader sammanlagt, 1 000 euro	9 631 914
Barnåldersklassernas andel av kalkylerade kostnader (%)	80,26 %
Statsandel för kommunal basservice sammanlagt, 1 000 euro	2 741 500
Barnåldersklassernas kalkylerade andel av statsandelen, 1 000 euro	2 200 455

¹⁾ kalkylerad andel för 16—17-åringar.

Beskattningen ur barnens och barnfamiljernas synvinkel

Beskattningen grundar sig på inkomster, förmögenhet och konsumtion och riktas i princip på samma sätt till alla åldersklasser. I Finland tillämpas särbeskattning, dvs. var och en beskattas på basis av sina inkomster och sin förmögenhet, och till exempel civilstånd eller familjens storlek har i regel ingen betydelse. I det finländska skattesystemet är närmast skatteutgifter som riktas till barnfamiljer de element som stöder barn och barnfamiljer. I skattesystemet har inga strukturer som särskilt diskriminerar barn eller barnfamiljer upptäckts.

Enligt skatteförvaltningens inkomstskattestatistik för personkunder betalade minderåriga ca 16,5 miljoner euro i inkomstskatt 2019, vilket var mindre än 0,1 % av alla inkomstskatter som personkunder betalade. Av de inkomstskatter som betalats av minderåriga var drygt 50 % skatt på kapitalinkomst och ca 40 % kommunalskatt. Med minderåriga barn avses i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år.

Det finländska skattesystemet grundar sig på ett brett inkomstbegrepp, enligt vilket alla inkomster i princip är skattepliktiga. Undantag från det sedvanliga systemet för beskattning, såsom skattefrihet och i synnerhet lättnader, bildar skatteutgifter¹⁾. Den enda skatteutgift som direkt hänförs sig till barnåldersklassen är minderårighetsavdraget vid skatt på arv och gåva. Skatteutgifter som i inkomstbeskattningen särskilt hänförs sig till barnfamiljer är bl.a. skattefrihet för barnbidrag, underhållsbidrag, underhållsstöd, adoptionsstöd, barnförhöjning till pensionstagare samt barnför-

¹⁾ Närmare om skatteutgifter i budgetpropositionen <https://budjetti.vm.fi/indox/download.jsp?lang=fi&file=/2021/aky/YksityiskohtaisetPerustelut/11/11.pdf>, samt på finansministeriets webbplats <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

höjning av underskottsgottgörelsen och underhållsskyldighetsavdrag. Även inom mervärdesskattesystemet är i princip all försäljning av nyttigheter i form av affärsverksamhet skattepliktig. Småbarnspedagogiska tjänster, socialvårdstjänster, allmänbildande och yrkesinriktad undervisning samt statsunderstödd grundläggande konstundervisning är i princip befriade från mervärdesskatt.¹⁾ Den utgift som utgörs av denna skattefrihet hänför sig till barn till den del användarna av dessa tjänster är barn. Inom punktbeskattningen utgörs den skatteutgift som hänför sig till barnfamiljer av befrielse från punktskatt på läskedrycker i fråga om modersmjölksersättning och tillskottsnäring samt barnmat.

På grund av de begränsningar som hänför sig till definitionerna och beräkningen av skatteutgifterna är de som sådana inte i sig tillämpliga för mätning av ett visst fenomen i budgeten. Skatteutgifterna är beroende av beskattningsstrukturen samt det valda sedvanliga systemet och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. I fråga om de flesta skatteutgifter kan endast en uppskattning beräknas av deras minskande effekt på skatteintäkterna. Det är inte möjligt att för alla skatteutgifter beräkna ett eurobelopp. Det sammanlagda beloppet av de skatteutgifter som skattefrihet för underhållsstödet, underhållsbidraget, barnbidragen, underhållsskyldighetsavdraget samt minderårighetsavdraget vid arvsbeskattningen bildar uppskattas till cirka 600 miljoner euro på 2023 års nivå, varav barnbidragens skattefria andel är knappa 500 miljoner euro.

En i budgetpropositionen för 2023 ny skatteutgift som gäller barnfamiljer är sänkningen av självrisken för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet, vilken beräknas sänka skatteintäkterna från förvärvsinkomsterna med sammanlagt 3,5 miljoner euro på årsnivå. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare i motiveringstexterna till avdelning 11.

Stöd för barn och unga

Utöver de anslag som gäller hela barnåldersklassen finns det i budgetpropositionen prioriteringar som riktas till barnåldersklassen och till vilka särskild finansiering har riktats. Den viktigaste av dessa är finansieringen för att främja lika möjligheter för alla och stödja utsatta barn. Denna finansiering ingår i den ovan beskrivna anslagsgranskningen för hela barnåldersklassen.

Det centrala målet för anslagen för barnåldersklassen är över huvud taget att främja lika möjligheter. I syfte att främja detta mål innehåller budgetpropositionen utöver den lagstadgade basservicen och andra lagstadgade tjänster som hänför sig till barnåldersklassen samt inkomstöverföringar i synnerhet helheter av projekt enligt regeringsprogrammet samt lagstadgade reformer med anslagseffekt. Exempel på åtgärder och finansieringsrelaterade helheter av detta slag är stödjande av verkstadsverksamheten för unga, åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd samt förebygger och åtgärdar problem, den nationella barnstrategin, utvidgning av läroplikten, utvidgning av fritidsverksamheten och utvidgning av eftervården inom barnskyddet. Den särskilda finansieringen för de åtgärder som nämns i budgetpropositionen för 2023 uppgår till ca 360 miljoner euro.

Till helheten av stöd för barn och unga hänför sig också den föreslagna finansieringen på 60 miljoner euro för att stödja småbarnspedagogiken och den föreslagna tilläggsfinansieringen på 120

¹⁾ Denna skattefrihet överensstämmer med momsdirektivet och definieras inte som skatteutgift.

miljoner euro för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen för ukrainska barn som söker asyl och tillfälligt skydd med anledning av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

8. Utveckling av förvaltningen

Målet med de förvaltningspolitiska åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på de offentliga tjänsterna och förbättra produktiviteten inom den offentliga förvaltningen, och därigenom bidra till hållbara offentliga finanser. Rätten till god förvaltning tryggas för alla finländare genom att samhällslöftet i strategin för den offentliga förvaltningen infrias: Den offentliga förvaltningen skapar en hållbar vardag i framtiden och ett tryggt och fungerande samhälle i alla situationer.

8.1. Utveckling av tillvägagångssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Översyn av strukturer och tillvägagångssätt

Målet är en tydlig förvaltningsstruktur och ett styrnings- och ledningssystem som underbygger det förvaltningsövergripande samarbetet mellan olika aktörer och hjälper förutse förändringar i omvärlden. Statliga arbetsuppgifter organiseras med utnyttjande av multilokalt arbete och möjligheterna till platsberoende arbete baserade på smart teknik.

Utgångspunkten för statsförvaltningens service är täckande e-tjänster som kompletteras med kundbesök. I och med reformen av service- och lokalnäten samlas kundbesök hos staten till gemensamma kundserviceställen inom den offentliga förvaltningen och utökas andelen kontorslokaler som är gemensamma för ämbetsverken. Aktörernas gemensamma servicenätverk för kundbesök ska möjliggöra mer kundorienterad, kostnadseffektiv och systematisk verksamhet.

År 2023 fortsätter genomförandet av den riksomfattande planen för tillgången till statens tjänster och placeringen av funktioner. Målet är att statens funktioner och enheter ska placeras så att de grundläggande fri- och rättigheterna tryggas och så att statens tjänster är tillgängliga för alla i hela landet med beaktande av olika sätt att utträtta ärenden och olika kundgruppers behov.

I fråga om ledarskap är ett allmänt utvecklingsmål att stödja förnyelse inom den offentliga förvaltningen och ledarskapet och att främja genomförandet av strategin för den offentliga förvaltningen. Konkreta utvecklingsmål är att stärka det offentliga ledarskapet som helhet över sektorsgränserna och förmågan att förutse och hantera förändringar i omvärlden, att stödja personer i ledande ställning så att de har framgång i sina uppdrag och öka deras yrkesmässiga utveckling och rörlighet i olika uppdrag. För detta ändamål fortsätter genomförandet av flera projekt och utbildningsprogram ämnade att förbättra ledarskapet.

Genom att fortsätta försöket med Arbete 2.0 Lab ökas de statliga ämbetsverkens och tjänstemännens förmåga till gränsöverskridande, fenomenbaserat arbete samt till hybridarbete som kombinerar fysiskt och virtuellt arbete.

Inom statsförvaltningen fortsätter stödet till personal som befinner sig i omställningssituationer. Under momentet Separat budgeterade löneutgifter kan man fortsättningsvis betala ersättning för att tjänsteförhållandet upphört (avgångsvederlag) och löneutgifter baserade på en specialbestämelse i statstjänstemannalagen och som föranleds av visstidsutnämningar på högst två år.

Statskontoret och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning erbjuder statsrådet och ämbetsverkskunderna en analys- och rapporteringstjänst för att lösa informationsintensiva problem. För denna analys- och rapporteringstjänst föreslås 3 årsverken för Statskontoret, i anslag 210 000 euro. Samtidigt utreds läget i fråga om informationsledningen inom statsförvaltningen och vidtas behövliga åtgärder för att stärka informationsledningsrutinerna och kulturen inom statsförvaltningen.

Utvecklande av statens HR-verksamhet och ekonomiförvaltning

Staten har en gemensam verksamhetsmodell för ekonomi- och personalförvaltning som omfattar processer, datastruktur, en enhetlig användning av servicecentrets service och ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Under 2023 fortsätter den omfattande uppdateringen av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (Kieku) och en integration med Kieku av det produktionsstyrningssystem som för närvarande utvecklas vid Försvarsmakten (PVERP 2.0) förbereds. En reform av det datasystem som stöder beredningen av statsbudgeten och rambesluten för statsfinanserna fortsätts och också statens rekryteringstjänst förnyas. På området för upphandling fortsätter man att utveckla processen från beställning till betalning och den för detta ändamål ämnade tjänsten Handi, för att kunna öka automationsgraden i fakturahanteringen. Man strävar efter att Palkeet ska omfatta större delar av personalförvaltningens och ekonomiförvaltningens processer i syfte att stärka personalförvaltningens kvalitet, enhetlighet och produktivitet.

Området kompetensutveckling stärks genom nytt innehåll i den digitala lärmiljön eOppiva, som omfattar hela statsförvaltningen. Tjänsten har för tillfället över 55 000 användare och målet är att antalet ska öka ännu mer. Utvecklingen av statens personalförvaltning fortsätter med målet att effektivisera HR-funktionerna i en omfattning motsvarande 304 årsverken före 2029.

En effektivare användning av statens lokaler

Genomförandet av statens förnyade lokal- och fastighetsstrategier fortsätter. Statlig fastighetsförmögenhet ska hanteras och skötas på ett sätt som är effektivt och hållbart och ser till statens helhetsintresse. I enlighet med statens lokalstrategi effektiviseras användningen av lokaler så att den motsvarar de uppställda effektivitetsmålen för lokalanvändningen, de förändrade arbetsätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom detta eftersträvas bättre arbetsprestationer, mindre koldioxidavtryck och lägre hyreskostnader. Ett centralt led i lokalstrategin är att öka sam användningen av statens ämbetsverk och inrättningar, samt lokalerna inom hela den offentliga sektorn, och att underbygga multilokalt arbete och s.k. hybridarbete.

Affärsverken inom Senatkoncernen fortsätter med åtgärderna för att garantera sina kunder hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler. För nybyggnad och renovering av statens fastigheter föreslås i likhet med 2022 en investeringsfullmakt på 700 miljoner euro, vilket beror på att flera stora projekt genomförs samtidigt. Senatkoncernens affärsverk satsar dessutom på beredskapen i lokalerna i samarbete med ämbetsverk och inrättningar.

Till statens lokaler riktas en besparing på sammanlagt 10 miljoner euro. Besparingen gäller särskilt sådana kontorslokaler i fråga om vilka det har bedömts att lokaleffektiviteten kan förbättras.

Utveckling av statens upphandling

Utvecklingen av statens upphandlingar fortsätter som ett led i åtgärdsprogrammet för verkningfull offentlig upphandling, i syfte att genomföra målen i regeringsprogrammet. Inom programmet har en nationell strategi för offentlig upphandling publicerats. Syftet med strategin är att främja strategisk ledning, kunskap och färdigheter, kunskapsbaserad ledning, en välfungerande marknad, innovationer och ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. I strategin, som antogs i formen av ett principbeslut av statsrådet, åtog sig ministerierna att inom sina förvaltningsområden utarbeta konkreta handlingsplaner för att målen i strategin ska uppnås. Statskontoret följer upp hur handlingsplanerna fullföljs. Programmet ger även stöd till upphandlande enheter inom kommunsektorn, i syfte att främja målen i strategin som är gemensam för hela den offentliga sektorn.

Annonseringsplattformen för nationell offentlig upphandling HILMA utvecklas vidare i syfte att skapa bättre möjligheter att samla in och analysera information till stöd för ledningen av upphandlingar, och så att det blir lättare också för små och medelstora företag att komma in på marknaden. På detta sätt blir det möjligt att få in fler anbud vid offentlig konkurrensutsättning.

Främjande av produktiviteten

Statsförvaltningens produktivitet höjs som ett led i projektet för högre produktivitet inom den offentliga förvaltningen. Omkostnaderna minskas fortsättningsvis med 0,5 % per år vilket motsvarar den uppskattade produktivitetsökning som uppnås genom de olika åtgärderna. Minskningen beräknas utifrån omkostnaderna för varje förvaltningsområde, minskade med utgifterna för lokaler. För justitieministeriets, inrikesministeriets och försvarsministeriets förvaltningsområden samt för Tullens omkostnader är målet 0,3 %.

Vid finansministeriet har det även inrättats ett kompetenscentrum för kostnadseffektivitet som har som mål att skapa förutsättningar för kostnadseffektivitet inom den offentliga sektorn. Kompetenscentrumet främjar bl.a. mätningen av effektiviteten och den styrning som baserar sig på den, identifierar kostnadsnyttoeffekter samt anpassar nationellt åtgärder som konstaterats vara effektfulla. Verksamheten är primärt inriktad på pågående större förändringar i servicestrukturerna, såsom inrättandet av välfärdsområden. Verksamheten som kompetenscenter underbygger kostnadseffektiva lösningar inom välfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster, inom de omfattande upphandlingsorganisationer som bildas i områdena och i de omorganiseringsbehov som gäller lokalanvändningen.

8.2. Utvecklande av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Enligt Finlands digitala vision för 2030 bygger vi ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland. Digitaliseringen inom den offentliga förvaltningen främjas bl.a. genom utveckling av den digitala säkerheten, skapande av en digital identitet som staten registrerar samt genom omfattande öppnande och utnyttjande av information. Dessutom strävar man efter att inleda digitaliseringen av uträttandet av ärenden med anknytning till olika livshändelser med utnyttjande av automatisering och artificiell intelligens. Målet är kundorienterade, i första hand digitala, interoperabla, kostnadseffektiva och informationssäkra offentliga tjänster och informationshantering. Man strävar efter att styra Finland mot ett proaktivt, människocentrat och jämlikt digitalt samhälle.

År 2023 förbättras informationssäkerheten och dataskyddet i de kritiska områdena inom den offentliga förvaltningen samt vidtas flera åtgärder för att förbättra informationssäkerheten, cybersäkerheten och beredskapen inom statsförvaltningen. På detta sätt svarar man på det internationella säkerhetsläget som förändrades våren 2022. Inom Haukka-programmet, som verkställer principbeslutet om digital säkerhet, främjas 2023 särskilt samarbetet inom den digitala säkerheten, kommunernas och välfärdsområdenas digitala säkerhet samt utvärderingen och den automatiska övervakningen av datasystem och digitala tjänster. Utvecklandet av den nya tjänsten för myndighetskommunikation VIRVE 2.0. fortsätter. Den nya lösningen möjliggör tidskritisk kommunikation mellan myndigheterna och att bl.a. bilder, videor och filer delas mellan säkerhetsmyndigheterna. Därigenom får användarna en mer uppdaterad lägesbild för sin verksamhet. Dessutom förbättras myndighetsnätets reservkraftslösningar. Utöver ämbetsverkens normala finansiering föreslås för åtgärder som hänför sig till cybersäkerheten inom ramen för undantagsklausulen 56 miljoner euro 2023.

År 2023 vidareutvecklas systemet med personbeteckningar och digitala identitetshandlingar som staten producerar. Åtgärderna gör det bl.a. smidigare för utlänningar att utträta ärenden och minskar användningen av personbeteckning i identifieringssituationer. EU:s eIDAS-förordning genomförs nationellt och införandet av en digital plånbok bereds enligt Europeiska kommissionens tidtabell.

De digitala offentliga tjänsterna för medborgare och företag utökas, och för att säkerställa likabehandling erbjuds dem som behöver det digitalt stöd för att underlätta utträttandet av ärenden via elektroniska kanaler. År 2023 utvidgas möjligheten att utfärda fullmakter för e-tjänster från digitala tjänster till att omfatta också kundbesök. Medborgarnas rättsskydd stärks genom digitala tjänster och genom att möjliggöra elektroniskt erkännande av föräldraskap. Öppnandet av offentlig information fortsätter och utnyttjandet och återanvändningen av informationsresurser förbättras. Regleringen om automatiserat beslutsfattande genomförs. År 2023 fortsätter också finansministeriets ordförandeskapsprojekt i Nordiska ministerrådet ”Världens smidigaste vardag och rörlighet mellan länder med hjälp av digitalisering”.

8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Under 2023 uppgår arbetskraften som omfattas av statens budgetekonomi till ca 79 900 personer och arbetskraftskostnaderna till 5,1 miljarder euro. I enlighet med statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 1.3.2022—28.2.2024 justerades lönerna 2020 fr.o.m. den 1 juni 2022 med en generell lönehöjning på 2,00 procent. På grund av den höjning som man kommit överens om för 2022 föreslås det att ämbetsverkens omkostnadsanslag höjs med sammanlagt ca 83 miljoner euro. Hur statens löneuppgörelse för 2023 som förhandlas fram hösten 2022 kommer att påverka anslagen har inte förutsetts i denna budgetproposition.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att man även framöver kan rekrytera kunnig personal och i synnerhet kompetenta chefer samt sporra dem och utveckla deras kompetens. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid och genom en systematisk ledarskapsutveckling. Målet är att staten är en enhetlig och konkurrenskraftig arbetsgivare och personalen en gemensam resurs, och att statens tjänster leds och reformeras modigt och ansvarsfullt. Det centrala i ledningen och myndighets-

verksamheten är en hög etisk nivå samt upprätthållandet och stärkandet av ett brett förtroende för förvaltningens verksamhet.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten och personalens välbefinnande i arbetet och kompetens utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Personalens pensionsålder har stigit under de senaste åren. Dessutom har personalens välbefinnande i arbetet hållit sig på en god nivå när man granskar saken utifrån mätare som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2020—2023

Nyckeltal	2020	2021	2022 ¹⁾	2019 ¹⁾
Antal anställda	77 151	78 600	79 500	79 900
Förändring från föregående år, %	2,4	1,9	1,1	0,5
Antal årsverken	74 960	76 084	77 948	78 679
Förändring från föregående år, %	1,4	1,5	2,4	0,9
Lönesumma, mn euro	3 854	4 004	4 174	4 248
Arbetskraftskostnader, mn euro	4 628	4 802	5 009	5 098
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./person	4 184	4 205	4 290	4 325
Lönebikostnader, %	50,6	50,4	51,8	52,0
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 857	4 881	5 025	5 241 ²⁾
Kvinnornas andel, %	49,5	49,7	50,3	50,4
De anställdas genomsnittsålder, år	46	46	45	45

¹⁾ Uppgifterna för 2022 och 2023 är uppskattningar. I dem beaktas förändringsprognosen i fråga om personalstyrkan samt förändringarna föranledda av statens avtalsuppgörelse.

²⁾ Innehåller ett engångsbelopp som tillfälligt höjer pensionsutgiften med högst ca 50 miljoner euro 2023. Engångsbeloppet minskar statens pensionsutgifter med ca 5 miljoner euro per år efter 2023.

9. Välfärdsområdenas ekonomi

9.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder

Inrättandet av välfärdsområden och reformen av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet (social- och hälsovårdsreformen) och den statliga finansieringen av välfärdsområdena samt välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i detta kapitel. Vid behandlingen av välfärdsområdenas ekonomi i budgeten ingår även Helsingfors stad i fråga om social- och hälsovården och räddningsväsendet. Överföringen av organiseringsansvaret för social- och hälsovården och räddningsväsendet och ändringarna av finansieringssystemet genomförs den 1 januari 2023.

Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder

Välfärdsområdena finansierar sin verksamhet i huvudsak med statlig finansiering, och de har inte beskattningsrätt. Välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning uppgår till sammanlagt ca 22,5 miljarder euro 2023.

I enlighet med 37 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas i fråga om finansieringen för 2023 hälften av betalningsposten för januari till välfärdsområdet redan den 1 december 2022. Av denna anledning har ca 1,9 miljarder euro dragits av från välfärdsområdenas finansiering för 2023 och den andel som betalas 2023 kommer således att vara ca 20,7 miljarder euro.

Finansieringen av välfärdsområdena består i huvudsak av överföringar som görs från momenten för statsandelen för kommunal basservice (ca 5,36 miljarder euro) och ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster (ca 1,94 miljarder euro) samt av ett tillägg som motsvarar ökningen av statens intäkter från inkomstskatten och samfundsskatten till följd av de ändringar i beskattningsgrunderna som görs i reformen. Överföringen av finansiering från kommunernas skatteinkomster är ca 13,93 miljarder euro, varav kommunalskattens andel är ca 13,11 miljarder euro och samfundsskattens andel ca 0,82 miljarder euro enligt 2022 års nivå.

Sammanlagt överförs från kommunerna och samkommunerna i kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet 21,2 miljarder euro på 2022 års nivå. Kalkylerna över de kostnader som överförs justeras under 2023 så att justeringen påverkar finansieringen för 2024.

I finansieringen beaktas den uppskattade årliga ökningen av befolkningens behov av social- och hälsovårdstjänster, som dessutom höjs med 0,2 procentenheter åren 2023—2029 bl.a. på grund av kostnaderna under övergångsperioden. Ökningen av servicebehovet (inklusive höjningen på 0,2 procentenheter) kommer att beaktas fullt ut 2023 och 2024. År 2023 beräknas kostnadskalkylen för ökningen av servicebehovet uppgå till ca 253 miljarder euro. Indexjusteringen av finansieringen för 2023 är 3,52 %, vilket ökar finansieringsbeloppet med 756 miljarder euro.

Lagstadda reformer och andra åtgärder som inverkar på välfärdsområdenas verksamhet och finansiering

År 2023 ökar reformerna välfärdsområdenas finansiering med ca 275 miljarder euro netto (dvs. avdragen medräknade) jämfört med 2022.

Riksdagen har godkänt lagen om ändring av lagen om elev- och studerandevård (1146/2021). Till följd av de ändringar som lagen föranleder ökas välfärdsområdenas finansiering med 8,6 miljarder euro från och med 2023. Likaså har riksdagen godkänt propositionen om utvecklande av hemvården för äldre, och därför har vid dimensioneringen av anslaget beaktats 37 miljarder euro.

Välfärdsområdenas finansiering ökar 2023 också till följd av sådana reformer vars ikraftträdande utvidgas under 2023. Ett exempel på en sådan reform är personaldimensioneringen enligt äldreomsorgslagen. Övergångsperioden för ikraftträdandet av lagen löper ut den 1 april 2023 och då träder personaldimensioneringen (minst 0,7 anställda per klient) i kraft fullt ut. I anslutning till skärpningen av personaldimensioneringen ökas välfärdsområdenas finansiering med 128,2 miljarder euro 2023. Utvidgningen av eftervården inom barnskyddet ökar likaså välfärdsområdenas finansiering med 12 miljarder euro 2023. Dessutom ska personaldimensioneringen inom barnskyddet i enlighet med regeringsprogrammet ytterligare stärkas 2023, vilket innebär att välfärdsområdenas finansiering ökar med 4,2 miljarder euro.

I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen (RP 74/2022 rd), och därför har vid di-

mensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 71 miljoner euro. Syftet med lagen är att påskynda tillgången till vård och att skärpa den s.k. vårdgarantin inom primärvårdens öppna sjukvård samt mun- och tandvård.

Samtidigt med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet har det beretts andra reformer för 2023 som när de träder i kraft påverkar välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning. Propositioner som hänför sig till budgeten för 2023 för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är totalreformen av funktionshindervisnaden (22 miljoner euro), reformen av lagstiftningen om mentalvårds- och missbrukartjänster (18 miljoner euro) samt reformen av den sociala kreditgivningen (0,6 miljoner euro). I fråga om den sistnämnda är avsikten att finansieringen av kreditkapitalet ska behandlas som en del av beredningen av statens fjärde tilläggsbudget för 2022. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde hänför sig propositionen om avgiftsfrihet för den handräddning polisen ger barnskyddet och socialjouren till budgetpropositionen för 2023 (-0,3 miljoner euro).

De nya och utvidgade uppgifterna kräver 2023 mera personal (årsverken) enligt följande¹⁾: närvårdare 4 300, sjukskötare 400, socialarbetare och socionomer 80, psykologer 340 och läkare 230. Reformen av lagstiftningen om funktionshindervisnaden förutsätter dessutom annan tilläggspersonal, som inte bara består av yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården, motsvarande ca 200 årsverken 2023.

Övriga ändringar

Nedskärningen av ersättningarna från sjukvårdsförsäkringen för privatläkares arvoden och för privat undersökning och vård beräknas öka efterfrågan på offentliga tjänster med 10 miljoner euro 2023, vilket föreslås bli kompenserat till fullt belopp. De avdragsposter som hänför sig till digitalisering samt köpta tjänster och konkurrensutsättning och som det beslutats om för att finansiera dimensioneringen på 0,7 vårdare minskar välfärdsområdenas finansiering med sammanlagt ca 40 miljoner euro.

Åtgärder som ökar välfärdsområdenas finansiering, mn euro

Ärende	2023
Anslagsökningar	
Elev- och studerandevård	8,6
Vårdgarantin	71,0
Utvidgning av eftervården inom barnskyddet	12,0
Utveckling av hemvården	37,0
Reform av funktionshindervisnaden	22,0
Reform av lagstiftningen om mentalvård och missbrukarvård	18,0
Personaldimensionering på 0,7	128,2
Personaldimensionering inom barnskyddet	4,2
Genomförandeutgifter för välfärdsområdena för främjandet av tillgången till social kreditgivning i hela landet	0,6

¹⁾ Siffrorna baserar sig i huvudsak på konsekvensbedömningar i regeringspropositioner. En del av propositionerna är ännu under behandling i riksdagen. I fråga om förpliktande propositioner som träder i kraft under flera år har man bedömt effekterna för 2023.

Åtgärder som ökar välfärdsområdenas finansiering, mn euro

Ärende	2023
Fortsättning av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	4,0
Effekt av nedskärningen av sjukvårdsförsäkringen	10,0
Anslagsminskningar	
Kompensation till polisen för handräckning inom barnskyddet	-0,3
Avdrag i anslutning till 0,7-lösningen; digitalisering, konkurrensutsättning osv.	-40,0
Sammanlagt	275,3

Vissa tjänster som ersätts till fullt belopp av staten

Staten betalar särskilda lagstadgade ersättningar till välfärdsområdena för vissa social- och hälsovårdstjänster. Sådana är t.ex. ersättningar för brådskande vård av personer utan hemkommun, ersättningar som försvarsmakten betalar för tjänster som välfärdsområdena producerar och vissa ersättningar som hänför sig till hälso- och sjukvård och rehabilitering för fångar. Nedan beskrivs större helheter i euro.

För ersättningar för skada ådragen i militärtjänst och för tjänster som särskilt stöds av staten och som riktas till rehabilitering av frontveteraner föreslås sammanlagt 100 miljoner euro.

Det föreslås att statliga ersättningar enligt integrationslagen från och med 2023 betalas också till välfärdsområden (RP 84/2022 rd). Nivån för integrationsersättningarna (moment 32.50.30) år 2023 föreslås uppgå till 278,6 miljoner euro. Av detta belopp beräknas 103,7 miljoner euro betalas till kommunerna, 136,6 miljoner euro till välfärdsområdena och 38,3 miljoner euro till FPA.

Förläggningarna ordnar i första hand tjänsterna för klienterna inom mottagningsverksamheten själva, men en del av tjänsterna köps dock av serviceproducenter, såsom hälso- och sjukvård och socialvårdstjänster av välfärdsområdena. Migrationsverket ersätter välfärdsområdena för kostnaderna för tjänsterna. Ersättningarna i anslutning till välfärdsområdenas mottagningsverksamhet beräknas uppgå till ca 10 miljoner euro 2023. Beräkningen är förknippad med stor osäkerhet. Det är svårt att förutspå denna helhet, eftersom den beror bl.a. på hur antalet asylsökande utvecklas samt på i vilken utsträckning och med vilken tidtabell asylsökande inte längre omfattas av mottagnings-tjänsterna t.ex. till följd av att de har anvisats en hemkommun.

Ändrings- och beredningskostnader

Social- och hälsovårdsreformen medför ändringskostnader och finansieringen av dessa kostnader har i statsbudgeten i huvudsak koncentrerats till finansministeriets huvudtitel, med undantag för enskilda statliga ämbetsverks kostnader som finansieras under omkostnadsmomenten för ämbetsverken i fråga. Behovet av anslag för ändrings- och beredningskostnader 2023 är sammanlagt ca 17 miljoner euro, varav 4,2 miljoner euro föreslås för välfärdsområdenas IKT-förändringskostnader.

Statsunderstöd till välfärdsområdena

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås det att statsunderstöd betalas till välfärdsområdena till ett belopp av sammanlagt 438,5 miljoner euro. Den viktigaste enskilda understödshelhet (110 miljoner euro) som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för hänför sig till åtgärderna inom pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt. Åtgärderna syftar bl.a. till att minska det vård-, rehabiliterings- och servicesunderskott inom social- och hälsovår-

den som orsakats av coronavirusläget, att försnabba tillgången till vård och att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen samt att utveckla digitaliseringen. En annan betydande helhet, sammanlagt 96 miljoner euro, är den statliga ersättningen till enheterna inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal. För den statliga finansieringen av forskning på universitetsnivå inom hälso- och sjukvård och socialt arbete föreslås dessutom 30 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på 5,0 miljoner euro jämfört med året innan. För praktikersättningar i anslutning till yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovårdssektorn föreslås 12 miljoner euro. Praktikersättningar ska betalas av statens medel på kalkylmässiga grunder till dem som ordnar praktik, medan ersättningarna tidigare betalades av yrkeshögskolorna.

För brådskande socialservice för personer som fått avslag på sin asylansökan föreslås 2 miljoner euro.

Lönesubvention beviljas för närvarande för sådana uppgifter som överförs på välfärdsområdenas ansvar från och med 2023. Under arbets- och näringsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets huvudtitlar överförs 2023 uppskattningsvis sammanlagt 35 miljoner euro i understöd för lönesubvention till välfärdsområdena.

År 2023 betalar Brandskyddsfonden understöd till kommunerna till ett belopp av sammanlagt ca 3,8 miljoner euro, varav ca 2,2 miljoner euro utgörs av utbetalningar till kommunerna på basis av beslut som fattats 2020—2021. Till välfärdsområdena betalar fonden 2023 ca 1,5 miljoner euro i understöd för de understödsbeslut som fattats 2022, varefter dessa understöd inte längre betalas till välfärdsområdena.

Ur oljeskyddsfonden ersätts välfärdsområdenas räddningsväsende för kostnaderna för bekämpning av oljeskador i situationer där kostnaderna inte kan tas ut hos den som ansvarar för skadan. Ersättningarna uppgår till sammanlagt ca 0,3 miljoner euro per år.

Den personaldimensionering för psykologtjänster som ingår ändringen av lagen om elev- och studerandevård (1146/2021) tillämpas från och med den 1 augusti 2023. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde anvisas 12,0 miljoner euro för att stödja ikraftträdandet av ändringen och för att anställa psykologer.

Dessutom föreslås det att det till utvecklingscentret för patient- och klientsäkerhet i Österbottens välfärdsområde anvisas 1,1 miljoner euro och till tryggandet av social- och hälsovårdstjänster på samiska sammanlagt ca 0,8 miljoner euro inom social- och hälsovårdsministeriets och justitieministeriets förvaltningsområden.

Tilläggsfinansiering

Utöver välfärdsområdenas lagstadgade finansiering ska ett enskilt välfärdsområde av staten få finansiering för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster i situation där en otillräcklig nivå på finansieringen äventyrar verksamheten. För eventuell tilläggsfinansiering till välfärdsområdena inrättas i budgeten in ett separat förslagsanslagsmoment.

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023
Statlig finansiering ¹⁾	FM	28.89.31	22 518,3
Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena	FM	28.89.32	1,0
Ändrings-, berednings- och myndighetskostnader			
Räddningsv./Utveckling av informationsförvaltningen och informationshanteringen	FM	28.70.05	4,2
Nationella verkställighetsuppgifter i anslutning till IKT inom social- och hälsovården (SHM 500 000 och FM 400 000)	FM	28.70.05	0,9
Statskontoret - Uppgifter i anslutning till lämnandet av ekonomiska uppgifter om välfärdsområdena	FM	28.20.01	0,763
Statistikcentralen - Social- och hälsovårdsreformen i statistikföringen	FM	28.30.01	1,05
MDB - Tilläggsutgifter för social- och hälsovårdsreformen	FM	28.30.03	0,763
Regionförvaltningsv. - Bedömning av räddningsväsendets servicenivå och finansieringens tillräcklighet samt tillsyn över ordnandet av social- och hälsovårdstjänster	FM	28.40.01	1,365
Systemet med välfärdsinitiativ	JM	25.01.01	0,05
Reformens konsekvenser för domstolarna	JM	25.10.03	2,5
Reformen av räddningsväsendet och behovet av tilläggsresurser för styrningen	IM	26.01.01	0,4
SHM:s administrativa resurser	SHM	33.01.01	1,0
Toivo/Valtava	SHM	33.01.25	2,0
Social- och hälsovård/Kanta	SHM	33.01.25	1,2
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården - Social- och hälsovård, styrning och tillsyn	SHM	33.02.05	0,32

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023
Institutet för hälsa och välfärd - Extra uppgifter, utvärdering och stärkande av informationsproduktionen när det gäller social- och hälsovårdsreformen	SHM	33.03.04	0,4
Vissa tjänster som ersätts till fullt belopp av staten			
Tjänster för krigsveteraner som stöds särskilt av staten (uppskattning)	SHM	33.50.51, 33.50.56, 33.50.58	100,0
Vissa social- och hälsovårdstjänster för asylsökande	IM	26.40.21	10,0
Främjande av integration	ANM	32.50.30	136,6
Statsunderstöd			
Understöd enligt samiska språklagen och stärkande av resurserna för Sametingets allmänna förvaltning och social- och hälsovårdssektor (uppskattning)	JM	25.01.50	0,2
Stöd för ikraftträdandet av lagen om elev- och studerandevård och anställning av psykologer	UKM	29.10.30	12,0
Lönesubvention	ANM	32.30.51	10,0
Program för ett bra arbetsliv (uppskattning)	SHM	33.03.63	0,8
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	SHM	33.20.31.	30,5
Lönesubvention	SHM	33.20.50 och 51	25,0
Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst	SHM	33.50.51	18,0
Utgifter för rehabilitering	SHM	33.50.56	20,0
Tjänster som tillhandahålls i hemmet	SHM	33.50.58	67,2
Barnahus	SHM	33.60.31	2,8
Utredning om social- och hälsovård	SHM	33.60.32	30,0
Specialiseringsutbildning	SHM	33.60.33	96,0
YH-praktikersättning	SHM	33.60.33	12,0
Rättspsyk. unders., patientförflyttningar och medicinska sakkunnigutlåtanden	SHM	33.60.34	15,2
Tryggande av social- och hälsovårds-tjänster på samiska	SHM	33.60.36	0,6
Utvecklingscentret för patient- och klientsäkerhet i Österbottens välfärdsområde	SHM	33.60.36	1,1

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023
Brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan	SHM	33.60.37	2,0
Utvecklande av servicestrukturen	SHM	33.60.39	0,0
Skyddshemsverksamhet	SHM	33.60.52	4,0
Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster	SHM	33.60.61	110,0
Kompetenscentren inom det sociala området	SHM	33.60.63	3,0
Övervakning av smittsamma sjukdomar	SHM	33.70.22	0,5
Oljeskyddsfonden	MM	Utanför budgeten	0,3
Sammanlagt			23 243,9

¹⁾ Innefattar de kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna samt de nya uppgifter som träder i kraft eller utvidgas under budgetåret. Av 2023 års finansiering för välfärdsområdena betalas 1,9 miljarder euro ut i december 2022.

En välfärdsområdesspecifik granskning av välfärdsområdenas finansiering finns i motiveringen till kapiteln under finansministeriets huvudtitel.

9.2. Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån

Statsrådet har den 16 juni 2022 fattat beslut om välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens fullmakter att uppta lån för 2023. Beslut om fullmakter att uppta lån för 2023 har fattats i enlighet med 15 § i lagen om välfärdsområden och 61 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen. Fullmakterna grundar sig på kalkyler över välfärdsområdenas finansiering för 2023 samt uppgifter om budgetarna för 2022 och boksluten för 2021 för samkommuner för sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt.

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen får uppta långfristiga lån till det belopp som anges i beslutet för att finansiera investeringar enligt sina investeringsplaner. Fullmakten att uppta lån baserar sig på välfärdsområdets förmåga att sköta lånet, som beskrivs med nyckeltalet för låneskötselbidraget. Fullmakten beräknas som skillnaden mellan maximibeloppet för lånen och det beräknade lånebeloppet vid ingången av året.

Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens fullmakter att uppta lån för 2023

	Fullmakt att uppta lån (euro)
Vanda och Kervo välfärdsområde	206 555 700
Västra Nylands välfärdsområde	351 358 260
Östra Nylands välfärdsområde	74 911 164
Mellersta Nylands välfärdsområde	162 430 979

Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens fullmakter att uppta lån för 2023

	Fullmakt att uppta lån (euro)
Egentliga Finlands välfärdsområde	469 996 787
Satakunta välfärdsområde	301 825 081
Egentliga Tavastlands välfärdsområde	68 228 866
Birkalands välfärdsområde	337 931 712
Päijänne-Tavastlands välfärdsområde	219 379 744
Kymmenedalens välfärdsområde	225 445 146
Södra Karelen välfärdsområde	153 874 564
Södra Savolax välfärdsområde	102 387 622
Norra Savolax välfärdsområde	38 198 317
Norra Karelen välfärdsområde	93 272 596
Mellersta Finlands välfärdsområde	0
Södra Österbottens välfärdsområde	241 339 385
Österbottens välfärdsområde	53 424 978
Mellersta Österbottens välfärdsområde	69 802 239
Norra Österbottens välfärdsområde	0
Kajanalands välfärdsområde	0
Lapplands välfärdsområde	169 860 092
HUS-sammanslutningen	288 857 852

Det förekommer stor variation i de lånebelopp som överförs från samkommunerna för sjukvårdsdistrikten och specialomsorgsdistrikten till välfärdsområdena, vilket påverkar de olika välfärdsområdenas fullmakter att uppta lån. Statsrådet kan ändra fullmakten att uppta lån, om välfärdsområdets investering är nödvändig med tanke på serviceproduktionens kontinuitet eller för att trygga den service som förutsätts i lagstiftningen. Beslut om ändring av fullmakten att uppta lån kan fattas på ansökan av välfärdsområdet eller på initiativ av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet eller inrikesministeriet. Beslutet bereds i en beredningsgrupp som har till uppgift att bedöma förutsättningarna att ändra fullmakten att uppta lån och beloppet av den behövliga fullmakten att uppta lån samt de villkor som ska gälla för välfärdsområdet. Bedömningen ska bygga på en övergripande bedömning som gjorts utifrån uppgifterna om välfärdsområdets ekonomi och verksamhet.

Egentliga Tavastlands och Norra Österbottens välfärdsområde samt HUS-sammanslutningen har fram till början av september ansökt om ändring i fullmakten att uppta lån.

Beloppet av fullmakterna att uppta lån beskriver inte direkt ökningen av välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens lånestock under 2023. I alla områden är det inte nödvändigtvis nödvändigt att lyfta långfristiga lån som motsvarar hela fullmakten för att finansiera investeringarna. Långfristiga lån som behövs för finansiering av projekt som genomförs under flera år kan lyftas efter det år då projektet inletts. Dessutom jämföras i regleringen avtal som motsvarar investeringar med investeringar, även om de skyldigheter som avtalen medför inverkar på välfärdsområdets driftsekonomiska utgifter.

Välfärdsområdenas investeringar inverkar på de driftsekonomiska utgifter, avskrivningar och räntor (bl.a. via lokalkostnader) som ligger till grund för välfärdsområdenas finansiering, och de beaktas således i efterhand när nivån på den statliga finansieringen fastställs. Fullmakterna att uppta lån har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna, utan effekten på den statliga finan-

sieringen av välfärdsområdena är beroende av mängden investeringar som varje välfärdsområde finansierar med långfristiga lån samt av finansieringskostnaderna. Välfärdsområdena svarar själva för återbetalningen av lånen med sin allmänna finansiering.

9.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter

I denna del beskrivs utvecklingspronosen för välfärdsområdenas ekonomi med begrepp som används i bokföringen. Prognosen har utarbetats vid finansministeriets ekonomiska avdelning.

Det beräknas att välfärdsområdenas resultat försvagas 2023—2026. På grund av att investeringarna hålls på en hög nivå är kassaflödet från verksamheten och investeringarna negativt och välfärdsområdena skuldsätter sig. Utgifterna ökar och det finansiella saldot försämras av att priserna och i synnerhet personalkostnaderna stiger. I prognosen för välfärdsområdena väntas sektorns inkomstutveckling följa de lönehöjningar och det femåriga löneprogram, som överenskommit i början av juni, även om avtal med de förbund som representerar vårdarna inte har ingåtts. I prognosen görs det inga antaganden om eventuell tilläggsfinansiering eller efterhandsjusteringar.

Välfärdsområdenas utgifter består främst av produktionskostnader för tjänster, dvs. personalkostnader samt utgifter för köp av varor och tjänster. I prognosen antas utgiftsökningen bero på det ökade servicebehovet och den höjda kostnadsnivån. Välfärdsområdenas verksamhetsbidrag beräknas minska med 4—5 % per år. Under de första verksamhetsåren används resurser i någon mån till temporära överföringskostnader, och minskningen av dessa kostnader bromsar upp utgiftsökningen.

Välfärdsområdenas investeringsutgifter beräknas ligga på en högre nivå än normalt när verksamheten inleds, då de uppgår till ca 0,9 miljarder euro. Detta beror på många pågående stora projekt. Investeringsprognosen preciseras när välfärdsområdena utarbetar sina första investeringsplaner.

Välfärdsområdenas verksamhetsintäkter ökar långsammare än utgifterna, eftersom beloppet av statens särskilda finansiering beräknas minska. Statens finansiering med allmän täckning ökar i genomsnitt med något under 4 procent per år. Den betalningspost på ca 1,9 miljarder euro som betalas ut i slutet av 2022 bokförs i välfärdsområdenas bokföring som inkomst för 2023.

Det beräknas att lån och skulder till ett värde av ca 5 miljarder euro överförs till välfärdsområdena vid ingången av 2023. Under de följande åren ökar skulden till ca 9 miljarder euro.

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2026, md euro

	2023	2024	2025	2026
Verksamhetskostnader	25,6	26,6	27,5	28,6
förändr., %		4,1 %	3,4 %	3,7 %
Verksamhetsintäkter	3,4	3,3	3,1	3,1
förändr., %		-0,8 %	-6,6 %	-1,6 %
Verksamhetsbidrag	-22,2	-23,3	-24,4	-25,5
förändr., %		4,9 %	4,8 %	4,4 %
Statlig finansiering	22,5	23,4	24,3	25,2

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2026, md euro

	2023	2024	2025	2026
Finansiella intäkter och kostnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Årsbidrag	0,3	0,0	-0,2	-0,4
Avskrivningar	0,3	0,4	0,4	0,4
Extraordinära poster	-	-	-	-
Räkenskapsperiodens resultat	-0,1	-0,3	-0,6	-0,8
Korrigeringsposter till internt tillförda medel	-	-	-	-
Investeringar i anläggningstillgångar	0,9	0,9	0,8	0,8
Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	-	-	-	-
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-0,6	-0,8	-1,0	-1,2
Lånestock	5,8	6,6	7,6	8,8

10. Den kommunala ekonomin

10.1. Statsbidrag till kommunerna

Statsbidragen till kommunerna uppgår 2023 till ca 5,4 miljarder euro. De kalkylerade statsandelarna är ca 4,0 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster ca 0,9 miljarder euro och de övriga statsbidragen ca 0,5 miljarder euro. Nivån på statsbidragen minskar avsevärt i förhållande till den ordinarie budgeten för 2022 till följd av social- och hälsovårdsreformen. Statsandelar för kommunal basservice och ersättningar för skatteförluster överförs till välfärdsområdenas finansiering, och dessutom riktas statsunderstöden inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde i fortsättningen i huvudsak till välfärdsområdena.

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2021—2023 (mn euro) och förändring 2022 budget—2023 budgetprop. (%)

Moment		2021 budget+ tilläggsb.	2022 budget	2023 budget- prop.	Förändring
					% 2022— 2023
	Kalkylerade statsandelar	8 762	9 099	4 016	-55,9 %
28.90.30	FM	7 700	7 983	2 744	-65,6 %
flera moment	UKM¹⁾	1 062	1 115	1 272	14,1 %
	därav samkommuner	1 041	1 053	1 096	4,0 %
28.90.35	Statens ersättning till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	2 362	2 648	862	-67,4 %
	Övriga statsbidrag				
25.50.20	Valutgifter	6	11	11	
	JM sammanlagt	6	11	11	
28.90.31	Understöd för kommunsammanslagningar	10	20	11	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2021—2023 (mn euro) och förändring 2022 budget—2023 budgetprop. (%)

Moment		2021 budget+ tilläggsb.	2022 budget	2023 budget- prop.	Förändring % 2022— 2023
28.90.32	Statsunderstöd till kommunernas incitamentsystem för digitalisering	10	10	0	
	FM sammanlagt	20	30	11	
flera moment	UKM, understöd enligt prövning varav samkommunernas andel	315	234	227	
	UKM sammanlagt	315	234	227	
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare: ersättning för den tillsyn över djurs hälsa och välbefinnande som kommunerna ordnar	6	4	4	
	JSM sammanlagt	6	4	4	
31.20.55	Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken	55	45	44	
	KM sammanlagt	55	45	44	
32.30.32	Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens	3	3	0	
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	50	35	2	
32.30.51	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice/ betalning av lönesubvention till kommunerna	32	33	48	
32.50.03	Främjande av invandrades integration och sysselsättning	6	6	3,5	
32.50.30	Statens ersättningar till kommunerna för ordnande av tjänster för personer som får internationellt skydd	146	131	104	
	ANM sammanlagt	237	208	157	
Flera moment	Statsunderstöd som anvisas till välfärdsområdena från och med 2023 inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	2 230	599	0	
33.20.50, 51 och 52	Lönesubvention till kommunerna	74	74	23	
33.60.64	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	7	7	7	
33.80.50	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar servicen för lantbruksföretagare	16	16	17	
	SHM sammanlagt	2 327	695	48	
Oljeskydds-fonden	Ersättningar till de lokala räddningsväsendena för kostnaderna för förvärv och upprätthållande av oljebekämpningsberedskapen	9	10	6	
Statens bostadsfond	Understöd ur statens bostadsfond	39	33	26	
35.10.31	Understöd för utarbetande av klimatplaner	-	-	3	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövard	2	2	0	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2021—2023 (mn euro) och förändring 2022 budget—2023 budgetprop. (%)

Moment		2021 budget+ tilläggsb.	2022 budget	2023 budget- prop.	Förändring % 2022— 2023
35.20.31	Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen	-	3	4	
35.20.35	Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet	-	-	3	
35.20.32	Understöd för avskaffande av bostadslöshet	3	3	0	
35.20.34	Understöd för byggande som stöder grön omställning (bl.a. vindkraft)	-	1	3	
35.20.55	Understöd för reparationsverksamhet	3	2	2	
	MM sammanlagt	57	54	46	
	Övriga statsbidrag sammanlagt, mn euro	3 023	1 282	549	-57,2 %
	Statsbidrag sammanlagt, mn euro	14 147	13 029	5 427	-58,3 %

¹⁾ Den kalkylerade andelen till kommunerna har uppskattats utifrån finansieringen (inklusive den privata) inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som helhet.

Finansieringsandelar för investeringsutgifter 2021—2023 (mn euro) och förändring 2022 budget—2023 budgetprop. (%)

Moment		2021 budget+ tilläggsb.	2022 budget	2023 budget- prop.	Förändring % 2022— 2023
29.80.52	Understöd för kostnader för inrättande av och renovering av kulturlokaler (uppskattning)	-	-	3	
29.90.50	Understöd för byggande av idrottsanläggningar (uppskattning)	-	-	21	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, UKM	-	-	24	
Brandskyddsfonden	Understöd till kommunerna	4	4	-	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, IM	4	4	-	
31.10.20	MBT-projekt	10	12	8	
31.10.30	MBT-projekt och vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	68	40	25	
31.10.31	Vissa understöd (främjande av gång och cykling, kommunernas kollektivtrafikprojekt samt byggande och underhåll av vissa flygplatser)	30	7	4	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, KM	108	59	36	

Finansieringsandelar för investeringsutgifter 2021—2023 (mn euro) och förändring 2022 budget—2023 budgetprop. (%)

Moment		2021 budget+ tilläggsb.	2022 budget	2023 budget- prop.	Förändring % 2022— 2023
Bostadsfonden	Fullmakt att bevilja understöd för byggande av kommunalteknik i MBT-kommunerna	25	25	25	
Bostadsfonden	Fullmakt för startbidrag	39	26	26	
Bostadsfonden	Höjning av startbidraget för träbyggande i övriga delar av landet	1	-	-	
Bostadsfonden	Förortsprogrammet	6	6	-	
Bostadsfonden	Understöd för istandsättning av bostäder så att de lämpar sig för äldre	10	10	5	
35.10.21	Vissa utgifter för naturvård, Kommun-Helmi inom livsmiljöprogrammet Helmi	3	-	-	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövård	-	-	15	
35.20.34	Understöd för slopande av oljeuppvärmningen i fastigheter i kommuner, församlingar och föreningar	-	3	0	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, MM	84	69	71	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt	195	132	131	-1 %

Finansministeriets förvaltningsområde

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 2,7 miljarder euro, varav 10 miljoner euro reserveras för höjning av kommunernas statsandel enligt prövning. För statens ersättning för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna anvisas 862 miljoner euro.

I samband med välfärdsområdesreformen överförs ca 70 % av statsandelen för basservice och ersättningarna för förlorade skatter till välfärdsområdenas finansiering. Dessutom slopas avdraget för finansieringen av läkar- och läkarhelikopterverksamheten, ca 22 miljoner euro, från statsandelen för basservicen.

År 2023 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,8 % och den därav följande ökningen av statsandelen 89,2 miljoner euro. Statsandelsprocenten sjunker till 22,10 procent.

Vid dimensioneringen av statsandelen beaktas ändringarna i uppgifter och skyldigheter. Verksamhetsmodellen för engagerande arbete i skolgemenskapen tas i bruk från och med den 1 augusti 2023, och till den anvisas ett tillägg på ca 3,3 miljoner euro 2023 (från och med 2024 8 miljoner euro). I anslutning till genomförandet av dricksvattendirektivet föreslås det ett tillägg på 1,28 miljoner euro för kommunernas tillsynsuppgifter. I anslutning till delreformen av diskrimineringslagen anvisas till statsandelen ett tillägg på cirka 0,4 miljoner euro. Till de regionala samarbetsgrupperna för elevhälsan och kommunernas elevhälsoplaner enligt lagen om elev- och studerandevård anvisas en höjning av statsandelen på 0,33 miljoner euro samt till den ändring av lagen om grundläggande utbildning som gäller förvägrande av undervisning och trygg återgång till ut-

bildning efter att undervisning förvägrats 0,35 miljoner euro. I enlighet med vad som beslutats tidigare beaktas som tillägg i anslutning till ändringen av lagen om småbarnspedagogik 8,75 miljoner euro och i anslutning till utvidgningen av läroplikten 1 miljon euro.

Som ett led i de omfördelningar som regeringen beslutat om sänks nivån på statsandelarna för basservicen permanent med 33 miljoner euro. Av detta belopp genomförs 9 miljoner euro genom att minska överföringarna från statsandelen för sammanslagningsunderstöden till kommunerna. För det ekonomiska stödet för kommunsammanslagningar föreslås sammanlagt 11,4 miljoner euro. Dessutom görs det 2023 ingen överföring från statsandelen för kommunal basservice till främjande av digitaliseringen i kommunerna, och som en del av omfördelningarna görs 2023 ett tidsbestämt avdrag på 10 miljoner euro i statsandelen som motsvarar den tidigare överföringen i anslutning till utvecklandet av digitaliseringen. Sammanlagt minskar omfördelningarna statsandelen för basservice med 43 miljoner euro 2023.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

De statsandelar som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde till kommunerna och finansieringen för yrkesutbildning uppgår uppskattningsvis till 1,3 miljarder euro 2023. Indexhöjningen av statsandelen för de delar av förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen som finansieras separat, för det fria bildningsarbetet, för den grundläggande konstundervisningen samt för museer, teatrar och orkestrar är 3,8 %, och den ökning av statsandelen som riktas till den kommunala ekonomin är uppskattningsvis 29,2 miljoner euro. Indexhöjningen av finansieringen av yrkesutbildning är 3,7 %, varav uppskattningsvis 24,7 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin.

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde görs ingen justering av kostnadsfördelningen eller kostnadsnivån mellan staten och kommunerna 2023. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete föreslås bli ändrad så att den minskning av verksamhetens volym och kostnader som beror på coronaepidemin inte har en minskande inverkan på nivån och fördelningen av finansieringen under de kommande åren.

Det föreslås tilläggsfinansiering för utgifter som föranleds av invandring. På grund av flyktingströmmen från Ukraina reserveras 60 miljoner euro för tilläggskostnader inom småbarnspedagogiken och 120 miljoner euro för tilläggskostnader för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen. Det föreslås att anslaget för integrationsutbildning inom fritt bildningsarbete höjs med 5 miljoner euro.

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten och av det avgiftsfria andra stadiet fortsätter. Det föreslås att i enlighet med tidigare beslut anvisas 102 miljoner euro 2023 till reformen; av detta belopp riktar sig uppskattningsvis 71 miljoner euro till kommunerna. För att stärka den finansiella grunden för yrkesutbildningen föreslås permanent finansiering på 50 miljoner euro från och med 2023, och av detta belopp beräknas 37 miljoner euro riktas årligen till kommunerna. För att svara på ändringen i dimensioneringen av vårdare anvisas det i enlighet med det tidigare beslutet 30 miljoner euro för utbildning av nya närvårdare, varav 21 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin, och anvisas det 5 miljoner euro för försöket med att förnya utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning, varav 3,7 miljoner euro riktas till kommunerna.

Man fortsätter att stärka tjänsterna inom elev- och studerandevården inom den grundläggande utbildningen och på andra stadiet. För hobbyverksamhet för barn och unga föreslås i enlighet med tidigare beslut 14,5 miljoner euro.

Till utbildning för omsorgsassistenterna som ordnas som arbetskraftsutbildning föreslås ett tillägg, varav uppskattningsvis 5,5 miljoner euro riktas till kommunerna. Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning anvisas ett tillägg på 16,25 miljoner euro, genom vilket möjliggörs en ökning av utbildningen av omsorgsassistenterna och av utbildning som riktas till dem som flytt kriget i Ukraina. Av detta uppskattas 11,4 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin.

I anslutning till ökningen av antalet veckotimmar för B1-språket som genomförs 2024, anvisas kommunerna 0,5 miljoner euro för 2023 för läroplansarbete.

Övriga förvaltningsområden

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde riktas en del av de ytterligare satsningarna på totalreformen av integrationslagen till kommunerna. Det föreslås att statliga ersättningar enligt integrationslagen från och med 2023 betalas också till välfärdsområden (RP 84/2022 rd). Nivån för integrationsersättningarna år 2023 föreslås vara 278,6 miljoner euro, varav kommunernas andel är uppskattningsvis 103,7 miljoner euro. Kommunernas roll i främjandet av integrationen stärks genom att statsunderstöd beviljas för kommunernas kompetenscentrumverksamhet och handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare, för vilka det anvisas sammanlagt 3,5 miljoner euro 2023.

Understödet till stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (konceptet Talent Hub) minskas med 2 miljoner euro, varvid nivån blir 1 miljon euro. För byggandet av kanalen i Kutila föreslås en investeringsfullmakt på 12,5 miljoner euro, vars anslagseffekt för 2023 är 0,5 miljoner euro.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ett datasystem för den byggda miljön, till bygglag och till ändring av markanvändnings- och bygglagen. Lagändringen beräknas orsaka kommunerna kostnader för ändringar i informationshanteringen, som avses bli ersatta under övergångsperioden. I anslutning till detta föreslås ett understödsanslag på 2,9 miljoner euro för 2023.

För främjande av återvinning av näringsämnen föreslås ett anslag på sammanlagt 31 miljoner euro, av vilket uppskattningsvis ca hälften riktas till kommunala aktörer.

Som ett led i reformen av klimatlagen föreslås en skyldighet för kommunerna att utarbeta klimatplaner ensamma eller tillsammans med andra kommuner. I budgetpropositionen reserveras ett anslag på 2,6 miljoner euro, som ska beviljas i form av understöd till de kommuner som ännu inte har en klimatplan som uppfyller skyldigheterna enligt lagen.

Kommunerna anvisas 4 miljoner euro för boenderådgivning. Regeringen överlämnar en proposition med förslag till temporär lag om stöd för boenderådgivning till kommunerna. Till reparationsunderstöd för äldreanpassning av bostäder förslås 4,5 miljoner euro.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås en fullmakt och ett anslag på 15 miljoner euro för byggkostnader för lv 8155 Uleåborgs hamnförbindelse (Poikkimaantie) och cirka 10 miljoner euro för byggande av en snabbspårväg vid Vichtisvägen.

10.2. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

Kommunalskatt

Intäkterna av kommunalskatten 2023 uppskattas bli cirka 9,93 miljarder euro vilket är cirka 11,7 miljoner mindre än 2022. Ändringarna av beskattningsgrunderna enligt regeringsprogrammet samt inkomst- och sysselsättningsutvecklingen inverkar på kommunalskatteintäkterna. Den mest betydande ändringen i beskattningsgrunderna för 2023 är den skattereform som sammanhänger med social- och hälsovårdsreformen. När ansvaret för såväl social- och hälsovårdstjänsterna som räddningsväsendet inte längre vilar på kommunerna, utan överförs till välfärdsområdena, överförs också inkomster från kommunerna till staten för finansieringen av välfärdsområdenas verksamhet. Intäkterna av kommunalskatten minskas med cirka 13,9 miljarder euro och intäkterna av statens förvärvs- och kapitalinkomstskatt ökar med cirka 13,6 miljarder euro. Förvärvsinkomstbeskattningen lindras med totalt cirka 0,3 miljarder euro för att säkerställa att beskattningen av de skattskyldiga inte blir strängare på grund av de ändringar i beskattningen som social- och hälsovårdsreformen innebär. I samband med skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen slopas invalidavdraget i kommunalbeskattningen.

Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om inkomstskatteskalen för 2023 och om ändring och upphävande av vissa bestämmelser om inkomstbeskattningen. Det föreslås att det i överensstämmelse med regeringsprogrammet för statsminister Marins regering görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomst som motsvarar förtjänstnivåindex. Det föreslås en åldersbaserad, gradvis höjning av arbetsinkomstskattavdraget. Lättnader föreslås i självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet. Den tidsbundna höjningen av resekostnadsavdraget föreslås bli förlängt. Det föreslås att det införs ett tidsbundet elavdrag i samband med hushållsavdraget. I enlighet med gällande lagstiftning slopas rätten till ränteavdrag för bostadslån helt. Dessutom minskar intäkterna av kommunalskatten på grund av ett förslaget extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Verkningarna av ändringarna i beskattningsgrunderna på kommunalskatteintäkterna presenteras i tabellen nedan.

Samfundsskatt

I samband med social- och hälsovårdsreformen sänks också kommunernas andel från samfundsskatteintäkterna. Detta minskar kommunernas intäkter från samfundsskatten med ca 763 miljoner euro 2023 och debiteringen av samfundsskatten med ca 909 miljoner euro. Avgifterna för småbarnspedagogik sänks permanent så att avgiftsintäkterna sänks med 70 miljoner euro från och med den 1 augusti 2023. För att kompensera effekterna av sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogik och höjningen av vårdtillägget till stödet för privat vård av barn höjs kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten. Detta ökar kommunernas skatteintäkter med cirka 90 miljoner euro 2023 och debitering av skatt med cirka 100 miljoner euro. Det extra avdraget för forsknings- och utvecklingsverksamhet minskar statens intäkter från samfundsskatten med ca

38 miljoner euro 2023 och debiteringen av samfundsskatten med ca 76 miljoner euro på årsnivå. Detta påverkar inte kommunernas skatteintäkter, eftersom kommunerna i enlighet med regeringsprogrammet kompenseras enligt nettobelopp för de effekter på skatteintäkterna som ändringen i beskattningsgrunden har. Samfundsskattekomensationen genomförs genom att ändra fördelningen av samfundsskatten.

Fastighetsskatt

Intäkterna från fastighetsskatten är ca 2,1 miljarder euro 2023, vilket är ca 16 miljoner euro mer än 2022. Det kommer inte att lämnas någon proposition om en värderingsreform inom fastighetsbeskattningen till riksdagen under denna regeringsperiod. Regeringen har, även med beaktande av den allmänna ökningen av boendekostnaderna, bedömt att det i nuläget inte är motiverat att lämna en sådan reformproposition till riksdagen som oundvikligen skulle öka den ekonomiska osäkerheten.

Effekterna på kommunernas skatteinkomster 2023 av de ändringar av beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen (mn euro)

Indexjustering i beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster	-38
— varav den progressiva inkomstskatteskalan	-1
— varav arbetsinkomstavdrag	-12
— varav grundavdrag	-25
Förhöjt arbetsinkomstavdrag för äldre	-3
Förlängning av höjningen av resekostnadsavdraget 2023	-6
Nedsatt självrisk för resekostnadsavdrag för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet	-1
FoU extra avdrag	-1
Tidsbundet elavdrag som beviljas i samband med hushållsavdraget	-27
Kompensation till kommunerna för sänkta avgifter för småbarnspedagogik genom utdelningen av samfundsskatten.	100
Inverkan av tidigare beslutade ändringar i beskattningsgrunderna	46,5
Sammanlagt	70,5

10.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

Nettoeffekten av statens åtgärder på den kommunala ekonomin är nästan neutral jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. De ökningarna av uppgifter och skyldigheter som följer av regeringsprogrammet har i huvudsak gjorts redan tidigare år, och en del av de tidsbundna ökningarna av statsunderstöden upphör vid utgången av 2022. Kommunerna anvisas full statsandel för nya och mer omfattande uppgifter och kommunerna kompenseras för de ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om. I statsandelen för basservicen görs en liten minskning som en del av de omfördelningar som regeringen beslutat om, men samtidigt stärker slopandet av det avdrag som hänför sig till finansieringen av läkarhelikopterverksamheten den kommunala ekonomin. Samfundsskattekomensationen för sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogiken överstiger effekterna av avgiftssänkningen. De åtgärder i budgetpropositionen som påverkar den kommunala ekonomin behandlas förvaltningsområdesvis i avsnitt 10.1.

En detaljerad tabell över konsekvenserna för den kommunala ekonomin av statens åtgärder finns som bilaga till kommuneekonomiprogrammet för hösten. För att möjliggöra en jämförelse mellan 2022 och 2023 tas i tabellen inte längre in åtgärder vars verkningar överförs till välfärdsområdena från ingången av 2023. Dessa åtgärder ingår i budgeten för 2022 särskilt i social- och hälsovårdsmministeriets förvaltningsområde och i statsandelen för basservicen. Statens beslutbaserade åtgärder ökar kommunernas utgifter med sammanlagt cirka 0,7 miljarder euro på 2023 års nivå räknat från valperiodens början. Besluten ökar kommunernas inkomster med sammanlagt cirka 0,6 miljarder euro på 2023 års nivå. En del av de åtgärder som påverkar kommunerna 2023 är tidsbegränsade och anknyter bl.a. till hjälpanDET av dem som kommit från Ukraina.

11. Statsfinanserna utanför budgeten

11.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas 2023 uppgå till ca 4,9 miljarder euro och utgifterna till ca 5,1 miljarder euro. Fondekonomins inkomster minskar på grund av att återbetalningarna av de lån som fonderna beviljat minskar med nästan 300 miljoner euro. Fondekonomins nettounderskott uppgår till drygt 200 miljoner euro. Det föreslås att sammanlagt ca 2,1 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten 2023. Detta beror nästan helt och hållet på den överföring från Statens pensionsfond genom vilken pensionsutgifter som ingår i budgeten finansieras. Det föreslås att sammanlagt nästan 600 miljoner euro överförs till fonderna 2023. Största delen av detta hänför sig till att Rundradion Ab:s verksamhet finansieras via statens televisions- och radiofond.

Statliga fonder utanför budgeten, miljoner euro

	2021	2022**	2023**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	458	521	520
Inkomster av blandad natur	260	113	93
Pensionsavgifter	1 547	1 583	1 571
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	622	410	408
Överföringar från budgeten	948	605	575
Inkomster exkl. finansoperationer	3 836	3 232	3 167
Återbetalning av beviljade lån	1 977	1 965	1 686
Inkomster sammanlagt	5 813	5 197	4 853
Konsumtionsutgifter	294	225	227
Överföringsutgifter	1 154	1 177	1 204
Ränteutgifter	16	17	17
Överföringar till budgeten	1 943	1 999	2 119
Övriga utgifter	16	28	12
Utgifter exkl. finansoperationer	3 424	3 445	3 578
Beviljade lån samt övriga finansiella investeringar	1 601	1 705	1 551
Utgifter sammanlagt	5 025	5 150	5 129
Nettofinansieringsöverskott/nettofinansieringsunderskott	788	47	-276

Statens bostadsfond (SBF)

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas av statens bostadsfonds medel de lån, räntestöd och understöd som beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som föranleds av statsborgen för bostadslån. Utgifterna för eventuella skulder betalas också ur fondens medel.

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även tas som en del av statens upplåning. Vid ingången av budgetåret är fonden skuldfri och det finns inte något behov av medelsanskaffning.

Kapitalbeloppet av Statens bostadsfonds bostadslånefordringar beräknas vid ingången av 2023 vara ca 3,2 miljarder euro, och den lånestock som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden beräknas vara ca 19,8 miljarder euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 17,5 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 1,9 miljarder euro i fråga om borgen för delar av ägarbostadslån och ca 200 miljoner euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Borgensansvaret fortsätter att öka de närmaste åren, när produktionsstöden har ombildats till räntestödslån och olika borgensmodeller blir vanligare.

År 2023 uppskattas fondens inkomster från bostadslån och borgensavgifter uppgå till ca 350 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån som beviljas är 1 950 miljoner euro, att borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder är 285 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag är 100 miljoner euro. Det föreslås att 0,4 miljoner euro överförs från fonden till statsbudgeten 2023, vilket motsvarar den räntekostnad för fondens eget kapital som det ska finnas täckning för i statsbudgeten.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder vid utgången av 2023 får uppgå till sammanlagt högst 2,7 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och bsp-lån, vilket motsvarar en lånestock på ca 17,4 miljarder euro.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av Statens pensionsfond bereder man sig på att finansiera de framtida pensioner som betalas ur statens pensionssystem och strävar efter att jämna ut finansieringen av pensionsutgifterna för kommande år. Statens pensionsfond är till sin karaktär en buffertfond. Fondmedlen används inte direkt till betalning av pensioner, utan alla pensioner som omfattas av statens pensionssystem betalas av anslag som reserverats i statsbudgeten.

Av fondens inkomster överförs till statsbudgeten 40 % av statens årliga pensionsutgifter 2023.¹⁾ Överföringen till budgeten beräknas uppgå till 2,1 miljarder euro 2023. Till statens pensionsfond inflyter 2023 ca 1,6 miljarder euro i pensionsavgifter. Fondens nettoavgiftsintäkter har blivit varaktigt negativa, dvs. det överförs mer medel till statsbudgeten än det inflyter inkomster från avgifter.

¹⁾ Från och med 2024 ökar intäktsföringen gradvis med en procentenhet per år tills den är 45 % från och med 2028.

Fonden har ett fonderingsmål som föreskrivs i lagen om statens pensionsfond. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Vid utgången av 2021 var statens pensionsansvar 93,3 miljarder euro.

Marknadsvärdet på statens pensionsfonds investeringstillgångar var 23,6 miljarder euro vid utgången av 2021, vilket motsvarade ca 25,4 % av statens pensionsansvar, dvs. den lagstadgade fonderingsgraden uppnåddes under 2021. Vid utgången av 2021 var 37,9 % av investeringarna ränteinvesteringar, 52,3 % aktieinvesteringar och 12 % övriga investeringar inklusive derivatverksamhet.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Enligt 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) får utvecklingsfondens medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder. Ett användningsområde är de helt nationellt finansierade investeringsbidrag som fonden har beviljat.

År 2023 uppgår utvecklingsfondens disponibla medel till drygt 137 miljoner euro, när de poster som bedöms bli överförda från 2022 beaktas. I statsbudgeten för 2023 ingår ingen anslagsöverföring till gårdsbrukets utvecklingsfond.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av reserveringsfonden, kärnsäkerhetsforskningsfonden och kärnavfallsforskningsfonden. De två forskningsfonderna ska slås samman 2023.

Kapitalet i reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens placeringsverksamhet. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Statens tekniska forskningscentral, som har låg- och medelaktiva kärnavfall efter nedmonteringen av forskningsreaktorn FiR 1. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande om de avfallshanteringsskyldiga inte uppfyller sina skyldigheter beträffande kärnavfallshantering. Reserveringsfondens balansräkning är enligt bokslutet för 2021 ca 2,7 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshantering. De avgifter som samlats in hos innehavarna av kärnanläggningar 2022 uppgår till sammanlagt ca 6,1 miljoner euro, och de avgifter som samlats in hos de avfallshanteringsskyldiga till ca 3,0 miljoner euro.

De avgifter som samlas in hos innehavare av kärnanläggningar och avfallshanteringsskyldiga minskar 2022. Enligt kärnenergilagen är den avgift som ska samlas in hos innehavarna av kärnanläggningar 390 euro 2022—2026 för varje megawatt av den nominella termiska effekten, och den avgift som ska samlas in hos avfallshanteringsskyldiga är 0,10 % av det ansvarsbelopp som fastställts i enlighet med lagens 4 § 2 mom. 2022—2026.

De minskade avgifterna beror på den planmässiga minskningen av infrastrukturprojekt som finansieras med hjälp av forskningsprogram. Finansieringen av lokalkostnaderna för laboratoriedelen av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s kärnsäkerhetshus fortsätter dock till och med 2025. Driften av kraftverksenheten Olkiluoto 3 och Industrins Kraft Ab:s ökade beredskapskyldighet 2022 balanserar minskningen 2022 av de avgifter som ska samlas in hos avfallshanteringskyldiga till följd av att den ovannämnda koefficienten är mindre.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på bränslen och el.

Förbrukningen av el och flytande trafikbränslen har minskat, vilket har lett till att intäkterna av försörjningsberedskapsavgiften har sjunkit till ca 40 miljoner euro per år.

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggande av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetsställena inom försörjningsberedskapen. Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket. Under räkenskapsperioden 2021 återgick ca 274 miljoner euro av de nedskrivningar på omsättningstillgångar som genomfördes under räkenskapsperioden 2020 i produktgruppen energiprodukter. Fondens balansomslutning var i bokslutet för 2021 ca 2,3 miljarder euro.

Statsgarantifonden

Syftet med statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som Finnvera Abp har och som staten ansvarar för uppgick i slutet av 2021 till ca 22,6 miljarder euro. De realiserade ansvaren uppgick till 12,1 miljarder euro och de orealiserade ansvaren (inkl. anbud) till 10,5 miljarder euro. De orealiserade ansvaren kommer till största delen att realiseras under flera års tid i framtiden. Ansvarsstocken växte från slutet av föregående år med ca 0,2 miljard euro. Av ansvaren hänförde sig 49 % till fartygs- och varvssektorn och 15 % till telebranschen. Den kraftiga ansvarsökningen sedan 2014 har främst berott på varvens och rederiernas stora beställningar på kryssningsfartyg, som medfinansierats av Finnvera.

Fartygs- och varvssektorn kan anses vara den största branschkoncentrationen inom exportgaranti- och specialborgensverksamheten. De största enskilda ansvaren eller bransch- och landspecifika ansvarskoncentrationerna skapar riskkoncentrationer även i framtiden. Riskerna har skyddats med återförsäkringsavtal som vid utgången av 2021 omfattade ca 10 % av ansvarsstocken. De största ansvarsländerna var USA, Tyskland, Brasilien, Ryssland och Chile. Av ansvarsstocken fanns ca 76% i EU- och OECD-länder. Ca 30 % av ansvaren fanns i de bästa riskklasserna på s.k. investeringsnivå (AAA—BBB) och resten i andra riskklasser (BB+—CCC-).

Exportgarantiverksamheten ska på lång sikt täcka sina egna förluster. Till och med 2019 var Finnveras resultat vinstbringande varje år, kumulativt beräknat 829 miljoner euro. Det separata resultatet av exportgaranti- och specialborgensverksamheten 2020 visade en förlust på 1 178 miljoner euro, eftersom förlustreserveringar gjordes för ansvarsstocken för exportgaranti- och specialgarantiförbindelserna i enlighet med standarden IFRS 9. Av det förlustresultatet 2020 täcktes 829 miljoner euro med vinstmedel från tidigare räkenskapsperioder (Finnveras fond för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i balansräkningen). Resten av förlusten, 349 miljoner euro, täcktes med medel ur statsgarantifonden (statsgarantifondens direktionens beslut den 4 februari 2021).

Vid utgången av 2021 fanns det i statsgarantifonden medel på ca 1 096 miljoner euro, varav 349 miljoner euro är bundna till betalning till Finnvera av den skuld som uppstått i och med beslutet om fondavgifter. Efter beslutet om fondavgifter uppgick statsgarantifondens medel till 342 miljoner euro. I december 2021 kapitaliserade staten statsgarantifonden med 400 miljoner euro för att exportfinansieringsverksamheten ska kunna hållas stabil och internationellt konkurrenskraftig. Dessutom ökade de prestationer som gjordes på basis av stabilitetsavtalen statsgarantifondens medel 2021 med sammanlagt 5 miljoner euro.

Det separata resultatet av exportgaranti- och specialborgensverksamheten var år 2021 79 miljoner euro i vinst, och vinsten har överförts till fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i Finnveras balansräkning. Eventuella förlustbringande särskilda inkomster för 2022 och senare år täcks i första hand med medel ur fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i bolagets balansräkning och i andra hand med medel ur statsgarantifonden.

Finnvera Abp:s stora riskkoncentrationer, osäkerheten när det gäller den ekonomiska och politiska utvecklingen i världen och händelser i enskilda stora bolag påverkar risknivån. Eventuella kreditförluster kan öka i synnerhet på grund av följderna av coronaviruspandemin och den ökade risken i anslutning till Ryssland. På grund av pandemin och den ökade risken i anslutning till Ryssland har man varit tvungen att försämra företagets riskklassificeringar, vilket har inverkat på behovet av fonderade medel. Risken för kreditförluster har ökat när det gäller garantiansvar för export till Ryssland, och det har också upptäckts problem på marknader i utvecklingsländer och fattiga länder. På grund av coronaviruspandemin har riskerna dessutom ökat särskilt inom fartygs- och varvssektorn, där de realiserade bruttoansvaren uppgick till 5,4 miljarder euro vid utgången av 2021.

Det är fortfarande i detta skede mycket svårt att bedöma effekterna av den fortsatta osäkerheten på Finnveras ansvar för exportgaranti- och specialborgensverksamheten och på de separata resultaten under kommande år och på eventuell täckning av förluster ur statsgarantifonden.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond (Single Resolution Fund, SRF). SRF utökas till sin målnivå före utgången av 2023. Därefter ska medel samlas i fonden endast om den behöver användas i samband med resolutionsåtgärder.

Med hjälp av insättningsgarantiavgifter byggs insättningsgarantifonden upp under tio år till den miniminivå som insättningsgarantidirektivet förutsätter (åren 2015—2024). Insättningsgarantiavgifterna under kommande år väntas hålla sig nära 2022 års nivå. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarnas tillgodohavanden behövs medel ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Transport- och kommunikationsverket. Sedan 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Överföringen till statens televisions- och radiofond uppgår till 570,2 miljoner euro 2023. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Av fondens medel används det belopp som behövs för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Finansieringen står utanför ramen.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. År 2023 bereder man sig på en måttlig intervention, men bedömningen av de faktiska kostnaderna är förenad med stor osäkerhet. Detta beror på att risken för de förväntade störningarna på marknaden har ökat särskilt på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina, Storbritanniens utträde ur EU och coronaviruspandemin.

Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2023 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 400 000 euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Beloppet täcks genom en överföring från statsbudgeten.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift. Brandskyddsavgifterna intäktsförs till brandskyddsfonden, som delar ut dem i form av understöd.

Inflödet av brandskyddsavgifter 2023 beräknas uppgå till ca 10,9 miljoner euro. Fr.o.m. 2023 kommer fonden att rikta sin finansiering allt mer till forsknings- och utvecklingsverksamhet, stöd till organisationer inom räddningsbranschen samt säkerställande av avtalsbrandkårernas verksamhetsförutsättningar.

Oljeskyddsfonden

Ur oljeskyddsfonden ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning av oljebekämpningsmateriel samt upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Oljeskyddsfonden har fått sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importerats till eller transporteras via Finland.

Den tidsbundna höjningen av oljeskyddsavgiften (2010—2015) och förseningen av vissa projekt som ingår i oljebekämpningsberedskapen ökade fondens kapital till 14,1 miljoner euro vid utgången av 2021. Den övre gränsen för fondens kapital återgick vid ingången av 2020 från 50 miljoner euro till 10 miljoner euro och därför avbröts uppbörden av oljeskyddsavgiften tills vidare från och med den 1 mars 2020. Insamlandet av avgiften väntas inte inledas på nytt. Avsikten är däremot att oljeskyddsfonden ska läggas ned och dess uppgifter överförs till den nya miljöskadefonden vid ingången av 2025.

Oljeskyddsfondens medel har genom förhandsbeslut till stor del bundits till anskaffningar för bekämpning av oljeskador. Fondens förbindelser vid utgången av 2021 uppgick till sammanlagt 10,2 miljoner euro. Vidare ska det anslag på 2,9 miljoner euro som av de medel som inlutit från oljeavfallsavgiften överförts från statsbudgeten för 2019 användas till ersättningar för kostnader för sanering av mark- och grundvattenområden som förorenats av olja. Av ovan beskrivna skäl räcker fondens medel inte under de närmaste åren till för att täcka räddningsväsendets kostnader för anskaffning av materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Därför föreslås det att 4 miljoner euro överförs från budgeten för 2023 för att täcka kostnaderna för upprätthållandet av räddningsväsendets oljebekämpning 2022.

11.2. Affärsverken

De statliga affärsverkens verksamhet 2023

Affärsverk (koncern)	Omsättning mn €	Räkenskapsperiodens resultat % av om- sättningen	Avkastning på investerat kapital (%)	Soliditets- grad (%)	Investerings- utgifter mn €	Personal i genomsnitt antal
Senat- fastigheter (koncern) ¹⁾	583 911	7 24	4 3	0,9 0,7	54 56	565 1 280
Forst- styrelsen (koncern)	115 381	-6 114	96 30	4,5 4,4	98 97	185 563
Samman- lagt	1 292	138			713,5	1 843

¹⁾ Senatkoncernen består av Senatfastigheter och Försvarsfastigheter och inbegriper inte Senatfastigheters dotter- och intressebolag. Senatkoncernens siffror innehåller inte några koncernelimineringar.

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). På Forststyrelsen tillämpas inte motsvarande lag, utan den omfattas av lagen om Forststyrelsen (234/2016) och lagen om statens skogsbruksaktiebolag (235/2016).

Forststyrelsen har till uppgift att använda, vårda och skydda statens direktägda obebyggda jord- och vattenegendom som är i Forststyrelsens besittning. Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor ska Forststyrelsen bedriva genom de dotterbolag som den äger. Forststyrelsens affärsverksamhet inom skogsbruket har bolagiserats till Metsähalitus Metsätalous Oy, som helt och hållet ägs av staten. Forststyrelsen besitter totalt ca 12,6 miljoner hektar statsägda land- och vattenområden med ett balansvärde på ca 4,0 miljarder euro. Av detta är ca 2,6 miljarder euro grundkapital för affärsverksamhet med avkastningskrav. År 2023 uppgår den prognostiserade omsättningen för Forststyrelsens affärsverksamhetskonzern till 381,0 miljoner euro och årsresultatet är 113,7 miljoner euro. År 2023 är intäktsföringen till staten 119,0 miljoner euro.

Senatkonzernen omfattar Senatfastigheter samt Försvarsfastigheter, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2021. Konzernens affärsverksamhet grundar sig på utveckling av arbetsmiljöer och fastighetsförmögenhet, uthyrning av lokaler samt tillhandahållande av lokaltjänster till kunderna. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet huvudsakligen finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten. Det föreslås att Senatkonzernen intäktför 35 miljoner euro till staten 2023. Som investeringsfullmakt för konzernen föreslås 700 miljoner euro 2023 på samma sätt som 2022. Den nuvarande nivån på investeringsfullmakten är hög, eftersom investeringsfullmakten tidigare, exempelvis 2021, har varit klart mindre, dvs. 480 miljoner euro. För konzernens fastighetsförsäljningar föreslås ett mål på 100 miljoner euro.

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk 2023, mn euro

Affärsverk	Senatkonzernen	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	0,3	-	0,3
— räntor	2,0	-	2,0
— intäktsföring av vinst	35,0	119,0	154,0
— återbetalning av lån	11,5	-	11,5
Sammanlagt	48,8	119,0	167,8
Anslag för särskilda uppgifter	-	51,7	51,7

11.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhällligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Det primära målet för statens ägarpolitik och ägarstyrning är att utveckla bolagen, att långsiktigt stödja ett ökat ägarvärde och att trygga en stabil utdelningsnivå.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Den statliga ägaren förutsätter att statsägda bolag är föregångare när det gäller utnyttjande av digitalisering, samhällsansvar och omställningen till en koldioxidneutral cirkulär ekonomi. Alla bolag fortsätter att utveckla företagsansvaret som ett styrande tema för hela affärsverksamheten, som en del av strategin, riskbedömningarna samt arbetet i styrelser och ledningsgrupper. Dessutom uppställs mätbara mål för utvecklingen av företagsansvaret.

11.4. Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder

Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder i förhållande till BNP enligt centrala sektorer och enheter utanför de centrala sektorerna

	2020	2021	2022	2023
Offentliga samfund sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2
Skulder i förhållande till BNP	74,8	72,3	71,2	72,7
Centrala sektorer sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-5,3	-2,5	-1,2	-2,0
Skulder i förhållande till BNP	72,3	70,2	69,0	70,4
Utomstående enheter sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Skulder i förhållande till BNP	2,5	2,1	2,2	2,3

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning

Avsnittet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2022 och består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgetekonomin (11 st.) samt de statliga affärsverkskoncernerna (Forststyrelsen och Senatfastigheter (inklusive Försvarsfastigheter)), och den totala balansräkningen den 30 juni 2022. Syftet med de totala kalkylerna är att man ska få en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

Interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder i budgetekonomin och i statliga fonder som står utanför budgetekonomin elimineras från bokföringstransaktionerna genom utnyttjande av särskilt fastställda affärsbokföringskonton och partnerkoder för interna poster. De statliga affärsverkskoncernernas intäkter och kostnader samt fordringar och skulder elimineras på basis av de siffror som de rapporterat.

12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1—30.6.2022

Staten, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverkskoncerner upprättar inte något officiellt mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Verksamhetens underskott enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1—30.6.2022 är således inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som kostnader för början av året.

Det sammanräknade över- eller underskottet för alla ingående delar i totalkalkylerna (statens budgetekonomi, de statliga fonderna utanför budgetekonomin och affärsverkskoncernerna) har minskat under första delen av 2022 i förhållande till jämförelseperioden. Som största ingående helhet har budgetekonomin dock en central inverkan på totalkalkylerna. Underskottet i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2022 var 2 014 (3 913) miljoner euro och det minskade med 1 898 miljoner euro. Enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen blir underskottet på grund av de elimineringsåtgärder som görs i den totala kalkylen dock 678 (684) miljoner euro större än det direkt sammanräknade överskottet/underskottet i statens budgetekonomi, fondernas och affärsverkskoncernernas separata rapportering.

Överskotten och underskotten under granskningsperioderna 1.1—30.6.2022 och 1.1—30.6.2021 (mn euro)

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Affärsverkskoncernernas vinst	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1—6/2021	-3 983	649	106	-3 913
1—6/2022	-2 091	644	111	-2 014

I den totala intäkts- och kostnadskalkylen presenteras både de ingående helheternas intäkts- och kostnadskalkyler, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom helheterna har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan helheter i en egen kolumn.

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budgetekonomi	Fonder	Affärsverkskoncerner	Elimineringar	1.1—30.6.2022	1.1—30.6.2021
INTÄKTER AV VERKSAMHETEN						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	420 793	210 027	175 170	4 145	801 844	608 225
Hyror och serviceintäkter	12 337	3 387	426 412	384 115	58 022	54 989
Övriga intäkter av verksamheten	464 807	1 253 404	20 538	392 995	1 345 754	1 348 440

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2022	1.1— 30.6.2021
KOSTNADER FÖR VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Köp under räkenskapsperioden	435 642	93 343	66 258	2 344	592 900	481 709
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	38	28 098	2 697		30 833	62
Personalkostnader	2 625 734	5 069	78 019	379 200	2 329 622	2 250 041
Hyror	410 531	2 076	58 499	384 115	86 992	86 191
Köp av tjänster	1 392 216	87 986	174 922	12 369	1 642 755	1 488 329
Övriga kostnader	599 655	42 560	48 201	4 094	686 323	425 247
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	-49				-49	7
Tillverkning för eget bruk	-49 446		-2 497		-51 944	-43 058
Avskrivningar	653 177	6 905	112 632		772 714	749 502
ÅTERSTOD I	-5 169 562	1 200 780	83 389		-3 884 526	-3 426 375
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	1 002 139	411 268	3 028	85 263	1 331 172	1 551 294
Finansiella kostnader	-842 615	-197 942	-14 644	5 263	-1 049 938	-393 672
Andel av intresseföretags resultat ²⁾			4 583		4 583	5 703
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Extraordinära intäkter	43 419	173			43 592	8 826
Extraordinära kostnader	-1 682				-1 682	-9 648
ÅTERSTOD II	-4 968 301	1 414 279	76 356		-3 556 798	-2 263 873
ÖVERFÖRINGS-EKONOMINS INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	7 059				7 059	73 537

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2022	1.1— 30.6.2021
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	755 368				755 368	698 657
Överföringsekonomins övriga intäkter	1 113 387		35 113	1 034 113	114 387	54 427
Kostnader						
För lokalförvaltningen	8 153 850	13 167			8 167 017	7 367 901
För socialskydds-fonderna	7 381 207				7 381 207	7 724 736
För näringslivet	1 340 639	37 984		35 113	1 343 510	1 756 971
För icke-vinstsyftande samfund	1 553 372	51 039			1 604 410	1 562 056
För hushållen	2 312 100	2 992			2 315 092	2 255 105
För Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 256 705	319 573			1 576 277	1 598 261
För utlandet	421 441				421 441	445 015
Överföringsekonomins övriga kostnader (inkl. universiteten)	2 765 300	375 880		352 295	2 788 885	3 115 583
ÅTERSTOD III	-28 277 100	613 644	111 469		-28 277 824	-27 262 880
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	26 057 957	30 084		-47 575	26 135 617	23 232 070
Övriga obligatoriska avgifter	127 866				127 866	118 004
Minoritetsandelar ²⁾			14		14	30
RÄKENSKAPS-PERIODENS ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT	-2 091 276	643 729	111 483	678 262	-2 014 327	-3 912 777

¹⁾ Staten, fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen.

²⁾ Raderna Andel av intresseföretags resultat, Minoritetsandelar: Inbegriper affärsverkskoncernernas uppgifter.

De viktigaste förändringarna i posterna i statens totala intäcks- och kostnadskalkyl när början av 2022 jämförs med motsvarande tidpunkt 2021:

— Intäkterna av skatter och obligatoriska avgifter ökade med 2 913 miljoner euro och uppgick till 26 263 miljoner euro, och ökningen berodde nästan uteslutande på ökade skatteintäkter.

— Kostnaderna för verksamheten ökade med 652 miljoner euro och uppgick till 6 090 (5 438) miljoner euro. Störst var ökningen i fråga om övriga kostnader, 261 miljoner euro, och i den kategorin ökade anskaffningarna av försvarsmateriel och resetjänsterna mest.

— De finansiella kostnaderna ökade med 656 miljoner euro till följd av den höjda räntenivån och uppgick till 1 050 (394) miljoner euro. Den största effekten hade emissionsförluster i fråga om skulder i euro.

— De finansiella intäkterna minskade med 220 miljoner euro och uppgick till 1 331 (1 551) miljoner euro. Detta berodde på att utdelningen och den övriga vinstutdelningen minskade med 210 miljoner euro.

— Avvecklingen av covid-19-restriktionerna i början av 2022 visade sig som en minskning av överföringsekonomin kostnader med 228 miljoner euro (+513). Dessa minskade för socialskyddsfonderna, näringslivet, Europeiska unionens institutioner och andra organ med sammanlagt ca 1,1 miljarder euro. Överföringsekonomin kostnader ökade emellertid särskilt för lokalförvaltningen med ca 0,8 miljarder euro, bl.a. till följd av de kostnader som covid-19 orsakat för hälso- och sjukvården och finansieringen av välfärdsområdenas uppgifter.

12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2022

Egendomsstrukturen i den totala balansräkningen avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkskoncernernas tillgångsposter, såsom byggnader och jordområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkskoncernernas grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna, som ökade i början av 2022 i likhet med året innan, har i huvudsak finansierats genom en ökning av statens upplåning och genom betalning av penningmedel. Statens totala balansräkning har ökat med 3 314 (-5 717) miljoner euro under tidsperioden 30.6.2021–30.6.2022. Beloppet av främmande kapital ökade med 6 352 (5 648) miljoner euro och finansieringstillgångarna minskade med 2 246 (6 554) miljoner euro i förhållande till jämförelseperioden. Maturiteten för främmande kapital ökade när ökningen av beloppet av långfristigt främmande kapital var 6,5 miljarder euro i början av 2022. Beloppet av kortfristigt främmande kapital har förblivit oförändrat.

I den totala balansräkningen presenteras både de ingående helheternas balansräkningar, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom helheterna har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan helheter i en egen kolumn.

Statens totala balansräkning 30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2022	30.6.2021
AKTIVA						
NATIONAL- FÖRMÖGENHET						
Mark- och vattenområden	42 676		1 034 727		1 077 404	1 056 613
Byggnadsmarks- och vattenområden	16 397		37 882		54 279	54 577
Byggnader	426 215		238 936		665 151	624 886
Övrig nationalförmögenhet	60 807				60 807	58 250
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	25 587				25 587	23 840
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	29 255	173	453		29 881	28 017
Övriga utgifter med lång verkningstid	735 505		49 326		784 831	688 615
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	421 410		3 450		424 860	446 147
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Mark- och vattenområden	8 885	1 182	2 894 933		2 905 000	2 904 827
Byggnadsmarks- och vattenområden	1 162 781		417 578		1 580 359	1 573 267
Byggnader och konstruktioner	239 764		2 974 212		3 213 977	3 136 757
Anläggningar	18 112 042		21 130		18 133 172	18 004 107
Maskiner och anordningar och inventarier	616 173	13 291	10 789		640 253	647 611
Övriga materiella tillgångar	10 824	31 942	107 021		149 787	144 594
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 161 598	2 172	464 621	67 657	1 560 734	1 594 379

Statens totala balansräkning 30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2022	30.6.2021
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	14 703 060	506 928	3 827		15 213 815	15 995 338
Grundkapital i affärs- verkskoncerner och kapital som placerats så- som övrigt eget kapital	6 081 919			6 083 174	-1 255	-354
Placeringar i euro	5 032 530	14 276 219			19 308 749	18 612 666
Placeringar i utländsk valuta		5 169 232			5 169 232	4 865 410
Andelar i ägarintresseföretag ²⁾			276 628		276 628	276 474
Fordringar på ägarintresseföretag ²⁾						
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT	48315747	20 001 139	7 223 967		69 390 022	68 917 855
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS- TILLGÅNGAR OMSÄTTNINGS- TILLGÅNGAR						
Material och fönödenheter	519 603				519 603	457 024
Halvfärdig produktion	5 124				5 124	5 340
Färdiga produkter/Varor	50 514	1 504 284	13 285		1 568 083	1 211 700
Övriga omsättningstillgångar						18 184
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	5 253 513	19 668	43 965	1 569 095	3 748 051	2 939 328

Statens totala balansräkning 30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2022	30.6.2021
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Kundfordringar	65 748	57 247	51 894	3 333	171 556	198 324
Lånefordringar	-349 653	1 524 922		16 037	1 159 232	1 984 180
Resultatregleringar	28 330	98 898	50 462	96 656	81 034	11 004
Övriga kortfristiga fordringar	176 735	255 447	13 039	1 987	443 234	177 005
Förskottsbetalningar	885 667	5 386			891 053	747 366
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I FINANSIERINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro		289 821			289 821	119 968
Övriga placeringar i euro	5 056 916				5 056 916	1 041 595
Köp av obligationslån i utländsk valuta						
KASSA, BANKTILLGODOHAVANDEN OCH ANDRA FINANSIERINGSMEDEL						
	7 097 513	6 298 752	309 170	5 965 568	7 739 868	9 986 135
OMSÄTTNINGSOCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR SAMMANLAGT						
	18790010	10 054 426	481 815		21 673 575	18 897 179
AKTIVA SAMMANLAGT						
	67677440	30 055 565	9 017 327	13 803 507	92 946 825	89 633 174
PASSIVA EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför statsbudgeten		-22 417 951			-22 417 951	-21 447 382
Affärsverkskoncernernas kapital			6 083 174	6 083 174		
Budgetöverföringar		-647 500		-647 500		

Statens totala balansräkning 30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2022	30.6.2021
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps- perioder	-51 821 028	51 904 001	837 674	-80 000	1 000 647	4 966 598
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-2 091 276	643 729	111 483	678 262	-2 014 327	-3 912 777
MINORITETS- ANDELAR						
Minoritetsandelar ²⁾			4 683		4 683	4 728
FONDKAPITAL						
Övriga statliga fonder och donerade medel	10 155				10 155	8 899
RESERVER						
Reserver			18 309		18 309	19 932
FRÄMMANDE KAPITAL						
LÅNGFRISTIGT						
Upptagna lån i euro	119 111 319	349 023	1 688 020	1 569 095	119 579 267	112 957 353
Upptagna lån i utländsk valuta	573				573	-1 866
Långfristiga resultatregleringar	84 005				84 005	125 322
Övriga långfristiga skulder	352 147				352 147	408 532
KORTFRISTIGT						
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	5 204 666				5 204 666	55 345
Samlingskonton för statliga fonder utanför statsbudgeten						
Kortfristiga lån	13 473 462		66 948	16 037	13 524 373	18 538 760
Främmande medel som förvaltas av staten	747 103				747 103	354 419
Erhållna förskott	300 790		82 993	67 657	316 126	461 871
Leverantörsskulder	309 007	64 212	32 983	422	405 780	406 275
Resultatregleringar	1 323 406	122 087	67 511	2 816	1 510 188	1 498 100
Övriga kortfristiga skulder	4 755 801	37 965	23 550	147 976	4 669 340	5 237 246
Felkonton	-60				-60	18

Statens totala balansräkning 30.6.2022 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2022	30.6.2021
FRÄMMANDE KAPITAL						
SAMMANLAGT	151 627 787	573 287	1 962 004	7 769 571	146 393 507	140 041 374
PASSIVA						
SAMMANLAGT	67 677 440	30 055 565	9 017 327	13 803 507	92 946 825	89 633 174

¹⁾ Staten upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen. Av denna orsak stämde posterna för eget kapital och övrigt eget kapital i fråga om statens budgetekonomi respektive affärsverkskoncernerna inte överens 30.6.2022, 30.6.2021, 30.6.2020 och 30.6.2019, och det fanns summor kvar på dessa konton.

²⁾ Raderna Andelar i ägarintresseföretag, Fordringar på ägarintresseföretag, Minoritetsandelar: Inbegriper affärsverkskoncernernas uppgifter.

12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen

De totala åtagandena utanför balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2021 sammanlagt 198,5 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 93,3 miljarder euro, utgjorde det största enskilda åtagandet.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier som belastar staten uppgick den 30 juni 2022 till sammanlagt 66,3 miljarder euro. Ökningen från årsskiftet var nästan 2,1 miljarder euro och den berodde huvudsakligen på att Statens bostadsfonds och Finnveras borgensförbindelser och garantier ökade. Med stöd av gällande lagstiftning och riksdagsbeslut om borgensförbindelser och garantier uppgick det disponibla maximibeloppet för statliga borgensförbindelser och statsgarantier till sammanlagt 135,7 miljarder euro den 30 juni 2022 (135,4 miljarder euro 31.12.2021). Även denna förändring jämfört med årsskiftet är i huvudsak en följd av att avtalsstocken för Statens bostadsfond har ökat.

Statens bostadsfond utgör den huvudsakliga delen av borgensstocken för statliga fonder utanför statsbudgeten, och dess borgensstock uppgick till sammanlagt 18,3 miljarder euro den 30 juni 2022. Största delen av dessa garantier hänför sig till räntestödda bygg- och ombyggnadslån för hyres- och bostadsrättshus.

Till följd av coronavirusepidemin och begränsningarna i anslutning till den har riksdagen före den 30 juni 2022 gett statsrådet fullmakt på 2,3 miljarder euro att bevilja nya statliga borgensförbindelser och statsgarantier för att trygga tillgången till inhemsk företagsfinansiering och betalningen av arbetslöshetsutgifter, för att möjliggöra verksamheten för krishanteringsinstrument som inrättas inom ramen för EU samt för att trygga försäkringsskyddet i fråga om vaccin mot covid-19.

Gällande borgensförbindelser och statsgarantier samt det disponibla maximibeloppet 30.6.2022 (md euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I kraft 30.6.2022	Disponibelt maximi- belopp
Finnvera	22,6	22,6	27,7	30,3	32,6	31,6	32,1	33,3	73,2
Studielån	2,0	2,3	2,7	3,4	4,0	4,5	5,0	5,3	5,6
EFSF ¹⁾	6,2	6,3	7,0	7,0	7,0	6,8	6,6	6,8	14,0
Finlands Bank	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8	7,6
Statliga fonder ²⁾	12,3	13,2	13,8	14,6	15,5	16,5	17,7	18,3	21,7
Covid-19-stöd- åtgärder ³⁾						1,4	1,4	1,4	2,3
Övriga ⁴⁾	0,6	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	11,4
SAMMAN- LAGT	44,2	46,1	52,3	56,6	60,2	62,0	64,2	66,3	135,7

¹⁾ Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten

²⁾ Innehåller Statens bostadsfond, Gårdsbrukets utvecklingsfond och Försörjningsberedskapsfonden, vilkas borgensstock Statens bostadsfond utgör största delen av.

³⁾ Inbegriper statliga borgensförbindelser och statsgarantier som på grund av coronavirusepidemin beviljats för Europeiska kommissionens medelsankaffning (stödinstrumentet SURE), Europeiska investeringsbanken (garantifonden EU Covid-19, den senaste informationen om avtalsstocken är från den 31 mars 2022), inhemska rederiföretag och flygföretag, Sysselsättningsfonden samt en försäkringsgaranti som beviljas försäkringsbolagen för vaccin mot covid-19.

⁴⁾ Det disponibla maximibeloppet inbegriper en försäkringsgaranti på 10 miljarder euro, vars syfte är att säkerställa att de skadeförsäkringar som är nödvändiga med tanke på befolkningens försörjning eller tryggheten av näringslivet kan fås under undantagsförhållanden.

12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningsutgifterna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till 20,3 miljarder euro den 31 december 2021. Trafiklederna utgjorde 42,1 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 48,5 miljarder euro.

Statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar 31.12.2021 (md euro)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Trafikledskonstruktioner och mark		19,0	19,1	19,6	19,6	19,8	19,9	20,1	20,0	20,2	20,3
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar		22,7	22,0	22,5	22,7	23,1	23,1	24,7	25,0	25,6	25,8
Övriga anläggningstillgångar		1,7	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt		43,3	42,9	43,8	44,1	44,7	44,8	46,8	47,1	48,1	48,5

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2021 (mn euro)

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	823	781	43
2016	629	610	20	315	187	127	19	9	9	963	807	156
2017	589	630	-41	302	197	105	17	10	8	908	837	71
2018	802	649	154	314	207	107	23	10	13	1 140	866	274
2019	512	644	-132	197	213	-16	42	11	31	751	868	-116
2020	790	649	141	308	220	88	27	12	16	1 125	881	244
2021	589	681	-91	363	226	137	16	13	2	968	920	48
	12 173	12 375	-202	6 819	4 262	2 557	274	257	17	19 265	16 894	2 371

Investeringarna i trafikledsegendom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningsutgifterna för hela trafikledsegendomen baserade balansvärdet ökat är vägtrafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 202 miljoner euro större än investeringarna. Den negativa skillnaden mellan investeringarna och avskrivningarna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningsutgifterna anses som den lägsta siffran för det eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. På 2000-talet har investeringarna i banleder i sin tur varit ca 2,557 miljarder euro större än avskrivningarna och investeringarna i vattenleder 16 miljoner euro större än avskrivningarna.

12.5. Statens investeringar

I tabellen nedan har de investeringar som under åren 2016—2021 och början av 2022 gjorts inom budgetekonomin och av fonderna utanför budgeten samt statens affärsverkskoncerner sammanställts. Budgetekonomins investeringar har presenterats som nettobelopp genom att de investeringar som gjorts i nationalförmögenheten, anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna samt i de utestående fordringarna minskats med de överlåtelse som gäller ifråga-

varande tillgångsslag. Halvfärdiga anläggningar har presenterats som färdiga anläggningar i tabellen. I förskottsbetalningarna ingår diverse mindre betydande anskaffningar av anläggningstillgångar. När det gäller fondernas investeringar har de beräknats som förändringar i tillgångsslagens balansvärden korrigerade med avskrivningarna. De uppgifter som gäller affärsverkskoncernerna är beloppet av de investeringar som Forststyrelsen och Senatfastigheter har uppgett i sina bokslut.

Under granskningsperioden 2016—2021 uppgick budgetekonomin totala investeringar till i genomsnitt 1,2 miljarder euro om året och affärsverkskoncernernas investeringar till i genomsnitt 338 miljoner euro om året. Budgetekonomin reella investeringar var ca 1,3 miljarder euro om året under granskningsperioden. De investeringar i värdepapper som ingår i anläggningstillgångar och i andra långfristiga placeringar som gjorts inom budgetekonomin och de investeringar som gjorts inom fondekonomin har varierat kraftigt under perioden. Detta beror på köp och försäljning av värdepapper och på förändringarna i de långfristiga fordringarna.

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner åren 2016—2021 och 30.6.2022 (mn euro)

BUDGETEKONOMIN	2016	2017	2018	2019	2020	2021	30.6.2022
NATIONALFÖRMÖGENHET	13	12	15	12	15	18	7
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	73	64	95	97	73	69	35
MATERIELLA TILLGÅNGAR							
Mark- och vattenområden (inkl. Byggnadsmarks- och vattenområden)	17	17	18	15	20	18	6
Byggnader och konstruktioner	5	6	4	4	8	5	1
Anläggningar	861	841	936	837	1 028	957	303
Maskiner och anordningar	83	84	99	100	123	84	30
Inventarier	2	2	4	2	2	2	1
Övriga materiella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0
Förskottsbetalningar och pågående projekt	30	26	18	28	51	47	355
Tillverkning för eget bruk	149	178	116	176	197	179	49
Sammanlagt	1 234	1 229	1 305	1 272	1 517	1 379	788
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR							
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	229	-148	-231	68	378	-428	-67
Långfristiga placeringar i euro	-20	100	56	-66	196	627	12
Långfristiga fordringar	-189	-201	-2 057	184	237	256	3
Sammanlagt	19	-248	-2 232	186	811	455	-53
Budgetekonomin sammanlagt	1 253	981	-927	1 458	2 328	1 834	736
STATLIGA FONDER UTANFÖR BUDGETEN							

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner åren 2016—2021 och 30.6.2022 (mn euro)

BUDGETEKNOMIN	2016	2017	2018	2019	2020	2021	30.6.2022
Statens pensionsfond	-61	244	838	154	-49	794	502
Försörjningsberedskapsfonden	384	38	-189	150	10	388	12
Statens bostadsfond	-616	-577	-479	-481	-425	-411	0
Övriga fonder utanför statsbudgeten	-3	419	22	111	-178	5	0
Fonder sammanlagt	-295	123	192	-66	-642	776	515
AFFÄRSVERKSKONCERNER¹⁾							
Forststyrelsekoncernen	15,7	19,1	27,7	10,7	20	20	16
Koncernen Senatfastigheter	261,4	238,1	251,9	311,1	435	411	195
Affärsverkskoncerner sammanlagt	277,1	257,2	279,7	321,8	456	431	211
Alla sammanlagt	1 234,7	1 361,6	-454,8	1 714,4	2 142	3 041	1 461

¹⁾ Uppgifterna innehåller de investeringsbelopp som affärsverkskoncernerna rapporterat

12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp, Neste Abp och SSAB som omfattas direkt av budgetekonomin. Deras bokföringsvärde uppgick den 31 december 2021 till 5,7 miljarder euro och deras marknadsvärde till 25,0 miljarder euro. Aktiernas marknadsvärde den 30 juni 2022 var 18,7 miljarder euro och den 17 augusti 2022 19,5 miljarder euro. Marknadsvärdet har även angetts enligt situationen den 17 augusti 2022, eftersom kursfluktuationerna på grund av det världspolitiska läget har varit betydande. Försämringen av Fortums och Finnairs aktiekurser har bidragit till att marknadsvärdet minskat.

Utvecklingen för värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2012—2021 och 17.8.2022 (md euro)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	17.8.2022
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	7,8	9,5	10,9	10,2	11,5	15,2	15,5	18,9	26,0	25,0	19,5
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,1	5,1	5,5	5,7	5,7
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	2,1	3,8	5,2	4,5	5,8	9,5	10,4	13,8	20,5	19,3	13,8

12.7. Negativt eget kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar

den 30 juni 2022, -53,5 (-50,4) miljarder euro, är tack vare fondernas och affärsverkskoncernernas positiva egna kapital avsevärt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital -84,0 (-81,9) miljarder euro.

Utvecklingen för eget kapital åren 2014—2021 och 30.06.2022 (md euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	30.6.2022
Budgetekonomins eget kapital	-50,3	-55,1	-59,0	-62,0	-61,2	-62,8	-75,5	-81,9	-84,0
Fondernas eget kapital ¹⁾	26,7	26,5	27,0	27,4	27,5	28,0	28,1	29,5	29,5
Affärsverkskoncernernas eget kapital ¹⁾	6,8	6,7	6,8	6,9	6,9	7,0	7,0	7,0	7,0
Den totala balansräkningens eget kapital	-22,7	-27,7	-31,5	-33,7	-32,8	-33,9	-46,5	-51,4	-53,5

¹⁾ Fondernas och affärsverkskoncernernas eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

Eget kapital var enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 negativt till ett belopp av ca 30 miljarder euro. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den ingående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 uppvisade statens intäcks- och kostnadskalkyler i regel positiva värden. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

Boksluten över statens budgetekonomi har uppvisat förlust sedan 2009 med undantag för 2018. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till sitt nominella värde varit sämre än i den ingående balansen för 1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2023

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		64 507 486 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		30 857 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		23 876 000 000
02. Samfundsskatt		5 998 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		80 000 000
04. Skatt på arv och gåva		903 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		23 461 000 000
01. Mervärdesskatt		22 333 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		921 000 000
03. Apoteksskatt		207 000 000
08. Punktskatter		7 417 000 000
01. Punktskatt på tobak		1 215 000 000
04. Punktskatt på alkoholdrycker		1 518 000 000
05. Punktskatt på läskedrycker		213 000 000
07. Energiskatter		4 455 000 000
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar		16 000 000

Avdelning 12

10. Övriga skatter	2 653 000 000
03. Bilskatt	541 000 000
05. Överlåtelseskatt	984 000 000
06. Lotteriskatt	60 000 000
07. Fordonsskatt	1 060 000 000
08. Avfallsskatt	8 000 000
19. Övriga inkomster av skattenatur	119 486 000
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	30 312 000
05. Vissa avgifter för trafiken	23 438 000
06. Farledsavgifter	45 000 000
09. Övriga skatteinkomster	8 965 000
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken	5 530 000
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	3 408 000
12. Skatt för strålningsverksamhet	2 833 000

Avdelning 12

12. INKOMSTER AV BLANDAD NATUR	6 512 665 000
23. Statsrådets kansli	50 000
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	50 000
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	16 188 000
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter .	1 005 000
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	15 183 000
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	159 755 000
10. Domstolarnas inkomster	44 860 000
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	30 144 000
20. Utsökningsavgifter	82 000 000
21. Räkningar på medel som utsköningen har i förvar	1 000
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 750 000
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	50 835 000
98. Inkomster från EU	48 735 000
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	2 100 000
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 760 000
20. Inkomster vid föryttring av löseegendom samt av royaltyavgifter ...	18 000
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...	2 742 000

Avdelning 12

3

28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 644 323 000
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	58 822 000
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	23 197 000
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	13 255 000
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	11 540 000
50. Överföring från statens pensionsfond	2 118 119 000
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	322 540 000
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	19 670 000
60. Premie för främjande av arbetarskydd	980 000
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	50 000 000
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	1 000 000
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	25 200 000
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	423 550 000
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	33 300 000
88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	386 250 000
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	944 684 000
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	531 430 000
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	340 000 000
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	9 000 000
04. Andra inkomster från EU	410 000
20. Jord- och skogsbruksministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	29 000 000
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	2 800 000
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	50 000
42. Avgifter för jakt på hjordjur	4 760 000
44. Fiskevårdsavgifter	10 175 000
45. Jaktvårdsavgifter	13 059 000
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 000 000
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	4 350 000
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	3 500 000
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	850 000
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	819 974 000
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 744 000
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	33 230 000
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	257 000 000

Avdelning 13

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	526 000 000
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	537 840 000
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	2 690 000
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	100 000
90. Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningspelsverksamhet	361 750 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	163 200 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	10 100 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	1 356 000
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	150 000
20. Överföring från Statens bostadsfond	400 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	806 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	907 000 000
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	130 000 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	79 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	300 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	7 000 000
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	391 000 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	1 331 135 000
01. Ränteinkomster	54 135 000
04. Räntor på statens lån till affärsverken	2 000 000
05. Räntor på övriga lån	20 994 000
07. Räntor på depositioner	7 100 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	24 041 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 023 000 000
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 023 000 000
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	100 000 000
01. Andel i Finlands Banks vinst	100 000 000

Avdelning 15

5

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	154 000 000
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	154 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	8 194 511 000
01. Lån som återbetalas till staten	149 948 000
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	11 500 000
04. Amorteringar på övriga lån	138 448 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	8 044 563 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	8 044 563 000

Inkomstposternas totalbelopp:

80 545 797 000

ANSLAG

Huvudtitel 21	€
21. RIKSDAGEN	137 076 000
01. Riksdagsledamöterna	22 743 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	22 743 000
10. Riksdagens kansli	78 592 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	61 122 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	6 200 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	6 270 000
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklings- projekt (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
20. Riksdagens justitieombudsman	8 531 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	8 531 000
30. Utrikespolitiska institutet	4 539 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	4 309 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	230 000
40. Statens revisionsverk	17 791 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	17 041 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	750 000
90. Riksdagens övriga utgifter	4 880 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (förslagsanslag)	4 880 000

Huvudtitel 22

22. REPUBLIKENS PRESIDENT	39 883 000
01. Republikens president	126 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126 000

Huvudtitel 23

7

02. Republikens presidents kansli	39 757 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 707 000
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	500 000
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	8 000 000
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	20 000 000

Huvudtitel 23

23. STATSRÅDETS KANSLI	232 494 000
01. Förvaltning	184 234 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	145 191 000
02. Avlöningar till ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	10 366 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	980 000
22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	7 759 000
25. Sunda lokaler 2028 (reservationsanslag 3 år)	500 000
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	438 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 000 000
10. Ägarstyrningen	5 700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	35 635 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	35 635 000
30. Justitiekanslersämbetet	4 365 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 365 000
90. Övriga utgifter	2 560 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompe- tenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	1 860 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 318 162 000
01. Utrikesförvaltningen	279 314 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	256 089 000
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	1 005 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	14 220 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	8 000 000
10. Krishantering	71 778 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	50 680 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	19 248 000
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	1 850 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	855 902 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	713 212 000
67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	2 960 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
89. Utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)	129 730 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	111 168 000
20. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	1 569 000
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 641 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	45 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	104 113 000
87. Kapitaltillskott till Instex S.A.S (reservationsanslag 3 år)	300 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	500 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 076 795 000
01. Ministeriet och förvaltningen	164 042 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 284 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	13 192 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 168 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	12 013 000
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	23 583 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	50 660 000
50. Understöd (fast anslag)	11 692 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	19 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	450 000
10. Domstolar och rättshjälp	477 618 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 095 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 782 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	292 594 000
04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttviste- nämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	84 377 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	76 770 000
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	107 655 000
01. Utsökningsverkets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	107 395 000
95. Ränteutgifter för medel som utsökningen har i förvar (förslagsanslag)	260 000
30. Åklagare	56 812 000
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	56 812 000
40. Verkställighet av straff	245 332 000
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	240 632 000
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700 000
50. Valutgifter	25 336 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	25 336 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 274 072 000
01. Förvaltning	250 342 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 917 000
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 315 000
21. Utveckling av inrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 342 000
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)	5 500 000
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	42 828 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	180 200 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	280 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	960 000
10. Polisväsendet	914 032 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	854 320 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 194 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	7 668 000
21. Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)	6 850 000
20. Gränsbevakningsväsendet	489 023 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	303 023 000
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)	186 000 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	95 026 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 367 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 550 000
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 109 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	3 000 000
40. Migration	525 649 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	65 021 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	371 152 000
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	87 158 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 103 425 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	943 315 000
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 646 000
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	923 794 000
10. Militärt försvar	5 096 112 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 097 208 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 585 192 000
19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)	1 405 697 000
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag) ..	8 015 000
30. Militär krishantering	63 998 000
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	63 988 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	34 170 824 000
01. Förvaltning	203 910 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 979 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)	345 000
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	3 306 000
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	5 460 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	155 000 000
50. Finansiering inom ramen för planen för återhämtning och resiliens för projektet för arbetsförmåga (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	2 320 000
10. Beskattningen och Tullen	654 605 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	395 961 000
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	193 396 000

Huvudtitel 28

03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 3 år)	34 748 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	2 000 000
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	18 500 000
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	10 000 000
20. Tjänster för statssamfundet	62 051 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 251 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	600 000
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 700 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personal- förvaltning (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
10. Investeringar utgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500 000
88. Senatkoncernens affärsverk	—
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	132 343 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	52 120 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 389 000
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)	67 834 000
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	8 000 000
40. Statens regional- och lokalförvaltning	70 698 000
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	69 180 000
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	1 518 000
50. Pensioner och ersättningar	5 737 361 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 354 108 000
16. Extra pensioner och övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	3 038 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 440 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	316 734 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	24 041 000
60. Gemensamma personalutgifter inom personalförvaltningen	18 480 000
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	2 500 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	980 000
12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)	15 000 000

Huvudtitel 28

13

70. Utvecklande av statsförvaltningen	59 724 000
01. Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	13 933 000
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	8 600 000
05. Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	5 100 000
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	9 800 000
23. Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (reservationsanslag 3 år)	1 091 000
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	21 200 000
80. Överföringar till landskapet Åland	296 066 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	200 066 000
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	96 000 000
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	20 658 872 000
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen (förslagsanslag)	20 657 872 000
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	1 000 000
90. Stöd till kommunerna	3 617 300 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	2 743 900 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) .	11 400 000
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	862 000 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	89 500 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	89 500 000
92. EU och internationella organisationer	2 559 064 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	3 408 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	13 256 000
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	170 000
68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)	14 600 000
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 498 000 000
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	28 630 000

Huvudtitel 29

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	10 850 000
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	250 000
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	8 300 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	7 692 652 000
---	----------------------

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	328 131 000
--	--------------------

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 012 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	62 076 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	9 598 000
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	39 820 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 516 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	34 000 000
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 2 år)	14 500 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 547 000
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 807 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans sambandsuppdrag (förslagsanslag)	122 661 000
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	13 348 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 246 000

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	921 992 000
--	--------------------

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	40 066 000
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarns- pedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	25 305 000
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	666 777 000
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	182 081 000
51. Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)	7 763 000

Huvudtitel 29

15

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 332 660 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	8 617 000
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	13 296 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 032 841 000
35. Statsandel och statsunderstöd för driftkostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	277 906 000
40. Högskoleundervisning och forskning	3 522 422 000
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 935 000
02. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 658 000
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	4 459 000
04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 181 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	39 746 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 992 888 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	345 566 000
53. Avkastning av penningpelsverksamheten för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	74 715 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	55 631 000
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	954 190 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	21 453 000
70. Studiestöd	757 108 000
01. Omkostnader för besvärnsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	644 000
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	132 600 000
53. Försöket med regional studielånkompensation (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	515 200 000
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	35 564 000
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	67 100 000
80. Konst och kultur	599 355 000
01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 427 000
03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 115 000
04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	23 925 000
05. Tillgänglighetsbiblioteket Celas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 581 000
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 351 000
16. Extra konstnårs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	21 307 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt	

Huvudtitel 30

(reservationsanslag 2 år)	17 264 000
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	4 000 000
31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	141 111 000
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	94 387 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	26 648 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	18 790 000
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	17 256 000
52. Avkastning av penningpelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)	179 753 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	26 160 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200 000
72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år) ..	739 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	4 049 000
89. Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	40 000
90. Idrottsverksamhet	153 702 000
50. Avkastning av penningpelsverksamheten för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	115 404 000
52. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	33 798 000
56. Främjande av idrott och elitidrott (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
91. Ungdomsarbete	77 282 000
50. Avkastning av penningpelsverksamheten för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	41 530 000
51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	22 272 000
52. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende samt vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	13 480 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 652 537 000
01. Förvaltning och forskning	140 773 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 544 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 195 000

Huvudtitel 30

17

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 943 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 652 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	4 439 000
10. Utveckling av landsbygden	443 512 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	139 500 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	15 000 000
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	21 800 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ...	74 000 000
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	5 356 000
51. Främjande av renkötseln (reservationsanslag 2 år)	1 843 000
54. Främjande av hästhushållning och hästsport med avkastningen av penningspelsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	39 192 000
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 805 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	139 016 000
20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	1 791 762 000
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	81 205 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	7 929 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	350 000 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	520 600 000
42. Klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	286 560 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	495 884 000
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	11 030 000
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	2 287 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400 000
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 867 000
40. Naturresursekonomi	219 881 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	2 800 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	15 847 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	14 966 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 636 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 632 000
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	4 760 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 850 000
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	47 497 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	17 500 000

Huvudtitel 31

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	44 989 000
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	5 400 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 059 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	10 775 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	22 038 000
64. Forststyrelsen	8 604 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	8 604 000
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	48 005 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 005 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	3 335 814 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	656 428 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 448 000
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	101 380 000
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	58 338 000
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	45 012 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	431 250 000
10. Trafik- och kommunikationsnäten	1 850 883 000
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 290 206 000
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	24 530 000
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	27 400 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	365 750 000
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	108 000 000
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	828 503 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	89 000 000

Huvudtitel 32

19

50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	16 950 000
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	28 141 000
54. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	17 886 000
55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	100 724 000
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	575 802 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

3 710 235 000

01. Förvaltning

958 726 000

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	35 449 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	208 708 000
03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	273 576 000
04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 515 000
05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	103 642 000
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 261 000
07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	10 892 000
08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 880 000
09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 117 000
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	44 500 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	6 139 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	62 072 000
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	4 171 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	6 850 000
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	97 020 000
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)	1 322 000
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 572 000
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400 000

Huvudtitel 32

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	18 590 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000
20. Förnyelse och koldioxidsnålhet	1 358 652 000
20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	4 400 000
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	479 254 000
41. Energistöd (förslagsanslag)	364 090 000
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	150 000 000
46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)	18 592 000
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (reservationsanslag 3 år)	21 500 000
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	135 406 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	157 160 000
87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)	8 250 000
89. Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
30. Sysselsättning och företagsamhet	978 093 000
33. Understöd till torvföretagare (reservationsanslag 2 år)	30 585 000
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
41. Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
42. Stödjande av företagets utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	25 030 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	182 902 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	33 460 000
55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)	58 500 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	613 316 000
87. Kapitalinvestering i Jobbkanalen Ab (reservationsanslag 2 år)	7 000 000
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	9 500 000
40. Specialfinansiering för företag	128 814 000
42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)	750 000
46. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken (förslagsanslag)	490 000
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	65 071 000
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	42 400 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
89. Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000 000

Huvudtitel 33

21

95. Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslagsanslag)	73 000
50. Integration och internationell kompetens	285 950 000
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	7 391 000
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	278 559 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

15 934 469 000

01. Förvaltning	134 524 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 923 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	966 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	2 810 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	19 363 000
07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	8 856 000
08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	2 800 000
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	40 210 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	22 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 596 000
02. Tillsyn	79 762 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 318 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	14 144 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 739 000
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	28 320 000
08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 200 000
09. Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	12 041 000

Huvudtitel 33

03. Forskning och utveckling	98 283 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	72 304 000
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 042 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	2 937 000
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 602 600 000
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 606 300 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	20 200 000
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 676 200 000
56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	58 500 000
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	733 600 000
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	507 800 000
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	2 321 144 000
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	30 484 000
50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	855 260 000
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 431 900 000
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	3 500 000
30. Sjukförsäkring	2 287 488 000
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	10 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 277 488 000
40. Pensioner	5 256 800 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	63 000 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	778 300 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	503 500 000
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	18 200 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	13 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 880 800 000

50. Stöd till veteraner	158 381 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	700 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	5 700 000
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	33 000 000
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	17 000 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	1 360 000
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	13 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	600 000
56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	20 000 000
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8 000
58. Tjänster som tillhandahålls frontveteraner i hemmet (förslagsanslag)	80 000 000
60. Social- och hälsovården stöds	416 709 000
01. Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)	500 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350 000
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 800 000
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	30 000 000
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (förslagsanslag)	108 000 000
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar, patientöverföringar och medicinska sakkunnigutlåtanden (förslagsanslag)	15 200 000
35. Statlig finansiering till studerandehälsovård som ordnas av Studenternas hälsovårdsstiftelse (reservationsanslag 2 år)	66 412 000
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	1 662 000
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	2 000 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 2 år)	36 635 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	24 550 000
61. Finansieringen av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	118 500 000
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000 000

Huvudtitel 35

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100 000
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	78 488 000
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	71 940 000
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	460 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) .	460 000
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	1 800 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928 000
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	126 690 000
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	107 200 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 900 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	450 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	17 140 000
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	373 600 000
50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	373 600 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	336 599 000
01. Miljöförvaltningens omkostnader	72 322 000
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 856 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 901 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	12 435 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 130 000
10. Miljö- och naturvård	186 020 000
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	5 620 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	15 740 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	10 020 000

Huvudtitel 35

25

23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	11 635 000
31. Understöd för de kommunala klimatplanerna (reservationsanslag 3 år)	2 631 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	43 140 000
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
61. Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)	47 842 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	43 630 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 762 000
20. Samhällen, byggande och boende	78 257 000
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	6 827 000
04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
06. Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	2 880 000
37. Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen (reservationsanslag 3 år)	2 500 000
52. Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	9 000 000
53. Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastig- heter som krävs för eldriven transport (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	450 000
56. Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus (reservationsanslag 3 år)	45 600 000
60. Överföring till Statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	1 530 760 000
01. Ränta på statsskulden	1 513 000 000
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 513 000 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	17 760 000
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	17 760 000

Anslagens totalbelopp:**80 545 797 000**

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånets kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånets kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i beslutdelen under momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i beslutsdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutsdelen under momentet nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättnings ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättnings sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutsdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har det i beslutsdelen under momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet, har det på motsvarande sätt i beslutsdelen under inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt eller återbäring av sådana belopp eller statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks och en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i beslutsdelen under kapitlet eller momentet.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

- 1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,
- 2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,
- 3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och
- 4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovannämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i beslutsdelen under momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i beslutsdelen under momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen under momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I anslag som används till löner kan det

nettobudgeteras till löner anslutande sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av sedvanliga förskott som hänför sig till verksamheten i fråga.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen under momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har det fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i beslutsdelen under momentet. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går beslutsdelen under momentet före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i beslutsdelen under momentet kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande

finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i anbud som gäller projekten.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet under "Brutto- och nettobudgetering", ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättning för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket samt ämbetsverkets inkomster för tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ämbetsverket för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

- a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i beslutsdelen under momentet.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättnings köp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, i fråga om vilken mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättnings prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs dock under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till Folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidraget till kommunerna och samkommunerna samt överföringarna till landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.d. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till Folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till Folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansiering från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.30.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka det inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingsarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten som uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten som nämnts i motiveringen till momentet. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till andra utgifter med anledning av i motiveringen till momentet nämnda statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrlägningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flötningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får även användas till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)**80—86. Lån som beviljas av statens medel**

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momentet har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas till staten inflyta 64 507 miljoner euro 2023. Skatteinkomsterna uppskattas växa med cirka 33 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. De uppskattade beloppen under skatteinkomstmomenten baserar sig på bedömningar av skattebasernas utveckling och effekterna av ändringar i beskattningsgrunderna. Bedömningar av hur de viktigaste skattebasposterna kommer att utvecklas 2023 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria, *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och centrala ändringar i beskattningsgrunderna

De ändringar i beskattningsgrunderna som lagts fram i regeringsprogrammet för statsminister Marins regering har beaktats i skatteinkomstprognoserna för 2023. Skatteinkomsterna för 2023 påverkas också av den sänkning som införts vid betalningsarrangemang för att stödja företag med anledning av covid-19-pandemin. Betalningsarrangemang underlättades och dröjsmålsräntan på skulder sänktes temporärt, vilket gör att uppskattningsvis 130 miljoner euro av statens skatteinkomster för 2020, 2021 och 2022 inflyter först 2023. Största delen av uppskovet med skattebetalningen gäller mervärdesskatten.

Den mest betydande ändringen i beskattningsgrunderna som påverkar skatteintäkterna 2023 är social- och hälsovårdsreformen. I samband med reformen överförs organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena och det anknytande finansieringsansvaret från kommunerna till staten. Kommunernas in-

komster minskas i motsvarande grad som kostnader överförs genom att statsandelarna, kompensationerna för förlorade skatteinkomster, kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten samt kommunalskatten sänks. Statens andel av intäkterna från samfundsskatten ökar och statens beskattning av förvärvsinkomster stramas åt i motsvarande grad som kommunalskatten sänks. Sammantaget skärs kommunernas skatteinkomster ned med cirka 14,8 miljarder euro och statens skatteinkomster ökas med cirka 14,5 miljarder euro. För att beskattningen av förvärvsinkomster inte ska skärpas till följd av skattereformen i samband med social- och hälsovårdsreformen lindras den totala förvärvsinkomstbeskattningen med cirka 0,37 miljarder euro. Invalidavdragen i beskattningen slopas i samband med skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs en indexjustering i beskattningsgrunderna för skatten på förvärvsinkomster på samtliga inkomstnivåer. Skatteinkomsterna minskar dessutom i och med den gradvisa höjningen av det åldersbaserade arbetsinkomstavdraget, införandet av ett temporärt elavdrag i samband med hushållsavdraget, lättnaderna i självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet, förlängningen av giltighetstiden för resekostnadsavdrag samt som ett led i finansieringspaketet för forskning och utveckling ett skatteincitament baserat på ett extra avdrag för forskning och utveckling. Dessutom höjs kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten som kompensation för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken och förhöjningen av vårdtillägget till stödet för privat vård av barn. Skatteinkomsterna minskar ytterligare på grund av de temporära sänkningarna av skattesatserna på elenergi och persontransporter.

I enlighet med gällande lagstiftning ska ränteavdraget för bostadslån slopas helt. Beskattningen av vinster från indirekta fastighetsplaceringar utvidgas. Reglerna för begränsning av ränteavdrag ses över. Under skatteåret 2023 införs en värdestegringskatt för fysiska personer och begreppet ekonomisk arbetsgivare. Förtäckt dividend beskattas helt och hållet som förvärvsinkomst.

Skattesubventionen för paraffinisk dieselolja avskaffas och skatteåterbäringen till energiintensiva företag slopas gradvis, medan de halvårsvisa höjningarna av tobaksaccisen fortsätter. Avfalls-skatten höjs och skattestödet för uppvärmningsbiogas sänks. Halveringen av farledsavgifterna och den temporära sänkningen av lotteriskatten fortsätter.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras enligt nettobelopp för de konsekvenser regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Regeringen använder inte skattelättnader eller skattesubventioner för att kringgå ramarna.

Av tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna och som träder i kraft 2023. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i beskattningsgrunderna träder i kraft ofta mindre än den bestående effekten på årssnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2023 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2023	Effekter på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-584	-637
— slopande av invalidavdraget vid statsbeskattningen	10	11
— social- och hälsovårdsreformens inverkan på statens intäkter av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster	12 432	13 562
— lindring av statens förvärvsinkomstbeskattning i samband med social- och hälsovårdsreformen	-338	-369
— slopande av ränteavdraget för bostadslån	11	12
— den åldersbaserade gradvisa höjningen av arbetsinkomstavdraget	-67	-73
— tidsbundet elavdrag	-225	-264
— sänkning av självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet	-2	-2,5
— förlängning av den temporära höjningen av resekostnadsavdraget	-16	-17
— extra avdrag för forskning och utveckling	-2	-4
— beskattning av vinster från indirekta fastighetsplaceringar	3	3
— beskattning av förtäckt dividend som förvärvsinkomst till hundra procent	0	2
— införandet av begreppet ekonomisk arbetsgivare	2	2
— värdestegringskatt för fysiska personer	0	3,5
Samfundsskatt		
— extra avdrag för forskning och utveckling	-38	-76
— revidering av bestämmelsen om begränsning av ränteavdrag	-1	0
— höjning av kommunernas samfundsskatteandel	-90	-100
— social- och hälsovårdsreformens inverkan på statens intäkter av samfundsskatten	763	909
Punktskatter		
— höjning av tobaksskatten	13	59
— minskning av skatteutgiften för paraffinisk dieselolja	33	40
Mervärdesskatt		
— en temporär sänkning av skattesatsen för elenergi till 10 procent	-209	-209
— en temporär sänkning av skattesatsen för persontransporter till 0 procent	-52	-52
Övriga skatter och inkomster av skattenatur		
— förlängning av den temporära sänkningen av lotteriskatten.	16	19
— fortsatt halvering av farledsavgiften	-36	-36
— höjning av fordonsskatten på renodlade elbilar ¹⁾	1	2
— höjning av avfallsskatten	1	1
Sammanlagt	11 626	12 787
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	13 286	14 627
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-1 660	-1 840
Effekterna av lättnaden i fråga om betalningsarrangemang på tidtabellen över inlufna skatter, skatteslagen sammanlagt	130	

¹⁾ Befrielse från grundskattebeloppet av fordonsskatten på renodlade elbilar trädde i kraft 2022.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2021—2023 (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget + tilläggsbudgetar	2023 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	15 881	16 843	30 857
Skatter på grund av omsättning	21 200	22 552	23 461
Punktskatter	6 803	7 483	7 417
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 870	2 859	2 772
Sammanlagt	46 753	49 736	64 507

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2021	2022	2023
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,9	42,4	42,0
Staten	20,6	20,7	25,5
Kommunerna	10,3	9,9	4,5
Socialskyddsfonderna	12,1	11,8	12,0
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,9	42,4	42,0
Direkta skatter	17,0	17,1	16,6
Skatter på produktion och import	13,8	13,5	13,5
Socialförsäkringsavgifter	12,1	11,8	12,0

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

Det är viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebasen smalare och komplicerar ofta skattesystemet. I regeringsprogrammet konstateras det att regeringen inte använder skattelättnader eller skatte-subventioner för att kringgå ramarna.

Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystem som används vid uträkningen av skatteutgifterna samt av meto-

terna och tillgängliga material för uträkningen. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi). Efter lagstiftningsändringen har vissa ändringar i det sedvanliga skattesystemet gjorts under de senaste åren. Rapporteringen i fråga om skattesubventioner och definitionen av nytillkomna subventioner handhas av styrgruppen för skatteutgiftsrapportering. Skattesubventionerna, dvs. skatteutgifterna, beräknas i regel enligt principen förlorad skatteinkomst.

För ungefär en tredjedel av skatteutgifterna kan inte någon uppskattning i eurobelopp läggas fram och för en del av skatteutgifterna kan endast en grov uppskattning av beloppet göras. Skatteutgifternas belopp i euro kan ändras från år till år, inte bara till följd av lagändringar utan också till följd av ändringar i skattebasen, uträkningsmetoderna och materialet för uträkningen eller ändringar i fastställandet av det sedvanliga systemet. Nya skatteutgifter kan också identifieras utan att lagstiftningen har ändrats. Dessa faktorer bör beaktas vid jämförelse av de årliga ändringarna i skatteutgifterna.

Uppföljningen av skatteutgifterna baserar sig på en granskning av specifika bestämmelser där de skatteutgifter som fastställs enligt varje enskild bestämmelse jämförs med den referensnivå som valts i det sedvanliga skattesystemet och bedöms separat, statiskt och oberoende av andra skatteutgifter. I verkligheten ökar slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Utöver att skatteutgifterna är överlappande inverkar de också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statistiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga effekterna av slopandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Av samma orsak kan en sammanräkning av skatteutgifterna inte ge en verklig bild av hur mycket skatteinkomster som går förlorade som sammanlagd effekt av alla skatteutgifter eller hur mycket skatteinkomsterna skulle kunna ökas om skatteutgifterna slopas. Skatteutgiftsbeloppen beskriver i första hand olika undantag från det sedvanliga skattesystemet.

Antalet identifierade skatteutgifter varierar något från år till år i och med att nya skatteutgifter identifieras eller skatteutgifter faller bort. Under de senaste åren har sammanlagt cirka 200 skatteutgifter identifierats, varav ungefär en fjärdedel gäller personbeskattningen och ungefär en femtedel näringsbeskattningen. Skatteutgifterna berör dock i stor utsträckning samtliga skatteslag. En mera ingående beskrivning av de enskilda skatteutgifterna finns i förklaringsdelen till momenten för skattelagen. På finansministeriets webbplats (<https://vm.fi/sv/skattesubvention>) finns dessutom en uppdaterad förteckning över alla identifierade skatteutgifter samt information om ändringar i fastställandet och beräkningen av skatteutgifter och i det sedvanliga skattesystemet.

Skatteutgifter 2023

För närvarande har sammanlagt 193 olika skatteutgifter definierats för 2023. Antalet skatteutgifter ökar 2023 på grund av de temporära sänkningarna av skattesatserna på elenergi, införandet av ett temporärt elavdrag i samband med hushållsavdraget och tilläggsavdraget för forskning och utveckling. År 2023 minskar antalet skatteutgifter jämfört med år 2022 genom att det temporära mervärdesskattstödet för varor i anslutning till hanteringen och bekämpningen av covid-19-pandemin slopas och tidsfristen för nollskattesatsen på självtester för covid-19 upphör. Också skattesubventionen för paraffinisk dieselolja slopas, skatteåterbäringen till energiintensiva företag minskar och ränteavdragen för bostadslån avskaffas. Dessutom slopas invalidavdraget i stats- och kommunalbeskattningen i samband med den skattereform som sammanhänger med social- och

hälsovårdsreformen, och pensionsinkomstavdragen i stats- och kommunalbeskattningen slås samman. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt i de moment som behandlar de olika skatteslagen.

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	15 880 847	15 646 000	30 857 000	15 211 000	97
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	11 342 834	10 944 000	23 876 000	12 932 000	118
02. Samfundsskatt	3 686 273	3 831 000	5 998 000	2 167 000	57
03. Källskatt på ränteinkomster	25 590	16 000	80 000	64 000	400
04. Skatt på arv och gåva	826 149	855 000	903 000	48 000	6
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	21 200 232	22 551 600	23 461 000	909 400	4
01. Mervärdesskatt	20 152 198	21 462 000	22 333 000	871 000	4
02. Skatt på vissa försäkringspremier	847 514	885 000	921 000	36 000	4
03. Apoteksskatt	200 521	204 600	207 000	2 400	1
08. Punktskatter	6 802 603	7 485 000	7 417 000	-68 000	-1
01. Punktskatt på tobak	1 031 459	1 212 000	1 215 000	3 000	0
04. Punktskatt på alkoholdrycker	1 423 175	1 540 000	1 518 000	-22 000	-1
05. Punktskatt på läskedrycker	203 384	211 000	213 000	2 000	1
07. Energiskatter	4 129 215	4 506 000	4 455 000	-51 000	-1
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 370	16 000	16 000	—	0
10. Övriga skatter	2 736 889	2 876 000	2 653 000	-223 000	-8
03. Bilskatt	524 117	726 000	541 000	-185 000	-25
05. Överlåtelseskatt	994 597	987 000	984 000	-3 000	0
06. Lotteriskatt	81 266	53 000	60 000	7 000	13
07. Fordonsskatt	1 133 796	1 104 000	1 060 000	-44 000	-4
08. Avfallsskatt	3 113	6 000	8 000	2 000	33
(09.) Gruvskatt	—	—	—	—	0
19. Övriga inkomster av skattenatur	132 736	120 286	119 486	-800	-1
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	43 099	30 012	30 312	300	1
05. Vissa avgifter för trafiken	22 898	18 738	23 438	4 700	25
06. Farledsavgifter	44 667	51 000	45 000	-6 000	-12
09. Övriga skatteinkomster	12 100	9 555	8 965	-590	-6
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	4 395	4 963	5 530	567	11

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	3 010	3 388	3 408	20	1
12. Skatt för strålningsverksamhet	2 569	2 630	2 833	203	8
Sammanlagt	46 753 308	48 678 886	64 507 486	15 828 600	33

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet*01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 23 876 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbärningar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter skatt på fysiska personers förvärvsinkomster enligt statens progressiva inkomstskatteskala och kapitalinkomstskatt enligt skatteskalan i två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2020, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2023 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2021 och 2022 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2021—2023. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2021 och 2022 och som föreslås 2023 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2021. Prognoserna för skatteutfallet 2022 och 2023 är förenade med betydande osäkerhet på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och av de ekonomiska följderna av den höga inflationen, som det är mycket svårt att beräkna i förväg.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna. År 2023 ökar pensionsinkomster betydligt snabbare, vilket beror på de indexjusteringar som är en konsekvens av den höga inflationen 2022. Löneinkomstökningen beräknas uppgå till cirka 5 procent åren 2021 och 2022 medan den beräknas avta under 2023. Kapitalinkomsterna beräknas öka med nästan 30 procent 2021, men åren 2022 och 2023 förväntas de avta. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. De mest betydande är utdelningsinkomsterna och överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögensvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2021		2022		2023	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	144 995	3,8	150 628	3,9	157 167	4,3
— löneinkomster	96 907	5,2	101 558	4,8	104 910	3,3
— pensionsinkomster	34 314	1,3	35 595	3,7	38 355	7,8
— arbetslöshetsförmåner	4 602	-6,4	3 773	-18,0	3 957	4,9
Kapitalinkomster, varav	17 130	29,4	15 901	-7,2	15 207	-4,4
— överlåtelsevinster	7 705	45,4	5 256	-31,8	5 256	0,0
— utdelningsinkomster	5 336	23,4	6 217	16,5	5 413	-12,9

Den mest betydande ändringen i beskattningsgrunderna för 2023 är den skattereform som sammanhänger med social- och hälsovårdsreformen. När ansvaret för såväl social- och hälsovårdstjänsterna som räddningstvåsen inte längre vilar på kommunerna, utan överförs till välfärdsområdena, överförs också inkomster från kommunerna till staten för finansieringen av välfärdsområdenas verksamhet. Intäkterna av kommunalskatten minskas med cirka 13,9 miljarder euro och intäkterna av statens förvärvs- och kapitalinkomstskatt utökas med cirka 13,6 miljarder euro. Förvärvsinkomstbeskattningen lindras med totalt cirka 0,3 miljarder euro för att säkerställa att beskattningen av de skattskyldiga inte blir strängare på grund av de ändringar i beskattningen som social- och hälsovårdsreformen innebär. Statsbeskattningen lindras med cirka 0,37 miljarder euro. I och med skattereformen i samband med social- och hälsovårdsreformen slopas invalidavdraget i statsbeskattningen. Bestämmelserna om skattereformen i anslutning till social- och hälsovårdsreformen ingår i lagarna 616/2021, 619/2021 och 620/2021. Sänkningen av kommunalskattesatserna har uppdaterats och anges i lag 702/2022. De övriga parametrar som gäller förvärvsinkomstbeskattningen och som bestämdes i samband med social- och hälsovårdsreformen föreslås bli uppdaterade i de ändringar av beskattningsgrunderna som föreslås för 2023.

Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om inkomstskatteskalen för 2023 och om ändring och upphävande av vissa bestämmelser om inkomstbeskattningen. Det föreslås att det i överensstämmelse med regeringsprogrammet för statsminister Marins regering görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomst som motsvarar förtjänstnivåindex. Det föreslås en åldersbaserad, gradvis höjning av arbetsinkomstsvdraget. Lättnader föreslås i självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet. Den tidsbundna höjningen av resekostnadsavdraget föreslås bli förlängd. Det föreslås att det införs ett tidsbundet elavdrag i samband med hushållsavdraget.

I enlighet med gällande lagstiftning slopas rätten till ränteavdrag för bostadslån helt. Dessutom ökar debiteringen av förvärvs- och inkomstskatt på grund av att vinster av indirekta fastighetsplaceringar beskattas och att så kallade ekonomiska arbetsgivare införs som begrepp. Däremot minskar intäkterna av förvärvs- och inkomstskatt på grund av tilläggsavdraget för forskning och utveckling. Från och med skatteåret 2023 kommer också förtäckta dividender att till fullt belopp beskattas som förvärvsinkomst och en värdestegringskatt att införas för fysiska personer, men ändringarna bedöms inte ha någon inverkan på budgeten under det år ändringen träder i kraft. Regeringen lämnar fristående propositioner om dessa skatteändringar till riksdagen i samband med budgetpropositionen.

Lättnaden i det förfarande som gäller betalningsarrangemang för beskattningen för 2020 och 2021 överför skatteintäkter från dessa år till 2022 och 2023. Ändringarnas inverkan på statens intäkter från förvärvs- och kapitalinkomstskatten presenteras i tabellen nedan.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2023 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter på skatteintäkterna 2023	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-584	-637
Slopande av invalidavdraget vid statsbeskattningen	10	11
Social- och hälsovårdsreformens inverkan på intäkterna från skatten på förvärvs- och kapitalinkomster	12 432	13 562
Lindring av statens förvärvsinkomstbeskattning i samband med social- och hälsovårdsreformen	-338	-369
Slopande av ränteavdraget för bostadslån	11	12
Den åldersbaserade gradvisa höjningen av arbetsinkomstavdraget	-67	-73
Tidsbundet elavdrag	-225	-264
Sänkning av självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet	-2	-2,5
Förlängning av den temporära höjningen av resekostnadsavdraget	-16	-17
Extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet	-2	-4
Beskattning av vinster från indirekta fastighetsplaceringar	3	3
Beskattning av förtäckt dividend som förvärvsinkomst till fullt belopp	0	2
Införandet av begreppet ekonomisk arbetsgivare	2	2
Värdetegringskatt för fysiska personer	0	3,5
Sammanlagt	11 224	12 229
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	12 458	13 596
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-1 234	-1 367
Effekterna av lättnaden i fråga om betalningsarrangemang på tidtabellen över influtna skatter	17	-

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, och det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2021—2023

	2021 prognos	2022 prognos	2023 prognos
Progressiv inkomstskatt	6 174	6 519	19 946
Skatt på kapitalinkomster	4 236	3 734	3 549
Rundradioskatt	514	520	536

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2023 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	22 619
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	721
Rundradioskatt	536
Sammanlagt	23 876

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds i allmänhet till stor del av osäkerheten i prognosen för kapitalinkomsterna samt eventuella rättelser i utdelningen till skattetagarna. Också intäkterna av källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt bland annat på grund av återbärningar av källskatt som betalats tidigare år. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare på de ekonomiska konjunkturerna än förvärvsinkomsterna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. När budgetpropositionen för 2023 bereds är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna som fåtts genom den senast slutförda beskattningen från 2020. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar. De största osäkerhetsfaktorerna förknippade med prognosen för 2023 är bedömningen av konsekvenserna för ekonomin av att Rysslands anfallskrig mot Ukraina blir utdraget och av den höga inflationen.

Det har definierats 52 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 39 av dessa skatteutgifter kan deras belopp uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dyliga avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdragen med hjälp av vilka beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt cirka 21,2 miljarder euro 2023 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, cirka 4,3 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna ca 13,9 miljarder euro.

Skatteutgifternas belopp i euro inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen ökar 2023 på grund av den gradvisa höjningen av det åldersbaserade arbetsinkomstavdraget, sänkningen av självriskan för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet, förlängningen av giltighetstiden för resekostnadsavdraget för arbetsresor och de ökade utgifterna för arbetsinkomstavdraget i samband med indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen. Skatteutgifternas antal utökas av det tidsbundna elavdrag som genomförs i samband med hushållsavdraget. Skatteutgifternas antal och eurobelopp minskar på grund av att invalidavdraget och avdragsgillheten för räntorna på bostadslån faller bort. Beskattningen av förtäckt dividend som förvärvsinkomst till fullt belopp ökar den skattesanktion som beskattning av förtäckt dividend som förvärvsinkomst utgör.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2021—2023 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2021	2022	2023
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	3 575	3 765	3 875
Arbetsinkomstavdrag	3 810	3 870	3 550
Hushållsavdrag	385	420	420
Tidsbundet elavdrag i samband med hushållsavdraget			300
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	190	200	210
Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen/pensionsinkomstavdraget	185	185	1 930
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	60	60	60
Skattefrihet för barnbidrag	490	480	480
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	985	985	985
Avdragsgillhet för räntor på bolån	25	10	0
En avkastningsprocent för utdelningen för olistade bolag som är större än marknadsräntan	680	810	830
Företagaravdrag	120	120	125
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	4 300	4 300	4 300
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	1 500	1 500	1 500
Övriga	3 146	2 841	2 613
Sammanlagt	19 451	19 546	21 178

2023 budget	23 876 000 000
2022 II tilläggsb.	211 000 000
2022 budget	10 944 000 000
2021 bokslut	11 342 834 388

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 5 998 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbärningar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Skattetagare när det gäller samfundsskatten är staten och kommunerna.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2023 görs upp utifrån företagens uppskattade resultatutveckling från 2021 till 2023. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2023 baserar sig dessutom på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen skatteåret 2021 och på uppgifter om de belopp som influtit skatteåret 2022. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringarna i rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagets resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska utvecklingen och i företagets resultatut-sikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen av rörelseöverskottet, företagets resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2020	2021 prognos	2022 prognos	2023 prognos
Förändring i rörelseöverskottet, %	1,6	6,1	9,4	4,7
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	5 468	7 133	7 718	8 019
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	57,87	55,66	66,24	76,10

I samband med social- och hälsovårdsreformen, som träder i kraft 2023, överförs organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena och det anknytande finansieringsansvaret från kommunerna till staten. Kommunernas inkomster minskar i motsvarande mån i och med att kostnaderna överförs. I detta sammanhang minskar kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten. Ändringen ökar statens intäkter från samfundsskatten med cirka 763 miljoner euro 2023 och debiteringen av samfundsskatten med cirka 909 miljoner euro. Dessutom lämnar regeringen i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen där det föreslås att kommunerna ska kompenseras för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken och förhöjningen av vårdtillägget till stödet för privat vård av barn genom utdelningen av samfundsskatten. Åtgärden minskar statens skatteintäkter med cirka 90 miljoner euro 2023 och debitering av skatt med cirka 100 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ett tilläggsavdrag för forskning och utveckling i beskattningen. Ändringen minskar statens intäkter från samfundsskatten med cirka 38 miljoner euro 2023 och debiteringen av sam-

fundsskatten med cirka 76 miljoner euro. I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen också en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 18 b § i lagen om beskattning av näringsinkomst, vilket innebär en ändring av reglerna för begränsning av ränteavdrag. Ändringen minskar statens intäkter av samfundsskatten med cirka 1 miljon euro år 2023. Ändringen inverkar inte på debiteringen av samfundsskatt. I överensstämmelse med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna enligt nettobelopp för de effekter på skatteintäkterna som ändringarna i beskattningsgrunderna har. Kompensationen genomförs genom att utdelningen av samfundsskatten ändras så att den inverkan ändringarna har på skatteintäkterna är neutral för kommunerna.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Rundradioskatten för samfund inbringrar cirka 30 miljoner euro på årsnivå.

Skatten för skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter största delen som förskott under samma år. Beloppet av de ytterligare förskott som betalas efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbärningar som betalas tillbaka till företagen. År 2023 inflyter det ännu skatt från skatteåren 2022 och 2021.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2023

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2024	507
— skatteåret 2023	6 226
— skatteåret 2022	1 296
— tidigare skatteår	35
Sammanlagt	8 064
— varav statens andel	5 998

Inom inkomstbeskattningen av sammanslutningar har 30 skatteutgifter eller skattesanktioner identifierats, och för 13 av dessa har en kalkyl över skatteutgiftens storlek kunnat göras. Antalet skatteutgifter 2023 ökar på grund av tilläggsavdraget för forskning och utveckling. Effekterna av skatteutgifterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. De viktigaste av skatteutgifterna under momentet för samfundsskatt är skatteutgifter inom avskrivningssystemet för lösa anläggningstillgångar, på skatteårsnivå beräknat cirka 723 miljoner euro 2023, och skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar, cirka 281 miljoner euro. I fråga om avskrivningar på lösa anläggningstillgångar inbegriper det belopp som beräknats ovan också skatteutgifter under momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster. Man har beslutat att fördubbla avskrivningsrätten för lösa anläggningstillgångar för skatteåren 2020—2027, vilket också har ökat skatteutgiftens belopp. Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. För periodiserade skatteutgifter kan uppskattningen presenteras antingen som ränta på skatteskuld eller som inver-

kan på skatteårsnivå; se rapporten Verotuet Suomessa 2009 (Statens ekonomiska forskningscentral 2010).

De viktigaste skatteutgifterna (prognos, mn euro)

	2021	2022	2023
Avskrivning av utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar ¹⁾	701	711	723
Skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar	272	276	281
Extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet ²⁾			81
Tonnageskatt	16	16	17
Utbildningsavdrag för arbetsgivare ²⁾	10	11	11
Tilläggsavdrag för forskningsarbete	8	20	20

¹⁾ Uppskattning på skatteårsnivå. Beloppet inbegriper också skatteutgifter under momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

²⁾ Beloppet inbegriper också skatteutgifter under momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

2023 budget	5 998 000 000
2022 II tilläggsb.	986 000 000
2022 budget	3 831 000 000
2021 bokslut	3 686 272 571

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 80 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2021 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut cirka 109 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var cirka 0,03 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen.

Uppskattad utveckling för de viktigaste faktorerna i fråga om basen för källskatt på ränteinkomst

	2021 utfall	2022 prognos	2023 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	7,2	4,9	3,2
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,04	0,04	0,29
2023 budget			80 000 000
2022 budget			16 000 000
2021 bokslut			25 590 288

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 903 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskattens andel av de medel som inflyter under momentet beräknas uppgå till cirka 20 %.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara cirka 140 miljoner euro 2023.

2023 budget	903 000 000
2022 budget	855 000 000
2021 bokslut	826 149 403

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 22 333 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser som hänför sig till inkomstposten och som bokförs på basis av beslutet om rättelse av beskattningen, samt inkomster från försäljning av statens ämbetsverks och inrättningsars mervärdesskattepliktiga prestationer, som bokförs enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för cirka 66 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också från skattefria sektorer och branscher. Dessa har inte rätt att dra av skatten, vilket innebär att de mervärdesskatter som ingår i köp ökar statens skatteintäkter. Mervärdesskatt inflyter därmed av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också

på kommunernas, samkommunernas och välfärdsområdenas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte de mervärdesskatteintäkter som anges i statsbudgeten.

Mervärdesskatt inflyter också av s.k. insatsförbrukning och investeringar i fråga om annan skattefri verksamhet. Till dessa hör finansierings- och försäkringsverksamhet, ägande och uthyrning av bostäder samt privat hälso- och sjukvård och socialservice. Mervärdesskatt inflyter också bl.a. genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2021	2022 prognos	2023 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	5,9	8,4	4,2
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	5,4	10,6	7,4
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	5,6	6,9	3,6

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga bokföringsenheter bokför under mervärdesskattemomentet.

De återbäringar som dras av från det totala inflödet av mervärdesskatt består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklarationer, ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna, vilket under de senaste åren har uppgått till i genomsnitt cirka 3,0 miljarder euro per år.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	34 865	38 640	41 905
Tullens nettoutfall	39	46	52
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkningsverk	79	84	87
Skatteförvaltningens återbäringar	-14 831	-17 308	-18 711
Sammanlagt	20 152	21 462	22 333

Utfallet för mervärdesskatteprognosen beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och hur konsumtionen inriktas. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen. Prognosen beaktar konsekvenserna av de lättnader som gäller betalningsarrangemanget för mervärdesskatt för 2020, 2021 och 2022 när det gäller skatteintäkterna för 2021, 2022 och 2023.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med olika förslag som ska göra det lättare för hushållen att hantera effekterna av de höjda priserna. Det fö-

reslås i propositionen att det införs en tidsbunden sänkning av mervärdesskattesatsen på elenergi till 10 procent under perioden 1.12.2022—30.4.2023, vilket bedöms minska statens skatteinkomster med 209 miljoner euro 2023. I samma proposition föreslås det att också mervärdesskattesatsen för persontransporter på grund av den höga inflationen ska sänkas för viss tid till 0 procent under perioden 1.1.2023—30.4.2023 för att förbättra hushållens köpkraft. Den tidsbundna sänkningen av mervärdesskattesatsen för persontransporter bedöms minska statens skatteinkomster med 52 miljoner euro 2023.

I intäktsprognosen har man beaktat skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter fastställs även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2023 finns det 20 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2021	2022	2023
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 442	1 547	1 590
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltids-service (14 %)	498	529	553
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %)	355	372	381
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %, 0 % 2023)	198	210	372
Reducerad mervärdesskattesats för logiservice (10 %)	89	94	98
Reducerad mervärdesskattesats för logiservice (10 %)			293
Övriga skatteutgifter	650	669	677
Sammanlagt	3 232	3 421	3 964
2023 budget		22 333 000 000	
2022 budget		21 462 000 000	
2021 bokslut		20 152 197 587	

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 921 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkrings-tagarna. Till exempel personförsäkringar är dock helt befriade från skatt. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Försäkringspremieskattesatsen har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. År 2023 är skatten 24 % av det skattefria värdet av försäkringspremien.

2023 budget	921 000 000
2022 budget	885 000 000
2021 bokslut	847 513 980

03. Apoteksskatt

Under momentet beräknas inflyta 207 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt apoteksskattelagen (770/2016).

Avsikten är att justera den tabell som ingår i apoteksskattelagen så att justeringen grundar sig på den faktiska ändringen i den totala omsättningen. Den justerade apoteksskatttabellen tillämpas 2023 på den apoteksskatt som fastställs på basis av omsättningen 2022.

2023 budget	207 000 000
2022 budget	204 600 000
2021 bokslut	200 520 793

08. Punktskatter*01. Punktskatt på tobak*

Under momentet beräknas inflyta 1 215 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 8,69 cent per styck och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 33,28 cent per styck. I punktskatt på cigarrer och cigariller tas det ut 8,54 cent per styck och därtill 34 % av detaljhandelspriset, dock minst 33,28 cent per styck. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 9,15 cent per gram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 6,65 cent per gram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 23,41 cent per gram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det ut 60 % av detaljhandelspriset. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 30 cent per milliliter och för tobaksprodukter avsedda för upphettning 30 cent per gram.

Punktskatten på tobaksprodukter höjs med sammanlagt 117 miljoner euro 2022 och 2023. Höjningarna för 2023 träder i kraft den 1 januari och den 1 juli.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Cigaretter	867	1 012	990
Övriga tobaksprodukter	164	200	225
Sammanlagt	1 031	1 212	1 215

Till punktskatten på tobak hänförs ingen skatteutgift.

På grund av ändringen av punktbeskattningens beskattningsförfaranden försenades betalningen av skatten från ingången av 2021, vilket medförde ett avdrag av engångsnatur på cirka 148 miljoner euro i intäkterna från tobaksskatten år 2021.

2023 budget	1 215 000 000
2022 budget	1 212 000 000
2021 bokslut	1 031 459 446

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 518 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 50,35 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 36,71 euro och punktskatten på viner (12,5 volymprocent) 33,68 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundraprocentig alkohol är 38,05 euro.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkohol (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Öl	610	669	649
Svaga drycker tillverkade genom jäsning	75	84	80
Viner	238	253	247
Mellanprodukter	12	13	12
Etylalkohol	487	521	529
Sammanlagt	1 423	1 540	1 518

Skatteintäkterna av skatten på alkohol och alkoholdrycker minskar till följd av skattelättnaden för små bryggerier, som beräknas uppgå till cirka 17 miljoner euro 2023.

På grund av ändringen av punktbeskattningens beskattningsförfaranden försenades betalningen av skatten från ingången av 2021, vilket medförde ett avdrag av engångsnatur på cirka 129 miljoner euro i intäkterna från alkoholskatten år 2021.

2023 budget	1 518 000 000
2022 budget	1 540 000 000
2021 bokslut	1 423 174 911

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 213 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). Skatt tas ut på alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol, och beloppet av den skatt som tas ut är 13 cent per liter färdig dryck för sockerfria drycker och 32 cent per liter färdig dryck för sockerhaltiga drycker.

Som skatteutgift minskar skattefriheten för kliniska näringspreparat, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

På grund av ändringen av punktbeskattningens beskattningsförfaranden försenades betalningen av skatten från ingången av 2021, vilket medförde ett avdrag av engångsnatur på cirka 19 miljoner euro i intäkterna från punktskatten på läskedrycker år 2021.

2023 budget	213 000 000
2022 budget	211 000 000
2021 bokslut	203 383 765

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 4 455 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas Teknologiska forskningscentralen VTT:s basprognos för växthusgasutsläpp från trafiken och den energibalansräkning som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning.

Den förväntade utvecklingen av energiskattebaserna (%)

	2021 bokslut	2022 prognos	2023 prognos
Motorbensin	1,7	-3,2	-1,7
Dieselloolja	-6,3	-0,6	-0,9
El I (hushållen, servicesektorn osv.)	9,2	-1,3	-0,4
El II (industrin, växthus och datorhallar)	3,8	-1,7	7,6
Övriga (bl.a. lätt brännolja, tung brännolja, naturgas, stenkol, brännorv, flytgas)	3,8	-1,1	-11,9

Energiskattenivåer

	Skattenivån 2022 (inkl. försörjningsberedskapsavgift)
Motorbensin, cent/l	75,96
Dieselolja, cent/l	59,48
Lätt brännolja, cent/l	30,23
Tung brännolja, cent/kg	30,54
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253
El II (industrin, växthus och datorhallar), cent/kWh	0,063
Stenkol, €/t	220,44
Naturgas, €/MWh	23,354
Flytgas, cent/kg	31,49
Bräntorv, €/MWh	5,70

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 200	1 275	1 266
Diesel ¹⁾	1 307	1 521	1 524
El	886	942	960
Övriga	736	766	705
Sammanlagt	4 129	4 504	4 455

¹⁾ Omfattar ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatten ingår 16 skatteutgifter. Skatteutgifterna består av sänkta skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Energiskatteutgifterna är inte alltid jämförbara, varför man bör undvika att summera dem. Årsförändringen kan också bero på flera orsaker, såsom en ändring av skattenivån, en ändring av volymen eller en ändring av jämförelsenivån. Mer information om jämförelsenivåerna och beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2021	2022	2023
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	718	720	715
Skatteutgift för paraffinisk dieselolja	72	31	0
Lätt brännolja som används i dieselmotorer i spårtrafiken	13	13	13
Lägre skattesats än normen för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	478	472	465
Lägre skattesats för torv ²⁾	146	104	96
Övre gräns för skattefri användning av torv	18	25	25
Skattefrihet för träbaserade bränslen	418	418	418
Skattefrihet för avfallsförbränning	63	63	63
Skatteutgift för CHP-anläggningar	131	120	96

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2021	2022	2023
Lägre elskattesats för industri och växthus samt lägre elskattesats för värmepumpar, datorhallar etc.	810	833	848
Skattefrihet för elström för spårtrafik	16	16	16
Lägre skattesats än normen för elström som används i trafiken	8	12	17
Lägre skattesats än normen för gas som används i trafiken	14	14	17
Skatteutgift för biogas vid uppvärmning	5	5	4

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattmodellen.

Till energiskatteutgifterna hör dessutom energiskattesubventioner till jordbruket till ett uppskattat belopp av cirka 48,5 miljoner euro 2023 och skatteåterbäring till energiintensiva företag till ett uppskattat belopp av cirka 41 miljoner euro 2023. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 och 5 § och temporär ändring av 5 b § i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (distributionsskyldigheten), vilket höjer intäkterna av energiskatten med 61 miljoner euro 2023 och med 12 miljoner euro 2024. I samband med detta föreslås det också att distributionsskyldigheten ska öka från och med 2024, vilket på motsvarande sätt kommer att minska intäkterna av energiskatt med i genomsnitt cirka 33 miljoner euro per år under perioden 2024—2030.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen dessutom en proposition till riksdagen om energibeskattningen som gäller beskattningen av de så kallade elektrobränslena och av biogas som används vid uppvärmning. En måttfull sänkning av skattstödet för uppvärmningsbiogas föreslås genom att det införs en energiinnehållsskatt, som motsvarar EU:s minimiskatt, för att förbättra förutsägbarheten och rättssäkerheten. Beskattningen av elektrobränslen föreslås bli justerad för att göra det tydligare för vilken skattenivå de tillämpas när de används i trafiken, vid uppvärmning eller i arbetsmaskiner.

På grund av ändringen av punktbeskattningsens beskattningsförfaranden försenades betalningen av skatten från ingången av 2021, vilket medförde ett avdrag av engångsnatur på cirka 400 miljoner euro i intäkterna från energiskatter år 2021.

2023 budget	4 455 000 000
2022 II tilläggsb.	-2 000 000
2022 budget	4 506 000 000
2021 bokslut	4 129 214 750

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 16 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkohol-drycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2023 hålla sig på nästan samma nivå som 2022.

På grund av ändringen av punktbeskattningens beskattningsförfaranden försenades betalningen av skatten från ingången av 2021, vilket medförde ett avdrag av engångsnatur på cirka 1 miljon euro i intäkterna från punktskatten på dryckesförpackningar år 2021.

2023 budget	16 000 000
2022 budget	16 000 000
2021 bokslut	15 370 213

10. Övriga skatter*03. Bilskatt*

Under momentet beräknas inflyta 541 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (777/2020). Bilskatten bestäms utifrån koldioxidutsläppen från fordonet och priset på fordonet. Bilskattesatsen varierar mellan 0 och 48,9 procent beroende på koldioxidutsläppen då WLTP-mätning tillämpas. Bilar som uteslutande drivs med el eller väte är befriade från bilskatt från och med den 1 oktober 2021. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Antalet registreringar av bilar förväntas öka något 2023 jämfört med den låga nivån åren 2020—2022, men samtidigt fortsätter den genomsnittliga bilskatten klart att sjunka i och med att försäljningsandelen för elbilar ökar och utsläppsnivåerna för fordon med förbränningsmotor sjunker. Intäkterna av bilskatten ökade temporärt 2022 på grund av den anhopning i handläggningen av skattebeslut för begagnade bilar som uppstod för att beskattningsförfarandet ändrades vid ingången av 2021. Av denna anledning inflyter cirka 100 miljoner euro av bilskatteintäkterna för 2021 först under 2022. Enligt beräkningarna kommer cirka 33 miljoner euro av skatteintäkterna för 2022 att inflyta först 2023 på grund av den fortsatta anhopningen i handläggningen av skattebeslut.

I samband med sänkningen av bilskatten för renodlade elbilar 2021 beslutades det att grundskatteandelen av fordonsskatten för renodlade elbilar skulle höjas i motsvarande grad. Skatteförhöjningen träder i kraft för de skattedagar som följer efter den 1 oktober 2023.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2021		2022 prognos		2023 prognos	
	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro
Nya personbilar	93 000	3 700	85 000	3 300	110 000	2 800
Begagnade personbilar	44 600	4 000	46 000	3 300	47 000	2 800

År 2021 var det genomsnittliga koldioxidutsläppet från nya förstagångsregistrerade personbilar uppskattningsvis cirka 103 g/km, mätt enligt WLTP-förfarandet. Koldioxidutsläppen från nya personbilar har minskat sedan 2008.

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Personbilar	442	491	463
Paketbilar	63	78	62
Motorcyklar	13	14	12
Andra fordon	6	6	4
Sammanlagt	524	589	541

Den största risken i prognosen för bilskatten är förknippad med efterfrågan på fordon som ska beskattas. Om efterfrågan på nya personbilar avviker med 10 000 stycken från det uppskattade antalet, påverkar detta skatteintäkterna med cirka 30 miljoner euro.

Inom bilbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter. Skatteutgifterna för vanliga taxibilar upphörde 2022.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2021	2022	2023
Skatteutgifter som gäller vanliga taxibilar	1	1	-
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	2	2	2
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, tillgängliga taxibilar, husbilar och andra fordon	110	110	110
2023 budget			541 000 000
2022 II tilläggsb.			-137 000 000
2022 budget			726 000 000
2021 bokslut			524 117 488

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 984 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2023 är överlåtelseskatten 4 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller fastighetsbolag är 2 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,6 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år bl.a. till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att värdet på bostadshandeln ökar med 2,8 % och värdet på fastighetshandeln med 2,8 % år 2023. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2–6 månader, i fråga om nya bostadsaktier t.o.m. senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

Till överlåtelseskatten hänför sig 11 olika skatteutgifter. För tre av dessa är det möjligt att beräkna ett värde. De viktigaste skatteutgifter som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att överlåtelseskatt inte behöver betalas vid köp av första bostad samt på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2021	2022	2023
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	125	125	125
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Sammanlagt	2 125	2 125	2 125
2023 budget		984 000 000	
2022 budget		987 000 000	
2021 bokslut		994 596 669	

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 60 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

Den temporära sänkningen av skattesatsen för lotteriskatten fortsätter att gälla 2023, men skattesatsen höjs med 1,6 procentenheter jämfört med skattesatsen 2022. Ändringen ökar intäkterna från lotteriskatten med cirka 16 miljoner euro 2023 och med cirka 19 miljoner euro på årsnivå. Genom den temporära sänkningen kompenseras förmånstagarna för lägre intäktsföring av avkastningen av penningsspelets verksamhet åren 2021, 2022 och 2023.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lotterilagen, vilket höjer kalkylen för intäkterna av lotteriskatten med 2 miljoner euro 2023.

2023 budget	60 000 000
2022 budget	53 000 000
2021 bokslut	81 266 212

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 060 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Skatten består av grundskatt och drivkraftsskatt.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms fr.o.m. 2011 utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonsregistret, ska skatten basera sig på fordonets totalmassa. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Beloppet av den genomsnittliga grundskatten på person- och paketbilar (euro/år)

	2020	2021	2022 prognos
Personbilar	210	202	190
Paketbilar	348	348	338

Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Syftet med drivkraftsskatten för person- och paketbilar är att jämna ut skillnaden i skattebelastning till följd av att beskattningen av olika bränslen och drivkraft varierar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonslag (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	578	555	488
— paketbilar	118	101	109

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.
Drivkraftsskatt			
— personbilar	331	343	352
— paketbilar	34	33	36
— lastbilar	59	58	60
Tillägg för betalningssätt	14	14	14
Sammanlagt	1 134	1 104	1 060

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna inom fordonsbeskattningen uppskattas till 19 miljoner euro. Den viktigaste skatteutgiften är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning, och denna beräknas uppgå till 15 miljoner euro.

2023 budget	1 060 000 000
2022 budget	1 104 000 000
2021 bokslut	1 133 795 941

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 8 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Avfallsskatten betalas till avstjälningsplatsen för sådant återvinningsbart avfall som anges i den skattetabell som finns i lagen. Avfallsskatten är 70 euro per ton avfall.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av avfallsskattelagen. Det föreslås i propositionen att avfallsskatten ska höjas från och med ingången av 2023. Propositionen innehåller också ett förslag till utvidgad skattebas i fråga om avfallsskatten för visst återvinningsbart avfall.

2023 budget	8 000 000
2022 budget	6 000 000
2021 bokslut	3 112 846

19. Övriga inkomster av skattenatur

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 30 312 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 4 400 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 1 000 000 euro, grundar sig på lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

och lagen om Transport- och kommunikationsverket. Det föreslås i propositionen att informationssamhällsavgiften ska höjas till 0,135 procent av omsättningen för den televerksamhet som ett teleföretag som ska betala avgiften bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften. Genom höjningen täcks de årliga verksamhets- och driftskostnader som för- anleds Transport- och kommunikationsverket av positionsdatatjänsten.

Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 326 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 266 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 992 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 19 920 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) och lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Transport- och kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz, 3 500 megahertz och 26 gigahertz utifrån auktionerna 2016, 2018 och 2020. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Transport- och kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009.

Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) till ett belopp av 3 400 000 euro.

2023 budget	30 312 000
2022 budget	30 012 000
2021 bokslut	43 098 612

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 23 438 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 6 900 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 438 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningens verksamhet (960/2013). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Trafiksäkerhetsavgiften, 9 100 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om trafiksäkerhetsavgift och trafikförsäkringslagen. I propositionen föreslås det en höjning av den trafiksäkerhetsavgift som betalas av försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkringsverksamhet. I fortsättningen ska trafiksäkerhetsavgiften vara 1,3 procent av ett försäkringsbolags årliga premieinkomster av trafikförsäkringen. Syftet med propositionen är att de medel som samlas in genom trafiksäkerhetsavgiften bättre ska motsvara den finansiering som årligen behövs för det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet. Med anslaget för säkerhetsverksamhet för vägtrafiken främjas de trafikpolitiska målen för säkerhet i vägtrafiken. Ut-

gifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.51.

2023 budget	23 438 000
2022 budget	18 738 000
2021 bokslut	22 897 583

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 45 000 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten.

Halveringen av farledsavgiften fortsätter år 2023. Uppskattningen av intäkterna av farledsavgiften 2023 baserar sig på det uppskattade utfallet för 2021, nämligen 44,7 miljoner euro, och den uppdaterade kalkylen över intäkterna av farledsavgiften 2022.

2023 budget	45 000 000
2022 budget	51 000 000
2021 bokslut	44 667 005

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 8 965 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de beskattningsgrunder som gällde före 2014.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.01.07.

Dessutom intäktsförs årsavgifterna för alkoholövervakningen under momentet. Utgifter som finansierats med dessa avgifter har beaktats under moment 28.40.01.

2023 budget	8 965 000
2022 II tilläggsb.	-590 000
2022 budget	9 555 000
2021 bokslut	12 099 572

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 5 530 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012).

El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Avgifterna uppskattas uppgå till 5 270 000 euro 2023. Utgifter som finansieras med nätavgifterna har beaktats under moment 32.01.09.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013). Samtliga kraftverk som hör till inmatningstarriffsystemet har redan betalat sin vindkraftsavgift. Under 2023 samlas vindkraftsavgifter in till ett belopp av 260 000 euro, varav 100 000 euro härrör från en anläggning som godkänts för premie-systemet utifrån ett anbudsförfarande och 160 000 euro från en anläggning som ska byggas på marknadsvillkor.

2023 budget	5 530 000
2022 budget	4 963 000
2021 bokslut	4 395 261

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 3 408 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2023 budget	3 408 000
2022 budget	3 388 000
2021 bokslut	3 009 837

12. Skatt för strålningsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 2 833 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna består av tillsynsavgifter som avses i strålsäkerhetslagen (859/2018).

De tillsynsavgifter av skattenatur som Strålsäkerhetscentralen tar ut baserar sig på en kostnads-kalkyl som utgår från de faktiska kostnaderna i tillsynsverksamheten. Skattebeloppet justeras vid behov när kostnadsnivån förändras.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om Strålsäkerhetscentralen och till lag om ändring av strålsäkerhetslagen.

2023 budget	2 833 000
2022 budget	2 630 000
2021 bokslut	2 568 535

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
23. Statsrådets kansli	2	50	50	—	0
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	2	50	50	—	0
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	10 337	25 612	16 188	-9 424	-37
20. Hysesinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	978	996	1 005	9	1
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	9 359	24 616	15 183	-9 433	-38
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	154 404	153 845	159 755	5 910	4
10. Domstolarnas inkomster	39 971	44 900	44 860	-40	0
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	27 713	28 944	30 144	1 200	4
20. Utsökningsavgifter	83 678	77 000	82 000	5 000	6
21. Räntor på medel som utsökningen har i förvar	0	1	1	—	0
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	3 042	3 000	2 750	-250	-8
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	32 090	35 750	50 835	15 085	42
98. Inkomster från EU	24 599	33 800	48 735	14 935	44
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	7 491	1 950	2 100	150	8

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	3 717	2 735	2 760	25	1
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	18	—	0
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	3 699	2 717	2 742	25	1
28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 501 199	2 567 869	2 644 323	76 454	3
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	133 623	127 069	58 822	-68 247	-54
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	25 714	24 453	23 197	-1 256	-5
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 694	13 973	13 255	-718	-5
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	10 942	13 842	11 540	-2 302	-17
50. Överföring från statens pensionsfond	1 940 951	1 997 618	2 118 119	120 501	6
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	265 134	291 139	322 540	31 401	11
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	21 471	19 135	19 670	535	3
60. Premie för främjande av arbetarskydd	961	940	980	40	4
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	48 141	47 900	50 000	2 100	4
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	468	1 800	1 000	-800	-44
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	39 099	30 000	25 200	-4 800	-16
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	423 802	468 969	423 550	-45 419	-10
70. Inkomster från studie- stödsverksamheten	31 066	28 000	33 300	5 300	19

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	376 634	369 969	386 250	16 281	4
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	16 102	71 000	4 000	-67 000	-94
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 021 186	972 325	944 684	-27 641	-3
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	524 027	529 530	531 430	1 900	0
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	425 022	370 000	340 000	-30 000	-8
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	10 241	10 000	9 000	-1 000	-10
04. Andra inkomster från EU	287	340	410	70	21
20. Jord- och skogsbruksministeriets andel av intäkterna av penningsspelverksamheten	26 727	27 752	29 000	1 248	4
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	2 861	3 100	2 800	-300	-10
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	32	620	50	-570	-92
42. Avgifter för jakt på hjortdjur	5 041	4 760	4 760	—	0
44. Fiskevårdsavgifter	9 744	10 425	10 175	-250	-2
45. Jaktvårdsavgifter	11 787	11 798	13 059	1 261	11
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	5 418	4 000	4 000	—	0
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	40 290	8 600	4 350	-4 250	-49
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	35 253	7 750	3 500	-4 250	-55
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	5 037	850	850	—	0
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	801 116	851 214	819 974	-31 240	-4
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	2 962	3 044	3 744	700	23
31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti	31 953	31 770	33 230	1 460	5

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	199 662	220 000	257 000	37 000	17
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	566 540	596 400	526 000	-70 400	-12
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	635 604	527 978	537 840	9 862	2
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	2 345	1 600	2 690	1 090	68
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	0	100	100	—	0
90. Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningpelsverksamhet	415 800	356 028	361 750	5 722	2
98. Återbärningar av statsunderstöd	170 301	163 200	163 200	—	0
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	47 157	7 050	10 100	3 050	43
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	3 749	1 956	1 356	-600	-31
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	234	150	150	—	0
20. Överföring från Statens bostadsfond	2 500	1 000	400	-600	-60
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	1 015	806	806	—	0
39. Övriga inkomster av blandad natur	1 524 163	766 000	907 000	141 000	18
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	139 164	125 000	130 000	5 000	4
02. Ränteinkomster som hänförs till beskattningen	110 060	79 000	79 000	—	0
04. Återtagande av överförda anslag	990 862	200 000	300 000	100 000	50

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
10. Övriga inkomster av blandad natur	12 983	7 000	7 000	—	0
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	271 094	355 000	391 000	36 000	10
Sammanlagt	7 151 658	6 382 903	6 512 665	129 762	2

23. Statsrådets kansli*99. Statsrådets kanslis övriga inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 50 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas statsrådets kanslis och justitiekanslersämbetets inkomster för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2023 budget	50 000
2022 budget	50 000
2021 bokslut	2 162

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde*20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter*

Under momentet beräknas inflyta 1 005 000 euro.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet övergick i utrikesministeriets ägarbesittning den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2023 budget	1 005 000
2022 budget	996 000
2021 bokslut	977 803

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 15 183 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handlägningsavgifter för visum, återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering, eventuella ersättningar från andra medlemsstater till följd av direktivet om konsulärt skydd (EU) 2015/637 samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 2 871 000 euro EU:s andel av samarbetsprojekt med ministeriet. Med inkomsterna från dessa samarbetsprojekt täcks utgifterna för projekten. Utgifterna budgeteras under moment 24.30.66.

Beräknade inkomster (euro)

Handlägningsavgifter för visum	8 500 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	2 871 000
Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	2 312 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	15 183 000
2023 budget	15 183 000
2022 II tilläggsb.	-9 112 000
2022 budget	24 616 000
2021 bokslut	9 359 066

25. Justitieministeriets förvaltningsområde*10. Domstolarnas inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 44 860 000 euro i nettointkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	39 969	44 790	44 750
— övriga intäkter	2	110	110
Intäkter sammanlagt	39 971	44 900	44 860

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	26 436	23 000	22 900
— andel av samkostnader	77 022	76 000	76 000
Kostnader sammanlagt	103 458	99 000	98 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-63 487	-54 100	-54 040
Kostnadsmotsvarighet, %	39	45	45
2023 budget			44 860 000
2022 budget			44 900 000
2021 bokslut			39 970 896

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 30 144 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	27 713	28 944	30 144
Intäkter sammanlagt	27 713	28 944	30 144
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	12 760	14 500	15 500
— andel av samkostnader	21 470	21 000	21 200
Kostnader sammanlagt	34 230	35 500	36 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 517	-6 556	-6 556
Kostnadsmotsvarighet, %	81	82	82
2023 budget			30 144 000
2022 budget			28 944 000
2021 bokslut			27 712 741

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 82 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	83 678	76 800	81 800
— övriga intäkter	-	200	200
Intäkter sammanlagt	83 678	77 000	82 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	32 389	54 000	35 000
— andel av samkostnader	38 213	22 000	41 000
Kostnader sammanlagt	70 602	76 000	76 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	13 076	1 000	6 000
Kostnadsmotsvarighet, %	119	101	108

2023 budget	82 000 000
2022 budget	77 000 000
2021 bokslut	83 678 166

21. Räntor på medel som utsökningen har i förvar

Under momentet beräknas inflyta 1 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs eventuell ränteavkastning på medel som utsökningen har i förvar. Anslaget för utgifter som föranleds av negativa räntor har budgeterats under moment 25.20.95.

2023 budget	1 000
2022 budget	1 000
2021 bokslut	—

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde under åren 2021—2022 (935/2020) och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av dataombudsmannens byrå (1172/2020). Under momentet inflyter dessutom små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska re-

dovisas till staten samt utdelning som går förlorad för borgenärerna och som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten.

2023 budget	2 750 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	3 042 032

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 48 735 000 euro.

Under momentet intäktsförs

1) betalningar och ersättningar från Europeiska unionens fond för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfond under programperioden 2014—2020

2) betalningar och ersättningar till Finland från Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och visering inom Europeiska unionens fond för integrerad gränsförvaltning och Europeiska unionens fond för inre säkerhet under programperioden 2021—2027.

Inkomsterna budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2023 består främst av förskottsbetalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt genomförandet av fonderna och ersättningarna för mottagande av vidarebosatta personer.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	26 041
AMIF anslag för vidarebosättning	48 300
AMIF omplaceringar	12 468
AMIF nödfinansiering	7 600
AMIF syrier som vidarebosätts från Turkiet	6 727
AMIF-tilläggsfinansiering	490
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och visering, grunddelen ISF-B	39 777
ISF-B Anskaffning av havsgående båtar	8 100
ISF-B tilläggsfinansiering, MTR (Mid-Term Review)	6 082
ISF-B EES-tilläggsfinansiering	6 413
ISF-B ETIAS-tilläggsfinansiering	3 217
ISF-B SIS-tilläggsfinansiering	1 227
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och krishantering ISF-P	17 861
Sammanlagt	184 303

De utbetalningar som motsvarar fondernas inkomster under programperioden 2021—2027 har budgeterats under moment 26.01.26. Av inkomstposten beräknas de inkomster som hänför sig till den nya programperioden uppgå till ca 35,24 miljoner euro.

2023 budget	48 735 000
2022 budget	33 800 000
2021 bokslut	24 599 000

99. *Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 2 100 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Ersättningar från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex för avlägsnande ur landet med flyg	1 500 000
Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350 000
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	200 000
Övriga inkomster	50 000
Sammanlagt	2 100 000
2023 budget	2 100 000
2022 budget	1 950 000
2021 bokslut	7 490 697

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

20. *Inkomster vid föryttring av löseegendom samt av royaltyavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttring av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (1 000 euro)

Bruttoinkomster	
Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	3 360
Bruttoutgifter	
Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	3 342
Nettoinkomster	18

2023 budget	18 000
2022 budget	18 000
2021 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 742 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN för kostnader för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbärningar och ränteutgifter som hänförs till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

2023 budget	2 742 000
2022 budget	2 717 000
2021 bokslut	3 698 649

28. Finansministeriets förvaltningsområde

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 58 822 000 euro.

2023 budget	58 822 000
2022 budget	127 069 000
2021 bokslut	133 622 932

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 23 197 000 euro.

2023 budget	23 197 000
2022 budget	24 453 000
2021 bokslut	25 714 379

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 13 255 000 euro.

2023 budget	13 255 000
2022 budget	13 973 000
2021 bokslut	14 693 931

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 11 540 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsföring periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.20.10.

2023 budget	11 540 000
2022 budget	13 842 000
2021 bokslut	10 942 463

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 2 118 119 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som år 2023 utgör 40 procent av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på statlig anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och för andra pensioner som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

2023 budget	2 118 119 000
2022 budget	1 997 618 000
2021 bokslut	1 940 950 705

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 322 540 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63. Differensen mellan inkomstposten och motsvarande anslag beror på engångsbeloppet av den ersättningstrafik mellan staten och kommunerna som intäktsförs 2023.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

2023 budget	322 540 000
2022 budget	291 139 000
2021 bokslut	265 133 934

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 19 670 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	17 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	1 000 000
Gamla affärsverk	20 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	350 000
Trafikskador	1 300 000
Sammanlagt	19 670 000
2023 budget	19 670 000
2022 budget	19 135 000
2021 bokslut	21 471 150

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 980 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2023 budget	980 000
2022 budget	940 000
2021 bokslut	960 785

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 50 000 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd ((EU, Euratom) 2020/2053) som gäller egna medel från medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem.

2023 budget	50 000 000
2022 budget	47 900 000
2021 bokslut	48 141 464

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2023 budget	1 000 000
2022 budget	1 800 000
2021 bokslut	467 728

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 25 200 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

- 1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)
- 2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)
- 3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)
- 4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)
- 5) ersättning för vissa intjänade pensionsrätter: lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003)
- 6) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	2 500 000
Arv som tillfallit staten	8 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	11 700 000
Återbetalda pensioner	400 000
Ersättning för vissa intjänade pensionsrätter	1 180 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	100 000
Övriga inkomster	1 320 000
Sammanlagt	25 200 000

2023 budget	25 200 000
2022 II tilläggsb.	55 000 000
2022 budget	30 000 000
2021 bokslut	39 099 320

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 33 300 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalats 2023	4 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	26 000 000
Ränteinkomster	3 300 000
Sammanlagt	33 300 000

2023 budget	33 300 000
2022 budget	28 000 000
2021 bokslut	31 065 694

88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 386 250 000 euro.

Outdelade vinstmedel budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av inkomsterna utgörs 384 250 000 euro av Veikkaus Ab:s intäkter och 2 000 000 euro av outdelade vinstmedel av penningspelsverksamhet. Under moment 29.40.53, 29.80.52, 29.90.50 och 29.91.50 beviljas anslag för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konsten och ungdomsarbete. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

Vid dimensioneringen av inkomstposten har den förändrade uppskattningen av Veikkaus Ab:s intäkter och den sänkta lotteriskatten 2023 beaktats.

2023 budget	386 250 000
2022 budget	369 969 000
2021 bokslut	376 633 712

99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2023 budget	4 000 000
2022 budget	71 000 000
2021 bokslut	16 102 199

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 531 430 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 531 500 000 euro. När 70 000 euro av detta beräknas bli intäktsfört utanför budgeten till interventionsfonden för jordbruket beräknas 531 430 000 euro inflyta under momentet.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	mn euro	motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	519,400	30.20.41
EU-stöd för privat lagring	1,200	30.20.41
Systemet med utdelning i skolan	5,430	30.20.46
Producentorganisationerna	3,000	30.20.46
Främjande av produktion och saluföring av biodlingsprodukter (tidigare honungsproduktion)	0,200	30.20.46
Främjande av avsättningen	2,200	30.20.46
Sammanlagt	531,430	
		I interventions- fonden
Till interventionsfonden för jordbruket	0,070	för jordbruket
Alla sammanlagt	531,500	

2023 budget	531 430 000
2022 budget	529 530 000
2021 bokslut	524 026 832

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 340 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna omfattar löpande betalningar ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Ejflu:s återhämtningsinstrument med vilka ersätts de utgifter i form av finansieringsandelar som under momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.43 och 30.20.44 i statsbudgeten betalats ur Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland för programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022 samt Finlands GJP-plan 2023—2027.

2023 budget	340 000 000
2022 budget	370 000 000
2021 bokslut	425 021 914

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 9 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) 2014—2020 beräknas inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 9 000 000 euro.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

2023 budget	9 000 000
2022 budget	10 000 000
2021 bokslut	10 240 565

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 410 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som hänför sig till moment 12.30.01 och 12.30.02 eller till projekt som finansieras av forskningsanstalterna. I inkomstposten ingår inte den finansiering av kartläggningsprogrammen i fråga om växtskadegörare som nettobudgeterats under moment 30.20.01. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	euro	moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690, varav	410 000	
— TSE-, AI- och ASF-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	300 000	30.20.01
— Rabies-programmet	110 000	30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och ASF-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel, Rabies-programmet och åtgärder för utrotning av växtskadegörare, vilka medfinansieras av EU.

2023 budget	410 000
2022 budget	340 000
2021 bokslut	287 479

20. Jord- och skogsbruksministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 29 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet grundar sig på lotterilagen (1047/2001). Av Veikkaus Ab:s avkastning ska 4 % användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Av anslaget används en del som motsvarar inkomsterna till att främja hästuppfödning och hästsport (moment 30.10.54).

2023 budget	29 000 000
2022 budget	27 752 000
2021 bokslut	26 727 073

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 2 800 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2023 budget	2 800 000
2022 budget	3 100 000
2021 bokslut	2 860 589

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 50 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna baserar sig på fisketillståndsavgifter enligt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) samt statsrådets förordningar 195/2017 och 196/2017 som utfärdats med stöd av den. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2022 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2023 budget	50 000
2022 budget	620 000
2021 bokslut	32 160

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 4 760 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften är 120 euro för en fullvuxen älg och 50 euro för en älgkalv. Avgiftsnivån förblir oförändrad. År 2023 beräknas det inflyta 3,860 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för älg och 0,900 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för vit-svanshjort. Av anslaget anvisas till en del som motsvarar inkomsterna 4,760 miljoner euro under moment 30.40.41 till utgifter enligt viltskadelagen (105/2009).

2023 budget	4 760 000
2022 budget	4 760 000
2021 bokslut	5 040 574

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 10 175 000 euro.

Förklaring: År 2023 uppskattas det inflyta 10 175 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Uppskattningen baserar sig på inflödet av fiskevårdsavgifter enligt statsbokslutet för 2021 samt på en indexjustering enligt 79 § i lagen om fiske.

2023 budget	10 175 000
2022 budget	10 425 000
2021 bokslut	9 743 994

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 13 059 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 43 euro och 22 euro för personer under 18 år. Det beräknade antalet jägare 2023 är ca 308 329, varav antalet personer under 18 år är ca 9 461. Det beräknas inflyta 13 059 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av vilthushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2023 budget	13 059 000
2022 budget	11 798 000
2021 bokslut	11 786 901

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster och återkrav för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2023 budget	4 000 000
2022 budget	4 000 000
2021 bokslut	5 417 980

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 euro.

Intäktsföringen av EU:s direkta stöd budgeteras enligt kontantprincipen.

Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver busstrafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: I inkomstposten ingår inkomsterna från egendom som trafikstyrningsbolaget (Fintraffic Ab) löst in av Trafikledsverket. Dessutom beaktas som inkomster övriga parter andelar i farledsprojekt som finansieras tillsammans med staten. I inkomstposten ingår också biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt NTM-centralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

De inkomster från egendom som trafikstyrningsbolaget (Fintraffic Ab) löst in av Trafikledsverket beräknas uppgå till 2 miljoner euro. Det beräknas inflyta 1,5 miljoner euro i biljettintäkter för kollektivtrafiken.

2023 budget	3 500 000
2022 II tilläggsb.	6 244 000
2022 budget	7 750 000
2021 bokslut	35 253 093

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 850 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 800 000 euro.

2023 budget	850 000
2022 budget	850 000
2021 bokslut	5 037 035

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 3 744 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på prestationer och ersättningar för kostnader som för- anletts av produktkontroll om vilka det föreskrivs i arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1283/2021), på lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013),

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel, behandlingen av ansökningar om undantag enligt statsrådets förordning 837/2005, gruvlagen (621/2011), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), containerlagen (762/1998), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och avfallslagen (646/2011).

2023 budget	3 744 000
2022 II tilläggsb.	200 000
2022 budget	3 044 000
2021 bokslut	2 961 649

31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 33 230 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sysselsättningsfondens prestationer enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävt av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 33 460 000 euro, har budgeterats under moment 32.30.52.

2023 budget	33 230 000
2022 budget	31 770 000
2021 bokslut	31 952 739

50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 257 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: I inkomstposten ingår de betalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) för strukturfundsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" under EU:s programperiod 2014—2020 och de betalningar från Eruf, ESF och Fonden för en rättvis omställning (FRO) för programmet "Ett förnybart och kompetent Finland" under programperioden 2021—2027 vilka betalas av Europeiska kommissionen.

I inkomstposten ingår dessutom de betalningar från fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt (FEAD) till det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014—2020 och de betalningar från programmet InvestEU (ERUF) under programperioden 2021—2027 samt betalningarna från anpassningsreserven för brexit (BAR) vilka betalas av Europeiska kommissionen.

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

2014—2020	
ERUF	100 000 000
ESF	45 000 000
Fead	1 000 000
2021—2027	
ERUF	50 000 000
ESF	35 000 000
FRO	20 000 000
BAR	6 000 000
Sammanlagt	257 000 000
2023 budget	257 000 000
2022 budget	220 000 000
2021 bokslut	199 661 728

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 526 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster till följd av att Business Finland-verket deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

Inkomsterna av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande av mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

Inkomsterna i samband med omställningsskyddsutbildning är sådana ersättningar för anskaffning av omställningsskyddsutbildning som närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) fakturerat av Sysselsättningsfonden enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012).

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster från Business Finland-myndigheten	1 800 000
Royaltyinkomster	6 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser	44 200 000
Intäktsföring från sysselsättningsfonden för anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet.	22 000 000
Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	450 000 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	526 000 000
2023 budget	526 000 000
2022 budget	596 400 000
2021 bokslut	566 540 010

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Under momentet beräknas inflyta 2 690 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna är tillstånds- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen (1102/2017), avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994), årsavgifter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om privat socialservice (922/2011) samt övervakningsavgifter enligt tobakslagen (549/2016) enligt grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

2023 budget	2 690 000
2022 II tilläggsb.	870 000
2022 budget	1 600 000
2021 bokslut	2 345 189

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 100 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2023 budget	100 000
2022 budget	100 000
2021 bokslut	—

90. Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningspelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 361 750 000 euro.

Outdelade vinstmedel budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av den avkastning som avses i 18 § i lotterilagen (1047/2001). Av inkomstposten är 311 750 000 euro Veikkaus uppskattade redovisning för 2023 och 50 000 000 euro s.k. ofördelade medel. Av intäkterna används under moment 33.90.50 sammanlagt 309 250 000 euro i understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd samt under moment 33.50.52, 33.50.55 och 33.50.56 sammanlagt 37 600 000 euro i statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Med hänvisning till motiveringen till moment 33.50.51 har vid dimensioneringen av inkomstposten beaktats 12 000 000 euro för att täcka de kostnader för öppenvård som ersätts den myndighet som ansvarar för ordnande av social- och hälsovården. Med anslag under moment 33.01.01 täcks 2 900 000 euro i administrativa utgifter för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet.

2023 budget	361 750 000
2022 budget	356 028 000
2021 bokslut	415 800 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 163 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2023 budget	163 200 000
2022 budget	163 200 000
2021 bokslut	170 301 482

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 10 100 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)

9 700 000

Beräknade inkomster (euro)

Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	300 000
Övriga inkomster	100 000
Sammanlagt	10 100 000
2023 budget	10 100 000
2022 budget	7 050 000
2021 bokslut	47 157 351

35. Miljöministeriets förvaltningsområde*10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 euro.

Förklaring: Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

Ur oljeskyddsfonden kan staten enligt 18 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) beviljas ersättning för sådana kostnader för anskaffning av materiel för bekämpning av fartygsoljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskap som avses i räddningslagen. På grund av oljeskyddsfondens försämrade likviditet beviljas tills vidare inga ersättningar efter prövning.

2023 budget	150 000
2022 budget	150 000
2021 bokslut	233 580

20. Överföring från Statens bostadsfond

Till momentet överförs 400 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2020 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (0 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2021 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 0,06 %. Refinansieringsräntan för 2023 blir således 0,03 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 0,9 miljoner euro.

2023 budget	400 000
2022 budget	1 000 000
2021 bokslut	2 500 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 806 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta inkomster som baserar sig på miljöministeriets förordning om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (44/2019) och miljöministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (45/2019). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

2023 budget	806 000
2022 budget	806 000
2021 bokslut	1 015 200

39. Övriga inkomster av blandad natur*01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder*

Under momentet beräknas inflyta 130 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

2023 budget	130 000 000
2022 budget	125 000 000
2021 bokslut	139 164 212

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 79 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2023 budget	79 000 000
2022 budget	79 000 000
2021 bokslut	110 059 530

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2023 budget	300 000 000
2022 budget	200 000 000
2021 bokslut	990 862 421

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2023 budget	7 000 000
2022 budget	7 000 000
2021 bokslut	12 982 819

20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens

Under momentet beräknas inflyta 391 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inkluderar inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument av engångskaraktär (Next Generation EU) i fråga om faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland lämnade den 27 maj 2021 en nationell återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen. Planen har utarbetats med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF-förordningen). Godkännandet av planen är en förutsättning för finansiering från EU. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten grundar sig i fråga om antagandena om utbetalningar på kommissionens förslag.

2023 budget	391 000 000
2022 budget	355 000 000
2021 bokslut	271 094 341

Avdelning 13

RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Ränteinkomster	48 998	42 887	54 135	11 248	26
04. Räntor på statens lån till affärsverken	3 682	2 800	2 000	-800	-29
05. Räntor på övriga lån	25 260	18 139	20 994	2 855	16
07. Räntor på depositioner	38	100	7 100	7 000	7000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	20 018	21 848	24 041	2 193	10
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2 074 869	2 409 000	1 023 000	-1 386 000	-58
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	2 074 869	2 409 000	1 023 000	-1 386 000	-58
04. Andel i statens penninginstituts vinst	100 000	100 000	100 000	—	0
01. Andel i Finlands Banks vinst	100 000	100 000	100 000	—	0
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	155 000	144 000	154 000	10 000	7
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	155 000	144 000	154 000	10 000	7
Sammanlagt	2 378 867	2 695 887	1 331 135	-1 364 752	-51

01. Ränteinkomster

04. Räkter på statens lån till affärsverken

Under momentet beräknas inflyta 2 000 000 euro.

Förklaring: Räkterna inflyter av räntor på främmande kapital som beviljats Senatfastigheter på samma villkor som lån. Amorteringarna på affärsverkens lån tas upp under moment 15.01.02.

2023 budget	2 000 000
2022 budget	2 800 000
2021 bokslut	3 682 423

05. Räkter på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 20 994 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Till dessa lån hör bl.a. de lån som beviljats Grekland, grundtorrläggings- och skogsförbättringslån och Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2023 budget	20 994 000
2022 budget	18 139 000
2021 bokslut	25 260 008

07. Räkter på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 7 100 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2023 budget	7 100 000
2022 budget	100 000
2021 bokslut	37 963

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 24 041 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2023 budget	24 041 000
2022 budget	21 848 000
2021 bokslut	20 017 917

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 1 023 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelningsinkomst från statens aktieinnehav, som kapitalåterbäring samt som inkomster av försäljning av statens aktier. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2023 budget	1 023 000 000
2022 budget	2 409 000 000
2021 bokslut	2 074 869 120

04. Andel i statens penninginstitutets vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 100 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Den andel som ska intäktsföras till staten innefattar 2,38 miljoner euro i intäkter från grekiska statsobligationer. Dessa placeringar har gjorts inom ramen för Europeiska centralbankssystemets värdepappersprogram.

Utveckling av intäktsföringen av Finlands Banks vinst

	2018	2019	2020	2021	2022
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	104	143	188	100	26
Andel av vinsten från året innan, %	67	62	59	70	51

2023 budget	100 000 000
2022 II tilläggsb.	-73 700 000
2022 budget	100 000 000
2021 bokslut	100 000 000

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 154 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2022.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 154 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 119 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 35 miljoner euro.

2023 budget	154 000 000
2022 budget	144 000 000
2021 bokslut	155 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2021—2023

	År 2021	År 2022	År 2023	Ändring 2022—2023	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Lån som återbetalas till staten	157 486	148 995	149 948	953	1
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	18 261	16 000	11 500	-4 500	-28
04. Amorteringar på övriga lån	139 224	132 995	138 448	5 453	4
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	4 307 065	7 039 766	8 044 563	1 004 797	14
01. Nettoupplåning och skuldhantering	4 307 065	7 039 766	8 044 563	1 004 797	14
Sammanlagt	4 464 550	7 188 761	8 194 511	1 005 750	14

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 11 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter till staten i samband med förmögenhetsarrangemang genom återbetalning av lån som antecknats som skuldkapital. Av affärsverken är det endast Senatsfastigheter som har statligt lån. Ränteinkomsterna av affärsverkens lån tas upp under moment 13.01.04.

2023 budget	11 500 000
2022 budget	16 000 000
2021 bokslut	18 261 201

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 138 448 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats i statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statliga bolag samt andra statliga bolag samt amorteringar på de statliga affärsverkens pensionsavgiftslån. I inkomstposten ingår också amorteringar på köpesumma och inlösningspris för gårdsbruksenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen eller jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår amorteringar på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. I inkomstposten har också amorteringarna på lån som beviljats andra stater beaktats. Ränteinkomsterna av lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2023 budget	138 448 000
2022 budget	132 995 000
2021 bokslut	139 224 473

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldförvaltning är att minimera kostnaderna för skulden så att riskerna för åtgärder till följd av skuldförvaltningen och för själva skuldportföljen hålls på en godtagbar nivå och så att statens likviditet tryggas under alla förhållanden. Kostnaderna minimeras genom en aktiv ändring av räntestrukturen i skuldportföljen så att ränteutgifterna för skulden ska kunna minska på ett kontrollerat sätt. Dessutom upprätthålls en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att trygga en förmånlig finansiering.

01. Nettouplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 8 044 563 000 euro i nettoinkomster.

Som inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2021—2023 (md euro)

	2021 bokslut	2022 budgeterat	2023 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	127,3	146,2	154,2

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det behov av nettoupplåning som uppkommer av andra poster än skuldhanteringen. Under momentet inflyter nettoinkomster av inkomster av nya statslån minskade med utgifterna för återbetalning av skulden. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsdifferenser som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster eller kapitalvinster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Emissionsdifferensen är skillnaden mellan summan av lånet vid emissionen och den summa som enligt avtalet ska betalas för lånet. Det kan antingen vara fråga om en emissionsförlust eller en emissionsvinst beroende på om lånets avkastningsnivå (den effektiva räntan) är högre eller lägre än kupongräntan. Referensräntan är fast och på förhand bunden. Vid en emission bestäms priset utifrån avkastningen, dvs. den effektiva räntan.

Bruttoupplåningen beräknas uppgå till 37,2 miljarder euro 2023. Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 10,8 miljarder euro år 2023. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 18,4 miljarder euro. Nettoupplåningen inklusive posterna för skuldhantering beräknas uppgå till 8 044 563 000 euro.

2023 budget	8 044 563 000
2022 III tilläggsb.	10 000 000 000
2022 II tilläggsb.	1 266 663 000
2022 I tilläggsb.	594 041 000
2022 budget	7 039 766 000
2021 bokslut	4 307 064 736

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	21 434	22 284	22 743	459	2
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 434	22 284	22 743	459	2
10. Riksdagens kansli	68 126	76 714	78 592	1 878	2
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	54 008	59 419	61 122	1 703	3
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	4 419	6 200	6 200	—	0
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	5 699	6 095	6 270	175	3
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 000	5 000	5 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
20. Riksdagens justitieombudsman	7 301	8 087	8 531	444	5
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	7 301	8 087	8 531	444	5
30. Utrikespolitiska institutet	3 906	4 302	4 539	237	6
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 701	4 082	4 309	227	6
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	205	220	230	10	5
40. Statens revisionsverk	17 072	17 301	17 791	490	3
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	16 551	16 551	17 041	490	3
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	521	750	750	—	0
90. Riksdagens övriga utgifter	4 510	4 780	4 880	100	2
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (förslagsanslag)	4 510	4 780	4 880	100	2
Sammanlagt	122 348	133 468	137 076	3 608	3

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 743 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	16 963 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 584 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 196 000
Sammanlagt	22 743 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av kostnader för resor i hemlandet	101
Förändring av kostnadsersättningar	-5
Årsförhöjningar av ledamotsarvoden	363
Sammanlagt	459

2023 budget	22 743 000
2022 budget	22 284 000
2021 bokslut	21 433 699

10. Riksdagens kansli

01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 122 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställnings- och personalkostnader samt resekostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp av sammanlagt 2 977 000 euro. För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av engångsnatur av en effektiv tryckpress	200
Barents parlamentarikerkonferens	100
Förändring av IKT-utgifter	700
Förändring av utskottssekretariatets internationella verksamhet	-858
Förändring i antalet årsverken	80
Förändring i utgifterna för fastighetsskötsel	363
Nivåförändring i omkostnaderna	104
Nordiska rådets session 2022	-400
Regeringsförhandlingarna	700
Lönejusteringar	714
Sammanlagt	1 703

2023 budget	61 122 000
2022 budget	59 419 000
2021 bokslut	54 007 813

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 200 000 euro.

Förklaring: Under momentet har budgeterats mervärdesskatteutgifterna inom hela huvudtiteln, förutom de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	6 200 000
2022 budget	6 200 000
2021 bokslut	4 419 098

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 270 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut (4.3.2015 § 3 och 7.3.2019 § 19) om den s.k. gruppkanslimodellen till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet inom ramen för gruppkanslimodellen justeras årligen i enlighet med förändringen i anställningskostnader och lönebikostnader, naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna görs som tjänsteuppdrag. Från och med justeringen den 1 juni 2022 är bidragsbeloppet 4 003 euro i månaden per ledamot. I uppskattningen för 2023 har det reserverats en ytterligare kompensation på 16 euro för administrativa utgifter. Med beaktande av kompensationen uppgår assistentbidraget till 4 019 euro/mån./ledamot. I uppskattningen för 2023 har man inte förberett sig på löneförhöjningar enligt det nya tjänste- och arbetskollektivavtalet eller på andra justeringar. De riksdagsgrupper som är berättigade till assistentbidrag har bedömts i enlighet med nuläget.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	175
Sammanlagt	175

2023 budget	6 270 000
2022 budget	6 095 000
2021 bokslut	5 699 143

70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av projekt för utvecklande av nya tillämpningar eller tillämpningar som ersätter nuvarande tillämpningar samt till anskaffningar av maskiner och utrustning för dataadministrationen.

2023 budget	5 000 000
2022 budget	5 000 000
2021 bokslut	4 000 000

20. Riksdagens justitieombudsman*01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 8 531 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 7 459 000 euro till att sköta justitieombudsmannens kanslis grundläggande och särskilda uppgifter. Utgifterna för Människorättscentret, som verkar i anslutning till kansliet, är 1 072 000 euro för utförandet av lagstadgade uppgifter.

Enligt grundlagens 109 § ska justitieombudsmannen övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitieombudsmannen att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitieombudsmannen har i särskild uppgift att vara nationellt besöksorgan enligt FN:s konvention mot tortyr. Också främjande, skydd och övervakning av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är uppgifter som föreskrivits för justitieombudsmannen, Människorättscentret och dess delegation. En ny prioritering för kansliet är att övervaka och främja tillgodoseendet av de äldres rättigheter.

Den förnyade uppgiftsfördelningen mellan riksdagens justitieombudsman och justitiekanslern i statsrådet innebär att klagomålsärendena i allt högre grad koncentreras till justitieombudsmannen. Det ökande antalet fall, de utökade uppgifterna och de nya kompetenskraven förutsätter ytterligare resurser för justitieombudsmannens kansli.

Människorättscentret är ett funktionellt självständigt statligt organ som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna nationellt och till dess uppgifter hör också internationellt samarbete om mänskliga rättigheter. En särskild uppgift för centret är att främja och övervaka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och som ett nytt tema de äldres rättigheter, som centret år 2020 fick mer resurser för. Människorättscentrets människorättsdelegation är ett av riksdagens justitieombudsman utsett nationellt samarbetsorgan för aktörerna inom grundläggande och mänskliga rättigheter som behandlar principiellt viktiga människorättsfrågor. Dess mandatperiod är 1 april 2020—31 mars 2024.

Klagomål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
inkomna	7 732	8 000	8 300
avgjorda	7 892	8 000	8 300

Antalet inkomna klagomål var år 2021 det största någonsin. Sammanlagt avgjordes 8 187 ärenden som gällde laglighetskontroll år 2021. I praktiken avgjordes alltså fler ärenden än det antal ärenden som inleddes (8 035). År 2021 var den genomsnittliga tiden för behandling av klagomål 96 dagar.

Egna initiativ och granskningar

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
initiativ	67	80	80
granskningar	39	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av antalet årsverken, Människorättscentret	60
Förändring av antalet årsverken till följd av reformen om uppgiftsfördelningen mellan laglighetsövervakarna	272
Förändring i omkostnader	-33
Lönejusteringar	145
Sammanlagt	444
2023 budget	8 531 000
2022 budget	8 087 000
2021 bokslut	7 300 916

30. Utrikespolitiska institutet*01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 309 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten har beaktats utomstående projektfinansiering i anslutning till forskning samt kostnadsersättningar till ett sammanlagt belopp av 933 000 euro. Forskningsagendan för 2023—2025 består av fyra program, dvs. forskningsprogrammet Finlands utrikespolitik och Nordeuropas säkerhet, forskningsprogrammet Europeiska unionen och den strategiska konkurrensen, forskningsprogrammet Ryssland, EU:s östra grannskap och Eurasien samt forskningsprogrammet Global säkerhet och kontroll. Vid institutet finns dessutom Forskningscentret för Förenta staternas politik och makt. Strategisk framtidsforskning är ett nytt forskningsområde som syftar till att göra en omvärldsanalys av ur Finlands perspektiv centrala internationella politiska utvecklingsförlopp, drivkrafter och trender.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Årsverken	50,6	53,0	53,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,1	5,0	5,0
Andelen kvinnor i personalen, %	45	50	50

Resultaten av enkäten, som mäter välbefinnande och belastning i arbetet, var för institutets del något bättre än för referensgruppen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 696	5 282	5 242
Bruttoinkomster	750	1 200	933
Nettoutgifter	3 946	4 082	4 309

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 348		
— överförs till följande år	1 102		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i antalet årsverken			52
Förändring i utgifter för lokaler			66
Slopande av avgifter för tidskriften Ulkopoliitiikka			42
Lönejusteringar			67
Sammanlagt			227

2023 budget	4 309 000
2022 budget	4 082 000
2021 bokslut	3 701 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 230 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av institutets omkostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	10
Sammanlagt	10

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	230 000
2022 budget	220 000
2021 bokslut	205 081

40. Statens revisionsverk*01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 17 041 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag baserar sig på att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen, de externa tillsynsuppgifter som föreskrivs i den övriga lagstiftningen, de övriga nuvarande lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakning av finanspo-

litiken och av parti- och valfinansieringen, sköts inom ramen för anslagsnivån och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kansli Kommissionen fastställt.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Årsverken, årsv.	145,4	144,0	151,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.		under	under
		genomsnittet för	genomsnittet för
		4,2 statsförvaltningen	statsförvaltningen
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,3	3,7	3,7
Andelen kvinnor i personalen, %	56,3	51,0	-

Årsverken, utfall 2021 och mål 2022—2023 enligt huvudfunktion (årsv., inklusive frånvaro)

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Gransknings- och övervakningsverksamhet	61,5	72,0	75,7
Övrig kärnverksamhet	29,8	36,0	37,9
Stödverksamhet	54,1	36,0	37,9
Sammanlagt	145,4	144,0	151,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Personal- och datasystemskostnader för öppenhetsregistret (regeringsprogr. 2019) (överföring från moment 25.01.01)	100
Öppenhetsregister	120
Lönejusteringar	270
Sammanlagt	490

2023 budget	17 041 000
2022 II tilläggsb.	500 000
2022 budget	16 551 000
2021 bokslut	16 551 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 750 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av revisionsverkets omkostnader.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	750 000
2022 budget	750 000
2021 bokslut	520 731

90. Riksdagens övriga utgifter

50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 880 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 107 000 euro som ett basbelopp för de nio riksdagsgrupper som bildades med stöd av valresultatet 2019 till slutet av valperioden (3 730 euro/mån./riksdagsgrupp)

2) till ett belopp av högst 4 476 000 euro att fördelas mellan riksdagsgrupperna som ett ledamotsspecifikt belopp i enlighet med riksdagsgruppernas storlek (1 865 euro/mån./ledamot).

Till de riksdagsgrupper som bildas med stöd av resultatet av riksdagsvalet 2023 betalas från och med ingången av valperioden per månad ett basbelopp som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter (3 730 euro/mån./riksdagsgrupp).

Förklaring: Anslaget är avsett att användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar. Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om användningsprinciperna.

Anslaget fördelas mellan riksdagsgrupperna så att för varje ledamot betalas 1 865 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2019 och 2023 fram till slutet av respektive valperioden betalas ett månatligt belopp på 3 730 euro som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	100
Sammanlagt	100

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2023 budget	4 880 000
2022 budget	4 780 000
2021 bokslut	4 509 984

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring: Bestämmelser om uppgifterna för republikens presidents kansli finns i lagen om republikens presidents kansli (100/2012). Verksamheten vid och målen för republikens presidents kansli bestäms i enlighet med de uppgifter för republikens president som föreskrivs i grundlagen och i andra lagar samt de mål och verksamhetssätt som republikens president själv har ställt upp.

Hållbar utveckling

Målet för republikens presidents kansli är att minska koldioxidavtrycket till en tredjedel före 2024, med år 2016 som utgångsnivå. För att uppnå detta använder kansliet bl.a. förnybar energi i så stor utsträckning som möjligt i de byggnader det förvaltar samt minskar koldioxidutsläppen från resor. I samband med grundläggande reparationer av fastigheter ökas andelen förnybar energi ytterligare.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Republikens president	126	126	126	—	0
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	126	126	—	0
02. Republikens presidents kansli	17 890	26 671	39 757	13 086	49
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 591	8 621	8 707	86	1
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	500	500	500	—	0
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550	2 550	2 550	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 €	%
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	1 249	3 000	8 000	5 000	167
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	5 000	12 000	20 000	8 000	67
Sammanlagt	18 016	26 797	39 883	13 086	49

Totalt antal årsverken 67,0 69,0 69,0

01. Republikens president*01. Arvodet till republikens president (fast anslag)*

Under momentet beviljas 126 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

2023 budget	126 000
2022 budget	126 000
2021 bokslut	126 000

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens presidents kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden, sommarresidenset Gullranda och Mariegatan 1 i Helsingfors.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 707 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter för evenemang som anordnas av republikens president eller för annat ordnande av republikens presidents verksamhet

2) till betalning av utgifter för underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli

3) till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda samt till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde delar ut till delägarna samt inkomster av virkesförsäljning i samband med skogsårdsåtgärder i park- och skogsområdena på Gullranda och Talludden.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster huvudsakligen från uthyrning av bostäder, försäljning av begagnade transportmedel och maskiner samt tillfällig inlösen av tillandningsmark och virkesförsäljning i anslutning till skogsvård.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 505	8 691	8 777
Bruttoinkomster	52	70	70
Nettoutgifter	7 453	8 621	8 707
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 573		
— överförs till följande år	2 711		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	86
Sammanlagt	86
2023 budget	8 707 000
2022 II tilläggsb.	48 000
2022 budget	8 621 000
2021 bokslut	8 591 000

02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

2023 budget	500 000
2022 budget	500 000
2021 bokslut	500 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och resor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

2023 budget	2 550 000
2022 budget	2 550 000
2021 bokslut	2 550 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	5 000
Sammanlagt	5 000

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	8 000 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	1 249 123

75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till nödvändiga grundläggande reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, i tjänstebostaden Talludden och den omgivande parken samt i kontors- och servicebyggnaden på Mariegatan 1 i Helsingfors
- 2) till grundläggande reparationer och ombyggnader av parken på sommarresidenset Gullranda samt till betalning av investeringsutgifter för mindre nybyggnadsprojekt

3) till sådana tilläggsutgifter för förberedelse, planering och genomförande av dessa projekt som påverkar kansliets egentliga verksamhet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ombyggnad av Talludden och Gullranda	8 000
Sammanlagt	8 000
2023 budget	20 000 000
2022 budget	12 000 000
2021 bokslut	5 000 000

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till dess uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli.

Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning samt deras interna planering av verksamheten, ekonomin och tillvägagångssätten och att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Till statsrådets kanslis ansvarsområde hör statsrådets gemensamma lägesbild, beredskap och säkerhet samt samordningen av hanteringen av störningssituationer.

Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen i fråga om målen för statens sektorsforskning, regeringens framtidsarbete och samordningen av det nationella genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsbetingelser under alla omständigheter och svarar för prognostiseringen och planeringen av samhällspolitiken på lång sikt samt för regeringens strategiarbete.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Den samhälleliga och ekonomiska verksamhetsmiljön har genomgått en stor omvälvning och i och med den är utsikterna för den samhällspolitiska utvecklingen svåra att förutse särskilt på kortare sikt. Rysslands anfallskrig och dess konsekvenser för den säkerhetspolitiska omvärlden, ekonomin och försörjningsberedskapen avlägsnar inte följderna av coronakrisen och andra förändringsfaktorer i omvärlden, utan framhäver dem. Befolkningen åldras alltjämt, och Finland hör till föregångarna i denna utveckling. Urbaniseringen och globaliseringen kan ändra form och avta, digitaliseringen och nya former av arbete kan framskrida med stora språng, vilket kan ses i övergången till hybridarbete. Motverkandet av klimatförändringen och påskyndandet av den hållbara utvecklingen är allt viktigare mål när verksamhetsmiljön är i ett brytningsskede.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa är i förändring på grund av kriget och geopolitiken har kommit tillbaka med kraft. Det finländska Natomedlemskapet ökar Finlands säkerhet under verksamhetsåret. Krigets konsekvenser för den globala ekonomin, politiken och det internationella rättssystemet ökar osäkerheten långt in på 2020-talet. Situationen i Ukraina förutsätter att EU har en starkare kriställighet än tidigare och förmåga att på ett samstämmigt sätt svara på de utmaningar som den sektorsövergripande krisen medfört när det gäller säkerhet, ekonomi och energifrågor. I det arbetet framhävs betydelsen av internationella partnerskap. Förändringarna i verksamhetsmiljön återspeglas också i EU:s lagstiftningsarbete som betonar klimatarbetet och digitaliseringsarbetet samt stärkandet av rättsstatsutvecklingen och en hållbar ekonomisk politik.

Kriserna påverkar Europas ekonomi, den ekonomiska utvecklingen i Finland och företagens verksamhet. De ekonomiska sanktioner som riktats mot Ryssland beräknas vara i kraft länge. Rysslands invasion påverkar ägarstyrningen och de statsägda bolagen samt ökar riskerna och osäkerheten i verksamhetsmiljön.

Statsrådets kansli fokuserar på inledandet av den regeringsperiod som börjar efter riksdagsvalet 2023. Den regering som inleder sin verksamhet efter riksdagsvalet i april 2023 fastställer i sitt regeringsprogram nya mål som kommer att synas i statsrådets kanslis mål och verksamhet. För att regeringen ska fungera effektivt krävs i ledningen en omfattande helhetssyn i den föränderliga verksamhetsmiljön samt en fungerande samordning.

I enlighet med statsrådets lokalplan är avsikten att 2023—2028 genomföra renoveringar och nybyggnadsprojekt av statsrådets lokaler i Statsrådsborgens kvarter och i statsråds-kvarteret. Det är fråga om ett reformprojekt som främjar enhetligheten mellan statsrådet och dess ministerier och som möjliggör ett nytt verksamhetsätt och en ny verksamhetsmiljö för flera årtionden framåt.

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål

— Ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Finland

Statsrådets kanslis resultatmål för verksamheten

Prioritering	Resultatmål för verksamheten
Biträdande av statsministern vid ledningen av statsrådet	Förutsättningarna för den nya regeringens verksamhet säkerställs och regeringen har tillgång till samordnad information och samlade resurser för beslutsfattandet och genomförandet. Man bereder sig på hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden. Statsrådets kommunikation är enhetlig och heltäckande. Statsrådets kommunikationsmiljö följs upp och utvärderas och man reagerar på eventuell informationspåverkan.
Genomförandet av regeringsprogrammet	För genomförandet av regeringsprogrammet tillsätts behövliga ministerarbetsgrupper och genomförandet av regeringsprogrammet följs upp och utvärderas. Bedömningen av samhällspolitikens hållbarhet på medellång sikt görs i samband med regeringens ramförhandlingar.

Statsrådets kanslis resultatmål för verksamheten

Prioritering	Resultatmål för verksamheten
Ledningen av Finlands EU-politik	Finlands aktiva EU-politik stärker konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen på ett hållbart sätt och främjar säkerheten och kristålligheten i EU. Finland främjar sina mål i en föränderlig verksamhetsmiljö på ett förutseende och samarbetsorienterat sätt.
Statens aktiva och tydliga ägarpolitik	Genom en förutsägbar och framåtblickande ägarpolitik tryggas statens strategiska intressen. Statsägda bolag är föregångare när det gäller utnyttjande av digitalisering, samhällsansvar och omställningen till en koldioxidneutral cirkulär ekonomi. Genom lösningarna i fråga om statens ägande stöds regeringens mål och med intäkterna från statens innehav finansieras statsbudgeten i enlighet med intäktsföringsmålet.
Statsrådets gemensamma verksamhetskultur och utvecklingsprojekt	Statsrådet använder enhetliga och trygga tillvägagångssätt, arbetsredskap och lokallösningar som stöder arbetet och kontinuiteten i verksamheten samt en delad lägesbild till stöd för ledningen av helheten. De gemensamma tillvägagångssätten utnyttjar elektroniska, effektiva och datasäkra gemensamma arbetsredskap och tjänster för att möjliggöra en resultatrik verksamhet. Statsrådet bygger upp en effektiviserad beredskap att bemöta hot mot cybersäkerheten och förändringar i verksamhetsmiljön

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslern främjar iakttagandet av demokratin och rättsstatsprincipen samt av övriga grundläggande värden och principer i Finlands statsordning och konstitution genom att övervaka lagligheten i den verksamhet som bedrivs av statsrådet och republikens president samt av domstolar, andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag. Justitiekanslern övervakar också advokater, offentliga rättsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd. Justitiekanslern ger presidenten, statsrådet och ministerierna upplysningar och utlåtanden i juridiska frågor. Justitiekanslern övervakar i sitt uppdrag att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

Justitiekanslerns högsta laglighetsövervakning främjar på så sätt iakttagandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt principerna för rättsstaten och god förvaltning, förtroendet för det högsta statliga beslutsfattandet och lagen samt smidigheten i riksdagens och regeringens beslutsfattande och iakttagandet av god lagberedningssed.

Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern i skötseln av justitiekanslerns uppgifter. Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk som finns i anslutning till statsrådet och vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel.

Jämställdhet mellan könen

Regeringsprogrammet för statsminister Marin anger som mål att göra Finland till ett ledande land i fråga om jämställdhet. I arbetet vid statsrådets kansli syns jämställdhet bland annat i främjandet av målen i Agenda 2030 och i sammansättningen av olika program samt i beaktandet av jämställdhetsaspekten bl.a. i vetenskapspaneler som organiserats som stöd för kunskapsbaserat beslutsfattande.

Att främja likabehandling och jämställdhet mellan könen är en central prioritering för Finland i EU-politiken. EU genomför effektivt unionens jämställdhetsstrategi.

Vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag beaktas jämställdhetsaspekter så att bägge köns andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 procent och så att statsrådets övriga jämställdhetsmål iakttas.

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet.

Hållbar utveckling

Statsrådets kansli ansvarar under ledning av statsministern för den nationella samordningen och verkställigheten av hållbar utveckling och för verkställigheten av den globala agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030. Statsrådets kansli samordnar Finlands åtgärder inom EU för att främja Agenda 2030 och hållbar utveckling. Också generalsekretariatet för Finlands kommission för hållbar utveckling är verksam vid statsrådets kansli. Kommissionen genomför strategin för kommissionen för hållbar utveckling 2022—2030, som färdigställdes 2022: Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft. I anslutning till kommissionen för hållbar utveckling finns också rundabordsforumet för klimatpolitik, vars syfte är att skapa en gemensam syn på hur Finland på ett rättvist sätt och med en snabbare tidsplan än i nuläget kan ställa om till ett klimatneutralt samhälle.

Statsrådets kansli stöder de andra ministeriernas arbete och främjar genomförandet av de politiska principerna för hållbar utveckling samt ansvarar för uppföljningen av genomförandet av Agenda 2030. Den hållbara utvecklingens status följs i Finland upp med ett uppföljnings- och utvärderingssystem som ska stärka kopplingen mellan forskningsdata om hållbar utveckling och det politiska beslutsfattandet.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning	180 640	175 721	184 234	8 513	5
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	137 816	133 081	145 191	12 110	9
02. Avlöningar till ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	11 393	11 447	10 366	-1 081	-9
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	990	985	980	-5	-1
22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	10 793	9 248	7 759	-1 489	-16
25. Sunda lokaler 2028 (reservationsanslag 3 år)	1 500	1 500	500	-1 000	-67

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
(26.) Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	2 150	460	—	-460	-100
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	—	—	438	438	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 998	19 000	19 000	—	0
10. Ägarstyrningen	775 700	5 700	5 700	—	0
(87.) Kapitalinvestering i Finlands Malmförädling Ab (reservationsanslag 3 år)	420 000	—	—	—	0
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	355 700	5 700	5 700	—	0
20. Understödjande av politisk verksamhet	35 635	35 635	35 635	—	0
50. Understödjande av parti-verksamhet (fast anslag)	35 635	35 635	35 635	—	0
30. Justitiekanslersämbetet	3 912	3 817	4 365	548	14
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 912	3 817	4 365	548	14
90. Övriga utgifter	2 157	2 440	2 560	120	5
21. Ordnar (förslagsanslag)	537	700	700	—	0
66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	1 620	1 740	1 860	120	7
Sammanlagt	998 045	223 313	232 494	9 181	4
Totalt antal årsverken	725	730	734 ¹⁾		

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 610 och vid justitiekanslersämbetet 39. Därtill kommer högst 70 specialmedarbetare och 15 statssekreterare. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning

01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 145 191 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Förklaring:

Verksamhetens resultat

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål och de preliminära resultatmål som ska stödja det 2023 beskrivs i motiveringen till huvudtitel 23, statsrådets kansli.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	145 555	135 081	147 191
Bruttoinkomster	2 398	2 000	2 000
Nettoutgifter	143 157	133 081	145 191
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	20 030		
— överförs till följande år	14 689		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	11 672
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunnigutgifter	126 329
Leo Mechelin-projektet	200
Forskningsprojektet Finländarnas öde i Ryssland efter oktoberrevolutionen 1917	400
Statsrådets lägesbildssystem (cyber)	2 000
Renovering av Statens gästhus	800
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och PÄLKÄ)	3 790
Sammanlagt	145 191

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
IKT-utgifter	27	28	28
Hysesutgifter	26	26	28
Personalkostnader	27	26	28
Övriga utgifter för lokaler och säkerhetsutgifter	12	12	9
Övriga stödtjänster	6	6	5
Ledning och politisk beredning	2	2	2
Sammanlagt	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en utgift av engångsnatur (genomförandet av Koivistos minnesmärke)	-910
Bortfall av en utgift av engångsnatur (koordinering av 100-årsjubileet för Ålands självstyrelse)	-85
Fortsatt finansiering för projektet för statsrådets gemensamma tjänsthanterings-system (Virkku) (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-550
Förbättring av statsrådets gemensamma lokaler	-275
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (överföring från moment 28.70.20)	3 790
Hyra för Smolna	2 074
Höjning av hyran för Sjötullsgatan 8	263
Justering av prissättningen av Valtti-tjänsterna	-100
Löneutgifter för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (VNTEAS) (överföring från moment 23.01.22)	460
Organisering av arkiv ANM (överföring från moment 32.01.01)	23
Organisering av arkiv UM (överföring från moment 24.01.01)	265
Renovering av Statens gästhus	800
SR åtgärder i samband med beredskapen inför cybersäkerhetshot (cyber)	2 725
Statsrådets IKT-investeringar och justering av kostnadsnivån	1 000
Statsrådets lägesbildssystem	2 000
Statsrådets övergripande ledning	1 000
Statsrådets översättningstjänster	400
Stärkande av rådet för bedömning av lagstiftningen	120
Telefoner i statens säkerhetsnät (TUVE) ANM (överföring från moment 32.01.01)	33
Tidsbunden finansiering upphör	-135
Utvidgat anskaffningsstöd UKM (överföring från moment 29.01.01)	50
Ändringar av tidsplanerna för IKT-projekt	-320
Ökning av antalet specialmedarbetare och ledningens assistenter	-77
Besparing som gäller kontorslokaler	-627
Lönejusteringar	837
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-321
Resebesparing	-330
Sammanlagt	12 110
2023 budget	145 191 000
2022 II tilläggsb.	11 707 000
2022 budget	133 081 000
2021 bokslut	137 816 000

02. Avlöningar till ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 366 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till löneutgifter för ministrar, politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare.
- 2) till sådana ersättningar enligt 44 a § i statstjänstemannalagen som motsvarar lönen för den ordinarie arbetstiden.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006), och löner jämte bikostnader till politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare. Antalet anställda under momentet är 19 är medlemmar av statsrådet, högst 15 statssekreterare och högst 70 specialmedarbetare. Dessutom får under momentet betalas ersättningar under karenstid till statssekreterare och specialmedarbetare .

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	166
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-26
Nivåförändring	-1 221
Sammanlagt	-1 081

2023 budget	10 366 000
2022 II tilläggsb.	96 000
2022 budget	11 447 000
2021 bokslut	11 393 098

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 980 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen
- 3) till ett belopp av högst 240 000 euro för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen.

Förklaring: Momentets egentliga användningsändamål är löneutgifter för Europeiska unionens nationella experter. Förvaltningsområdena kan under sina lämpliga omkostnadsanslag komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses nödvändiga.

Under momentet kan det också anställas personal motsvarande tre årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen. Uppgifterna är centrala med tanke på säkerställandet av Finlands EU-inflytande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-5
Sammanlagt	-5

2023 budget	980 000
2022 budget	985 000
2021 bokslut	990 000

22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 759 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsrådets och dess ministeriers utrednings- och forskningsverksamhet
- 2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet
- 3) till betalning av statsunderstöd till forskningsinstitutioner, universitet och andra motsvarande samfund som bedriver forskningsverksamhet
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 60 års-
verken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

Förklaring: De innehållsliga fokusområdena i statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet samt berednings- och styrningsansvaren för projekten fastställs årligen i statsrådets utrednings- och forskningsplan. Med hjälp av planen styrs utrednings- och forskningsverksamheten in på sådana av regeringen utvalda horisontella fokusområden som svarar mot regeringens och ministeriernas informationsbehov i den praktiska verksamheten. Utrednings- och forskningsverksamheten syftar till att bredda regeringens och ministeriernas informationsunderlag vid beslutsfattandet, bekräfta regeringens och ministeriernas kunskapsbaserade verksamhetspolitik och stärka den strategiska helhetssynen.

Av användningen av anslaget bedöms konsumtionsutgifterna utgöra merparten och överföringsutgifternas andel bedöms vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (VNTEAS) (överföring till moment 23.01.01)	-460
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	15
Omfördelning	-1 000
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-44
Sammanlagt	-1 489
2023 budget	7 759 000
2022 II tilläggsb.	-460 000
2022 budget	9 248 000
2021 bokslut	10 793 000

25. *Sunda lokaler 2028* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028 samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter
- 2) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 6 årsverken för styrnings- och sakkunniguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

Förklaring: Syftet med åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028 är att göra offentliga byggnader sundare och att effektivisera vården, behandlingen och rehabiliteringen av alla som lider av dåligt inomhusklimat. Under den tioåriga programperioden genomförs åtgärder för att i normal fastighetsskötsel etablera ett tillvägagångssätt där man regelbundet ser över byggnadernas tillstånd, hur väl de lämpar sig för sitt syfte samt användarnas erfarenheter. Situationen bedöms i ett multiprofessionellt samarbete. Anslaget ska användas till stöd för genomförandet av åtgärdsprogrammet, såsom samordning, interaktion, kommunikation och utredningar vid statsrådets kansli och vid ministerierna.

Sektorsspecifika projekt inom åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028 kan dessutom finansieras från momenten under undervisnings- och kulturministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och miljöministeriets huvudtitlar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning	-1 000
Sammanlagt	-1 000
2023 budget	500 000
2022 budget	1 500 000
2021 bokslut	1 500 000

(26.) *Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	460 000
2021 bokslut	2 150 000

27. *Sannings- och försoningsprocessen för döva* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 438 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för anskaffningar, samordning och utredningar i anslutning till genomförandet av sannings- och försoningsprocessen för döva samt till andra utgifter som direkt anknyter till processen

2) till utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 2 årsverken och till kommissionens arvoden.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas utgifter för främjande och genomförande sannings- och försoningsprocessen för döva.

2023 budget 438 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	19 000 000
2022 budget	19 000 000
2021 bokslut	15 998 123

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Till uppgifterna för avdelningen för ägarstyrning hör beredning och verkställighet av statens allmänna ägarpolitik och ägarstyrning, ägarstyrning av de statligt ägda bolag som lyder under ett ministerium samt samordning av ministeriernas praxis för ägarstyrning och av samarbetet mellan ministerierna.

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till förvärv av aktier och till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag samt till finansiering i form av eget kapital utan aktieteckning av bolag som i sin helhet ägs av staten, såsom till en placering i fonden för inbetalt fritt eget kapital

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för att teckna i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) avsedda särskilda rättigheter som berättigar till aktier såsom konvertibla obligationer, eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet

4) till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom lån som saknar förfallodag och för vilka säkerhet inte krävs, inklusive sådana skuldebrevslån som i IFRS-bokslutet betraktas som egetkapitalinstrument samt kapitallån och andra motsvarande lånearrangemang samt till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) med förfallodag.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på sådana avtalsvillkor i köpbrevet som gäller prisjusteringar eller ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarerna.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	5 700 000
2022 II tilläggsb.	212 000 000
2022 budget	5 700 000
2021 bokslut	355 700 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten föreskrivits genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 35 635 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 35 456 825 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovannämnda understöd. Av anslaget får 178 175 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

2023 budget	35 635 000
2022 budget	35 635 000
2021 bokslut	35 635 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Till justitiekanslern i statsrådets kärnuppgifter hör att säkerställa skyddet av de grundläggande värderingar och principer för Finlands konstitution som anges i 1 § i grundlagen (tryggandet av människovärdets okränkbarhet och den enskilda människans frihet och rättigheter samt främjandet av rättvisa i samhället) samt tillgodoseendet av skyddet av statsskickets grundläggande principer demokratin och rätten till inflytande, rättsstatsprincipen samt parlamentarismen och domstolarnas oberoende liksom de grundläggande fri- och rättigheterna. Målet är att den laglighetsövervakning som utövas av justitiekanslern är verkkningsfull, högklassig, snabb och rätttidig. I justitiekanslerns laglighetsövervakning används och kombineras olika verksamhetsformer på ett ändamålsenligt sätt, varvid de olika metoderna för laglighetsövervakning utgör en enhetlig och konsekvent helhet.

I justitiekanslerns verksamhet har man under de senaste åren betonat laglighetsövervakningens strukturella perspektiv i syfte att öka laglighetsövervakningens genomslagskraft. Reformen av uppgiftsfördelningen mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman (RSv 40/2022 rd) framhäver ytterligare det strukturella och initiativtagande perspektivet när det gäller justitiekanslerns laglighetsövervakning samt ställer nya krav på laglighetsövervakningen.

Anhopningen av arbete till följd av covid-19-epidemin beräknas lätta under innevarande år. Justitiekanslerns laglighetsövervakningsarbete ökar för närvarande avsevärt på grund av plötsliga externa förändringar i verksamhetsmiljön när det gäller säkerhetsfrågor. Anhopningen av arbete ser således inte ut att lätta som helhet. Därtill anvisas justitiekanslern nya uppgifter inom ramen för det projekt för skydd för visseblåsare som är under beredning och som grundar sig på EU-lagstiftningen. Avsikten är att en proposition om detta ska överlämnas till riksdagen i samband med budgetpropositionen. De nya uppgifter som konstaterats förutsätter en ökning av justitiekanslersämbetets personalresurser (5 årsverken). Tilläggsresurser behövs för mottagande av anmälningar och för överföring av anmälningar till behöriga myndigheter, för allmän information, rådgivning, utbildning, övervakning av anmälningsförfarandet och för årlig rapportering till EU.

Kontrollen av beslutsfattandet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
statsrådets allmänna sammanträden	109	70	70
presidentföredragningar	36	30	30
granskade föredragningslistor	2 130	2 000	2 000

Samtliga föredragningslistor för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningarna för republikens president granskas på förhand, och justitiekanslern är närvarande vid sammanträdena och vid regeringens överläggningar och aftonskolor. Dessutom granskas protokollen från sammanträdena. Antalet ärenden som årligen behandlas vid sammanträdena varierar under valperioden. Som ett led i övervakningen av statsrådet granskades vid ämbetet 1 715 ärenden 2021 som behandlats vid statsrådets allmänna sammanträde och 415 ärenden som behandlats vid föredragning för republikens president. Justitiekanslern övervakar dessutom i efterhand statsrådets och republikens presidents beslutsfattande och beredningen av det genom att behandla klagomål som gäller beslutsfattandet.

Kontrollen av lagberedningen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
utlåtanden till ministerierna	116	100	100
förhandsgranskningar	33	50	50
sakkunniguppdrag i riksdagen	19	30	30

Justitiekanslern övervakar lagligheten samt efterlevnaden av principerna för god lagberedning, inklusive att de grundläggande fri- och rättigheterna och människorättsförpliktelseerna beaktas på behörigt sätt vid lagberedningen. Antalet utlåtanden har ökat under de senaste åren. Det årliga antalet utlåtanden, förhandsgranskningar och sakkunniguppdrag beror på hur ministeriernas författningsberedning framskrider samt på författningarnas samhälleliga och juridiska betydelse.

Klagomål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
inkomna	2 304	2 500	2 500
avgjorda	2 373	2 500	2 500

Antalet klagomål varierar från år till år. Strävan är dock att varje år avgöra åtminstone lika många klagomål som det har kommit in.

År 2021 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 9,5 % av de klagomål som krävt utredning. Reformen av uppgiftsfördelningen mellan de högsta laglighetsövervakarna leder till att behandlingen av klagomål i vissa ärendegrupper överförs till riksdagens justitieombudsman, vilket minskar antalet klagomål som kräver utredningsåtgärder av justitiekanslern. Som helhet beräknas antalet ärenden som kommer till justitiekanslern för behandling dock inte minska avsevärt. Om det är motiverat att ett klagomål som i princip hör till justitieombudsmannen tas till behandling av justitiekanslern på grund av en strukturell fråga i ärendet, överförs ärendet inte till justitieombudsmannen. Denna typ klagomål är ägnade att öka den genomsnittliga svårighetsgraden när det gäller de ärenden som behandlas av justitiekanslern.

Egna initiativ och laglighetskontrollbesök

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
egna initiativ	18	20	20
laglighetskontrollbesök	4	10	15

De egna initiativen föranledde sammanlagt 41 påföljder år 2021. Målet är att rikta in de egna initiativen och gransknings- och övervakningsverksamheten på strukturella frågor som är väsentliga med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, rättvisa rättegångar samt kravet på god förvaltning. Det strukturella perspektivet i egna initiativ kräver mycket arbete.

Granskning av straffdomar

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
granskning av straffdomar	3 930	4 000	4 000

År 2021 utreddes 65 ärenden närmare på basis av granskningen av straffdomar. I ärendegruppen avgjordes 73 ärenden, varav domstolarna påfördes en påföljd i 57 ärenden. Till högsta domstolen lämnades 5 framställningar om återbrytande av dom.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av domare

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
anhängiggjorda	31	40	40
avgjorda	44	40	40

Hovrätterna ska underrätta justitiekanslern om sådana omständigheter i underrätternas verksamhet som de fått kännedom om och som kan leda till att tjänsteåtal väcks i hovrätten. Justitiekanslern har därtill bett polisen meddela om ärenden som gäller en domares misstänkta lagstridiga förfarande vid tjänsteutövning och som kommit för undersökning hos polisen. Också åklagarna är skyldiga att informera ifall ett sådant ärende eller en anmälan om ett sådant ärende kommer till åklagaren. År 2021 gavs en påföljd i 13 ärenden. I ett mål ansöktes det dessutom om återbrytande av dom hos högsta domstolen.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
anhängiggjorda	15	20	20
avgjorda	18	20	20

Justitiekanslern har bett polisen meddela om ärenden som gäller misstanke om tjänstebrott som begåtts av åklagare som kommit för undersökning. Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare kommer till justitiekanslern för behandling också genom att de har anmälts till justitiekanslern av riksåklagarens byrå. År 2021 påfördes en påföljd i ett ärende.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
inkomna	744	800	800
undersökta	740	800	800

Inom ramen för tillsynen granskas beslut som fattats av den tillsynsnämnd som finns i samband med Finlands Advokatförbund och av rättegångsbiträdesnämnden. Justitiekanslern har rätt att söka ändring i beslutet. Målet är att upprätthålla förtroendet för tillsynssystemets funktion och att

trygga rättssäkerheten och den möjlighet att få tillförlitliga och kvalitativa juridiska tjänster som ingår i rättssäkerheten. Justitiekanslerns tillsyn över domare och åklagare kan ofta också vara för- enad med tillsyn över advokater och överföring av ärenden till tillsynsmyndigheten.

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 365 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om genomförande av direktiv 2019/1937/EU om skydd för vis- selblåsare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visse- lblåsare	500
Lönejusteringar	63
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-15
Sammanlagt	548

2023 budget	4 365 000
2022 II tilläggsb.	35 000
2022 budget	3 817 000
2021 bokslut	3 912 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2023 budget	700 000
2022 budget	700 000
2021 bokslut	537 290

66. (23.90.61) Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för mot- verkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 860 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av deltagaravgifter, finansiella bidrag och motsvarande utgif- ter enligt 12 § i lagen om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot.

Förklaring: Huvuduppgifter för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybrid- hot är forskning och analys, utbildning och övningar, utveckling av doktriner och koncept, sprid- dande av bästa praxis, identifiering av samarbetsätt och samarbetsmöjligheter samt produktion

av information till stöd för beslutsfattande som gäller EU:s svarande på hybridhot. Av anslaget betalas Finlands finansiella bidrag till kompetenscentrets verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet deltagande stater	120
Sammanlagt	120

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	1 860 000
2022 budget	1 740 000
2021 bokslut	1 620 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att stärka Finlands internationella ställning, trygga vår självständighet och territoriella integritet, stärka Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd och upprätthålla ett fungerande samhälle. Utrikes- och säkerhetspolitiken ska bygga på goda bilaterala förbindelser, aktiv påverkan inom Europeiska unionen (EU) och effektivt multilateralt samarbete grundat på respekt för och stärkande av internationell rätt. Den centrala värdegrunden för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är arbete för de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, demokrati, frihet, tolerans och jämställdhet i all internationell verksamhet.

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit en grundläggande förändring i Finlands och Europas omvärld och säkerhetspolitiska omgivning. Den ryska invasionen bryter grovt mot internationell rätt och utgör ett allvarligt hot mot internationell fred och säkerhet. Den ryska invasionen har lett till en omfattande humanitär kris och till flyktingskap. Rysslands invasion av Ukraina har långvariga konsekvenser för den säkerhetspolitiska miljön i Europa och i Finlands närområden. Rysslands krav på att ändra den europeiska säkerhetsordningen ifrågasätter OSSE:s grundprinciper. Den ökade spänningen försvagar också säkerhetssituationen och dess förutsägbarhet i Östersjöområdet.

Till följd av en säkerhetspolitisk omvärdering har Finland beslutat att ansöka om medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). Ett finskt Natomedlemskap både ökar säkerheten för Finland i den förändrade omvärlden och stärker stabiliteten och säkerheten i Östersjöområdet och Nordeuropa. Finlands starka försvarsförmåga och resiliens stärker också Nato och alliansens kollektiva försvar. Ett medlemskap i försvarsalliansen Nato skulle innebära att Finland blir en del av Natos kollektiva försvar och omfattas av säkerhetsgarantierna enligt artikel 5 i Nordatlantiska fördraget. Ett Natomedlemskap ger Finland möjlighet att vara med och fatta beslut om säkerhetspolitiska frågor som är centrala för Finland.

När det gäller yttre förbindelser är Europeiska unionen Finlands viktigaste referensram, kanal för påverkan samt värde- och säkerhetsgemenskap. Finland reagerar på Rysslands invasion som en del av unionen. I en instabil internationell omvärld blir ett övergripande samarbete mellan de nordiska länderna allt viktigare. Konsekvenserna av den ryska invasionen avspeglas inte bara på säkerheten utan i stor utsträckning också på den globala utvecklingen. Rysslands invasion av Ukraina påverkar Finlands och Rysslands bilaterala relationer och samarbetsmöjligheter.

Rysslands invasion av Ukraina inverkar också på de redan spända relationerna mellan stormakterna. Kinas positionering när det gäller den ryska invasionen kommer att påverka Kinas internationella ställning. Afrika får ökad betydelse som granne och strategisk partner till EU, och samarbetet måste utvecklas. Att främja stabiliteten i Mellanöstern förblir en faktor som påverkar Europa. På grund av det förändrade säkerhetsläget krävs det att vi särskilt följer utvecklingen i Europas östra grannskap. Den arktiska regionens geopolitiska, miljörelaterade och ekonomiska betydelse fortsätter att öka.

Globala utmaningar såsom klimatförändringen, pandemier och omvälvningen i den tekniska utvecklingen påverkar vår omvärld som självständiga fenomen. Klimatavtalet från Paris och Agenda 2030 som sätter målen för hållbar utveckling ger grunderna för de närmaste årens internationella samarbete och för Finlands agerande. De ökade utmaningarna för den globala utvecklingen till följd av klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och covid-19-pandemin försvårar uppnåendet av de mål för hållbar utveckling som fastställts i Agenda 2030. Utvecklingsländerna är en viktig del av den internationella lösningen för att uppnå hållbar utveckling. Samtidigt ökar behovet av humanitärt bistånd. Globala frågor som gäller tryggad livsmedelsförsörjning och energi- och naturresurseffekter kommer att vara centrala.

Återhämtningsfinansieringen efter pandemin, såsom EU:s återhämtningsinstrument, erbjuder nya möjligheter att stödja en hållbarare utveckling och handelsekonomiskt samarbete. Den tilltagande protektionismen, misstron mot globala produktionskedjor och det kritiska förhållningssättet till den multilaterala handelspolitiken är en utmaning för det internationella handelssystemet och för Världshandelsorganisationens (WTO) verksamhet. För att EU ska kunna bevara sin konkurrenskraft måste unionen bättre än hittills kunna ingripa i olika slags snedvridningar av marknaden. Förändringarna i det allmäneuropeiska läget och de omfattande sanktionerna till följd av Rysslands invasion av Ukraina inverkar avsevärt på arbetsfältet för internationell handel.

Samhälleliga effektmål

De samhälleliga effektmålen inom förvaltningsområdet är 2023

- Utrikesförvaltningen främjar Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd
- Utrikesförvaltningen främjar genomförandet av Agenda 2030 och arbetar för att bekämpa klimatförändringen
- Utrikesförvaltningen främjar det regelbaserade internationella systemet
- Utrikesförvaltningen arbetar för att stärka de mänskliga rättigheterna, jämlikheten, demokratin och rättsstatsutvecklingen
- Utrikesförvaltningen arbetar för öppna ekonomiska förbindelser som främjar Finlands tillväxt, och stöder finländska företags deltagande i internationell handel och värdekedjor.

Jämställdhet mellan könen

Ett centralt mål för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att systematiskt främja jämställdheten mellan könen och tillgodoseendet av flickors och kvinnors rättigheter. Garanterandet och främjandet av jämställdheten mellan könen samt förbudet mot diskriminering på grund av kön är också en skyldighet som grundar sig på de människorättskonventioner som gäller i Finland och på EU-rätten.

Den periodiska rapporteringen om och uppföljningen av verkställigheten av de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter hör till utrikesministeriets uppgifter. Finland arbetar för att Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, dvs. Istanbulkonventionen, ska godkännas i så många länder som möjligt. Finland stöder att EU ska anslutas till Istanbulkonventionen.

Finland främjar stärkandet av kvinnors deltagande i militär krishantering bl.a. genom att stödja utbildning för och rekrytering av kvinnliga fredsbevarare. FN:s mål är att 15 % av fredsbevararna och 25 % av militärobservatörerna ska vara kvinnor före 2028. Andelen kvinnor som tjänstgör inom den militära krishanteringen utgör ca 5 % av alla finländska fredsbevarare och 20 % av militärobservatörerna. Målet är att öka kvinnornas deltagande till ca 7 % på väg mot FN:s mål. Över 40 % av experterna inom civil krishantering är kvinnor.

Finlands fredsmedlingsverksamhet främjar genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet). Vid beredningen av den fjärde nationella handlingsplanen "Kvinnor, fred och säkerhet" beaktas de observationer som ingår i den slutliga utvärderingsrapporten om den gällande handlingsplanen. Med de anslag som anvisats för fredsmedling främjas kvinnors deltagande i fredsprocesser och stöds arbetet i nätverken för kvinnliga fredsmedlare i Finland, i Norden och på internationell nivå.

Ett av Finlands primära mål i utvecklingspolitiken är att stärka flickornas och kvinnornas rättigheter och ställning. Detta syns bland annat i Finlands finansiering av FN-organisationer och civilsamhällesorganisationer och i Finlands landprogram. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter stöds med utvecklingssamarbetsanslag till ett belopp av uppskattningsvis 376 miljoner euro.

För att stärka könsperspektivet i utvecklingssamarbetet siktar Finland i enlighet med EU:s handlingsplan stegvis till att 85 % av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål och att jämställdhetsperspektivet ska integreras i allt utvecklingssamarbete. År 2023 ingår mål som främjar jämställdheten mellan könen i ca 50 % av de nya projekt som finansieras med utvecklingssamarbetsanslag.

Hållbar utveckling

Utrikesministeriet verkställer statsrådets redogörelse om hållbar utveckling framför allt när det gäller Finlands globala ansvar. Finlands utrikespolitik som helhet främjar hållbar utveckling. Verksamhetens samstämmighet förbättras i samarbete mellan alla förvaltningsområden. Utrikesministeriet arbetar aktivt för att målen för FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling ska uppnås samt främjar verkställigheten av klimatavtalen och deltar i det internationella samarbetet för att motverka klimatförändringen och främja anpassningen till den. I sin utvecklingspolitik stöder Finland utvecklingsländernas förmåga att uppnå målen för hållbar utveckling, även genom information om Finlands erfarenheter och praxis. Utrikesministeriet agerar i sin egen utvecklingspolitik och EU-påverkan så att privat finansiering och företag involveras i investeringar i hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Också inom EU:s handelspolitik ges stöd för lösningar och riktlinjer som främjar uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Utrikesministeriet främjar hållbar utveckling också genom att inom exportfrämjandet stödja exporten av lösningar för grön omställning och digitalisering. Utrikesministeriet stöder också förutsättningarna för hållbar utveckling med hjälp av civil krishantering, fredsbyggande och fredsmedling.

I budgetpropositionen för 2023 främjas koldioxidneutralitetsmålet globalt inom utrikesministeriets förvaltningsområde med uppskattningsvis ca 364 miljoner euro, vilket ungefär motsvarar nivån 2022. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är tryggad livsmedelsförsörjning, tillgång till vatten och energi samt hållbar användning av naturresurser stöds med utvecklingssamarbetsmedel till ett belopp av uppskattningsvis 288 miljoner euro. Projekt och program som stöder FN:s mål för hållbar utveckling stöds med finansiella investeringar inom utvecklingssamarbetet till ett belopp av 130 miljoner euro. Avsikten är att cirka 75 % av de finansiella investeringarna riktas till klimatfinansiering. Med det anslag på 10 miljoner euro som anvisats för höjning av Finnfunds kapital stöds klimatprojekt till ett belopp av uppskattningsvis 5 miljoner euro. Utrikesministeriet arbetar också för att stärka forsknings- och innovationsverksamheten. Dessutom stöds andra projekt som stöder koldioxidneutralitetsmålet med medel ur andra anslag under huvudtiteln.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
24.30.50	<i>Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab</i> — annan fullmakt	268,19	268,19
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete</i> (reservationsanslag 3 år) — utvecklingssamarbetsfullmakt — annan fullmakt (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	596,02	397,49
24.30.89	<i>Utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar</i> (reservationsanslag 3 år) — utvecklingssamarbetsfullmakt	150,00	150,00
		10,00	-

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

		År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 € %	
01.	Utrikesförvaltningen	285 089	289 420	279 314	-10 106	-3
01.	Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	251 655	262 367	256 089	-6 278	-2
20.	Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	2 987	1 896	1 005	-891	-47
29.	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	12 962	13 857	14 220	363	3
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	17 485	11 300	8 000	-3 300	-29
10.	Krishantering	52 595	75 678	71 778	-3 900	-5

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanterings- styrkor (förslagsanslag)	34 707	53 080	50 680	-2 400	-5
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	16 073	18 248	19 248	1 000	5
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	1 814	4 350	1 850	-2 500	-57
30. Internationellt utvecklingssamarbete	912 989	849 575	855 902	6 327	1
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66. Egentligt utvecklings- samarbete (reservationsanslag 3 år)	770 259	706 845	713 212	6 367	1
67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 000	2 960	-40	-1
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000	10 000	10 000	—	0
89. Utvecklingssamarbete i form av lån och investering- ar (reservationsanslag 3 år)	129 730	129 730	129 730	—	0
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	97 866	106 549	111 168	4 619	4
20. Samarbete med Östersjö- området, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	4 400	4 800	3 000	-1 800	-37
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	—	—	1 569	1 569	0
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 607	2 441	1 641	-800	-33
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	18	45	45	—	0
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	92 145	98 463	104 113	5 650	6

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
87. Kapitaltillskott till Instex S.A.S (reservationsanslag 3 år)	300	300	300	—	0
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-604	500	500	—	0
Sammanlagt	1 348 538	1 321 222	1 318 162	-3 060	0

Det totala antalet
årsverken¹⁾

1 414 1 492 1 506

¹⁾ Enligt uppskattning uppgår 2023 antalet anställda inom militär krishantering till högst ca 400 årsverken, antalet anställda som är sakkunniga inom civil krishantering till ca 140 personer och antalet anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet till cirka 946 personer. För skötseln av ordförandeskapet i OSSE kan visstidsanställd tilläggspersonal motsvarande högst 12 årsverken anställas.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen betjänar hela statsförvaltningen, allmänheten, företag, organisationer, medierna och andra samarbetspartner. Utrikesförvaltningen stöder sig på ett omfattande nätverk av beskickningar. En omvärld i förändring kräver att utrikesförvaltningen har framsyn, följer upp, analyserar, kommunicerar och använder resurserna smidigt. Centrala verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer och resultatrik strategisk kommunikation. Utrikesförvaltningen utnyttjar i allt högre grad digitala lösningar i sin verksamhet.

Finland är ordförande för Barentsrådet (BEAC) 2021—2023, ordförande och värdland för Antarktisfördragets konsultativa möte 2023, ordförande för Östersjöstaternas råd (CBSS) 2023—2024 och medlem av FN:s råd för mänskliga rättigheter 2022—2024 samt förbereder sig för ordförandeskapet i OSSE 2025.

Verksamhetens resultat

Utrikesförvaltningen sätter för 2023 följande preliminära resultatmål, som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Vi stärker Finlands internationella ställning och säkerhet i ett föränderligt världspolitiskt läge. Målet är ett sammansvetsat, starkt och handlingskraftigt EU som stöder sig på sina värden, har förmåga att lösa globala problem och främja sina egna mål.

— Vi stöder konsekvent det multilaterala regelbaserade systemet och samarbetet och agerar för att stärka folkkrätten, demokratin, rättsstaten och de mänskliga rättigheterna, särskilt kvinnors och flickors rättigheter. Vi arbetar för upprätthållandet och utvecklingen av det multilaterala regelbaserade handelssystemet.

- Vi arbetar för att genomdriva Finlands Natomedlemskap. Vi förbereder oss för medlemskapet genom att fördjupa partnerskapet med Nato och bygga upp den beredskap som medlemskapet förutsätter.
- Vi fördjupar det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet med Sverige och utökar samarbetet med Norge. Vi främjar stabilitet i Östersjöområdet och den arktiska regionen och fortsätter fördjupa det nordiska samarbetet.
- Vi genomför en målinriktad utrikespolitik i klimatfrågor och stöder bekämpningen av klimatförändringen och anpassningen till den. Klimatförändringen och den biologiska mångfalden ses som en helhet
- Vi utövar en människorättsbaserad utvecklingspolitik som undanröjer fattigdom och minskar ojämlikhet
- Vi deltar i förebyggandet av konflikter och i fredsmedling och fredsbyggande samt i internationell krishantering. Vi främjar det internationella samarbetet när det gäller beredskap inför allt mer varierande säkerhetshot, inklusive säkerhetshot i samband med utvecklingen av ny teknik, hybrid- och cyberpåverkan och bekämpning av terrorism.
- Vi arbetar för att stärka det internationella systemet för vapenkontroll. Vi satsar på efterlevnaden av vapenkontrollavtal och förtroendeskapande åtgärder i synnerhet i Finlands närområden.
- Vi stärker ytterligare relationerna med centrala europeiska partner och med Förenta staterna. Vi upprätthåller täta och fungerande relationer med Kina inom ramen för EU:s politiska riktlinjer. Vi intensifierar relationerna med tillväxtekonomierna i Asien. Vi breddar och fördjupar våra relationer med Afrika i enlighet med Afrikastrategin.
- Vi upprätthåller de samarbetskanaler med Ryssland som behövs inom de bilaterala relationerna bland annat kring gränssäkerhet, brottsbekämpningssamarbete, migration, transporter och försörjningsberedskap, så långt sanktionerna tillåter.
- Vi kartlägger nya exportmarknader och svarar på företagens behov av stödtjänster för export i samarbete med övriga statliga aktörer i Team Finland-nätverket. Vi arbetar för att finländska aktörer ska få delta i projekt som genomförs med hjälp av EU-finansiering och annan internationell finansiering.
- Vi effektiviserar hanteringen vid utrikesministeriet och vid beskickningarna av sådana inreseärenden som utrikesförvaltningen ansvarar för, i synnerhet ärenden som gäller arbetskraftsinvandring
- Vi ökar Finlands inflytande och arbetar för att Finlands mål ska uppnås genom systematisk kommunikation och arbete med Finlandsbilden
- Vi utvecklar de färdigheter inom förvaltningsområdet som gäller informations-, hybrid- och cybersäkerhet genom att förbättra de tekniska och funktionella förutsättningarna för att upptäcka och förhindra hot mot den digitala säkerheten i fråga om verksamheten inom förvaltningsområdet.

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 256 089 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av forskningsstipendier som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde
 2) till betalning av utgifter som föranses av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för serviceplattformen Virtual Finland (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Som ett led i RRF pelare 2 "Genom digitalisering och dataekonomi stärks produktiviteten och tryggas tillgången till tjänster för alla" skapas en digital serviceplattform Virtual Finland, som gör det möjligt att integrera servicekedjor från den offentliga och den privata sektorns tjänster till kunder som kommer till Finland, såsom företag, arbetstagare, studerande och turister, samt att främja exporten av tjänster. Med inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument finansieras 2023 den gemensamma plattformen och integreringen av serviceprocessen på plattformen med sammanlagt 1 000 000 euro. Projektet stöder digitaliseringsmålet fullt ut.

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2023 (euro)

Ministerium	79 376 000
Omkostnader	10 550 000
Personalkostnader	68 826 000
Beskickningarna, 93 verksamhetsställen¹⁾	146 815 000
Omkostnader ²⁾	69 056 000
Personalkostnader	77 759 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	29 898 000
Sammanlagt	256 089 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 30, Öst 7, Asien och Amerika 29, Afrika och Mellanöstern 22 samt ständiga representationer och särskilda representationer 5 verksamhetsställen.

²⁾ Dessutom används enligt uppskattning sammanlagt 1 000 000 euro av anslagen under moment 24.30.66 till utvecklings-samarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildnings- och dagvårdsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, utrustningsersättning samt flyttningersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för informations- och fastighetsförvaltning samt säkerhet och utbildning såväl i ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas nettobudgeterade omkostnader.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 prognos	2023 mål
Årsverken	2 280	2 438	2 457
— Utrikesministeriet	849	886	896
— Utrikesrepresentationen	565	606	615
— Lokalt anställda	866	946	946
Arbetsstillfredsställelseindex	3,8	3,7	3,7
Pensioneringsålder	65,5	66	66
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,0	5,0	5,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	249 005	275 626	273 779
Bruttoinkomster	13 353	13 259	17 690
Nettoutgifter	235 652	262 367	256 089
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	32 910		
— överförs till följande år	48 914		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 697	7 438	11 610
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	2 250	20 000	8 500
Intäkter sammanlagt	9 947	27 438	20 110
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	11 027	13 399	13 765
— andel av samkostnader	25 788	18 832	20 824
Kostnader sammanlagt	36 815	32 231	34 589
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-26 868	-4 793	-14 479
Kostnadsmotsvarighet, %	27	85	58

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Cybersäkerhetsprojekt (cyber)	350
Främjande av livsmedelsexport (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 000
Genomförande av cyberprojekthelheter på projektnivå (3 årsv.) (cyber)	346
Informationssystemlösningar som krävs för visering för längre vistelse (nationellt D-visum) (RRF pelare 3)	-3 110
Informationssäkerhet och övriga personalutgifter (regeringsprogr. 2019)	200
Interoperabla informationssystem på EU-nivå (EU Interoperability)	1 300
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring från moment 30.40.21, 33.01.01, 35.01.01)	84
Orbis-databas för exportkontroll och sanktionshantering, årliga driftskostnader	100
Ordförandeskap i OSSE 2025; utgifter för fast anställd personal	992
Organisering av utrikesministeriets arkiv (överföring till moment 23.01.01)	-265
Rättsstats- och demokratiuppgifter (överföring från moment 24.30.67)	40
Serviceplattformen Virtual Finland (RRF pelare 2)	-2 000
Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring från moment 24.30.66)	300
Specialsakkunnig inom livsmedelsbranschen vid Finlands ambassad i Peking (överföring från moment 30.20.47)	300
Specialsakkunnig inom livsmedelsexport vid Finlands ambassad i Seoul (överföring från moment 30.20.47)	300
Specialsakkunnig inom räddningsverksamhet och krisberedskap vid Finlands ständiga representation i EU (överföring från moment 26.01.01)	36
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.30.66)	-68
Stärkande av hanteringen av inreseärenden vid beskickningarna och ministeriet (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 000
Stärkande av utrikesrepresentationen, anläggningskostnader (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 273
Temporär höjning av resurser för uppehållstillståndsprocesserna	-375
Uppgifter i anslutning till sanktioner och exportkontroll (5 årsv.)	495
Utveckling av utrikesförvaltningens informationssäkerhetslösningar (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-900
Lönejusteringar	2 018
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-968
Resebesparing	-2 180
Sammanlagt	-6 278

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	256 089 000
2022 II tilläggsb.	2 415 000
2022 budget	262 367 000
2021 bokslut	251 655 000

20. *Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 1 005 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands
- 2) till betalning av investeringsutgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av staten ägda kultur- och vetenskapsinstitutsfastigheter utomlands är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Hysesinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Grundlig renovering av Villa Lante	-900
Hyresförändringar	9
Sammanlagt	-891

2023 budget	1 005 000
2022 budget	1 896 000
2021 bokslut	2 987 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 14 220 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	363
Sammanlagt	363

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	14 220 000
2022 budget	13 857 000
2021 bokslut	12 961 744

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler

2) till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Utrikesministeriets investeringsplan omfattar 2023 ca 35 projekt för grundlig renovering eller reparation i fastigheter som ägs eller hyrs av utrikesministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkande av utrikesrepresentationen och ändringar i fastigheterna, anläggningskostnader (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-3 300
Sammanlagt	-3 300

2023 budget	8 000 000
2022 budget	11 300 000
2021 bokslut	17 485 000

10. Krishantering

Förklaring: I överensstämmelse med regeringsprogrammet lägger den finska utrikespolitiken allt starkare fokus på konfliktförebyggande, fredsmedling och fredsbyggande. Finland fortsätter att delta i internationell krishantering i enlighet med prioriteringarna i regeringsprogrammet och den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen. I arbetet beaktas också den parlamentariska krishanteringskommitténs rekommendationer för att utveckla krishantering. Finland betonar det övergripande perspektivet inom krishantering med beaktande av beröringspunkterna mellan militär och civil krishantering samt fredsmedling, humanitärt bistånd och utvecklings-samarbete. Det är även i fortsättningen viktigt för Finland att säkerställa tillräckligt deltagande i både militär och civil krishantering. När det gäller snabba förändringar i det internationella säkerhetsläget måste det finnas beredskap att hantera dessa även genom krishantering. Deltagande i internationell militär krishantering stärker även den nationella prestationsförmågan och de nationella färdigheterna. I Finlands verksamhet betonas stödandet av krisområdenas egna säkerhetsstrukturer och rättsstatsutvecklingen samt utbildningen av säkerhetsaktörer.

Enligt uppskattning kommer det att finnas högst ca 400 avlönade anställda i militära krishanteringsinsatser 2023. Enligt uppskattning anställs 2023 ca 140 sakkunniga för civil krishantering. När det gäller deltagandet i militär krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Libanon (Unifil) och Irak (Operation Inherent Resolve, OIR), men Finland deltar också i insatser på andra områden, bl.a. i Kosovo, Medelhavsområdet och Afrika. När det gäller deltagandet i civil krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Ukraina, Georgien, Irak och Somalia. Finland deltar i FN:s fredsbevarande operationer med ca 20 poliser. Finlands deltagande koncentreras till de insatser som har störst betydelse med tanke på de utrikes- och säkerhetspolitiska målen och där man genom Finlands insats kan uppnå särskilt mervärde och verkningsfullhet. Finlands deltagande i civil krishanteringsverksamhet sker huvudsakligen genom EU:s insatser.

När det gäller fredsmedling breddas det finländska deltagandet i FN:s och andra fredsmedlings- och dialogprocesser. Från att ha fokuserat på finansiering av enskilda projekt styrs verksamheten mot aktivare påverkan för främjande av fred. Målet är också att stärka de finländska fredsmedlingsaktörernas nätverksbaserade arbetssätt. I överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” arbetar Finland för att kvinnor ska bli delaktiga i fredsprocesser, med betoning på kvinnors och flickors rättigheter. Ungas roll i fredsprocesser är ett växande fokusområde i Finlands fredsmedlingsverksamhet i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2250 ”Unga, fred och säkerhet”.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 680 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg och utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av ekonomiskt stöd till internationella krishanteringsinsatser
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av ett nationellt kort för krishanteringsveteraner
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 27.30.20.

Dispositionspan (euro)

04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	2 180 000
05.	Gemensamma utgifter	6 569 000

Dispositionsplan (euro)

09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	10 460 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 234 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	17 130 000
15.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	1 405 000
16.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	1 287 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	7 373 000
23.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak	775 000
24.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen Irini	1 671 000
25.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	596 000
Sammanlagt		50 680 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland planerar att delta i 2023.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 50 280 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 400 000 euro. Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten.

Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringen budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Materiel och ammunition för rotationsutbildningen (överföring till moment 27.30.20)	-2 400
Sammanlagt	-2 400

2023 budget	50 680 000
2022 II tilläggsb.	-2 500 000
2022 budget	53 080 000
2021 bokslut	34 707 327

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 248 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet

2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörsverksamhet

3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen

4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering

5) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

01.	Civil krishantering	18 948 000
02.	Valobservatörer	300 000
Sammanlagt		19 248 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. På denna anslagsnivå kan Finland sända ca 140 sakkunniga till insatserna.

Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 18 248 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 000 000 euro. På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkande av den civila krishanteringen (regeringsprogr. 2019)	1 000
Sammanlagt	1 000

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2023 budget	19 248 000
2022 budget	18 248 000
2021 bokslut	16 072 980

66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för stärkande av sådan fredsmedlingsverksamhet och därtill relaterad kapacitet i vilken Finland deltar

2) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder fredsmedling

3) till betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna

4) till statsunderstöd för projekt som stöder fredsfrämjande

5) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till fredsmedling.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Fredsmedling är en del av den övergripande krishanteringen. Finlands mål är att främja fredsmedling på ett aktivt och konsekvent sätt. Finland stöder dialogprocesser som en del av fredsmedling, främjar lösningar på pågående konflikter och stärker fredsmedlingsverksamheten och kapaciteten för fredsmedling såväl nationellt som internationellt.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 300 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 550 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrande av kapaciteten för konfliktförebyggande, fredsmedling och fredsbygge (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-2 500
Sammanlagt	-2 500

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2023 budget	1 850 000
2022 budget	4 350 000
2021 bokslut	1 814 373

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: Målet för Finlands internationella utvecklingssamarbete är att avskaffa den extrema fattigdomen, minska ojämlikheten och tillgodose de mänskliga rättigheterna. Säkra levnadsförhållanden, mänskliga rättigheter och människors möjlighet att påverka sina angelägenheter, en tillräcklig inkomst och en god livsmiljö stärker också den internationella säkerheten, ekonomin och miljön.

Utvecklingspolitiken grundar sig på Agenda 2030 för hållbar utveckling. Finland bidrar till genomförandet genom att stödja utvecklingsländer i att uppnå de globala målen och genom att arbeta för nödvändiga förändringar i den globala omvärlden.

Till följd av covid-19-pandemin har extrem fattigdom och hunger i världen åter ökat samtidigt som många utvecklingsresultat riskeras. Utöver akut krishantering förutsätter återhämtningen betydande internationellt stöd, och Finland deltar i detta samarbete genom utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. Konsekvenserna av pandemin beaktas i planeringen när det gäller samtliga samarbetsformer. Inom det pågående samarbetet görs de omfördelningar som anses nödvändiga, så att de stöder samhällenas kristållighet och återhämtning efter pandemin.

Krisens konsekvenser för utvecklingsländernas ekonomier och samhällen är omfattande. De grundläggande principerna och fokusområdena i Finlands utvecklingspolitik uppskattas vara fortsatt viktiga även under och efter pandemin:

— att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning. Flickors och kvinnors rättigheter är en viktig prioritering i Finlands utvecklingspolitik. Detta syns bland annat i Finlands finansiering av FN-organisationer och icke-statliga organisationer och i Finlands landprogram.

— utbildning, Finland stärker sitt stöd för att lösa utbildningskrisen i utvecklingsländer

— utveckling av utvecklingsländernas ekonomier så att det skapas fler arbetsplatser och näringar och så att välfärden ökar. Finland anvisar medel för att stödja investeringar i utvecklingsländerna via Finnfund och andra kanaler

— välfungerande samhällen och demokrati, utveckling av skattesystemen i utvecklingsländer och stöd till demokrati och rättsstatsutveckling. Finland riktar sin finansiering till att stödja utvecklingsländernas beskattningsförmåga och ekonomiska kunnande

— stävjande av och anpassning till klimatförändringen, förbättrad livsmedelstrygghet och tillgång till vatten och förnybar energi samt hållbar användning av naturresurser, inbegripet skogar. Finland ska öka klimatfinansieringen integrerat i utvecklingsfinansieringen med iakttagande av Finlands andel av ansvaret för klimatfinansieringen enligt Parisavtalet. Ambitionen är att styra hälften av klimatfinansieringen till anpassning bland annat via internationella fonder och icke-statliga organisationer. Stödet i form av investeringar och lån fokuserar på klimatåtgärder.

Utvecklingssamarbetet har sin geografiska tyngdpunkt i Afrika. Finansieringen ska fokuseras på sådana FN-organisationer som har visat sig vara effektiva och nå resultat och till annat multilateralt utvecklingssamarbete koncentrerat till de områden Finland prioriterar.

Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete 2023 beräknas i denna budgetproposition ligga på ca 0,42 % av bruttonationalinkomsten. Utöver det egentliga utvecklingssamarbetet fortsätter stödet till sådana investeringar i utvecklingsländer som stärker hållbar utveckling genom finansiella investeringar och lån. Dessa medel används speciellt för att finansiera klimatåtgärder i enlighet med FN:s klimatavtal. Den andel som ska rapporteras som Finlands klimatfinansiering är uppskattningsvis ca 232 miljoner euro år 2023. På lång sikt siktar regeringen mot ett mål i enlighet med FN-åtagandet där 0,7 % av bruttonationalinkomsten (BNI) används för utvecklingssamarbete och 0,2 % av BNI används för stöd till de minst utvecklade länderna.

Verksamhetens resultat

Finlands utvecklingspolitik baserar sig på de mänskliga rättigheterna. För att stärka könsperspektivet i utvecklingssamarbetet siktar Finland i enlighet med EU:s handlingsplan stegvis till att 85 % av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål. Dessutom strävar man efter att integrera jämställdheten i allt utvecklingssamarbete. Finland uppmärksammar särskilt tillgodoseendet av rättigheterna för personer i särskilt sårbar ställning och för minoriteter samt dessa gruppers delaktighet i beredningen av utvecklingspolitiken. I allt samarbete främjas mer systematiskt än tidigare jämlikheten, en klimathållbar och utsläppsnål utveckling samt skyddet av miljön med betoning på tryggandet av den biologiska mångfalden. I främjandet av likabehandling är stärkandet av ställningen för personer med funktionsnedsättning ett av de genomgående målen för Finlands utvecklingspolitik.

Produktion och kvalitetsledning

— Nya finansieringsbeslut och internationellt påverkansarbete riktas i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet.

— Man reagerar snabbt på humanitära behov och finansieringen riktas till de ställen där behovet är störst. Nivån på det humanitära biståndet höjs under regeringsperioden. Finland strävar efter att säkerställa att humanitära aktörer beaktar människor i sårbar ställning på ett bättre sätt. Framför allt hanteringen av utdragna kriser kräver en sammanjämkning av fredsbygge, humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete.

— Finansieringsinstrumenten för den privata sektorn och investeringsfinansieringen till utvecklingsländer fortsätter. Finländska företags, civilsamhällesorganisationers, högskolors och offentliga institutioners möjligheter att stödja hållbar utveckling i samarbete med utvecklingsländer stöds

— Genom utvecklingsfinansieringen uppfyller man Finlands internationella åtaganden som gäller klimatfinansiering. Målet för verksamheten är att begränsa klimatförändringen och att stödja anpassningen till och beredskapen för den.

— Ett uppdaterat kvalitetssystem verkställs och genomförandet av det följs upp.

Funktionell effektivitet

— Man fortsätter att stärka utvecklingssamarbetets resultat och genomslag med hjälp av resultatstyrning. Samtidigt fortsätter man med det kunskapsbaserade beslutsfattandet och riskhanteringen samt mätningen, rapporteringen och utvärderingen av resultat och konsekvenser, bland annat genom att man tar i bruk de tillvägagångssätt som togs fram i reformen av verksamhetssätten inom utvecklingssamarbetet 2021, och utarbetar en rapport om utvecklingspolitikens resultat och genomslag.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2021 utfall ¹⁾	2022 prognos	2023 mål
Andelen prioriteringar inom Finlands utvecklingspolitik av de finansieringsbeslut och mål för påverkanstrategier som gäller utvecklingssamarbetet (%)	84	90	90
Det humanitära biståndets andel av utvecklingssamarbetet (%)	9	7	8
Värdet av det utvecklingssamarbete som främjar ett hållbart klimat (mn euro)	350	370	350
Andelen utvecklingssamarbete som främjar jämställdhet mellan könen (%)	50	40	50
Andelen utvecklingssamarbete som hänför sig till finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet och till utvecklingslån (mn euro)	140	140	140
Andelen utbetalningar till de minst utvecklade länderna (LDC) av BNI (%)	0,16	0,18	0,16

¹⁾ Utfallet 2021 har beräknats enligt förhandsuppgifter.

Utvecklingspolitiska prioriteringar 2023 (moment 24.30.66, uppskattning)

	Primärt mål (%)	Sekundärt mål (%)
1. Kvinnor och flickor	12	41

Utvecklingspolitiska prioriteringar 2023 (moment 24.30.66, uppskattning)

	Primärt mål (%)	Sekundärt mål (%)
2. Ekonomi och arbete	7	36
3. Utbildning och ett välfungerande samhälle	26	24
4. Klimatförändringar och naturresurser	14	25

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ¹⁾	2022
Anslag											
Sammanlagt	1 124,0	1 173,1	1 171,6	1 016,4	817,7	881,2	886,3	988,7	1 082,3	1 257,0	1 274,7
Utbetalningar	1 026,7	1 081,1	1 232,0	1 161,0	955,7	961,4	832,8	1 010,1	1 121,4	1 214,1	
andel i % av BNI	0,51	0,53	0,59	0,55	0,44	0,43	0,36	0,42	0,47	0,47	

¹⁾ Utbetalningarna och BNI-andelen är förhandsuppgifter.

Utgifter som räknas som statens utvecklingssamarbete 2023 enligt förvaltningsområde (1 000 euro),

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	710 341
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	206 216
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	17 894
Inom finansministeriets förvaltningsområde	195 238
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	5 800
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	184
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 525
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	37 120
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	2 496
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	609
Sammanlagt	1 177 423

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ingås så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna, tidigare ingångna förbindelser medräknat, får vara högst 168 188 000 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2023 budget	—
2022 budget	—
2021 bokslut	—

66. *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 713 212 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av utvecklingssamarbetet
- 2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte till löneutgifter, och till betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter
- 3) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunts specialriskfinansiering uppgående till högst 10 procent av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt i 3 § 4 mom. i lagen om aktiefonderna för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 150 000 000 euro. År 2023 får högst 1 500 000 euro av anslaget användas till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunts specialriskfinansiering
- 4) till betalning av utgifterna för ministeriets och Europeiska kommissionens samarbetsprojekt
- 5) till företag och andra sammanslutningar som verkar i Finland för finansiering av utvecklingsinnovationer inom ramen för plattformen Developing Markets Platform som administreras av Business Finland, i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse. Anslaget får inom ramen för Developing Markets Platform också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapspridning i Finland som bedriver offentlig forskning eller kunskapspridning
- 6) för finansiering av internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer till betalning av utgifter som orsakas av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 7) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast genom beslut av statsrådet om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och det grundar sig på landets begäran om bistånd. Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av uppgifter som gäller utvecklingssamarbete enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättnings deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från förvaltningsområdets moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter.

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt samarbete	222 911 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	192 704 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	28 691 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	58 311 000
5.	Humanitärt bistånd	92 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	5 695 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	2 050 000
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	87 950 000
9.	Räntestödsinstrument	22 900 000
Sammanlagt		713 212 000

¹⁾ I anslaget ingår sammanlagt 2 871 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Europeiska kommissionen och 1 500 000 euro för ersättning av förluster som orsakas av ministeriets och Finnfunds specialriskfinansiering.

Fullmakt

År 2023 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser som efter år 2023 förleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 397 485 000 euro.

Sådana förbindelser som avses i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) kan avges till Finnfund på villkor som statsrådet i övrigt har fastställt om ersättning av förluster i anslutning till specialriskfinansiering, så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelserna får vara högst 150 000 000 euro.

Förklaring:

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	24 900 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	271 600 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	28 655 000
5.	Humanitärt bistånd	43 500 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	830 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	-
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	10 000 000
9.	Räntestödsinstrument	18 000 000
Sammanlagt		397 485 000

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagd fr.o.m. 2023
Utvecklingssamarbetsfullmakt						
Förbindelser som ingåtts före år 2023	472 365	440 377	395 501	356 518	573 563	2 238 324
Förbindelser 2023	-	121 144	129 123	111 819	35 399	397 485
Utgifter sammanlagt	472 365	561 521	524 624	468 337	608 962	2 635 809

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga bistånd (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 222 911 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 24 900 000 euro under åren efter 2023.

Plan för fördelning för multilateralt utvecklingssamarbete, uppskattning (euro)

FN-organen	115 334 000
Världsbanksgruppen	60 034 000
Regionala utvecklingsbanker	27 313 000
Andra multilaterala organisationer	20 230 000
Ofördelat	-
Sammanlagt	222 911 000

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. Under punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet med de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (Unicef) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansmål som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 192 704 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 271 600 000 euro under åren efter år 2023.

Plan för fördelning för landskaps- och regionspecifikt utvecklingssamarbete, uppskattning (euro)

Afrika och Mellanöstern	104 100 000
Asien	47 050 000
Östeuropa och Centralasien	35 740 000
Övriga	2 943 000
Utgifter för samarbetsprojekt	2 871 000
Ofördelat	-
Sammanlagt	192 704 000

Grunden för allokeringen av anslagen är landprogrammen där samarbetet med partnerländerna anges. Finland bedriver bilateralt samarbete med följande partnerländer: Tanzania, Moçambique, Zambia, Etiopien, Kenya, Somalia, Afghanistan, Nepal och Myanmar. Finland stöder också följande länder och regioner: Mellanöstern (inkl. Irak, Syrien och närområdet), Palestinska området, Nordafrika, Eritrea, Ukraina och Centralasien. Under punkten i dispositionsplanen finansieras medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete mellan instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner, statsunderstöd för finländska eller internationella civilsamhällsorganisationer samt för företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser. Anslag kan också i enlighet med Finlands riktlinjer styras till humanitärt bistånd för hantering av utdragna kriser eller plötsliga kriser och katastrofer i länder eller regioner som är viktiga med tanke på verksamheten, samt för förebyggande av eller återhämtning från sådana kriser och katastrofer.

Anslagen används också vid beskickningarna för projekt för lokalt samarbete samt för betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

Samarbetsresultaten utvärderas via projektutvärderingar och mekanismen för landprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 28 691 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklingssamarbete och övriga utvecklingssamarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 58 311 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 28 655 000 euro under åren efter 2023.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras inom ramen för organisationer, program, fonder och institut för utvecklingsfinansiering som lyder under FN samt andra multilaterala organisatio-

ner utvecklingsinnovations- och företagspartnerskapsprogram, humanitär minröjning samt andra tematiska projekt än sådana som gäller enskilda länder eller regioner samt expertprogram som genomförs av internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

Under punkten i dispositionsplanen beviljas stöd för högskoleprogram samt statsunderstöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO).

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 92 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 43 500 000 euro under åren efter 2023.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationer, Internationella federationen Röda korset och Röda halvmånen samt inhemska humanitära biståndsorganisationer som certifierats av Europeiska kommissionen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpinsatser.

Resultaten av det humanitära biståndet följs med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklings-samarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 5 695 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 830 000 euro under åren efter år 2023.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ i fråga om sådan koherens mellan olika politikområden som främjar öppenheten och arbetet mot korruption, till den utvecklingsforskning som administreras av Finlands Akademi samt till projekt som stöder branschspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 2 050 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centrala evalueringar av utvecklingssamarbetet. Man stöder också utvecklingen av databasen för evaluering samt utnyttjandet av evalueringsinformation vid utrikesministeriet och bland dess samarbetspartner.

Den interna revisionen gör bedömningar och ger rekommendationer för vidareutveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen.

8. Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 87 950 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 10 000 000 euro under åren efter år 2023.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via civilsamhällesorganisationer till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas för projekt som uppfyller kvalitetskriterierna och som bidrar till att uppnå Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska organisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska civilsamhällesorganisationers projekt. Anslagen under punkten i dispositionsplanen kan också användas till civilsamhällesorganisationernas utvecklingskommunikation och global fostran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt.

Anslag som beviljats programstödsorganisationerna kan också styras till humanitärt bistånd i enlighet med Finlands riktlinjer när partnerländer eller partnerregioner drabbas av plötsliga kriser eller katastrofer.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas under punkten i dispositionsplanen krävs det en i statsunderstödslagen föreskriven självfinansieringsandel.

9. Räntestödsinstrument

För ändamålet föreslås anslag på 22 900 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 18 000 000 euro under åren efter 2023.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestöds krediter. Bestämmelser om räntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Anslag

riktas också till ett nytt investeringsstöd till utvecklingsländer (Public Sector Investment Facility).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 % och överföringsutgifternas andel 97 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Faciliteten för flyktingar i Turkiet	-527
Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete NDICI (överföring till moment 28.92.69)	-10 564
Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring till moment 24.01.01)	-300
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.01.01)	68
Stöd till Ukraina	20 000
Tillägg av engångsnatur till utvecklingssamarbetet	-900
Utgifter för samarbetsprojekt	2 100
Omfördelning	-40 000
Nivåförändring	36 490
Sammanlagt	6 367

2023 budget	713 212 000
2022 II tilläggsb.	68 759 000
2022 budget	706 845 000
2021 bokslut	770 259 000

67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 960 000 euro.

Anslaget får användas till utbetalning av statsunderstöd till aktörer som främjar demokrati- och rättsstatsutvecklingen i anslutning till utrikesministeriets verksamhetsområde.

De statsunderstöd som beviljas av anslaget får täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet som utgör föremål för statsunderstödet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke i uppgifter för viss tid.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas av anslaget ska anknyta till främjandet av demokratin och rättsstatsutvecklingen. Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att av anslaget bevilja understöd till Demo Finland, som är en samarbetsorganisation för finländska riksdagspartier och främjar utvecklingen av pluralistisk demokrati. Avsikten är dessutom att av anslaget bevilja statsunderstöd till Rättsstatscentrum, som inrättats i anslutning till Helsingfors universitet. Rättsstatscentrum är en nätverksbaserad aktör som stöder stärkandet av rättsstatsprincipen i utvecklingsländer i syfte att genomföra prioriteringarna i Finlands regeringsprogram och utvecklingspolitik. Rättsstatscentrum samlar

också finländsk rättslig expertis och främjar Finlands internationella nätverkande i rättsstatsfrågor.

På den finansiering som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 56 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 2 904 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skötsel av rättsstats- och demokratiuppgifter fr.o.m. den 1 augusti 2023 (överföring till moment 24.01.01)	-40
Sammanlagt	-40

2023 budget	2 960 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	3 000 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	10 000 000
2022 budget	10 000 000
2021 bokslut	9 999 910

89. Utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 129 730 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till finansinvesteringar och lån som en del av Finlands utvecklingssamarbete
- 2) till beviljande av lån utan krav på säkerhet till Afrikanska utvecklingsfonden, FCA Investments, som är Kyrkans Utlandshjälp bolag för investeringar med samhällseffekt, samt till Ukrainas tillgängliga stöd- och återuppbyggnadsfonder och finansiella instrument.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att anslaget ska användas till objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaper och där man kan förvänta sig återbetalning.

Anslaget för 2023 riktas till objekt som fastställs utifrån riktlinjerna och målsättningarna enligt den utvecklingspolitiska investeringsplan för 2020—2023 som utarbetades 2019, framför allt till klimatfinansiering, utveckling i länder i Afrika samt till stöd för jämställdhet mellan könen.

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	129 730 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	129 730 000
2021 bokslut	129 730 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

20. (24.90.68) *Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till multilaterala projekt inom Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen
- 2) till projekt som stöder politiken för den nordliga dimensionen
- 3) till projekt som stöder verkställandet av regeringens Rysslandspolitik
- 4) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 5) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 6) till betalning av statens överföringsutgifter i anslutning till samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen samt stödet för verkställandet av regeringens Rysslandspolitik
- 7) till finansiering av löneutgifter för personal motsvarande högst nio årsverken, även för den personal som utnämnts till sin tjänst, inom statliga ämbetsverks och inrättningsprojekt i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen.

Förklaring: Deltagandet i det regionala samarbetet är viktigt för Finland för att främja stabiliteten, säkerheten, den hållbara utvecklingen och de ekonomiska samarbetsmöjligheterna i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Finlands ställning som aktiv miljö- och klimataktör stärks, och nya utmaningar bemöts. Centrala mekanismer för samarbete är de regionala råden (Arktiska rådet, Barents euroarktiska råd och Östersjöstaternas råd) och partnerskapen inom den nordliga dimensionen. Genom finansieringen stöds dessutom verkställandet av regeringens Rysslandspolitik, särskilt inom sektorer som berör ungdomar, urfolk och civilsamhället.

Finlands deltagande i det multilaterala regionala samarbetet styrs av Finlands arktiska strategi, Europeiska unionens politik för Arktis, Finlands strategi för Östersjöregionen, Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och politiken för den nordliga dimensionen. Målet är att arbeta för att internationell finansiering styrs till projekt som är viktiga för Finland.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 000 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 000 000 euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbete inom den arktiska regionen och Barentsregionen	1 800 000
Samarbete inom Östersjöområdet och den nordliga dimensionen	1 000 000
Verkställandet av Ryslandspolitiken	200 000
Sammanlagt	3 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkande av samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-2 000
Stärkande av samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (regeringsprogr. 2019)	200
Sammanlagt	-1 800

2023 budget	3 000 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	4 800 000
2021 bokslut	4 400 000

23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 569 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löner och ersättningar till nödvändig visstidsanställd extra personal motsvarande högst 12 årsverken i anknytning till Finlands ordförandeskap i OSSE samt till övriga konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på förberedelserna inför ordförandeskapet i OSSE

2) till utgifter för planering och genomförande av möten som ordnas under Finlands ordförandeskap i OSSE och av andra motsvarande tillställningar som direkt anknyter till ordförandeskapet.

Förklaring: Finland valdes i november 2021 till ordförande för OSSE 2025. Tiden i OSSE:s ordförandeskapstrojka är en period på sammanlagt tre år, som omfattar även det år som föregår och det år som följer på ordförandeskapet. Förberedelserna inför ordförandeskapet inleds 2023.

Av anslaget betalas centraliserat de utgifter som orsakas av ordförandeskapet i OSSE och förberedelserna inför ordförandeskapet, såsom personalutgifter, reseutgifter samt utgifter som orsakas av planering och genomförande av möten och andra tillställningar som anknyter till ordförandeskapet i OSSE.

2023 budget	1 569 000
-------------	-----------

50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 641 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas under momentet ska anknyta till Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjer och internationella åtaganden samt allmänt till utrikesministeriets ansvarsområde. Tyngdpunkterna ligger på regelbaserat internationellt samarbete, konfliktförebyggande, krishantering och fredsmedling, mänskliga rättigheter och mänsklig säkerhet, Europeiska unionen som global aktör, omfattande transatlantiskt samarbete samt säkerhetshot i samband med klimatförändringen. Avsikten är att 445 000 euro av anslaget reserveras för civilsamhällesorganisationernas Europainformation. Det ordnas separata ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till internationella organisationer	-800
Sammanlagt	-800
2023 budget	1 641 000
2022 budget	2 441 000
2021 bokslut	1 607 000

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster (498/1999) är nödställda
- 2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan
- 3) till betalning av understöd utomlands
- 4) till utgifter för konsulära tjänster som ges utanför Finland i enlighet med 41 c § i lagen om konsulära tjänster.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd och till vissa lagar som har samband med den.

2023 budget	45 000
2022 budget	45 000
2021 bokslut	17 618

66. *Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 104 113 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd

2) till betalning av förfinansiering enligt systemet med minimiinsättningar i Europeiska fredsfaciliteten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	28 020 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	11 530 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	24 500 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	5 537 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	300 000
Finansiella bidrag till Europarådet	4 550 000
Medlemsavgift till OECD	3 266 000
Medlemsavgift till WTO	848 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 335 000
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	12 672 000
Övriga finansiella bidrag till EU	416 000
Provstoppsavtalet, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	570 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 300 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	5 467 000
Sammanlagt	104 113 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	640
Finansiella bidrag till Europarådet	780
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	50
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	2 696
Finansiellt bidrag till FN:s budget	-666
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	-1 898
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	185
Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	-647
Medlemsavgift till OECD	-33
Medlemsavgift till WTO	-37
Valutakursförluster	5 374
Övriga finansiella bidrag till EU	106

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	-930
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	30
Sammanlagt	5 650

2023 budget	104 113 000
2022 budget	98 463 000
2021 bokslut	92 145 000

87. Kapitaltillskott till Instex S.A.S (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för aktier och av annat kapital i Instex S.A.S.

Förklaring: Finland anslöt sig 2020 till finansieringsinstrumentet för handel med Iran genom att teckna cirka 2 % av aktiestocken i det franska aktiebolaget Instex S.A.S. Syftet med Instex är att sköta betalningsrörelsen inom handeln mellan Iran och Europa så att de som exporterar europeiska produkter till Iran får sin betalning av europeiska importörer av iranska varor och tvärtom. Instex fungerar enbart inom de handelssektorer som inte omfattas av Förenata staternas sanktioner.

Finland har förbundit sig att förse Instex S.A.S. med ytterligare kapital 2023.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	300 000
2022 budget	300 000
2021 bokslut	300 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) till att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2023 budget	500 000
2022 budget	500 000
2021 bokslut	-603 923

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Det att rättssystemet fungerar säkert och tillförlitligt är en grundläggande förutsättning för en gynnsam utveckling av samhället och samhällsekonomin. Ett rättvist samhälle baserar sig på förtroende och samverkan.

Det förändrade internationella säkerhetsläget, den internationaliserade brottsligheten, den ökande differentieringen och värdepluralismen i samhället samt det att verksamheten förflyttas till data-näten skapar utmaningar också för sådana lagstiftningslösningar som har uppfattas som bra och ändamålsenliga både nationellt och inom EU. Det blir allt viktigare att sörja för rättssystemets entydighet, rättssäkerheten och konsekvensen i lagstiftningslösningarna samt för att medborgare har mångsidiga möjligheter att delta, att den reglering som gäller företag i alla storlekar är konkurrenskraftig och att de som är i en svagare ställning skyddas. Av lagstiftningslösningar förutsetts nu inom flera sektorer ett fördomsfritt och innovativt nytänkande.

Förändringarna i omvärlden kan vara en utmaning också för demokratin och de grundläggande fri- och rättigheterna. Enligt internationella organisationers undersökningar med omfattande jämförelser av demokrati, mänskliga rättigheter, pressfrihet, korruption och förvaltningen i olika länder hör Finland till föregångarländerna. Allmänheten är intresserad av att påverka på fler sätt än tidigare. Utöver ojämlikheten när det gäller det samhälleliga deltagandet medför också riskerna med cyberhot och desinformation och störningar vid val nya utmaningar. Behovet av att sörja för informationssäkerheten och beakta dataskyddsrisiker har ökat. Det finns oroväckande skillnader mellan vissa minoritetsgrupper och den övriga befolkningen när det gäller tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna, medvetenheten om rättigheterna och rättsskyddet samt förtroendet för myndigheterna. Ett särskilt problem är diskrimineringen av synliga etniska minoriteter. Också i tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna finns det fortfarande brister.

Domstolsväsendets grundläggande uppgift är att behandla och avgöra anhängiga ärenden på ett sätt som tillgodoser de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Ett högklassigt och effektivt rättsväsende ökar välfärden samt samhällets konkurrenskraft och förvaltningens funktion. Det besparar också kostnader inom andra förvaltningsområden och främjar samhällets ekonomiska funktion och kan för sin del även hindra utslagning. Rättsväsendets funktionsförmåga tillgodoses.

Utnyttjandet av tekniken i större utsträckning än tidigare fortsätter inom många delområden av samhället. Inom statsförvaltningen använder till exempel Skatteförvaltningen, FPA och Migrationsverket i stor utsträckning digitalt material i sin verksamhet. Också domstolarna har inlett en digitalisering av sin verksamhet. Utnyttjandet av distansförbindelser har blivit vardag.

Behovet av juridiska tjänster ökar på grund av befolkningens stigande medelålder, den marginalisering som beror på det försämrade ekonomiska läget och den allt mer internationella kundkretsen, vilket kräver större sakkunskap än tidigare inom rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen, skuldrådgivningen och den allmänna intressebevakningen. Det försämrade ekonomiska läget gör att antalet klienter inom ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning ökar.

Det höga antalet ärenden och gäldenärer i utsökning påverkar utsökningsväsendets verksamhet och kostnaderna för verksamheten. De ekonomiska konsekvenserna av covid-19-epidemin, såsom betalningssvårigheter, avspeglas med fördröjning i utsökningen, vilket sannolikt med en viss fördröjning leder till att även antalet utsökningsgäldenärer ökar. Även antalet konkurser förväntas öka. Då ökar också behovet av konkursbevakning och offentliga utredningar.

Vid Åklagarmyndigheten har den kraftiga ökningen av svårighetsgraden hos brottmålen, utvidgningen av förundersöknings- och rättegångsmaterialet och de allt mångsidigare juridiska problemen ökat åklagarnas arbetsmängd avsevärt. Den anhopning av ärenden som orsakats av åtgärderna för att begränsa covid-19-pandemin har ökat antalet anhängiga ärenden och medfört utmaningar för Åklagarmyndighetens verksamhet.

Vid Brottspåföljdsmyndigheten innebär internationaliseringen, brottspåföljds klienternas problem med missbruk och mental hälsa och den allt aktivare verksamheten inom organiserade kriminella grupper utmaningar för verksamheten. Under covid-19-epidemin har man varit tvungna att skjuta fram inledandet av verkställigheten av straff, vilket bidrar till att fångtalet kommer att stiga under de kommande åren. På längre sikt väntas antalet brottspåföljds klienter öka bl.a. till följd av reformen av lagstiftningen om bötesfångar och häktade samt reformen av lagstiftningen om sexualbrott.

Samhälleliga effektmål inom justitieministeriets förvaltningsområde

- Alla har lika möjligheter att delta och påverka.
- Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet.
- Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle.
- Ett högklassigt rättsskydd är tillgängligt för alla.
- Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar.
- Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse.

Årsverken inom justitieministeriets förvaltningsområde

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Justitieministeriet	248	233	234
Myndigheter i anslutning till justitieministeriet	121	130	130
Rättsregistercentralen	163	163	163

Årsverken inom justitieministeriets förvaltningsområde

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Domstolsväsendet	3 441	3 417	3 449
Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten	1 188	1 210	1 216
Konsumenttvistenämnden	34	30	34
Utsökningsverket	1 086	1 155	1 180
Konkursombudsmannens byrå	13	12	10
Åklagarmyndigheten	557	590	595
Brottspåföljdsmyndigheten	2 569	2 626	2 565
Sammanlagt	9 420	9 566	9 581

Jämställdhet

Den tredje nationella handlingsplanen för grundläggande och mänskliga rättigheter har godkänts. Uppföljningsindikatorer har utarbetats inom ramen för handlingsplanen för grundläggande och mänskliga rättigheter. Handlingsplanen mot rasism och för goda relationer mellan befolkningsgrupperna har godkänts. Genomförandet av handlingsprogrammet har inletts och fortsätter fram till slutet av regeringsperioden. Jämställdheten beaktas i åtgärderna som ett övergripande tema. Verkställandet av åtgärderna i handlingsplanen mot människohandel ska främja likabehandling och jämlikhet och de ska ha en genomgående aspekt som identifierar mångfalden i könet samt beaktar barnets rättigheter, prioriterar barnets bästa och barnets rätt till särskilt skydd.

En totalreform av lagstiftningen om sexualbrott genomförs. Lagstiftningen som gäller besöksförbud reformeras och besöksförbudets effekt förbättras, överträdelsena av besöksförbud minskas samt säkerheten ökas särskilt för offer för våld i nära relationer.

Medborgarnas överskuldssättning syns i ökningen av antalet utsökningsgäldenärer och antalet indrivningsärenden. Under det senaste årtiondet har kvinnornas andel av utsökningsgäldenärerna ökat. Skillnaderna i den genomsnittliga utsökningsskulden har jämnats ut mellan könen, då männens skuld har hållits på rätt samma nivå medan kvinnornas skuld har ökat. Man strävar efter att minska problemen med överskuldssättning genom att skärpa konsumentkreditlagstiftningen, öka tillgången till social kreditgivning och förbättra gäldenärernas ställning i skuldsaneringen. Också underlättandet av ställningen för utsökningsgäldenärer med låga inkomster utreds.

Av fångarna är cirka 8 % kvinnor och av dem som avtjänar samhällspåföljder är cirka 11 % kvinnor. Arbetet med att stärka säkerheten för kvinnliga fångar fortsätter genom att verksamheten vid kvinnliga fängelser och avdelningar för kvinnor utvecklas. Personal som arbetar med kvinnor fortsätter utbildas i arbetssätt som tar särskild hänsyn till kvinnor. De tjänster som de kvinnor som avtjänar straff behöver utvecklas och i synnerhet hälso- och sjukvårdstjänsterna och missbrukartjänsterna utökas.

Hållbar utveckling

Den finländska demokratin vilar på rättsstaten där grundlagen och internationella åtaganden ger ett starkt skydd för varje individs grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter. Rättsstatens kärna består av en högklassig lagstiftning som tryggar de grundläggande och de mänskliga rättigheterna och som tillämpas av oberoende domstolar. Finland är jämlikt. Justitieministeriet har fastställt följande mål för hållbar utveckling.

Ett demokratiskt och jämlikt samhälle som tryggar de grundläggande och mänskliga rättigheterna

- Vi utvecklar demokratin och politiken för de grundläggande och mänskliga rättigheterna
- Vi stöder öppenhet, jämlikt deltagande och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.
- Vi minskar diskrimineringen, rasismen och hatretoriken.
- Vi ser till att valsystemet fungerar.

En socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar justitieförvaltning

- Vi tryggar rättsväsendets funktion och verkställigheten av domar.
- Vi skapar riktlinjer för rättspolitik.
- Vi utvecklar lagstiftningspolitiken.
- Vi minskar brottsligheten genom att satsa på att förebygga korruption, människohandel och våld mot kvinnor.
- Vi stärker förverkligandet av rättigheter och förbättrar brottsoffrens ställning.

Dessutom minskar vi klimatavtrycket särskilt i fråga om upphandling och resor.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Ministeriet och förvaltningen	138 539	148 447	164 042	15 595	11
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 817	24 823	23 284	-1 539	-6
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	10 905	11 733	13 192	1 459	12
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 792	9 788	10 168	380	4
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	12 085	12 013	12 013	—	0
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	3 395	7 562	23 583	16 021	212
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	48 757	49 810	50 660	850	2
50. Understöd (fast anslag)	14 179	13 718	11 692	-2 026	-15

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	15 609	19 000	19 000	—	0
66. Internationella medlems- avgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	—	—	450	450	0
10. Domstolar och rättshjälp	484 136	472 619	477 618	4 999	1
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 970	8 961	9 095	134	1
02. Högsta förvaltnings- domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 481	13 052	14 782	1 730	13
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	296 092	281 327	292 594	11 267	4
04. Rättshjälps- och intresse- bevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	83 514	83 344	84 377	1 033	1
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	82 079	85 935	76 770	-9 165	-11
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	112 088	107 226	107 655	429	0
01. Utsökningsverkets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	111 741	106 966	107 395	429	0
95. Ränteutgifter för medel som utsökningen har i förvar (förslagsanslag)	347	260	260	—	0
30. Åklagare	57 320	55 130	56 812	1 682	3
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	57 320	55 130	56 812	1 682	3
40. Verkställighet av straff	252 764	238 351	245 332	6 981	3
01. Brottspåföljdsmyndighet- ens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	248 064	233 651	240 632	6 981	3
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700	4 700	4 700	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
50. Valutgifter	16 981	16 814	25 336	8 522	51
20. Valutgifter (förslagsanslag)	16 981	16 814	25 336	8 522	51
Sammanlagt	1 061 827	1 038 587	1 076 795	38 208	4
Totalt antal årsverken	9 420	9 566	9 581		

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: Justitieministeriets primära uppgift är att trygga en fungerande rättsstat och demokrati. Justitieministeriet

- främjar demokratin och tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna.
- främjar tillgodoseendet av rättssäkerheten och realiserandet av straffansvaret.
- tryggar verksamhetsförutsättningarna för förvaltningsområdet.
- bereder lagstiftningen inom sitt ansvarsområde.
- utvecklar lagberedningen inom statsrådet.

Justitieministeriet är en del av det enhetliga statsrådet. Justitieministeriets vision är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle där var och en kan känna sig delaktig och lita på att hans eller hennes rättigheter tillgodoses. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för sin verksamhet 2023.

1. Alla har lika möjligheter att delta och påverka

- Vi upprätthåller förtroendet för samhällsstrukturen och myndigheternas verksamhet.
- Vi ser till att demokratin utvecklas och att valsystemet fungerar.
- Vi stöder ett öppet och varierat deltagande, goda relationer mellan befolkningsgrupper och det civila samhället.
- Vi värnar om jämlikhet, grundläggande och mänskliga rättigheter, språkliga rättigheter och minoriteters rättigheter.
- Vi agerar öppet och bekämpar korruption.
- Vi stöder rättsstatsprincipen, demokratin och de mänskliga rättigheterna även i EU och internationellt.
- Vi utvecklar tillgången till digitala tjänster och sörjer för datasäkerheten och dataskyddet.

2. Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet

— Vi stärker förtroendet mellan människor, företag och sammanslutningar genom framsynt och uppdaterad lagstiftning.

— Vi erkänner potentialen hos andra styrmedel än lagstiftning.

— Vi söker nya lösningar för att ge människor, företag och sammanslutningar möjlighet att agera.

— Vi ser till att rättsstaten fungerar.

— Vi arbetar för att EU-rätten och internationella normer ska stärka förutsägbara och rättssäkra förhållanden.

3. Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle

— Vi arbetar för öppen och tydlig kommunikation i lagberedningen.

— Vi deltar i att utveckla och genomföra utbildning i lagberedning i statsrådet.

— Vi stärker kunskapsbasen och konsekvensbedömningen.

— Vi utnyttjar teknik och stärker framsynskompetensen.

— Vi stöder statsrådet med vår expertis inom offentlig rätt, EU-rätt och dataskyddslagstiftning.

4. Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd

— Vi stöder förutsättningarna för rättvisa rättegångar och god förvaltning.

— Vi utvecklar smidiga kundprocesser och användarvänliga tjänster.

— Vi förbättrar informationsutbytet mellan myndigheter.

— Vi främjar tillgången till rättssäkerhet genom digitalisering.

— Vi utvecklar alternativa sätt att lösa tvister och brottmål.

— Vi bidrar till rättssäkerheten även i gränsöverskridande ärenden.

5. Brottligheten och känslan av otrygghet minskar

— Vi stärker brottsförebyggandet tillsammans med våra samarbetsparter.

— Vi främjar en rättvis och förutsägbar realisering av straffansvaret.

— Vi stärker den straffrättsliga processens funktion.

— Vi förebygger polarisering i samhället och främjar goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.

— Vi samarbetar internationellt i kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

— Vi förtydligar påföljdssystemet och utvecklar påföljderna för att förebygga återfall och främja social integration.

6. Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse

— Vi arbetar för en välmående och kompetent arbetsgemenskap.

— Vi möjliggör en högkvalitativ och effektiv verksamhet genom coachande ledarskap, en fungerande organisationsstruktur och ett utvecklat nätverk av lokaler.

— Vi förbättrar våra tjänster och ökar vår produktivitet genom att utnyttja digitaliseringen.

— Vi tryggar det ekonomiska handlingsutrymmet och ser till att förvaltningsområdets verksamhetsförutsättningar och resurser står i rätt proportion till sitt syfte.

— Vi säkrar att vår beredning och vårt beslutsfattande baserar sig på kunskap.

— Vi stärker framsynskompetensen.

— Vi erkänner och främjar hållbar utveckling i vårt arbete.

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Justitieministeriet			
Årsverken	248	233	234
Arbetstillfredsställelseindex	3,8	3,8	3,8
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	3,6	6,2	6,2
Rättsregistercentralen			
Årsverken	163	163	163
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	7,5	7,5	7,5
Myndigheter i anslutning till justitieministeriet			
Årsverken	121	130	135
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	7,0	7,0	7,0

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 284 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som är godkända av justitieministeriet samt till demokratipriser och priser för utvärderingsforskning inom brottsbekämpning

2) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet

3) till betalning av överföringsutgifter till advokatföreningen i enlighet med 24 § 2 mom. i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011).

I fråga om de överföringsutgifter som betalas till advokatföreningen budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Förklaring: Regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av diskrimineringslagen. Vidare har verkställigheten av lagstiftningen konsekvenser för moment 25.01.03 samt för finansministeriets huvudtitel.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 852	25 923	24 384
Bruttoinkomster	1 557	1 100	1 100
Nettoutgifter	22 295	24 823	23 284
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 221		
— överförts till följande år	5 743		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 22 584 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 700 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bedömning av konsekvenserna av understödsverksamhet	-75
Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-141
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring från moment 25.01.21)	88
Delreformen av diskrimineringslagen	53
Genomförande av justitieministeriets program (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-750
Handlingsprogrammet för bekämpning av våld mot kvinnor (överföring till moment 25.01.50)	-250
Medlemsavgifter till internationellt samarbete (överföring till moment 25.01.66)	-450
Medlemsavgift till den europeiska patentdomstolen (överföring från moment 25.10.03)	200
Projekt inom handlingsplanen mot rasism och för goda relationer mellan befolkningsgrupperna (överföring till moment 25.01.50)	-120
Säkerställande av effektivt genomförande av regeringsprogrammet samt säkerställande av kvaliteten och kontinuiteten i statsrådets lagberedning	-1 000
Tryggande av kvaliteten och kontinuiteten i lagberedningen	1 000
Tryggande av rättsvården	2
Valundersökning i samband med riksdagsvalet	200
Verkställande av systemet med välfärdsområdesinitiativ	-200
Ändring av bestämmelserna om fria månader i utskökningsbalken (överföring till moment 25.20.01)	-244
Öppenhetsregistret, personalkostnader och kostnader för informationssystem (regeringsprogr. 2019) (överföring till moment 21.40.01)	-100
Lönejusteringar	400
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-59
Resebesparing	-93
Sammanlagt	-1 539

2023 budget	23 284 000
2022 II tilläggsb.	784 000
2022 budget	24 823 000
2021 bokslut	24 817 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 192 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av omkostnaderna för barnombudsmannens byrå, jämställdhetsombudsmannens byrå, diskrimineringsombudsmannens byrå, dataombudsmannens byrå, Olycksutredningscentralen, underrättelsetillsynsombudsmannafunktionen, äldreombudsmannen samt Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna

2) till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen. Genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare påverkar även moment 25.10.03 samt huvudtitlarna för statsrådets kansli, finansministeriet och jord- och skogsbruksministeriet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av delreformen av jämställdhetslagen, som förbereds av SHM.

Barnombudsmannen har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta Nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59—60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen lagt märke till. För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmannadelegationen*.

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer, och följa hur de iakttas.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte. Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudsmannen ger anvisningar och rådgivning till den som misstän-

ker diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar efter att öka kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som anknyter till jämställdhetslagen. Jämställdhetsombudsmannen handlar så att jämställdheten mellan könen främjas i samhället, på arbetsplatser och i läroanstalter på det sätt som avses i jämställdhetslagen.

Underrättelseombudsmannen ska övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinlämningsmetoder och tillgodeendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i underrättelseverksamheten på det sätt som föreskrivs i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019).

Dataombudsmannen har allmän behörighet i frågor som gäller skydd av personuppgifter. Särskilda bestämmelser om dataombudsmannens tillsynsuppgifter finns i EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679) och i dataskyddslagen (1050/2018) som kompletterar den. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationsområdet i Finland och EU.

Äldreombudsmannen främjar tillgodeendet av de äldres rättigheter. Äldreombudsmannen bevakar och bedömer hur de äldres ställning och rättigheter tillgodoses, bevakar lagstiftningen och beslutsfattandet och bedömer deras konsekvenser för de äldre. Äldreombudsmannen tar initiativ och ger utlåtanden samt deltar i samhällsdebatten. Äldreombudsmannen utarbetar och låter genomföra utredningar och publicerar rapporter, främjar informationsverksamhet och förmedlar information som gäller äldre samt främjar samarbetet mellan aktörer som behandlar frågor som gäller äldre och aktörer som representerar de äldre. Äldreombudsmannen lämnar regelbundet rapporter om sin verksamhet till statsrådet och riksdagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen (1325/2014) enligt vad som föreskrivs i den lagen samt allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering. Dessutom är diskrimineringsombudsmannen nationell rapportör om människohandel och övervakar avlägsnande av utlänningar ur landet. *Delegationen för likabehandlingsärenden* verkar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer när de gäller att ingripa i diskriminering och främja likabehandling.

Europeiska institutet för kriminalpolitik som är verksamt i anslutning till Förenta Nationerna producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 156	12 133	13 592
Bruttoinkomster	462	400	400
Nettoutgifter	10 694	11 733	13 192

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 919		
— överförs till följande år	2 131		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Barnombudsmannens verksamhet			745
Olycksutredningscentralen			1 605
Jämställdhetsombudsmannens verksamhet			1 095
Underrättelsetillsynsombudsmannens verksamhet			475
Dataombudsmannens verksamhet			4 627
Äldreombudsmannens verksamhet			500
Diskrimineringsombudsmannens verksamhet			2 473
Institutet för kriminalpolitik			550
Servicecentralernas avgifter			1 122
Sammanlagt			13 192

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Barnombudsmannen, tryggnad av barnets bästa och rättigheter			75
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)			-53
Dataombudsmannens nya uppgifter			-60
Delreformen av diskrimineringslagen			263
Delreformen av jämställdhetslagen			45
Inledning av verksamheten vid certifieringsorganen inom dataskyddet och resurser för dataombudsmannens byrå att ingripa i personuppgiftsincidenter (cyber)			136
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare			85
Tilläggsutgifter som grundar sig på inrikesministeriets lagprojekt till dataombudsmannen (projekt som gäller EU-system)			166
Tillägg till rapporteringen om mänskliga rättigheter och ingripandet i problem (regeringsprogr. 2019)			50
Tryggande av dataombudsmannens lagstadgade uppgifter			505
Tryggande av rättsvården			98
Besparing som gäller kontorslokaler			-9
Lönejusteringar			176
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-18
Sammanlagt			1 459

2023 budget	13 192 000
2022 II tilläggsb.	513 000
2022 budget	11 733 000
2021 bokslut	10 905 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 168 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster IKT-serviceavgifter som utgörs av kostnaderna för Rättsregistercentralens eget arbete och de inkomster som influtit utifrån kostnaderna för massuttag av uppgifter som lämnats med stöd av registermyndighetens beslut om utlämnande av uppgifter.

Förklaring: Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen är också upphandlande enhet i fråga om IT-upphandlingar inom förvaltningsområdet och en enskild bokföringsenhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 105	17 838	22 447
Bruttoinkomster	7 419	8 050	12 279
Nettoutgifter	7 686	9 788	10 168
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	506		
— överförs till följande år	1 612		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-50
Bryggfinansiering för systemet för verkställighet Rajsa	194
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-373
Förmedling av näringsförbud till systemet för sammankoppling av handelsregister	170
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-1 700
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 700
Projektet Interoperability	164
Tryggande av rättsvården	128
Tryggande av rättsvården: Utveckling av elektroniska och digitala tjänster	250
Utbyte av uppgifter om fingeravtryck ur kriminalregistren i tredjeländer (Ecris-TCN)	-146
Ökning av antalet påföljdsavgifter	-44
Besparing som gäller kontorslokaler	-10

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	116
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-19
Sammanlagt	380

2023 budget	10 168 000
2022 II tilläggsb.	330 000
2022 budget	9 788 000
2021 bokslut	8 792 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 013 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av utredningskommisioner som tillsatts för säkerhetsutredningar enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella avtal som förpliktar Finland och utredningar som utförs som internationellt samarbete

2) för fullföljande av skadeståndsansvar som föranleds av en eventuell förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader

4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala

5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) till betalning av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002) och av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas med stöd av 26 § 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) för klienter inom ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning och huvudmän inom allmän intressebevakning

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) samt till betalning av motsvarande kostnader för sådan undersökning som domstolen förordnat i anslutning till fastställande av moderskap

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den offentliga rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens köpta tjänster såsom en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

9) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014), i vilka diskrimineringsombudsmannen bistår vid rättegången för en person som misstänks ha utsatts för diskriminering och har förbundit sig till att ersätta eventuella rättegångskostnader, om ärendet förloras

10) till betalning av ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016).

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 11 413 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 600 000 euro.

2023 budget	12 013 000
2022 budget	12 013 000
2021 bokslut	12 084 845

21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 583 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till produktivitetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområde, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster
- 2) till förvaltningsområdets informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen
- 3) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken för uppgifter för viss tid för att främja produktivitetsåtgärder.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats 500 000 euro som temporära tilläggsresurser till domstolsväsendet för behandling av miljötillstånd (RRF pelare 1). Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför samt andra anslag för finansiering av projekt som främjar produktiviteten.

Av anslaget har dessutom reserverats temporära tilläggsresurser för behandlingen av miljötillstånd, genom vilka industriella reformer och investeringar som stöder en grön och digital omställning främjas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföringar till moment 25.01.01 och från moment 25.01.03, 25.01.05, 25.10.01, 25.10.02, 25.10.03, 25.10.04, 25.20.01, 25.30.01 och 25.40.01)	6 083
Reform av valdatasystemet (VAT) (cyber)	3 250
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-1 100
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 100
Stärkande av cybersäkerheten inom justitieministeriets förvaltningsområde: återställningsförmåga (cyber)	25
Tryggande av rättsvården: Utveckling av underhållet av informations- och kommunikationssystemen	5 000
Uppdatering av Finlex (överföring från moment 28.70.20)	1 763

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklingsprojektet för hantering av behörigheter inom justitieförvaltningen (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-925
Utvecklingsprojektet för hantering av behörigheter inom justitieförvaltningen (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	825
Sammanlagt	16 021

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	23 583 000
2022 II tilläggsb.	2 215 000
2022 budget	7 562 000
2021 bokslut	3 395 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 660 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatteutgifter för riksdagsvalet	850
Sammanlagt	850

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	50 660 000
2022 budget	49 810 000
2021 bokslut	48 757 302

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 11 692 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi
- 2) till understöd till organisationer för fredsarbete och Förbundet för mänskliga rättigheter rf
- 3) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet
- 4) till understöd för Brottsofferjourens verksamhet och andra organisationer som producerar stödtjänster för brottsoffer
- 5) till bidrag till Opinionsnämnden för massmedier
- 6) till understöd för verksamhet som stöder utvecklandet av rättsordningen och demokratin och spridandet av kunskap om dessa frågor

7) till utgifter för brottsbekämpningsprojekt och till utgifter för bedömningar av brottsbekämpningsprojekt som genomförs tillsammans med statliga inrättningar och universitet.

Dispositionspan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	5 425
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	4 422
Övriga understöd och bedömning av understödsprojektens konsekvenser (högst)	1 845
Sammanlagt	11 692

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anknytning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	fr.o.m. 2028
Fullmakt för samekulturcentrumets hyresavtal						
Förbindelser som ingåtts före år 2023	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år
Förbindelser 2023	-	-	-	-	-	-
Utgifter sammanlagt	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 62 000 euro och överföringsutgifternas andel 11 630 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbete för att förebygga återfallsbrottslighet som utförs av sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet	-80
Flyktingrådgivningen rf	-150
Förbundet för mänskliga rättigheter rf	-100
Förebyggande av kriminalitet (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-2 425
Handlingsprogrammet för bekämpning av våld mot kvinnor (överföring från moment 25.01.01)	250
Nollinjens verksamhet	-70
Projekt inom handlingsplanen mot rasism och för goda relationer mellan befolkningsgrupperna (överföring från moment 25.01.01)	120
Stärkande av resurserna för sametingets allmänna förvaltning och social- och hälsovårdssektor	180
Tryggande av sametingets allmänna förvaltning och byrån för samiska språket	180
Understöd enligt samiska språklagen	140
Verksamheten vid organisationer för fredsarbete	-100
Lönejusteringar	29
Sammanlagt	-2 026

2023 budget	11 692 000
2022 II tilläggsb.	107 000
2022 budget	13 718 000
2021 bokslut	14 179 066

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

2023 budget	19 000 000
2022 budget	19 000 000
2021 bokslut	15 608 750

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 450 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella medlemsavgifter och finansieringsandelar som hör till justitieministeriets ansvarsområde.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Europeiska patentdomstolen	200 000
Europarådets organ: The European Commission for Democracy through Law (Venedigkommissionen)	42 000
Europarådets organ: Group of States against Corruption (GRECO)	14 000
Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK)	94 000
European Union Crime Prevention Network (EUCPN)	2 000
Hague Conference on Private International Law (HCCH)	65 000
International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)	21 000
The International Anti-Corruption Academy (IACA)	5 000
Association of the European Network on Victims' Rights (AENVR)	7 000
Sammanlagt	450 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medlemsavgifter till internationellt samarbete (överföring från moment 25.01.01)	450
Sammanlagt	450

2023 budget	450 000
-------------	---------

10. Domstolar och rättshjälp

Förklaring: Valfungerande och effektiva *domstolar* utgör en förutsättning för realiseringen av en rättssäkerhet som motsvarar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för en rättssäkerhet som krävs både i den ekonomiska verksamheten och vid ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten och utredandet av konflikter på lika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler förutsätter ett valfungerande rättssystem. Det oberoende domstolsväsendet ska säkerställa att alla kan i samhället lita på att deras rättigheter tillgodoses.

Ett effektmål är att tvistemål, brottmål och förvaltningsprocessuella mål avgörs utan dröjsmål, högklassigt och förmånligt. Domstolarnas arbetsredskap utvecklas så att de blir användarvänliga och stöder verksamheten så att man i rättegångar i så stor omfattning som möjligt kan utnyttja elektroniskt material. Arbetsmetoderna och verksamhetssätten kan då utvecklas så att de stöder en snabb behandling av ärendena samt kvaliteten hos behandlingen.

De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Tyngdpunkten i rättegången ska ligga på den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet för ändringssökande. Tyngdpunkten i de högre rättsinstansernas verksamhet ligger på förhandsavgöranden.

Ett effektmål är att de grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses vid behandlingen och avgörandet av ärendena. Rättsskyddsuppgifterna regleras inte bara i den nationella lagstiftningen utan även genom internationella fördrag. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna bedömer genom sin rättspraxis hur medlemsstaterna iakttar de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter.

Vid de *allmänna domstolarna* behandlas och avgörs åtalsärenden som gäller straffrättsligt ansvar samt tvistemål och ansökningsärenden som gäller rättsförhållanden av privaträttslig natur. De allmänna domstolarna ser således till att de straffrättsliga åtgärderna fullföljs inom alla områden av privat och samhällelig verksamhet. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra samman slutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsrättslig lagstiftning.

Hos *förvaltningsdomstolarna* söks ändring i myndighetsbeslut som fattats inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer. Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden, men även andra förvaltningsdomstolarnas avgöranden, styr lagligheten och förverkligandet av rättssäkerheten inom hela den offentliga maktutövningen. Avgörandena och behandlingstiderna inverkar även på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga. Såväl för individen som för samhället är det viktigt att trygga en snabb handläggning av ärenden samt rättssäkerheten hos besluten.

Coronaviruset covid-19 har haft en stor inverkan på domstolarnas verksamhet. Behandlingen av ärendena anhopade sig på grund av covid-19-pandemin avsevärt särskilt vid tingsrätterna, där största delen av ärendena behandlas vid muntliga sammanträden. Antalet anhängiga ärenden ökade under pandemin, eftersom åtgärderna för att förhindra spridning av viruset och säkerställa hälsosäkerheten begränsade ordnandet av muntliga sammanträden.

Målet med rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen är att var och en ska få nödvändig hjälp att lösa sina rättsliga problem och skuldsättningsproblem, även om ens ekonomiska situation är svag. Det allmänt försämrade ekonomiska läget ökar behovet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Syftet med den allmänna intressebevakningen är att klienternas intressen och rättigheter ska bevakas, även om klienten själv inte kan göra det på grund av begränsningar i funktionsförmågan.

Konsumenttvistenämnden förebygger, medlar i och avgör ärenden som faller inom dess behörighet opartiskt, sakkunnigt och ekonomiskt.

Effektmål inom rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen, skuldrådgivningen och den allmänna intressebevakningen

– Överskudsättning förebyggs genom samarbete mellan olika myndigheter. Medborgarnas möjligheter att få hjälp att hantera sin personliga ekonomi förbättras och åtgärder för att förebygga skuldproblem sätts in. Den funktion för ekonomiskt kunnande som inrättats i samband med den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen främjar medborgarnas finansiella läskunnighet och samordnar arbetet hos aktörerna inom ekonomiskt kunnande. I syfte att stärka den finansiella läskunnigheten fortsätter den proaktiva ekonomiska rådgivningen i samarbete med den ekonomiska rådgivningen, skuldrådgivningen, utsökningen, välfärdsområdena, organisationerna och andra myndigheter.

— Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Processerna för advokatverksamheten inom rättshjälpen görs mer fungerande genom att förenhetliga verksamhetsmetoderna. Riskhanteringen och mätkriterierna inom den allmänna intressebevakningen utvecklas.

— Juridiska problem löses i ett så tidigt skede som möjligt. Användningen av medlingstjänster vid rättshjälpsbyråerna främjas.

— De elektroniska tjänsterna och andra rådgivningstjänster är kundorienterade. Kunden erbjuds service via olika kanaler med beaktande av kundens behov och med styrning av utträttandet av ärenden.

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Domstolsväsendet			
Antal anställda, årsv.	3 441	3 417	3 449
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	6,3	6,5	6,5
Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten			
Antal anställda, årsv.	1 188	1 210	1 216
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	8,7	9,0	9,0
Konsumenttvistenämnden			
Antal anställda, årsv.	34	30	34
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	5,5	6,0	6,0

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 095 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärssärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningssärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättskipning.

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	1 855	2 050	2 050
— avgöranden i sak i besvärssärenden	115	120	120
— offentliggjorda avgöranden	93	100	100
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	5,0	5,5	5,5
— ärenden som gäller besvärstillstånd	4,0	4,0	4,0
— avgöranden i sak	15,3	17,0	17,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	4 466	4 500	4 500
— produktivitet (beslut/årsv.)	26	26	26

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för högsta domstolens prestationer beräknas 320 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 715	8 971	9 102
Bruttoinkomster	5	10	7
Nettoutgifter	8 710	8 961	9 095
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 558		
— överförs till följande år	1 818		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-20
Tryggande av rättsvården	73
Besparing som gäller kontorslokaler	-19
Lönejusteringar	135
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-22
Resebesparing	-13
Sammanlagt	134

2023 budget	9 095 000
2022 II tilläggsb.	110 000
2022 budget	8 961 000
2021 bokslut	8 970 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 782 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen avgör som högsta rättsinstans de besvär som anförts över förvaltningsbeslut. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar också förvaltningsprocessen. Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut kräver enligt regel besvärstillstånd. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar också rättskipningen vid förvaltningsdomstolarna.

Inemot 90 % av alla ärenden som avgörs av högsta förvaltningsdomstolen gäller beslut som meddelats av regionala förvaltningsdomstolar. Dessutom avgör högsta förvaltningsdomstolen bland annat besvär som har anförts över marknadsdomstolens samt statsrådets beslut. Till de största kategorierna av ärenden som kommer in till högsta förvaltningsdomstolen hör utlänningsfrågor, social- och hälsovård, byggande och miljöfrågor, beskattning, statsrätt och allmän förvaltning samt ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensärenden och offentlig upphandling. År 2015 ökade antalet personer som söker internationellt skydd avsevärt. Antalet asylärenden och andra utlänningsärenden beräknas fortfarande vara klart högre än 2015 års nivå.

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	5 081	4 000	4 700
— Utlänningsärenden	2 037	1 500	2 000
— Övriga ärenden	3 044	2 500	2 700
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	8,1	7,0	7,0
— Utlänningsärenden	7,4	6,0	6,0
— Övriga ärenden	8,5	8,0	8,0

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 482	2 500	2 500
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	41	43	43

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 900 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 511	13 072	14 794
Bruttoinkomster	12	20	12
Nettoutgifter	13 499	13 052	14 782
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 248		
— överförs till följande år	5 229		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet och familjeåterförening	83
Asylsökandes rättssäkerhet och familjeåterförening (invandringshelheten)	1 000
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-34
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-200
Renovering av lokaler och förbättring av lokaleffektiviteten	650
Tryggande av rättsvärden	73
Besparing som gäller kontorslokaler	-19
Lönejusteringar	214
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-26
Resebesparing	-11
Sammanlagt	1 730

2023 budget	14 782 000
2022 II tilläggsb.	1 154 000
2022 budget	13 052 000
2021 bokslut	13 481 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 292 594 000 euro.

Anslaget får också användas till Domstolsverkets utgifter.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till reform av lagstiftningen som gäller besöksförbud. Propositionen syftar till att göra besöksförbud mer effektiva och öka offrets säkerhet. Vidare har verkställigheten av lagstiftningen konsekvenser för moment 12.25.10, 25.10.04, 25.30.01 och 25.40.01 samt för inrikesministeriets huvudtitel.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om temporärt företräde för vissa projekt som gäller grön omställning vid tillståndsbehandling i regionförvaltningsverken 2023—2026 och vid förvaltningsdomstolarna 2023—2028.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av förundersökningslagen. Vidare har verkställigheten av lagstiftningen konsekvenser för moment 25.30.01 samt för inrikesministeriets huvudtitel.

Domstolsverket stöder och styr domstolsväsendet så att domstolsväsendets verksamhet är effektiv och så att rättssäkerheten tillgodoses på ett effektivt sätt.

Domstolarna avgör ärenden som kommit till behandling och ombesörjer därmed rättsskydd. De centrala indikatorerna för domstolarnas verksamhet beskrivs i tabellen med nyckeltal.

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	7 816	8 220	8 300
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,4	6,5	6,4
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	2 120	1 874	1 850
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	42	42	44
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	554 652	580 000	560 000
— Brottmål	55 695	60 300	58 000
— Omfattande tvistemål	8 559	8 800	8 700
— Summariska ärenden	417 951	420 000	405 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	5,8	6,0	5,5
— Omfattande tvistemål	9,7	10,0	9,5
— Summariska ärenden	2,6	2,6	2,6
— Skuldsaneringsärenden	5,8	5,8	5,8
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	647	650	650
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	117	115	115

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	17 894	17 435	19 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,6	9,7	9,5
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 565	1 530	1 500
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	51	50	53
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	3 757	4 500	4 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	12,2	11,0	11,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 349	1 840	1 800
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	33	40	40
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	510	580	600
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,9	8,5	8,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	6 521	5 534	5 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	13	15	16
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	116	120	120
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	14,3	12,0	11,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	10 216	8 937	9 000
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	12	13	14

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 43,64 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	290 028	282 327	293 294
Bruttoinkomster	799	1 000	700
Nettoutgifter	289 229	281 327	292 594
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	25 844		
— överförs till följande år	32 707		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna	202 116
Förvaltningsdomstolarna	62 500

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Domstolsverket	6 500
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter	21 478
Sammanlagt	292 594

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Accessoriska kostnader för Kuopio tingshus	860
Asylsökandes rättssäkerhet och familjeåterförening	-371
Asylsökandes rättssäkerhet och familjeåterförening (invandringshelheten)	2 500
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-1 846
Effektivisering av besöksförbudet	227
Förkortning av behandlingstiderna för miljö-, markanvändnings- och byggärenden vid förvaltningsdomstolarna	3 000
Koncentrering av bevis till tingsrätterna	-2 740
Koncentrering av bevis till tingsrätterna (regeringsprogr. 2019)	1 000
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare	70
Medlemsavgift till den europeiska patentdomstolen (överföring till moment 25.01.01)	-200
Merkostnaderna för videoupptagningssystemet för koncentrering av bevis	530
Skyndsam behandling av brott mot barn	326
Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott	348
Tryggande av rättsvården	2 148
Utrustning för rättssalar (regeringsprogr. 2019)	200
Välfärdsområdenas inverkan på domstolarna	2 500
Ändringssökande som gäller effektreserven för el	46
Besparing som gäller kontorslokaler	-394
Lönejusteringar	4 111
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-598
Resebesparing	-450
Sammanlagt	11 267

2023 budget	292 594 000
2022 II tilläggsb.	9 675 000
2022 budget	281 327 000
2021 bokslut	296 092 000

04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 84 377 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter som orsakas staten till följd av anskaffning av rättshjälps- och intressebevakningstjänster samt ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (813/2017) samt till betalning av utgifter som avses i lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007).

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte sådana i 18 § i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt avsedda arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen inom den allmänna intressebevakningen.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälp-mottagares förlo- rande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det beräknas att det till rättshjälpsbyråerna inkommer 48 000 ärenden (41 681 ärenden år 2021 och uppskattningsvis 47 400 ärenden år 2022). Målet för kötiden till rättshjälps- byråerna är i medeltal 11 dagar år 2023 (13 dagar år 2021 och 11 dagar år 2022). Av de ärenden som kom in till rättshjälpsbyråerna 2021 var 86 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 14 % brottmål.

Allmänna intressebevakningstjänster köps av kommunerna och privata serviceproducenter när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster. Andelen köpta tjänster utgör cirka 10 % år 2023.

Det beräknas att det till konsumenttvistenämnden inkommer 6 900 ärenden (5 694 ärenden år 2021 och uppskattningsvis 6 900 ärenden år 2022).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens samt konsumenttvistenämndens verksamhet 2023:

Rättshjälp samt ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Rättshjälp			
Ärenden som behandlats, st.	43 957	47 500	48 000
Chat och rättshjälpsinfo, antal	11 467	12 300	13 000
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	23 975	24 000	24 500
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	151	153	153
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	382	400	400
Ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning			
Ärenden som behandlats, st.	22 144	36 000	37 000
Resurshushållning (euro/ärende)	229	329	300
Produktivitet (beslut/årsv.)	238	181	190

Allmän intressebevakning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Antal huvudmän, st.	43 165	44 400	45 300
— intressebevakningsbyråerna	39 025	40 300	41 200
— intressebevakning i form av köpta tjänster	4 140	4 100	4 100
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	784	810	810
Produktivitet (antalet huvudmän/årsv.)	66	66	66

Konsumenttvistenämnden

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Behandlade besvär, st.	6 672	6 500	6 500
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	391	330	330
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	194	200	200
Total behandlingstid, mån.	13,9	13,0	12,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	83 280	87 244	88 277
Bruttoinkomster	3 712	3 900	3 900
Nettoutgifter	79 568	83 344	84 377
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 753		
— överförs till följande år	18 699		

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008).

I arvoden som tas ut enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) beräknas cirka 30 144 000 euro inflyta under moment 12.25.15.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-581
Den minskning av avgiftsintäkter som orsakats av covid-19-pandemin	-500
Den ökade mängden ärenden vid konsumenttvistenämnden	260
Effektivisering av besöksförbudet	30
Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott	225
Tryggande av rättsvården	736
Årsverkesbundet behov av tilläggsanslag vid rättshjälpsbyråerna (invandringshelheten)	240
Besparing som gäller kontorslokaler	-126
Lönejusteringar	1 211
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-179
Resebesparing	-283
Sammanlagt	1 033

2023 budget	84 377 000
2022 II tilläggsb.	1 082 000
2022 budget	83 344 000
2021 bokslut	83 514 000

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 76 770 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997)
- 4) till betalning av arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Rättshjälp	68 170
Skuldsanering för privatpersoner	1 700
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	4 900
Arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen samt till övriga utgifter för konkursförfarande som orsakas av offentlig utredning (högst)	2 000
Sammanlagt	76 770

År 2021 skötte privata rättsbiträden 37 181¹⁾ rättshjälpsärenden. Ersättningar enligt rättshjälpslagen till privata biträden uppgick till ca 73,5 miljoner euro 2021. Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 1,1 miljoner euro 2021. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 5,7 miljoner euro 2021. Arvoden som betalades offentliga utredare enligt konkurslagen och andra utgifter för offentliga utredningar uppgick till sammanlagt ca 1,8 miljoner euro 2021.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott	415
Ändring i de uppskattade utgifterna	-10 000
Ökade arvoden för privata biträden (invandringshelheten)	420
Sammanlagt	-9 165

2023 budget	76 770 000
2022 II tilläggsb.	728 000
2022 budget	85 935 000
2021 bokslut	82 078 618

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Handläggningen av ett ärende kan omfatta flera handläggningar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Justitieministeriet ställer för Utsökningsverket upp följande samhälleliga effektmål och resultatmål för verksamheten samt centrala åtgärder för förverkligandet av dem för 2023:

— Ett högklassigt rättsskydd är tillgängligt för alla. Rättssäkerheten förbättras när arbetsmetoderna förenhetligas. Personalens yrkesskicklighet fördjupas när det är möjligt att specialisera sig och koncentrera sig på mer begränsade uppgiftshelheter.

— Tjänsterna är kundorienterade. De elektroniska tjänsterna utvecklas med beaktande av den kundrespons som fåtts genom uppföljningen.

— I samhället råder en god betalningsmoral och kreditsamhället fungerar. Man ser till att indrivningen förblir resultatrik och förläggs till en så tidig tidpunkt som möjligt. Styrningen baserar sig på statistik och rapportering och chefernas arbete stöder en högklassig och resultatrik verksamhet.

— Möjligheterna att begå ekonomiska brott och dra nytta av dem har minskat och straffansvaret fullföljs rättvist. Sådana gäldenärer vars ekonomiska situation kräver mer omfattande utredningsåtgärder identifieras och utreds i utmätningens förfarande för specialverkställighet.

— Förebyggande av överskuldsättning och minimerande av skador som orsakas av överskuld-sättning. Den utbildning för samarbetspartner som den proaktiva ekonomiska rådgivningen ordnar samt samarbetet i fråga ska etableras. Professionella samarbetspartner utbildas i hela landet.

Organisationsstrukturen möjliggör en effektiv verksamhet. Utsökningsväsendets praxis och verksamhetskultur förenhetligas. Vid utvecklingen av verksamheten beaktas resultaten av utsökningens kvalitetsprojekt.

Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Krävande indrivning effektiviseras och specialisering i fråga om indrivning av företagsfordringar främjas inom den omfattande verkställigheten. Behandlingen av ärenden inom basverkställigheten effektiviseras genom att arbetsmetoderna etableras.

Konkursombudsmannens byrå genomför en totalreform av ärendehanteringssystemet för konkurser och företagssaneringar (Kosti) i samarbete med Rättsregistercentralen och ett valt leverantörsbolag. Syftet med reformen är att effektivisera tillsynen och kontakterna med parterna. Avsikten är att systemet ska tas i bruk stegvis under 2022 och att det ska fortsätta utvecklas under 2023. Särskilda granskningar av gäldenärens verksamhet och offentliga utredningar sätts in särskilt i fall där det finns misstanke om ekonomisk brottslighet i omfattande och komplexa koncerner. Utvecklandet av god boförvaltningssed tryggar tillgodoseendet av parternas rättigheter i förfarandet.

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Utsökningsväsendet			
Årsverken	1 086	1 155	1 180
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	10,3	9,5	9,0

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Arbetsstillfredsställelseindex	3,3	3,3	3,4
Konkursombudsmannens byrå			
Årsverken	13	12	10
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	12,3	10,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex	3,2	3,3	3,4

01. Utsökningsverkets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 107 395 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Utsökningsverket och konkursombudsmannens byrå.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster enligt lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och förordningen om utsökningsavgifter (35/1995), små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten eller utdelning som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om fria månader i utsökningsbalken.

Till utsökning beräknas inkomma 3,2 miljoner ärenden (2,8 miljoner ärenden år 2021). Den genomsnittliga behandlingstiden beräknas vara 8,0 månader (9,1 månader år 2021). Utsökningens indrivningsresultat beräknas vara 1 100 miljoner euro (1 203 miljoner euro år 2021). Det beräknas att 585 000 gäldenärers ärenden behandlas vid utsökning (560 288 gäldenärer år 2021).

Antalet konkurser beräknas öka jämfört med 2021, då antalet ansökningar ökade med 15,8 % och antalet inledda konkursförfaranden med 3,0 %. 31.12.2021 hade konkursombudsmannen 2 981 anhängiga konkursförfaranden, varav 535 i offentlig utredning. Antalet ansökningar om företagsanering och antalet inledda saneringsförfaranden beräknas också öka jämfört med 2021, då antalet ansökningar minskade med 1,5 % och antalet inledda saneringsförfaranden ökade med 1,4 % jämfört med året innan.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Utsökningsverkets och konkursombudsmannens byrås verksamhet 2023:

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål/uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 793	3 100	3 200
Indrivet (mn euro)	1 203	1 080	1 100
Kostnader per indriven euro (euro)	0,09	0,10	0,10
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	43	42	44

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål/uppskattning
Av belopp, %	44	38	40
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,1	8,4	8,0
Resurshushållning (euro/behandlat ärende)	37	34	34
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 569	2 670	2 823
Från specialindrivningen redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	30	25	25
Gäldenärer som specialindrivningen tagit för utredning	313	300	300
Utsökningsklagan som avgjorts, antal	55	60	60
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	8,3	7,0	6,0
Särskilda granskningar av konkursbon och granskningar av förvaltningen	94	110	120
Inleds offentliga utredningar av konkursbon	46	50	60

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 82 miljoner euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 76 % av de totala utgifterna för Utsökningsverket.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	106 745	107 216	107 645
Bruttoinkomster	313	250	250
Nettoutgifter	106 432	106 966	107 395
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	21 702		
— överförs till följande år	27 011		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-145
Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-1 718
IKT-projektet URA, minskning av anslaget som motsvarar produktivitetsvinsterna	-500
Revidering av kreditupplysningslagen	320
Tryggande av rättsvården	801
Upprätthållande av utsökningsväsendets nätverk av verksamhetsställen	400
Ändring av bestämmelserna om fria månader i utsökningsbalken (överföring från moment 25.01.01)	244
Besparing som gäller kontorslokaler	-158
Lönejusteringar	1 614
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-263
Resebesparing	-166
Sammanlagt	429

2023 budget	107 395 000
2022 II tilläggsb.	1 985 000
2022 budget	106 966 000
2021 bokslut	111 741 000

95. Ränteutgifter för medel som utsökningen har i förvar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 260 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter för medel som förvaras på utsökningens tjänstemedelskonto.

2023 budget	260 000
2022 budget	260 000
2021 bokslut	346 748

30. Åklagare

Förklaring: Åklagarmyndighetens samhälleliga effektmål är följande:

Åklagarmyndigheten har en central roll i rättsstaten när det gäller att tillgodose medborgarnas rättssäkerhet och är en ansedd och tillförlitlig aktör som bidrar till bildandet av en allmän opinion som är negativ till brott. Rättssäkerheten förverkligas i praktiken, det straffrättsliga ansvaret realiserar effektivt samt brottsligheten och dess negativa följder minskar och säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

För parterna centrala mätbara faktorer som påverkar kvaliteten och en jämlik behandling är det hur snabbt behandlingen sker och regionala skillnader i åtalsprövningstiderna.

Straffprocessens kvalitet och snabbhet förbättras genom att utveckla samarbetet mellan åklagaren och förundersökningsmyndigheten, åklagarnas kompetens och specialisering samt genom att använda det mest ändamålsenliga processförfarandet. Genom en översyn av metoderna för behandling av brottmål eftersträvas en snabbare och enhetligare behandling där främjande av en hållbar utveckling beaktas. De allmänna domstolarnas och åklagarväsendets elektroniska ärendehanteringssystem AIPA tas i bruk 2023 för handläggningen av brottmål.

Till de lokala åklagarna inkom år 2021 sammanlagt 89 256 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var 89 001. Dessutom avgjordes 34 306 summariska bötesärenden. På grund av en ökning av polisens utredningsresurser förväntas en ökning i det totala antalet ärenden som inkommer till Åklagarmyndigheten. Det förekommer variation i det totala antalet ärenden som kommer in, vilket bland annat beror på förändringarna i polisens utredningsresurser. De inkommande ärendena bedöms bli fortsatt mer krävande och den s.k. viktade arbetsmängden beräknas öka till följd av de allt mer komplicerade rättsliga frågorna i brottmål, internationaliseringen av brottsligheten och digitaliseringen (cyberbrottslighet).

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Åklagarmyndigheten			
Årsverken	557	590	595
— varav åklagare ¹⁾	409	440	445
— varav lokala åklagare	390	420	425
Arbetstillfredsställelseindex	3,6	3,5	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	5,7	7,0	7,0

¹⁾ Till åklagarna räknas också konsultativa tjänstemannen, överinspektörerna och juristen vid riksåklagarens byrå.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 56 812 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av lönebikostnader till de europeiska delegerade åklagare som avses i lagen om Finlands deltagande i Europeiska åklagarmyndighetens (EPPO) verksamhet (66/2021).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Åklagarmyndighetens verksamhet 2023:

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,2	2,0	2,0
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	4 707	3 000	2 500
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	1 186	900	800
Produktivitet			
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., hela personalen) ¹⁾	885	916	919
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., åklagare)	1 211	1 235	1 235
Resurshushållning			
— omkostnader/avgörande (viktad arbetsmängd), euro	111	110	105

¹⁾ I den viktade arbetsmängden beaktas att vissa typer av mål är mera arbetsdryga än andra samtidigt som de binder mera resurser. Den viktade arbetsmängden beräknas utifrån avgjorda mål vilkas arbetsmängd bedöms på basis av brottsbeteckningen enligt den genomsnittliga arbetsmängden. Den viktade arbetsmängden påverkas också av tingsrättsbehandlingar som tagit minst fem sessionsdagar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 045	55 330	57 012
Bruttoinkomster	284	200	200
Nettoutgifter	51 761	55 130	56 812
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 406		
— överförs till följande år	11 965		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)			-270
Effektivisering av besöksförbudet			40
Skyndsam behandling av brott mot barn			238
Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott			886
Tryggande av rättsvården			334
Besparing som gäller kontorslokaler			-79
Lönejusteringar			829
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-119
Resebesparing			-177
Sammanlagt			1 682

2023 budget	56 812 000
2022 II tilläggsb.	1 167 000
2022 budget	55 130 000
2021 bokslut	57 320 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Effektmålet för Brottspåföljdsmyndigheten är att minska risken för återfallsbrott för dem som avtjänar straff. Målet för Brottspåföljdsmyndigheten är att handleda personer som avtjänar straff till ett liv utan brott med stöd av samhällets allmänna servicesystem. Målet är att säkerställa rättssäkerheten och jämlik praxis samt att öka planmässig och progressiv frigivning.

Antalet fångar förblev år 2021 lägre än väntat. Antalet fångar som togs in från friheten sjönk med ungefär en fjärdedel. Orsaken till detta var att inledandet av verkställigheten av korta fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter begränsades på grund av covid-19-pandemin. År 2022 och 2023 förväntas antalet fångar igen stiga i samma takt som före pandemin, vilket bekräftas av verkställigheten av de fängelsestraff som skjutits upp på grund av begränsningarna. På längre sikt väntas fångtalet stiga så att antalet fångar år 2023 är ca 3 500. Också antalet personer som avtjänar samhällspåföljder förväntas öka en aning år 2023.

Verksamhetens omfattning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	2 809	3 100	3 100
Antal som placerats i fängelse från frihet	4 294	6 000	6 000
Antal samhällspåföljder som avtjänas i genomsnitt	3 174	3 220	3 400
Samhällspåföljder som ska verkställas	3 665	3 700	4 000
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	7 222	7 150	7 200

Målet är att minska frigivning direkt från slutna fängelser och att öka placeringen på öppna anstalter. Det beräknas att i genomsnitt 250 fångar per dag avtjänar övervakad frihet på prov år 2023. Samarbetet mellan fängelserna och byråerna för samhällspåföljder utökas när det gäller fångar som frigives villkorligt. När det gäller personer som gjort sig skyldiga till grovt våld görs det före frigivningen en bedömning av återfallsrisken, och samtidigt planeras tillräckliga stödåtgärder för den villkorliga friheten.

Fångars deltagande i aktiviteter och tid utanför cellen samt interaktionen mellan personalen och de som avtjänar straff ökas. I syfte att samordna myndigheternas tjänster utvidgas och etableras samarbetet med socialvården, mentalvårdstjänsterna, missbrukarvården samt arbetskrafts- och utbildningstjänsterna så att det inleds redan i det inledande skedet av påföljden. När det gäller social- och hälsovårdstjänsterna inleds samarbete med välfärdsområdena, medan samarbetet med kommunerna preciseras i fråga om utbildning och arbetskraftstjänster. Samarbetet med läroanstalterna ökas så att fångar och samhällspåföljds klienter kan fullgöra läroplikten medan de avtjänar påföljden. Samarbete med Enheten för hälso- och sjukvård för fångar görs när det gäller att trygga vårdkedjan för fångarnas mentala hälsa, bedömningen av risken för våld samt bedömningen av arbets- och funktionsförmågan och styrningen till tjänster som stöder arbetsförmågan.

Placeringen av bötesfångar i extern rehabilitering fortsätter. Kompetensen inom våldsförebyggande arbete vid Brottspåföljdsmyndigheten och den rehabiliterande verksamheten för brottspåföljds klienter som gjort sig skyldiga till sexualbrott och våldsbrott ökas. Vilken ställning det sociala arbete som utförs vid Brottspåföljdsmyndigheten ska ha inom samhällets servicehelhet klargöras, medan det sociala arbetet vid Brottspåföljdsmyndigheten, arbetets synlighet och arbetets samband med utvecklandet av det sociala arbetet vid välfärdsområdena utvecklas. De tjänster och stödåtgärder som riktas till unga fångar och kvinnliga fångar utvecklas vid de nya avdelningar som är avsedda för dem.

Tillgodoseendet av en jämlik och lagenlig behandling av brottspåföljds klienter förbättras genom effektivisering av Brottspåföljdsmyndighetens regelstyrning och utökad utbildning för personalen. Uppnåendet av målet främjas också genom regelbunden tillsynsverksamhet och enheternas egenkontroll. Utvecklandet av elektroniska tjänster för brottspåföljds klienter fortsätter. Personalens arbetssäkerhet förbättras genom förebyggande av riktade trakasserier och minskande av riskerna med ensamarbete. Målet är att öka säkerheten inom verkställigheten och förebygga den organiserade brottslighetens verksamhetsförutsättningar i fängelserna. Stödåtgärder för att komma loss från organiserad brottslighet stärks i samarbete med polismyndigheterna och servicehandledning med vanliga samhällstjänster som mål utvecklas. Funktioner utvecklas för att identifiera radikaliserings bland brottspåföljds klienterna och rikta åtgärder till sådana personer.

Fullföljandet av målen för Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform följs upp och en reform av organisation och ledning vid brottspåföljdscentralerna inleds. Utvecklingen och planeringen av produktivitetshöjande arbets- och verksamhetsprocesser och av nätverket av lokaler fortsätter. Ändringar i tjänste- och uppgiftsstrukturen görs även i fortsättningen utifrån en strategisk personalplan. Vid utvecklandet av innehåll och kompetenser i olika uppgifter betonas strategiska kärnuppgifter. Det kundinformationssystem (Roti) som togs i bruk 2022 vidareutvecklas.

Uppgifter om personalen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Antal anställda, årsv.	2 569	2 626	2 565
VMBaro ledarskapsindex	3,19	3,35	3,40
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	15,5	13,9	13,7

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 240 632 000 euro.

Av anslaget får även högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föranleds av funktionella behov.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter till fångar i enlighet med 7 kap. 5 § och 9 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005).

Förklaring : I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2023:

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Verksamhetens mål			
Anstaltssäkerhetsindex ¹⁾	118	110	100
Fängelsefångar i öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	46	45	47
— Kvinnor	55	55	56
— Män	45	45	46
Genomsnittlig andel fängelsefångar som inte deltar i verksamheten, %	19	20	17
— Kvinnor	10	12	9
— Män	20	21	18
Frigivna via övervakad frihet på prov, % av frigivna	25	24	30
— Kvinnor	34	34	35
— Män	24	23	28
Andel som slutfört övervakad frihet på prov, % avslutade	81	80	82
— Kvinnor	75	76	78
— Män	82	81	83
Andel som slutfört samhällstjänst, % avslutade	86	84	84
— Kvinnor	89	88	88
— Män	85	83	83

Tabell med nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktivitet			
Fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,3	1,4	1,4
Antal samhällspåföljder som avtjänas, i genomsnitt per dag/årsv.	11,8	11,9	12,6
Resurshushållning			
Omkostnader (netto)/fånge	72 530	68 530	65 100
Omkostnader (netto)/person som avtjänar en samhällspåföljd	7 760	7 650	7 250

¹⁾ Medelvärde för åren 2011—2014 motsvarar index 100. Högre index anger lägre säkerhetsnivå.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	246 832	239 501	246 132
Bruttoinkomster	8 822	5 850	5 500
Nettoutgifter	238 010	233 651	240 632
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	16 513		
— överförs till följande år	26 567		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 237 842 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 2 790 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 520	3 170	3 000
— övriga intäkter	878	1 000	600
Intäkter sammanlagt	5 398	4 170	3 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	11 329	8 670	9 270
— andel av samkostnader	8 008	9 140	8 220
Kostnader sammanlagt	19 337	17 810	17 490
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-13 939	-13 640	-13 890
Kostnadsmotsvarighet, %	28	23	21

¹⁾ Omfattar kostnadsmotsvarighetskalkyler för arbetsverksamhet och anstaltsbutiker. Från och med år 2022 omfattas endast kostnadsmotsvarighetskalkyler för arbetsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralisering av förvaltningsområdets it-tjänster (överföring till moment 25.01.21)	-1 276
Effektivisering av besöksförbudet	171
Nya fängelser i Norra Finland	6 600
Reform av säkerhetstekniken i fängelserna	-2 900
Skärpt vårdgaranti	300
Tryggande av rättsvården: indexjusteringar för lokalhyrorna	1 339
Tryggande av rättsvården: Valtoris ökade serviceavgifter	1 018
Besparing som gäller kontorslokaler	-136
Lönejusteringar	2 865
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-453
Resebesparing	-547
Sammanlagt	6 981

2023 budget	240 632 000
2022 II tilläggsb.	5 102 000
2022 budget	233 651 000
2021 bokslut	248 064 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 700 000 euro.

Av anslaget får högst 1 700 000 euro användas för arbeten vid öppna anstalter för en kommun, en församlings eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt.

Anslaget får användas till byggnads-, reparations- och underhållsarbeten i byggnader och miljöer som ägs av staten, kommunerna och allmännyttiga samfund samt till underhåll av nationalförmögenheten. Anslaget får också användas till markbyggnadsarbeten. Kommunernas, församlingarnas eller de allmännyttiga samfundens arbetsprojekt är kulturhistoriskt värdefulla eller kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga. Det arbete som ska utföras kan också användas för tillgodoräknande av kompetens. Anslaget får användas särskilt i långtidsprojekt för utgifter för nödvändiga stödfunktioner som krävs för skapande av förutsättningar för byggnadsprojekt som även genomförs som arbete vid öppna anstalter, såsom renovering av fångarnas bostadsrum.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Med anslaget för öppna anstalter kan man sysselsätta fångar och renovera kulturhistoriskt värdefulla objekt. Arbetsprojekten administreras bl.a. av förvaltningsnämnden för Sveaborg, Forststyrelsen, Museiverket, Senatfastigheter och kommunerna. Målet är att sysselsätta fångar vid öppna anstalter.

2023 budget	4 700 000
2022 budget	4 700 000
2021 bokslut	4 700 000

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 336 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsystemet och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 3 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Riksdagsvalet 2023	17 070
Sametingsvalet 2023	550
Presidentvalet 2024	3 000
Utgifter för valdatasystemet	4 600
Övriga valutgifter	116
Sammanlagt	25 336

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 14 076 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 11 260 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Presidentvalet 2024	3 000
Riksdagsvalet 2023	16 770
Sametingsvalet 2023	300
Utgifter för valdatasystemet	330
Välfärdsområdesval 2022	-11 870
Övriga valutgifter	-8
Sammanlagt	8 522

2023 budget	25 336 000
2022 II tilläggsb.	-350 000
2022 budget	16 814 000
2021 bokslut	16 981 073

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet och migration, till vars ansvarsområde det hör att svara för

- allmän ordning och säkerhet
- migration, internationellt skydd och mottagande av asylsökande
- finskt medborgarskap
- räddningsväsendet
- nödcentralsverksamhet
- gränssäkerhet och sjöräddningstjänsten
- den nationella beredskapen inom civil krishantering samt
- regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

Målet enligt regeringsprogrammet är att Finland ska vara en trygg rättsstat, att förstärka trygghetskänslan och att säkerställa säkerhetsmyndigheternas funktionsförmåga. I verksamheten prioriteras de strategiska kärnuppgifterna inom den inre säkerheten och de centrala tjänsterna för medborgarna. I en förändrad säkerhetspolitisk miljö kräver uppnåendet av målen god förutsägelse- och analysförmåga, en gemensam lägesbild samt tryggande av säkerhetsmyndigheternas kapacitet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Upprätthållandet av den inre säkerheten är en primär uppgift för staten som utsätts för krav från hela samhället och olika aktörer inom förvaltningsområdet. Förutsättningen för att bevara en god säkerhetsnivå i landet är både samhällspolitiska åtgärder och ändringar i individernas och organisationernas verksamhetssätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet fästs vid möjligheterna till samarbete mellan olika aktörer och förnyade verksamhetssätt.

Verksamhetsmiljön för den inre säkerheten blir allt mer invecklad och påverkas även av omständigheter utanför vårt land. Den säkerhetspolitiska miljön kan förändras mycket snabbt. Olika framtidsscenarier kan identifieras med hjälp av prognoser. I överensstämmelse med tanken om hållbar utveckling är ett tryggt och stabilt samhälle en förutsättning för att alla medborgare ska ha lika möjligheter i fråga om välfärd, ett gott liv, hälsa, arbets- och funktionsförmåga, utbildning

och sysselsättning. I ett hållbart säkerhetstänkande tar man itu med orsakerna till problemen redan innan konsekvenserna växer till säkerhetsutmaningar.

Invandringen är en resursfråga bl.a. med avseende på befolkningens åldersstruktur, sysselsättningen, den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften. En aktiv arbetskraftsinvandringspolitik är ett sätt att trygga tillgången på kompetent och yrkeskunnig arbetskraft. Det är svårt att förutse omfattningen och karaktären av den migration som orsakas av krig, konflikter, klimatförändringen, befolkningstillväxt och katastrofer. Ministeriet arbetar fortfarande aktivt på EU-nivå i frågor som gäller hantering av migrationen.

Den viktigaste utmaningen för den inre säkerheten är den ökande och mångbottnade utslagningen. Den ökar risken för samhällsliga störningar och bestämmer till stor del omfattningen av de reaktiva säkerhetsmyndighetstjänster som behövs. I värsta fall kan utslagningen leda till radikaliserings- och starka extremistrelserna. Myndigheternas och rättssystemets verksamhet som respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt samordningen av tjänster som förebygger brott minskar också brottsligheten bland marginaliserade personer.

Krishanteringsförmågan i det finländska samhället är beroende av systemens funktionsförmåga under störningar, beredskapen för störningar samt individens mentala uthållighet. Opinionsbildningen styrs allt oftare utifrån och påverkar i allt större grad även det samhällsliga beslutsfattandet.

Inrikesministeriets förvaltningsområde är mycket arbetskraftsintensivt. Det är också i kritisk grad beroende av fungerande IKT- och kontrollsystem, utrymmen för kundservice och datakommunikationsförbindelser samt fungerande materiel. De yttre förändringarna i verksamhetsmiljön, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse och det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden medför stora utmaningar för verksamheten.

Målen för utvecklingen av de samhällsliga verkningarna inom inrikesministeriets förvaltningsområde

För inrikesministeriets förvaltningsområde ställs följande samhällsliga effektmål för 2023:

- Alla befolkningsgrupper har en stark trygghetskänsla
- Människor, egendom och miljön är skyddade
- Vi avvärjer hot mot den nationella säkerheten samt allvarliga störningar
- Genom invandring bygger vi ett hållbart Finland.

Målen för utvecklingen av de samhällliga verkningarna inom inrikesministeriets förvaltningsområde

2023
mål (1—5)

<p>Alla befolkningsgrupper har en stark trygghetskänsla</p> <p>— Vi arbetar för att behålla tilliten till myndigheterna på hög nivå och bygger tillit hos människor med svag tillit.</p> <p>— Vi är mer synliga och tillgängliga både fysiskt och virtuellt även i områden med sämre servicenivå.</p> <p>— Vi ger öppen, aktuell och tillgänglig information och deltar aktivt i samhällsdebatten.</p>	4
<p>Människor, egendom och miljön är skyddade</p> <p>— Vi samarbetar brett för att förutse och förebygga säkerhetshot och främjar människors förmåga att agera vid olyckor och störningar.</p> <p>— Vi förhindrar att säkerhetsproblem hopar sig hos samma människor, grupper eller områden.</p> <p>— Våra larmtjänster fungerar och hjälpen kommer snabbt.</p> <p>— Vi förebygger, avslöjar och utreder brott effektivt och resultatrikt.</p> <p>— Vi minskar vårt klimatavtryck för att bekämpa klimatförändringar och vidtar aktiva åtgärder för att förbereda oss på och anpassa oss till klimatförändringarna.</p>	4
<p>Vi avvärjer hot mot den nationella säkerheten samt allvarliga störningar</p> <p>— Vi avslöjar hoten mot den nationella säkerheten och avvärjer dem i rätt tid.</p> <p>— Vi har nationell beredskap för störningar och undantagsförhållanden.</p> <p>— Vi samordnar civil beredskap.</p> <p>— Vi utvecklar ett omfattande samarbete för att avvärja hot.</p> <p>— Vi sörjer för riksgränsernas säkerhet och okränkbarhet.</p>	4
<p>Genom invandring bygger vi ett hållbart Finland</p> <p>— Genom migrationspolitiken främjar vi livskraften i samhället.</p> <p>— Genom en öppen, inkluderande och proaktiv migrationspolitik främjar vi goda relationer mellan olika befolkningsgrupper och minskar polariseringen.</p> <p>— Tjänster inom migrationsförvaltningen som är smidiga, rättvisa och tar individen i beaktande svarar mot samhällets och kundernas behov.</p> <p>— Vi arbetar förebyggande för att människor som vistas i landet utan uppehållsrätt inte blir utnyttjade eller faller offer för människohandel samt för att stoppa framväxten av ett skuggsamhälle.</p>	4
<p>En aktiv verksamhet och ett aktivt samarbete i EU och internationellt stärker uppnåendet av de strategiska målen</p> <p>— Genom EU-verksamheten och den internationella verksamheten medverkar vi starkare i att förebygga terrorism, internationell brottslighet och okontrollerad migration.</p> <p>— Vi skapar möjligheter för att i stor utsträckning sända ut inrikesförvaltningens experter till EU-uppdrag och internationella uppdrag.</p> <p>— Genom den internationella verksamheten inom förvaltningsområdet stöder vi effektivare de nationella arrangemangen och kapaciteterna.</p> <p>— Vi förbättrar vår förmåga att lämna och ta emot internationellt bistånd.</p> <p>— Vi använder EU-finansieringen på ett effektivare sätt för att utveckla prestationsförmågan hos myndigheterna inom inrikesförvaltningen.</p>	4

Målen för utvecklingen av de samhälleliga verkningarna inom inrikesministeriets förvaltningsområde

2023
mål (1—5)

En välmående, kvalificerad och engagerad personal möjliggör genom förändret av strategin

- Vi är en ansvarsfull arbetsgivare och leder personalen på ett inkluderande och ansvarsfullt sätt.
- Vi säkerställer att det finns tillräckligt med personal för att genomföra strategin.
- Vi utvecklar kompetens och kunskaper på ett strategibaserat och framtidsorienterat sätt och stöder personalens rörlighet.
- Vi stöder utvecklingen av mångsidiga arbetsmetoder samt multilokalt arbete.
- Vi ser till att personalen har sunda arbetslokaler och moderna verktyg samt tar vara på de möjligheter som tekniken erbjuder.
- Vi främjar personalens mångfald.

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Inrikesministeriet	233	218	223
Krishanteringscentret	25	29	30
Polisväsendet	10 157	10 220	10 289
Skyddspolisen	518	505	499
Gränsbevakningsväsendet	2916	2 900	2 950
Räddningsinstitutet	134	130	131
Nödcentralverket	598	600	630
Migrationsverket och statliga förläggningar	1 010	1 142	1 142
Sammanlagt	15 591	15 744	15 894

Jämställdhet

Inrikesministeriet har i sitt åtgärdsåtagande för att främja hållbar utveckling förbundit sig att minska antalet personer som på nytt faller offer för brott eller olyckor samt återfallsbrottslighet. Brotten och risken att bli offer för brott fördelas inte jämnt i samhället, utan en liten minoritet både begår och blir offer för brott betydligt oftare än andra. Detta gäller framför allt våld mot kvinnor och å andra sidan (unga) mäns upplevelser av våld och överrepresentation som offer för olyckor. Även olycksriskerna koncentreras till vissa befolkningsgrupper, såsom män. Målet är att servicebehovet hos gärningsmannen och offret för brott eller olycka bedöms, och vid behov hänvisas personen till service som tar hänsyn till den grundläggande orsaken bakom problemet. Ett mål är att fästa särskild vikt vid att minska brott mot personlig integritet samt brott mot liv och hälsa, såsom sexualbrott, brott mot barn samt våld i nära relationer och deras negativa effekter. Effektiviseringen av besöksförbudet ökar i synnerhet säkerheten för offer för våld i nära relationer. För att hjälpa offer i särskilt utsatt ställning stärks myndigheternas kunskaper och säkerställs genomförandet av Istanbulkonventionen.

På grund av Rysslands anfall mot Ukraina har det för 2023 budgeterats ett tillägg på 374 miljoner euro för mottagningsutgifter. Av de asylsökande som hittills kommit till Finland har 90 % varit kvinnor och barn. Antalet minderåriga har varit ca 40 %.

I enlighet med regeringsprogrammet strävar Finland efter att bidra till att öka arbetet mot allt våld mot kvinnor i EU. Regeringen riktar arbetet mot våld till de som känner igen våldsamma tendenser hos sig själva och strävar också efter att förebygga våld mot män i alla dess former. Dessutom genomförs ett åtgärdsprogram för förebyggande av våld mot kvinnor och utökas tillgången på skyddshemstjänster så att den når nivån enligt Istanbulkonventionen. Konsekvenserna för jämställdheten mellan könen beaktas för att identifiera och hjälpa offer för människohandel i enlighet med statsrådets handlingsplan mot människohandel.

Räddningsväsendet har en gemensamt handlingsprogram för jämställdhets- och likabehandlingsfrågor. Målet med programmet är bl.a. att uppmuntra människor med olika bakgrund att söka till studier inom räddningsväsendet samt att beakta jämställdhet mellan könen i räddningsväsendets kommunikation.

Gränsbevakningsväsendet har som mål att balansera könsfördelningen för militära tjänster genom att öka antalet kvinnor. Målet med detta är att andelen kvinnor inom gräns- och sjöbevakningen i framtiden ska vara minst 10 %. Kvinnornas andel är nu ca 8 %. Krishanteringscentret har förbundit sig att genom sina åtgärder främja Finlands nationella handlingsprogram för genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet). För att stärka konsekvenserna för jämställdheten av Finlands civila krishanteringsverksamhet strävar Krishanteringscentret efter att 50 % av de sakkunniga som Krishanteringscentret sänder till internationella uppdrag ska vara kvinnor och att hälften av dem som väljs till utbildning i civil krishantering ska vara kvinnor. Dessutom leder Krishanteringscentret tillsammans med Spanien ett kluster som anknyter till stärkandet av EU:s civila krishanteringsinsatser och vars mål är att främja en ökning av antalet kvinnor samt att främja en mer jämställd och jämlik arbetskultur i insatserna.

Hållbar utveckling

Inrikesministeriets åtagande för hållbar utveckling syftar till att minska koldioxidfotavtrycket inom förvaltningsområdet med 75 % fram till 2035. Målet eftersträvas genom delmålet att minska koldioxidfotavtrycket med 50 % före 2027. Genom åtagandet strävar man dessutom efter att öka vikten av hållbar utveckling i upphandlingar, främja likabehandlingen inom larmtjänsterna samt minska återfallsbrottsligheten och upprepade offererfarenheter. Under 2023 fortsätter förverkligandet av målen för förvaltningsrådets åtagande för hållbar utveckling på det sätt som anges i resultatavtalen. Ämbetsverken inom förvaltningsområdet har också ingått egna åtgärdsåtaganden som kompletterar och vars mål genomförs utöver förvaltningsrådets gemensamma åtagande.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning	144 153	190 450	250 342	59 892	31
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 256	16 274	16 917	643	4
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 212	2 304	2 315	11	0
(20.) Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	1 744	—	—	—	0
21. Utveckling av inrikesminis- teriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	1 672	1 342	-330	-20
(24.) EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)	13 159	8 000	—	-8 000	-100
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)	5 500	5 500	5 500	—	0
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under program- perioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	1 300	35 150	42 828	7 678	22
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	101 298	120 000	180 200	60 200	50
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	1 951	580	280	-300	-52
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till inter- nationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	733	960	960	—	0
(87.) Aktieförvärv (fast anslag)	—	10	—	-10	-100
10. Polisväsendet	886 438	861 597	914 032	52 435	6
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	838 534	806 318	854 320	48 002	6
02. Skyddspolisens omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	43 895	40 821	45 194	4 373	11
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	3 608	7 608	7 668	60	1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
21. Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)	401	6 850	6 850	—	0
20. Gränsbevakningsväsendet	476 052	279 752	489 023	209 271	75
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	285 033	274 752	303 023	28 271	10
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)	191 019	5 000	186 000	181 000	3620
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	82 827	91 780	95 026	3 246	4
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 557	22 620	4 367	-18 253	-81
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	60 198	66 160	70 550	4 390	7
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	17 109	17 109	0
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	3 072	3 000	3 000	—	0
40. Migration	172 918	161 204	525 649	364 445	226
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 822	65 367	65 021	-346	-1
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	83 935	72 091	371 152	299 061	415
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 570	2 318	2 318	—	0
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	15 591	21 428	87 158	65 730	307
Sammanlagt	1 762 388	1 584 783	2 274 072	689 289	43
Totalt antal årsverken	15 591	15 744	15 894		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets redogörelse för den inre säkerheten av den 20 maj 2021 de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet, Skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket samt migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för sin verksamhet:

- Inrikesministeriet är ledande aktör inom politikområdet för inre säkerhet när det gäller att främja den övergripande inre säkerheten.
- Styrningen på koncernnivå förbättrar effektiviteten i förvaltningsområdets verksamhet.
- Inrikesministeriets och dess förvaltningsområdes beredskapssystem baserar sig på en samarbetsmodell för den övergripande säkerheten och har samordnats inom förvaltningsområdet samt med andra partner.
- Inrikesministeriets nära och långsiktiga internationella samarbete och EU-samarbete stöder i stor utsträckning genomförandet av regeringsprogrammet.
- Inrikesministeriet säkerställer och främjar en likvärdig och jämlik behandling av personalen och kunderna i alla situationer. En central prioritering är att beakta behoven hos människor i en särskilt utsatt ställning i verksamheten.
- För att bekämpa klimatförändringen ska koldioxidavtrycket minska med 50 % fram till 2027 (jämfört med 2018 års nivå).
- Personalens kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

Utveckling av förvaltningsområdet

Inrikesministeriet främjar genomslagskraften för och resultaten av verksamheten inom förvaltningsområdet genom undersökningar, utredningar och investeringar samt genom upphandlingar av utbildnings- och sakkunnigtjänster. Dessutom främjar ministeriet digitaliseringen inom förvaltningsområdet samt informationshanteringen, interoperabiliteten och cybersäkerheten i anslutning till verksamheten och tjänsterna genom utvecklingsprojekt och investeringar.

EU:s fonder inom området för inrikes frågor

För EU:s programperiod 2021—2027 har det inrättats tre fonder inom området för inrikes frågor: Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Fonden för inre säkerhet (ISF) och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF).

Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa. Inrikesministeriet ska också under den nya programperioden vara förvaltningsmyndighet för fonderna inom området för inrikes frågor. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/

2021) trädde i kraft i december 2021 och statsrådets förordning (119/2022) trädde i kraft i februari 2022.

Med Asyl-, migrations- och integrationsfonden eftersträvas en effektiv hantering av migrationsströmmarna med tillämpning av unionens regelverk och med beaktande av de åtaganden som hänför sig till iakttagandet av de mänskliga rättigheterna. Fonden stöder utvecklandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem med beaktande av dess yttre dimension, mottagningsförfaranden, stödjande av laglig invandring och integration samt förebyggande av olaglig invandring särskilt genom att främja fungerande återvändnings- och återintegreringsarrangemang. Genom fonden stöds dessutom vidarebosättning och interna omplaceringar av asylsökande i medlemsstaterna. Med Fonden för inre säkerhet eftersträvas en hög säkerhetsnivå i unionen. Fonden bekämpar terrorism och radikalisering, allvarlig och organiserad brottslighet samt cyberbrottslighet. Dessutom kan fonden stödja brottsoffer. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik stöds ett effektivt upprätthållande och utvecklande av gränskontroll och in- och utresekontroller samt genomförande av en gemensam viseringspolitik för att främja lagliga gränsövergångar och förhindra olaglig invandring samt bekämpa gränsöverskridande brottslighet.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret sköter operativa uppgifter i anslutning till utsändandet av sakkunniga, såsom utbildning, rekrytering och utrustning. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper främjas dialogen och informationsutbytet om civil krishantering mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer. Målet är att Finlands deltagande i civil krishantering motsvarar målen för den inre säkerheten och att samarbetet mellan krishanteringsinsatserna och ämbetsverken för rättsliga och inrikes frågor fungerar.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 16 917 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet och migration. Ministeriets viktigaste uppgifter är lagberedning, strategisk planering och styrning av förvaltningsområdets verksamhet samt internationella frågor.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro) ¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	15 655	17 000	17 250
Utgifter för lokaler	-	-	-
IKT-utgifter	71	500	1 000
Övriga utgifter	1 190	1 700	1 600
Inkomster	-1 236	-1 300	-1 300
Sammanlagt	15 680	17 900	18 550

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag.

Hantering av mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Årsverken	233	218	223
— varav årsverken under moment 26.01.01	200	210	207
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	3,4	4,1	4,5
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,9	3,9	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 917	17 574	18 217
Bruttoinkomster	1 236	1 300	1 300
Nettoutgifter	15 681	16 274	16 917
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 723		
— överförs till följande år	3 298		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avlöning av assistent till specialmedarbetare (överföring till moment 35.01.01)	-21
Bekämpningen av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019), bortfall av ett temporärt tillägg	-85
Inrikesministeriets utgifter för IKT-underhåll (överföring från moment 26.01.21)	330
IV rådet för rättsliga och inrikes frågor (överföring till moment 24.01.01)	-240
Kostnader för assistent till specialmedarbetare (överföring till moment 35.01.01)	-20
Projektet Interoperability (IO)	400
Sakkunnig inom räddningsverksamhet och krisberedskap vid Finlands ständiga representation i EU (överföring till moment 24.01.01), bortfall av en temporär överföring	204
Tryggande av Räddningsinstitutets verksamhet (överföring till moment 26.30.03)	-100
Lönejusteringar	342
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-43
Resebesparing	-124
Sammanlagt	643

2023 budget	16 917 000
2022 II tilläggsb.	1 338 000
2022 budget	16 274 000
2021 bokslut	16 256 000

04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 315 000 euro.

Anslaget får även användas för utvecklande av den nationella beredskapen för civil krishantering.

Förklaring: Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret, som sköter operativa uppgifter inom den nationella beredskapen, erbjuder högklassig utbildning som förbereder för civila krishanteringsuppdrag, är ansvarig rekryterare och arbetsgivare för sakkunniga som sänds ut samt bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet inom området. En övergripande strategi för kriser främjas i samarbete med militära aktörer, fredsmedlare och aktörer inom utvecklingssamarbetet. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper förbättras informationsutbytet mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationerna i den civila krishanteringen. År 2023 främjas den i regeringsprogrammet fastställda höjningen av nivån på deltagandet i civil krishantering till 150 sakkunniga genom effektiv rekrytering och mångsidig utbildning.

De utgifter som föranleds av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Personalutgifter	1 583	1 800	1 832
Utgifter för lokaler	124	121	121
IKT-utgifter	21	24	24
Övriga utgifter	309	483	458
Inkomster	-29	-14	-
Totalt	2 008	2 414	2 435

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag.

Nyckeltal för verksamheten

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Andelen kvinnor i civila krishanteringsuppdrag (%)	43	50	50
Antal kvinnor på grundkursen inom civil krishantering (%)	60	50	50

Hantering av mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Årsverken	25,3	29	30
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	2,3	3	3
Arbetstillfredsställelse (1—5)	4,2	4,2	4,2

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 037	2 318	2 315
Bruttoinkomster	29	14	-
Nettoutgifter	2 008	2 304	2 315
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	281		
— överförts till följande år	485		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upplösning av besparing (omfördelning)	13
Besparing som gäller kontorslokaler	-3
Lönejusteringar	32
Omfördelning	-13
Resebesparing	-18
Sammanlagt	11
2023 budget	2 315 000
2022 II tilläggsb.	18 000
2022 budget	2 304 000
2021 bokslut	2 212 000

21. Utveckling av inrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 342 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av investeringar, forskning, utredningar samt utbildningstjänster och andra sakkunnigtjänster som främjar genomslagskraften för och resultaten av verksamheten inom förvaltningsområdet
- 2) till anskaffning av försök och investeringar som främjar informationshanteringen, interoperabiliteten och cybersäkerheten i anslutning till utvecklingen av förvaltningsområdets verksamhet och tjänster samt till annat främjande av digitalisering
- 3) till utvecklingsprojekt enligt 1—2 punkten som genomförs av ett eller flera ämbetsverk
- 4) till betalning av utgifter för avlöning av personal motsvarande högst 5 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till betalning av utvecklingsåtgärder som genomför koncernstrategin och styrningen av förvaltningsområdet samt till betalning av utgifter som föranleds av avlöningar av personal i anslutning till dessa åtgärder. Ministeriet kan även bevilja finansiering för projekt som genomförs av ämbetsverk inom förvaltningsområdet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriets utgifter för IKT-underhåll (överföring från moment 26.01.01)	-330
Sammanlagt	-330

2023 budget	1 342 000
2022 II tilläggsb.	-330 000
2022 budget	1 672 000

(24.) *EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	8 000 000
2021 bokslut	13 159 000

25. *Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel, inklusive utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs, samt vidtagande av bekämpningsåtgärder och utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd och arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och till dem som deltar i bekämpningsarbeten.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Under momentet får som intäkter från överföringsekonomin nettobudgeteras ersättningar ur fonder och från dem som orsakat skadorna.

2023 budget	5 500 000
2022 budget	5 500 000
2021 bokslut	5 500 000

26. *EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 42 828 000 euro.

Anslaget får, under förutsättning att a) Europeiska unionen har godkänt EU:s programperiod 2021—2027 i fråga om EU:s budget för 2021, b) EU-lagstiftningen om de fonder som nämns nedan för EU:s programperiod och om användningen av deras medel har godkänts och trätt i kraft, c) den nationella lagstiftningen om fonderna inom området för inrikes frågor har godkänts

och är i kraft och ger inrikesministeriet behörighet att använda EU-medel som EU anvisat Finland under den nya programperioden samt d) Europeiska kommissionen har godkänt programmen för Finlands fonder, användas för de utgifter som avses nedan.

Anslaget får användas

1) till genomförande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd till gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (Europaparlamentets och rådets förordningar) under Europeiska unionens programperiod 2021—2027

2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för genomförande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter motsvarande högst åtta årsverken samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av fonderna

3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten och åtgärderna när Europeiska unionens förordningar tillåter det och i enlighet med nationella författningar

4) till betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna

5) till betalning av Finlands förpliktelser enligt programmet och till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringsandelen

6) till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 som gäller finansiella regler för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (den allmänna förordningen) och av Finlands åtaganden som dessa föranleder under Europeiska unionens programperiod 2021—2027 samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringen

7) till förflytnings- och konsumtionsutgifter som föranleds av förfarandet för vidarebosättning, humanitärt mottagande och placering i kommunerna när det gäller flyktingar samt till löneutgifter för personal motsvarande högst 30 årsverken, för vilka det har reserverats 10 500 000 euro inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och 4 500 000 euro för Migrationsverket. Arbets- och näringsministeriet kan bevilja anslaget vidare i form av understöd. I fråga om arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde budgeteras överföringsutgifterna enligt principen om betalningsbeslut

8) till åtgärder i anslutning till beredningen av fonderna för inrikes frågor under Europeiska unionens programperiod 2028—2035

9) för kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om kostnaderna har uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 30 juni 2022.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare kan avräknas (nettas) under momentet. Överföringsutgifterna budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De EU-rättsakter som gäller EU:s fonder inom området för inrikes frågor trädde i kraft sommaren 2021. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft den 16 december 2021.

Medlemsstaternas skyldigheter i anslutning till fonderna fastställs i den allmänna förordningen om förvaltningen av fonderna ((EU) 2021/1060). Inrikesministeriet ansvarar för den nationella beredningen och verkställigheten av fonderna och är utsedd förvaltningsmyndighet för fonderna.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem. Den nationella finansieringen finns under ämbetsverkens omkostnadsmoment, om inte något annat särskilt anslag har anvisats i budgeten.

Tekniskt bistånd används i regel för löneutgifter och konsumtionsutgifter som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Enligt den allmänna förordningen är den procentuella andel för ett fondprogram som ersätts som tekniskt bistånd 6 procent för varje fond inom området för inrikes frågor.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2021—2027 kommer att balansera mot slutet av programmen.

Av användningen av anslaget bedöms konsumtionsutgifterna utgöra merparten och överföringsutgifternas andel bedöms vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beräknade utgifter	4 528
Särskilt anslag för vidarebosättning	4 500
Uppskattning av finansieringen av den nya programperioden	-1 350
Sammanlagt	7 678

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	42 828 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	35 150 000
2021 bokslut	1 300 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 180 200 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	180 200 000
2022 II tilläggsb.	100 000 000
2022 budget	120 000 000
2021 bokslut	101 297 830

50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 280 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands Sjöräddningssällskap	237 900
Ålands Sjöräddningssällskap	12 100
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	30 000
Sammanlagt	280 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EXIT-verksamhet (bortfall av tillägg av engångsnatur i budgeten för 2022)	-300
Sammanlagt	-300

2023 budget	280 000
2022 budget	580 000
2021 bokslut	1 951 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 960 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer inom inrikesförvaltningen (Interpol, IGC¹⁾, IOM, ICMPD²⁾, COSPAS-SARSAT³⁾ och ICAO PKD⁴⁾) samt till betalning föranledda av motsvarande förpliktelser och till betalning av bidrag till FN som föranleds av stöd för det internationella genomförandet av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Inom IGC behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av flyktingskap och invandring. Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som

¹⁾ IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

²⁾ ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

³⁾ COSPAS-SARSAT = ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

⁴⁾ ICAO PKD = Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migrationspolitik och koncentrerar sig på migrationsfrågor som är viktiga för Väst- och Östeuropa samt utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	420 000
IGC	125 000
IOM	315 000
ICMPD	10 000
COSPAS-SARSAT	50 000
ICAO PKD	30 000
FN:s industriolyckor	10 000
Sammanlagt	960 000
2023 budget	960 000
2022 budget	960 000
2021 bokslut	733 452

(87.) Aktieförvärv (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	10 000
-------------	--------

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet, förebygger, avslöjar och reder ut brott och sörjer för att de blir föremål för åtalsprövning. I syfte att upprätthålla säkerheten samarbetar polisen med övriga myndigheter och sammanlutningar och invånare och sköter det internationella samarbete som deras uppgifter omfattar.

För Polisstyrelsen uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Polisen säkerställer att polistjänsterna håller hög kvalitet på riksnivå på lika villkor genom att inrikta sina resurser på ett sätt som motsvarar omvärlden, uppgifterna och resurserna.
- Polisen ökar trygghetskänslan och medborgarnas förtroende genom att tillhandahålla brådskande larmtjänster på ett tillförlitligt sätt och genom att stärka förebyggandet av brott i polisens verksamhet.
- Polisens prestationsförmåga i fråga om allmän ordning och säkerhet, säkerhetskommunikation samt en förutseende och uppdaterad lägesbild motsvarar de krav som omvärlden ställer.
- Brott mot liv och hälsa, sexualbrott och de brott som är mest skadliga för samhället samt deras negativa effekter minskar.

— För att bekämpa klimatförändringen ska koldioxidavtrycket minska med 50 % fram till 2027 (jämfört med 2018 års nivå).

— Polisen säkerställer och främjar en likvärdig och jämlik behandling av personalen och kunderna i alla situationer med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. En central prioritering är att beakta behoven hos människor i en särskilt utsatt ställning i verksamheten.

— Personalen är välmående och dess kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

De viktigaste förändringarna i omvärlden hänför sig till det inhemska och internationella säkerhetsläget och dess konsekvenser globalt, samhälleligt och i anslutning till polisens verksamhetsområde. Den snabba förändringen i den globala säkerhetspolitiska miljön ökar hotbilderna mot den interna och nationella säkerheten och förutsätter att polisen är förberedd och förutseende och säkerställer en tillräcklig prestationsförmåga med krympande resurser.

Förändringar i säkerhetsläget förväntas visa sig inom polisens verksamhetsområde bl.a. som cyberhot, allvarliga störningar i den allmänna ordningen och säkerheten, nya brott av olika slag samt interna spänningar som ytterligare kan ökas genom hybridpåverkan. Polisen ska ha förmåga att känna igen hybridpåverkan, att inhämta information och att göra brottsliga gärningar till föremål för brottsutredningar. I den förändrade säkerhetssituationen framträder olika cyberbrott, människohandel, olaglig vapenhandel och organiserad brottslighet. Överbelastningsattacker, informationsfiske och dataintrång blir allt vanligare och kan i värsta fall vara en del av hybridhot som förlamar hela verksamheten. Det omfattande flyktingskapet har gjort att sårbara människor utsätts för hot om utnyttjande av olika slag. Med migrationen kan det förflyttas kriminella grupper som omformar de traditionella maktförhållandena, grenarna och sätten att fungera hos den organiserade brottsligheten i målstaterna. Utredningen av krigsförbrytelserna som begåtts i Ukraina kan påverka Finland. Dessutom kan situationen leda till att hatbrotten ökar.

Samtidigt har mängden narkotika och negativa fenomen kring narkotika ökat. Det ökade illamåendet bland unga har år 2021 visat sig som en brutalisering av ungdomsbrottsligheten. Den brottslighet som sker på eller med hjälp av internet samt cyberbrottsligheten utvecklas fortfarande snabbt. Efter pandemin kommer den ökande rörligheten bland människorna att tillsammans med den snabba informationsförmedling som internet möjliggör att göra också vardaglig brottslighet allt mer internationell, vilket väntas bli synligt bl.a. som en ökning av egendomsbrotten till en tidigare nivå.

Skyddspolisen har till uppgift att enligt inrikesministeriets styrning inhämta information för att skydda den nationella säkerheten. Den ska också upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förhållanden och brott som kan hota statsskicket och samhällsordningen eller rikets inre eller yttre säkerhet. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att upptäcka och förhindra verksamhet som hotar samhällets säkerhet.

För Skyddspolisen uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

— Civil underrättelseinhämtning har ordnats effektivt.

— Hot mot den nationella säkerheten avslöjas och betydelsen av föregripande underrättelseinformation som stöd för beslutsfattandet ökar.

— Prestationsförmågan motsvarar den civila underrättelseinhämtningsens uppgifter och kraven i den säkerhetspolitiska omgivningen.

— Skyddspolisens kommunikation är verkningsfull och förtroendeskapande samt ökar medborgarnas, andra myndigheters och beslutsfattareshets medvetenhet om frågor som gäller den nationella säkerheten.

— Man arbetar aktivt för att målen för åtagandet för hållbar utveckling ska uppnås genom att vidta åtgärder som minskar koldioxidfotavtrycket och andra åtgärder som stöder bekämpningen av klimatförändringen.

— En likvärdig och jämlik behandling av både personalen och kunderna säkerställs och främjas i alla situationer med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

— Personalens kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

Resultatmål för verksamheten

Nyckeltal/mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Antal strafflagsbrott, högst	484 822	450 467	450 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100) ¹⁾	99,2	99,3	99,3
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100) ²⁾	289,4	-	289,4
Störningsindex, högst ³⁾	100,3	98,1	98,1
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ⁴⁾	-	3,40	-
Medborgarnas trygghetskänsla, medeltal, minst, på skalan 1—4 ⁵⁾	-	3,05	-
— Medborgarnas förtroende för skyddspolisens verksamhet, % ⁶⁾	89	83	83
Skyddspolisens framgångsrik verksamhet, % ⁷⁾	80	80	80

¹⁾ Gatusäkerhetsindex är ett tal för det viktade sammanlagda antalet rån, fall av misshandel, skadegörelse och ratt- och trafikfylleri som anmälts till polisen. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju större indextalet är desto bättre är läget jämfört med det nationella genomsnittet 1999.

²⁾ Trafiksäkerhetsindex beskriver antalet registrerade bilar och motorcyklar dividerat med det viktade antalet döda och skadade i trafiken.

³⁾ I störningsindexet viktas antalet av vissa brott och uppdrag som gäller liv och hälsa samt egendom som anmälts till polisen och som räknas samman. Dessa brott och uppgifter uppgår till ca 40. Summan relateras till invånarantalet i området. Ju högre värdet är, desto fler störningar i förhållande till invånarantalet. Riksomfattande värde 2014 = 100.

⁴⁾ Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket. Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

⁵⁾ Medborgarnas trygghetskänsla mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "Hur allvarligt problem anser ni att brottsligheten i närområdet är?", 1 = väldigt allvarligt, 2 = ganska allvarligt, 3 = inte särskilt allvarligt, 4 = inte alls allvarligt. Källa: Polisbarometern

⁶⁾ Källa: Kantar TNS Oy

⁷⁾ Källa: Kantar TNS Oy

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 854 320 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (1177/2009).

Av anslaget har 993 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Polisens resultatrika verksamhet som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna bidrar till att Finland är världens tryggaste land. Polisen skapar trygghetskänsla genom att fullgöra sina lagstadgade uppgifter på ett tillförlitligt och effektivt sätt, på ett högklassigt sätt och i rätt tid, genom att polisen är synlig och anträffbar i människornas vardag samt genom att medborgarna har ett fortsatt förtroende för verksamheten. Aktionsberedskapen och beredskapsnivån är god. Målsättningen är att hotande fenomen kan identifieras och att de kan upptäckas och förhindras. Olaglig inresa och olaglig vistelse i landet bekämpas. Polisens trafiksäkerhetsarbete bidrar till att minska antalet dödsfall i trafiken och öka trygghetskänslan för alla trafikformer.

Inom polisens verksamhet betonas aktionsberedskapen i synnerhet i brådskande larmuppdrag och förebyggande verksamhet samt inriktas effektiv brottsbekämpning särskilt på de brott som är mest skadliga för individen och samhället, inklusive trafikbrott. För att bevara samhällsfreden avvärjs sådana förhållanden och brott som kan utgöra fara för rätts- och samhällsordningen eller för rikets inre och yttre säkerhet i samarbete med övriga aktörer. Polisen sörjer för utvecklandet och upprätthållandet av det internationella polissamarbetet genom att delta i arbetet inom ramen för de bilaterala och multilaterala strukturerna som inrättats för detta ändamål.

Polisens synlighet och tillgängligheten till tjänster främjas i den utsträckning som resurserna möjliggör genom digitalisering och tekniska lösningar. Samtidigt strävar man efter att säkerställa att polisen har kapacitet att bemöta behovet av brådskande hjälp.

Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av polislagen, så att den handräckning som polisen ger ska vara avgiftsfri i uppgifter inom barnskyddet och socialjouren.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	608 966	633 578	638 002
Utgifter för lokaler	80 607	84 989	95 735
IKT-utgifter	87 214	93 665	107 332

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Övriga utgifter	106 464	115 386	84 074
Inkomster	-70 412	-70 491	-70 823
Sammanlagt¹⁾	812 839	857 127	854 320

¹⁾ Siffrorna inbegriper också andelen överförda anslag. Utöver de nya skyldigheterna och prioriteringarna ökar personalutgifterna i huvudsak till följd av lönejusteringar och andra mindre poster enligt statens avtalsuppgörelse. Lokalkostnaderna stiger till följd av den allmänna kostnadsnivån och hyresnivån samt användningen av polisens befolkningslokaler och andra tillfälliga lösningar. Ökningen av IKT-kostnaderna beror bl.a. på de nya system som tas i bruk samt på att befintliga och föråldrade system underhålls. Dessutom ökar kostnaderna vid polisens övriga avtalsförpliktelser bl.a. vid köp av tjänster.

Övervaknings- och larmverksamhet samt trafiksäkerhet

Tillgången till brådsökande larmtjänster samt aktionsberedskapstiden bibehålls på en god nivå. Polisens synlighet upprätthålls i glesbygdsområden och områden med lägre servicenivå. I polisens verksamhet betonas förebyggande verksamhet. I trafiksäkerhetsarbetet genomförs statsrådets principbeslut om en nationell trafiksäkerhetsstrategi 2022—2026 och polisens program för trafikövervakning och trafiksäkerhet 2021—2030 genom att inrikta övervakningen på de centrala påverkansobjekt som fastställs i programmet.

Situationen i fråga om olaglig inresa är fortsättningsvis under kontroll i Finland och förblir på samma nivå som 2021. Åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärdiga och effektiva. Syftet med genomförandet av omarbetningen av SIS 3-förordningen är att förbättra informationsutbytet.

Tillsyn

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktivitet			
Produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsverke)	918	764	905
Trafikövervakningens produktivitet, utan automatisk övervakning, trafikbrott/årsverke ¹⁾	312	331	330
Resurshushållning			
Årsverken	1102	1 152	1 160
Kostnader för övervakning, 1 000 euro	127 780	133 869	142 027
Resurshushållning (kostnader/A-, B- och C-uppdrag), euro	126,4	152	135
Serviceförmåga och kvalitet			
Framgångsrika ingripanden vid våld i nära relationer, medeltal minst, vitsord 1—4	-	2,90	-
Trafikövervakningen, medeltal minst, vitsord 1—4	-	3,10	-
Polispatrullering och annan synlig verksamhet, medeltal minst, vitsord 1—4	-	2,90	-
Arbetstid som använts för trafikövervakning, årsverken	472,5	492,0	492,0
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, årsverken	54,2	52,0	52,0
Prestationer inom den automatiska trafikövervakningen, st.	170 409	191 537	190 000
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten, fall högst, st.	5 442	5 015	5 800
Trafikolyckor som lett till personskada, högst, st.	3 223	3 540	3 700

Tillsyn

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Fall av rattfylleri, högst, st.	17 993	16 435	18 000
Prestationer			
Antal uppdrag inom allmän ordning och säkerhet, st.	1 011 312	879 865	1 050 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	41,5	41,4	41,4
På eget initiativ (%) i vissa uppdrag i anslutning till övervakningen av tätorter (03 Misshandel, slagsmål 15 Skadegörelse 34 Berusad person 35 Störande beteende och ofog)	7,9	8,2	8,2

¹⁾ Trafikövervakningens produktivitet, utan automatisk övervakning, beräknas enligt följande: Trafikprestationer = antalet anmälda brott, brottsbeteckningar som beaktas: äventyrande av trafiksäkerheten, grovt äventyrande av trafiksäkerheten, rattfylleri, grovt rattfylleri, fylleri i lufttrafik, fylleri i tågtrafik, fylleri i sjötrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad, trafikfylleri med motorlöst fordon, förande av fortskaffningsmedel utan behörighet, smitning i vägtrafik. Utredande enhet = polisen (med undantag för utredningsgrupperna i samband med polisens trafikövervakningsapplikation [LVS] och polisens trafiksäkerhetscentral [LITUKE] samt Åland). Årsverken = genomförda timmar inom trafikövervakningen/1640 (exklusive automatisk övervakning). Till produktiviteten inom den automatiska trafikövervakningen räknas följande prestationer inom trafikövervakningen till prestationerna: Ordningsbot, straffyrkande, villkorlig ordningsbot, bötesföreläggande, bötesyrkande och straffyrkande samt prestationer som gäller avgift för trafikförseelse av typen ”automatisk övervakning”. Ogiltigförklarade prestationer har strukits ur antalet prestationer. Antalet årsverken beräknas enligt genomförda timmar inom den automatiska övervakningen/1640.

Larmverksamhet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktivitet			
Produktivitet (A- och B-larmuppdrag, antal/årsverke)	217,7	205	224
Resurshushållning			
Årsverken	2149	2 183	2 183
Kostnader för larmverksamheten, 1 000 euro	223 906	231 498	251 292
Resurshushållning (kostnader/larmuppdrag A+B), euro	478,7	518	514
Serviceförmåga och kvalitet			
Insattiden för uppdrag i kategori A, min.	9,7	9,8	9,8
Insattiden för uppdrag i kategori A och B, min.	16,7	16,9	16,9
Insattid under 20 min (% av uppdrag A+B)	75,6	75,2	75,2
Insattid under 45 min (% av uppdrag A+B)	95,5	95,4	95,4
Brådskande larmuppdrag, medeltal minst, vitsord 1—4	-	3,20	-
Prestationer			
Larmuppdrag i anslutning till familjevåld, högst, st.	22 654	21 897	22 000
Antal A- och B-larmuppdrag, högst, st.	467 777	447 276	489 000
Antal A-, B- och C-larmuppdrag, högst, st.	1 011 312	879 865	1 050 000

Brottsbekämpning

Målet för brottsbekämpningen är att trygga den grundläggande utredningen och en effektiv förbehandling av brott, vilket påverkar känslan av trygghet. I verksamheten betonas dessutom bekämpandet av brott som riktar sig mot den personliga integriteten, dvs. brott mot liv och hälsa, sexualbrott samt brott som undergräver samhällets och näringslivets strukturer. I synnerhet beaktas brott mot barn och bekämpning av familjevåld och våld i nära relationer samt säkerställs att parterna hänvisas till flermyndighetsmodeller och stödtjänster. Dessutom fortsätter bekämpningen av brott och hatbrott i anslutning till våldsam extremism samt förbättringen av identifierings-

förmågan och informationsgången i fråga om tips om allvarliga och farliga gärningar. På grund av den snabba förändringen i verksamhetsmiljön blir förebyggande och utredning av yrkesmässig och organiserad brottslighet samt inhämtande av information allt viktigare.

Brottsutredningsnivån för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott) och resultaten av polisens brottsbekämpning bibehålls på nuvarande nivå. Totalreformen av bestämmelserna om sexualbrott träder i kraft 2023 och påverkar polisens brottsbekämpning. För att påskynda straffprocesskedjan och öka dess genomslagskraft fortsätter åklagarsamarbetet genom att utvecklingen av straffprocessen samordnas.

För att göra bekämpningen av ekonomisk brottslighet mera verkningsfull strävar man efter att utreda brott i realtid och att bevara resultaten på 2022 års nivå. Effektiv återvinning av brottsvinning beaktas i fråga om olika brottstyper. Bekämpningen av ekonomisk brottslighet genomförs i enlighet med färdplanen för genomförande för programmet för bekämpning av grå ekonomi. Samarbetet med centrala aktörer utvecklas. Bekämpningen av miljöbrott utvecklas genom att öka polisens kompetens och utnyttja flermyndighetsverksamhet. Bekämpningen av människohandelsbrott fortsätter och flermyndighetssamarbetet intensifieras ytterligare.

Den för samhället och individerna mest skadliga it-relaterade brottsligheten och i synnerhet it-brottslighet som riktar sig mot kritisk infrastruktur bekämpas i samarbete med andra myndigheter, företag och organisationer. Den it-relaterade brottslighet som riktar sig mot enskilda medborgare bekämpas i synnerhet genom att informera om nya sätt att begå brott.

Polisen avslöjar fortsättningsvis grov narkotikabrottslighet, fäster uppmärksamhet vid en effektiv hänvisning av användarna till vård i samarbete med övriga myndigheter och satsar på underrättelseinhämtning som avser datanät. Polisen strävar efter att försvåra den organiserade brottslighetens verksamhet och integrering i samhällsstrukturerna genom förfarandet för att bekämpa brott med administrativa åtgärder samt stöder personer som vill lämna organiserade kriminella sammanslutningar (Exit-åtgärder).

Brottsbekämpning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsverke)	78	76	72
Resurshushållning			
Årsverken	3 897	3 954	4 130
Kostnader för brottsbekämpning, 1 000 euro	408 640	422 736	464 200
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott), euro	1 350,2	1 547	1 726
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), %, minst	49,2	47,2	49,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal, dygn	167	172	170
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, %, minst	37,8	36,6	37,8
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa, %, minst	66,2	62,5	66,0
Anhängighetstiden för uppklarade ekonomiska brott, medeltal, dygn, högst	497	505	508

Brottsbekämpning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Utredning och bekämpning av våldsbrott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	3,00	-
Utredning av ekonomiska brott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,80	-
Utredning/avslöjande av narkotikabrott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,90	-
Utredning av inbrott i bostäder, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,80	-
Utredning av bilstölder, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,70	-
Utredning av hatbrott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,90	-
Bekämpning av it-relaterad brottslighet, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	3,00	-
Årsverken som använts för utredning av IT-brott	49,2	50,9	50,9
Prestationer			
Alla uppklarade brott, antal, inkl. trafikförseelser	318 880	286 745	315 000
Uppklarade strafflagsbrott, antal	302 642	273 230	300 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	50,1	57,55	53,0
Återtagande av vinningen av ekonomiska brott (netto), mn euro	40,4	53,29	40,0
Antal uppklarade ekonomiska brott, st.	2 093	1 446	2 000
Antal ouppklarade ekonomiska brott, st.	3 182	2 992	3 200
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sammanslutningar, st.	401	594	570
Antal brott mot liv och hälsa, st.	36 812	35 956	36 902
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom, antal	1 310	1 081	1 050

¹⁾ Källa: Polisbarometern

Tillståndsförvaltning

Polisens tillståndsförvaltning har i och med det administrativa beslutsfattandet och genom olika övervakningsmetoder en förebyggande effekt på brott samt en tryggande effekt på allmän ordning och allmän säkerhet. Tjänster tillhandahålls huvudsakligen i form av e-tjänster, även genom att sköta om behovet av tjänster hos grupper med särskilda behov. Utnyttjandegraden i fråga om e-tjänster hålls planmässigt på en hög nivå..

Tillståndstjänsterna produceras på ett makroekonomiskt och kostnadseffektivt sätt så att de säkerställer en tillräcklig servicenivå, effektiva förfaranden och motsvarande resurser inom den avgiftsbelagda tillståndsförvaltningen och sörjer för kostnadsmotsvarigheten.

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktivitet			
Produktivitet (avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen/avgiftsbelagda tillståndsårsverken)	3 255,2	4 166	3 924
Resurshushållning			
Årsverken (avgiftsbelagda)	332	330	330
Tillståndsförvaltningens intäktsprognos/uppskattning, 1 000 euro	50 704	50 000	50 000

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Kostnader för tillståndstjänster, (avgiftsbelagda) 1 000 euro	48 596	50 000	50 000
Resurshållning (kostnader/avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen), euro	45	36	39
Kostnadsmotsvarighet för tillståndsförvaltningen, %	101,9	100	100
Serviceförmåga och kvalitet			
Tillståndsförvaltningen, vitsord 1—4 ¹⁾	-	3,39	-
Utnyttjandegraden av e-tjänster (%)	77	77,9	77
Beläggningsgraden av tidsbokning (antal tidsbokningar/antal kundbesök), % ²⁾	51,8	50	50
Kundserviceställets kundantal	771 000	830 000	800 000
Prestationer			
Avgiftsbelagda tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt, st.	1 080 734	1 375 000	1 295 000

¹⁾ Källa: Polisbarometern

²⁾ Antal tidsbokningar/antal kundbesök

Polisutbildning

Polisens personal- och kompetensbehov tillgodoses genom examensutbildning och fortbildning på båda nationalspråken. Vid Polisyrkeshögskolan kan man också avlägga befälexamen för räddningsbranschen, som genomförs i samarbete med Räddningsinstitutet. Utbildning ordnas också för olika intressentgrupper och privata aktörer.

Läroplanerna för examensutbildningen utvecklas kontinuerligt i enlighet med förändringarna i omvärlden. I utbildningens innehåll och mål betonas bl.a. de kunskaper och färdigheter som internationellt polissamarbete, kulturell mångfald och nya informationssystem förutsätter. Utbildningarnas produktivitet och tillgänglighet förbättras genom att utbudet av nätbaserad undervisning utvidgas. Polisyrkeshögskolan producerar forskningsdata för utvecklandet av polisverksamheten, den inre säkerheten och undervisningen vid läroanstalten.

Polisutbildning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Resurshushållning			
Polisyrkeshögskolans totala kostnader, 1 000 euro	28 552	26 500	26 500
Årsverken	190,5	189,0	189,0
Polis (yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	210	190	190
Polis (högre yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	284	250	250
Serviceförmåga och kvalitet			
Polis (yrkeshögskoleutbildning) - utexaminerade inom målsatt tid, %	93	92	92
Prestationer			
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal sökande per nybörjarplats	11,1	10	10

Polisutbildning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna	317	400	400
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal utexaminerade	366	290	308
Publikationer st.	55	38	38

Gemensamma tjänster - stödfunktioner och övriga uppgifter

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
--	----------------	----------------------	-------------

Gemensamma tjänster - stödfunktioner¹⁾**Resurshushållning**

Årsverken	1 733	1 612	1 590
-----------	-------	-------	-------

Gemensamma tjänster - övriga uppgifter²⁾**Resurshushållning**

Årsverken	677	703	801
Kostnader för de övriga uppgifterna, 1 000 euro	61 018	62 403	69 838

¹⁾ Stödfunktioner = ekonomiförvaltning, personaladministration, materialfunktioner, datateknik, forsknings- och analysfunktion, utbildning, arbetshälsa, koncertjänster, styrfunktioner

²⁾ Övriga uppgifter = vakter, fängelsefunktioner, fängstransporter, handräckning, hittegodsfunction, klagomål och besvärssärenden, särskilda funktioner inom tillståndsförvaltningen

Mänskliga resurser

Polispersonalens kompetens motsvarar omvärldens behov. Säkerheten och hälsan i arbetet säkerställs genom arbetarskyddsmetoder. Särskild uppmärksamhet fästs vid att stödja arbetsförmågan för att främja välbefinnandet i arbetet hos väktare och personer som arbetar med brottsutredning. Jämställdhet och likabehandling mellan könen samt mångfald inom polisen främjas. I enlighet med målen i regeringsprogrammet fortsätter man med åtgärderna för att garantera hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler för personalen.

Mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Årsverken ¹⁾	10 157	10 220	10 289
Kvinnor, %	31,4	31,5	31,6
Polismän, årsverken	7 418	7 535	7 500
Kvinnor, %	20,0	20,2	20,4
Studerande, årsverken ²⁾	273	272	233
Kvinnor, %	37,9	38,0	38,1
Övrig personal, årsverke	2 466	2 413	2 556
Kvinnor, %	65,0	65,2	65,4

Mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Kvinnor, % inom underbefälet, befälet och på chefsnivå	14,8	14,9	15,0
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	9,2	9,0	9,0
Arbetsstillfredsställelseindex ³⁾	-	3,3	-

¹⁾ Källa PolStat, alla moment. Andel anställda under polisens moment 26.10.01 i utfallet för 2021 tot. 10 107 årsverken, andel anställda under övriga moment tot. 49,9 årsverken Andel anställda under övriga moment i uppskattningen för 2022 tot. 40 årsverken Andel som anställs under övriga moment i målet för 2023 tot. 40 årsverken

²⁾ Med studerande avses sådana studerande som står till förfogande som arbetskraft och som gör sin praktikperiod som arbets- eller fältpraktik.

³⁾ Arbetsstillfredsställelseindex mäts i polisens personalbarometer. Nästa personalbarometer för polisen genomförs 2021.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	883 251	867 103	925 143
Bruttoinkomster	70 412	69 785	70 823
Nettoutgifter	812 839	806 318	854 320
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	34 099		
— överförs till följande år	59 794		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	59 181	57 247	58 638
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	57 221	57 247	58 638
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 960	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	103	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfri handräckning inom barnskyddet och socialjouren — kompensation till polisen för kostnaderna (överföring från moment 28.89.31)			332
Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)			-390
Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo			50
Effektivisering av besöksförbudet			285
Höjningar av hyrorna för polisens lokaler (lokalprojekt som finns på Senatsfastigheters lista)			2 567

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av polisväsendets finansieringsnivå för att upprätthålla nivån på verksamheten på 2022 års nivå	17 456
IO (Interoperability)	1 520
Kostnader för inrättande och införande av EU:s system för in- och utresa och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (ETIAS)	690
Lokaler (regeringsprogr. 2019)	1 500
Skyndsamt behandling av brott mot barn	565
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	993
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2), bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 289
Titukri, polisens resurser för bekämpning och undersökning av de allvarligaste nätbrotten och brott mot kritisk infrastruktur (cyber)	1 400
Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott	854
Underhåll och modernisering av IKT-prestandan	7 760
Upprätthållande av antalet årsverken och fortsatt verksamhet för enheten mot människohandel, bortfall av tillägg av engångsnatur	-10 600
Utgiftsökningar som gäller polisens verksamhet	9 000
Ändring av SIS-förordningen, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 377
Ökning av antalet polismän till 7 500 årsverken fram till 2023 (regeringsprogr. 2019)	8 000
Besparing som gäller kontorslokaler	-717
Lönejusteringar	11 920
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-1 952
Resebesparing	-565
Sammanlagt	48 002

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	854 320 000
2022 II tilläggsb.	17 109 000
2022 budget	806 318 000
2021 bokslut	838 534 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 194 000 euro.

Förklaring: Skyddspolisen är en säkerhets- och underrättelsetjänst som avvärjer hot mot Finlands nationella säkerhet och producerar information för att förebygga hot. Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten och på förhand upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota stats- och samhällsordningen. Den information som skyddspolisen inhämtar är en väsentlig del av bekämpningen av hot mot den nationella säkerheten och det utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattandet.

I och med lagstiftningen om civil underrättelseinhämtning som trädde i kraft 2019 fick skyddspolisen nya uppgifter, vilket har lett till att underrättelseinhämtningens betydelse i verksamheten har ökat. Skyddspolisen har bl.a. fått rätt att inhämta information utomlands och rätt att inhämta information om datatrafik som överskrider Finlands gränser i datanät. Dessutom producerar

Skyddspolisen alla säkerhetsutredningar i Finland med undantag för försvarsförvaltningens säkerhetsutredningar. Skyddspolisens verksamhet styrs av de prioriteringar för civil underrättelseinhämtning som inrikesministeriet fastställt och med hjälp av vilka myndighetens inhämtande av information och rapportering styrs. Prioriteringarna samordnas årligen med den militära underrättelseinhämtningen för att undvika överlappningar.

Den säkerhetspolitiska miljöns utveckling mot större oförutsebarhet gör det allt viktigare att man i beslutsprocesserna har tillgång till analyserad information inhämtad via underrättelsemetoder. Skyddspolisen publicerade sin nya strategi hösten 2021. Med hjälp av den vill skyddspolisen förbättra i synnerhet informationsinhämtningen, verksamhetskulturen och samarbetet. Systematisk, målinriktad och riktad informationsinhämtning utgör grunden för verksamheten. Informationen ska analyseras och erbjudas beslutsfattarna i rätt tid och i tydlig form. Skyddspolisen inhämtar information som statsledningen och andra partner inte får från annat håll.

Det föreslås att skyddspolisen ska tilldelas resurser som gör det möjligt att svara för befogenheterna enligt lagstiftningen och möjliggöra en effektiv och korrekt tillämpning av dem, som säkerställer skyddspolisens förmåga att reagera på de snabba förändringarna i omvärlden och på så sätt skapar förutsättningar för ett fullständigt skydd av den nationella säkerheten. Detta innebär i synnerhet att man utöver personalresurser satsar på att utveckla underhållet av skyddspolisens övergripande informationssystem.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Personalutgifter	34 738	33 958	40 594
Utgifter för lokaler	6 188	5 634	3 623
IKT-utgifter	10 688	16 275	7 218
Övriga utgifter	4 500	7 512	5 541
Inkomster	-8 535	-9 280	-9 280
Sammanlagt	47 578	54 099	47 696

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag.

Skyddspolisen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Verksamhetens resultat			
Skriftliga rapporter	113	120	120
Muntlig bakgrundsinformation	196	150	320
Säkerhetsutredningar, st. ¹⁾	90 378	90 700	90 700
— Begränsade	35 566	27 950	27 950
— Normala	36 734	41 200	41 200
— Omfattande	412	650	650
— Tillfogade	17 666	20 900	20 900
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap	104	130	130
Utlåtanden i ärenden som gäller uppehållstillstånd och arbetstillstånd	1 441	1 200	1 200

Skyddspolisen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Utlåtanden om viseringsansökningar	323	300	300
Utlåtanden om asyl	-	5	5
Hanteringen av resurser			
Finansiering av omkostnader	42 946	44 553	49 405
Årsverken	518	505	499
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	5,8	7,0	6,0
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,8

¹⁾ Det totala antalet prestationer i säkerhetsutredningarna omfattar både avgiftsbelagda och avgiftsfria prestationer.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 113	50 101	54 474
Bruttoinkomster	8 535	9 280	9 280
Nettoutgifter	47 578	40 821	45 194
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	19 463		
— överförs till följande år	15 780		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 382	7 828	7 834
— övriga intäkter	307	300	300
Intäkter sammanlagt	7 689	8 128	8 134
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 397	5 868	5 880
— andel av samkostnader	2 126	2 260	2 254
Kostnader sammanlagt	7 523	8 128	8 134
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	166	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lokalkostnader	-460
Permanent resursökning för bekämpning av olaglig underrättelseinhämtning och statlig påverkan (ca 25 årsverken) (cyber)	2 200
Planering av en ny lokal i Helsingfors/personresurser (engångsfinansiering)	200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reservmaskinsal	-250
Skyddspolisens lokalprojekt, bortfall av engångspost	-200
Säkerställande av säkerheten hos skyddspolisens IKT-infrastruktur (cyber)	2 750
Överföring till moment 26.30.03	-350
Besparing som gäller kontorslokaler	-60
Lönejusteringar	636
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-58
Resebesparing	-35
Sammanlagt	4 373

2023 budget	45 194 000
2022 II tilläggsb.	5 998 000
2022 budget	40 821 000
2021 bokslut	43 895 000

20. *Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 668 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet som polisen ansvarar för
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande och dem som ska avlägsnas ur landet
- 3) utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överläts till Finland
- 4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och anskaffning av nödvändiga resedokument
- 5) till ersättning av utgifter för utbildning, resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för mottagande av asylsökande och en nationell beredskapsgrupp för genomförande av tillbakasändning.
- 6) till EU-finansierade projekt som stöder verksamheten i anslutning till avlägsnande ur landet och utvecklandet av den.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	3 868 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 550 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Utredning av identitet	300 000
Användning av beredskapsgrupp	1 700 000
Sammanlagt	7 668 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	60
Sammanlagt	60

2023 budget	7 668 000
2022 budget	7 608 000
2021 bokslut	3 608 000

21. Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 850 000 euro.

Anslaget får användas för anskaffning av tjänster i anslutning till säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem.

Under momentet nettobudgeteras den stödandel som projektet eventuellt beviljas från EU:s fond för inre säkerhet.

Förklaring : De viktigaste målen för polisens, räddningstjänstens, social- och hälsovårdsväsendets, Gränsbevakningsväsendets, försvarsmaktens och Tullens gemensamma fältledningssystem (KEJO) är en effektivisering av myndigheternas verksamhet och myndighetssamarbetet, möjliggörande av en gemensam lägesbild för myndigheterna, införande av nya arbetsprocesser i fältförhållanden, en effektivisering av informationsutbytet och kommunikationen i realtid mellan fältledningen och myndigheterna samt den kostnadseffektivitet som ett för myndigheterna gemensamt fältledningssystem medför.

Polisstyrelsen är förvaltare av fältledningssystemet och programmet för fortsatt utveckling av systemet. Polisstyrelsen tillsatte fältledningsprojektets inledande skede för tiden den 21 mars 2011 till den 31 december 2011. Projektets andra skede fortsatte från och med den 1 januari 2012 som beredningsskede för anskaffningen av fältledningssystemet. Det tredje skedet (genomförandeskedet) tillsattes genom Polisstyrelsens beslut för tiden den 1 januari 2013 till den 31 december 2016.

Genomförandeskedet har förlängts genom flera beslut fram till den 30 juni 2021. Skedet för fortsatt utveckling av fältledningssystemet utgör projektets fjärde skede. Syftet med programmet för fortsatt utveckling, som omfattar tiden den 1 juli 2021 till den 31 december 2023, är att säkerställa att de mål som ställts upp för projektet uppfylls på ett sådant sätt att den tekniska beredskapen för ibruktagande har uppnåtts inom samtliga sektorer före utgången av 2023. Samtidigt genomförs en kontrollerad övergång till ett skede med vidareutveckling i mindre skala samt underhåll. Under momentet för gemensamma omkostnader budgeteras samtliga andelar av de gemensamma kostnaderna för fortsatt utveckling av systemet inom de berörda sektorerna.

2023 budget	6 850 000
2022 budget	6 850 000
2021 bokslut	401 000

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet är verksamt inom såväl den inre som den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en del av den europeiska gräns- och kustbevakningen och en del av Finlands försvarssystem. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften även i svåra förhållanden. Gränsbevakningsväsendets samhälleliga effektmål är gränssäkerheten, säkerhet i havsområden samt territoriell integritet och försvarsberedskap.

För Gränsbevakningsväsendet uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Finlands gränsövervakning har ordnats på ett trovärdigt sätt. Olovliga gränsövergångar, gränsöverskridande brottslighet och annan olaglig verksamhet avslöjas och personer som korsar gränsen olovligen grips.
- Omedelbar hjälp anvisas vid nödsituationer inom sjöräddningstjänsten och vid miljöskador.
- Gränsbevakningsväsendets beredskap och prestationsförmåga motsvarar uppgifterna och omvärldens krav.
- Gränsbevakningsväsendet har kapacitet att upptäcka och påverka situationer som hotar den territoriella integriteten.
- Gränsbevakningsväsendets verksamhet och synlighet ökar säkerheten och tillgången till tjänster är god.

Resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet

Nyckeltal/mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	90	90	96
Effekter (ind.)	94	96	96
— Gränssäkerhet (1—5)	3,9	4,0	4,0
— Säkerhet i havsområden (1—5)	3,7	4,0	4,0
— Territoriell integritet och försvarsberedskap (1—5)	3,9	3,8	3,8
Kostnadseffektivitet (ind.)	87	97	108

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 303 023 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)
- 2) till inrikesministeriets gränsbevakningsavdelnings utgifter
- 3) till utgifter för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns permanenta styrka och deltagande i Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån verksamhet.

Förklaring: Under momentet betalas löneutgifter för Gränsbevakningsväsendets personal och övriga omkostnader som föranleds av lagstadgad verksamhet. Anskaffningar av tunga fordon

av investeringskaraktär, ombyggnader av engångsnatur och underhåll betalas från moment 26.20.70.

Av anslaget under momentet betalas utgifterna för inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning (uppskattningsvis ca 1,3 miljoner euro och 10 årsverken).

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	185 482	188 000	195 000
Utgifter för lokaler	31 000	41 000	46 000
IKT-utgifter	23 500	34 000	37 000
Övriga utgifter	49 440	42 000	50 000
Inkomster	-8 388	-12 000	-9 500
Sammanlagt	281 034	293 000	318 500

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag och de anslag som bedöms bli överförda.

Preliminära resultatmål som inrikesministeriet ställt upp för verksamheten

För Gränsbevakningsväsendet uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

1. Gränsbevakningsväsendet säkerställer och främjar en likvärdig och jämlik behandling av personalen och kunderna i alla situationer med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. En central prioritering är att beakta behoven hos människor i en särskilt utsatt ställning i verksamheten.
2. För att bekämpa klimatförändringen ska koldioxidavtrycket minska med 50 % fram till 2027 (jämfört med 2018 års nivå).
3. Personalen är välmående och dess kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

Gränssäkerhet

Finlands övervakning av de yttre gränserna är effektiv och trovärdig. Gränsbevakningsväsendet stärker Finlands säkerhet och avvärrer säkerhetshot mot Finland och Europa vid de yttre gränserna. Gränstrafiken är säker och smidig. Brottsbekämpningen är effektiv. Gränsbevakningsväsendet ökar människornas säkerhet i gränsområdet och skärgården.

Gränssäkerhet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Gränssäkerhet (1—5)	4,1	3,8	3,8
Kontaktpersoner och internationella operationer			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	3,4	3,4
Samarbete med grannländernas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	2,9	3,2	3,7

Gränssäkerhet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Gränsovervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	3,9	3,8
— Kvaliteten på lägesbilder som gäller gränserna (1—5)	4,3	3,9	3,9
— Kvaliteten på gränskontrollerna (1—5)	3,8	2,8	2,1
— Förhindrande av gränsincidenter (1—5)	4,3	5,0	4,4
— Upptäckta gränsincidenter (1—5)	2,5	3,7	3,7
— Brottsutredningsnivå för organiserad olaglig inresa och människohandelsbrott (1—5)	3,3	3,2	2,9
Gränsbevakningsväsendets handräckning till myndigheter	5,0	3,1	2,9
Patrullering (h)	338 517	260 530	259 285
Teknisk övervakning (h)	4 293 681	4 500 000	4 500 000
Gränskontroller (mn pers.)	2,0	4,0	4,0
Nekad inresa (pers.)	683	646	1020
Riksgränsbrott (st.)	219	140	140
Organiserad olaglig inresa och människohandel (st.)	91	84	79
Säkerhetstjänster i glesbebyggda områden (st.)	1 677	532	467
Gränssäkerhet			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	273,3	256,6	256,4
Årsverken	2 627	2 567	2 585
Produktivitet (ind.)	88	90	82
Resurshushållning (ind.)	79	85	80

Säkerheten i havsområden

Finlands sjöräddningssystem är tillförlitligt. Gränsbevakningsväsendets lednings- och aktionsberedskap för marina flertypsolyckor är omedelbar. Gränsbevakningsväsendet främjar skyddet av den marina miljön.

Säkerheten i havsområden

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Säkerheten i havsområden (1—5)	4,2	4,6	4,6
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	4,6	4,6
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 338	1 443	1 443
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,3	3,3	3,3
Säkerheten i havsområden			
Kostnader (mn euro)	13,2	13,8	13,9
Årsverken	127	138	140
Produktivitet (ind.)	141	105	103
Resurshushållning (ind.)	127	99	100

Territoriell integritet och försvarsberedskap

Gränsbevakningsväsendet har god funktionsförmåga för att trygga samhället i alla störningar och undantagsförhållanden. Gränsbevakningsväsendet har god beredskap för att trygga den territoriella integriteten och försvara riket.

Territoriell integritet och försvarsberedskap

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Territoriell integritet och försvarsberedskap (1—5)	3,9	3,8	3,8
Upprätthållande av beredskap i störnings-situationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	3,9	3,9
Gränsbevakningsväsendets truppproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,6	3,7	3,7
Territoriell integritet och försvarsberedskap			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	16,8	16,7	18,8
Årsverken	162	167	189
Produktivitet (ind.)	139	162	169
Resurshushållning (ind.)	125	154	164

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver.

Mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Årsverken	2 916	2 900	2 950
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	6,4	6,8	6,8
Arbetsklimat (1—5)	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	289 422	286 752	312 523
Bruttoinkomster	8 388	12 000	9 500
Nettoutgifter	281 034	274 752	303 023
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	33 767		
— överförs till följande år	37 766		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	5 029	5 730	4 000
— finansiering från EU	70	400	500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	45	50	50
Intäkter sammanlagt	5 144	6 180	4 550
Totala kostnader för projekten	7 455	9 088	6 594
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-2 311	-2 908	-2 044
Självfinansieringsandel, %	31	32	31

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredskapspaket	30 000
Cyberförmåga (cyber)	1 700
Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns permanenta styrka	420
Förbättring av säkerheten i lokaler	-2 400
Projektet Interoperability	450
Säkrande av kapaciteten inom gränssäkerheten och antalet gränsbevakare (regeringsprogr. 2019)	1 000
Tryggande av antalet gränsbevakare	1 825
Tryggande av den operativa kapaciteten	-7 000
Ökning av hyreskostnader i Immola, Ivalo och Onttola	970
Överföring till moment 26.30.03	-1 250
Lönejusteringar	3 825
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-637
Resebesparing	-632
Sammanlagt	28 271
2023 budget	303 023 000
2022 II tilläggsb.	25 169 000
2022 I tilläggsb.	1 485 000
2022 budget	274 752 000
2021 bokslut	285 033 000

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 186 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion

2) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av nödvändiga båtar samt utrustning och reservdelar till dem

3) till ombyggnad av engångsnatur samt underhåll av luft- och bevakningsfarkoster

4) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föränleds av index- och valutakursändringar

5) till kostnader för anskaffningar och tjänster som hänför sig till förnyandet av den tekniska övervakningen av land- och sjögränsen

6) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt utsjöbevakningsfartyg

7) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt spaningsplan.

Under momentet får också som rättelser intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föränleds av avtal.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av nya spaningsplan	163 000
Modernisering av det tekniska övervakningssystemet för land- och sjögränserna	15 000
Systemuppdateringar av patrullbåtar	2 100
Anskaffning av snabba båtar	1 115
Ombyggnad och underhåll av luft- och bevakningsfarkoster som genomförs som engångsåtgärd	4 785
Sammanlagt	186 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av spaningsplan	163 000
Kostnader för underhåll av fartyg	3 000
Modernisering av det tekniska övervakningssystemet för land- och sjögränserna	15 000
Sammanlagt	181 000

2023 budget	186 000 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 I tilläggsb.	—
2022 budget	5 000 000
2021 bokslut	191 019 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. Målet är att när en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna

för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Räddningsväsendet kan också producera första insatsen och prehospital akutsjukvård som överenskommit med hälso- och sjukvården. Räddningsväsendet förbättrar säkerheten i samhället genom förebyggande av olyckor, räddningsverksamhet och civil beredskap. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd och räddningsväsendet deltar aktivt i det internationella samarbetet på området.

— Till följd av styrningen av räddningsväsendet stärker räddningsverken åtgärderna för att förebygga olyckor och antalet olyckor och skador minskar.

— Det omorganiserade räddningsväsendet ökar säkerheten i det finländska samhället.

— Tryggandet av verksamhetsförutsättningarna för räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten säkerställer tjänster av hög kvalitet och att tillgången till dem är enhetlig på riksnivå.

— Inrikesministeriets växelverkan och samarbete stöder uppnåendet av resultatmålen för de ämbetsverk som styrs och samarbetet med myndigheterna och andra aktörer inom ansvarsområdet är regelbundet och fungerande.

— Arrangemangen för beredskap och befolkningsskydd inom räddningsväsendet motsvarar de risker som identifierats i riskbedömningarna.

— Samarbetet och samverkan kring den nationella och internationella civila beredskapen främjar Finlands förmåga att klara av kriser och att lämna och ta emot internationellt bistånd.

— De regionala arrangemang för beredskapen som har fastställts och samordnats motsvarar nationellt och regionalt betydande risker.

— Finland utnyttjar fullt ut de möjligheter som den nya rescEU-poolen inom unionens civilskyddsmekanism erbjuder och EU-finansieringen vid utvecklingen av den nationella beredskapen och prestationsförmågan.

— Kompetensutveckling, fördelning av arbetsbördan och samarbete stärker välbefinnandet i arbetet och förbättrar arbetsresultaten och kvaliteten.

För Räddningsinstitutet uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

— Räddningsinstitutets utbildning och FoUI-verksamhet håller hög kvalitet och motsvarar behovet.

— Räddningsväsendets utbildningssystem svarar mot utmaningarna i den säkerhetspolitiska omgivningen.

— Beredskapen för internationell räddningsverksamhet upprätthålls.

— Räddningsinstitutet säkerställer och främjar en likvärdig och jämlik behandling av personalen och kunderna i alla situationer med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. En central prioritering är att beakta behoven hos människor i en särskilt utsatt ställning i verksamheten.

— För att bekämpa klimatförändringen ska koldioxidavtrycket minska med 50 % fram till 2027 (jämfört med 2018 års nivå).

— Personalen är välmående och dess kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

Ansvar för skötseln av räddningsväsendets uppgifter delas av inrikesministeriet, räddningsväsendet i välfärdsområdena, Helsingfors stad och Räddningsinstitutet. Ur statsbudgeten, från inrikesministeriets huvudtitel, finansieras den riksomfattande ledningen, styrningen och utvecklingen av inrikesministeriets räddningsväsende och civila beredskap samt Räddningsinstitutets verksamhet. De tjänster som räddningsväsendet i välfärdsområdet ordnar finansieras med medel ur statsbudgeten, under finansministeriets huvudtitel.

Främjandet av likabehandling och jämställdhet är en del av räddningsväsendets strategi. Man strävar efter att säkerställa nivån och kvaliteten på räddningsväsendets tjänster på lika villkor i alla områden. Genomförandet av jämställdhets- och likabehandlingsmålet främjas genom handlingsplanen för jämställdhets- och likabehandlingsfrågor inom räddningsbranschen.

Nödcentralverkets uppgift är att producera nödcentralstjänster samt att stödja räddningsväsendets, polisväsendets och social- och hälsovårdsväsendets myndigheters verksamhet i anslutning till produktionen av nödcentralstjänster. De tjänster som Nödcentralverket producerar är den första länken i kedjan av hjälp. Nödcentralstjänsterna har direkta verkningar för befolkningen samt för servicenivån inom räddningsväsendet, polisväsendet och social- och hälsovårdsväsendet.

För Nödcentralverket uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Nödcentralerna svarar snabbt och förmedlar ändamålsenlig hjälp till hjälpbehövande utan dröjsmål.
- Nödcentralverkets verksamhet och tjänster är tillförlitliga och ökar trygghetskänslan.
- Nödcentralverksamheten har säkerställts under alla förhållanden.
- Nödcentralstjänsterna produceras på lika villkor i hela landet.
- Nödcentralverket främjar aktivt jämställdheten mellan könen och likabehandling i ansöknings- och urvalsförfarandet för personval.
- De befintliga personalresurserna används optimalt enligt servicebehovet (fördelningen) med beaktande av hur personalen orkar.
- Nödcentralverket säkerställer och främjar en likvärdig och jämlik behandling av personalen och kunderna i alla situationer med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. En central prioritering är att beakta behoven hos människor i en särskilt utsatt ställning i verksamheten.
- För att bekämpa klimatförändringen ska koldioxidavtrycket minska med 50 % fram till 2027 (jämfört med 2018 års nivå).
- Personalen är välmående och dess kompetens motsvarar de krav som den föränderliga omvärlden (bl.a. digitaliseringen) och genomförandet av koncernstrategin ställer.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 367 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen
- 4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete
- 5) till ersättning till Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab för direkta kostnader för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg.

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsväsendets nationella styrning och ledning stärks i syfte att uppnå ett enhetligt och högkvalitativt räddningsväsende och system för räddningsväsendet. Räddningsväsendet främjar utvecklingen av räddningsväsendets tjänster i välfärdsområdet i enlighet med organiseringsansvaret.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	286	100	980
Utgifter för lokaler	-	-	-
IKT-utgifter	496	1 000	1 000
Övriga utgifter ²⁾	2 683	3 400	2 600
Inkomster	-	-	-
Totalt	3 465	4 500	4 580

¹⁾ Räddningsinstitutets omkostnader (utbildningens egentliga omkostnader och internationell räddningsverksamhet) föreslås bli flyttade till ett separat moment 26.30.03 från och med den 1 januari 2023. I denna tabell presenteras inte Räddningsinstitutets utgifter och inkomster. Siffrorna inbegriper överförda anslag.

²⁾ Inkluderar sakkunnig- och forskningstjänster.

Räddningsväsende och beredskap

Räddningsväsendet förmår handla snabbt och effektivt vid olyckor. Räddningsväsendet är en stark samordnare av den civila beredskapen och en pålitlig samarbetspartner.

Räddningsväsendet har en helhetsbild av samhällsrisker och samhällshot som baserar sig på fortlöpande analys.

Räddningsväsendet utreder och förenhetligar räddningsväsendets och den civila beredskapens prestationsförmåga och förmåga att svara mot omvärldens och kundernas behov.

Räddningsväsende och beredskap

Mål	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Räddningsväsendets insatstid vid brådskande uppdrag (median) (m:ss), högst	07:41	07:45	07:40

Förebyggande av olyckor

Räddningsväsendets uppgift är att förebygga bränder och andra olyckor. Räddningsväsendet stärker åtgärderna för att förebygga olyckor och utvecklar bedömningen i anslutning till förebyggandet av olyckor. Man förebygger olyckor och följderna av dem genom att förbättra människornas och sammanslutningars egen beredskap, öka befolkningens medvetenhet och kunskap om säkerhet samt genomföra de åtgärder som anges i räddningsverkens övervakningsplaner.

Förebyggande av olyckor

Mål	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Antalet kontrolluppdrag som gäller brandlarmanläggningar som är kopplade till nödcentralen (st.), högst	16 713	16 000	16 000
Övervakningsuppgifter (planerade/faktiska) (%), minst ¹⁾	95	95	98
Egendomsskador (miljoner euro)	169	140	140

¹⁾ Omfattar övervakning under viss tid enligt övervakningsplanen.

Civil beredskap och regional beredskap

Målet med den civila beredskapen och den regionala beredskapen är att det råder samförstånd mellan myndigheter och andra aktörer inom den offentliga förvaltningen, organisationer och näringslivet i regionen i fråga om riskerna i regionen och att de har en gemensam uppfattning om olika aktörers roller och uppgifter samt förmåga att hantera störningar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 852	25 220	4 367
Bruttoinkomster	2 280	2 600	-
Nettoutgifter	19 572	22 620	4 367
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 185		
— överförs till följande år	3 170		

¹⁾ Räddningsinstitutets omkostnader föreslås bli flyttade till ett separat moment 26.30.03 från och med den 1 januari 2023. Siffrorna för 2021 och 2022 omfattar Räddningsinstitutets utgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	270
Riksomfattande ledningsarrangemang inom räddningsväsendet och beredskapen samt tryggande av prestationsförmågan	880
Räddningsinstitutets andel av räddningsväsendets omkostnader (överföring till moment 26.30.03)	-14 029
Säkerställande av att Räddningsinstitutets utbildning och FoUI-verksamhet håller hög kvalitet och motsvarar behovet	-2 400
Utökad räddningsutbildning	-1 950
Återbetalning av DigiFinland Oy:s kapital till inrikesministeriet	-1 000
Överföring till moment 26.30.03 (upplösning av besparing)	-100
Besparing som gäller kontorslokaler	-2
Lönejusteringar	154
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-28
Resebesparing	-48
Sammanlagt	-18 253
2023 budget	4 367 000
2022 II tilläggsb.	716 000
2022 budget	22 620 000
2021 bokslut	19 557 000

02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 70 550 000 euro.

Förklaring: Nödcentralverket bereder sig för en vidareutveckling av nödcentralssystemet åren 2023—2026.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om nödcentralverksamhet. Genom propositionen ändras lagens bestämmelser om behandling av personuppgifter så att de motsvarar EU:s allmänna dataskyddsförordning och Nödcentralverkets uppgifter förtydligas.

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	37 892	40 664	41 500
Utgifter för lokaler	3 879	3 726	4 000
IKT-utgifter	18 346	27 000	21 735
Övriga utgifter	5 228	4 236	7 315
Inkomster	-3 451	-4 000	-4 000
Sammanlagt	61 894	71 626	70 550

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag.

Resultatmål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (x % av nödsamtalen)	88	90	90
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralens tjänster			
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	4,55	-	4,6
Nödcentralens datasystemets funktionssäkerhet			
Nödcentralens datasystemets funktionssäkerhet, nyttjandegrad (%)	100	99,99	99,99

Nödcentralverket

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktion			
Antal nödmeddelanden, st., varav	2 782 980	2 800 000	2 800 000
— nödsamtal som besvarats, st.	2 754 870	2 700 000	2 700 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 488 290	1 500 000	1 500 000
Insatser			
Årsverken	598	600	630
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourpersonal	6 160	6 200	6 200
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/invånare, högst	11,6	12	13
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/nödanmälan, högst	23,1	24	25
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5) ¹⁾	-	3,3	-
Mänskliga resurser			
Antal anställda	607	610	630
Antalet jourpersonal (jourhavande, ledande nödcentraloperatör, skiftmästare och ledningscentraloperatörer)	460	470	500
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5) ²⁾	3,25	-	3,4
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	18,2	16,0	15,0

¹⁾ En enkät genomförs hösten 2021.

²⁾ En enkät genomförs vartannat år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 345	70 160	74 550
Bruttoinkomster	3 451	4 000	4 000
Nettoutgifter	61 894	66 160	70 550
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 755		
— överförts till följande år	5 059		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt för att förnya systemet för nödmeddelanden i syfte att förbättra cybersäkerheten och funktionssäkerheten i nödcentralverksamheten (cyber)			2 350
Säkerställande av resurser för jourhavande vid nödcentraler (regeringsprogr. 2019)			500
Tryggande av Nödcentralverkets årsverksnivå			1 000
Ändringar som föranleds av verkställigheten av lagen om nödcentralverksamhet och lagar som har samband med den, inklusive tillgänglighetsdirektivet			350
Överföring till moment 26.30.03			-350
Besparing som gäller kontorslokaler			-8
Lönejusteringar			743
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-134
Resebesparing			-61
Sammanlagt			4 390
2023 budget			70 550 000
2022 II tilläggsb.			3 207 000
2022 budget			66 160 000
2021 bokslut			60 198 000

03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 109 000 euro.

Anslaget får också användas till att ersätta de kostnader för prestationer som nämns i 36 § 2 mom. i lagen om Räddningsinstitutet (607/2003).

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomi.

Förklaring: Räddningsinstitutet är den enda riksomfattande läroanstalten som utbildar yrkespersoner inom räddningsväsendet och nödcentralverksamheten och vars uppgift är att utveckla examensutbildningarna och svara på utbildningsbehoven. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är att ordna yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsväsendet och nödcentralverksamheten, utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendets befäl, kompletterande utbildning inom räddningsväsendet och nödcentralverksamheten samt utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden.

den. Räddningsinstitutet ansvarar för utbildningssystemet för räddningsväsendets avtalspersonal samt utbildningen av befäl och ansvariga utbildare för avtalspersonal. Räddningsinstitutet ansvarar dessutom för utbildningen, rekryteringen och utsändandet av experter inom internationell räddningsverksamhet och för enheternas logistik i enlighet med internationella åtaganden.

Fördelning av omkostnaderna (1 000)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Personalkostnader	8 308	8 858	8 937
Utgifter för lokaler	3 848	3 947	4 023
IKT-utgifter	1 011	1 200	1 200
Övriga utgifter	5 163	7 599	5 904
Inkomster	-2 280	-2 141	-2 250
Sammanlagt	16 050	19 463	17 814

¹⁾ Det föreslås att momentet inrättas den 1 januari 2023. I tabellen beaktas omkostnader för räddningsväsendet vid Räddningsinstitutet under moment 26.30.01. Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

Räddningsinstitutets utbildningssystem skapar en grund för kompetensen hos personalen vid räddningsväsendet och nödcentralerna samt beredskap för internationella biståndsuppgifter inom räddningsväsendet. Läroplanerna för utbildning som leder till examen utformas utifrån utvecklingsperspektiven för s.k. arbetsyrken så att de utgör en yrkesinriktad fortsättning där även behov av kompletterande utbildning beaktas.

Räddningsinstitutet sköter för sin del forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten inom räddningsväsendet, samordningen av forskningsverksamheten samt vid behov även andra uppgifter som lämpar sig för Räddningsinstitutets verksamhetsområde.

Räddningsinstitutets forsknings- och utvecklingsverksamhet producerar evidensbaserad information, t.ex. analyser och statistiska översikter, till stöd för utvecklingen av räddningsväsendet och den inre säkerheten.

Utbildning och forskning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktion			
Antal räddningsmannalexamina, st., minst	114	137	144
Antal examina för jourhavande vid nödcentraler, st., minst	41	67	48
Antal underbefälsexamina, st., minst	40	20	40
Antal yh-examina, st.	21	30	30
Personer som fått riksomfattande utbildning i internationell räddningsverksamhet, antal	121	290	290
Personer som deltagit i internationella övningar på riksnivå, antal	30	80	70
Personer som deltagit i beredskapsutbildning, st., minst	3 606	3 000	6 000

Utbildning och forskning

	2021 utfall	2022 uppskatning	2023 mål
Utbildning enligt 67 § i räddningslagen (utbildning för ledningen och annan specialpersonal inom befolknings-skyddet), antal kursdeltagardagar, st., minst	100	100	300
Insatser			
Årsverken	134	130	134
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	12 879	13 000	13 000
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken (årsverkena innefattar utbildning och stödtjänster)	693	803	803
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	27 139	28 000	28 000
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,07	3,08	3,08
Antal sökande/nybörjarplatser	6,5	5,0	5,0
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	141	129	129
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,47	3,47	3,47
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	7,6	7,2	6,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 359
Bruttoinkomster	2 250
Nettoutgifter	17 109

¹⁾ Det föreslås att momentet inrättas den 1 januari 2023. Utgifterna för 2021 och 2022 finns under moment 26.30.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av en ökning av antalet personer som genomgår räddningsutbildning	600
Utveckling av innehållet i räddningsmannalexamina	80
Överföring av Räddningsinstitutets andel från moment 26.30.01	14 029
Överföring från moment 26.01.01	100
Överföring från moment 26.10.02	350
Överföring från moment 26.20.01	1 250
Överföring från moment 26.30.01 (återföring av besparing)	100
Överföring från moment 26.30.02	350
Överföring från moment 26.40.01	250
Sammanlagt	17 109

2023 budget 17 109 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta

2) till bistånd i enlighet med 38 § i räddningslagen för bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten eller bistånd till en annan myndighet samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp till utlandet samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer orsakade av människan eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster och civila beredskap inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	600 000
Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
Spaningsverksamhet för upptäckande av skogsbränder	1 300 000
Sammanlagt	3 000 000
2023 budget	3 000 000
2022 II tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	3 071 841

40. Migration

Förklaring: Med migrationspolitiken strävar man efter en aktiv och förutsägbar migration. Befolkningen i arbetsför ålder minskar i Finland och ökningen sker uteslutande genom invandring. Utan tillräcklig invandring minskar utbudet av arbetskraft och sysselsättningen på längre sikt väsentligt. Genom arbets- och utbildningsbaserad invandring främjas Finlands internationella konkurrenskraft och innovationsverksamhet samt möjligheterna att få internationella investeringar till Finland. Fördelarna med migrationen eftersträvas genom att den ekonomiska försörjningskvoten, hållbarhetsunderskottet och sysselsättningsgraden förbättras. Syftet är att trygga tillgången på kompetent arbetskraft och att förebygga säkerhetsrisker. Migrationsverket svarar för att tillståndsprocesserna är högklassiga och rättssäkra och att ansökningarna behandlas inom de tidsfrister som fastställts för dem. Målet när det gäller arbets- och studiebaserade uppehållstillstånd är att den maximala behandlingstiden ändras stegvis och ska vara en månad före utgången av regeringsperioden (2022: 2 månader, 2023: 1 månad), inklusive familjemedlemmar och

fortsatta tillstånd. När det gäller specialsakkunniga och uppstarts företagare och deras familjemedlemmar är målet en behandlingstid på två veckor.

Målet för migrationspolitiken är ett rättvist system för internationellt skydd som tillgodoser de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Avsikten är att säkerställa kvaliteten på tjänsterna och enhetliga rutiner samt säkerheten vid flyktingförläggningarna. År 2023 förbereder man sig i genomsnitt på ca 32 000 kunder som omfattas av mottagningstjänster. De som fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd hänvisas snabbt till integrations-tjänster som syftar till sysselsättning. Tillbakasändanden sker effektivt med respekt för principen om förbud mot tillbakasändande och tillbakasändanden främjas i samarbete med ursprungs- och transitländerna. Kvotflyktingpolitiken genomförs genom att personer i behov av internationellt skydd årligen vidarebosätts i Finland. Antalet kvotflyktingar är 1 050 personer 2023. Målen för systemet för internationellt skydd eftersträvas också genom aktivt deltagande i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

För Migrationsverket uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Migrationsverket är en tillförlitlig och resultatrik tillståndsmyndighet med en omfattande samhällelig servicefunktion.
- Upphållstillstånds- och medborgarskapsprocesserna är klientorienterade och högklassiga och automatiserade i största möjliga utsträckning. Ansökningarna behandlas inom de målsatta tider som ställts upp för dem. Migrationsverket uppnår de mål för behandlingstiderna som uppställts i regeringsprogrammet.
- Ansökningar om internationellt skydd behandlas individuellt inom sex månader (regeringsprogr. 2019) i enlighet med förpliktelserna enligt internationell rätt och EU-rätt. Vid förfarandet garanteras rättssäkerheten, respekteras förbudet mot tillbakasändning och främjas barnets bästa. Migrationsverket förbättrar sin förmåga att inhämta alla utredningar som är väsentliga med tanke på internationellt skydd. Systemet för mottagande av asylsökande fungerar enhetligt och högklassigt och främjar integration i ett tidigt skede.
- Migrationsverket är expert på migration i den offentliga debatten och kommunicerar på ett tillförlitligt och tidsenligt sätt om verkets uppgifter. Klientservicen är snabb och transparent och utgör en del av en högklassig beslutsprocess.
- Migrationsverket tar fram en uppdaterad lägesbild över migrationen och svarar proaktivt på förändringar i omvärlden.

Resultatmål för Migrationsverkets verksamhet

Nyckeltal och mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Index för följande centrala resultatmål	-	3	4
Produktivitet (beslut/årsverke, uppehållstillstånd, EU-registrering, medborgarskap, avlägsnande ur landet)	314	350	375
Behandlingstider (total handläggningstid)			
Asylansökan, dygn	310	250	180
Ansökan om medborgarskap, dygn	350	270	200
Studerande, första tillstånd, dygn	18	20	16

Resultatmål för Migrationsverkets verksamhet

Nyckeltal och mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Familj, första tillstånd, dygn	106	100	80
Arbete, första tillstånd, dygn	59	35	25
Graden av automatisering	32	40	50
Kundbelåtenhet	3,6	3,6	3,8
Effekter			
Oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket, fel i lagtolkning och förfarande (%)	98,8	97	97
Väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun efter delfåendet av beslutet om uppehållstillstånd, i genomsnitt högst (dygn)	73	70	60
Vid Migrationsverket avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	93	96	100
Andelen ärenden som anhängiggjorts elektroniskt (%)	84	87	90
Nyckeltal för mottagningen			
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	69	80	75
Antalet platser vid förläggningarna i slutet av året	3 335	18 700	17 300
Antal förläggningar	27	95	85
Klienter i mottagningssystemet i genomsnitt	5 492	34 000	32 000
Inkvarterade i förläggningar i genomsnitt	2 676	11 000	10 500
Utlänningar som tagits i förvar i genomsnitt	30	50	60
Privat inkvartering i genomsnitt	2 878	23 000	21 500

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 65 021 000 euro.

Anslaget får även användas för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

Av anslaget har 3 800 000 euro reserverats för investeringshelheten digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för invandrapolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap samt representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i samarbete med inrikesministeriet för styrningen och utvecklingen av arbetskraftsinvandringen.

Migrationsverket behandlar och avgör ärenden som rör utlänningars inresa och vistelse i landet, flyktingskap och medborgarskap. I Migrationsverkets organisation ingår också förläggningarna i Helsingfors, Uleåborg och Joutseno. I anslutning till förläggningarna i Helsingfors och Joutseno finns förvarsenheter för utlänningar. I anslutning till förläggningen i Joutseno finns dessutom ett hjälpsystem för offer för människohandel. Verket svarar också för den praktiska verksamheten, styrningen, planeringen och övervakningen som gäller mottagande av asylsökande som inkvarteras i statens förläggningar, förvarsenheterna för utlänningar och hjälpen till offer för människo-

handel. Dessutom ansvarar Migrationsverket för den allmänna utvecklingen och styrningen av mottagandet av asylsökande.

Av anslaget under momentet föränleds 3 800 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument. Investeringshelheten digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter främjar målet för planen för återhämtning och resiliens i fråga om sysselsättningen och arbetsmarknaden (RRF pelare 3).

Fördelning av omkostnaderna (1 000 euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Personalutgifter	54 453	62 715	64 611
Utgifter för lokaler	11 546	13 802	10 030
IKT-utgifter	10 657	19 552	7 241
Övriga utgifter	9 770	14 952	26 747
Inkomster	-32 775	-29 673	-31 554
Sammanlagt	53 651	81 348	77 075

¹⁾ Siffrorna inbegriper även användningen av överförda anslag.

Migrationsverket och statens förläggningar och förvarsenheter

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Produktion			
Avgjorda ärenden	155 149	170 346	174 328
Insatser			
Omkostnader (1 000 euro) Migrationsverket inkl. statens förläggningar och förvarsenheter	53 651	65 367	65 021
Årsverken			
Migrationsverket inkl. statens förläggningar och förvarsenheter	1 010	1 142	1 142
Effektivitet			
Verksamhetens resultat			
— uppehållstillstånd, EU-registrering, medborgarskap, avlägsnande ur landet/årsverke	314	350	375
— beslut om asyl/årsverke	22	23	23
— beslut som gäller ansökan om medborgarskap/årsverke	246	249	269
— resurshållning (nettoutgifter euro/beslut)	454	450	450
— kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	73	75	78

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden 2021—2023

	2021 utfall		2022 uppskattning		2023 mål	
	Blir anhängiga	Avgjorda ärenden	Blir anhängiga	Avgjorda ärenden	Blir anhängiga	Avgjorda ärenden
Uppehållstillståndsärenden sammanlagt, varav de viktigaste	122 400	118 154	122 251	128 679	151 155	131 155
— arbetsrelaterade ¹⁾ ansökningar om uppehållstillstånd (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	28 197	27 842	28 163	30 322	34 821	30 905
— ansökningar om uppehållstillstånd för studerande (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	9 923	9 479	9 911	10 323	12 254	10 522
— ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeband (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	26 168	23 880	26 136	26 007	32 316	26 508
— övriga ärenden ²⁾	58 112	56 953	58 041	62 027	71 764	63 220
Asylansökningar	2 545	4 086	7 100	5 112	6 000	4 920
Tillfälligt skydd	-	-	48 000	48 000	30 000	30 000
Annat internationellt skydd	2 343	2 300	2 373	1 670	2 372	1 929
Avlägsnande ur landet	4 143	5 256	4 143	5 839	4 143	5 897
Medborgarskapsärenden	17 761	10 024	15 769	13 716	15 819	14 792
Pass och resedokument	16 057	15 329	25 926	15 329	25 926	15 636
Sammanlagt	165 249	155 149	225 562	218 345	235 415	204 329

¹⁾ Bl.a. idkande av näring, arbete som förutsätter dellösning, vetenskaplig forskning, praktikant, idrott och träning, specialsakkunnig, annat arbete, säsongarbete, uppstartsföretagare.

²⁾ Bl.a. EU-uppehållsrätt, betänketid för offer för människohandel, uppehållsbevis och uppehållsanmälningar, permanenta uppehållstillstånd, ärenden som gäller gällande tillstånd.

Ansökningar som avgjorts inom målsatt tid för behandlingen

	2021		2022		2023	
	2021 Mål (dygn)	Avgjorts inom utsatt tid (%)	2022 Mål (dygn)	Avgjorts inom utsatt tid (%)	2023 Mål (dygn)	Avgjorts inom utsatt tid (%)
— första uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut) varav handläggningstiden vid Migrationsverket	90 ¹⁾	79	60 ¹⁾	100	30	100
— första uppehållstillstånd för studerande	90	99	60	100	30	100
Internationellt skydd ¹⁾	180 ¹⁾	40	180 ¹⁾	100	180 ¹⁾	100
Nationalitet	365	54	365	100	365	100

¹⁾ Lagstadgat

Mänskliga resurser, Migrationsverket inkl. statens förläggningar och förvarsenheter

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Årsverken	1 010	1 142	1 142
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	8,1	7,1	7,1
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,6	3,6	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	86 426	95 040	96 575
Bruttoinkomster	32 775	29 673	31 554
Nettoutgifter	53 651	65 367	65 021
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 943		
— överförs till följande år	28 114		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	27 397	27 368	27 637
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 003	14 700	15 000
— andel av samkostnader	23 579	22 000	20 500
Kostnader sammanlagt	37 582	36 700	35 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 185	-9 332	-7 863
Kostnadsmotsvarighet, %	73	75	78

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter (RRF pelare 3)			-4 035
Effekterna på Migris resurser av personer som flyr från Ukraina (invandringshelheten)			6 142
Ersättande enhet för förvarsenheten i Helsingfors			3 110
Flyktingkvoten till 1 050 personer			-423
Förnyande av personbeteckningar (HETU-projektet)			300
Genomförande av en expressfil, bortfall av engångspost			-1 000
Interoperabilitet mellan EU-informationssystemen (projektet Interoperability, IO) inkl. SIS recast			2 645

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för införande av EU:s system för in- och utresa och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (ETIAS).	1 009
Minskande av anhopningen av ansökningar om uppehållstillstånd på grund av arbete och studier samt utvecklande av automatiseringen, bortfall av engångspost	-2 250
Personalresurser	-1 750
Projektet för överföring av främlingspass och resedokument till UMA-systemet, bortfall av engångspost	-210
Småskalig och fortsatt utveckling av UMA-systemet	1 000
Tryggande av verksamheten och främjande av arbetskraftsinvandring, bortfall av engångspost	-2 000
Uppskjutning av huvudstadsregionens projekt för tagande i förvar	-3 100
Uppskjutning av huvudstadsregionens projekt för tagande i förvar, skillnad	-10
Överföring till moment 26.30.03	-250
Besparing som gäller kontorslokaler	-39
Lönejusteringar	800
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-168
Resebesparing	-117
Sammanlagt	-346

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	65 021 000
2022 II tilläggsb.	9 394 000
2022 budget	65 367 000
2021 bokslut	70 822 000

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 371 152 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagnings tjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagnings tjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till projekt som finansieras av EU och som gäller interna omplaceringar inom EU samt ökning av mottagningsystemets kapacitet

5) till tolknings- och översättningsutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreselandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten

8) till ersättning av kostnader för ordnande av mottagningstjänster för personer som tas till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser i enlighet med 93 § i utlänningslagen (301/2004) samt för de extra lokaler som hyrs ut för inkvartering av dessa personer

9) till kostnader för att ordna omplaceringar (för personer som beviljats tillfälligt skydd) i enlighet med direktiv 2001/55/EG om tillfälligt skydd.

Anslaget budgeteras i fråga om förskottsuttagen och utjämnningen av dem enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2023 är 1 050 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra organisationer eller stiftelser om ordnande av mottagningstjänsterna och ersättningen av kostnaderna för det, dock så att man snabbt och flexibelt kan frigöra sig från avtalen.

Avsikten är att dimensionera inkvarteringskapaciteten så att den motsvarar behoven av inkvartering. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster strävar man efter att förbättra kostnadseffektiviteten bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn.

I mottagningslagens 6 § bestäms om beaktande av särskilda behov under den tid som ansökan behandlas och i 19 § i den lagen bestäms om kompletterande mottagningspenning som täcker utgifter som ansetts behövliga på grund av särskilda behov eller förhållanden.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att

få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för visum för genomresa eller för resa ur landet.

Kostnader för mottagnings - och förvarsheter ¹⁾ /euro/år

	2021 utfall	2022 uppskattnng	2023 mål
Totala kostnader för mottagandet²⁾	91 930 363	632 051 000	471 553 000
— de genomsnittliga totala kostnaderna för mottagande av asylsökande/person/dygn (exkl. moms)	45	44	44
— kostnader per enhet för förläggningar/person/dygn (exkl. moms)	52	54	54
— kostnader för minderåriga i grupphem/person/dygn (exkl. moms)	225	300	300
— kostnader för minderåriga i stödbostad/person/dygn (exkl. moms)	72	180	180
— kostnader för utläningar som tagits i förvar/person/dygn	528	340	340
— kostnad för privat inkvartering/person/dygn (exkl. moms)	17	16	16

¹⁾ Klientutgifter för mottagning (mom. 26.40.01 och 26.40.21), köpta mottagningstjänster (mom. 26.40.01 och 26.40.21), statens förläggningar och förvarsheter (mom. 26.40.01), mottagningspenning (mom. 26.40.63).

²⁾ Andra kostnader än de totala kostnaderna för mottagandet har räknats ut utan personer som omfattas av tillfälligt skydd.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klientutgifter för mottagning sammanlagt	365 120 000
Företrädande av barn	112 000
Övriga utgifter för inresa	2 626 000
Tjänster för hjälp till offer för människohandel	1 609 000
Kostnader som gäller kvotflyktingars inresa	1 685 000
Sammanlagt	371 152 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Dimensionering enligt det uppskattade antalet asylsökande	-7 602
Flyktingkvot, bortfall av engångspost	-1 235
Justering av antagandena om migrationen (tillfälligt skydd)	-91 292
Utgifter för mottagande av personer som flyr från Ukraina (invandringshelheten)	399 190
Sammanlagt	299 061

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2023 budget	371 152 000
2022 II tilläggsb.	400 216 000
2022 budget	72 091 000
2021 bokslut	83 935 000

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 318 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för frivillig återresa
- 2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011)
- 3) till EU-finansierade projekt som stöder frivilligt återvändande
- 4) till EU-finansierade projekt som stöder utvecklandet av mottagningsverksamheten
- 5) till handledning, planering och rådgivning i fråga om frivillig återresa till betalning av löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

Förklaring: I 147 a § i utlänningslagen föreskrivs det om frivillig återresa. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas bidrag och ersättning för skäliga rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan.

Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Resebidrag och andra bidrag	1 188
Köpta tjänster	1 130
Sammanlagt	2 318

2023 budget	2 318 000
2022 budget	2 318 000
2021 bokslut	2 570 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 87 158 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), enligt 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002) och på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser enligt 93 § i utlänningslagen (301/2004).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn utan vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mottagningspenning	81 958 000
Kompletterande mottagningspenning (inkl. utkomststöd)	5 200 000
Sammanlagt	87 158 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av antagandena om migrationen	-800
Justering av antagandena om migrationen (tillfälligt skydd)	-21 790
Utgifter för mottagande av personer som flyr från Ukraina (invandringshelheten)	88 320
Sammanlagt	65 730

2023 budget	87 158 000
2022 II tilläggsb.	95 157 000
2022 budget	21 428 000
2021 bokslut	15 590 955

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Säkerhetsläget i Europa och Finland är allvarligare och svårare att förutse än någonsin efter kalla kriget. Förändringen bedöms bli långvarig. Rysslands krav och militära åtgärder för att ändra den europeiska säkerhetsarkitekturen påverkar också Finlands utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska svängrum.

Den ökade spänningen försvagar också säkerhetssituationen och dess förutsägbarhet i Östersjöområdet. En eventuell militär konflikt som omfattar hela Europa eller Östersjöområdet skulle påverka Finland, och det skulle vara svårt för Finland att hålla sig utanför den.

Den militära situationen i vårt närområde är för närvarande lugn, och Finland utsätts inte för något omedelbart militärt hot. Men Finland måste dock ha beredskap om militära maktmedel används mot vårt land eller om vi ställs inför sådana hot eller utsätts för politisk påtryckning. Finland bereder sig också på att militära maktmedel riktas enbart mot Finland.

Förändringarna i omvärlden utmanar samhällets kristålighet och förutsätter förmåga att agera, förebygga och försvara sig i alla operativa verksamhetsmiljöer. Utöver upprätthållandet av förmågan att övervaka och trygga den territoriella integriteten och upprätthålla beredskapen måste man förbereda sig på en situation som liknar det krig som pågår i Ukraina, där krisens omfattning, varaktighet och mångdimensionella karaktär utgör en utmaning för försvarsförmågan. Behovet av beredskap och försörjningsberedskap har ökat.

Det militära försvaret av Finland och den övergripande säkerheten är allt närmare kopplade till varandra. Den nationella beredskapen utgör också grunden för tryggande av verksamheten och den materiella beredskapen och för anskaffningar i krissituationer. I verksamhetsmiljön betonas framförhållning, informationsutbyte och olika förvaltningsområdets beredskap att agera i situationer som utvecklas snabbt både nationellt och i samarbete med internationella partner.

Samhälleliga effektmål

Målet för utrikes- och säkerhetspolitiken är att stärka Finlands internationella ställning, trygga statens självständighet och territoriella integritet, stärka Finlands säkerhet och välfärd och upprätthålla ett fungerande samhälle. För att stärka sin säkerhet ansöker Finland om medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato).

Finland sörjer för ett trovärdigt nationellt försvar och för tillräckliga resurser för det. Förändringarna i omvärlden förutsätter en långsiktig förstärkning av försvarskapaciteten samt brådskande tilläggsresurser i det militära försvarets anslag på kort och medellång sikt.

Finlands försvar ska också i fortsättningen grunda sig på värnplikten, en utbildad reserv, ett försvar som omfattar hela landet och en hög försvarsvilja. Samordning av försvaret med Natos gemensamma försvar verkställs stegvis när medlemskapet har trätt i kraft.

Genom försvarssamarbetet stärks Finlands förmåga att samarbeta med de viktigaste partnerna i alla sådana situationer som påverkar Finlands säkerhet. Man bereder sig på övergripande påverkan i samarbete med andra aktörer i enlighet med principerna för den övergripande säkerheten.

Utifrån de riktlinjer för statsfinanserna och verksamhetspolitiken som statsrådet godkänt ställs följande samhällseliga effektmål för försvarsministeriets förvaltningsområde samt resultatmål för ministeriets och Försvarsmaktens verksamhet som främjar uppnåendet av målen:

- En försvarspolitik som främjar Finlands intressen
- Förebyggande militär försvarsförmåga och förmåga att avvärja användningen av militära maktmedel
- Ett tryggt samhälle och beredskap att avvärja omfattande påverkan
- Stärkande av den internationella säkerheten.

Resultatmål för försvarsministeriets verksamhet:

- Ett balanserat utvecklande av försvarsförmågan på lång sikt i alla försvarsgrenar och kapaciteter
- Stärkande av försvarsförmågan genom att med hjälp av försvarssamarbete utveckla samarbetsförmågan och försörjningsberedskapen samt genom att förbättra den lagstadgade förutsättningen att vid behov ge och ta emot militärt bistånd
- Hantering av strategiska projektheter som gäller prestationsförmågan för att ersätta marinen och flygvapnets utgående kapaciteter fullt ut
- Utvecklande av personalresurserna och värnpliktssystemet med iakttagande av förändringarna i omvärlden och samhället.

Resultatmål för försvarsmaktens verksamhet:

- Försvarsmakten har en lägesbild som möjliggör en tillfredsställande förvarning om den säkerhetspolitiska miljön
- Försvarsmakten övervakar den territoriella integriteten samt förebygger och vid behov avvärjer territorielläkränkningar
- Försvarsmakten har beredskap att avvärja användning av eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet
- Försvarsmakten kan fastställa var tyngdpunkten ligger i enlighet med vad varje situation kräver då den avvärjer användningen av militära maktmedel

- Försvarsmakten har beredskap att stödja andra myndigheter
- Försvarsmakten har beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd
- Försvarsmakten deltar i internationellt försvarssamarbete, inklusive internationell övningsverksamhet och materielsamarbete, på ett innehållsmässigt betydande sätt.

Försvarsministeriet bedömer genom självbedömning hur väl de samhälleliga effektmålen uppnås i enlighet med anvisningarna för upprättande av regeringens årsberättelse. Bedömningen bygger på en övergripande uppskattning av hur riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet och statsrådets redogörelser har uppfyllts när det gäller utvecklandet av försvarsberedskapen och försvarskapaciteten samt förbättrandet av verksamhetsförutsättningarna.

Jämställdhet mellan könen

Utgångspunkten inom försvarsministeriets förvaltningsområde är en jämställd verksamhetsmiljö och jämlika handlingsätt för alla som arbetar, studerar och fullgör sin militärtjänst i organisationen. Jämställdheten mellan könen och jämlikheten följs upp och man förbinder sig att utnyttja informationen i beslutsfattandet och vid utarbetandet av jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Likabehandling, jämlikhet och rättvisa i beväringstjänsten främjas genom utnyttjande av den information som fås från de förnyade responsenkäter för beväringar som tas i bruk 2023, genom ökning av utbildningen och kommunikationen om förebyggande och behandling av diskriminering och osakligt beteende samt genom utvecklande av ledarskapskompetensen. Försöket med gemensam inkvartering, som pågått inom försvarsmakten, upphör i slutet av 2022. Beslut om att införa gemensam inkvartering eller att avstå från den fattas utifrån erfarenheterna från försöket.

Försvarsförvaltningen genomför i alla militära krishanteringsinsatser principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” och för det nationella handlingsprogram som stöder resolutionen. När det gäller försvarsförvaltningen är de huvudsakliga målen att balansera könsfördelningen inom säkerhetssektorn och krishanteringen samt att integrera jämställdhetsperspektivet i planeringen, genomförandet och utvärderingen av och utbildningen inom säkerhetssektorns och krishanterings verksamhet. Målet är att kvinnornas andel av krishanteringspersonalen ska vara minst 7 % och att utbildade genuskontaktpersoner utses för alla insatser. Kvinnornas andel i insatserna var 6,5 % i maj 2022.

Försvarsförvaltningen deltar i försvarssamarbetet NORDEFCO (Nordic Defence Cooperation) där man utvecklar krishanteringsverksamhet som främjar jämställdhet och likabehandling. Försvarsmaktens anvisningar om de mål och det utvecklande som hänför sig till jämställdhetsperspektivet ska ses över med beaktande av uppdateringen av Finlands nationella handlingsprogram Kvinnor, fred och säkerhet.

Försvarsmakten säkerställer att jämställdhetsperspektivet integreras i Försvarsmaktens utbildning av värnpliktiga, stampersonal och krishanteringspersonal och att läroplanerna i fråga om detta ses över vid behov.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Antalet årsverken inom förvaltningsområdet ökar med ca 400 årsverken jämfört med 2022 främst på grund av den extra personal som anställs till följd av förändringarna i omvärlden. Av ökningen av antalet årsverken är cirka 125 årsverken en permanent ökning av Försvarsmaktens personal. Till övriga delar är det i huvudsak fråga om avtalsoldater och visstidsanställd civilpersonal.

Hållbar utveckling

Försvarsministeriets förvaltningsområde fortsätter att främja hållbar utveckling med fokus på stabilitet och säkerhet, välfärd, jämställdhet och likabehandling när det gäller personalen och de personer som utbildas, miljöansvar, energi- och klimatansvarfull verksamhet samt stödande av livscykelänkandet och cirkulär ekonomi:

— Deltagande i militära krishanteringsinsatser och utbildande av personer i uppgifter inom militär krishantering med målsättningen att i enlighet med rekommendationerna i slutrapporten av den parlamentariska kommittén för krishantering stärka deltagandet med målet att 2020 års deltagarnivå på cirka 400 soldater ska vara minimiutgångspunkten

— Genomförandet av miljöstrategin fortsätter och 4,3 miljoner euro satsas på hantering av miljörisiker och förebyggande av olägenheter

— Genomförandet av Försvarsmaktens uppdaterade energi- och klimatprogram 2022—2025 inleds till stöd för statsrådets mål om klimatneutralitet. I enlighet med försvarsministeriets energi- och klimatstrategiska styrning utarbetas en färdplan för utsläppsminskningar före utgången av 2023

— Cirkulär ekonomi främjas genom ramavtal om att göra sig av med beklädnadsmaterial

— Främjande av en mer systematisk koppling av försvarsförvaltningen till målen för hållbar utveckling genom vidareutvecklande av försvarsförvaltningens ansvarsrapportering.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
27.10.01 <i>Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)</i>		
— beställningsfullmakter	158,5	112,7
27.10.18 <i>Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)</i>		
— beställningsfullmakter	155,5	558,9
27.30.20 <i>Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)</i>		
— beställningsfullmakter	-	20,0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	339 481	729 303	943 315	214 012	29
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 515	16 542	16 646	104	1
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	2 875	2 875	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	320 091	709 886	923 794	213 908	30
10. Militärt försvar	3 948 089	4 308 337	5 096 112	787 775	18
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 960 070	1 961 003	2 097 208	136 205	7
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	504 311	819 862	1 585 192	765 330	93
19. Anskaffning av multiroll-flygplan (reservationsanslag 5 år)	1 479 000	1 522 500	1 405 697	-116 803	-8
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	4 708	4 972	8 015	3 043	61
30. Militär krishantering	58 035	64 283	63 998	-285	0
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	58 023	64 273	63 988	-285	0
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	12	10	10	—	0
Sammanlagt	4 345 605	5 101 923	6 103 425	1 001 502	20
Totalt antal årsverken	12 570	12 760	13 160		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring: Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för styrningen, beredningen och uppföljningen av försvarspolitikerna och försvarssamarbetet, det militära försvaret, stödjandet av andra myndigheter, lämnandet och mottagandet av internationellt bistånd och den militära krishanteringens samt för samordnandet av totalförsvaret. Målet är sådana verksamhetsförutsättningar för verksamhetsmiljön som motsvarar kraven för

upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan. Tyngdpunkten ligger på att samordna Finlands försvar med Natos gemensamma försvar när medlemskapet har trätt i kraft.

Resultatmål som uppställts för försvarsministeriet:

- Beredning av långsiktiga grunder för utvecklande av försvarsförmågan och anknytande styrning
- Utnyttjande av försvarssamarbetet vid utvecklandet av den militära försvarsförmågan och bekämpningen av omfattande påverkan
- Hantering av strategiska projekthelheter som gäller prestationsförmågan
- Säkerställande av förutsättningarna för lämnande och mottagande av internationellt bistånd
- Utvecklande av personalstrukturen och säkerställande av tillräckliga personalresurser för att de mål som uppställts för Försvarsmakten ska nås
- Verkställande av den målbild som tagits fram av en parlamentarisk kommitté som utrett utvecklandet av den allmänna värnplikten och fullgörandet av skyldigheten att försvara landet
- Genomförande av programmet för utveckling av cybersäkerheten och försvarsredogörelsen inom förvaltningsområdet och som förvaltningsövergripande samarbete samt åtgärder som inleds på basis av utrednings- och lagstiftningsprojekt.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 16 646 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiellt bidrag till Europeiska försvarsbyrån och till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center) samt andra nationella och internationella sammanslutningar

2) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén.

Förklaring: Av anslaget används uppskattningsvis 983 000 euro för medlemsavgifter och 1 010 000 euro för forsknings- och utredningsverksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 333	16 662	16 796
Bruttoinkomster	177	120	150
Nettoutgifter	16 156	16 542	16 646
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 969		
— överförs till följande år	7 328		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	230
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-46
Resebesparing	-80
Sammanlagt	104

2023 budget	16 646 000
2022 II tilläggsb.	128 000
2022 budget	16 542 000
2021 bokslut	16 515 000

21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 875 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster liksom till genomförande av produktivitetsprojekt.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet.

2023 budget	2 875 000
2022 budget	2 875 000
2021 bokslut	2 875 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 923 794 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av multirollflygplan	-12 751
Flottilj 2020-anskaffningen	55 659
Tillägg till följd av förändringar i verksamhetsmiljön	171 000
Sammanlagt	213 908

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	923 794 000
2022 II tilläggsb.	-116 131 000
2022 budget	709 886 000
2021 bokslut	320 091 150

10. Militärt försvar

Förklaring: Finland försvarar sitt territorium och sina medborgare genom att utnyttja samhällets alla resurser. Försvarsmaktens primära uppgift är att skapa en militär förebyggande tröskel och vid behov avvärja angrepp mot vårt land. Försvaret utvecklas långsiktigt och systematiskt som en helhet.

Försvaret utvecklas enligt en snabbare tidtabell i enlighet med de ökade kraven i den förändrade omvärlden med de tilläggsresurser som anvisas försvaret. Med tilläggsanslaget kompletteras de brister i den materiella beredskapen som uppstått på lång sikt, utökas antalet anställda vid Försvarsmakten och höjs verksamhetens och beredskapens nivå.

Produktion och kvalitetsledning

Försvarsmaktens viktigaste produktion är prestationsdugliga trupper och system med vars hjälp de lagstadgade uppgifterna fullgörs. För att stärka försvarsförmågan ska de resurser som upprätthåller nivån på Försvarsmaktens verksamhet stärkas. Antalet reservister som deltar i repetitionsövningar höjs med cirka 10 000 reservister från nuvarande 19 300 reservister.

Resultatmål för produktionen och kvalitetsledningen som uppställts för Försvarsmakten:

- Den förebyggande förmågan och beredskapen att genomföra uppgifterna inom det militära försvaret har upprätthållits
- Förvarningsförmågan har upprätthållits till stöd för det säkerhetspolitiska och militära beslutsfattandet
- Den territoriella integriteten har övervakats
- Man har reagerat på territoriekränkningar på det sätt som situationen krävt
- Den territoriella integriteten har tryggats
- En truppproduktion som följer kraven på underhåll av trupperna och systemen har genomförts
- Begärda handräckningsuppdrag har genomförts
- Trupper som krävs för nya militära krishanteringsinsatser har utbildats och utrustats.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Produktion			
Utbildade beväringar (antal)	19 781 ¹⁾	20 700	20 700
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar	28	28	30
Reservister som utbildats i repetitionsövningar (antal)	17 938	28 300	29 300
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/ antal som placerats i krigstida trupper (%)	6,4	10,1	10,5
Flygtimmar, HN (antal)	9 008	9 000	9 000
Flygtimmar, NH90 (antal)	1 759	1 850	1 850
Fartygsdygn (antal)	1 251	1 150	1 150

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Kvalitetsledning			
Antal utbildare/utbildningspluton (antal)	2,8	2,5	2,5
Utbildningens kvalitet ("armétiden" 1—5, slutenkät för beväringarna)	4,2	4,2	4,2
Kvaliteten på reservutbildningen (allmänt vitsord 1—5, reservistenkät)	4,1	4,0	4,0

¹⁾ Inkluderar också antalet frivilliga kvinnor (883 år 2021).

Funktionell effektivitet

Den viktigaste mätaren av funktionell effektivitet är en ändamålsenlig organisation och verksamhetsmodell, så att den krigstida prestationsförmågan (krigstida trupper) kan produceras så kostnadseffektivt som möjligt utan att man ger avkall på kraven på prestationsförmågan. För att stärka försvarsförmågan höjs nivån på materielunderhållet. Genom anskaffning av tilläggsmateriel kompletteras de underskott och brister som uppstått på lång sikt samt bemöts de förändrade krav som omvärlden ställer till följd av kriget i Ukraina.

Resultatmål för funktionell effektivitet som uppställts för Försvarmakten:

- Genomförande av strategiska projekt
- Byggande av kapaciteter vid rätt tidpunkt, där en ändamålsenlig planering av finansieringen ingår, inkl. upprätthållande av en finansieringsprofil som motsvarar byggandet, i syfte att dämpa de poster som överförs
- Kostnadseffektivt säkerställande av tjänster som gäller partnerskap och beredskap för partnerskap i alla förhållanden
- Fördjupat försvarssamarbete när det gäller upprätthållande och byggande av förmågor, utvecklande av samarbetsförmågan, skapande av en lägesbild samt lämnande och mottagande av internationellt bistånd
- Utveckling av digitalisering, digital säkerhet och utnyttjande av information.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Rersurshållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	48	47	46
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	167	174	183
Priset för ett årsverke (euro)	59 087	60 457	60 919
Produktivitet			
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	83	85	85

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal årsverken inom huvudstaben och försvarsgrenarnas och regionalbyråernas staber/antal årsverken inom Försvarmakten sammanlagt (%)	13	13	13
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	110	105	105

Hantering av personalresurser

För att stärka försvarsförmågan ska antalet anställda vid Försvarmakten ökas med 500 årsverken under de närmaste åren. Antalet avtalssoldater utökas med cirka 180—230 årsverken från nuvarande cirka 350 årsverken. Det frivilliga försvaret effektiviseras som en del av utvecklandet av det lokala försvaret och utbildningen av reserven.

I betänkandet av den parlamentariska kommitté som utredde utvecklandet av den allmänna värnplikten och fullgörandet av skyldigheten att försvara landet beskrivs målbilderna, som lägger grunden för utvecklandet och beslutsfattandet.

Resultatmål för hanteringen av de personalresurser som uppställts för Försvarmakten:

Försvarmaktens personal

— Personalresurserna koncentreras till kärnfunktionerna, såsom upprätthållandet av handlingsberedskapen, utbildandet av de värnpliktiga samt uppgifter inom upprätthållandet och utvecklandet av nya prestationsförmågor

— Vid utvecklandet av personalsystemet beaktas de krav som beredskapen samt den internationella samverkan och krishanteringen ställer

— Personalens funktionsförmåga samt arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet utvecklas.

Värnplikt

— Den krigstida styrkan upprätthålls på 280 000 man

— Försvarsviljan stöds genom högklassig utbildning av de värnpliktiga, evenemang för medborgarna och bättre intern och extern kommunikation.

Frivilligt försvarsarbete

— Den frivilliga försvarsutbildningen genomförs i enlighet med den gällande lagstiftningen och verksamhetsmodellen.

Nyckeltal/föremål för uppföljning i fråga om hantering av mänskliga resurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Uppgifter inom Försvarmakten exkl. avtalsbundna soldater	12 360	12 376	12 525
Antal årsverken inkl. avtalsbundna soldater (mom. 27.10.01)	11 380	12 515	12 914
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	5,8	under 8,0	under 8,0
Arbetstillfredsställelse totalt (arbetsklimat, 1—5)	4,2	4,1	4,1

Det militära försvarets utgifter (exkl. moms)

	2021 utfall		2022 ordinarie budget		2023 uppskattning	
	miljoner euro	%	miljoner euro	%	miljoner euro	%
Utgifter för materiell beredskap (exkl. HX och Flottilj 2020)	816	34,4	1 014	39,2	1 821	52
— Anskaffning av försvarsmateriel (exkl. HX och Flottilj 2020)	411		621		1 343	
— Utrustande av trupper med omkostnadsfinansiering (exkl. löner)	28		30		39	
— Underhåll av materiel (exkl. löner)	377		363		439	
Fasta personalutgifter	731	30,9	731	28,3	787	22
Utgifter för fastigheter	262	11,1	269	10,4	285	8
Övriga utgifter för det militära försvaret	558	23,6	572	22,1	639	18
Sammanlagt (exkl. HX och Flottilj 2020)	2 367	100	2 586	100	3 532	100
Anskaffning av multirollflygplan (HX)	12		1 523		1 406	
Flottilj 2020-anskaffningen	72		199		242	
Sammanlagt	2 451		4 308		5 180	

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 097 208 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för Försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för Försvarsmaktens övriga internationella samarbete
- 2) till betalning av de hyresandelar för personalbostäder som föranleds av Försvarsmaktens operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvaltningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 1 500 000 euro
- 3) till sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalider och krigsveteraner, försvarsarbete, scoutverksamhet samt viktiga idrottstävlingar och andra liknande evenemang, högst 155 000 euro
- 4) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till Försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling
- 5) till utgifter för Frihetskorsets Orden
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering
- 7) till utgifter som föranleds av beredskapsbyggande och utvecklande av flygvapnets baser

8) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar Försvarsmaktens behov

9) till utgifter som föränleds av hälsokontroller vid uppådet i samband med frivillig militärtjänst.

Fullmakt

1) År 2023 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som Försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de åren 2023—2028, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föränleda staten utgifter på högst 112 694 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2023).

2) År 2023 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föränleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

För betalning av de extra utgifter som föränleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för Försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föränleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föränleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 2 113,5 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 886,0 miljoner euro, utgifter för underhåll av materiel och utrustning av trupper (exkl. löner) 478,5 miljoner euro, fastighetsutgifter 285,1 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 174,6 miljoner euro samt övriga omkostnader 289,3 miljoner euro.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2020	6 192	5 660				11 852
Beställningsfullmakten för partnerskap 2020 som gäller underhåll (Millog 2020)	126 092	125 692	125 692	125 692	251 384	754 552
Beställningsfullmakten för omkostnader 2021	45 190	12 400	9 205	3 500		70 295
Beställningsfullmakten för omkostnader 2022	94 811	41 074	11 709	5 487	800	153 881
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	272 285	184 826	146 606	134 679	252 184	990 580

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2023	50	75 933	23 106	6 705	6 900	112 694
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	50	75 933	23 106	6 705	6 900	112 694
Fullmakter sammanlagt	272 335	260 759	169 712	141 384	259 084	1 103 274

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet ökar med cirka 400 årsverken jämfört med år 2022 främst på grund av personalökningen till följd av förändringar i omvärlden. Cirka 125 årsverken av ökningen är bestående tilläggspersonal.

Med beställningsfullmakten för omkostnader 2023 tryggas de service- och underhållsavtal av systemen som användbarhetsmålen förutsätter, reservdelsanskaffningar med lång leveranstid samt behövliga andra tjänster 2023—2028.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 985 520	1 976 191	2 113 514
Bruttoinkomster	34 923	15 188	16 306
Nettoutgifter	1 950 597	1 961 003	2 097 208
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	223 287		
— överförs till följande år	232 760		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 268	1 800	1 964
— övriga intäkter	15 710	1 610	2 076
Intäkter sammanlagt	16 978	3 410	4 040
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 053	3 050	3 495
— andel av samkostnader	186	200	350

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnader sammanlagt	15 239	3 250	3 845
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 739	160	195
Kostnadsmotsvarighet, %	111	105	105
Prisstöd	180	155	155
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	1 919	315	350

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Flygvapnets flygövningar i Kauhava	-200
Förhöjning till persedelpenning för kvinnor	300
Kostnader för byggande av fältledningssystemet	-300
Kostnader för underhåll av fastigheter som an knyter till multirollflygplan	200
Kostnadsnivåjustering (2021)	7 740
Kostnadsnivåjustering (2023)	18 046
Lagen om militär underrättelseverksamhet	100
Nivåförhöjning till följd av förändringar i verksamhetsmiljön	111 200
Utvecklande av flygvapnets baser, ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna (IV tilläggsbudgeten för 2021)	11 750
Ökning av anställda och uppgifter (regeringsprogr. 2019)	1 000
Ökning av antalet repetitionsövningar (regeringsprogr. 2019)	200
Överföring till moment 27.10.18	-23 699
Besparing som gäller kontorslokaler	-288
Lönejusteringar	17 065
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	80
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-4 789
Resebesparing	-2 200
Sammanlagt	136 205

2023 budget	2 097 208 000
2022 II tilläggsb.	203 521 000
2022 budget	1 961 003 000
2021 bokslut	1 960 070 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 1 585 192 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna
- 2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling

3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.

Av anslaget får högst 214 142 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter.

Fullmakt

1) År 2023 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av Försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga, så att de åren 2023—2032, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 558 937 000 euro (beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2023, PVKEH 2023).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2023 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2023.

2) År 2023 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakterna och till dem hänförliga tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2017)	35 287	20 087	32 684			88 058
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2018)	281 080	276 720	162 148	27 625	7 825	755 398
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2020)	7 680	6 970	2 065	4 920	605	22 240
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2021)	253 011	188 751	44 325	33 833	36 000	555 920
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2022)	50 724	49 298	3 000	4 000		107 022

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föränleder (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Beställningsfullmakten för förbättrande av försvarsförmågan (PVPAR 2022)	655 700	332 250	290 250	205 250	255 250	1 738 700
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	1 283 482	874 076	534 472	275 628	299 680	3 267 338
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2023)	76 050	129 217	83 170	88 720	181 780	558 937
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	76 050	129 217	83 170	88 720	181 780	558 937
Fullmakter sammanlagt	1 359 532	1 003 293	617 642	364 348	481 460	3 826 275

Den materiella utvecklingen av Försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för Försvarsmakten och på de förmågor som ska byggas upp genom dem:

Programmet för utveckling av Försvarsmaktens ledning

Man utvecklar och upprätthåller ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av Försvarsmaktens samlade prestationsförmåga. Ledningen av gemensamma insatser stöds genom upprätthållande och utveckling av förvarningsförmågan, omvärldsuppfattningen, övervaknings- och mållägesbildningen, den samlade lägesmedvetenheten och säkrade operativa informationstekniska tjänster. Myndigheternas gemensamma ledningssystem och vardagslösningar utnyttjas som stöd för stridsledningssystemet.

- försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem
- bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas
- dataöverföringen inom integrerad underrättelseinhämtning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas
- informationsförvaltningen förnyas, den informationstekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa it-miljön
- utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten
- utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar Försvarsmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder
- cyberförsvarets kapaciteter utvecklas.

Programmet för utveckling av stöd för Försvarens underrättelseinhämtning, övervakning och målanvisning

Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

- datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas
- medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls
- kompetensen för luftburen underrättelseinhämtning och övervakning upprätthålls och utvecklas
- informationssystemet för underrättelseinhämtning förvaltas
- skapandet av Försvarens gemensamma mållägesbild utvecklas
- den militära underrättelseinhämtningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas
- kapaciteterna för elektronisk underrättelseinhämtning och underrättelseinhämtning som avser datanät utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade prestationsförmågan hos Försvarens stridsystem
Den prestationsförmåga med vilken man operativt inverkar på betydande objekt utvecklas och upprätthålls. Helheterna skydd och gemensamt skydd utvecklas och upprätthålls.

- utvecklandet av Försvarens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter
- anskaffningen av en ersättande sjömålsrobot fortsätter
- ersättande säkerhetstillsynsteknik anskaffas
- materiel för beredskapsbyggande anskaffas
- informationsförsvaret utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarens logistik

Försvarens gemensamma logistiksystem utvecklas och upprätthålls. Systemet skapar i alla beredskapslägen och verksamhetsmiljöer förutsättningar för utveckling och användning av försvarssystemets förmågor snabb verkställighet och upprätthållande av insatser och återställande av stridsförmågan. Utvecklingen av logistiksystemets förmågor är uppdelad i utveckling av logistik- och underhållstrupper samt anskaffning av materiel som är gemensam för alla.

- utrustandet av logistiktruppernas och vapenslagstruppernas underhåll fortsätter
- för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna
- anskaffningen av ammunition och reservdelar fortsätter
- stridsuniformer och personlig ballistisk skyddsutrustning anskaffas
- lastbilsmateriel och materiel för fältproviantering anskaffas.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret

Målet för programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret är att upprätthålla arméns uppgifter och att upprätthålla en prestationsförmåga som motsvarar hotet. Genom utvecklingsprogrammet skapas en grund för en hög aktionsberedskap och snabb reaktionsförmåga för att svara mot fastställda krav på kapacitet och förmåga.

- arméns rörlighet och förmåga till mötesstrid upprätthålls och utvecklas
- eldanvändningssystemet upprätthålls
- truppers avväjningsförmåga utvecklas
- prestationsförmågan för observation, övervakning och underrättelseinhämtning utvecklas
- pansarvärnsförmågan, ledningen av granatkastarkompanier och soldaternas förmåga att påverka utvecklas
- pionjär- och skyddsmateriel förvaltas och utvecklas.

Programmet för utveckling av sjöförsvarets stridssystem

Förmågan att påverka samt rörligheten utvecklas.

- stridsgruppernas organiska eldstöd utvecklas
- kustförbandens rörlighet och eldkraft upprätthålls och kustförbandens ledningsförmåga utvecklas
- anskaffningen Flottilj 2020 fortsätter.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret

Luftvärnets och Hornet-systemets prestationsförmåga upprätthålls.

- anskaffning av sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansmaterielens livslängd
- stridsbaserna utvecklas
- förmågan att decentralisera funktionerna inom ledningen av flygvapnets eldanvändning utvecklas
- förmågan att bereda små luftfarkoster förluster under alla förhållanden utvecklas
- prestationsförmågan inom luftvärnet utvecklas
- sådana förmågor inom luftvärnet som avvecklas ersätts.

Programmet för utveckling av Försvarens system för truppproduktion

Prestationsdugliga trupper och den personal som de behöver i enlighet med truppstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- personalstrukturen och uppgiftssammansättningarna utvecklas och upprätthålls
- utvecklandet och upprätthållandet av inlärningsmiljöer och virtuella utbildningsmiljöer fortsätts
- truppers övningsverksamhet utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarsmaktens system för verksamhetsstyrning

Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem strävar man efter att främja hanteringen av helheter, övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

- informationshanterings- och verksamhetsstyrningssystemen samt arkiveringen utvecklas
- forskningsdata produceras i första hand för Försvarsmaktens strategiska planering.

Det uppskattas att 1 359 532 000 euro av anslaget kommer att användas till betalning av utgifter för de beställningsfullmakter som beviljats, 11 518 000 euro att användas till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter samt 214 142 000 euro att användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel år 2023.

I anslaget under momentet beaktas vilka konsekvenser förändringarna i valutakurserna vid anskaffning av försvarsmateriel har i form av tillägg till eller avdrag från anslaget till den del valutakursnivån vid betalningstidpunkten avviker från valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft. Om konsekvenserna av valutakursförändringarna beaktas också i andra utgifter än de som är bundna med fullmakt, förenhetligas valutakursbehandlingen vid upphandling. Anslaget korrigeras så att det motsvarar det avslutade årets utfall i vårens tilläggsbudget följande år.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten PVKEH 2023 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2023)

Inom programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret utvecklas luftvärnets höghöjdsluftvärnsförmåga.

I programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret utvecklas arméns eldanvändning och truppernas rörlighet bl.a. i Pansarfordon 2020- och Pionjärstridsvagnar-projekten.

Dessutom moderniseras och utvecklas systemen för underrättelseinhämtning, övervakning och elledning samt utvecklas logistiksystemets kapacitet samt kustförbandens rörlighet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i årsandelen för Flottilj 2020-projektet	60 000
Kostnadsnivåjustering (2021)	3 643
Kostnadsnivåjustering (2023)	22 846
Minskning av anslagsnivån för finansiering av dimensioneringen på 0,7 vårdare	-5 000
Nivåförhöjning av anskaffningar av försvarsmateriel som föranleds av förändringar i den militära omvärlden	638 200
Tilläggsfinansiering för Flottilj 2020 (IV tilläggsbudgeten för 2020)	-468
Ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter i den andra tilläggsbudgeten för 2022	39 280
Ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter i den tredje tilläggsbudgeten för 2021 (exkl. Flottilj)	-15 870

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av stimulansfinansiering till 2020 (IV tilläggsbudgeten för 2020)	-1 000
Överföring från moment 27.10.01	23 699
Sammanlagt	765 330

2023 budget	1 585 192 000
2022 II tilläggsb.	455 839 000
2022 budget	819 862 000
2021 bokslut	504 311 000

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 405 697 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av multirollflygplan, vapen, ammunition och andra system samt till testning, ibruktagande och utbildning i fråga om dessa
- 2) till köp av tjänster, administrativa utgifter och drivandet av ibruktagningsfasen
- 3) till anskaffning av reservdelar, bytesanordningar och produktstöd
- 4) forsknings- och utvecklingsverksamhet som direkt hänför sig till anskaffningen samt till revision
- 5) till planering och byggande av lokaler och militärområden och till hyreskostnader under ibruktagandet av dem samt till förskottsbetalningar för hyror
- 6) till dataskydds- och säkerhetsbyggnad samt till andra säkerhetsupphandlingar
- 7) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 80 årsverken per år
- 8) till index- och valutakursutgifter.

Dispositionsplan (1 000 euro)

01.	Utgifter för användning av beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 016 150
02.	Övrig finansiering av anskaffningen av multirollflygplan (högst)	18 711
03.	Indexutgifter	99 638
04.	Valutakursutgifter	271 198
Sammanlagt		1 405 697

Anslaget används till förskottsbetalningar och delbetalningar enligt upphandlingsavtalet.

Under momentet nettobudgeteras enligt kontantprincipen de inkomster som direkt hänför sig till anskaffningen och räntorna på dröjsmålstiden för förskott som betalats för anskaffningen. Sporadiska inkomster från anskaffningen av multirollflygplan får användas för anskaffning av vapen, ammunition och reservdelar.

Fullmakt

- 1) År 2023 får det inom ramen för det totala beloppet för en fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av en tidigare godkänd beställningsfullmakt som inte har använts .

2) En tidigare godkänd beställningsfullmakt får föranleda staten utgifter som avviker från fullmaktens årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för fullmakten inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Den köpkraftsjustering på 18 711 000 euro som ska riktas till den övriga finansieringen av anskaffningen av multirollflygplan i punkt 2 i dispositionsplanen korrigerar det anslag som överförs som oanvänt så att den motsvarar prisnivån för det år då kassautgiften realiserar sig före 2034. Ökningen av indexutgifterna enligt punkt 3 i dispositionsplanen med 99 638 000 euro är den uppskattade indexutgiften 2023 enligt upphandlingskontrakten (Foreign Military Sales). Uppskattningen av valutakursförlusten i punkt 4 i dispositionsplanen baserar sig på antagandet att kursen för euro i jämförelse med dollar är 1 EUR = 1,00 USD. Dagen då den valutakurs som avses i momentet binds är den 29 januari 2021, som var dagen för den slutliga anbudsförfrågan.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 016 150	1 187 600	1 455 000	1 259 000	3 582 250	8 500 000
Utgifter sammanlagt	1 016 150	1 187 600	1 455 000	1 259 000	3 582 250	8 500 000

Anskaffningen av multirollflygplan baserar sig på programmet för utveckling av Försvarmaktens stridssystem för luftförsvaret samt på de förmågor som byggs upp i programmet:

Prestationsförmåga / Mål

Multirollflygplanens prestationsförmåga är en central del av Finlands försvarssystem och den integreras i Försvarmaktens övervaknings- och ledningssystem.

- luftförsvarets prestationsförmåga upprätthålls fram till början av 2060-talet
- man svarar på utvecklingen i verksamhetsmiljön i enlighet med dess krav
- hela försvarssystemet stöds med underrättelseinhämtnings-, övervaknings- och målangivningsskapacitet samt med databehandling och dataöverföring i realtid
- anskaffning av flygplan, flygplansmotorer inkl. reservmotorer, reservdelspaket och reservdelsutrustning som krävs för den inledande användningen, personalutbildning och tekniskt stöd för ibruktagande och inledande av användningen av flygplanen, simulatorsystem samt andra mindre anskaffningshelheter
- anskaffning av den mängd vapen som behövs för att inleda den operativa beredskapen för luftstrids-, markmåls- och sjömålseldverkan
- anskaffning av system som omfattas av köparens anskaffningsskyldighet, bl.a. krypteringsanordningar för radiosystemet eller delar till datalänksystemet

— den lokal-, militärområdes-, dataskydds- och säkerhetsbyggnad som projektet behöver planeras och genomförs

— de ledningssystemhelheter som prestationsförmågan förutsätter anskaffas.

De justeringar av valuta- och kostnadsnivån som görs i det anslag som årligen överförs som obundet och i den beställningsfullmakt som överförs som obunden behåller finansieringens köpvärde i en situation där det bl.a. inte är ändamålsenligt att ingå avtal om alla anskaffningar av vapen och reservdelar i det inledande skedet av upphandlingen.

Beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande indexjustering	99 638
Förutsedd effekt av valutakursförändringen (förlust)	271 198
Köpkraftsjustering (2023)	18 711
Uppdatering av projektets finansieringsprofil så att den motsvarar upphandlingsavtalen	-506 350
Sammanlagt	-116 803

2023 budget	1 405 697 000
2022 II tilläggsb.	-1 454 872 000
2022 budget	1 522 500 000
2021 bokslut	1 479 000 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 015 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet
- 2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta och för förberedelseverksamhetens utgifter
- 3) till utgifter för vårdande av de stupades minne
- 4) till rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering.

Förklaring:

Resultatmål för Försvarsutbildningsföreningens verksamhet

	2021 utfall	2022 prognos	2023 mål
Resurshushållning			
Årskostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet utbildningsdagar för verksamheten i fråga (euro)	109	76	76
Produktivitet			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet årsverken för den personal vid föreningen som anställts för verksamheten i fråga	633	1 428	1 409
Resultat (genomslag och effektivitet)			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (dagar)	40 487	100 000	100 000
Kvalitetsledning			
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar (dagar)	3 907	4 000	4 000
Tillfredsställelse med Försvarsutbildningsföreningens kurser			
Elevtillfredsställelse (på skalan 1—5)	4,53	4,0	4,0
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelse (skala 1—5)	4,09	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensionering av anslaget (1 000 euro)

Rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering			-120
Ökat utbildningsbehov i anslutning till förändringarna i omvärlden samt utvecklande av det frivilliga försvaret			3 163
Sammanlagt			3 043

2023 budget	8 015 000
2022 II tilläggsb.	3 163 000
2022 budget	4 972 000
2021 bokslut	4 708 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för utgifter för underhåll av de finländska krishanteringsstyrkorna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Den militära krishanteringens utgör en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och genom den bidrar man till att de utrikes- och säkerhetspolitiska målen uppnås. De nationella målen för deltagandet fastställs för varje insats. Vid beredningen och genomförandet beaktas det att insatserna är mångsidiga och att de också kräver särskilda förmågor.

Insatserna kan inledas snabbt, vilket kräver flexibilitet och snabb reaktionsförmåga av försvarsförvaltningen och av statsledningens beslutsfattande. En omfattande användning av prestationsförmågan i insatser är betydande både med tanke på utvecklandet av prestationsförmågan och med tanke på deltagandets verkningsfullhet.

Erfarenheterna av krishanteringsinsatser utnyttjas vid utvecklandet av både den nationella prestationsförmågan och prestationsförmågan inom krishanteringens. Den militära krishanteringens förmågor ska kunna användas för olika organisationers eller koalitioner insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

För den militära krishanteringens uppställs följande resultatmål:

- Försvarsmakten har utfört de krishanteringsuppdrag som den har tilldelats
- Försvarsmakten har beredskap för deltagande i nya insatser eller utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

Utgifter för militär krishantering

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Utgifter för upprätthållande av de finländska krishanteringsstyrkorna (UM), mn euro	34,7	53,1	50,7
Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (FSM), mn euro	58,0	64,3	64,0
Sammanlagt	92,7	117,4	114,7

20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 63 988 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg och utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till betalning av överföringsersättningar
- 3) till betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer

- 4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings- och förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper samt till betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finländska krishanteringsstyrkorna
- 6) till utgifter för utrustande av sådana styrkor för internationell krishantering som Finland utser
- 7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för kostnader för ammunition, underhåll och materiel i anslutning till dem
- 8) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av stöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 9) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av materiellt stöd till sådana internationella krishanteringsinsatser som Finland inte sänder personal till eller inte annars deltar i
- 10) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Airlift Capability (SAC)-avtalet
- 11) till utgifter som föranleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen
- 12) till utgifter för avlöande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 24.10.20.

Fullmakt

1) År 2023 får nya avtal ingås i anslutning till programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor, så att de åren 2023—2026, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 20 000 000 euro (beställningsfullmakten för programmet för utvecklande av krishanteringen 2023, KRIHA KEHO 2023).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten KRIHA KEHO 2023 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2023.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	1 372 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 503 000
04.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	650 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	7 361 000
06.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	318 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	9 625 000
08.	Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	16 000 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	615 000
12.	Utgifter för EUNAVFOR MED Irini-insatsen i Medelhavet	297 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	10 974 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	1 150 000
17.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	527 000

Dispositionsplan (euro)

19.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak (NMI)	468 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	12 128 000
Sammanlagt		63 988 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2023.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster inräknats under moment 12.27.99.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Beställningsfullmakten för programmet för utvecklande av krishantering 2023, KRIHA KEHO 2023	5 000	5 000	5 000	5 000	-	20 000
Utgifter sammanlagt	5 000	5 000	5 000	5 000	-	20 000

Den nya beställningsfullmakten KRIHA KEHO 2023, som ingår i anslagen för programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor, inklusive alla ekonomiska följdverkningar, genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde. Genom beställningsfullmakten anskaffas pansarfordon.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i punkterna i dispositionsplanen	-4 000
Kostnadsnivåjustering (2021)	405
Kostnadsnivåjustering (2023)	910
Överföring från moment 24.10.20	2 400
Sammanlagt	-285

2023 budget	63 988 000
2022 II tilläggsb.	2 905 000
2022 budget	64 273 000
2021 bokslut	58 023 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas för de kursdifferenser som uppkommer vid faktureringen av utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finländska krishanteringsstyrkorna.

2023 budget	10 000
2022 budget	10 000
2021 bokslut	12 218

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

En aktiv finanspolitik har hållit de beslutsbaserade utgifterna på en hög nivå under covid-19-pandemin. Finanspolitiken har varit kraftigt stimulerande och man har reagerat på krisen t.ex. genom kraftiga åtgärder för att stödja människor och företag, genom sådana betydande finanspolitiska stimulansåtgärder som det ekonomiska läget förutsätter samt genom att trygga hälso- och sjukvårdens och myndigheternas funktionsförmåga.

Den invasion i Ukraina som Ryssland inledde i februari 2022 medför nya och svårförutsebara hot och risker för samhällsekonomin och statsfinansernas utveckling.

Inflationen har ökat snabbt bland annat i och med att energi- och livsmedelspriserna har börjat stiga snabbt. Den snabba inflationen beror också på andra faktorer som gäller både tillgång och efterfrågan. Efterfrågan på byggvaror och utrustning för renovering har ökat snabbt och priserna har stigit snabbt. Utbudsfaktorer är bl.a. störningar i den internationella handeln, brist på arbetskraft och den komponentbrist som stör bil- och elektronikindustrin. Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten ökade på grund av coronaviruspandemin till en nivå som är 10 procentenheter högre än före krisen. Ökningen av skuldkvoten avstannade dock 2021. Den starka ökningen av bruttonationalprodukten inverkar positivt på utvecklingen av skuldkvoten.

Finansieringen av den offentliga ekonomin i Finland är på lång sikt i obalans. Inom den offentliga ekonomin finns ett stort hållbarhetsunderskott, som beräknas vara drygt 2,5 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Den största orsaken till obalansen i finansieringen är den åldrande befolkningen, vilket redan har ökat pensionsutgifterna och som under de kommande årtionden skapar ett betydande tryck på att öka hälsoutgifterna och omsorgsutgifterna. Samtidigt utvecklas finansieringsbasen för den offentliga ekonomin dåligt, när antalet personer i arbetsför ålder förväntas minska.

De uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som övergår till välfärdsområdena vid ingången av 2023 är livsviktiga och centrala för samhället och de ska kunna fungera också under undantagsförhållanden, vid olyckor och i olika störningssituationer. Det primära målet med tanke på riskhanteringen är att säkerställa att områdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen kan sköta sina uppgifter störningsfritt i samband med överföringen av organisationsansvaret.

Förändringsfaktorer i verksamhetsområdet som har konsekvenser för finansministeriets ansvarsområde är

- Klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald
- Tekniken och digitaliseringen
- Regionala differentieringen, urbaniseringen
- Förändringen i befolkningsstrukturen
- Förändringarna i den offentliga debatten, medborgarnas delaktighet
- Data och dataekonomi
- Geopolitikens inverkan på ekonomin
- Förändringarna i arbetslivet
- Invandringen och migrationen.

I Finland stävjas klimatförändringen genom att man eftersträvar ett klimatneutralt och resurssmart Finland. Konsumtionen och utsläppen kan påverkas bl.a. med hjälp av beskattning.

Befolkningens stigande medelålder försämrar i allt högre grad försörjningskvoten och förutsättningarna för tillväxt och ökar utgifterna inom den offentliga ekonomin. Den utveckling mot åldrande som sker i Finlands åldersstruktur har bara börjat och den effekt utvecklingen har på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten utjämnas inte förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt fördelat i Finland. De urbana regionerna växer medan befolkningen minskar i glesbygdsområdena.

Den ekonomiska situationen i Europa och i länderna i euroområdet är till följd av kriserna fortfarande känslig för störningar. Den internationella verksamhetsmiljön har ändrats och det säkerhetspolitiska läget är exceptionellt instabilt, och samtidigt har många europeiska länder en mycket dålig beredskap för nya ekonomiska chocker. Hoten mot den digitala verksamhetsmiljön blir allt mer komplicerade.

Konkurrenskraftsutmaningarna kommer inte att försvinna. Även om den traditionella globaliseringen inom produktionen av varor blivit långsammare och kanske rentav upphört efter finanskrisen kan digitaliseringens effekter på utrikeshandeln och ekonomin överlag börja skönjas först nu. Näthandeln växer och en allt större del av tjänsterna förmedlas via nätet. Således blir gränsdragningen mellan den konkurrensutsatta och den skyddade sektorn allt svårare. Denna utveckling påverkar såväl utformningen av marknaden som skattebasen och statens inkomster. Utnyttjandet av ny teknik, digitaliseringen och informationsresurser erbjuder nya möjligheter för Finlands offentliga finanser.

Coronakrisen ökade distansarbetet avsevärt inom den offentliga förvaltningen, vilket skapar möjligheter att minska antalet tjänsteresor. Distansarbete, platsneutralitet och gemensamma utrymmen minskar den offentliga förvaltningens behov av lokaler under de kommande åren. Statens lokalnätverk ses över bl.a. genom en plan för regional närvaro, statens lokalstrategi, fastighetsstrategin och projektet för statens service- och lokalnät.

Samhälleliga effektmål

Finansministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål för sitt ansvarsområde. I motiveringen till kapitlen beskrivs de verksamhetsmål genom vilka uppnåendet av de samhälleliga effektmålen främjas.

Ekonomiskt hållbara offentliga finanser

- Hållbarhetsunderskottet minskar
- Förhållandet mellan statsförvaltningens finansiella nettotillgångar och BNP är stigande
- Det nominella underskottet i den offentliga sektorns finanser understiger 3 % av BNP
- Det skattemässiga underskottet är lågt.

Socialt hållbar ekonomisk tillväxt

- Sysselsättningsnivån stiger
- Arbetslösheten minskar.

Ekologiskt hållbar tillväxt

- Finlands växthusgasutsläpp minskar.

Statsförvaltningen iakttar principerna för god förvaltning

- Statsförvaltningen utgår från medborgarna
- Digitaliseringen av den offentliga förvaltningen och en god informationshantering gör de offentliga tjänsterna effektivare och bättre.

Jämställdhet mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är ca 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könsspecifika konsekvenser.

Den progressiva personbeskattningen minskar skillnaderna mellan könen i fråga om nettoinkomster. Personbeskattningen (förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen) i sin helhet utjämnar skillnaderna mellan könen i fråga om inkomster efter skatt så att kvinnornas inkomstandel av mäns inkomster efter skatt i genomsnitt är 4,6 procentenheter högre än före skatt.

Genom statsandelarna för basservice finansieras den kommunala servicen inom social- och hälsovården, småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen.

Digitaliseringen av arbetsmetoderna vid staten och möjligheterna till multilokalt arbete stöder t.ex. arbete som utförs hemma. Flexibla arbetsformer stöder framför allt småbarnsföräldrars sysselsättning genom att behovet av familjeledigheter minskar. Detta uppskattas påverka utvecklingen i fråga om jämställdheten mellan könen i positiv riktning.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och ämbetsverkens resultatstyrning. Finansministeriet främjar i enlighet med regeringens handlingsplan jämställdhetsbudgetering.

Hållbar utveckling

I budgetpropositionen ingår flera inkomstskattmoment som kan anses främja målet om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten. Även om dessa som helhet kan anses vara skatter som är förenliga med koldioxidneutralitetsmålen kan de innefatta enskilda, med målen oförenliga beskattningsstrukturer.

Den progressiva personbeskattningen jämnar i betydande utsträckning ut inkomstskillnaderna och minskar andelen låginkomsttagare bland befolkningen. Beskattningens viktigaste uppgift är att trygga finansieringen av den offentliga sektorn. Den möjliggör finansiering av välfärdssamhället samt satsningar också på främjande av social och ekologisk hållbarhet.

Genom statsandelarna för basservice finansieras den kommunala servicen inom social- och hälsovården, småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Regionförvaltningsverken främjar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna genom tillsyn över de offentliga tjänsterna, genom vilken likabehandling och jämlikhet tryggas. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar tjänster som behövs i det digitala samhället och stöder lika villkor för medborgarna i ett allt mer digitaliserat samhälle. Statens ekonomiska forskningscentral bedriver forskning i anslutning till utbildning, social trygghet, inkomstfördelning, beskattning och miljö, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja målen för hållbar utveckling och förverkligandet av jämställdhet mellan könen genom effektiva och välinriktade politikåtgärder.

Finansministeriets centrala uppgift hänger samman med tryggandet av en hållbar offentlig ekonomi, vilket kan anses vara en förutsättning för hållbar utveckling. Finansministeriet ansvarar för att regleringen av finansmarknaderna främjar pålitlig och mångsidig verksamhet på marknaden samt att de finansiella tjänster som erbjuds är säkra. Finansministeriet ansvarar för penningtvättslagen, de författningar som utfärdas och den nationella riskbedömningen i fråga om penningtvätt, med vilka illegala penningöverföringar minskas.

Genom digitalisering av de statliga tjänsterna och arbetsformerna minskas människors behov att resa på grund av tjänster och arbete och minskas behovet av kontorslokaler. Ett minskat resande och behov av kontorslokaler minskar klimatavtrycket. Dessutom minskar digitaliseringen av verksamhet behovet av utskrifter och papper.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
28.10.02	<i>Tullens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	118,3	118,3
28.30.04	<i>Elektronisk identifiering</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt att ingå avtal	32,0	-
28.92	EU och internationella organisationer		
	— fullmakt att ingå avtal	4 586,0	4 586,0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning	462 231	202 570	203 910	1 340	1
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 824	35 866	34 979	-887	-2
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)	1 845	345	345	—	0
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	871	3 306	3 306	—	0
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	7 415	4 400	5 460	1 060	24
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	146 826	153 773	155 000	1 227	1
(40.) Statsunderstöd till Finavia Abp för kostnader som föranleds av upprätthållan- det av hälsosäkerheten vid gränsövergångsställena (reservationsanslag 2 år)	3 000	—	—	—	0
50. Finansiering inom ramen för planen för återhämtning och resiliens för projektet för arbetsförmåga (reservationsanslag 3 år)	—	1 500	1 500	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisatio- ner (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placerings- intäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	10 450	2 380	2 320	-60	-3
(88.) Kapitalisering av Suomen Kaasuverkko Oy (reservationsanslag 3 år)	257 000	—	—	—	0
10. Beskattningen och Tullen	681 696	648 665	654 605	5 940	1
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	432 710	404 604	395 961	-8 643	-2

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	195 176	187 831	193 396	5 565	3
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 3 år)	17 875	28 030	34 748	6 718	24
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	5 191	2 000	2 000	—	0
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	22 010	18 200	18 500	300	2
97. Exportrestitution av bils katt (förslagsanslag)	8 734	8 000	10 000	2 000	25
20. Tjänster för statssamfundet	63 206	61 716	62 051	335	1
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 392	37 016	37 251	235	1
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	14	600	600	—	0
03. Försörjningsberedskapsban- kens serviceavgift (förslagsanslag)	1 559	1 600	1 700	100	6
07. Omkostnader för Service- centret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	-1 259	2 000	2 000	—	0
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000	15 000	15 000	—	0
11. Internetbetalningar (reserva- tionsanslag 2 år)	500	500	500	—	0
88. Senatkoncernens affärsverk	0	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	117 312	123 391	132 343	8 952	7
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 062	53 287	52 120	-1 167	-2

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
02. Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 850	3 853	4 389	536	14
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)	56 366	58 251	67 834	9 583	16
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	6 034	8 000	8 000	—	0
40. Statens regional- och lokalförvaltning	65 317	64 500	70 698	6 198	10
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	65 097	61 782	69 180	7 398	12
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	220	2 718	1 518	-1 200	-44
50. Pensioner och ersättningar	5 186 750	5 356 834	5 737 361	380 527	7
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 859 836	5 001 708	5 354 108	352 400	7
16. Extra pensioner och övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	1 910	3 399	3 038	-361	-11
50. Skadestånd (förslagsanslag)	40 354	38 740	39 440	700	2
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	265 047	291 139	316 734	25 595	9
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	19 603	21 848	24 041	2 193	10
60. Gemensamma personalutgifter inom personalförvaltningen	11 789	18 440	18 480	40	0
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	409	2 500	2 500	—	0
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	900	940	980	40	4
12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)	10 480	15 000	15 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
70. Utvecklande av statsförvaltningen	135 482	252 389	59 724	-192 665	-76
01. Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	15 700	14 700	13 933	-767	-5
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	8 600	15 600	8 600	-7 000	-45
05. Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	74 534	175 300	5 100	-170 200	-97
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	25 931	35 597	9 800	-25 797	-72
23. Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (reservationsanslag 3 år)	2 617	692	1 091	399	58
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100	10 500	21 200	10 700	102
80. Överföringar till landskapet Åland	299 827	306 734	296 066	-10 668	-3
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	194 917	202 470	200 066	-2 404	-1
(31.) Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	13 603	12 000	—	-12 000	-100
(33.) Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	10 207	—	—	—	0
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	79 600	84 800	96 000	11 200	13
(35.) Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	1 500	7 464	—	-7 464	-100

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	14 973	927 638	20 658 872	19 731 234	2127
(30.) Finansieringen av välfärds- områdena och HUS-sammanslutningen och av vissa uppgifter för Helsingfors stad (reservationsanslag 3 år)	14 973	47 146	—	-47 146	-100
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddnings- väsendet inom välfärdsom- rådena och HUS- sammanslutningen (förslagsanslag)	—	880 492	20 657 872	19 777 380	2246
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	—	—	1 000	1 000	0
90. Stöd till kommunerna	10 080 751	10 661 866	3 617 300	-7 044 566	-66
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	7 700 340	7 983 466	2 743 900	-5 239 566	-66
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	1 511	20 400	11 400	-9 000	-44
(32.) Statsunderstöd till kommunernas incitament- system (reservationsanslag 3 år)	17 000	10 000	—	-10 000	-100
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattnings- grunderna (fast anslag)	2 361 900	2 648 000	862 000	-1 786 000	-67
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	231 979	106 000	89 500	-16 500	-16
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	231 979	106 000	89 500	-16 500	-16
92. EU och internationella organisationer	2 467 358	2 664 295	2 559 064	-105 231	-4
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	3 397	3 388	3 408	20	1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	2 500	1 800	1 000	-800	-44
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	12 947	13 237	13 256	19	0
(60.) Överföring till fonden för finansiell stabilitet (reservationsanslag 3 år)	9 174	—	—	—	0
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	170	170	—	0
68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)	13 924	13 200	14 600	1 400	11
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 425 400	2 605 000	2 498 000	-107 000	-4
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	15	27 500	28 630	1 130	4
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	37 897	27 300	10 850	-16 450	-60
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	2	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	133	300	250	-50	-17
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	35 762	24 700	8 300	-16 400	-66
Sammanlagt	19 856 568	21 422 338	34 170 824	12 748 486	60
Totalt antal årsverken	12 761	12 831	12 835		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriets** strategiska mål är att säkerställa kommande generationers ekonomiska valmöjligheter i ett välmående samhälle genom att bygga upp ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart Finland och Europeisk union.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras de samhälleliga effektmålen för finansministeriets förvaltningsområde.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriets strategiska uppgifter

- Vi sörjer för den offentliga ekonomins stabilitet och bygger upp den offentliga förvaltningen så att den blir ännu effektivare, verkningsfullare och har ännu bättre förmåga att förnya sig
- Vi skapar förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt
- Vi skapar en människocentrerad digitalisering och bättre utnyttjande av information i samhället
- Vi skapar spelregler som upprätthåller förtroendet för en stabil, effektiv och jämlik verksamhet på finansmarknaden.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska kunna identifieras inom statens gemensamma service och verksamhet och att det ska bli lättare att beakta dem inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och inför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde. Ministeriet organiserar och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senatfastigheter, HAUS Kehittämiskeskus Oy och Hansel Ab så att dessa inom sitt ansvarsområde tillhandahåller för statssamfundet gemensamma interna tjänster och arbets- och verksamhetsprocesser. Med hjälp av dem kan förvaltningsområdet uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 979 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 2) till EU-samarbete som gäller utvecklande av förvaltningen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Av anslaget har 120 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: I anslaget ingår en reserv på 120 000 euro för en åtgärd för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt inom pelare 2 i återhämtnings- och resiliensplanen.

För sin verksamhet 2023 ställer finansministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhällseliga verkningarna som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	3	4	4
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 850	36 866	35 979
Bruttoinkomster	345	1 000	1 000
Nettoutgifter	35 505	35 866	34 979
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 304		
— överförs till följande år	10 623		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	125
Förbättring av informationssäkerheten och dataskyddet inom kritiska sektorer i samhället (finansiering 2022)	-360
Tilläggsresurser för styrning av utvecklingen av den digitala säkerheten (cyber)	180
Utveckling av en verkningfull offentlig upphandling (programmet för verkningfull offentlig upphandling) (finansiering 2022)	-1 000
Lönejusteringar	679
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-267
Resebesparing	-244
Sammanlagt	-887

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	34 979 000
2022 II tilläggsb.	454 000
2022 budget	35 866 000
2021 bokslut	33 824 000

20. *Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 345 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till betalning av utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av utgifter i samband med förvaltning av egendom och ägarstyrning
- 4) till utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019).

Förklaring: Anslaget används för utgifter för utvärderingar och utlåtanen med anknytning till besittningsöverlåtelser i enlighet med statens fastighetsstrategi, för övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Vid dimensioneringen har man också beaktat utgifter för åtgärder i samband med ägar- och företagsarrangemangen och beredningen av dessa, t.ex. förvaltningskostnader för aktier och kostnader för rådgivningstjänster för staten samt utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019).

Under ägarstyrningen inom finansministeriets förvaltningsområde verkar Fingrid Oyj, Gasgrid Finland Oy, Hansel Ab, Haus Kehittämiskeskus Oy och DigiFinland Oy. Enligt 5 § i lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden avgör finansministeriet ett ärende som gäller utnyttjande av förköpsrätt på förslag av det ministerium vars förvaltningsområde omfattar skötsel av uppgifter som den fastighet som är föremål för förköpsrätten har anknytning till.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Utgifter för ägarstyrningen	200 000
Sammanlagt	345 000

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2023 budget	345 000
2022 II tilläggsb.	5 920 000
2022 budget	345 000
2021 bokslut	1 845 000

21. *Produktivhetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 3 306 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med ett ämbetsverk.

2023 budget	3 306 000
2022 II tilläggsb.	-45 000
2022 budget	3 306 000
2021 bokslut	871 000

25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av design, tillverkning, distribution, försäljning, marknadsföring, lagring, köp, inlösen och förstöring av metallmynt samt av kontroller och kvalitets-säkringsåtgärder i samband med dessa

2) till betalning av utgifter för design av jubileums- och specialmynt till ett belopp av högst 150 000 euro.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning och försäljning av metallmynt samt vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Förklaring:

Utgifter och inkomster (euro)

Bruttoutgifter	
Utgifter för inlösen av mynt	6 800 000
Bruttoinkomster	
Utgivning av bruksmynt (nettoavkastning)	455 000
Jubileumsmyntsverksamheten (nettointäkter)	885 000
Nettoutgifter	5 460 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 060
Sammanlagt	1 060

2023 budget	5 460 000
2022 budget	4 400 000
2021 bokslut	7 414 861

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 155 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 227
Sammanlagt	1 227

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	155 000 000
2022 budget	153 773 000
2021 bokslut	146 826 095

50. Finansiering inom ramen för planen för återhämtning och resiliens för projektet för arbetsförmåga (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får inom ramen för planen för återhämtning och resiliens användas för beviljande av statsunderstöd för utgifterna för forsknings- och utvecklingsprojektet för arbetsförmåga (RRF pe-lare 3).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Inom ramen för projektet produceras nya vetenskapliga och statistiska data om riskerna för arbetsförmågan inom den offentliga sektorn och deras inverkan samt utvecklas nya samarbetsformer, nätverk och digitala tjänster för ledning och karriärtjänster för främjande av arbetsförmågan som kan användas av arbetsplatser, chefer och enskilda arbetstagare inom den offentliga sektorn. Syftet med åtgärderna är att minska sjukfrånvaro och invalidpensioner, vilket ökar tillgången på arbetsför arbetskraft och arbetets produktivitet och minskar kostnaderna för problem med arbetsförmågan. Ett annat syfte är att främja arbetsplatserna förmåga att förhålla sig till förändringarna i arbetslivet och omvärlden, förlänga tiden i arbetslivet och öka dragningskraften hos kritiska sektorer.

Finansministeriet fattar beslut om det statsunderstöd som beviljas Keva. Understödet får täcka det fulla beloppet av kostnaderna för det projekt som utgör föremål för understödet. På det statsunderstöd som beviljas tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Projektet är treårigt och genomförs åren 2022—2024. De totala kostnaderna för projektet beräknas uppgå till 4,5 miljoner euro.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	1 500 000
2022 budget	1 500 000

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till finska statens medlemsavgift i föreningen Nordic Institute for Interoperability Solutions (NIIS) och i organisationen International Council for IT in Government Administration (ICA).

Förklaring: Nordic Institute for Interoperability Solutions (NIIS) är en icke-vinstdrivande privaträttslig förening med hemort i Estland. Finland och Estland är grundande medlemmar i föreningen och de har båda tagit i bruk en X-Road-baserad IKT-tjänst som i Finland går under namnet Informationsleden. Föreningen förvaltar och utvecklar denna X-Road-komponent. International Council for IT in Government Administration (ICA) är en i Belgien registrerad icke-vinstdrivande global organisation, där de högsta dataadministrationsdirektörerna och sakkunniga inom informationsförvaltningen i ca 20 medlemsländer delar med sig av god praxis och erfarenheter när det gäller utnyttjande av digital teknik inom den offentliga förvaltningen.

2023 budget	1 000 000
2022 budget	1 000 000
2021 bokslut	1 000 000

69. *Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 2 320 000 euro.

Anslaget får användas till överföring av vissa placeringsintäkter till Grekland.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade eurogruppen den 25 maj 2016 som en del av fortsättningen på det ekonomiska saneringsprogrammet för Grekland att de deltagande medlemsstaterna överför intäkterna från vissa sådana investeringar som deras nationella centralbanker som en del av Europeiska centralbankssystemets program för värdepappersmarknaden innehar i grekiska statsobligationer till Grekland. Finlands andel av de intäkter som överförs är 2,32 miljoner euro år 2023.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av utbetalningstidtabellerna	-60
Sammanlagt	-60

2023 budget	2 320 000
2022 budget	2 380 000
2021 bokslut	10 450 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är samhällets största aktör som samlar in skatter och avgifter, och den är därmed den viktigaste aktören med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Skatteförvaltningen svarar för inkomstregistret. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Dessutom främjar Skatteförvaltningen genomförandet och ibruktagandet av det positiva kreditupplysningsregistret. I det positiva kreditupplysningsregistret kan kreditgivarna i realtid se låntagarens lånebelopp och inkomstuppgifter.

Tullen stöder i egenskap av medlem i EU:s tullunion en smidig utrikeshandel med varor och jämlika konkurrensförutsättningar för företagen genom kundorienterade tjänster samt skyddar människor mot varor som är skadliga för hälsan och mot ämnen som är farliga för miljön. Tullens huvudsakliga uppgift är att sköta tullklareringen och tullbeskattningen, övervakningen av utrikes godstrafik, bekämpningen av tullbrott, statistikföringen av utrikeshandeln och tulllaboratorieundersökningar.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt

— Bekämpningen av grå ekonomi effektiviseras och det skattemässiga underskottet minskas genom att beskattningsfunktionerna utvecklas, tillsynen effektiviseras och samarbetet mellan myndigheterna förbättras

— De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller ska vara kundorienterade, snabba och förmånliga

— Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet i nära samarbete med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 395 961 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete
- 3) till avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens åtgärder.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	81	80	80
Andelen elektroniska inkomstskattedeklarationer, enskilda kunder, %	88	85	88
Andelen elektroniska skattekontrolländringar, %	77	77	79
Upplupna skatteskulder med finansieringsarrangemang, utsökning och betalningsuppmaningar med hot om konkurs, %	37	30	30
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,2	8,5	8,5
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	419 715	408 304	399 661
Bruttoinkomster	5 161	3 700	3 700
Nettoutgifter	414 554	404 604	395 961
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	118 115		
— överförts till följande år	136 270		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	1 280
Bekämpning av grå ekonomi	-300
Finansiering av Nationella inkomstregistret 2022 (överföring från moment 28.10.03)	4 400
Fortlöpande utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret (överföring till moment 28.10.03)	-1 775
Genomförande av ett positivt kreditupplysningsregister (överföring till moment 28.10.03)	-4 800
Projekt som främjar digitaliseringen av och transparensen inom förvaltningen (regeringsprogr. 2019)	-8 000
Utgifter för beslut om omhändertagande i samband med alkoholimport	160
Utvidgning av mervärdesskattesystemet för gränsöverskridande handel	400
Värderingsreformen inom fastighetsbeskattningen, extra utgifter under övergångsperioden	-180
Värderingsreformen inom fastighetsbeskattningen, investeringsutgifter	-995
Ändringar i energibeskattningen	420

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler	-1 353
Lönejusteringar	5 535
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-2 057
Resebesparing	-1 378
Sammanlagt	-8 643

2023 budget	395 961 000
2022 II tilläggsb.	6 077 000
2022 budget	404 604 000
2021 bokslut	432 710 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 193 396 000 euro.

Fullmakt

Inom projekt för totalreformen av de EU-omfattande tullklareringssystemen får förbindelser ingås så att de med beaktande av de utgifter som föranleds av den fullmakt som beviljats tidigare föranleder staten utgifter på högst 118 300 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kundbelåtenheten i tullklareringen, företagskunder, skala 1—5, mäts vartannat år	3,7	mäts inte	4
Kundbelåtenheten i tullklareringen, enskilda kunder, skala 1—5	2,3	3,6	3,6
Tillgången till tullklareringssystem, system ur bruk högst, timmar	201	58	58
Antal förtullningsbeslut som ändrats av domstol, högst	4	5	5
Skatterest, högst, %	1,07	2	2
Återtagen vinning av brott, minst, mn euro	32,1	20	20
Andel brådskande laboratorieprov som undersökts inom utsatt tid, %	61	81	70
Kontroll av varor, träffprocent	14,6	14	14
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	10,1	10,8	10,8
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,6	3,6	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	195 364	192 691	196 496
Bruttoinkomster	2 762	4 860	3 100
Nettoutgifter	192 602	187 831	193 396
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	26 405		
— överförts till följande år	28 979		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen		370
Bekämpning av grå ekonomi		-70
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2022)		-19 545
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2023)		14 208
Införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo		200
Kostnader för myndigheternas gemensamma fältledningssystem (KEJO)		155
Säker behandling av sekretessbelagda uppgifter		4 100
Säkerställande av verksamhetens resultat och effekter		4 000
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)		-750
Utvecklandet av Tullens ärendehantering (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)		1 350
Ändringar i förordningen om informationssystemers interoperabilitet		175
Besparing som gäller kontorslokaler		-73
Lönejusteringar		2 280
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna		-393
Resebesparing		-442
Sammanlagt		5 565

2023 budget	193 396 000
2022 II tilläggsb.	5 367 000
2022 budget	187 831 000
2021 bokslut	195 176 000

03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 748 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om inkomstdatasystemet

2) till projektledning i anslutning till det positiva kreditupplysningsregistret, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk

3) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,2	8,0	8,5
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	4,1	4,0	4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 439	28 030	34 748
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	21 439	28 030	34 748
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 783		
— överförs till följande år	6 219		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av Nationella inkomstregistret 2022 (överföring till moment 28.10.01)	-4 400
Fortlöpande utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret (överföring från moment 28.10.01)	1 775
Fortlöpande utgifter för inkomstregistrets basverksamhet	4 400
Genomförande av ett positivt kreditupplysningsregister (överföring från moment 28.10.01)	4 800
Lönejusteringar	143
Sammanlagt	6 718

2023 budget	34 748 000
2022 II tilläggsb.	4 395 000
2022 budget	28 030 000
2021 bokslut	17 875 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt
- 2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande
- 3) till betalning av tullar som inte tagits ut, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänförs till dem och som ersätts till EU
- 4) till betalning av skadestånd, inklusive dröjsmålsränta, för mervärdesskatt på bilskatt, s.k. icke-moms, som staten dömts att betala.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2023 budget	2 000 000
2022 II tilläggsb.	3 000 000
2022 budget	2 000 000
2021 bokslut	5 190 803

95. Ränteutgifter som hänförs till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänförs till beskattningen.

Förklaring: Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

- 1) lagen om skatteredovisning (532/1998)
- 2) 22 § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdande bestämmelse (609/2005) som hänförs till nämnda paragraf
- 3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)
- 4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)
- 5) 93 § i tullagen (304/2016)
- 6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1486/1994)
- 7) 31 § i skattekontolagen och den ikraftträdande bestämmelse (604/2009) som hänförs till nämnda paragraf.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	300
Sammanlagt	300
2023 budget	18 500 000
2022 II tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	18 200 000
2021 bokslut	22 010 492

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lagen om ändring av bilskattelagen (5/2009).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförelsen. I exportrestitution kan inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	2 000
Sammanlagt	2 000
2023 budget	10 000 000
2022 II tilläggsb.	2 000 000
2022 budget	8 000 000
2021 bokslut	8 733 677

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Till de tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet hör bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att producera och utveckla tjänster som hör till dess ansvarsområde. Statskontoret sköter statens finansieringsfunktioner, statens centralbokföring, styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, analys- och rapporteringstjänsterna, statens skadeförsäkring och andra ersättningar som staten betalar samt de arv som tillfallit staten. Tjänsterna och processerna utvecklas i samarbete med kunder, partner och finansministeriet.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapportering av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet samt arv som tillfallit staten.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet producerar centraliserade tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt andra stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen. Servicecentret kan även ha andra uppgifter om vilka det föreskrivs särskilt. Servicecentrets kunder är statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten. Kunder kan dessutom vara riksdagen, i anslutning till riksdagen verksamma ämbetsverk, enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den, statliga affärsverk samt sådana aktiebolag med statlig majoritet, vars tillhandahållande av offentliga tjänster regleras genom lag. Finansieringen av servicecentret består främst av kundfakturerings där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster. Sådana är t.ex. telekommunikationstjänster, driftstjänster, arbetsstationstjänster och kommunikationstjänster samt infrastruktur- och stödtjänster i anslutning till dessa.

Valtoris affärsområde för säkerhetsnätverksamhet (TUVE-affärsverksamheten) producerar säkerhetsnätstjänster som samarbetet mellan den högsta statsledningen och de myndigheter och andra aktörer som är viktiga med tanke på säkerheten i samhället förutsätter och som uppfyller kraven på hög beredskap och hög säkerhet.

Senatfastigheter är ett affärsverk som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnigt i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer
- Moderna ersättningstjänster och andra tjänster för allmänheten
- Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som säkerställer en god kundupplevelse.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 37 251 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Skuldhantering, resultat	>0	>0	>0
Uppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %	100	100	100
Bokföringsenheter som fått en anmärkning från den interna kontrollen		<5	<5
Den rapporterade arbetsmängden inom ekonomiförvaltningen i förhållande till ämbetsverkens totala antal årsverken, %	1,06	1,09	1,08
Kostnadsmotsvarighet för Statskontorets avgiftsbelagda verksamhet, %	98	100	100
Medeltalen av de oviktade allmänna vitsorden för kundbelåtenheten, skala 4—10	8,9	8,5	8,5
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	6	12	10
Digitaliseringsgraden för skadeståndsverksamheten, %	78	90	95
Tillgängligheten till kommunernas och samkommunernas ekonomiska uppgifter inom utsatt tid, %			
— budgetuppgifter	88	95—100	95—100
— uppgifter om utfallet	94	95—100	95—100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	4,0	3,8	3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,7	6,0	6,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 983	43 148	42 913
Bruttoinkomster	5 741	6 132	5 662
Nettoutgifter	40 242	37 016	37 251
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 598		
— överförs till följande år	8 748		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	5 213	5 570	5 225
— övriga intäkter	43	23	57
Intäkter sammanlagt	5 256	5 593	5 282
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 092	2 252	2 309
— andel av samkostnader	3 273	3 321	2 963
Kostnader sammanlagt	5 365	5 573	5 272
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-109	20	10
Kostnadsmotsvarighet, %	98	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	1 230
Förvaltning av lån och avtal som överförs till välfärdsområdena	-500
Inrättande av Peppol-verksamhet i Finland	350
Nationellt inkomstregister	-118
Precisering av kostnaderna för upprätthållandet av kommunernas automatiska ekonomiska rapportering (överföring från moment 28.90.30)	150
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2022) (överföring till moment 28.70.20)	-4 308
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2023) (överföring från moment 28.70.20)	3 909
Uppföljnings- och övervakningsuppgifter i fråga om EU:s stimulansfond	1 500
Uppgifter i anslutning till lämnandet av välfärdsområdenas ekonomiska uppgifter	128
Utgifter för analys- och rapporteringstjänsten	210
Utveckling av skuldhanteringen (cyber)	1 340
Utvecklingen av informationssystemet för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (finansiering 2022)	-2 600
Utvidgade uppgifter inom tjänsterna för allmänheten	300
Visselblåsarkanal	-220
Överföring av skadeslag till skadeståndssystemet och digitalisering av handläggningen av ersättningsärenden	-1 500
Besparing som gäller kontorslokaler	-39
Lönejusteringar	424
Resebesparing	-21
Sammanlagt	235

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	37 251 000
2022 II tilläggsb.	535 000
2022 I tilläggsb.	4 500 000
2022 budget	37 016 000
2021 bokslut	42 392 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldon på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2023 budget	600 000
2022 budget	600 000
2021 bokslut	13 549

03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av driften av Försörjningsberedskapsbanken och till revision av statens betalningsrörelsebankers verksamhet.

Förklaring: Försörjningsberedskapsbanken möjliggör statens betalningsrörelse i situationer där statens första bank och andra bank inte kan tillhandahålla betalningsrörelsetjänster för staten.

2023 budget	1 700 000
2022 budget	1 600 000
2021 bokslut	1 559 250

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kundbelåtenhet	3,7	3,8	3,8
Inköpsfakturer, st./årsv.	22 234	22 200	23 000
Försäljningsfakturer, st./årsv.	60 887	65 000	62 000
Lönespecifikationer, st./årsv.	12 030	12 000	12 200
Kontrollerade rese- och kostnadsräkningar, st./årsv.	12 150	12 400	12 500
Totalproduktivitetsindex (basåret 2019 = 100)	103,5	100,9	100,9
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,7	8,5	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	57 529	59 719	60 811
Bruttoinkomster	58 957	57 719	58 811
Nettoutgifter	-1 428	2 000	2 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 831		
— överförs till följande år	4 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	58 957	57 719	58 811
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	57 529	59 719	60 811
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	1 428	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	102	97	97

2023 budget	2 000 000
2022 budget	2 000 000
2021 bokslut	-1 258 591

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Utveckling av priserna per enhet, 2019 = 100	95	96	94
Kundens tillfredsställelse med Valtoris tjänster (beslutsfattare och kontaktpersoner) - skala 1—5	2,6	3,1	3,3
Kundtillfredsställelse, användare - skala 1—5		3,3	3,4
Antalet störningar med omfattande verkningar (st./mån.)	3,9	3	2,7
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	3,7	3,8	3,8
Arbetstillfredsställelse, 1—5 VMBaro	6,6	6,5	6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	406 463	405 435	421 967
Bruttoinkomster	404 934	400 435	416 967
Nettoutgifter	1 529	5 000	5 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 529		
— överförs till följande år	5 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	404 934	400 435	416 967

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	406 463	405 435	421 967
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-1 529	-5 000	-5 000
Kostnadsmotsvarighet, %	99,6	99	99

2023 budget	5 000 000
2022 budget	5 000 000
2021 bokslut	5 000 000

10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för ersättnings-, utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller och till ersättningsinvesteringar inom serviceproduktionen, såsom anskaffning av anläggningar och licenser. Servicecentret inkluderar i kundpriserna de kostnader som motsvarar användningen av anslaget under momentet. Servicecentret intäktsför det belopp som motsvarar användningen av anslaget periodiserat över flera år.

Inkomsterna till följd av servicecentrets intäktsföring har budgeterats under moment 12.28.20.

2023 budget	15 000 000
2022 budget	15 000 000
2021 bokslut	15 000 000

11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas till utveckling och underhåll av och fortgående serviceproduktion i fråga om tjänsten för internetbetalningar (Suomi.fi-betalningar), till serviceproducenternas debiteringar samt till utgifter för arbeten och andra utgifter som föranleds av anskaffning, förvaltning, användning och utveckling av tjänsten.

Förklaring: Målet för tjänsten Suomi.fi är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

2023 budget	500 000
2022 budget	500 000
2021 bokslut	500 000

88. Senatkoncernens affärsverk

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

För Senatkoncernens affärsverk uppställs följande service- och verksamhetsmål:

Senatfastigheter

— Senatfastigheter ska tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för att stödja både sina kunders och statens strukturella och verksamhetsmässiga mål.

— Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Främjar en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

— Förbereder sig i sin egen verksamhet för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden samt stöder kunderna i att höja beredskapsnivån i lokalerna.

— Producerar och uppdaterar information om statens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen.

— Har hand om försäljning av för staten onödig egendom genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden.

Försvarsfastigheter

— Försvarsfastigheter har till uppgift att själv producera eller köpa lokaltjänster och andra tjänster i omedelbar anknytning till dem på marknaden för att stödja Försvarsmaktens prestationsförmåga i alla säkerhetssituationer i enlighet med de beredskapskrav som ställts.

— Försvarsfastigheter främjar strukturella och verksamhetsmässiga förändringar inom Försvarsförvaltningen i syfte att åstadkomma en effektiv lokalstruktur.

— Producerar och uppdaterar information om Försvarsmaktens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. Som en del av Senatkoncernen möjliggör Försvarsfastigheter en centraliserad och effektiv ledning av statens lokalbestånd.

— Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av systemets kriställighet, försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden i fråga om energi samt ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Försvarsfastigheter producerar miljötjänster för hela statskoncernen. Försvarsfastigheter främjar som en del av Senatkoncernen en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

2. Investeringar

Senatkoncernens affärsverks investeringar får medföra utgifter på högst 700 miljoner euro år 2023. Dessutom får Senatkoncernens affärsverk ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 700 miljoner euro.

Investeringarna gäller i huvudsak byggande som är nödvändigt med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar. I investeringsfullmakten ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Senatkoncernens affärsverk får dessutom utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. *Upplåning*

Senatkoncernens affärsverk berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2023 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 500 miljoner euro netto.

4. *Fullmakter*

Staten får avstå från det helt statsägda aktieinnehavet i Maakuntien tilakeskus Oy utan vederlag så, att staten dock behåller en aktieserie av olika slag som omfattar minst ett (1) exemplar enligt vad som anges i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021). De aktier i Maakuntien tilakeskus Oy som avses bli överlåtna överförs från Senatfastigheter till finansministeriet, för att utan vederlag bli överlåtna vidare till välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt fastställt 6 miljoner euro som resultatmål för Senatkoncernens affärsverks uthyrningsverksamhet (inbegripet tjänster) för 2023. Enligt den preliminära planen består resultatet i sin helhet av Senatfastigheter.

År 2023 intäktsför Senatkoncernens affärsverk i statsbudgeten sammanlagt 48,8 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från 2022, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2023 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 13,5 miljoner euro, intäktsföringen av vinst till 35 miljoner euro och borgensavgifterna till 0,3 miljoner euro. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 500 miljoner euro netto.

Senatkoncernens likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Det kassaflöde som uppkommer genom fastighetsköp beror på respektive marknadssituation och innehåller därmed osäkerhetsfaktorer som inte beror på Senatkoncernen.

Förslaget till fullmakt gäller överföring av besittningen av aktierna i Maakuntien tilakeskus Oy, som ägs till 100 % av Senatfastigheter, och vidareöverlåtelse av aktierna från staten. Enligt 63 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) ska staten sköta de åtgärder som behövs för att inrätta det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning som avses i 21 § i lagen om välfärdsområden. De aktier i kompetenscentret som ska överlåtas till välfärdsområdena ska överlåtas utan vederlag senast den 1 januari 2023. Aktierna i kompetenscentret som välfärdsområdena får ska fördelas mellan dem i proportion till deras invånarantal. Som invånarantal beaktas invånarantalet i de kommuner som hör till respektive välfärdsområde den 31 december 2021. HUS-sammanslutningen får en tredjedel av de aktier som tillfaller varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stad. Staten ska ha ett exemplar av kompetenscentrets aktier av olika slag så som de definieras i bolagsordningen och som ger rätt att förhindra att bolagsordningen ändras utan statens samtycke, en starkare rätt att besluta om aktiekapitalet och om maximibeloppen för finansiering i form av främmande kapital samt rätt att utse en styrelsemedlem. Maakuntien tilakeskus Oy:s eget kapital per den 31 december 2021 är ca 8,4 miljoner euro. Närmare beslut om överlåtelse av aktier från staten fattas av statsrådet.

Preliminär investeringsplan för 2023 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Senatfastigheter	560
Försvarsfastigheter	140
Sammanlagt	700

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	Senatfastigheter		Försvarsfastigheter	
	2022 budget	2023 budgetprop.	2022 budget	2023 budgetprop.
Omsättning, mn euro	544	583	299	328
— Direktuthyrning	415	448	251	274
— Andrahandsuthyrning	104	108	5	7
— Tjänster	25	28	44	47
Övriga rörelseintäkter	37	40	-	-
Driftsbidrag för hyresverksamhet, mn euro	169	185	89	96
— % av omsättningen	31	32	30	29
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	148	162	83	91
Rörelsevinst, mn euro	39	40	6	5
— % av omsättningen	7	7	2	2
Räkenskapsperiodens resultat, mn euro	30	24	3	-
— % av omsättningen	6	4	1	-
Balansomslutning	5 101	5 428	1 304	1 354
Försäljning av fastigheter, köpesummor, mn euro	17	18	-	-
Intäktsföring i statsbudgeten, mn euro	35	35	-	-
Investeringar, mn euro	560	560	140	140
Avkastning på investerat kapital, %	1,0	0,9	0,6	0,4
Avkastning på eget kapital, %, hyresverksamhet, statliga kunder	0,2	0,0	0,4	0,0
Soliditet, %	58	54	61	59
Antal anställda	550	565	705	715

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2021 utfall	2022 prognos	2023 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	0,8	0,5	0,3
13.01.04 Räntor på statens lån	3,7	2,8	2,0
13.05.01 Intäktsföring av vinst	35	35	35
15.01.02 Återbetalningar av statens lån till affärsverk	18,3	16,0	11,5
Sammanlagt	57,8	54,3	48,8

2023 budget	—
2022 budget	—
2021 bokslut	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** samlar in och sammanställer data till datalager och förädlar statistik och dataprodukter om dem för samhällsdebatt och nytta för kunderna. Statistikcentralen utvecklar statistikväsendet i samarbete med övriga statistikproducerande myndigheter i Finland och internationellt samt främjar genom sin verksamhet etiskt och mångsidigt utnyttjande av statistik och annan information i samhället.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) bedriver forskning i anslutning till utbildning, social trygghet, inkomstfördelning, beskattning och miljö och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja målen för statsrådets redogörelse om hållbar utveckling och förverkligandet av jämställdhet mellan könen genom effektiva och välinriktade politikåtgärder.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata förvaltar och utvecklar befolkningsdata-systemet, uppgifterna i det och kvaliteten på uppgifterna samt den certifierade elektroniska kommunikationen. Genom sin verksamhet främjar myndigheten skyddet för privatlivet, skyddet för personuppgifter och datasäkerheten samt utvecklandet och iakttagandet av kraven på god informationsbehandling och god informationshantering. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata svarar inom sitt verksamhetsområde för befolkningsdata och förmyndarärenden. Myndigheten sköter också uppgifter som hör till notarius publicus samt civilvigslar, bestyrkande av köp samt uppgifter i anslutning till val och folkomröstningar. Andra uppgifter som hör till myndigheten är bl.a. namnändringar, hindersprövning och fastställelse av delägarförteckningen i bouppteckningar.

Mål som stöder ansvarsområdets samhällseliga effektmål

- Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta
- Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhällsekonomin
- Den offentliga förvaltningens tjänster för medborgarna och företagen blir allt mer smidiga och kundorienterade
- De digitala tjänsterna ökar utnyttjandet av information och effektiviserar den offentliga förvaltningen
- Förtroendet och rättsskyddet ökar i samhället.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 52 120 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter
- 2) till finansiering av statistiska projekt som hänför sig till medlemskapet i EU
- 3) till prisstöd för avgiftsbelagd verksamhet inom forskartjänsterna till ett belopp av högst 900 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten
 2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Statistik, publikationer under året	141	141	141
Antal tillhandahållna tjänster, st. (över 500 euro)	1 254	1 100	1 300
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	98	99	99
Andel felfria offentliggöranden, %	94	>98	>98
Antalet gällande användningstillstånd till forskartjänsterna vid utgången av året, st.	1 328	1 800	1 200
Produktionskostnader per statistik, 1 000 euro	406	415	410
Andel som svarat via webben eller via automatisk rapportering av alla svarande vid insamling av företagsdata, %	95	>98	>98
Andel som svarat via webben av alla svarande vid insamling av personuppgifter, %	42	50	60
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,4	10	10
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,6	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	60 957	63 287	63 220
Bruttoinkomster	10 842	10 000	12 000
Nettoutgifter	50 115	53 287	51 220
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 689		
— överförs till följande år	6 637		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	8 533	8 000	9 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 324	4 300	5 600
— andel av samkostnader	5 038	3 700	5 200
Kostnader sammanlagt	10 362	8 000	10 800

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-1 829	-	-1 800
Kostnadsmotsvarighet, %	82	100	83

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen			650
Datarum			400
Prisstöd för avgiftsbelagd verksamhet inom forskartjänsterna			900
Statistikföring inom småbarnspedagogiken (överföring till moment 29.10.20)			-50
Säkerställande av statistikproduktionen (finansiering 2022)			-1 500
Utgifter för extra uppgifter i anknäytning till social- och hälsovårdsreformen (finansiering 2022)			-1 770
Utvidgning av den författningsbaserade och miljöstatistiska statistikproduktionen			-30
Besparing som gäller kontorslokaler			-225
Lönejusteringar			783
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-203
Resebesparing			-122
Sammanlagt			-1 167

2023 budget	52 120 000
2022 II tilläggsb.	1 674 000
2022 budget	53 287 000
2021 bokslut	51 062 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 389 000 euro.

Av anslaget får högst 310 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

Förklaring: Till stöd för beslutsfattandet bedriver Statens ekonomiska forskningscentral ekonomisk forskning och gör finanspolitisk analys om frågor som är viktiga med tanke på Finlands samhällsekonomi och beslut om den ekonomiska politiken.

Finansministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Statens ekonomiska forskningscentral för 2023:

Mål för resultatet av verksamheten

De viktigaste målen 2023 är att lyckas skaffa forskningsfinansiering så att Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) inom sin forskning också i fortsättningen kan koncentrera sig på sina kärnområden, dvs. utnyttjande av strategiska rekryteringar för att stärka forskningshandledningen och forskningsverksamheten samt utvecklande av stödfunktionerna för forskningen.

Statens ekonomiska forskningscentrals forskningsresultat publiceras förutom i publikationer i egna publikationsserier också i vetenskapliga internationella tidskrifter samt bl.a. i publikationsserien för statsrådets forsknings- och utredningsverksamhet. Sakkunnigverksamhet är t.ex. utlåtanden och anföranden som betjänar forskarsamhället samt utlåtanden, höranden, anföranden, medlemskap i arbetsgrupper och annat stöd för den politiska beredningen som betjänar beslutsfattandet. Målet år 2023 är att det kvalitetsjusterade antalet publikationer i förhållande till antalet årsverken ökar och att man i sakkunnigverksamheten kan koncentrera sig på det som har den största genomslagskraften.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	2,2	5,0	5,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,7	3,9	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 206	5 653	5 889
Bruttoinkomster	1 600	1 800	1 500
Nettoutgifter	3 606	3 853	4 389
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 447		
— överförs till följande år	1 691		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datarum	535
Besparing som gäller kontorslokaler	-9
Lönejusteringar	53
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-15
Resebesparing	-28
Sammanlagt	536

2023 budget	4 389 000
2022 II tilläggsb.	279 000
2022 budget	3 853 000
2021 bokslut	3 850 000

03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 67 834 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Numeriskt allmänt vitsord som kunderna ger tjänsterna, skala 1—4	2,7	3,2	3,2
Genomsnittlig behandlingstid för intressebevakningsärenden som avgjorts genom Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas eget beslut från det att ansökan inkom, dagar	146	90	90
Genomsnittlig betjäningstid/beslutstid för tillståndsärenden som gäller förmyndarverksamhet från det att ansökan inkommit/ dagar	79	30	30
Antalet Suomi.fi-meddelanden, skickade meddelanden (mn st.)	18	20	30
Arbetsrelaterad registrering av utlänningar (ärenden som kräver personliga besök), behandlingstid från tidsbokning till delgivning av registeranteckningen (kalenderdagar)			30
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	6,8	8,0	7,5
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,6	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	99 214	101 981	109 834
Bruttoinkomster	48 301	43 730	42 000
Nettoutgifter	50 913	58 251	67 834
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 501		
— överförs till följande år	11 954		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	27 532	28 500	26 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	35 084	35 625	33 125

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-7 552	-7 125	-6 625
Kostnadsmotsvarighet, %	78	80	80
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	19 945	14 800	15 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 774	8 222	8 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	7 171	6 578	6 700
Kostnadsmotsvarighet, %	156	180	180

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen	-270
Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	755
Avtal om informationsutbyte som har förhandlats fram med den estniska befolkningsregistermyndigheten	-305
Prisstöd för identifieringsverktyg för fysiska personer	1 000
Produktivitetsbesparingar till följd av projektet Vaaka (andelen för projektet Heti och MERP/Digi3A)	-1 300
Registrering av ukrainska flyktingar (invandringshelheten)	864
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	4 750
Styrande av projektet Vaaka mot utvecklingsprogrammet för att stärka medborgarnas rättsskydd med hjälp av digitalisering (finansiering 2022)	-3 200
Stöd av Suomi.fi-tjänsterna till social- och hälsovårdssektorn	2 000
Tilläggskostnader för reformen av personbeteckningen och identitetshanteringen	1 320
Tjänstemannatjänster som tillhandahålls i Suomi.fi-tjänsten	-392
Tjänstemännens bistånd vid skapandet av Suomi.fi-fullmakter	-650
Tjänst för tjänstemannabefullmäktigande för personkunder	320
Upprätthållande av certifikat med anknytning till lösningen för den digitala identiteten	2 000
Upprätthållande och vidareutveckling av verksamhetsmodellen för digitalt stöd	1 300
Utgifter för erkännande av föräldraskap	271
Utvecklande av personbeteckning och identitetshantering	350
Utveckling av den digitala säkerheten inom den offentliga förvaltningen (cyber)	270
Utvecklingsprojektet för att stärka medborgarnas rättsskydd med hjälp av digitalisering	1 000
Besparing som gäller kontorslokaler	-489
Lönejusteringar	527
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-183
Resebesparing	-355
Sammanlagt	9 583

2023 budget	67 834 000
2022 II tilläggsb.	5 567 000
2022 budget	58 251 000
2021 bokslut	56 366 000

04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader för stark autentisering som förutsätts för den offentliga förvaltningens tjänster.

2023 budget	8 000 000
2022 budget	8 000 000
2021 bokslut	6 033 998

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningsverken** främjar regional jämlikhet genom att sköta lagstiftningsmässiga verkställighets-, styrnings- och tillsynsuppgifter inom regionerna. I enlighet med regionförvaltningsverkens och närings-, trafik- och miljöcentralernas gemensamma strategidokument 2020—2023 är de strategiska prioriteringarna i regionförvaltningsverkens verksamhet följande:

- Vi tryggar välfärd och jämlikhet
- Vi stärker livskraften
- Vi eftersträvar koldioxidneutralitet

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Basservicen är trygg och invånarna inom samtliga regioner har jämlik tillgång till service
- Riskhanteringen och beredskapen förbättras
- Samhällets övergripande säkerhet är på en god nivå
- Delaktigheten ökar och utanförskapet minskar
- Utbildnings- och kompetensnivån höjs, tillgången till kompetent arbetskraft förbättras
- Verksamhetsomgivningen utvecklas gynnsamt tack vare samarbete och företagen konkurrerar under allt jämlikare förhållanden
- Matproduktionens konkurrenskraft, sundhet och säkerhet förbättras.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 69 180 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till projekt som får EU-finansiering

2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009)

3) till kompensation för negativa inlåningsräntor när de föranleds av uppgifter enligt lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931, 1389/2009).

Av anslaget har 1 500 000 euro reserverats för tillståndsmyndighetens utgifter för avskiljning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Budgeten för Regionförvaltningsverken baserar sig på partiell nettobudgetering. Årsavgifterna för alkoholövervakningen har budgeterats under moment 11.19.09.

I anslaget ingår en reserv på 1 500 000 euro för tillståndsmyndighetens utgifter för den åtgärd för koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid som ingår i pelare 1 i planen för återhämtning och resiliens.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om temporärt företräde för vissa projekt som gäller grön omställning vid tillståndsbehandling i regionförvaltningsverken 2023—2026 och vid förvaltningsdomstolarna 2023—2028.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Tillståndsärenden enligt MSL som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mediantid för behandlingen, månader från det att ansökan blivit anhängig till beslutsfattandet	11,3	10	10
Andelen klagomål som varit anhängiga i över ett år, % av alla klagomål	33,8	<15	<15
Genomförandet av de åtgärder som regionförvaltningsverken ansvarar för inom ramen för tillsynsprogrammet för social- och hälsovården, % av genomförda åtgärder under året	genomförs delvis	100	100
Förvaltningsbeslut och utredningar som krävs för konstaterade eller misstänkta fall av djursjukdom har fattats inom en vecka, % av alla fall	utfall	100	100
Kostnader för tillståndsprestationer / tillståndsprestation, förändring i medeltalet för tre år	genomförs delvis	<0	<0
Antal tillståndsprestationer/årsv., förändring i medeltalet för tre år	genomförs delvis	>0	>0
Avgiftsbelagda prestationer enligt miljöskyddslagen och vattenlagen, %	41	50	50
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,3	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	79 147	73 112	83 126
Bruttoinkomster	11 834	11 330	13 946
Nettoutgifter	67 313	61 782	69 180
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 106		
— överförs till följande år	9 890		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	11 030	10 600	13 895
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 419	17 666	23 158
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-8 389	-7 066	-9 263
Kostnadsmotsvarighet, %	57	60	60
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	19	30	30
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19	30	30
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen	1 185
Fler tjänster inom ansvarsområdena för räddningsväsendet och beredskapen	525
Konsekvenser av RP:n om vårdgarantin	200
Reform av penningtvättslagen	210
Regionförvaltningsverkens tillståndsförfarande görs smidigare	2 500
Riksomfattande uppgift för tillsyn över kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen	-65
Riksomfattande uppgift för tillsyn över kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen (överföring från moment 32.30.51)	130
Tilläggsutgifter för lagstiftningsändringar	630
Tryggande av regionförvaltningsverkens verksamhet (av engångsnatur)	2 000
Uppgifter enligt EU:s tillgänglighetsdirektiv	315
Besparing som gäller kontorslokaler	-576
Lönejusteringar	1 018

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-191
Resebesparing	-483
Sammanlagt	7 398

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	69 180 000
2022 II tilläggsb.	8 191 000
2022 budget	61 782 000
2021 bokslut	65 097 000

03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 518 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utveckling av tillgången till statliga tjänster och planeringen och samordningen av placeringen av funktioner
- 2) till utveckling av förvaltningsstrukturerna inom statens central-, regional- och lokalförvaltning
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till ersättning av de kostnader som kommunerna föranleds av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen
- 5) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice
- 6) till utveckling av styrsystemen.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för en reform av statens service- och lokalnät (2023 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	1 300
Projektet för en reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-2 400
Reform av regionaliseringen (finansiering 2022)	-100
Sammanlagt	-1 200
2023 budget	1 518 000
2022 budget	2 718 000
2021 bokslut	220 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: De pensioner som omfattas av statens pensionskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner och den faktiska pensionsutgiften antecknas under moment 28.50.15.

Keva gör upp prognoser för statens pensionsutgifter enligt en modell för kortsiktiga prognoser. Modellen ger en femårig prognos som används vid utarbetandet av budgetpropositionen. Utgiftsreserveringen för rehabiliteringsförmåner som beviljats dem som omfattas av statens pensionskydd beräknas separat. Likaså beräknas separat omfattningen av de ersättningar som betalas från moment 28.50.15 till Keva på basis av de överföringar av funktioner från staten till kommunerna som skett före den 1 januari 1987.

Från moment 28.50.16 betalas ersättningar i anslutning till bolagiseringen av statliga inrättningar (Televa, Statens bränslecentral, Vammaskoski fabrik, Lappo patronfabrik). I samband med bolagiseringen bibehålls pensionskyddet på nivån enligt lagen om statens pensioner och överföringarna av pensionsrättigheter från statens arbetspensionssystem till Europeiska gemenskapernas motsvarande system för personer som övergått i bolagens tjänst som s.k. gamla arbetstagare.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 354 108 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

- 1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa
- 2) ersättningar i anslutning till pensionsarrangemang som betalats i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner med stöd av olika lagar
- 3) dröjsmålsförhöjningar
- 4) eventuella rättegångskostnader
- 5) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 6) utredningsposter till följd av principen om sista

pensionsanstalt.

Anslaget får även användas för att ersätta den kommunala pensionsanstalten för delar av sådana pensioner som grundar sig på tidigare anställning i statens tjänst och som betalas ut med anledning av vissa ägarbyten. Ersättningen betalas i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	5 282 661 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	14 137 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	2 255 000
Ersättning till Keva i anslutning till överföringar av funktioner från staten till kommuner före den 1 januari 1987	55 055 000
Sammanlagt	5 354 108 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	322 338
Nettoändring av det slutliga engångsbeloppet av ersättningstrafiken	50 312
Ändring till följd av pensionsutgifternas ökade volym	-20 250
Sammanlagt	352 400

2023 budget	5 354 108 000
2022 budget	5 001 708 000
2021 bokslut	4 859 835 551

16. Extra pensioner och övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 038 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammass Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionskyddet hålls på samma nivå som pensionskyddet enligt lagen om statens pensioner, vilken belastning föranleds av att personal som varit i Televas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) till betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammass Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammaskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammass Oy eller Patruunatohdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999)

4) till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare

5) högst 9 000 euro till betalning av extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	10 000
Ersättning till Vapo Oy	200 000
Ersättning till Vammass Oy	30 000
Ersättning till Lapua Oy	50 000
Övriga ersättningar	20 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 620 000
Extra pensioner	1 099 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	3 038 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen	-564
Konsekvenser av indexhöjningar	203
Sammanlagt	-361

2023 budget	3 038 000
2022 budget	3 399 000
2021 bokslut	1 910 066

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 440 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän

- 5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 6) till ersättningar enligt lagen om ansvar för spårtrafik
- 7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång
- 8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 10) till rättegångskostnader till följd av skötseln av ett ersättningsärende som bygger på lagen om statens skadeståndsverksamhet eller trafikförsäkringslagen
- 11) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet
- 12) till ersättande av reseskador.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

Olycksfallsersättningar: lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

Trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (460/2016) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

Periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

Lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999)

Lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014)

Lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

Förordningen om beviljande och utbetalning av ekonomiskt stöd efter avliden person som varit anställd hos staten (1044/1976)

Lag angående förmån som motsvarar grupplivförsäkring och utges efter avliden person som varit riksdagsman (895/1979)

Lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död (1309/1994).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	32 900 000
Trafikskadeersättningar	2 000 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 300 000
Periodiska ersättningar till statsjänstemän	40 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	100 000
Ersättningar enligt lagen om ansvar i spårtrafik	80 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	70 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	250 000
Skadestånd som grundar sig på statens ansvar	1 200 000
Reseskador	1 500 000
Sammanlagt	39 440 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	700
Sammanlagt	700

2023 budget	39 440 000
2022 budget	38 740 000
2021 bokslut	40 354 472

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 316 734 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	18 892
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	6 703
Sammanlagt	25 595

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	316 734 000
2022 budget	291 139 000
2021 bokslut	265 046 967

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 041 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	1 425
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	768
Sammanlagt	2 193

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	24 041 000
2022 budget	21 848 000
2021 bokslut	19 603 363

60. Gemensamma personalutgifter inom personalförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för löner för nödvändig extra personal eller för tillämpningen av 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) i sådana fall där anslagsbehovet inte var känt när budgetpropositionen bereddes
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande eller av ersättningar för att tjänsteförhållandet upphört
- 3) till ersättning i efterhand till ämbetsverk av uppsägningsersättningar som ämbetsverket betalat i anpassningssituationer som föranletts av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker
- 4) till att i situationer enligt 27 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen till ett ämbetsverk i efterhand ersätta kostnader för sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning som betalas för personal som sagts upp från ämbetsverket
- 5) till att i förändringssituationer som föranleds av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker betala kostnader för att en tjänsteman arbetar vid ett annat ämbetsverk enligt 20 § i statstjänstemannalagen, när arbetet främjar varaktigheten i tjänstemannens anställningsförhållande eller sysselsättandet av tjänstemannen
- 6) till att i efterhand ersätta ämbetsverket för flyttningskostnader i anslutning till förändringssituationer i ett ämbetsverk enligt bilaga 1 till statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal eller andra kostnader som föranleds ämbetsverket till följd av förändringssituationen
- 7) till utgifter för avlönanade av personal motsvarande högst 5 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ordna anställningsskydd för statens högsta tjänstemannaledning när ett tjänsteförhållande för viss tid upphör. Anslaget kan användas till utgifter för tjänsteförhållanden för viss tid på högst två år enligt 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och till betalning av avgångsvederlag enligt prövning till statens högsta tjänstemannaledning.

2023 budget	2 500 000
2022 budget	2 500 000
2021 bokslut	408 676

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 980 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan forskning, insamling och utveckling av uppgifter som främjar förnyelseförmågan hos statliga organisationer, arbetsgemenskapens funktionsförmåga, välbefinnandet i arbetet samt arbetarskyddet inom statsförvaltningen
- 2) för insamling, forskning och utveckling av uppgifter som främjar arbetslivsrelationerna mellan den statliga arbetsgivaren och den personal som är anställd hos den inom statsförvaltningen
- 3) för utbildning, handledning, kommunikation och nätverkande i anslutning till dessa.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991).

Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommit vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att utveckla de statliga organisationernas förmåga att förnya sig, förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser samt att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom att genomföra och finansiera sådan kommunikation, nätverksverksamhet, växelverkan samt insamling, forskning och utvecklings- och försöksprojekt som gäller ämnesområdet. Finansministeriet beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget på framställning av Statskontoret.

Användningen av anslaget administreras av Statskontoret, som i överensstämmelse med de prioriteringar som slagits fast av delegationen avgör ansökningarna om anslag för myndigheternas utvecklingsprojekt. I stora projekt som omfattar hela staten eller flera myndigheter kan Statskontoret vara den som koordinerar utvecklingsprojektet. Anslag för projektet kan då beviljas Statskontoret.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	40
Sammanlagt	40
2023 budget	980 000
2022 budget	940 000
2021 bokslut	900 000

12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådan ersättning till Sysselsättningsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till Sysselsättningsfonden till det belopp som fonden har betalat eller ersatt till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordnanandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har Sysselsättningsfondens beräkning av de ersättningar som ska betalas ut och prognosen för den framtida utvecklingen av utbildningsersättningens belopp beaktats.

2023 budget	15 000 000
2022 budget	15 000 000
2021 bokslut	10 480 333

70. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: De centrala och för varje förvaltningsområde och ämbetsverk specifika IKT- och digitaliseringsprojekt som syftar till att utveckla organisationer, processer, tjänster och informationsteknik stöds med anslaget under moment 28.70.20. Från momentet överförs årligen i budgeten anslag till förvaltningsområdenas och ämbetsverkens förfogande.

Med anslaget under moment 28.70.01 stöds särskilt den styrning och utveckling som förutsätts i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016). Med anslaget skapas förutsättningar för digitaliseringsutvecklingen inom den offentliga förvaltningen och för en god informationshantering, med hjälp av vilka de offentliga tjänsterna kan effektiviseras och förbättras. I styrnings- och utvecklingsarbetet beaktas bl.a. målen i strategin för den offentliga förvaltningen och i Finlands digitala vision för 2030, ”Vi bygger ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland”.

År 2023 fortsätter de grundläggande uppgifterna inom styrningen av informationshantering och interoperabilitet, särskilt upprätthållande av informationshanteringskartan för den offentliga förvaltningen, upprätthållande av riktlinjerna för interoperabilitet, utlåtanden om ändringar i informationshantering samt samarbetsgrupperna för informationshantering. Dessutom bereder man sig bl.a. på att verkställa statsrådets principbeslut om utnyttjande och öppnande av information: målet är att utnyttjandet och öppnandet av information styrs och samordnas på riksnivå och att lagstiftning som möjliggör utnyttjande av information utvecklas. Det internationella samarbetet främjar utvecklingen inom informationshanteringen och digitaliseringen. På det nationella planet fortsätter och vidareutvecklas samarbetet med den offentliga förvaltningen och andra intressentgrupper, inklusive i den verksamhet som bedrivs av delegationen Digi i vardagen och Teknologidelegationen.

Programmet för digital identitet bereder och verkställer det nationella genomförandet av eIDAS-förordningen och svarar för utarbetandet av lagstiftning och de lösningar som krävs. Inom ut-

vecklingen av den digitala plånboken samarbetar man också internationellt för utbyte av bästa erfarenheter. Den digitala förtroendeinfrastrukturen utvecklas också i samarbete med försöksprojekt inom den privata sektorn.

Med anslaget fortsätter åtgärderna för att främja digitaliseringen för att stödja digitala tjänster för såväl medborgare som företag. År 2023 fortsätter man också att utveckla de grundläggande uppgifterna inom styrningen, såsom utlåtandeförfarandet enligt informationshanteringslagen och uppföljningen av rapporteringen om IKT-utgifter.

Statsrådets principbeslut om digital säkerhet inom den offentliga förvaltningen verkställs genom programmet Haukka. Inom referensramen för den övergripande säkerheten skyddas medborgarna, sammanslutningarna och samhället mot de risker och hot som kan riktas mot information, tjänster och samhällets verksamhet i en digital miljö. År 2023 främjas arbetet inom den digitala tryggheten, kommunernas och välfärdsområdenas digitala trygghet samt bedömningen och den automatiska övervakningen av informationssystem och digitala tjänster.

Med anslaget stöds utvecklandet av informations- och cybersäkerheten i statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster och gemensamma informationssystem och tjänster i myndighets säkerhetsnätet samt en höjning av nivån på de tjänster som produceras av Valtori. Detta innebär bl.a. En höjning av informationssäkerhetsnivån för TORI-tjänsterna, utveckling av säkerhetsnätets övergripande arkitektur, förbättring av krypteringsteknikerna samt anskaffning av expertresurser som motsvarar det växande behovet. Med anslaget stöds dessutom en förbättring av informationssäkerheten och dataskyddet inom den offentliga förvaltningens kritiska områden bl.a. genom bedömningar av överensstämmelse med kraven.

Syftet med anslaget under moment 28.70.40 är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst. Med anslaget genomförs ett utvecklingsprojekt för den nya tjänsten för myndighetskommunikation, där den nuvarande VIRVE-tjänsten ersätts med en ny bredbandig kommunikationstjänstlösning som möjliggör tidskritisk kommunikation mellan myndigheter. Genom den nya tjänsten blir det möjligt att dela bl.a. bilder, videor och filer mellan säkerhetsmyndigheterna, dvs. användarna får en mer aktuell lägesbild för verksamheten. Anslaget används också till att skärpa och upprätthålla reservkraftslösningarna för myndighetsnätverken Virve och Virve 2.

01. Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 933 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling, ibruktagande och förvaltning under utvecklingsarbetet när det gäller gemensamma reformer av informationssystem och gemensamma IKT-tjänster inom den offentliga förvaltningen
- 2) för styrning och utveckling av genomförandet av digitaliseringen inom den offentliga förvaltningen

3) för den styrning och utveckling som förutsätts i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016)

4) för styrning och utveckling av informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen

5) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT-verksamheten och informations- och cybersäkerheten

6) till behovsprövade statsunderstöd

7) till utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 35 årsverken.

Förklaring: Anslaget är avsett för genomförande av gemensamma tjänster för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen och av andra sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på samordnad verksamhet samt för genomförande av program och projekt för utveckling av informations- och cybersäkerheten och beredskapen samt för anskaffning av köpta tjänster som stöder styrningen av statens IKT hos kommersiella och interna tjänsteproducenter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digital identitet	253
Digital identitet	-3 000
Främjande av digitalisering	-4 000
Förbättring av informationssäkerheten och dataskyddet inom kritiska sektorer i samhället (cyber)	500
Höjning av nivån på informationssäkerhetstjänsterna (cyber)	5 480
Sammanlagt	-767

2023 budget	13 933 000
2022 II tilläggsb.	28 815 000
2022 I tilläggsb.	-1 170 000
2022 budget	14 700 000
2021 bokslut	15 700 000

02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för sådan ekonomi-, personal- och lokalförvaltning som betjänar statsförvaltningen

2) till avlönande av personal motsvarande högst 5 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för utveckling och revidering av statens gemensamma system för ekonomi- och personalförvaltningen, t.ex. för uppdatering av informationssys-

temet Kieku och för informationssystemtjänster i anslutning till digitaliseringen av anskaffningar inkl. elektroniska system för hantering av beställningar och räkningar. Avsikten är att anslaget också ska användas för utgifter som föranleds av utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av budgeten och rambesluten om statsfinanserna. De årliga utgifterna för förvaltningen av systemet betalas under moment 28.01.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Uppdatering av informationssystemet Kieku	3 000 000
Utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet samt statsrådets budgeterings- och ramsystem	1 500 000
Genomförande av gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltningen	3 500 000
Köpta tjänster för tjänstehelheten eOppiva	600 000
Sammanlagt	8 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Budgeterings- och ramsystemet	-4 000
Uppdatering av informationssystemet Kieku	-3 000
Sammanlagt	-7 000

2023 budget	8 600 000
2022 budget	15 600 000
2021 bokslut	8 600 000

05. Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av beredningen och styrningen av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet
- 2) till betalning av statsunderstöd för beredning och genomförande av informationshanteringen, informationsförvaltningen och de informations- och kommunikationstekniska ändringarna i samband med social- och hälsovårdsreformen till välfärdsområdena och Helsingfors stad samt för beredning av HUS-sammanslutningen
- 3) till kostnaderna för det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning och för lokaldatasystemet
- 4) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten för genomförandet av de ändringar i informationssystemen som reformen förutsätter.

Förklaring: Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av beredningen och genomförandet reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt styrningen av dessa.

Anslaget användas för beredning och inrättande av välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens informationshantering och informationsförvaltning och för genomförande och anskaffning av de ändringar i IKT-systemen och IKT-infrastrukturen som är nödvändiga med tanke på reformen. Det anslag som beviljas områdena genom statsunderstöd är till sin karaktär ett sådant specialunderstöd som avses i 5 § i statsunderstödslagen (688/2001) och som beviljas och betalas till välfärdsområdena och Helsingfors stad samt HUS-sammanslutningen för de IKT-kostnader som beredningen föranleder. Den statliga finansieringen av den temporära HUS-beredningsgruppen betalas till Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt.

Dessutom riktas anslaget till den riksomfattande beredningen och stödet för genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till beredningen av räddningsväsendets riksomfattande IKT-verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IKT-kostnader för välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	-74 000
Utveckling av informationsförvaltningen och informationshanteringen inom räddningsväsendet	2 800
Välfärdsområdenas och statens gemensamma lokaldatasystem	-3 000
Nivåförändring	-96 000
Sammanlagt	-170 200
2023 budget	5 100 000
2022 II tilläggsb.	50 000 000
2022 I tilläggsb.	—
2022 budget	175 300 000
2021 bokslut	74 534 000

20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av informationsförvaltningsprojekt, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom den offentliga förvaltningen samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) till utveckling av centrala datasystemprojekt inom förvaltningsområdena.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningen och för vars del finansministeriet och respektive ministerium har ingått ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna. Genom att de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna moderniseras och funktionerna automatiseras kan produktiviteten förbättras, övergången till elektronisk kommunikation främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget får även användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

CAP27-projektet (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	6 950
CAP27-projektet (finansiering 2023) (överföring till moment 30.20.01)	-6 700
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (överföring till moment 23.01.01)	-3 790
ILMO (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	1 059
ILMO (finansiering 2023) (överföring till moment 30.20.01)	-456
Minskning av anslagsnivån för finansiering av dimensioneringen på 0,7 vårdare	-8 200
Projektet för förnyande av hanteringen av behörigheter (finansiering 2022) (överföring från moment 25.01.21)	925
Projektet för förnyande av hanteringen av behörigheter (finansiering 2023) (överföring till moment 25.01.21)	-825
Projektet för förnyande av teknikmiljöer (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	2 203
Projektet för förnyande av teknikmiljöer (finansiering 2023) (överföring till moment 30.20.01)	-1 403
Projektet för modernisering av informationssystemet för gemensam djurtillsyn och tvärvillkor (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	495
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2022) (överföring från moment 28.20.01)	4 308
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2022) (överföring från moment 28.70.23)	692
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2023) (överföring till moment 28.20.01)	-3 909
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2023) (överföring till moment 28.70.23)	-1 091
Reform av Finlex-tjänsten (överföring till moment 25.01.21)	-1 763
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2022) (överföring från moment 28.40.03)	2 400
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2023) (överföring till moment 28.40.03)	-1 300
Reform av systemet för verkställighet och av bötesregistret (finansiering 2022) (överföring från moment 25.01.05)	1 700
Reform av systemet för verkställighet och av bötesregistret (finansiering 2023) (överföring till moment 25.01.05)	-1 700
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdena HILDA (finansiering 2022) (överföring från moment 25.01.21)	1 100
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdena HILDA (finansiering 2023) (överföring till moment 25.01.21)	-1 100
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2023) (överföring till moment 28.30.03)	-4 750
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	1 418
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2023) (överföring till moment 30.20.01)	-1 418
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2022) (överföring från moment 30.20.01)	500
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2023) (överföring till moment 30.20.01)	-1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklande av Tullens ärendehantering (finansiering 2023) (överföring till moment 28.10.02)	-1 350
Virkku vidareutveckling (finansiering 2022) (överföring från moment 23.01.01)	550
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	460
Omfördelning	-5 000
Nivåförändring	-4 802
Sammanlagt	-25 797

2023 budget	9 800 000
2022 II tilläggsb.	23 056 000
2022 budget	35 597 000
2021 bokslut	25 931 000

23. Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 091 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till projektets verkställighetskostnader
- 2) till fortlöpande kostnader för programvara och infrastruktur under projekttiden
- 3) till avlönande av personal motsvarande högst 5 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Projektet för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten genomförs vid finansministeriet och Statskontoret. Statskontorets andel av projektfinansieringen ingår i Statskontorets omkostnader under moment 28.20.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2022) (överföring till moment 28.70.20)	-692
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 091
Sammanlagt	399

2023 budget	1 091 000
2022 budget	692 000
2021 bokslut	2 617 000

40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 21 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet och den bredbandiga myndighetskommunikationstjänsten, av utvecklings- och ibruktagningsprojekt, av beredskapsåtgärder och av nationell medfinansiering av projekt som finansieras av EU till Suomen Erillisverkot Oy eller dess dotterbolag.

Förklaring: Syftet med det anslag som beviljas under momentet är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst. Projektet för utveckling av en ny myndighetskommunikationstjänst har inletts och Suomen Erillisverkot Oy ansvarar för genomförandet av projektet.

Med det anslag som beviljats under momentet genomförs dessutom skärpningen och upprätthållandet av reservkraftslösningarna för myndighetsnätet och den nya tjänsten för myndighetskommunikation, i fråga om vilka Suomen Erillisverkot Oy svarar för genomförandet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands deltagande i projektet EURO QCI	-2 400
Reservkraftslösningar (cyber)	4 200
VIRVE 2.0	3 900
VIRVE 2.0 införande	5 000
Sammanlagt	10 700
2023 budget	21 200 000
2022 II tilläggsb.	2 000 000
2022 budget	10 500 000
2021 bokslut	8 100 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. De skattskyldiga på Åland betalar i regel skatt till staten på samma grunder som skattskyldiga i övriga delar av landet. Enligt inkomstskattelagen (1535/1992) sänks skattesatserna i statens progressiva inkomstskatteskala vid beräkningen av skattebeloppet för de skattskyldiga som har sin hemkommun i landskapet Åland. En lägre marginalskattesats leder till att statsbeskattningen av förvärvsinkomster är mindre sträng på Åland än i Fastlandsfinland. Kommunalskattesatserna i kommunerna på Åland är dock högre än i kommunerna i Fastlandsfinland och således är nivån på förvärvsinkomstbeskattningen i sin helhet densamma på Åland och i Fastlandsfinland. Landskapet Åland tillförs årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning och skatteavräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen och skatteavräkningen årligen i efterhand för varje år. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

På avräkningsbeloppet och skatteavräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på samma grunder som den slutliga avräkningen och skatteavräknningen.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag och tilläggsunderstöd under undantagsförhållanden enligt vad som närmare föreskrivs i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovan nämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 200 066 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 46 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring: Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

Vid beräkningen av avräkningsbeloppet ska, enligt 46 § 2 mom. i självstyrelselagen, också hälften av förändringen i befolkningstalet för Åland i förhållande till hela Finlands befolkningstal (Ålands befolkningsandel) beaktas från och med den 31 december 2020. För att bestämma Ålands befolkningsandel används en koefficient som anges med fem decimalers noggrannhet. Ökar Ålands befolkningsandel höjs avräkningsbeloppet, minskar befolkningsandelen sänks avräkningsbeloppet. Förändringarna i befolkningsandelen beaktas utifrån de uppgifter som fås om den faktiska utvecklingen i beloppet av den slutliga avräkningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	-2 404
Sammanlagt	-2 404
2023 budget	200 066 000
2022 II tilläggsb.	-752 000
2022 budget	202 470 000
2021 bokslut	194 916 832

(31.) Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	-4 200 000
2022 budget	12 000 000
2021 bokslut	13 602 918

34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 96 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 49 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Anslaget får även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga skatteavräkningen fastställs.

Förklaring: Till landskapet Åland återförs i skatteavräkningen årligen av statsmedel beloppen för de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs årligen av statsmedel den på Åland betalda lotteriskattens belopp. Skatteavräkningen verkställs årligen i efterhand för varje skatteår. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund.

Om det sammanlagda utfallet av samfundsskatten och kapitalinkomstskatten enligt 49 § 1 mom. i självstyrelselagen med mer än 10 % underskrider det gemensamma belopp som landskapet Åland skulle ha fått för motsvarande skatter på grundval av det avräkningsbelopp som beräknats enligt 46 § 1 och 2 mom., tillkommer skillnaden landskapet enligt 49 § 2 mom.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	11 200
Sammanlagt	11 200

2023 budget	96 000 000
2022 budget	84 800 000
2021 bokslut	79 600 000

(35.) *Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	7 464 000
2021 bokslut	1 500 000

89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen

Förklaring: Grunden för välfärdsområdenas finansiering 2023 utgörs i huvudsak av de kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna och av de överföringar av finansiering som motsvarar dessa kostnader. Dessutom påverkas nivån på välfärdsområdenas finansiering av de nya och mer omfattande lagstadgade uppgifter som anvisas välfärdsområdena, av den uppskattade tillväxten av servicebehovet och av en indexhöjning.

Sammanlagt överförs från kommunerna till välfärdsområdena i nettokostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet 21,2 miljarder euro på 2022 års nivå. Motsvarande dessa nettokostnader överförs statsandel för basservice, ersättning för förlorade skatteinkomster och skatteinkomster från kommunerna till välfärdsområdena.

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering höjs välfärdsområdenas finansiering för finansåret med beaktande av 80 % av den uppskattade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och hälsovården. Under 2023 och 2024 beaktas dock det ökade servicebehovet inom välfärdsområdenas social- och hälsovård till fullt belopp. Den uppskattade årliga ökningen av servicebehovet höjs därtill med 0,2 procentenheter 2023—2029.

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering ska också förändringen i kostnadsnivån i enlighet med välfärdsområdenas prisindex beaktas när nivån på den statliga finansieringen för finansåret bestäms.

Utöver lagstadgad finansiering har välfärdsområdena enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering rätt att av staten få finansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av i grundlagen tryggade social- och hälsovårdstjänster eller räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheterna. För detta ändamål ska reserveras ett anslag i statsbudgeten.

Centrala reformer

I enlighet med regeringsprogrammet innebär social- och hälsovårdsreformen att ansvaret för att ordna social- och hälsotjänster samlas hos självstyrande områden som är större än kommuner. Samtidigt överförs också ordnandet av räddningsväsendet till välfärdsområdena. I enlighet med regeringsprogrammet genomförs dessutom den bindande minimidimensioneringen för omsorgspersonalen (0,7) i enheter med heldygnsomsorg samt skärps vårdgarantin inom primärvården så, att i fortsättningen fås icke-brådskande vård inom en vecka (sju dagar) från det att vårdbehovet bedömts.

Effektmål

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång på lika villkor till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel inom ramen av den kalkylerade statsfinansieringen enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering.

Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem och minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper. Effektmålen för social- och hälsovården beskrivs närmare i huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriet.

Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. Målet är att när en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Räddningsväsendet kan också producera första in-

satsen och prehospital akutsjukvård som överenskommit med hälso- och sjukvården. Effektmålen beskrivs närmare i huvudtiteln för inrikesministeriet.

(30.) *Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen och av vissa uppgifter för Helsingfors stad* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 I tilläggsb.	155 746 000
2022 budget	47 146 000
2021 bokslut	14 973 000

31. *Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 657 872 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Välfärdsområdena beviljas statlig finansiering utifrån välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten, åtgärder som främjar hälsa och välfärd samt riskfaktorerna inom räddningsväsendet.

Andelar av bestämningsfaktorerna för den statliga finansieringen

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Social- och hälsovården sammanlagt, varav	97,769	22 015 952
Servicebehov inom social- och hälsovården	79,859	17 983 055
Invånarantal	12,960	2 918 469
Befolkningstäthet	1,448	326 110
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1,931	434 814
Tvåspråkighet	0,483	108 703
Samiskspråkighet	0,013	2 826
Karaktär av skärgård	0,109	24 567
Främjande av hälsa och välfärd	0,965	217 407
Räddningsväsendet sammanlagt, varav	2,231	502 359
Invånarantal	1,450	326 533
Befolkningstäthet	0,112	25 118
Riskfaktorer	0,669	150 708

Bestämningsfaktorernas andelar ändras årligen i enlighet med bestämningsfaktorerna och förändringarna i finansieringen på basis av ändringarna i välfärdsområdenas uppgifter.

Varje välfärdsområde beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering och de kalkylerade kostnaderna för räddningsväsendet enligt 21 § i den lagen. Dess-

utom får områdena en övergångsutjämnning eller så dras från områdenas finansiering av en post motsvarande övergångsutjämnningen i enlighet med 35 § i den lagen.

Anslag per välfärdsområde¹⁾²⁾

Välfärdsområdet	1 000 euro	euro/invånare
Helsingfors	2 592 301	3 937
Vanda + Kervo	959 854	3 472
Västra Nyland	1 637 184	3 418
Östra Nyland	362 683	3 661
Mellersta Nyland	738 791	3 660
Egentliga Finland	1 931 683	3 995
Satakunta	944 094	4 406
Egentliga Tavastland	697 649	4 099
Birkaland	2 090 475	3 963
Päijänne-Tavastland	834 616	4 069
Kymmenedalen	762 654	4 726
Södra Karelen	543 204	4 307
Södra Savolax	668 484	5 076
Norra Savolax	1 139 378	4 588
Norra Karelen	714 339	4 375
Mellersta Finland	1 100 506	4 036
Södra Österbotten	847 789	4 421
Mellersta Österbotten	291 253	4 288
Österbotten	741 189	4 210
Norra Österbotten	1 681 736	4 046
Kajanaland	369 391	5 184
Lapland	869 056	4 924

¹⁾ Grunden för fördelningen av anslaget mellan välfärdsområdena är den totala nivån på 22,5 miljarder euro 2023.

²⁾ Den uppdaterade kalkyl som görs hösten 2022 påverkar fortfarande den regionala fördelningen.

Anslag enligt uppgift (1 000 euro)

Social- och hälsovården	22 015 952
Räddningsväsendet	502 359
Sammanlagt	22 518 311

Välfärdsområdenas statliga finansiering med allmän täckning uppgår till sammanlagt ca 22,5 miljarder euro på 2023 års nivå, varav ca 1,86 miljarder euro betalas till områdena i december 2022. Dessutom får välfärdsområdena in kundavgifter och andra verksamhetsintäkter samt finansiella intäkter.

Välfärdsområdenas finansiering utgörs i huvudsak av överföringar av finansiering från kommunerna som motsvarar nettokostnaderna för social- och hälsovården och räddningsväsendet. Från statsandelen för kommunal basservice överförs till välfärdsområdenas finansiering ca 5,36 miljarder euro, från ersättningarna för kommunernas förlorade skatteinkomster ca 1,94 miljarder euro och från kommunernas skatteinkomster ca 13,93 miljarder euro. Av överföringen av skatteinkomster är kommunalskattens andel ca 13,11 miljarder euro och samfundsskattens andel ca

0,82 miljarder euro. Alla kommuners kommunalskattesatser sänks med 12,64 procentenheter till följd av överföringen av kommunalskatten.

Nivån på den kalkylmässiga finansiering för social- och hälsovården som staten beviljar välfärdsområdena höjs årligen på riksnivå med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, höjningen av kostnadsnivån och uppgiftsändringarna. Indexhöjningen av finansieringen av välfärdsområdena är 3,52 % och dess inverkan på välfärdsområdenas finansiering är 756 miljoner euro. Kostnaderna för det ökade servicebehovet inom social- och hälsovården beräknas uppgå till 253 miljoner euro 2023. I den uppskattade ökningen av servicebehovet har beaktats den separata höjningen enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering på 0,2 procentenheter bl.a. på grund av ökade kostnader under övergångsperioden. Ökningen av servicebehovet (inklusive höjningen på 0,2 procentenheter) kommer att beaktas fullt ut 2023 och 2024. Från och med 2025 beaktas 80 % av ökningen av servicebehovet.

Nivån på välfärdsområdenas finansiering justeras i efterhand så att den på riksnivå motsvarar de faktiska kostnaderna enligt bokslutsuppgifterna för finansieringen för följande räkenskapsperiod.

Lagändringar som påverkar finansieringen av välfärdsområdena

På grund av de ändringar som följer av lagen om ändring av socialvårdslagen och lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre samt till lagar som har samband med dem har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 37 000 000 euro.

I samband med budgetpropositionen har regeringen överlämnat till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och till lagar som har samband med den (RP 74/2022 rd), och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 71 000 000 euro. Syftet med lagen är att försnabba tillgången till vård och att skärpa den s.k. vårdgarantin inom primärvårdens öppenvård och mun- och tandvård.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en ny lag om funktionshindersservice samt till lagar om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, socialvårdslagen, lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken, och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 22 000 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av socialvårdslagen, hälso- och sjukvårdslagen och vissa andra lagar i syfte att förtydliga tillhandahållandet av mentalvårds-, missbrukar- och beroendetjänster, och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 18 000 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av ändring av lagen om social kreditgivning, och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 600 000 euro.

Stärkandet av barn- och familjetjänsterna och fortsättandet av utvecklingsprogrammet ökar dessutom välfärdsområdenas finansiering med 4 000 000 euro och personaldimensioneringen inom barnskyddet med 4 200 000 euro.

Välfärdsområdenas finansiering påverkas också av de lagändringar som riksdagen redan tidigare godkänt och vars ikraftträdande delvis infaller under 2023. Övergångsperioden för dimensioneringen av personalen i samband med ändringen av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (565/2020) löper ut den 1 april 2023, vilket innebär att dimensioneringen av personalen (minst 0,7 anställda per klient) träder i kraft fullt ut, och därför ökar välfärdsområdenas finansiering med 128 200 000 euro 2023. Utvidgningen av eftervården inom barnskyddet ökar välfärdsområdenas finansiering med 12 000 000 euro 2023. Till följd av ändringarna i lagen om elev- och studerandevård ökas finansieringen av välfärdsområdena med 8 600 000 euro 2023.

Med hänvisning till förklaringen under momentet 26.10.01 har ändringen av polislagen så, att den handräckning som polisen ger ska vara avgiftsfri i uppgifter inom barnskyddet och socialjouren, beaktats under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avförande av trygghetservice	-7 800
Avgiftsfri handräckning inom barnskyddet och socialjouren (överföring till moment 26.10.01)	-332
Bortfall av den andel som i december 2022 betalas till välfärdsområdena	-880 492
Finansiering av minimidimensioneringen i fråga om omsorgspersonal (0,7)	128 200
Finansiering av minimidimensioneringen i fråga om omsorgspersonal (0,7), ökning av efterfrågan till följd av sänkt sjukförsäkringsersättning	10 000
Finansiering av minimidimensioneringen i fråga om omsorgspersonal (0,7) (digitalisering)	-20 000
Finansiering av minimidimensioneringen i fråga om omsorgspersonal (0,7) (köpta tjänster och konkurrensutsättning)	-20 000
Fortsättning av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	4 000
Genomförande av vårdgarantin	71 000
Genomförandeutgifter för välfärdsområdena för främjandet av tillgången till social kreditgivning i hela landet	600
Indexhöjning för 2023	756 333
Korrigerig av välfärdsområdenas finansieringspost för december 2022 (ändrad tidsmässig fördelning)	-979 948
Minimipersonaldimensioneringen inom barnskyddet	4 200
Minskning av den andel av finansieringen för 2023 som i december 2022 betalas till välfärdsområdena	-880 492
Reform av lagstiftningen om mentalvård och missbrukarvård	18 000
Stärkande av elev- och studerandevården	8 600
Tillräckliga resurser för hemvård och utvecklande av närståendevården	44 800
Totalreformen av funktionshinderservicen (invalidavdraget slopas)	22 000
Utvidgning av eftervården inom barnskyddet	12 000
Ökad efterfrågan på tjänster	253 130
Överföring av finansieringen från statsandelen för kommunal basservice (överföring från moment 28.90.30)	5 361 132
Överföring av finansiering från ersättningarna för kommunernas förlorade skatteinkomster (överföring från moment 28.90.35)	1 944 000
Överföring av finansiering från kommunernas skatteinkomster	13 928 449
Sammanlagt	19 777 380

2023 budget	20 657 872 000
2022 II tilläggsb.	979 948 000
2022 budget	880 492 000

32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena utöver den i 2—4 kap. föreskrivna finansieringen rätt att av staten få finansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av tillräckliga social- och hälsovårdstjänster enligt 19 § 3 mom. i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 7, 15 och 20 § i grundlagen. Tilläggsfinansiering beviljas på basis av förfarandet enligt 26 § i finansieringslagen.

2023 budget	1 000 000
-------------	-----------

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera kommunernas lagstadgade uppgifter och den övergripande finansieringen av dem enligt område och kommungrupp. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp. När ansvaret för att ordna social- och hälsovårdens uppgifter överförs till välfärdsområdena från och med 2023, ligger tyngdpunkten i kostnaderna enligt åldersgrupp för statsandelen för kommunal basservice särskilt på barn- och ungdomsåldersklasserna, eftersom en betydande del av kommunernas uppgifter och kostnader gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråkskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundskoefficient.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar som är fjärrorter, självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet samt tilläggsdelar för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Sammanslagningsunderstöd enligt prövning kan inom ramen för statsbudgeten betalas till den nya kommun som bildas när kommuner går samman. Dessutom kan sammanslagningsunderstöd enligt prövning betalas vid sammanslagning av en kommun med svår ekonomisk ställning. Dessutom kan staten betala kommunen ersättning för minskning av statsandelen till följd av kommun-sammanslagningar. Sammanslagningsunderstödet enligt prövning ska användas för att stärka den nya kommunens ekonomi. Det sammanlagda beloppet av sammanslagningsunderstöd enligt prövning dras av från statsandelen för kommunal basservice. Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd enligt prövning inte i sin helhet används under finansåret, ska det

återstående beloppet betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare under året efter finansåret.

Kompensationer som motsvarar den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringar av beskattningsgrunderna har betalats till kommunerna. Från och med 2020 har kompensationerna betalats under ett separat moment.

Av statsandelen för kommunal basservice anvisas finansiering för en höjning av kommunernas statsandel enligt prövning.

Centrala reformer

Ansvar för att ordna social- och hälsovård samt räddningsväsendet överförs från och med ingången av 2013 från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena. I samband med reformen ändras lagen om statsandel för kommunal basservice och grunderna för bestämmande av finansieringen så att systemet motsvarar de uppgifter som blir kvar hos kommunerna och deras kostnadsstruktur.

Effektmål

Utgångspunkten för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att småbarnspedagogiken, utbildningen, grundtryggheten samt biblioteks- och kulturtjänsterna ska garanteras och stärkas för alla i hela landet, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av riksomfattande bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster samt att säkerställa en jämlik tillgång till kunskap och kultur för befolkningen.

Syftet med grundläggande konstundervisning är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 743 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021)
- 2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna
- 3) till betalning av hemkommunsersättningar för 6—15-åringar som saknar hemkommun
- 4) till betalning av de belopp motsvarande mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet som betalas i samband med hemkommunsersättningarna till privata anordnare av grundläggande utbildning
- 5) till ett belopp av högst 10 000 000 euro för betalning av behovsprövad höjning av statsandelen

6) till ett belopp av högst 600 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller läroanstalter

7) till ett belopp av högst 1 800 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice	
<i>Kalkylerade kostnader</i>	9 631 914
— åldersstruktur	8 011 858
— arbetslöshet	372 418
— tvåspråkighet	103 337
— inslag av främmande modersmål	764 994
— boendetäthet	202 715
— karaktär av skärgård	14 618
— kommun med skärgårdsdel	9 554
— utbildningsbakgrund	152 420
<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	7 504 230
Statsandel	2 127 684
Tilläggsdelar	270 213
Utjämnning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna	818 756
Behovsprövad höjning av statsandelen	10 000
Överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter	600
Överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek	1 800
Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	12 268
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	7 586
Ökningar och minskningar av statsandelen	-505 008
Sammanlagt	2 743 900

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 22,09. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 517 897 vid årsskiftet 2021/2022.

Regeringspropositioner och andra ändringar som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice så att statsandelspro-

centen för kommunal basservice sänks från 23,59 % till 22,09 % år 2023. I ändringen har som tillägg beaktats 0,33 procentenheter i anslutning till korrigeringsposten för arbetsmarknadsstödet, utjämnningen till följd av systemändringen i statsandelssystemet 2010 och ändringen av de ökningarna av statsandelen som hänför sig till landskapsförbundens uppgifter från temporära ökningarna till permanenta ökningarna samt 0,12 procentenheter i anslutning till fullgörandet av nya och mera omfattande åligganden så att statsandelen är 100 %. I ändringen har som avdrag beaktats 1,08 procentenheter i anslutning till finansieringen av den nya tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa, 0,34 procentenheter i anslutning till de permanenta avdragen i statsandelen, 0,31 procentenheter i anslutning till finansieringen av den nya tilläggsdelen för ökning av invånarantalet samt 0,22 procentenheter i anslutning till finansieringen av den nya tilläggsdelen för fjärrort.

Ansvar för att ordna social- och hälsovård samt räddningsväsendet överförs från och med ingången av 2023 från kommunerna till välfärdsområdena. Därför överförs 5 361 132 000 euro från statsandelen för kommunal basservice till finansieringen av välfärdsområdena. Samtidigt ändras grunderna för bestämmande av statsandelen så att systemet motsvarar de uppgifter som blir kvar hos kommunerna och deras kostnadsstruktur. Som nya bestämningsfaktorer fogas tilläggsdelen för främjande av välfärd och hälsa samt tilläggsdelen för ökning av invånarantalet till systemet. Dessutom ändras sättet att beräkna fjärrortens tilläggsdel. I samband med reformen slopas avdraget för finansieringen av läkar- och läkarhelikopterverksamhet från statsandelen för basservice.

Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna beaktas inte 2023, eftersom en justering av kostnadsfördelningen enligt den övergångsbestämmelse som i samband med social- och hälsovårdsreformen togs in i lagen om statsandel för kommunal basservice görs nästa gång först i samband med statsbudgeten för 2025.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning (engagerande arbete i skolgemenskapen), och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 3 333 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av hälsoskyddslagen och till vissa lagar som har samband med den (genomförande av dricksvattendirektivet), och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 1 280 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av jämställdhetslagen samt en proposition med förslag till lag om ändring av diskrimineringslagen och till vissa lagar som har samband med den (jämställdhets- och likabehandlingsplaner inom småbarnspedagogiken), och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 376 000 euro.

I anslutning till lagen om ändring av lagen om elev- och studerandevård (377/2022) har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 270 000 euro i anslutning till den ändring av lagen om grundläggande utbildning som gäller regionala samarbetsgrupper för elevhälsan och 60 000 euro i anslutning till kommunernas elevhälsoplaner samt 350 000 euro i anslutning till den ändring av lagen om grundläggande utbildning som gäller förvägrande av undervisning och trygg återgång till undervisning efter att undervisning förvägrats (163/2022).

I statsandelsnivån har 2023 dessutom som nya och utvidgade uppgifter beaktats 8 750 000 euro i anslutning till ändringen av lagen om småbarnspedagogik och 1 000 000 euro i anslutning till utvidgandet av läroplikten. I statsandelsnivån har som avdrag beaktats 150 000 euro i anknytning till kostnaderna för upprätthållandet av kommunernas automatiska ekonomiska rapportering.

Som ett led i de omfördelningar som regeringen kommit överens om sänks nivån på kommunernas statsandelar permanent med 33 000 000 euro, varav 9 000 000 euro genomförs genom en minskning av överföringarna från statsandelen till sammanslagningsunderstöden till kommunerna. Dessutom anvisas det 2023 inte längre någon finansiering för främjande av digitaliseringen i kommunerna i form av en överföring från statsandelen för kommunal basservice. Som en del av omfördelningarna görs dock för 2023 ett tidsbestämt avdrag på 10 000 000 euro som motsvarar den tidigare överföringen i anslutning till utvecklandet av digitaliseringen. Sammanlagt minskar omfördelningarna statsandelen för basservice med 43 000 000 euro 2023.

År 2023 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,8 procent och den därav följande ökningen av statsandelen 89 198 000 euro.

I nivån på statsandelen 2023 har beaktats ett avdrag på 5 500 000 euro i anslutning till sammanslagningsunderstödet enligt prövning för kommuner som befinner sig i en svår ekonomisk ställning och ett avdrag på 5 500 000 euro i anslutning till kommunernas sammanslagningsunderstöd enligt prövning (överföring till moment 28.90.31).

För höjning av kommunernas statsandel enligt prövning anvisas 10 000 000 euro.

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Grundpris	Kalkylerad kostnad
Enligt åldersstruktur	
— 0—5-åringar (8 010,94 euro/inv.)	2 372 392
— 6-åringar (8 499,51 euro/inv.)	483 342
— 7—12-åringar (7 071,51 euro/inv.)	2 616 098
— 13—15-åringar (12 129,17 euro/inv.)	2 251 623
— 16 år fyllda (62,57 euro/inv.)	288 404
Enligt arbetslöshet (67,78 euro/inv.)	372 418
Enligt tvåspråkighet (287,68 euro/inv.)	103 337
Enligt inslag av främmande modersmål (1 680,57 euro/inv.)	764 994
Enligt boendetäthet (40,64 euro/inv.)	202 715
Enligt karaktär av skärgård (395,97 euro/inv.)	14 618
Enligt ställning som kommun med skärgårdsdel (289,65 euro/inv.)	9 554
Enligt utbildningsbakgrund (27,82 euro/inv.)	152 420
Sammanlagt	9 631 914

Kommunernas finansieringsandel

Invånarantal	5 517 897
Finansieringsandel, euro/inv.	1 359,98
Finansieringsandel, 1 000 euro	7 504 230

Tilläggsdelar för fjärrorter och för kommuner inom samernas hembygdsområde samt på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (1 000 euro)

Grundpris	
För fjärrorter (61,24 euro/inv.)	64 819
Enligt självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (12,82 euro/inv.)	70 549
För kommuner inom samernas hembygdsområde (895,43 euro/inv.)	1 153
Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa (18,89 euro/inv.)	104 233
Tilläggsdel för ökning av invånarantalet (10,02 euro/inv.)	29 459
Sammanlagt	270 213

På skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna (1 000 euro)

Ökningar	Minskningar	Netto
921 103	-102 346	818 756

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämning	-134 708
— avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-110
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet	-334 598
— tidsbundet avdrag i anslutning till slopandet av incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna	-10 000
— behovsprövad höjning av statsandelen till kommunerna	-10 000
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning vid sammanslagning till kommuner som har en svår ekonomisk situation	-5 500
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner	-5 500
— avdrag i anslutning till pensionsstödet för långtidsarbetslösa	-1 000
— neutralisering av begränsningen av ändringar i samband med social- och hälsovårdsreformen	-3 591
Sammanlagt	-505 008

Annan finansiering (1 000 euro)

Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun	12 268
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	7 586

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andra ändringar	1 441
Anläggningskostnadsprojekt för bibliotek	-200
Anläggningskostnadsprojekt för läroanstalter	-400
Avdrag i anslutning till kostnaderna för upprätthållandet av kommunernas automatiska ekonomiska rapportering (överföring till moment 28.20.01)	-150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av avdraget i samband med finansieringen av läkar- och läkarhelikopterverksamheten	22 565
Bortfall av den ersättning som betalats till kommunerna för deltagande i beredningen av social- och hälsovårdsreformen	-2 000
Effekten av de slutliga bestämningsfaktorer som används vid beräkningen av statsandelen för 2022	-5 412
Effekterna av ändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	-915
Engagerande arbete i skolgemenskapen	3 333
Förebyggande av mobbning och förvägrande av rätten att delta i undervisning (överföring från moment 29.10.20)	350
Genomförande av dricksvattendirektivet	1 280
Indexhöjning	89 198
Jämställdhets- och likabehandlingsplaner inom småbarnspedagogiken	376
Kommunernas elevhälsoplaner	60
Minskning av kommunernas sammanslagningsunderstöd enligt prövning (överföring från moment 28.90.31)	4 500
Minskning av sammanslagningsunderstöd enligt prövning vid sammanslagning till kommuner som har en svår ekonomisk situation (överföring från moment 28.90.31)	4 500
Neutralisering av begränsningen av ändringar i samband med social- och hälsovårdsreformen	-3 591
Regionala samarbetsgrupper för elevhälsan	270
Stöd för småbarnspedagogiken	8 750
Tidsbundet avdrag i anslutning till slopandet av incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna	-10 000
Upphörande av överföringen i anslutning till incitamentsystemet för digitalisering i kommunerna (överföring från moment 28.90.32)	10 000
Utvidgning av läroplikten	1 000
Ändring av hemkommunsansättningarna för personer som saknar hemkommun	1 144
Ändring av mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet	7
Ändring i avdraget i anslutning till pensionsstödet för långtidsarbetslösa	6 100
Ändring i kommunernas betalningsandel av utkomstskyddet	22 360
Överföring till välfärdsområdenas finansiering (överföring till moment 28.89.31)	-5 361 132
Omfördelning	-33 000
Sammanlagt	-5 239 566
2023 budget	2 743 900 000
2022 II tilläggsb.	3 334 000
2022 budget	7 983 466 000
2021 bokslut	7 700 340 026

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) samt till kommunernas sammanslagningsutredningar
- 2) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för sammanslagningsunderstöd för kommuner som har en svår ekonomisk situation enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009)

3) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för i 41 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) avsedda sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner och för ersättning för förlorade statsandelar enligt 44 § i den lagen.

Förklaring: Enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009) kan till den nya kommun som bildas vid en kommunsammanslagning inom ramen för statsbudgeten betalas ett sammanslagningsunderstöd enligt prövning, om sammanslagningen gäller en kommun som har en svår ekonomisk ställning. Dessutom kan till kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd enligt prövning som avses i 41 § i kommunstrukturlagen och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen.

Av anslaget är 11 000 000 euro en överföring från statsandelen för kommunal basservice (28.90.30). Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd inte i sin helhet används under finansåret, ska det återstående beloppet enligt 56 a §:n och 59 § i kommunstrukturlagen betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare under året efter finansåret.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av kommunernas sammanslagningsunderstöd enligt prövning (överföring till moment 28.90.30)	-4 500
Minskning av sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner som har en svår ekonomisk ställning (överföring till moment 28.90.30)	-4 500
Sammanlagt	-9 000

2023 budget	11 400 000
2022 budget	20 400 000
2021 bokslut	1 510 915

(32.) Statsunderstöd till kommunernas incitamentsystem (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upphörande av överföringen i anslutning till incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna (överföring till moment 28.90.30)	-10 000
Sammanlagt	-10 000

2022 budget	10 000 000
2021 bokslut	17 000 000

35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)

Under momentet beviljas 862 000 000 euro.

Anslaget får användas till att betala ersättningar som följer av ändringar av beskattningsgrunderna i enlighet med 33 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de ändringar i beskattningsgrunderna (den tidsbundna höjningen av resekostnadsavdraget) som trädde i kraft mitt under 2022, varvid ersättningarna för kommunernas förlorade skatteinkomster utökades med 101 000 000 euro i den andra tilläggsbudgeten för 2022. Vid dimensioneringen av anslaget har även beaktats den preciserade uppskattningen av ändringarna i beskattningsgrunderna för 2022, varvid ersättningarna för kommunernas förlorade skatteinkomster utökades med 500 000 euro i den andra tilläggsbudgeten för 2022.

Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om inkomstskatteskalen för 2023 och om ändring och upphävande av vissa bestämmelser om inkomstbeskattningen. De ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås i den propositionen ökar ersättningarna för förlorade skatteinkomster med 75 000 000 euro. I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen därtill en proposition till riksdagen med förslag till lag om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utveckling i beskattningen, som ökar ersättningarna för förlorade skatteinkomster med 1 000 000 euro.

Den ökning av ersättningarna för skatteförluster som föranleds av ändringarna i beskattningsgrunderna 2023 är med beaktande av tidigare beslutade avdrag och avdrag som hänför sig till tidsbegränsade ändringar 29 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan av de ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2023	76 000
Inverkan av tidigare beslutade ändringar i beskattningsgrunderna på kompensationen 2023	-46 500
Precisering av uppskattningen gällande förlorade skatteinkomster 2022	500
Upphörande av återkrav av temporär kompensation som betalats 2020	27 000
Ändringar i beskattningsgrunderna som trätt i kraft mitt under 2022 (tidsbunden höjning av resekostnadsavdraget)	101 000
Överföring till välfärdsområdenas finansiering (överföring till moment 28.89.31)	-1 944 000
Sammanlagt	-1 786 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	862 000 000
2022 II tilläggsb.	101 500 000
2022 budget	2 648 000 000
2021 bokslut	2 361 900 030

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 89 500 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbäringar som betalas på ansökan:

- 1) återbäring enligt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)
- 2) skatteåterbäring för energiintensiva företag som avses i 8 a § i lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Förklaring: Slutsumman under momentet minskas av att återbäringen av energiskatt till energiintensiva företag fasas ut före 2025.

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Återbäring av energiskatt inom jordbruket	48 500 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	41 000 000
Sammanlagt	89 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändrade skattegrunder	-16 500
Sammanlagt	-16 500

2023 budget	89 500 000
2022 II tilläggsb.	58 000 000
2022 budget	106 000 000
2021 bokslut	231 978 873

92. EU och internationella organisationer**Fullmakt**

Finansministeriet får med EU:s gemensamma resolutionsnämnd ingå ett avtal om ett arrangemang med lånelimit, inom vilket de lån som beviljas får uppgå till ett belopp av högst 1 083 500 000 euro.

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalsslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden (1196/2014) till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 408 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer

2) till betalning av finansiella bidrag som föränleds av internationellt samarbete.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Verket för finansiell stabilitet är en myndighet som till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag inrättades i Finland 2015. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter som samlas in från banksektorn. I och med verket inrättades en ny insättningsgarantifond, i vilken verket samlar insättningsgarantiavgifter. De samhälleliga effektmålen för Verket för finansiell stabilitet är att minimera kostnaderna för bankkriser samt öka insättningsgarantis och resolutionsmekanismens trovärdighet. Kostnaderna för myndighetens verksamhet täcks helt och hållet med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom sektorn.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	2,6	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex (skala 1—5)	4,1	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	50
Besparing som gäller kontorslokaler	-3
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-10
Resebesparing	-17
Sammanlagt	20
2023 budget	3 408 000
2022 budget	3 388 000
2021 bokslut	3 397 000

20. *Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader i enlighet med ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-800
Sammanlagt	-800

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	1 000 000
2022 budget	1 800 000
2021 bokslut	2 500 000

40. *Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken* (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 256 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses dra nytta av att Nordiska Investeringsbanken är förlagd i Helsingfors. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en på utfallet gjord uppskattning av det totala beloppet av den skatt som innehållits på lönerna för bankens personal. Syftet med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken, ingår i värdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	19
Sammanlagt	19

2023 budget	13 256 000
2022 budget	13 237 000
2021 bokslut	12 947 404

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösen
- 2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av de förbindelser som ingåtts 1982—1986 var den 31 december 2021 förbindelser till ett belopp av ca 1,0 miljon euro oinlösta.

2023 budget	170 000
2022 budget	170 000
2021 bokslut	—

68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av Finlands betalningsandelar 2023 på grund av höjningen av Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (IBRD) och Internationella finansieringsbolagets (IFC) grundkapital, till ett belopp av 15 750 000 US-dollar vars motvärde är ca 14 600 000 euro
- 2) till utgifter som följer av värdebevaringsskyldigheten.

Förklaring: Finlands betalningsandel av höjningen av Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (IBRD) grundkapital fördelar sig på en allmän höjning av grundkapitalet, till ett belopp av 6 882 000 US-dollar, och på en riktad kapitalhöjning, till ett belopp av 2 074 000 US-dollar, sammanlagt 8 956 000 US-dollar. I fråga om Internationella finansieringsbolaget (IFC) är höjningen 6 791 000 US-dollar.

Motvärdena i euro under momentet har beräknats enligt valutakursen för US-dollar EUR/USD 1,0817 per den 22 april 2022. Anslaget kan också användas till betalningar som eventuellt följer av värdebevaringsskyldigheten, eftersom det i betalningarna till Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (IBRD) ingår en skyldighet att bevara värdet i förhållande till US-dollar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	1 400
Sammanlagt	1 400
2023 budget	14 600 000
2022 budget	13 200 000
2021 bokslut	13 924 257

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 498 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag, det bidrag baserat på icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till eventuella begäranden från kommissionen om att tillfälligt ställa kontanta medel till kommissionens förfogande i enlighet med artikel 9 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel eller i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut (EU/Euratom 2020/2053), som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker

2) mervärdesskattebaserade avgifter, avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift, s.k. plastavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av moms-, plast- och BNI-avgiften finns i följande förordningar:

1) nr 1150/2000: rådets förordning (EG) gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) nr 1553/1989: rådets förordning (EG) om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskattändring såsom den lyder ändrad genom förordning (EEG, Euratom) nr 2021/769

3) N:o 2021/770: rådets förordning (EU, Euratom) om beräkning av egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns, om metoder och förfaranden för tillhandahållande av dessa egna medel, om åtgärder för att möta likviditetsbehov och om vissa aspekter av egna medel baserade på bruttonationalinkomst

4) nr 549/2013: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen.

År 2023 är det tredje finansåret under EU:s följande budgetramperiod 2021–2027. Anslagsnivån baserar sig på kommissionens förslag till nivå för avgiftstaket i Europeiska unionens fleråriga budgetram för 2023.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa ytterligare nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För att säkerställa att unionens åtaganden i fråga om lånet på 750 miljarder euro inom ramen för återhämtningsinstrumentet fullgörs får kommissionen i enlighet med artikel 9.4 och 9.5 i rådets beslut 2020/2053 begära att medlemsstaterna tillfälligt ställer kontanta medel till dess förfogande. I enlighet med artikel 9.6 i beslutet har det högsta årliga beloppet av kontanter begränsats till medlemsstatens BNI-baserade relativa i den extraordinära höjning av taket för egna medel på 0,6 procent som avses i artikel 6 i beslutet.

I artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella, momsbaserade och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov finns bestämmelser om tillhandahållande av kontanter i vissa situationer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	304 000 000
Avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall	60 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	2 134 000 000
Sammanlagt	2 498 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete	
NDICI (överföring från moment 24.30.66)	10 564
Preciserad uppskattning	-117 564
Sammanlagt	-107 000

2023 budget	2 498 000 000
2022 budget	2 605 000 000
2021 bokslut	2 425 400 000

95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 630 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av garantiprestationer som föranleds av den statsgaranti som beviljats Europeiska investeringsbanken för att täcka de förluster som föranleds av den alleuropeiska EU COVID-19-garantifond som inrättats i anslutning till banken. Anslaget får också användas till betalning av ränteutgifter och andra utgifter som Europeiska investeringsbanken eventuellt orsakas av tryggandet av garantifondens likviditet.

Förklaring: Anslaget kan användas för betalning av utgifter som föranleds av sådana garantiprestationer som innevarande år eventuellt föranleds av den statsgaranti på 371 158 331,96 euro som beviljats Europeiska investeringsbanken den 25 juni 2020. Europeiska investeringsbanken förvaltar garantifonden och tryggar dess likviditet, vilket medför ränteutgifter och andra kostnader för garantigivarna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eventuella garantiprestationer (uppskattning)	1 130
Sammanlagt	1 130
2023 budget	28 630 000
2022 budget	27 500 000
2021 bokslut	15 101

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2023 budget	300 000
2022 budget	300 000
2021 bokslut	2 000

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2023 budget	2 000 000
2022 budget	2 000 000
2021 bokslut	2 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt
- 4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare
- 5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-50
Sammanlagt	-50
2023 budget	250 000
2022 budget	300 000
2021 bokslut	132 753

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter i anslutning till hanteringen av risken i samband med statens kassaplaceringar.

Anslaget är avsett för betalning av negativa ränteintäkter förorsakade av en exceptionell räntemiljö.

Statens likvida medel ska placeras ändamålsenligt, utan kreditrisk eller med låg kreditrisk samt så att statens likviditet är så bra som möjligt vid alla förhållanden på finansmarknaden. Inom ramen för dessa begränsningar ska man eftersträva placeringslösningar som är så förmånliga som möjligt med tanke på statsfinanserna. Hanteringen av risken i anslutning till de likvida medlen ska också kostnadsmässigt vara så förutsägbar som möjligt.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar vid exceptionella förhållanden på finansmarknaden, när placering enligt lag har varit möjligt på sådana villkor som minskar risken och medför kostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning av räntenivån	-16 400
Sammanlagt	-16 400
2023 budget	8 300 000
2022 budget	24 700 000
2021 bokslut	35 762 160

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statsandelar och finansiering av yrkesutbildningen som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Globaliseringen, utarmningen av den biologiska mångfalden, klimatförändringen, den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen, förändringarna i arbetslivet, i befolkningen och i delaktigheten i samhället samt den ökade ojämlikheten inverkar i högt tempo på samhället. De strukturella förändringarna inom ekonomin och på arbetsmarknaden, de ökande åldersrelaterade utgifterna och balansmålet för de offentliga finanserna sätter ramar för förvaltningsområdet. Befolkningsförändringarna och den ojämna geografiska fördelningen av dessa medför ett betydande förändringstryck i fråga om ordnandet av offentlig service. Genom arbetet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde går det att i betydande grad påverka den riktning som dessa förändringar tar och skapa förutsättningar för en positiv utveckling.

Finländarnas utbildnings- och kompetensnivå är fortfarande hög i internationell jämförelse, men utvecklingen är oroväckande. Utbildningsnivån för unga vuxna har legat under medelnivån för utvecklade länder, uppgången i befolkningens utbildningsnivå håller på att stanna av och det mänskliga kapitalet förutspås börja minska. Inlärningsresultaten bland unga sjunker och den finländska forskningen håller på att bli efter de konkurrerande ländernas. Parallellt med att inlärningsresultaten försämrats har elevers olika bakgrund i ökande mån återspeglats i resultaten, och i fråga om barns och ungas välbefinnande har utvecklingen inte till alla delar varit positiv. Det kontinuerliga lärande som bör ske under arbetskarriärerna förverkligas inte på ett sätt som motsvarar de ökande behoven och det inriktas inte effektivt eller ändamålsenligt. Den låga graden av fysisk aktivitet hos befolkningen och kostnaderna för en stillasittande livsstil försämrar funktionsförmågan på såväl individ- som samhällsnivå. Osäkerheten ökar till följd av växande klyftor inom politiskt deltagande och en generell skärpning av attityder. Hatretorik och olika alternativa sanningar utgör ett hot mot demokratin och förtroendet.

Utvecklingsutsikterna är osäkra inom sysselsättning och ekonomi, och bristen på utbildad arbetskraft gör det svårare att idka företagsverksamhet och producera offentlig service. Medborgarnas välfärd är hotad och ojämlikheten i samhället har ökat, även på utbildningsområdet. Alla effekter

av covid-19-pandemin är ännu inte synliga, men undantagsarrangemangen inom fostran och utbildning har påverkat barns och ungas inlärningsresultat och välbefinnande. Det har uppstått ett inlärningsunderskott som måste åtgärdas. Pandemin medförde restriktioner till följd av vilka verksamhetsförutsättningarna har blivit sämre inom kultur, de kreativa branscherna, idrott och ungdomsarbete. Samtidigt har de pågående kriserna gjort det både möjligt och nödvändigt att på ett nytt sätt granska hur åtgärderna och praxis inom förvaltningsområdet fungerar och hur verkningfulla de är.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde stärker och förnyar samhällets bildningsgrund och skapar förutsättningar för ökad delaktighet i ett samhälle baserat på hållbar tillväxt. Den ekonomiska tillväxten bygger i första hand på högre produktivitet möjliggjord av teknisk utveckling och kompetens. Genom främjande åtgärder inom småbarnspedagogik, utbildning och kontinuerligt lärande underbygger vi tillgången på kompetent arbetskraft, en hög sysselsättning och en växande produktivitet. Genom stärkande insatser inom forskning, utveckling och innovation stöder vi den tekniska utvecklingen, produktiviteten och den ekonomiska strukturomvandlingen. De kreativa branscherna och olika immateriella innehåll bidrar till välbefinnande och hållbar tillväxt. Vetenskapliga rön bidrar till bildning och bygger upp världsbilden, genererar välfärd och välbefinnande och utgör grunden för beslutsfattande och utveckling.

Kunskap, kompetens och kreativitet är viktiga också för vår psykiska kristållighet som nation. Bildning, utbildning och kultur skapar förtroende och respekt mellan människor samt en förmåga att tänka kritiskt. För att man ska kunna höja befolkningens kompetensnivå och stärka den sociala samhörigheten, delaktigheten och jämställdheten krävs samarbete inom förvaltningsområdet samt en förvaltningsövergripande politik. Utgångspunkterna i all verksamhet är jämlikhet, hållbar utveckling och globalt ansvar.

Centrala mål under regeringsperioden är att höja utbildningsnivån och hela befolkningens kompetensnivå, öka välbefinnandet bland studerande och minska kompetensklyftorna. Genom jämlikhetsskapande utbildning stärks också jämställdheten och jämlikheten i samhället. Av den utvidgade läroplikten följer att unga har bättre förutsättningar än tidigare att klara sig i fortsatta studier, i arbetet och i livet i allmänhet. Finland blir en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar. Antalet arbetsplatser inom kreativa branscher ökas och tillgången till kulturtjänster förbättras. Barns och ungas välbefinnande ska tryggas, utslagningen ska minskas och delaktigheten stärkas. Graden av fysisk aktivitet bör ökas. Dessa mål och åtgärder inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är centrala också när målet är att främja psykisk välfärd och kristållighet.

Genom att arbeta målinriktat har Finland alla förutsättningar att behålla sin plats bland världens mest ansedda kultur- och välfärdsstater. Institutioner och politik som upprätthåller kompetens, kreativitet, social sammanhållning, jämlikhet och förtroende får allt större betydelse och stärker samhället inför nuvarande och framtida utmaningar.

Samhälleliga effektmål

- Småbarnspedagogiken, utbildningen, vetenskapen, konsten, kulturen, idrotten, motionen och ungdomsarbetet är samhällsförnyande faktorer och stärker samhällets bildningsgrund.
- Jämställdheten, jämlikheten, förtroendet, öppenheten och stabiliteten i samhället ökar

- Hela befolkningens utbildnings- och kompetensnivå stiger och främjar sysselsättningen, välfärden och förnyelsen av ekonomin
- Nivån på forskningen och forskningens genomslag förbättras och förutsättningarna för forsknings-, innovations- och utvecklingsverksamhet stärks
- Konst och kultur skapas, produceras och utnyttjas mångsidigt och kulturarvets mångfald skyddas
- Ett aktivt medborgarskap och en motionsinriktad livsstil stärks.

Jämställdhet mellan könen

Mål som avser jämställdheten mellan könen ingår som ett led i åtgärderna för att utveckla utbildningen på andra stadiet. Utvecklingsåtgärderna är inriktade på att främja målen inom reformerna för utvidgning av läroplikten och kontinuerligt lärande. Centralt för reformerna är att trygga likabehandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner när det gäller tillgången till utbildningstjänster. Dessa mål främjas också i genomförandet av kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet för gymnasieutbildningen, i tillgänglighetsplaneringen inom högskoleutbildningen och i prioriteringarna i fråga om vetenskapspolitiska forskningsprojekt. Undervisnings- och kulturministeriet har inlett ett projekt för att främja jämställdhet, likabehandling och mångfald bland högskolepersonal. Syftet med projektet är att ta fram förslag till konkreta insatser och nationella politiska åtgärder som ökar jämställdheten och likabehandlingen vid de finländska högskolorna.

Åtgärder som bidrar till jämställdheten mellan könen på områdena kultur och konst, idrott och ungdomsarbete är bl.a. reformen av statsandelssystemet för konst, utvidgad fritidsverksamhet för skolbarn, genomförandet av åtgärderna i den idrottspolitiska redogörelsen och utvidgad verkstadsverksamhet för unga. Finlands filmstiftelse arbetar dessutom för att kvinnor ska bli sysselsatta och vara verksamma inom branschen samt söka understöd hos stiftelsen.

Målet att integrera jämställdhetsperspektivet och fullfölja regeringens jämställdhetspolitik främjas genom att förvaltnings- och arbetsmönster etableras som beaktar jämställdheten i beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Könskonsekvensanalyser tas med i lagberedningsprocesserna. Mekanismer för att följa upp åtgärdernas effekt integreras i resultatstyrningen och i verksamhets- och ekonomiplaneringen. Jämställdhetsåtgärder beaktas i processerna för ansökan och beviljande av statsunderstöd och verksamheterna inom förvaltningsområdet följs upp ur jämställdhetssynvinkel med hjälp av statistik och undersökningar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2019		2020		2021	
	antal	Män Kvinnor	antal	Män Kvinnor	antal	Män Kvinnor
Personer som avlagt yrkesexamen	71 778	45 % 55 %	65 208	45 % 55 %	68 004	45 % 55 %
Personer som avlagt studentexamen	29 078	42 % 58 %	29 370	42 % 58 %	29 811	41 % 59 %
Avlagda yrkeshögskoleexamina	27 645	39 % 61 %	28 239	39 % 61 %	28 572	38 % 62 %
Avlagda universitetsexamina	31 266	42 % 58 %	35 445	41 % 59 %	31 029	40 % 60 %
Deltagare i utbildning inom fritt bildningsarbete (tusen personer)	1 565	27 % 73 %	1 244	27 % 73 %	-	- -
Statens konstnärstipendier	304	44 % 56 %	289	43 % 57 %	298	39 % 61 %
Statens extra konstnärspensioner	58	59 % 41 %	61	52 % 48 %	63	62 % 38 %

Vissa nyckeltal enligt kön

	2019			2020			2021		
	antal	Män	Kvinnor	antal	Män	Kvinnor	antal	Män	Kvinnor
Unga som nåtts genom uppsökande ungdomsarbete (15—28-åringar)	20 924	57 %	43 %	20 237	58 %	42 %	20 339	57 %	43 %
Verkstadsverksamhet för unga (personer under 29 år)	14 424	57 %	43 %	12 456	58 %	42 %	11 849	57 %	43 %
Beslut om idrottsstipendier	368	49 %	51 %	362	48 %	52 %	242	48 %	52 %

Hållbar utveckling

Högre bildning och kompetens är förutsättningar för att målen för hållbar utveckling ska nås. Undervisnings- och kulturministeriet arbetar för hållbar utveckling genom utbildnings-, forsknings-, kultur-, ungdoms- och idrottspolitiska åtgärder. Dessa medför bland annat jämlikhet i hur de kulturella rättigheterna tillgodoses, en högklassig småbarnspedagogik, en höjning av kompetens- och utbildningsnivån, ett kontinuerligt lärande, tillgång till information och kunskap, kulturella rättigheter samt välfärd och delaktighet. Dessa faktorer möjliggör en kulturell omställning mot en genomgående hållbar utveckling.

Undervisnings- och kulturministeriet har riktlinjer för hållbar utveckling med vilka verksamheten inom förvaltningsområdet styrs mot hållbarhet. Led i detta arbete är bl.a. att man i styrningen av förvaltningsområdets ämbetsverk, inrättningar och verksamhetsområden beaktar målen för hållbar utveckling och målen i den på Agenda 2030 baserade strategin för 2022—2030 utarbetad av Finlands kommission för hållbar utveckling samt att man följer upp och utvärderar hur dessa mål uppnås.

I läroplanerna betonas värdegrunden för hållbar utveckling och kompetens inom hållbar utveckling. Färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet anger vägen till en hållbar tillväxt och välfärd baserade på kompetens, bildning, forskning och innovationer.

Högskolorna har i de avtal som ingåtts med ministeriet för åren 2021—2024 åtagit sig att inkludera studier i hållbar utveckling i sina utbildningsprogram. De utvecklar också uppföljningen av koldioxidavtrycket hos sina verksamheter och strävar genom aktiva åtgärder efter att deras campus och verksamheter ska vara koldioxidneutrala före 2030. Finlands Akademi förutsätter att principerna för hållbar utveckling beaktas i de projekt som Akademin finansierar, som ett led i arbetet för ansvarsfull forskning.

Ministeriet främjar ansvarsfull produktion och konsumtion av tjänster och evenemang inom kultur- och idrottssektorn samt hållbar kulturturism som stöder den lokala kulturen. Genom åtgärderna i den nya kulturarvsstrategin främjas skydd, bevarande och en hållbar användning av kulturarvet. Att utforma hållbara livsmiljöer är ett nyckelområde i det nya arkitekturpolitiska programmet. Till stöd för hållbar kulturturism finns en ny färdplan för den nationella utvecklingen av kulturturismen.

Undervisnings- och kulturministeriet förutsätter att de organisationer som får statsunderstöd beaktar målen för hållbar utveckling i sin verksamhet. När idrottsanläggningar byggs arbetas det för att energieffektivitet, cirkulär ekonomi och andra hållbarhetsprinciper införs och iakttas. Hållbar utveckling ingår i värdegrunden för ungdomslagen och att främja hållbar utveckling utgör där-

med en av grundarna för statlig finansiering av ungdomsarbete. Uppsökande ungdomsarbete är en av flera verksamhetsformer som hjälper unga till utbildning, arbete och livskompetens.

Ministeriet fortsätter utveckla sin ansvarsrapportering som en del av statsförvaltningen.

Kyrkliga ärenden

Målet är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionssamfund, att underbygga möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. Inom begravningsväsendet är de allmänna operativa utgångspunkterna religionsfrihet, jämlikhet, värdighet och vördnad.

Anslag för statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2021 bokslut	2022 budget	2023 budgetprop.	2022/2023 förändr.
29.01.30	Hobbyverksamhet för barn och unga	14 500	14 500	14 500	-
29.10.30	Förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik ¹⁾	490 713	488 609	666 777	178 168
29.10.31	Fritt bildningsarbete	169 770	173 241	182 081	8 840
29.20.30	Yrkesutbildning	987 512	1 015 393	1 032 841	17 448
29.20.35	Gymnasieutbildning	200 515	240 403	277 906	37 503
29.80.30	Bibliotek	5 811	4 894	4 000	-894
29.80.31 och 52	Museer och scenkonst	129 197	147 495	153 808	6 313
29.80.34	Grundläggande konstundervisning	97 228	90 522	94 387	3 865
29.90.50 och 52	Idrottsutbildningscenter ²⁾	18 805	17 783	18 379	596
29.90.52	Kommunernas idrottsväsende	19 586	19 616	19 666	50
29.91.51 och 52	Kommunernas ungdomsarbete	7 821	7 748	7 690	-58
Sammanlagt		2 141 458	2 220 204	2 472 035	251 831

¹⁾ Från och med 2021 finansieras statsandelarna och statsunderstöden för gymnasieutbildning från moment 29.20.35 och för grundläggande konstundervisning från moment 29.80.34

²⁾ Inkluderar nationella och regionala idrottsutbildningscenter.

Kommunens självfinansieringsandel av driftkostnaderna för gymnasieutbildning 2023 utgör enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 54,82 procent ökat med 16,39 euro per kommuninvånare på grund av bortfallet av kommunens finansieringsandel vid finansieringen av yrkeshögskolorna. Kommunens andel av finansieringen av yrkesutbildning är det belopp som fås när det i 9 § 1 mom. i den ovannämnda lagen avsedda statliga anslaget multipliceras med 1,3461. Kommunernas finansieringsandel är dock högst det belopp som motsvarar andelen 2017. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och av lagen om fritt bildningsarbete, enligt vilken kostnadsfördelningen och kostnadsnivån mellan staten och kommunerna inte justeras inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 2023 på grund av coronapandemin och de restriktioner som härrör från den.

Avkastning av penningspelsverksamhet

Veikkaus Ab:s intäktskalkyl för främjandet av idrott, fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete uppgår till 384,25 miljoner euro. Utöver den ordinarie intäktskalkylen intäktsförs outdelade vinstmedel till ett belopp på sammanlagt 2 miljoner euro. Därtill kompenseras minskningen av avkastningen med sammanlagt 29,05 miljoner euro. Sammanlagt 415,3 miljoner euro av vinstmedlen från penningspelsverksamheten står därmed till förfogande. De beräknade intäkterna har fördelats mellan förmånstagarna i enlighet med 17 a § i lotterilagen (1047/2001). I intäktskalkylen beaktas den uppskattade effekten av sänkningen av lotteriskatten, 42,4 miljoner euro. Nedgången i de beräknade intäkterna kompenseras dessutom med tillägg på sammanlagt 118,3 miljoner euro under budgetmomenten.

Vinstmedel från penningspelsverksamhet ¹⁾ och anslag anvisade för liknande ändamål, miljoner euro

	2016 bokslut	2017 bokslut	2018 bokslut	2019 bokslut	2020 bokslut	2021 bokslut	2022 budget	2023 budget- prop.
Vetenskap	424,9	432,7	453,1	463,0	504,0	485,2	562,8	535,6
— vinstmedel	103,2	104,4	106,2	107,3	71,3	72,0	71,5	74,7
— budgetmedel ²⁾	321,7	328,3	346,9	355,7	432,7	413,2	491,3	460,9
Konst	458,6	460,8	460,3	452,6	582,7	743,6	612,5	597,4
— vinstmedel	233,3	233,4	238,8	247,0	182,3	181,1	159,6	179,8
— budgetmedel	225,4	227,4	221,4	205,5	400,4	562,4	452,9	417,6
Motion och idrott	154,9	178,6	171,8	159,3	190,7	217,3	153,2	153,7
— vinstmedel	147,1	166,2	163,3	154,0	100,2	102,2	102,1	115,4
— budgetmedel	7,8	12,3	8,5	5,3	90,5	115,2	51,0	38,3
Ungdomar	73,1	76,8	75,0	78,0	95,3	81,8	81,4	77,3
— vinstmedel	52,7	52,6	53,3	55,0	36,3	36,3	36,8	41,5
— budgetmedel	20,4	24,2	21,7	23,1	59,0	45,5	44,7	35,8
Vinstmedel sammanlagt	536,3	556,7	561,6	563,3	390,1	391,6	370,0	411,4 ³⁾

¹⁾ Penningspelsverksamhetens vinstmedel fram till 2017 består av tippningsvinstmedel.

²⁾ I anslagen ingår inte anslagen under moment 29.40.50 för den statliga finansieringen av universiteten. 29.40.50 anslag.

³⁾ I vinstmedlen för 2023 ingår en kompensation för avkastningsminskningen på 29,1 miljoner euro och den andel av anslagen för forskning som överförts till moment 29.40.51, 3,9 miljoner euro, har dragits av från dem.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
29.40 Högskoleundervisning och forskning		
— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	390,5	427,5

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
29.40.54	<i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag) — fullmakt för forskningsprojekt	55,6	55,6
29.80.75	<i>Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt för ombyggnad och småprojekt	1,0	1,0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 € %	
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	318 357	295 700	328 131	32 431	11
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 114	18 574	22 012	3 438	19
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	65 471	64 026	62 076	-1 950	-3
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	5 222	5 058	9 598	4 540	90
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	49 100	14 450	39 820	25 370	176
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 161	2 611	2 516	-95	-4
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	31 237	34 000	34 000	—	0
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 2 år)	14 500	14 500	14 500	—	0
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 577	1 597	1 547	-50	-3
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	4 743	3 772	3 807	35	1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	116 984	118 856	122 661	3 805	3
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	6 210	16 010	13 348	-2 662	-17
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 037	2 246	2 246	—	0
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	868 007	885 912	921 992	36 080	4
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	42 260	42 514	40 066	-2 448	-6
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	156 545	172 635	25 305	-147 330	-85
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	490 713	488 609	666 777	178 168	36
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	169 770	173 241	182 081	8 840	5
51. Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)	8 718	8 913	7 763	-1 150	-13
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 230 286	1 287 711	1 332 660	44 949	3
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 453	8 455	8 617	162	2
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	33 806	23 460	13 296	-10 164	-43

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
30. Statsandel och statsunder- stöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	987 512	1 015 393	1 032 841	17 448	2
35. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	200 515	240 403	277 906	37 503	16
40. Högskoleundervisning och forskning	3 307 844	3 454 556	3 522 422	67 866	2
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 970	11 975	11 935	-40	0
02. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 935	19 548	19 658	110	1
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	4 431	4 547	4 459	-88	-2
04. Depåbibliotekets omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	1 682	1 679	2 181	502	30
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	31 789	29 944	39 746	9 802	33
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 893 903	1 875 165	1 992 888	117 723	6
51. Finlands Akademis forsk- ningsanslag (förslagsanslag)	307 774	375 896	345 566	-30 330	-8
53. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	71 998	71 501	74 715	3 214	4
54. Strategisk forskningsfinan- siering (förslagsanslag)	47 132	55 631	55 631	—	0
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	896 993	919 696	954 190	34 494	4
66. Finansieringsandelar till internationella organisatio- ner (förslagsanslag)	20 237	21 974	21 453	-521	-2
(89.) Statlig finansiering för universitetens kapitalplace- ringar (fast anslag)	—	67 000	—	-67 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
70. Studiestöd	629 698	703 111	757 108	53 997	8
01. Omkostnader för besvär- nämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	647	647	644	-3	0
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	118 465	132 200	132 600	400	0
53. Försöket med regional studielånkompensation (reservationsanslag 3 år)	—	—	6 000	6 000	0
55. Studiepenning och bostads- tillägg (förslagsanslag)	456 086	476 800	515 200	38 400	8
57. Måltidsstöd till högskole- studerande (förslagsanslag)	15 984	35 564	35 564	—	0
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	38 516	57 900	67 100	9 200	16
80. Konst och kultur	743 555	612 477	599 355	-13 122	-2
01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	84 174	4 265	4 427	162	4
03. Omkostnader för förvalt- ningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 803	2 105	2 115	10	0
04. Omkostnader för Museiver- ket (reservationsanslag 2 år)	22 992	23 987	23 925	-62	0
05. Tillgänglighetsbiblioteket Celsius omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 510	5 641	5 581	-60	-1
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 357	7 201	7 351	150	2
16. Extra konstnärs- och journa- listpensioner (förslagsanslag)	18 572	19 953	21 307	1 354	7
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	16 901	17 264	17 264	—	0
30. Statsunderstöd för verksam- het vid allmänna bibliotek (fast anslag)	5 811	4 894	4 000	-894	-18
31. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	128 747	140 237	141 111	874	1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	97 228	90 522	94 387	3 865	4
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	263	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	26 648	26 648	26 648	—	0
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	90 008	53 640	18 790	-34 850	-65
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	16 964	16 978	17 256	278	2
52. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)	181 109	159 551	179 753	20 202	13
53. Statsunderstöd för lokal-kostnader (fast anslag)	23 182	24 961	26 160	1 199	5
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	1 950	2 100	2 200	100	5
(58.) Statlig finansiering för fondkapital som stöder kreativa branscher och kulturverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	7 500	—	-7 500	-100
72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)	989	839	739	-100	-12
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	12 347	3 899	4 049	150	4
89. Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 000	2 000	0
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	40	40	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
90. Idrottsverksamhet	217 315	153 182	153 702	520	0
(30.) Understöd för Rörelse-programmen (reservationsanslag 3 år)	23 500	—	—	—	0
50. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	102 153	102 145	115 404	13 259	13
52. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	47 524	46 337	33 798	-12 539	-27
(54.) Understöd till projektet för totalrenovering och modernisering av Olympiastadion i Helsingfors (reservationsanslag 3 år)	37 937	—	—	—	0
56. Främjande av idrott och elitidrott (reservationsanslag 3 år)	6 200	4 700	4 500	-200	-4
91. Ungdomsarbete	81 811	81 433	77 282	-4 151	-5
50. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av ungdoms- arbete (förslagsanslag)	36 308	36 772	41 530	4 758	13
51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	32 112	39 083	22 272	-16 811	-43
52. Statsandelar till kommuner- nas ungdomsväsende samt vissa understöd (reserva- tionsanslag 2 år)	13 391	5 578	13 480	7 902	142
Sammanlagt	7 396 873	7 474 082	7 692 652	218 570	3
Totalt antal årsverken	2 475	2 426	2 404		

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet*01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 012 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till utgifter för rättsskyddsämnden för studerande
- 2) till finansiering av utvecklingsprojekt som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet, högst 1 500 000 euro.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet leder utvecklingen av tjänster inom utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitiken. Ministeriets verksamhet stärker bildningen och grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

De operativa målen vid undervisnings- och kulturministeriet är följande:

1. Ministeriets strategiska arbete utgår från framsyn och styrning av ansvarsområdet. Ministeriets beslutsfattande och strategiska arbete bygger på kunskapsbaserad ledning.
2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftning är högklassig och sakkunnig.
3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och samhället i övrigt. Ansvarsområdet styrs på ett sätt som främjar att målen avseende samhällelig effekt och resultat uppnås.
4. Ledningen av ministeriet och kvaliteten i verksamheten utvecklas i syfte att nå uppsatta mål. I personalfrågor främjas långsiktig och förutsägbar personalplanering, god arbetshälsa och kontinuerligt lärande.
5. Ministeriet stärker ledningen på koncernnivå för att förbättra produktiviteten och effektiviteten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 788	18 774	22 212
Bruttoinkomster	358	200	200
Nettoutgifter	20 430	18 574	22 012
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 331		
— överförs till följande år	2 015		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-500
Tryggande av ministeriets verksamhetsbetingelser	500
Tryggande av verksamhetsbetingelserna samt utvecklingsprojekt (överföring från moment 29.10.01)	3 000
Tvistlösningsorgan enligt DSM-direktivet	50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgat anskaffningsstöd (överföring till moment 23.01.01)	-50
Lönejusteringar	371
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	190
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-72
Resebesparing	-51
Sammanlagt	3 438

2023 budget	22 012 000
2022 II tilläggsb.	156 000
2022 budget	18 574 000
2021 bokslut	18 114 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 62 076 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till utveckling och produktion av läromedel
- 2) till ett belopp av högst 620 000 euro till sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning
- 3) till ett understöd på högst 80 000 euro till produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning
- 4) till ett understöd på 500 000 euro till sametinget för produktion av läromedel på samiska språket
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 6) till ett belopp av högst 14 706 000 euro till betalning av utgifter och understöd för personalutbildning inom undervisningsväsendet och småbarnspedagogiken
- 7) till ett belopp av 524 000 euro till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkare och för kostnaderna för att driva verksamheten
- 8) till ett belopp av 1 600 000 euro till främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen, särskilt till ordnande av undervisning och ökande av kännedomen om finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra experter som tjänstgör utomlands, dvs. till personal motsvarande sammanlagt högst 47 årsverken
- 9) till ett belopp av 2 870 000 euro till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte samt tjänstemannautbyte
- 10) till ett belopp av högst 14 676 700 euro till betalning av utgifter för kopieringsersättningar och andra ersättningar för användarrättigheter enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till be-

talning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och användarrättigheter (inkl. filmer)

11) till ett belopp av högst 2 842 000 euro för den nationella finansieringen av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, till resurscentrumet för digitalisering inom EU-program, till multilateralt och bilateralt samarbete, till insatser för ökad medvetenhet om högskoleutbildning, till stipendier som främjar internationalisering inom högskoleutbildning och till betalning av nationell medfinansiering för nordisk forskningsverksamhet vid Samiska högskolan

12) till ett belopp av högst 295 000 euro till betalning av utgifter som förädlats av förvaltningen av programmet Kreativa Europa och till nationell motfinansiering

13) till ett belopp av högst 400 000 euro till utgifter för upprätthållandet av systemet MPASS

14) till ett belopp av högst 720 000 euro till betalning av utgifter för arbetet i arbetslivskommisionerna och sekretariatet.

Av anslaget har 100 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd förädlade av utvecklande insatser inom prognostisering i anslutning till översynen av servicesystemet inom reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3), som ett led i Finlands återhämtnings- och resiliensplan.

Under momentet får det nettobudgeteras inkomster och utgifter samt andra projekt som gäller stipendier inom ramen för programmen Erasmus + och Europeiska solidaritetskåren, vilka finansieras av Europeiska unionen, och Nordplus-programmet, som finansieras av Nordiska ministerrådet. Understöd och stipendier som beviljas för internationell verksamhet budgeteras enligt principen om betalningsbeslut, med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen är en sakkunnigmyndighet som sköter utvecklings-, service- och förvaltningsuppgifter på området utbildning, småbarnspedagogik och livslångt lärande samt främjar internationaliseringen i samhället. Utbildningsstyrelsen arbetar för kompetens och kunskaper, ökad bildning, ökad jämlikhet inom utbildning och en mer hållbar välfärd samt sådana färdigheter som behövs i en global miljö och i framtidens arbetsliv.

De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänförs till målet i programmet för hållbar tillväxt i Finland att höja kompetensnivån och reformera systemen för kontinuerligt lärande (RRF pelare 3).

Produktion och kvalitetsledning

Prestationer och kollektiva nyttigheter

Mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Tjänsten Studieinfo, antal besökare (antal)	17 913 268	16 000 000	16 500 000
Antal utbildningar som publicerats i tjänsten Studieinfo (antal)	22 386	24 000	30 000
Tjänster som erbjuds i Min Studieinfo (antal)	4	6	8
KOSKI, antal inloggningar (medborgare)	1 064 000	1 100 000	1 200 000
KOSKI, medborgare som delat uppgifter via länken	149 000	96 000	105 000

Prestationer och kollektiva nyttigheter

Mätare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Vårda, utlämnande av uppgifter för myndighetsbruk	2	2	2
Ärenden som behandlas i kundtjänsten (antal)	37 400	38 000	35 000
Antal publikationer som säljs och antal läromedel med liten upplaga (st.)	418	465	500
Utgivet digitalt material till stöd för inläring (st.)	145	155	155
Utbildningsdagar för avgiftsbelagda kurser och evenemang (antal)	7 556	8 000	8 000
Antal publicerade läroplaner i tjänsten eGrunderna	1 294	3 550	4 500

*Servicekapacitet och kvalitet***Servicekapacitet och kvalitet**

Mål/uppgift	Indikatorer	Måttenhet	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Behandlingstid för beslut	Erkännande av examen	Månad/ beslut	1,7	2,5	2,5
Kundbelåtenhet	Internationell programverksamhet (vart tredje år)	1—100	96	-	-
	Avgiftsbelagd utbildning	1—5	4,3	4,1	4,1
	Sökandes bedömning av Studieinfo	1—5	4,3	4,2	4,3

Funktionell effektivitet

— Utbildningsstyrelsen utvecklar utbildningen, småbarnspedagogiken och det kontinuerliga lärandet samt främjar internationalisering. Utbildningsstyrelsen förbättrar sina tjänster i samarbete med sina kunder och partner. Utbildningsstyrelsen säkerställer att kunder kan utträta ärenden smidigt och har tillgång till högklassiga sakkunnigtjänster.

— För stärkande av verksamhetens resultat och genomslagskraft fortsätter Utbildningsstyrelsen det konsekventa och långsiktiga reformarbetet i enlighet med effektmålen.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Indikatorer	Måttenhet	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Årsverken ¹⁾	Årsverken	357	360	360
Årsverken (grundläggande omkostnader)	Årsverken	318	327	320
Ledarskapsindex	1—5	3,3	3,6	3,6
Arbetsstillfredsställelseindex	1—5	3,5	3,6	3,6
Personalomsättning	%	14,6	10,0	10,0
Sjukfrånvaro	Arbetsdagar/årsv.	4,6	6,0	6,0

¹⁾ Finansieras under olika moment, innefattar utlandslektorer.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	74 812	119 026	117 076
Bruttoinkomster	10 794	55 000	55 000
Nettoutgifter	64 018	64 026	62 076
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 405		
— överförs till följande år	12 858		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	1 660	1 200	1 200
Totala kostnader för avgiftsbelagd verksamhet			
— särkostnader	1 339	1 900	1 900
— andel av samkostnader	586	700	700
Kostnader sammanlagt	1 925	2 600	2 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader).	-266	-1 400	-1 400
Kostnadsmotsvarighet, %	86	46	46
Prisstöd	430	620	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	109	70	70

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	1 006	1 200	1 400
Totala kostnader för avgiftsbelagd verksamhet			
— särkostnader	467	650	800
— andel av samkostnader	409	500	500
Kostnader sammanlagt	876	1 150	1 300
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	130	50	100
Kostnadsmotsvarighet, %	115	104	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Prisstöd	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	115	104	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	624	670	670
Totala kostnader för avgiftsbelagd verksamhet			
— särkostnader	582	600	600
— andel av samkostnader	342	350	350
Kostnader sammanlagt	924	950	950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-300	-280	-280
Kostnadsmotsvarighet, %	68	71	71
Prisstöd	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	68	71	71

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalning av utgifter som föranleds av förvaltningen av programmet Kreativa Europa samt nationell motfinansiering (överföring från moment 29.80.31)	295
Betalning av utgifter som föranleds av verkställandet av arbetet i arbetslivs-kommissionen och sekretariatet	720
Bortfall av engångsutgifter	-1 700
Bortfall av tillägg av engångsnatur	-46
Bortfall av tillägg av engångsnatur (Education Finland)	-500
Kostnader för underhåll av informationsresursen inom småbarnspedagogiken	50
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-450
Servicecentrets register över oreglerad utbildning (överföring från moment 29.01.53)	40
Upphörande av en överföring av engångsnatur (överföring till moment 29.80.31)	-259
Besparing som gäller kontorslokaler	-156
Lönejusteringar	258
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-39
Resebesparing	-163
Sammanlagt	-1 950

Anslaget står delvis utanför ramen.

29.01

391

2023 budget	62 076 000
2022 II tilläggsb.	325 000
2022 budget	64 026 000
2021 bokslut	65 471 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 598 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

Nationella centret för utbildningsutvärdering	4 409 000
Studentexamensnämndens kansli	5 189 000
Sammanlagt	9 598 000

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet. Utvärderingscentret producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen och småbarnspedagogiken.

Studentexamensnämndens kansli sköter och utvecklar verkställigheten av studentexamen samt nämndens förvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 864	12 799	16 070
Bruttoinkomster	8 938	7 741	6 472
Nettoutgifter	5 926	5 058	9 598
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 981		
— överförts till följande år	2 276		

Kostnadsvarsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	8 229	8 011	5 972
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 420	8 514	6 476
— andel av samkostnader	835	663	504
Kostnader sammanlagt	9 255	9 177	6 980

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 026	-1 166	-1 008
Kostnadsmotsvarighet, %	89	87	86
Prisstöd	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	89	87	86

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitala projekt inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik, utvärderingscentret			1 000
Höjning av arvoden för sakkunniga, studentexamensnämnden			250
Kostnader för underhåll och mindre utveckling av datasystem, studentexamensnämnden			810
Tryggande av verksamhetsförutsättningarna för Centret för utbildningsutvärdering			300
Utvidgning av läroplikten, studentexamensnämnden			2 200
Lönejusteringar			58
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-54
Resebesparing			-24
Sammanlagt			4 540

2023 budget	9 598 000
2022 budget	5 058 000
2021 bokslut	5 222 000

04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 820 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till uppgiften för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning.

Av anslaget har 12 350 000 euro reserverats för reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde utveckla och samordna informations-, rådgivnings- och handledningstjänsterna, analysera prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov, finansiera utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet samt stödja regionala och andra samarbetsnätverk och främja deras genomslagskraft.

De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänför sig till målet för programmet för hållbar tillväxt i Finland att höja kunskapsnivån och reformera det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3).

Målen att stödja en grön omställning och digital förändring säkerställs genom kriterierna för valet av utbildningar som finansieras.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	50	14 450	39 820
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	50	14 450	39 820
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	-		
— överförs till följande år	49 050		

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 90 procent och konsumtionsutgifterna 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-1 000
Servicecentrets register över oreglerad utbildning (överföring från moment 29.01.53)	121
Stärkande av det kontinuerliga lärandet (överföring från moment 32.30.51)	10 000
Tillägg av engångsnatur för utbildning av omsorgsassistenterna och personer från Ukraina	16 250
Lönejusteringar	9
Resebesparing	-10
Sammanlagt	25 370

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	39 820 000
2022 budget	14 450 000
2021 bokslut	49 100 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 516 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete samt till utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

2) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet

3) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	319 000
Övriga internationella projekt	2 197 000
Sammanlagt	2 516 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, verksamhet som gäller utlandsfinländare och samarbete med besläktade folk.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 18 procent och konsumtionsutgifterna 82 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resebesparing	-95
Sammanlagt	-95

2023 budget	2 516 000
2022 II tilläggsb.	-204 000
2022 budget	2 611 000
2021 bokslut	3 161 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 34 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	34 000 000
2022 budget	34 000 000
2021 bokslut	31 237 428

30. *Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 14 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och bidrag som föranleds av anordnandet av hobbyverksamhet för barn och unga.

Förklaring: Med anslaget stöds hobbyverksamhet som motsvarar barns och ungas önskemål på lokal och regional nivå samt samordningen av barns och ungas hobbyverksamhet och familjers välbefinnande så att hobbyverksamheten i regel genomförs i samband med skoldagen.

Modellen främjar sektorsövergripande samarbete mellan skolor och fritidsaktörer. Genom att göra det möjligt för var och en att delta i en lämplig avgiftsfri hobby främjas barns och ungas välfärd, jämlikhet och likabehandling.

2023 budget	14 500 000
2022 II tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	14 500 000
2021 bokslut	14 500 000

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 547 000 euro.

Dispositionspan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	773 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att revitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Stöd till den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	OKKA-stiftelsen	60 000
7.	UKK Föreningen	10 000
Sammanlagt		1 547 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-50
Sammanlagt	-50

2023 budget	1 547 000
2022 budget	1 597 000
2021 bokslut	1 577 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 807 000 euro.

Dispositionspan (euro)

1.	Understöd till ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 737 000
2.	Understöd till Finlands Sjomanskyrka	134 000
	— varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	52 000

Dispositionsplan (euro)

3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och istandsättning av begravningsplatser i det avträdde området	32 000
4.	Understöd till registrerade religionssamfund	824 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 807 000

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Bortfall av poster av engångsnatur	-200
Förbättrande av säkerheten för Judiska församlingen i Helsingfors.	150
Indexjustering (3,2 %)	85
Sammanlagt	35

2023 budget	3 807 000
2022 II tilläggsb.	10 000
2022 budget	3 772 000
2021 bokslut	4 743 254

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 122 661 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,2 %)	3 805
Sammanlagt	3 805

2023 budget	122 661 000
2022 budget	118 856 000
2021 bokslut	116 984 000

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 348 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av kompetensutveckling för personer i arbetsför ålder och försök i anslutning till det

2) till avlönande av personal motsvarande högst åtta årsverken i uppgifter för viss tid.

Av anslaget har 9 000 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd enligt programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänför sig till målet för programmet för hållbar tillväxt i Finland att höja kunskapsnivån och reformera det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3).

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 36 procent och konsumtionsutgifterna 64 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett temporärt tillägg (kompetensutveckling i fråga om invandrare)	-2 500
Servicecentrets register över oregerad utbildning (överföring till moment 29.01.02 och 29.01.04)	-161
Resebesparing	-1
Sammanlagt	-2 662

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	13 348 000
2022 budget	16 010 000
2021 bokslut	6 210 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 246 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 409 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska ungdomsstiftelsen	38 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	110 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	20 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	14 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	45 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	325 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	22 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	30 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	95 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till OECD/INES	32 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	15 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets utvidgade delavtal om kulturleder	7 000
Finlands finansiella bidrag till Nordliga dimensionens kulturpartnerskap	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade partiella avtal om idrott (EPAS)	19 000
Sammanlagt	2 246 000
2023 budget	2 246 000
2022 budget	2 246 000
2021 bokslut	2 037 090

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Förklaring: Målen för undervisnings- och kulturministeriets samhälleliga effekter vad gäller småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är följande:

- Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras, ojämlikheten minskar och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.
- Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet står på en stark och funktionsduglig grund.
- Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

De samhälleliga effekterna mäts genom nationella och internationella forsknings- och utvärderingsprojekt.

Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras, ojämlikheten minskar och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.

Målet för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt att främja välbefinnande, lärande och uppväxt. Utgångspunkten är en helhetssyn på personens utveckling, lärande och uppväxt som baserar sig på forskningsbaserad kunskap och en stark pedagogik. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen utvecklas till en gemenskap som främjar barns och ungas inläring och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder samt en trygg inlärningsmiljö. Inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen tryggs elev- och studerandevården.

Verksamhetens mål

— Småbarnspedagogiken förverkligas på ett högklassigt sätt så att barnens utveckling, lärande och välbefinnande främjas på ett övergripande sätt och stödheten utvecklas ytterligare.

— Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen förverkligas på ett jämlikt, högklassigt och verkningsfullt sätt så att eleverna erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att genomströmningen förbättras ytterligare.

— Som ett led i programmet Utbildning för alla, som gäller småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning, genomförs bl.a. vissa forsknings- och utvecklingsprojekt och ett pilotprojekt som gäller förskoleundervisning.

— Barns och elevers mediäläskunnighet och kunskaper i informations- och kommunikationsteknik samt programmering stärks genom det nationella utvecklingsprogrammet Ny läskunnighet.

— Elevers välbefinnande, trygghet och sociala samhörighet främjas och arbetet mot mobbning i skolan fortsätter.

— Inom småbarnspedagogik och förskoleundervisning underbyggs införandet av handlingsmodellen för stärkande av barns emotionella färdigheter och delaktighet samt förebyggande av mobbning.

— Åtgärderna för att lindra konsekvenserna av coronavirusepidemin inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning fortsätter.

— Elev- och studerandevårdstjänsterna stärks.

— Modellen Engagerande arbete i skolgemenskapen etableras för att förebygga och minska skolfrånvaro och för att motverka avhopp från skolan.

— Inom det fria bildningsarbetet främjas principerna för kontinuerligt lärande genom att individuella utbildningslösningar tas fram för vuxna med brister i sina grundläggande färdigheter.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2009—2018 och målen för 2022

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ¹⁾ mål
Läskunnighet	536	524	526	520	530—550
Matematik	541	519	511	507	530—550
Naturvetenskaper	554	546	531	522	530—550

¹⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2010, 2013, 2016, 2019 och 2023.

Den socioekonomiska bakgrundens inverkan på inlärningsresultaten: Förändring i poängantalet för huvudämnet för PISA-undersökningen då den socioekonomiska faktorn (ESCS¹) ökar med en standardavvikelse²

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ³ mål
Huvudämne	Läskunnighet	Matematik	Naturvetenskaper	Läskunnighet	Matematik
Poängtal	29	33	41	38	20—28

¹) ESCS-indexet (PISA Index of Economic, Social and Cultural Status) innefattar föräldrarnas yrken och utbildning samt familjens förmögenhet.

²) Poängantalet beskriver hur mycket prestationspoängantalet i medeltal ändras då det socioekonomiska indexets värde ökar med en standardavvikelse. Ju större poängantalet är, desto starkare är sambandet mellan den socioekonomiska bakgrunden och prestationerna.

³) Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2010, 2013, 2016, 2019 och 2023.

Kunskapsskillnader mellan eleverna i PISA-undersökningen (standardavvikelse)¹

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ² mål
Läskunnighet	86	95	94	100	85—90
Matematik	82	85	82	82	75—80
Naturvetenskaper	89	93	96	96	85—90

¹) Ju större standardavvikelsen är, desto större är kunskapsskillnaderna mellan eleverna.

²) Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2010, 2013, 2016, 2019 och 2023.

Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet står på en stark och operativt stabil grund.

Målet är att säkerställa den operativa kapaciteten, tillgängligheten och genomslagskraften hos verksamheten. Detta förutsätter att styrningen utvecklas strategiskt.

Verksamhetsmål

— De allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom sektorn stärks genom att informationsledningen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt det fria bildningsarbetet utvecklas. Rapporteringen inom småbarnspedagogik utvecklas baserat på dataunderlaget i informationsresursen. Ett system för kvalitetsbedömning av småbarnspedagogiken inrättas som komplettering av dataproduktionen på området. Ett system för bedömning av inlärningsresultaten inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen inrättas, för att utöka kunskapsunderlaget för utvärdering av den grundläggande utbildningen.

— Inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete främjas kunskapsunderlag, forskning och ett forskningsbaserat beslutsfattande genom ett utvecklingsprogram för utnyttjande av information. Programmet har som mål att främja en nationell forskningsinfrastruktur inom området och ta fram spelregler för öppen information.

— I enlighet med den utbildningspolitiska redogörelsen bereds och införs informationsproduktion med avseende på jämlikhet, tillgänglighet och kvalitet inom basservicen samt med avseende

på kvalitetsbedömning och befolkningsutveckling. Vidare bereds och införs åtgärder för strategisk utveckling inom ansvarsområdet och utrednings- och forskningsarbete genomförs.

Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare

Syftet är att förnya studiemiljöerna och verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna så att förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, småbarnspedagogiken och det fria bildningsarbetet kan möta framtidens utmaningar.

Verksamhetsmål

— Det planerade ramverk för digitalisering inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete jämte stödjande digitala lösningar och bedömningsförfaranden förbättrar styrningen och genomslaget av digitaliseringen samt framsynen inom förvaltningsområdet.

— De digitala tjänsterna och läromedlen för aktörer inom småbarnspedagogik och utbildning utvecklas och interoperabiliteten mellan dem utökas, inlärares medieläskunnighet och deras informations- och kommunikationstekniska kompetens förbättras och den allmänna digitala bildningen stärks.

— Genomförandet av målen för hållbar utveckling och demokratifostran främjas som en del av verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna.

— Skolornas förutsättningar att avveckla könssegrering och utveckla pedagogik som stöder elevernas kompetensidentitet och styrkor stärks.

Antalet barn och elever 2020—2023

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Småbarnspedagogik ¹⁾	245 255	237 000	232 000	229 000
Förskoleundervisning ²⁾	58 162	62 974	62 000	52 000
Grundläggande utbildning, årskurs 1—9 ²⁾	556 271	553 820	558 000	555 000
Grundläggande utbildning för vuxna	4 802	4 668	4 700	4 700
Påbyggnadsundervisning/utbildning som handleder för examensutbildning ³⁾	1 019	1 013	1 000	1 000
Elever med de svåraste utvecklingsstörningarna inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 790	1 762	1 800	1 700
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 777	9 747	9 900	9 500

Antalet barn och elever 2020—2023

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Förberedande undervisning för invandrare	3 517	4 545	4 600	4 600
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	2 186	2 174	2 200	2 200

1) Siffran för 2021 är med avvikelse från de övriga punkterna en uppskattning. I uppskattningarna antas deltagandet i småbarnspedagogik ligga på samma nivå som 2020.

2) Utfallet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är utfallsuppgifter från utfallsåret på hösten (20.9) (kommuner, samkommuner, staten, universitet, privata utbildningsanordnare). Elevantalet inom förskoleundervisningen 2021—2022 påverkas i fråga om både uppskattning och utfall av försöket med tvåårig förskoleundervisning som pågår under dessa år.

3) Påbyggnadsundervisning, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för yrkesutbildning slås fr.o.m. den 1 augusti 2022 samman till en sammanhängande utbildningshelhet för övergångsskedet (utbildning som handleder för examensutbildning). I uppskattningen för 2022—2023 beaktas endast studerande som deltar i sådan för examensutbildning handledande utbildning som ordnas i samband med grundläggande utbildning.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 066 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna
- 2) till internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra lärmiljöerna mångsidigare
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är läroanstalter för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Valteri center för lärande och kompetens är en nationell aktör som verkar för tillgodoseendet av närskoleprincipen. Centret tillhandahåller multiprofessionell expertis för att i samverkan med hemkommunen stödja skolgången för barn och unga i behov av stöd. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antalet elever

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	815	818	825	847
Suomalais-venäläinen koulu	685	703	705	705
Valteri center för lärande och kompetens	326	314	316	314
Europaskolorna (finländska elever)	493	401	450	450

Antalet elever

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Grundläggande utbildning vid skolhem	103	98	107	98
Europeiska skolan i Helsingfors	286	290	284	291
Sammanlagt	2 708	2 624	2 687	2 705

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
--	----------------	----------------	----------------------	-------------

Handledningsverksamhet på fältet

— handledningsbesök	590	869	1100	1200
— antal kommuner som använt handledningstjänster	218	213	225	225
Tillfällig undervisning och rehabilitering				
— stödperioddagar	2 340	3 302	3 290	3 300
— stödperiodernas elever	425	575	520	525

Årsverken

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	76	77	76	76
Suomalais-venäläinen koulu	75	75	80	80
Valteri center för lärande och kompetens	530	522	537	540
Europaskolorna	27	27	30	30
Europeiska skolan i Helsingfors	61	61	62	62
Sammanlagt	769	762	785	788
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,7	3,7	4,0	4,0

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	6 190 000
Valteri center för lärande och kompetens	26 983 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	1 226 000
Europaskolorna	2 168 000
Europeiska skolan i Helsingfors	3 499 000
Sammanlagt	40 066 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 180	63 014	60 766
Bruttoinkomster	8 764	20 500	20 700
Nettoutgifter	43 416	42 514	40 066

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförts			
— överförts från föregående år	14 282		
— överförts till följande år	13 126		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 419 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.20.35.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ombyggnad av Helsingin ranskalais-suomalaisen koulu			340
Tryggande av verksamhetsbetingelserna samt utvecklingsprojekt (överföring till moment 29.01.01)			-3 000
Besparing som gäller kontorslokaler			-23
Lönejusteringar			567
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-230
Resebesparing			-102
Sammanlagt			-2 448

2023 budget	40 066 000
2022 II tilläggsb.	314 000
2022 budget	42 514 000
2021 bokslut	42 260 000

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 25 305 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik, fritt bildningsarbete och organisationer som utför bildningsarbete samt för EU-samarbete och internationellt samarbete i anslutning till livslångt lärande
- 2) till andra OECD- och EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 3) till betalning av utgifter för statistikföring, datatekniska tjänster och datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten
- 4) 15 228 000 euro i statsunderstöd till åtgärder som främjar jämlikhet inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning.
- 5) till ett belopp av 1 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som föranleds av läroplansarbetet för utökandet med en årsveckotimme

6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt underbyggs de strategiska målen inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete. När det gäller datasystemen för uppföljning och styrning av verksamheten är målet att förbättra tillgången till och kvaliteten på information, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information till stöd för bl.a. beslutsfattande och ändringar i lagstiftningen.

Av anslaget bedöms 80 procent gå till överföringsutgifter och 20 procent till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det fria bildningsarbetets andel av elevvården (överföring från moment 29.10.31)	500
Förebyggande av mobbning och förvägran av rätten att delta i undervisning (överföring till moment 28.90.30)	-350
Ibruktage av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (återföring från moment 32.20.40 av en överföring)	250
Inledning av statistikproduktionen inom småbarnspedagogiken (återföring från moment 28.30.01 av en överföring)	80
Kvalitets- och jämlikhetsprogrammet för den grundläggande utbildningen (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-60 000
Kvalitets- och jämlikhetsprogrammet för småbarnspedagogiken (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-80 000
Läroplansarbetet för utökandet med en årsveckotimme i högstadiet (B1-språket)	1 000
Stöd för småbarnspedagogiken	-8 750
Stöd till statistikproduktionen inom småbarnspedagogiken (överföring till moment 28.30.01)	-30
Resebesparing	-30
Sammanlagt	-147 330

2023 budget	25 305 000
2022 II tilläggsb.	-196 000
2022 budget	172 635 000
2021 bokslut	156 545 000

30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 666 777 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) till betalning av understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen, högst 9 583 000 euro
- 3) till betalning av understöd enligt 45 § 2 mom. i den ovannämnda lagen, högst 22 550 000 euro

4) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i den ovannämnda lagen och enligt statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

5) till sametingets förfogande för betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn, högst 240 000 euro

6) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningsområdet (SRF 72/2014)

7) till anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008) och på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare

8) till ett belopp av högst 60 000 000 euro till betalning av understöd avsedda att ersätta kostnaderna för småbarnspedagogik för asylsökande och barn som omfattas av tillfälligt skydd

9) till ett belopp av högst 12 000 000 euro till betalning av understöd avsedda att stärka elev- och studerandevården.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet med avseende på ordnandet av småbarnspedagogik för asylsökande barn som omfattas av tillfälligt skydd.

Beräknad användning av anslaget (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING (Finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

1. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

1.1. Förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen	161 020 000
1.2. Grundläggande utbildning för andra än läropliktiga	50 823 000
1.3. Femåringar som omfattas av förlängd läroplikt	3 512 000
1.4. Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen för andra än läropliktiga	3 800 000
1.5. Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	3 907 000
1.6. Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
1.7. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	57 449 000
1.8. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, övriga än personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	206 359 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

1.9. Tillägg för internatskola	2 850 000
1.10. Skolhemsförhöjning	824 000
1.11. Tillägg för flexibel grundläggande utbildning	6 000 000
1.12. Utbildning som handleder för examensutbildning	8 300 000
1.13. Femåringar som deltar i tvåårig förskoleundervisning vid privata språkskolor	398 000

2. Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000
---	------------

Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt

559 404 000

STATSUNDERSTÖD**3. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (högst)****9 583 000**

3.1 Utvecklande av digitala inlärningsmiljöer, kompetens, färdigheter och pedagogiska förfaranden, stödjande av regional och individuell jämlikhet, främjande av interoperabilitet inom digitaliseringen genom åtgärder inom det utvecklingsprogram genom vilket ramverket för digitalisering genomförs samt internationell verksamhet inom skolor, läroanstalter och kommunal småbarnspedagogik	3 800 000
3.2. Ordnanande av omfattande och mindre omfattande undervisning på två språk samt språkbadsverksamhet	842 000
3.3. Stöd till klubbverksamhet	2 865 000
3.4. Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader	2 076 000

4. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**24 750 000**

4.1. Statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i enlighet med statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
4.2. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
4.3. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	22 475 000

5. Statsunderstöd enligt 46 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

5.1 Småbarnspedagogik för asylsökande och barn som omfattas av tillfälligt skydd (högst)	60 000 000
--	------------

6. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen

6.1. Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	240 000
6.2. Stärkande av elev- och studerandevården	12 000 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

7. Statsunderstöd enligt internationella överenskommelser	
7.1. Stöd för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	500 000
7.2. Utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område	300 000
Statsunderstöd sammanlagt	107 373 000
Sammanlagt	666 777 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten ta ut skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	7 436,67 euro/invånare
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/handlednings-timme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finska/svenska som andraspråk och undervisning i eget modersmål (invandrare)	2 500
Indexhöjning av statsandelen (3,8 %)	14 211
Precisering av det uppskattade grundpriset för statsandelen för kommunal basservice	-15 023
Påbyggnadsundervisning i form av undervisning som handleder för examensutbildning	-274
Småbarnspedagogik för asylsökande och barn som omfattas av tillfälligt skydd (invandrare)	60 000
Stärkande av elev- och studerandevården inom den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet	400
Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen (invandrare)	120 000
Ändringar som påverkar kostnadsunderlaget och som upphör	-3 646
Sammanlagt	178 168

2023 budget	666 777 000
2022 II tilläggsb.	126 000 000
2022 budget	488 609 000
2021 bokslut	490 713 396

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftkostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 182 081 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu, varav oberoende av maximiantalet enheter som berättigar till statsandel högst 16 830 000 euro som statsandel på 100 procent för utbildning som godkänts i en integrationsplan för invandrare

2) till ett belopp av högst 3 515 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 698 839	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	241 834	studerandevecka
Statsandel för studiecentralernas driftskostnader	158 984	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	52 711	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor vid folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 4 160 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Av det maximala antalet enheter som berättigar till statsandel beviljas huvudmän för folkhögskolor prestationer som berättigar till statsandel på 100 procent för utbildning som riktas till läropliktiga, så att de utgifter som föranleds av dessa är högst 3 500 000 euro.

Trots det maximala antalet undervisningstimmar eller studerandeveckor får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	90 739 000	2 149 000	92 888 000
Folkhögskolor	47 937 000	1 166 000	49 103 000
Studiecentraler	18 033 000	150 000	18 183 000
Sommaruniversitet	5 027 000	50 000	5 077 000
Integrationsutbildning för invandrare	16 830 000	-	16 830 000
Sammanlagt	178 566 000	3 515 000	182 081 000

Genom statsandelar och statsunderstöd för fritt bildningsarbete möjliggörs uppnåendet av de strategiska målen för det fria bildningsarbetet. Anslaget används för uppdraget för läroanstalter för fritt bildningsarbete att i enlighet med principen om livslångt lärande ordna utbildning som stöder ett enhetligt samhälle, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	93,04 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	298,63 euro/studerandevecka
Studiecentraler	174,25 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	159,40 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av statsandelen (3,8 %)	4 340
Integrationsutbildning (invandringshelhet)	5 000
Utgifter för elev- och studerandevård (överföring till moment 29.10.20)	-500
Sammanlagt	8 840

2023 budget	182 081 000
2022 II tilläggsb.	1 500 000
2022 budget	173 241 000
2021 bokslut	169 770 477

51. Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 7 763 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 518 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 5 727 000 euro till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry och organisationer för bildningsarbete

3) till ett belopp av 1 518 000 euro till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärarik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfostran i Finland rf, till Kesäluokseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Karjalan Liitto ry, till Sofia-opiston kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu och till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 195 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som erbjuder rådgivning i huslig ekonomi	1 916 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral	1 117 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	518 000
Verksamhet som bedrivs av centralorganisationer för fritt bildningsarbete och andra organisationers bildningsverksamhet	499 000
Stödjande av Finlandsskolornas verksamhet	429 000
Organisationer inom allmänbildande utbildning	271 000
Distansskolan Kulkuri som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för och för stödjande av kotiperuskoulu/hemgrundskola-verksamheten	398 000
Karjalan Liitto	131 000
Kesälukioseura ry	128 000
Bildningsverksamhet som utförs för utlandsfinländare av Sofia-opiston kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Sammanlagt	7 763 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 400
Stärkande av finansieringen av Etäkoulu Kulkuri och Nomadskolan	250
Sammanlagt	-1 150

2023 budget	7 763 000
2022 budget	8 913 000
2021 bokslut	8 718 000

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Förklaring:

Samhälleliga effekter

Målen för de samhälleliga verkningarna för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen

— Genom yrkesutbildning tryggas tillgången på kunnig arbetskraft, stöds förnyelsen av arbets- och näringslivet, främjas sysselsättningen och företagandet samt förbättras den internationella konkurrenskraften.

— Yrkesutbildningen ger individerna yrkeskompetens och generiska färdigheter för övergången till arbetslivet eller fortsatta studier samt för utveckling av kompetensen i olika skeden av arbetslivet.

— Gymnasieutbildningen ger en bred allmänbildning, högklassiga färdigheter för fortsatta studier samt allmänna basfärdigheter för arbetslivet och livslångt lärande.

— Genom servicesystemen för yrkesutbildning och gymnasieutbildning säkerställs avläggande av yrkesexamen eller studentexamen för alla som avslutar den grundläggande utbildningen.

Som ett led i verkställandet av den utbildningspolitiska redogörelsen fortsätter åtgärderna för att utveckla utbildningen på andra stadiet i syfte att stödja genomförandet av utvidgningen av läroplikten och reformerna av det kontinuerliga lärandet i enlighet med målen för reformerna.

Yrkesutbildningens resultat

Yrkesutbildningen producerar kompetent arbetskraft för den föränderliga arbetsmarknaden snabbt och i rätt tid med beaktande av förändringar i kompetenskraven och svarar samtidigt också mot det växande behovet av kontinuerligt lärande. Servicesystemet inom utbildningen tillgodoser på ett dynamiskt och effektivt sätt alla kundgruppers behov. Likabehandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner tryggas i tillgången till utbildningstjänster.

Verksamhetsmål

— Tillgången till yrkesutbildning tryggas i hela landet. Utbildningsanordnarna sörjer i första hand för befolkningens kompetensbehov inom det egna verksamhetsområdet och tryggar utbildningstjänster särskilt för dem som avslutat grundstadiet och andra som saknar examen på andra stadiet samt erbjuder den arbetsföra befolkningen i området tillräckliga möjligheter till kontinuerligt lärande.

— Genom den temporära resursökningen för närvårdarutbildningen tryggas tillgången till personal i fråga om serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och långvarig slutenvård i enlighet med vad som föreskrivs om personaldimensioneringen. Omsorgsassistentutbildningen utökas i form av arbetskraftsutbildning.

— Genom att stärka finansieringsgrunden för utbildningen tryggas en tillräcklig nivå på undervisningen och handledningen för alla studerande inom yrkesutbildningen.

— De studerandes kunskaper, som påverkats negativt av coronakrisen, stärks. De studerandes välbefinnande och samhörighet stärks och utslagning förebyggs.

— Man stärker kompetensbaseringen inom utbildningen genom att ständigt utveckla examensstrukturen och examina i samarbete med aktörer och intressentgrupper inom yrkesutbildningen.

— Arbetsplatsernas roll som en central inlärningsmiljö stärks. Utbildning som ordnas på en arbetsplats genomförs enligt behov flexibelt i form av utbildning som grundar sig på utbildningsavtal eller i form av läroavtalsutbildning. Försöket med att revidera grunderna för bestämmande av utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning fortsätter för att stödja ungas utbildning och sysselsättning.

— Utbildningsanordnarna utvecklar och inför pedagogiska verksamhetsmodeller och handledningsmodeller som stöder individuella studievägar samt digitala lösningar som förbättrar verksamhetens genomslag.

— Sökandet och antagningen till utbildning effektiviseras genom att möjligheten till kontinuerlig ansökan och de digitala tjänsterna utvecklas. Genom gemensam ansökan tryggas den omedelbara övergången till fortsatta studier för läropliktiga som går ut grundskolan.

— Utbildningsanordnarna utvecklar aktivt anordnarstrukturen, det ömsesidiga samarbetet och arbetsfördelningen inom sina verksamhetsområden.

Gymnasieutbildningens resultat

Målet för utvecklingen av gymnasieutbildningen är att trygga funktionsförmågan, tillgången till och tillgängligheten i fråga om utbildning samt verksamhetens genomslag i en föränderlig demo-

grafisk situation. Detta förutsätter att styrningen av sektorn utvecklas strategiskt. Målet är att undervisningens kvalitet och jämlikhet stärks, att de studerandes välbefinnande och inlärningsresultat förbättras och att ojämlikheten minskar. Verksamhetskulturen och inlärningsmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare och stöder därmed de studerandes framtida färdigheter för fortsatta studier och arbetsliv.

Verksamhetsmål

- Tillgången till och tillgängligheten i fråga om gymnasieutbildning tryggas i hela landet.
- Kvaliteten på utbildningen stärks och genomförandet av den reviderade gymnasielagstiftningen och de reviderade grunderna för läroplanen stöds. Målet är att stödja övergången till fortsatta studier, introduktionen till arbetslivet och lika möjligheter att utveckla kompetens som stöder internationalisering.
- De studerandes kunnande, som påverkats negativt av coronakrisen, stärks. De studerandes välbefinnande och samhörighet stärks och utslagning förebyggs.
- Kvalitetskulturen inom gymnasieutbildningen stärks genom kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet. Dessutom fortsätter verksamheten inom utvecklingsnätverket för gymnasier (LUKE-nätverket) i syfte att modernisera verksamhetskulturen och göra lärmiljöerna mångsidigare.
- De nationella utvecklingsgymnasierna med en särskild utbildningsuppgift är riksomfattande utbildningsutvecklare inom sina kompetensområden.
- Studentexamen utvecklas för att trygga gymnasieutbildningens kvalitet. Vid ordnandet av examen beaktas följderna av att läroplikten utvidgas.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål

Statistikföringen och uppföljningsindikatorerna för yrkesutbildning och gymnasieutbildning reformeras som en del av utvecklingen av verksamhetsstyrningssystemen. Den nationella tjänsten för utlämnande av studieprestations- och examensuppgifter Koski producerar merparten av de uppgifter som behövs för att fastställa finansieringen för anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning samt för att styra och följa upp verksamheten. Den information som fås från Koski-tjänsten kan utnyttjas på ett täckande sätt vid fastställandet av de nyckeltal och mål som ska användas i verksamhetsstyrningen i det skede då datainnehållet till alla delar har verifierats och samlats in under en tillräckligt lång tidsperiod.

Nya studerande i yrkesutbildning som leder till examen¹⁾

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 uppskattning	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Utbildning som leder till grundexamen	77 187	77 892	78 261	79 000	80 000	80 000
Utbildning som leder till yrkes- eller specialyrkesexamen	34 014	34 599	34 652	35 000	35 000	35 000

¹⁾ Källa: Statistikcentralen (Vipunen). Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inkluderar också de nya studerande som endast har som mål att avlägga en eller flera examensdelar.

Studering som avlagt yrkesexamen¹⁾

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 uppskatt- ning	2022 uppskatt- ning	2023 uppskatt- ning
Grundexamina	51 779	46 178	40 584	45 000	48 000	50 000
Yrkes- och specialyrkesexamina	23 619	22 496	21 470	21 000	22 000	23 000

¹⁾ Källa: Statistikcentralen (Vipunen). Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inkluderar endast dem som avlagt hela examen.

Antalet anordnare av yrkesutbildning enligt ägartyp¹⁾

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskatt- ning
Alla anordnare sammanlagt	166	162	152	150	139	137
— kommuner som anordnare	9	9	9	9	8	8
— samkommuner som anordnare	35	34	33	33	33	33
— privata anordnare	121	118	109	107	97	95
— staten som anordnare av utbildning	1	1	1	1	1	1

¹⁾ Läget i början av kalenderåret.

Gymnasieutbildningens studerandeantal¹⁾

	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskatt- ning	2023 uppskatt- ning
Gymnasieutbildning, lärokursen för unga	93 640	95 361	96 773	98 000	99 000
Gymnasieutbildning, lärokursen för vuxna	6 253	6 286	5 805	6 000	6 000
Kalkylerade studerande enligt antalet gymnasiekurser som avlagts av ämnesstuderande	914	618	456	400	400

¹⁾ Antalet studerande inkluderar studerande som finansieras i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (inte gymnasieutbildning vid statens läroanstalter eller universitetens övningskolor). Utfallet är det viktade medelvärde av antalet beräkningsdagar för studerande som berättigar till finansiering.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 617 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utveckling av lärmiljöer och digitala lösningar, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor vid enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen.

Nyckeltal för verksamheten

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Centret för sjösäkerhetsutbildning			
Antalet utbildningsdeltagare	4 664	4 800	4 600
Sameområdets utbildningscentral			
Studeraårsverken, yrkesutbildning	133	136	141
Antal studerandedagar, läsårsutbildning i samiska och samisk kultur	4 604	7 200	7 200
Antal studerandedagar, kortutbildning	3 868	4 000	5 000

Årsverken

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Sameområdets utbildningscentral	67	68	68
Centret för sjösäkerhetsutbildning	26	27	27
Sammanlagt	93	95	95

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 500	1 200	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 117	3 600	3 600
— andel av samkostnader	1 463	900	900
Kostnader sammanlagt	4 580	4 500	4 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader).	-3 080	-3 300	-3 300
Kostnadsmotsvarighet, %	33	27	27

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 budgetprop.
Prisstöd	2 400	2 400	2 400
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	85	80	80

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	5 227 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	990 000
Sammanlagt	8 617 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 522	10 055	10 780
Bruttoinkomster	2 008	1 600	2 163
Nettoutgifter	8 514	8 455	8 617
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 060		
— överförs till följande år	1 999		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentrals lokaler till Enare (överföring från moment 29.20.21)	122
Utvidgning av läroplikten (regeringsprogr. 2019)	9
Besparing som gäller kontorslokaler	-4
Lönejusteringar	86
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-33
Resebesparing	-18
Sammanlagt	162

2023 budget	8 617 000
2022 II tilläggsb.	48 000
2022 budget	8 455 000
2021 bokslut	8 453 000

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 296 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt
- 2) till finansiering av datatekniska tjänster och till finansiering av gemensamma utgifter för data-system för uppföljning och styrning av verksamheten och andra gemensamma utgifter för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen
- 3) till att täcka kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro
- 4) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för utgifter för yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten och inkvartering i anslutning till utbildningen
- 5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 16 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentralers lokaler till Enare (överföring till moment 29.20.01)	-122
Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-10 000
Resebesparing	-42
Sammanlagt	-10 164

2023 budget	13 296 000
2022 II tilläggsb.	-50 000
2022 budget	23 460 000
2021 bokslut	33 806 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 032 841 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av 990 958 000 euro till basfinansiering, prestationsbaserad finansiering och genomslagsfinansiering för yrkesutbildning i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och till sådan strategifinansiering till anordnare av yrkesutbildning som beviljas i form av statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen
- 2) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda lagen till privata anordnare av yrkesutbildning för de kostnader som föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet samt kostna-

derna för den mervärdesskatt som betalats för fastigheter och anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtit för verksamhet som avses i lagen om yrkesutbildning

3) till ett belopp av 1 536 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Andelen av den strategifinansiering för yrkesutbildning som avses i punkt 1 är högst en procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen är högst 182 700 studerandeår, varav antalet målinriktade studerandeår som hänför sig till utbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning är minst 8 800 studerandeår.

Förklaring: Enligt modellen för observationsskogar ingår Forststyrelsen ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag med 14 anordnare av yrkesutbildning. Enligt avtalet intäktsförs inkomsterna av virkesförsäljning till Forststyrelsen i stället för till anordnarna av yrkesutbildning, och utbildningsanordnarna betalas kompensation som beaktas som ett tillägg i Forststyrelsens intäktsföring i statsbudgeten.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Anslag för yrkesutbildning sammanlagt (inkluderar inte mervärdesskatte-kompensationer eller kompensationer för nyttjande av observationsskog)	2 054 909 000
— Den kalkylerade finansieringens andel sammanlagt	2 039 909 000
varav basfinansieringens andel	1 427 936 000
varav den prestationsbaserade finansieringens andel	407 982 000
varav genomslagsfinansieringens andel	203 991 000
— Strategifinansieringens andel (0,73 % av anslaget för yrkesutbildningen)	15 000 000
Kommunernas finansieringsandel	-1 063 951 000
Mervärdesskattekomensationer sammanlagt	40 347 000
— Mervärdesskattens andel av kostnader som privata anordnare av yrkesutbildning har för anskaffningar som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet	39 347 000
— Mervärdesskatt som privata utbildningsanordnare ersätts för i fråga om fastigheter och anläggningstillgångar som överlåtit av en kommun eller samkommun	1 000 000
Kompensation till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och den nya modellen för observationsskogar	1 536 000
Sammanlagt	1 032 841 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anställning av lärare och handledare samt stödåtgärder i anslutning till undervisningen och handledningen (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-70 000
Justering av nivån på kompensationen för nyttjande av observationsskog	26
Omsorgsassistentutbildningen	7 800
Stärkande av finansieringsbasen	50 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av läroplikten (regeringsprogr. 2019)	9 191
Yrkesutbildningsindex (3,7 %)	33 431
Ökning av antalet studerandeår inom närvårdutbildningen som ett led i förberedelserna inför ändringen av dimensioneringen av vårdare	-13 000
Sammanlagt	17 448

2023 budget	1 032 841 000
2022 II tilläggsb.	26 000 000
2022 budget	1 015 393 000
2021 bokslut	987 512 055

35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 277 906 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för gymnasieutbildning, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning

2) till ett belopp av högst 1 775 000 euro enligt 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen till innovativa inlärningsmiljöer inom gymnasieutbildningen, digitala utbildningstjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt till statsunderstöd för internationell verksamhet i gymnasierna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	803 302 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för unga (89 500 * 7 679,17 €)	687 285 000
— privat examensutbildning, lärokursen för unga (9 230 * 7 714,26 €, inkl. moms)	71 203 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för vuxna (4 880 * 4 621,79 €)	22 554 000
— privat examensutbildning, lärokursen för vuxna (1 600 * 4 737,73 €, inkl. moms)	7 580 000
— kommunal utbildning som handleder för examensutbildning, (150 * 9 080,68€)	1 362 000
— privat utbildning som handleder för examensutbildning (40 * 9 419,39 €, inkl. moms)	377 000
— tilläggsfinansiering för särskild utbildningsuppgift (1,57 % av de totala kostnaderna)	12 941 000
Kommunernas finansieringsandel	-527 171 000
Statsunderstöd	1 775 000
Sammanlagt	277 906 000

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Gymnasieutbildning	7 630,82 euro/studerande
--------------------	--------------------------

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 10 797 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av statsandelen (3,8 %)	10 775
Utvidgning av läroplikten (regeringsprogr. 2019)	18 899
Ändringar i bestämningsgrunderna för statsandelen	407
Ändring i det uppskattade antalet studerande	7 422
Sammanlagt	37 503

2023 budget	277 906 000
2022 II tilläggsb.	17 000 000
2022 budget	240 403 000
2021 bokslut	200 515 386

40. Högskoleundervisning och forskning**Fullmakt**

För Finlands Akademis forskningsprojekt, programvaru- och apparaturanskaffningar som hänförs till forskningsfinansieringen, utvärderingar och av Akademin finansierat forskningsfrämjande, vilka finansieras under momenten 29.40.51 och 29.40.53, får det 2023 ingås förbindelser till ett värde av 427 526 000 euro. Av fullmakten är 20 000 000 euro avsett för att stärka forskningsinfrastrukturerna och 50 000 000 euro för att stärka universitetens profilering. Om en del av bevilningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får förbindelser som gäller den oanvända delen ingås ännu 2023.

Av fullmakten har 4 750 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd som förädlas av den helhet som stöder en grön omställning och gäller främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetens (RRF pelare 3/FoU-finansiering) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Lokaler kan alltjämt överlåtas utan vederlag till Vetenskapliga samfundens delegation.

Förklaring:

Samhälleliga effekter

— Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks och därigenom främjas en hållbar ekonomisk tillväxt och uppkomsten av nya arbetsplatser.

— Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas så att samhället, kulturen och arbetslivet kan förändras.

Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks

Yrkeshögskolorna, universiteten, Finlands Akademi, Riksarkivet, Institutet för de inhemska språken och Depåbiblioteket skapar förutsättningar för att stärka bildningen, den hållbara tillväxten och välfärden samt Finlands konkurrenskraft. Verksamheten är högklassig, internationell, effektiv och etisk och stöder en jämlik och mångkulturell samhällsutveckling.

Verksamhetens mål

— Genom vetenskapspolitik och åtgärder inom högskolorna främjar man uppkomsten av starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till globala nätverk av föregångare.

— Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och nationella forskningsinfrastrukturer samt för sådan forskning och innovationsverksamhet som sammanför olika aktörer och branscher.

— Högskolorna stöder växande forskningsområden och skapar konkurrenskraftiga förutsättningar för forskning som siktar på den internationella toppen.

— Ett omfattande utnyttjande av samt öppenhet i fråga om forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnskap, inklusive kommersialisering och kompetensexport, främjas inom det offentliga beslutsfattandet och utvecklandet av näringslivet.

— Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster med hjälp av digitaliseringen.

— Öppen vetenskap och innovationsverksamhet främjas som ett samarbete mellan förvaltningsområdena och tillsammans med forskarsamhället.

— Medie- och medborgarsynligheten samt vetenskapsfostran stärks inom den evidensbaserade kunskapen.

Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas

Yrkeshögskolorna och universiteten utvecklar själva sin verksamhet så att de är jämlika, tillgängliga, mångkulturella och attraktiva arbets- och lärmiljöer. Högskolorna leds väl, man satsar på välbefinnandet i arbetet och sörjer systematiskt för kompetensutvecklingen. Högskolorna främjar dessa mål också i samhället i stort. Högskolorna samarbetar på riksnivå för att bygga upp öppna, tillgängliga och flexibla studiemöjligheter. Högskolorna är studerandecentrerade och stöder kontinuerligt lärande i olika livssituationer så att arbetskarriärerna förlängs och det blir möjligt att kontinuerligt utveckla kompetensen.

Verksamhetsmål

— Andelen högskoleutbildad arbetskraft ökas genom ett ökat utbud av högskoleutbildning för inhemska och utländska studerande, bättre genomströmning och utvecklande av flexibla studiemöjligheter.

— Högskolorna förutser arbetskrafts- och utbildningsbehoven i samarbete med olika intressentgrupper.

— För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika sektorerna.

— Högskolorna profilerar sig inom sina egna starka områden, förtydligar och effektiviserar samarbetet och arbetsfördelningen både sinsemellan och med forskningsinstitutet.

— Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att se över utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärmiljöerna och lärarnas pedagogiska kompetens. Med digitaliseringen förbättras förutom kvaliteten även den ändamålsenliga användningen av resurser.

— Högskolorna ökar möjligheterna till kontinuerligt lärande, gör handledningen av de studerande mångsidigare och ökar samarbetet med arbetslivet

— I högskolornas verksamhet betonas internationalisering och ett företagarmässigt tillvägagångssätt samt samhällsansvar och globalt ansvar.

Antal studerande vid yrkeshögskolor och universitet

	2019	2020	2021	2022 uppskatt- ning	2023 uppskatt- ning
Grundexamina vid yrkeshögskolor					
— studerande som inlett sina studier	34 212	39 198	40 722	41 200	39 200
— avlagda examina	24 315	24 372	24 240	25 000	25 500
— antal studerande	126 279	131 154	136 056	139 000	139 000
Högre yrkeshögskoleexamina					
— studerande som inlett sina studier	5 376	6 735	8 073	8 300	8 300
— avlagda examina	3 330	3 870	4 335	5 000	5 100
— antal studerande	14 208	15 981	18 432	19 000	19 000
Grundexamina vid universitet¹⁾					
— nya studerande	22 074	24 870	26 739	27 000	25 400
— avlagda lägre högskoleexamina	13 419	15 096	13 461	14 500	15 000
— avlagda högre högskoleexamina	16 128	18 513	15 963	17 000	17 200
— antal studerande	134 364	136 929	139 143	141 000	143 100
Doktorsexamina vid universitet	1 719	1 839	1 608	1 700	1 700

¹⁾ Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina.

Andelen utgifter för forsknings-och utvecklingsverksamhet av bruttonationalprodukten (%)

	2017	2018	2019	2020	2021 upp- skatt- ning	2022 upp- skatt- ning	2023 upp- skatt- ning
FoU-utgifternas andel av BNP (%)	2,73	2,76	2,80	2,94	2,88	.	.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

År	Bevilningsfullmakt i enligt med budgeten								
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
2015	318,8	0,6	0,1						
2016	338,4	3,3	0,2						

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

2017	348,3	19,0	3,5	0,1					
2018	343,3	58,1	14,9	3,3	0,1				
2019	368,4	99,8	68,7	21,0	4,8				
2020	438,1	106,8	85,3	61,1	19,7	5,0			
2021	406,3	87,0	108,4	100,1	68,2	20,5	2,9		
2022	390,5	27,9	76,8	107,8	101,9	54,1	16,5	2,0	
2023	427,5		26,4	77,5	125,9	111,6	66,2	19,0	0,9
Sammanlagt		402,5	384,3	370,9	320,6	191,2	85,6	21,0	0,9

Vid ändringen av bevilningsfullmakten har som tillägg beaktats ökningen av FoU- och EuroH-PC-finansieringen samt som avdrag ändringen av fullmakten för återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 3).

01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 935 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. Genom sin konkurrensutsatta och referentgranskade forskningsfinansiering och sin vetenskapspolitiska verksamhet höjer Akademin forskningens kvalitet och genomslag och stöder aktivt vetenskaplig förnyelse. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning. Förvaltningsämbetet för Akademin producerar rådets administrativa tjänster.

Verksamhetens resultat

— Akademin producerar forskningspolitisk data och analyser av hög kvalitet som kan användas öppet på nätet av olika aktörer samt utvecklar metoder för utvärdering av forskningens och forskningsverksamhetens genomslag.

— De som ansöker om forskningsfinansiering får aktuell information om Akademin finansieringsprinciper och finansieringsmöjligheter samt om beslutsfattandet.

— Material, metoder och resultat från undersökningar som finansieras av Akademin är tillgängliga i enlighet med principerna för öppen vetenskap.

— Akademin verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska ha god arbetsförmåga och arbetshälsa, sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen, främja rörligheten samt förnya statens arbetsgivarbild.

Nyckeltal för resultat

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Samhälleliga effekter				
Akademiens samarbetsförmåga (förfrågan till intressenter, max 4)	3,06	-	3,2	-
Andelen referentgranskade publikationer som är öppna för allmänheten i Akademiens projekt (%)	55,7	57	90	90
Andelen kvinnor (%) av utvärderingens experter	36	34	45	50
Verksamhetens resultat				
Finansieringsverksamheten, behandlade ansökningar (st.)	4 814	5 077	4 200	4 200
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	2,2	2,2	< 3,5	< 3,5
Akademiprojektens handläggningskostnad (euro/ansökan)	1 622	1 476	1 450	1 450
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,67	3,71	>= 3,65	>= 3,65
Årsverken	140,8	147,6	146—150	147

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under momenten 29.40.51, 29.40.53, 29.40.54 och 29.40.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Finlands Akademiens prestationer (1410/2015).

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 842	12 375	12 335
Bruttoinkomster	582	400	400
Nettoutgifter	13 260	11 975	11 935
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 134		
— överförs till följande år	3 844		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler			-123
Lönejusteringar			200
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-56
Resebesparing			-61
Sammanlagt			-40

2023 budget	11 935 000
2022 II tilläggsb.	111 000
2022 budget	11 975 000
2021 bokslut	11 970 000

02. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 658 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Riksarkivets internationella samarbete

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Riksarkivet är en sakkunnig- och serviceorganisation samt en infrastruktur för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad användbar form och så att det kan användas effektivt med tanke på kunderna. Riksarkivet har till uppgift att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och hålls tillgängliga, att stödja forskningen, att göra informationen mera tillgänglig samt att utveckla arkivfunktionen samtidigt som digitalisering främjas.

Verksamhetens resultat

— Riksarkivet effektiviserar sin verksamhet genom digitala verksamhets sätt.

— Riksarkivets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Riksarkivet utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska ha god arbetsförmåga och arbetshälsa, sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen, främja rörligheten samt förnya statens arbetsgivarbild.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Riksarkivets prestationer (1190/2021).

Nyckeltal för resultat

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Samhälleliga effekter				
Det totala arkivmaterialet (hyllkilometer)	222,0	224,5	227,5	225,5
Den totala mängden digitaliserat material (mn filer/år)	96	121	154	230
Användning av digitalt material på nätet (mn besök/år)	1,9	1,8	2,2	2,0
Andelen e-tjänster av begärandena om information	72	78	75	80

Nyckeltal för resultat

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Verksamhetens resultat				
Behandlade begäranden om information (st.)	27 599	33 774	26 000	26 000
Kundtillfredsställelse med webbtjänsterna (min 1—max 5)	3,7		>3,5	>3,5
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,6	>= 3,7	>= 3,7
Årsverken	205	225	225	227

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 092	20 748	22 158
Bruttoinkomster	2 123	1 200	2 500
Nettoutgifter	20 969	19 548	19 658
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 804		
— överförs till följande år	1 770		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler	-27
Lönejusteringar	216
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-55
Resebesparing	-24
Sammanlagt	110

2023 budget	19 658 000
2022 II tilläggsb.	120 000
2022 budget	19 548 000
2021 bokslut	19 935 000

03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 459 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation vars verksamhet syftar till att öka kännedomen om de inhemska språken och deras betydelse i kulturen och samhället. Genom sin verksamhet skapar den förutsättningar för jämställdheten i Finland. Institutet producerar tjänster och publikationer som främjar användningen och utvecklingen av det finska och svenska språket. Centret erbjuder sina tjänster och sitt material öppet på webben och främjar öppenhet och digitalisering i fråga om information. Centret skapar förutsättningar för

integration av invandrare. Centrets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer av Institutet för de inhemska språken (1209/2016).

Nyckeltal för resultat

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Publikationer (viktat styckeantal)	3 493	3 224	4 500	4 500
Språkrådgivning (svar), st.	7 673	7 070	6 500	6 500
Antal besökare i webbtjänsten	6 014 431	5 363 157	4 400 000	4 400 000
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,6	3,6	3,4	>=3,4
Årsverken	73,6	71,2	71	71

För att resultatmålen för Institutet för de inhemska språken ska nås används även anslag under moment 29.40.53.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 787	4 997	4 909
Bruttoinkomster	446	450	450
Nettoutgifter	4 341	4 547	4 459
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	483		
— överförs till följande år	573		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-100
Besparing som gäller kontorslokaler	-52
Lönejusteringar	75
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-7
Resebesparing	-4
Sammanlagt	-88
2023 budget	4 459 000
2022 II tilläggsb.	42 000
2022 budget	4 547 000
2021 bokslut	4 431 000

04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 181 000 euro.

Förklaring: Depåbiblioteket minskar genom sin verksamhet de allmänna och vetenskapliga bibliotekens samlingsbehov och säkerställer att det material som ingår i samlingen finns tillgängligt för dem som behöver informationen. Depåbibliotekets verksamhet stöder främjandet av öppen vetenskap och utvecklandet av kunnandet i samhället som en del av forskningsinfrastrukturen och informationsinfrastrukturen för medborgarna. Depåbibliotekets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

Nyckeltal för resultat

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter/år)	1 655	2 920	2 000	2 000
Katalogiserade poster (titlar)	59 727	64 871	50 000	50 000
Antal beställningar (st./år)	62 750	66 716	85 000	85 000
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,9	3,9	>= 4	>= 4
Årsverken	17,5	17,6	18	18

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 562	1 682	2 185
Bruttoinkomster	-	3	4
Nettoutgifter	1 562	1 679	2 181
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	88		
— överförs till följande år	208		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyrestillägg	500
Besparing som gäller kontorslokaler	-3
Lönejusteringar	16
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-9
Resebesparing	-2
Sammanlagt	502

2023 budget	2 181 000
2022 II tilläggsb.	9 000
2022 budget	1 679 000
2021 bokslut	1 682 000

20. *Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 39 746 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och forskningsinstitut
- 2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolor, forskningsinstitut och vetenskap samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter
- 3) till ett belopp av högst 7 663 000 euro för finansiering av byggande och upprätthållande av infrastruktur för datahantering och högpresterande datorsystem
- 4) till ett belopp av högst 10 000 000 euro för att öka högskolornas studieplatser inom livskrafts-områdena och stärka forsknings- och utvecklingsverksamheten
- 5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 6) avlönande av personal motsvarande högst 186 årsverken i uppgifter för viss tid.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd som föranleds av investeringshelheten för programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Genom forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsåtgärder stöds uppnåendet av de högskole- och vetenskapspolitiska målen. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen. Genom åtgärderna i återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 3) genomförs system-, service- och processreformer som främjar digitalisering och flexibelt lärande inom högskoleutbildningen. Samtidigt stöder reformerna höjningen av sysselsättningsnivån och kompetensnivån på lång sikt samt digitaliseringsmålet i programmet för hållbar tillväxt i Finland. Östra Finlands livskraft stärks genom att antalet studieplatser i högskoleutbildningen i regionen ökas och forsknings- och utvecklingsverksamheten stärks.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	2 083 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen	19 000 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

För att skapa och underhålla en infrastruktur för datahantering och högpresterande datorsystem (högst)	7 663 000
Studieplatser vid högskolorna samt forsknings- och utvecklingsverksamhet i östra Finland (högst)	10 000 000
Programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	1 000 000
Sammanlagt	39 746 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 97 procent och konsumtionsutgifterna tre procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgifter	-850
Digital infrastruktur till stöd för invandring av experter (RRF pelare 3)	-725
Finansiering av CSC:s forskningsinfrastruktur	7 500
Programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-6 000
Projektet Euro QCI (överföring från moment 32.01.49)	163
Servicehelhet för elektronisk arkivering (SAPA)	-200
Stärkning av forskningsinfrastrukturen bl.a. genom ökad finansiering till forsknings- och utvecklingsverksamhet	4 000
Ökning av studieplatserna på områden med dragningskraft vid högskolorna i östra Finland	6 000
Resebesparing	-86
Sammanlagt	9 802

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	39 746 000
2022 II tilläggsb.	5 450 000
2022 budget	29 944 000
2021 bokslut	31 789 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 992 888 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

- 1) 1 813 954 000 euro för universitetens basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 173 741 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 5 193 000 euro för prövningsbaserad finansiering av universiteten.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings-

och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (119/2019).

Ersättningen enligt punkt 2 justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

I anslaget under punkt 3 ingår 265 000 euro till Aalto-universitetet för finansiering av ett datarum och 200 000 euro till stärkande av forskningen och kompetensen i trafikekonomi samt 1 128 000 euro till universitetens övningskolor för utvidgning av läroplikten.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningskolor. Målet för övningskolorna är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningskolorna är ungefär 8 800, varav cirka 2 300 är gymnasieelever.

Universitetens kvantitativa mål

	2017 utfall	2019 utfall	2021 ¹⁾ utfall	2023 ²⁾
Lägre högskoleexamina	13 893	13 419	13 461	16 995
Högre högskoleexamina	14 910	16 128	15 963	18 236
Doktorsexamina	1 749	1 719	1 608	1 906
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/ undervisnings- och forskningspersonal ³⁾	0,57	0,61	0,62	0,63
Andelen gemensamma, internationella publikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	48,9	53,1	54,5	54,6
Andel lägre högskoleexamina ⁴⁾ som avlagts inom målsatt tid, %	32,3	36,6	51,0	55,0
Andel högre högskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, %	27,5	30,3	34,9	40,0
Andel som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, %	43,3	43,9	47,4	50,0

¹⁾ Antal examina utfall, i övrigt uppskattning.

²⁾ I fråga om målen för examina är siffran för år 2023 det genomsnittliga målet för åren 2021—2024.

³⁾ Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

⁴⁾ I fråga om lägre och högre högskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 40 § i universitetslagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 813 954 000
— Nationalbiblioteket	20 184 000
— Övningskolor	52 497 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 741 273 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av universitetens kostnader	173 741 000
— Uppskattning av moms-kompensationen år 2023	166 565 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2021 och utfallet	7 176 000
Prövningsbaserad finansiering av universiteten (högst) enligt universitetslagen (558/2009)	5 193 000
Sammanlagt	1 992 888 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningskolorna, 9 378 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.20.35.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datarum	265
Justering av universitetsindexet för 2021	21 892
Precisering av moms-kompensationen	37 687
Universitetsindex (3,6 %)	62 428
Utvidgning av läroplikten vid övningskolorna	451
Ökning av antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen (RRF pelare 3)	-5 000
Sammanlagt	117 723

2023 budget	1 992 888 000
2022 II tilläggsb.	1 250 000
2022 budget	1 875 165 000
2021 bokslut	1 893 903 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 345 566 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsinfrastrukturerna och forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, inklusive forskningsinfrastruktur
- 3) till betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU
- 4) till utgifter för anskaffning av programvara och utrustning för Finlands Akademis forskningsfinansiering

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Av anslaget har reserverats

- 1) 13 000 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 2) 5 000 000 euro för nationella forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)
- 3) 8 000 000 euro för lokala forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens, varav högst 520 000 euro kan användas för verkställighetskostnader som föranleds av utlysningar om finansiering och för utgifter för avlöande av personal, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, motsvarande tre årsverken.

Förklaring: De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänför sig till målet för programmet för hållbar tillväxt i Finland att öka satsningarna på forskning och utveckling (RRF pelare 3). Åtgärderna gäller nationella och lokala forskningsinfrastrukturer samt främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen i syfte att öka sam användningen av forskningsinfrastrukturer samt intensiteten inom forskning och utveckling. De mål för en grön och digital omställning som fastställts för åtgärderna säkerställs vid riktandet av finansieringen.

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov som föranleds av fullmakterna för 2023	26 378
EuroHPC	2 000
Forskarmobilitet	250
Lokala infrastrukturer (RRF pelare 3)	-2 000
Ändringar av tidpunkterna för utbetalningar	-53 542
Ändring av kompensationen för den minskade avkastningen av penningspelsverksamheten	-3 416
Sammanlagt	-30 330

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	345 566 000
2022 II tilläggsb.	250 000
2022 budget	375 896 000
2021 bokslut	307 774 286

53. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av vetenskap (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 74 715 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av Finlands Akademis forskningsfinansiering i enlighet med lagen om Finlands Akademi (922/2009)
- 2) till betalning av andra EU-godkända forskningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet

4) till utgifter som föranleds av Vetenskapscentret Heureka's verksamhet och andra projekt som stöder vetenskapsfostran

5) till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv (1006/2006)

6) till utgifter som föranleds av verksamheten vid Institutet för de inhemska språken i enlighet med lagen om Institutet för de inhemska språken (1403/2011). Anslaget får tillsammans med anslagen under moment 29.40.03 användas för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 75 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst

7) till främjande av de vetenskapspolitiska målen

8) till finansiering av infrastrukturprojekt som gäller forskning i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001). Till betalning av statsunderstöd för förbättrande av tillgången till forskningsmaterial och för forskningsinfrastrukturprojekt samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statens ämbetsverk samt till avlönande av personal i utgifter för viss tid motsvarande högst sju årsverken

9) till hyror för statens lokaler som används av vetenskapliga samfund.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Till Finlands Akademi's förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning	38 936 000
Främjande av vetenskapspolitiska mål	35 779 000
Sammanlagt	74 715 000

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-1 629
Ändring i de uppskattade intäkterna	4 843
Sammanlagt	3 214

2023 budget	74 715 000
2022 budget	71 501 000
2021 bokslut	71 997 924

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 631 000 euro.

Fullmakt

År 2023 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 55 631 000 euro.

Fullmakten och anslaget får användas

1) till strategisk forskning i enlighet med de temaområden och prioriteringar som statsrådet beslutat om

2) till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter och understöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer

3) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar.

Anslaget får också användas för nationell medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansierares projekt, om projekten följer de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Den strategiska forskningen är långsiktig, problemfokuserad och vetenskapligt högklassig forskning som stöder samhällspolitiken och utvecklingen av samhällets funktioner och som syftar till att finna lösningar på betydande utmaningar och problem i samhället. Finansieringen kanaliseras på bred basis till forskning kring olika betydande och stora utmaningar i samhället och bl.a. forskning som främjar förnyandet av näringslivet och konkurrenskraften, utvecklingen av arbetslivet och utvecklingen av den offentliga sektorn. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällelig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt inom strategisk forskning föranleder staten (1 000 euro), uppskattning

År	Fullmakt	2017—2021	2022	2023	2024	2025	2026
2017	55 631	55 509	122	-	-	-	-
2018	55 631	52 940	2 691	-	-	-	-
2019	55 631	36 487	18 375	769	-	-	-
2020	55 631	15 840	19 500	20 291	-	-	-
2021	55 631	622	14 943	18 544	21 522	-	-
2022	55 631			16 027	18 544	21 060	-
2023	55 631				15 565	18 544	21 522
Sammanlagt		161 398	55 631	55 631	55 631	39 604	21 522

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

2023 budget	55 631 000
2022 budget	55 631 000
2021 bokslut	47 132 287

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 954 190 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med yrkeshögskolelagen (932/2014) enligt följande:

- 1) 880 665 000 euro för yrkeshögskolornas basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) till ett belopp av 56 500 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 16 675 000 euro för prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna
- 4) till ett belopp av 350 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till yrkeshögskolor i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Förklaring: Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (117/2019).

Ersättningen enligt punkt 2 baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Kompensationen enligt punkt 4 baserar sig på ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag enligt modellen för observationsskogar mellan Forststyrelsen och Tavastlands yrkeshögskola med hänvisning till motiveringen under moment 29.20.30.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2017 utfall	2019 utfall	2021 ¹⁾ utfall	2023 ²⁾
Yrkeshögskoleexamina	23 166	24 315	24 240	27 639
Högre yrkeshögskoleexamina	2 754	3 330	4 335	4 717
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 725	1 608	1 551	1 550
Publikationer/lärare och FoU-personal	1,41	1,78	1,82	1,85
Personer som avlagt yrkeshögskoleexamen inom fem år från det att studierna inleddes, % av dem som börjat studera	59,4	62,5	63,5	64,0
Andel yrkeshögskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, % ³⁾	66,1	65,0	66,6	68,0

¹⁾ Examensmål utfall, i övrigt uppskattning.

²⁾ I fråga om målen för examina är siffran för år 2023 det genomsnittliga målet för åren 2021—2024.

³⁾ I fråga om yrkeshögskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 30 § i yrkeshögskolelagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	880 665 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av yrkeshögskolornas kostnader	56 500 000
Prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna (högst) i enlighet med yrkeshögskolelagen	16 675 000
Kompensation till yrkeshögskolorna i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	350 000
Sammanlagt	954 190 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av yrkeshögskoleindexet för 2021	10 701
Precisering av moms-kompensationen	-2 240
Stärkande av yrkeshögskolornas FoU-verksamhet	5 000
Yrkeshögskoleindex (3,6 %)	30 508
Ökning av antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen (RRF pelare 3)	-10 000
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna i Nyslott	525
Sammanlagt	34 494

2023 budget	954 190 000
2022 II tilläggsb.	1 000 000
2022 budget	919 696 000
2021 bokslut	896 993 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 453 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotronljusanläggningen (ESRF) och anläggningen för forskning om antiprotoner och joner i Europa (FAIR) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utifrån medlemsländernas nationalproduktandelar enligt de beslut som organisationerna har fattat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i internationella organisationers finansieringsandelar	-521
Sammanlagt	-521

2023 budget	21 453 000
2022 budget	21 974 000
2021 bokslut	20 236 704

(89.) Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget

67 000 000

70. Studiestöd

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriets samhälleliga effektmål för studiestödsverksamheten är att försörjningen under studietiden tryggas och studiestödet dimensioneras så att lika förutsättningar till höjande av kunskapsnivån möjliggörs. Detta sker genom att sökande till frivillig utbildning och studier på heltid stöds.

Studiestödet enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiepenningens försörjarförhöjning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Syftet med studiestödet är att trygga utkomsten under studietiden.

Studielånet betonar utbildningens karaktär som en investering. Den som har lyft studielån och avlagt högskoleexamen inom utsatt tid är berättigad till lånekompensation eller studielånsavdrag, vars syfte är att uppmuntra studerande att avlägga examen inom målsatt tid.

Efter avslutade studier kan studielånsräntor som förfallit till betalning betalas av statens medel i form av räntebidrag till studielåntagare med låga inkomster utan återbetalningsskyldighet. Räntebidraget tryggar således återbetalningen av lånet och förebygger samtidigt en ökning av statens borgensansvarsutgifter.

Syftet med måltidsstödet för högskolestuderande är att möjliggöra dagliga måltider till ett rimligt pris. Vid beviljandet av understödet tillämpas statsrådets förordning om grunderna för måltidsstöd för högskolestuderande (375/2020).

Stödet för skolresor enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997) ersätter rimliga regelbundna kostnader för skolresor på andra stadiet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om beräkningsgrunderna för kostnaderna för skolresor (465/2019).

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Genom forskningsprojekt som genomförs regelbundet utvärderas hur effektivt studiestödet är.

Verksamhetens resultat och mål för verksamheten

I syfte att höja kompetensnivån utvecklas studiestödet så att systemet främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2019	2021	2023 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	278,2	296,2	343,6
— andra stadiet	131	147,4	155,6
Bostadstillägg	13	12,5	16
Statsborgern för studielån	68,3	118,5	132,6
— studielånskompensation	43,8	84,0	90,4
Stöd för skolresor	43,1	38,5	67,1
Måltidsstöd	30,1	16	35,6
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	190 130	199 813	209 000
— andra stadiet	124 337	119 939	122 500
Bostadstillägg			
— högskolenivå	17 915	10 953	11 000
— andra stadiet	3 644	2 237	2 000
Stöd för skolresor	60 574	66 998	88 400
Mottagare av studielånskompensation	9 528	11 419	16 000
Mottagare av statsborgern			
Högskolenivå	189 856	202 727	205 000
Andra stadiet	58 819	64 039	64 000

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas antalet personer som regelbundet får studiepenning 2023 vara 234 000, varav 151 400 är högskolestuderande och 82 600 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 10 000. Antalet personer som regelbundet får stöd för skolresor beräknas uppgå till 48 500 studerande.

Grunderna för dimensioneringen av anslaget

	2019	2021	2023 uppskattning
Studiestöd i genomsnitt			
Studiepenning, €/månad			
— högskolenivå	249	252	271
— andra stadiet	193	210	216
Bostadstillägg, €/månad	201	201	200
Stöd för skolresor, €/månad	157	142	152

Vid utgången av 2021 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgern till 5 167 miljoner euro. Vid utgången av år 2021 hade 520 386 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 10 200 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 16 500 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 19 800 euro.

Studiepenningens grundbelopp (euro/mån)

	1.8.2022	1.8.2023 (uppskattning ¹⁾)
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	41,43	42,99
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	87,23	90,50
— studerande under 18 år som bor annanstans	109,04	113,13
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	268,23	278,30
— gifta studerande	268,23	278,30
— studerande som försörjer barn under 18 år	375,40	399,87

¹⁾ De belopp som beräknats enligt FPL-indexet är uppskattade belopp från och med den 1 augusti 2023, de slutliga poängtalerna fastställs i oktober 2022.

— Föräldrarnas inkomster kan sänka eller höja beloppet av studiepenningen.

— Beloppet av den försörjarförhöjning till studiepenningen som betalas till studerande som försörjer barn är 117,17 euro per månad under perioden 1.1—31.7.2023 och 121,57 euro per månad från och med den 1 augusti 2023.

— En studerande som är yngre än 20 år och som är berättigad till förhöjd studiepenning på grund av familjens små inkomster samt en studerande som är yngre än 17 år och studerar vid gymnasieutbildning eller yrkesinriktad utbildning och vars familj har små inkomster har rätt till ett läromedelstillägg (52,04 €/mån.).

— Bostadstillägget för studerande som studerar utomlands eller i landskapet Åland är 210 euro per månad.

— Stöd för skolresor beviljas om den studerandes skolväg är minst tio kilometer i ena riktningen och skolresekostnaderna per månad överstiger 54 euro. Självriskandelen är 43 euro per månad. Skolresor för studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning kan dock ersättas utan självrisk när skolsträckans längd är minst sju kilometer i ena riktningen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2019	2021	2023 uppskattning
Gymnasium	31 233 (33 %)	29 461 (31 %)	29 000 (29 %)
Yrkesutbildning	90 022 (66 %)	90 721 (63 %)	93 000 (62 %)
Yrkeshögskola	90 150 (65 %)	101 101 (67 %)	102 000 (68 %)
Universitet	90 543 (69 %)	99 028 (67 %)	104 000 (66 %)

01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 644 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärinstans i ärenden som gäller studiestöd och stöd för skolresor (lagen om besvärsnämnden för studiestöd 1080/2012). Antalet besvär som blir anhängiga år 2023 uppskattas vara cirka 3 200. Den målsatta genomsnittliga behandlingstiden för besvären är högst 7 månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler	-9
Lönejusteringar	9
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-3
Sammanlagt	-3

2023 budget	644 000
2022 II tilläggsb.	5 000
2022 budget	647 000
2021 bokslut	647 000

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 132 600 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	90 400 000
Betalningar för borgensförbindelse	30 000 000
Avgiftsbefrielser	6 000 000
Kontoavskrivningar	6 000 000
Räntebidrag	200 000
Sammanlagt	132 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskade utgifter för studielånskompensationen	-2 600
Ökning beloppet av utgifter för borgensförbindelse	3 000
Sammanlagt	400

2023 budget	132 600 000
2022 budget	132 200 000
2021 bokslut	118 464 789

53. Försöket med regional studielånskompensation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till studielånskompensationer enligt lagen om ett försök med regional studielånskompensation
- 2) till utgifter som föranleds av verkställandet av Folkpensionsanstaltens försök

3) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 3 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ett försök med regional studielånskompensation och temporär ändring av 92 § i inkomstskattelagen.

Av anslaget bedöms 5 480 000 euro gå till överföringsutgifter och 520 000 euro till konsumtionsutgifter.

2023 budget 6 000 000

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 515 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring: Det har gjorts en extra och tidigarelagd indexjustering av studiepenningarna den 1 augusti 2022; lagen om extra indexjustering år 2022 av vissa förmåner som är bundna till folkpensionsindex (681/2022).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd enligt vilken den studerandes egna inkomstgränser höjs med 50 procent den 1 januari 2023.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd enligt vilken studiepenningens försörjarförhöjning höjs med 10 euro per månad för ett år fr.o.m. 1.1.2023.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	343 600 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	155 600 000
Bostadstillägg	16 000 000
Sammanlagt	515 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av den studerandes egna inkomstgränser med 50 procent från 1.1.2023	8 300
Indexjusteringar 1.8.2022 och 1.8.2023	25 500
Precisering av behovskalkylen	2 900
Studiepenningens försörjarförhöjning, 10 €/mån. höjning fr.o.m. 1.1.2023.	1 700
Sammanlagt	38 400

2023 budget	515 200 000
2022 II tilläggsb.	9 000 000
2022 budget	476 800 000
2021 bokslut	456 086 356

57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 35 564 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger i Finland för att sänka priset på måltider för studerande som vid finländska högskolor avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som avlägger fortbildning eller specialiseringsutbildning som berättigar till studiestöd med 2,30 euro per måltid

2) till betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns någon annanstans än i högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstöd till högskolestuderande	33 150 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 414 000
Sammanlagt	35 564 000
2023 budget	35 564 000
2022 budget	35 564 000
2021 bokslut	15 983 597

59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997).

Förklaring: Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019) kan justeras den 1 augusti 2023 på basis av kostnadsutvecklingen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av rätten till stöd för skolresor 1.8.2021	9 200
Sammanlagt	9 200
2023 budget	67 100 000
2022 budget	57 900 000
2021 bokslut	38 516 237

80. Konst och kultur

Samtycke

För kapitalisering av Finlands arkitektur- och designmuseum får som statens andel i rater betalas sammanlagt högst 60 000 000 euro, förutsatt att Helsingfors stads finansieringsandel är minst 60 000 000 euro och de privata finansiärernas andel minst 30 000 000 euro.

Om ovannämnda villkor uppfylls får statens andel betalas under åren 2023—2026 enligt följande: högst 2 000 000 euro år 2023, förutsatt att projektplanen har godkänts och beslutet om genomförande har fattats; högst 13 000 000 euro år 2024, förutsatt att detaljplanen för området har vunnit laga kraft; högst 10 000 000 euro år 2025, förutsatt att bygglovets för museibygnaden har vunnit laga kraft; och högst 35 000 000 euro år 2026, förutsatt att staten har godkänt hyresavtalet.

Förklaring: Den 28 april 2022 bildade finska staten och Helsingfors stad Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum, vars syfte är att främja och stödja arkitektur- och designmuseiverksamheten. För att uppfylla sitt syfte grundar stiftelsen ett nytt arkitektur- och designmuseum i Södra hamnen i Helsingfors. För stiftelsen samlas ett grundkapital på minst 150 000 000 euro, varav 120 000 000 euro doneras av stiftelsens grundare, finska staten och Helsingfors stad, som betalar hälften var, och 30 000 000 euro samlas in från utomstående finansiärer.

De samhälleliga effektmålen enligt undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025 främjas. Uppnåendet av målen främjas särskilt med åtgärder inom konst- och konstnärs-, kulturarvs-, biblioteks-, kulturexport- och upphovsrättspolitikerna samt den audiovisuella politiken. Coronapandemin försvårade i hög grad uppnåendet av målen åren 2020—2022, men målet för 2023 är att skapandet, produktionen, konsumtionen och utnyttjandet av konst och kultur så väl som möjligt återställs till nivån som rådde före den kris som pandemin orsakade.

Mål för de samhälleliga effekterna

— *Kreativt arbete och kreativ produktion* Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras.

— *Delaktighet och deltagande i kulturlivet* Delaktigheten i kulturlivet ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar.

— *Kulturgrunden och dess livskraft* Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras

Formerna för kreativt arbete och konstnärlig framställning har diversifierats och verksamhetsmiljön har förändrats. De olika konstformerna samt deras verksamhetsformer och strukturer skiljer sig från varandra. Coronapandemin lyfte särskilt fram de problem som gäller freelance-anställda inom kulturbranschen och som inte har kunnat lösas tidigare.

Åtgärder som stimulerar kulturbranschen och de kreativa branscherna samt stärker strukturerna genomförs. Genom åtgärderna stärks samtidigt konstnärernas utkomst och ställning på arbetsmarknaden. Företagens behov inom kulturbranschen och de kreativa branscherna beaktas som en del av de allmänna åtgärderna för att stimulera företagsverksamheten, men också när andra finansierings-, stöd- och beskattningssystem utvecklas.

Mål för resultatet av verksamheten

— Konst- och kulturbranschens förutsättningar att återhämta sig från de skador som coronapandemin orsakat förbättras särskilt med beaktande av sådana åtgärder som krävs för att stärka ställningen för konstnärer och andra yrkespersoner inom sektorn.

— Återhämtningen och tillväxten inom kulturbranschen och de kreativa branscherna stöds genom att förutsättningarna för tillgång till, produktutveckling, export och internationalisering av kulturinnehållet stärks med beaktande av de innovationer i synnerhet i fråga om distribution och tillgänglighet som gjorts under coronapandemin och hur dessa kan utnyttjas. Genomförandet av färdplanen för den nationella utvecklingen av kulturturismen inleds.

— Upphovsrättssystemets funktion stärks genom utveckling av den tekniska infrastrukturen för förvaltning av data som gäller upphovsrätt.

— En reform av verksamheten och strukturen hos Centret för konstfrämjande och förtroendeorganen i anslutning till centret bereds utifrån en utvärdering som blev klar 2020.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
<i>Konstnärer</i>				
— antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	289/2616	298/2857	316/3301	316/3301
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande, %	51/57	50/52	51/55	51/55
— andelen sammanslutningar som är registrerade i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får understöd från Centret för konstfrämjande, %	42/44	42/44	42/44	42/44
— antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 110	1 120	1 150	1 150
— antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	13,5	11,4	11	11
— antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen	8 378	7 108	6 800	6 500
<i>Kultursektorn</i>				
— antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	111 000	-	118 000	122 000
— verksamhetsställen för företag inom kulturbranschen	21 946	-	22 000	22 000
— antal anställda vid företag inom kulturbranschen	52 745	-	52 000	51 500
— omsättningen för företag inom kulturbranschen (md euro)	12,8	-	13,5	14
— omsättningen för företag inom spelbranschen (md euro)	2,4	-	2,8	2,9

Kulturdelaktigheten ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar

Kulturdelaktigheten förutsätter att de kulturella rättigheterna uppfylls och att det finns sådana konst- och kulturtjänster som garanterar lika möjligheter till deltagande. I och med att samhället blir mångsidigare, regionerna differentieras och den kommunala ekonomin stramas åt behövs det ett nytt slags samarbete mellan aktörer som producerar kulturtjänster samt nya modeller som

främjar delaktighet och deltagande i verksamheten. När digitala tjänster utvecklas kan man dra nytta av de erfarenheter som gjorts under coronapandemin.

I fråga om de allmänna bibliotekens funktioner och tjänster är det nödvändigt att förbättra tillgången till i synnerhet digitalt innehåll på lika villkor. Främjandet av en regionalt täckande och mångsidig konst- och kulturfestivalverksamhet baserar sig på riktlinjerna i det handlingsprogram som sträcker sig till 2025. Som stöd för utvecklingen av kommunernas kulturverksamhet och grundläggande konstundervisning behövs en stärkt kunskapsbas.

Konst och kultur ökar välbefinnandet och därför ska de synas i människornas vardag, t.ex. inom småbarnspedagogiken, i hobbyverksamheten i anknytning till skoldagen, i livsmiljön och i social- och hälsovårdstjänsterna.

Mål för resultatet av verksamheten

— Utbudet av konst-, kultur- och bibliotekstjänster tillgodoser olika befolkningsgruppers behov och användningen av tjänsterna återgår till nivån före 2020.

— Förverkligandet av kulturell mångfald stärks i innehållet i och tjänsterna inom konst och kultur samt i branschens aktörsstrukturer genom att verkställa ministeriets handlingsplan för kulturell mångfald.

— Barns och ungas möjligheter att delta i konst och kultur stärks genom Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. För att stärka kulturvälfärdsverksamheten och sakkunnigtjänsten utvecklas bestående strukturer som en del av statsförvaltningen.

— Identifieringen och erkännandet av kunnande som förvärvats inom grundläggande konstundervisning främjas genom att uppgifter om utbildning inom grundläggande konstundervisning förs in i de informationsresurser som avses i lagen om nationella studie- och examensregister (den s.k. informationsresursen Koski).

— Det kunnande som den grundläggande konstundervisningen ger stärks liksom identifieringen och erkännandet av förvärvat kunnande.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer i samband med målet ¹⁾	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
<i>Nationella konstinstitutioner</i>				
<i>Finlands nationalopera och -balett</i>				
— antal föreställningar	681	251	600	540
— betalande besökare, 1 000 pers.	68	97	220	200
— publikkontakter, 1 000 pers.	90	105	300	260
<i>Finlands Nationalteater</i>				
— antal föreställningar	499	425	1 000	1 000
— betalande besökare, 1 000 pers.	59	53	110	140
— publikkontakter, 1 000 pers.	65	60	150	165 000
<i>Nationalgalleriet</i>				
— antal samlings- och specialutställningar	26	10	12	17
— betalande besökare, 1 000 pers.	324	178	265	577
— publikkontakter, 1 000 pers.	424	209	415	841

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer i samband med målet ¹⁾	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
<i>Teatrar, orkestrar och museer som får statsandel</i>				
— antal teaterföreställningar	6 300	6 500	12 200	12 000
— teaterbesökare, 1 000 pers.	820	812	2 200	2 200
— antal orkesterkonserter	1 542	1 414	1 800	2 400
— orkesterkonserter, antal åhörare, 1 000 pers.	386	373	600	1 000
— museibesökare (museer som får statsandel och andra museer som sköts på heltid), 1 000 pers.	4 481	4 350	5 000	6 000
<i>Film</i>				
— premiärer på inhemska filmer	30	30	40	40
— antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 pers.	1 550	860	2 000	2 000
<i>Bildkonst</i>				
— antal besök på platser med anknytning till bildkonst (konstmuseer, konstgallerier och bildkonst-evenemang), 1 000 personer.	3 200	3 300	3 600	3 600
<i>Allmänna bibliotek</i>				
— antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer, st.	719	717	717	717
— den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	70 366	76 095	83 000	88 000
— fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	35 253	32 224	38 847	41 622
— biblioteksbesök på nätet, 1 000 st.	49 999	52 631	55 496	58 271
— deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 pers.	661	877	970	985
<i>Kommunernas kulturverksamhet</i>				
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten:				
medelvärde euro/invånare ²⁾	148	-	149	149

¹⁾ Siffrorna för 2020 och 2021 är uppskattningar före coronavirusepidemin.

²⁾ Kostnaderna omfattar grundläggande konstundervisning, bibliotek, museer, utställningar, teater, dans och cirkus, musik och annan kulturverksamhet.

Kulturgrunden är stark och livskraftig

När finansieringssystemen inom kultursektorn utvecklas är det viktigt att balansen mellan finansieringens förutsebarhet och flexibilitet upprätthålls. Reformen av statsandelssystemet har därför genomförts i fråga om museer och scenkonst. Stödsystemen inom kultursektorn kan vidareutvecklas så att de främjar ett mångsidigt samarbete och utvecklande av funktioner i fråga om etablerade aktörer inom kultursektorn och aktörer inom det fria fältet.

Att värna om, utveckla och utnyttja det mångfaldiga materiella, immateriella och digitala kulturarvet och kulturmiljöerna måste ses som en resurs och ett ansvar för hela samhället. I takt med att digitaliseringen av kulturmaterial fortsätter kan materialet göras tillgängligt i stor utsträckning och materialets långtidsförvaring tryggas. Skyddet av det arkeologiska kulturarvet förutsätter en totalreform av lagen om fornminnen.

Verksamheten enligt värden och principer för hållbar utveckling sträcker sig till alla delområden inom konst- och kulturpolitiken. Det kan leda till att verksamhetssätten inom branschen förnyas och fungera som förändringskraft i samhället i vidare bemärkelse.

Mål för resultatet av verksamheten

— Lagen om fornminnen revideras.

— Statsrådets principbeslut om en kulturarvsstrategi verkställs genom att det utarbetas en separat verkställighetsplan.

— En ökad digital tillgång till kulturarvsmaterial samt ökad användning och långtidsförvaring av materialet främjas.

— Det arkitekturpolitiska programmet verkställs.

— Beredningen av arkitektur- och designmuseiprojektet fortsätter.

Mål för resultatet av verksamheten

Tjänsten Finna, indikatorer	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Antal organisationer som erbjuder material	384	421	440	450
Sökbar materialmängd (mn)	15,9	17,5	17,5	18
Material som finns tillgängligt på nätet (mn)	2,1	2,5	2,8	3
Besök på nätet (mn)	44,2	44,8	45	45,5

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 427 000 euro.

Anslaget får även användas som självfinansieringsandel i EU-finansierade projekt och till betalning av utgifter som hänför sig till den.

Förklaring: Centret för konstfrämjande är ett ämbetsverk för expertis och tjänster inom konst, med uppgift att främja konst och kultur på nationell och internationell nivå. Ämbetsverket har till uppgift att främja konstnärernas arbete och utkomst, stärka den demokratiska och jämlika utvecklingen i samhället med hjälp av konst och kultur samt följa och utvärdera utvecklingen inom centrets verksamhetsområde och lägga fram utvecklingsförslag.

Ämbetsverket finansierar årligen konstnärers arbete och olika sammanslutningars verksamhet. Genom utvecklingsprogram och andra tjänster främjar Centret för konstfrämjande konstens och konstnärernas ställning samt tillgången och åtkomsten till konst och kulturtjänster.

De förtroendeorgan som verkar i anknytning till centret är statens konstkommissioner och regionala konstkommissioner samt nämnden för biblioteksstipendier åt författare och översättare och nämnden för visningsstipendier för bildkonst. Till deras uppgifter hör att på basis av inbördes jämförelse dela ut stipendier, vara sakkunnig på sitt eget ansvarsområde och delta i utarbetandet av centrets strategi. I anslutning till ämbetsverket finns dessutom en statsandelsnämnd för scenkonst, som har till uppgift att ge undervisnings- och kulturministeriet utlåtanden om ansökningar om rätt till statsandel.

I anknytning till Centret för konstfrämjande verkar konstrådet. Det har till uppgift att besluta om antalet statliga konstkommissioner samt om deras exakta namn och verksamhetsområden. Konstrådet utnämner också medlemmar till de statliga konstkommissionerna och de regionala konstkommissionerna samt gör en framställning om titeln konstakademiker.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen ska Centret för konstfrämjande

— främja konstnärers utkomst och sysselsättning

— med hjälp av konst och kultur stödja en demokratisk och jämlik samhällsutveckling.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Centret för konstfrämjande:

— Beredningen av reformen av verksamheten och strukturen hos Centret för konstfrämjande och förtroendeorganen i anslutning till centret fortsätter utifrån utvärderingen som blev klar 2020.

Nyckeltal för resultatet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål/upp- skattning	2023 mål/upp- skattning
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	23 881 ¹⁾	28 777 ¹⁾	11 000	10 000
Positiva beslut om statsunderstöd och stipendier	7 795 ¹⁾	14 227 ¹⁾	2 500	2 500
Behandlingstiden för stipendie-/understödsansökan (antal veckor i genomsnitt)	12	12,5	12	12
Antalet stödformer	19	19 ¹⁾	19	16
Antalet organ	24	24	23	22
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	74,3 ²⁾ /44,7	68,5 ²⁾ /46,8	80 ²⁾ /48	80 ²⁾ /50 ³⁾
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,6	3,5	3,6	3,6

¹⁾ Innefattar ansökningar som behandlats under coronaepidemin.

²⁾ Inbegriper visstidsanställda konstfrämjare i fråga om vilka lönekostnaderna har betalats av avkastningen av penningspelsverksamheten (mom. 29.80.52).

³⁾ Inbegriper visstidsanställda tjänsteinnehavare som anställts med projektfinansiering.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 801	4 276	4 434
Bruttoinkomster	22	11	7
Nettoutgifter	65 779	4 265	4 427
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	457		
— överförs till följande år	18 852		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anställning av en IKT-expert	70
Betalning av bedömningsarvodena till konstkommissionernas medlemmar	100
Besparing som gäller kontorslokaler	-47
Lönejusteringar	81

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-9
Resebesparing	-33
Sammanlagt	162

2023 budget	4 427 000
2022 II tilläggsb.	45 000
2022 I tilläggsb.	34 300 000
2022 budget	4 265 000
2021 bokslut	84 174 000

03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 115 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till finansiering av projekt för grundläggande förbättringar
- 2) till anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och presentationen samt utvecklingen av det internationellt betydelsefulla byggnadskulturella monumentet Sveaborg som tagits upp på Unescos världsarvslista. Förvaltningsnämnden för Sveaborg har i uppdrag att bevara kulturarvshelheten i enlighet med de nationella skyddsmålen och världsarvskonventionen. Förvaltningsnämnden för Sveaborg sörjer för en hållbar balans mellan bevarandet av fästningen, besökarhanteringen och hanteringen av användningen.

Förvaltningsnämnden för Sveaborgs uppgift när det gäller att uppnå de samhälleliga effektmålen är att

- Genom kompetent ombyggnad och restaurering i rätt tid främjas den kulturella och ekologiska hållbarheten. Av målen i Agenda 2030 genomförs i synnerhet åtgärder som hänför sig till hållbar turism
- Besökarna informeras om Sveaborgs världsarvsvärden och skyddet av dem samt uppmuntras att agera ansvarsfullt.
- Interaktionen mellan intressentgrupperna främjas.
- Världsarvsobjektets särskilda universella värden, autenticitet och integritet bevaras, man har förberett sig på riskerna och skötseln av objektet bidrar till en hållbar utveckling. Med hjälp av en vård- och bruksplan bevaras världsarvsobjektets värden.
- Man förbereder sig på inkomstbortfall till följd av det minskade antalet besökare till följd av covid-19-pandemin och på att hitta nya typer av kundkretsar. Förlusten gäller både antalet besökare och den regionalekonomiska effekten.

För att resultatmålen för förvaltningsnämnden för Sveaborg ska nås används även anslag under moment 29.80.75.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för förvaltningsnämnden för Sveaborg:

— De bostadslägenheter som är i dåligt skick iordningställs med beaktande av de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet. Målet på lång sikt är att hyresintäkterna ska öka och att nyttjandegraden för hyresbostäderna ska vara 95 procent. Lägenheternas hyror höjs stegvis så att de motsvarar den allmänna hyresnivån. Avsikten är att de hyror som tas ut i fortsättningen i större utsträckning ska täcka kostnaderna för bostadslägenheterna.

— Man bereder sig på den höjning av kostnadsnivån som skett till följd av kriget i Ukraina. Höjningstrycket gäller de hyror som tas ut av kunderna.

Nyckeltal för resultatet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål/ uppskatt- ning	2023 mål/ uppskatt- ning
Samhälleliga effekter				
Sveaborgs lokalekonomiska effekt (mn euro)	-	Kunde inte mätas	12	18
Funktionell effektivitet				
Hyresbostädernas nyttjandegrad, %	93,2	93	88	85
Hyresintäkter, tillväxt %	-4,0	6	-9,5	-10
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	76,5	76	83	84
Arbetsstillfredsställelseindex (VM Baro)	3,75	3,8	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 968	8 605	9 015
Bruttoinkomster	7 065	6 500	6 900
Nettoutgifter	2 903	2 105	2 115
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 296		
— överförs till följande år	1 197		

Kostnadsvarsighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	5 145	6 340	5 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 331	6 820	6 400

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 186	-480	-1 400
Kostnadsmotsvarighet, %	81	93	78

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar			20
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-5
Resebesparing			-5
Sammanlagt			10
2023 budget			2 115 000
2022 II tilläggsb.			411 000
2022 budget			2 105 000
2021 bokslut			2 803 000

04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 925 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar. Utgifter som motsvarar de inkomster som nettobudgeteras under momentet finns också under moment 29.80.20.

Förklaring: Museiverket är sakkunnigt när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för insamlingen och förvaringen av kulturarvsinformationen, skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen, styrningen och utvecklandet av museisektorn samt sakkunskapen i fråga om internationella konventioner som gäller kulturarvet i samarbete med andra myndigheter. Finlands nationalmuseum, som hör till Museiverket, ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen samt för programmet och publikarbetet när det gäller museer och sevärdheter.

Museiverkets uppgift när det gäller att uppnå de samhällsliga effektmålen är att

- i sin verksamhet genomgående främja jämlikhet, demokrati och delaktighet i kulturarvet
- sörja för ett mångsidigt kulturarv som en samhällslig resurs
- främja hållbar utveckling genom publikarbete, vård av kulturarvet och ändrade verksamhets-sätt
- aktivt delta i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera kulturarvets betydelse och utnyttja de möjligheter det öppnar

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Museiverket:

— Tjänster, material och forskningsinfrastruktur utvecklas så att de är tillgängliga, kundorienterade och så digitala som möjligt för att främja forskningen och öka kunskapen om och förståelsen för kulturarvet. Målet stöds av den omfattande projekthelheten ”Toimitiloista työn muutokseen ja digitaalisuuteen”, som inleddes 2022. Projekthelheten genomförs åren 2022—2025.

— De nya tjänsterna och samarbetet med aktörerna stärker kulturbranschens betydelse inom samhällsekonomin och förbättrar arbetsvillkoren inom branschen. Planeringen och genomförandet av Nationalmuseets utvidgning och nya verksamhetsmodell fortsätter.

— Museiverket handhar det mångsidiga kulturarvet som en samhällslig resurs genom att erbjuda information och kunskaper för att utveckla och skydda kulturarvet. Museiverket deltar i beredningen av åtgärder som genomförandet av Kulturarvsstrategin och reformen av lagen om fornminnen föranleder.

Nyckeltal för resultatet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål/uppskattning	2023 mål/uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Antal studerade objekt i tjänsten Finna, st.	947 311	1 939 477	700 000	1 500 000
Åtkomst till elektroniskt katalogiserade objekt i tjänsten Finna, st.	266 255	310 846	310 000	345 000
Totalt antal besökare i museer och slott	495 486	421 845	600 000	600 000
Funktionell effektivitet				
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	3,15	3,13	2,16	2,16
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slottsbesök, euro	5,78	6,08	3,9	3,9
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,83	3,79	3,79	3,8
Årsverken	274	275	275	299

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	29 044	27 487	27 425
Bruttoinkomster	6 718	3 500	3 500
Nettoutgifter	22 326	23 987	23 925
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 722		
— överförs till följande år	3 388		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av ett förslag till världsarvsobjekt som representerar Alvar Aaltos arkitektur	70
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-120

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet ”Toimitiloista työn muutokseen ja digitaalisuuteen”, som gäller arbete och digitalisering	-120
Besparing som gäller kontorslokaler	-48
Lönejusteringar	260
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-41
Resebesparing	-63
Sammanlagt	-62

2023 budget	23 925 000
2022 II tilläggsb.	194 000
2022 budget	23 987 000
2021 bokslut	22 992 000

05. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 581 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Tillgänglighetsbiblioteket Celia är ett sakkunnigcentrum för tillgänglig litteratur och publicering som stöder lika möjligheter för personer med läsnedsättning att läsa, lära sig och delta i samhället. Celia producerar och förmedlar litteratur i tillgängliga format, bl.a. ljudböcker och punktböcker, i samarbete med bibliotek och förläggare samt erbjuder rådgivning i fråga om tillgänglig publikation.

Celia producerar eller skaffar årligen ca 1 250 nya titlar inom skönlitteratur, facklitteratur och läromedel. Celia producerar i enlighet med de reviderade riktlinjerna för publicering läromedel som skolelever med läshinder och studerande på andra stadiet med läshinder behöver samt böcker som examensstuderande i högre utbildning med läshinder behöver enligt examenskraven.

Biblioteket förmedlar litteratur till kunderna över en miljon gånger per år i samarbete med de allmänna biblioteken, högskolebiblioteken och andra sammanslutningar. Servicen är avgiftsfri för kunden.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen ska Tillgänglighetsbiblioteket Celia

- utveckla webbtjänsterna
- främja tillgänglig publicering
- stärka tillgången till tjänster via servicepartner
- utveckla produkter och tjänster för barn och unga i samarbete med olika aktörer
- komplettera tillgänglig publicering med Celias bokutbud.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Tillgänglighetsbiblioteket Celia:

Nyckeltal för resultatet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål/uppskatt- ning	2023 mål/uppskatt- ning
Produktion och kvalitetsledning				
— Årlig bokanskaffning till Celias samling (produktion och anskaffningar)	1 359	1 466	1 250	1 250
— Rekommendationer för tillgänglig publicering, rådgivning och utbildning om tillgänglighet, antal	58	61	30	30
— Andelen aktiva barn och unga av barnen och ungdomarna i Celias register,%	18	17,6	18	20
— Antal leveranser av läroböcker	50 069	55 701	36 000	30 000
Funktionell effektivitet				
— Kunder som omfattas av tjänsterna	76 000	68 239	79 000	91 000
— Nätkundernas andel av alla enskilda kunder, %	83	82,5	88	89
— Webblånens andel av den totala låneverksam- heten, %	71	74	78	80
Hantering av mänskliga resurser				
— Årsverken	43,11	42,19	45	45
— Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,51	3,59	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 945	5 671	5 601
Bruttoinkomster	755	30	20
Nettoutgifter	5 190	5 641	5 581
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	677		
— överförs till följande år	997		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett temporärt tillägg	-75
Besparing som gäller kontorslokaler	-18
Lönejusteringar	50
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-11
Resebesparing	-6
Sammanlagt	-60

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	5 581 000
2022 II tilläggsb.	28 000
2022 budget	5 641 000
2021 bokslut	5 510 000

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 351 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till anskaffning av utrustning och anordningar
- 2) till betalning av understöd
- 3) till ett belopp av högst 260 000 euro för prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Nationella audiovisuella institutet (KAVI) förvarar och bevarar filmer och tv- och radioprogram, främjar det audiovisuella kulturarvet samt tryggar barnens utveckling och välfärd i mediemiljön.

KAVI skaffar till sina samlingar visningskopior och extra material inom den film- och videoproduktion som är föremål för den lagstadgade depositionsförpliktelsen, lagrar radio- och TV-programflöde digitalt enligt en plan som undervisnings- och kulturministeriet har godkänt, tar emot inhemska radio- och tv-program som kan betraktas som originalspelningar som lagstadgade depositioner samt övervakar utbudet av bildprogram och det arbete som utförs av klassificerare av bildprogram i enlighet med den offentliga tillsynsplanen. KAVI för register över leverantörer och klassificerare av bildprogram och för en offentlig förteckning över bildprogram. KAVI erbjuder utbildning, handledning och stödtjänster för klassificerare och leverantörer av bildprogram och underhåller och utvecklar klassificeringsprogramvaran.

Nationella audiovisuella institutets uppgift när det gäller att genomföra de samhällseliga effektmålen är:

- Möjligheterna att utnyttja det inhemska kulturarvet och tillgängligheten till det förbättras genom digitalisering av material och samlingar samt genom att institutets digitala innehåll görs tillgängligt för allmänheten via det nationella digitala bibliotekets kundgränssnitt Finna och via KAVI:s bild- och ljudterminaler för radio- och televisionarkivet.
- Utbudet inom filmkulturen och filmfostran görs mångsidigare och filmkulturen görs tillgängligare särskilt för skolor samt barn och unga.
- Kritisk mediekompetens och mediefostran främjas och genom att utbudet av bildprogram övervakas stöder man en för barn trygg mediemiljö.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Nationella audiovisuella institutet:

Nyckeltal för resultatet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål/ uppskatt- ning	2023 mål/ uppskatt- ning
Produktion och kvalitetsledning				
— Vård av samlingar/arkiverade filmer, antal	141 528	142 627	147 900	149 700
— Avgiftsbelagda tjänster/visningsverksamhet, antal besökare	22 929	17 713	56 000	56 000
— Digitalt lagrat programflöde i terabyte (radio- och televisionsarkivet) ¹⁾	663	722	778	836
— Antal utbildningar och föreläsningar i mediefostran, minst	22	41	29	29
— Antal övervakningsärenden som hänför sig till utbudet av bildprogram	42	142	54	54
Funktionell effektivitet				
— Samlings- och arkivverksamhet sammanlagt, euro/film	21,45	25,60	23,41	23,13
— Radio- och televisionsarkivet sammanlagt euro/ lagrat programflöde i terabyte	1 698	2 279	1 629	1 407
— Kostnader för klassificering av bildprogram, euro/program ²⁾	211	226	150	150
— Kostnader för övervakning av klassificerare, euro/program ³⁾	239	268	375	375
Hantering av mänskliga resurser				
— Årsverken	80	81	76	76
— Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,47	3,72	3,6	3,6

¹⁾ Kumulativt inflöde. I sifferuppgifterna har beaktats Yles gamla digitaliserade egenproducerade material som från 2014 och framåt överförs till KAVI.

²⁾ beställda klassificeringar

³⁾ Nya klassificeringar

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 706	8 016	8 014
Bruttoinkomster	755	815	663
Nettoutgifter	6 951	7 201	7 351
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	810		
— överförs till följande år	1 216		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-120
Digitalisering av MTV:s analoga videomaterial	-50
Ibrukttagande och upprätthållande av ärendehanteringssystemet	-45
Kostnader för flyttning, inredning och utrustning i fråga om nya lokaler	350
Besparing som gäller kontorslokaler	-32
Lönejusteringar	69
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-14
Resebesparing	-8
Sammanlagt	150

2023 budget	7 351 000
2022 II tilläggsb.	38 000
2022 budget	7 201 000
2021 bokslut	7 357 000

16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 307 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)
- 2) till betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner
- 3) till ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

I anslaget under punkt 3 ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

Förklaring: Den extra konstnärspensionen uppgår till 1 419,41 euro per månad 2022. Delpensionen är hälften av beloppet av den fulla pensionen. Den extra konstnärspensionen justeras kalenderårsvis i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2023 (2864).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering av pensionerna	1 354
Sammanlagt	1 354

2023 budget	21 307 000
2022 budget	19 953 000
2021 bokslut	18 572 084

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 264 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

Fullmakt

Museiverket bemyndigas att ingå ett hyresavtal om en tilläggsbyggnad till Nationalmuseet till den del den fullmakt som förnyats i budgeten för 2022 inte har använts.

Förklaring: I budgeten och tilläggsbudgeten för 2021 har Museiverket beviljats en fullmakt att ingå ett hyresavtal om en tilläggsbyggnad till Nationalmuseet. De totala utgifterna för avtalet uppgår till sammanlagt högst 133 miljoner euro åren 2025—2039. Den totala hyran för Nationalmuseet är 7,74 miljoner euro per år och det behov av tilläggsanslag som avtalet föranleder är 4,15 miljoner euro per år. Tidtabellen för tillbyggnadsprojektet senareläggs på grund av ett besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen i planläggningsskedet.

2023 budget	17 264 000
2022 budget	17 264 000
2021 bokslut	16 901 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt lagen om allmänna bibliotek(1492/2016) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) till betalning av statsunderstöd för databas- och materialtjänster som producerats för allmänna bibliotek och betalning av statsunderstöd för bibliotekens innehållsproduktion
- 3) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för de riksomfattande och de regionala utvecklingsuppgifterna	2 880 000
Understöd för bibliotekens innehållsproduktion, de allmänna bibliotekens särskilda uppgifter samt produktion av databas- och materialtjänster	900 000
Understöd till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur	220 000
Sammanlagt	4 000 000

Genom de allmänna bibliotekens verksamhet främjas befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Genom statsunderstöd stöds likvärdig verksamhet vid de allmänna biblioteken och regional utveckling av verksamheten. Syftet är att säkerställa att nätet av allmänna bibliotek fungerar och att trygga kvaliteten på verksamheten liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet

	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Bokanskaffning, st./ 1 000 invånare	278	280	285	288
Annan materialan- skaffning, st./ 1 000 invånare	29	24	25	25
Årsverken/ 1 000 invånare	0,7	0,7	0,7	0,7
Öppethållning, 1 000 timmar	1 554	1 993	1 995	1 998
Fysiska besök, st./ invånare	6,4	5,9	7	7,5
Besök på nätet, st./ invånare	9,1	9,6	10	10,5
Lån, st./invånare	12,8	13,9	15	16
Omkostnader, euro/ invånare	58	60	60	61

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-1 000
Indexjustering (3,8 %)	106
Sammanlagt	-894

2023 budget	4 000 000
2022 budget	4 894 000
2021 bokslut	5 811 442

31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 141 111 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar för scenkonst och museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning i anslutning till reformen av statsandel för scenkonst, högst 3 000 000 euro.

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 3 967 för scenkonst och högst 1 295 för museer.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 56 818 euro per årsverke för musik, 65 058 euro per årsverke för annan scenkonst och 82 861 euro per årsverke för museer.

Avsikten är det ska anvisas högst 156 årsverken för museernas regionala uppgifter. Avsikten är att för museernas nationella uppgifter bevilja en höjning efter prövning till ett belopp av högst 5 900 000 euro.

Ur anslaget riktas högst 3 000 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för utveckling av professionella aktörers verksamhet inom det fria fältet inom scenkonsten.

För de lagstadgade statsandelarna har det dessutom beviljats sammanlagt 12 697 000 euro under moment 29.80.52.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Statsandelar och statsunderstöd ur budgetmedel (mom. 29.80.31)	Statsandelar av penningspelsverksamhetens vinstmedel (mom. 29.80.52)	Sammanlagt
Statsandel för scenkonst	90 801 000	7 545 000	98 346 000
Statsandel för museer	47 310 000	5 152 000	52 462 000
För att delas ut av Centret för konstfrämjande i form av statsunderstöd för utveckling av verksamheten för yrkespersoner på det fria fältet inom scenkonsten	3 000 000	-	3 000 000
Sammanlagt	141 111 000	12 697 000	153 808 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalning av utgifter som föranleds av förvaltningen av programmet Kreativa Europa samt nationell motfinansiering (överföring till moment 29.01.02)	-295
Incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (återföring av en överföring från moment 32.20.40)	250
Indexjustering (3,8 %)	6 313
Kompensation med anledning av lägre intäktsföring av avkastningen av penningspelsverksamhet	-5 620
Upphörande av en överföring av engångsnatur (överföring från moment 29.01.02)	259
Resebesparing	-33
Sammanlagt	874

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	141 111 000
2022 budget	140 237 000
2021 bokslut	128 747 454

34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 94 387 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till ett belopp av högst 1 210 000 euro, på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av statsunderstöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme

3) till ett belopp av högst 400 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning

4) till ett belopp av högst 101 000 euro till betalning av utgifter som föranleds av utredningar och utveckling i anslutning till stärkandet av kunskapsunderlaget för den grundläggande konstundervisningen.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 658 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 179 400 timmar.

Anslaget under 4 punkten får användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke för tidsbundna uppgifter som föranleds av att kunskapsunderlaget för grundläggande konstundervisning stärks och utvecklas.

Förklaring: Det eurobelopp per enhet (exkl. moms) som använts vid dimensioneringen av anslaget för den grundläggande konstundervisningen är 87,33 euro/undervisningstimme.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,8 %)	3 604
Stärkande av kunskapsgrunden	11
Understöd enligt prövning	250
Sammanlagt	3 865

2023 budget	94 387 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	90 522 000
2021 bokslut	97 227 583

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2023 budget	252 000
2022 budget	252 000
2021 bokslut	262 684

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 648 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 11 000 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) till ett belopp av högst 15 648 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och av utgifter som föranleds av detta.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av skyddat material vid kulturarvsinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

2023 budget	26 648 000
2022 budget	26 648 000
2021 bokslut	26 648 000

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 18 790 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd för verksamheten vid Bulevardens Teaterförening rf

2) till främjande av principen om en procent i fråga om byggandet

3) till stödjande av barnkultur

4) till ersättning för Nationalgalleriets mervärdesskatteutgifter.

5) till projektet Europas kulturhuvudstad 2026

6) till planering av Arkitektur- och designmuseet samt till beredning och inledande av verksamheten

7) till etablering av utställningsarvodesmodellen och till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke för utgifter i samband med genomförandet av utställningsarvodesmodellen

8) till understöd för grundlig renovering av Åbo domkyrka

9) till Finlands nationaloperas och nationalbaletts lokalkostnader och andra kostnader som förändrats av ombyggnad.

Av anslaget har 9 000 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd till företag, sammanslutningar och aktörer inom kultur och kreativa branscher för utveckling och ibruktagnande av innovativa tjänster samt produktions- och verksamhetsmodeller (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resilensplanen samt för betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för tidsbundna administrations-, samordnings- och sakkunniguppgifter inom investeringsverksamhet.

Förklaring: Strukturstödet i anslutning till återhämtnings- och resilensplanen (RRF pelare 3) förverkligar målet för programmet för hållbar tillväxt i Finland att främja innovativ förnyelse, återhämtning och hållbar tillväxt som utnyttjar forskningsdata inom de branscher som drabbats hårdast av krisen, dvs. turismen, den kreativa ekonomin och evenemangsbranschen. Genom stödet stärks den kreativa ekonomin, förnyelsen av produkter och tjänster, digitaliseringens framskridande samt arbetsproduktiviteten. Målet är att det ska skapas 10 000 nya arbetstillfällen inom de kreativa branscherna och att de kreativa branschernas andel av BNP ska öka betydligt från nuvarande 3,5 procent fram till 2026.

Med strukturstödet stöds företag och sammanslutningar inom kulturbranschen och de kreativa branscherna samt andra aktörer inom konst och kultur så att de kan anpassa sig till konsekvenserna av coronapandemin och utveckla och ta i bruk innovativa tjänster som lämpar sig för förändrade och svårförutsebara förhållanden samt produktions- och verksamhetsmodeller för att stimulera branscherna och stärka den internationella konkurrenskraften. I fråga om kreativa innehåll distribueras och konsumeras en stor del via digitala plattformar och när kreativ kompetens används som tjänst har det ofta en anknytning till genomförandet av digitala koncept. Digitaliseringen förbättrar möjligheterna för aktörer inom kulturbranschen och de kreativa branscherna att konkurrera på den europeiska och globala marknaden. I villkoren för beviljande av stöd inkluderas i betydande grad kriterier som främjar digitalisering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verksamheten vid Bulevardens Teaterförening rf	290 000
Främjande av principen om en procent i fråga om byggandet	500 000
Allmänna understöd och projektunderstöd till barnkultur	1 000 000
Ersättning för Nationalgalleriets mervärdesskatteutgifter	300 000
Projektet Europas kulturhuvudstad 2026	1 600 000
Kostnader för planering av Arkitektur- och designmuseet samt till beredning och inledande av verksamheten	300 000
Etablering av modellen för utställningsarvode	1 000 000
Grundlig renovering av Åbo domkyrka	4 000 000
Lokalkostnader för Finlands nationalopera och nationalbalett samt kostnader för andra ombyggnader	800 000
Strukturstöd för förnyelse av kulturbranschen och de kreativa branscherna (RRF pelare 3)	9 000 000
Sammanlagt	18 790 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 99 procent och konsumtionsutgifterna en procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-3 185
Finlands Nationaloperas lokalprojekt (överföring från moment 29.80.53)	800
Grundlig renovering av Nationalteaterns lilla scen	-15 082
Grundlig renovering av Åbo domkyrka	4 000
Kompensation för minskade intäkter från penningspelsverksamheten	-14 774
Lokalkostnader för Nationalgalleriet och andra kostnader till följd av ombyggnad (överföring till moment 29.80.53)	-1 909
Nationaloperans och Nationalbalettens tillfälliga lokaler	-800
Projektet Europas kulturhuvudstad 2026	1 100
Stöd för förnyelse av kulturbranschen och de kreativa branscherna (RRF pelare 3)	-5 000
Sammanlagt	-34 850

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	18 790 000
2022 II tilläggsb.	-10 000
2022 I tilläggsb.	28 180 000
2022 budget	53 640 000
2021 bokslut	90 008 000

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 256 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och till betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961).

Enskilda stipendieperioder som avbryts eller fortsätter efter ett avbrott kan medföra ändringar i hur betalningsposterna av anslaget för de olika åren fördelas.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	13 606 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	550 000
Sammanlagt	17 256 000

År 2023 är konstnärsstipendiet 2 080,42 euro per månad. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendierna till författare och översättare utgör 10 procent av det belopp som under

det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	278
Sammanlagt	278
2023 budget	17 256 000
2022 II tilläggsb.	162 000
2022 budget	16 978 000
2021 bokslut	16 963 629

52. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 179 753 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till finansiering av verksamhet som främjar konst och kultur i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till i lagen om Centret för konstfrämjande (657/2012) avsedda stipendier och understöd som Centret för konstfrämjande, konstrådet och konstkommissionerna beviljar, för stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) till ett belopp av högst 960 000 euro samt till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 42 årsverken vid Centret för konstfrämjande i tidsbundna uppgifter som avser konstfrämjande och för de utgifter som detta orsakar
- 3) till anskaffning av konstverk till statens konstverkskommissions samling i enlighet med lagen om Nationalgalleriet (889/2013)
- 4) till omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har, kostnader som delegationen för upphovsrättsärenden har och kostnader för upphovsrättsutredningar
- 5) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt till betalning av understöd enligt 10 § i lagen om främjande av scenkonst (1082/2020) till verksamhetsenheter för scenkonst
- 6) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 18 § i lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) för bibliotek och statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken för regional utveckling och till annan utveckling av biblioteksväsendet samt till utgifter för anskaffning av kvalitetslitteratur och kulturtidskrifter med liten upplaga till allmänna bibliotek
- 7) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer enligt museilagen (314/2019) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt till annat stödjande av musei- och kulturarvsområdet
- 8) till Finlands filmstiftelse för manuskriptskrivande, produktion och distribution av film samt annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om statlig finansiering för främjande av film-

kulturen (1174/2018) samt för täckande av kostnaderna för Finlands filmstiftelses understödsverksamhet

9) till restaurering och renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)

10) till kostnader som föranleds av genomförande av de konventioner som gäller Unescos kulturarv

11) till statsunderstöd för driftskostnaderna till ett belopp av högst 38 197 000 euro för Finlands Nationalopera och Nationalbalett, ett belopp av högst 11 391 000 euro för Finlands Nationalteater och ett belopp av högst 13 165 000 euro för Nationalgalleriet

12) till betalning av löneutgifter och andra utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet samt till försöks- och forskningsprojekt kring kultur vid statens ämbetsverk

13) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid för genomförande av de internationella kulturarvskonventionerna.

De stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) som beviljas under punkt 2 samt anslaget under punkt 3 budgeteras enligt kontantprincipen. I fråga om de personer som avses i 2 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster. Anslaget under 2 punkten får även användas som självfinansieringsandel i EU-finansierade projekt och till betalning av utgifter för den, till den del det gäller avlönande av personal motsvarande högst 42 årsverken eller utgifter som föranleds av detta för Centret för konstfrämjandes tidsbundna uppgifter inom konstfrämjande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Kreativa arbeten och produktioner	66 954 000
Film	27 429 000
Scenkonst (musik, dans, teater och cirkus)	18 199 000
Litteratur	985 000
Visuell konst och arkitektur samt design	5 395 000
Produktion och spridning av kultur	14 946 000
2) Delaktighet och deltagande inom kulturen	28 364 000
Bibliotek och tillgång till information	6 882 000
Kulturtjänster och kulturverksamhet	21 482 000
3) Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	84 435 000
Museer och kulturarv	11 569 000
Kulturlokaler	5 390 000
Nationella kulturinstitut	64 598 000
Kulturfostran och kulturpolitisk forskning och utveckling	2 878 000
Sammanlagt	179 753 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 99 procent och konsumtionsutgifterna en procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Parlamentariskt överenskommen nivå	8 679
Stärkande av finansieringen för kultursektorn	4 700
Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-3 584
Upphörande av överföringen i anknytning till ibruktagandet av ett av incitamentssystem	-250
Ändring i de uppskattade intäkterna	14 284
Nivåförändring	-3 627
Sammanlagt	20 202

2023 budget	179 753 000
2022 budget	159 551 000
2021 bokslut	181 109 108

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)

Under momentet beviljas 26160000 euro.

Anslaget får användas till att bevilja understöd för lokalkostnader som orsakas konst- och kulturinstitutioner och samfund som verkar i statsägda lokaler.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till understöd för lokalkostnaderna för 14 nationellt betydelsefulla konst- och kulturinstitutioner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Nationaloperas lokalprojekt (överföring till moment 29.80.50)	-800
Lokalkostnader för Nationalgalleriet och andra kostnader till följd av ombyggnad (överföring från moment 29.80.50)	1 909
Utvidgning av Ateneums sanitetsutrymmen	90
Sammanlagt	1 199

2023 budget	26 160 000
2022 budget	24 961 000
2021 bokslut	23 181 622

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader som förädlas av genomförandet av den digitala kulturarvshelheten
- 2) till kostnader som förädlas av planerig digitalisering av centrala, prioriterade musei- och kulturarvsmaterial
- 3) till stödjande av museers innehållsproduktion
- 4) till upprätthållande och utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utvecklande av bibliote-

kens, arkivens och museernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket Europeana

5) till kostnader för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial

6) till kostnader som föränleds av statliga ämbetsverks och inrättnings digitalisering av kulturarvsmaterial och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial

7) avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 95 procent och konsumtionsutgifterna fem procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av material som ska långtidsförvaras, tjänsten Finna och digitalisering av kulturarvet	100
Sammanlagt	100

2023 budget	2 200 000
2022 budget	2 100 000
2021 bokslut	1 950 000

(58.) *Statlig finansiering för fondkapital som stöder kreativa branscher och kulturverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	7 500 000
-------------	-----------

72. *Utökning av Nationalgalleriets samling* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 739 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föränleds av Nationalgalleriets anskaffningar av konst.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-100

2023 budget	739 000
2022 budget	839 000
2021 bokslut	989 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 049 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för kostnader för reparationsarbeten på museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1.	Museiverket	1 150 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	2 899 000
Sammanlagt		4 049 000

I fråga om punkt 2 i dispositionsplanen får anslaget användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds av dem efter 2023 uppgår till sammanlagt högst 1 000 000 euro.

Förklaring: Av användningen av anslaget bedöms investeringsutgifterna utgöra 78 procent och konsumtionsutgifterna 22 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av besittningen av ångfartyget S/S Saimaa (överföring från moment 31.01.20)	150
Sammanlagt	150

2023 budget	4 049 000
2022 budget	3 899 000
2021 bokslut	12 347 000

89. Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kapital till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum. Ett villkor för användningen av anslaget är att staten har godkänt projektplanen för museet och beslutet om genomförande.

Förklaring: Anslaget utgör 2023 års andel av den finansiering som riktas till museistiftelsens kapital.

2023 budget	2 000 000
2022 II tilläggsb.	4 973 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2023 budget	40 000
2022 budget	40 000
2021 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Idrottsverksamhetens uppgift är att främja motion och idrott. Staten och kommunerna skapar förutsättningar för motions- och idrottsverksamheten. För ordnandet av motion och idrott ansvarar i huvudsak organisationer som främjar motion och idrott.

Målet för idrottspolitiken är att öka befolkningens fysiska aktivitet och en motionsinriktad livsstil, främja etisk tävlings- och elitidrott, öka delaktigheten samt förbättra jämställdheten mellan könen och likabehandlingen. Grunden för en rörlig livsstil skapas i familjen, inom småbarnspedagogiken, i skolan o och inom idrotthobbyerna. Åtgärderna för främjande motion och idrott riktar till alla skeden av livet genom att man utvecklar motions- och idrottsförhållandena, främjar organisationernas verksamhetskulturer, stöder idrottsföreningarnas och idrottsorganisationernas verksamhet samt stöder elitidrotten. I synnerhet de individuella och samhälleliga utmaningar som beror på fysisk inaktivitet och ska bemötas genom att det riksomfattande programmet I rörelse (Liikkuvat) genomförs. Ledningen av och styrsystemen inom verksamhetsområdet för motion och idrott baserar sig på principen om kunskapsbaserad ledning och en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av effekterna av de idrottspolitiska åtgärderna.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer för idrottspolitiken upp följande mål för de samhälleliga verkningarna:

- En livsstil som främjar motion och idrott, hälsa och välmående blir vanligare
- Motion och idrott ökar delaktigheten och samhörigheten
- Likvärdig och jämställd tillgång till idrott och motion
- Den etiska grunden för motion och elitidrott stärks
- Vår elitidrott är internationellt framgångsrik och nationellt uppskattad.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom motions- och idrottsverksamheten

Riksomfattande och lokala förhållanden som möjliggör idrott och motion utvecklas systematiskt. När det gäller stöd för byggande av idrottsanläggningar prioriteras i första hand byggande och renovering av högklassiga idrottsanläggningar för stora användargrupper.

Medborgarverksamheten inom motion och idrott är aktiv och engagerande. Lokal föreningsverksamhet och annan verksamhet som drivs av frivilligorganisationer inom motion och idrott samt motion med låg tröskel stöds. Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av kvaliteten på denna verksamhet stöds. Idrottsorganisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera större internationella idrottsevenemang och idrottsorganisationers internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stärks.

En motionsinriktad livsstil och utövande av motion ökar i olika ålders- och befolkningsgrupper. Riksomfattande program för främjande av idrott och motion, dvs. programmen I rörelse för främjande av en motionsinriktad livsstil i olika ålders- och befolkningsgrupper (Familjen i rörelse, Småbarnspedagogiken i rörelse, Skolan i rörelse, Studier i rörelse, Vuxna i rörelse och Äldre i rörelse) stöds. Sådana projekt för en motionsinriktad livsstil som stöder genomförandet av programmen I rörelse understöds. I synnerhet barns och ungas idkande av idrott och motion stöds. Jämställdheten mellan könen och likabehandlingen inom idrott och motion stärks.

Elitidrotten utvecklas för att förbättra de internationella framgångarna, det högklassiga kunnandet och idrottens status. Träningsförutsättningarna för talangfulla idrottare stöds, möjligheten att kombinera en idrottskarriär med studier utvecklas och uppkomsten av träningsmiljöer stöds. Ökat samarbete mellan olika grenar och grenförbundens möjligheter att främja framgångar inom elitidrotten inom den egna grenen stöds. Etiska åtgärder inom motion, idrott och elitidrott stärks genom understöd till verksamheten vid Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI).

Kunnandet inom och kunskapsbasen för branschen stärks och kunskapen utnyttjas effektivt i beslutsfattandet. Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds och utvecklas med avseende på det idrottspolitiska beslutsfattandets behov. Anskaffningen och utnyttjandet av information stärks vid beredningen av understöden inom branschen. Produktionen av information stöds för att utveckla byggandet av idrottsanläggningar och en samhällsplanering som främjar motion. Ett system för bedömning av konsekvenserna av statens idrottsråds idrottspolitik utvecklas.

Motion och idrott får en större roll vid beslutsfattandet inom de olika förvaltningsområdena. Man säkerställer att främjandet av motion och idrott beaktas i kommunernas strategier och idrottspolitiska åtgärder. Med hjälp av i synnerhet Samordningsorganet för idrottspolitiken verkställs skrivningarna i den idrottspolitiska redogörelsen och regeringsprogrammet i anslutning till det förvaltningsövergripande gemensamma arbetet för att främja fysisk aktivitet och motion. Statens idrottsråd bedömer verkningarna av de åtgärder för främjande av motion och idrott som vidtas vid de olika ministerierna.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2017 utfall	2021 utfall	2023 uppskattning
--	----------------	----------------	----------------------

Andel personer som motionerar eller idrottar i motions- och idrottsföreningar, %¹⁾

9—13-åringar			
— flickor	64	66	66
— pojkar	67	67	67
15-åringar			
— flickor	44	41	41
— pojkar	47	46	46
15—24-åringar			
— flickor	27	26	26
— pojkar	24	39	39

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2017 utfall	2021 utfall	2023 uppskattning
Andelen personer som motionerar eller idrottar regelbundet flera timmar per vecka, %²⁾			
20—54-åringar	30	31	31
— kvinnor	-	28	28
— män	-	34	34
55—74-åringar	15	18	18
— kvinnor	-	17	17
— män	-	18	18
Andelen personer som rör sig i enlighet med de nationella motionsrekommendationerna, %³⁾			
9-åringar			
— flickor	40	39	39
— pojkar	44	52	52
11-åringar			
— flickor	34	42	42
— pojkar	47	47	47
13-åringar			
— flickor	22	30	30
— pojkar	32	35	35
15-åringar			
— flickor	13	15	15
— pojkar	23	24	24
Vuxna (personer över 18 år)			
— män	39	40	40
— kvinnor	34	38	38
Medianresultatet av 20 meters löptestet i Move!-mätningarna för skolelever (min, sek)⁴⁾			
11-åringar			
— flickor	4 min 05 sek	3 min 44 sek	3 min 44 sek
— pojkar	4 min 40 sek	4 min 26 sek	4 min 26 sek
15-åringar			
— flickor	4 min 46 sek	4 min 12 sek	4 min 12 sek
— pojkar	6 min 00 sek	5 min 40 sek	5 min 40 sek

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2017 utfall	2021 utfall	2023 uppskattning
Genomsnitt i Cooper-testet bland rekryter som inleder beväringstjänsten (meter)⁵⁾	2 402	2 376	2 376

¹⁾ Resultaten för alla åldersklasser för 2017 är en sammanfattande bedömning av undersökningen Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2016 och av undersökningen om barns och ungas fritid 2015. Resultaten för 2021 grundar sig i fråga om 9—13-åringar och 15-åringar på undersökningen Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2018, på forskarnas kompletterande analys av materialet. Resultaten bland 15—24-åringar baserar sig på undersökningen om barns och ungas fritid från år 2018, på forskarnas kompletterande analys av materialet (andelen personer som deltar åtminstone varje vecka i motions- eller idrottsföreningsverksamhet).

²⁾ Resultaten för 2017 baserar sig på undersökningen Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service (ATH). Resultaten för 2020 baserar sig på undersökningen FinSote 2018.

³⁾ Uppgifterna för 2017 och 2021 grundar sig i fråga om 9—15-åringar på rapporten från undersökningen Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2018 (själuppskattad motionsaktivitet). Uppgifterna för 2017 grundar sig i fråga om vuxna på undersökningen FinTerveys 2017 (uppnående av rekommendationen för hälsomotion, 18+-åringar). Uppgifterna för 2021 grundar sig i fråga om vuxna på undersökningen FinSote 2020 (uppnående av rekommendationen för hälsomotion, 20+-åringar).

⁴⁾ Move!-resultaten för 2017 har korrigerats i en dataanalys som gjordes 2020.

⁵⁾ Försvarsmakten. Resultaten av konditionstest för män som inlett sin beväringstjänst.

50. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 115 404 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) samt till betalning av andra understöd för främjande av motion och idrott samt fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

2) till utgifter för försöks-, utvecklings-, utrednings- och programverksamhet

3) till ett belopp av högst 2 300 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare

4) till utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, etisk verksamhet och arbete mot dopning inom idrotten och elit-idrotten, testverksamhet och effektivisering av fostran mot dopning samt till finansiering av högskolors, forskningsinstituts och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och finansiering av informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

5) till ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till stiftelsen Suomen Urheilumuseosäätiö

6) till utgifter för statens idrottsråd

7) till ett belopp av högst 320 000 euro för pensioner enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)

8) till omkostnader för regionförvaltningen för motion och idrott

9) till projektet för totalrenovering och modernisering av Olympiastadion

10) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 18 årsverken

11) till ett belopp av högst 30 000 euro till betalning av Pro Idrott-utmärkelser

12) till ett belopp av högst 80 000 euro till Finlands Akademi för förvaltningskostnader i samband med utvärderingen av den idrottsvetenskapliga forskningen inklusive utgifter för tidsbundet avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Det maximala antalet studerandedagar för regionala idrottsutbildningscenter är 53 000. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Anslagen under punkterna 3 och 7 budgeteras enligt kontantprincipen.

Anslaget under punkt 7 får användas för beviljande av extra pension för idrottsutövare motsvarande högst 16 fulla pensioner.

I fråga om de personer som avses i 10 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Lika tillgång till motion och idrott</i> (stöd för byggande av idrottsanläggningar)	30 197 000
<i>Deltagande i motion och idrott</i>	64 480 000
Medborgarverksamhet inom idrotten	45 000 000
Elitidrott	12 600 000
Stora motions- och idrottsevenemang	2 000 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	4 650 000
Internationellt samarbete	230 000
<i>Främjande av idrott och motion för hela befolkningen</i>	6 240 000
<i>Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott</i>	14 487 000
<i>Idrottsutbildningscenter</i>	4 547 000
Regionala idrottsutbildningscenter (statsandel)	572 000
Riksomfattande idrottsutbildningscenter (statsandel)	3 675 000
Idrottsutbildningscentrens studiesedelunderstöd, understöd enligt prövning och kvalitets- och utvecklingsprojekt	300 000
Idrottsvetenskap och idrottsforskning	3 933 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	4 370 000
Den regionala förvaltningen av idrotten	500 000
Statens idrottsråd	480 000
Undervisnings- och kulturministeriet	657 000
Sammanlagt	115 404 000

Av anslaget under moment 29.90.52 anvisas sammanlagt 14 132 000 euro till statsandelarna till riksomfattande idrottsutbildningscenter.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 99 procent och konsumtionsutgifterna en procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Parlamentariskt överenskommen nivå	5 568
Stärkande av finansieringen för idrott och motion	3 100
Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-2 328
Ändring i de uppskattade intäkterna	9 275
Nivåförändring	-2 356
Sammanlagt	13 259

2023 budget	115 404 000
2022 budget	102 145 000
2021 bokslut	102 153 467

52. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 798 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998).

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens motions- och idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Det maximala antalet studerandedygn som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 279 900. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 666 000
Statsandelar till riksomfattande idrottsutbildningscenter	13 899 000
Sammanlagt	33 565 000

Det genomsnittliga pris per enhet, exklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 90,96 euro per studerandedygn och motsvarande genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, är 96,88 euro per studerandedygn.

För statsandelar till de riksomfattande idrottsutbildningscentren beviljas 3 675 000 euro under moment 29.90.50.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,8 %), utbildningscentren	682
Statsandel för kommunernas idrottsverksamhet (förändring i invånarantalet)	49
Resebesparing	-8
Nivåförändring	-13 262
Sammanlagt	-12 539

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	33 798 000
2022 II tilläggsb.	2 000 000
2022 I tilläggsb.	5 500 000
2022 budget	46 337 000
2021 bokslut	47 524 280

56. Främjande av idrott och elitidrott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av den idrottspolitiska redogörelsen (SRR 6/2018 rd).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pilotförsök med motionsprojekt för äldre	500 000
Effektiveringsunderstöd till idrottsgrenar, inkl. paraidrotten	700 000
Föreningsstöd	1 300 000
Idrottsakademier och träningscenter	2 000 000
Sammanlagt	4 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-200
Sammanlagt	-200

2023 budget	4 500 000
2022 budget	4 700 000
2021 bokslut	6 200 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitiken att främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta, att stödja de ungas fritids-

sysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, att främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorsövergripande samarbete. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

De ungdomspolitiska målhelheterna i det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik 2020—2023, som godkänts av statsrådet, är

- Unga har förutsättningar för en smidig vardag — utslagningen minskar.
- Unga har metoder och färdigheter för att delta och påverka.
- Unga litar på samhället — jämlikheten och säkerheten stärks

Dessutom innehåller programmet nationella mål för den europeiska och internationella verksamheten på ungdomsområdet samt riktlinjer och prioriteringar för stödjande av ungdomsarbetet och ungdomsverksamheten när det gäller godkännande av rätten till statsbidrag för kompetenscentrum på ungdomsområdet.

Mål för de samhälleliga effekterna

- De ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare.
- De ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet, samhörighet och tillgodoseendet av de ungas rättigheter stärks.
- De unga har lika tillgång till fritidsaktiviteter och verksamhet.
- De ungas livskompetens stärks.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet

- Det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik för 2020—2023 enligt ungdomslagen (1285/2016) verkställs och kompetenscentrumen på ungdomsområdet får målstyrning i utvecklingen av sektorn i enlighet med de gemensamt överenskomna uppgifterna.
- Riksomfattande programmet för ungdomsarbete och -politik bereds för 2024—2027
- Statsunderstödsprocesserna görs smidigare utifrån översynen av ungdomslagen och bedömningen av effekterna av statsunderstöden utvecklas som en del av projektet för utveckling och digitalisering av statsunderstöden.
- För att stärka de ungas övergripande välbefinnande och som stöd för det ungdomspolitiska beslutsfattandet utvecklas forskningen och informationsproduktionen på ungdomsområdet. Kännedomen om tjänsten Nuorisotilastot.fi ökas i syfte att förbättra rapporteringen av resultaten och kvalitetsbedömningen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken på lokal, regional och nationell nivå. Informationsunderlaget för tjänsten breddas.

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2020 utfall	2021 utfall	2023 uppskattning
10—29-åringar som hör till/är med i något organisationsarbete eller motsvarande (undersökningen om fritiden), %	53	53	54
15—29 -åringar som känner sig delaktiga i det finländska samhället (Ungdomsbarometern), %	83	83	83
15—29-åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (Ungdomsbarometern), %	90	90	90
Barn i grundskoleålder som inte har någon nära vän (undersökningen Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	9	9	9
15—29 -åringar som har låtit bli att inleda en hobbyverksamhet på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern), %	35	35	35
15—29 -åringar som har erfarit diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern), %	10	10	10
15—29-åringar som är optimistiska vad gäller sin egen framtid (Ungdomsbarometern), %	79	80	75
Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	43 700	31 200	30 000

50. Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 41 530 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsunderstöd enligt ungdomslagen (1285/2016) som beviljas till riksomfattande organisationer och kompetenscentrum på ungdomsområdet samt för verksamheten vid och byggandet av ungdomscentraler
- 2) till understöd och betalning av stipendier för ungdomsforskning, för att utarbeta utredningar som gäller ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna samt för utgifter för informations- och rådgivningsarbete för unga, för digitalt ungdomsarbete, för systemen för hörande av unga och ungas deltagande och för utveckling av dessa system
- 3) för att täcka de utgifter som föranleds av sammanslutningars och statsförvaltningens internationella samarbete på ungdomsområdet samt för att stödja EU-verksamhetsprogram och internationella verksamhetsprogram
- 4) till stöd för lokal fritidsverksamhet för barn och unga, ungdomsarbete och ungdomsverksamhet med tonvikt på idrott och kultur samt för miljöfostran för unga
- 5) till verkstadsverksamhet för unga genom riksomfattande stöd och för uppsökande ungdomsarbete, förebyggande av missbruk, socialt ungdomsarbete och annat stärkande av de ungas sociala identitet
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av statens ungdomsråd och dess sektioner, utvärderings- och understödskommissionen och samernas ungdomsråd samt för stärkande av den samiska ungdomskulturen
- 7) till genomförande, utvärdering och utveckling av det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik

8) till utgifter för den regionala ungdomsverksamheten och för att utveckla det regionala ungdomsarbetet, för drift och utveckling av tjänsten nuorisotilastot.fi samt för genomförande av regionförvaltningens och statens ämbetsverks tidsbundna projekt inom ungdomsarbetet

9) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sju årsverken.

I fråga om de personer som avses i 9 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Aktivt medborgarskap för unga</i>	
Riksomfattande organisationer på ungdomsområdet	18 600 000
Lagstadgade nationella kommittéer	700 000
<i>Stärkande av de ungas sociala identitet</i>	
Uppsökande ungdomsarbete	2 688 000
Övrigt stärkande av de ungas sociala identitet	800 000
<i>Ungas uppväxt- och levnadsvillkor, lokalt och regionalt ungdomsarbete</i>	
Uppväxt- och levnadsvillkor lokalt och regionalt	3 172 000
<i>Utveckling av ungdomsarbetet och ungdomspolitik</i>	
Försök, utveckling, forskning och internationellt samarbete	10 570 000
Ungdomscentraler	5 000 000
Sammanlagt	41 530 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 97 procent och konsumtionsutgifterna tre procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Parlamentariskt överenskommen nivå	2 005
Stärkande av finansieringen av ungdomsarbetet	1 100
Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-838
Ändring i de uppskattade intäkterna	3 339
Nivåförändring	-848
Sammanlagt	4 758

2023 budget	41 530 000
2022 budget	36 772 000
2021 bokslut	36 308 241

51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 22 272 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stöd för verkstadsverksamhet för unga

2) till stöd för uppsökande ungdomsarbete samt till upprätthållande av systemet för begäran om kontakt inom det uppsökande ungdomsarbetet

3) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av EU:s Ungdomsgaranti

4) till stöd för ungdomsarbete och -verksamhet för att stärka östra Finlands livskraft.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Stödjande av verkstadsverksamheten för unga	16 000 000
Stödjande av uppsökande ungdomsarbete och genomförande av EU:s	
Ungdomsgaranti	5 272 000
Stödjande av ungdomsverksamhet	1 000 000
Sammanlagt	22 272 000

För stödjande av uppsökande ungdomsarbete anvisas det dessutom 2 688 000 euro under moment 29.91.50 och 4 140 000 euro under moment 29.91.52.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en utgift av engångsnatur	-160
Minskning av verkstadsverksamheten	-300
Statsandel för kommunernas ungdomsarbete (överföring till moment 29.91.52)	-7 748
Stödjande av ungdomsverksamhet	1 000
Upphörande av det uppsökande ungdomsarbetets tidsbundna tillägg	-9 592
Resebesparing	-11
Sammanlagt	-16 811

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	22 272 000
2022 budget	39 083 000
2021 bokslut	32 112 000

52. *Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende samt vissa understöd (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 13 480 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för att stödja kultur- och språkboverksamhet på enaresamiska, skoltsamiska och nordsamiska
- 2) för att främja ungas företagare-, ekonomi- och arbetslivskompetens
- 3) till betalning av statsandelar för kommunernas ungdomsarbete enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 4) för uppsökande ungdomsarbete och förebyggande av utslagning bland unga.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsarbete är 15,00 euro per invånare under 29 år.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samernas kultur- och språkboverksamhet	1 200 000
Främjande av ungas företag-, ekonomi- och arbetslivskompetens	450 000
Statsandel för kommunernas ungdomsväsande	7 690 000
Uppsökande ungdomsarbete och förebyggande av utslagning bland unga	4 140 000
Sammanlagt	13 480 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av utgifter av engångsnatur	-470
Statsandel för kommunernas ungdomsarbete (förändring i invånarantalet)	-58
Statsandel för kommunernas ungdomsarbete (överföring från moment 29.91.51)	7 748
Uppsökande ungdomsarbete och förebyggande av utslagning bland unga	4 140
Nivåförändring	-3 458
Sammanlagt	7 902

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	13 480 000
2022 II tilläggsb.	7 000 000
2022 budget	5 578 000
2021 bokslut	13 391 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde bygger upp Finland till ett land med förmåga att utvecklas — med ett hållbart livsmedelssystem och en hållbar naturresursekonomi som har förmåga att förnya sig samt ett innovativt system för geografisk information.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Finlands framtid påverkas i hög grad av Rysslands invasion av Ukraina, som hotar säkerheten och försörjningsberedskapen. Även många globala förändringsfaktorer, vars styrka och tempo vi egentligen inte kan inverka på, bidrar till helheten. Vi måste anpassa oss till följderna av dessa. Förutom hot kan även många nya möjligheter skönjas i dem. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har det identifierats sex förändringsfaktorer i verksamhetsmiljön som är oberoende av förvaltningsområde och som under det kommande årtiondet mest väntas ändra verksamhetsmiljön för den finska livsmedels- och naturresurssektorn. Förändringsfaktorerna är 1) klimatförändringen, 2) den snabba tekniska utvecklingen, 3) konkurrensen om de sinande naturresurserna, 4) omvälvningen i den globala ekonomin, 5) förändringen i värderingar och attityder samt 6) befolkningsstrukturen och urbaniseringen.

De grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde blir allt viktigare när det gäller att garantera livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten, ett konkurrenskraftigt inhemskt livsmedelssystem, försörjningsberedskapen och tillgången till rent vatten, att hålla djur- och växtsjukdomar under kontroll, att säkerställa en hållbar naturresursekonomi och konkurrenskraften för de näringar som baserar sig på den samt att utveckla landsbygdens livskraft. Dessa uppgifter har fortsättningsvis en framträdande roll i och med den utdragna covid-19-pandemin och Rysslands invasion av Ukraina.

Geografisk information av hög kvalitet samt analyseringen av den är av central betydelse vid utvecklingen av framtida tekniklösningar. Digitaliseringen och den kraftigt ökande betydelse som informationen har framhäver vikten av att främja sam användningen av tillförlitliga basregister, geografisk information och naturresursdata som en del av ministeriets verksamhetsområde. Geografisk information och information om fastigheter och lägenheter som är tillförlitlig och kan användas på bred basis möjliggör ny företagsverksamhet och säkrar ägarskap.

Finland är en ansvarsfull global aktör och engagerat i att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling. I takt med att den internationella konkurrensen ökar växer också förvaltningens bety-

delse då det gäller att avlägsna hinder för fri konkurrens och att möjliggöra bioekonomi, nya innovationer, affärsmodeller och metoder för värdeskapande. En möjliggörande förvaltning arbetar i nära samverkan med den privata sektorn och har förståelse för den allt snabbare utvecklingen och de utmaningar och möjligheter som denna medför. Det går att rikta de begränsade resurserna mer effektivt i syfte att uppnå ett optimalt ekonomiskt klimat och att genom samordning av hållbar utveckling och riskhantering skapa en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för en allt modernare och globalare bioekonomi. De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet och dess förvaltningsområde i nuläget svarar för utgör en naturlig grund för att genomföra nästa fas av bioekonomin och den cirkulära ekonomin.

Näringsarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är verksamheter som i stor utsträckning utnyttjar förnybara naturresurser. Bioekonomin, som på ett hållbart sätt utnyttjar förnybara naturresurser för att skapa näring, energi, olika produkter och tjänster, ger betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förhindra utarmningen av ekosystemen samt främja den biologiska mångfalden. Framgången för ministeriets ansvarsområde är beroende av framstående och mångsidig kompetens och raskt utnyttjande av innovationer för en hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningen inom förvaltningsområdet är föregripande och producerar fakta, kompetens och innovationer till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringsarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt upp de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som nämns nedan. I motiveringen till kapitlet beskrivs de mål inom politiksektorn som stöder de samhälleliga effektmålen samt de nyckeltal som beskriver deras utveckling.

- Konkurrenskraften och försörjningsberedskapen hos det livsmedelssystem som bygger på hållbara principer förbättras
- En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ökar välfärden och ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor
- En diversifierad företagsverksamhet samt en blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalitet och samarbetsnätverk stärker samhället
- Geografisk information och information om fastigheter och lägenheter som är tillförlitlig och kan användas på bred basis möjliggör ny företagsverksamhet och säkrar ägarskap.

Mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser

- Verksamheten ger resultat och resurserna riktas effektivt så att de samhälleliga effekterna uppnås. Man ser till att uppgifterna och resurserna är i balans.

Jämställdhet mellan könen

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter att främja likabehandling samt att integrera regeringens jämställdhetsperspektiv i lagberedningen, i styrningen av verksamheten och ekonomin och i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Stödets inverkan på jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

På landsbygden är största delen av befolkningen i arbetsför ålder män, och i synnerhet i glesbygden är antalet män betydligt större än antalet kvinnor. Skillnaderna är störst bland unga vuxna. En av de saker man strävar efter i genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken och landsbygdsutvecklingen är att beakta olika befolkningsgruppers behov, även om stödordningarna eller grunderna för beviljande av stöd inte har gjorts upp ur ett jämställdhetsperspektiv. Till exempel när det gäller startstöd som beviljas unga jordbrukare följer man med könsfördelningen bland dem som inlett företagsverksamhet. I synnerhet i projekt som genomförs genom lokala aktionsgrupper inom Leader är målet i många fall att olika grupper, såsom unga, äldre, invandrare och arbetslösa, ska delta i utvecklingen av regionen. Detta ökar känslan av samhörighet, förebygger utslagning och stärker jämställdheten och jämlikheten. Inom Leader-modellen följer man exempelvis med könsfördelningen i det beslutande organet, det vill säga regeringen.

Hållbar utveckling

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomför målen för FN:s handlingsplan för hållbar utveckling Agenda 2030 som en del av sin strategi. Förvaltningsområdet främjar särskilt målet som gäller klimatneutralitet, genom att skapa hållbara lösningar för bioekonomi och cleantech.

Till exempel anvisas knappt 60 miljoner euro för finansiering av investeringar som förbättrar miljöns tillstånd och främjar den gröna omställningen och användningen av grön energi. Ett anslag på 275,6 miljoner euro avsätts för miljöersättningar och ekologisk produktion, ett anslag på 86 miljoner euro för ekosystemstöd (tidigare förgröningsstöd) och ett anslag på 30 miljoner euro för klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker (främjande av våtmarksodling). För främjande av naturresurs- och bioekonomi anvisas 15 miljoner euro. Genom anslaget genomförs bland annat den nationella bioekonomiska strategin samt markanvändningssektorns klimatpolitik inom jord- och skogsbruket. För främjande av värden av skogsnaturen anvisas 8 miljoner euro. Utvecklingen av vattenbaserade affärsverksamheter och återetableringen av vandrande och hotade fiskbestånd stöds med sammanlagt 6 miljoner euro. Ett anslag på 51 miljoner euro avsätts för att trygga en hållbar virkesproduktion.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
30.10.40 <i>Start- och investeringsbidrag till jordbruket</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	118,3 ¹⁾	127,0
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden</i> (förslagsanslag) — fullmakt att bevilja räntestödslån	250,0	250,0
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	109,03 ¹⁾	224,3
30.20.43 <i>Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	32,0 ¹⁾	1 115,0

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
30.40.44 <i>Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion</i> (förslagsanslag)		
— Fullmakt att bevilja understöd	60,2	54,5 ¹⁾
30.40.47 <i>Stöd för besogning av impedimentmark</i> (reservationsanslag 3 år)		
— Fullmakt att bevilja understöd	8,2	8,2

¹⁾ Dessutom kan en fullmakt som inte har använts föregående år användas.

Förvaltningsrådets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	146 856	150 488	140 773	-9 715	-6
01. Jord- och skogsbruks- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 410	23 931	24 544	613	3
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 565	81 283	79 195	-2 088	-3
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	10 943	8 943	1 943	-7 000	-78
(23.) Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 240	—	-1 240	-100
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	27 830	30 652	30 652	—	0
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	4 108	4 439	4 439	—	0
10. Utveckling av landsbygden	541 510	475 067	443 512	-31 555	-7
40. Start- och investerings- bidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	71 500	110 245	139 500	29 255	27
41. Räntestöd för näringsverk- samhet på landsbygden (förslagsanslag)	13 158	15 000	15 000	—	0
42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	31 300	28 500	21 800	-6 700	-24
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	65 000	65 000	74 000	9 000	14

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	5 326	5 566	5 356	-210	-4
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 843	1 843	1 843	—	0
54. Främjande av hästhushållning och hästsport med avkastningen av penningspelsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	39 892	39 892	39 192	-700	-2
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	4 105	4 105	3 805	-300	-7
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	15 800	2 300	4 000	1 700	74
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	293 586	202 616	139 016	-63 600	-31
20. Jordbruk och livsmedels-ekonomi	1 970 238	1 825 880	1 791 762	-34 118	-2
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	86 204	79 360	81 205	1 845	2
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	10 265	5 948	7 929	1 981	33
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	332 000	330 200	350 000	19 800	6
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	514 118	518 700	520 600	1 900	0
42. Klimatåtgärder som hänförs till torvmarker (reservationsanslag 3 år)	—	—	30 000	30 000	0
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	387 190	350 396	286 560	-63 836	-18
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	617 764	518 394	495 884	-22 510	-4
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	10 910	11 030	11 030	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	4 269	4 255	2 287	-1 968	-46
(48.) Utveckling av åkerstrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 000	700	—	-700	-100
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400	400	400	—	0
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	6 117	6 497	5 867	-630	-10
40. Naturresursekonomi	235 368	237 300	219 881	-17 419	-7
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 300	3 100	2 800	-300	-10
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	14 259	14 491	15 847	1 356	9
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	33 497	30 477	14 966	-15 511	-51
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 636	10 836	8 636	-2 200	-20
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	7 672	1 874	1 632	-242	-13
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	5 600	4 760	4 760	—	0
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	11 250	8 850	8 850	—	0
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	42 298	57 130	47 497	-9 633	-17
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	10 027	7 527	17 500	9 973	132
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	42 421	40 674	44 989	4 315	11
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	2 260	6 060	5 400	-660	-11

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 878	14 498	13 059	-1 439	-10
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	9 980	11 975	10 775	-1 200	-10
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132	1 132	1 132	—	0
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	29 158	23 916	22 038	-1 878	-8
64. Forststyrelsen	8 444	8 347	8 604	257	3
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	8 444	8 347	8 604	257	3
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	48 262	47 878	48 005	127	0
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 262	44 578	46 005	1 427	3
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 300	2 000	-1 300	-39
Sammanlagt	2 950 679	2 744 960	2 652 537	-92 423	-3
Totalt antal årsverken	4 528	4 479	4 477		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Lantmäteriverket och Livsmedelsverket med medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna inom förvaltningsområdet finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (Gårdsbrukets utvecklingsfond och Interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsbidrag, för vissa offentligt rättsliga uppgifter.

Under detta kapitel har utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt, Naturresursinstitutet, budgeterats. Forsknings- och sakkunniguppgifter inom förvaltningsområdet handhas också av Livsmedelsverket (kapitel 30.20) och Lantmäteriverket (kapitel 30.70).

Genom sin styrning säkerställer jord- och skogsbruksministeriet att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt inom de statsbidragsorganisationer som sköter offentligrättsliga uppgifter stöder de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som gäller ansvarsområdets samhälleliga effekter, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser.

När det gäller resultatet av verksamheten innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår verksamhet är kundorienterad, nätverksbetonad, ansvarstagande och proaktiv
- vår forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet stöder beslutsfattandet och närings- och konkurrenskraft på ett proaktivt sätt
- våra digitala lösningar och datalager är säkra, användbara, interoperabla och brett tillämpliga
- vi förutser risker, bereder oss för kriser och stärker resiliensen med avseende på störningar och krissituationer.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår personal är kompetent, uppskattad och mår bra
- våra resurser räcker till och är rätt fördelade.

Verkställighetsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken), för vilka anslagen inte budgeterats under denna huvudtitel. Uppgifter inom landsbygdsförvaltningen sköts förutom av statens regionförvaltning även i kommunerna.

Verkställighetsuppgifter som hänför sig till jordbruks- och landsbygdspolitiken, fiskeripolitiken, växtskyddet och vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Omkostnaderna för dem har budgeterats under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriet.

Kostnader för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt uppgift under omkostnadsmomentet för närings-, trafik- och miljöcentralerna (32.01.02) (inbegriper stödfunktioner)

Uppgift	Utfall 2020 mn euro	Utfall 2021 mn euro	Behov 2022 och 2023 mn euro
Utveckling av landsbygden	11,1	10,8	10,8
Jordbruk och livsmedelsekonomi	20,1	21,4	20,4
Naturresursekonomi	15,0	15,1	15,5
Sammanlagt	46,2	47,3	46,7

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter verkställighetsuppgifter i anslutning till EU:s jordbruks-, landsbygds-, växtskydds- och fiskeripolitik samt verkställighetsuppgifter i anslutning till vattenhushållningen. Det beräknas att ca 644 årsverken används för dessa 2023. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriet (moment 32.01.02). De uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och som gäller tillsynen över djurens hälsa och välfärd och över livsmedelssäkerheten

sköts inom regionförvaltningen av regionförvaltningsverken. Det beräknas att en personal motsvarande ca 66 årsverken sköter dessa uppgifter 2023. Regionförvaltningsverkens omkostnader har budgeterats under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01). Uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts också av Säkerhets- och kemikalieverket, vilket svarar för verkställigheten av lagstiftningen om växtskyddsmedel (under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.08), och Finlands miljöcentral, vilken svarar för uppgifter inom vattenhushållningen (resurser för miljöförvaltningen som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04), samt Tullen, som utför vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter och uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan (under finansministeriets huvudtitel, mom. 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 544 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnden för projektgodkännanden och till betalning av statsbidrag som hänför sig till internationell verksamhet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt för 2023 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen i kapitel 30.01. Målen stöder de samhälleliga effektmål som ställts upp i motiveringen till huvudtiteln.

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 prognos	2023 uppskattning
Antal årsverken för jord- och skogsbruksministeriet	277	284	273
— Omkostnadsmoment 30.01.01	249	249	241
— Övriga moment	28	35	32
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,2	5	5
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,66	3,7	3,7
Produktion och kvalitetsledning			
Regeringspropositioner (st.)	17	22	5
— Till riksdagen inom planerad sessionsperiod (%)	85	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 450	25 281	25 894
Bruttoinkomster	907	1 350	1 350
Nettoutgifter	21 543	23 931	24 544

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 592		
— överförs till följande år	11 459		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 24 444 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Organisering av uppgifter som gäller kommunikation kring livsmedelsfrågor (överföring till moment 30.20.47)			-82
Resurser för verkställande av klimatlagen (5 årsv.)			500
Överföring från moment 30.01.23			25
Lönejusteringar			391
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-106
Resebesparing			-115
Sammanlagt			613

2023 budget	24 544 000
2022 II tilläggsb.	217 000
2022 budget	23 931 000
2021 bokslut	23 410 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 79 195 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansieringsandelar inom samfinansierad verksamhet och samverkan
- 2) för sådana hus-, mark- och vattenbyggnadsarbeten samt för sådan ombyggnad av fiskodlingsanläggningar och forskningsstationer som hänförs till investeringsutgifter
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av forskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingsamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingsamarbete (382/1989), förutsett att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66.

7) till betalning av utgifter som föransleds av verksamheten inom kompetensnätverket för lantbruksföretag (AgriHubi) och till finansiering av verksamheten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelse av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen samt till lagar som har samband med den.

Naturresursinstitutet *ska* inom sitt verksamhetsområde

- 1) bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- 2) producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- 3) överföra kunskap och teknologi
- 4) framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter
- 5) föra de register som institutet behöver i sin verksamhet
- 6) sköta uppgifter som gäller att bevara de genetiska resursernas mångfald
- 7) främja internationellt samarbete
- 8) sköta övriga uppgifter som åligger institutet enligt lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag
- 9) sköta de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer särskilt.

Naturresursinstitutet stöder genom sin verksamhet *uppnåendet av de samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Naturresursinstitutet för 2023 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen i kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2021 bokslut		2022 uppskattning			2023 uppskattning			
	Kostn. ¹⁾	Intäkter ²⁾	Årsv.	Kostn. ¹⁾	Intäkter ²⁾	Årsv.	Kostn. ¹⁾	Intäkter ²⁾	Årsv.
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Forsknings- och kundrelationsprocessen	99 428	46 355	1 000	103 900	47 100	1 018	104 000	48 100	995
Myndighetsprocessen	25 265	6 432	249	27 300	7 500	262	27 300	7 500	255
Statistikprocessen	4 764	263	47	5 800	400	50	5 800	400	50
Sammanlagt	129 457	53 050	1 296	137 000	55 000	1 330	137 100	56 000	1 300

¹⁾ I kostnadskalkylen har de intäkter som hänför sig till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, ca 2,0—2,5 miljoner euro per år.

²⁾ Endast intäkter som direkt hänför sig till kärnverksamheten.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Genomslagskraft			
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	708	680	690
Förtroende- och anseendeindex			
— Medier (1—5)	3,55	-	3,50
— Företag (1—5)	3,55	-	3,50
— Medborgare (1—5)	3,36	-	-
— Beslutsfattare (1—5)	3,62	-	3,50
— Forskningspartner (1—5)	3,48	-	3,50
Funktionell effektivitet			
Totala kostnader för kärnfunktionerna, 1 000 €/totala årsv.	100	103	105
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsv.	1,1	1,0	1,1
Övriga vetenskapliga publikationer/forskarårsv.	0,1	0,2	0,2
Övriga publikationer/forskarårsv.	1,0	1,0	1,0
Produktion och kvalitetsledning			
Övriga vetenskapliga publikationer, st.	47	100	100
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten), st.	624	650	650
Offentliggöranden av statistik, st.	188	184	183
Antal besök i webbtjänsterna för Naturresursinstitutets statistik, 1 000 st.	847	860	850
Utlåtanden som lämnats, st.	351	250	250
Höranden i utskott	65	65	65
Felfrihet hos offentliggjord statistik	94	98	98
Mänskliga resurser			
Andel forskare som har avlagt doktorsexamen (%)	58	60	60
Arbetsstillfredsställelseindex	3,86	3,88	3,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	133 199	136 483	136 995
Bruttoinkomster	54 902	55 200	57 800
Nettoutgifter	78 297	81 283	79 195

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	16 107		
— överförts till följande år	17 375		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 57 800 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 37 700 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 8 500 000 euro, EU-jordbruksstöden 750 000 euro samt övriga inkomster 10 850 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	149	150	150
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	149	150	150
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	104	90	90
— andel av samkostnader	87	60	60
Kostnader sammanlagt	191	150	150
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-42	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	78	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 480	7 850	8 350
— övriga intäkter	3	-	-
Intäkter sammanlagt	7 483	7 850	8 350
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 080	3 950	4 250
— andel av samkostnader	2 507	2 600	2 700
Kostnader sammanlagt	6 587	6 550	6 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	896	1 300	1 400
Kostnadsmotsvarighet, %	114	120	120

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	22 457	23 200	24 400
— finansiering från EU	6 483	6 300	7 000
— annan finansiering utanför statsfinanserna	6 962	8 000	7 300
Intäkter sammanlagt	35 902	37 500	38 700
Totala kostnader för projekt	58 523	60 500	62 000
Självfinansieringsandel (intäkter – kostnader)	-22 621	-23 000	-23 300
Självfinansieringsandel, %	39	38	38

Av anslaget används ca 600 000 euro för vård av fiskbestånden i form av kontraktsodling och utplantering av ädelfisk.

Som inkomster beaktas andra inkomster än de inkomster av Naturresursinstitutets verksamhet som inflyter under moment 12.30.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 79 095 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fastställande av forskningsfinansiering	1 500
Finska ekologiska forskningsinstitutet (regeringsprogr. 2019)	200
Investeringar i forskning, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 000
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare	35
Lantbruksräkning 2020	-105
Rovdjursforskning (regeringsprogr. 2019)	100
SAIO-förordningens inverkan på framställningen av statistik	413
Studie kring utsläppsreduktion i anknytning till torvmarker, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 140
Tjänsteupphandling enligt genresursprogrammet (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	108
Uppföljning av lantbrukets miljöpåverkan, planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	500
Utvidgning av ISJR-material till ISJH-material	230
Vildsvinsforskning (GPS-märkning) (regeringsprogr. 2019)	-200
Överföring från moment 30.01.23	85
Besparing som gäller kontorslokaler	-177
Lönejusteringar	1 054
Omfördelning	-3 000
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-312
Resebesparing	-379
Sammanlagt	-2 088

2023 budget	79 195 000
2022 II tilläggsb.	906 000
2022 budget	81 283 000
2021 bokslut	79 565 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 943 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för kostnader och andra konsumtionsutgifter för undersökningar, utredningar och utvärderingar som beställs av ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde samt för beviljande av statsunderstöd i anslutning till forskning och utredningar
- 2) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har som inkomster beaktats de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas andelar i gemensamma forskningsprojekt samt forskningsfinansiering från EU.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att erhålla forskningsdata till stöd för beslutsfattande som gynnar de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med anslaget finansieras nationella finansieringsandelar av finländska projekt som hänför sig till EU:s forsknings- och utvecklingsprogram (Europeiska partnerskap inom Horisont Europa, Life). Andra statliga ämbetsverks och inrättningars finansieringsandelar till gemensamma forskningsprojekt som finansieras av detta anslag och som omfattas av jord- och skogsbruksministeriets helhetsansvar intäktsförs under detta moment. Anslaget inkluderar finansiering av forsknings- och innovationsprogrammet inom klimatpolitiken för markanvändningssektorn. EU-medfinansiering i forskningsprojekt intäktsförs under detta moment, varvid inkomsterna under momentet beräknas uppgå till ca 200 000 euro.

Av användningen av anslaget bedöms konsumtionsutgifterna utgöra ungefär 85 % och överföringsutgifterna ungefär 15 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forsknings- och innovationsprogrammet inom klimatpolitiken för markanvändningssektorn (-7 årsv.) (överföring till moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-7 000
Sammanlagt	-7 000
2023 budget	1 943 000
2022 budget	8 943 000
2021 bokslut	10 943 000

(23.) *Administrativa arrangemang* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 30.01.01	-25
Överföring till moment 30.01.05	-85
Överföring till moment 30.20.01	-83
Överföring till moment 30.70.01	-47
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	-500
Omfördelning	-500
Sammanlagt	-1 240

2022 II tilläggsb.	-1 240 000
2022 budget	1 240 000
2021 bokslut	1 000 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 652 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	30 652 000
2022 budget	30 652 000
2021 bokslut	27 830 279

66. *Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 439 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden. Av anslaget får högst 1 600 000 euro användas för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet och högst 250 000 euro för andra betalningar enligt prövning.

2023 budget	4 439 000
2022 budget	4 439 000
2021 bokslut	4 108 173

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Verksamhetsmiljö

Kriget i Ukraina förändrar verksamhetsmiljön

Rysslands invasion av Ukraina har i hög grad förändrat verksamhetsmiljön för jordbruket och livsmedelsekonomin och ytterligare ökat vikten av försörjningsberedskap och förberedande planering inför eventuella hot. Kriget har konsekvenser såväl i fråga om tillgången på insatsvaror och jordbruksprodukter som i fråga om deras priser. I synnerhet när det gäller bränslen, gödslingsmedel och råvarorna för dem samt foderkomponenter, såsom kompletteringsprotein, måste andelen finländska produkter ökas. Förutom att främja försörjningsberedskapen stöder det även målen för den gröna omställningen. I anknytning till detta har det som del av den gröna omställningen och försörjningsberedskapspaketet för jordbruket för åren 2022 och 2023 anvisats ett anslag för långsiktiga åtgärder med vilka beroendet av importinsatser kan minskas. Av anslaget föreslås 23,5 miljoner euro ingå i budgeten för 2023 (i momenten 30.10.40, 30.10.64 och 30.40.22), och 48 miljoner euro har budgeterats för år 2022. Utöver satsningar på produktionen är tillgången till kompetent arbetskraft och säkerställandet av tillräckligt med säsonganställd arbetskraft, i synnerhet inom trädgårdsbranschen, betydande faktorer i upprätthållandet av den finländska produktionen.

Tryggandet av fortsatt produktion förutsätter att produktionens lönsamhet förbättras i förhållande till nuläget. Inom ramen för försörjningsberedskapspaketet för jordbruket har det för år 2022 anvisats drygt 171 miljoner euro i syfte att underlätta det akuta läget och 7 miljoner euro för åtgärder på längre sikt. Intäkterna från marknaden i kombination med stöd av olika slag täcker endast en del av produktionskostnaderna. Långsiktig lönsamhet förutsätter att marknadsintäkternas andel av odlarnas totala intäkter är större än i nuläget.

Finland är Europas mest landsbygdsdominerade land

Största delen av Finlands areal är landsbygd. Ungefär en tredjedel av befolkningen bor stadigvarande på landsbygden. Uppföljningen av befolkningsutvecklingen baserar sig på den statistikförda folkmängd som beskriver permanent boende. Folkmängden avspeglar situationen den sista dagen i året och beaktar således inte människors mobilitet. På grund av den bristfälliga kunskapsbasen om multilokalitet tar samhällsplaneringen och servicestrukturerna samt diverse system inte tillräckligt väl hänsyn till den multilokalitet som följer av den ökade mobiliteten och utvecklingen mot alternativa sätt att arbeta. Detta är problematiskt med tanke på landsbygds- och skärgårdsområdena, eftersom den statistikförda folkmängden på landsbygden redan länge har minskat, trots att säsongbefolkningen under de senaste årtiondena har ökat kraftigt i synnerhet i glesbygden. Multilokalitet i arbetet har ökat betydligt och antas öka ytterligare. På landsbygden finns det säsongvis fortfarande över 1,1 miljoner fler människor än uppskattningarna utifrån den statistikförda folkmängden låter påskina.

Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i en allt mångsidigare företagsverksamhet och ett hållbart och mångsidigt utnyttjande av bioekonomin. Områdena är av central betydelse också när det gäller att finna lösningar på sådana utmaningar som till exempel bekämpningen av klimatförändringen innebär. Landsbygdsområdena ger goda förutsättningar att befästa den gröna om-

ställningen både med avseende på verksamhetsalternativ och resurser. Ett allt bättre utnyttjande av de möjligheter som företagandet och boendet ger förutsätter att man genom samarbete mellan de olika förvaltningsområdena säkerställer att landsbygden är tillgänglig och att de grundläggande strukturerna och tjänsterna fungerar. För att det ska vara möjligt att främja landsbygdens livskraft och trygga servicen behövs det inte bara stöd från samhällets sida utan även innovationer och nyföretagsamhet samt lokalt förankrad utveckling på eget initiativ.

Landsbygdsområdenas näringsstruktur varierar enligt landsbygdstyp och region. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen mångsidig och sysselsättningsmöjligheterna bättre än i glesbygden. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden. I glesbygden är näringsstrukturen mer ensidig och sårbar och sysselsättningsmöjligheterna sämre. Samtidigt har många företag på landsbygden brist på kvalificerad arbetskraft. Situationen för landsbygdsområdena är bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de framtida utmaningar som vårt land står inför. De äldres andel av befolkningen ökar i synnerhet i glesbygden. Den lägre inkomstnivån på landsbygden samt de långa avstånden och den glesa bebyggelsen försvårar bland annat upprätthållandet av servicen. Livskraftiga landsbygds- och skärgårdsområden är ett stöd för samhället när det gäller att klara allt mer mångfasetterade utmaningar, oavsett om dessa anknyter till förändringar i klimatet, oväntade pandemier eller hot mot säkerheten.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för vårt livsmedelssystem

Finlands livsmedelssystem baserar sig på den inhemska jordbruksproduktionen, vars betydelse ytterligare har accentuerats i samband med coronakrisen. Av de livsmedel som används är 80 % inhemska, men för att producera dem krävs många importinsatser (bl.a. kompletterande protein, olja, gödsel och växtskyddsmedel, maskiner och utrustning samt reservdelar till dessa). Jordbruk idkas fortfarande i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som med tanke på produktionsförhållandena relativt sett är fördelaktigast. Redan under flera årtiondens tid har antalet gårdsbruksenheter avtagit och deras storlek ökat. Produktionsmängderna och åkerarealen har hållits på en rätt stabil nivå.

När det gäller de centralaste produkterna motsvarar produktionsmängderna i det närmaste den inhemska konsumtionen, med undantag för produktionen av nöt- och fårkött samt råg och socker liksom produktionen av proteingrödor och oljevaxter. En betydande mängd av det kompletterande protein som behövs vid utfodringen av djur är man tvungen att importera, vilket är problematiskt med tanke på försörjningsberedskapen.

Inom jordbruket behövs satsningar på utveckling av strukturen och upprätthållande av lönsamheten

Strukturutvecklingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar och produktionen effektiviseras och koncentreras till större produktionsenheter, i viss mån också regionalt. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 20 hektar sedan år 2000 och var år 2021 ca 51 hektar (hos gårdar med ekologisk produktion nästan 67 hektar). På motsvarande sätt ökar också storleken på produktionsenheterna inom husdjursskötseln och ny teknik tas i bruk inom produktionen.

Bibehållandet av den relativa konkurrenskraften förutsätter att jordbrukets struktur- och produktionsutveckling är minst lika snabb som i de viktigaste konkurrentländerna. Strukturstöden har

central betydelse när det gäller att främja investeringar. En del gårdar ökar mängden annan företagsverksamhet som bedrivs på gårdarna, i stället för att öka jordbruksproduktionen eller specialisera sig, vilket syns i form av en ökning av den relativa andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är särskilt viktigt att uppmuntra unga jordbrukare att överta gårdsbruk. Tillräcklig lönsamhet och konkurrenskraft inom jordbruket samt förbättrande av konkurrenskraften är hörnstenar när det gäller att bevara den inhemska primärproduktionen. Detta garanterar också att matens ursprung kan spåras möjligast väl. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar. Investeringarna främjar en effektiv produktion, en hållbar användning av naturresurser, miljöns tillstånd och uppbromsningen av klimatförändringen samt anpassningen till den.

Det har blivit svårare än tidigare att förutse jordbrukets ekonomiska verksamhetsmiljö, eftersom priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. Kriget i Ukraina har försvagat förutsägbarheten ytterligare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än produkternas priser, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjursskötseln. Konsekvenserna av de dåliga väderförhållandena under de senaste vegetationsperioderna kommer att synas i gårdarnas ekonomi ännu under flera år.

I en osäker omvärld framhävs betydelsen av lantbruksföretagarnas och trädgårdsodlingsföretagarnas kompetens och samarbete. Genom att utveckla kompetensen kan lönsamheten inom jordbruket och trädgårdsodlingen förbättras på marknadsvillkor, bland annat genom att öka produktionen och avkastningen samt sänka kostnaderna och påverka priserna på insatsvaror (konkurrensetsättning, gemensam upphandling, hyrning eller leasing i stället för förvärv, bolagisering).

På grund av konkurrenssituationen är gårdarnas möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor emellertid begränsade. I och med coronaviruskrisen och kriget i Ukraina har dessutom nya, oförutsedda utmaningar kommit fram även med avseende på matproduktionen. Denna nya osäkerhet försvårar framförhållningen på livsmedelsmarknaden och förutsätter satsningar när det gäller att säkerställa fungerande produktions- och transportkedjor.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan på ett centralt sätt också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens omsättning är ungefär en tredjedel. Stödhelheten har byggts upp så att den är så balanserad som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna. I synnerhet genom EU:s direkta stöd är kan man påverka jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen (moment 30.20.41), kompensationsersättningarna (moment 30.20.44) och de nationella stöden för jordbruket och trädgårdsodlingen (moment 30.20.40).

De areal- och djurbaserade stöden och stödens EU-andelar åren 2020—2023 (mn euro)¹⁾

	2020 utfall	2021 uppskattning	2022 ²⁾ uppskattning	2023 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande (30.10.43)	65,6	73,7	74,0	74,0
— statens andel	38,0	42,7	42,9	42,2

De areal- och djurbaserade stöden och stödens EU-andelar åren 2020—2023 (mn euro)¹⁾

	2020 utfall	2021 uppskattning	2022 ²⁾ uppskattning	2023 uppskattning
— EU:s andel	27,6	31,0	31,1	31,8
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40) ²⁾	316,0	325,0	323,0	346,0
EU-inkomststöd (30.20.41) ²⁾	517,7	514,1	517,5	520,0
Miljöersättningar och ekologisk produktion (30.20.43) ³⁾	296,5	300,0	305,0	278,6
— statens andel	172,0	174,0	176,9	158,8
— EU:s andel	124,5	126,0	128,1	119,8
Kompensationsersättningar sammanlagt (30.20.2) ²⁾	541,3	540,0	540,0	495,9
— statens andel	493,5	351,8	375,0	418,9
— EU:s andel	47,8	188,2	165,0	77,0
Stöd för areal och djur sammanlagt	1 737,1	1 752,8	1 759,5	1 714,5
— statens andel	1 019,6	893,5	917,8	965,9
— EU:s andel	717,5	859,3	841,7	748,6
— EU:s andel, %	41	49	48	44

¹⁾ I tabellen anges stöd som gäller åren 2020—2023. Utbetalningen av stödet kan fördela sig mellan ingången av stödåret i fråga till utgången av juni följande år.

²⁾ År 2022 under momenten 30.10.44, 30.20.40 och 30.20.44 dessutom sammanlagt nästan 155 miljoner euro i nationella anslag som hänvisar sig till försörjningsberedskapspaketet och den gröna omställningen och under moment 30.20.41 nästa 7 miljoner euro i krisstöd.

³⁾ Återhämtningsmedel genom Ejflu (EU:s andel 100 %) ingår i moment 30.20.43 (73 miljoner euro år 2021 och drygt 43 miljoner euro år 2022).

Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

EU:s gemensamma jordbrukspolitik (GJP) planeras och genomförs som helheter enligt finansieringsperiod. I början av finansieringsperioden 2021—2027 inföll en två år lång övergångsperiod under vilken de åtgärder som hänförde sig till finansieringsperioden 2014—2020 förlängdes med den nya finansieringsperiodens medel. De åtgärder som ingår i Finlands nya GJP-plan 2023—2027 tas i bruk från och med början av år 2023.

Förslaget till GJP-plan för Finland åren 2023—2027 består av direkta stöd och sektorspecifika åtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt utvecklingsåtgärder som hänför sig till Fastlandsfinland och landskapet Åland. Finlands GJP-plan har som främsta mål att trygga en aktiv livsmedelsproduktion, bedriva jordbruk klimat- och miljöklokt och förbättra landsbygden livskraft. En stor del av de direkta stöden används i Finland för noggrant inriktade åtgärder, såsom produktionskopplade stöd, stöd till unga jordbrukare och nya ekosystem. Marknadsåtgärderna ska främja till exempel samarbetet mellan aktörerna inom primärproduktionen. Åtgärder för utveckling av landsbygden är bland annat miljöersättningar, ersättningar som hänför sig till ekologisk produktion, ersättningar för djurens välbefinnande, kompensationsersättningar, finansiering av investeringar, stöd för utvecklingsprojekt, företagsfinansiering och Leader-modellen. Även kompetensutveckling, innovationer och digitalisering hör till åtgärderna för utveckling av landsbygden.

Vid sitt sammanträde den 16 december 2021 godkände statsrådet jord- och skogsbruksministeriets förslag till GJP-plan för Finland. Planen lämnades till kommissionen den 22 december 2021.

Vid förhandlingarna med kommissionen nåddes i juli 2022 enighet om GJP-planens innehåll. Parallellt med den innehållsmässiga beredningen har Livsmedelsverket berett de ändringar i informationsystemen som genomförandet förutsätter. Den lagstiftning som krävs utfärdas genom regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen för år 2023.

Fördelning enligt moment av finansiering för utveckling av jordbruket och landsbygden åren 2023—2027 (1 000 euro):

Moment och rubrik	Åtgärder	Offentlig finansiering som står till förfogande			
		EU	Staten	Annan nationell	Sammanlagt
30.10.40: Start- och investeringsbidrag till jordbruket	startstöd till unga jordbrukare samt investeringar i jordbruket	225	298	-	523
30.10.43: Ersättningar för djurens välbefinnande	ersättningar för djurens välbefinnande	159	211	-	370
30.10.64: EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen	företags- och projektstöd (inkl. Leader) samt tekniskt bistånd	372	442	52	866
30.20.40: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (ingår ej i GJP-planen)	genomgående nationellt finansierade stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	-	1 751	-	1 751
30.20.41: EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd	EU-inkomststöd (direkta stöd)	2 613	-	-	2 613
30.20.43: Miljöersättningar, ekologisk logisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar	miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar	616	817	-	1 432
30.20.44: Kompensationsersättningar	kompensationsersättningar	385	2 133	-	2 518
Sammanlagt		4 370	5 652	52	10 073

Konkurrenskraft genom konsumentorientering, kompetens, innovationer och utnyttjande av evidensbaserad information

Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden allt mer på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelssystemet samt på utvecklandet av innovationer och på ett snabbt ibruktagande av dem. Till innovationerna hör bland annat nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktions sätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen, ökad export eller specialisering på till exempel ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor, som ger olika fördelar med tanke på välbefinnandet samt kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela livsmedelsbranschen sysselsätter cirka 340 000 personer i Finland, det vill säga 13 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har polariserats i Finland. Några stora företag har en stark roll i branschen, trots att 99 % av företagen i branschen, mätt enligt antalet anställda, hör till de små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 personer. Med tanke på livsmedelssystemet är det viktigt att branschen har tillräckligt många starka, innovativa, tillväxtorienterade och konkurrens-

kraftiga företag. Avsikten är att matsvinnet i livsmedelskedjan ska halveras före 2030. Det totala matsvinnet i livsmedelskedjan beräknas uppgå till 350—380 miljoner kilogram.

Konsumenternas val och kunskap om maten har stor inverkan på livsmedelssystemet och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välfärd och produktionskedjans miljöbelastning, såväl som utifrån sociala aspekter och sysselsättningsaspekter. Livsmedelssystemet har blivit mångsidigare och globalare, samtidigt som intresset för bland annat närproducerad och ekologisk mat har ökat. Matens ursprung, produktionssätt, klimatpåverkan, säkerhet och hur hälsosam den är intresserar konsumenterna. Genom information och matfostran är det möjligt att öka kunskapen om ett ansvarstagande och hållbart livsmedelssystem.

Globaliseringen av livsmedelsmarknaden medför nya utmaningar när det gäller att hantera riskerna inom livsmedelssystemet, såsom sjukdomar som sprider sig med livsmedel, levande djur eller animaliska produkter samt växter från länder med bristfälliga förhållanden med avseende på sjukdomar eller hygien eller med produktionsförhållanden som leder till att dessa risker inte kan hanteras fullt ut. De medvetna konsumenterna kräver ansvarstagande verksamhet inom handeln, industrin och primärproduktionen. De olika delarna av livsmedelssystemet är på många sätt kopplade till varandra, vilket medför att framgång för en part också inverkar på framgången för övriga parter. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken och bland annat genom att genomföra de åtgärder som avses i statsrådets redogörelse om livsmedelspolitik (Mat2030). I enlighet med regeringsprogrammet pågår en diskussion i forumet Gemensamt matbord, och dess mål är att skapa en gemensam bild av målsättningarna och en gemensam strategi för den framtida matkedjan.

Landsbygdsområdena erbjuder lösningar på utmaningar som är förknippade med miljöns tillstånd och klimatförändringen

Näringsutsläppen från jordbruket i marken och vattendragen har minskat tack vare åtgärder genom Ejflu, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor samt nya, preciserade produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Klimatförändringen, mängden och kvaliteten på naturresurserna, planläggningen och annan styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion inverkar i väsentlig grad också på utvecklingen inom livsmedelssystemet och i landsbygdsområdena. Att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till den kvarstår som en stor framtida utmaning. Detta förutsätter lösningar som inverkar på markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionsteknikerna. Syftet med det program för klimatvänlig mat som bereds i enlighet med regeringsprogrammet är att stödja samhällets omställning till ett klimatsmart livsmedelssystem. I ett klimatsmart livsmedelssystem beaktas alla aspekter av hållbarhet: social, ekonomisk, kulturell och ekologisk hållbarhet. Åtgärderna genom Ejflu främjar den finska regeringens målsättningar i fråga om ett koldioxidneutralt Finland år 2035.

I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren. Jord- och skogsbruksministeriet genomför för sin egen sektors del de åtgärder för främjande av biogas som skrivits in i regeringsprogrammet. Särskilda tyngdpunktsområden är främjande av den distribuerade biogasproduktionen samt återvinning av näringsämnen som en del av produktionshelheten för biogas. De globala kriserna kommer att försnabba och förstärka denna utveckling ytterligare.

Centrala mål för åtgärderna

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2023 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorerna för landsbygdsutveckling (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln. Anslagen för främjandet av dessa mål har budgeterats under momenten i kapitel 30.10 och 30.20.

Konkurrenskraften och försörjningsberedskapen hos det livsmedelssystem som bygger på hållbara principer förbättras

- Alla har tillräckligt med trygg och näringsrik mat
- Efterfrågan på och värdet av exporten av finländsk mat ökar
- Tillgången till insatsvaror tryggas och självförsörjningsgraden höjs och dessa faktorer håller fortsättningsvis hög standard och är säkra
- Det konsument- och marknadsorienterade livsmedelssystemet fungerar enligt lönsamma, rättvisa och hållbara principer
- Jordbrukets struktur utvecklas, produktiviteten förbättras och självförsörjningsgraden i fråga om livsmedel förblir på en hög nivå
- Djursjukdomar och växtskadegörare och samt risker som är förknippade med dem är under kontroll
- Djurens välfärd håller en hög nivå och den antimikrobiella resistensen är under kontroll.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2019	2020	2021	2022—2023 mål
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro) ¹⁾	4 349	4 642	4 693	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ²⁾	32 156	30 680	31 925	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro) ³⁾	1 716	1 739	1 791	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt (%) ⁴⁾	81	83	83	nuvarande nivå
— mjölkprodukter, sammanlagt % ⁴⁾	72	73	73	nuvarande nivå
— spannmål sammanlagt (%) ⁵⁾	143	117	92	ökar
— tomat (%) ⁶⁾	61	63	63	ökar
Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ⁷⁾	20 600	26 000	20 200	ökar
Gårdsbruksenheternas genomsnittliga storlek (ha) ⁸⁾	49	50	51	ökar
Gårdsbruksenheternas investeringar (mn euro) ⁹⁾	1 124	1 198	1 198	ökar
Skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet (ha) ¹⁰⁾	33 120	32 344	32 912	42 000
Den ekologiska produktionens volym				

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2019	2020	2021	2022—2023 mål
— mjölk (miljoner liter)	74,0	79,0	80,9	ökar
— nötkött (miljoner kg)	2,7	3,4	3,5	ökar
— hönsägg (miljoner kg)	5,2	5,2	5,3	ökar
— havre (miljoner kg)	76,3	83,4	58,2	ökar
— antal ekologiska djurgårdar (st.) ¹¹⁾	1 036	1 126	1 148	ökar
Mikro- och småföretag i livsmedelsbranschen ¹²⁾				
— antal (st.)	1 623	1 607	1 607	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	665	747	747	ökar

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutets lönsamhetsbokföring, FADN/kannattavuuskirjanpito. Inkluderar utöver försäljningsintäkterna även värdet på de produkter som använts för den egna mathållningen, foderanvändningen och vidareförädlingen samt lagerförändringar. Siffran för 2021 är en prognos.

²⁾ Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna, struktur- och bokslutsstatistik över företag. Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln med livsmedel. Siffran för 2020 är en förhandsuppgift och siffran för 2021 en uppskattning.

³⁾ Källa: Naturresursinstitutet. Statistik över utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel, med undantag av sockerkemiska produkter och stärkelsederivat.

⁴⁾ Källa: Kantar TNS Oy/Naturresursinstitutet

⁵⁾ Källa: Naturresursinstitutet/Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR: Spannmålsbalans per skördesäsong. Siffrorna omfattar alla spannmål och olika användningsändamål. Siffran för 2021 är en uppskattning.

⁶⁾ Källa: Naturresursinstitutet, näringsbalansen. Siffran för 2021 är en uppskattning.

⁷⁾ Källa: Naturresursinstitutets lönsamhetsbokföring, FADN/kannattavuuskirjanpito FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,84 personer per gård år 2020). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2021 är en prognos.

⁸⁾ Källa: Naturresursinstitutet

⁹⁾ Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna/Naturresursinstitutet. Siffran för 2020 är en förhandsuppgift och siffran för 2021 en uppskattning.

¹⁰⁾ Källa: Livsmedelsverket, Arealen i de miljövartal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet vilka finansieras genom programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

¹¹⁾ Källa: Livsmedelsverket/ekotillsyn (inbegriper också arealen under övergångsperioden).

¹²⁾ Källa: Statistikcentralen. Siffran för 2021 är en uppskattning.

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2019 i genomsnitt	2020 utfall	2021—2023 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	53,8	46,3	49,9	40,1	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha	7,6	4,0	4,6	3,8	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbrukssektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	6,6	6,5	6,6	6,6	<6,6

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2019 i genomsnitt	2020 utfall	2021—2023 mål
Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	8,2	8,3	8,3	8,8	<8,8
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år ⁴⁾	32,3	31,7	30,3	27,6	<27,6

¹⁾ Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten (Källa: Naturresursinstitutet, Agrikaattori).

²⁾ Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhanteringen och odlingsjorden samt koldioxidutsläpp från kalkning. Källa: Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2020. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.3.2022.

³⁾ Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändningen, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden. Källa: Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2020. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.3.2022.

⁴⁾ Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar — Finland's Informative Inventory Report, IIR 2021, mars 2021.

Livsmedlens och insatsvarornas kvalitet¹⁾

	2019	2020	2021	2022— 2023 mål
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)				
— antal epidemier	42	45	36	under 45
— antal insjuknade (st.)	708	990	1 056	under 1 000
Andelen husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	58	60	61	ökar
Andelen husdjursgårdar som uppfyller kraven med avseende på djurens välfärd av de gårdar där det utförts tillsyn genom stickprov (%)	70	73	76	fler än 80
Förekomst av allvarliga djursjukdomar (fall) ²⁾				
— djur som hålls av människor (st.)	0	0	8	avtar
— vilda djur (st.)	1	0	66	avtar
Förekomst av antimikrobiell resistens hos svin och broiler (%) ³⁾	21	20	20	avtar

Livsmedlens och insatsvarornas kvalitet¹⁾

	2019	2020	2021	2022— 2023 mål
Andelen objekt som uppfyller kraven inom utsädessektorn (%) ⁴⁾				
— objekt som kontrolleras regelbundet (%)	96	96	98	fler än 95
— objekt som kontrollerats på ett riktat sätt (%)	92	91	90	fler än 85
Antal förekomster av karantänskadegörare (st.) ⁵⁾	244	217	289	avtar

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket

²⁾ Djursjukdomar i kategori A och B enligt EU:s bestämmelser om djurhälsa samt övriga djursjukdomar som ska bekämpas, liksom sådana djursjukdomar i kategori C som inte förekommer i Finland officiellt.

³⁾ Procentuell andel E. coli-bakterier som var resistenta mot en eller flera av de i FINRES-Vet-programmet undersökta antibiotika, med avseende på de undersökta indikatorerna E. coli hos svin och broiler.

⁴⁾ Objekt som kontrolleras regelbundet och kontrollobjekt som väljs ut på ett riktat sätt.

⁵⁾ Karantänskadegörarna är växtsjukdomar och skadedjur som man försöker förhindra från att spridas till Finland. Alla karantänskadegörare förtecknas i växtskyddslagstiftningen, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2072 (bilaga II och bilaga III).

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ökar välfärden och ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor

— Självförsörjningsgraden och försörjningsberedskapen i fråga om vattentjänsterna, produktionen av biomassa och fiskeriet stärks

— Naturresursekonomins konkurrenskraftiga verksamhetsmiljö skapar ny affärsverksamhet och gör att förädlingsgraden och exporten ökar

— Användningen av naturens immateriella tillgångar och av välfärdstjänster med anknytning till naturen ökar

— De förnybara naturresursernas livskraft, den biologiska mångfalden och livsmiljöernas tillstånd förbättras, vilket skapar en grund för hållbarhet på alla plan

— En hållbar användning av förnybara naturresurser tryggas och riskhanteringen stärks

— Klimatförändringen bromsas genom att steg tas mot koldioxidneutralitet, materialeffektivitet och cirkulär ekonomi

— Vi anpassar oss till klimatförändringen och förbereder oss för de risker som den medför.

En diversifierad företagsverksamhet, blomstrande landsbygd, multilokalitet och nätverk stärker samhället

— Företagsstrukturen i landsbygdsområdena utvecklas och blir mer diversifierad och företagets konkurrenskraft förbättras

— Företagen har tillgång till kompetent arbetskraft, finansiering och samarbetsnätverk

— En verksamhetsstödande infrastruktur och högklassig service möjliggör välfärd, boende och näringsverksamhet på landsbygden och i skärgården samt stärker den regionala jämlikheten

— Den gemenskapsorienterade lokalt ledda utvecklingen och samarbetet mellan regionala och lokala aktörer stärks

— Regionerna utvecklas i partnerskap med aktörer på landsbygden, i skärgården och i städerna

— Vid beredningen av beslutsfattandet identifieras konsekvenserna för landsbygden och skärgården och dessa synliggörs.

Jämförelsetal för utveckling av landsbygden¹⁾

	2015	2017	2018	2019	2020
Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, % ²⁾	37,4	36,3	35,7	35,0	-
Sysselsättningsgrad sammanlagt ²⁾	64,3	66,8	68,4	68,3	-
— glesbygden	58,5	61,9	63,9	64,4	-
— kärnlandsbygden	63,3	66,1	67,6	67,4	-
— den stadsnära landsbygden	68,5	70,9	72,3	72,3	-
— städerna	64,3	66,7	68,3	68,2	-
Andel av befolkningen som bor stadigvarande i landsbygdsområden eller är sommargäster, %	37,2	36,8	36,5	36,2	35,7
Andel av befolkningen som bor i landsbygdsområden, %	29,7	29,0	28,7	28,4	28,2
Andel övernattningar i landsbygdsområden av alla övernattningar, %	33,2	32,3	32,5	31,9	40,5

¹⁾ Siffrorna i tabellen gäller Fastlandsfinland (Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer).

²⁾ Uppgifterna för 2020 är ännu inte tillgängliga.

Genomförande av landsbygdsprogrammet 2014—2022¹⁾

	2007—2013 utfall	2014—2020 ²⁾ utfall	2014—2021 ³⁾ utfall	2014—2022 ³⁾ mål
Investeringar inom jordbruket som beviljats stöd, st.	1 771	8 008	14 991	9 650
Nya jordbrukare som fått startstöd, st.	2 942	1 237	2 019	2 700
Företag som fått stöd, st	10 599	3 944	5 631	7 850
Nya arbetstillfällen	7 948	3 699	6 365	7 000
Deltagare i utbildningar, pers.	39 456	29 888	31 849	52 000

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket. Genomförandet av landsbygdsprogrammet för perioden 2014—2020 inleddes fullt ut 2016. Utfallet för finansieringsperioden 2014—2020 anges i fråga om avslutade projekt.

²⁾ Utfall 31.12.2020

³⁾ Innehåller också de mål för tilläggsmedlen från återhämtningsinstrumentet som ingår i landsbygdsprogrammet 2021—2022. Genomförandetiden för projekten går ut 2025.

Fonder utanför statsbudgeten

Gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får enligt lag 657/1966 användas bland annat för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklandet av dessa åtgärder, liksom för köp eller byte av jord- och vattenområden som behövs för ovan angivna ändamål Dessutom kan fondens medel användas för andra ändamål än de som nämns i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond enligt vad som bestäms särskilt genom lag.

Nyckeltal för gårdsbrukets utvecklingsfond 2021—2023 (miljoner euro)

	2021 bokslut	2022 uppskattning	2023 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	127,5	149,3	137,4
— egna inkomster ¹⁾	9,0	6,9	5,9
— belopp som överförs från föregående år	117,1	97,7	130,6
— övriga inkomster	1,4	1,0	1,0
— överföring från budgeten	-	43,7	-
UTGIFTER			
Strukturstöd	18,4	5,3	2,3
Övriga utgifter	9,2	10,3	10,5
LÅN			
Statliga lån	20,3	19,4	17,2
Statsborgen	113,6	128,0	123,0
— varav likviditetslån	36,7	38,0	24,0

¹⁾ Bl.a. amorteringar och räntor. Inkluderar även köpeskillingsfordringar och försäljning av gårdar.

Interventionsfonden för jordbruket

Alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter stabiliseras med hjälp av de marknads- och interventionsåtgärder som ingår i EU:s marknadssystem. Till interventionsverksamheten hör närmast lagring av produkter. För finansieringen av åtgärderna finns *interventionsfonden för jordbruket*, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur Europeiska garantifonden för jordbruket. De utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för täcks av en budgetöverföring till fonden från moment 30.20.60.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 139 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för startstöd till unga jordbrukare och unga näringsidkare i Fastlandsfinland och investeringsstöd till jordbruket, i enlighet med Finlands GJP-plan 2023—2027

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Ejflu för startstöd till unga jordbrukare och unga näringsidkare samt investeringsstöd till jordbruket, i enlighet med programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022

3) till betalning av EU-medfinansiering av investeringsstöd till jordbruket genom Ejflu med hjälp av återhämtningsinstrumentet

4) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (Kontroll av överensstämmelse) och 56 (Indrivning vid bris-

tande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter

5) till betalning av sådana investeringsstöd för biogas, gödselbehandling, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning som helt och hållet finansieras nationellt

6) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fyra år-sverken och till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2023 får det på basis av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 i Fastlandsfinland beviljas stöd för 127 000 000 euro.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket, lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag och skollagen samt av vissa lagar som har samband med dem.

Startstöden till unga jordbrukare och unga näringsidkare samt investeringsstöden till jordbruket utgör en del av Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland (GJP-planen). År 2023 fortsätter utbetalningarna dessutom i enlighet med reglerna för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (övergångsperioden 2021—2022). Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, minskar den ekonomiska risken i samband med etablering av jordbruk samt tryggas en fortsatt jordbruksproduktion. Investeringar stöds förutom med delfinansierade bidrag som beviljas under momentet dessutom med räntestöd (moment 30.10.41) samt med nationella bidrag och statsborgen som beviljas genom gårdsbrukets utvecklingsfond.

Den totala summan för bidrag som beviljas för genomförande av GJP-planen år 2023 beräknas uppgå till 127 000 000 euro. Av detta belopp beräknas startstöden uppgå till 10 000 000 euro och investeringsstöden till 117 000 000 euro. EU-medfinansieringen i GJP-planen är 43 procent. EU-medfinansieringen under programperioden 2014—2020 och under övergångsperioden 2021—2022 är 42 procent i fråga om Ejflu och 100 procent i fråga om finansiering till Ejflu genom återhämtningsinstrumentet.

De investeringsstöd för biogas, gödselbehandling, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning som helt och hållet finansieras nationellt utgör en del av försörjningsberedskapspaketet för jordbruket och den gröna omställningen.

Beräknad fördelning av anslagen under momentet 2023 (euro)

Sammanlagt, varav	139 500 000
— EU:s andel	50 432 000
— statens andel	68 268 000
— Ejflu genom återhämtningsinstrumentet (EU:s andel 100 %)	13 300 000
— investeringar som i sin helhet finansieras nationellt	7 500 000

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagd fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023 ¹⁾	81,9	2,6	-	-	84,5
— start- och investeringsstöd (EU:s andel 42 %)	68,6	-	-	-	68,6
— landsbygdsutveckling genom återhämtningsinstrumentet (EU:s andel 100 %) ¹⁾	13,3	2,6	-	-	15,9
Förbindelser år 2023 (GJP-planen, EU:s andel 43 %)	57,8	55,3	6,3	7,6	127,0
Utgifter sammanlagt	139,7	57,9	6,3	7,6	211,5

¹⁾ En del av utgifterna täcks av en post som överförs.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027 ¹⁾			Anslag
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgetprop.
Start- och investeringsstöd	224,890	298,110	523,000	57,800

¹⁾ De ekonomiska ramarna fastställs när kommissionen har godkänt Finlands GJP-plan.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra 99,7 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 0,3 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflu genom återhämtningsinstrumentet (NGEU)	-7 950
Investeringsstöd för avancerade tekniker för behandling av rötresten från biogasprocesser	7 500
Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	29 705
Sammanlagt	29 255

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	139 500 000
2022 II tilläggsb.	7 000 000
2022 budget	110 245 000
2021 bokslut	71 500 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), skoltlagen (253/1995), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och landsbygdsnäringenslagen (1295/1990).

Fullmakt

År 2023 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent av det återstående lånebeloppet och i fråga om lån som beviljats tidigare på motsvarande sätt högst fyra procent. För lån som under åren 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet, beroende på tidpunkten för beviljande av lånet. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2021 till sammanlagt ca 1,44 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2023 är 1,1 procent av räntestödslårens kapital.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)¹⁾

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Räntestödslån som beviljats före 2023	13,5	18,7	17,1	31,3	71,5	152,1
Räntestödslån som beviljas 2023	1,2	1,8	2,3	3,8	22,5	31,6
Utgifter sammanlagt	14,7	20,5	19,4	35,1	94,0	183,7

¹⁾ Åren 2024—2025 beräknas räntestödet utgöra 1,5 procent av räntestödslårens kapital och från och med år 2026 beräknas det utgöra 3 procent.

2023 budget	15 000 000
2022 budget	15 000 000
2021 bokslut	13 158 342

42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 21 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)

2) till betalning av avträdelsetöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsestödet främjades en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet var också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsestöd kunde fattas till utgången av 2018, varefter det inte längre har varit möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2023 betalas utgifter för de tre helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2007—2010, 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelsepensionerna år 2023

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av år 2023, uppskattning	Genomsnittlig ersättning år 2023, uppskattning
	Gårdsbruk-senheter	Avträdare		
Avträdelsepension			4 333	253
Avträdelsestöd 2007—2010	2 467	4 298	14	360
Avträdelsestöd 2011—2014	2 067	3 277	454	576
Avträdelsestöd 2015—2018	626	849	356	911
Sammanlagt	5 160	8 424	5 157	

Åren 2022 och 2023 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Avträdelsepensioner	16,26	14,30
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	0,23	0,10
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	7,09	4,67
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	5,20	4,87
Skötselkostnader ¹⁾	0,60	0,45
Sammanlagt²⁾	29,38	24,40

¹⁾ Grunderna för skötselkostnaderna för 2023 har ännu inte fastställts och beloppet av skötselkostnaderna utgår från den uppskattning som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt gjort.

²⁾ Under momentet står även anslag som överförs från föregående år till förfogande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-6 700
Sammanlagt	-6 700
2023 budget	21 800 000
2022 budget	28 500 000
2021 bokslut	31 300 000

43. *Ersättningar för djurens välbefinnande* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 74 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för ersättningar för djurens välbefinnande, i enlighet med Finlands GJP-plan 2023—2027 för Fastlandsfinland

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Ejflu för ersättningar för djurens välbefinnande i enlighet med programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (Kontroll av överensstämmelse) och 56 (Indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd som också inkluderar ett förslag till lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden.

Ersättningarna för djurens välbefinnande är en del av Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland (GJP-planen). Syftet med ersättningarna för djurens välbefinnande är att djurens välfärd ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artspecifik skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välfärd kan ingås i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfä. I förbindelser om djurens välfärd förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärderna i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. En förbindelse gäller 1 år, men den kan förlängas årligen. Målet är att så många av dem som bedriver husdjursproduktion förbinder sig till ersättningar för djurens välbefinnande enligt GJP-planen att 75 procent av de stödberättigade djurenheterna omfattas av åtgärderna för ersättning för djurens välbefinnande.

År 2023 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 74 000 000 euro, varav EU-medfinansieringen uppgår till 31 820 000 euro och den nationella medfinansieringen till 42 180 000 euro. EU-medfinansieringen i GJP-planen är 43 procent.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027 ¹⁾			Anslag
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgetprop.
Ersättningar för djurens välfärd	159,100	210,900	370,000	74,000

¹⁾ De ekonomiska ramarna fastställs när kommissionen har godkänt Finlands GJP-plan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	9 000
Sammanlagt	9 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	74 000 000
2022 budget	65 000 000
2021 bokslut	65 000 000

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringsarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 356 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster (431/2016) användas till betalning av statsbidrag som beviljas för rådgivning, till företag och andra sammanslutningar som bedriver riksomfattande rådgivning.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsbidraget garanteras regionalt och innehållsmässigt täckande yrkeskunnig rådgivning till skäligt pris. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. De statsbidragstagande rådgivningsorganisationernas effektivitet mäts bland annat i antalet kunder. Cirka hälften av lantbruks- och trädgårdsföretagen är kunder eller medlemmar i rådgivningsorganisationer.

Preliminära mål för användningen av statsbidraget när det gäller främjande av näringarna på landsbygden:

1. Genom rådgivning och kompetensutveckling skapas utgångspunkter för en konkurrenskraftig bioekonomi och jordbruksproduktion, så att försörjningsberedskapen och en lönsam och konkurrenskraftig företagsverksamhet kan tryggas. Samtidigt skapas förutsättningar för en förbättring av produktiviteten och produktionsstrukturen, en ökning av produktionen av proteingrödor samt en optimal och hållbar användning av insatsvaror, så att användningen av insatsvarorna är optimal också ur ekonomisk synvinkel.

2. Genom rådgivning och utveckling av rådgivningstjänsterna främjas miljövänligare produktionsmetoder. Klimatförändringen begränsas genom att steg tas mot koldioxidneutralitet, materi-

aleffektivitet och slutna kretslopp, vilket inverkar på markanvändningen, energiproduktionen och energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktions-teknikerna.

3. Genom rådgivning och metoder inom husdjursaveln samt genom utveckling av indikatorer och metoder främjas djurens och människans välbefinnande och säkerhet såväl som ansvars-medvetenheten inom livsmedelssystemet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ProAgria/klimatåtgärder inom jordbrukssektorn, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Puutarhaliitto — Trädgårdsförbundet/klimatåtgärder inom trädgårdssektorn, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
Suomen Hevostietokeskus ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-60
Sammanlagt	-210

2023 budget	5 356 000
2022 budget	5 566 000
2021 bokslut	5 326 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 843 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötsel-lagen (848/1990):

- 1) statsbidrag för byggande och underhåll av skyddsgården mot ren vid riksgränserna
- 2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till skyddsgården mot ren vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengården vid Finlands gräns mot Norge respektive Rysland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Byggande och underhåll av skyddsgården mot ren vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	987 000
Stödjande av rådgivningsarbete och försöksverksamhet inom renskötseln	856 000
Sammanlagt	1 843 000

2023 budget	1 843 000
2022 budget	1 843 000
2021 bokslut	1 843 000

54. *Främjande av hästhushållning och hästsport med avkastningen av penningspelsverksamhet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 39 192 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som avses i lotterilagen (1047/2001) och i den förordning av statsrådet (14/2017) som gäller användning av penningspelsbolagets avkastning för främjande av hästuppfödning och hästsport

2) till betalning av andra statsunderstöd för främjande av hästuppfödning och hästsport än sådana som baserar sig på penningspelsbolagets avkastning.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av Veikkaus Ab:s avkastning ska 4 procent användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.20. En andel som motsvarar inkomsterna används i form av understöd som beviljas efter prövning till att främja hästuppfödning och hästsport.

Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat kompensationen med anledning av lägre intäktsföring av avkastningen av penningspelsverksamhet med allmänna medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i inkomstposten för Veikkaus	1 880
Parlamentariskt överenskommen nivå	1 520
Överföring av verksamhet som finansieras med tippningsvinstmedel till verksamhet som finansieras med budgetmedel	-1 620
Nivåförändring	-2 480
Sammanlagt	-700
2023 budget	39 192 000
2022 budget	39 892 000
2021 bokslut	39 892 000

55. *Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 3 805 000 euro.

Anslaget får användas till stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft genom att erbjuda mångsidig hobby-, service- och tävlingsverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande, bland annat genom att grunda egna företag. Dessutom främjar 4H-verksamheten växelverkan mellan landsbygds- och stadsområden.

Tyngdpunkter för 4H-verksamheten ligger på att främja företagsamhet och företagande (bl.a. verksamhetsmodellen ”Tre steg till arbetslivet”), matfostran samt skogs- och naturfostran. År 2021 uppgick de löne- och företagarincomester som 4H-verksamheten möjliggjorde till sammanlagt cirka sju miljoner euro.

4H-organisationerna omfattar tillsammans cirka 215 föreningar som får statsbidrag och vilkas verksamhet omspannar cirka 90 procent av kommunerna i Finland. Föreningarna har cirka 46 000 medlemmar.

I resultatavtalet mellan jord- och skogsbruksministeriet och 4H-organisationerna kommer man närmare överens om vilka mål för 2023 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

4H-verksamheten, bortfall av tillägg av engångsnatur	-300
Fortsatt finansiering för främjande av 4H-verksamheten	500
Främjande av 4H-verksamheten	-500
Sammanlagt	-300

2023 budget	3 805 000
2022 budget	4 105 000
2021 bokslut	4 105 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av landsbygdspolitiska rådet enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sex årsvärken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981)

6) till betalning av stöd till bybutiker.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	750 000
Statsbidrag för byaverksamhet	1 100 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Landsbygdspolitiska rådet	75 000
Skärgårdsdelegationen	75 000
Stöd till bybutiker	2 000 000
Sammanlagt	4 000 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 80 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 20 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsbidrag för byaverksamhet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-300
Stöd till bybutiker	2 000
Sammanlagt	1 700

2023 budget	4 000 000
2022 budget	2 300 000
2021 bokslut	15 800 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 139 016 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för projekt med vilka Finlands GJP-plan 2023—2027 genomförs i Fastlandsfinland samt för det tekniska biståndet i anslutning till projekten, såväl som till betalning av förskott i motiverade fall
- 2) till betalning av helt nationellt finansierade stöd för energiinvesteringar till landsbygdsföretag som genomför Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland
- 3) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Ejflu för projekt i enlighet med programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022, samt till betalning av förskott i motiverade fall
- 4) till betalning av EU-medfinansiering av de utgifter som föranleds av projekt som finansieras genom Ejflu med hjälp av återhämtningsinstrumentet
- 5) till avlönande av sådan personal, motsvarande sammanlagt högst 250 årsverken, som behövs för genomförande av Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022, såväl som till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter
- 6) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (Kontroll av överensstämmelse) och 56 (Indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2023 får det på basis av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 för projekt i Fastlandsfinland beviljas stöd för 224 256 000 euro.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och om stödjande av landsbygdens utveckling under finansieringsperioden 2023—2027 samt till vissa lagar som har samband med dem.

De åtgärder i Fastlandsfinland som finansieras med medel under momentet och som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leader-verksamhet ingår i Finlands GJP-plan 2023—2027 (GJP-planen). Utöver det att GJP-planen börjar genomföras fortsätter år 2023 utbetalningarna dessutom i enlighet med reglerna för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (övergångsperiod 2021—2022).

Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Fullmakten och anslaget för tekniskt bistånd som är avsedda för genomförandet av momenten som hänför sig till GJP-planen, programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och övergångsperioden 2021—2022 (30.10.40, 30.10.43, 30.20.43 och 30.20.44) finns under detta moment. De årsverken som behövs för genomförandet motsvarar utöver det tekniska biståndet det maximala antalet anställda årligen inom projekt som hör till statsförvaltningens egna produktion.

År 2023 får det inom ramen för GJP-planen fattas beslut om beviljande som hänför sig Fastlandsfinland för 224 256 000 euro, varav 59 456 000 euro anvisas för åtgärder som anknyter till den lokala utvecklingen, 74 800 000 euro för andra åtgärder som finansieras under detta moment, 80 000 000 euro för tekniskt bistånd och 10 000 000 euro för landsbygdsföretags helt nationellt finansierade energiinvesteringar.

EU-medfinansieringen under programperioden 2014—2020 och under övergångsperioden 2021—2022 utgör 42 procent i fråga om Ejflu och 100 procent i fråga om finansiering till Ejflu genom återhämtningsinstrumentet. EU-medfinansieringen i GJP-planen är 43 procent för Ejflu:s del.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för 2023 (euro)

	Anslag
Sammanlagt, varav	139 016 000
— EU:s andel	55 482 100

Den beräknade fördelningen av anslagen för 2023 (euro)

	Anslag
— statens andel	64 933 900
— Ejflu genom återhämtningsinstrumentet (EU:s andel 100 %)	8 600 000
— landsbygdsföretags energiinvesteringar (helt nationella)	10 000 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023 ¹⁾	271,016	-	-	-	-	271,016
— programmet för landsbygdsutveckling (EU:s andel 42 %)	235,416	-	-	-	-	235,416
— landsbygdsutveckling genom återhämtningsinstrumentet (EU:s andel 100 %)	35,600	-	-	-	-	35,600
Förbindelser 2023	70,616	58,736	62,104	17,600	15,200	224,256
— GJP-planen (EU:s andel 43 %)	60,616	58,736	62,104	17,600	15,200	214,256
— landsbygdsföretags energiinvesteringar (helt nationella)	10,000	-	-	-	-	10,000
Sammanlagt	341,632	58,736	62,104	17,600	15,200	495,272

¹⁾ En del av utgifterna täcks av en post som överförs.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027 ¹⁾			Anslag	
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgetprop.	
GJP-planen sammanlagt	372,797	442,173	866,970 ²⁾	60,616	
— varav tekniskt bistånd	43,860	58,140	102,000	12,000	
— Landsbygdsföretags energiinvesteringar (helt nationella)	-	10,000	10,000	10,000	

¹⁾ De ekonomiska ramarna fastställs när kommissionen har godkänt Finlands GJP-plan.

²⁾ Inkluderar kommunernas andel 52 miljoner euro.

De poster som föränleds av återkrav antecknas under moment 12.30.99.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflu genom återhämtningsinstrumentet (NGEU)	-18 400
Landsbygdsföretagens energiinvesteringar (investeringar i biogas)	10 000
Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	-55 200
Sammanlagt	-63 600

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	139 016 000
2022 II tilläggsb.	10 000 000
2022 budget	202 616 000
2021 bokslut	293 586 000

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen för kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 81 205 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till ett belopp av högst 500 000 euro för omkostnaderna för livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå
- 2) till ett belopp av högst 800 000 euro för en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas
- 3) för utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 om inrättande av ett program för den inre marknaden
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av veterinärmedicinska skadenämndens verksamhet
- 6) till betalning av ersättningar som motsvarar kostnaderna för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002)
- 7) till betalning av ersättningar till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).
- 8) till betalning av utgifter som föranleds av renskadenämndens verksamhet.

I nettobudgeteringen beaktas den finansiering som på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 årligen beviljats för undersökningar avseende växtskadegörare.

Utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn enligt programmet för den inre marknaden och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen samt till lagar som har samband med den.

Livsmedelsverket har till *uppgift* att främja, övervaka och undersöka djurens hälsa och välfärd samt växtskyddet, liksom säkerheten hos och kvaliteten på livsmedlen och insatsvarorna inom jord- och skogsbruket. Verket ska genom myndighetsåtgärder främja exporten av livsmedel och insatsvaror inom jordbruket. Verket svarar för sådana åtgärder som följer Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa (uppgift som utbetalningsmyndighet). Livsmedelsverket svarar för utvecklingen och förvaltningen av informationssystemen inom sitt verksamhetsområde samt för styrningen av myndigheterna på regional och lokal nivå. Livsmedelsverket har också till uppgift att sköta andra sådana uppgifter som föreskrivs för ämbetsverket i lag och uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet förordnat ämbetsverket att sköta och som hör till dess ansvarsområde.

Livsmedelsverket stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln och den gemensamma förklaringsdelen för kapitlet 30.10 och 30.20.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Livsmedelsverket för 2023 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2019=100)	100,8	101	101,5
Produktivitetsindex (2019=100)	99,8	101	101,5

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelsverkets huvudfunktioner¹⁾

	2021 utfall			2022 uppskattning			2023 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbruket	15 438	425	125	18 212	568	126	18 570	568	126
Utveckling av landsbygden	7 535	1 556	67	8 816	1 638	68	8 206	1 638	67
Skogsbruk	576	5	6	520	9	6	539	9	5
Fiskerinäringen samt vilt- och renhushållningen	947	87	10	861	250	9	893	250	8
Livsmedelssäkerhet, varav									
— tillsyn	27 486	14 191	253	28 292	14 898	224	29 346	14 903	224
— laboratorietjänster och riskbedömning	9 732	466	117	10 583	389	115	11 075	389	114
Djurens hälsa och välfärd, varav									
— tillsyn	10 358	3 095	77	10 888	2 714	78	9 871	2 714	77
— laboratorietjänster och riskbedömning	12 796	945	143	12 235	1 131	126	13 020	1 131	126
Växtproduktion och växtskydd, varav									
— tillsyn	8 097	3 362	85	8 296	3 384	76	8 497	3 384	75
— laboratorietjänster och riskbedömning	4 222	1 224	51	4 207	1 214	49	4 361	1 214	48
Forskningsverksam- heten	1 186	569	10	1 470	626	15	1 524	626	14
FEAD, bistånd till dem som har det sämst ställt	4 283	4 090	5	125	125	2	120	120	1
ESF+ materiellt bistånd	-	-	-	170		2	170	-	4
Externa IT-tjänster	3 252	2 069	39	3 389	2 352	46	3 617	2 352	45
Livsmedelsmarknads- ombudsmannens byrå	935	64	10	598	4	6	698	4	6
Sammanlagt	106 843	32 148	998	108 662	29 302	948	110 507	29 302	940

¹⁾ Kostnaderna och intäkterna inbegriper inte genomfaktureringen av externa IT-experttjänster.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	113 294	108 662	110 507
Bruttoinkomster	31 911	29 302	29 302
Nettoutgifter	81 383	79 360	81 205

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	15 121		
— överförts till följande år	19 942 ¹⁾		

¹⁾ Av den post som överförts till 2022 har 9,7 miljoner euro bundits till bland annat produktivitetprojekt och verksamheten vid livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå.

Bruttoutgifterna uppgår till sammanlagt 110 507 000 euro. Bruttoinkomsterna är sammanlagt 29 302 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 950 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 24 396 000 euro samt de övriga inkomsterna 3 956 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	19 981	20 666	20 666
— övriga intäkter	64	-	-
Intäkter sammanlagt	20 045	20 666	20 666
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 333	15 475	15 475
— andel av samkostnader	8 210	5 191	5 191
Kostnader sammanlagt	23 543	20 666	20 666
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-3 498	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	85	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 816	3 730	3 730
— övriga intäkter	9	-	-
Intäkter sammanlagt	2 825	3 730	-3 730
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 888	3 198	3 198
— andel av samkostnader	654	1 532	1 532
Kostnader sammanlagt	3 542	4 730	4 730

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-717	-1 000	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	80	79	79
Prisstöd	436	1 000	800
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	92	100	96

För att livsmedelsmarknaden ska fungera bättre och praxis som strider mot god affärsed ska kunna förhindras föreskrivs det i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018) om livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå som finns i anslutning till Livsmedelsverket. Ombudsmannen är självständig och oberoende i sin verksamhet. För livsmedelsmarknadsombudsmannens byrås omkostnader reserveras högst 500 000 euro.

Livsmedelsverket är förvaltningsmyndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (fonden för dem som har det sämst ställt), vilken arbets- och näringsministeriet ansvarar för. När det gäller årsverkerna för genomförandet av det operativa program för bistånd till dem som har det sämst ställt som finansieras ur fonden används fondens tekniska bistånd och när det gäller anskaffning, distribution och lagring av livsmedel används finansieringen för själva programmet. Vid dimensioneringen av anslaget har andelen för tekniskt bistånd på 120 000 euro som hänförs till fonden för bistånd till dem som har det sämst ställt beaktats både i utgifterna och i inkomsterna, med anledning av administrationen och genomförandet av avslutandet av programperioden.

Livsmedelsverket är den instans som förmedlar materiellt stöd i form av basförnödenheter finansierade av medel ur Europeiska socialfonden+ (ESF+) till dem som har det sämst ställt, med arbets- och näringsministeriet som förvaltningsmyndighet. För verkställigheten av åtgärder som gäller materiellt stöd genom fondens medel använder Livsmedelsverket tekniskt bistånd. Med tekniskt bistånd täcks kostnaderna för upprättande och drift av betalkortssystemet. Behovet av anslag för löner som behövs för verkställigheten (uppskattningsvis 4 årsv.) täcks dels med tekniskt bistånd och dels med omkostnader (uppskattningsvis 170 000 euro). För det faktiska materiella stödet och förvaltningskostnaderna i samband med utdelningen till stödtagarna används Europeiska socialfondens programfinansiering under moment 32.30.64, där ett belopp på 5 331 000 euro har budgeterats. Detta har inte beaktats i Livsmedelsverkets bruttoinkomster eller bruttoutgifter.

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 800 000 euro.

Utgifter som hänför sig till växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd från programmet för den inre marknaden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Under momentet har beaktats nettobudgeteringen av den finansiering som årligen på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 beviljas för undersökningar avseende växtskadegörare.

Vid dimensioneringen av anslaget har 1 295 000 euro beaktats i både utgifterna och inkomsterna som beloppet för tekniskt bistånd inom ramen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (n+2), inkluderande den del som hänför sig till enheten för nätverkstjänster. Vid dimensioneringen av anslaget har likaså som inkomster och utgifter beaktats Livsmedelsverkets tekniska bistånd inom ramen för GJP-planen 2023—2027, vilket är ett belopp på 3 900 000 euro och vilket förutom för personalkostnader vid Livsmedelsverket även får användas för köpta tjänster (kostnader för informationssystem, utbildning och kommunikation). En noggrannare avgränsning av användningsändamålen finns i den fastställda dispositionsplanen för tekniskt bistånd.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och bestämmelser om ersättningsbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 81 155 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 50 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	2 500
Bekämpning av brottslighet inom livsmedelskedjan	375
Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-150
CAP27-projektet (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-6 950
CAP27-projektet (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	6 700
ESF + genomförande av materiellt bistånd, bortfall av tillägget för 2022	-170
ESF + genomförande av materiellt bistånd 2023	170
Finansieringen av genomförandet av EU:s växtskyddslagstiftning blir delvis nationell	300
Information, utbildning och beredskap som främjar bekämpningen av djursjukdomar samt utveckling av registren (regeringsprogr. 2019)	-250
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visseblåsare	225
Projektet för förnyande av teknologimiljöerna (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 403
Projektet för förnyandet av teknologimiljöerna (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-2 203
Projektet för modernisering av informationssystemet för gemensam djurtillsyn och tvärvillkor (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-495
Projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (SALLI) (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-1 418

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (SALLI) (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 418
Tillstånds-, godkännande- och anmälningspliktiga verksamheter och registreringar i fråga om aktörer på området för djurens hälsa och välfärd (ILMO) (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-1 059
Tillstånds-, godkännande- och anmälningspliktiga verksamheter och registreringar i fråga om aktörer på området för djurens hälsa och välfärd (ILMO) (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	456
Tillsyn över distansförsäljning	225
Uppgradering av Livsmedelsverkets system för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (SAMPO) (finansiering 2022) (överföring till moment 28.70.20)	-500
Uppgradering av Livsmedelsverkets system för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (SAMPO) (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.20)	1 000
Överföring från moment 30.01.23	83
Besparing som gäller kontorslokaler	-87
Lönejusteringar	942
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-270
Resebesparing	-400
Sammanlagt	1 845

2023 budget	81 205 000
2022 II tilläggsb.	5 647 000
2022 budget	79 360 000
2021 bokslut	86 204 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 929 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ersättningar som ska betalas med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)

2) till betalning av utgifter som föranleds av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), av djurskydd med stöd av djurskyddslagen (247/1996) och av ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till bekämpningen av djursjukdomar och till djurskyddet samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården

3) till betalning av ersättningar enligt växtskyddslagen (1110/2019)

4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare

5) till utgifter och ersättningar som anknyter till ovannämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen betalas ersättning för uppgifter som veterinärer sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

De avgifter som aktörerna betalar för de avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinärer utför med stöd lagen om djursjukdomar och lagen om animaliska biprodukter intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av växtskyddslagen (1110/2019) kan det till aktören betalas ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för kartlägnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

Av anslaget är statens andel 7 818 000 euro och EU:s andel 111 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar som betalas med stöd av veterinärvårdslagen	4 400 000
Utgifter för djurskydd och bekämpning av djursjukdomar	3 429 000
Bekämpning av växtskadegörare	100 000
Sammanlagt	7 929 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 80 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 20 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av EU-finansieringen av rabiesprogrammet	-19
Tillfälliga salmonellaersättningar	2 000
Sammanlagt	1 981

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	7 929 000
2022 budget	5 948 000
2021 bokslut	10 265 448

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 350 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2022 och tidigare år

3) till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till med stöd av ett beslut som har vunnit laga kraft men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Av anslaget har 4 000 000 euro reserverats för behovet av ändringar i stöden och stödnivåerna i anslutning till verkställandet av stöden, till följd av att efterfrågan på stöd är större än väntat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen och i fråga om punkt 3 enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen betalas med stöd av EU:s lagstiftning och inom de ramar som den ställer. Det nationella stödet har samordnats med de stödssystem som helt eller delvis finansieras av EU (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningarna, miljöersättningen och ersättningarna för djurens välbefinnande). Stödet tryggar för sin del jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsförutsättningar och produktionens lönsamhet samt bevarandet av landsbygdens livskraft. Stödssystemen omfattar nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd och vissa andra nationella stöd.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfähus hållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände. Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till exempel med stöd av ett lagakraftvunnet beslut i samband med en besvärprocess men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2021—2023 (mn euro)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	323,1	323,0	346,0
Nationellt stöd till södra Finland	17,2	17,2	17,2
Nordligt stöd	300,3	300,1	323,1
Övriga nationella stöd	5,6	5,7	5,7

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	19 800
Sammanlagt	19 800

2023 budget	350 000 000
2022 II tilläggsb.	22 000 000
2022 budget	330 200 000
2021 bokslut	332 000 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 520 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU 2021/2115 samt direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU 2020/2220, vilken gäller övergångsperioden 2021—2022

2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som styr marknaden för jordbruksprodukter och åtgärder som direkt hänför sig till produkterna samt andra åtgärder som möjliggörs av förordningen, såväl som till betalning av stöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220, vilken gäller övergångsperioden 2021—2022

3) till betalning av EU-krisstöd som baserar sig på andra författningar än de som nämns i 1 och 2 punkten

4) till betalning av stöd som beviljats 2022 och tidigare år

5) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöd och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöd.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd som också inkluderar ett förslag till lag om EU:s direktstöd till jordbrukare.

Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken. Med anslaget under momentet är det också möjligt att betala EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som beviljats år 2022 och tidigare år.

EU:s inkomststöden tryggar för sin del jordbruksproduktionens lönsamhet och det att andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik uppnås. De tidigare kraven med avseende på de direkta stöden, de så kallade tvärvillkoren, ersätts med en ny villkorlighetsordning omfattande grundläggande villkor som hänför sig till miljön, klimatet och folkhälsan samt djurens och växternas välfärd och hälsa. Det tidigare förgröningsstödet ersätts med ett nytt system, vars andel utgör 16,5 procent av EU:s inkomststöd. Som ett nytt system ska införas ett omfördelningsinriktat inkomststöd som främjar en mer balanserad fördelning av direktstöden till små och medelstora gårdsbruksheter.

Den andel av EU:s inkomststöd som går till unga jordbrukare utgör 2,5 procent av inkomststödet. Andelen stöd som är kopplat till produktionen utgör 19,6 procent av maximibeloppet av EU:s direktstöd.

Det EU-stöd för privat lagring som betalas av medlen under momentet beräknas ligga på samma nivå som 2022.

Under momentet är det möjligt att betala även sådana av Finlands åtaganden som föränleds av att stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127) betalas ut helt och hållet nationellt.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2023 enligt användningsändamål (euro)

EU-inkomststöd, varav	519 400 000
— Grundläggande inkomststöd	292 600 000
— Omfördelningsinriktat inkomststöd	26 000 000
— Stöd till miljösystem	86 000 000
— Inkomststöd till unga jordbrukare	13 100 000
— Kopplat inkomststöd	101 700 000
EU:s marknadsstöd (EU-stöd för privat lagring)	1 200 000
Sammanlagt	520 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	1 900
Sammanlagt	1 900

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	520 600 000
2022 II tilläggsb.	6 870 000
2022 budget	518 700 000
2021 bokslut	514 118 454

42. Klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt samt tillhörande kommunikation i anknytning till torvmarkers betydelse när det gäller att bekämpa klimatförändringen och anpassa sig till den

2) till finansiering av åtgärder och stöd i anknytning till torvmarker i syfte att begränsa klimatförändringen och underlätta anpassningen till den

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 20 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om konsumtionsutgifterna budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt samt tillhörande kommunikation som gäller våtmarker och våtmarksodling i anknötning till höjning av grundvattennivån på torvmarker samt till betalning av understöd i anslutning till dessa projekt. Anslaget kan också användas för att ta torvmarker ur jordbruksanvändning. Dessutom kan anslaget användas för att skapa en bättre värdekedja inom våtmarksodlingen. Genom verksamheten skapas en grund och verksamhetsmodell för konkreta åtgärder med vilka klimatutsläppen från torvmarkerna kan begränsas och en anpassning till klimatförändringen möjliggörs. Åtgärderna är en del av försörjningsberedskapspaketet för jordbruket och de insatser till förmån för våtmarker som ingår i den gröna omställningen.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till våtmarksodling (överföring från moment 30.40.22)	30 000
Sammanlagt	30 000

2023 budget 30 000 000

43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 286 560 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar i Fastlandsfinland, i enlighet med Finlands GJP-plan 2023—2027

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Ejflu för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022

3) till betalning av EU-medfinansiering av förbindelser och avtal om miljöersättningar som betalas genom Ejflu med hjälp av återhämtningsinstrumentet samt EU-medfinansiering av förbindelser om ekologisk produktion

4) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (Kontroll av överensstämmelse) och 56 (Indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2023 får med avseende på Fastlandsfinland helt nya förbindelser och avtal om miljöersättningar och förbindelser om ekologisk produktion ingås i enlighet med GJP-planen 2023—2027 så att de får föranleda utgifter på högst 1 115 000 000 euro som betalas av anslaget för år 2024 och de påföljande åren.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd som också inkluderar ett förslag till lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden.

Miljöersättningarna, ersättningarna för ekologisk produktion, ersättningarna för rådgivning och ersättningarna för icke-produktiva investeringar är en del av Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland (GJP-planen).

Miljöersättningarna delas in i miljöförbindelser och miljöavtal. En förbindelse gäller fem år. De åtgärder som hänför sig till miljöersättningarna har samordnats med systemen för direkta stöd, för att åtgärderna i systemen ska vara olika på det sätt som krävs. Allokeringen under den nya perioden är segmentspecifik, inte regional. En förbindelse om ekologisk produktion kan omfatta en gårdsbruksenhets växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse gäller fem år. Åtgärden bidrar till genomförandet av regeringsprogrammets program för ekologisk produktion och strategin Från jord till bord. Vid en åtgärd som hänför sig till rådgivning beviljas ersättning för den utförda rådgivningstjänsten till de rådgivare som godkänts. Som icke-produktiva investeringar stöds anläggning av våtmarker. Ett villkor för en icke-produktiv investering är att det efter investeringen ingås ett miljöavtal i enlighet med miljöersättningen, för att säkerställa att objektet sköts.

År 2023 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 286 560 000 euro, varav EU-medfinansieringen uppgår till 123 221 000 euro och den nationella medfinansieringen till 163 339 000 euro. EU-medfinansieringen i GJP-planen är 43 procent.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027 ¹⁾			Anslag
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgetprop.
Miljöersättningar	428,855	568,483	997,338	199,468
Ekologisk produktion	163,662	216,948	380,610	76,122
Rådgivning	17,136	22,716	39,852	7,970
Icke-produktiva investeringar	6,450	8,550	15,000	3,000
Sammanlagt	616,103	816,697	1 432,800	286,560

¹⁾ De ekonomiska ramarna fastställs när kommissionen har godkänt Finlands GJP-plan.

År 2023 får nya miljöförbindelser och miljöavtal som hänför sig till GJP-planen ingås så att de får föranleda utgifter på högst 810 000 000 euro som betalas av anslaget för år 2024 och de påföljande åren samt förbindelser som gäller ekologisk produktion så att de får föranleda utgifter på högst 305 000 000 euro som betalas av anslaget för år 2024 och de påföljande åren.

Utgifter på grund av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser och avtal som ingås 2023						
GJP-planen (EU:s andel 43%), varav	245,590	245,590	245,590	245,590	245,590	1 227,950
— miljöersättningar	199,468	199,468	199,468	199,468	199,468	997,340
— ekologisk produktion	46,122	46,122	46,122	46,122	46,122	230,610
Förbindelser och avtal som ingåtts före 2023 ¹⁾						
— ekologisk produktion (EU:s andel 42%)	30,000	30,000	13,000	3,000	-	76,000
Utgifter sammanlagt	275,590	275,590	258,590	248,590	245,590	1 303,950

¹⁾ Har anpassats till reglerna för GJP-planen

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflu genom återhämtningsinstrumentet (NGEU)	-43 206
Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	-20 630
Sammanlagt	-63 836

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	286 560 000
2022 budget	350 396 000
2021 bokslut	387 190 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 495 884 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för kompensationsersättningar i Fastlandsfinland i enlighet med Finlands GJP-plan 2023—2027 samt till betalning av kompensationsersättningar som ingår i Finlands GJP-plan och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Ejflu för kompensationsersättningar i enlighet med programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022 samt till betalning av den kompensationsersättning som ingår i programmet och som helt och hållet finansieras nationellt

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (Kontroll av överensstämmelse) och 56 (Indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd som också inkluderar ett förslag till lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden.

Kompensationsersättningarna är en del av Finlands GJP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland (GJP-planen). Syftet med kompensationsersättningarna är att trygga fortsatt jordbruksproduktion trots de ogynnsamma klimatförhållanden som följer av de nordliga breddgraderna och att genom att betala ersättning till jordbrukare som arbetar under sådana förhållanden förhindra att jordbruksmark överges och inte används för odling. Kompensationsersättningar kan betalas till gårdar som är belägna i ogynnsamma områden inom EU. Hela Finland betraktas som ett ogynnsamt område. Kompensationsersättningarnas husdjursförhöjningar betalas inte längre från och med 2023, och gårdens ersättningsberättigande jordbruksmark ska i hela landet vara minst 5 ha. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU-medfinansieringen i GJP-planen är 43 procent. Av anslaget betalas dessutom de kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2023 (euro)

Sammanlagt, varav	495 884 000
— EU:s andel	76 885 000
— statens andel	101 917 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	317 082 000

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027 ¹⁾			offentlig finansiering sammanlagt	Anslag 2023 budgetprop.
	EU	staten	helt nationell finansiering		
Kompensationsersättningar	384,423	509,584	1 617,053	2 511,059	495,884

¹⁾ De ekonomiska ramarna fastställs när kommissionen har godkänt Finlands GJP-plan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som följer av att en ny stödperiod inleds	-22 510
Sammanlagt	-22 510

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	495 884 000
2022 II tilläggsb.	119 000 000
2022 budget	518 394 000
2021 bokslut	617 764 000

46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 030 000 euro.

Anslaget får användas

1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014

2) för utgifter som föranleds av det program för främjande av produktion och saluföring av biodlingsprodukter som utarbetats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115

3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115

4) för utgifter inom systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 och för kompletterande åtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan

5) till betalning av stöd enligt punkterna 2—4 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 om övergångsperioden 2021—2022.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Mervärdsskatteutgifterna för kompletterande åtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan har budgeterats under moment 30.01.29.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter.

Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014.

I fråga om anslaget för främjande av produktion och saluföring av biodlingsprodukter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 uppgår EU-medfinansieringen till 50 procent.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, det vill säga till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

I fråga om anslaget för systemet med utdelning i skolan och de kompletterande åtgärder och informationsåtgärder som hänför sig till det och som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU-medfinansieringen till 100 procent.

Under momentet är det också möjligt att betala stöd enligt punkterna 2—4 i beslutdelen med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 som gäller övergångsperioden 2021—2022.

De mervärdesskatteutgifter som hänför sig till de kompletterande åtgärderna och informationsåtgärderna samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan, och som inte ersätts av EU, har beaktats under moment 30.01.29.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EU) nr 1144/2014	2 200 000	2 200 000
Främjande av produktion och saluföring av biodlingsprodukter, (EU) 2021/2115	400 000	200 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) 2021/2115 ¹⁾	4 000 000	4 000 000
Systemet med utdelning i skolan, (EU) nr 1308/2013	5 430 000	5 430 000
— varav systemet med utdelning i skolan	4 890 000	4 890 000
— varav kompletterande åtgärder och informationsåtgärder	540 000	540 000
Sammanlagt	12 030 000	11 830 000

¹⁾ En del av utgifterna täcks med en post som överförs

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 95 procent och konsumtionsutgifterna ungefär fem procent.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	11 030 000
2022 budget	11 030 000
2021 bokslut	10 910 000

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 287 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 680/2014) för understöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder inom livsmedelskedjan

2) för nationella och internationella åtgärder som främjar uppnåendet av målen i redogörelsen om livsmedelspolitik

3) för utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 14 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får även beviljas understöd till offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för finansiering av nationella eller internationella åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik. Med anslaget stöds också de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt utvecklingen av natuproduktbranschen. Dessutom stöds med anslaget utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer.

Med de medel som är avsedda för åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 45 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 55 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Livsmedelsattaché till ambassaden i Peking (överföring till moment 24.01.01)	-300
Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (överföring till moment 24.01.01)	-300
Organisering av uppgifter som gäller kommunikation kring livsmedelsfrågor (överföring från moment 30.01.01)	82
Pro Pakuri Finland ry:s projektverksamhet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Till Arbetseffektivitetsföreningen för fortsättning av projektet Ruoka Akatemia, bortfall av tillägg av engångsnatur	-150
Omfördelning	-1 200
Sammanlagt	-1 968

2023 budget	2 287 000
2022 budget	4 255 000
2021 bokslut	4 269 000

(48.) Utveckling av åkerstrukturen (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av åkerstrukturen (regeringsprogr. 2019), tidigareläggning av anslaget till 2021	1 000
Utveckling av åkerstrukturen (regeringsprogr. 2019)	2 000
Ågoregleringar för utveckling av åkerstrukturen (regeringsprogr. 2019) (överföring från moment 30.70.40)	1 300
Omfördelning	-5 000
Sammanlagt	-700
2022 II tilläggsb.	-700 000
2022 budget	700 000
2021 bokslut	1 000 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av en överföring till interventionsfonden för jordbruket
- 2) till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöras av utgifter för interventionslagringen, vars belopp inte kan uppskattas exakt på grund av risken för förväntade marknadsstörningar. Om dessa utgifter är större än budgetöverföringen täcks de med fondens eget kapital.

2023 budget	400 000
2022 budget	400 000
2021 bokslut	400 000

62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 867 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för uppsamling och bortskaffande av produktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 998/2017)
- 2) för statsunderstöd som beviljas riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) för statsbidrag som beviljas Helsingfors universitet för specialiseringspraktik för veterinärer

4) för statsbidrag som beviljas Tammerfors universitet för främjande av alternativa metoder som ersätter djurförsök.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Målet är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i förordningen om animaliska biprodukter (EU-förordning nr 1069/2009).

Avsikten är att statsunderstöd och statsbidrag beviljas djurskyddsorganisationer samt Helsingfors universitet för organisering av specialiseringspraktik och specialiseringsutbildning för veterinärer. Utöver det beviljas statsbidrag till Tammerfors universitet (FHAIVE, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök samt forskning och utbildning i anslutning till detta.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 080 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsbidrag till Helsingfors universitet	400 000
Statsbidrag till Tammerfors universitet, FHAIVE	300 000
Sammanlagt	5 867 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vildsvinsprojektet: förebyggande av spridning av svinpest, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Omfördelning	-530
Sammanlagt	-630

2023 budget	5 867 000
2022 budget	6 497 000
2021 bokslut	6 117 000

40. Naturresursekonomi

Förklaring:

Verksamhetsmiljö

Med naturresursekonomi avses hållbar och ansvarsfull användning av naturresurser som baserar sig på skogar, fisk, vilt och vatten. Samhällets funktioner och försörjningsberedskapen förutsätter välfungerande vattentjänster och en energi- och näringsproduktion som grundar sig på inhemska naturresurser.

De globala förändringsfaktorerna — klimatförändringen, den snabba tekniska utvecklingen, konkurrensen om de sinande naturresurserna, förändringen i värderingar och attityder samt det försämrade säkerhetspolitiska läget — förändrar naturresursektorns verksamhetsmiljö. Trots att man måste förbereda sig på följderna av förändringsfaktorerna, innebär de också nya möjligheter.

Till naturresursuppgifterna hör sådana uppgifter för tryggande av vattentjänsterna och dammsäkerheten som är viktiga med tanke på försörjningsberedskapen och samhällets säkerhet och som det under de föränderliga säkerhetsförhållandena är allt viktigare att sörja för.

Klimatuppvärmningen och förändringarna i väder- och vattenförhållandena påverkar direkt verksamhetsförutsättningarna för naturresursekonomin i och med att de förändrar riskerna, men de erbjuder också nya möjligheter om man lyckas anpassa sig till dem. Den snabba tekniska utvecklingen öppnar nya dimensioner inom de olika delarna av naturresursekonomens värdenätverk, särskilt vid övergången från en verksamhet som utgår från producent och biomassa till en konsument- och tjänsteinriktad naturresursekonomi. Mängden och exaktheten i fråga om naturresursdata kommer att öka avsevärt, och utnyttjandet av dessa data medför stora möjligheter för en utvidgning och internationalisering av naturresursektorn. Den globala konkurrensen om de sinande naturresurserna och den allt större efterfrågan på hållbart producerade råvaror utgör en stor möjlighet för naturresursekonomin. Finland har tack vare rikliga och hållbart förvaltade naturresurser samt högklassigt kunnande goda förutsättningar att bemöta den allt större efterfrågan.

Motstridiga mål kan minska användbarheten när det gäller naturresurserna och realiseringen av affärsmöjligheterna. Utanför Finlands gränser har man dålig kännedom om tillståndet hos Finlands naturresurser och förfarandena inom naturresursekonomin, vilket i samband med beredningen av internationella avtal eller EU-lagstiftning kan leda till beslut som är ofördelaktiga eller motstridiga med tanke på utvecklingen av Finlands naturresursekonomi.

Ansvarsområdet för naturresursekonomin omfattar skogsbruket, fiskerinäringen och vilthushållningen samt vattenhushållningen och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter, cirka 210 miljoner euro, har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal, motsvarande cirka 200 årsverken, som arbetar vid närings-, trafik- och miljöcentralerna med uppgifter inom naturresursekonomin och vid Finlands miljöcentral med vattenhushållningsuppgifter. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen avseende denna personal har beaktats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.02, samt under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04. Uppgifterna inom naturresursekonomin omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Mål som stöder förvaltningsområdets samhälleliga effektmål

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ökar välfärden och ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor

- Självförsörjningsgraden och försörjningsberedskapen i fråga om vattentjänsterna, produktionen av biomassa och fiskeriet stärks
- Naturresursekonomin konkurrenskraftiga verksamhetsmiljö skapar ny affärsverksamhet och gör att förädlingsgraden och exporten ökar
- Användningen av naturens immateriella tillgångar och av välfärdstjänster med anknytning till naturen ökar
- De förnybara naturresursernas livskraft, den biologiska mångfalden och livsmiljöernas tillstånd förbättras, vilket skapar en grund för hållbarhet på alla plan
- En hållbar användning av förnybara naturresurser tryggas och riskhanteringen stärks

— Klimatförändringen bromsas genom att steg tas mot koldioxidneutralitet, materialeffektivitet och cirkulär ekonomi

— Vi anpassar oss till klimatförändringen och förbereder oss för de risker som den medför.

Tillförlitlig geografisk information samt information om fastigheter och lägenheter som kan användas brett skapar ny företagsverksamhet och säkrar ägarskap:

— Geografisk information som hänför sig till livsmedel och förnybara naturresurser möjliggör effektiva processer och tjänster samt ny affärsverksamhet.

Nyckeltal

	2020 utfall	2021 uppskattning	2022 uppskattning	2023 mål
— Värdeökningen inom skogsbruket, miljoner euro	3 988	stiger	stiger	stiger
— Investeringsavkastningen från virkesproduktionen inom privatskogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	4,8	4,9	oförändrad	oförändrad
— Avverkningsuttaget för stamved, miljoner m ³	68,9	75,8	stiger	oförändrat
— Metso-åtgärder i privatägda skogar, ha	51 486	56 030	60 300	65 800
— Värdet av produktionen inom det kommersiella fisket, miljoner euro	46,5	45,0	oförändrat	stiger
— Värdet av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	84,7	80,0	oförändrat	stiger
— Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	721,1	690,0	oförändrad	stiger
— Värdet av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	stiger	stiger	stiger	stiger
— Antalet fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	stiger	stiger	oförändrat	oförändrat
— Invånarantal i områden med betydande översvämningsrisk	5 800	5 731	5 700	sjunker
— Strukturförändring inom ordnandet av vattentjänster, antal vattentjänstverk, st.	1 085	1 214	1 195	sjunker
— Värdet av viltfångsten, miljoner euro	84	stiger	oförändrat	oförändrat
— Antalet jakt dagar i fråga om småvilt, miljoner st.	3,5	oförändrat	oförändrat	oförändrat
— Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	9,9	9,5	oförändrat	sjunker

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och i andra motsvarande tillståndsbeslut förutsätter samt till betalning av överföringsutgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänför sig till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten bland andra tillståndspliktiga åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen. De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som beräknas inflyta år 2023 har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

Av användningen av anslaget bedöms konsumtionsutgifterna utgöra merparten och överföringsutgifternas andel bedöms vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning i inflödet av fiskerihushållningsavgifter	-300
Sammanlagt	-300

2023 budget	2 800 000
2022 budget	3 100 000
2021 bokslut	3 300 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 847 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvämningsrisker, till dammsäkerhet, till reglering av vattendrag, till utvecklande av nyttjandet och vården av vattendrag, av vattentjänster, av vattenhanteringen inom jord- och skogsbruket och av annan vattenhushållning, till anskaffning av observationsdata och till vatteninformationstjänsten, till bedömning av effekterna, till beredskap och riskhantering samt till statens skyldigheter med stöd av lag, tillståndsbeslut och avtal såväl som till sådant gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag samt till genomförandet inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde av den internationella strategin för vattensektorn i Finland

2) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd genom EU:s fonder

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 95 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn

4) för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag	3 100 000
Utveckling, planering och uppföljning av vattenhushållningen	5 247 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner samt andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragsamarbete som baserar sig på statsfördrag, finansiella andelar och medlemsavgifter	300 000
Sammanlagt	15 847 000

Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 87 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 8 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Jord- och skogsbruksministeriets andel av anslaget för avlönning av en koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-36
Programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens (RRF pelare 3)	-500
Utveckling av de IT-verktyg som behövs för att genomföra dricksvattendirektivet på nationell nivå	2 000
Åkermarkernas vattenhushållning och skydd mot översvämningar (regeringsprogr. 2019)	-200
Lönejusteringar	92
Sammanlagt	1 356

2023 budget	15 847 000
2022 II tilläggsb.	20 000
2022 budget	14 491 000
2021 bokslut	14 259 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 966 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, exportfrämjande projekt och kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, miljövård, den biologiska mångfalden samt begränsning av och anpassning till klimatförändringen, såväl som till betalning av understöd i anknytning till dessa

- 2) för förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser
- 3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 70 årsverken.

Av anslaget har 3 000 000 euro reserverats för klimatvänliga åtgärder inom markanvändningssektorn (RRF pelare 1) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser samt bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Med anslaget genomförs den nationella skogsstrategin, Finlands bioekonomiska strategi och klimatlagen i fråga om klimatplanen för markanvändningssektorn och den nationella planen för anpassning till klimatförändringen, vilka jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för.

Dessutom riktas anslag till en förbättring av interoperabiliteten hos datasystem och datalager som är förknippade med användning och skydd av förnybara naturresurser, till utvecklande av de elektroniska tjänsterna, till tryggnad av naturens mångfald, till avvärjande av risker som invasiva främmande arter medför, till skydd och hållbar användning av de genetiska resurserna samt till främjande av utnyttjandet av naturen för rekreation och turism. Med anslaget kan det även göras utredningar i syfte att förbättra naturresursernas tillstånd och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringen.

Som den andel som år 2022 tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för fisketillstånd för Tana älv har 13 500 euro beaktats under detta moment. På grund av laxbeståndens svaga status i Tana älv blev man tvungen att begränsa fisket sommaren 2021 och inrikta fisket på andra arter än lax. Den svaga statusen hos laxbestånden har bedömts kvarstå, vilket minskar tillståndsintäkterna även 2022. Inkomsterna från fisketillstånd beräknas minska till cirka 50 000 euro år 2022. Den inkomst som år 2023 beräknas inflyta från fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Genom klimatvänliga åtgärder inom markanvändningssektorn som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument utvecklas för skogsvård och skogsbehandling klimatvänliga metoder och metoder som tryggar den biologiska mångfalden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimatvänliga åtgärder inom markanvändningssektorn	3 000 000
Ett livskraftigt Finland: Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden	120 000
Verkställande av klimatlagen	1 000 000
Försöksprogrammet för återvinning av näringsämnen	6 000 000
Genomförande av den nationella skogsstrategin	1 900 000
Genomförande av Finlands bioekonomiska strategi	1 200 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Andra försöks- och utvecklingsprojekt inom naturresursekonomi och bioekonomi	796 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	760 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	190 000
Sammanlagt	14 966 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 60 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 40 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Askgödsling (överföring till moment 30.40.44) (regeringsprogr. 2019)	-200
Behov av tilläggsfinansiering för systemet med beskogning (överföring från moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	1 070
Forsknings- och innovationsprogrammet inom klimatpolitiken för markanvändningssektorn (7 årsv.) (överföring från moment 30.01.22) (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	7 000
Försöksprogrammet för återvinning av näringsämnen	5 000
Förvaltning av systemet med stöd för beskogning (7,5 årsverken) (överföring från moment 32.01.02) (regeringsprogr. 2019)	595
Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	-1 800
Klimatpolitiken för markanvändningssektorn (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-17 000
Klimatpolitiken för markanvändningssektorn (regeringsprogr. 2019)	-4 552
Klimatvänliga åtgärder inom markanvändningssektorn (RRF pelare 1)	-4 000
Minskning i inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv	-121
Spetsprojektet för återvinning av näringsämnen (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 100
Stöd till våtmarksodling	30 000
Stöd till våtmarksodling (överföring till moment 30.20.42)	-30 000
Tjänsteupphandling enligt genresursprogrammet (överföring till moment 30.01.05) (regeringsprogr. 2019)	-108
Utveckling av och utredningar kring fodertillsatser som minskar utsläppen från husdjursutfodring, bortfall av tillägg av engångsnatur	-700
Utökad finansiering för naturvården (bekämpningen av främmande arter effektiviseras) (regeringsprogr. 2019)	-595
Verkställande av klimatlagen	1 000
Sammanlagt	-15 511

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	14 966 000
2022 II tilläggsb.	3 000 000
2022 budget	30 477 000
2021 bokslut	33 497 000

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 636 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för översvämningsskyddsprojekt och andra projekt som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön samt beredskapen och riskhanteringen inom vattenhushållningen, såväl som till betalning av utgifter som föranleds av projekt som genomförs som statens arbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för utvecklings- och investeringsprojekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter
- 4) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av frivilliga finansiella bidrag för nationella och internationella vattenhushållningsprojekt.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats 1 500 000 euro för programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens (RRF pelare 3).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med avseende på åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön beviljas stöd för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningrisker och minska andra risker och olägenheter som gäller vattenhushållningen samt till att främja en mångsidig användning och vård av vattendragen såväl som en god vattenhushållning. Särskilt riktas stöd till att förbättra funktionssäkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna. Med avseende på projekt som gynnar en hållbar användning av vattenresurser beviljas stöd för projekt som främjar försöks-, investerings- och exportverksamhet såväl som innovativa offentliga anskaffningar inom vattenhushållningssektorn och till dem anslutna verksamhetsmodeller. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens, som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument, stöder de tillväxt- och exporthelheter inom vattensektorn som främjar målen för hållbar utveckling och som baserar sig på smarta lösningar och digitalisering, på vattensektorn som möjliggörare av grön tillväxt såväl som på en utökning av samarbetet mellan vattensektorn och andra sektorer, på en förbättring av resurseffektiviteten och energieffektiviteten samt på övergripande lösningar för vattentjänsterna och vattentillgångarna. Av programmets finansiering anses 40 procent främja målet för den gröna omställningen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens	1 500 000
Förbättring av funktionssäkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna	2 500 000
Riskhanterings-, istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenhushållningen	3 879 000
Fiskeriekonomiska istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt	757 000
Sammanlagt	8 636 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nationella programmet för återställande av vandringsfiskbestånden (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-3 000
Förbättring av funktionssäkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna (cyber)	2 500
Istandsättning av fisktrappan i Strömsberg vid Borgå å och fisktrapporna vid forsen i Helsing kyrkoby vid Kervo å, bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-200
Programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens (RRF pelare 3)	-500
Åkermarkernas vattenhushållning och skydd mot översvämningar (regeringsprogr. 2019)	-1 000
Sammanlagt	-2 200

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	8 636 000
2022 budget	10 836 000
2021 bokslut	8 636 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 632 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den andel av inkomsterna av fisketillstånd för Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare

2) till betalning av ersättningar enligt 60 § i lagen om fiske (379/2015) till vattenområdenas ägare enligt avtal om begränsning av fiske i anslutning till skyddet av saimenvikaren, så att ersättningen är 2,5 euro per hektar

3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vatten- eller fiskeriärenden eller med stöd av lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter såväl som räntor och dröjsmålsräntor som hänförs till dem

4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)

- 5) till betalning av utgifter som förädlats av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som förädlats av produktion av flygbilder över skadeområden
- 6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och förädlats av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen
- 7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge
- 8) till betalning av sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012)
- 9) till betalning av ersättningar och kostnader för förluster enligt lagen om ersättande av förluster på grund av vissa bestämmelser i överenskommelsen angående fiskeristadgan för Tana älv och i den därtill anslutna fiskeristadgan (501/1991) samt av därmed förknippade räntor och dröjsmålsräntor
- 10) till betalning av sådana utgifter som med stöd av 17 § i lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015) betalas ut i förskott av statens medel
- 11) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare år 2023 den andel som ska återbäras av de inkomster av fisketillstånd som influtit år 2022. På grund av laxbeståndens svaga status i Tana älv blev man tvungen att begränsa fisket sommaren 2021 och inrikta fisket på andra arter än lax. Den svaga statusen hos laxbestånden har bedömts kvarstå, vilket minskar tillståndsinntäkterna. Laxens uppvandring i Nordatlanten och även i Tana älv under åren 2019—2021 har dock varit exceptionellt svag. Dessutom kan det uppskattas att uppvandringen för laxar som är flera havsår gamla förblir liten 2022, eftersom laxar som är ett havsår gamla har återvänt sparsamt från havet under de två föregående åren, vilket i allmänhet återspeglas i antalet laxar som är flera havsår gamla. Inkomsterna från fisketillstånd beräknas minska till cirka 50 000 euro år 2022. Den andel som ska återbäras till de privata vattenområdenas ägare i förhållande till vattenområdenas storlek är cirka 73 procent, vilket har beaktats i anslagsnivån under momentet. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för fisketillstånd för Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som år 2023 beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Genom de avtalsbaserade ersättningarna i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för de olägenheter som frivilliga avtal om begränsning av fiske orsakar. Målet är att det år 2023 ska finnas gällande avtal om begränsning av fisket på ett område på cirka 2 696 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning i inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv	-242
Sammanlagt	-242
2023 budget	1 632 000
2022 budget	1 874 000
2021 bokslut	7 672 195

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 760 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)

2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föranleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föranleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom användas för utgifter som föranleds av observation och vård av samt forskning kring hjortdjursbestånden, såväl som andra motsvarande utgifter. Den inkomst som 2023 beräknas inflyta av jaktlicensavgifter för hjortdjur har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	2 200 000
Åtgärder för förebyggande av skador	500 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	700 000
Viltskaderegistret	200 000
Vård av hjortdjursbestånden	1 160 000
Sammanlagt	4 760 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent.

2023 budget	4 760 000
2022 budget	4 760 000
2021 bokslut	5 600 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem år-sverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter för självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för ersättningar för skador som orsakats av rovdjur 2022. Ersättningar för skador på ren betalas enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen inom ramen för budgeten och övriga skador betalas till fullt belopp. Beloppet för skador som ersätts beräknas stiga eller förbli på oförändrad nivå jämfört med 2021 års nivå. Beloppet för skador på husdjur beräknas förbli oförändrat.

År 2021 var beloppet för skador 9,5 miljoner euro, varav andelen för skador på ren var 9 miljoner euro och andelen för skador på husdjur 0,5 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning av skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 500 000
Ersättning av skador på husdjur, odlingar och biodlingar som orsakats av stora rovdjur	600 000
Förebyggande och övervakning av skador	750 000
Sammanlagt	8 850 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 98 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 2 procent.

2023 budget	8 850 000
2022 II tilläggsb.	700 000
2022 budget	8 850 000
2021 bokslut	11 250 000

44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 47 497 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2023 får stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket fattas till ett belopp av högst 54 500 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får stödbeslut om den oanvända delen fattas 2023.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket. Den nya lagen om ett temporärt incitamentsystem träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Med anslaget främjas en hållbar vård och användning av skogarna genom att stöd beviljas för skogsvårds- och grundförbättringsarbeten i privatägda skogar.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen cirka 1 800 årsverken.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2023	2024	2025	Sammanlagt 2026 fr.o.m. 2023	
Förbindelser som ingåtts före år 2023	20,90	9,30	0,80	0,78	31,78
Förbindelser år 2023	26,60	20,40	5,74	1,76	54,50
Utgifter sammanlagt	47,50	29,70	6,54	2,54	86,28

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Askgödsling (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	200
Handlingsplanen METSO (överföring till moment 35.40.45)	-3 700
Omfördelning	-6 133
Sammanlagt	-9 633

2023 budget	47 497 000
2022 budget	57 130 000
2021 bokslut	42 298 207

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket, för åtgärder som tryggar den biologiska mångfalden i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket.

Med anslaget genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt Helmi-programmet för stärkande av livsmiljöerna.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2023 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar värden av skogsnaturen:

- Bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd och projekt för vård av livsmiljöerna i skogsnaturen på ett område motsvarande cirka 6 500 hektar
- Vattenvården tryggas genom planering av mångfacetterade vattenvårdsprojekt
- Myrar återskapas utanför skyddsområdena på ett område motsvarande 1 200 hektar
- Vatten leds tillbaka till 13 skyddsmyrar från omgivande områden
- Med avseende på fågelvåtmarker som inte hör till nätverket av skyddsområden anläggs eller istandsätts 13 stycken.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	14 300 000
Projekt för vård av skogsnaturen	1 500 000
Åtgärder inom ramen för livsmiljöprogrammet Helmi	1 700 000
Sammanlagt	17 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av handlingsplanen METSO	4 073
Genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi	1 700
Handlingsplanen METSO (överföring från moment 30.40.44)	3 700
Utökad finansiering för naturvården (regeringsprogr. 2019) Handlingsplanen METSO	500
Sammanlagt	9 973

2023 budget	17 500 000
2022 budget	7 527 000
2021 bokslut	10 027 000

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 44 989 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)

2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsbidragsverksamhet

3) till betalning av utgifter som föränleds av Finlands skogscentrals årspremier inom tilläggs pensionssystemet Eläke-Tapio.

Förklaring: Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt till bevarande av skogarnas mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa den lagstiftning som gäller skogarna och sköta uppgifter som hänför sig till skogsdata. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Den viktigaste målgruppen för Finlands skogscentrals verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter (12,1 miljoner hektar, cirka 60 procent av Finlands skogsmarksareal). Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till centralen. Skogscentralen behandlar till exempel årligen cirka 120 000 anmälningar om användning av skog samt cirka 70 000 ansökningar om Kemera-stöd och anmälningar om verkställande. Skogscentralen samlar in regional information om skogstillgångar på ett område motsvarande cirka 2,5 miljoner hektar samt ger rådgivning och utbildning till ungefär 30 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen årligen.

Till skogscentralens produktivitetsfrämjande åtgärder hör att utveckla de elektroniska tjänsterna, att utveckla utnyttjandet av skogsdata samt att utveckla rådgivningstjänsterna för skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

För genomförande av de samhällseliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlet ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2023 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2021 utfall	2022 resultatmål	2023 resultatmål
1. Ekonomimål			
Totala kostnader per anmälan för behandling av anmälningar enligt skogslagen och beslut som gäller dem, €	10	11	10
De totala kostnaderna per ansökan för behandling av ansökningar om vård av ungskog enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, € ¹⁾	66,2	73	65
Enhetskostnader för inspektion av tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk €/st.	304	245	240
Kostnader för insamling av information om skogstillgångar €/ha ²⁾	3,3	4,5	4,0
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av information om skogstillgångarna, ha	2 169 000	2 500 000	2 330 000
Antal skogsägare som under året använt tjänsten MinSkog.fi	61 936	65 000	70 000
Besökantantal på tjänsten MinSkog.fi, företag	1 050	1 060	1 200

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2021 utfall	2022 resultatmål	2023 resultatmål
Utnyttjandet av den öppet tillgängliga informationen om skogar utvidgas			
— mängden nerladdade materialpaket, GiB	39 555	26 250	30 000
— antal inbjudningar via gränssnitt	116 774 736	52 500 000	60 670 000
— antal besök i karttjänster	182 219	136 500	158 000
3. Kvalitetsmål			
Andelen projekt för vård av ungskog som vid stickprovs- kontroller visat sig vara bra när det gäller kvalificering för finansiering, i förhållande till den undersökta arealen minst, %	75	75	78
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängiggörandet	2,8	3,5	3,0

¹⁾ Kostnaderna för behandlingen varierar i stor utsträckning beroende på antalet ansökningar.

²⁾ År 2021 infördes ett nytt, noggrannare system för inventering av skogstillgångar. Kostnaderna för skanning, tolkning och jämförelseprovtytor är därigenom högre än tidigare.

Uppskattad fördelning enligt process av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslaget (mn euro) samt årsverkena (årsv.)

	2021 utfall		2022 uppskattning		2023 uppskattning	
	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.
Skogsdata- och kontrolltjänster	20,3	287	20,6	284	21,0	288
Näringslivstjänster	8,9	139	7,8	135	10,9	150
Förvaltningstjänster	3,5	44	2,8	36	2,7	34
Utvecklingstjänster	9,2	28	10,3	29	9,0	27
Kommunikation och kundservice	-	-	1,1	17	1,4	22
Sammanlagt	41,9	498	42,6	501	45,0	521

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av broar och vägnätet av enskilda vägar	2 500
Genomförande av handlingsplanen METSO	780
Genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi	500
Lönejusteringar	535
Sammanlagt	4 315

2023 budget	44 989 000
2022 II tilläggsb.	3 161 000
2022 budget	40 674 000
2021 bokslut	42 421 000

47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om stöd för beskogning (1114/2020).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2023 får stödbeslut enligt den temporära lagen om stöd för beskogning fattas till ett belopp av högst 8 200 000 euro.

Förklaring: Genom att stödja beskogning ökas skogsarealen och kolsänkorna utan att den biologiska mångfalden försämras. Stöd beviljas för beskogning av åkrar där jordbruksproduktionen upphört och andra öppna områden samt torvutvinningsområden som inte längre används. Stödet för beskogning består av en ersättning för anläggningsåtgärder samt ett vårdarvode som betalas i två poster. Stöd för beskogning kan beviljas endast enskilda markägare.

Målet är att beskogning år 2023 ska inledas på en areal motsvarande sammanlagt 3 000 hektar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före år 2023	2,83	2,03	1,21	0,72	2,23	9,02
Förbindelser år 2023	2,50	2,00	1,30	0,65	1,75	8,20
Utgifter sammanlagt	5,33	4,03	2,51	1,37	3,98	17,22

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	1 800
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (torvpaketets andel)	1 520
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	-1 070
Ändring i behovskalkylen för anslaget för utbetalning av stöd	-2 910
Sammanlagt	-660

2023 budget	5 400 000
2022 budget	6 060 000
2021 bokslut	2 260 000

50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 059 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och licensavgift. Genom ändringen höjs jaktvårdsavgiften från 39 euro till 43 euro.

Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (308 329). Jaktvårdsavgiften är 43 euro och för personer under 18 år 22 euro. Antalet jägare under 18 år uppskattas vara 9 461. De inkomster som beräknas inflyta av jaktvårdsavgifterna år 2023 har antecknats under moment 12.30.45.

Genom höjningen av jaktvårdsavgiften stiger anslaget under momentet med 1 261 000 euro. Tilläggsanslaget används till de höjda årspremierna för den tilläggs pensionsförsäkring som Finlands viltcentrals föregångare (Jägarnas centralorganisation och jaktvårdsdistrikten) tidigare tagit för sina arbetstagare samt till de ökade verksamhetskostnaderna för Finlands viltcentral som beror på den allmänna höjningen av kostnadsnivån. Dessutom inriktas de medel som inflyter till följd av höjningen av jaktvårdsavgiften på att stärka viltförvaltningens internationella engagemang samt på att effektivt främja en allt professionellare verksamhetsstyrning inom jaktvårdsföreningarna.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral är en självständig offentligrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentrals uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhällseliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

— ansvarar för den deltagande beredningen av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer och den deltagande beredningen av uppdateringar av planerna samt tar i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, i beaktande riktlinjerna i de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— sörjer för att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder i samarbete med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna verksamheten för nätverket för kontaktpersoner i frågor som rör stora rovdjur, främjar annan frivillig uppföljning av viltbestånden och insändandet av observationsdata och hälsoprover till forskningsinstitutet samt utvecklar statistikföringen över fällda djur och andra informationsresurser för vilt i samarbete med aktörerna inom den offentliga viltvårdskoncernen, med tanke på planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— sörjer för att antalet skador orsakade av vilt minskar, bland annat genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— sörjer för att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	8 405 000
Jaktvårdsföreningarna	2 800 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	450 000
Utvecklingsprojekt enligt viltvårdskoncernens strategi: — utvecklande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, internationellt engagemang, förvaltning av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem samt projekt som förbättrar viltets livsmiljö	1 404 000
Sammanlagt	13 059 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 90 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnaderna för inrättandet av museet Suomen erä- ja luontokulttuurimuseo åren 2022—2023, bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-500
Utökad finansiering för naturvården (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-2 200
Ökning av inflödet av jaktvårdsavgifter	1 261
Sammanlagt	-1 439

2023 budget	13 059 000
2022 budget	14 498 000
2021 bokslut	13 878 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 775 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015)

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem år-sverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) till betalning av utgifter för verkställigheten av lagen om fiske, utgifter för forskning inom fis-kerinäringen samt utgifter för programmet för fisketurism.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 86 § i lagen om fiske ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar det belopp som på basis av statens senast fastställda bokslut beräknas inflyta i fis-kevårdsavgifter under det året. Beloppet av de fiskevårdsavgifter som inflyter 2023 och dimensi-oneringen av anslaget grundar sig därmed på försäljningsvolymen av fiskevårdsavgifterna enligt statsbokslutet för 2021. Vid dimensioneringen beaktas dessutom den justering av fiskevårdsav-giften som avses i 79 § i lagen om fiske. I enlighet med den höjs årstillståndet från 45 euro till 47 euro, veckotillståndet från 15 euro till 16 euro och dygnstillståndet förblir 6 euro. Dessutom höjs den fiskevårdsavgift som är bunden till tillståndet att bedriva fiskeguideverksamhet enligt 18 § i lagen om fiske från 100 euro till 105 euro. Höjningen av avgifterna beräknas öka det årliga inflö-det från fiskevården med cirka 431 000 euro. År 2023 uppskattas inflödet från fiskevårdsavgifter uppgå till 10 175 000 euro.

De inkomster som inflyter har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användningsändamål enligt 82 § 1—3 punkten i lagen om fiske	5 625 000
Utgifter som föranleds av uppbörden av fiskevårdsavgift enligt 82 § 5 punkten i lagen om fiske	800 000
Ersättningar till ägare av vattenområden enligt 82 § 4 punkten i lagen om fiske	3 630 000
Användningsändamål enligt 82 § 2 mom. i lagen om fiske	120 000
Främjande av fisketurismen	600 000
Sammanlagt	10 775 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 85 procent och kon-sumtionsutgifterna ungefär 15 procent

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
Främjande av fisketurismen	600
Indexhöjning av fiskevårdsavgifterna	431
Minskning av influtna intäkter från fiskevårdsavgifter	-681
Programmet för fisketurism (regeringsprogr. 2019)	-300
Selektivt fiske vid Pyhäjärvi-institutet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry/Finlands Yrkesfiskarförbund rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Verkställande av lagen om fiske samt forskning kring fiskbestånden (regeringsprogr. 2019)	-1 000
Sammanlagt	-1 200

2023 budget	10 775 000
2022 budget	11 975 000
2021 bokslut	9 980 000

53. *Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 132 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö

2) till betalning av understöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för rådande förhållanden kontinuerligt står till buds för skogsbruksändamål. Anslaget får också användas till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö.

Understöd som beviljas allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	440 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	692 000
Sammanlagt	1 132 000

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

2023 budget	1 132 000
2022 budget	1 132 000
2021 bokslut	1 132 000

62. *Främjande av fiskerinäringen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 038 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäringen och havspolitikerna och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen

2) till betalning av utgifter som föranleds av tillsynen över det kommersiella fisket och av nationellt finansierade åtgärder för främjande av fiskerinäringen

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 80 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 10 112 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 21 163 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) under åren 2021—2027. EU:s andel av beloppet är 11 051 000 euro.

I EU-andelen av anslaget har också Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det från programmen som genomförs genom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) åren 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) åren 2014—2020 inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 9 000 000 euro.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats kostnaderna för tillsynen över det kommersiella fisket, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program. Anslaget får på grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet användas också till annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringens bransch i enlighet med EU:s rättsakter samt för ersättningar till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska förluster till följd av skyddet av saimenvikaren uppgående till uppskattningsvis 80 000 euro. År 2023 behövs det uppskattningsvis 375 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt. Dessutom kan anslaget i enlighet med regeringsprogrammet användas för tryggnad av förutsättningarna för yrkesfiske och ersättande av kostnader som uppkommer av att säljar som orsakar skada avlägsnas. År 2023 anvisas det 500 000 euro till åtgärder enligt regeringsprogrammet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFVF)	Sammanlagt
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program sammanlagt, varav	10 112 000	11 051 000	21 163 000
— tekniskt bistånd	-	467 000	467 000
Nationella åtgärder	875 000	-	875 000
Sammanlagt	10 987 000	11 051 000	22 038 000

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 99 procent och konsumtionsutgifterna ungefär 1 procent

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF), nivåförändring	-878
Främjande av användning av inhemsk fisk (regeringsprogr. 2019)	-1 000
Sammanlagt	-1 878

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	22 038 000
2022 II tilläggsb.	7 391 000
2022 budget	23 916 000
2021 bokslut	29 158 000

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som förutsätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

1. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Forststyrelsens affärsverksamhet är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar och ger jämna inkomster till ägaren. I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas den biologiska mångfalden och klimatreiliensen bättre än tidigare. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter håller sig på en god nivå. I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna ökar. Forststyrelsen möjliggör för sin del råvaruförsörjningen inom skogsbioekonomin. Forststyrelsen strävar efter att höja värdet på de fastigheter som används för affärsverksamhet, med beaktande av samhällets totala nytta.

2. Ändringar i grundkapitalet

Det föreslås att Forststyrelsens grundkapital höjs med 0,507 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån utanför koncernen till ett belopp av högst 50 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får år 2023 medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen år 2023 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2,0 miljoner euro.

Förklaring: Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, sköta, och skydda statens jord- och vattenegendom och att bedriva en resultatrik verksamhet. Området för Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar det kommersiella utnyttjandet av den jord- och vattenegendom som ägs av staten och som anvisats i Forststyrelsens besittning samt förvaltningen av

aktierna i de dotter- och intressebolag som bedriver affärsverksamhet som ansluter till besittningen av jord- och vatteneigendomen.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2023 som godkänts av riksdagen i beslutsdelen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2023 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 110,6 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 4,3 procent på det kapital som investerats i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2023 uppgår det preliminära målet för intäktsföringen till 119,0 miljoner euro av resultatet för år 2022. För att resultatmålet ska nås krävs det att lönsamheten inom affärsverksamheten ligger kvar på en god nivå. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2022.

I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas ekonomisk lönsamhet, biologisk mångfald och klimatesiliens. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna ökar i affärsverksamheten. Åtgärder i anslutning till detta är bland annat stärkande av kolsänkorna i mångbruksskogarna, till exempel genom att öka gödsling som främjar tillväxten, planering av avrinningsområdesspecifika vattenskyddsåtgärder, ökning av arealen för kontinuitetsskogsbruk i samband med förnyelseavverkningar samt genomförande av ett program för aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogar.

Forststyrelsen tryggar för sin del tillgången till träråvara inom ramen för sina egna naturresursplaner, med beaktande av andra samhälleliga förpliktelser som gäller Forststyrelsens verksamhet.

Arealen av den skogsmark som omfattas av Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2021 till 3 494 000 ha, varav 599 000 ha omfattades av användningsbegränsningar till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelseerna enligt lagen om Forststyrelsen. Helt och hållet utanför ekonomibruk stod 356 000 ha, och 243 000 ha var i begränsad användning. Nivån på de sammantagna satsningar som beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna föranledde låg på 79,7 miljoner euro i slutet av 2021.

I fastighetsutvecklingen beaktas den totala nyttan för samhället bland annat genom att möjligheterna till produktion av förnybar energi främjas och fler verksamhetsförutsättningar skapas för turistbranschen. Inhemsk fiskodling främjas i statens vatten.

Ändringar i grundkapitalet

Enligt bokslutet för perioden den 1 januari till den 31 december 2021 uppgick grundkapitalet till 2 591,8 miljoner euro den 31 december 2021. I budgeten för 2022 godkände riksdagen en minskning av grundkapitalet med 0,242 miljoner euro.

Det föreslås att grundkapitalet år 2023 höjs med 0,507 miljoner euro. Grundkapitalet ökar med 0,826 miljoner euro som en nettoeffekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar gällande egendomen. Dessutom föreslås det att egendom till ett värde av 0,212 miljoner euro av grundkapitalet överförs till övrigt eget kapital som nettoeffekt av ändringar i markanvändningen. Grundkapitalet minskar vidare med 0,106 miljoner euro i och med en överföring av den bebyggda egendomen till det övriga egna kapitalet.

Investeringar

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten för 13,5 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets och forskningens behov. Andra betydande investeringsobjekt är konstruktioner för vindkraftsparker samt jord- och vattenbyggnadsprojekt.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2021 utfall		2022 prognos		2023 budgetprop.	
	Affärsverk- samheten	Affärsverk- samhetsk- heten	Affärsverk- samheten	Affärsverk- samhetsk- heten	Affärsverk- samheten	Affärsverk- samhetsk- heten
Omsättning, mn €	115,8	354,8	122,4	359,6	114,7	381,0
— förändring, %	2	8	6	1	-6	6
Driftsbidrag, %	99	40	99	36	95	30
Rörelsevinst/-förlust, mn €	112,6	134,1	120,7	130,2	108,8	114,5
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	115,1	120,1	123,5	119,1	110,6	113,7
— av omsättningen, %	99	34	101	33	96	30
— av grundkapitalet, %	4,4	4,6	4,8	4,6	4,3	4,4
Intäktsföring i statsbudgeten, mn € ¹⁾	120,0		110,0		119,0	
Avkastning på investerat kapital, % ²⁾	4,8	5,2	5,1	5,0	4,5	4,4
Investeringar, % av omsättningen	8	6	13	7	12	7
Soliditet, %	99	97	98	97	98	97
Balansomslutning, mn €	2 986	3 047	3 011	3 065	3 011	3 065
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	177	605	190	595	185	563

¹⁾ Intäktsföring för föregående år, målsatt intäktsföring för innevarande år och målsatt intäktsföring enligt budgetpropositionen.

²⁾ Nyckeltalen för grundkapitalet efter ändringar under ifrågasvarande år. Avkastningsprocenten för det kapital som investerats i affärsverksamheten inkluderar utdelningen från dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar den del av Forststyrelsens affärsverksamhet som inte bedrivs av dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhetskhet omfattar både Forststyrelsens affärsverksamhet och den affärsverksamhet som bedrivs av dotterbolagen.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Intäktsföring av Forststyrelsens inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	120,000	110,000	119,000
Sammanlagt	120,000	110,000	119,000

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna			
30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	8,444	8,347	8,604
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	8,444	8,347	8,604
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	70,942	56,754	43,140
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	70,942	56,754	43,140
Sammanlagt (JSM och MM)	79,386	65,101	51,744

Offentliga förvaltningsuppgifter

Service målen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen samt finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1 000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänförs till miljöministeriets ansvarsområde)

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50)	11 218	11 500	8 604
Miljöministeriet (35.10.52)	65 298	80 670	43 140
Miljöministeriet (35.10.63)	706	-	-
Miljöministeriet (35.10.22)	648	1 200	780
Annan finansiering från ministerierna	1 639	3 000	3 670
LIFE-finansiering från Europeiska unionen	2 898	3 200	3 700
Annan finansiering från Europeiska unionen	2 221	1 400	1 400
Utgifter som betalats genom inkomstfinansiering	12 389	13 300	10 890
Annan finansiering	3 584	2 080	-
Sammanlagt	100 601	116 350	72 184

¹⁾ I de finansiella posterna 2021—2022 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	14 068	13 300	10 890
Andra intäkter	6 651	5 000	5 000
Finansiering genom statsbudgeten	75 925	87 300	54 592
Intäkter sammanlagt	96 644	105 600	70 482

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2021 utfall	2022 prognos	2023 budgetprop.
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	37 877	35 500	31 708
Övriga kostnader	58 630	70 900	40 204
Kostnader sammanlagt	96 507	106 400	71 912
Resultat före bokslutsdispositioner	137	-800	-1 430
Överföring av bokslutsperiodens resultat för enheten för offentliga förvaltningsuppgifter som ändring i övrigt eget kapital ¹⁾	-137	800	1 430
Räkenskapsperiodens resultat	-	-	-
Antal anställda (årsv.)	677	628	560

¹⁾ Resultaträkningarna har gjorts upp på det sätt som anges i lagen om Forststyrelsen (234/2016) och den förordning (1368/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017, så att resultatet under räkenskapsperioden för de offentliga förvaltningsuppgifterna bokförs som en ändring i övrigt eget kapital.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 604 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till byggande som tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster samt till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt, såväl som till köp av byggnader som behövs för eller tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster
- 4) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för de ovannämnda offentliga förvaltningsuppgifterna använda de inkomster som inflyter till Forststyrelsen för de offentliga förvaltningsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Verksamhetens effektmål med avseende på jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är följande:

- jakten och fisket bedrivs på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt
- mångsidiga och kundorienterade jakt- och fisketjänster ökar välbefinnandet och skapar förutsättningar för företagsverksamhet inom jakt och fiske
- rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

— att utveckla verksamhetsförutsättningarna för jakt- och fiskeövervakningen och verksamheten inom myndigheternas samarbetsnätverk samt att stärka effekterna av jakt- och fiskeövervakningen

— att planera jakten och fisket på ett hållbart sätt samt att främja vården av livsmiljöerna för vilt och fisk och vården av arterna

— att skapa verksamhetsförutsättningar för fiskerinäringen på statens vatten

— att utveckla verktyg för social hållbarhet och konflikthantering i skötseln av jakt- och fiskeärenden

— att erbjuda medborgarna jämlika jakt- och fiskemöjligheter och utveckla vildmarksturismen på statens områden

— att se till att kundservicen är smidig samt att följa upp och säkerställa att kundtillfredsställelsen förblir på en god nivå

— att främja kontinuiteten i fråga om jakt och fiske

— att utveckla enhetliga digitala informationstjänster som sträcker sig över förvaltningsområdenas gränser och som är riktade till medborgarna samt gemensamma tjänster för geografisk information utifrån modern informationsarkitektur

— att utifrån en utredning om verksamhetssättet inleda en förändring mot smarta verksamhetsprocesser och mot en reform av de informationssystem som befinner sig i slutet av sin livscykel, för att möjliggöra genomförandet av våra kärnuppgifter

— att upprätthålla och utveckla högklassiga och ansvarsfullt producerade tjänster för utnyttjande av naturen för rekreation och turism och samtidigt säkerställa hållbarheten hos naturskyddsområdena ur ekologisk, sociokulturell och ekonomisk synvinkel

— att informera om bevarandet av den biologiska mångfalden och styra mot ett hållbart utnyttjande av naturen, för att på så sätt öka medborgarnas miljömedvetenhet och de positiva effekterna som rekreation i naturen har på välbefinnandet.

De offentliga förvaltningsuppgifter för Forststyrelsen som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 6 270 000 euro i inkomster till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, varav inkomsterna av jakt och fiske är 5 750 000 euro och inkomsterna av försäljningen av frö från skogsträd 520 000 euro.

Vid dimensioneringen av anslaget har beredskapen för omfattande insamlingar av frön i Norra Finland beaktats. Årligen har 1 100 000 euro av anslaget reserverats för ändamålet. Anskaffning och säkerhetsupplagring av frö för skogsträd i norra Finland utgör i enlighet med 5 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Forststyrelsen en offentlig förvaltningsuppgift som Forststyrelsen ska sköta.

Kvantitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2021 utfall	2022 mål	2023 budgetprop.
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn st.)	9,5	9,5	9,5
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (skala 1—5)	4,40	4,40	4,40
Kundtillfredsställelse bland jägare och fiskare (skala 1—5)	3,79	3,84	3,85
Statens fiskevårdsavgifter, antal	270 159	280 000	280 000
Kontroller i samband med övervakningen av fiske och jakt, där ingen överträdelse konstaterats, %	84	81	83
Andel fångstrespons inom jakt i relation till antalet tillstånd, %	54	52	54

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utnyttjande av naturen för rekreation	5 169 000
Vildmarksärenden	2 125 000
Övriga uppgifter	1 310 000
Sammanlagt	8 604 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Iståndsättning av objekt för fritidsfiske i Teerilampi i Seitsemien nationalpark, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Utveckling av turisttjänster i strövområden	1 400
Utveckling av vikarlederna i Saimaa Geopark, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Utökad finansiering för naturvården (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 000
Besparing som gäller kontorslokaler	-7
Lönejusteringar	64
Sammanlagt	257

2023 budget	8 604 000
2022 II tilläggsb.	309 000
2022 budget	8 347 000
2021 bokslut	8 444 000

70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Verksamhetsmiljö

De allmänna ekonomiska konjunkturerna påverkar i synnerhet lantmäteriförrättningarna och inskrivningsärendena samt efterfrågan på informationstjänster i anslutning till dessa. Om konjunkturutvecklingen blir negativ, har detta betydande konsekvenser för de inkomster som flyter in till Lantmäteriverket. Genom förvaltning och förbättring av fastighetssystemet skapas förutsättningar bland annat för en fungerande marknadsekonomi, för finansiering och för ett hållbart utnyttjande av naturresurser. Riksomfattande grundläggande geografisk information spelar en viktig roll som ett enhetligt, allmänt basmaterial för nyttjande av den rikstäckande geografiska informationen. Grunddatalagrens roll inom förvaltningen och vid ordnandet av tjänster i anslutning till den stärks som en del av den digitala nationella servicearkitekturen. Grunddatalagren spelar dessutom en viktig roll när det gäller att möjliggöra tjänster inom den privata sektorn.

Kundernas och samhällets behov styr tjänsteproduktionen, och de strategiska utvecklingsprojekten fokuserar fortsättningsvis på digitala tjänster och tillgodoseende av behoven av IT-utveckling. Utvecklingsprojekten och uppgifterna sköts ofta i form av samarbete inom nätverk. Sett ur ett kundperspektiv är strävan att gränserna mellan olika aktörer så långt möjligt inte ska synas, och målet är att medborgarna ska ha tillgång till centraliserade tjänster. Betydelsen av att trygga tjänsternas och verksamhetens kontinuitet, dataskyddet och data- och cybersäkerheten ökar märkbart fortsättningsvis, och detta förutsätter att ansvarerna definieras tydligt inom servicekedjorna och samarbetet.

Genom bostadsdatasystemet skapas förutsättningar för registrering av ägande- och lägenhetsuppgifter om bostadslägenheter som besitts med stöd av aktier samt för byte av bostadslägenheter och förvaltningen av säkerheter. I systemet bildas nya bostadsaktiebolag endast digitalt och några aktiebrev trycks inte längre på papper. Bostadsaktiebolag som bildats före den 1 januari 2019 ska senast den 31 december 2023 överföra förvaltningen av sina aktieböcker till bostadsdatasystemet. I den följande fasen av projektet utvidgas bostadsdatasystemet så att det också omfattar administrativa uppgifter om husbolagen och aktiebostäderna. För att genomföra den följande fasen har projektet beviljats finansiering genom återhämtningsinstrumentet i enlighet med Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP).

Geografisk information har stor betydelse i olika samhällsprocesser och dess potential ökar. Lantmäteriverkets grundläggande geografiska information intar här en nyckelposition, eftersom den utgör en enhetlig nationell grund för utnyttjande av andra uppgifter. Datinnehållet i den grundläggande geografiska informationen och de informationssystem som används för att administrera den utvecklas så att de motsvarar de nya behoven.

Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid Metsähovi geodetiska forskningsstation slutförs och stationens forskningsverksamhet utvecklas så att den motsvarar behoven för en modern geodetisk basstation. Metsähovi och Lantmäteriverkets FinnRef-nätverk är de nationella infrastrukturerna med vilkas hjälp de geodetiska observationssystemen som utgör grunden för referenssystemen för koordinater och höjder kontinuerligt uppdateras. Navigationssystemens exakt-

het och tillförlitlighet förbättras genom att utveckla och upprätthålla tjänster som stöder positionsbestämning både regionalt och som en del av system som omfattar hela Europa. Betydelsen av forskning som stöder sektorn för geografisk information framhävs i vårt allt mer digitaliserade samhälle och medför bred nytta exempelvis inom trafiken, skogsbruket och jordbruket.

Genom ägoregleringar kan man permanent påverka merkostnader och olägenheter som föranleds av en dålig ägostruktur, sänka klimatutsläppen och förbättra trafiksäkerheten.

Samhälleliga effektmål

Inom politiksektorn lantmäteri och registrering av bostadsaktier genomförs utöver de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln även följande mål och kompletterande preliminära resultatmål:

Tillförlitlig geografisk information samt information om fastigheter och lägenheter som kan användas brett skapar ny företagsverksamhet och säkrar ägarskap

— Genom tjänsterna för fastighetsdatasystemet och bostadsdatasystemet samt förvaltningen av systemen tryggas funktionen hos det nationella systemet för ägande och säkerheter

— Genom utveckling av referenssystemen och den grundläggande geografiska informationen samt genom tjänster som hänför sig till dessa tryggas grunden för positionsbestämning

— Genom stödtjänster och forskning stöds utvecklingen av den nationella infrastrukturen för geografisk information samt interoperabiliteten mellan olika komponenter av geografisk information.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Samhällelig genomslagskraft			
— antal kommuner som deltar i samarbetet kring den nationella terrängdatabasen vid utgången av året	82	90	110
— täckningsindex för programmet för grundlig förbättring av FDS	63	66	72
— utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	5	2	2
— störningsfria e-tjänster, %	100,0	99,5	99,5
— aktielägenhetsregistrets täckning, %	5	25	75
— fullständig väg- och byggnadsinformation, %	96,0	96,0	96,0
— tillgång till metadatatjänster, %	99	99	99

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 005 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 2 000 000 euro reserverats för bostadsdatasystemet (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Regeringen överlämnar till riksdagen en till budgetpropositionen anknyttande proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen samt till lagar som har samband med den.

Lantmäteriverket ska inom sitt ansvarsområde

- sörja för fastighetsbildnings- och ägoregleringsverksamheten
- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- sörja för grunden för positionering och produktionen av grundläggande geografisk information samt producera sakkunnigtjänster för samhället
- sörja för att behövliga register förs
- sörja för den allmänna utvecklingen inom sitt fackområde och delta i det internationella samarbetet
- sköta de övriga uppgifter som verket har enligt vad som särskilt föreskrivs eller jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2023 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Lantmäteriverket upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument finansieras följande fas som gäller bostadsdatasystemet.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2021 bokslut			2022 uppskattning			2023 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	39 113	37 896	510	39 857	39 385	507	39 385	39 385	510
Ägoreglerings- uppgifter	3 385	24	47	4 334	15	50	4 010	-	50
Inskrivningsuppgifter	27 179	22 319	390	32 069	27 575	437	35 575	32 575	447
Förvaltning av grunddatalager	33 610	2 916	366	38 259	2 682	398	37 930	2 597	398
Informationstjänst	16 554	16 655	102	18 839	16 961	130	17 056	17 056	130
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom sektorn för geografisk information	12 656	5 742	230	17 163	5 650	230	16 450	5 655	230
Sammanlagt	132 497	85 552	1 645	150 521	92 268	1 752	150 406	97 268	1 765

Nyckeltal för ämbetsverket

	2021 utfall	2022 mål ¹⁾	2023 mål
Funktionell effektivitet			
— produktivitet totalt	99	101,5	101,5
— kundtillfredsställelse totalt, %	92	82	90
— ägoregleringsproduktion, ombildade ha	8 509	9 000	8 500
— refererade vetenskapliga publikationer, st.	110	110	110
— digitaliseringsgrad inom företagstjänsterna, %	60	85	100

¹⁾ Uppdaterats enligt resultatavtalet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	129 946	128 791	143 273
Bruttoinkomster	85 551	84 213	97 268
Nettoutgifter	44 395	44 578	46 005
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	29 468		
— överförs till följande år	30 335		

Bruttoinkomsterna uppgår till sammanlagt 97 268 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 5 655 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 89 016 000 euro och de övriga inkomsterna 2 597 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	74 417	74 661	85 741
— övriga intäkter	4	-	-
Intäkter sammanlagt	74 421	74 661	85 741
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	51 722	52 126	61 862
— andel av samkostnader	27 271	22 535	27 879
Kostnader sammanlagt	78 993	74 661	89 741
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-4 572	-	-4 000
Kostnadsmotsvarighet, %	94	100	96
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 211	2 229	3 275
— övriga intäkter	46	-	-
Intäkter sammanlagt	3 257	2 229	3 275
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 164	1 172	1 722
— andel av samkostnader	680	946	1 389
Kostnader sammanlagt	2 844	2 118	3 111
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	413	111	164
Kostnadsmotsvarighet, %	115	105	105

Av användningen av anslaget bedöms konsumtionsutgifterna utgöra merparten och överföringsutgifternas andel bedöms vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	96
Bostadsdatasystemet (RRF pelare 2)	2 000
Bostadsdatasystemet NGEU (RRF pelare 2)	-1 000
Genomförande av redogörelsen om politiken för geografisk information	-1 500
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare	140
Kontinuerlig verksamhet vid Metsähovi basstation (cyber)	800
Åtgärder för förbättring av cybersäkerheten (cyber)	315
Överföring från moment 30.01.23	47
Besparing som gäller kontorslokaler	-416
Lönejusteringar	676
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	655
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-170
Resebesparing	-216
Sammanlagt	1 427

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	46 005 000
2022 II tilläggsb.	732 000
2022 budget	44 578 000
2021 bokslut	45 262 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar samt ägoregleringar av skogar av pilotkaraktär. Det uppskattas att användningen av anslaget fördelas så att den låneandel som återkrävs av sakägare uppgår till cirka 50 procent och statens slutgiltiga utgift blir cirka 50 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ägoregleringar för utveckling av åkerstrukturen (regeringsprogr. 2019) (överföring till moment 30.20.48)	-1 300
Sammanlagt	-1 300
2023 budget	2 000 000
2022 budget	3 300 000
2021 bokslut	3 000 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde ansvarar på ett hållbart sätt och så att tillväxten stöds för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser och tjänster som gäller trafik och kommunikation samt möjliggör en användningsmiljö för nya digitala tjänster.

Verksamhetsmiljö

Verksamhetsmiljön påverkas framför allt av klimatförändringen, förlusten av biologisk mångfald, urbaniseringen och förändringar i säkerhetsmiljön. Den största omvälvningen inom sektorn för trafik och kommunikationsbranschen beror på digitaliseringen och den gröna omställningen. Avvecklingen av användningen av fossil energi kommer att kräva betydande insatser under de kommande åren. Åtgärder måste vidtas betydligt snabbare än man hittills har gjort eller planerat att göra. De möjligheter som digitaliseringen medför vad gäller uppnåendet av klimatmålen är betydande. Urbaniseringen och befolkningsstrukturens utveckling påverkar framtiden för trafik och kommunikation genom att ställa utmaningar bland annat för servicestrukturen. Informations- och kommunikationstekniksektorns och cybersäkerhetens roll i samhället blir allt viktigare.

Trafikledernas skick och kommunikationsnätens kapacitet blir allt viktigare i takt med att de digitala tjänsterna och automationen utvecklas. Automatiseringen av transporter, sakernas internet, det allt vanligare distansarbetet och den övriga digitaliseringen av samhället kräver täckande, snabbare och effektivare dataöverföringsförbindelser. Funktionssäkra datanät och kravet på säker informationshantering samt stärkande av användarnas förtroende kommer att fortgå i och med att de samhällliga processerna blir mer automatiserade och digitaliserade och att mängden personuppgifter som samlas in ökar. Funktionsstörningar i transport- och kommunikationsnäten kan orsaka omfattande olägenheter. Betydelsen av att skydda transport- och kommunikationsnät och deras förmåga att återhämta sig blir allt större.

Samhälleliga effektmål

Kommunikationsministeriet ställer följande samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet

1. Finland är en föregångare på vägen mot koldioxidfri trafik och kommunikation.

Indikatorer

— Minskade utsläpp från trafiken

- Energiförbrukningen i trafiken
 - Andelen bilar som drivs med alternativa drivkrafter
 - Mängden av och marknadsandelen för hållbara färdstätt
2. Nätverk och tjänster underlättar vardagen och främjar näringslivet

Indikatorer

- Transport- och kommunikationsnätets täckning
 - Prisutvecklingen för tjänsterna
3. De nya verksamhetsmodellerna och innovationerna ökar välfärden och konkurrenskraften

Indikatorer

- Utvecklingen av digibarometerns totalindex
- Utvecklingen av affärsverksamheten inom informationsintensiva sektorer
- Utvecklingen av tjänster inom persontrafiken.

Jämställdhet mellan könen

Planen för operativ jämställdhet och likabehandling på kommunikationsministeriets förvaltningsområde har uppdaterats 2022 och genomförandet av planen fortsätter år 2023. Målet är att främja integreringen av likabehandling och operativ jämställdhet mellan könen i ministeriets och förvaltningsområdets processer samt att främja medvetenheten om likabehandling och operativ jämställdhet inom ministeriet och inom förvaltningsområdet genom prestationer och offentliga tjänster. Genom sin verksamhet stöder ministeriet genomförandet av statsminister Sanna Marins regerings jämställdhetsprogram. Operativ jämställdhet och likabehandling beaktas vid beredningen av författningar och föreskrifter inom förvaltningsområdet och i upphandlingar. Dessutom utnyttjas könsspecifik information från området för transport och kommunikation som underlag för beslutsfattandet. Det finns skillnader mellan könen när det gäller olika färdstätt. Enligt Statistikcentralen gör män i körkortsåldern största delen av sina dagliga resor som personbilsförare. För kvinnor fördelas de dagliga resorna jämnare mellan att köra en personbil, att vara passagerare i en personbil och att promenera. Enligt resvaneundersökningen 2016 använder kvinnor sig oftare av kollektivtrafiken än män i alla åldersgrupper. Den största skillnaden var mellan personer i åldern 35—64. Målet för personalplaneringen inom förvaltningsområdet är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en arbetsgemenskap med ett gott arbetsklimat enligt godkända jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Hållbar utveckling

Vid genomförandet av handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, är kommunikationsministeriets roll att främja ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart transportsystem och en fungerande och heltäckande digital infrastruktur. När det gäller att bromsa klimatförändringen spelar minskningen av utsläppen från trafiken, särskilt från vägtrafiken, en central roll. Metoderna för detta är bland annat att öka andelen hållbara färdstätt, promenader, cykling och kollektivtrafik, att stödja sammanslutningars val av utsläppsnåla fordon och att främja hållbara trafik tjänster. En begränsning av och anpassning till klimatförändringen förutsätter också forskning och ökad förståelse av verksamhetsområdets miljö- och klimatpåverkan. Bland annat en verifier-

ring av koldioxidutsläppen och en bedömning av konsekvenserna av olika lösningar är viktiga som stöd för beslutsfattandet. Med tanke på den sociala hållbarheten är det viktigt att förebygga trafikfattigdom, det vill säga att trygga att människor kan tillgodose sina grundläggande behov med hjälp av det tillgängliga trafik- och kommunikationssystemet. Ministeriet förverkligar målen för handlingsprogrammet för hållbar utveckling också bland annat genom att främja tillgängligheten inom trafik och kommunikation samt trafiksäkerheten.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
31.10.30	<i>Understöd för trafik- och kommunikationsnäten</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— jord- och vattenbyggnadsfullmakt	4,26	112,5
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— jord- och vattenbyggnadsfullmakt	-	30,0
31.20.54	<i>Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att bevilja understöd	7,5	-
31.20.55	<i>Köp och utveckling av tjänster inom den offentliga persontrafiken</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	313,83	-

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	695 914	694 319	656 428	-37 891	-5
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 262	17 328	20 448	3 120	18
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	91 505	94 971	101 380	6 409	7
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 396	56 179	58 338	2 159	4
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 527	53 083	45 012	-8 071	-15
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	477 224	472 758	431 250	-41 508	-9

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
(88.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	6 000	—	—	—	0
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 149 883	2 060 366	1 850 883	-209 483	-10
20. Basunderhåll av transport- infrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 434 554	1 387 239	1 290 206	-97 033	-7
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	67 658	39 730	24 530	-15 200	-38
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	59 850	37 900	27 400	-10 500	-28
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	20 223	34 997	34 997	—	0
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	451 248	477 500	365 750	-111 750	-23
(78.) Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 550	—	—	—	0
79. Livscykelfinansierings- projekt (reservationsanslag 3 år)	108 800	83 000	108 000	25 000	30
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	901 143	807 719	828 503	20 784	3
43. Förbättrande av konkurrens- kraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	67 587	89 000	89 000	—	0
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbands- projektet (reservationsanslag 3 år)	5 050	15 000	16 950	1 950	13
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	98 760	20 741	28 141	7 400	36
54. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelse- fartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	19 136	20 386	17 886	-2 500	-12

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 €	%
55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	167 324	105 724	100 724	-5 000	-5
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	543 286	556 868	575 802	18 934	3
Sammanlagt	3 746 939	3 562 404	3 335 814	-226 590	-6
Totalt antal årsverken	2 360	2 402	2 406		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter*01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 448 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föränleds av regionalt samarbete
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Av anslaget har det reserverats 1 500 000 euro för forskningsinvesteringar inom cybersäkerhet (RRF pelare 2) och 1 000 000 euro för övningsverksamhet inom cybersäkerhet (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Av anslaget föränleds 2 500 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla.

Tillförlitliga produkter och tjänster är en central förutsättning för digitaliseringen. En hög nivå på cyber- och informationssäkerheten samt kompetens upprätthåller ekonomins och samhällets konkurrenskraft inom alla sektorer. Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde har ett program för utveckling av cybersäkerheten beretts i enlighet med regeringsprogrammet och strategin för cybersäkerheten i Finland. Utvecklingsprogrammet utgör också en del av genomförandet av EU:s strategi för cybersäkerhet. Investeringarna i övningsverksamhet inom och forskning om cyber- och informationssäkerhet stöder utvecklingsprogrammet och digitaliseringen i omfattande grad.

Övningsverksamheten inom cybersäkerhet utvecklar samhällets resiliens och beredskap inför störningar i cybersäkerheten. Aktiv övningsverksamhet har en central betydelse när det gäller att utveckla bekämpningen, hanteringen och avvärjandet av cyberangrepp.

Tillräcklig cybersäkerhetskompetens har ett betydande samband med människors trygghetskänsla och förmåga att utnyttja tjänster och lösningar i den digitala verksamhetsmiljön. Syftet med undersökningen Medborgarfärdigheter inom cybersäkerhet är att skapa en gemensam europeisk modell och digital plattform för undervisning och utveckling av cybersäkerhetsfärdigheter, som kan användas jämnt i alla medlemsstater i Europeiska unionen.

Åtgärderna för cyber- och informationssäkerhet stöder delområdet kompetens och humankapital i DESI-indexet, som mäter EU-ländernas framsteg när det gäller utnyttjande av digitalisering.

Kommunikationsministeriet har för sin verksamhet 2020—2023 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Hållbara färdvägar och hållbar transport och kommunikation har gjorts allt mer lockande
- Transport- och kommunikationsmarknaden skapar bättre och mer högklassiga tjänster för användarna
- Trafiknätets kvalitet har förbättrats
- De digitala tjänsternas tillförlitlighet har stärkts
- Tillväxten i dataekonomin och utnyttjandet av artificiell intelligens har stärkts
- Förutsättningar finns för att automatiserad trafik ska kunna tas i bruk i alla trafikformer
- Trafiksäkerheten har stärkts
- Effektiviteten i ministeriets verksamhet har förbättrats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 368	17 578	20 698
Bruttoinkomster	162	250	250
Nettoutgifter	18 206	17 328	20 448
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 298		
— överförs till följande år	11 354		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinvestering inom cybersäkerhet (RRF pelare 2)	-500
Förbättrande av beredskapen i fråga om cybersäkerheten (cyber)	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lön för cybersäkerhetsdirektören inklusive bikostnader och kostnader för samordning av programmet (cyber)	345
Stödprogrammet för ett ekosystem för elektrifierad tung trafik (överföring från moment 31.01.02)	290
Utvecklande av cybersäkerheten i samhället och internationellt samarbete (cyber)	3 000
Lönejusteringar	297
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-76
Resebesparing	-336
Sammanlagt	3 120

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	20 448 000
2022 II tilläggsb.	289 000
2022 budget	17 328 000
2021 bokslut	19 262 000

02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 101 380 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansierings- och betalningsandelar samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med finansiellt stöd från EU
- 3) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av sjökartläggning
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av forsknings- och utvecklingsverksamhet
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av trafiksystemplanering, persontrafikundersökningar, främjande av mobilitetstjänster, övervaknings- och myndighetsuppgifter, traditionsverksamhet, utvecklande av sjötrafiken och av Safe Sea Net-verksamheten.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om transport av farliga ämnen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om Transport- och kommunikationsverket. Propositionen gör det möjligt att i Finland under 2025 ta i bruk satellitnavigeringssystemet Galileo (Public Regulated Service, PRS). I samma proposition föreslås det dessutom att informationssamhällsavgiften ska höjas. Transport- och kommunikationsverket håller på att upphandla en lokaliseringstjänst, där det i fortsättningen kommer att samlas in information om befintliga näts fysiska infrastruktur och om placeringen av kablar, rör och motsvarande aktiva nätdelar. Genom höjningen av informationssamhällsavgiften täcks de

årliga verksamhets- och driftskostnader som föränleds Transport- och kommunikationsverket av tjänsten för lokaliseringsinformation.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Transport- och kommunikationsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer samt för de uppgifter inom kommunikationssektorn som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Myndighetstjänsterna inom trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknad.

Tillsynsavgiften för flygtrafiken och tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten intäktsförs under moment 11.19.05. Informationssamhällsavgiften, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet, tillsynsavgiften för postverksamhet och certifikatavgiften intäktsförs under moment 11.19.04.

Kommunikationsministeriet har för Transport- och kommunikationsverket för 2020—2023 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Utsläppen från trafik och kommunikation har minskat
- Hindren för inträde på marknaden har undanröjts och konkurrensen främjats genom en effektiv verkställighet av och tillsyn över lagstiftningen, därtill har utvecklingen och användningen av tjänsterna har stimulerats utifrån ett användarorienterat sätt
- Förtroendet för digitala tjänster har förbättrats
- Tillgången till och interoperabiliteten hos digital information har ökat och verksamhetsmodellen My Data har använts för att stimulera dataekonomin
- Kommunikationsnätens och trafiksystemets kvalitet, säkerhet och störningsfrihet har förbättrats
- Utdelningsstöd har genomförts för att trygga fem dagars utdelning av tidningar i hela landet
- Genom internationellt myndighetssamarbete har främjandet av automatiserade transporter stärkts
- Konsekvensbedömningen och den produktion av information som den behöver har utvecklats
- Ämbetsverken inom förvaltningsområdet har under ledning av Meteorologiska institutet och i samarbete med trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab fastställt en gemensam vision och utarbetat en gemensam verksamhetsmodell som förbättrar inhämtandet av information om trafikförhållandena så att den är kostnadseffektiv, främjar trafiksäkerheten och vädermodelleringen samt effektiviserar underhållet.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5, minst)	4,0	3,6	3,6
Certifieringarna genomförs planenligt	Genomfördes	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns
Beviljande av tillstånd inom utsatt tid	Mindre än 90 %	90 %	90 %
Kundkontakterna besvaras via verkets kundservice inom de tidsfrister som anges i ämbetsverkets servicelöfte (skriftliga kontakter 5 vardagar, samtal 45 sek.)	Samtal 58 %	90 %	90 %
Kvaliteteten på och genomslagskraften för Cybersäkerhetscentrets lägesbilder (kundtillfredsställelse på skalan 1—5, minst)	4,3	>= 2021	>= 2022
Verkets elektroniska tjänster överensstämmer med kvalitetskriterierna för statsförvaltningens digitala ärendehanteringstjänster	20/22	>= 20/22	>= 20/22
Grad av användning av elektronisk registrering av fordon, %	72,6 %	>=2021	>=2022
Graden av digitalisering av verkets tjänster (% av verkets tjänster)	70,3 %	>=2021	>=2022
Avbrott som föranletts av utvecklandet av ämbetsverkets elektroniska tjänster i förhållande till gjorda ändringar (%)	0	<2021	<2022
Antalet kontakter till stöd för e-tjänster/ antalet e-tjänstillfällen	0,31 %	<=2021	<=2022

Funktionell effektivitet

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kostnader för fordonsbeskattningen/ skatteintäkten (€/€)	0,01	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Registrering av fordon, enhetskostnad, €	3,66	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Dataenhet, enhetskostnad, €	0,0043	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Ansökan om körkort, enhetskostnad, €	32,64	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Förarexamen, enhetskostnad, €	57,73	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Domännamn, enhetskostnad, €	3,83	<= jämfört med 2021	<= jämfört med 2022
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år)	104 %	97—103	97—103
Kostnadsmotsvarighet för företags-ekonomiska prestationer, % (genomsnittet för tre år)	161 %	116—122	116—122

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Transport- och kommunikationsverkets verksamhet	83 880
Cybersäkerhetscentrets verksamhet	17 500
Sammanlagt	101 380

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	192 235	218 471	232 280
Bruttoinkomster	121 886	123 500	130 900
Nettoutgifter	70 349	94 971	101 380
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	19 858		
— överförs till följande år	41 014		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	104 028	103 900	107 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	93 697	108 000	109 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	10 331	-4 100	-2 200
Kostnadsmotsvarighet, %	111	96	98

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	9 045	8 560	9 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 083	6 950	8 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4 962	1 610	1 200
Kostnadsmotsvarighet, %	222	123	115

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, övrig avgiftsbelagd verksamhet (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	7 998	9 800	12 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 156	9 800	12 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-158	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	98	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bemötande av de växande hoten mot informationssäkerheten (cyber)		130
Den nationella andelen av utbytet av och infrastrukturen för elektronisk godstransportinformation (eFTI) i Europa		1 000
Det europeiska sjöfartssystemet		340
Förbättrande av resurserna för Transport- och kommunikationsverket med beaktande av nya författningsprojekt		4 000
Förändring av inflödet av tillsynsavgiften för besiktning		-397
Genomförande av Galileo-systemets PRS-tjänst i Finland		820
Genomförande av stödprogrammet för ett ekosystem för elektrifierad tung trafik (överföring till moment 31.01.01)		-290
Kontinuerlig lägesanalys av cybersäkerheten samt en taktisk och strategisk produktion av lägesbilder över cybersäkerheten enligt den statliga ledningens och den privata sektorns behov (cyber)		350
Myndighetsuppgifter i anslutning till Galileo-systemets PRS-tjänst (cyber)		240
Nya uppgifter enligt färdplanen för fossilfria transporter (bortfall av tillägg av engångsnatur)		-1 800
Nya uppgifter enligt miljöskyddslagen för sjöfarten och fartygsavfallsdirektivet		-39
Nya uppgifter enligt ändringen av sjötrafiklagen		-13
Nya uppgifter som lagförslaget om transport av farliga ämnen medför		1 255
Resurser för uppgifterna för den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering (cyber)		300
Rådgivningen om cybersäkerhet för allmänheten (cyber)		100
Samhällets cybersäkerhetsberedskap och stödjande av olika sektorer (cyber)		400
Tilläggsanslag för verksamhet i anslutning till sjökartläggning och farleder		2 000
Tryggande av verksamheten (bortfall av tillägg av engångsnatur)		-2 000
Uppgifter i anslutning till genomförandet av tillgänglighetsdirektivet		700
Verksamhets- och underhållskostnader för lokaliseringstjänsten		300
Ändring av inflödet från informationssamhällsavgiften (RP om tjänster inom elektronisk kommunikation)		300
Ändring av postlagen, stöd för tidningsutdelning utanför nätet för morgondistribution av tidningar		130
Besparing som gäller kontorslokaler		-594
Lönejusteringar		621
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna		-338

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resebesparing	-896
Nivåförändring	-210
Sammanlagt	6 409

2023 budget	101 380 000
2022 II tilläggsb.	7 449 000
2022 budget	94 971 000
2021 bokslut	91 505 000

03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 58 338 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Trafikledsverket har till uppgift att i egenskap av den som underhåller trafiklederna svara för upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån för trafiken på vägar, järnvägar och farleder som förvaltas av staten. Trafikledsverket främjar genom sin verksamhet trafikledsnätets funktion, automatisering, trafiksäkerhet och en hållbar utveckling av trafikledsnätet som en integrerad del av trafiksystemet samt verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet och en balanserad utveckling av dem.

Kommunikationsministeriet har för Trafikledsverkets verksamhet 2020—2023 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhällliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Trafiksystemets energieffektivitet har förbättrats och hållbara transporter har gjorts mer lockande.
- Det har skapats en helhetsbild av trafikledsegendomen och av förfarandena vid en makroekonomisk, långsiktig programmering (förvaltning) av den
- Trafikledshållningens (egendomens) effektivitet och kvalitet samt marknadens funktion har förbättrats
- Åtgärderna inom trafikledshållningen har fördelats på basis av effektivitet, med beaktande av kundbehoven och trafikledernas skick
- Trafiksystemets säkerhet, funktion och tillgänglighet har förbättrats
- Bannätsförvaltarens tjänster och verksamhetsmodeller har fortsättningsvis utvecklats (i en föränderlig verksamhetsmiljö)
- Utvecklingen av den infra som automatiserade transporter förutsätter har påbörjats och digitaliseringen av transporter har främjats

— Ämbetsverken inom förvaltningsområdet har under ledning av Meteorologiska institutet och i samarbete med trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab fastställt en gemensam vision och utarbetat en gemensam verksamhetsmodell som förbättrar inhämtandet av information om trafikförhållandena så att den är kostnadseffektiv, främjar trafiksäkerheten och vädermodelleringen samt effektiviserar underhållet.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Medborgarnas tillfredsställelse med landsvägarnas skick, under vintersäsongen/sommarsäsongen (minst)	3,17	3	2,9
Näringslivets belåtenhet med trafikledernas servicenivå (görs vartannat år) (minst)	3,2	Ingen undersökning görs	3,1
Fungerande rese- och transportkedjor			
Förseningar i fjärrtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 5 min. (högst)	5,25	6,5	6
Förseningar i närtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 3 min. (högst)	4,15	3,2	3,2
Väntetider för tjänster inom vintersjöfarten, h (högst)	2,7	4	4
Trafikledernas skick			
Tillfälliga hastighetsbegränsningar på bannätet, km. (högst)	120	120	155
Belagda vägar i dåligt skick (livligt trafikerat vägnät/övrigt vägnät), km (högst)	911/6 434	1 000/6 400	950/7 350
Broar och landsvägar/järnvägar i dåligt skick, antal (högst)	756/129	810/120	810/125
Fasta säkerhetsanordningar i dåligt skick, i farleder, % (högst)	5,9	6,5	6,5
Trafiksäkerhet			
Olyckor på landsvägarna som lett till personskador (högst)	1 671	1 900	1 850
Risken för olyckor vid plankorsningar på statens bannät (Risksumman för 10 år) (högst)	201	175	185
Funktionell effektivitet			
Eftersatt underhåll/vägnät (mn euro)	1 570	1 560	1 700
Eftersatt underhåll/bannät (mn euro)	1 286	1 210	1 335
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	100	100	100
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	118	100—120	100—120

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	54 756	56 778	58 937
Bruttoinkomster	720	599	599
Nettoutgifter	54 036	56 179	58 338
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 788		
— överförts till följande år	12 148		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	18 077	15 203	4 394
Totala kostnader av den samfinansierade verksamheten	24 286	30 766	8 012
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-6 210	-15 563	-3 618
Självfinansieringsandel, %	26	51	45

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	8 358	7 846	7 629
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 265	7 137	7 453
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 093	709	176
Kostnadsmotsvarighet, %	115	110	102

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättande av konsulttjänster med egna arbetsinsatser (överföring från moment 31.10.20)			1 700
Konsekvenser av genomförandet av den riksomfattande trafiksystemplanen för Trafikledsverkets personalresurser			500
Besparing som gäller kontorslokaler			-215
Lönejusteringar			770

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-148
Resebesparing	-448
Sammanlagt	2 159

2023 budget	58 338 000
2022 II tilläggsb.	427 000
2022 budget	56 179 000
2021 bokslut	54 396 000

04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 012 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av internationella åtaganden
- 5) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi och andra organisationer finansierar
- 6) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer.

Fullmakt

Meteorologiska institutet bemyndigas att ingå avtal för projektet METNET/MOI om forskning om Mars, så att de utgifter som projektet medför, inklusive tidigare förbindelser, uppgår till högst 1 536 000 euro.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsinformation om klimatet, atmosfären och haven, och tillhandahåller väder-, havs- och klimatjänster.

Kommunikationsministeriet har för Meteorologiska institutets verksamhet för 2020—2023 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhällseliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Användning av de nya modellerna för beräkning av koldioxidbalansen i och klimatpåverkan av terrestra ekosystem (skogar, åkrar, myrmarker) för nationella inventeringar av växthusgaser och för framtidsscenarier har utvidgats.
- Användningen av observationsdata från tredje parter har förbättrats och testats som stöd i realtid för en säker och effektiv vägtrafik
- Betydelsen av satellitservicecentret i Sodankylä har ökat internationellt
- Radarnätverkets kvalitet och täckning har förbättrats

— Forskningen vid Meteorologiska institutet är av hög kvalitet och internationellt utnyttjad

— Nya vädertjänster och väderrapporter har producerats till stöd för införandet av uppkopplad och digitaliserad trafik

— Ämbetsverken inom förvaltningsområdet har under ledning av Meteorologiska institutet och i samarbete med trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab fastställt en gemensam vision och utarbetat en gemensam verksamhetsmodell som förbättrar inhämtandet av information om trafikförhållandena så att den är kostnadseffektiv, främjar trafiksäkerheten och vädermodelleringen samt effektiviserar underhållet.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Intressentgruppernas nöjdhet (skala 1—5)	4,36	4,0	4,0
Väderprognoseernas träffsäkerhet (kombination), %	82,4	83,0	83,0
Träffsäkerhet för vindvarningar på markområden 1—2 dygn, %	83,0	80,0	80,0
Träffsäkerhet för flygplatsprognoser, %	91,95	90,60	90,60
Antal hänvisningar i databasen Web of science	23 532	14 000	24 000
Internationellt förhandsgranskade artiklar, antal	394	370	370

Funktionell effektivitet

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	102	100	100
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	115	102	102
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierad verksamhet, %	65	60	60
Extern forskningsfinansiering/år, tusen euro	18 926	19 000	18 500
Forskningsaktivitet (publikationer/årsverke)	1,35	1,35	1,35
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper inte internationella medlemsavgifter), €/invånare	3,17	3,4	3,40
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper internationella medlemsavgifter), €/invånare	4,43	4,9	4,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	77 845	84 683	77 012
Bruttoinkomster	32 590	31 600	32 000
Nettoutgifter	45 255	53 083	45 012

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 729		
— överförs till följande år	12 001		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 252	6 100	7 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 147	6 100	7 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	105	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 575	6 500	6 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	5 731	6 400	6 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	844	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %	115	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	18 926	19 000	18 500
Totala kostnader för projekten	28 985	31 500	31 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 059	-12 500	-12 500
Självfinansieringsandel, %	35	40	40

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingås 2023 eller därefter	40	26	10	4	80

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 44 500 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ACTRIS-forskningsinfrastrukturen	-1 750
Den högpresterande databehandlingen förnyas	-4 800
ICAO:s globala rymdvädercentrum	-750
Inrättande av en lägescentral för rymdfrågor	250
METNET/MOI, justering av anslagsbehovet för fullmakten	-277
Utveckling av Sodankylä internationella satellitjordstation	-500
Besparing som gäller kontorslokaler	-48
Lönejusteringar	554
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-190
Resebesparing	-560
Sammanlagt	-8 071

2023 budget	45 012 000
2022 II tilläggsb.	307 000
2022 budget	53 083 000
2021 bokslut	47 527 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 431 250 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-41 508
Sammanlagt	-41 508

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	431 250 000
2022 budget	472 758 000
2021 bokslut	477 223 882

10. Trafik- och kommunikationsnäten

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farlederna. Vid utgången av 2021 var landsvägsnätets längd 77 906 km, bannätets 5 918 km och farledernas 16 303 km.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	2021	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Vägar	15 024	15 035	15 041
Järnvägar	5 015	5 000	5 132
Farleder	267	255	286
Sammanlagt	20 306	20 290	20 459

Det eftersatta underhållet när det gäller landsvägar, järnvägar och farleder uppgick år 2021 till sammanlagt knappt 2,9 miljarder euro.

Inkomster av och utgifter för trafikledsnätet (mn euro)

	2021 bokslut	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Basunderhåll av transportinfrastrukturen (20)	1 434,6	1 387,2	1 290,2
Inkomster	50,3	49,3	36,0
— Banavgift	47,0	47,0	35,0
— Övriga inkomster	3,3	2,3	1,0
Utgifter	1 484,9	1 436,5	1 326,2
Underhåll	866,5	822,4	717,1
— Skötsel	423,4	430,6	445,3
— Isbrytning	62,0	60,0	66,0
— Reparation	381,1	331,8	205,8
Förbättring och planering	125,3	111,8	86,0
— Investeringar i förbättring av trafikleder	99,2	88,4	65,6
— Planering	26,1	23,4	20,4
Trafiktjänster	193,1	202,3	223,1
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	142,1	150,6	165,1
— Landsvägsfärjetrafik	51,0	51,7	58,0
Minskning av det eftersatta underhållet	300,0	300,0	300,0
Understöd (30, 31)	127,5	77,6	51,9
Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (30)	67,7	39,7	24,5
Vissa understöd (31)	59,9	37,9	27,4
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 79)	580,2	595,5	508,8
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	20,2	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnätet (77)	451,2	477,5	365,8
Livscykelsfinansieringsprojekt (79)	108,8	83,0	108,0
Nettoutgifter sammanlagt	2 142,3	2 060,3	1 850,9
Bruttoutgifter sammanlagt	2 192,6	2 109,6	1 886,9

Utvecklingen av uppgifter som gäller verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2021 utfall	2022 uppskattning	förändring	2023 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	44 667	51 000	14,2 %	45 000	-11,8 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	833	408	-51,0 %	532	30,4 %
Kostnader, 1 000 euro	97 195	96 784	-0,4 %	97 786	1,0 %
Kostnadsmotsvarighet	46,8 %	53,1 %	6,3 %-enh.	46,6 %	-6,5 %-enh.

20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 290 206 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänför sig till skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föräns av trafikledshållningen. Till den serviceavgift som grundar sig på det serviceavtal som ska ingås med trafikledningsbolaget får det användas högst 165 047 000 euro

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till fullgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av leveranser av material för banhållningen innan materialet hänförs till de projekt för utveckling av trafikleder som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten, inkomsterna av skadestånd från trafikledshållningen och inkomsterna av försäljningen av egendom, med undantag för inkomster av försäljningen av fast egendom.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter i anslutning till punkt 2).

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Dessutom bemyndigas Trafikledsverket att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, på det sättet att de utgifter som föränleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föränleder staten, inkl. utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Ombyggnad av säkerhetsanordningarna på banavsnittet Tammerfors—Seinäjäki	70 000 000
Ringvägen på E18 runt Åbo fas 2 Kausela—Kirismäki	59 000 000

Förklaring: Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *basunderhållet av transportinfrastrukturen*. Med anslagen för basunderhållet av transportinfrastrukturen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. I trafikledshållningen prioriteras åtgärder för att säkerställa den dagliga framkomligheten i trafiknätet, kvaliteten på högtrafikerade och för näringslivet viktiga delar av trafiknätet och trafiksäkerheten samt de möjligheter som digitaliseringen medför. Avsikten är att i alla åtgärder beakta de målområden som fastställs i den parlamentariska trafiksystemplanen. Dessa målområden är tillgänglighet, hållbarhet, effektivitet och bekämpning av klimatförändringen.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster beaktats banavgiftens grundavgift på 35 miljoner euro och andra inkomster av trafikledshållningen (bl.a. fastighetsintäkter) på 1,0 miljoner euro.

Man strävar efter att dämpa ökningen av det eftersatta underhållet och tryggar trafikledernas skick med beaktande av i synnerhet näringslivets behov. Åtgärder riktas även till att utveckla de trafikmässiga förhållandena med vars hjälp bl.a. verksamhetsförutsättningarna för näringslivet, trafiksäkerheten och pendlingstrafiken förbättras.

Staten kan i egenskap av väg- och banhållare i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar, om åtgärden hänförs till en väg- eller banhållares uppgifter. Det är alltid fråga om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att vägghållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på vägområdet på en landsväg eller någon annanstans än på järnvägsområdet och den som upprätthåller trafikleden anser att åtgärden är nödvändig. Exempelvis kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen ska det också vara möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan anslutningsparkering som behövs för ban nätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för basunderhåll av transportinfrastrukturen per trafikform åren 2021—2023 (mn euro)

	2021 bokslut			2022 ordinarie budget			2023 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	753	-	753	723	-	723	668	1	667
Banhållning	490	49	441	464	49	415	395	35	360
Farledshållning	100	1	99	98	-	98	98	-	98
Informations- och styrningstjänster för trafiken	142	-	142	151	-	151	165	-	165
Sammanlagt	1 485	50	1 435	1 436	49	1 387	1 326	36	1 290

Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara cirka 672 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 618 000 000 euro. Dessutom kan det under momentet antecknas några hundra tusen euro i överföringsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivningar och kapitalkostnader för den egendom för trafikledning och trafikstyrning som trafikstyrningsbolaget löst in av Trafikledsverket	147
Bestående nivåförhöjning för basunderhållet av transportinfrastrukturen	-100 000
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-18 240
Eftersatt underhåll (Nivåförändring)	-10 000
Ersättande av konsulttjänster med egna arbetsinsatser (överföring till moment 31.01.03)	-1 700
Flyttning av Lv 900 (Hyryntie) i Kuhmo, Lv 912, gång- och cykelvägsarrangemang i Koulukatus anslutning, Kuhmo	2 600
Höjning av kostnadsnivån	50 000
Preciserade reparationer av järnvägen Heinävaara—Ilomants (stimulans)	-4 000
Projektet för att förbättra Karelenbanan	31 100
Spareffekten av bolagiseringen av trafikledningen	-1 400
Stärkande av livskraften i Björneborg	1 000
Tidigareläggning till år 2021 (bortfall av ett avdrag av engångsnatur)	50 000
Underhåll av banavsnittet Seinäjoki—Kaskö 2023	3 500
Överföring av förvaltningen av museiskeppet S/S Saimaa från Trafikledsverket till Museiverket (överföring till moment 29.80.75)	-150
Överföring till moment 31.10.77) (regeringsprogr. 2019)	-100 000
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	110
Sammanlagt	-97 033

2023 budget	1 290 206 000
2022 II tilläggsb.	40 600 000
2022 budget	1 387 239 000
2021 bokslut	1 434 554 000

30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 24 530 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för projekt som gäller vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till biproduktfabriken i Kemi och betalning av statsunderstöd för planering av projekten för snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm, snabbspårväg på avsnittet Mellungsbacka—Dickursby—Aviapolis—flygplatsen, spårväg i Åbo, depåer i närtågtrafikområdet samt till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom projekt som gäller spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen) och projektet för en spårväg i Tammerfors (fas 2).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

Mellungsbacka—Dickursby—Aviapolis—flygplatsen	1 880 000
Spårvägen i Åbo	1 500 000
Depåerna i närtågtrafikområdet	1 000 000
För projekthelheten spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	11 250 000
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	5 400 000
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm	1 500 000
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till biproduktfabriken i Kemi	2 000 000
Sammanlagt	24 530 000

Fullmakt

Transport- och kommunikationsverket får bevilja statsunderstöd och ingå andra förbindelser för projektet

1) snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm så att det sammanlagda beloppet av understödsposterna uppgår till högst 7 500 000 euro. Fullmaktsbeloppet är dock högst 30 procent av planeringskostnaderna

2) spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen) så att det sammanlagda beloppet av understödsposterna uppgår till högst 105 000 000 euro inklusive de tidigare utbetalda understöden. Fullmaktsbeloppet är dock högst 30 procent av planerings- och byggnads-kostnaderna.

Trafikledsverket och Transport- och kommunikationsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: I den andra fasen av projektet för en spårväg i Tammerfors byggs en spårväg mellan centrum och Lentävänniemi. Dessutom genomförs den regionala generalplaneringen av utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen. Understödet betalas till Tammerfors stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet för första gången betalats 2018 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2016—2017. Statsunderstödet är högst 84,957 miljoner euro, dvs. andelen för den första fasen är högst 60,497 miljoner euro och för den andra fasen högst 24,0 miljoner euro. Den regionala generalplaneringen av utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen uppgår till högst 0,46 mn euro. I MBT-avtalet ingår också statsunderstöd för totalkostnaderna för den regionala generalplanen när det gäller utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen.

Vanda snabbspårväg är en spårvägsförbindelse som förbinder Håkansböleregionen och Västerkullaregionen med spårnätet och skapar en direkt förbindelse till Dickursby, Aviapolis och flygplatsen. En generalplan för spårvägen färdigställdes 2019. Efter att generalplanen blivit klar beslutade Vanda stadsfullmäktige att utifrån den inleda den detaljerade planeringen av spårvägen. I den fortsatta planeringen görs gatuplanering samt planering som gäller drift, depåer, elteknik, tunnlar m.m. liksom också stadsplanering i anslutning till spårvägsprojektet, såsom planstommar och ett stort antal detaljplaner, bl.a. en teknisk detaljplan som omfattar hela spårvägen. För spårvägens hela rutt utarbetas det gatuplaner och därefter byggplaner. Kommunerna skapar förutsättningar för en hållbar mobilitet.

Spårvägen i Åbo har en stor strategisk betydelse för Åbo stad och stadsregion. Spårvägen styr utvecklingen i stadsregionen under flera decennier. Den an knyter till viktiga strategiska mål och projekt för staden, t.ex. Vetenskapsparken, utvecklingen av centrum och Entimmetåget. Den förverkligar stadens klimatmål genom att ändra fördelningen av färdstätt och genom att intensifiera stadsstrukturen. Genomförandet av spårvägen i Åbo möjliggör regional tillväxt i och med att kollektivtrafikförbindelserna förbättras och trafiksystemets kapacitet ökar. Den allt tätare stadsstrukturen och en höjning av servicenivån inom kollektivtrafiken minskar personbilstrafiken, vilket för sin del minskar utsläppen och energiförbrukningen. När Vetenskapsparkens linje förverkligas blir centrum mer tillgängligt och i synnerhet ställningen för området Kråkkärret i stadsstrukturen stärks och markanvändningen blir mångsidigare. Kommunerna skapar förutsättningar för en hållbar mobilitet.

Det ständigt ökande antalet passagerare inom närtågtrafiken kräver ett ökat utbud av närtågtrafik. Ett ökat utbud förutsätter nya materielanskaffningar. De nya depåerna är en förutsättning för HRT:s nya materielanskaffning. Placeringen av depåerna inom HRT:s närtågtrafikområde styrs och begränsas av markanvändningen, det nuvarande bannätet och eventuella framtida banprojekt. Depån behöver för sin verksamhet ett stort område och det är utmanande att hitta ett optimalt läge för det mitt i den byggda miljön, med beaktande av också de trafikmässiga utgångspunkterna och förutsättningarna för närtågtrafiken. Enligt HRT:s och Trafikledsverkets utredning bör de nya depåerna finnas trafikmässigt nära stadsbanornas ändstationer på strandbanan och huvudbanan samt invid ringbanan för att bankapaciteten ska kunna användas så effektivt som möjligt. En förutsättning för beslut om beviljande av statsunderstöd är att kommunerna i Helsingforsregionen förbinder sig till målen och åtgärderna i MBT-avtalet för 2020—2031 och finansieringen av dem, så som de har fastställts i förhandlingsresultatet. Kommunerna skapar förutsättningar för en hållbar mobilitet.

Planeringen av spårvägarna i västra Helsingfors, inbegripet byggandet av Vichtisvägens snabbspårväg, är en del av planeringen och förverkligandet av Vichtisvägens och Hoplaksvägens boulevardstad. Fullmakten för projektet höjs från tidigare 4 260 000 euro till 105 000 000 euro. Projektet omfattar utvecklingen av spårvägarna i västra stadskärnan samt byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen. Den fortsatta planeringen har inletts 2022 och byggandet planeras ske åren 2023—2031. Utredningsplanen för projektet och genomförandet av projektet godkändes vid stadsfullmäktiges möte den 20 januari 2021. En projektplan utarbetas utifrån utredningsplanen. Fördelarna med projektet fås i och med en intensivare markanvändning inom det centrala området och en förbättrad servicenivå inom kollektivtrafiken. Till de viktigaste fördelarna hör förändringen i antalet resor med hållbara färdstätt och minskade CO₂-utsläpp från trafiken samt förbättrad tillgänglighet i fråga om arbetskraften.

En rapport om en utredningsplan för snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm blev färdig sommaren 2021 och i den identifierades behov av fortsatt planering innan beslut fattas. Arbetet med utredningsplanen pågår fortfarande i fråga om spårvägens sträckning samt projektets omfattning och fasning, i syftet att ha beredskap att fatta beslut i slutet av 2023. Under vintern 2022 inleddes delgeneralplanen för avsnittet Vikstranden—Lahtisleden, i vilken sträckningen för snabbspårvägen mellan Forsby depå och Vik också behandlas. Byggandet i den första fasen av projektet ska enligt planen inledas i slutet av 2020-talet, men detta kommer att preciseras ytterligare i den fortsatta planeringen.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025–	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Snabbspårvägen i Vanda	1 880			1 880
Depåerna i närtågtrafikområdet	1 000			1 000
Spårvägen i Åbo	1 500			1 500
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm	1 500	1 500	4 500	7 500
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	2 000	3 000	6 000	11 000
För projekthelheten spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	11 250	11 840	81 010	104 100
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	5 400	3 600		9 000
Utgifter sammanlagt	24 530	19 940	91 510	135 980

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

För projekthelheten spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen i Vichtis)	9 950
Planering av spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen i Vichtis) (överföring från moment 31.10.77)	450
Snabbspårvägen Spårjokern	-18 200
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm (överföring från moment 31.10.77)	1 500
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	-2 400
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	2 000
Västmetron Mattby—Stensvik	-8 500
Ändring i behovskalkylen	-4 450
Överföring från moment 31.10.77	4 450
Sammanlagt	-15 200

2023 budget	24 530 000
2022 II tilläggsb.	3 721 000
2022 budget	39 730 000
2021 bokslut	67 658 000

31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till kommunerna för infrastrukturprojekt som främjar gång och cykling och för andra projekt som främjar förhållandena för gång och cykling samt för infrastrukturprojekt som främjar verksamhetsförutsättningarna för kollektivtrafik, och för betalning av statsunderstöd för övriga projekt som främjar gång och cykling
- 2) till betalning av statsunderstöd för verksamhets- och investeringsutgifter för de trafikplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät
- 3) till betalning av statsunderstöd enligt lagen (560/2018) och förordningen (1069/2018) om enskilda vägar
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av stöd för rådgivning och handledning av väglag och produktion av material och tjänster i anslutning till detta.

För statsunderstödens del budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionspan (euro)

Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt	3 500 000
Trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät	900 000
Understöd för enskilda vägar och konsumtionsutgifter för rådgivning till väglag	13 000 000
Understöd för enskilda vägar för att trygga försörjningsberedskapen och tillgången på inhemskt virke	10 000 000
Sammanlagt	27 400 000

Förklaring: Som en del av det program för att främja gång och cykling som statsrådet har godkänt genomförs ett gemensamt investeringsprogram för staten och kommunerna. Projekten i investeringsprogrammet ska förbättra förhållandena för cykel- och gångtrafiken. Programmet för att främja gång och cykling är ett led i genomförandet av den nationella energi- och klimatstrategin.

Staten kan bevilja understöd till kommuner som genomför åtgärder i enlighet med programmet. Kommunen ska delta i projektets kostnader med en minst lika stor satsning. Staten kan också bevilja kommunerna understöd för sådana infrastrukturprojekt genom vilka kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar förbättras och kollektivtrafikens andel av den totala färdmedelsfördelningen ökas. Ett sådant projekt kan t.ex. bestå av byggande av en infartsparkering. Utöver kommunerna kan understöd främjande av gång och cykling beviljas också andra aktörer.

På understöd som beviljas trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät tillämpas utöver statsunderstödslagen (688/2001) meddelandet från kommissionen om riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C 99/03) samt kommissionens förordning 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och senare gjorda ändringar i förordningen.

Anslaget för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar används för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Dessutom riktas understöd till reparationer av enskilda vägar. Detta främjar försörjningsberedskapen och tillgången på inhemskt virke för både skogsindustrins och energiproduktionens behov.

Statsunderstödet riktas i första hand till vägförbättringar samt till stöd för användning och underhåll av färjor. Det finns ca 55 000 km vägar som är berättigade till statsbidrag, och det har bildats ca 16 000 väglag för att sköta dessa vägar. Antalet specialobjekt som understöds är ca 20.

Understöd beviljas bara för sådan förbättring av broar som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande eller för reparation av skador på vägen. I enlighet med statsrådets förordning om enskilda vägar (1069/2018) är understödets maximibelopp i fråga om sedvanliga vägförbättringsobjekt 50 procent och i fråga om de mest betydande broobjekten och andra betydande, överraskande reparationsobjekt till följd av naturförhållandena 75 procent.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 250 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 27 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-3 500
Underhåll och förbättring av enskilda vägar (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-17 000
Understöd för enskilda vägar för att trygga försörjningsberedskapen och tillgången på inhemskt virke	10 000
Sammanlagt	-10 500

2023 budget	27 400 000
2022 II tilläggsb.	36 800 000
2022 budget	37 900 000
2021 bokslut	59 850 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan en väg- eller järnvägsplan godkänns

4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa

5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt

6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011)

7) till betalning av ersättningar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018).

De förskottsersättningar som betalas under momentet budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Avsikten är att 24 900 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 10 000 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 97 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2023 budget	34 997 000
2022 budget	34 997 000
2021 bokslut	20 222 678

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 365 750 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av sådana investeringar för utvecklande av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet

2) utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet

3) till betalning av utgifterna för köp av tjänster från trafikstyrningsbolaget Fintraffic Oy eller dess dotterbolag i anslutning till den utvecklings- och verifieringsfas i projektet Digirata som budgeterats under momentet och till pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS), som omfattar såväl bolagens serviceproduktion som de investeringar som görs för bolagens serviceproduktion.

Av anslaget har 6 000 000 euro reserverats för utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal i anslutning till projektet som gäller byggandet av Lv 8155 Poikkimaantie så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 30 000 000 euro. Ett villkor för byggbeslutet avseende projektet är Stora Ensos storinvestering.

Fullmakt att ingå förbindelser för trafikledsprojekt från tidigare budgetår.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen.

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föränleder staten, inkl. utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Vägprojekt	
Rv 6 vid Korja	12 000 000
Landsväg 180 förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron	128 000 000
Riksväg 4 utveckling av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	21 200 000
Utvecklande av riksväg 5 vägavsnittet Hurus—Hietanen	7 000 000
Fast förbindelse till Karlö	96 000 000
Förbättring av den planskilda anslutningen till stamväg 68 i Edsevö	8 200 000
Förbättringen av stamväg 68 genom byggande av en ny vägbro V-1879 i Kållby i Pedersöre	6 200 000
Gångtunnel vid anslutningen till riksväg 25 vid Leppi	3 000 000
Förbättring av riksväg 23 på avsnittet Varkaus—Viinijärvi	13 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki—Lappo, fas 1	25 000 000
Byggande av en planskild anslutning till riksväg 15 i Paimenportti	15 000 000
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne	27 100 000
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Hartola—Oravakivensalmi	26 000 000
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg—Kemi	25 000 000
E18 Stamväg 50 Förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen Backas	30 000 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	67 500 000
Riksväg 8 Åbo—Björneborg, omkörningsfält vid Virmo och Luvia	30 000 000
Stamväg 51 Kyrkslätt—Stensvik	80 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki östra omfartsväg	77 900 000
Landsväg 101 förbättring av Ring I	32 000 000
Riksväg 6 Taavetti—Villmanstrand	76 000 000
Riksväg 3 Tammerfors—Vasa, avsnittet vid Laihela, fas 1	27 000 000
Riksväg 22 Uleåborg—Kajana—Vartius	15 000 000
Riksväg 8 väginvesteringar som föränleds av kärnkraftverket i Pyhäjoki	22 500 000
Riksväg 4 Uleåborg—Kemi	143 000 000
Riksväg 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Riksväg 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Riksväg 12 Tillola—Keltti	15 000 000
Ring I vid Bredvik	20 000 000
Riksväg 4 Kirri—Tikkakoski	143 600 000
Banprojekt	
Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	10 000 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	130 000 000
Förbättring av förmedlingskapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi, mötesspår	16 500 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	19 000 000
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	33 750 000
Pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS)	11 000 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föränleder staten, inkl. utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Inledande av en grundlig reparation av banavsnittet	
Helsingfors—Tammerfors	8 000 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	30 000 000
Oritkari triangelspår	15 600 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	273 000 000
Esbo stadsbana	137 500 000
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kontiomäki, fas 1	26 500 000
Förbättring av banan Kontiomäki—Pesiökylä	81 000 000
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	12 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Hyvinge—Hangö	62 000 000
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	133 500 000
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	58 500 000
Förbättring av bangården i Joensuu	74 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 1	150 000 000
Förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	210 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	10 100 000
Elektrifiering av Nystadsbanan	21 000 000
Farledsprojekt	
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	41 700 000
Förlängning av slussarna i Saima kanal	1 800 000
Höjning av vattennivån i Saima kanal	300 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Havsfarleden till Karleby	45 000 000
Havsfarleden till Nordsjö	12 500 000
Planering av farledsprojekt	
Förbättrande av E18 ringvägen runt Åbo på sträckan Nådendal—Reso, planering	4 200 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	5 000 000
Förberedelser inför en ökning av bankapaciteten på förbindelsesträckan Helsingfors—Böle	600 000
Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	18 000 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	3 400 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	174 000 000

Förklaring: Av anslaget föränleds 6 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget för projektet Digirata främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla. I projektet moderniseras och digitaliseras järnvägssystemen i Finland samt förnyas tågkontrollen på järnvägarna så att den överensstämmer med det europeiska systemet. Projektet främjar också EU:s flaggskeppsinitiativ Laddning och tankning (Recharge and refuel). Projektet finansieras dessutom nationellt med 6 000 000 euro.

Som motivering för det nya projektet föreslås följande:

Lv 8155 Poikkimaantie

Genom projektet som gäller Poikkimaantie förbättras smidigheten och säkerheten i trafiken, transportererna inom näringslivet och förutsättningarna för utveckling av markanvändningen samt minskar de olägenheter som trafikbuller medför i bostadsområden. Kostnads-kalkylen för projektet är 40 miljoner euro (MAKU 130, 2015=100), varav statens andel är 30,0 miljoner euro och andelen för Uleåborg stad, Uleåborg hamn och trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab är 10 miljoner euro.

Förhållandet nytta/kostnad för projektet är 2,4.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslagsbehov år 2023 mn €	Senare anslagsbehov mn €
Vägprojekt						
Landsväg 180 förnyande av Råvsundsbron och Hessundsbron	Tilläggsbudget III 2021	2025	128,0	8,0	45,0	75,0
Riksväg 4 utveckling av vägnittet Äänekoski—Viitasaari	Budget 2021	2023	21,2	15,0	6,2	-
Fast förbindelse till Karlö	Tilläggsbudget VII 2020	2025	96,0	28,0	27,0	41,0
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne	Tilläggsbudget IV 2020	2022	27,1	21,2	5,9	-
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Hartola—Oravakivensalmi	Tilläggsbudget IV 2020	2023	26,0	20,0	6,0	-
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg—Kemi	Tilläggsbudget IV 2020/ Tilläggsbudget IV 2021	2022	25,0	22,0	3,0	-
E18 Stamväg 50 Förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen Backas	Tilläggsbudget IV 2020	2023	30,0	28,9	1,1	-

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslagsbehov år 2023 mn €	Senare anslagsbehov mn €
Rv 6 vid Korja	II Tilläggsbudget 2022	2024	12,0	1,0	8,0	3,0
Banprojekt						
Förbättring av förmedlingskapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi, mötesspår	Budget 2021/ II tilläggsbudget 2022	2023	16,5	15,5	1,0	-
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	Budget 2021	2023	19,0	10,6	8,4	-
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	Budget 2021	2024	33,8	14,9	10,8	8,1
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	Tilläggsbudget III 2021	2027	130,0	13,0	12,0	105,0
Elektrifiering av banavsnittet Hyvinge—Hangö	Budget 2020	2023	62,0	36,9	25,1	-
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	Tilläggsbudget 2019	2024	133,5	103,8	25,2	4,5
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	Tilläggsbudget 2019/ II tilläggsbudget 2022	2023	58,5	50,0	8,5	-
Förbättring av bangården i Joensuu	Tilläggsbudget 2019	2023	74,0	61,0	13,0	-
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	Budget 2017/Budget 2021/ Tilläggsbudget IV 2021	2022	210,0	190,0	20,0	-
Pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS)	Tilläggsbudget IV 2020	2024	11,0	7,0	3,0	1,0
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	Tilläggsbudget IV 2020	2023	30,0	15,5	12,0	2,5
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	Tilläggsbudget IV 2020	2027	273,0	51,5	39,8	181,7

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslagsbehov år 2023 mn €	Senare anslagsbehov mn €
Esbo stadsbana	Tilläggsbudget IV 2020	2024	137,5	26,0	25,0	86,5
Förbättring av banan Kontiomäki—Pesiökylä	Tilläggsbudget IV 2020	2023	81,0	66,0	15,0	-
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	Tilläggsbudget IV 2020/ Tilläggsbudget II 2022	2023	12,0	11,5	0,5	-
Farledsprojekt						
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	Budget 2021/ Tilläggsbudget IV 2021	2023	41,7	26,0	15,7	-
Planering av farledsprojekt						
Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	Budget 2020		18,0	13,0	5,0	-
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	Tilläggsbudget IV 2020		5,0	4,5	0,5	-
Förbättrande av E18 ringvägen runt Åbo på sträckan Nådendal—Reso, planering	Tilläggsbudget VII 2020		4,2	3,2	1,0	-
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	Budget 2020/ II tilläggsbudget 2022		3,4	3,3	0,1	-
Annan planering av utvecklingsprojekt				-	7,0	-
Pågående trafikledsprojekt sammanlagt			1 719,4	867,3	350,8	508,3
Nytt trafikledsprojekt						
Lv 8155 Poikkimaantie	budget 2023	2025	30,0	-	15,0	15,0
Oavslutade trafikledsprojekt och nytt trafikledsprojekt sammanlagt			1 749,4	867,3	365,8	523,3

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Pågående trafikledsprojekt	343 750	200 224	128 000	180 034	852 008
Nytt trafikledsprojekt	15 000	15 000	-	-	30 000
Utgifter sammanlagt	358 750	215 224	128 000	180 034	882 008

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 973 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag som motsvarar höjningen av fullmakten för förbättring av järnvägsförbindelsen Luumäki—Imatra—ryska gränsen	10 000
Anslag som motsvarar höjningen av fullmakten för fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	15 200
Byggnad av en planskild anslutning till riksväg 15 i Paimenportti (stimulans)	-7 000
E18 Stamväg 50 Förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen Backas (stimulans)	-1 000
Elektrifiering av banavsnittet Hangö—Hyvinge	-22 000
Elektrifiering av banavsnittet Kemi (Laurila)—Haparanda	-9 000
Fast förbindelse till Karlö	3 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	-2 500
Förbättrande av E18 ringvägen runt Åbo på sträckan Nådendal—Reso, planering (stimulans, tilläggsbudget 7 2020)	700
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	17 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	6 000
Förbättring av bangården i Joensuu	-21 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1 (stimulans)	-1 000
Förbättring av förmedlingskapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi	-6 000
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Hartola—Oravakivensalmi (stimulans)	-6 000
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne (stimulans)	-10 400
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kontiomäki, fas 1	-12 000
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	-12 500
Förlängning av slussarna i Saima kanal	-24 500
För projekthelheten spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. Vichtisvägens snabbspårväg) projekthelhet samt lösningar för hållbara färdvägar (överföring till moment 31.10.30)	-450
Förändring i behovet av anslag	3 650
Höjning av vattennivån i Saima kanal (stimulans)	-4 700
Idensalmi—Ylivieska, elektrifiering och byggande av ett triangelspår (effekt av höjningen av fullmakten)	3 500
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	-10 500
Inledande av en grundlig reparation av banavsnittet Helsingfors—Tammerfors (stimulans)	-7 000
Landsväg 180 förnyande av Rävsnudsbron och Hessnudsbron	40 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	-10 000
Lv 8155 Poikkimaantie	15 000
Oritkari triangelspår	-7 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	1 000
Riksväg 19 Seinäjoki—Lappo, fas 1	-15 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	-16 600
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg—Kemi (stimulans)	-5 000
Riksväg 4 utveckling av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	-3 800
Rv 6 vid Korja	8 000
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm (överföring till moment 31.10.30)	-1 500
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	-4 500
Spårväg i Tammerfors, fas 2 (överföring till moment 31.10.30)	-4 450
Utvecklande av riksväg 5 vägavsnittet Hurus—Hietanen (stimulans)	-3 600
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	250
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	2 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2)	2 000
Vägplanering vid Parikkala gränsstation	-150
Överföring från moment 31.10.20) (regeringsprogr. 2019)	100 000
Omfördelning	-110 000
Sammanlagt	-111 750

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	365 750 000
2022 II tilläggsb.	-15 556 000
2022 budget	477 500 000
2021 bokslut	451 248 000

79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 108 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2023 finansieras fyra livscykelprojekt under momentet.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2023 mn €	Senare finansieringsbehov mn €	
Oavslutade livscykelprojekt							
E18 Muurla—Lojo		Tilläggsbudget I 2004	2008	700,0	525,9	26,0	148,1

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2023 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	454,8	50,0	145,2
E18 Fredrikshamn— Vaalimaa	Budget 2014/ Tilläggsbudget IV					
	2019	2018	550,0	259,3	30,0	260,7
E18 Muurla—Lohja, höjning av servicenivån	Tilläggsbudget IV					
	2020		30,0	5,0	2,0	23,0
Sammanlagt			1 930,0	1 245,0	108,0	577,0

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före år 2022	108 000	111 000	109 500	356 500	685 000

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 189 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föränleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	25 000
Sammanlagt	25 000

2023 budget	108 000 000
2022 budget	83 000 000
2021 bokslut	108 800 000

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafik och kommunikation tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät utnyttjas till betydande del vid produktionen och konsumtionen av samhällets tjänster. I och med digitaliseringsutvecklingen uppkommer nya trafik- och kommunikationstjänster som kommunikationsnäten skapar förutsättningar för.

43. *Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 89 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till ägaren till fartyg som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget.

Förklaring: Det stöd som betalas till ägaren till ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget motsvarar beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den förskottsinnehållningspliktiga sjöarbetsinkomst som en allmänt eller begränsat skattskyldig sjöman erhållit från ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. I fråga om andra begränsat skattskyldiga, dvs. sjömän som omfattas av källskatt, motsvarar stödet källskatt och arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift som betalats på sjömannens löneinkomst från arbete ombord på fartyget.

År 2023 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2022—30.6.2023. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2022—31.10.2023 som ingår i de arbetsgivarprestationer som betalats till skatteförvaltningen.

År 2021 betalades det 67,6 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2023 i handelsfartygsförteckningen finns 110 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 94 lastfartyg och 16 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt ca 1 600 000 ton.

2023 budget	89 000 000
2022 budget	89 000 000
2021 bokslut	67 586 899

50. *Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 16 950 000 euro.

Anslaget har som en del av återhämtnings- och resiliensplanen reserverats för utvecklande av kvaliteten på och tillgången till kommunikationsnät (RRF pelare 2).

Anslaget får användas till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

De anslag som budgeterats under tidigare år får användas

1) till betalning av statligt stöd som beviljas av Transport- och kommunikationsverket i enlighet med lagen om stöd för byggande av bredband (1262/2020),

2) för kostnader för administrativa uppgifter inom bredbandsprojektet för anställande av en personalmängd som motsvarar högst fyra årsverken.

Förklaring: Anslaget föranleds av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att utveckla kommunikationsförbindelsernas kvalitet och tillgänglighet i Finland också i de områden där moderna kommunikationsnät inte byggs kommersiellt samt att samordna bredbandsfinansieringen och aktivt informera om bredbandet. Målet hänför sig till en mer omfattande målsättning att utveckla kommunikationsnätens kvalitet och tillgänglighet, genom vilket man strävar efter att trygga tillgången till snabba och högklassiga kommunikationsförbindelser för alla finländare.

Med anslaget kompletteras det nationella stödprogrammet för bredband genom att det med stöd av lagen om stöd för byggande av bredband anvisas offentligt stöd för byggande av kommunikationsinfrastruktur samt anvisas pengar för uppdraget som temporär samordnare vid Finlands nationella bredbandsbyrå, vilken har till uppgift att planera samordningen av såväl nationell bredbandsfinansiering som EU:s bredbandsfinansiering och att genom aktivt informerande öka kännedomen om byggandet av förbindelser och nyttan med dem.

Villkoret för statligt stöd är att kommunerna förbinder sig att projektvis finansiera sin egen andel av det offentliga finansieringsstödet. Det offentliga finansieringsstödet kan uppgå till högst 100 % av projektets stödberättigande kostnader.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 75 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 16 875 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av kommunikationsnätens kvalitet och tillgänglighet (RRF pelare 2)	1 950
Sammanlagt	1 950

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	16 950 000
2022 II tilläggsb.	4 700 000
2022 budget	15 000 000
2021 bokslut	5 050 000

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 141 000 euro.

Anslaget får användas

1) till allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik och till utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik (1207/2016)

2) betalning av understöd enligt lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter

3) till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken

4) till betalning av prisstöd för lotsning i Saimenområdet i enlighet med lotsningslagen (940/2003)

5) för tidsbundet distributionsstöd för tidningar

6) för utbetalning av statsunderstöd för utvecklande av ett informationsekosystem för digital trafik som samlar basservicen för digital affärsverksamhet.

I fråga om punkt 1 och 3 budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Anslaget som beviljats för lotsning i Saimenområdet får användas för nödvändiga kostnader som uppstår för lotsningsbolaget av upprätthållandet av lotsningsberedskapen.

Under 2021 får det budgeterade anslaget för betalning av understöd enligt lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift (971/2017) även användas till betalning av utgifter enligt 2 punkten.

Dispositionspan (euro)

Anskaffningsstöd för el- och gasdrivna lastbilar	1 000 000
Anskaffningsstöd för el- och gasdrivna paketbilar	1 500 000
Tidsbundet understöd för tidningsutdelning	15 000 000
Säkerhetsverksamhet för vägtrafik	9 100 000
Yrkesutbildning i samband med järnvägstrafiken	841 000
Prisstöd för lotsning inom Saimenområdet	700 000
Sammanlagt	28 141 000

Förklaring: Regeringen har till riksdagen lämnat en proposition om ändring av postlagen och om understöd för tidningsutdelning. Enligt propositionen minskas utdelningsdagarna för de brev som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till tre dagar i hela landet och informationsförmedlingen stöds genom ett tidsbundet statsunderstöd som konkurrensutsätts och vars syfte är att säkerställa att tidningsutdelningen fortsätter också i glesbygdsområden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om trafiksäkerhetsavgift och trafikförsäkringslagen. I propositionen föreslås det en höjning av den trafiksäkerhetsavgift som betalas av försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkringsverksamhet. I fortsättningen ska trafiksäkerhetsavgiften vara 1,3 procent av ett försäkringsbolags årliga premieinkomster av trafikförsäkringen. Syftet med propositionen är att de medel som samlas in genom trafiksäkerhetsavgiften bättre ska motsvara den finansiering som årligen behövs för det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet. Med anslaget för säkerhetsverksamhet för vägtrafiken främjas de trafikpolitiska målen för säkerhet i vägtrafiken. Anslaget baserar sig på den trafiksäkerhetsavgift som tas ut hos försäkringsbolag och som intäktsförs under moment 11.19.05.

Regeringen överlämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter.

Enligt regeringsprogrammet ska utsläppen från den inhemska vägtrafiken halveras före 2030 jämfört med nivån 2005. I färdplanen för fossilfria transporter beskrivs de åtgärder genom vilka målet kan nås.

Anslaget för utbildning inom järnvägsbranschen är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

Enligt lotsningslagen tas det på Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Det är därför meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam lagstadgad lotsning inom Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster. Lotsningssträckorna är betydligt längre på Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften på Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen).

Statsunderstödet för utvecklande av ett informationsekosystem för digital trafik som samlar bas-tjänsten för digital affärsverksamhet är en del av åtgärdsplanen för den riksomfattande trafiksystemplanen för 2021—2032 (Trafik 12) Genom utvecklandet av ekosystemet för trafiken stöder staten digitaliseringen av transportsystemet genom att förbättra tillgången till och utnyttjandet av information.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffnings- och konverteringsstöd (RRF pelare 3)	-2 500
Anskaffningsstöd för el- och gasdrivna lastbilar	-1 000
Bortfall av tillägg av engångsnatur (trafikskyddet)	-500
Höjning av inflödet av trafiksäkerhetsavgiften (konsekvens av lagändring)	1 800
Minskning av inflödet av trafiksäkerhetsavgiften	-800
Prisstöd för Saimenområdet	-3 100
Tidsbundet understöd för tidningsutdelning	15 000
Utvecklande av ett ekosystem för elektrifierad tung trafik (RRF pelare 3)	-1 500
Sammanlagt	7 400

2023 budget	28 141 000
2022 II tilläggsb.	15 500 000
2022 budget	20 741 000
2021 bokslut	98 760 000

54. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 886 000 euro.

Anslaget får användas

1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt till redogörelser och information

2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik

3) till understöd för underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken

4) till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter som har beviljats under tidigare år.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har transportservice till sitt förfogande.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Transport- och kommunikationsverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca 230 000 personer år 2023. De utgifter som helhetsserviceavtalen orsakar är per passagerare ca 75 euro per resa och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna ca 30 000 euro per år.

Syftet med stöden är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där det inte finns tillgång till fast vägförbindelse eller egentlig förbindelsefartygstrafik. Stödet riktas främst till ordnandet av passagerar- och varutransporter i Finska viken och i Åbolands skärgård.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland har gällande avtal om produktion av förbindelsefartygstjänster åren 2020—2023 för förbindelsefartygstrafiken på ruttområdet Rimito samt för ruttområdena Hitis och Kotka—Pyttis.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 17 386 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reparation av de bryggor som används för förbindelsefartygstrafiken	-2 500
Sammanlagt	-2 500
2023 budget	17 886 000
2022 budget	20 386 000
2021 bokslut	19 136 000

55. *Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 724 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/2007
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om transportservice (320/2017) till användare av trafiktjänster
- 3) till köp av tågtrafiktjänster
- 4) till köp av flygtrafiktjänster
- 5) till köp av region- och lokaltrafik och till kostnader för inrättande och användning av biljett-systemet
- 6) till stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner
- 7) till stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner
- 8) till projekt för utvecklande av trafiktjänster och till andra utgifter som främjar användningen av trafiktjänster samt till mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice (509/2018).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Kommunikationsministeriet bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i lagen om transportservice (320/2017) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och till främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt till mobilitetsstyrningen.

Staten ersätter i regel regionala köp direkt till trafikidkaren. Kommunerna betalar sin andel av kostnaderna. När det gäller trafik som ordnas enligt bruttomodellen får staten biljettinkomsterna som budgeteras under inkomster i statsbudgeten. Utöver dessa inkomster budgeteras det också andra inkomster i anslutning till det riksomfattande biljett- och betalningssystemet. För 2023 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 1 500 000 euro som biljettinkomster som har budgeterats som inkomstpost under momentet 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	30 170
Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	32 329
Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner	9 750
Klimatbaserade åtgärder	18 000
Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	3 000
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	600
Sammanlagt	102 724

Upphandling av tågtrafik

I syfte att trygga servicenivån inom den riksomfattande persontågtrafiken, utveckla kvaliteten och kvantiteten samt reformera avtalsstrukturen har kommunikationsministeriet ingått ett avtal med VR-Group Ab om upphandling av tågtrafik 2022—2030. Avtalets värde under avtalsperioden på nio år är 313 830 000 euro. Det anslagsbehov som användningen av fullmakt föranleder är 34,87 miljoner euro/år (inklusive en andel för finansiering av klimatbaserade åtgärder).

Syftet med upphandlingen av persontrafiken på järnvägarna är att upprätthålla servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av färdvägarna. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional nivå och på riksnivå som anses vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget tillåter. Köpen möjliggör en högre servicenivå än den som enbart de direkta biljettintäkterna ger möjlighet till.

Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den offentliga persontrafik på landsbygden som kan ses som grundläggande service. Dessutom upphandlar de trafik till sin region genom konkurrensutsatta avtal i vars finansiering kommunerna kan delta. I statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice finns bestämmelser om grunderna för det stöd som närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar. Utöver detta används finansieringen för kostnader för inrättande och användning av biljettsystemet.

Tyngdpunkten för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på planering av trafiken och främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner

Staten stöder Samkommunen Helsingforsregionens trafik och trafiktjänsterna i stadsregionerna Tammerfors, Åbo och Uleåborg i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som avtalats i MBT-avtalen. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutningen till den myndighet som ansvarar för att ordna den offentliga persontrafiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen.

Staten stöder de stora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Klimatbaserade stöd

Med anslaget främjas kollektivtrafikens positiva klimateffekter.

Av anslaget på 18 miljoner euro för klimatbaserat stöd har 4,7 miljoner euro anvisats för köp av tågtrafik. Anslaget används dessutom till klimatbaserade kollektivtrafikunderstöd enligt MBT-avtalen samt till andra klimatbaserade åtgärder.

Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner

Staten stöder de medelstora stadsregionernas trafiktjänster i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som överenskommit i MBT-avtalen för Jyväskylä, Kuopio och Lahtis samt andra medelstora stadsregioner, förutsatt att de har upprättat ett intentionsavtal om utveckling av trafiktjänsterna. Staten stöder de medelstora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Upphandling av flygtrafik

Flygtrafik kan upphandlas för orter till vilka restiden från Helsingfors är längre än tre timmar med tåg. Genom att staten upphandlar flygtrafik på reguljära rutter tryggas sådana förbindelser som är nödvändiga främst för näringslivet. Även lokala och regionala aktörer deltar i finansieringen av dessa förbindelsesträckor. I den upphandlade trafiken mellan Helsingfors och Nyslott reste år 2021 ca 560 passagerare mellan september och december. Avtalet om den regelbundna flygtrafiken på ruten Helsingfors—Nyslott gällde 8.1.2018—18.12.2020, men på basis av den avtalsändring som undertecknats den 3 april 2020 och till följd av pandemin som orsakats av coronaviruset (covid-19) har flygtrafiken tills vidare avbrutits. På grund av pandemin var passagerarantalet även år 2020 litet (1 200 passagerare). År 2021 konkurrerades flygtrafiken på nytt av Traficom och Nyslotts stad för tiden den 4 oktober 2021—20 december 2024.

Utvecklingsprojekt

Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja den offentliga persontrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen.

Mobilitetsstyrning

Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka både andelen offentlig persontrafik och andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 34 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 69 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd för kollektivtrafiken i stora och medelstora stadsregioner (färdplanen för fossilfria transporter)	-3 000
Omfördelning	-2 000
Sammanlagt	-5 000

2023 budget	100 724 000
2022 II tilläggsb.	48 000 000
2022 I tilläggsb.	47 000 000
2022 budget	105 724 000
2021 bokslut	167 324 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)

Under momentet beviljas 575 802 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab

(1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond används för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet årligen medel ur fonden till det belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjusteringar	18 934
Sammanlagt	18 934

Anslagstypen under momentet har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	575 802 000
2022 budget	556 868 000
2021 bokslut	543 286 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Genom åtgärderna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds ekonomisk tillväxt, som ska vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar.

Hållbar tillväxt binder samman enskilda politikområden inom förvaltningsområdet, särskilt innovations- och näringspolitiken, sysselsättnings-, företagsamhets-, konsument-, konkurrens-, region-, naturresurs-, energi- och klimatpolitiken samt de politikområden som gäller arbetskraftsinvandring, utveckling av arbetslivet och integration av invandrare.

Att bekämpa klimatförändringen, utnyttja arbetsutbudet fullt ut och främja produktivitetstillväxt är viktiga målsättningar inom förvaltningsområdet. Den viktigaste utmaningen är att uppnå de ambitiösa klimat- och energipolitiska målen. Förändringarna i de globala värdenätverken har lett till att tryggheten av försörjningsberedskapen blivit en allt viktigare strategisk fråga.

Företagens tillträde till världsmarknaden och deras konkurrenskraft där är av avgörande betydelse. Framgångsrika företag sysselsätter, betalar konkurrenskraftiga löner och investerar i förutsättningar för framtida tillväxt. Arbets- och näringsministeriet arbetar för att få Europas inre marknad att fungera bättre och främjar via åtgärder inom förvaltningsområdet även företagens tillträde till tillväxtmarknader i tredjeländer. Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande och konkurrensutsatt hemmamarknad, vilket bidrar till att stärka företagens förmåga att ha framgång också på den internationella marknaden.

Företagens framgång grundar sig på en kompetent och tillräcklig arbetskraft och på förmågan att utnyttja teknologiska och andra nya möjligheter för att öka sin internationella affärsverksamhet. Ett förutsägbart nationellt innovationssystem som sporrar till verksamhet och samarbete inom forskning, utveckling och innovationer på lång sikt ger företagen förutsättningar att lyckas och är en lockande verksamhetsmiljö för såväl finländska som och utländska investerare och aktörer inom forskning, utveckling och innovationer. Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöder företagens FoUI-verksamhet och samarbetet med forskningsorganisationer. Målet är att utveckla och tillämpa ny teknik samt att kombinera och i stor utsträckning utnyttja olika kompetenser i verksamhet med högt mervärde till stöd för den samhällsekonomiska tillväxten.

Företagens framgång grundar sig på en kompetent och tillräcklig arbetskraft och på förmågan att kommersiellt utnyttja teknologiska och andra nya möjligheter. Ett fungerande nationellt innovationssystem ger företagen förutsättningar att lyckas och är en lockande verksamhetsmiljö för såväl finländska som och utländska investerare och aktörer inom forskning, utveckling och innovationer. Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöder företagens FoUI-verksamhet och därutöver samarbetet med forskningsorganisationer. Målet är att tillämpa och skapa ny teknik samt att kombinera och i stor utsträckning utnyttja olika kompetenser till stöd för den samhällsekonomiska tillväxten.

Tillgången till finansiering och en fungerande kapitalmarknad stöder tillväxten. Ett mål inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde är att med hjälp av specialfinansieringsbolag och särskilda finansiella instrument komplettera den privata finansierings- och kapitalmarknadsverksamheten inom branscher med marknadsbrist. Målet med den offentliga exportfinansieringen är att garantera jämlika konkurrensförhållanden för finländska företag och främja export och sysselsättning.

Att stora företag har framgång är viktigt med tanke på hela ekonomins tillväxt, men det att man tryggar förutsättningarna för företagsverksamhet i företag av alla storlekar stöder i lika mån tillväxten inom hela ekonomin. Arbets- och näringsministeriet främjar på bred front företagande och tillväxt. I ett ekosystembaserat tillvägagångssätt som betonar multilateralt samarbete är det viktigt att företag av olika storlek och forskningsorganisationer förbinder sig till ett långsiktigt samarbete.

Att stora företag har framgång är viktigt med tanke på hela ekonomins tillväxt, men det att man tryggar förutsättningarna för företagsverksamhet i företag av alla storlekar stöder i lika mån tillväxten inom hela ekonomin. Arbets- och näringsministeriet främjar på bred front företagande och tillväxt. I ett ekosystembaserat tillvägagångssätt som betonar multilateralt samarbete är det viktigt att det finns nätverk och växelverkan mellan företag av olika storlek och forskningsorganisationer.

Arbets- och näringsministeriet har som mål att naturresurserna ska användas som bas för en hållbar ekonomisk verksamhet såväl vid första användningen som vid återanvändning. Genom utnyttjandet av naturresurser och genom cirkulär ekonomi eftersträvas en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar affärsverksamhet, bättre konkurrenskraft och produktivitet och nya sysselsättningsmöjligheter för företagen.

Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande arbetsmarknad och en utveckling av arbetslivet. Målet är att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagens behov av arbetskraft och kompetens och genom att skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet. Företagsutvecklingen, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i yrkeslivet stöds med hjälp av tjänster som beaktar företagens behov. Kompetensen hos arbetssökande uppdateras för att förbättra företagens tillgång till kompetent arbetskraft. Spelregler i arbetslivet är en viktig del av en fungerande arbetsmarknad. Sysselsättningen av personer med svag ställning på arbetsmarknaden stöds genom ett urval av arbetskraftspolitiska metoder.

För att företagens verksamhetsförutsättningar ska kunna säkerställas är det nödvändigt att trygga tillgången till kunnig arbetskraft. Utöver att höja sysselsättningsgraden för den finländska arbets-

kraften vill aktörerna inom förvaltningsområdet underlätta arbetskraftsinvandring för näringslivets behov. Det är viktigt att höja sysselsättningsgraden bland de utlänningar som redan finns i landet och att integrera dem.

För att bekämpa klimatförändringen och reagera på omvälvningen inom den cirkulära ekonomin behöver vi nytt kunnande som förenar olika branscher. Skapandet av nytt kunnande, smidighet i fråga om arbetskraftens kompetens och en tillräckligt stor kunnig arbetskraft kommer att utgöra kärnan i konkurrenskraften. Möjligheterna till sysselsättning i anslutning till naturresurser och kunnande ska utnyttjas också på det regionala planet.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde arbetar man för att utnyttja särskilda starka sidor som förbättrar den hållbara ekonomiska tillväxten och livskraften i landets olika regioner. Förvaltningsrådet ser också över sina tillvägagångssätt och främjar företagens verksamhetsförutsättningar genom att tillhandahålla sådana främst digitala affärsorienterade ekosystem av tjänster som är lätta att använda och genom att göra också företagen delaktiga i utvecklandet av tjänster. På det regionala planet ser man även till att det finns ett fungerande servicesystem för företag och arbetskraft. Användningen av europeiska finansiella instrument utgör en del av tillväxtstrategin.

Tryggad tillgång till energi till skäligt pris är en av grunderna för ekonomisk tillväxt. Minskade koldioxidutsläpp inom produktionen och användningen av energi och inom industrin spelar en central roll när det gäller att nå klimatneutralitet före 2035. Samtidigt ska kommersialiseringen av nya energilösningar och av ren teknik utgöra en del av den finländska tillväxtpolitiken.

Åtgärder som utvecklar konkurrenskraften på längre sikt

Ekonomin måste uppmuntras till förnyelse med hjälp av verktyg inom innovationspolitiken och en förnyande näringspolitik. Med tanke på en hållbar tillväxt på lång sikt är det av avgörande betydelse att innovationssystemet kan stärkas och att en sund konkurrens på marknaden driver företagen till förnyelse. För närvarande har man som strategiska risker identifierat faktorer som hänför sig till t.ex. innovationssystemets och marknadens funktion, digitaliseringen och förnyelseförmågan. Konkurrenskraften på hemmamarknaden och i de globala funktionerna samt förmågan att anpassa till förändringar på marknaden avgör Finlands välfärd även i fortsättningen.

Kostnads- och priskonkurrenskraften har väsentlig betydelse när Finland konkurrerar om internationella marknadsandelar. Kostnadsnivån på hemmamarknaden bestämmer vår externa konkurrenskraft. Därför är det viktigt att den offentliga serviceproduktionen är effektiv och att priset på arbete bestäms i enlighet med produktivitetsutvecklingen.

Att arbetskraft flyttas från branscher och regioner på tillbakagång till ställen där det finns arbetstillfällen är väsentligt för att den ekonomiska anpassningsförmågan ska öka. För att kunna undvika att arbetslösheten blir ett strukturellt problem måste man sörja för att alla som deltar på arbetsmarknaden har incitament att arbeta.

För en liten öppen ekonomi som Finlands är det viktigt att tillträdet till den globala marknaden inte äventyras. När digitala servicelösningar blir allt vanligare förutsätter tillträdet till marknaden att det finns en möjlighet att skala upp lösningar också utanför de egna gränserna. På detta sätt främjas också en mer hållbar förändring av strukturerna i Finlands ekonomi.

Innovationssystemets uppgift är att utveckla nya lösningar med beaktande av det internationella marknadsläget. Att resurserna för FoUI-verksamhet tryggas är en förutsättning för konkurrenskraften på lång sikt.

Arbets- och näringsministeriet ställer preliminärt upp följande samhällsliga effektmål för sitt ansvarsområde för 2023:

Samhällsliga effektmål

	2021 utfall/ uppskattning	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Innovationsverksamheten stärks			
— Stocken av utländska direktinvesteringar / BNP (%)	30,0	> 30,0	> 31,0
— FoU-utgifter/BNP (%)	2,83	> 2,90	> 3,24
Sysselsättningsnivån stiger			
— Arbetslöshetsgrad (%)	7,7	7,2	7,0
— Sysselsättningsgrad (%)	72,3	72,6	74,0
Klimatmålen nås			
— Användningen av förnybar energi i % av slutanvändningen	-	46	> 47
Förbättrad tillgång på utländsk arbetskraft			
— Uppehållstillstånd på grund av arbete (st.)	11 428	12 000	12 000

Jämställdhet mellan könen

Inom systemet för planering av områdesanvändningen beaktas olika befolkningsgruppers behov inom regionutvecklingen som helhet. För att säkerställa jämställdheten mellan könen fästs särskild vikt vid att ett könsbalanserat deltagande i de organ som ingår i planeringssystemet tryggas. Till exempel ska de av landskapens samarbetsgrupper som är i central ställning med tanke på inriktningen och samordningen av utvecklingsåtgärderna inom regionerna följa jämställdhetslagen i fråga om sin sammansättning.

Med tanke på regionernas välfärd är främjandet av jämställdheten mellan könen också en fråga som anknyter till regionens konkurrenskraft och attraktivitet och till bevarandet av såväl en balanserad befolkningsstruktur som arbetsplatser, företagsverksamhet, tjänster och attraktivitet.

När det gäller regionutvecklingen är regionutvecklingsmyndighetens alla uppgifter till sin natur könsneutrala. Regionutvecklingsåtgärderna samlas i regel i planer och program. I beredningen av dem bör i fråga om främjandet av jämställdheten mellan könen beaktas såväl de krav som den nationella lagstiftningen ställer som de krav som EU-lagstiftningen ställer. I programarbetet för regionutveckling tas det hänsyn till könsens behov och möjligheter. Jämställdhetsaspekten utsträcks till att även omfatta planeringen, genomförandet och utvärderingen av projekt.

Invandrarkvinnor lyfts upp som en särskild målgrupp för integrations- och sysselsättningsåtgärder i syfte att stärka deras delaktighet i arbetslivet och i samhället i övrigt.

Uppdelningen av arbetsmarknaden i kvinnodominerade respektive mansdominerade yrken och branscher luckras upp bl.a. genom åtgärder som främjar sysselsättningen och företagsamheten.

Effektiv arbetskrafts- och företagsservice uppmuntrar till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Jämställdhet mellan könen på arbetsmarknaden

	2020 Kvinnor	2020 Män	2021 Kvinnor	2021 Män
Arbetslösa arbetssökande (%)	45	55	43	57
Påbörjat arbetskraftsutbildning (%)	50	50	50	50
Börjat i arbetskraftsservice				
— integrationsutbildning (%)	61	39	63	37
— lönesubventionerat arbete (%)	46	54	45	55
— startpeng (%)	50	50	49	51
Inlett frivilliga studier (%)	60	40	61	39

Målet för Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020 är både att främja jämställdheten mellan könen och att eliminera könsdiskriminering. Könsmångfalden bör beaktas inom ramen för jämställdheten mellan könen. Inom programmet genomförs den dubbla strategin för främjande av jämställdheten mellan könen genom särskilda jämställdhetsprojekt med en egen investeringsprioritet. Dessutom främjas jämställdheten genom att genusperspektivet integreras i verksamheten inom alla projekt i alla dess faser. Med integreringsprincipen avses att jämställdheten ska beaktas i allt samhälleligt beslutsfattande och all samhällelig verksamhet. I strukturfondsprogrammet utgör likabehandling och jämställdhet mellan könen horisontella och övergripande teman.

Under de åtta åren som programmet genomfördes inleddes 486 ESF-delfinansierade projekt och 62 ERUF-delfinansierade projekt där likvärdighet är ett centralt utvecklingsområde inom projektet. Dessa projekt utgör 18 % (179 miljoner euro) av den reserverade offentliga ESF-finansieringen och 0,7 % (11 miljoner euro) av ERUF-finansieringen. Antalet projekt där likvärdighetsprincipen utgör det centrala temat är i fråga om de ESF-finansierade projekten 773 (offentlig finansiering 306 miljoner euro, 30 % av ESF-finansieringen) och i fråga om de ERUF-finansierade projekten 2 365 (offentlig finansiering 448 miljoner euro, 27 % av ERUF-finansieringen).

På motsvarande sätt hade man fram till den 31 december 2021 inlett 716 projekt där genusperspektivet har integrerats i fråga om ESF (offentlig finansiering 287 miljoner euro, 28 % av ESF-finansieringen) och 2 448 projekt i fråga om ERUF (offentlig finansiering 455 miljoner euro, 27 % av ERUF-finansieringen). Inom programmet har det inletts 129 projekt som förbättrar i synnerhet kvinnors ställning och 47 som förbättrar mäns ställning (ERUF och ESF sammanlagt).

I den nya programperioden för EU:s regional- och strukturpolitiska program för Finland Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 har jämställdhet mellan könen beaktats som en övergripande princip. Utöver att jämställdhet främjas i samtliga projekt kan inom ramen för programmet också finansieras projekt vars huvudsakliga syfte är att främja jämställdhet mellan könen. Projekten ska iaktta de rättigheter och principer som följer av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive jämställdheten mellan könen. I samtliga medlemsländer ska dessutom finansieringsandelen för jämställdhetsfrämjande projekt övervakas i enlighet med ett enhetligt klassificeringssystem.

Hållbar utveckling

Arbets- och näringsministeriet främjar en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling samt globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030). Av de ovannämnda målen för hållbar utveckling (SDG) ingår i ministeriets ansvarsrapport följande: förnybar energi (SDG7), anständiga arbetsvillkor och hållbar tillväxt (SDG8), innovationer och hållbar industri (SDG9) samt bekämpning av klimatförändringen (SDG13). Ministeriets särskilda prioriteringar för hållbar utveckling är övergång till klimatresilient ekonomi, hållbar användning av naturresurser, främjande av anständiga arbetsvillkor och en rättvis arbetsmarknad, hållbar utveckling genom innovationer, regionutveckling och invånarnas delaktighet. Ministeriets olika finansieringsinstrument medverkar till genomförandet av dessa.

En konsekvent energi- och klimatstrategi och energi- och klimatpolitik är nyckelfaktorer för hållbar utveckling. Genom utsläppsfria och utsläppsnåla investeringar skapas en grund för ett klimatneutralt samhälle. Ministeriet stöder också innovationer som betjänar miljön och välfärden samt främjar nya och internationellt intressanta hållbarhetslösningar som gäller cirkulär ekonomi och koldioxidsnålhet. På lång sikt främjar koldioxidsnåla lösningar också hållbar ekonomisk tillväxt och hållbar sysselsättning.

Vid genomförandet av politiken tas största hänsyn till social och regional rättvisa. Ministeriet skyddar den kompetenta arbetskraften på en föränderlig arbetsmarknad, främjar mångfald och icke-diskriminering i arbetslivet, förebygger diskriminering vid rekrytering samt stärker kampen mot grå ekonomi.

Före utgången av 2020 hade i fler än vart fjärde ERUF-projekt och ESF-projekt som inlets inom ramen för strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020 hållbar utveckling betraktats som ett centralt utvecklingsområde inom projektet i antingen ett socialt, ekonomiskt, kulturellt eller ekologiskt perspektiv. Dessutom har man i nästan två tredjedelar av ERUF-projekten och i nästan en tredjedel av ESF-projekten beaktat hållbar utveckling vid genomförandet av projektet.

Statsrådet uppställde i början av programperioden som nationellt mål för ERUF-projekten att 25 % av finansieringen ska riktas till åtgärder som främjar koldioxidsnålhet. EU:s allmänna minimikrav var 20 %. I det nationella programmet togs det in två av ERUF:s specifika mål för koldioxidsnålhet: främjande av små och medelstora företags energieffektivitet samt utveckling av förnybar energi och energieffektiva lösningar. Under de första åren av programperioden såg det ut som om det kommer att bli en utmaning att uppnå dessa mål, men i takt med att det allmänna intresset och projektkompetensen har ökat har andelen projekt som främjar koldioxidsnålhet av all ERUF-projektfinansiering ökat stadigt så att andelen för sådana projekt vid årsskiftet redan var 26,8 % av reserveringarna för projekt och 23,8 % av utbetalningarna till projekt. För närvarande verkar det vara rätt sannolikt att det ambitiösa målet kommer att nås och kanske t.o.m. överskridas i någon mån.

Under den nya programperioden för EU:s region- och strukturpolitik, Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027, riktas 30 % av Finlands ERUF-finansiering till EU:s strategiska mål Ett grönare och koldioxidsnålare Europa. Dessutom bör 35 % av finansieringen av ERUF-åtgärderna riktas till klimatåtgärder, vilket innebär att målet är fem procentenheter mer ambitiöst än EU:s miniminivå. Dessutom betraktas alla projekt som finansieras med medel ur fonden för en rättvis omställning (JTF) i enlighet med kommissionens riktlinjer till fullo som klimatåtgärder.

År 2023 används 283 miljoner euro av fullmakten för energistöd för genomförande av energi- och klimatstrategin. Cirka 135 miljoner euro beräknas bli använt för produktionsstöd för förnybar energi.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
32.01	Förvaltning		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsutlägg)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.01.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur</i> (förslagsanslag)	0,750	2,600
	— fullmakt för finansiering		
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för finansiering	572,518	470,482
32.20.41	<i>Energistöd</i> (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	546,280	283,100
32.20.46	<i>Innovationsstöd för skeppsbyggnad</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för finansiering	15,000	-
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet</i> (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	146,823	146,823
32.30.40	<i>Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	-	12,500
32.30.42	<i>Stödjande av företagets utvecklingsprojekt</i> (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	10,460	24,000
32.30.51	<i>Offentlig arbetskrafts- och företagservice</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt för upphandlingskontrakt	65,000	65,000
32.30.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken</i> (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	609,388	531,946
32.40.82	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning</i> (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	1 000,000	1 000,000

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Förvaltning	856 973	945 125	958 726	13 601	1
01. Arbets- och närings- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 401	38 207	35 449	-2 758	-7
02. Närings-, trafik- och miljö- centralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	188 670	194 857	208 708	13 851	7
03. Arbets- och närings- byråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	210 516	267 929	273 576	5 647	2
04. Geologiska forsknings- centralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 347	32 845	31 515	-1 330	-4
05. Omkostnader för Innovationsfinansierings- verket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	107 268	108 763	103 642	-5 121	-5
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	18 460	18 928	19 261	333	2
07. Patent- och register- styrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	6 227	12 936	10 892	-2 044	-16
08. Säkerhets- och kemikalie- verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 706	22 495	22 880	385	2
09. Energimyndighetens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	8 076	8 586	9 117	531	6
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	21 200	32 880	44 500	11 620	35
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	4 471	4 939	6 139	1 200	24
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och närings- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	54 322	62 072	62 072	—	0
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar till- växtpolitik (reservations- anslag 3 år)	9 401	7 027	4 171	-2 856	-41

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021	År 2022	År 2023	Ändring 2022—2023	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	4 400	6 100	6 850	750	12
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	109 303	101 503	97 020	-4 483	-4
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)	1 222	1 322	1 322	—	0
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 269	2 572	2 572	—	0
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400	400	400	—	0
(54.) Ersättningar till passagerare för inställda paketresor (förslagsanslag)	0	3 000	—	-3 000	-100
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	17 219	17 714	18 590	876	5
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	94	50	50	—	0
20. Förnyelse och koldioxid-snålhet	932 681	1 310 458	1 358 652	48 194	4
20. Främjande av energi-effektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 420	4 420	4 400	-20	0
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	458 078	475 550	479 254	3 704	1
41. Energistöd (förslagsanslag)	30 690	230 560	364 090	133 530	58
(42.) Utvecklande av ekosystem och kompetensplattformar för cirkulär ekonomi (reservationsanslag 3 år)	1 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
(43.) Stödjande av företagsdriven forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, ökad cirkulär ekonomi och branschtillväxt (reservationsanslag 3 år)	64 200	—	—	—	0
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	—	—	150 000	150 000	0
(44.) Investeringsstöd för den cirkulära ekonomin (reservationsanslag 3 år)	1 000	—	—	—	0
(45.) Investeringsstöd för LNG- terminaler (förslagsanslag)	—	5 532	—	-5 532	-100
46. Innovationsstöd för skepps- byggnad (förslagsanslag)	4 230	19 785	18 592	-1 193	-6
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (reservationsanslag 3 år)	8 000	13 200	21 500	8 300	63
48. Produktionsstöd för förny- bar energi (förslagsanslag)	201 024	309 611	135 406	-174 205	-56
(49.) Investeringsstöd för förny- bar energi och ny energi- teknik (reservationsanslag 3 år)	10 982	—	—	—	0
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (för- slagsanslag)	135 852	243 550	157 160	-86 390	-35
87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företags- ledda ekosystem för affärs- verksamhet (förslagsanslag)	14 206	8 250	8 250	—	0
89. Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läke- medelsutveckling Ab (reservationsanslag 3 år)	—	—	20 000	20 000	0
30. Sysselsättning och företag- samhet	881 309	808 909	978 093	169 184	21
(31.) Stöd till förplägnads- företagare (förslagsanslag)	10 662	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatoreernas sektorsövergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)	3 190	3 190	—	-3 190	-100
33. Understöd till torvföretagare (reservationsanslag 2 år)	30 585	—	30 585	30 585	0
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	52 100	38 420	1 500	-36 920	-96
41. Statsunderstöd för Jobbkökanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	—	10 000	10 000	0
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	50 153	35 630	25 030	-10 600	-30
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 000	6 000	6 300	300	5
(45.) Statsunderstöd för skrotning av torvproduktionsmaskiner (reservationsanslag 3 år)	20 000	9 110	—	-9 110	-100
(46.) Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)	106 344	—	—	—	0
51. Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)	283 571	284 526	182 902	-101 624	-36
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	21 511	32 000	33 460	1 460	5
55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)	—	—	58 500	58 500	0
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	296 202	394 233	613 316	219 083	56
87. Kapitalinvestering i Jobbkökanalen Ab (reservationsanslag 2 år)	—	—	7 000	7 000	0
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	990	5 800	9 500	3 700	64

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
40. Specialfinansiering för företag	894 158	312 863	128 814	-184 049	-59
(41.) Understöd för digital flygplatsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	2 500	—	-2 500	-100
42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)	0	700	750	50	7
(43.) Kostnadsstöd för företag (reservationsanslag 2 år)	340 000	—	—	—	0
(44.) Evenemangsgaranti (förslagsanslag)	14 844	100	—	-100	-100
46. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken (förslagsanslag)	—	—	490	490	0
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	34 943	196 979	65 071	-131 908	-67
48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	79 232	90 700	42 400	-48 300	-53
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	400 000	20	20	—	0
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
(87.) Kapitalinvestering i Finlands Malmförädling Ab (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
89. Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	19 100	19 400	20 000	600	3
95. Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslagsanslag)	6 038	2 454	73	-2 381	-97

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
50. Integration och internationell kompetens	154 866	165 179	285 950	120 771	73
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	7 891	8 491	7 391	-1 100	-13
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	146 975	156 688	278 559	121 871	78
Sammanlagt	3 719 988	3 542 534	3 710 235	167 701	5
Totalt antal årsverken	8 985	10 099	10 057		

01. Förvaltning**Fullmakt**

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2023 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2023 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet åtgärder som stöder ekonomisk tillväxt. Tillväxten ska vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Tillväxten bygger på framgångsrik företagsverksamhet, som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland. Aktörerna inom förvaltningsområdet har som mål att åstadkomma förhållanden genom vilka det skapas verksamhetsförutsättningar för en stärkt konkurrenskraft och ökad ekonomisk tillväxt.

Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. Inom förvaltningsområdet genomförs övergripande åtgärder för att Finland ska bli ett lockande och konkurrenskraftigt land att arbeta och driva företag i. Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom avveckling av sådan reglering som begränsar eller bromsar dem. Konkurrensen inom ekonomin utökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna genomförs effektivt i Finland och internationellt.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov, kompetent arbetskraft samt en god arbetslivskvalitet hör till företagets konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagets verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Strävan är att lätta på arbetsgivarnas administrativa börda genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena.

Nivån på försörjningsberedskapen och beredskapen fastställs i statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (1048/2018). Det strategiska målet för den nationella försörjningsberedskapen är att trygga funktionen av sådan infrastruktur, produktion och service som är av en väsentlig betydelse för att befolkningens, näringslivets och försvarets grundläggande behov ska kunna tillgodose under alla förhållanden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för 2023:

Resultatområdets mål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Ämbetsverken inom koncernen får ökade digitala färdigheter			
— Index för digital mognad (1–5)	3,36 ¹⁾	> 3,1 ²⁾	> 3,2

¹⁾ självvärdering

²⁾ expertbedömning fr.o.m. 2022

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken			Overgripande arbetstillfredsställelse (1–5)		
	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Arbets- och näringsministeriet	437	424	430	3,78	> 3,6	> 3,65
NTM-centralerna	3 153	3 231	3 200	3,8	> 3,6	> 3,6
Arbets- och näringsbyråerna	3 385	4 419	4 400	3,55	> 3,5	> 3,5
Geologiska forskningscentralen	429	430	435	3,77	3,8	3,8
Business Finland	598	580	556	3,5	3,7	4,0
Konkurrens- och konsumentverket	222,2	226	226	3,9	> 3,8	3,8
Patent- och registerstyrelsen	419	423	437	4,0	3,9	4,0
Säkerhets- och kemikalieverket	250	266	273	3,7	3,8	3,8
Energimyndigheten	92	100	100	3,9	> 3,9	> 3,9
Sammanlagt	8 985	10 099	10 057	> 3,8	> 3,7	> 3,8

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 35 449 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation
- 2) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fonder inom området för inrikes frågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget har reserverats

- 1) 200 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 200 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 350 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 4) 70 000 euro för en digital infrastruktur för invandring (RRF pelare 3)
- 5) 1 100 000 euro för reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) och
- 6) 50 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för entreprenörskap och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar samt för regionutvecklingen. Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken, närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet, arbetskraftsinvandringen och integrationen av invandrare.

Av anslaget under momentet hänförs sig 1 970 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument. Av finansieringen riktas 1 100 000 euro till reformen av det kontinuerliga lärandet. Med beloppet stöds utbildningsval som främjar en grön omställning och förbättrar digitala färdigheter. Av finansieringen hänförs sig 870 000 euro till administrativa resurser för genomförande av de olika delområdena i EU:s återhämtningsinstrument. Genom resurserna säkerställs det att åtgärderna genomförs effektivt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställs följande resultatmål preliminärt upp för ministeriets verksamhet för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Regeringspropositioner (st.)	41	27	10
— Till riksdagen inom utlovad sessionsperiod (%)	57	70	> 80
— Ändringar i riksdagen på grund av författningstekniska eller språkliga brister (%)	4,2	0	0
Statsrådsförordningar (st.)	44	30	20

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 063	46 707	43 949
Bruttoinkomster	14 194	8 500	8 500
Nettoutgifter	37 869	38 207	35 449
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 057		
— överförs till följande år	11 589		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 35 419 000 euro och överföringsutgifternas andel 30 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-190
Beredning av Nationella centret för läkemedelsutveckling	200
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	-80
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	30
Justering av löner (teknisk)	1
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-50
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.10)	-750
Programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsföra (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-490
Programmet för grå ekonomi (överföring från moment 32.01.06)	100
Projektet för organisering av arkivet (överföring till moment 23.01.01)	-23
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-170
Rättsskydd i fråga om upphandlingsbeslut om effektreserv	-46
Samordnande uppgifter i verksamheten för kompetenscentret KEINO (överföring till moment 32.30.40)	-180
Statsunderstödsuppgifter i anslutning till integration (överföring till moment 32.01.02)	-70
Underhåll av SUPI-telefoner (överföring till moment 23.01.01)	-33

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	553
Omfördelning	-500
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-260
Resebesparing	-800
Sammanlagt	-2 758

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	35 449 000
2022 II tilläggsb.	320 000
2022 budget	38 207 000
2021 bokslut	38 401 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 208 708 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av euroinfocentren
- 2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skollagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 4) för utgifter för att utveckla, främja och driva utvecklingstjänster för företag.

Av anslaget har reserverats

- 1) 1 875 000 euro för reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) och
- 2) 70 000 euro för programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till naturvårdslag (RP 76/2022 rd).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om genomförande av dricksvattendirektivet och om ändring av avfallslagen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar regionutvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar entreprenörskap, arbetsmarknadens funktion, kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksä-

kerheten, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. Det finns 15 NTM-centraler, och de bedriver nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. Av lokalförvaltningsmyndigheterna är arbets- och näringsbyråerna underställda NTM-centralernas styrning. Dessutom har NTM-centralerna och arbets- och näringsbyråernas ett nationellt center som producerar utvecklings- och förvaltningstjänster (KEHA).

Av anslaget under momentet utgör 1 945 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument. Av anslaget på 1 875 000 euro för reformen av det kontinuerliga lärandet riktas 5 % till utbildning som stärker den ekologiska kompetensen och 15 % till utbildning som förbättrar de digitala färdigheterna. Av finansieringen hänförs 70 000 euro till administrativa resurser för genomförande av de olika delområdena i EU:s återhämtningsinstrument. Genom resurserna säkerställs det att åtgärderna genomförs effektivt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	4,4	> 4,0	> 4,0
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressentgrupper (1—5)	4,5	-	> 4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	221 702	225 857	239 708
Bruttoinkomster	36 216	31 000	31 000
Nettoutgifter	185 486	194 857	208 708
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	31 145		
— överförs till följande år	34 329		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 077	8 500	8 700
— övriga intäkter	-73	-	-
Intäkter sammanlagt	9 004	8 500	8 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 668	6 500	6 400
— andel av samkostnader	2 803	2 000	2 300
Kostnader sammanlagt	9 471	8 500	8 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-467	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	95	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 712	8 000	8 000
— finansiering från EU	1 917	-	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	198	-	-
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	1 140	3 000	3 000
Intäkter sammanlagt	7 967	11 000	11 000
Totala kostnader för projekten	9 291	12 000	12 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 324	-1 000	-1 000
Självfinansieringsandel, %	14	8	8

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.51, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 och 62, 31.10.31, 31.20.54 och 55, 32.01.03, 20 och 51, 32.20.41, 32.30.42, 51, 52 och 64, 32.50.30, 33.20.31, 50 och 52, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 61 och 63 samt 35.20.56 och 64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	270
Avstående från oljeuppvärmning	-50
Behandling av miljöavtal (CAP27) (30 årsverken)	1 600
Behandling av understöd för slopande av oljeuppvärmning i småhus	3 000
Civiltjänstcentralen (3 årsverken)	210
Förbättring av sysselsättningen för personer som är familjelediga länge	-340

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Försök med rekryteringsstöd för små och medelstora företag (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-450
Förvaltning av stöd för beskogningen av impedimentmark (överföring till moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	-595
Genomförande av dricksvattendirektivet (15 årsverken)	1 125
Invandrades integration och främjande av arbetskraftsinvandring	-200
Juridiskt stöd (överföring till moment 32.01.03)	-195
Kundstöd för kommunförsök (överföring från moment 32.01.03)	210
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.10)	-2 000
Projektet Från familjeledighet till arbetslivet (överföring till moment 32.30.51)	-220
Påskyndande av tillståndsförfarandet för investeringar som gäller den gröna omställningen (60 årsverken)	4 100
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-130
Revidering av naturvårdslagen (22,5 årsverken)	1 575
RP om ändring av lagen om främjande av integration, tillfälligt skydd (invandringshelheten)	1 875
Slopande av oljeuppvärmning (RRF pelare 1)	-1 100
Statsunderstöd som hänför sig till integration (1 årsverke) (överföring från moment 32.01.01)	70
Stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens (RRF pelare 3)	-60
Verkställande av stöd för skrotning inom torvbranschen	-210
Verkställighet av klimatlagen: markanvändningssektorn och anpassning (12 årsverken)	1 200
Ändringar av registerbestämmelserna i avfallslagen och genomförande av SUP-direktivet (överföring från moment 35.01.01)	634
Övervakning (CAP27) (22,5 årsverken)	1 700
Besparing som gäller kontorslokaler	-622
Lönejusteringar	3 274
Resebesparing	-820
Sammanlagt	13 851

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	208 708 000
2022 II tilläggsb.	6 566 000
2022 budget	194 857 000
2021 bokslut	188 670 000

03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 273 576 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om omorganisering av den offentliga arbetskraftsservicen.

Arbets- och näringsbyråernas uppgift är att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling till stöd för att människor snabbt ska kunna sysselsättas och lediga arbetsplatser besättas så effektivt som möjligt. Arbets- och näringsbyråerna är lokalförvaltningsmyndigheter som är underställda NTM-centralerna.

Arbets- och näringsministeriet beslutar hur stor andel av det anslag som är avsett för arbets- och näringsbyråernas omkostnader som ska användas för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för arbets- och näringsbyråerna för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Arbetsgivarkunders tillfredsställelse totalt (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0
Arbetssökande kunders tillfredsställelse totalt (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	226 220	268 329	273 976
Bruttoinkomster	468	400	400
Nettoutgifter	225 752	267 929	273 576
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	54 680		
— överförs till följande år	39 444		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av förlängning av kommunförsöken 2023—2024 (överföring från moment 32.30.51)	2 133
Främjande av sysselsättningen och utveckling av tjänsterna, utvecklingspengar	-5 000
Handlednings- och rådgivningstjänster inom torvbranschen	-180
Juridiskt stöd (överföring från moment 32.01.02)	195
Kommunförsök för främjande av sysselsättningen	-1 084
Kostnader för ändringar till följd av reformen av arbets- och näringstjänsterna	1 507
Kundstöd för kommunförsök (överföring till moment 32.01.02)	-210
Modell som främjar läroavtalsutbildning	-200
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.10)	-2 000
ONNI-projektet	-1 000
Permanentande av ONNI-projektet (överföring från moment 32.30.51)	2 500
Programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsföra (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 410
Tjänster för invandrare (överföring till moment 32.50.03)	-1 400
Tjänster för personer som är marginaliserade på arbetsmarknaden	-200
Utveckling av sysselsättningstjänsternas förvaltning, stärkande av kommunernas roll i produktionen av arbetskraftsservice (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-1 000
Årsverkeskvot för anställda inom statsförvaltningen (överföring från moment 32.30.51)	9 300
Besparing som gäller kontorslokaler	-706

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	4 803
Resebesparing	-400
Nivåförändring	-1
Sammanlagt	5 647

2023 budget	273 576 000
2022 II tilläggsb.	-764 000
2022 budget	267 929 000
2021 bokslut	210 516 000

04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 515 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av medlemsavgifter och finansieringsandelar i och samarbete inom internationella organisationer inom forskningsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s strukturfonder
- 3) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera, samla och utnyttja geovetenskaplig information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen utvecklas som producent och samordnare av geologisk information och som förespråkare för utnyttjandet av den samt som ledande expert inom geovetenskaplig forskning i Europa.

GTK producerar vetenskapliga resultat och innovationer för att påskynda övergången till en hållbar, koldioxidneutral värld samt fördjupar samarbetet mellan forskningsinstitut, företag och högskolor för att förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Resultatområdets andel av kärnverksamheten (%)			
— kundlösningar	12,6	20	20
— vetenskap och innovationer	29,7	35	35
— geodata	27,2	25	25
— övrig kärnverksamhet	30,5	20	20
Samfinansierad verksamhet			
— andel av de sammanlagda årsverkerna inom kärnverksamheten (%)	25,0	25	25

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	48 545	45 845	45 015
Bruttoinkomster	15 579	13 000	13 500
Nettoutgifter	32 966	32 845	31 515
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 840		
— överförs till följande år	10 221		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 917	8 000	8 000
— övriga intäkter	34	-	-
Intäkter sammanlagt	7 951	8 000	8 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 395	5 650	3 800
— andel av samkostnader	3 668	1 750	3 640
Kostnader sammanlagt	7 063	7 400	7 440
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	888	600	560
Kostnadsmotsvarighet, %	113	108	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 854	2 800	2 800
— finansiering från EU	990	1 000	1 000
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 305	1 200	1 700
Intäkter sammanlagt	7 149	5 000	5 500
Totala kostnader för projekten	12 062	10 000	11 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 913	-5 000	-5 500
Självfinansieringsandel, %	41	50	50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning (överföring till moment 32.01.10)	-750
Besparing som gäller kontorslokaler	-95
Lönejusteringar	410
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-135
Resebesparing	-760
Sammanlagt	-1 330

2023 budget	31 515 000
2022 II tilläggsb.	228 000
2022 budget	32 845 000
2021 bokslut	33 347 000

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 103 642 000 euro.

Av anslaget får användas högst 1 000 000 euro till betalning av utgifter av sanktionskaraktär, skadestånd, rättegångskostnader, dröjsmålsräntor, kursförluster och andra därmed jämfällbara utgifter som föranleds av verksamheten i bolaget Business Finland.

Förskottsutbetalningar av anslaget får även göras till bolaget Business Finland i fråga om de tjänster till Innovationsfinansieringsverket Business Finland som köps av bolaget.

Av anslaget har reserverats

- 1) 610 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 2) 600 000 euro för återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 3) 1 300 000 euro för stödprogrammet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen (RRF pelare 1)
- 4) 100 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)
- 5) 300 000 euro för en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)
- 6) 500 000 euro för lokomotivprojekt (RRF pelare 3)
- 7) 50 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen RRF pelare 3)
- 8) 50 000 euro för innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)
- 9) 20 000 euro för koldioxidsnålhet, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin och för export av industriella tjänster (RRF pelare 3)
- 10) 400 000 euro för kompetens och teknik på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)
- 11) 260 000 euro för strukturstöd till de kreativa branscherna (RRF pelare 3) och
- 12) 1 750 000 euro för hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Business Finland består av Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.

Business Finland främjar hållbar utveckling av näringar med hjälp av teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet och produktiviteten, ökar exporten och företagens internationalisering, förbättrar arbetslivskvaliteten och skapar därigenom sysselsättning och välfärd. Resultat nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt genom utvecklande av den internationella affärsverksamheten, vilket Business Finland uppmuntrar genom finansiering, programverksamhet, internationaliseringstjänster och andra rådgivningstjänster, där också internationella partnerskap nyttiggörs. Business Finland främjar genom sin verksamhet även utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland samt turistresor från utlandet till Finland. Business Finland stöder internationella experter etablering i Finland och utnyttjandet av expertisen för företagets tillväxt, internationalisering och förnyelse och för en ökning av investeringarna.

Inom forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är kunderna företag, forskningsorganisationer och offentliga organisationer. Internationaliseringstjänsterna i Finland och utomlands inriktas särskilt på att stärka små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och på att utveckla deras verksamhetsförutsättningar. Samarbetet med utrikesförvaltningens beskickningar stärker nätverket Team Finlands serviceförmåga ute i världen.

Vid anskaffningen av utländska investeringar och utländskt kapital ligger fokus särskilt på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde och investeringar i forskning, utveckling och innovationer. Inom den turistfrämjande verksamheten utvecklas och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turisttjänster i samarbete med aktörerna inom turistbranschen och övriga aktörer samt stöds internationaliseringen av företagen inom turistbranschen.

Av anslaget under momentet utgör 5 940 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument. Av finansieringen riktas 1 750 000 euro till hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen så att företag stöds genom helheter bestående av handledning och instruktion i kunskapsbaserad ledning och hållbar turism, i syfte att uppnå en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen. Åtgärderna skapar förutsättningar för hållbar företagsverksamhet såväl i turistföretagen som inom branscher som stöder turistbranschen. Åtgärderna inom turistbranschen stöder den digitala dimensionen (40 %). Genom utvecklingsåtgärderna stöds införandet av rutiner för att digitalt övervaka turismens hållbarhet (inkl. koldioxidavtryck), den kunskapsbaserade ledningen och främjandet av försäljningen av turisttjänster. Av anslaget hänförs sig 4 190 000 euro till marknadsförings-, utrednings- och stödresurser och andra administrativa resurser för genomförande av andra delområden i EU:s återhämtningsinstrument. Genom resurserna säkerställs det att åtgärderna genomförs effektivt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Antalet kunder hos Business Finland ¹⁾ /sammanräknade omkostnader (kunder / mn euro)	62	> 66	> 67
Kundernas vilja att rekommendera Business Finland (-100—100)	59	> 60	> 62

¹⁾ I kundantalet har inte beaktats sådana kunder som fått coronafinansiering, eftersom coronafinansieringen har varit en särskild uppgift som avviker från Business Finlands normala verksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av innovationsverksamheten, internationaliseringstjänster, projekt- och programverksamhet samt främjande av utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland	79 902 000
Talent-verksamhet (inkl. inrättande av strukturen Work in Finland)	3 500 000
Världsutställningen i Osaka 2025	2 500 000
RRF-verksamhet	5 940 000
Främjande av turistresor till Finland	11 800 000
Sammanlagt	103 642 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	99 936	108 863	103 742
Bruttoinkomster	456	100	100
Nettoutgifter	99 480	108 763	103 642
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	32 608		
— överförs till följande år	40 396		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avtalshöjningar till Business Finland Ab	1 036
Digital infrastruktur för invandringen (RRF pelare 3)	-1 320
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	-400
Främjande av export och internationalisering (regeringsprogr. 2019)	2 000
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-220
Främjande av turism, Visit Finland	2 000
Förvaltnings- och marknadsföringskostnader för audiovisuellt produktionsstöd (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-500
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	-780
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	10
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.10)	-1 500
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	-2 250
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	-320
Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)	-100
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-50
Besparing som gäller kontorslokaler	-23
Lönejusteringar	230
Omfördelning	-2 000
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-184
Resebesparing	-600
Sammanlagt	-5 121

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	103 642 000
2022 II tilläggsb.	523 000
2022 budget	108 763 000
2021 bokslut	107 268 000

06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 261 000 euro.

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt genom att främja en fungerande marknad. En välfungerande marknad ökar produktiviteten och påskyndar innovationer samt utgör en förutsättning för en framgångsrik inhemsk företagsverksamhet och för konsumenternas välfärd. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och för aktörerna på marknaden stärker den privata efterfrågan.

Verket förebygger alltför stor koncentration på hemmamarknaden genom tillsyn över företagsförvärv, och ingriper i efterhand i karteller och andra konkurrensbegränsningar som är skadliga för konsumenterna. Överdirektören med ansvar för konsumentfrågor är konsumentombudsman. Genom konsumentskyddet främjas konsumenternas medvetna val och bekämpas vilseledande och otillbörliga förfaranden. Verket sköter också konsumentrådgivningsuppgifter och arbetar allmänt för att trygga en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning.

Verket gör utredningar och kalkyler över olika regleringsalternativ och deras konsekvenser för marknadens funktion och konsumenterna. Detta konsekvensbedömningsarbete stöder statsförvaltningens gemensamma mål att stärka det faktabaserade beslutsfattandet inom den offentliga sektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Konkurrens- och konsumentverket skapar samhälleligt mervärde för samhällsekonomin och konsumenterna			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,2	> 3,9	> 3,9
Sakkunskapen hos Konkurrens- och konsumentverkets personal är stor			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,2	> 3,9	> 3,9

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Främjande av marknadens funktion	29,1	28,5	28,5
Konkurrensövervakning	76,6	79,5	83,0
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsument-skydd	49,9	50,5	50,5
Konsumentrådgivning	50,3	50,0	50,0
Förvaltningstjänster	16,3	17,5	17,5
Sammanlagt	222,2	226,0	229,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 401	19 328	19 661
Bruttoinkomster	411	400	400
Nettoutgifter	17 990	18 928	19 261
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	876		
— överförs till följande år	1 346		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-1
Omfördelning (överföring till moment 32.01.10)	-100
Programmet för grå ekonomi (överföring till moment 32.01.01)	-100
Stärkande av konkurrens- och konsumentpolitiken (regeringsprogr. 2019)	150
Utvidgning av tillämpningsområdet för tillsynen över företagsförvärv enligt konkurrenslagen	300
Besparing som gäller kontorslokaler	-128
Lönejusteringar	304

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-42
Resebesparing	-50
Sammanlagt	333

2023 budget	19 261 000
2022 II tilläggsb.	168 000
2022 budget	18 928 000
2021 bokslut	18 460 000

07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 892 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring : Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen (PRS) företagsamhet, innovation och samhällelig verksamhet i Finland och internationellt.

I budgetpropositionen finns beredskap för ikraftträdandet av det europeiska enhetliga patentskyddet vid ingången av 2023.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av aktiebolagslagen.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser och ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 650 000 euro och kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 260 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter intäktsförs under moment 11.19.09.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Patent- och registerstyrelsen för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,0

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer som prissätts till självkostnads- värde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	53 596	49 286	49 220
— övriga intäkter	732	-	885
Intäkter sammanlagt	54 328	49 286	50 105
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	48 391	48 054	51 370
— andel av samkostnader	12 066	13 329	13 682
Kostnader sammanlagt	60 457	61 383	65 052
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 129	-12 097	-14 947
Kostnadsmotsvarighet, %	90	80	77

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	59 371	62 222	61 008
Bruttoinkomster	54 357	49 286	50 116
Nettoutgifter	5 014	12 936	10 892
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 515		
— överförs till följande år	13 728		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)			-350
Inkomstkompensation som gäller handelsregistrets avgiftsfria informationstjänst			1 000
Omfördelning (överföring till moment 32.01.10)			-3 000
Ändring av aktiebolagslagen			500
Besparing som gäller kontorslokaler			-124
Resebesparing			-70
Sammanlagt			-2 044
2023 budget			10 892 000
2022 budget			12 936 000
2021 bokslut			6 227 112

08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 880 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalieregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008, ersättningar för den separata tjänsten för bedömning av växtskyddsmedel och biocider samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) är en tillstånds- och tillsynsmyndighet som är verksam inom sektorer som är centrala med tanke på samhället och näringslivet. Tukes har till uppgift att övervaka och främja att tjänster, industriell verksamhet och produkter är säkra och tillförlitliga. Tukes främjar mineralhantering och är nationellt ackrediteringsorgan. Målet är att förbättra aktörernas ansvarsfullhet och riskhantering i syfte att främja säkerheten, förebygga skador på personer, egendom och miljön, minska kemikaliers olägenheter för hälsan och miljön samt säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Utifrån en kunskapsbaserad riskbedömning inriktas verksamheten på produkter och kemikalier på marknaden, produktionsanläggningar, utrustning och tjänster samt företagets verksamhetsformer och konsumenternas beteenden.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om genomförande av dricksvattendirektivet och om ändring av avfallslagen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av gruvlagen.

Arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
— Kund- och intressentgruppsstillfredsställelse (1—5)	4,0	> 4,0	> 4,0
— Företagets självbedömning av de ändringar som gjorts i syfte att främja säkerheten	69	> 71	> 71

En del av inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har budgeterats under moment 12.32.20.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 455	7 000	7 000
Intäkter sammanlagt	7 455	7 000	7 000
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	3 187	3 000	3 744
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 564	4 200	3 900
— andel av samkostnader	3 738	2 800	3 100
Kostnader sammanlagt	8 302	7 000	7 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-847	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	90	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	25 403	27 365	28 021
Bruttoinkomster	5 722	4 870	5 141
Nettoutgifter	19 681	22 495	22 880
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 198		
— överförs till följande år	6 223		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av dricksvattendirektivet (2 årsverken)	255
Genomförande av SUP-direktivet (överföring från moment 35.01.01)	20
Lönejusteringar (teknisk)	-1
Nya marknadskontrolluppgifter (2 årsverken)	242
Nya marknadskontrolluppgifter (överföring från moment 35.01.01)	240
Omfördelning (överföring till moment 32.01.10)	-500
Påskyndande av tillståndsförfarandet för investeringar som gäller den gröna omställningen	500
Tryggande av Tukes verksamhet	-1 000
Uppgifter i anslutning till riskbedömning och tillstånd som gäller biocider och växtskyddsmedel, av engångsnatur (4 årsverken)	400
Uppgifter i anslutning till verkställigheten av gruvlagen	160
Besparing som gäller kontorslokaler	-20

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	289
Resebesparing	-200
Sammanlagt	385

2023 budget	22 880 000
2022 II tilläggsb.	610 000
2022 budget	22 495 000
2021 bokslut	21 706 000

09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 117 000 euro.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats 100 000 euro för en offentlig laddningsinfrastruktur och ett offentligt nätverk av tankstationer för gas (RRF pelare 1).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter.

Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken. Dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen. Energimyndigheten ansvarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, dvs. parti- och detaljhandelsmarknaden för el och naturgas samt el- och naturgasnätverksamheten. I fråga om de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen ansvarar myndigheten för tillsynen över och främjandet av utsläppshandeln, stödsystemen för förnybar energi, hållbarhetskriterierna för biobränslen och energieffektiviteten. Myndigheten har också andra verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken.

Av anslaget under momentet finansieras 100 000 euro via EU:s återhämtningsinstrument och fördelas på administrativa resurser för stödjande av en offentlig laddningsinfrastruktur och ett offentligt nätverk av tankstationer för gas.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2023:

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Digitalisering av myndighetens ärendehanteringsprocess			
— Andelen elektroniska registreringar av alla registreringar (%)	65	> 70	> 70
Myndighetens tillståndsprocesser görs smidigare			
— Behandlingstid för nättillstånd (dagar)	79	< 50	< 50
— Behandlingstid för projektstillstånd (dagar)	29	< 40	< 40
— Behandlingstid för utsläppstillstånd (dagar)	80	< 50	< 50

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Resurshushållningen i tillsynen över energimarknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över el- och naturgas/ förbrukningen av el och naturgas (c/kWh)	0,0042	< 0,0050	< 0,0050
Resurshushållningen i främjandet av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln (euro/anläggning)	5 116	< 4 000	< 4 000
— Förvaltningskostnader för produktionsstöden för förnybar energi enligt den el som produceras i de anläggningar som omfattas av systemet (euro/MWh)	0,35	< 0,30	< 0,30

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 274	10 306	10 837
Bruttoinkomster	2 563	1 720	1 720
Nettoutgifter	7 711	8 586	9 117
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	984		
— överförs till följande år	1 349		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning (överföring till moment 32.01.10)	-100
Positionsdatatjänsten	300
Uppgifter i anslutning till den regionala energirådgivningen (överföring från moment 32.01.40)	80
Verkets åtgärder som främjar cybersäkerheten	215
Lönejusteringar	133
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-37
Resebesparing	-60
Sammanlagt	531

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	9 117 000
2022 II tilläggsb.	73 000
2022 budget	8 586 000
2021 bokslut	8 076 000

10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 44 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling, ibrukttagande och förvaltning under utvecklingsarbetet när det gäller informationssystemreformer och digitala tjänster som främjar digitaliseringen
- 2) till stöd för och utvärdering av genomförandet av digitaliseringsprojekt
- 3) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst 50 år-sverken

Av anslaget har reserverats

- 1) 4 000 000 euro för projektet företagets digitala ekonomi (RRF pelare 2)
- 2) 800 000 euro för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)
- 3) 7 000 000 euro för ett digitaliseringsprojekt för den nordiska modellen för arbetskraftsservice (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Anslaget är avsett för informationssystemreformer som främjar digitaliseringen och utvecklande av digitala tjänster. Med anslaget finansieras centrala reformer som främjar digitaliseringen och som genomförs inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller i samarbete med andra förvaltningsområden.

Av anslaget under momentet utgör 11 800 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument. Målet för projektet realtidsekonomi är att påskynda dataekonomin och utvecklingen av digitaliseringen. Genom införandet av den nordiska modellen för arbetskraftsservice stöds den digitala dimensionen genom att man utvecklar sådana högklassiga elektroniska tjänster och system som stöder verksamheten inom arbetskraftsservicen som krävs för ett kundorienterat tillvägagångssätt. Målet med finansieringen för digitalisering är att säkerställa att en betydande del av de digitala funktioner som den nordiska modellen för arbetskraftsservice förutsätter har byggts upp i informationssystemet för arbets- och näringsstjänster.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Projektet Tillstånd och tillsyn	1 500 000
Projektet realtidsekonomi (RRF pelare 2)	4 000 000
Övervakning och verkställighet av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	800 000
Den nordiska modellen för arbetskraftsservice (RRF pelare 3)	7 000 000
Projektet TE-digi	15 000 000
Work in Finland	1 000 000
Utveckling av digitaliseringen inom förvaltningsområdet	11 200 000
Sammanlagt	40 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nordiska modellen för arbetskraftsservice (RRF pelare 3)	-6 000
Företagens digitala ekonomi (RRF pelare 2)	-3 000
Kostnader för ändringar till följd av reformen av arbets- och näringstjänsterna	4 000
Omfördelning (överföring från moment 32.01.01)	750
Omfördelning (överföring från moment 32.01.02)	2 000
Omfördelning (överföring från moment 32.01.03)	2 000
Omfördelning (överföring från moment 32.01.04)	750
Omfördelning (överföring från moment 32.01.05)	1 500
Omfördelning (överföring från moment 32.01.06)	100
Omfördelning (överföring från moment 32.01.07)	3 000
Omfördelning (överföring från moment 32.01.08)	500
Omfördelning (överföring från moment 32.01.09)	100
Omfördelning (överföring från moment 32.30.51)	15 000
Projektet TE-digi	-5 800
Projektet Tillstånd och tillsyn	-680
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-2 600
Sammanlagt	11 620

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	44 500 000
2022 II tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	32 880 000
2021 bokslut	21 200 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 139 000 euro.

Anslaget får i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007) användas

- 1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna
- 2) till betalning av kostnader för uppehälle och förmåner för civiltjänstgörare som utför arbetstjänst på Civiltjänstcentralen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Civiltjänstcentralen vid NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (KEHA) är den myndighet som verkställer civiltjänsten. Civiltjänstcentralen förordnar civiltjänstgörare till tjänstgöring och kompletterande tjänstgöring, organiserar civiltjänstgörarnas utbildningsperioder och övervakar och ser till att civiltjänstverksamheten ordnas i enlighet med civiltjänstlagen och civiltjänstanvisningarna.

Tjänstgöringstiden i civiltjänst är 347 dygn, som innefattar en utbildningsperiod på 28 dygn och arbetstjänst under resten av tiden. Största delen av civiltjänstgörarna fullgör arbetstjänsten på civiltjänstgöringsplatser och uppskattningsvis cirka 40 på Civiltjänstcentralen.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Civiltjänstcentralen ordnar kompletterande tjänstgöring i form av en fem dygn lång utbildning.

Nyckeltal för civiltjänstgöring

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal personer som ansökt om civiltjänst	2 022	2 200	2 200
Antal personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 186	1 200	1 200
Antal personer som hemförlovats från Civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	22	40	40
Antal sökande till kompletterande tjänstgöring	435	3 400	1 500
— antal personer som utbildats	230	800	1 320

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet sökande till centralen för kompletterande tjänstgöring	1 200
Sammanlagt	1 200

2023 budget	6 139 000
2022 budget	4 939 000
2021 bokslut	4 470 821

29. *Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 62 072 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	62 072 000
2022 budget	62 072 000
2021 bokslut	54 322 355

40. *Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 171 000 euro.

Anslaget får användas till att i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) bevilja statsunderstöd

1) till företag och andra sammanslutningar för främjande av en hållbar tillväxtpolitik

2) för allmänna understöd enligt statsrådets förordning om understöd till sammanslutningar som främjar en hållbar tillväxtpolitik och företags internationalisering (104/2021).

Anslaget får även användas till att bevilja statsunderstöd i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Understödet får användas till främjande av företagsverksamhet och entreprenörskap, utveckling och produktion av tjänster som främjar företagets förnyelse och internationalisering, standardiseringsverksamhet, produktion av rådgivningstjänster för offentlig upphandling, skötsel av uppgifter på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet och främjande av finländsk formgivning i och utanför Finland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av entreprenörskap och företagsverksamhet samt internationaliseringstjänster	2 341 000
Rådgivningstjänster för offentlig upphandling	500 000
Standardiseringsverksamhet	1 330 000
Sammanlagt	4 171 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 000
Det internationella teknologipriset	-1 000
Samordningsprojektet för programmet för påskyndande av sysselsättningen genom upphandling (överföring till moment 32.30.51)	-26
Stödjande av ägarbyten (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-250
Uppgifter i anslutning till den regionala energirådgivningen (överföring till moment 32.01.09)	-80
Omfördelning	-500
Sammanlagt	-2 856

2023 budget	4 171 000
2022 budget	7 027 000
2021 bokslut	9 401 000

41. *Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 850 000 euro.

Fullmakt

År 2023 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 2 600 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

- 1) för kostnaderna för anskaffning och byggande av en kvantdator
- 2) för byggande av en nätinфраstruktur som utnyttjar kvantkryptering (EuroQCI)
- 3) för VTT:s investeringar i utvecklingen av cybersäkerheten.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2023.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kvantdator	5 700
Byggande av en nätinfrastruktur som utnyttjar kvantkryptering	400
Investeringar i utveckling av cybersäkerheten	750
Sammanlagt	6 850

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	6 100	5 750	-	-	11 850
Förbindelser 2023	750	750	750	350	2 600
Utgifter sammanlagt	6 850	6 500	750	350	14 450

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Investeringar i utveckling av cybersäkerheten (cyber)	750
Justering av utbetalningar	-500
Kommunikationsnät som utnyttjar kvantkryptering	300
Kvantdator	200
Sammanlagt	750

2023 budget	6 850 000
2022 budget	6 100 000
2021 bokslut	4 400 000

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 97 020 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s uppgift är att i egenskap av oberoende forskningsinstitut främja att forskningen och teknologin tillgodogörs på ett mångsidigt sätt inom näringslivet och samhället. Bolaget bedriver tillämpad forskning och teknologiutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa, är verksam som nationellt metrologiinstitut, upp-

rätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning inom metrologi.

Anslaget används till utveckling av branscher som förnyar Finlands näringsstruktur och av internationellt sett betydande innovationsekosystem. VTT:s mål är att tillsammans med kunderna och andra forskningspartner lösa vår tids största samhälleliga utmaningar och på så sätt skapa hållbar tillväxt, arbetstillfällen och välfärd. Dessa utmaningar är klimatförändringen, huruvida resurserna räcker till, samhällets övergripande säkerhet, förnyelse av industrin samt förutsättningarna för ett hälsosamt liv och välbefinnande.

Med anslaget stöds den utveckling av cybersäkerheten som utförs vid VTT. Dessutom används anslaget för nationell medfinansiering för deltagande i ansökningsomgångar för programmet för ett digitalt Europa, EuroQCI och EuroHPC samt som medfinansiering för Horisont Europa.

Inom forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

Effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
— Finländska innovationer inom vars utveckling och kommersialisering VTT:s roll är betydande (%; 5 år glidande medelvärde)	29	26	26
— Projekt som genomfördes med VTT främjade kundernas förankring i internationella nätverk (%)	45	45	45

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
— Produktivitet (totala intäkter/årsverke, 1 000 euro)	126	125	125
— Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten (mn euro)	67,7	67,7	71

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	79 785
Mervärdesskatteutgifter	17 000
Allmänt understöd för samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) fusionsforskning	160
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Sammanlagt	97 020

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extra satsningar av engångsnatur för att påskynda klimatneutraliteten	-5 000
Förbättrande av cybersäkerheten (cyber)	480
Kommunikationsnät som utnyttjar kvantkryptering	200
Medfinansiering av EuroQCI-projektet (överföring till moment 29.40.20)	-163
Sammanlagt	-4 483

2023 budget	97 020 000
2022 II tilläggsb.	78 000
2022 budget	101 503 000
2021 bokslut	109 303 000

50. Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 322 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja verksamheten vid Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry är konsumenternas intresseorganisation. Förbundet ger konsumenterna råd samt delar ut och förmedlar konsumentinformation.

2023 budget	1 322 000
2022 budget	1 322 000
2021 bokslut	1 222 000

51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 572 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd

2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013) till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader

3) för sjömansservice som finansieras med den statsandel som avses i 6 § i sjömansservicelagen (447/2007) och den betalningsandel som motsvarar det slojade systemet med lästavgift.

Förklaring: Sjömansservicebyrån finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet. Byråns verksamhet finansieras genom de serviceavgifter för sjömän som tas ut hos arbetstagare som arbetar på finländska fartyg och hos deras arbetsgivare. Vardera avgiften är 1/1000 av den inkomst som fås och betalas på fartyget. Statens andel av finansieringen av sjömansservicebyrån är 50 %. Statens andel av finansieringen av sjömansservicebyrån motsvarar arbetsgivarnas och arbetstagarnas betalningsandel. Dessutom täcks med statsmedel en separat betalningsandel vars belopp motsvarar den andel (492 000 euro) som betalats till sjömansservicebyrån ur det slojade systemet med lästavgift.

Sjömansservicebyrån har till uppgift att ta ut serviceavgifter, främja studie- och vuxenutbildningsverksamhet för sjömän samt inrättandet av sjömansservicecentraler i hemlandet och utomlands, ordna och styra motions- och kulturverksamhet samt annan rekreations- och fritidsverksamhet för sjömän, tillhandahålla biblioteks- och informationstjänster för sjömän, förbättra informationsverksamheten, kontaktverksamheten och kommunikationstjänsterna för sjömän samt utveckla sjömansserviceverksamheten så att sjömännens möjligheter att delta i samhällslivet förbättras.

Staten betalar rederierna 50 % i ersättning för de kostnader som hemresorna för arbetstagare som arbetar på finländska fartyg orsakar. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	1 072 000
Statens andel av sjömännens resekostnader	1 500 000
Sammanlagt	2 572 000
2023 budget	2 572 000
2022 budget	2 572 000
2021 bokslut	2 268 993

53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (921/2017) användas till betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i fall där leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten ersätter hemtransporten av resenärer och betalar ersättning om en leverantör av kombinerade resetjänster är insolvent. Staten kan betala kostnaderna för hemtransport, om det är nödvändigt på grund av att hemtransporten av resenärer måste ske snabbt. Staten kan även betala resenärers andra fordringar, om den säkerhet som leverantören av kombinerade resetjänster ställt inte räcker till för att betala alla fordringar eller om betalningen av dem med säkerheten räcker oskäligt länge. Staten betalas ersättning för kostnaderna för hemtransport och för ersättningar till resenärerna genom de i enlighet med lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (922/2017) ställda säkerheterna, genom de fasta avgifter som baserar sig på dessa säkerheter och genom en avgift av skattenatur som tas ut hos researrangörerna och uppgår till 0,024 % av omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster. Genom avgifterna förbereder man sig på situationer där staten blir ersättningskyldig och de ersättningar som staten betalat inte fås tillbaka via säkerheterna. Dessutom tas det ut en fast avgift som grundar sig på säkerhetsbeloppet. Avgifterna intäktsförs under moment 11.19.09 och beräknas uppgå till 650 000 euro 2023.

2023 budget	400 000
2022 budget	400 000
2021 bokslut	400 000

(54.) Ersättningar till passagerare för inställda paketresor (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	400

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 18 590 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	360 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 220 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	753 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	434 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Internationella atomenergiorganets (IAEA) IPPAS-granskningar	130 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA), andelar av pensionsavgifterna och av kostnaderna för det nya huvudkontoret	4 809 000
Finlands finansiella bidrag till ESA:s vetenskapsprogram	7 882 000
Avgifter till Guyanas rymdcenter	794 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 700 000
Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (Irena)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	354 000
Sammanlagt	18 590 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 18 385 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 205 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till Europeiska rymdorganisationen (överföring från moment 32.20.40)	876
Sammanlagt	876
2023 budget	18 590 000
2022 budget	17 714 000
2021 bokslut	17 219 000

95. *Vissa rättegångskostnader och ersättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader som föranletts av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007), till betalning av rättegångskostnader som föranletts av konsumentombudsmannens bistående enligt lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) eller av rättsprocesser enligt lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020)

2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) och naturgasmarknadslagen (587/2017)

4) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Patent- och registerstyrelsens motpart i en sådan rättsprocess om tillsynen över stiftelser som avses i stiftelselagen (487/2015)

5) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Säkerhets- och kemikalieverkets motpart i en rättsprocess som avses i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), avfallslagen (646/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om leksakers säkerhet (1154/2011), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), gruvlagen (621/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), hiss säkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005), containerlagen (762/1998) eller lagen om mätinstrument (707/2011).

Förklaring: Med anslag under momentet betalas de rättegångskostnader som uppkommer för staten vid processer med grupptalan, om konsumentombudsmannen förlorar talan. Dessutom kan det med anslag under momentet betalas rättegångskostnader som föranleds av skötseln av Konkurrens- och konsumentverkets, Energimyndighetens, Patent- och registerstyrelsens och Säkerhets- och kemikalieverkets tillsynsuppgifter och som statens åläggs att betala en motpart, om tillsynsmyndigheten har förlorat målet.

2023 budget	50 000
2022 budget	50 000
2021 bokslut	94 233

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet

Förklaring: Genom närings-, innovations- och energipolitiken främjas en förnyelse av arbetslivet och en stärkning av den internationella konkurrenskraften liksom även en utveckling mot ett klimatneutralt samhälle. Detta förutsätter nya åtgärder och nära samverkan mellan den offentliga sektorn och företagen. Det måste utvecklas nya klimatvänliga produkter och tjänster och införas produktionsmetoder som kan göra de industriella processerna koldioxidsnåla. Genom att satsa på detta kan företagen tillhandahålla lösningar som grundar sig på Finlands styrkor och är miljömässigt hållbara. Efterfrågan på miljömässigt hållbara lösningar ökar just nu på världsmarknaden.

Övergången till ett klimatneutralt samhälle påskyndas genom att vi investerar i förnybara energikällor, arbetar för resurseffektivitet (energi- och resurseffektivitet) och ökar andelen förnybar energi inom energianvändningen. Politiska åtgärder som stöder ett samhälle med låga koldioxidutsläpp och uppkomsten av ett utsläppsfritt energisystem möjliggör en hållbar ekonomisk utveckling. När det gäller att nå målen har resultaten av forskning, utveckling och innovationer (FoUI) en central betydelse.

Revideringen av innovationssystemet fortsätter med beaktande av riktlinjerna i regeringsprogrammet, rekommendationerna i finansieringsorganisationernas senaste utvärderingar och bedömningar samt den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer för 2021. År 2022 fortsätter arbetet i den parlamentariska gruppen och dess uppgift är att utarbeta en plan för FoU-finansiering som sträcker sig längre än en ramperiod, att vara uppföljningsgrupp vid beredningen av den lag om FoU-finansiering som tas i bruk i januari 2023 och att utvärdera genomförandet av gruppens tidigare riktlinjer. Åtgärderna i den uppdaterade färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet förbättrar den finländska FoUI-miljöns internationella attraktionskraft och ger incitament för ökade FoUI-investeringar i Finland. Det långsiktiga FoUI-samarbetet mellan företag, forskningsinstitut och högskolor stärks inom ramen för en partnerskapsmodell.

Åtgärderna ökar forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och genomslagskraft och stöder uppkomsten av internationellt konkurrenskraftiga innovationskluster och ekosystem i Finland. Regionala och nationella FoUI-finansieringsinstrument samt EU:s FoUI-finansieringsinstrument utnyttjas parallellt som stöd för ekosystemen. Forsknings- och innovationsfinansieringen riktas till områden som är viktiga för en förnyelse av samhället och näringslivet samt till lovande tillväxtmöjligheter, bl.a. till stöd för en grön omställning. Åtgärderna i färdplanen stöder också vidareutveckling av forskningsresultat och utnyttjande, både kommersiellt och i samhället i stort, av den kunskap som forskningen ger upphov till. Företagen uppmuntras att skapa internationell affärsverksamhet och arbetsplatser med högt mervärde genom att utveckla och utnyttja ny teknik och nya källor till värdeskapande.

De politiska tillvägagångssätten och metoderna förnyas bl.a. med hjälp av digitalisering, försök, utveckling av lagstiftningen och utformning av förvaltningsövergripande utvecklingsåtgärder och programhelheter.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhällliga effektmål för resultatområdet för 2023:

Samhällliga effektmål

	2021 uppskattning/ utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Klimatmålen nås			
— Växthusgasutsläpp utanför utsläppshandeln (Mt CO ₂ ekv.)	29	29	28
Investeringarna ökar i Finland			
— Industrins fasta investeringar (md euro)	5,64	6,83	7,50
— Stocken av utländska direktinvesteringar / BNP (%)	31	> 30	> 30
Innovationsverksamheten stärks			
— Företagens FoU-investeringar, volymökning per år (%)	4,7	> 5,0	> 5,0

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av effektiv användning av energi, främjande av användning av förnybara energikällor, utvecklingsprojekt och utredningar samt informations- och rådgivningsverksamhet
- 2) för beredning av lagstiftning, nationellt genomförande och internationellt samarbete när det gäller energieffektivitet och förnybar energi.

Förklaring: Åtgärdshelheter som finansieras med anslag under momentet är genomförande av energieffektiviseringsdirektivet och fullgörande av energieffektiviseringsavtal samt införande av ett energikartläggningssystem, fastställande av europeiska energieffektivitetskrav för produkter, påverkan av konsumenternas agerande i fråga om energihushållning och främjande av användningen av förnybar energi samt konsekvensbedömning, internationella rapporteringsåtaganden och samprojekt.

Genom verksamheten samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskyndas ibruktage av ny teknik i samarbete med kommuner, företag och branschorganisationer, med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till större konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer och stöder regionala aktörer.

Effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål	2030 mål
Slutlig energiförbrukning (TWh)	< 280	< 280	< 280	< 275
Kumulativ energibesparing 2021—(TWh)	-	> 45	> 64	> 130

Beräknad användning av anslaget (euro)

Informations- och rådgivningsverksamhet	2 400 000
Systemet med energieffektiviseringsavtal	900 000
Energikartläggningssystemet	200 000
Främjande av användningen av förnybar energi	250 000
Uppföljning, konsekvensbedömning och internationell rapportering	600 000
EU-utvecklingsprojekt och förstudier	50 000
Sammanlagt	4 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Regional energirådgivning (överföring till moment 32.20.41)	-20
Sammanlagt	-20

2023 budget	4 400 000
2022 budget	4 420 000
2021 bokslut	3 420 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 479 254 000 euro.

Fullmakt

År 2023 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 470 482 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2023 till ett belopp av högst 20 000 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknik och affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för projekt för utveckling av arbetslivet

2) för forsknings- och utvecklingsprojekt och nationella och internationella program och projekt samt beredning av sådana vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer som bedriver offentlig forskning eller sprider information, för utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna samt för medlems- och programavgifter till internationella organisationer

3) för sådana innovativa utvecklingsprojekt och projekt för utveckling av arbetslivet som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer

4) för förberedelse och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 5 § i lagen om offentlig upphandling (1397/2016) (innovativ offentlig upphandling)

5) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram

6) för nationella medfinansieringsandelar och EU-medfinansieringsandelar i europeiska samarbetsprojekt

7) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt åren 2016—2020 (1734/2015) och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till genomförande av åtgärder som främjar internationalisering

8) för sådana mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagets försök med kartläggning av materialflöden

9) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) för sådana viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse vars stödjande Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden

10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt statsrådets förordning om kompensation för audiovisuella produktioner (1138/2020) till företag och andra sammanslutningar för kostnader för utarbetande av manuskript för samt utveckling, produktion och distribution av audiovisuella verk i Finland samt för främjande av försäljningen av dem; understöd kan även beviljas utländska aktörer

11) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi som beviljas företag och andra sammanslutningar.

Med anslag under momentet kan det utöver vanliga förskott i anslutning till finansieringsverksamhet också betalas förskott till Business Finland Oy för betalning av utgifterna för de fullmakter att bevilja understöd som Business Finland Oy beviljar.

Av anslaget har reserverats

1) 48 300 000 euro för främjande av återanvändning och återvinning av material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)

2) 9 100 000 euro, och av fullmakten 14 700 000 euro, för stödprogrammet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen (RRF pelare 1)

3) 7 050 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)

4) 3 300 000 euro, och av fullmakten 2 500 000 euro, för utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)

5) 8 600 000 euro för främjande av en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)

6) 29 600 000 euro för finansiering av lokomotivföretag (RRF pelare 3)

7) 8 366 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)

8) 5 600 000 euro för stödjande av innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)

- 9) 1 100 000 euro för programmet för främjande av koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digital förnyelse inom industrin och ökad export av industriella tjänster (RRF pelare 3)
- 10) 1 200 000 euro för teknik och kompetens på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)
- 11) 2 500 000 euro, och av fullmakten 3 620 000 euro, för strukturstöd till de kreativa branscherna (RRF pelare 3) och
- 12) 600 000 euro för stödjande av en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringslivets strukturer. Med finansieringen sporras organisationer till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen, höja förädlingsvärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Med finansieringen sporras även uppkomsten av nya ekosystem i miljardklass i Finland. Vid beviljandet av finansiering beaktas effekterna av finansieringen på projektets genomförande samt projektets genomslagskraft, den eftersträlvade affärsverksamheten och nyhetsvärdet av den innovation eller det kunnande som ska utvecklas, nyttiggörandet av resultaten, de resurser som används, de ekonomiska förutsättningarna och nätverken samt projektens indirekta konsekvenser för näringslivet och samhället.

Finansiering kan även beviljas för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (Important Projects for Common European Interest, IPCEI) samt för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi.

Av medlen under momentet hänför sig 125 316 000 euro av anslaget och 20 820 000 euro av fullmakten till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument. Genom att stödja investeringar som främjar återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin strävar man efter att minska användningen av naturresurser genom ökad återanvändning och återvinning av avfallsmaterial och sidoströmmar. I urvalskriterierna för de projekt som väljs ut för stöd inom ramen för programmet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen är skadlighet för miljön eller biodiversiteten ett exkluderande villkor. Sökanden ska visa att projektet inte är skadligt för miljön och att projektet bidrar till bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen. Projekten ska antingen basera sig på en verifierbar lösning som främjar låga koldioxidutsläpp eller ta fram verksamhetsmodeller och verktyg för att genomföra och påvisa en ekonomi med låga koldioxidutsläpp. Samtliga investeringshelheter stöder den gröna dimensionen. Samtliga projekt som finansieras konkurrensutsätts genom utlysningar om finansiering, och kriterierna enligt DNSH (principen om att inte orsaka betydande skada) beaktas i beslutsfattandet.

Business Finland stöder uppkomsten av en värdekedja för mikroelektronik och av testnings- och försöksmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning där företag och forskningsinstitut utvecklar teknikneutrala projekt. Investeringarna stöder digital omställning.

Via återhämtningsinstrumentet riktas finansieringen av FoUI-finansieringen som helhet till projekt som fokuserar på en ekonomi med låga koldioxidutsläpp och på förmågan att klara av klimatförändringen och anpassa sig till den. Investeringarna och reformerna främjar digitaliseringen genom att stödja en höjning av kompetensnivån samt utvecklande av produktionen av ny information och innovationsverksamheten. Målen för den gröna dimensionen beaktas i finansieringskriterierna. Främjandet av den kreativa ekonomin anknyter i huvudsak till främjande av digitalisering och syftar till att resultatet av det kreativa arbetet ska utnyttjas mer mångsidigt och till att aktörer inom kulturbranschen och kreativa branscher ska ha bättre möjligheter att konkurrera på den internationella marknaden. För turistbranschen anvisas det forsknings- och utvecklingsfinansiering och företag stöds genom helheter bestående av handledning och instruktion i kunskapsbaserad ledning och hållbar turism, i syfte att uppnå en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen. Åtgärderna skapar förutsättningar för hållbar företagsverksamhet såväl i turistföretagen som inom andra branscher som stöder turistbranschen. Åtgärderna inom turistbranschen stöder den digitala dimensionen (40 %). Genom utvecklingsåtgärderna stöds införandet av rutiner för att digitalt övervaka turismens hållbarhet (inkl. koldioxidavtryck), den kunskapsbaserade ledningen och främjandet av försäljningen av turisttjänster.

Den EU-medfinansieringsandel som motsvarar utgifterna för europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Business Finland stöder ekonomisk tillväxt genom att främja att dess kunder utvecklas till mycket framgångsrika globala företag			
— Skillnaden mellan tillväxttakten för exporten hos de företag som är Business Finlands kunder och den genomsnittliga tillväxttakten för OECD-ländernas export (procentenheter)	-	> 1	> 2
— Årlig export som genererats av de finansierade projekten/Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering (exportkoefficient)	36	> 20	> 20
Business Finland främjar hållbar utveckling genom att hjälpa sina kunder att utveckla hållbara lösningar och utveckla verksamheten			
— Andelen servicehändelser som hänför sig till främjandet av hållbar utveckling (%)	17	> 50	> 55
Business Finland stärker konkurrenskraften genom att sporra sina kunder till att vara djärva förnyare av affärsverksamheten			
— Ökning av de sammanlagda satsningarna på forskning och utveckling i de företag som är Business Finlands kunder (%)	2,1	> 6	> 6
— Antalet partner som deltagit i projekten för ekosystem där målet är ny affärsverksamhet i miljardklassen (antal)	-	-	140

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	222 200	275 625
— till nyetablerade företag		89 261
— till små och medelstora företag		90 840

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
— till stora företag		95 524
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	111 964	148 413
Frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	17 684	16 124
RRF-verksamhet	125 316	20 820
Incitament för audiovisuella produktioner	2 090	9 500
Sammanlagt	479 254	470 482

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027–	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	379 499	210 533	106 981	41 051	28 310	766 374
Förbindelser 2023	99 755	167 730	126 287	60 327	37 033	491 132
Utgifter sammanlagt	479 254	378 263	233 268	101 378	65 343	1 257 506

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 146 000 euro och överföringsutgifternas andel 478 108 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till ESA (överföring till moment 32.01.66)	-876
Ekosystem och innovationer i miljardklass (regeringsprogr. 2019)	5 600
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	1 127
Incitament för audiovisuella produktioner	-9 260
Industridrivna innovationsekosystem	2 000
Innovations- och forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	4 800
Justering av utbetalningar	-19 667
Justering av utbetalningar (coronaunderstöd)	-36 000
Kampanj som riktar sig till lokomotivföretag bland de stora företagen (tilläggsbudget IV 2020)	-3 000
Koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	500
Kompetens och teknik på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)	600
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	21 600
Pilotförsök med en partnerskapsmodell (tilläggsbudget IV 2020)	-4 500
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	100
Stödprogram för fastighets- och byggbranschen med tanke på klimatförändringar (RRF pelare 1)	5 000
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	600
Stöd till innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-200
Talent Explorer (regeringsprogr. 2019)	1 800
Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)	1 900
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	3 750

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	19 600
Ökning av FoU-finansieringen	8 230
Sammanlagt	3 704

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	479 254 000
2022 II tilläggsb.	-20 650 000
2022 budget	475 550 000
2021 bokslut	458 077 628

41. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 364 090 000 euro.

Anslaget och fullmakten får i enlighet med statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1063/2012 och 1098/2017) och den statsrådets förordning för åren 2023—2027 som utfärdas senare användas

1) för investeringar och utredningar som stöder produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller ibruktagande av ny teknik med anknytning till detta

2) för demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för trafiken.

Anslaget och fullmakten får dessutom användas till väteprojekt, projekt som gäller värdekedjan för batterier och pilotprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för trafiken som avses i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (144/2014) och i statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) samt i enlighet med Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för företag och andra sammanslutningar för investeringsprojekt för miljöskydd som går utöver unionsnormerna eller som höjer nivån på miljöskyddet samt för investeringsprojekt för återvinning och återanvändning av avfall.

Dessutom får anslaget och fullmakten användas för energiinvesterings- och energiinfrastrukturprojekt enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens (Statsrådets förordning om stöd för energiinvesteringar enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens åren 2022—2026).

Anslaget får användas till betalning av konsumtionsutgifterna för utredningar i anslutning till nyttiggörandet av biodrivmedel för trafiken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2023 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 283 100 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2023 till ett belopp av högst 638 200 000 euro.

Av anslaget har reserverats

- 1) 61 740 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 61 740 000 euro, och av fullmakten 30 000 000 euro, för nyinvesteringar i energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 50 800 000 euro för främjande av avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 4) 19 000 000 euro för elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer (RRF pelare 1) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik, för förnybar värmeproduktion och småskalig elproduktion, för att öka användningen av biodrivmedel för trafiken och för att stödja investeringar i energieffektivitet (inbegriper eltrafik och väteteknik). Anslaget får användas för att stödja storskaliga demonstrationsanläggningar som uppförs i Finland och som ingår i EU:s strategiska plan för energiteknik. För att också produktionen och användningen av biodrivmedel för trafiken och andra förnybara energikällor ska främjas så att en nivå som motsvarar målen nås i Finland förutsätts det att stödinsatserna i fråga om energi riktas till pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik.

Energistödet inriktas också på sådana pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik som främjar låga koldioxidutsläpp vid uppvärmning av städer och som särskilt grundar sig på andra metoder än förbränning.

Business Finland svarar för pilotprojekt i anslutning till teknik, och arbets- och näringsministeriet för stöd som riktas till demonstrationsanläggningarna.

Energistödet uppgår inom investeringsprojekten till högst 30 % och inom utredningsprojekten till högst 40 % av de godtagbara kostnaderna. Dessutom kan stödet inom ett investeringsprojekt höjas med 10 procentenheter i fråga om ny teknik som ingår i projektet. Inom ett utredningsprojekt kan en likadan höjning göras när stödet beviljas en kommun eller ett litet eller medelstort företag.

Av anslaget under momentet hänför sig 193 280 000 euro och av bevilningsfullmakten 30 000 000 euro till investeringar i energiinfrastruktur och ny energiteknik som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument samt till främjande av koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid. Investeringarna inriktas på produktion av förnybar energi och energiöverföring så att de gör det möjligt att minska utsläppen av växthusgaser. Investeringar görs i olika produktionsformer för förnybar energi, såsom havsbaserad vindkraft och solenergi som produceras i industriell skala. Projekt som gäller energisystem och lagring av energi syftar till att främja lösningar som minskar användningen av fossil energi i energisystemen och främjar integrationen av energisystemet. Genom att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid strävar man efter att möjliggöra produktion av väte med ren energi, skalning av utvinningen samt lösningar för avskiljning och återvinning av koldioxid. De krav som den gröna omställningen och digitalisationen ställer beaktas i finansieringsbesluten för projekten.

Samhälleliga effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi			
Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå			
— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)		2 685—	1 288—
	643	3 356	1 610
— Beviljat energistöd (mn euro)	156,8	671,28	322
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4,1	4—5	4—5

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	348 590	309 080	138 965	11 160	807 795
Förbindelser 2023	15 500	114 000	103 500	50 100	283 100
Utgifter sammanlagt	364 090	423 080	242 465	61 260	1 090 895

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av utbetalningar enligt tilläggsfullmakten	-11 500
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	19 000
Energistödet (den gröna omställningen)	20 000
Investeringar enligt batteristrategin (den gröna omställningen)	10 000
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	12 000
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	50 800
Precisering av förslagsanslaget	17 710
Regional energirådgivning (överföring från moment 32.20.20)	20
Stora demoprojekt (tilläggsbudget IV 2020)	-4 000
Väteprojekt (den gröna omställningen)	20 000
Omfördelning	-500
Sammanlagt	133 530

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	364 090 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	230 560 000
2021 bokslut	30 690 127

43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 euro.

Anslaget under momentet får användas till betalning av stöd enligt lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom elektrifieringsstödet till den energiintensiva industrin ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för elpriset till de i lagen angivna sektorerna på basis av uppgifterna för 2021—2025. De sektorer som anges i lagen anses vara särskilt utsatta för en betydande risk för koldioxidläckage på grund av den merkostnad som utsläppshandeln orsakar elpriset. Syftet med elektrifieringsstödet är att förebygga risken för koldioxidläckage, trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra verksamhetsutövarna till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral. Verksamhetsutövarna ska använda minst 50 % av det stöd som beviljats till utvecklingsåtgärder genom vilka deras verksamhet blir mer klimatneutral.

Elektrifieringsstöd betalas på basis av uppgifterna för 2021—2025 med medel ur budgetarna för 2022—2026. Beloppet av det stöd som betalas ut beror bl.a. på priset på utsläppsrätterna och stödmottagarens elförbrukning eller produktionsvolym. Uppskattningen av det pris på en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödet är 50 euro 2023. Utbetalningen av stöd begränsas på årsnivå till högst 150 000 000 euro. Lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd och om beräkning av stödbeloppet.

2023 budget	150 000 000
2022 II tilläggsb.	87 000 000

(45.) Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	5 532 000
2021 budget	5 532 000

46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 592 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för innovationer inom skeppsbyggnad (364/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2023 till ett belopp av högst 15 000 000 euro.

Förklaring: Avsikten är att anslag beviljas varv för nybyggnad, ombyggnad eller reparation av fartyg för utveckling och planering av en ny fartygstyp, för sådana innovativa delar av ett fartyg som kan betraktas som separata delar samt för utvecklande och upprättande av innovativa produktions-, planerings- eller logistikmetoder.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	18 592	18 325	11 000	3 000	50 917

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-1 193
Sammanlagt	-1 193

2023 budget	18 592 000
2022 budget	19 785 000
2021 bokslut	4 230 067

47. *Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 21 500 000 euro.

Anslaget får i enlighet med förordningen om infrastrukturstöd för främjande av eltrafik och för användning av biogas och förnybart väte i trafiken (178/2022) användas

- 1) 8 300 000 euro för projekt i grupp 1 (investeringsprojekt som gäller laddningspunkter för snabbladdning av fordon)
- 2) 5 200 000 euro för projekt i grupp 2 (investeringsprojekt som gäller laddningspunkter för lokal kollektivtrafik)
- 3) 2 800 000 euro för projekt i grupp 3 (investeringsprojekt som gäller tankstationer för komprimerad biogas)
- 4) 3 600 000 euro för projekt i grupp 4 (investeringsprojekt som gäller tankstationer för kondenserad biogas)
- 5) 1 600 000 euro för projekt i grupp 5 (investeringsprojekt som gäller tankstationer för förnybart väte).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med de offentliga investeringarna i infrastrukturen för laddning och tankning av el och gas för transport är att utvidga den befintliga laddningsinfrastrukturen. Syftet med stödet är att öka antalet laddningsstationer med hög prestanda med minst 376, antalet laddningsstationer för kollektivtrafik med minst 417, antalet tankningsstationer för komprimerad gas

(CBG) med minst 25 och antalet tankningsstationer för kondenserad gas (LBG) med minst 14 före utgången av 2024.

Delområdet bidrar avsevärt till den gröna omställningen genom att stödja utvecklingen bort från fossila bränslen inom transportsektorn. Genom åtgärderna kan man också förebygga de regionala och sociala negativa effekterna av den gröna omställningen. Att utsläppen inom trafiken kan minskas är en central faktor med tanke på uppnåendet av utsläppsminskningens målen för 2030 inom ansvarsfördelningssektorn och EU:s mål om koldioxidneutralitet 2050. Investeringarna förverkligar målen i den nationella energi- och klimatstrategin och i den klimatpolitiska planen på medellång sikt, nämligen att minska utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Offentlig laddningsinfrastruktur och offentligt nätverk av tankstationer för gas	15 000
Offentlig laddningsinfrastruktur och offentligt nätverk av tankstationer för gas (RRF pelare 1)	-13 200
Stöd till den offentliga distributionsinfrastrukturen för el och gas för transport (den gröna omställningen)	6 500
Sammanlagt	8 300

2023 budget	21 500 000
2022 II tilläggsb.	15 000 000
2022 budget	13 200 000
2021 bokslut	8 000 000

48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 135 406 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av inmatningstariffen (vindkraft, biogas, trädbränsle)
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (ett produktionsstöd höjt med en förgasarpremie)
- 3) till betalning av ett premiéstöd som baserar sig på anbudsförfarande.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Produktionsstödet används för stöd till produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis eller trädbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Till producenterna av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el betalas som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det riktpreis som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar enligt utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie när skogsflis förgasas i en förgasare för att användas som bränsle i en pulverförbränningspanna.

I enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin ordnades år 2018 ett teknikneutralt anbudsförfarande för stöd för förnybar energi. Stöd beviljades för sju projekt med en sammanlagd elproduktion på 1,36 TWh per år. Stödet betalas i form av en premie (genomsnittspris 2,49 euro/MWh) per kraftverk i högst 12 år från det att produktionen inleddes. En maximal premie betalas när det genomsnittliga marknadspriset på el under tre månader är högst 30 euro/MWh. Stödtaket för godkända projekt är 3,5 miljoner euro per år.

Europeiska unionens mål var att öka andelen förnybar energi till 20 % av slutanvändningen av energi före 2020. För Finlands del var målet 38 %, och det överskreds.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetat, det s.k. RED II) ska medlemsstaterna gemensamt säkerställa att andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) år 2030 är minst 32 %. Medlemsstaterna ska fastställa nationella bidrag för att gemensamt uppfylla det bindande övergripande unionsmålet. Finland har i sin nationella energi- och klimatplan till kommissionen uppgett att Finland eftersträvar en andel på 51 procent förnybar energi 2030.

Produktionsstöd och riktpolis

Riktpolis för vindkrafts-, biogas- och trädbänslebaserad el (euro/MWh)	83,50
Värmeprämie för biogasbaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	50,00
Värmeprämie för trädbänslebaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbänslebaserad el (euro)	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el (högst euro/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 euro/t och skatten på torv är 1,90 euro/MWh)	18,00

Samhälleliga effektmål

- Finland når de uppsatta målen för förnybar energi
- Stödprogrammet hjälper Finland att bli ett koldioxidsnålt samhälle.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk	128 903 000
Biogaskraftverk	2 968 000
Trädbänslekraftverk	135 000
Premiestöd	3 400 000
Sammanlagt	135 406 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i priserna på elmarknaden och på utsläppsrätter	-175 492
Ändring i volymen av vindkraftsproduktionen	1 287
Sammanlagt	-174 205

2023 budget	135 406 000
2022 II tilläggsb.	-174 211 000
2022 budget	309 611 000
2021 bokslut	201 023 765

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 157 160 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013, som avser stöd av mindre betydelse, anvisas till företag och andra sammanslutningar

- 1) för teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster
- 2) för inledande av verksamheten i företagsacceleratorer som främst tjänar nyetablerade innovativa företag och i företag som samlar in medel till riskkapitalfonder.

Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Business Finland rätt att på ansökan av låntagaren avstå från lånefordran eller i övrigt ändra lånevillkoren på det sätt som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning 1444/2014.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen (624/2006). Statskontoret kan också avtala om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2023 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 146 823 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2023 till ett belopp av högst 20 000 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporras företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknolog-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Lånen beviljas för högst 10 år. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs, kan lånetiden av ytterst vägande skäl förlängas till högst 20 år. Räntan på lånen beräknas uppgå till 1 % 2023. Det startstöd som beviljas i form av lån uppgår till högst 1 miljon euro (för nystartade innovativa företag högst 2 miljoner euro) och lånetiden är högst 10 år.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	96 963	20 740	7 170	1 750	126 623
Förbindelser 2023	60 197	51 388	14 682	20 556	146 823
Utgifter sammanlagt	157 160	72 128	21 852	22 306	273 446

Det totala beloppet lån beviljade av Business Finland¹⁾

	2019	2020	2021
Det totala lånebeloppet i slutet av året (mn euro)	1 045,7	1 126,1	1 136,1
Avskrivna, efterskänkta lån (mn euro)	25,9	30,6	18,5

¹⁾ Inbegriper även lån beviljade med anslag under moment 32.20.87.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-85 790
Justering av utbetalningar (överföring till moment 32.40.89)	-600
Sammanlagt	-86 390

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	157 160 000
2022 II tilläggsb.	-56 000 000
2022 budget	243 550 000
2021 bokslut	135 851 800

87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 250 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av kapitallån utan säkerhet enligt aktiebolagslagen (624/2006) till företag och andra sammanslutningar för verksamhet som utvecklar ekosystemen för affärsverksamhet.

Lån kan beviljas i form av kapitallån som inte innehåller statligt stöd eller i form av startstöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Om lånet har beviljats i form av startstöd och den affärsverksamhet som ett nystartat företag eftersträvar misslyckas, kan i undantagsfall det utestående lånekapitalet och räntorna efterskännas eller lånevillkoren på något annat sätt ändras i enlighet med det som närmare anges i statsrådets förordning 1444/2014.

En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med kapitallån finansieras företag som är i inledningsfasen och som genom sin verksamhet moderniserar industrin och utvecklar nya ekosystem för affärsverksamhet. Målet är att främja företagsverksamhet som baserar sig på ett effektivt utnyttjande av kapital och kompetens av ny, immateriell karaktär för främjande av ekonomisk tillväxt.

Den verksamhet som finansieras kan ha samband med t.ex. verksamheten för en operatör för ett ekosystem för affärsverksamhet eller utvecklande av data- eller testplattformar.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	8 250	8 250

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	8 250 000
2022 II tilläggsb.	6 100 000
2022 budget	8 250 000
2021 bokslut	14 206 000

89. *Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas för att höja Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab:s eget kapital.

Förklaring: Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab är en del av den helhet med nationella kompetenskluster som under flera regeringsperioder byggts upp som en del av den tillväxtstrategi för forskning och innovation inom hälsoindustrin (2014) som styrs och utarbetas av tre ministerier (UKM, SHM och ANM). I enlighet med statsminister Marins regeringsprogram fortsätter genomförandet av tillväxtstrategin för hälsoindustrin under den pågående regeringsperioden.

Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab har registrerats i handelsregistret den 22 april 2022 och bolagets verksamhetsort är Åbo. Bolagets verksamhetsområde är enligt bolagsordningen förvaltning och ägande av läkemedelsutvecklingsbolag och verksamhetens syfte är att utveckla forsknings- och innovationsverksamheten inom läkemedelsområdet. De röstberättigade aktierna i Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab ägs av finska staten.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	20 000 000
-------------	------------

30. Sysselsättning och företagsamhet

Förklaring: Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds arbetskraftens kompetensutveckling, företagens internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken utvecklas de små och medelstora företagens konkurrenskraft på lång sikt samtidigt som man påverkar de förändringar i omvärlden som föranleds av digitaliseringen, globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och de utmaningar som energipolitiken och klimatförändringen för med sig.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken har ett nära samband med närings- och innovationspolitiken. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagets behov av arbetskraft och kompetens samt skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet. Företagsutvecklingen, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i yrkeslivet stöds med hjälp av arbetskraftsutbildning enligt företagets behov och med hjälp av tjänster för utveckling av företagsverksamheten. Kompetensen hos de arbetssökande uppdateras för att förbättra företagets tillgång till kompetent arbetskraft. Uppkomsten av nya företag främjas med startpeng och genom att nyetablerade företag får heltäckande stöd i form av rådgivning och utbildning i den första fasen av ett företags livscykel. Arbets- och näringsbyråns uppgift är att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling till stöd för att människor snabbt ska kunna sysselsättas och lediga arbetsplatser besättas så effektivt som möjligt.

Statsminister Sanna Marins regering har gjort åtaganden om långsiktiga åtgärder för att höja sysselsättningsgraden. Genom beslut i samband med detta eftersträvar man uppskattningsvis 80 000 nya sysselsatta. Regeringen har som mål att sysselsättningsgraden ska vara 75 % i mitten av årtiondet. De åtgärder som beslutades vid halvtidsöverläggningen och före den inbegriper en systemisk förändring i riktning mot en nordisk modell för arbetskraftsservice, åtgärder för att höja sysselsättningsgraden för personer över 55 år, en reform av systemet med lönesubvention och ett försök med rekryteringsstöd, inrättande av bolaget Jobbkanalen Ab som ska stödja sysselsättningen av partiellt arbetsföra, överföring av arbetskraftsservicen på kommunerna, utveckling av Navigatorverksamheten, arbete för att förnya det kontinuerliga lärandet, integration och arbetsrelaterad invandring, utveckling av läroavtalsutbildningen, påskyndande av upphandlingar, arbete för att förebygga invalidpensioner och sjukfrånvaro, en utvidgning av programmet för arbetsförmåga samt andra åtgärder som stöder matchning och tillgången på arbetskraft.

En positiv och aktiv integration underlättas genom att invandrarens språkkunskaper och yrkesfärdigheter stärks, deras sysselsättning påskyndas och deras kunskaper om och delaktighet i samhället främjas. Invandrare ska få språkundervisning inom tre månader efter det att de har beviljats ett positivt beslut om uppehållstillstånd. Invandrarnas integration och sysselsättning stöds genom integrationsutbildning som genomförs i form av arbetskraftsutbildning.

Följderna av Rysslands anfallskrig kan återspeglas i sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken till exempel genom att det uppstår behov av tjänster för ukrainska arbetssökande, genom att stödet till eller verksamheten vid företag som lider av sanktionerna mot Ryssland omfördelas samt genom andra följder som återspeglas i det allmänna ekonomiska läget. De ekonomiska konsekven-

serna av den covid-19-epidemi som breddade ut sig i början av 2020 kan eventuellt ännu år 2023 återspeglas i någon mån i sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken.

Antal personer i medeltal som omfattas av arbetskraftsservice (årsv.) under ett år (inkluderar tjänster som helt eller delvis finansieras under moment 32.30.51, beräkningsgrund: de anslag som föreslås för budgetåret)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Lönesubventionerat arbete ¹⁾			
— Statsförvaltningen	481	500	500
— Kommuner och samkommuner ²⁾	6 726	7 550	3 000
— Privata sektorn	13 499	14 400	9 000
Startpeng ³⁾	3 504	2 400	1 900
Upphandling av arbetskraftsutbildning ³⁾	11 119	11 400	9 000
— Yrkesutbildning	4 401	5 100	1 500
— Integrationsutbildning	6 718	6 300	7 500
Arbetsträning	2 091	3 950	1 800
Sammanlagt	37 420	40 200	25 200
Arbetsprövning	5 592	6 000	6 000
Sammanlagt	43 012	46 200	31 200

¹⁾ Enligt uppskattning kommer sysselsättningsstödet avseende personer som fyllt 55 år delvis att ersätta lönesubventionerat arbete.

²⁾ I de siffror för 2021—2022 som gäller lönesubvention till kommuner och samkommuner ingår samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna. Finansieringen av samhällsgaranterat arbete har överförts till moment 32.30.55.

³⁾ Volymerna av startpengen och arbetskraftsutbildningen omfattar endast den startpeng och den arbetskraftsutbildning som finansieras med arbets- och näringsministeriets sysselsättningsanslag.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2023:

Samhälleliga effektmål

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Matchningen av efterfrågan och utbudet på arbetskraft förbättras			
— Arbetslöshetens genomsnittliga längd (veckor)	57	45	45
— Antal arbetsgivarföretag	87 000	87 000	87 000
Arbetslöshetsperioderna blir kortare			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. (%)	41,3	< 38	< 38

Regionutveckling och strukturfondspolitik

Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på samverkan mellan staten, kommunerna och andra aktörer utifrån regionernas olika starka sidor och behov. I regionutvecklingen granskas de olika aktörernas mål och åtgärder som en helhet både ur ett riksomfattande och regionalt perspektiv.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik även av de prioriteringar i regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) som statsrådet fastställt för regeringsperioden och av de landskapsprogram som landskapsförbunden har berett. Dessa nationella mål stöds genom de program som utarbetats för EU:s programperioder 2014—2020 och 2021—2027.

Statsrådets regionutvecklingsbeslut 2020—2023 innehåller fem prioriteringar: begränsning av klimatförändringar och trygghet av biologisk mångfald, hållbar samhällsutveckling och fungerande förbindelser, näringslivets förnyelse och satsning på FoU och innovation, kompetens och bildning som regionutvecklingsresurs och ökad delaktighet och välfärd samt förebyggande av ojämlikhet. Ministerierna beaktar regionutvecklingsbeslutets mål i sina och förvaltningsområdets åtgärder.

Landskapsförbunden beaktar regionutvecklingsbeslutet i sitt strategi- och programarbete och verkställer beslutet tillsammans med städer, kommuner och andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. Prioriteringarna och målen för regionutvecklingen i landskapen anges i deras landskapsprogram. Landskapsprogrammet baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och preciserar målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem under de närmaste åren. De myndigheter som är verksamma inom landskapet ska i sin verksamhet beakta landskapsprogrammet och främja genomförandet av det.

I anslutning till arbets- och näringsministeriet, som på riksnivå ansvarar för regionutvecklingen som helhet, finns en delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som samordnar och drar upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Delegationens viktigaste uppgifter är att följa genomförandet av statsrådets regionutvecklingsbeslut, främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer, förutse och följa den regionala utvecklingen och behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling.

Största delen av regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras via NTM-centralerna. För varje NTM-central och regionförvaltningsverk utarbetas för regeringsperioden ett resultatavtal som ses över årligen. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och NTM-centralerna och på de landskapsprogram som har utarbetats för respektive region.

Utgångspunkter för regionutvecklingen är regionernas och städernas starka sidor och särdrag. Städerna är tillväxtmotorer och utgör en väsentlig del av regionutvecklingen, och därför ska deras starka sidor utnyttjas för att stärka regionutvecklingspolitiken. En pluralistisk stadspolitik som grundar sig på växelverkan och partnerskap beaktar att olika städer har olika utmaningar och utvecklingsförutsättningar. Stadsutveckling bedrivs både inom EU och nationellt. Avtal och partnerskap är centrala element inom region- och stadsutvecklingen.

Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020 omfattar såväl åtgärder inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) som åtgärder inom ramen för Europeiska socialfonden (ESF). I programmet finns fem insatsområden. Utifrån dem stöds i synnerhet små och medelstora företags konkurrenskraft, framtagande och nyttiggörande av ny information och kunskap, sysselsättning och arbetskraftens rörlighet, utbildning, yrkeskompetens och

livslångt lärande samt social delaktighet och kampen mot fattigdom. Ett genomgående horisontellt specialmål är bl.a. att främja en koldioxidsnål ekonomi, och 25 % av ERUF:s finansiering riktas till detta mål. Strukturfondsprogrammet genomför och främjar målen för Europa 2020-strategin.

Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 innehåller åtgärder inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Fonden för en rättvis omställning (FRO). Med hjälp av ERUF-åtgärderna utvecklas regionernas och företagens närings- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsfärdigheter liksom även digitalisering, små och medelstora företags hållbara tillväxt och konkurrenskraft, energieffektivitet, anpassning till klimatförändringen, cirkulär ekonomi och ökad lokal tillgänglighet. ESF-åtgärderna i programmet stöder sysselsättning, kompetens, utvecklande av arbetslivet, delaktighet och jämlikhet. Genom FRO-åtgärderna stöds de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar på grund av övergången till en klimatneutral ekonomi.

(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	3 190 000
2021 bokslut	3 190 000

33. Understöd till torvföretagare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 585 000 euro.

Anslaget under momentet får användas till understöd eller annan anpassningspenning som betalas till företagare som bedriver affärsverksamhet inom torvbranschen.

Förklaring: Användningen av torv som energikälla har minskat snabbare än väntat. Till följd av denna utveckling har företag och företagare inom torvbranschen hamnat i en situation där det inom torvbranschen inte finns förutsättningar för affärsverksamhet i samma utsträckning som tidigare.

Anslaget under momentet riktas till företagare som upphör med sin torvproduktion.

Utöver med anslaget under momentet stöds en kontrollerad övergång av torvföretag och torvföretagare till ny företagsverksamhet samt företagares och arbetares nya sysselsättning och omskolning även med finansiering från momenten 30.40.22, 30.40.47, 32.01.02, 32.01.03, 32.30.42 och 32.30.51 i budgeten och från EU:s fond för en rättvis omställning (FRO).

2023 budget	30 585 000
2022 II tilläggsb.	—
2021 bokslut	30 585 000

40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) användas

- 1) för att stödja Talent Hub-verksamhet
- 2) till betalning av kostnader för byggandet av Kutila kanal
- 3) till betalning av konsumtionsutgifter
- 4) för avlöande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken och till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föränleds av avlöandet av personal
- 5) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projekten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För byggandet av Kutila kanal får ingås avtal och andra förbindelser så att de får föränleda staten utgifter på sammanlagt högst 12 500 000 euro 2023 och därefter.

Förklaring: Anslaget används för byggande av Kutila kanal och avtalsbaserat samarbete inom ramen för konceptet Talent Hub.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser år 2023	500 000	5 000 000	5 000 000	2 000 000	12 500 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 500 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredskap för situationer med plötslig strukturomvandling (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-8 600
Byggande av Kutila kanal	500
Finansiering för avtalsbaserat samarbete (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-7 700
Kompetenscentret KEINO (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-4 000
Kompetenscentret KEINO (överföring från moment 32.01.01)	180
Regionala innovationer och försök (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-9 000
Regionutvecklingspengar (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-6 300
Talent Hub-finansiering	-2 000
Sammanlagt	-36 920

2023 budget	1 500 000
2022 budget	38 420 000
2021 bokslut	52 100 000

41. Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till allmänt understöd som i enlighet med lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) betalas till aktiebolaget, som främjar sysselsättningen av partiellt arbetsföra.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Jobbkanalen Ab är ett bolag med specialuppgifter som har som mål att förbättra sysselsättningen av partiellt arbetsföra och stödja övergångar från arbete till arbete och vidare till den öppna arbetsmarknaden genom att erbjuda de anställda tillräckligt långvarigt arbete. Bolaget strävar efter att bedriva en resultatrik verksamhet, men verksamheten syftar inte till att vara vinstgivande eller till att ge ägarna utdelning.

Bolagets affärsverksamhet ska vara sådan att den inte mer än minimalt snedvrider konkurrensen i fråga om motsvarande utbud av tjänster som tillhandahålls av sammanslutningar som är verk samma på den öppna marknaden, såsom företag och organisationer. De tjänster som bolaget producerar prissätts enligt marknadsvillkor.

Anslaget riktas till bolaget för att kompensera de partiellt arbetsföras nedsatta arbetsförmåga, kompetens och produktivitet.

2023 budget	10 000 000
2022 II tilläggsb.	10 000 000

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 030 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) för företags utvecklings- och investeringsprojekt och för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av ickevinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget får användas till betalning av finansiella korrigeringar enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755, som gäller inrättande av brexitjusteringsreserven i unionens allmänna budget, och till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2023 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 24 000 000 euro.

Under momentet har som en del av planen för återhämtning och resiliens av anslaget reserverats 2 030 000 euro för genomförande av programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3).

Av anslaget under momentet och av fullmakten har 9 000 000 euro reserverats för genomförande av brexitjusteringsreserven i unionens allmänna budget.

Förklaring: Av fullmakten under momentet används 10 000 000 euro för stödjande av regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet. Finansieringen riktas till samarbete mellan högskolor och forskningsinstitut med företag. Dessutom riktas finansiering till innovationsverksamhet hos små företag, små och medelstora företag som är verksamma i värdenätverk och forskningsorienterade nystartade företag samt till ett snabbare utnyttjande av befintlig teknik och nya lösningar. Syftet är att aktivera fler små och medelstora företag att inleda innovationsverksamhet och samtidigt förbättra dessa företags innovationsförmåga till stöd för värdeskapande som utgår från marknaden och kunderna. Åtgärderna stöder uppnåendet av målen i den nationella färdplanen för forskning, utveckling och innovation.

Av fullmakten under momentet används 2 000 000 euro i enlighet med regeringsprogrammet för sådant understöd för utvecklande av företag som är i linje med programmet för påskyndande av små och medelstora företags tillväxt. Programmet för påskyndande av tillväxten är särskilt inriktat på att stödja tillväxt- och internationaliseringsberedskapen bland små och medelstora företag i det tidiga tillväxtskedet.

Av fullmakten och av anslaget under momentet används 9 000 000 euro för genomförande av brexitjusteringsreserven i unionens allmänna budget. Anslaget används för att minska de ekonomiska skador som Förenade kungarikets utträde ur EU har orsakat små och medelstora företag.

Av fullmakten under momentet används 3 000 000 euro för utvecklingsprojekt i Södra Karelen och Kymmenedalen.

Av anslaget under momentet finansieras 2 030 000 euro via EU:s återhämtningsinstrument.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	11 130	5 700	1 070	-	17 900
Förbindelser 2023	13 900	6 400	2 930	770	24 000
Utgifter sammanlagt	25 030	12 100	4 000	770	41 900

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brexitjusteringsreserven	9 000
Finansiering av regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet	4 000
Justering av utbetalningar	-27 530
Programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)	2 030
Tillväxtprogrammet för små och medelstora företag (regeringsprogr. 2019)	800
Utbetalning av understöd för utvecklande av företag som beviljas torvföretagare	700
Utvecklingsprojekt i Södra Karelen och Kymmenedalen	600
Omfördelning	-200
Sammanlagt	-10 600

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	25 030 000
2022 I tilläggsb.	—
2022 budget	35 630 000
2021 bokslut	50 153 102

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd åren 2020—2022 (1193/2020) som utfärdats med stöd av statsunderstöds-lagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som fö-retagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska re-gionen Saarijärvi—Viitasaari, för långa varutransporter. Målet för transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som långa transportsträckor orsakar företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden och att på så sätt förbättra företagets konkurrenskraft och öka före-tagsverksamheten inom dessa regioner.

Transportstöd betalas som en procentandel (9—20 %) av de godtagbara kostnaderna, som be-stäms enligt resans längd.

Transportstöd betalas till cirka 250 små och medelstora företag.

Av anslaget används 300 000 euro för att utvidga det regionala transportstödet till att omfatta kommunerna Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi och Parikkala. År 2022 utfärdas en ny förordning om regionalt transportstöd, där utvidgningen beaktas. Förordningen föreslås gälla transportkostnader från och med 2023. Av anslaget för 2023 betalas transportstöd för transportkostnader 2023. Ef-tersom transportstöd söks och betalas årligen i efterskott för föregående års transportkostnader, betalas transportstöd till det utvidgade området först 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av det regionala transportstödet (Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi, Parikkala)	300
Sammanlagt	300

2023 budget	6 300 000
2022 budget	6 000 000
2021 bokslut	6 000 000

(45.) Statsunderstöd för skrotning av torvproduktionsmaskiner (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	-160 000
2022 budget	9 110 000
2021 bokslut	20 000 000

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 182 902 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) användas

1) för anskaffning av sakkunnigbedömningar, arbetsprövning, arbetsträning, arbetskraftsutbildning, arbetsförmedlingsservice, vägledning för yrkesval och karriär samt service för utveckling av företagsverksamhet, för sysselsättningspolitiskt understöd och till betalning av kostnadsersättningar och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till dem som söker sig till arbete och service och till dem som deltar i service och sakkunnigbedömningar

2) till ersättning av lönekostnader för avlöning av arbetslösa arbetssökande motsvarande högst 250 årsverken vid statliga ämbetsverk eller inrättningar

3) till betalning av lönesubvention

4) till betalning av startpeng till andra personer än dem som inlett företagsverksamhet som arbetslösa

5) för kostnader för försäkringsskydd.

Anslaget får också användas

6) i enlighet med lagen om kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) till betalning enligt beslut om lönesubvention, startpeng och ersättning som fattats av de kommuner som deltar i kommunförsöket för främjande av sysselsättningen, på det sätt som i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) föreskrivs om finansieringen av tjänsterna i fråga

7) till utgifter för avlöning av personer med funktionsnedsättning som anställts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter som nämns i punkterna 1, 2 och 5.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen, startpengen och det sysselsättningspolitiska understödet enligt kontantprincipen, Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier enligt principen om betalningsbeslut och övriga överföringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2023 får upphandlingen av arbetskraftsutbildning föranleda staten utgifter efter 2023 till ett belopp av högst 65 000 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sakkunnigbedömningar	3 000 000
Arbetsprövning och arbetsträning (490 000 studerandearbetsdagar)	14 800 000
Upphandling av arbetskraftsutbildning	
— Yrkesutbildning (1,3 mn studerandearbetsdagar)	18 200 000
— Integrationsutbildning (1,6 mn studerandearbetsdagar)	53 792 000
Sammanlagt	71 992 000
Startpeng (2 400 årsverken)	17 500 000
Lönesubventionerat arbete	
— Statsförvaltningen (högst 250 årsverken)	5 750 000
— Kommuner och samkommuner (3 000 årsverken)	12 750 000
— Privata sektorn (9 000 årsverken)	37 310 000
Sammanlagt	55 810 000
Sysselsättningspolitiskt understöd	4 000 000
Upphandling av utvecklingstjänster för företagsverksamhet	13 000 000
Ersättningar	700 000
Försäkringsskydd	950 000
Arbetsförmedlings-, informations- och rådgivningstjänster	900 000
Vägledning för yrkesval och karriär	250 000
Totalt	182 902 000

Samhälleliga effektmål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning (%)	41,5	< 39	< 39
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders lönesubventionerat arbete (%)	47,1	< 45	< 45
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders integrationsutbildning (%)	27,4	< 26	< 26

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	55 000	9 500	500	-	65 000
Förbindelser 2023	-	55 000	9 500	500	65 000
Utgifter sammanlagt	55 000	64 500	10 000	500	130 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 900 000 euro och överföringsutgifternas andel 179 002 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen (överföring från moment 33.20.50)	320
Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen (överföring från moment 33.20.52)	760
Avslutande av försöket med rekryteringsstöd för små och medelstora företag	-11 650
Avslutande av programmet för arbetsförmåga (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-5 000
Begränsning av användningen av lönesubvention	-10 000
Digitaliseringsprojekt för arbets- och näringsbyråerna (överföring till moment 32.01.10)	-15 000
Finansiering av förlängning av kommunförsöken 2023—2024 (överföring till moment 28.40.01)	-130
Finansiering av förlängning av kommunförsöken 2023—2024 (överföring till moment 32.01.03)	-2 133
Finansiering av kompetenscentret för kontinuerligt lärande (överföring till moment 29.01.04)	-10 000
Flyktingkvoten till 1 050 personer	264
Integrationsutbildning	1 359
Permanentande av ONNI-projektet (överföring till moment 32.01.03)	-2 500
Projektet Från familjeledighet till arbetslivet	-2 000
Projektet Från familjeledighet till arbetslivet (överföring från moment 32.01.02)	220
Samordningsprojektet för sysselsättning genom upphandling (överföring från moment 32.01.40)	26
Stöd för återintegrering på arbetsmarknaden av torvföretagare och torvarbetare	-500
Täckande av kostnaderna för personaldimensioneringen	-10 530
Utbetalning av avkastning för SIB-projektet för sysselsättning (överföring till moment 32.30.95)	-1 000
Årsverkeskvot för anställda inom statsförvaltningen (överföring till moment 32.01.03)	-9 300
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (överföring till moment 32.30.55)	-10 800
Åtgärder för sysselsättande av personer som fyllt 55 år	2 250
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	220
Omfördelning	-16 500
Sammanlagt	-101 624
2023 budget	182 902 000
2022 II tilläggsb.	-1 700 000
2022 budget	284 526 000
2021 bokslut	283 571 000

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)
- 2) till återbetalning av fordringar som återkrävts och till räntor på dem
- 3) till betalning av myndigheternas avgifter som anknyter till förfarandet med lönegaranti, rättegångskostnader och konkurskostnader samt till betalning av kostnader till arbetsgivarnas räkenskapsbyråer, när lönegarantimyndigheten har begärt en utredning om lönefordringar av arbetsgivarens räkenskapsbyrå
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän.

Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller annan insolvens. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas ut som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	33 230 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och räntor på dem	80 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	150 000
Sammanlagt	33 460 000

De inkomster på 33 230 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantin har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbetalningen av lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	7 848	7 000	7 500
Arbetstagare som fått lönegaranti (antal)	4 572	6 500	6 000
Arbetsgivare som fått lönegarantibeslut (antal)	1 827	2 200	2 200
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	140	180	180
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	28	20	20

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av lönegarantilagen	1 460
Sammanlagt	1 460

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	33 460 000
2022 budget	32 000 000
2021 bokslut	21 511 259

55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 500 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) användas

- 1) till anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet
- 2) till betalning av stöd enligt 7 a kap.
- 3) till betalning av stöd enligt 11 kap. 1 §.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för åtgärder som främjar sysselsättningen av personer som fyllt 55 år enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Till dessa åtgärder hör sådan utbildning inom omställningsskyddet som är avsedd för målgruppen, sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år och samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna skaffar utbildning inom omställningsskyddet och Sysselsättningsfonden betalar utbildningarna enligt de faktiska kostnaderna. Sysselsättningsstödet avseende personer som fyllt 55 år och stödet i anslutning till samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna liknar lönesubvention, men till skillnad från lönesubvention har arbetsgivaren rätt att få ovannämnda stöd om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Inkomster som motsvarar utgifterna för utbildning inom omställningsskyddet har budgeterats under moment 12.32.99.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utbildning inom omställningsskyddet	22 000 000
Sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år	20 000 000
Samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna	16 500 000
Sammanlagt	58 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 32.20.50)	13 700
Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 32.20.52)	12 000
Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 32.30.51)	10 800
Utgift motsvarande Sysselsättningsfondens intäktsföring	22 000
Sammanlagt	58 500

2023 budget 58 500 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 613 316 000 euro.

Anslaget och bevillningsfullmakten får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för programmet för att förverkliga de politiska målen ”Ett smartare EU”, ”Ett grönare EU”, ”Ett mer sammanlänkat EU” och ”Ett mer socialt EU” samt en rättvis omställning (FRO-fonden) under EU:s programperiod 2021—2027 samt till betalning av statlig medfinansiering för Interreg-programmen

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för Finlands strukturfondsprogram 2014—2020 samt till betalning av statlig medfinansiering av målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)

3) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovannämnda programmen och de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen samt till avlönande av personal som behövs för förvaltningen av den nationella medfinansieringen och för administrativa kontroller

4) till avlönande av personal motsvarande högst 250 årsverken för genomförande av programmen för perioderna 2014—2020 och 2021—2027

5) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering av InvestEU-programmet och programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

6) till utbetalning av förskott enligt artiklarna 98—102 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under programperioden 2007—2013 och artikel 139 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014—2020, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 143—147 i den förordningen, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europaparlamentets och rådets förordning 1060/2021 under EU:s programperiod 2021—2027 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

7) till betalning av förskott som är motiverade med tanke på genomförandet av projektet

8) till betalning av negativa räntor som föranleds av genomförande av tekniskt bistånd till program inom målet Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) 2014—2020 och till Interreg-programmen 2021—2027 för utländska förvaltningsmyndigheters del, till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till programmen som en post av engångsnatur till det landskapsförbund som är programmets förvaltningsmyndighet för att säkerställa att utbetalningarna ur programmen ersätts till

stödmottagarna inom utsatt tid samt till Finlands nationella medfinansiering som en post av engångsnatur till de transeuropeiska Interreg-programmen.

9) till betalningar till följd av medlemsstaternas förpliktelser i Interreg-programmen 2021—2027.

Av bevilningsfullmakten under momentet riktas 20 536 000 euro och av anslaget under momentet riktas 20 536 000 euro till tekniskt bistånd till Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2023 får nya beslut om beviljande fattas till ett belopp av sammanlagt 531 946 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2022 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2023.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 353 737 000 euro medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 178 209 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 344 005 000 euro avsett att användas för utbetalning av medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 269 311 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen. Av anslaget är sammanlagt 443 742 000 euro avsett att användas för utbetalningar under programperioden 2014—2020, varav 231 241 000 euro för utbetalning av EU:s strukturfonders medfinansiering och 212 501 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen. Av anslaget är sammanlagt 169 574 000 euro avsett att användas för utbetalningar under programperioden 2021—2027, varav 112 764 000 euro för utbetalning av medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 56 810 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen.

Åtgärderna inom ramen för Europeiska socialfonden, regionala utvecklingsfonden och fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021—2027 har samlats i Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027. Den offentliga totala finansieringen av programmet uppgår till cirka 3,1 miljarder euro, av vilket EU-medfinansieringen utgör 61 %, dvs. cirka 1,9 miljarder euro, och den nationella offentliga medfinansieringen cirka 1,2 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den övriga offentliga finansieringens andel till 25 %.

Europeiska socialfondens och Europeiska regionala utvecklingsfondens åtgärder har samlats i Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020”. Återhämtningsfinansieringen inom ramen för instrumentet REACT-EU som är avsett att användas åren 2021–2023 uppgår, inklusive den offentliga totalfinansieringen för programmet, till cirka 2,8 miljarder euro, varav EU-medfinansieringen är cirka 51 %, dvs. cirka 1,4 miljarder euro. Den nationella offentliga medfinansieringen är nästan 1,4 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 78 % och kommunernas och den övriga offentliga finansieringens andel till cirka 22 %.

Den bevilningsfullmakt som reserverats för strukturfondsprogrammet för perioden 2014—2020 ska bindas vid projekt inom ramen för den tidsperiod för utförande av projekt under programperioden 2014—2020 som löper ut den 31 december 2023.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för de regional- och strukturpolitiska programmen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som ska betalas ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för förskotten och det tekniska biståndet under programperioden 2021—2027.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i Europeiska gemenskapernas strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen fastställs det hur man med stöd av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden) främjar Europa 2020-strategins syften och mål om smart och hållbar tillväxt för alla.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen under programperioden 2014—2020 riktas till att främja sysselsättningen, minska den strukturella arbetslösheten och förbättra arbetslivets kvalitet, säkerställa tillgången till arbetskraft, nyttiggöra kunskap och ny information, förbättra tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten samt främja den sociala delaktigheten. Med åtgärder inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds integrering och utbyte av erfarenheter samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena. Syftet med initiativprogrammet för små och medelstora företag är att bevilja små och medelstora företag ny lånefinansiering för grundande av nya företag, kapital i den inledande fasen och kapital avsett för att effektivisera företagets allmänna verksamhet samt att genomföra nya projekt eller utveckla nytt på initiativ av existerande företag eller bereda sådana företag tillträde till marknaden. Som en del av EU:s finansieringspaket för återhämtning genomförs inom strukturfondsprogrammet för programperioden 2014—2020 åtgärder inom ramen för REACT-EU genom vilka regionerna får stöd med att avhjälpa de skador de lidit till följd av coronapandemin.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen för programperioden 2021—2027 fastställs den strategiska inriktningen och organiseringen av programarbetet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden+ (ESF+), fonden för en rättvis omställning (FRO) samt Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

Under programperioden 2021—2027 riktas finansieringen inom ramen för regional- och strukturpolitiken på främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer

som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förbyggande av utdragen arbetslöshet, utveckling av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetsätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Fördelningen av Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 enligt insatsområde (exkl. InvestEU- och Interreg-programmens andelar)

	Andel under hela programperioden (%)
IO 1. Ett innovativt Finland (ERUF)	29,4
IO 2. Ett klimatneutralt Finland (ERUF)	14,2
IO 3. Ett tillgängligare Finland (Europeiska socialfonden+)	3,6
IO 4. Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland (Europeiska socialfonden+):	29,7
IO 5. Ett Finland för sociala innovationer (Europeiska socialfonden+):	1,0
IO 6. Ett Finland som bekämpar materiell brist (Europeiska socialfonden+):	1,1
IO 7. Ett Finland för en rättvis omställning (FRO)	21,0
Sammanlagt	100,0

Utgifter för användningen av bevilningsfullmakten (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Programperioden 2014—2020					
Tidigare års förbindelser	85,205	-	-	-	85,205
Förbindelser 2021	138,087	138,040	-	-	276,127
Förbindelser 2022	200,510	140,472	-	-	340,982
Förbindelser 2023	19,940	9,970	-	-	29,910
Sammanlagt	443,742	288,482	-	-	732,224

Utgifter för användningen av bevilningsfullmakten (mn euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Programperioden 2021—2027					
Förbindelser 2022	116,379	126,069	442,889	256,028	941,365
Förbindelser 2023	53,195	79,792	106,389	292,570	531,946
Sammanlagt	169,574	205,861	549,278	548,598	1 473,311
Totalt	613,316	494,343	549,278	548,598	2 205,535

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilnings- fullmakt 2023	Anslag 2023
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)			
Tekniskt bistånd		6,767	6,767
Nationella teman	50,305	7,305	2,160
Regionalstöd	1 122,324	150,983	44,651
Finansiering för städer	110,723	14,895	4,405
Sammanlagt	1 337,653	179,950	57,983
InvestEU	31,571	0,000	0,000
Sammanlagt	1 369,224	179,950	57,983
Europeiska socialfonden plus (ESF+)			
Tekniskt bistånd	38,700	6,968	6,968
Nationella teman	184,030	33,131	9,848
Regionalstöd	654,908	117,905	35,048
Bekämpning av materiell brist	32,301	5,815	1,729
Sammanlagt	909,939	163,819	53,593
Fonden för en rättvis omställning (FRO)			
Tekniskt bistånd	25,587	6,801	6,801
Regionalstöd	591,692	157,270	46,697
Sammanlagt	617,279	164,071	53,498
Interreg-programmen ¹⁾	51,000	9,000	4,500
Interreg-program vid de yttre gränserna ¹⁾	69,975	15,106	0,000
Sammanlagt	120,975	24,106	4,500
Alla totalt	3 017,417	531,946	169,574

¹⁾ Utgör statlig medfinansiering.

Kärnindikatorer för Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020

	Utfall 2014—2021	Mål (2023)
Nya företag	562	600
Nya arbetsplatser	10 907	13 260
Nya forsknings-, utvecklings- och innovationsrelaterade arbetstillfällen	861	945
Antal företag som deltar i forsknings- och utvecklingsinstitutionernas projekt	21 486	19 000
Antal företag som främjar låga koldioxidutsläpp	2 274	1 900
Deltagare under 30 år som är arbetslösa eller står utanför arbetslivet	39 997	42 000
Inom utbildningsåtgärderna: deltagare som fullgjort grundskolestadiet	34 620	32 000
Inom åtgärder för att stärka delaktigheten: långtidsarbetslösa	16 079	15 500

Kärnindikatorer för Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027

	Mål (2029)
Företag i samarbete med forskningsinstitut	20 273
Arbetsplatser som skapats genom det nya stödet	15 047
Små och medelstora företag som inför produkt- eller processinnovationer	2 738
Företag som har större omsättning	3 788
Nya lösningar som främjar utsläppsminskningar	550
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	66 810
Personer utanför arbetslivet	44 389
Sysselsatta, inklusive självständiga yrkesutövare	14 655

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 000 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 597 316 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fonden för en rättvis omställning	41 160
Precisering av beräknade utbetalningar under programperioden 2014—2020	217 933
Precisering av utbetalningar under programperioden 2021—2027	-17 344
REACT-EU	-22 666
Sammanlagt	219 083

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	613 316 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	394 233 000
2021 bokslut	296 202 079

87. *Kapitalinvestering i Jobbkanalen Ab* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas för att höja Jobbkanalen Ab:s eget kapital.

Av anslaget har reserverats 2 000 000 euro som en del av planen för återhämtning och resiliens för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (RRF pelare 3).

Förklaring: Bolaget har som mål att förbättra sysselsättningen av partiellt arbetsföra och stödjande övergångar från arbete till arbete och vidare till den öppna arbetsmarknaden genom att erbjuda de anställda tillräckligt långvarigt arbete. Bolaget strävar efter att bedriva en resultatirksamhet, men verksamheten syftar inte primärt till att vara vinstgivande eller till att ge ägarna utdelning.

Bolagets affärsverksamhet ska vara sådan att den inte mer än minimalt snedvrider konkurrensen i fråga om motsvarande utbud av tjänster som tillhandahålls av sammanslutningar som är verk samma på den öppna marknaden, såsom företag och organisationer. De tjänster som bolaget producerar prissätts enligt marknadsvillkor.

Anslaget riktas till betalning av det nya aktiebolagets eget kapital.

Av anslaget finansieras 2 000 000 euro med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument. Reformen påverkar inte målen för den gröna omställningen, men den stöder den digitala omställningen inom förvaltningen.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	7 000 000
2022 II tilläggsb.	10 000 000

95. *Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av avkastning för resultatbaserade projekt som omfattar påverkansinvesteringar inom sysselsättning och integration.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet har konkurrensutsatt och med en privat projektadministratör ingått avtal om inrättande av en resultatbaserad fond för påverkansinvesteringar. Ett projekt som syftar till snabbare sysselsättning för invandrare startade 2016 och ett som syftar till minskad långtidsarbetslöshet startade 2018.

Inom projekt som omfattar påverkansinvesteringar samlar projektadministratören in kapital till fonderna från investerare, och detta kapital används till att finansiera tjänster för invandrare och

långtidsarbetslösa arbetssökande. Investerarna bär den ekonomiska risken i anslutning till resultatet av projekten.

Arbets- och näringsministeriet har förbundit sig att betala de aktörer som investerat i fonderna resultatbaserade arvoden. De bestäms utifrån verksamhetens resultat och genomslagskraft. Inom det projekt som syftar till sysselsättning för invandrare betalas aktörerna högst 10 000 euro per person som blivit sysselsatt, sammanlagt uppskattningsvis 15 miljoner euro 2020—2023, och inom det projekt som syftar till minskad långtidsarbetslöshet högst 23 miljoner euro 2020—2024.

Effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Sysselsättningen bland invandrare ökar			
Antalet deltagare i sysselsättningsprojektet för invandrare (kumulativt 2016—, personer)	2 217	2 217	-
— varav sysselsatta	1 314	> 1 314	-
Sysselsättningen bland långtidsarbetslösa ökar			
Antalet deltagare i sysselsättningsprojektet för långtidsarbetslösa (kumulativt 2019—, personer)	858	3 500	> 3 500
— varav sysselsatta	292	1 150	> 1 150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utbetalning av avkastning för SIB-projektet för sysselsättning (överföring från moment 32.30.51)	1 000
Ökning av utbetalningen av avkastning	2 700
Sammanlagt	3 700
2023 budget	9 500 000
2022 budget	5 800 000
2021 bokslut	990 412

40. Specialfinansiering för företag

Förklaring: Uppbyggnaden av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att man utvecklar kapitalmarknaden, förbättrar tillgången till finansiering för tillväxtorienterade företag, lockar nya investeringar och ny kompetens samt upprätthåller ett fungerande system för exportfinansiering.

En effektiv marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att vi ska få fler nyetablerade företag samt tillväxtorienterade och internationellt inriktade företag till Finland och för att exportföretagen ska ha jämlika konkurrensvillkor när det gäller finansieringen. Ministeriet främjar tillväxtfinansiering, stärkande av företagens finansiella saldo och egna kapital, finansiering av den gröna omställningen samt utnyttjande av InvestEU-finansiering och övrig EU-finansiering. Instrumenten för offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska åtgärdas. Målet är att komplettera och mobilisera den privata finansieringen genom

olika åtgärder och att trygga förutsättningarna för det offentliga systemet för exportfinansiering. Offentlig företagsfinansiering och statens deltagande i risken behövs särskilt i nyetablerade företag och i innovativa tillväxtföretag samt vid finansieringen av export. Syftet med finansieringen av export är att säkerställa att finländska företag har samma verksamhetsförutsättningar som de viktigaste konkurrentländerna.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhällliga effektmål för resultatområdet för 2023:

Samhällliga effektmål

	2021 utfall	2022 uppskatt- ning	2023 uppskatt- ning
Finland är en internationellt konkurrenskraftig omvärld för näringsverksamhet			
— Privata riskinvesteringar i nyetablerade företag (mn euro)	1 197	1 000	1 250
— Venture-investeringar/BNP (%)	0,29	> 0,35	> 0,42

(41.) *Understöd för digital flygplatsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget 2 500 000

42. *Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 750 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas till betalning av understöd som beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekisregionen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används till betalning av utgifterna för det understöd på 7 000 000 euro som 2021 beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekis kommun.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	750	700	850	4 000	6 300

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar					50
Sammanlagt					50

2023 budget	750 000
2022 budget	700 000
2021 bokslut	—

(44.) *Evenemangsgaranti* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	100 000
2021 bokslut	14 844 397

46. *Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 490 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab om anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används enligt den fullmakt på 40 000 000 euro som beviljats i tilläggsbudgeten för 2022 till betalning av utgifter för anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken. Anskaffningen grundar sig på ett avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab. Med stöd av avtalet skaffar VR-Group Ab ny vagnmateriel till stommen i nattstågstrafiken i syfte att förbättra servicenivån inom nattstågstrafiken. Det är fråga om en helhet som utgörs av nio sovvagnar och åtta bilvagnar.

Anslaget används av kommunikationsministeriet.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser som ingåtts före 2023	490	2 090	3 394	22 524	28 498
2023 budget					490 000

47. *Finnvera Abp:s förlustersättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 65 071 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsrådets förbindelser som ingåtts med stöd av 8 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) användas

1) för partiell ersättning av förluster som uppkommit till följd av Finnvera Abp:s kredit- och borgensverksamhet

2) till räntestöd till Finnvera Abp.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten betalar med stöd av den ingångna förbindelsen Finnvera Abp en ersättning på 50 % eller 80 % av det totala beloppet av kredit- och borgensförlusterna. Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företags säkerheter är otillräckliga.

Finnvera Abp bedöms fatta 6 700 finansieringsbeslut 2023. De växande företag som får finansiering beräknas uppgå till 2 200. Finnvera Abp har cirka 25 800 kunder varav cirka 90 % är företag med mindre än tio anställda.

Effekter

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Projekt totalt som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelser (md euro)	3,2	2,2	2,2
— varav finansiering beviljad av Finnvera (md euro och %)	1,5 (46 %)	1,1 (50 %)	1,1 (50 %)
— varav finansiering från banker och övriga (md euro och %)	1,7 (54 %)	1,1 (50 %)	1,1 (50 %)
Antal nyetablerade företag (st.)	2 399	2 400	2 400
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat (st.)	8 599	9 000	9 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av ersättningar för förluster	-131 862
Upphörande av räntestöd	-46
Sammanlagt	-131 908

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	65 071 000
2022 budget	196 979 000
2021 bokslut	34 943 057

48. *Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för skydd mot ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut

3) till betalning av förvaltningsarvode och underskottsersättning till Finlands Exportkredit Ab.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ha ett internationellt sett konkurrenskraftigt och offentligt understött system för exportfinansiering, bidrar till en gynnsam exportbaserad utveckling av sysselsättningen och ekonomin och underlättar hanteringen av ränterisker i anslutning till exportfinansiering.

När det gäller ränteutjämning ingår Finlands Exportkredit Ab ränteutjämningsavtal med ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller fattar ränteutjämningsbeslut. Vid ränteutjämning betalar kreditinstitutet, det finansiella institutet eller Finlands Exportkredit Ab en fast ränta till staten i enlighet med ränteutjämningskrediten och staten betalar Finlands Exportkredit Ab, kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta, i allmänhet sex månaders, som allmänt ska användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten, ökad med ett tillägg enligt arbets- och näringsministeriets förordning om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1547/2011).

Syftet med beviljandet av offentligt understödda export- och fartygskrediter är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att se till att de finländska bolag som bedriver export har ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser. Ett ytterligare syfte är att öka kapitalvaruexporten och fartygsleveranserna från Finland samt att främja sysselsättningen för exportörer, finländska varv och underleverantörer.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro samt bevilja sådana krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Nya ränteutjämningsförbindelser ¹⁾ (mn euro)	214	600	1 000
Ränteutjämningsförbindelser i slutet av året ²⁾ (mn euro)	9 337	10 600	11 600

¹⁾ Omfattar de kreditavtal med fast ränta som Finlands Exportkredit Ab ingår och de ränteutjämningskrediter som bankerna avtalar om.

²⁾ Omfattar Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut samt kredit- och ränteutjämningsreservationer.

Utgifter som föranleds staten på grund av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Räntestöd för exportkrediter	12 400	21 800	29 000	34 700	97 900
Utgifter för skyddsåtgärder	30 000	19 400	21 100	19 600	90 100
Utgifter sammanlagt	42 400	41 200	50 100	54 300	188 000

De räntegottgörelser som ränteutjämningsverksamheten leder till för staten intäktsförs under moment 12.32.99. Ränteutjämningsverksamheten beräknas uppvisa ett överskott på 1,8 miljoner euro 2023 (2021: 27,5 miljoner euro, 2022: 11,8 milj. euro).

Statens inkomster av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2023	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Räntegottgörelser	40 600	36 200	45 700	56 000	178 500
Inkomster av skyddsåtgärder	3 600	5 600	4 500	3 800	17 500
Inkomster sammanlagt	44 200	41 800	50 200	59 800	196 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i kreditstocken och räntenivån	-48 300
Sammanlagt	-48 300

2023 budget	42 400 000
2022 budget	90 700 000
2021 bokslut	79 232 466

60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas till betalningar i enlighet med statens ansvar enligt 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget får användas för de betalningar till Statsgarantifonden som staten ansvarar för, om tillgångarna i den exportgaranti- och specialgarantifond som finns upptagen i specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s balansräkning eller tillgångarna i Statsgarantifonden inte räcker till för att täcka en förlust som Finnvera Abp:s separata resultat uppvisar.

2023 budget	20 000
2022 budget	20 000
2021 bokslut	400 000 000

82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 1 000 000 000 euro.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) kan Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning för finansiering av export- och fartygskrediter. Om det finns sådana störningar i finansmarknadens funktion att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa medel på rimliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas i regel kortfristigt lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska exportörerna förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportföretagen, de inhemska skeppsvärven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	10 000
2022 budget	10 000
2021 bokslut	—

89. Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för aktier och av annat kapital i Business Finland Venture Capital Ab. Bolaget kan inom ramen för bestämmelserna och föreskrifterna om statligt stöd ta en större risk i sina fondplaceringar eller nöja sig med en mindre avkastning än privata investerare.

Förklaring: Business Finland Venture Capital Ab gör investeringar i kapitalfonder som investerar i tillväxtorienterade och internationellt inriktade nyetablerade företag. Syftet med investeringsverksamheten är en mångsidig kapitalinvesteringsmarknad för nyetablerade företag och att privata investerare ska delta på lång sikt i nyetablerade företags investeringsverksamhet.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Nya fondplaceringar (st.)	-	1—3	1—3
Årlig kapitalökning i Business Finland Venture Capital Ab:s fondplaceringsobjekt, mn euro	7	45	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat behov av kapital (överföring från moment 32.20.83)	600
Sammanlagt	600

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	20 000 000
2022 II tilläggsb.	30 000 000
2022 budget	19 400 000
2021 bokslut	19 100 000

95. Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 73 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader som uppkommit till följd av avtal om avkastningsbyte.

Förklaring: Finlands Exportkredit Ab finansierade 2009—2012 sådana krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor och som kreditinstitut eller finansiella institut ordnat för export av finländska kapitalvaror. Refinansieringen genomfördes med hjälp av de lån som finska staten beviljat Finlands Exportkredit Ab. För krediter med fast ränta valde Statskontoret ränte- och valutaskydd.

Finlands Exportkredit Ab betalade 2018 till finska staten tillbaka de lån som beviljats för refinansieringsverksamhet, med undantag för ett enda lån.

I samband med återbetalningen av lånen undertecknade Finlands Exportkredit Ab och staten projektspecifika avtal om avkastningsbyte eller avkastningsjustering. De avtal om avkastningsbyte som gäller krediter med fast ränta kan medföra kostnader för staten, om den fasta ränta som Finlands Exportkredit Ab betalar enligt ett avtal om avkastningsbyte är lägre än den rörliga ränta som staten betalar. Dessutom orsakas staten kostnader för skyddsåtgärder. Avtalen om avkastningsjustering medför inga kostnader för staten.

De ränteinkomster och inkomster av skyddsåtgärder som avtalen om avkastningsbyte och avkastningsjustering leder till intäktsförs under moment 13.01.05. Verksamheten beräknas uppvisa ett överskott på 3,4 miljoner euro 2023 (2022: 5,0 miljoner euro).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i räntenivån	-1 537
Kostnader för skyddsåtgärder och andra ändringar	-844
Sammanlagt	-2 381

2023 budget	73 000
2022 budget	2 454 000
2021 bokslut	6 038 323

50. Integration och internationell kompetens

Förklaring: Syftet med främjande av integration är att stödja och effektivisera invandrarnas integrering, sysselsättning och delaktighet i det finska samhället. En positiv och aktiv integration underlättas genom att invandrades språkkunskaper och yrkesfärdigheter stärks, deras sysselsättning påskyndas och deras kunskaper om och delaktighet i samhället ökas. För snabbare integrering och sysselsättning ska identifieringen av invandrarnas kompetens och den handledning de får förbättras. Särskild vikt fästs vid invandrarkvinnors möjligheter att delta i integrations- och språkutbildning. Integrationen effektiviseras också genom att integrationstjänsterna görs bättre samt mer förpliktande och slagkraftiga. Kommunernas roll i det integrationsfrämjande arbetet stärks exempelvis genom att stödja multidisciplinära kompetenscentrum samt väglednings- och rådgivningstjänster för invandrare. Valfärdsområdena stöds genom social- och hälsovårdstjänster för att främja invandrades integration och sysselsättning. Dessutom säkerställs valfärdsområdenas möjlighet att sköta de i lagen om främjande av integration avsedda tjänster för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare. Även tredje sektorns integrationsfrämjande roll stärks bl.a. genom statsunderstöd. Dubbelriktad integration främjas genom att relationerna mellan olika befolkningsgrupper samt arbetslivets och det övriga samhällets mottaglighet förbättras.

Det ska säkerställas att personer som får internationellt skydd snabbt blir förflyttade till kommuner och börjar omfattas av integrationsfrämjande tjänster. Antalet kvotflyktingar är 1 050 personer 2023.

Det beräknas att det år 2023 för integrationsutbildningen används 53 792 000 euro av anslaget under moment 32.30.51.

Internationella experters rörlighet har en allt större näringspolitisk betydelse med tanke på stärkandet av Finlands kunskapskapital och konkurrenskraft samt uppkomsten av nya arbetsplatser och innovationer. Arbetskraftsinvandringen av experter främjas genom att man påskyndar uppehållstillståndsförfarandena, utvecklar modellen för internationell rekrytering, stärker Finlands attraktionskraft som målland för experter samt stöder etableringen och integrationen av internationella experter och deras familjer. Dessutom vidtas åtgärder som ökar arbetslivets mottaglighet och mångfald. Vidare fästs vikt vid främjande av integration och sysselsättning av internationella studerande och forskare.

Internationella experters etablering i Finland stöds bl.a. genom Business Finlands Talent-verksamhet. För Talent-verksamheten används uppskattningsvis 2,5 miljoner euro och för inrättandet av strukturen Work in Finland uppskattningsvis 1 miljon euro av anslagen under moment 32.01.05. För Talent Explorer-understöd beviljas uppskattningsvis 6,5 miljoner euro under moment 32.20.40. Understödet är avsett som stöd till företag för anställning av de första internationella experterna. För utvecklandet av konceptet Talent Hub används uppskattningsvis 1 miljoner euro av anslagen under moment 32.30.40. Målet med konceptet är att möjliggöra servicekedjor över organisationsgränserna för internationella experter och företag i anslutning till strävandena att locka experter till Finland och i anslutning till deras ankomst till och etablering i landet, till rekryteringen av dem och utnyttjandet av deras kompetens. För utvecklandet av en modell för internationell rekrytering används uppskattningsvis 1,81 miljoner euro av anslagen under moment 32.01.03.

Flyktingar som fått uppehållstillstånd och som omfattas av integration

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd — varav ensamkommande minderåriga som fått uppe- hållstillstånd	2 132	2 060	2 600
Familjeåterföreningar	135	100	100
Kvotflyktingar	451	1 110	1 154
Flyktingar sammanlagt	3 474	4 670	4 804
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	12 215	12 253	12 872
Antal personer som får tillfälligt skydd, kalkylerade ersättningen	-	-	32 000
Inkvarteringsplatser i familjegrupper och stödboenden sammanlagt	143	222	422

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 391 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av integration, sysselsättning, likabehandling och jämställdhet och för nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU
- 2) för främjande av internationell kompetens och arbetskraftsinvandring
- 3) för utgifter som Kompetenscentret för integration av invandrare orsakas exempelvis av att be-
vaka integrationen, integrationsåtgärderna och de relationerna mellan olika befolkningsgrupper,
utveckla verksamhetsmodeller, sprida god praxis och bedriva kommunikation som gäller integra-
tionen samt för andra utgifter som främjar genomförandet av integrationspolitiken och dess ge-
nomslagskraft
- 4) för understöd som i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) beviljas kommuner, orga-
nisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar integration och sysselsättning, förebyg-
ger rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan olika befolkningsgrupper samt
för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för männis-
kohandel
- 5) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar
i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) eller i andra indi-
viduellt överenskomna åtgärder som främjar människors integration samt till betalning av de för-
valtningskostnader som Statskontoret tar ut för dem
- 6) för avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken i uppgifter för viss tid.
- 7) till betalning av stöd i förskott, om det är motiverat med tanke på användningen av den finan-
siering eller det stöd som beviljas
- 8) till betalning av överföringsutgifter
- 9) till finansiering av projekt som statens ämbetsverk och inrättningar genomför.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Invandrarnas sysselsättning och etablering i det finländska samhället stöds genom att man stärker deras språkkunskaper och yrkesfärdigheter samt främjar deras kunskaper om och delaktighet i samhället. Kommunernas och tredje sektorns roll i främjandet av integrationen, väglednings- och rådgivningstjänsterna för invandrare samt kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet stöds.

I enlighet med regeringsprogrammet satsar man med hjälp av arbetskraftsinvandring på att kompetent arbetskraft är tillgänglig i rätt tid och svarar mot arbetsmarknadens behov. Centrala åtgärder är att locka kunnig arbetskraft, påskynda handläggningstiderna för uppehållstillstånd, stödja etableringen och integrationen av dem som flyttat på grund av arbete, fastställa permanenta strukturer för arbetsrelaterad invandring och att utveckla kommunernas roll och de regionala servicemodellerna. Genom modellen för internationell rekrytering, verkställandet av färdplanen för arbets- och utbildningsbaserad invandring samt genom insatser för att utveckla kommunikationen om Finlandsbilden eftersträvas en smidigare internationell rekrytering och bättre rekryteringskompetens.

Avsikten är att man genom att göra uppehållstillstandsprocesserna och myndighetstjänsterna smidigare, skapa företagstjänster för internationell rekrytering, förbättra arbetslivets mottaglighet och öka kontakterna mellan företagen och de internationella experter som redan finns i Finland ska göra det lättare för utländska forskare, personer som studerar eller som avlagt högskoleexamen i Finland samt deras familjer att stanna i landet. Dessutom vidtas åtgärder för att förbättra möjligheterna att nå och identifiera offer för utnyttjande av utländsk arbetskraft.

Kompetenscentret för integration av invandrare, som finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet, stöder statens, kommunernas och organisationerna expertarbete för främjande av invandrades integration med målet att förbättra integrationens genomslagskraft. Centrala uppgiftsområden inom kompetenscentrets verksamhet är att öka kunskapsbasen inom den integrationsfrämjande verksamheten, utveckla bedömningen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt förbättra de lokala aktörernas yrkeskompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna. Kompetenscentret stöder dessutom sektorsövergripande samarbete mellan olika aktörer bl.a. inom ramen för genomförandet av ett partnerskapsprogram.

Serviceprocessen i det inledande skedet av integrationen av invandrare, bedömningen av invandrades servicebehov, identifieringen av kompetensen, vägledningen, den flerspråkiga samhällsorienteringen, språk- och integrationsutbildningen, testningen av språkkunskaper och andra tjänster riktade till invandrare samt integreringen av tjänsterna utvecklas i syfte att främja invandrarnas integration och sysselsättning. Integrationsutbildningens genomslag förbättras genom att man utvecklar utbildningens kvalitet och innehåll, exempelvis arbetslivsorienteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av integration och sysselsättning	2 791 000
Kompetenscentret för integration av invandrare	500 000
Statsunderstöd	
— Kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet	1 750 000
—Handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare	1 750 000
— Bidrag till organisationer och andra aktörer	600 000
Sammanlagt	7 391 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 291 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 4 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare	-1 250
Tjänster för invandrare (överföring från moment 32.01.03)	1 400
Utvidgning av kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet	-1 250
Sammanlagt	-1 100

2023 budget	7 391 000
2022 budget	8 491 000
2021 bokslut	7 891 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 278 559 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om främjande av integration (1386/2010) och statsrådets förordningar 1393/2011 och 115/2012 användas

1) till kalkylerade ersättningar till kommunerna och välfärdsområdena för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integrationen och för inledande kartläggning i fråga om personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration

2) för kostnader som kommunerna och välfärdsområdena föranleds av utkomststöd, tolkservice, ersättande av specialkostnader och stödande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 25 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderårige

4) till betalning av förskott för kostnader för ovannämnda familjegrupphem eller andra bostadsenheter, om det är motiverat med tanke på ordandet av verksamheten

5) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

6) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004) och av social- och hälsovård som ges dem, samt till kostnader för vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig

7) till betalning av förskott till Folkpensionsanstalten för kostnader för betalning av grundläggande utkomststöd till ovannämnda personer

8) för kostnaderna för sådana ersättningar för grundläggande utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som Folkpensionsanstalten med stöd av 51 § 2 mom. i lagen om främjande av integration ska betalas ersättning för

9) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om främjande av integration och 14 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asylsökande som anlänt till landet under de tre föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de fyra föregående åren samt uppskattningen för budgetåret. År 2023 beräknas det att 32 000 personer som får tillfälligt skydd och för vilka en hemkommun har registrerats flyttar till kommunerna. Flyktingkvoten beräknas år 2023 uppgå till 1 050 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för tre år räknat från det år då uppgiften om hemkommun första gången registrerades. För kvotflyktingar betalas ersättningen för fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel och som beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd och blir invånare i kommunen. Kommunerna har möjlighet att hos NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ansöka om ersättning för tillhandahållande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Den inledande kartläggning som enligt lagen om främjande av integration ska göras för invandrare görs av kommunen eller arbets- och näringsbyrån.

Folkpensionsanstalten ersätts för de kostnader som betalningen av grundläggande utkomststöd orsakar.

Effekter

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	1 139	1 700	4 200

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	1 000 000
— Utkomststöd 6 mån.	30 000
— Utkomststöd 5 år	20 000
— Specialkostnader	550 000
— FrändeVeteraner	400 000
Kalkylerade ersättningar (0–6 år 6 845 €, övriga 2 300 €) för flyktingar (12 972 personer) och för personer som får tillfälligt skydd (32 000 personer)	74 451 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	201 708 000
— Utkomststöd (2 063 euro/år/person)	46 616 000
— Specialkostnader (2 140 euro/år/person)	70 512 000
— Tolktjänster (1 132 euro/år/person)	28 892 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (12 000 euro/år/person)	55 688 000
Kostnader för inledande kartläggning (2 000 personer; kalkylerad ersättning 700 euro/person)	1 400 000
Sammanlagt	278 559 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 500 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 278 059 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Flyktingkvoten till 1 050 personer	1 100
Förändring av antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd	1 723
Höjning av flyktingkvoten (regeringsprogr. 2019)	1 030
Höjning av flyktingkvoten till 1 500 personer år 2022	3 575
Kostnaderna för omvårdnad om minderåriga som saknar vårdnadshavare	294
Minskning av antalet asylsökande	-9 326
Minskning av kostnaderna för återflyttare	-1 500
Preciserade antaganden om invandring (invandringshelheten)	4 215
RP om ändring av lagen om främjande av integration, tillfälligt skydd (invandringshelheten)	121 846
Statsrådets beslut, 175 utsatta asylsökande	-1 086
Sammanlagt	121 871

718

32.50

2023 budget
2022 budget
2021 bokslut

278 559 000
156 688 000
146 975 083

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får användas anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur samma fond under följande moment: 33.10.50, 53, 54, 57, 60 och 33.20.52.

Förklaring:

Omvärlden

Under de senaste tio åren har finländarnas välfärd och livskvalitet utvecklats på ett gynnsamt sätt. Den ökade polariseringen och sociala ojämlikheten är dock en risk för såväl individens välbefinnande som för samhällets stabilitet. Detta har accentuerats i och med covid-19-pandemin och krisen i Ukraina, som bägge har långvariga konsekvenser för finländarnas välfärd och livskvalitet samt för samhället på alla plan.

Den snabba tekniska utvecklingen ökar möjligheterna att vidta förebyggande åtgärder för att stödja hälsa och välfärd och ge mera verkningsfull vård och service. Också kunskap och vetande kan utnyttjas bättre på såväl individnivå som samhälls nivå. Sysselsättning, hälsa och välfärd och de tjänster som stöder dem höjer medborgarnas delaktighet och förhindrar utslagning. Förändringarna i arbetslivet för med sig nya sätt att delta i arbetslivet. I och med dem förändras också grunden för finansieringen av den sociala tryggheten.

Villkoret för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt verkningsfulla och ändamålsenliga social- och hälsovårdstjänster och förmåner. Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och förmånerna kräver och möjliggör ibruktage av nya verksamhets sätt. Genom att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen medför kan verksamheten effektiviseras och tillgången till tjänster och deras tillgänglighet förbättras.

Social- och hälsopolitiken bidrar till en höjning av sysselsättningsgraden och produktiviteten av arbetet genom att man sörjer för arbetstagarnas hälsa, välbefinnande samt funktions- och arbetsförmåga. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga förbättras ändras behovet av social- och hälsovårdstjänster. Social- och hälsovårdssektorn är också en tillväxtsektor samt en motor för utvecklingen av teknik och tjänster.

I det finländska välfärdssamhället ska social- och hälsovårdstjänster, pensioner och det övriga socialskyddet kunna erbjudas alla. Finansieringen av detta välfärdssamhälle baserar sig på en balanserad ekonomisk utveckling som förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringens mål är ett inkluderande och kunnigt Finland som utgör ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Det är möjligt att förnya samhället och öka jämställdheten endast om människornas förtroende för ett fungerande demokratiskt system stärks. I anslutning till detta har regeringen gett sex löften och genom att infria dem kan ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Finland uppnås.

Målet för den ekonomiska politiken är att öka välfärden. Med detta avses en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och en hållbar offentlig ekonomi. Med en stabil ekonomi undviker man sådana oväntade förändringar i människors livssituation som leder till försämrade välfärd.

Största delen eller två tredjedelar av socialutgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas socialskyddsavgifter, kommunernas skattemedel samt klient- och patientavgifter. Socialutgifternas andel av utgifterna under social- och hälsovårdsministeriets (SHM) huvudtitel är cirka en femtedel. De största utgiftsposterna under huvudtiteln är pensionerna (33 %), familje- och boendekostnaderna samt utkomststödet (29 %), utkomstskyddet för arbetslösa (15 %) och sjukförsäkringen (14 %).

De strategiska målen för regeringsperioden

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd 2030 har ministeriet som mål att säkerställa människors funktionsförmåga, utkomst och tjänster för att vi alla ska kunna leva i ett jämlikt, hållbart och stabilt samhälle. Denna uppgift genomförs med hjälp av lagberedning, mångsidig styrning samt förvaltningsövergripande och internationellt samarbete. I ministeriets arbete betonas informationsledning, öppen kommunikation, tillåtande bestämmelser, innovationer och digitalisering.

Effektmål 2020—2023:

Funktionsförmåga

- Skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat
- Funktions- och arbetsförmågan har förbättrats
- Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare

Försörjning

- Den sociala tryggheten uppmuntrar till arbete
- Fattigdomen och antalet marginaliserade har minskat

Tjänster

- Verkningsfulla tjänster och utkomstskyddet bildar en fungerande helhet
- Tillförlitliga tjänster i rätt tid motsvarar kundernas behov
- Må bra-branschen skapar affärsmöjligheter och export

Social- och hälsovårdsministeriet främjar förverkligandet av dessa strategiska mål under 2020—2023 i förvaltningsövergripande samarbete med de andra ministerierna.

Social- och hälsovårdsministeriet genomför i tillämpliga delar lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (756/2021) och lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021). Vid fördelningen av Europeiska unionens strukturfondsmedel förhandlas resurserna för riksomfattande projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fram tillsammans med det ansvariga ministeriet, dvs. arbets- och näringsministeriet.

Hållbar utveckling

Inom verksamheten vid social- och hälsovårdsministeriet ligger fokus på främjande av hälsa och välfärd, minskande av ojämlikheten, främjande av partiellt arbetsföra personers möjligheter att få arbete och fortsätta arbeta, stärkande av äldre personers funktionsförmåga och säkerställande av tjänster för dem samt främjande av jämställdheten mellan könen. Dessa mål förverkligas år 2023 i synnerhet vid beredningen av strukturreformen av social- och hälsovårdstjänsterna samt reformen av den sociala tryggheten, i jämställdhets- och likalönsprogrammet, i utvecklingsprogrammet för arbetslivet och välbefinnandet i arbetet och i genomförandet av planen för återhämtning och resiliens.

Jämställdhet mellan könen

De strategiska helheterna Ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland samt Ett Finland där förtroende och en jämlik arbetsmarknad råder utgör ramen för social- och hälsovårdsministeriets verksamhet. Dessa kompletteras och stöds av andra strategiska helheter i regeringsprogrammet. Sådana betydande reformer som verkställs under regeringsperioden är reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och sådana betydande reformer som är under beredning är reformen av den sociala tryggheten. I enlighet med regeringsprogrammet ska det för att stödja barnfamiljer vidtas åtgärder som främjar välbefinnandet samt förebygger och åtgärdar problem, och dessutom ska genomförandet av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster fortsätta. I uppföljningsindikatorerna för effektmålen för social- och hälsovårdsministeriets strategi har klassificering enligt kön beaktats. Beredningen av translagen fortsätter. Avsikten är att propositionen ska lämnas till riksdagen i september.

Det internationella jämställdhetspriset, som delas ut vartannat år, delas ut 2023 och 500 000 euro har reserverats för ändamålet. För statens finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamheten reserveras 24,55 miljoner euro. För beredningen av barnstrategin enligt regeringsprogrammet har det reserverats 500 000 euro och slutförandet av verkställigheten av jämställdhets- och likalönsprogrammet fortsätter med hjälp av reservationsanslag. Regeringens jämställdhetsprogram baserar sig på regeringsprogrammet och åtgärderna framskrider i varierande utsträckning. De forsknings- och utvecklingsprojekt som sammanhänger med främjandet av likalönsprincipen framskrider enligt tidsplanen.

Jämlikheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning påskyndas genom att handikappservicelagen reformeras. Reformen träder i kraft vid ingången av 2023 och syftet med den är att trygga lika tillgång till tjänster för alla funktionsnedsättningsgrupper. Staten ersätter från och med 2023 utöver brådskande vård för papperslösa också kostnaderna för nödvändig vård. Vid beredningen av reformen av den sociala tryggheten, som kommer att fortsätta in på nästa regeringsperiod, hörs olika intressentgrupper, bland annat barn och unga. Folkpensionsanstalten vidareutvecklar sina förmånssystem och elektroniska tjänster i syfte att kunna tillhandahålla smidiga elektroniska tjänster som utgår från den aktuella livssituationen för den som använder tjänsten.

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar planmässigt regeringens jämställdhetspolitik, främjar jämställdheten mellan könen och integreringen av jämställdhetsperspektivet i all beredning och allt beslutsfattande vid statsrådet samt i den internationella verksamheten. Dessa mål främjas och de beaktas i jämställdhets- och likalönsprogrammet och i reformerna enligt regeringsprogrammet.

Uppföljningsindikatorer 2018—2023

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning
Funktionsförmåga						
Skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat						
Potentiellt förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 per 100 000 invånare						
— Män	7 671	7 496	7 484	7 480 ¹⁾	7 500	7 505
— Kvinnor	3 993	3 983	3 907	3 900 ¹⁾	3 920	3 925
Andel (%) 20–64-åringar som upplever att deras hälsa är medelmåttig eller sämre						
— Män	28,1	27,0 ¹⁾	32,3	33,0 ¹⁾	32,0	30,0
— Kvinnor	27,0	26,0 ¹⁾	32,2	32,0 ¹⁾	31,0	29,0
Andel elever i årskurs 8 och 9 (%) som upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt						
— Pojkar	14,0 ¹⁾	14,7	15,5 ¹⁾	16,5	16,0	15,5
— Flickor	25,0 ¹⁾	26,8	27,8 ¹⁾	34,3	32,0	30,0
Andel 20–64-åringar (%) som upplever att deras livskvalitet är god (EuroHIS-8)						
— Män	60,9	62,0 ¹⁾	56,5	56,0 ¹⁾	57,0	58,0
— Kvinnor	66,1	67,0 ¹⁾	56,7	56,0 ¹⁾	57,0	58,0
Funktions- och arbetsförmågan har förbättrats						
Antal personer som gått i sjukpension						
— Heltid	14 691	14 665	13 543	12 079	12 200	12 500
— Deltid	6 042	5 683	5 458	5 317	5 420	5 500
— Under 25 år	1 972	2 255	2 135	2 135	2 140	2 145

Uppföljningsindikatorer 2018—2023

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning
Andel 20—64-åringar (%) som tror att de sannolikt inte orkar arbeta ända till åldern för ålderspension						
— Män	24,5	24,5	23,8	23,0 ¹⁾	22,8	22,6
— Kvinnor	21,9	21,9 ¹⁾	25,4	25,0 ¹⁾	24,5	24,0
Andel 75-åringar eller äldre (%) som upplever sig ha åtminstone stora svårigheter att ta hand om sig själva						
— Män	10,5	10,5 ¹⁾	10,4	10,0 ¹⁾	10,2	10,5
— Kvinnor	11,5	11,5 ¹⁾	10,4	10,0 ¹⁾	10,2	10,5
Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare						
Antal döda i olyckor i hemmet och på fritiden per 100 000 boende	43	39,1	38,5	37,7 ¹⁾	36,9	36,1
Arbetsolycksfallsfrekvens	29,1	28,7	25,0	25,5 ¹⁾	26,5	27,0
Vattenedemier, antal	2	4	2	2	3	3
Fall av våld i familjen eller nära relationer som kommit till polisens kännedom						
— Sammanlagt, antal	9 886	10 926	10 793	11 000 ¹⁾	10 800	10 700
— Män som offer, %	30,9	30,0	30,0	25,0 ¹⁾	25,0	30,0
— Kvinnor som offer, %	69,1	70,0	70,0	75,0 ¹⁾	75,0	75,0
Försörjning						
Den sociala tryggheten uppmuntrar till arbete						
Sysselsättningsgrad						
20—29 år	67,5	68,5	65,9	66,0 ¹⁾	66,0	66,0
20—70 år	68,7	69,7	69,0	70,4	70,4	70,4
55—64 år	64,5	65,9	66,5	68,3	68,3	68,3
Långtidsarbetslösa, % av arbetskraften	2,9	2,4	2,9	3,2 ¹⁾	3,0	3,0
Den förväntade pensioneringsåldern för en 25-åring	61,3	61,5	61,9	62,0 ¹⁾	62,1	62,1
Fattigdomen och antalet marginaliserade har minskat						
Låginkomsttagarnas andel, %						
— Hela befolkningen	11,8	12,3	10,9	11,0 ¹⁾	11,5	12,0
— Under 18 år	10,5	11,6	9,0	9,0	10,0	10,5
— Löntagare	1,7	2,0	1,5	1,5 ¹⁾	1,6	1,7
— 65+	9,7	10,2	9,2	9,0 ¹⁾	9,5	10,0
— 18—24-åringar som riskerar att bli utslagna (arbetar inte, studerar inte, är inte i värnpliktstjänst), % av befolkningen i motsvarande ålder	16,0	16,1	16,3 ¹⁾	17,5 ¹⁾	17,0	17,0

Uppföljningsindikatorer 2018—2023

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning
25—64-åringar som fått utkomststöd en längre tid, % av befolkningen i motsvarande ålder						
— Sammanlagt	2,9	2,7	2,8	2,9 ¹⁾	2,9	2,8
— Privathushåll utan inkomst, antal	35 614	34 951	37 021	35 212	35 500	35 700
Utländska arbetslösa arbetssökande, % av den utländska arbetskraften						
— Män	17,0	16,1	17,0 ¹⁾	16,6 ¹⁾	16,4	16,5
— Kvinnor	22,3	20,6	21,5 ¹⁾	21,0 ¹⁾	20,5	20,6
Tjänster						
Verkningsfulla tjänster och utkomst- skyddet bildar en fungerande helhet						
0—17-åringar placerade utom hemmet, % av befolkningen i motsvarande ålder	1,5	1,6	1,6	1,6 ¹⁾	1,5	1,5
Andel som fått otillräckliga tjänster för barnfamiljer, % av dem som behövt tjänster	36,6	36,5 ¹⁾	34,5	35,0 ¹⁾	35,5	36,0
17—24-åringar som hamnat utanför utbildning, % av befolkningen i motsvarande ålder ²⁾						
— Män	9,3	8,8	9,0 ¹⁾	9,0 ¹⁾	8,9	8,8
— Kvinnor	6,4	6,2	6,5 ¹⁾	6,5 ¹⁾	6,3	6,2
Personer som får partiell sjukdagpenning, % av alla som får sjukdagpenning						
— Män	4,4	4,9	4,8	5,7	5,8	5,9
— Kvinnor	8,6	9,4	9,4	10,3	10,4	10,5
65-åringar och äldre (%) som på grund av penningbrist varit tvungna att skära ner på mat, mediciner eller läkarbesök						
— Män	9,0	9,0 ¹⁾	8,2	8,0 ¹⁾	8,3	8,4
— Kvinnor	10,5	10,5 ¹⁾	8,9	8,5 ¹⁾	8,8	8,9
Andel 65-åringar och äldre (%) som upplever att deras livskvalitet är god (EuroHIS-8)						
— Män	50,6	52,0 ¹⁾	54,8	55,0 ¹⁾	55,5	55,7
— Kvinnor	51,6	53,0 ¹⁾	56,0	57,0 ¹⁾	57,5	57,7
75-åringar och äldre som bor hemma, % av befolkningen i motsvarande ålder						
— Män	93,8	94,1	94,2	94,0 ¹⁾	94,1	94,2
— Kvinnor	89,7	90,2	90,4	90,0 ¹⁾	90,1	90,3

Uppföljningsindikatorer 2018—2023

	2018 utfall	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning
Tillförlitliga tjänster i rätt tid motsvarar kundernas behov						
Väntetid på över 7 dygn för icke brådskande besök hos läkare i den öppna sjukvården inom primärvården, % av genomförda besök						
— Sammanlagt	52,6	57,2	39,2	38,5 ¹⁾	39,2	39,5
— Män	52,1	56,3	39,5	38,3 ¹⁾	39,0	39,3
— Kvinnor	52,8	57,8	39,1	38,6 ¹⁾	39,3	39,6
Andel som fått otillräckligt med läkar- mottagningstjänster, % av dem som behövt dem						
— Sammanlagt	15,8	15,0	19,8	19,5 ¹⁾	19,0	18,5
— Män	13,9	14,0	18,6	18,3 ¹⁾	18,0	17,7
— Kvinnor	17,3	17,0	20,7	20,5 ¹⁾	20,2	20,0
Specialiserad sjukvård, antal som väntat längre än 6 månader 31.12/10 000 invånare						
— sådana bedömningar av servicebehovet inom barnskyddet som färdigstälts inom den lagstadgade tidsfristen på 3 månader under tiden 1.10—31.3, %	3,2	5,1	12,9	9,0	8,5	8,5
	93,1	94,3	94,9	95,5	95,5	95,7

¹⁾ Uppskattning

²⁾ Läroplikten i Finland utvidgas och den nya läropliktslagen trädde i kraft den 1 augusti 2021. Läroplikten upphör när den studerande fyller 18 år eller dessförinnan avlägger en examen på andra stadiet (studentexamen eller yrkesexamen) eller genomgår en motsvarande utländsk utbildning. Det är därför svårt att uppskatta andelen personer som står utanför utbildningen med avseende på åren 2021–2023.

Källor: Institutet för hälsa och välfärd/Sotkanet, Statistikcentralen, FPA, Pensionsskyddscentra-
len, Olycksfallsförsäkringscentralen och arbets- och näringsministeriet.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 € %	
01. Förvaltning	142 070	135 841	134 524	-1 317	-1
01. Social- och hälsovårds- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 018	34 668	31 923	-2 745	-8
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservations- anslag 2 år)	438	978	966	-12	-1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 979	2 098	2 810	712	34
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	21 725	19 088	19 363	275	1
07. Omkostnader för besvärskommittén för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	8 714	8 755	8 856	101	1
08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	—	1 700	2 800	1 100	65
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	40 180	41 472	40 210	-1 262	-3
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	27 754	20 729	22 000	1 271	6
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 262	6 353	5 596	-757	-12
02. Tillsyn	80 373	82 416	79 762	-2 654	-3
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 996	16 952	17 318	366	2
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	14 331	14 738	14 144	-594	-4
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	2 041	4 744	4 739	-5	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	27 909	27 941	28 320	379	1
08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	3 200	2 200	2 200	—	0
09. Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)	5 000	4 000	1 000	-3 000	-75
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	12 896	11 841	12 041	200	2
03. Forskning och utveckling	154 285	119 120	98 283	-20 837	-17
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	76 701	62 526	72 304	9 778	16
(25.) Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)	9 500	1 500	—	-1 500	-100
(31.) Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	24 000	20 000	—	-20 000	-100
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	29 042	28 442	23 042	-5 400	-19
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 042	6 652	2 937	-3 715	-56
(87.) Bolagisering av vaccinforskningen (reservationsanslag 3 år)	8 000	—	—	—	0
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 439 218	4 509 934	4 602 600	92 666	2
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 576 621	1 593 000	1 606 300	13 300	1
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	16 500	17 100	20 200	3 100	18
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 610 400	1 638 300	1 676 200	37 900	2

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	45 040	58 700	58 500	-200	0
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	705 000	712 300	733 600	21 300	3
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	485 657	490 534	507 800	17 266	4
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	2 543 978	2 585 037	2 321 144	-263 893	-10
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	19 454	30 484	30 484	—	0
50. Statsandel till förtjänstskyddet och alterneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	965 046	1 085 034	855 260	-229 774	-21
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 557 079	1 465 679	1 431 900	-33 779	-2
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	2 400	3 840	3 500	-340	-9
30. Sjukförsäkring	2 127 844	2 168 750	2 287 488	118 738	5
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	—	—	10 000	10 000	0
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 127 844	2 168 750	2 277 488	108 738	5
40. Pensioner	4 870 775	5 043 485	5 256 800	213 315	4
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	57 200	60 555	63 000	2 445	4
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	714 200	735 500	778 300	42 800	6

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
52. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	380 400	431 000	503 500	72 500	17
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	13 900	17 300	18 200	900	5
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	11 200	13 630	13 000	-630	-5
60. Statens andel i de utgifter som föränleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 693 875	3 785 500	3 880 800	95 300	3
50. Stöd till veteraner	237 954	192 720	158 381	-34 339	-18
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	348	1 050	700	-350	-33
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	10 160	7 700	5 700	-2 000	-26
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	45 663	43 648	33 000	-10 648	-24
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalida och dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	16 000	20 000	17 000	-3 000	-15
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalida (reservationsanslag 2 år)	2 080	1 690	1 360	-330	-20
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	16	24	13	-11	-46
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	1 260	400	600	200	50
56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	30 400	23 000	20 000	-3 000	-13

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8	8	8	—	0
58. Tjänster som tillhandahålls frontveteraner i hemmet (förslagsanslag)	132 020	95 200	80 000	-15 200	-16
60. Social- och hälsovården stöds	2 112 688	539 782	416 709	-123 073	-23
01. Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)	—	—	500	500	0
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350	350	350	—	0
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 800	2 800	2 800	—	0
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	25 000	25 000	30 000	5 000	20
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (förslagsanslag)	94 230	96 000	108 000	12 000	13
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar, patientöverföringar och medicinska sakkunnigutlåtanden (förslagsanslag)	13 906	15 200	15 200	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
35. Statlig finansiering till studerandehälsovård som ordnas av Studenternas hälsovårdsstiftelse (reservationsanslag 2 år)	65 800	65 800	66 412	612	1
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårds-tjänster (fast anslag)	562	562	1 662	1 100	196
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	1 756	1 500	2 000	500	33
(38.) Statsunderstöd för den offentliga social- och hälsovårdens covid-19-kostnader (reservationsanslag 2 år)	1 615 000	—	—	—	0
(39.) Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	184 800	132 420	—	-132 420	-100
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter-verksamheten (reservationsanslag 2 år)	27 835	33 000	36 635	3 635	11
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	25 550	24 550	24 550	—	0
61. Finansieringen av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	45 000	132 500	118 500	-14 000	-11
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000	3 000	3 000	—	0
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100	7 100	7 100	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	318 673	38 473	78 488	40 015	104
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	311 840	31 590	71 940	40 350	128
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	545	545	460	-85	-16
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	460	510	460	-50	-10
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	1 800	-200	-10
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900	2 900	2 900	—	0
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928	928	928	—	0
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	131 926	135 440	126 690	-8 750	-6
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	112 262	114 000	107 200	-6 800	-6
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	174	1 900	1 900	—	0
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	350	400	450	50	13
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	19 140	19 140	17 140	-2 000	-10

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023 1000 €	%
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	362 440	362 440	373 600	11 160	3
50. Understöd till samman- slutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslags- anslag)	362 440	362 440	373 600	11 160	3
Sammanlagt	17 522 225	15 913 438	15 934 469	21 031	0

Det totala antalet anställda¹⁾ 3 955 3 969 4 030

¹⁾ Antalet årsverken innehåller inte den andel som gäller Arbetshälsoinstitutet. År 2023 uppgår den avgiftsbelagda verksamhetens andel till 1 808 årsverken och den samfinansierade verksamhetens andel till 370 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet och besvärnsnämnden för social trygghet samt för statens sinnessjukhus, statens barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på den politiska nivån, som det finns riktlinjer för i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklandet av den sociala tryggheten och tjänsterna inom social- och hälsovården samt främjandet av välmående och hälsa. Ministeriet fastslår riktlinjer för social- och hälsopolitiken, bereder centrala reformer och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärnsnämnden för social trygghet har som mål att inom en skäligen tid meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har till uppgift att tillhandahålla öppenvård, vård utom hemmet och eftervård i enlighet med barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har på motsvarande sätt till uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 923 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen

2) för betalning av utgifter för beredskapen för det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden samt anskaffningen av inventarier och anordningar i anslutning till dem

3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet

4) till kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet samt för att förvalta det internationella jämställdhetspriset och till utbetalning av statsunderstöd i anslutning till dem.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet förverkligar målen i regeringsprogrammet och ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av ämbetsverkens och inrättningarnas sakkunskap i enlighet med de mål som avtalats i resultatavtalen.

Social- och hälsovårdsministeriet har ställt upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2023:

Funktionell effektivitet

— i samarbete med de andra förvaltningsområdena utvecklas redovisningen, kostnadsberäkningen och annan uppföljning bl.a. inom ramen för informationssystemet Kieku och anskaffningsverksamheten i överensstämmelse med Handi-principerna

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnadsvarsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— program som hänför sig till regeringsprogrammet och andra projekt som ministeriet ansvarar för genomförs och följs upp

— ministeriet verkställer reformen för ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovårdsreformen

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinstitutionerna utökas

— integreringen av jämställdhetsperspektivet fortsätter

— utvärderingen av lagstiftningens verkningar konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter med beaktande av de mål som ställts upp för utveckling av ministeriets produktivitet och av minskningen av omkostnaderna på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som behövs för ministeriets kärnuppgifter säkerställs.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Ministeriets ledning och fristående enheter	593	549	530
Enheten för stöd för ledningen	1 588	1 582	1 472
Kommunikationsenheten	1 497	1 425	1 356
Förvaltningsenheten	2 923	2 928	2 716

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Enheten för internationella ärenden	1 299	1 586	1 339
Avdelningen för styrning av social- och hälsovården	3 274	3 330	3 065
Avdelningen för social trygghet och försäkringar	3 212	2 977	2 873
Avdelningen för arbete och jämställdhet	5 366	5 572	5 078
Avdelningen för säkerhet och hälsa	4 549	6 064	4 927
Avdelningen för gemenskaper, organisationer och funktionsförmåga	5 896	4 427	4 792
Avdelningen för klienter och tjänster inom social- och hälsovården	3 903	4 228	3 775
Sammanlagt	34 100	34 668	31 923

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	41 954	42 668	38 523
Bruttoinkomster	7 854	8 000	6 600
Nettoutgifter	34 100	34 668	31 923
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	13 565		
— överförts till följande år	15 483		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 31 423 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredningen av reformen av den sociala tryggheten 2023—2027	500
Det internationella jämställdhetspriset 2023	500
Genomförande av dricksvattendirektivet	160
Inbesparing i genomförandet av dimensioneringen av vårdpersonal	-4 000
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-12
Programmet för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet	500
Resurserna för lagstiftningsarbete tryggas (regeringsprogr. 2019)	-1 000
Styrningen av välfärdsområdena, resursering av extra uppgifter på grund av social- och hälsovårdsreformen	1 000
Översyn av Majvik-rekommendationerna	-300
Lönejusteringar	590
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	60
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-137
Resebesparing	-700
Nivåförändring	94
Sammanlagt	-2 745

2023 budget	31 923 000
2022 II tilläggsb.	270 000
2022 I tilläggsb.	—
2022 budget	34 668 000
2021 bokslut	36 018 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 966 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föränleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader
- 2) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på tjänster vid enheten för psykiatrisk vård av farliga och svårbehandlade barn och unga
- 3) till betalning av utgifter motsvarande jordbruksstöd
- 4) till betalning av kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen
- 5) till kostnader för psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja som bestämts med stöd av 3 eller 4 kap. i mentalvårdslagen (1116/1990) i de fall då personen inte har hemkommun i Finland och vårdbetalaren inte bestäms med stöd av någon annan lagstiftning.

Förklaring: Utgifterna för statliga sinnessjukhus täcks i huvudsak med vårdavgifter som betalas av välfärdsområdena. Vårdavgifterna prissätts i enlighet med de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut i enlighet med lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som ställs upp för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2023 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Man fäster fortfarande uppmärksamhet vid vårdens kvalitet och uppföljningen av vårdresultaten genom att öka de terapeutiska färdigheterna. Vården utvecklas så att det ska behövas så lite tvångsåtgärder som möjligt. Dessutom förbättras verksamhetens mätmetoder och uppföljningssystem.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetssätt samt arbetsledning som motsvarar de krav som ställs bland annat på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus fungerar effektivt och ekonomiskt och ser samtidigt till att utveckla kvaliteten i sin verksamhet. Kostnaderna täcks med intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2021 utfall	årsv.	2022 upp- skattning	årsv.	2023 upp- skattning	årsv.
Omkostnadsanslag	530	-	978	-	966	-
Företagsekonomiska prestationer	62 219	838	67 154	839	68 440	841
Extern finansiering sammanlagt	1 079	10	1 029	9	1 024	9
Sammanlagt	63 827	848	69 161	848	70 430	850

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	63 827	69 161	70 430
Bruttoinkomster	63 297	68 183	69 464
Nettoutgifter	530	978	966
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 272		
— överförs till följande år	1 180		

Utvecklingen av sinnessjukhusens produktivitet (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverken)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	194,35	192,27	192,27
Vårdenheten för minderåriga vid Niuvanniemi sjukhus	107,31	109,29	109,29
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	170,66	168,88	168,92

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	376,10	390,80	396,91
Vårdenheten för minderåriga vid Niuvanniemi sjukhus	881,68	896,62	908,76
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	433,72	449,35	491,35

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	62 220	67 154	68 440
— övriga intäkter	1 077	1 029	1 024
Intäkter sammanlagt	63 297	68 183	69 464
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	62 854	67 817	69 118
— andel av samkostnader	294	303	330
Kostnader sammanlagt	63 148	68 120	69 448
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	149	63	16
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Vårddyg för vårdpatienter (vuxenavd.)	142 517	145 028	145 384
Sinnesundersökningsvårddyg (vuxenavd.)	5 423	5 043	5 043
Sinnesundersökningar (vuxenavd.)	82	70	70
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 318	4 562	4 562
Sinnesundersökningsvårddyg vid vårdenheten för minderåriga	277	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	4	2	1

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalutvecklingen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bland annat vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska sjukdagarna och förbättra arbetshälsoindexet. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på en personal- och utbildningsplan baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bland annat utbildning som ger psykologiska färdigheter, utbildning i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Utbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja	-500
Psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja, förlängning 2023	500
Besparing som gäller kontorslokaler	-10
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-2
Sammanlagt	-12

2023 budget	966 000
2022 budget	978 000
2021 bokslut	437 814

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 810 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till innehållsmässigt utvecklande av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning samt stödande av verksamheten och utvecklande av förhållandena
- 2) för utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan på platser för vård utom hemmet och platser i skola samt platser på fängelsets familjeavdelning
- 3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhem och fängelsets familjeavdelning
- 5) till betalning av den månadspenning som är avsedd för barn som är placerade i skolhem och den måltidsersättning som är avsedd för deras föräldrar
- 6) till förbättring av skolhemmens lokaler
- 7) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för prisstöd för avgiftsbelagd service.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks i huvudsak med ersättningar som betalas av kommunerna och från och med den 1 januari 2023 av välfärdsområdena. På finansieringen av den grundläggande utbildningen i skolhemmen och annan verksamhet som hör till undervisningsväsendet tillämpas bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet baserar sig på kalkylmässiga enhetspriser som bestäms av undervisnings- och kulturministeriet och fastställs av statsrådet på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till barn som placerats utom hemmet enligt barnskyddslagen och till deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007) och socialvårdslagen (1301/2014).

De ersättningar som kommunerna och välfärdsområdena ska betala prissätts enligt de företags-ekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som ställs upp för statens skolhem anges i de resultatavtal för 2023 som ingås mellan Institutet för hälsa och välfärd, Utbildningsstyrelsen och skolhemmen.

Effektivitet

Verksamhetens effektivitet vid statens skolhem förbättras genom att man utvecklar den administrativa strukturen i en mera koncernmässig riktning och genom att man moderniserar serviceproduktionens driftsmässiga och fysiska strukturer. Tjänster som motsvarar behoven hos de barn i behov av krävande vård utom hemmet som placeras i skolhemmen utvecklas som en i den grundläggande utbildningen integrerad helhetstjänst av barnskydd, hälso- och sjukvård och krävande särskilt stöd, genom att man garanterar kvantitativt tillräckliga personalresurser och fortlöpande utbildning som stärker personalens specialkunnande. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verksamhetens effektivitet. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå. Det elektroniska kvalitetsledningssystemet och den mätare för effektivitet som ingår i kundsystemet utnyttjas för att utveckla verksamhetens kvalitet och kvalitetstänkandet. På fängelsets familjeavdelning säkerställs möjligheten för placerade barn till trygga erfarenheter av tidig interaktion samt till god vård och omsorg. Familjeavdelningsarbetets effektivitet följs upp bland annat genom insamling av kundrespons och verksamheten utvecklas så att den motsvarar de ändrade behoven hos dem som köper tjänsterna, dvs. kommunerna och från och med den 1 januari 2023 välfärdsområdena.

På skolhemmens lokaler ställs på grund av tjänsternas särskilda karaktär höga kvalitetskrav när det gäller hur hälsosamma, trygga, terapeutiska och hållbara de är. Skolhemmens nya koncept för lokaler har utvecklats för att motsvara dessa behov. Tryggande av både de finskspråkiga och svenskspråkiga tjänsterna förutsätter att totalrenoverings- och nybyggnadsprojekt genomförs.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Kostnaderna täcks med intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2021 utfall	2021 årsv.	2021 ordinarie budget	2023 årsv.	2023 budgetprop.	2023 årsv.
Omkostnadsanslag	830	-	2 098	-	2 810	-
Företagsekonomiska prestationer (omfattar utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	25 125	335	26 808	350	27 698	360
Sammanlagt	25 955	335	28 906	350	30 508	360

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	25 955	28 906	30 508
Bruttoinkomster	25 125	26 808	27 698
Nettoutgifter	830	2 098	2 810
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	991		
— överförts till följande år	2 140		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 varsinainen talousarvio	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	24 566	25 728	27 098
— övriga intäkter	2 409	2 980	1 900
Intäkter sammanlagt	26 975	28 708	28 998
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 850	1 900	1 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	25 076	26 899	27 098
— andel av samkostnader	1 739	1 809	1 900
Kostnader sammanlagt	26 815	28 708	28 998
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	160	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bland annat följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Vårddygn	23 299	26 868	26 868
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	10 525	13 619	13 619
Skoldagar	17 870	17 955	17 955
Eftervårdsdygn	1 464	1 400	1 500

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd när det gäller fortbildning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av statens skolhems lokaler	-730
Höjning av hyror för lokaler	-250
Prisstöd för avgiftsbelagd service (Kumulativ utveckling av kostnaderna för lokaler)	1 700
Besparing som gäller kontorslokaler	-6
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-2
Sammanlagt	712

2023 budget	2 810 000
2022 budget	2 098 000
2021 bokslut	1 979 052

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 363 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning (inkl. ekonomi-, personal- och informationsförvaltning samt stödtjänster) och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 3) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 5) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster som täcks med förslagsanslaget. Såsom inkomster för enheten för hälso- och sjukvård för fångar beaktas inkomsterna av dess avgiftsbelagda tjänsteverksamhet och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Effektivitet

Institutet för hälsa och välfärd har i sina anvisningar uppställt mål för hälso- och sjukvården för fångar som bl.a. syftar till att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälsovårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukarbetare och säkra kontinuiteten i vården efter det att fångarna frigetts.

Med hänvisning till förklaringen under moment 28.89.31 har ändringen av hälso- och sjukvårdslagen beaktats under det momentet i fråga om vårdgarantin.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 068	19 478	19 613
Bruttoinkomster	1 345	390	250
Nettoutgifter	21 723	19 088	19 363
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12		
— överförs till följande år	14		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

De personalökningar vid poliklinikerna som krävs för verkställigheten av vårdgarantin (10 årsv.), antalet preciserats	400
Säkerställande av patientdatasystemets funktionalitet	-430
Underhåll av patientdatasystemet	50
Lönejusteringar	255
Sammanlagt	275

2023 budget	19 363 000
2022 II tilläggsb.	2 089 000
2022 budget	19 088 000
2021 bokslut	21 725 000

07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 856 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärinstans som kan jämföras med en specialdomstol i socialförsäkringsfrågor och fungerar som första besvärinstans i branschen i alla ärenden som gäller folkpension, alla rehabiliteringsärenden som handläggs av Folkpensionsanstalten och alla ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare, barnbidrag, stöd för hemvård och privat vård av barn, underhållsstöd, militärunderstöd, moderskapsunderstöd, sjukförsäkring, garantipension, tolkningstjänst för handikappade personer, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd, altemneringsersättning, medlemskap i arbetslöshetskassa, vuxenutbildningsstöd, yrkesexamensstipendium, betalning enligt lönegarantin, arbetsgivares självriskpremie och uttag av arbetslöshetsförsäkringspremie. Därutöver behandlar besvärsnämnden alla ansökningar om undanröjande av lagakraftvunna beslut i dessa ärendekategorier.

Verksamhetens resultat

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet			
Beslutspris (euro/avgörande)	210	209	209
Arbetsproduktivitet (avgörande/årsv.)	391	390	400
Resultat och kvalitetsledning			
Behandlingstid (mån.)	6,2	6,0	6,0
Ändringsgrad i försäkringsdomstolen	4,9	< 12	< 15
Resultaten av VMBaro (index)	3,6	> 3,6	> 3,8
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	5,4	< 7,2	< 7,0
Medelåldern för pensionering (år)	66	> 64,5	> 64,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler	-15
Lönejusteringar	116
Sammanlagt	101

2023 budget	8 856 000
2022 II tilläggsb.	65 000
2022 budget	8 755 000
2021 bokslut	8 714 000

08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) användas till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster vars mängd beror på antalet fångar och deras sjukfrekvens.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökat behov av externa hälso- och sjukvårdstjänster	1 100
Sammanlagt	1 100

2023 budget	2 800 000
2022 II tilläggsb.	1 100 000
2022 budget	1 700 000

25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 40 210 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsterna och för uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kanta-tjänsterna (FPA), till täckande av sådana kostnader för fortlöpande uppgifter och underhåll som inte kan tas ut hos tjänstetillhandahållarna inom social- och hälsovården eller apoteken som användaravgifter (FPA) och till täckande av sådana kostnader som föranleds FPA med stöd av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008)
- 2) till planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster inom social- och hälsovården
- 3) till beviljande av statsunderstöd för en effektivisering av den lokala och regionala informationssysteminfrastrukturen inom social- och hälsovården (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)
- 4) för planeringsuppgifter och ledning i anslutning till digitaliseringsprojekt inom social- och hälsovården samt utvärdering och uppföljning av hur digitaliseringen genomförs (SHM)
- 5) till social- och hälsovårdsministeriets upphandlingar av DigiFinland Oy genom vilka offentliga tjänsteleverantörers utvecklingsprojekt inom informationshanteringen inom social- och hälsovården genomförs.

Förklaring: Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att genomföra riksomfattande informationssystemtjänster för social- och hälsovården och göra upp de specifikationer som behövs för genomförandet i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021 och lagen om elektroniska recept (61/2007). Utöver utvecklingsprojekt som syftar till att utveckla nya funktioner och datainnehåll förutsätter också tjänsternas tekniska infrastruktur, säkerställandet av tjänsternas kontinuitet och datasäkerheten fortlöpande utvecklande och upprätthållande. Dessutom har Folkpensionsanstalten lagstadgade uppgifter såsom rapportering till tillsynsmyndigheterna samt internationella uppgifter som inte kan finansieras med användaravgifter som betalas av användarna.

Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till välfärdsområden kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för en klarare strukturering och effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen då det gäller social- och hälsovårdens datasystem som helhet. Statsbidragsmyndigheter kan vara Institutet för hälsa och välfärd och SHM.

Anslaget får också användas för planering och utvecklande av riksomfattande informationssystemtjänster som gäller andra myndigheters social- och hälsovård eller främjande av hälsa och välbefinnande samt för styrning av digitaliseringsprojekt inom social- och hälsovården samt genomförandet av utvärdering och uppföljning av digitaliseringsutvecklingen.

I samband med den kompletterande budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anskaffningar av virtualisering och kapacitet för Kanta-tjänsternas disksystem	-2 500
Fortsatt översyn av informationsproduktionen (Toivo/Valtava)	2 000
Förbättring av funktionssäkerheten för kritiska tjänster inom Kanta-tjänsterna (cybersäkerhet)	3 000
Författningsändringar i samband med den fortsatta utvecklingen av Kanta-tjänsterna	-1 000
Social- och hälsovårdsreformens inverkan på Kanta-tjänsterna	-700
Tilläggsfinansiering för EU:s covidintyg och coronapass	-2 372
Tilläggsfinansiering för verkställighet av klientuppgiftslagen	5 508
Verkställighet av totalreformen av informationsförvaltningslagstiftningen	410
Ändringar i Kanta-tjänsterna som föranleds av klientuppgiftslagen	-5 500
Nivåförändring	-108
Sammanlagt	-1 262

2023 budget	40 210 000
2022 II tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	41 472 000
2021 bokslut	40 180 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 22 000 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av de mervärdesskatteutgifter som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 271
Sammanlagt	1 271

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	22 000 000
2022 II tilläggsb.	4 271 000
2022 budget	20 729 000
2021 bokslut	27 754 454

66. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 5 596 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningsars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av speciella program.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet svarar för bl.a. Finlands medlemsavgift till WHO, vars finansiering till 20 % täcks av medlemsavgifter och till resterande del av medlems-

ländernas frivilliga finansiering. WHO har intagit en central roll i samband med pandemier och kriser som påverkar länders ekonomi och säkerhet. Den process för effektivisering av beredskapen och responsen vid pandemier och för stärkande av WHO:s strukturella verksamhet som inleddes 2020 kräver Finlands aktiva deltagande. Vårt land har under sitt medlemskap i förvaltningsrådet (2018—2021) skapat sig en stark roll när det gäller att påverka de pågående organisationsreformerna. Finlands regering stöder WHO:s ledande roll i världshälsofrågor och globala hälsosäkerhet och anser att organisationens finansiering bör tryggas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

	-757
Sammanlagt	-757
2023 budget	5 596 000
2022 budget	6 353 000
2021 bokslut	5 262 000

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet, utgifterna för genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden och utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet och Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata. Uppgifter inom rättsmedicin sköts av Institutet för hälsa och välfärd. Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

- Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- Tillförlitliga tjänster i rätt tid motsvarar kundernas behov.

Effektivitet

— garanterande av likabehandling, rättsskydd och andra grundläggande fri- och rättigheter samt iakttagande av lagstiftningen

— tyngdpunkten för tillsynen ligger på en sådan föregripande, riskbaserad tillsyn över till arten och omfattningen betydande verksamhet som främjar säkerheten, ordnandet av tjänster och egenkontrollen.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 318 000 euro.

Av anslaget får också högst 1 000 000 euro användas för sådant samarbete mellan Finland och länder i Finlands närområde som gäller strål- och kärnsäkerhet

1) till sådana bilaterala eller multilaterala projekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten som genomförs tillsammans med myndigheter och verksamhetsutövare i andra stater i Finlands när-område och till betalning av utgifterna för samarbetet

2) till finansiella bidrag för internationella samarbetsprojekt och utomlands genomförda projekt och samarbeten för främjande av strål- och kärnsäkerheten samt till betalning av utgifterna för givande och mottagande av internationellt stöd och bistånd.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt ställt upp följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2023. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

En hög nivå på säkerheten i fråga om joniserande och icke-joniserande strålning har upprätthållits och säkerställt. En berättigandebedömning av remisspraxis för diagnosmetoder som använder joniserande strålning enligt kraven i EU:s direktiv om grundläggande säkerhetsnormer har påskyndats. Strålsäkerhetscentralens verksamhet strävar efter att stödja regeringens mål att uppnå en koldioxidneutral ekonomi genom att upprätthålla en hög nivå på kärnsäkerheten och genom att förbereda sig för beviljandet av tillstånd för värmeproducerande minikärnkraftverk.

Strålsäkerhetscentralen strävar bland annat genom att stödja icke-spridningsavtalet för kärnvapen och främja kärnavfallshantering efter att uppfylla regeringsprogrammets mål att Finland ska vara en mer inflytelserik europeisk och global aktör än landets storlek ger vid handen.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2021 utfall	årsv.	2022 ordinarie budget	årsv.	2023 budgetprop.	årsv.
Budgetfinansiering	15 033	126	16 952	126	17 318	128
Avgiftsbelagd verksamhet	22 606	205	26 758	205	26 996	206
Samfinansierad verksamhet	341	4	300	5	300	5
Sammanlagt	37 980	335	44 010	336	44 614	339

Strålsäkerhetscentralens kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde

	2021 utfall	årsv.	2022 upp- skattning	årsv.	2023 upp- skattning	årsv.
Kärnenergi	21 448	85	24 000	85	23 597	86
Strålningsverksamhet	6 704	29	7 800	29	7 558	29
Beredskapsverksamhet	2 128	7	3 500	8	3 781	9
Forskning och utveckling	1 983	10	1 500	9	2 304	10
Sakkunnigtjänster	2 012	8	2 500	8	2 304	8

Strålsäkerhetscentralens kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde

	2021 utfall	årsv.	2022 upp- skattning	årsv.	2023 upp- skattning	årsv.
Kommunikation	571	2	600	2	553	2
Miljö	3 134	11	4 110	12	4 517	12
Gemensamma tjänster ¹⁾	-	125	-	125	-	125
Semester	-	58	-	58	-	58
Sammanlagt	37 980	335	44 010	336	44 614	339

¹⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 980	44 010	44 614
Bruttoinkomster	22 947	27 058	27 296
Nettoutgifter	15 033	16 952	17 318
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 062		
— överförs till följande år	5 025		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (kärnsäkerhetstillsyn, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	19 692	22 278	22 866
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 696	22 278	22 866
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-4	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, strålningsverksamhet, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	791	1 130	1 030
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 128	1 130	1 030
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-337	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	70	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	127	150	150
— finansiering från EU	158	150	150
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	56	-	-
Intäkter sammanlagt	341	300	300
Totala kostnader för projekt	829	600	600
Självfinansieringsandel (intäkter – kostnader)	-488	-300	-300
Självfinansieringsandel, %	59	50	50

Strål- och kärnsäkerhetssamarbete

Strål- och kärnsäkerhetssamarbetet inriktas på för den finländska säkerheten viktiga objekt i Finland och Europeiska unionens närområden. Samarbetet genomförs tillsammans med myndigheterna i de länder där objekten finns och med myndigheterna i andra länder och internationella organisationer.

De projekt som genomförs tillsammans med myndigheter omfattar kärnsäkerhetsövervakningen, radioaktivt avfall, övervakning av strålning i miljön och beredskap inför olyckor, nukleärt säkerhetsskydd och övervakning av kärnmaterial samt strålningsanvändning. Samarbetet omfattar informationsutbyte, utveckling av regelverk, praxis och kompetens, underhåll och utveckling av systemen för informationsutbyte och larmsystem och beredskap att lämna och ta emot internationellt bistånd, inklusive materiella och tekniska förhandsarrangemang.

De projekt som genomförs tillsammans med verksamhetsutövare omfattar dessutom säkerhetsanalyser, förbättringar av den tekniska säkerheten, leveranser av utrustning och utveckling av metoder för kontroll av utrustningen vid kärnkraftverk och andra kärnanläggningar samt andra objekt där strålning används.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär en procent och konsumtionsutgifterna ungefär 99 procent. Variationen i fråga om andelarna föränleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående kärn- och strålsäkerhetsprojekt samt de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extra uppgifter enligt lagen om transport av farliga ämnen	175
Flytt till nya lokaler och beaktande av de ökade hyresutgifter detta föränleder	700
Hyreskostnader	300
Investering i nya lokaler	-750
Kommunikations- och informationssystem för hög beredskap (cybersäkerhet)	85
Kompensation för intäkterna av skatt för strålningsverksamhet	203
Precisering av hyreskostnaderna	-500
Besparing som gäller kontorslokaler	-40
Lönejusteringar	206
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-43
Nivåförändring	30
Sammanlagt	366

2023 budget	17 318 000
2022 II tilläggsb.	284 000
2022 budget	16 952 000
2021 bokslut	14 996 000

05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 144 000 euro.

Förklaring: Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning tillsynen kräver samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2023. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

- lika tillgång till basservice och dess säkerhet och kvalitet tryggas
- tillsynens effektivitet ökar
- den etiska bedömningen av den kliniska läkemedelsprövningen ses över
- en sund livsmiljö upprätthålls och främjas och faktorer som innebär men för hälsan minskas och undanröjs.

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig på partiell nettobudgetering. De bruttobudgerade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De

inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är beslut om yrkesrättigheter för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och socialvården och avgifter för prestationer som gäller riksomfattande tillstånd för privata serviceproducenter inom social- och hälsovården och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	17 479	19 038	18 444
Bruttoinkomster	5 530	4 300	4 300
Nettoutgifter	11 949	14 738	14 144
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 957		
— överförts till följande år	8 339		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	5 530	5 500	6 000
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	-	1 200	1 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 946	2 500	2 750
— andel av samkostnader	3 584	3 000	3 250
Totalkostnader, sammanlagt	5 530	5 500	6 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Produktion och kvalitetsledning

Antal ärenden som inkommer till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande

	2021 utfall	2022 prognos	2023 prognos
Beslut om yrkesutövning inom hälso- och sjukvården	16 680	20 000	18 000
Beslut om yrkesutövning inom socialvården	8 892	10 000	9 000
Tillsynsärenden inom social- och hälsovården	1 461	1 750	1 900
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	761	800	800

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga:

- ett coachande arbetssätt främjas
- kunnandet inom de strategiska kompetensområdena stärks
- kompetensutvecklingen stöds genom rörlighet
- bilden av verket som arbetsgivare förbättras genom kommunikation
- verkets personalpolitik främjar jämställdhet och likställighet.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om tillsynen över social- och hälsovårdstjänster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av Soteri-projektet för 2023	315
Genomförande av dricksvattendirektivet (1,5 årsverken)	120
Resurser för ökad tillsyn på grund av den styrning och övervakning som social- och hälsovårdsreformen förutsätter (2 årsverken), justerat belopp	160
Soteri-registret (register över producenter av social- och hälso-tjänster)	-1 855
Uppgifter i enlighet med tobakslagen (6 årsverken)	500
Besparing som gäller kontorslokaler	-4
Lönejusteringar	193
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-23
Sammanlagt	-594

2023 budget	14 144 000
2022 II tilläggsb.	387 000
2022 budget	14 738 000
2021 bokslut	14 331 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 739 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som förverkligas utanför centret
- 2) till betalning av extra utgifter på grund av stärkandet av centrets verksamhet enligt en modell med flera driftställen.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har lokaler som vid behov kan tas i bruk i städer som är centrala med tanke på verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2023. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

- Distributionen av läkemedel stöder genomförandet av principen om rationell läkemedelsbehandling och störningsfria vårdkedjor inom servicesystemet
- Åtgärdshelheterna för färdplanen för läkemedelsärenden främjas
- Tillgången på läkemedel och apotekens leveranssäkerhet är på den målsatta nivån
- Stöd till utvecklande av verksamhetsmodellerna inom servicesystemet, inklusive digitalisering
- Deltagande i samordningen av principer och verksamhetsmodeller för utvärderingen av läkemedel (HTA)
- Stöd till kapaciteten i fråga om den nationella och regionala styrningen av läkemedelsbehandlingen
- Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är den primära nationella och internationella producenten och utvecklaren av läkemedelsinformation samt deltar i utvecklandet av informationshanteringen och de digitala verktygen inom läkemedelsområdet
- Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är en ansedd bedömare av försäljningstillstånd inom EU och ser till att kapaciteterna utvecklas
- Utvecklande och genomförande av EU-lagstiftningen
- Nya tillsynsuppgifter och implementering av dem på ett sätt som skapar mervärde
- Genomförande av förordningen om kliniska läkemedelsprövningar och samordning av tillsynsförfaranden med nationella kommittén för medicinsk forskningsetik.

Verksamhetens resultat (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom centrets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras på ett kostnadsmotsvarigt sätt. Centret följer upp produktivitetsutvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Verksamhetens resultat (index 100 = året innan)

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Produktivitetsindex för arbete	101,5	> 100	> 100
Totalproduktivitetsindex	102,1	> 100	> 100

Antal årsverken vid centret

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	245	247	261
Avgiftsfri verksamhet	50	52	54
Sammanlagt	295	299	315

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 216	30 594	32 839
Bruttoinkomster	27 529	25 850	28 100
Nettoutgifter	3 687	4 744	4 739
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 019		
— överförs till följande år	5 373		

Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Budgetfinansiering	3 687	4 744	4 739
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— offentligrättsliga prestationer	25 156	23 170	25 500
— företagsekonomiska prestationer	8	-	-
— prestationer enligt speciallagar	1 975	2 100	2 100
Andra intäkter	390	580	500
Sammanlagt	27 529	25 850	28 100

Kostnadsvarsighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	25 164	23 170	25 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 307	15 250	16 800
— andel av samkostnader	7 595	7 900	8 700
Kostnader sammanlagt	23 902	23 150	25 500

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	1 262	20	-
Kostnadsmotsvarighet, %	105	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	1 975	2 100	2 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	903	1 400	1 400
— andel av samkostnader	422	700	700
Kostnader sammanlagt	1 325	2 100	2 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	650	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	149	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga genom att

- en coachande ledarstil främjas
- kompetensledningen stärks
- rörlighet och arbetsrotation utgör en del av utvecklandet av personalen
- arbetsgivarbilden bevaras på den nuvarande nivån.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,75	över genomsnittet för staten	över genomsnittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	1,24	under genomsnittet för staten	under genomsnittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats in-

komsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgetering. Utgifterna täcks i huvudsak genom de avgifter som tas ut för tillsyns- och serviceverksamheten. Tjänsterna inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. De avgifter som tas ut för prestationerna är sådana som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av de avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som gäller kontorslokaler	-75
Lönejusteringar	72
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-3
Nivåförändring	1
Sammanlagt	-5

2023 budget	4 739 000
2022 II tilläggsb.	40 000
2022 budget	4 744 000
2021 bokslut	2 041 227

07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 320 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15, 18 och 21 a § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet för 2023. De preciserade resultatmålen fastställs i det resultatavtal som ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet ingår.

Verksamhetens resultat

Ansvarsområdena för arbetarskyddet är tillsynsmyndigheter som har förnyelseförmåga och snabbt reagerar på fenomen i samhället. Vid tillsynsutvecklingen prioriteras ständig förnyelse, informationsanvändning och digitalisering. Identifierade fenomen i verksamhetsomgivningen som inverkar på tillsynen sammanhänger med arbetsförhållandena, det allt mer splittrade arbetslivet och faktorer som gäller arbetsbelastning. Målet är att arbetarskyddstillsynen stöder och främjar arbetsplatsens egna säkerhetsåtgärder för att arbetet ska vara sunt och säkert på alla arbetsplatser oberoende av hur arbetet utförs.

I fråga om de helheter och fenomen som är föremål för tillsynen fastställs de tillsynssätt som tillsammans gör att tillsynen blir så effektiv som möjligt. Utöver arbetarskyddsinspektioner utför ansvarsområdena andra påverkansåtgärder som indelas i evenemangs- och kommunikationsåtgär-

der. Genom andra påverkansåtgärder eftersträvas motsvarande antal arbetsplatser som de som omfattas av arbetarskyddsinspektioner. Inom den tillsyn över utländsk arbetskraft som sker ute på fältet och vid myndighetssamarbetet etableras nya verksamhetssätt och rådgivningen och styrningen effektivteras tillsammans med andra aktörer.

Utöver inom tillsynen uppfyller också ansvarsområdena inom arbetarskyddet fullt ut målen för leveranstiderna för kundförfrågningar, vilket innefattar utlåtanden och tillstånd.

Funktionell effektivitet

För inspektionsverksamheten ställs följande mål upp:

Funktionell effektivitet

	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Antal inspektioner sammanlagt	20 501	22 000	22 500
Evenemang, antal	253	-	250
Kommunikation, antal åtgärder	128	-	130

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2021 utfall	andel, %	årsv.	2022 mål	andel, %	årsv.	2023 mål	andel, %	årsv.
Tillsynen över arbetsplatser och besvarande av den kundinitierade efterfrågan	18 796	70	297	19 559	70	297	19 785	70	303
Verksamhet som stöder tillsynen	7 865	30	126	8 382	30	126	8 535	30	127
Sammanlagt	26 661	100	423	27 941	100	423	28 320	100	430

Produktion och kvalitetsledning

De möjligheter digitaliseringen medför utnyttjas djärvt i försöksverksamhet med samarbetsparter och kunder. Befintlig information utnyttjas bättre inom tillsynsverksamheten och tillgänglig informations- och kommunikationsteknik tillämpas inom de tjänster som riktar sig till arbetsplatserna. Arbetarskyddstillsynens produktivitet, omfattning och effekt förbättras i betydande grad.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Ansvarsområdena för regionförvaltningsverkens ansvarsområde för arbetarskyddet främjar uppfyllandet av de riksomfattande resultatmålen genom samarbete som överskrider ansvarsområdesgränserna och riksomfattande gemensamma uppgifter samt utvecklar personalens kunnande. Ansvarsområdena är en konkurrenskraftig arbetsplats med god personalpolitik som utvecklas kontinuerligt och där man sörjer för personalens välbefinnande.

Med hjälp av handledande ledning och chefsarbete säkerställs det att personalen deltar i utvecklingen av verksamheten och identifieringen av behövliga förändringar på ett sätt som skapar mer värde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 106	28 178	28 597
Bruttoinkomster	445	237	277
Nettoutgifter	26 661	27 941	28 320
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 918		
— överförs till följande år	5 166		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar			508
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-129
Sammanlagt			379

2023 budget	28 320 000
2022 II tilläggsb.	282 000
2022 budget	27 941 000
2021 bokslut	27 909 000

08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 200 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning av tillståndsmyndigheten.

Förklaring: Anslaget används för utvecklande och underhåll av tillståndsmyndighetens bas-service och infrastruktur. De som får dataanvändningstillstånd betalar för tillstånden och materialtjänsterna, såsom för kostnaderna för insamling, samkörning och bearbetning av uppgifter och användningen av en informationssäker driftsmiljö i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och Findatas avgiftsförordning som utfärdats av SHM. Tillståndsmyndigheten ersätter den personuppgiftsansvariga för den andel av avgiften som tagits ut av tillståndshavarna som tillkommer den. Tillståndsmyndigheten betalar leverantörerna av systemet en avtalsenlig ersättning för användningen av en informationssäker driftsmiljö. I lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) föreskrivs det om de uppgifter som ankommer på Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata.

Följande mål har ställts upp för verksamheten för fyraårsperioden 2020—2023:

- utvecklande och införande av tillståndsmyndighetens rådgivningstjänst samt tillståndsprocess och process för insamling och behandling av uppgifter
- integrering i tillståndsprocessen av de etiska överväganden som utredningarna om dataanvändningstillstånd förutsätter
- utvecklande och införande av en nationell elektronisk åtkomstportal och ett ärendehanteringssystem för tillståndsärenden samt utvecklande och införande av en tjänst för samkörning och utlämnande av uppgifter och en förvaringstjänst för kodnycklar
- utvecklande av en informationssäker teknisk miljö för utlämnande av uppgifter
- utvecklande av samarbetet mellan tillståndsmyndigheten och de personuppgiftsansvariga.

Social- och hälsovårdsministeriet ställer upp resultatmålen för tillståndsmyndigheten och dess verksamhet utifrån det förslag som tillståndsmyndighetens styrgrupp utarbetat.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	2543	2 630	2 630
Bruttoinkomster	276	430	430
Nettoutgifter	2 267	2 200	2 200
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 267		
— överförs till följande år	3 200		
2023 budget			2 200 000
2022 budget			2 200 000
2021 bokslut			3 200 000

09. Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter
- 2) till betalning av utgifterna för nationella och regionala utvecklings- och försöksprojekt för informationshantering inom läkemedelsbehandlingen samt andra regionala utvecklings- och försöksprojekt
- 3) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta årsverken för styrnings- och sakkunniguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

Förklaring: Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering ska läkemedelsförsörjningen utvecklas i enlighet med färdplanen för läkemedelsärenden (SHM:s rapport 5/2019). Vid genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden är det fråga om en strukturell reform av systemet för distribution av läkemedel, stärkande av styrningen av läkemedelsbehandlingen, förbättrande av kunskapsunderlaget i anslutning till läkemedelsbehandlingen samt effektivisering av användningen av information. Genom bättre styrning och ett bättre kunskapsunderlag kan man säkerställa ett kontrollerat ibruktagande av nya läkemedel och främja en förnuftig användning av läkemedlen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden	-3 000
Sammanlagt	-3 000
2023 budget	1 000 000
2022 budget	4 000 000
2021 bokslut	5 000 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 041 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)
- 2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt statsrådets förordning om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (133/2020)
- 3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin i form av köpta tjänster från universiteten
- 4) till betalning av utgifter för transporter av avlidna i fråga om vilka rättsmedicinsk obduktion förordnats eller utgifter för sådana av polisen beställda transporter av avlidna
- 5) till betalning av arvoden och lön till rättsläkare för jour utanför tjänstetid motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter för jourverksamheten.

Förklaring: I lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) anges grunderna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Av anslaget under momentet betalas också arvoden enligt förordning 133/2020 till rättsläkare som utför obduktioner.

År 2021 utfördes 8 220 rättsmedicinska obduktioner, år 2022 utförs uppskattningsvis 8 200 obduktioner och år 2023 uppskattningsvis 8 200 obduktioner.

Målet med verksamheten är att

- utföra rättsmedicinska obduktioner med stöd av indikationer enligt lagen
- tillgodose den allmänna rättssäkerheten genom utredning av omständigheterna kring ett dödsfall, dödsorsaken och dödsklassen

- utreda dödsfall till följd av alkohol- eller drogförgiftning och alkoholens och andra drogers samt läkemedelssubstansers betydelse vid dödsfallen
- göra objektiva och oberoende sakkunnigutlåtanden och bevismaterial om våldsamma dödsfall tillgängliga för domstolar
- säkerställa patienternas och hälso- och sjukvårdspersonalens rättssäkerhet
- generera information om olyckor, orsaker till yrkessjukdomar och naturliga dödsfall för försäkringsrättsliga utredningar
- säkerställa att det finns rättsläkarresurser genom utbildning av specialister

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdatering och vidareutveckling av informationssystem	200
Sammanlagt	200
2023 budget	12 041 000
2022 II tilläggsb.	541 000
2022 budget	11 841 000
2021 bokslut	12 895 905

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd och av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målet är att producera sådan forskningsinformation som kan utnyttjas systematiskt i olika slags utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitik, såsom vid beredningen och verkställandet av lagstiftningen, i olika program och projekt samt i ministeriets övriga beslutsfattande.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska uppnås. Forsknings- och utvecklingspolitiken är strategiskt beslutsfattande, beredning och genomförande av lagstiftning och budget samt investering som stöder informationsstyrningen. Forskningsinstitutet inom förvaltningsområdet har också verksamhet för att omsätta forsknings- och utvecklingsresultaten i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har de lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter i anslutning till t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför särskilda risksituationer.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten gäller i synnerhet följande strategiska mål inom förvaltningsområdet:

- skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat
- funktions- och arbetsförmågan har förbättrats
- livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- tillförlitliga tjänster i rätt tid motsvarar kundernas behov
- Må bra-branschen skapar affärsmöjligheter och export.

Effektivitet

Forskningens och utvecklingens effekter ska förbättras

- med stöd av beslutsfattandet, bl.a. genom utvärdering av välbefinnande- och hälsoeffekter
- genom förbättrad informationsproduktion
- genom förmedling av forskningsbaserad information till den samhälleliga debatten och medborgarna.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 72 304 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, teckning av andel i biobankernas andelslag och årsmedlemsavgifter, finansiella bidrag till samfinansierade projekt, projekt som genomförs utomlands, understöd för kompletterande utbildning och samarbetsprojekt
- 2) till betalning av utgifter för finansiering av projekt som godkänts av EU
- 3) till Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av riktlinjer för god medicinsk praxis, för tekniskt underhåll av cancer- och synskaderegistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry och Synskadades Centralförbund rf och till betalning av statsunderstöd och andra utgifter för utvecklingsprojekt vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö och utvecklingsprojekt som gäller social- och hälsovårdens informationsförvaltning
- 4) till betalning av stipendier som direkt hänför sig till inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten
- 5) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 6) för projekt i anslutning till förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 7) till utgifter för styrning och utvärdering av social- och hälsovårdens servicesystem
- 8) för styrningsuppgifter för informationshanteringen inom social- och hälsovården, utveckling och underhåll av den riksomfattande informationsarkitekturen för social- och hälsovården samt andra uppgifter i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) samt lagen om elektroniska recept (61/2007) och lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015).

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd har till uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa, förebygga sjukdomar och sociala problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift med hjälp av forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, sakkunnigpåverkan och myndighetsuppgifter samt internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område samtidigt som institutet sörjer för kunskapsunderlaget inom uppgiftsområdet och för utnyttjandet av det. Institutet ansvarar också för styrningsuppgifterna för informationshanteringen inom social- och hälsovården.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt social- och hälsovårdsministeriets strategiska vision om ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd. Bland målen ingår enligt de centrala riktlinjerna för institutet förnyelse, ett effektivt utnyttjande av kunskapsmaterialet, framsyn, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

I institutets verksamhet betonas rollen som sakkunniginrättning när det gäller att främja användande av uppgifter på alla nivåer av beslutsfattandet. Detta stöder institutets mål när det gäller att utveckla datalager och att underlätta utnyttjandet av dem.

Funktionell effektivitet

När resurserna minskar har Institutet för hälsa och välfärd sett över sin verksamhet så att riskerna i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och skötseln av sakkunnig- och myndighetsuppgifterna har minimerats. En fördelningsgrund för anpassningsåtgärder är en ny strategi. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och kundinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet från den avgiftsbelagda verksamheten används för produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och tjänar kundernas behov av information. Förvaltnings- och verksamhetsmetoderna vid Institutet för hälsa och välfärd främjar integreringen av jämställdheten mellan könen. Institutet för hälsa och välfärd har en ändamålsenlig finansieringsstruktur.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar sitt kunskapskapital. Institutets personals aktionsberedskap och kunnande utvecklas i enlighet med institutets strategi. Kunnandet hos personer i ledningsuppgifter utvecklas så att ledningen är yrkeskunnig och motiverande. Personalens välbefinnande understöds och arbetsgivarbilden utvecklas. Personalplaneringen görs mera förutsebar och långsiktig.

Inkomsterna av försäljning och distribution av sällsynta vacciner har antecknats under moment 12.33.03.

Andel av anslaget som enligt uppskattning används för understöden (euro)

Stiftelsen för alkoholforskning	343 000
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	720 000
Cancerföreningen i Finland	1 031 000
Synskadades Centralförbund	133 000
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	388 000
Sammanlagt	2 615 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	112 794	106 006	116 004
Bruttoinkomster	41 216	43 480	43 700
Nettoutgifter	71 578	62 526	72 304
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 284		
— överförs till följande år	20 407		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten,			
försäljningsintäkter	8 945	9 000	9 000
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	-	20	20
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 406	5 470	5 470
— andel av samkostnader	2 341	2 370	2 370
Kostnader sammanlagt	7 747	7 840	7 840
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	1 198	1 160	1 160
Kostnadsmotsvarighet, %	115	115	115

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	22 940	24 500	24 700
— finansiering från EU	3 103	3 500	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	5 710	5 900	5 900
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	518	600	600
Intäkter sammanlagt	32 271	34 500	34 700
Totala kostnader för projekt	45 452	49 000	49 000
Självfinansieringsandel (intäkter – kostnader)	-13 181	-14 500	-14 300
Självfinansieringsandel, %	29	30	29

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken enligt avdelning

	2021 utfall	årsv.	2022 uppskattning	årsv.	2023 mål	årsv.
Folkhälsa och välfärd	45 129	474	43 198	483	43 128	480
Hälsosäkerhet	25 123	236	23 588	240	28 057	250
Statens tjänster	24 323	247	21 852	253	22 962	247
Informationsförmedlarna	18 219	163	17 368	171	21 857	190
Sammanlagt	112 794	1 120	106 006	1 147	116 004	1 167

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 69 439 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 2 865 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av ändringar i fråga om elev- och studerandehälsovården som föranleds av reformen av social- och hälsovården	-80
Den riksomfattande styrningen av elev- och studerandevården	80
Enkät om anordnare av äldreomsorg till välfärdsområdena	776
Genomförande av dricksvattendirektiven (2 årsverken)	160
Hotus, svenskspråkigt material och utveckling av digitala tjänster	-200
Införande av diagnosklassificeringen ICD-11	1 400
Modernisering av infrastrukturen för att minska arealen för eventuella attacker (cybersäkerhet)	800
Nationell samordning i fråga om sällsynta sjukdomar	-150
Tillsyns- och styrningsuppdrag för boendeservicen för offer för människohandel (3 årsverken) (regeringsprogr. 2019)	-300
Tillägg för underhåll av cancerregistret	150
Tryggande av i lag föreskrivna uppgifter	6 000
Underhåll av registret över vårdanmälningar och upprätthållande och utveckling av den nationella uppföljningen av smittsamma sjukdomar samt utnyttjande av erfarenheterna av erfarenheterna av covid-19-pandemin	-740
Upprätthållande av kapaciteten för covid-19-testning	-600
Utvecklande av beredskapen att upptäcka cyberattacker och störningssituationer (cybersäkerhet)	700
Utvärdering av upprättandet av satellitcenter till Seri-stödcentren (regeringsprogr. 2019)	200
Verksamhet i anslutning till nationella kvalitetsregister	1 400
Verkställigheten av klientuppgiftslagen	-520
Besparing som gäller kontorslokaler	-98
Lönejusteringar	931
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)	60
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-191
Sammanlagt	9 778

2023 budget	72 304 000
2022 II tilläggsb.	10 467 000
2022 budget	62 526 000
2021 bokslut	76 701 000

(25.) Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	1 500 000
2021 bokslut	9 500 000

(31.) Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	20 000 000
2021 bokslut	24 000 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 042 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelen enligt 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978)

2) till finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU

3) till ett belopp av högst 350 000 euro för kostnader för utbildning inom företagshälsovården och genomförandet av projekt som hänför sig till företagshälsovårdspersonalens utveckling.

Förklaring: Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde som främjar hälsa och säkerhet i arbetet som en del av ett gott liv. Arbetshälsoinstitutets mål följer social- och hälsovårdsministeriets strategi och de bekräftas i ett resultatavtal mellan ministeriet och Arbetshälsoinstitutet. Tyngdpunkterna i verksamheten är att säkerställa arbetskraftens arbetsförmåga i ett arbetsliv under förändring, leda den digitala omvandlingen av arbetslivet och beakta en hållbar utveckling i arbetslivet.

Verksamhetens resultat

Målen för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder vid Arbetshälsoinstitutet

Högre sysselsättningsgrad bland partiellt arbetsföra

— Servicen för att stödja partiellt arbetsföra och yrkeskunnandet förbättras vid social- och hälso-centralerna.

— Utbildningen av samordnare för arbetsförmågan införs i utbildningssystemet.

— Vilka effekter programmet för arbetsförmågan har för arbets- och funktionsförmågan hos dem som använder tjänsterna undersöks.

Arbetshälsan och nyttjandet av ny teknik främjas i förändringarna i arbetslivet

— Det säkerställs att de pågående projekt som ingår i regeringsprogrammet genomförs på ett högklassigt sätt och resultaten av dem utvärderas.

— HELP-projektet genomförs för att säkerställa det finländska arbetslivets konkurrenskraft och välbefinnandet i arbetet i den situation som råder i världen efter covid-19-pandemin och det förändrade arbetsliv som blev resultatet.

— Utveckling av ledarskapet stöds och god praxis sprids.

En funktionell integrering av företagshälsovården säkerställs som en del av det förnyade social- och hälsovårdssystemet

— Samarbetet mellan den offentliga hälso- och sjukvården och företagshälsovården effektiviseras med hjälp av verksamhetsmodellen för en smidig vårdkedja.

— Den förebyggande företagshälsovården utvecklas och förnyas.

Förlängd tid i arbetslivet och minskad förtida pensionering

— Arbetslivsfärdigheterna utvecklas för att stödja övergångar i arbetslivet i övergångsskedena.

— Projekt för att stödja ungas etablering i arbetslivet, identifiera stopp i karriären och förhindra utslagning från arbetslivet och för att förlänga tiden i arbetslivet för äldre arbetstagare genomförs.

— Psykiska problem i arbetslivet förebyggs och digitala verktyg för stöd av den psykiska hälsan och god praxis på arbetsplatserna sprids.

Bibehållen arbetsförmåga tryggas i reformen av social- och hälsovårdstjänsterna

— De anställda stöds i omställningen med hjälp av ett utvecklingsprojekt som genomförs tillsammans med social- och hälsovårdsorganisationerna för att trygga tillgången på personal och branschens attraktivitet inom äldreomsorgen.

— Uppföljningsinformation tas fram för att förbättra välbefinnandet i arbetet för både de anställda som stannar kvar i kommunerna och de som överförs till välfärdsområdena.

— Välbefinnandet i arbetet för arbetstagarna inom social- och hälsovården utvärderas genom en enkät.

Olägenheterna för hälsan och välbefinnandet i inomhusmiljön minskas

— Institutet deltar i genomförandet av det nationella programmet Sunda lokaler 2018 för att de symtom som förknippats med inomhusluften ska minska betydligt.

Resiliensen i arbetslivet i kris- och undantagsförhållanden stärks

— Samhällets funktionsförmåga och befolkningens psykiska uthållighet vid störningar och i kris-situationer stöds och hälso- och sjukvårdens resiliens när det gäller att svara på plötsliga förändringar i verksamhetsmiljön förbättras.

Stödjande av en parlamentarisk reform av den sociala tryggheten

— Arbetet i kommittén för social trygghet stöds genom att en situationsbild av arbetslivet skapas och genom att arbetsförmågan och delaktigheten förbättras.

För finansiering av Arbetshälsoinstitutets verksamhet ska enligt omfattningen av den verksamhet som godkänts i statens årliga budget årligen som statsandel betalas fyra femtedelar av kostnaderna i institutets av social- och hälsovårdsministeriet godkända budget. Inom ramen för statsbudgeten kan Arbetshälsoinstitutet beviljas ökad statsandel för utförande av särskilda uppgifter i anslut-

ning till forsknings- och serviceverksamheten inom arbetarskyddets och arbetshälsans område eller för verksamheter som behöver särskilt stöd.

De kostnader som berättigar till statsandel beräknas uppgå till 35,0 miljoner euro. De inkomster av verksamheten som berättigar till statsandel beräknas uppgå till 12,0 miljoner euro. Inkomsterna av verksamheten beräknas överstiga en femtedel av de kostnader som berättigar till statsandel. De överstigande inkomsterna används till Arbetshälsoinstitutets forskning och utveckling samt påverkanskommunikation.

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som år 2023 beräknas uppgå till 50 000 000 euro, beviljas 23 042 000 euro i statsandel.

Omfattningen av verksamheten enligt resultatområde beräknas vara följande under 2023:

Verksamhetens omfattning åren 2021—2023 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsandel		
	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning	2021 utfall	2022 upp- skattning	2023 upp- skattning
Forskning och utveckling	15 635	18 000	18 400	8 395	9 000	10 800	7 240	9 000	7 600
Påverkan	17 656	15 600	16 600	1 245	1 158	1 158	16 411	14 442	15 442
Utvecklingsprogrammet för arbetet och välbefinnandet i arbetet	5 391	5 000	-	-	-	-	5 391	5 000	-
Sammanlagt	38 682	38 600	35 000	9 640	10 158	11 958	29 042	28 442	23 042
Affärsverksamhet	13 498	15 000	15 000	13 498	15 000	15 000	-	-	-
Sammanlagt	52 180	53 600	50 000	23 138	25 158	26 958	29 042	28 442	23 042
Finansieringsandel, %				44	47	54	56	53	46

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för psykisk hälsa i arbetslivet	-400
Utvecklingsprogrammet för arbetslivet och välbefinnandet i arbetet (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-5 000
Sammanlagt	-5 400

2023 budget	23 042 000
2022 budget	28 442 000
2021 bokslut	29 042 000

63. *Vissa specialprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 937 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och bygande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) för finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska och operativa planering och beslutsfattande
- 5) till betalning av omkostnader för genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde samt finansieringsunderstöd
- 6) för finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som godkänts av EU
- 7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt
- 8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovårdstjänsterna för unga i enlighet med ungdomsgarantin
- 9) till avlönanade av personal motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Anslaget stöder skapandet av nätverk för verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av kompatibla datasystem, framför allt genom att man på nationell nivå inför sådana tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltnings-tjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att man genom att effektivisera utnyttjandet av datatekniken ska förbättra också en jämlik tillgång på tjänster och tjänsternas kvalitet samt stöda självständighet och möjlighet att bo hemma och klara sig på egen hand. Ett mål är också att säkerställa att användningen av ny datateknik förverkligas jämlikt i hela landet, bl.a. genom att en hälsonättjänst för medborgarna genomförs.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär tre femtedelar och konsumtionsutgifterna ungefär två femtedelar. Variationen i fråga om utgifternas andel föranleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet:	
Förutsättningarna för ett gott arbete	1 500
Stärkande och utvecklande av vården i livets slutskede och den palliativa vården (regeringsprogr. 2019)	-2 000
Tjänster för mödrar med missbruksproblem	-150
Tjänster för mödrar med missbruksproblem (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-3 000
Utvecklande och organisering av mathjälpsverksamheten	-1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklande och organisering av mathjälpsverksamheten, fortsätter 2023	1 000
Resebesparing	-65
Sammanlagt	-3 715

2023 budget	2 937 000
2022 budget	6 652 000
2021 bokslut	7 042 000

10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av familjeförmånerna, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, ordnandet av tolkningstjänster, det grundläggande utkomststödet samt Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Familjeförmånerna omfattar moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd och stöd för hemvård av barn.

Avsikten med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, barnbidraget och underhållsstödet är att utjämna de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra privathushåll på grund av barnens födelse och internationella adoptioner. Målet med underhållsstödet är dessutom att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer där barnets privaträttsliga underhåll inte är tryggt. Dessa förmåner betalas till barnfamiljer per barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i de situationer som anges i förordning (EG) nr 883/2004 och syftet är att förhindra att en arbetstagare och dennes familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Militärunderstöd betalas med stöd av värnpliktslagen eller civiltjänstlagen till anhöriga till den som fullgör värnplikt förutsatt att tjänstgöringen har försvagat den anhörigas möjligheter att försörja sig och den anhöriga är i behov av understödet.

Med bostadsbidrag främjas uppnåendet och bevarandet av en skälig boendenivå genom att boendeutgifterna sänks för barnfamiljer och andra hushåll som behöver stöd.

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda hörsel- och synskadade, hörselskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver.

Utkomststödet är den sociala trygghetsförmån som används i sista hand. Det grundläggande utkomststödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten, som för ändamålet får en förskotts-betalning av statens medel till fullt belopp. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet för statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för finansiering av social- och hälsovården och

räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen under moment 28.89.31.

De ovannämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (antal barn)	47 737	44 300	44 600
Moderskapsunderstödet belopp	170	170	170
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (antal barn)	48	70	80
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	962 843	953 300	964 600
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	172 730	171 900	181 200
Antal familjer som lyfter barnbidrag	532 441	529 900	532 800
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	173	200	200
Militärunderstöd			
Antal mottagare av understödet	9 280	9 500	10 000
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	322,35	330,00	337,00
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	390 078	384 400	388 400
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	324,51	329,00	341,00
Underhållsstöd			
Barn för vilka underhållsstöd har betalats	98 308	93 300	97 500
— till fullt belopp	70 415	69 500	69 800
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt ned-satt	28 941	25 100	28 700
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	167,35	172,59	185,00
Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning			
Berättigade till tolkningstjänster	5 962	6 000	6 100
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	372 251	363 900	372 100
Antal hushåll under året	264 497	258 600	262 300

50. Familjeförmåner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 606 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar samt till kostnader för planering och utveckling av förpackningen
- 2) till betalning av understöd för kostnader som föranleds av internationell adoption
- 3) till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992)
- 4) till betalning av ersättningar som betalas enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
- 5) till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Familjen kan ta emot moderskapsunderstödet antingen som pengar eller som en moderskapsförpackning. Understödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Omkring 68 % tar emot understödet i form av en moderskapsförpackning medan resten lyfter stödet i form av pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föranleds av internationell adoption. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovannämnda stöd.

Barnbidrag betalas för under 17-åriga barn. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn ökar då antalet barn i en familj ökar. Till ensamförsörjare betalas förhöjt barnbidrag.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Staten betalar ersättning för de stöd som betalats till utlandet.

De regressfordringar och återkrav som tas ut hos underhållsskyldiga intäktsförs under moment 12.33.98.

I fråga om underhållsstöd och barnbidrag gäller anslaget inte landskapet Åland.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 § i barnbidragslagen, 6 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och 9 § i lagen om utkomststöd och av vissa andra lagar.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Moderskapsunderstöd	9 300 000
Statens understöd vid internationell adoption	500 000
Barnbidrag	1 365 400 000
Stöd för vård av barn som betalas till utlandet	900 000
Underhållsstöd	230 200 000
Sammanlagt	1 606 300 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ensamförsörjartillägget till barnbidraget, 5 e/månad	9 000
Ändring i behovskalkylen	-5 700
Ändring i behovskalkylen (invandringshelheten)	10 000
Sammanlagt	13 300

2023 budget	1 606 300 000
2022 budget	1 593 000 000
2021 bokslut	1 576 621 046

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det understöd som betalas till en anhörig till en värnpliktig består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. Till den värnpliktige själv betalas som militärunderstöd de räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk. Av understödstagarna är cirka 4 % årligen anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare. Grundbidragets belopp för de anhöriga utgör sammanlagt cirka 1 000 000 euro på årsnivå.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	3 100
Sammanlagt	3 100

2023 budget	20 200 000
2022 budget	17 100 000
2021 bokslut	16 500 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 676 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av den lineära självriskens. Förändringar i stödmottagarnas antal samt stödmottagarnas boendegifter och inkomster inverkar på behovet av bostadsbidrag. De åländska bostadsbidragen finansieras av statens ämbetsverk på Åland.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och av lagen om allmänt bostadsbidrag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nordisk modell för arbetskraftsservice	-800
Reformen av familjeledigheterna	-200
Uppvärmningsnormen, höjning 57 %	2 300
Ändring i behovskalkylen	11 600
Ändring i behovskalkylen (invandringshelheten)	25 000
Sammanlagt	37 900

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	1 676 200 000
2022 budget	1 638 300 000
2021 bokslut	1 610 400 000

56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 500 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolkningstjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010).

Förklaring: Folkpensionsanstalten svarar för ordnandet av tolkningstjänsterna för personer med funktionsnedsättning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-200
Sammanlagt	-200

2023 budget	58 500 000
2022 budget	58 700 000
2021 bokslut	45 039 991

57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 733 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet,

2) till rättelse av utbetalning av ersättningar enligt lagen om temporär epidemiersättning (687/2020).

Förklaring: Det grundläggande utkomststödet innefattar en grunddel och övriga grundutgifter som omfattar boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, utgifter för hushållselektricitet, hemförsäkringspremier och hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997). Enligt 9 a § i den la-

gen justeras beloppen av utkomststödets grunddel enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om utkomststöd som innebär en höjning av grunddelen för barn under 18 år med 10 procent.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekten av förslagen om utveckling av rehabiliteringspenningförmåner och partiell sjukdagpenning	-200
Höjning av utkomststödets grunddel för barn under 18 år (10 %)	18 000
Nordisk modell för arbetskraftsservice	-2 500
Reformen av familjeledigheterna	-200
Ändring i behovskalkylen	-45 800
Ändring i behovskalkylen (invandringshelheten)	52 000
Sammanlagt	21 300

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	733 600 000
2022 II tilläggsb.	7 400 000
2022 budget	712 300 000
2021 bokslut	705 000 000

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 507 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)
- 2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)
- 3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)
- 4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas upp-

skattningsvis 52 %, ur sjukförsäkringsfonden 38 % och ur folkpensionsfonden 10 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2023. Staten finansierar 43,6 % av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	339 900 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	105 800 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	61 400 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
Sammanlagt	507 800 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i fondutdelningen	3 600
Förändring i inkomstnivån	8 300
Nivåförändring	-5 308
Utveckling av förmåns- och ärendetjänsterna (cybersäkerhet)	10 300
Verkställighetskostnaderna för den nordiska modellen för sysselsättningstjänster	500
Verkställighetskostnaderna för familjeledighetsreformen	-2 300
Ökade pensionsutgifter	2 700
Besparing som gäller kontorslokaler	-403
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-123
Sammanlagt	17 266

2023 budget	507 800 000
2022 budget	490 534 000
2021 bokslut	485 657 000

20. Utkomstskyddet för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En förutsättning för dagpenningen är att arbetsvillkoret är uppfyllt, dvs. 26 veckor tidigare sysselsättning. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar försörjningen för arbetslösa som bor i Finland men som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vars rätt till dagpenning har upphört.

Målet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig försörjning. En skälig försörjning definieras som minimiförsörjning och står i förhållande till tidigare inkomster. Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det uppmuntrar till aktivitet och sysselsättning. För att främja sysselsättningen omfattar utkomstskyddet för arbetslösa ett skyddat belopp på 300 euro. De arbetsinkomster som överstiger detta belopp jämkas med arbetslöshetsförmånen så att hälften av inkomsterna dras av från förmånen. Förmånen tillsammans med arbetsinkomster-

na kan uppgå till ett belopp som är högst lika stort som de inkomster som ligger till grund för förmånen. Dessutom har inledandet av företagsverksamhet under arbetslöshet gjorts lättare genom att det inte under de fyra första månaderna bedöms om verksamheten är huvudsysslä.

Arbetslöshetsförmån betalas utöver under arbetslöshetstiden ut också under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Då betalas sökanden den arbetslöshetsförmån som han eller hon skulle ha haft rätt till som arbetslös. Arbetslösa, uppsagda och permitterade uppmuntras att delta i utbildning eller andra åtgärder som stöder sysselsättningen för att förbättra sina möjligheter att snabbt sysselsättas igen. Förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Under tiden för åtgärder som främjar sysselsättningen betalas dessutom kostnadsersättning. Arbetslösa uppmuntras också till studier för att förbättra sina yrkeskunskaper eller studier som stöder inledande av företagsverksamhet genom möjligheten att kortvarigt bedriva studier på heltid under arbetslöshetstiden.

För att man ska kunna bemöta förändringarna i arbetslivet bör yrkesskickligheten upprätthållas och vid behov bör man vara beredd att anpassa den till nya uppgifter. Målet med det vuxenutbildningsstöd som betalas till dem som är i arbetslivet är att främja inläring av sådan kunskap som utgår från behoven i arbetslivet samt livslångt lärande för dem som är i arbete och därmed samtidigt förebygga arbetslöshet. Vuxenutbildningsstödet för löntagare består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Sysselsättningsfonden svarar för hela finansieringen av vuxenutbildningsstöd för löntagare. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen, som finansieras av staten. Dessutom betalar staten till Sysselsättningsfonden i fråga om personer i statens tjänst de i Sysselsättningsfondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För att främja sysselsättningen ordnar kommunen arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd och utkomststöd.

För att den äldre arbetskraften ska hållas kvar i arbetslivet har åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar höjts till 61 år för personer födda 1957 eller senare.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagare som blir alterneringsledig under motsvarande tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös.

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	7,7	6,6	6,7
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte			
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	35 000	41 000	43 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	70	70	70

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Inkomstrelaterad dagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	152 408	134 000	127 000
— män	74 165	65 000	62 000
— kvinnor	78 243	69 000	65 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	37,1	33,6	31,7
— under arbetslöshetstiden	34,0	30,9	29,1
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	3,0	2,7	2,6
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	66,28	65,90	66,00
Grunddagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	42 250	30 200	29 300
— män	21 680	15 500	15 000
— kvinnor	20 570	14 700	14 300
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	11,6	8,0	8,0
— under arbetslöshetstiden	10,3	7,0	7,0
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	1,3	1,0	1,0
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	32,48	33,70	35,60
— män	33,61	34,80	36,80
— kvinnor	31,29	32,40	34,30
Arbetsmarknadsstöd			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	187 538	168 100	165 000
— män	98 297	88 100	86 500
— kvinnor	89 241	80 000	78 500
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	49,6	44,0	43,0
— under arbetslöshetstiden	37,0	31,0	30,0
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	12,6	13,0	13,0
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	35,80	37,10	39,40
— män	35,34	36,70	38,90
— kvinnor	36,30	37,70	40,00
Alterneringsersättning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	1 655	1 600	1 700
— män	475	400	450
— kvinnor	1 180	1 200	1 250
Ersättningsdagar inom förtjänstskyddet, mn st.	0,4	0,4	0,4
Ersättningsdagar inom grundskyddet, mn st.	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig ersättning inom förtjänstskyddet (€/dag)	57,24	58,2	58,3
Genomsnittlig ersättning inom grundskyddet (€/dag)	22,46	22,90	23,30
— män	22,51	22,80	23,30
— kvinnor	22,42	22,90	23,30

31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 484 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till välfärdsområdena är 10,09 euro per verksamhetsdag och deltagare i verksamheten. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas 2023 uppgå till cirka 43 160 personer och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	30 484 000
2022 budget	30 484 000
2021 bokslut	19 454 083

50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 855 260 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) föreskrivs om statens andel

2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)

4) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

5) till betalning av statsandel till altemneringsersättning i enlighet med lagen om altemneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel

6) till betalningar i anslutning till de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsök för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

7) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubventionen och startpengen budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Sysselsättningsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarnas dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så att Sysselsättningsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet. Staten finansierar en andel av beloppet som motsvarar grunddagpenningen och fonden resten. Staten deltar inte i finansieringen av dagpenningar som betalas för permitteringsperioden eller s.k. tilläggsdagar, och inte heller i finansieringen av barnförhöjningar. Av dagpenningen för företagare finansierar staten en andel som motsvarar grunddagpenningen samt barnförhöjningar medan företagskassorna finansierar den återstående delen. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalats till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp.

Arbetsvillkoret ändras och blir inkomstbaserat 2023, och tilläggsdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa avvecklas gradvis efter den 1 januari 2023.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa andra lagar för att höja sysselsättningsgraden i fråga om personer som fyllt 55 år (slopande av tilläggsdagar).

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. Genom lagändringen fastställs arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2023.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och till lagstiftning om en reform av löntagares arbetsvillkor.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för att utveckla den jämkade arbetslöshetsförmånen.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetslösas studier och rätt till utkomstskydd.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	657 260 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	98 000 000
Lönesubventioner och startpeng	53 000 000
Kostnadsersättningar	15 000 000
Rörlighetsunderstöd	5 000 000
Statsandel av förvaltningskostnader	15 000 000
Alterneringsersättning	12 000 000
Sammanlagt	855 260 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa: Bestämmelsen om fördelning av arbetsinkomst	-500
4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa: Slopande av den särskilda jämkningsperioden	500
Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen (överföring till moment 32.30.51)	-320
Förändring i finansieringsandelarna för höjningen av åldersgränsen för tilläggsdagar	11 500
Lönesubvention för sysselsatta i beredskapsarbete (överföring till moment 32.30.55)	-13 700
Nordisk modell för arbetskraftsservice	3 300
Reformen av familjeledigheterna	400
Reformen av löntagares arbetsvillkor (överföring från moment 33.20.52)	15 000
Slopande av jämkningen av upphovsrättsersättningar	500
Ändring av bestämmelserna om studier i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	760
Ändring i behovskalkylen	-247 214
Sammanlagt	-229 774

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	855 260 000
2022 II tilläggsb.	14 100 000
2022 I tilläggsb.	5 000 000
2022 budget	1 085 034 000
2021 bokslut	965 045 577

52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 431 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd och de därtill anslutna barnförhöjningarna och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

4) till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel

5) till betalningar i anslutning till de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsök för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

6) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och den grunddagpenning och det arbetsmarknadsstöd som betalas till blivande företagare som beviljats startpeng i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubventionen och startpengen budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen och den därtill hörande barnförhöjningen samt förhöjningsdelen finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. De arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 300 dagar av den tid de varit arbetslösa. Kommunernas finansieringsandel är 70 % i fråga om dem som fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar av den tid de varit arbetslösa. Annat arbetsmarknadsstöd finansierar staten helt och hållet. Dessutom sörjer staten för Folkpensionsanstaltens likviditet i fråga om arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

Alterneringsersättningar finansieras såsom motsvarande arbetslöshetsförmåner. Alterneringsersättning för dem som inte hör till en kassa finansieras helt och hållet av staten.

Reformen av löntagares arbetsvillkor har beaktats under momentet med hänvisning till förklaringsdelen under moment 33.20.50.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— under arbetslöshetstiden	1 087 550 000
— kommunernas finansieringsandel	-426 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	543 400 000
— kostnadsersättningar	55 400 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

— rörlighetsunderstöd	1 500 000
— förhöjningsdel	16 900 000
Arbetsmarknadsstöd sammanlagt	1 278 750 000
Grunddagpenning	
— under arbetslöshetstiden	250 350 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	29 600 000
— förhöjningsdel	3 900 000
— kostnadsersättning	5 200 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	-278 000 000
Grunddagpenning sammanlagt	11 050 000
Lönesubvention inom grundskyddet	142 000 000
Alterneringersättning	100 000
Sammanlagt	1 431 900 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen (överföring till moment 32.30.51)	-760
Barnförhöjningen inom utkomstskyddet, beräknad förhöjning 20 %	20 000
Effekten av förslagen om utveckling av rehabiliteringspenningförmåner och partiell sjukdagpenning	-200
Lönesubvention för sysselsatta i beredskapsarbete (överföring till moment 32.30.55)	-12 000
Nordisk modell för arbetskraftsservice	5 000
Reformen av familjeledigheterna	800
Reformen av löntagares arbetsvillkor (överföring till moment 33.20.50)	-15 000
Slopande av jämkningen av upphovsrättsersättningar	500
Ändring av bestämmelserna om studier i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	4 400
Ändring i behovskalkylen	-36 519
Sammanlagt	-33 779

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	1 431 900 000
2022 II tilläggsb.	22 700 000
2022 I tilläggsb.	25 000 000
2022 budget	1 465 679 000
2021 bokslut	1 557 078 502

55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas vuxenutbildningsstödet för företagare. Dessutom betalar staten till Sysselsättningsfonden i fråga om personer i statens tjänst de i Syssel-

sättningsfondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-340
Sammanlagt	-340
2023 budget	3 500 000
2022 budget	3 840 000
2021 bokslut	2 400 000

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga befolkningens möjligheter att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimliga kostnader. Vidare garanteras en tillräcklig utkomst genom att det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till jämnas ut.

Finansieringen av sjukförsäkringen delas upp i sjukvårdsförsäkringen och arbetsinkomstförsäkringen.

Genom sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även en del av läkar- och tandläkararvodena inom den privata hälso- och sjukvården samt en del av de undersökningar och den vård som föreskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning och särskild moderskapspenning och ersättning till arbetsgivaren för familjeledigheter. Dessutom ersätts från arbetsinkomstförsäkringen en del av kostnaderna för den företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semesterar som intjänas under föräldraledighetsperioden.

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Dagpenningar			
Mottagare av sjukdagpenning	304 974	310 400	313 300
— män	119 798	121 700	122 200
— kvinnor	185 176	188 700	191 100
Mottagare av föräldradagpenning	143 396	145 200	144 800
— män	60 710	61 500	61 800
— kvinnor	82 686	83 700	83 000

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	58,02	59,50	61,60
— män	60,18	61,70	63,80
— kvinnor	56,39	57,90	59,90
Genomsnittlig föräldradagpenning (€/dag)	71,35	73,80	77,50
— män	86,24	93,00	103,80
— kvinnor	69,45	71,50	74,00
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	29,05	29,67	31,87
Läkemedel			
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	30 500	30 900	31 300
Sjukförsäkringens andel av ersättningen för läkemedel (%)	76,0	76,0	77,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	579,78	592,16	592,16
Antal personer som fått tilläggsersättning	308 453	318 600	363 500
Sjukvårdsersättningar			
År 2021 ersatte sjukförsäkringen 14,1 % av kostnaderna för läkararvoden, 13,2 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 19,8 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 87,0 % av resekostnaderna.			

50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar till enskilda med stöd av 9 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)

Förklaring: Med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård kan personer som har fått hälso- och sjukvårdstjänster i en annan EU- eller EES-stat, i Schweiz eller i Storbritannien och Nordirland och själva betalat alla kostnader få ersättning för dem.

Ersättning för kostnaderna söks hos Folkpensionsanstalten.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård.

2023 budget

10 000 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 277 488 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)

2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)

3) till betalning av ersättningar enligt 14, 19, 20 och 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Folkpensionsanstalten får använda högst 57 200 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 6 900 000 euro till finansiering enligt samma lag av utvecklingsprojekt för individuell rehabilitering, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkring.

Då det gäller den behovsprövade rehabiliteringen budgeteras anslaget i fråga om den individuella rehabiliteringen utifrån prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkring är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkring finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, de kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. I övrigt finansierar staten 67 % och de försäkrade 33 % av utgifterna för sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna och staten. Staten finansierar den andel av dagpenningarnas minimibelopp och rehabiliteringspenningarna som överstiger beloppet av den förmån som beräknats på basis av den försäkrades årsinkomst. Dessutom finansierar staten 5 % av övriga dagpenningar och rehabiliteringspenningar och en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten tryggar också sjukförsäkringsfondens likviditet.

För finansiering av sjukvårdsförsäkring tas år 2023 hos samtliga försäkrade ut en sjukvårdspremie på 0,54 % av inkomsterna. När premien tas ut på basis av pensions- och förmånsinkomster är procentsatsen dock 1,51 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkring tas en premie på 1,41 % ut hos löntagare och på 1,54 % hos företagare för sjukförsäkringens dagpenningsspremie, förutsatt att årsinkomsterna är minst 15 663 euro. På basis av årsinkomster som understiger 15 663 euro tas premien inte ut hos löntagare och hos företagare tas det ut en dagpenningsspremie på 0,19 %. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är 1,58 %.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro på årsnivå. Villkorlig ersättning för läkemedel fortsätter till utgången av 2025.

Med hänvisning till förklaringen under moment 28.89.31 har ändringen av hälso- och sjukvårdslagen i fråga om vårdgarantin beaktats under det momentet.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av sjukförsäkringslagen för att spara in på ersättningarna för sjukvårdsförmåner i syfte att finansiera den vårdardimensionering inom äldreården som ingår i äldreomsorgslagen.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av läkemedelslagen och sjukförsäkringslagen för att spara in på läkemedelsersättningarna i syfte att finansiera den vårdardimensionering inom äldreården som ingår i äldreomsorgslagen.

Med hänvisning till förklaringen under moment 33.30.50 har de ändringar i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård som gäller icke-brådskande hälso- och sjukvårdstjänster för papperslösa och studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande beaktats under det momentet.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av sjukförsäkringslagen, av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och av arbetspensionslagarna för att utveckla den partiella sjukdagpenningen och rehabiliteringsförmånerna.

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2023 (mn euro)

Utgifter

Arbetsinkomstförsäkring

Sjukdagpenning	1 151
Föräldradagpenning	1 135
Ersättning för familjeledighet	54
Dagtraktamenten för OFLA	4
Rehabiliteringspenning	292
Företagshälsovård	398
Företagarnas tilläggsdagar	9
Fondens andel på 8 %	-1
Sammanlagt	3 042

Sjukvårdsförsäkring

Läkemedelsersättningar	1 848
Resor	335
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	52
Läkararvoden	27
Tandläkararvoden	51
Övriga ersättningar för sjukvård	10
Rehabiliteringsservice	523
Fondens andel på 8 %	1
Sammanlagt	2 847
Utgifter sammanlagt	5 889

Inkomster

Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen

De försäkrades premier	1 356
Arbetsgivarnas avgifter	1 597
Företagarnas tilläggsdagar	9
Statlig medfinansiering	373
Överskott/underskott år 2022	130
Sammanlagt	3 465

Intäkter av sjukvårdsförsäkringen

Löntagarnas och företagarnas avgifter	446
Förmånstagarnas premier	490
Statlig medfinansiering	1 904
EU-ersättningar från utlandet	6
Överskott/underskott år 2022	16
Sammanlagt	2 862

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2023 (mn euro)

Inkomster sammanlagt	6 327
Statens andelarsammanlagt	2 277
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>	
Andel av dagpenningarna och rehabiliteringspenningarna	107
Andel av dagpenningarna vid smittsam sjukdom	7
Andel av minimidagpenningarna	257
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	2
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	1 858
Sjukvårdersättningar som betalas till EU-länder	46

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning av kostnaderna för nödvändig vård för papperslösa	1 000
Frysning av läkemedelstaket	8 700
Förlängning av temporära ändringar i sjukförsäkringslagen 1.7—31.12.2022	5 300
Inbesparingar i ersättningar för privat sjukvård för att finansiera vårdar-dimensioneringen	-42 650
Inbesparingar inom läkemedelsbehandlingen för att finansiera vårdar-dimensioneringen	-46 000
Införandet av SHVS:s tjänster bland dem som omfattas av tjänsterna enligt samordningsförordningen (överföring från moment 33.60.35)	1 088
Reformen av familjeledigheterna	5 400
Tidsbundna justeringar av reseersättningar som ersätts av sjukförsäkringen p.g.a. höjda bränslepriser	5 300
Utbetalning av ersättningar för vård som ges i den offentliga sjukvårdens utrymnen upphör 31.12.2022	-80
Utveckling av bedömningen av rehabiliteringsbehovet	250
Utveckling av rehabiliteringspenningförmånerna (rehabiliteringspenning under väntetider och mellanliggande perioder, förtydligade karenstider)	2 700
Vårdgaranti, träder i kraft 1.9.2023	-100
Ändring i behovskalkylen	167 830
Sammanlagt	108 738

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	2 277 488 000
2022 II tilläggsb.	6 700 000
2022 I tilläggsb.	1 000 000
2022 budget	2 168 750 000
2021 bokslut	2 127 844 343

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Arbetspensionens uppgift är att garantera en skälig utkomst och folkpensionens uppgift är att garantera en minimiutkomst vid ålderdom, arbetsförmåga, arbetslöshet och familjeförsörjares död. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2021 till sammanlagt 1 803 940, av vilka 1 375 873 lyfte ålderspension, 232 847 familjepension, 187 894 invalidpension, 120 deltidspension samt 7 206 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2019—2021 (mn euro)

	2019	2020	2021
Privata sektorn	18 246	18 751	19 142
Kommunala pensioner	5 484	5 710	5 908
Statens pensioner	4 741	4 815	4 852
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	387	397	407
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>28 858</i>	<i>29 673</i>	<i>30 309</i>
Solita-pensioner	455	448	442
FPA-pensioner	2 324	2 515	2 461
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>31 637</i>	<i>32 636</i>	<i>33 212</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 680	1 716	1 762

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår i anslagen under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna, garantipensionerna och den pension som tjänas in under tiden för vård av barn och tiden för studier finansieras helt och hållet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2021—2023

Pensionstagare	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	7 983	7 943	7 921
Mottagare av lantbruksföretagarpension	121 627	116 043	110 545
Mottagare av företagarpension	276 713	278 027	280 992
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	4 533	4 407	4 264
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	9 648	9 385	9 075
Mottagare av barnpension	14 484	13 900	13 600

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Pensionstagare			
Mottagare av efterlevandepension	4 347	4 400	4 600
— män	1 166	1 200	1 200
— kvinnor	3 181	3 200	3 400
Mottagare av folkpension	569 128	562 400	559 100
— män	206 519	205 100	204 400
— kvinnor	362 609	357 300	354 700
Mottagare av garantipension	116 701	116 800	117 800
— män	51 826	51 900	52 400
— kvinnor	64 875	64 900	65 400
Mottagare av ålderspension	448 769	442 000	437 900
— män	145 021	143 800	142 900
— kvinnor	303 748	298 200	295 000
Mottagare av invalidpension	120 359	120 400	121 200
— män	61 498	61 300	61 500
— kvinnor	58 861	59 100	59 700

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal försäkrade			
Försäkrade enligt SjöPL	8 546	8 237	8 253
Försäkrade enligt LFöPL	51 770	50 054	48 307
Försäkrade enligt FöPL	246 013	248 805	252 452
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	3 709	3 709	3 709
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	73 107	71 521	69 853

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Genomsnittliga pensioner			
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 530	1 720	1 790
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	568	606	648
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	435	450	472
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	706	733	751
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	162	170	176
— män	158	167	172
— kvinnor	163	172	177
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	310	325	335
— män	335	353	365
— kvinnor	295	309	317
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	186	196	204
— män	185	195	203
— kvinnor	187	197	205
Genomsnittlig ålderspension (€/mån.)	267	278	285
— män	265	279	288
— kvinnor	267	278	283

Verksamhetens omfattning 2021—2023

Genomsnittliga pensioner	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Genomsnittlig invalidpension (€/mån.)	470	497	514
— män	498	526	545
— kvinnor	441	466	483

Verksamhetens omfattning 2021—2023, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	210 441	206 500	206 000
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	206 704	202 600	199 700
Mottagare av handikappbidrag	54 859	58 500	61 900

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

För olycksfall i arbetet och yrkessjukdom betalas arbetstagare och lantbruksföretagare ersättning i enlighet med olycksfallsförsäkringslagstiftningen. Ersättning betalas bland annat för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller dem för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarnas olycksfallsförsäkringsavgifter, men staten deltar i finansieringen av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring.

Utöver egenpension kan pension betalas ut vid en familjeförsörjares död. Målet med den allmänna familjepensionen är att trygga minimiutkomsten vid en familjeförsörjares död. Familjepension betalas till den efterlevande maken eller maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionskydd är litet. Folkpensionsbeloppet minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar och om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan också omfatta vårdbidrag för pensionstagare samt bostadsbidrag och barnförhöjning. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas också invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension om personen i fråga inte annars får pension eller om pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka när det gäller att klara sig självständigt och att förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 63 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 29 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 445
Sammanlagt	2 445
2023 budget	63 000 000
2022 budget	60 555 000
2021 bokslut	57 200 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 778 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarnas pensioner till den del försäkringsavgifter och avkastning av placeringar inte räcker till dem. I fråga om ersättningsutgifter för grupplivförsäkring är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 82,8 % år 2023.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	42 800
Sammanlagt	42 800
2023 budget	778 300 000
2022 budget	735 500 000
2021 bokslut	714 200 000

52. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 503 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnader som orsakats av företagspensioner till den del premiereserven inte räcker till.

Premien för företagare antas 2023 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % i fråga om personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 101 800 000 euro. Totalpensionsutgiften beräknas uppgå till 1 510 600 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 87 500 000 euro.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om pension för företagare och vissa andra lagar för att förbättra pensionskyddet för företagare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av arbetspensionsskyddet för företagare	-16 300
Ändring i behovskalkylen	88 800
Sammanlagt	72 500

2023 budget	503 500 000
2022 budget	431 000 000
2021 bokslut	380 400 000

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 200 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	900
Sammanlagt	900

2023 budget	18 200 000
2022 budget	17 300 000
2021 bokslut	13 899 996

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 148 och 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel är 31,1 % och lantbruksföretagarnas andel 37,3 % av de totala kostnaderna. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 24,8 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 6,8 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslagen under momentet betalas också de ersättningar enligt olycksfallsförsäkringen som betalas till stipendiater samt kostnader för ersättning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-630
Sammanlagt	-630

2023 budget	13 000 000
2022 budget	13 630 000
2021 bokslut	11 200 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 880 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)

2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)

3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

4) till betalning av statens andel enligt 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

5) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)

6) till betalning av förmåner enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016)

7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar helt och hållet folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, pensionsstöden, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna.

Dessutom svarar staten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

De beräknade statsandelarna, övriga utgifterna och inkomsterna för folkpensionsförsäkringen år 2023 (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 317
Garantipension	283
Handikappförmåner	609
Bostadsbidrag för pensionstagare	668
Pensionsstöd	4
Sammanlagt	3 881

Tulot	
Intäkter av egendom	-
Statens andelar av förmånerna	3 877
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	4
Sammanlagt	3 881

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekten av familjepensionsreformen	300
Förhöjning av uppvärmningsnormen i bostadsbidraget för pensionstagare med 57 %	4 000
Ändring i behovskalkylen	91 000
Sammanlagt	95 300

2023 budget	3 880 800 000
2022 II tilläggsb.	38 100 000
2022 budget	3 785 500 000
2021 bokslut	3 693 874 633

50. Stöd till veteraner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av ersättningar, förmåner och rehabilitering för krigsinvalidier och makar till dessa, dem som blivit invalidier på grund av olycksfall i militärtjänst samt frontveteraner. Till rehabilitering och till institutionsvård används dessutom en del av Veikkaus Ab:s avkastning.

Syftet med ersättningen för skada, ådragen i militärtjänst är att ersätta olägenheter av skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Ett syfte är också att trygga försörjningen för de krigsinvalidier som inte annars får tillräcklig försörjning. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterade att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvaliderna och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal krigsinvalider	615	443	310
Antal invalider på grund av olycksfall i militärtjänst	1 505	1 445	1 387
Antal frontveteraner (exkl. krigsinvalider)	3 592	2 586	1 810
Antal anhöriga till krigsinvalider (= försörjningspensionstagare)	2 471	2 100	1 764
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till krigen	1 501	1 201	913
Antal makar och efterlevande makar som har rätt till rehabilitering	1 825	1 478	1 168

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i Finlands krig 1939—1945 (krigsinvalider) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalider). Det ord som ofta används i olika texter är ”krigsinvalid”. Begreppet innefattar också militärinvalider, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalider i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas för omvårdnaden av krigsförflyttade på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning om Institutet för hälsa och välfärd (675/2008).

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som placerats vid inrättningar inom social- och hälsovården uppskattas år 2023 uppgå till 7. Anslaget fördelas på betalning av både ersättningsförskott och slutposter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av det minskade antalet krigsförflyttade	-350
Sammanlagt	-350
2023 budget	700 000
2022 budget	1 050 000
2021 bokslut	347 633

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)

2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Ändring i behovskalkylen	-2 000
Sammanlagt	-2 000
2023 budget	5 700 000
2022 II tilläggsb.	100 000
2022 budget	7 700 000
2021 bokslut	10 159 813

51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den samt till betalning av ersättningar med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001)
- 2) till betalning av krigsinvalidernas rehabilitering och institutionsvård
- 3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliterings- och sjukvårdskostnader
- 4) till betalning av ersättning för kostnaderna för kommunala öppenvårdstjänster för krigsinvalider bosatta i Sverige vars invaliditetsgrad är minst 10 %, också i fråga om annat än måltidsservice.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta och tilläggsränta, försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders efterlevande makar och barn samt av sjukvårds- och rehabiliteringskostnader.

Det beräknas att cirka 4 000 personer får livränta och försörjningspension vid utgången av 2023. Av dem får 1 900 personer livränta.

Den måltidsservice som bekostas av Statskontoret användes 2022 av 25 personer i Sverige.

Med stöd av 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) kan de kostnader för öppenvård som ska ersättas till de myndigheter som svarar för social- och hälsovård finansieras med Veikkaus Ab:s avkastning. Veikkaus Ab redovisar i anknytning till detta ett belopp på 12 000 000 euro som tas in under moment 12.33.90. Vid dimensioneringen av anslaget har de kommunala öppenvårdstjänsterna till dem som skadats eller insjuknat till följd av kriget och har rätt till ersättning med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En snabbare minskning än beräknat av förskotten på öppenvård	-2 934
Minskning av antalet krigsinvalider och anhöriga	-7 714
Sammanlagt	-10 648

2023 budget	33 000 000
2022 budget	43 648 000
2021 bokslut	45 663 053

52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) för driftskostnader för krigsinvalidernas rehabiliterings- och vårdinrättningar

2) till betalning av statlig ersättning för rådgivningstjänster samt till betalning av kostnaderna för rådgivningsdagar för krigsinvalider och andra rådgivningstjänster.

Förklaring: Det beräknas att det 2023 finns allt som allt 75 inrättningar på olika håll i Finland som erbjuder rehabilitering och vård för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst. Vid sidan av krigsinvalider rehabiliteras och/eller vårdas vid inrättningarna också andra klientgrupper. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddagar eller besök vid inrättningarna. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och besök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna för vårddagarna på rehabiliterings- och vårdinrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt. Ersättningen används också för rådgivningsdagar för krigsinvalider och för andra rådgivningstjänster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2023 budget	17 000 000
2022 budget	20 000 000
2021 bokslut	16 000 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 360 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor på de grunder som statsrådet fastställer

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalider och krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till 1 200 år 2023. Rehabiliteringsperiodens längd är två veckor per reha-

biliteringsklient och en vårdserie inom öppenvårdsrehabiliteringen omfattar 15 gånger per rehabiliteringsklient.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och besök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och vård servicen uppnås.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-330
Sammanlagt	-330
2023 budget	1 360 000
2022 budget	1 690 000
2021 bokslut	2 080 000

54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av frontunderstöd på de grunder som statsrådet fastställer till vissa utländska frivilliga frontmän som deltagit i kriget 1939—1945 i Finlands försvarsmakt och som lever i svåra förhållanden i Estland och annanstans i det tidigare Sovjetunionens område

2) till beviljande av frontunderstöd också till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Målet är att stöda försörjningen för veteraner som lever i anspråkslösa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2021—2023

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	13	7	6
Understöd, euro/person	2 000	2 000	2 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-11
Sammanlagt	-11
2023 budget	13 000
2022 budget	24 000
2021 bokslut	16 000

55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till cirka 1 200 vid ingången av 2023.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	200
Sammanlagt	200
2023 budget	600 000
2022 budget	400 000
2021 bokslut	1 260 000

56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av utgifter för undersöknings- och utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen av frontveteraner samt resekostnader

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader

4) till betalning av tjänster för rehabiliteringsklienter som underlättar boende i hemmet.

Förklaring: Antalet frontveteraner (exklusive krigsinvalidier) beräknas vara cirka 2 600 vid ingången av 2023.

Det anslag som grundar sig på Veikkaus Ab:s avkastning minskar i motsvarande grad behovet av anslag under moment 33.50.57 och 33.50.58.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal frontveteraner och användning av rehabilitering i öppenvården till lägre kostnader	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2023 budget	20 000 000
2022 budget	23 000 000
2021 bokslut	30 400 000

57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)
- 2) till betalning av utgifter för forsknings- och utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen av frontveteraner
- 3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader
- 4) till betalning av tjänster för rehabiliteringsklienter som underlättar boende i hemmet.

Förklaring: Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och sörjer för kvaliteten på rehabiliteringsservicen.

Vid dimensioneringen av anslaget har Veikkaus Ab:s avkastning beaktats under moment 33.50.56.

2023 budget	8 000
2022 budget	8 000
2021 bokslut	8 000

58. Tjänster som tillhandahålls frontveteraner i hemmet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av tjänster som underlättar boende hemma för frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988).

Förklaring: Antalet frontveteraner (exklusive krigsinvalider) beräknas vara cirka 2 600 vid ingången av 2023.

Vid dimensioneringen av anslaget har det beräknade servicebehovet samt Veikkaus Ab:s avkastning beaktats under moment 33.50.56.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av anslagskalkylen	-15 200
Sammanlagt	-15 200
2023 budget	80 000 000
2022 budget	95 200 000
2021 bokslut	132 020 000

60. Social- och hälsovården stöds

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen för de kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen samt kostnader för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och statlig finansiering av utgifterna för läkar- och läkarhelikopterverksamhet. I utgifterna under kapitlet ingår också de medel som styrts till Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen i pelare 3 och 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens och som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för.

Statsandelarna för social- och hälsovård ingår i finansministeriets huvudtitel. Finansieringen av social- och hälsovården inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen finns under moment 28.89.31.

Systembeskrivningar

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) statlig ersättning för kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning. Med stöd av socialvårdslagen (1301/2014) betalas dessutom statlig finansiering för forskningsprojekt inom socialt arbete på universitetsnivå samt betalas ersättning till universiteten för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården (momenten 33.60.32 och 33.60.33). Finansieringen av hälsovetenskaplig forskning baserar sig på genomförandet av de insatsområden och mål som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för forskningsområdet, forskningens kvalitet, omfattning och genomslag. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen och universiteten på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen samt ersättningen för specialiseringsutbildning för yrkesutbildade personer inom socialvården utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområdena och målen för den hälsovetenskapliga forskningen fastställs för fyra år i sänder genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. När det gäller forskning inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder.

Syftet med de investeringar enligt Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen under pelare 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar

för är att avveckla den vård-, rehabiliterings- och serviceskuld inom social- och hälsovården som covid-19-epidemit orsakat, att permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom att använda nya verksamhetsmodeller och digitala tjänster samt att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. För detta ändamål har reserverats 110 miljoner euro för 2023. Målet är att göra tjänsterna tillgängliga för alla och att modernisera dem på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt. Utvecklingsarbetet fortsätter 2023 efter de finansieringsbeslut som fattats efter den andra utlysningen av statsunderstöd utifrån de planer som gjorts upp med hjälp av den finansiering som blev resultatet av den första utlysningen av statsunderstöd.

Syftet med de investeringar av finansieringen i pelare 3 som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för är att påskynda en höjning av sysselsättningsgraden i enlighet med regeringsprogrammet. Genom att utvidga programmet för arbetsförmåga och IPS-modellen (Individual Placement and Support/”Individanpassat stöd till arbete”) utvecklas ett mångsidigt block av tjänster för stödjande av arbetsförmågan bestående av social-, hälso- och rehabiliteringstjänster samt arbets- och näringstjänster och sysselsättningstjänster. Målet är att tillgången till och kvaliteten på tjänster som stöder arbetsförmågan ska motsvara de arbetslösas servicebehov och att tjänsternas effekt ska förbättras. Genom investeringarna av finansieringen i pelare 3 stärks dessutom den psykiska hälsan och arbetsförmågan genom att verkningsfulla medel och metoder införs på arbetsplatserna och inom företagshälsovården. Genom åtgärderna förbättras också de anställdas resiliens och de klarar därmed omställningen i arbetslivet bättre. Dessutom riktas åtgärder för att stödja arbetsförmågan till de sektorer som drabbats värst av coronakrisen. Sammanlagt 8,5 miljoner euro har reserverats för år 2023.

Ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som har fått avslag på sin asylansökan betalas till välfärdsområdena i enlighet med en förordning som utfärdats av social- och hälsovårdsministeriet.

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar; ansvaret för att ordna tjänster övergår till välfärdsområdena 1.1.2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Socialservice			
Hemservice, antal hushåll under året	245 000	250 000	255 000
Stödtjänster som ingår i hemservicen, mottagare under året	130 000	132 000	134 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12 ¹⁾	4 000	3 000	2 000
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	52 000	53 000	53 000
Serviceboende för äldre, antal boende 31.12	53 000	55 000	54 000
Serviceboende för handikappade, antal klienter i genomsnitt ²⁾	18 500	19 500	20 000
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12	450	400	350
Transportservice för svårt handikappade, antal klienter under året	89 500	89 000	89 000
Folkhälsoarbete			
Antal vårddagar (mn)	2,1	2,1	2,1
Antal besök inom öppenvården (mn)			
— Hos läkare	8,6	9,0	11,0
— Hos annan yrkesutbildad person	14,8	17,00	19,0

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar; ansvaret för att ordna tjänster övergår till välfärdsområdena 1.1.2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
— Tandvård, antal besök	4,7	5,0	5,0
— Hemsjukvård, antal besök	5,70	5,70	5,7
Specialiserad somatisk sjukvård			
Antal vårddagar (mn)	2,3	2,5	2,5
Avslutade vårdperioder (mn)	0,62	0,7	0,7
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	3,7	3,7	3,7
Antal besök inom öppenvården (mn)	9,2	9,2	9,2
Specialiserad psykiatrisk sjukvård			
Antal vårddagar (mn)	1,00	1,00	1,00
Avslutade vårdperioder (mn)	0,04	0,04	0,04
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	25,00	25,00	25,00
Antal besök inom öppenvården (mn)	2,40	2,40	2,40

¹⁾ Kunder som inte fyllt 65 år är också medräknade.

²⁾ I antalet ingår klienter i handlett boende och stödboende för personer med utvecklingsstörning vid årets slut samt klienter i serviceboende för personer med svår funktionsnedsättning under året.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 364	1 389	1 416
Ersättning för examina, euro	45 000	46 000	44 000
Månadsersättning för utbildning, euro	830	860	830

Sinnesundersökningar

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	119	112	112
— statliga enheter	87	85	85
— kommunala sjukhus	20	17	17
— sjukhus inom fängsvårdsväsendet	12	10	10

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kostnaderna för samordning, utvärdering, uppföljning och ledning av genomförandet av barnstrategin.

Förklaring: Funktionen för barnstrategin har följande uppgifter:

- Insamling av uppgifter
- Utbildning i fråga om barnens rättigheter
- Bedömning av konsekvenser för barn och budgetering för dessa konsekvenser
- Hörande och inkludering av och kommunikation med barn
- Samordning av arbetet i nätverket för barns rättigheter och säkerställande av den parlamentariska anknytningen
- Utvärdering och uppföljning av barnstrategin och tillhörande rapportering
- Samordning av överensstämmelsen med den europeiska barnstrategin.

2023 budget	500 000
-------------	---------

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 350 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för betalning av kostnader som föranleds av upprätthållande av och utbildning om nationell beredskap för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet
- 2) för ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga störnings- och olycksituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar
- 3) för ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskapen för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella situationer räcker enskilda kommuners eller områdets resurser och kunnande inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. För allvarliga olyckor och störningar har Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) och Vanda stads social- och krisjour (Vanda) utsetts till nationella aktörer och de har agerat vid störningar och har beredskap för medicinsk evakuering och psykosocialt stöd. HNS och Vanda har deltagit med betydande resurser i sådan verksamhet som överskrider deras egna verksamhetsområdets gränser. Avsikten är att anslaget ska ersätta i synnerhet sådana kostnader som inte har beaktats vid dimensioneringen av aktörernas basfinansiering.

2023 budget	350 000
2022 II tilläggsb.	30 000 000
2022 budget	350 000
2021 bokslut	350 000

31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för inrättande av barnhus
- 2) för avlönande av personal motsvarande högst åtta och ett halvt årsverken inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst för inrättande, utvecklande och ledning av samt stöd till barnhus och till betalning av andra utgifter i samband med avlönandet.

Förklaring: Barnhusmodellen, som utvecklats inom LASTA-projektet, utvidgas till resten av landet. Inom ramen för barnhusmodellen görs det i en barnvänlig omgivning en multiprofessionell utredning i fråga om barn och unga som misstänks vara offer för sexualbrott och det säkerställs i samarbete en trygg uppväxt och utveckling för barnet. I utvecklingsarbetet utnyttjas de verksamhetsmodeller som redan tillämpas i Seri-stödcentren samt den samarbetsmodell som utvecklats vid universitetssjukhusens enheter för rättspsykiatri för barn samt annan verksamhetspraxis.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka en fjärdedel och överföringsutgifternas andel cirka tre fjärdedelar.

2023 budget	2 800 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	2 800 000
2021 bokslut	2 800 000

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 60 c § i socialvårdslagen (1301/2014).

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå samt forskning inom socialt arbete. När det gäller den hälsovetenskapliga forskningen fastställer social- och hälsovårdsministeriet insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan. När det gäller forskningen inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder och beviljar forskningsfinansiering för forskningsprojekt som bedöms vara förenliga med insatsområdena och målen för forskningen inom socialt arbete. Insatsområdena och målen bereds i en utvärderingsgrupp som tillsätts av social- och hälsovårdsministeriet och som också ska följa genomförandet av projekten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av FoU-finansieringen	5 000
Sammanlagt	5 000
2023 budget	30 000 000
2022 budget	25 000 000
2021 bokslut	25 000 000

33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 108 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59, 59 a och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)
- 2) till ersättning för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivningsrätt enligt 60 a § i hälso- och sjukvårdslagen
- 3) till betalning av statlig ersättning enligt 60 a och 60 b § i socialvårdslagen (1301/2014) för kostnader som orsakas av specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården
- 4) till betalning av ersättning med stöd av hälso- och sjukvårdslagen för praktik som ingår i yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovård.

Förklaring: Avsikten är att 61 600 000 euro av anslaget används till betalning av ersättning för läkar- och tandläkarutbildning till samkommuner som är huvudmän för ett universitetssjukhus, 29 900 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, 4 500 000 euro till universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning samt specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och 12 000 000 euro till betalning av ersättning för praktik som ingår i yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovård.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen där det föreslås att ersättning för praktik som ingår i yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovård ska betalas till välfärdsområdena, Helsingfors stad, HUS-sammanslutningen och privata tjänsteproducenter av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för praktik som ingår i yrkeshögskoleexamina inom social- och hälsovård	12 000
Sammanlagt	12 000

2023 budget	108 000 000
2022 budget	96 000 000
2021 bokslut	94 229 722

34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar, patientöverföringar och medicinska sakkunnigutlåtanden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)
- 2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen
- 3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008)
- 4) till betalning av kostnader för riskbedömning i fråga om livstidsfångar i enlighet med 1 § i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005)
- 5) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—4
- 6) till betalning av statlig ersättning för de kostnader välfärdsområden och svenska staten har för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland
- 7) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika engångsersättningar till välfärdsområden för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster
- 8) till betalning av statliga ersättningar till de välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden enligt 68 a § i hälso- och sjukvårdslagen till domstolar på deras begäran och för bevisning i anslutning till dem samt för administrering av begärandena om utlåtande och utlåtandena.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 5 560 000 euro beaktats som ersättningar för kostnader orsakade av sinnesundersökningar och kostnader för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 9 500 000 euro som ersättningar för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 140 000 euro som ersättningar för kostnader för patientöverföringar, varav 25 000 euro är engångsersättningar till stöd för patientöverföringar.

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

2023 budget	15 200 000
2022 budget	15 200 000
2021 bokslut	13 905 849

35. Statlig finansiering till studerandehälsovård som ordnas av Studenternas hälsovårdsstiftelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 66 412 000 euro.

Anslaget får användas till ett belopp av högst 65 412 000 euro till betalning av statlig finansiering enligt lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för produktionen av studerandehälsovården.

Av anslaget har reserverats 1 000 000 euro till betalning av statsunderstöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för stödjande av högskolestuderandes välbefinnande.

Den godtagbara kostnaden per studerande som anges i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande är 320,16 euro och de godtagbara totala kostnaderna för studerandehälsovården uppskattningsvis 86 000 000 euro.

Förklaring: Folkpensionsanstalten ska svara för ordnandet av studerandehälsovård för högskolestuderande i hela landet. Folkpensionsanstalten svarar för en tillräcklig tillgång till tjänsterna och för tjänsternas tillgänglighet samt godkänner servicenätet för studerandehälsovård. Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande i hela landet. Stiftelsen producerar tjänsterna i huvudsak som egen verksamhet. Om den lagstadgade produktionsskyldigheten inte kan genomföras på något annat sätt, kan stiftelsen köpa kompletterande tjänster av en annan tjänsteproducent.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och till lagar som har samband med den (RP 74/2022 rd), och därför har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 700 000 euro. Syftet med lagen är att snabba upp tillgången till vård och att skärpa den så kallade vårdgarantin inom den öppna sjukvård och mun- och tandvård som ges inom primärvården.

Med hänvisning till förklaringen under moment 33.30.50 har ändringen av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård till den del den gäller studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande beaktats under det momentet.

Dimensioneringen av anslaget grundar sig på en uppskattning om 273 000 studerande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Införandet av SHVS:s tjänster bland dem som omfattas av tjänsterna enligt samordningsförordningen (överföring till moment 33.30.60)	-1 088
Stärkande av mentalvårdstjänsterna åren 2023—2026 för att förbättra studerandenas ork och förmåga att studera	1 000
Vårdgaranti, träder i kraft 1.9.2023	700
Sammanlagt	612
2023 budget	66 412 000
2022 budget	65 800 000
2021 bokslut	65 800 000

36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 662 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 562 000 euro till betalning av statsunderstöd via sametinget till de välfärdsområden inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga och vidareutveckla social- och hälsovårdstjänster på samiska

2) till ett belopp av högst 1 100 000 euro till betalning av statsunderstöd till Utvecklingscentret för patient- och klientsäkerhet i Österbottens välfärdsområde.

Förklaring: Syftet med verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska och för att trygga patient- och klientsäkerheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd till Utvecklingscentret för patient- och klientsäkerhet i Österbottens välfärdsområde	1 100
Sammanlagt	1 100

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	1 662 000
2022 budget	562 000
2021 bokslut	562 000

37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av i 12 a § i socialvårdslagen (1301/2014) avsedd ersättning till välfärdsområdena för kostnader som uppstår på grund av socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på sin asylansökan.

Förklaring: År 2015 ansökte cirka 32 500 personer om internationellt skydd i Finland medan antalet registrerade ansökningar år 2016 var cirka 5 600. År 2020 ansökte 3 958 personer om skydd och år 2021 var antalet 3 349 personer. År 2020 fattades sammanlagt 4 721 beslut om asyl och 2021 var antalet sammanlagt 4 086. Av de personer som ansöker om internationellt skydd har cirka 40 % fått avslag på ansökan sedan 2015. Andelen negativa beslut var 25 procent 2020 och 22 procent 2021. En del av de personer som fått avslag lämnar inte landet, och uppehåller sig därmed illegalt i Finland. Dessa personer kan i kommunerna få brådskande socialservice med stöd av socialvårdslagen. Välfärdsområdena kan hos Folkpensionsanstalten ansöka om ersättning för kostnader för tillfällig inkvartering, mat och nödvändiga mediciner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	500
Sammanlagt	500

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	2 000 000
2022 budget	1 500 000
2021 bokslut	1 755 783

(39.) *Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	-45 000 000
2022 I tilläggsb.	-15 000 000
2022 budget	132 420 000
2021 bokslut	184 800 000

40. *Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 36 635 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av statsunderstöd för utgifter för förvaltningskostnader och kostnader för flygdriften för enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy.

Anslaget betalas till FinnHEMS Oy som förskott på statsunderstödet enligt tidpunkten för kostnaderna.

Förklaring: För administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten svarar FinnHEMS Oy. FinnHEMS Oy är ett i fråga om beskattningen allmännyttigt, icke-vinstdrivande aktiebolag som ägs av staten och som svarar för produktionen av Finlands läkar- och sjukvårdshelikopterverksamhet. Centralerna för prehospitalet akutsjukvård i samarbetsområdena svarar enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för den behövliga läkar- eller sjukvårdshelikopters medicinska verksamhet.

Den största utgiftsposten är den egentliga flygverksamheten. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

Ändringen i anslagsnivån föranleds av att flygtjänsterna övergår till egen produktion och av att nya baser inrättas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	3 635
Sammanlagt	3 635

2023 budget	36 635 000
2022 budget	33 000 000
2021 bokslut	27 835 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 24 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönanade av personal motsvarande högst fem årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd för koordinerings-, handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings-, utbildnings-, utvärderings- och förvaltningsuppgifter i anknytning till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Syftet med lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster är att säkerställa nationellt högklassiga och heltäckande skyddshemstjänster för personer som är utsatta för våld i nära relationer eller som lever under hot om sådant våld. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för den riksomfattande samordningen av skyddshemsverksamheten och väljer producenter av skyddshemstjänster.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär 98 procent och konsumtionsutgifterna ungefär två procent.

2023 budget	24 550 000
2022 budget	24 550 000
2021 bokslut	25 550 000

61. Finansieringen av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 118 500 000 euro.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats

1) till ett belopp av högst 70 000 000 euro för att främja uppfyllandet av vårdgarantin och avveckla vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården till följd av coronavirusituationen (RRF, pelare 4)

2) till ett belopp av högst 10 000 000 euro för att främja uppfyllandet av vårdgarantin genom stärkande av förebyggande åtgärder och tidig identifiering av problem (RRF, pelare 4)

3) till ett belopp av högst 10 000 000 euro för att stärka kunskapsbasen och den effektivitetsbaserade styrningen till stöd för kostnadseffektiviteten hos social- och hälsovården (RRF, pelare 4)

4) till ett belopp av högst 20 000 000 euro för att ta i bruk digitala innovationer inom serviceutformningen som främjar vårdgarantin (RRF, pelare 4)

5) till ett belopp av högst 4 000 000 euro för att utvidga åtgärderna i programmet för arbetsförmåga och arbetsträningsmodellen IPS (RRF, pelare 3)

6) till ett belopp av högst 4 500 000 euro för att stärka den psykiska hälsan och arbetsförmågan i arbetslivet (RRF, pelare 3)

7) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter för administrering och samordning av programmet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget avsätts 8 500 000 euro till investeringar för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda en hållbar tillväxt (pelare 3). Genom att utvidga programmet för arbetsförmåga och IPS-modellen (Individual Placement and Support/”Individanpassat stöd till arbete”) utvecklas ett mångsidigt block av tjänster för stödjande av arbetsförmågan bestående av social-, hälso- och rehabiliteringstjänster samt arbets- och näringstjänster och sysselsättningstjänster. Målet är att tillgången till och kvaliteten på tjänster som stöder arbetsförmågan ska motsvara de arbetslösas servicebehov och att tjänsternas effekt ska förbättras. Genom investeringarna stärks dessutom den psykiska hälsan och arbetsförmågan genom att verkningsfulla medel och metoder införs på arbetsplatserna och inom företagshälsovården. Dessutom riktas åtgärder för att stödja arbetsförmågan till de sektorer som drabbats värst av coronavirussituationen.

Av anslaget reserveras 110 000 000 euro för investeringar som stärker tillgången till social- och hälsovårdstjänster och ökar kostnadseffektiviteten (pelare 4). Målet med investeringarna är att avveckla den vård-, rehabiliterings- och serviceskuld inom social- och hälsovården som coronavirussituationen orsakar och permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom nya verksamhetsmodeller och ibruktagande av nya digitala tjänster samt främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. Målet är att göra tjänsterna tillgängliga för alla och att modernisera dem på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt.

Finansieringen kan delas ut i form av statsunderstöd till välfärdsområden, kommuner, samkommuner, näringslivet samt aktörer inom tredje sektorn. Dessutom kan finansieringen anvisas institutioner inom den offentliga sektorn för att på basis av avtal användas för åtgärder som stöder programmet och för den nationella samordningen och förvaltningen av programmet.

Merparten av användningen av anslaget uppskattas vara överföringsutgifter medan andelen konsumtionsutgifter uppskattas vara liten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av förebyggande åtgärder och tidig identifiering av problem i syfte att underlätta genomförandet av vårdgarantin (RRF, pelare 4)	-5 000
Genomförande av vårdgarantin och avvecklandet av vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården till följd av coronavirussituationen (RRF, pelare 4)	-10 000
Stärkande av den psykiska hälsan och arbetsförmågan i arbetslivet (RRF, pelare 3)	2 000
Utvidgande av åtgärderna i programmet för arbetsförmåga och arbetsträningsmodellen IPS (RRF, pelare 3)	-1 000
Sammanlagt	-14 000

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	118 500 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	132 500 000
2021 bokslut	45 000 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: De regionala kompetenscentrum som täcker hela landet är Södra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området, Kompetenscentrumet inom det sociala området i Tavastland och Satakunta samt Östra Finlands, Sydöstra Finlands, Mellersta Finlands, Österbottens, Norra Finlands och Egentliga Finlands kompetenscentrum inom det sociala området. Dessutom har man särskilt utgående från de svenskspråkiga områdenas behov bildat Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för statsunderstöd till vart och ett av kompetenscentrumen anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet med verksamheten är att trygga högklassig socialservice regionalt i samarbete med välfärdsområdena och kommunerna och den forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet som ordnas.

2023 budget	3 000 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	3 000 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)

2) till ett belopp av högst 70 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling

3) till utgifter för utveckling och drift av informationssystemet för medling vid brott och tvister samt för anställning av personal motsvarande högst ett årsverke vid Institutet för hälsa och välfärd i utgifter som gäller drift och utveckling av informationssystemet för medling.

Förklaring: Enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005, 7 §) är Institutet för hälsa och välfärd skyldigt att ordna medlingsverksamhet så att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela landet.

Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningens sammanlagda belopp betalas till Institutet för hälsa och välfärd för de kostnader som ordnandet av medlingsverksamhet medför för en kommun eller annan tjänsteleverantör som ingått avtal med institutet i enlighet med statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006). Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättningen i förskott till tjänsteleverantörerna och övervaka användningen av ersättningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 6 950 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 150 000 euro.

2023 budget	7 100 000
2022 budget	7 100 000
2021 bokslut	7 100 000

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga och hälsoövervakning genomförs delvis också med anslagen under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna hör till de centrala aktörerna när det gäller hälsoövervakning.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

Hälsan främjas och folksjukdomarna minskas med olika samhällspolitiska medel. Den enskildes eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och sitt välbefinnande stöds genom att man sörjer för att miljön och förhållandena stöder sunda val. Den internationella verksamheten inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetsövervakningen när det gäller hushållsvatten, att utveckla datasystem för miljö- och hälsoskyddet samt att genomföra EU:s kemikalie-, kosmetika-, genteknik- och strålningslagstiftning och att utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

- att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar
- att trygga realiseringen av de kvalitetskrav gällande miljöhälsa som förutsätts i lagstiftningen, liksom också fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden samt en effektiv styrning av tillsynen
- att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten
- att förebygga men för hälsan som anknyter till gen-, bio- och nanoteknologi.

När det gäller anskaffning av vaccin och övervakning av smittsamma sjukdomar (moment 33.70.20 och 33.70.22) är målet att upprätthålla riksomfattande epidemiologiska uppföljningssystem som stöder bekämpning av smittsamma sjukdomar samt att styra och stödja det arbete för att bekämpa smittsamma sjukdomar som utförs vid välfärdsområdenas verksamhetsenheter inom social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Institutet för hälsa och välfärd undersöker smittsamma sjukdomar, följer upp och utreder uppkomsten och förekomsten av smittsamma sjukdomar, utvecklar diagnostiken, uppföljningen och bekämpningen av dem samt informerar om dem och ger befolkningen anvisningar för hur den undviker smitta och förebygger spridning. Institutet för hälsa och välfärd svarar för vaccinförsörjningen och uppföljningen av vaccins effekter och i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för utredningen av biverkningar av vacciner och vaccinationer.

Mål:

— att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination och en god vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta, influensavaccinationstäckningen bland personer över 65 år)

— att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. incidensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)

— att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. incidensen av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokokker och vårdrelaterade infektioner)

— att förhindra spridningen av HIV- och hepatit C-infektioner och andra infektioner som överförs via blod eller vid könsumgänge (t.ex. incidensen av fall av HIV, hepatit C och klamydia, uppdatering av nationella strategier)

— att utveckla beredskapen inför pandemier och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdatering av den nationella beredskapsplanen för pandemier)

— att främja Finlands aktiva deltagande i forum för avvärgande av hot i form av smittsamma sjukdomar som ordnas i Europa, i närområden och globalt, förebygga spridning, utveckla uppföljningssystemen och främja hälsosäkerheten.

Institutet för hälsa och välfärd är också det behöriga organ som ansvarar för den epidemiologiska uppföljningen av smittsamma sjukdomar inom Europeiska unionen och anmälningen av smittsamma sjukdomar.

Anslaget för hälsofrämjande (moment 33.70.50) är avsett för hälsofrämjande verksamhet samt för förebyggande och minskning av användningen av alkohol, narkotika och tobak. Med anslaget stöds det främjande av välfärd och hälsa som gäller kommunerna med beaktande av de förändringar som social- och hälsovårdsreformen medför för verksamheten i kommunerna och de nya kontaktytor som då uppstår.

Verksamheten ska stödja genomförandet av statsrådets principbeslut om främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030 och beakta goda relationer och förbättrad dialog mellan olika befolkningsgrupper.

De innehållsmässiga prioriteringarna för 2023 är:

1. *Kommunernas ledning av arbetet med att främja hälsa och välfärd stärks* genom att kommunernas, de regionala aktörernas och organisationernas lednings- och samarbetspraxis för verksamhetsmodeller mellan vilka det finns en kontaktyta utvecklas på något av följande temaområden: förebyggande av övervikt, förebyggande missbruksarbete och främjande av säkerheten.

2. *Samordningen av främjande av välbefinnande och hälsa stärks* genom att verksamhetsmodeller utvecklas till stöd i arbetet för kommunernas samordnare av främjandet av välbefinnande och hälsa.

3. *Ensamheten minskas* genom att grupper som upplever sig vara ensamma, särskilt unga vuxna, ensamboende, äldre, personer med funktionsnedsättning och/eller andra som känner sig sårbara identifieras, samarbete etableras mellan kommuner och organisationer och gemensamma modeller för kulturellt välbefinnande utvecklas.

4. *Naturcentrerade metoder införs* som ett led i kommunernas främjande av hälsa och välfärd.

5. *Innehåll och metoder inom förebyggandet av missbruk utvecklas* inom småbarnspedagogiken, i skolorna eller i läroanstalterna och/eller genom modeller för att stödja föräldraskapet med beaktande av kontaktytorna mellan kommunerna och välfärdsområdena.

Anslaget för utbildning av specialister i företagshälsovård (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen för att utveckla sin egen och universitetens utbildning samt betalar ersättning för utbildningen av specialister i företagshälsovården till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till företagshälsovårdsstationer som upprätthålls av arbetsgivare.

Mål:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013)

— att trygga det kvantitativa behov av utbildning av nya läkare inom företagshälsovården som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för läkare inom företagshälsovården till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Hälsöövervakning			
Epidemier som sprids via vatten			
— antal epidemier	2	2	3
— antal insjuknade	54	7	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar samt anskaffning av vaccin			
Influensavaccinerings täckning bland personer över 65 år, %	49	63	63
Kikhosta, antal fall	33	200	200
Campylobakterier, antal fynd	1 798	2 200	4 000
Anmälningar om misstänkt epidemi	81	75	75
Tuberkulos, antal fall	166	200	200
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	54	50	50
HIV, antal rapporterade fall	162	150	170
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 065	1 150	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	234	230	250
Gonorrésmitta, antal fall	510	600	500
Syfilissmitta, antal fall	169	225	200
Klamydiasmitta, antal fall	16 791	16 000	17 000
Utbildning av specialister i företagshälsovård			
Antal specialistexamina på området för företagshälsovård	44	45	45

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 71 940 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 44 och 45 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet, för utveckling av systemen för uppföljning av vaccinationers verkningar, för obligatorisk upplagring, för systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccinationsprogrammet

2) till medlemsavgift till Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till

4) till betalning av kostnader som gäller beslutsprocessen i anslutning till anskaffningen av vaccin

5) till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet samt för utveckling av systemen för uppföljning

6) till ett belopp av högst 600 000 euro för TBE-vaccinering av befolkningen i de riskområden Institutet för hälsa och välfärd årligen fastställer

7) till betalning av kostnader för vederlagsfri överlåtelse av covid-19-vacciner samt för överlåtelse, försäljning och bortskaffande av vacciner.

Förklaring: Enligt uppskattningar kommer genomförandet av vaccinationsprogrammet att föranleda utgifter på sammanlagt 71 940 000 euro, varav 35 000 000 euro utgörs av andelen för covid-19-vacciner. Summan är en uppskattning baserad på kommande beställningar. I anslaget ingår en årlig reserveringsavgift på 5 000 000 euro för pandemivaccin. Det beräknas att 500 000 euro kommer att användas för distribution av vacciner samt annan anskaffning, upplagring och utdelning av vacciner.

Inom ramen för programmet för TBE-vaccinationer fastställer Institutet för hälsa och välfärd årligen de geografiska områden inom vilka vaccin ska ges som en del av det nationella vaccinationsprogrammet.

Övriga utgifter för vaccindistribution har budgeterats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

Finland tar utifrån bindande upphandlingsavtal emot covid-19-vacciner i en mängd som överstiger det nationella behovet. Avsikten är att de vacciner som inte används i första hand ska styras till de övriga EU-länderna, till försäljning eller till donationer till tredjeländer antingen via mekanismen för samarbete kring vacciner, COVAX, eller bilateralt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av pneumokockvacciner	-650
Beaktande av prisökningen på influensavacciner	6 000
Tilläggsupphandling av covid-19-vacciner	35 000
Sammanlagt	40 350

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	71 940 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 I tilläggsb.	70 500 000
2022 budget	31 590 000
2021 bokslut	311 840 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålsäkerhetslagen (859/2018) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personalen

2) till betalning av utgifter för utbildning och forskning om riskhantering i anslutning till bio- och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas cirka hälften utgöras av överföringsutgifter. Variationen i fråga om överföringsutgifternas andel föränleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resebesparing	-85
Sammanlagt	-85

2023 budget	460 000
2022 budget	545 000
2021 bokslut	545 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande och upplysningsverksamhet enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), utredning och uppföljning av överraskande epidemier samt det internationella samarbete som förutsätts för dessa

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär en femtedel och konsumtionsutgifterna ungefär fyra femtedelar. Variationen i fråga om överföringsutgifternas andel föränleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av hiv-relaterade lågtröskeltjänster	-50
Sammanlagt	-50

2023 budget	460 000
2022 I tilläggsb.	24 000 000
2022 budget	510 000
2021 bokslut	460 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 800 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan statsunderstöd beviljas till organisationer, stiftelser, välfärdsområden, kommuner och andra aktörer. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får användas också till betalning av kostnader för förvaltning av anslaget.

Förklaring:

Fördelning på prioriterade områden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Utvecklande av kommunernas ledning och samordning av välfärds- och hälsoarbetet	710 000	790 000	500 000
Förebyggande och minskning av användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter	366 000	400 000	500 000
Främjande av bra och näringsrik kost för äldre	300 000	-	-
Utveckling av kommunernas verksamhetsmodeller för att förebygga och minska befolkningens övervikt	-	490 000	-
Ökad användning av metoder som främjar positiv psykisk hälsa och stöd till förebyggandet av självmord och ofrivillig ensamhet	-	-	480 000
Främjande av tillgängligheten och tillgången till kulturverksamhet som ett multiprofessionellt samarbete mellan kommunala och regionala aktörer	607 000	300 000	-
Införandet av naturcentrerade metoder	-	-	300 000
Administration av finansierade projekt	17 000	20 000	20 000
Sammanlagt	2 000 000	2 000 000	1 800 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 1 780 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 20 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resebesparing	-200
Sammanlagt	-200
2023 budget	1 800 000
2022 budget	2 000 000
2021 bokslut	2 000 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till Arbetshälsoinstitutet ska ersättning av statsmedel betalas för de kostnader som utbildningen av läkare som specialiserar sig inom företagshälsovården medför. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstationer) som avses i lagen om företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet med utbildningen av specialister och anslaget är att trygga det kvantitativa behov av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Kunnandet hos specialister i företagshälsovård är ständigt föremål för ännu högre krav på främjande av arbetshälsa, välbefinnande och säkerhet i ett föränderligt arbetsliv. Behovet av utbildade läkare kommer inte att minska inom de närmaste åren. Anslaget har dimensionerats så att storleken på ersättningen för utbildning som leder till att en specialist blir behörig är 64 700 euro. År 2021 blev 48 specialister behöriga.

2023 budget	2 900 000
2022 budget	2 900 000
2021 bokslut	2 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)

Under momentet beviljas 928 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av statsunderstöd till UKK-instituutti som upprätthålls av stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö (lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010), 2 §).

Som budgeteringsgrund för anslaget används beslutet om beviljande.

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och undersöka individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

2023 budget	928 000
2022 budget	928 000
2021 bokslut	928 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytar servicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagarnas möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbruksföretagarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Syftet med avbytar servicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälpen för renskötare är att stödja pälsdjursuppfödarnas och renskötarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare kan välja antingen avbytar service som den lokala enheten i kommunen ordnar eller själva ordna avbytar service. Vikariehjälpen för renskötare är avbytar service som de själva ordnar.

Kostnaderna för ordnandet av avbytar service för lantbruksföretagare ersätts av statens medel på basis av kostnaderna. Lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla har rätt till 26 gratis semesterdagar. Vikariehjälp kan i regel också ges andra än lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla, om de på grund av sjukdom eller en annan i lagen föreskriven tillfällig orsak är förhindrade att sköta de nödvändiga dagliga djurskötseluppgifter som hör till lantbruksföretaget. Vikariehjälp beviljas endast på vissa villkor och en avgift tas ut för den. Lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla kan dessutom beviljas subventionerad avgiftsbelagd avbytarhjälp eller fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp. Lantbruksföretagare som inte har uppgiften som huvudsyssla kan endast beviljas fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Kostnaderna för avbytar service för pälsdjursuppfödare (semester och extraledighet) ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppen för de tjänster som ersätts fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Det är möjligt för renskötare att ansöka om vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga, och kostnaderna ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppet för den ersättningsbara servicen fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar servicen hör till social- och hälsovårdsministeriets uppgifter. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har ansvaret för ordnandet av den lokala förvaltningen av avbytar service. I praktiken är kommunerna de lokala enheter som ansvarar för ordnandet av avbytar servicen med stöd av uppdragsavtal med LPA. LPA och de lokala enheterna betalas en kalkylmässig ersättning av statens medel för förvaltningskostnaderna för avbytar servicen. På grund av sammanslagningen av lokala enheter kommer antalet enheter att minska till tolv före 2023. Sammanslagningen innebär en kostnadsbesparing på lång sikt, förbättrar verksamhetens kvalitet och minskar personriskerna.

Verksamhetens omfattning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	13 301	12 569	12 328
Antal avbytar dagar	332 414	314 131	308 100
Antal avbytar dagar/användare	24,99	24,99	24,99

Verksamhetens omfattning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal avbyttartimmar	2 161 608	2 042 720	2 003 471
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,50	6,50	6,50
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	4 044	3 821	3 746
Antal avbyttardagar	190 904	182 024	181 006
Antal avbyttardagar/användare	47,21	47,64	48,32
Antal avbyttartimmar	1 318 276	1 256 965	1 249 939
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,91	6,91	6,91
3. Understödd avgiftsbelagd avbyttarhjälp			
Antal serviceanvändare	6 551	6 191	5 986
Antal avbyttardagar	59 677	56 398	54 526
Antal avbyttardagar/användare	9,11	9,11	9,11
Antal avbyttartimmar	393 553	371 931	359 585
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,91	6,91	6,91
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	352	340	329
Antal avbyttardagar	6 228	6 113	5 929
Antal avbyttardagar/användare	18,00	18,00	18,00
Antal avbyttartimmar	45 126	44 295	42 966
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,25	7,25	7,25
2. Extra lediga dagar			
Antal serviceanvändare	210	203	197
Antal avbyttartimmar	23 808	23 245	22 581
Antal avbyttartimmar/användare	113	115	115
Vikariehjälp för renskötare			
Beslut om beviljande av vikariehjälp	210	215	220
Antal avbyttartimmar	20 000	21 600	23 300
Avbyttartimmar/beslut	95	100	106
Antal användare	150	160	170
Antal avbyttartimmar/användare	133	135	137

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 107 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbyttarservice som avses i 35 § i den lagen

2) till ett belopp av högst 182 000 euro till ersättning för de nettokostnader som läroavtalsutbildningen för lantbruksavbyttare medfört för de lokala enheterna.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget grundar sig på de preliminära uppgifter om utfallet som beskriver kostnaderna år 2021 och de beräkningar av verksamhetens omfattning och utvecklingen av kostnaderna för åren 2022 och 2023 som gjorts på basis av uppgifterna om utfallet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av familjeledigheterna	600
Nivåförändring	-7 400
Sammanlagt	-6 800

2023 budget	107 200 000
2022 budget	114 000 000
2021 bokslut	112 262 049

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till avbytarverksamhetens lokala enheter för de driftskostnader för avbytar-service för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: För pälsdjursuppfödare ordnas semester avgiftsfritt och extraledighet mot en avgift inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppen för avbytar-service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2023 budget	1 900 000
2022 budget	1 900 000
2021 bokslut	173 891

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 450 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas för kostnader för vikariehjälp.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp mot avgift på grund av arbetsoförmåga för högst 200 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret. Maximibeloppet för avbytar-service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	50
Sammanlagt	50

2023 budget	450 000
2022 budget	400 000
2021 bokslut	350 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014)

4) till betalning av kostnaderna för revideringen av informationssystemen

5) till ett belopp av högst 2 000 000 euro till kostnaderna för ett projekt som genomförs av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i syfte att stödja lantbruksföretagare så att de orkar med sitt arbete.

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 15 521 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservicen, vilket inkluderar kommunernas kostnader för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt den behovsprövade tilläggsersättning som betalas till vissa kommuner. För förvaltningskostnader för avbytarservicen som föranleds Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kommer uppskattningsvis att användas 1 619 000 euro, som inkluderar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare och renskötare samt för revideringen av informationssystemen. Dessutom har det av anslaget reserverats 2 000 000 euro till projektet Ta hand om bonden.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet Ta hand om bonden (regeringsprogr. 2019)	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2023 budget	17 140 000
2022 budget	19 140 000
2021 bokslut	19 140 000

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

Förklaring: Understöd beviljas på ansökan och enligt behovsprövning till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser av Veikkaus Ab:s avkastning.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA), som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, behandlar ansökningar om understöd, utarbetar understödsförslagen och administrerar utbetalningen av understöd, utövar tillsyn över användningen av understöden

och följer upp resultatet av verksamheten. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, företrädesvis en gång om året.

År 2022 beviljades av Veikkaus Ab:s avkastning sammanlagt 362,4 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Avkastningen användes också för verksamheten vid Social- och hälsoorganisationernas understödscentral till ett belopp av 2,9 miljoner euro. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 17,0 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 20,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 23,0 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 0,4 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick användningen av avkastningen till sammanlagt 425,7 miljoner euro.

Avsikten är att sammanlagt 309,25 miljoner euro av Veikkaus Ab:s avkastning ska användas för de understöd som Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) delar ut år 2023. Dessutom kompenseras minskningen av vinstmedlen genom budgetmedel till ett belopp av 64,35 miljoner euro så att sammanlagt 373,6 miljoner euro under moment 33.90.50 delas ut. Dessutom anvisas Statskontoret sammanlagt 49,6 miljoner euro av avkastningen av vilka 12,0 miljoner euro får användas för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 17,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 0,6 miljoner euro för vissa utgifter för rehabiliteringsverksamhet och 20,0 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner. Därutöver anvisas 2,9 miljoner euro av avkastningen för omkostnaderna för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral under moment 33.01.01.

50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förlagsanslag)

Under momentet beviljas 373 600 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 17 b § 1 mom. i lotterilagen (1047/2001).

Förklaring:

Strategiska mål för den understödda verksamheten

— minska ojämlikheten och öka jämlikheten och delaktigheten med beaktande av livssituationen och bakgrunden

— stärka samhörigheten och toleransen samt förbättra bemötandet av olika slags människor och den ömsesidiga förståelsen

— stärka människornas resurser och hjälpa människorna att ta hand om sig själva, varandra och miljön.

Understödshelheter

1) Att stärka organisationernas verksamhetsförutsättningar

Understödshelheten omfattar organisationernas styrfunktioner och funktioner för påverkan såsom kommunikation och påverkansverksamhet, intressebevakning, utvecklingsverksamhet, utvärdering och forskning samt stöd till medlemsorganisationer.

2) Att främja hälsa samt att stärka arbets- och funktionsförmåga

Understödshelheten omfattar verksamhet som främjar hälsa, arbets- och funktionsförmåga och människornas förmåga att själv behärska sin livssituation. Vid planeringen av verksamheten är det viktigt att beakta människor som har svårt att få stöd för brister i funktionsförmågan eller som inte själva kan söka hjälp.

Till understödshelheten hör understödsprogrammet Platsen är ledig II inom vilket man understöder arbetslivsfärdigheterna och sysselsättningen för unga och partiellt arbetsföra personer.

3) Att stödja delaktighet, aktivitet och hantering av vardagen

Understödshelheten omfattar möjliggörande av bemötandet av människor och människors delaktighet samt stärkande av deras sociala färdigheter.

Understödshelheten omfattar förbättrande av boendemöjligheterna och boendefärdigheterna för grupper med särskilda behov samt avhjälpande av bostadslösheten. Grupper med särskilda behov fastställs i Anvisningen för understöd.

4) Att ge krishjälp och öka tryggheten i vardagen.

Understödshelheten omfattar verksamhet inom vilken man hjälper människor i olika slags krissituationer och förebygger problem som hotar tryggheten i vardagen. Understödshelheten omfattar också den frivilliga räddningstjänsten och utbildningen av frivilliga i anslutning till den.

Utfall/uppskattning 2021—2023 (mn euro) för understödshelheterna inom understödsverksamheten

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Stärkande av organisationernas verksamhetsförutsättningar	99	99	99
Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmåga	105	105	106
Stödjande av delaktighet, aktivitet och hantering av vardagen	115	115	118
Krishjälp och ökad trygghet i vardagen	43	43	51
Sammanlagt	362	362	374

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2021—2023 (mn euro) utfall/uppskattning

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Allmänt understöd	65	63	67
Riktade verksamhetsunderstöd	188	200	228
Investeringsunderstöd	5	14	5
Projektunderstöd	104	85	74
Sammanlagt	362	362	374

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andel av vinstmedlen som upplöses	50 000
Andel som finansieras med Veikkaus Ab:s avkastning	259 250
Budgetkompensation	64 350
Nollställningen av anslaget för 2022	-362 440
Sammanlagt	11 160

2023 budget	373 600 000
2022 budget	362 440 000
2021 bokslut	362 440 000

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är 1) Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen, 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt, 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer och 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Begränsningen av klimatförändringar, deras konsekvenser och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att man ska spara naturresurser och utnyttja dem material- och energieffektivt. Man strävar efter ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka en koldioxidsnål cirkulär ekonomi och bioekonomi samt ren teknik främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimat- och energimålen 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar aktivt i revideringen och genomförandet av EU:s klimat- och energipaket fram till 2030, genom vilket man säkerställer utsläppsminskningar som följer målet på 1,5 grader. Genom en översyn av klimatlagen säkerställer man tillräckligt ambitiösa nationella mål och förutsägbarhet i klimatpolitiken. Genom den klimatpolitiska planen på medellång sikt, som sträcker sig fram till 2030, främjas kostnadseffektivare utsläppsminskande åtgärder. Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för koldioxidsnåla teknologier och lösningar. Klimatpanelen stöder planeringen av klimatpolitiken och beslutsfattandet om den.

Den nationella klimat- och energipolitiken syftar bland annat till att förtäta samhällsstrukturen, minska den energi som används i byggnader och vid boende och utsläppen från dem samt till att öka produktionen och användningen av förnybar energi. Självförsörjning i fråga om energi samt trygg energiförsörjning är allt viktigare. En tätare struktur i stadsregionerna främjas genom att man samordnar markanvändningen, boendet, tjänsterna och trafiken samtidigt som man beaktar livsmiljöns kvalitet, de sociala konsekvenserna och kostnadseffektiviteten.

En åtgårdshelhet genomförs som syftar till att stödja ett minskat klimatavtryck i boende och förbättra energieffektiviteten i det befintliga byggnadsbeståndet. Genomförandet av åtgärdsprogrammet för avstående från fossil oljeuppvärmning och den långsiktiga renoveringsstrategin 2020—2050 fortsätter. Arbetet med att verkställa färdplanen för koldioxidsnålt byggande fortsätter och författningsstyrning som baserar sig på klimatavtrycket under en byggnads livscykel utvecklas.

Utsläppen i miljön minskas i enlighet med nollföroreningsmålet. Åtgärderna för att begränsa klimatförändringar verkar i synergi med varandra när det gäller att minska föroreningar. Man sörjer för en effektiv förhands- och efterhandskontroll inom miljöskyddet, vilket också främjar en smidig tillståndsprocess i fråga om investeringsprojekt med anknytning till grön omställning. Samtidigt tryggas en hög miljöskyddsnivå samt medborgarnas möjligheter till medinflytande i beslut som gäller miljön. Man sörjer för genomförandet av den lagstiftning om miljöskadefonden som utfärdas i samband med budgeten. Den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden genomförs, och man främjar cirkulär ekonomi och hållbar iståndsättning i synnerhet i fråga om masshantering. Det nationella luftvårdsprogrammet för 2030 genomförs.

Den biologiska mångfalden, vatten- och havsskyddet, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation beaktas allt mer i beslutsfattandet genom ett övergripande samarbete såväl på nationell nivå som på EU-nivå och globalt.

För att en god status i yt- och grundvattnen och i Östersjön ska kunna uppnås och upprätthållas måste man minska trycket på i synnerhet dessa miljöer, minska belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen, hantera de risker som dessa medför och skydda mångfalden i vatten- och havsnaturen. Genomförandet av de vatten- och havsförvaltningsplaner som uppdaterats för 2022—2027 stärks genom programmet för effektiviserat vattenskydd på så sätt att de effektivaste åtgärderna införs på ett bredare plan bland annat inom jord- och skogsbruket och den byggda miljön. Lösningar för återvinning av näringsämnen utvecklas för att minska eutrofieringen av vattendragen och öka självförsörjningen när det gäller näringsämnen. För att minska belastningen på ytvattnen och miljöbelastningen och spridningen av farliga ämnen krävs ett gränsöverskridande mellanstatligt samarbete. Även skyddet av Östersjön förutsätter internationellt samarbete och ett gemensamt genomförande av aktionsplanen för Östersjön (HELCOM BSAP).

Förlusten av biologisk mångfald hejdas och en gynnsam bevarandestatus tryggas före år 2030 genom genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi och METSO-programmet och genom en effektivisering av andra åtgärder för att skydda arter och naturtyper. För att åtgärderna ska få större genomslag verkställs den reviderade naturvårdslagstiftningen. Klimatsmarta åtgärder för att förbättra skyddet och livsmiljöernas tillstånd bereds och genomförs som en del av genomförandet av de nationella åtagandena i EU:s strategi för biologisk mångfald samt av den nya nationella strategin och handlingsprogrammet för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden. Man minskar trycket på den biologiska mångfalden och främjar ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt en bioekonomi som tar hänsyn till den biologiska mångfalden.

De förändringar som gäller markanvändningen avser bland annat klimat- och energifrågor, differentiering av regionstrukturen, befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbanisering och nya sätt att röra sig samt digitalisering. Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till informationen om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. En central

metod är att samla information om den byggda miljön med hjälp av nationellt interoperabla serviceplattformar och informationsstrukturer.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, har det otillräckliga utbudet av bostäder höjt hyrorna och priserna till en hög nivå. Rimliga boendekostnader har en central betydelse om man vill trygga goda verksamhetsförutsättningar för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Partnerskapet mellan staten och de stora stadsregionerna i fråga om stadsutvecklingen kommer att fortsätta genom avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT). MBT-avtalen verkställs med sju stadsregioner (Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Uleåborg, Jyväskylä, Kuopio och Lahtis). Det ska byggas klimatneutrala stadsregioner, bostadsproduktionen ska utökas och de hållbara färd sättens andel av färdmedlen ska utökas.

Den cirkulära ekonomin blir grunden för Finlands ekonomi. Miljöförvaltningens åtgärder enligt statsrådets principbeslut om ett program för cirkulär ekonomi som godkändes 2021, den uppdaterade riksfattande avfallsplanen och den nationella färdplanen för plast genomförs. Man följer även annars aktivt upp hur den cirkulära ekonomin framskrider, och vidareutvecklar avfalls- och produktinformationssystemet. Användningen av Materialtorget utvidgas. Man bereder och genomför sådan avfalls- och produktlagstiftning på EU-nivå och nationell nivå som stöder den cirkulära ekonomin när det gäller redan anhängiga lagstiftningsprojekt och initiativ för kommissionens handlingsplan för den cirkulära ekonomin. Man fortsätter arbetet för en hållbarare offentlig upphandling och tar i bruk nya frivilliga green deal-avtal.

Jämställdhet mellan könen

Med hjälp av utveckling av datasystem som hänför sig till bostadslöshetsstatistik och bostadslöshet kan man bidra till att såväl kvinnors som mäns specialbehov beaktas i allt högre grad. Genom samarbete mellan flera aktörer säkerställer man minskad bostadslöshet bland kvinnor och vägar till boende för kvinnor. År 2021 var 77 procent av de bostadslösa män. Antalet bostadslösa män var 3 057, vilket var 219 färre än året innan.

Vid genomförandet av klimatplanen beaktas i fråga om jämställdhetskONSEKVENSER särskilt städernas trafikplanering och frågor som hänför sig till styrningen av konsumtionen, uppvärmning eller övriga tekniska medel, främjandet av kollektivtrafiken, trygghet eller otrygghet samt en analys av skillnaderna mellan kvinnors och mäns kostvanor som inverkar på klimatavtrycket.

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bland annat vid styrningen av och beslutsfattandet om den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten mellan könen.

Hållbar utveckling

Miljöministeriet främjar begränsningen av klimatförändringar, den cirkulära ekonomin, skyddet av den biologiska mångfalden samt en hållbar stadsutveckling och träbyggande.

De åtgärder som ingår i den klimatpolitiska plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030 genomförs.

Genom programmet för återvinning av näringsämnen och programmet för effektivisering av vattenskyddet begränsar man även klimatförändringarna och främjar klimatanpassning, en hållbar cirkulär ekonomi och stadsutveckling.

Miljöministeriet genomför i samarbete med de övriga ministerierna ett strategiskt program för cirkulär ekonomi. Målet är att cirkulär ekonomi ska utgöra den nya grunden för ekonomin.

Miljöministeriet strävar efter att hejda förlusten av biologisk mångfald bland annat genom revidering av naturvårdslagen, åtgärderna i livsmiljöprogrammet Helmi, pollineringsstrategin, andra skyddsåtgärder för hotade naturtyper och arter, METSO-handlingsplanen samt genom att utvidga nationalparker och inrätta nya nationalparker.

Syftet med färdplanen för koldioxidsnålt byggande är att före 2025 koppla byggnaders klimatavtryck till författningsstyrningen av byggandet. Byggnads- och fastighetsbranschens utveckling till en koldioxidsnål bransch stöds genom ett stödprogram. Förbättring av bostadsbyggnaders energiprestanda stöds genom ett system med understöd, och sloandet av olje- och naturgasuppvärmning av småhus och byggnader som ägs av kommuner understöds. Miljöministeriet främjar också en produktion av hyresbostäder med skäliga kostnader och förbättrar boendeförhållandena för olika befolkningsgrupper.

Miljöministeriet ställer upp följande fyra mål för ansvarsrådets samhällseliga effekter:

- 1) Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologiskt mångfald och nedsmutsningen
- 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt
- 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer
- 4) Det samhällseliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning.

Riktlinjerna för miljöministeriets internationella samarbete 2021—2023 togs i bruk vid ingången av 2021. De förverkligar miljöministeriets strategiska effektmål i det internationella samarbetet. Målet är att miljöministeriet är en aktiv och stark påverkare i prioriterade frågor som gäller miljö- och naturvård och den byggda miljön. Riktlinjerna stöder målet enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering om ett Finland som är större än sin storlek i världen som främjare av ambitiösa miljö- och klimatåtgärder.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2022	2023
		ordinarie budget	budgetprop.
35.10.61	<i>Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)</i> — fullmakt att ingå avtal	1,5	-
35.10.63	<i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)</i> — bevillningsfullmakt	10	10

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021	År 2022	År 2023	Ändring 2022—2023	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Miljöförvaltningens omkostnader	67 920	73 233	72 322	-911	-1
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 202	33 857	31 856	-2 001	-6
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 177	24 461	25 901	1 440	6
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	7 711	12 435	12 435	—	0
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 830	2 480	2 130	-350	-14
10. Miljö- och naturvård	217 628	183 653	186 020	2 367	1
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	1 900	2 440	5 620	3 180	130
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	37 642	25 720	15 740	-9 980	-39
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	26 185	28 005	10 020	-17 985	-64
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	—	—	11 635	11 635	0
31. Understöd för de kommunala klimatplanerna (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 631	2 631	0
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	70 942	56 754	43 140	-13 614	-24
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	4 000	4 000	4 000	—	0
61. Stöd för vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	19 067	20 722	47 842	27 120	131
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	56 130	44 130	43 630	-500	-1

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 762	1 882	1 762	-120	-6
20. Samhällen, byggande och boende	78 553	71 692	78 257	6 565	9
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	6 563	6 792	6 827	35	1
04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	9 300	3 000	2 300	-700	-23
06. Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)	1 000	3 000	2 000	-1 000	-33
(30.) Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster (reservationsanslag 2 år)	750	—	—	—	0
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	—	3 000	4 000	1 000	33
(32.) Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet (reservationsanslag 3 år)	3 300	3 400	—	-3 400	-100
(34.) Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner, församlingar och föreningar (reservationsanslag 3 år)	—	4 900	—	-4 900	-100
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 880	2 880	0
37. Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen (reservationsanslag 3 år)	250	750	2 500	1 750	233

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
52. Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	15 000	8 500	9 000	500	6
53. Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport (reservationsanslag 3 år)	—	1 500	1 000	-500	-33
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	6 250	6 250	450	-5 800	-93
56. Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus (reservationsanslag 3 år)	34 440	28 900	45 600	16 700	58
60. Överföring till Statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700	1 700	1 700	—	0
Sammanlagt	364 101	328 578	336 599	8 021	2
Totalt antal årsverken	1 003	1 038	989		

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och ren teknik. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Det tas fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, alternativa utvecklingstrender bedöms och lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande utvecklas.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas, och tillstånds- och myndighetsförfarandena effektiviseras.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunskaper utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den funktionella styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel. Miljöministeriet uppställer för dem följande preliminära resultatmål: Tillståndsprocesserna för investeringar med anknytning till grön omställning påskyndas.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
— Utsläppen av växthusgaser har minskat som ett resultat av planer, program, projekt och samarbete

— Yt- och grundvattnens och den marina miljös status har förbättrats tack vare regionalt samarbete och effektiva åtgärder

— Den biologiska mångfalden har förbättrats, nätverket av naturskyddsområden har blivit mer heltäckande och sammanlänkat och grönområdena fyller bättre sin funktion i stadsregionerna

— Åtgärder har vidtagits för att främja fullföljandet av målen inom den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden och förbättra saneringskompetensen

— Utsläppen till miljön har minskats i enlighet med nollföroreningsmålet, och miljötillståndsförfarandena och den riskbaserade kontrollen har effektiviserats.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

— Genomförandet av lagstiftningen inom avfallssektorn som genomgår en omställning har effektiviserats, och en hållbar användning av naturresurserna har främjats genom åtgärder inom programmet för cirkulär ekonomi, den riksomfattande avfallsplanen och färdplanen för plast.

Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer

— Samhällsstrukturen är tätare och livsmiljöns hållbarhet och kvalitet har stärkts

— De riksomfattande målen för områdesanvändningen har uppnåtts i planläggningen.

Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning

— Genomförandet av investeringar med anknytning till grön omställning påskyndas.

Nyckeltal

Indikator	2020 utfall	2021 utfall	2022 mål	2023 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	5 521	5 095	4 000	4 000
Skydd av myrar, ha	-	-	5 000	5 000
Miljöskyddsinspektioner, st.	2 409	2 329	2 400	2 400
Utredningar om förorenade områden som genomförs som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstödssystemet, st.	50	44	40	50
Undersökning av förorenade områden som genomförs som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstödssystemet, st.	4	7	10	10
Utredningar och uppföljning av KAJAK-objekt	-	4	3	3
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64,6	-	64,6	64,6

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 856 000 euro.

Anslaget får även användas för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

- 1) byggprodukter
- 2) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter
- 3) drift av en kontaktpunkt för byggprodukter.

Anslaget får även användas

1) för ersättningar till Ympäristömerkintä Suomi Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, för ersättningar till Tukes för marknadskontrollen av icke CE-märkta produkter samt till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet

2) för kostnader i anknytning till åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, av projektspecifika Life-bidrag och av understöd för beredning av Life-projekt.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen propositioner med förslag till samförvaltningslagen och till lagar om miljöskadefonden, om ändring av klimatlagen, avfallslagen och lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt förslag till bygglag och lag om ett datasystem för den byggda miljön.

För sin verksamhet ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhällseliga effekter som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Resultatmål

Effektmål	Resultatmål för verksamheten
1. Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologiskt mångfald och nedsmutsningen	<p>Frågor som gäller klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och föroreningar löses i samarbete med andra och man har identifierat kopplingarna mellan de olika frågorna</p> <p>Finland är klimatneutralt senast 2035</p> <p>Skadliga utsläpp till miljön, marken, luften och vattendragen minskar och miljöriskerna är under kontroll</p> <p>Utvecklingen av samhällena förebygger förlusten av biologisk mångfald och begränsar klimatförändringarna</p>
2. Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt	<p>En hållbar ekonomisk tillväxt baserar sig på lösningar som främjar grön omställning</p> <p>Den gröna omställningen ökar naturkapitalet och försörjningsberedskapen</p> <p>Den cirkulära ekonomin stärks och användningen av naturresurser minskar</p> <p>Koldioxidutsläppen under byggnaders livscykel minskar och materialen används mer effektivt</p>
3. Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer	<p>Kommunerna, städerna och regionerna skapar förutsättningar för en hållbar livsstil</p> <p>Det finns tillräckligt med bostäder för olika befolkningsgrupper och de motsvarar invånarnas behov</p> <p>Den byggda miljön stöder människornas välbefinnande och relation till naturen och bidrar till en smidig vardag</p> <p>Att göra hållbara val är lätt och lockande och det finns ekonomiska incitament för det</p>
4. Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning	<p>Lagstiftningen och förvaltningsstrukturerna stöder en hållbar förändring</p> <p>Samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn styr kapitalen och åtgärderna för grön omställning</p> <p>Miljöinformation och digitalisering utnyttjas effektivt i beslutsfattandet</p> <p>Finlands inflytande inom EU och internationellt är proaktivt och resultatrikt</p> <p>En rättvis omställning bereds i växelverkan med det civila samhället och berörda grupper</p>

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 282	34 388	32 387
Bruttoinkomster	528	531	531
Nettoutgifter	31 754	33 857	31 856
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	19 852		
— överförts till följande år	21 300		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avfallslagen, fas 2			244
Avfallslagen, fas 3			490
Avfallslagen II (överföring till moment 32.01.02 NTM-centralen i Sydöstra Finland)			-244
Avfallslagen III, SUP-direktivet (överföring till moment 32.01.08)			-20
Avfallslagen III (överföring till moment 32.01.02 NTM-centralen i Birkaland)			-390
Avfalls- och produktinformationssystemet			350
Avlöning av assistent till specialmedarbetare (överföring från moment 26.01.01)			21
Förvaltning av en elektronisk marknadsplats			-200
Genomförande av ändringarna i avfallslagstiftningen (överföring till moment 32.01.08)			-240
Handlingsprogrammet för äldres boende (regeringspr. 2019) (överföring till moment 35.20.55)			-100
Inrättande och förvaltning av ett register över bygg- och rivningsmaterial och byggavfall			300
Kostnader för assistent till specialmedarbetare (överföring från moment 26.01.01)			20
Marknadskontroll enligt direktivet om uttjänta fordon till Tukes			-302
Materialtorget och tjänsten för industriella symbioser			110
MKB/SMB-uppgifter (överföring till moment 35.01.04)			-78
Naturskydd (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)			-2 800
Samordnare för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)			-36
Uppgifter i anslutning till behandlingen av de kommunala klimatplanerna			150
Uppgifter i anslutning till behandlingen av digitaliseringsunderstödet till kommunerna			120
Verkställande av klimatlagen			100
Verkställande av lagen om miljöskadefonden			680
Överföring från moment 35.10.66			120
Översyn av samförvaltningslagen (överföring till moment 35.20.01)			-35
Lönejusteringar			409
Nivå på poster som överförs (regeringsprogr. 2019)			60
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna			-130
Resebesparing			-600
Sammanlagt			-2 001

2023 budget	31 856 000
2022 II tilläggsb.	223 000
2022 budget	33 857 000
2021 bokslut	33 202 000

04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 901 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 2) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi finansierar
- 3) till betalning av överföringsutgifter till mälländerna för utvecklingssamarbetet för genomförande av projekt som avses i lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen propositioner med förslag till lagar om ändring av klimatlagen och av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt en proposition med förslag till bygglag.

Finlands miljöcentral tar fram ny information och utvecklar nya lösningsmodeller som främjar hållbar utveckling och som kan användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen de uppgifter i samband med nyttjandet och vården av vattenresurser som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkostnadsmoment anvisas för dessa uppgifter cirka 1 500 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms att kostnaderna för cirka 20 årsverken täcks med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för cirka 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Vid genomförandet av Agenda 2030 fokuserar miljöcentralen i synnerhet på att nationellt främja målet Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland. Finlands miljöcentralers verksamhet hänförs sig särskilt till följande punkter i regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2019): *ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden, Finland — större än sin storlek i världen och ett livskraftigt Finland.*

Samhälleliga effekter

Effektmålen är följande:

- 1) Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologiskt mångfald och nedsmutsningen
- 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt
- 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer
- 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning.

Verksamhetens resultat

Miljöministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

Resultatindikatorer

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Referentgranskade vetenskapliga artiklar/FoU-årsv.	0,85	1,00	1,10
Artiklar och bloggar riktade till yrkesorganisationer/årsv.	0,35	0,44	0,48
Publikationer/årsv.	1,05	1,15	1,17
Kvaliteten på vetenskapliga publikationer (andelen artiklar som klassificerats på nivåerna JUFO2 och JUFO3,%)	44	33	33
Publikationernas vetenskapliga genomslag (TOP 10-referensindex)	1,34	-	1,40
Antalet Policy Brief-publikationer (st./år)	24	10	10
Webbbesök på webbplatsen ymparisto.fi (1 000 st./år)	3 400	3 400	3 500
Användning av gränssnitt för geografisk information (mn st./år)	185	175	175
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers serviceförmåga som helhet (MM, JSM, NTM-centralerna)	3,3/5	-	3,3/5
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers expertstöd (MM, JSM, NTM-centralerna)	3,4/5	-	3,5/5
Kostnadstäckning för den företagsekonomiska verksamheten (%)	95	105	104
Kostnadstäckning för den offentligrättsliga verksamheten (%)	62	95	95

Hanteringen av resurser

Det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral 2023 beräknas vara 654. Antalet anställda som anställdts med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 275 årsverken. Mängden personal beror främst på hur den externa finansieringen utvecklas. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen och den tillgängliga finansieringen.

Finlands miljöcentralers årsverken 2021—2023

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Antal årsverken (årsv.)	648	674	654

Miljöcentralens inkomstpost för 2023 är 46,0 miljoner euro. Av intäkterna inflyter 4,0 miljoner euro av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd, varav exportverksamheten uppskattas stå för ungefär en tredjedel.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	63 815	68 461	71 901
Bruttoinkomster	36 332	44 000	46 000
Nettoutgifter	27 483	24 461	25 901
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 906		
— överförs till följande år	5 600		

Ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 10,6 miljoner euro och intäkterna av den samfinansierade verksamheten till 31,4 miljoner euro. EU:s andel av ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 3,5 miljoner euro medan EU:s andel av intäkterna av den samfinansierade verksamheten uppgår till 3,9 miljoner euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	18 926	14 500	22 500
— finansiering från EU	2 674	3 500	3 900
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	3 299	4 000	5 000
Intäkter sammanlagt	24 899	22 000	31 400
Totala kostnader för projekten	35 401	31 429	44 857
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 502	-9 429	-13 457
Självfinansieringsandel, %	30	29	30

Kostnadsmotsvarigheten för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsprofessur	169
Marknadskontroll: transportbränslen och EU-miljömärkning	90
MKB/SMB-uppgifter (överföring från moment 35.01.01)	78
Stärkande av forskningsresurser	1 000
Utsläppsdatan enligt bygglagen	119
Verkställande av klimatlagen	50
Besparing som gäller kontorslokaler	-14
Lönejusteringar	360
Produktivitetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna	-117
Resebesparing	-130
Nivåförändring	-165
Sammanlagt	1 440

2023 budget	25 901 000
2022 II tilläggsb.	199 000
2022 budget	24 461 000
2021 bokslut	24 177 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 435 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	12 435 000
2022 budget	12 435 000
2021 bokslut	7 711 386

65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 130 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen
- 3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövarderna i skärgården
- 4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden
- 5) till bidrag för frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador
- 6) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: Anslaget används till allmänna understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer och till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för deras basverksamhet. Med anslaget stöds också miljövärden i skärgården, avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden samt bekämpningen av miljöskador. Med anslaget stöds dessutom sådana nationellt och regionalt betydande projekt som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning. I samband med prövningen beaktas hur nödvändigt understödet är med tanke på verksamhetens art och omfattning samt sammanlutningens ekonomi och andra stöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Birdlife Finland rf	-150
Föreningen för miljöfostran FEE Suomi rf	-100
Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry	-100
Sammanlagt	-350
2023 budget	2 130 000
2022 budget	2 480 000
2021 bokslut	2 830 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under huvudtiteln har de anslag budgeterats som i huvudsak ska användas för verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologiskt mångfald och nedsmutsningen
Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna, vilka ses över vart sjätte år, av multinationella miljöavtal samt av åtagandena enligt dessa avtal och andra internationella aktörers åtaganden. Målet är att uppnå och upprätthålla en god miljöstatus för yt- och grundvattnen och den marina miljön. Genomförandet av planerna och åtagandena stärks genom genomförandet av programmet för effektiviserat vattenskydd (programmet Vattnets tur). Inom ramen för programmet minskar man belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen och riskerna med dem genom restaurering i vattendrag, åtgärder inom jord- och skogsbruket i avrinningsområden, genom att utveckla hanteringen av vattnet i städerna samt genom att utveckla beredskapen och genomföra sanering av ett Östersjövrak i hög riskklass. Målen för den gröna omställningen enligt Finlands nationella återhämtnings- och resiliensplan genomförs genom gipsbehandling av åkrar och återvinning av näringsämnen. Inventeringen av den marina undervattensmiljön (VELMU) fortsätter i syfte att fokusera skyddsåtgärderna i Östersjön och styra en hållbar användning av naturresurserna. Man fortsätter samarbetet för verkställande av den aktionsplan för Östersjön som utarbetats av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö (HELCOM) och av EU:s strategi för Östersjöområdet. Dessutom förnyas informationshanteringen inom vatten- och havsvården.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska

löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Utsläppen i miljön minskas i enlighet med nollföroreningsmålet.

Utredningar om och sanering av förorenade mark- och grundvattenområden som klassificeras som riskobjekt främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras med anslag för sanering av förorenade områden och genom oljeskyddsfondens projekt JASKA. Inom ramen för det anslag som står till förfogande fortsätter de noggrannare objektsundersökningarna, riskbedömningarna och ansvarsutredningarna i fråga om de deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som tagits ur bruk och underkänts och som orsakar allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan.

Man skapar beredskap för allvarliga risker när det gäller miljösäkerhet och kemikaliesäkerhet. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om miljöskadefonden, genom vilken subsidiära miljöansvarssystem utvecklas.

De olägenheter för miljö och hälsa som luftföroreningar ger upphov till ska minskas. Genomförandet av det nationella luftvårdsprogrammet 2030 fortsätter.

Man påverkar beredningen av initiativ enligt EU:s kemikaliestrategi och bereder sig på att genomföra dem nationellt. Det reviderade nationella kemikalieprogrammet genomförs.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimatmålen för 2030 och 2050 kräver effektiva åtgärder. Finland påverkar aktivt genomförandet av klimatavtalet från Paris och det övriga internationella klimatsamarbetet. Man deltar aktivt i revideringen och beredningen av EU:s klimat- och energilagstiftning 2030 så att den motsvarar utsläppsminskningmålet på minst 55 procent fram till 2030 och klimatneutralitetsmålet 2050.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. Genomförandet av den klimatpolitiska plan på medellång sikt som klimatlagen förutsätter framskrider, och genom de kostnadseffektiva och verkningsfulla åtgärder som ingår i planen eftersträvas ett koldioxidneutralt Finland 2035. Rapporter om fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

För att klimatåtgärderna ska vara kostnadseffektiva och Finland ska ha inflytande i EU och i internationella forum krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel.

I samarbete med andra aktörer utvecklas sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn och i konsumenternas val. Kommunernas och regionernas klimatarbete påskyndas, och samtidigt stöds deras handlingskraft och skapandet av nya arbetsplatser.

På nationell nivå och EU-nivå fortsätter man att konsekvent arbeta för att genomföra övergången till en cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin ger lösningar för att begränsa såväl klimatförändringar och slöseri med naturresurser som förlust av biologisk mångfald.

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Verkställigheten av och vägledningen enligt den naturvårdslag som träder i kraft 2023 främjas, och datasystemet för natur-

vården utvecklas. Genomförandet av ett pilotprojekt som stöder regleringen av ekologisk kompensation främjas och ibruktagandet av ett register för ekologisk kompensation bereds.

Finlands strategi och handlingsprogram för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden 2022—2030 inleds utifrån FN:s konvention om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo och ersättningsförfarandena i samband med detta i synnerhet som en del av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) samt EU:s skyldigheter i fråga om skogsskydd.

Genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi 2021—2030 fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut genom att man skyddar och restaurerar myrar, restaurerar och vårdar hotade naturtyper såsom vårdbiotoper, fågelvåtmarker, stränder, småvatten, lundar och andra skogsmiljöer. Kvaliteten på och tillgången till information om naturen förbättras dessutom med hjälp av inventeringar av naturtyper och arter, uppföljning samt utveckling av informationshanteringen. Skyddsåtgärderna inriktas på att avvärja de centrala hoten mot den finska naturen och aktivt informera om resultaten. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen och utvecklandet av ett nätverk av nationalstadsparker fortsätter.

Arterna skyddas bl.a. genom att man tryggar och vårdar förekomstplatserna för hotade arter och arter som kräver skyndsamt skydd samt för arter som nämns i naturvårdsdirektiven, samt genom att man kompletterar kunskapsunderlaget om artförekomster och om nuläget för populationer. Inventeringen av Finlands värdefulla vårdbiotoper blir klar, objekten klassificeras i tre värdeklasser och skötseln av dem effektiviseras.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

Åtgärderna för en övergång till cirkulär ekonomi fortsätter bland annat genom att man genomför åtgärderna i programmet för cirkulär ekonomi, färdplanen för plast och den riksomfattande avfallsplanen, utnyttjar och utvecklar elektroniska plattformar och informationssystem samt genom försöksverksamhet. Målet är att minska förbrukningen av icke förnybara naturresurser, fördubbla resursproduktiviteten och fördubbla materialens andel av den cirkulära ekonomin fram till 2035. Genom målen och åtgärderna minskas växthusgasutsläppen, förbrukningen av naturresurser och uppkomsten av avfall samt dämpas förlusten av biologisk mångfald.

Genomförandet av programmet för återvinning av näringsämnen (RAKI) och investeringen i återvinning av näringsämnen enligt Finlands nationella återhämtnings- och resiliensplan fortsätter. Stöd ges särskilt till projekt som förbättrar Finlands självförsörjning i fråga om näringsämnen och energi och inom vilka man utvecklar och nyttiggör outnyttjad näringsämnespotential i samhällenas avloppsvatten och sidoströmmar samt förbättrar energieffektiviteten i behandlingen av avloppsvatten. Genom återvinning av näringsämnen främjas målen för den gröna omställningen.

Verksamhetsmålen i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter anges i motivationen under moment 35.10.52.

20. *Förebyggande och eftervård av miljöskador* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 620 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av förebyggande, begränsning och ordnande av bekämpning av miljöskador, undersökningar och utredningar som direkt anknyter till dessa åtgärder samt av rättegångar och konkursförfaranden till följd av återkrav av understöd
- 2) till utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte alltid genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet
- 3) till utgifter som hänför sig till beredskap i samband med olje- och kemikalieolyckor för vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada
- 4) till utgifter som föranleds av övervakningen av vrak som medför risk för miljöskada, av förberedelser för sanering samt av sanering av sådana vrak
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring: Anslaget används till utgifter som staten föranleds av förebyggande och begränsning av miljöskador samt efteråtgärder i risksituationer som orsakas av förorening av miljön eller andra skadliga förändringar i miljön. Myndigheternas behov att agera gäller särskilt insolvenssituationer och situationer där den ansvariga aktören är okänd eller onåbar. De kostnader som myndigheten orsakas gäller enskilda fall och är svåra att förutse. Att kräva tillbaka kostnaderna av den ansvariga aktör som anges i lagen kan vara svårt på grund av sakens natur.

Anslaget används för utgifter som föranleds av beredskap för att övervaka sådana vrak som medför risk för miljöskador och bereda saneringen av sådana vrak samt av beredskap för att vårda djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada. Finlands miljöcentral svarar för beredskapen i fråga om övervakningen av vrak i Östersjön som medför risk för miljöskada, ordnandet av sanering samt vården av djur som blivit nedsmutsade i samband med miljöskada. Med medel ur anslaget ersätts miljöcentralen för de kostnader som den orsakats.

De utgifter som orsakas den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99. Ersättningarna beräknas uppgå till 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ombudgetering av ett återtaget vrakanslag	1 300
Stängning av Hitura gruva	-120
Vattenhantering i Hitura gruva	2 000
Sammanlagt	3 180
2023 budget	5 620 000
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	2 440 000
2021 bokslut	1 900 000

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 740 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi samt inventering, märkning, skötsel och stöd för skötseln av privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden och av landskapsområden
- 2) för främjande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och av skyddet av skogarna
- 3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter, och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter och för ordnande av vård för skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter
- 4) för naturskyddsplanering och för planering och iståndsättning i anslutning till tillämpningen av marktäktslagen
- 5) i anslutning till punkterna 1—4) för kostnader för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 120 årsverken
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i punkterna 1—3 även användas till betalning av understöd och andra stöd.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget effektiviseras genomförandet av METSO-handlingsplanen och skyddet av myrar samt utförs inventeringar, utarbetas vårdplaner och görs uppföljningar av hotade naturtyper och naturtyper som ska skyddas med stöd av naturvårdslagen, av vårdbiotoper och av åsskogar i Naturaområden. De utredningar som behövs för att utveckla naturvården genomförs. Handlingsprogrammet för artskydd och den nya pollineringsstrategin genomförs.

Anslaget används i huvudsak för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. Genom programmet skyddas, iståndsätts och vårdas försämrade objekt i synnerhet i myrar, fågelvåtmarker, vårdbiotoper, småvatten, stränder och skogliga livsmiljöer och förbättras skyddsnivån för hotade naturtyper och arter. Inom ramen för programmet förbättras också kvaliteten på, omfattningen av och tillgången till sådan information om naturen som främjar naturvården.

För att stödja riktandet av miljöersättningarna för jordbruket och Helmi-programmet slutförs den nationella inventeringen av vårdbiotoper i hela landet under 2023. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen främjas. Projekt som anknyter till hållbar användning av marks substanser och till iståndsättning av marktäktsområden genomförs.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 15 680 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 60 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Naturskydd (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-10 000
Personalresurser för tilläggsfinansieringen av skyddet av skogar	200
Vård av skadade vilda djur	-180
Sammanlagt	-9 980

2023 budget	15 740 000
2022 budget	25 720 000
2021 bokslut	37 642 000

22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 020 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för forskning, riskbedömning och riskhantering i samband med markskydd och miljösanering och utveckling av dessa samt för uppföljning
- 2) för gemensamma utvecklingsprojekt och ordnande av utbildning som gäller miljöuppgifter
- 3) för klimatpolitiska utredningar och för utveckling och genomförande av klimatpolitiken
- 4) för utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin
- 5) för avlönande av personal motsvarande högst 80 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 22 årsverken för uppgifter som anges i punkt 3 och visstidsanställd personal motsvarande högst 58 årsverken för uppgifter som anges i de övriga punkterna
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 7) för projekt- och tillståndsförberedelser för sådana investeringar för grön omställning som ska finansieras med återhämtningsmedel.

Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) kan för samiska klimatrådets verksamhet beviljas statsunderstöd till ett belopp av högst 150 000 euro. Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och förordningen om beviljande av statsunderstöd för fullgörande av Finlands klimatpanels uppgifter (684/2020) kan statsunderstöd för klimatpanelens verksamhet beviljas till ett belopp av högst 750 000 euro.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Av anslaget reserveras 1 900 000 euro för stärkande av tillståndsresurserna vid närings-, trafik- och miljöcentralerna (RRF pelare 1) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Utveckling av miljösaneringen och markskyddet	2 350 000
Styrning och utveckling av miljöförvaltningen	1 200 000
Främjande av cirkulär ekonomi	920 000
Klimatpanelen, samiska klimatrådet och klimatprojekt	1 310 000
NTM-centralernas tillståndsresurser (RRF pelare 1)	1 900 000
Miljöforskningens och miljöförvaltningens resurser	2 340 000
Sammanlagt	10 020 000

Av anslaget används 2 350 000 euro för markskydd och för utrednings- och saneringsverksamhet i anslutning till förorenade mark- och grundvattenområden och för utveckling av denna verksamhet, samt för uppföljning, utredningar och riskhanteringsåtgärder i fråga om de deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som tagits ur bruk och underkänts och som orsakar allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan och som staten ansvarar för.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna samt utvecklingen av klimatpolitiken, för beredningen och verkställigheten av den nya klimatpolitiska planen på medellång sikt och för ett påskyndat klimatarbete i kommunerna och regionerna samt för bland annat det samiska klimatrådets verksamhet. För klimatpanelens verksamhet används på årsnivå ett anslag på 750 000 euro för att säkerställa bland annat vetenskapssekretariatets verksamhet och projektfinansiering.

Avsikten är att 3 540 000 euro av anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt i närings-, trafik- och miljöcentralerna, regionförvaltningsverken och miljöministeriet. Anslaget riktas som en del av resultatstyrningsprocessen till att stödja en effektiv miljöförvaltning.

Av anslaget genomförs med 1 900 000 euro målet om en grön omställning i återhämtnings- och resiliensplanen, en koldioxidsnål industri samt påskyndande av övergången till cirkulär ekonomi. Anslaget riktas till att säkerställa att de investeringar för grön omställning som ska finansieras med återhämtningsmedel inleds och att projekt- och tillståndsberedningen löper smidigt. I helheten grön omställning ingår betydande investeringar inom industrin och branscherna (bland annat energilösningar och -nät, energieffektivitet, lösningar för koldioxidsnålt väte, cirkulär ekonomi, byggande, elektrifiering av industrin). Investeringarna kan ha betydande konsekvenser för minskningen av utsläpp och sysselsättningen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 9 120 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 900 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (överföring till moment 35.10.23)	-4 310
Genomförandet av programmet för cirkulär ekonomi	-3 500
NTM-centralernas tillståndsresurser (RRF pelare 1)	50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för effektiviserat vattenskydd (överföring till moment 35.10.23)	-3 200
Sanering av förorenade markområden	1 000
Understöd inom programmet för effektiviserat vattenskydd (överföring till moment 35.10.61)	-1 300
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter (överföring till moment 35.10.23)	-4 125
Verkställande av klimatlagen	400
Återvinning av näringsämnen (RRF pelare 1)	-2 000
Återvinning av näringsämnen (RRF pelare 1) (överföring till moment 35.10.61)	-1 000
Sammanlagt	-17 985

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	10 020 000
2022 II tilläggsb.	-2 815 000
2022 budget	28 005 000
2021 bokslut	26 185 000

23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 635 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för att utveckla skyddet av Östersjön och av yt- och grundvattnen samt bedömningen av miljöns tillstånd och utvärdering av effekterna
- 2) för att skydda mångfalden i undervattensmiljön och främja ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön
- 3) för att främja återvinning av näringsämnen, med undantag av investeringsprojekt och FoUI-projekt, i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen
- 4) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster, informationshantering och andra tjänster som gäller miljöuppgifter
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 67 årsverken
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 7) till betalning av understöd i anslutning till 1 och 3 punkten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Programmet för effektiverat vattenskydd	3 200 000
Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	4 310 000
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter	4 125 000
Sammanlagt	11 635 000

Av anslaget används 3 200 000 euro för förvaltning av programmet för effektiverat vattenskydd, stärkande av expertnätverken, utvecklingsprojekt, genomförande av programmet Skärgårdshavet samt för uppföljning och utvärdering av effekterna.

Av anslaget används 4 310 000 euro för planering av vatten- och havsvården, främjande av skydd av ytwater, grundwater och småwater, fastställande och klassificering av grundwaterområden, kartläggning av områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inom undervattensmiljön, bedömning och utveckling av miljöns tillstånd och effekterna samt för genomförande av programmet för återvinning av näringsämnen.

Av anslaget används 4 125 000 euro för terräng- och laboratorieuppgifter som avser vatten- och havsobservation, för utveckling av observationsverksamheten samt för upphandling av informationshanteringstjänster för vatten- och havsvården.

Anslaget kan i någon mån även användas för understöd.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 11 235 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (överföring från moment 35.10.22)	4 310
Programmet för effektiverat vattenskydd (överföring från moment 35.10.22)	3 200
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter (överföring från moment 35.10.22)	4 125
Sammanlagt	11 635

2023 budget 11 635 000

31. Understöd för de kommunala klimatplanerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 631 000 euro.

Anslaget får användas för understöd som med stöd av statsunderstödslagen beviljas kommunerna för beredning av en i klimatlagen avsedd klimatplan. Understöd kan också beviljas för klimatplaner som kommunerna utarbetar i samarbete med andra kommuner, enligt antalet deltagande kommuner. Understöd beviljas en kommun eller kommuner som deltar i kommunalt samarbete och som ännu inte har en plan som uppfyller de lagstadgade kraven.

Understöd beviljas för de faktiska kostnaderna, dock högst till ett belopp av 50 000 euro för varje kommun som är sökande. Som kostnader som berättigar till understöd godkänns lönekostnaderna som föranleds av beredningen av klimatplanen samt kostnader för externa tjänster.

Miljöministeriet är statsbidragsmyndighet, och fattar beslut om understöd i enlighet med kostnads kalkylen i ansökan och de begränsningar som anges i utlysningen.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av klimatlagen. I propositionen kompletteras lagstiftningen med en skyldighet för kommunerna att utarbeta klimatplaner ensamma eller tillsammans med andra kommuner. Anslaget används för att täcka kommunernas kostnader för utarbetandet av klimatplanerna.

2023 budget

2 631 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 43 140 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

- 1) för utgifter för användning, skötsel, restaurering och uppföljning av och guidning i de nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt och ödemarksområden som Forststyrelsen besitter samt kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna samt för utgifter för skötsel av privata skyddsområden
- 2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt samt kulturhistoriska objekt som tjänar skydds- och användningsändamålet och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem
- 3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år
- 4) för utveckling och förvaltning av datasystem som anknyter till uppgifter inom naturtjänsterna, inklusive de ULJAS-system för geografisk information som är gemensamma för naturvårdsförvaltningen
- 5) i anslutning till ovannämnda uppgifter, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Verksamhetens effektmål inom miljöministeriets ansvarsområde är följande:

- Skyddsnivån för arter och naturtyper förbättras med hjälp av åtgärder som prioriteras utifrån aktuell information
- Statusen för naturvärdena inom nätverket Natura 2000 och nätverket av naturskyddsområden förbättras

— Den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens värde bevaras

— Rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 mål
Restaurering av myrar och istandsättning av vårdbiotoper i enlighet med Helmi-programmet, andel av målet för regeringsperioden (sammanlagt 14 000 ha), %	41	85	100
Kvaliteten på informationen om naturtyp och art, andel av informationen uppdaterad, %	63	80	82
Antal bedömningar av Naturaområdenas (sammanlagt 1 121) tillstånd (NATA), st.	56	25	30
Kulturhistoriskt värdefulla objekt i gott skick, %	41	45	45
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn besökare)	9,46	9,5	9,5
Inverkan på den lokala ekonomin till följd av besökarnas penninganvändning, mn euro	460	465	475
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (bedömningsskala 1—5)	4,4	4,4	4,4

Forststyrelsen

— vidtar effektivare åtgärder för att stoppa det ökade hotet mot arter och naturtyper och genomför i betydande utsträckning i synnerhet vård- och restaureringsåtgärder och naturinventeringar enligt livsmiljöprogrammet Helmi

— deltar i verkställigheten av havsförvaltningsplanens övervakningsprogram och åtgärdsprogrammet samt förbättrar skyddet av den biologiska mångfalden i insjöarna

— främjar lagberedning, fastighetsbildning och utmärkning av gränser när det gäller naturskyddsområden

— utarbetar NATA-bedömningar och skötsel- och nyttjandeplaner och sköter andra uppgifter som den myndighet som innehar skyddsområden har samt sörjer genom inventeringar och uppföljningar för att det finns ett tillräckligt och aktuellt kunskapsunderlag för detta

— svarar för förvaltningen av datasystemen för naturskyddsområden, naturtyper och arter (ULJAS) och för förbättringen av datainnehållets kvalitet samt inleder en reform av datasystemen för naturvården

— upprätthåller den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens skydds- och bruksvärden

— upprätthåller och utvecklar högklassiga och ansvarsfullt producerade tjänster för användning av naturen för rekreation och turism och sörjer samtidigt för att de naturvärden som ligger till grund för naturskyddsområdena bevaras

— informerar om skyddet av den biologiska mångfalden och om hållbart nyttjande av naturen och ökar på så sätt medborgarnas miljömedvetenhet och de positiva effekterna på välbefinnandet av att naturen används för rekreation.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 4 620 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, av vilket ca 300 000 euro är intäkter av försäljning av obehövliga fastigheter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationalparker och naturobjekt	-1 535
Omfördelning av finansieringen för naturvården (regeringsprogr. 2019)	-600
Utvecklande och istandsättning av naturskyddsområden och nationalparker	2 000
Utökad finansiering för naturvården (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-14 000
Lönejusteringar	521
Sammanlagt	-13 614

2023 budget	43 140 000
2022 II tilläggsb.	1 314 000
2022 budget	56 754 000
2021 bokslut	70 942 000

60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas till ersättningar som avses i 10 § och 17 § 1 mom. 2 punkten i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) och till betalning av utgifter som hänför sig till upprätthållandet av räddningsverkens oljebekämpningsberedskap.

Förklaring: Med anslaget ersätter oljeskyddsfonden kostnader för oljeskador och för bekämpning och återställande samt räddningsväsendets kostnader för att upprätthålla bekämpningsberedskapen.

2023 budget	4 000 000
2022 budget	4 000 000
2021 bokslut	4 000 000

61. Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 47 842 000 euro.

Anslaget får användas

1) för understöd och stöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) samt för utgifterna för beviljande av understöd och stöd

2) till betalning av de understöd som avses i lagen om stödjande av sanering av förorenade områden (246/2019) och för sådan utredning av den risk eller olägenhet för hälsan eller miljön som förorening av mark, grundvatten eller sediment orsakar och sådan sanering av förorenade områ-

den som genomförs som en organiseringsuppgift samt slutförande av statens anhängiga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i den sedermera upphävda avfallslagen (1072/1993)

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst 34 årsverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) för understöd för investeringsprojekt och FoUI-projekt som gäller återvinning och tillvaratagande av näringsämnen, för anskaffningsutgifter och för andra konsumtionsutgifter.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslaget och som inlett och slutförts som statens arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska det avtalas om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget reserveras 5 000 000 euro för gipsbehandling av åkrar och 1 000 000 euro för återvinning av näringsämnen som en del av återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 1).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Återvinning av näringsämnen (bättre självförsörjning i fråga om näringsämnen och energi, överfört från moment 35.10.22)	30 000 000
Programmet för effektiverat vattenskydd	8 800 000
Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna	1 521 000
Sanering av förorenade områden	1 521 000
Gipsbehandling av åkrar (RRF pelare 1)	5 000 000
Återvinning av näringsämnen (RRF pelare 1)	1 000 000
Sammanlagt	47 842 000

Av anslaget används 30 000 000 euro för att förbättra självförsörjningen i fråga om näringsämnen och energi genom återvinning av näringsämnen. Med anslaget stöds FoUI-projekt och investeringsprojekt inom vilka man utvecklar och nyttiggör outnyttjad näringsämnespotential i samhällenas avloppsvatten och sidoströmmar samt förbättrar energieffektiviteten i behandlingen av avloppsvatten. Av tillägget är andelen för forskning, utveckling och innovationsstöd 12 000 000 euro och andelen för investeringsstöd 18 000 000 euro. FoUI-projekt för återvinning av näringsämnen stöds också med ett belopp på 1 000 000 euro som ingår i investeringen för grön omställning (P1C5I5) i återhämtnings- och resiliensplanen. Genom återvinning av näringsämnen främjar man övergången till cirkulär ekonomi och minskar näringsbelastningen i Östersjön och vattendragen samt minskar växthusgasutsläppen. Forsknings- och utvecklingsarbetet kan också främjas genom att man skaffar experttjänster bland annat för utredningar om skadliga ämnen i avloppsvattnet.

Av anslaget används 10 321 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder som en del av programmet för effektiverat vattenskydd i syfte att uppnå och trygga en god status i grund- och ytvatten. I synnerhet förbättras statusen för de kustvatten och åar vars tillstånd försämrats. Samarbetet, nätverken och partnerskapen mellan den offentliga och den privata sektorn och organisationsfältet stärks. Samtidigt främjas affärsverksamheten, konkurrenskraften och export-

möjligheterna inom den finländska vattensektorn genom stöd till införandet av ny teknik och delandet av god praxis.

Av anslaget används 1 521 000 euro till utgifter för att samordna, ordna eller understödja utrednings- och saneringsprojekt som avser förorenade herrelösa mark- och grundvattenområden vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker. Prioriteringen ska göras i samarbete med de regionala NTM-centralerna, och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland svarar centraliserat för genomförandet.

Av anslaget används 5 000 000 euro för genomförande av den gröna omställningen i återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 1) genom fortsatt spridning av gips på åkermark i de avrinningsområden vid kusten som lämpar sig för den. Genom åtgärderna minskas näringsbelastningen i Östersjön, stärks vatten- och havsvården och främjas övergången till cirkulär ekonomi.

De projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 600 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 45 242 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrad näringsämnes- och energiförsörjning genom återvinning av näringsämnen, investeringsstöd	18 000
Förbättrad näringsämnes- och energiförsörjning genom återvinning av näringsämnen: FoUI-andelen	12 000
Gipsbehandling av åkrar (RRF pelare 1)	-5 000
Riksdagens tillägg	-180
Understöd inom programmet för effektiviserat vattenskydd (överföring från moment 35.10.22)	1 300
Återvinning av näringsämnen (RRF pelare 1) (överföring från moment 35.10.22)	1 000
Sammanlagt	27 120

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	47 842 000
2022 II tilläggsb.	18 000 000
2022 budget	20 722 000
2021 bokslut	19 067 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 43 630 000 euro.

Anslaget får användas

1) för köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden

- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 24, 25, 29 och 47 § i naturvårdslagen
- 3) för ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 53 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen samt 21 § i lagen om enskilda vägar påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 4) för ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen
- 5) för ersättningar för olägenheter enligt 55 § 2 mom. i naturvårdslagen
- 6) för utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt till utgifter som föranleds av anskaffning av tjänster för märkning av privata skyddsområden och dessutom till utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och till eventuella kostnader för ersättningsförrättningar
- 7) till ett belopp av högst 100 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) eller av anbud som främjar skyddet av myrmarker i enlighet med Helmi-programmet
- 8) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter
- 9) för understöd och ersättningar enligt lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur
- 10) till kommunerna och till samfund som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden för stödjande av förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen. Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden
- 11) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador av de utgifter som föranleds av ersättningar för de skogsskador som spritts från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000, handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och Helmi-programmet får det 2023 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2023 föranleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande tryggas områden som är viktiga för den biologiska mångfalden. Man genomför särskilt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt skyddet av myrar som en del av Helmi-programmet. Med anslaget genomförs också de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden enligt planerna. Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden vid behov.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med METSO-handlingsplanen reserveras preliminärt 23 000 000 euro och för skydd av myrar som en del av Helmi-programmet minst 7 500 000 euro. För ersättning av skador orsakade av fridlysta djur reserveras preliminärt 3 000 000 euro och för stödjande av förvärv av rekreationsområden 100 000 euro. Vid behov kan 1 000 000 euro av anslaget anvisas för Forststyrelsens bruk.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2023	2024	2025	Sammanlagt fr.o.m. 2023
Förbindelser 2023	5 000	3 000	2 000	10 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 330 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 43 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Naturskydd (regeringsprogr. 2019, av engångsnatur)	-6 500
Tilläggsfinansiering för skydd av skogar	6 000
Sammanlagt	-500

2023 budget	43 630 000
2022 budget	44 130 000
2021 bokslut	56 130 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 762 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föränleds av internationella förbindelser

2) till stödjande av utvecklingsländernas representanters deltagande i internationella miljökonferenser, avtalsförhandlingar och expertseminarier.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	350 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	500 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	660 000
Materialeffektivitet och kemikalier	200 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Boende och byggd miljö	2 000
Andra betalningar till utlandet	50 000
Sammanlagt	1 762 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medlemsavgift till Internationella havsforskningsrådet (ICES) (överföring till moment 35.01.01)	-120
Sammanlagt	-120

2023 budget	1 762 000
2022 budget	1 882 000
2021 bokslut	1 762 000

20. Samhällen, byggande och boende*Förklaring:*

Finland är klimatneutralt och har hejdat förlusten av biologiskt mångfald och nedsmutsningen
Havsområdesplanering bidrar till en ökad blå ekonomi och till en hållbar användning och ett förbättrat skydd av den marina miljön. Miljöministeriet sörjer för utvecklingen och styrningen av havsområdesplaneringen samt för samarbetet med grannländerna. Landskapsförbunden sörjer för utarbetandet av havsplanerna.

En tät samhällsstruktur som uppmuntrar till användning av utsläppsnåla färdväg främjas i stadsregionerna, och det skapas förutsättningar för kompletteringsbyggande som förbättrar livsmiljöns kvalitet och den biologiska mångfalden. Genom kompletteringsbyggande nyttiggörs existerande infrastruktur samtidigt som man minskar trafikbehovet och stöder ordnandet av kollektivtrafik och annan service. Styrningen av markanvändningen i kyrkbyar, i byar och på landsbygden utvecklas med beaktande av lokala särdrag, nya utvecklingstrender inom naturresursekonomin och strävan efter lokal energiproduktion.

Inom landskapsplanläggningen läggs fokus på åtgärder som främjar de riksomfattande målen för områdesanvändningen och på landskapsförbundens och de olika myndigheternas interaktiva planeringssamarbete som stöder åtgärderna. I de mål som statsrådet fastställde 2017 betonas bland annat begränsningen av klimatförändringar och anpassningen till dem samt främjandet av naturens mångfald. Utvecklandet av landskapsplaneringen fortsätter i samarbete med landskapsförbunden i syfte att ytterligare fokusera landskapsplanernas styreffekter på centrala frågor som gäller åtminstone den regionala områdesanvändningen.

Man bereder åtgärder för att förbättra resiliensen i nybyggandet och reparationsbyggandet och byggnadsbeståndets resiliens mot konsekvenserna av klimatförändringar. Det genomförs en åtgärdsplan som stöder ett minskat klimatavtryck av boende och förbättrar energiprestandan i det existerande byggnadsbeståndet.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

Förutsättningarna för utbyggnad av vindkraft förbättras genom att man främjar högklassiga planer och tillståndsförfaranden som baserar sig på tillräckliga utredningar och konsekvensbedömningar. Arbetet för att effektivisera och förenhetliga planeringen och styrningen av vindkraftsbyggandet fortsätter.

Inom förvaltningsområdet bereds åtgärder för att minska miljöbelastningen och förbättra material- och resurseffektiviteten vid nybyggnad och ombyggnad. Arbetet med att verkställa färdplanen för koldioxidsnålt byggande fortsätter, och i samarbete med de övriga nordiska länderna och Europeiska kommissionen satsar man på en styrning genom lagstiftning som grundar sig på klimatavtrycket under en byggnads hela livscykel. Utvecklandet av en utsläppsdatabas för byggprodukter och byggprocesser fortsätter, och ett system för uppföljning av data om utsläpp från byggnader planeras.

Direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) genomförs och man deltar i beredningen av en revidering av direktivet. Det nationella genomförandet av energieffektivitetsdirektivet (EED) och direktivet om förnybar energi (RED II) fortsätter och man deltar i beredningen av en revidering av direktiven. Nybyggande och reparationsbyggande med större energiprestanda än vad minimikraven förutsätter främjas. I ombyggnadsåtgärder som förbättrar energieffektiviteten beaktas lösningar som bevarar och tryggar byggnaders särdrag samtidigt som de bidrar till att förbättra livsmiljöns kvalitet och beakta kulturmiljön och det traditionella byggnadsbeståndets värden och möjligheter som skapar välbefinnande. Man deltar i beredningen av produktgruppsvisa bestämmelser om ekodesign och energimärkning. Vidare sörs det för verkställigheten av lagstiftning om samt styrningen och marknadskontrollen av byggprodukter.

År 2023 beviljas understöd i syfte att påskynda förbättrandet av byggnaders energiprestanda och utfasningen av användningen av fossil olja och naturgas vid uppvärmning och övergången till andra uppvärmningsformer. Genom understöd som förbättrar byggnaders energiprestanda stöds en utveckling där förbrukningen av uppvärmningsenergi i bostadsbeståndet och klimatutsläppen från förbrukningen minskar betydligt mer än vad som förutsätts enligt den kravnivå som fastställts genom författningarna. Med understöden stöds sloandet av olje- och naturgasuppvärmning av småhus. Miljöministeriet och Business Finland fortsätter det program för en koldioxidsnål byggd miljö som inleddes 2021 genom att stödja klimatarbetet inom den byggda miljön när det gäller utvecklingen av koldioxidsnåla lösningar. Anslag riktas också till befintliga stöd för laddningsinfrastruktur för eldriven transport i bostadshus och arbetsplatsfastigheter.

Arbetet för att finna en lösning på problemen med EU:s byggproduktförordning (EU) nr 305/2011 påverkas proaktivt för att den inre marknaden för byggprodukter ska fungera bättre. Man deltar i revideringen av byggproduktförordningen och i CPR Acquis-arbetet. Att förordningen inte fungerar till alla delar försvårar för närvarande verksamheten i företag inom byggbranschen och myndigheternas verksamhet. Problem finns även i anknytning till återanvändningen av byggprodukter och deklarationen av miljöegenskaper. Sett till folkmängden är Finland den största exportören av byggprodukter i EU, vilket betyder att byggproduktförordningen har en stor betydelse för den finländska byggproduktindustrin. Dessutom deltar man aktivt i samband med genomförandet av dricksvattendirektivet i beredningen av hälsokriterier och godkännandeförfaranden för ämnen och material som används vid tillverkning av sådana byggprodukter som kommer i kontakt med vatten.

Kunskapsunderlaget om plasttyper och plastkvaliteter samt mängden plaster som används vid byggande, om hur de kan återvinnas och om marknaden för materialåtervinning ökas genom utredningar och forskningsprojekt. Utifrån dessa bygger man upp en informationsplattform och ett datainsamlingssystem som stöd för genomförandet av Green deal-avtalet om plast inom byggsektorn och försöker finna lösningar för att utveckla den mekaniska och kemiska återvinningen av plaster. Som stöd för Green deal-avtalet om plast inom byggsektorn genomförs en omfattande utbildningshelhet avsedd för beställare, byggherrar, aktörer som genomför byggprojekt och aktörer i leveranskedjan.

Verksamheten för att öka graden av återvinning av bygg- och rivningsavfall och göra återvinningen bättre fortsätter. Det bereds bestämmelser om den redogörelse för byggavfall som ska lämnas i samband med bygg- och rivningstillstånd och man bereder införandet av ett nationellt register över bygg- och rivningsavfall. Dessutom förbättras Materialtorgets förutsättningar att vara en plattform för marknaden för bygg- och rivningsmaterial. Användningen av webbaserad anmälan om byggavfall, materialåtervinningen av bygg- och rivningsavfall samt utnyttjandet av industriell symbios effektiviseras och statistikföringen av bygg- och rivningsavfall förbättras. Förfarandena i enlighet med bestämmelserna om den inre marknaden för återvinning av byggprodukter utvecklas och förutsättningarna för de nationella end of waste-kriterierna utreds. Utvecklandet av en informationstjänst för uppföljning av materialflödena inom den byggda miljön fortsätter.

Samhället och olika aktörer har tillgång till ett högklassigt, samlat informationsmaterial om den byggda miljön som ger mervärde och de har tillgång till nya gemensamma plattformar som också används i kommersiellt syfte. Informationen utnyttjas såväl vid planeringen av den byggda miljön som exempelvis med avseende på byggnaders energiprestanda eller bedömningen av utsläppsminskningar.

Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer

Stadsregionernas samhällsstruktur ska fås att fungera bättre och vara mer hållbar. Detta genomförs genom att man utvecklar planeringen av stadsregionerna i samarbete med stadsregionerna. Genom åtgärder som utvecklar planeringen av stadsregionerna förbättras samordningen av den regionala samhällsstrukturen och trafiksystemet, främjas hållbara färsätt och en smidigare vardag samt förbättras kvaliteten på boende- och livsmiljön, tillgängligheten till tjänster och rekreatiomsområden samt förfarandena för medinflytande och växelverkan.

Genom förfarandet med avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) i de största stadsregionerna stärks samarbetet såväl mellan kommunerna som mellan kommunerna och statens olika förvaltningsområden i syfte att förbättra den funktionella helheten i regionerna och uppnå målen. I fråga om åtgärderna 2020—2023 inom ramen för de 12-åriga MBT-avtal som ingåtts för stadsregionerna (Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg, Lahtis, Jyväskylä och Kuopio) fortsätter genomförandet och uppföljningen av genomförandet 2023.

Genom samordning av metropolpolitiken utvecklas metropolregionen som en helhet så att samarbetsformer mellan olika aktörer och regionalt anpassade nationella politikåtgärder betonas. Genomförandet av de utvalda partnerskapsbaserade prioriterade åtgärderna stöds, och utvecklandet av metropolpolitiken fortsätter med beaktande av de riktlinjer för städerna och i synnerhet metropolregionen som ingår i regeringsprogrammet.

För att trygga en god livsmiljö utvecklar man sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag. Hållbar växelverkan mellan landsbygden och städerna främjas som ett svar på den förändring i villkoren för områdesanvändningen som differentieringen av områdes- och samhällsstrukturer, den regionala självförsörjningsgraden, försörjningsberedskapen och den tekniska utvecklingen medfört. Multilokalitet och distansarbete, nya koldioxidsnålare färdsätt, diversifierade energilösningar, närproducerad mat, rekreation och turism samt hållbart nyttjande av de marksubstanser och vattenresurser som behövs för urbaniseringen förutsätter utveckling av nuvarande och nya styrmedel samt sådana partnerskap mellan landsbygden och städerna som förenar sektorer och regioner.

Planeringen av områdesanvändningen bidrar till att upprätthålla och stärka en grön infrastruktur. Grönstrukturen behandlas som en helhet. Möjligheterna att röra sig i naturen och möjligheterna till rekreation i närområden förbättras så att alla har tillgång till natur. Kulturmiljöernas värden och positiva verkningar på människors välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras och utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. I områdesanvändningen och byggandet tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. En flexibel användning av och tillgänglighet till kulturmiljöer främjas.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att sörja för ett adekvat bostadsbyggande, stärka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, främja konkurrensen inom byggnadsbranschen, öka hushållens valfrihet samt svara på människornas boendebehov.

En flexibel bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i växande stadsregioner och skapar förutsättningar för regionernas allmänna ekonomiska funktionsförmåga och för ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett tillräckligt bostadsutbud som reagerar flexibelt på efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av skäligt prissatta boendelösningar i tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. Utöver urbaniseringen innebär den åldrande befolkningen, det ökande behovet av arbetskraft och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen kommer att bestå. I områden med minskande befolkning utvecklas lösningar på problemet med bostäder som står tomma framför allt vad gäller det understödda bostadsbeståndet.

En primär förutsättning för en fungerande bostadsmarknad och skäligt prissatta boendelösningar är en tillräcklig tomtreserv som snabbt kan tas i bruk. Den planlagda tomtreserven behöver utökas med utgångspunkt i den nuvarande samhällsstrukturen, eftersom detta säkerställer att det finns förutsättningar för att ordna kollektivtrafik och tjänster på ett effektivt sätt.

Förutsättningarna för den äldre befolkningens boende främjas och man ser till att det finns ett utbud av boendelösningar som motsvarar de äldres behov. Understöd till grupper med särskilda behov inriktas i första hand på att förbättra boendeförhållandena för de svagaste grupperna. Arbetet för att minska bostadslösheten fortsätter. Boenderådgivningen utvidgas och görs permanent. Bostadssituationen för personer med utvecklingsstörning och för rehabiliteringsklienter inom mentalvården förbättras.

Kriterierna för en statsunderstödd produktion av skäligt prissatta bostäder är att det finns ett långsiktigt behov av sådana bostäder och att projekten är ekonomiskt hållbara. Den understödda bostadsproduktionen inriktas i huvudsak på de stora stadsregionerna, där behovet av skäligt prissatta

boendelösningar är störst. I bostadsproduktionen i de stora stadsregionerna understöds den statsunderstödda produktionen av normala hyresbostäder med startbidrag.

Kvaliteten i byggandet, byggnadernas säkerhet och sundhet samt ett gott inomhusklimat främjas. Åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028, som statsrådets kansli ansvarar för, genomförs. Programmet innehåller riktlinjer för en process för ändrade förfaringssätt i syfte att lösa olika typer av problem med inomhusluften. Målet är att sanera offentliga byggnader och effektivisera vården, behandlingen och rehabiliteringen av alla som uppvisar symtom på grund av dålig inomhusluft. För den tioåriga programperioden har det planerats åtskilliga åtgärder för att i normal fastighetsskötsel etablera ett tillvägagångssätt där byggnadernas tillstånd och lämplighet för sitt syfte samt användarnas erfarenheter regelbundet ses över och situationen bedöms i ett multiprofessionellt samarbete. En planmässig fastighetsförvaltning och god praxis vid ombyggnad främjas genom att användningen av förvaltningsinstrumenten effektiviseras och webbkommunikation och nätverket för reparationsrådgivning utnyttjas.

Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning

Man bereder en aktuell utvecklingsbild för områdesanvändningen i syfte att svara mot förändringarna i omvärlden för en region- och samhällsstruktur som är hållbar. Lägesbilden och målen för region- och samhällsstrukturen samt förslagen till utvecklingsåtgärder uppdateras i samarbete med sakkunniga och berörda grupper. Arbetet med utvecklingsbilden för områdesanvändningen ska vara en fortlöpande process och samarbetsplattform för de olika aktörerna.

Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till information om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. En central metod är att samla information om den byggda miljön med hjälp av nationellt interoperabla serviceplattformar och informationsstrukturer och genomföra den första fasen av det nya datasystemet för den byggda miljön. Reformen genomförs inom ramen för projektet för datasystemet för den byggda miljön (Ryhti).

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2021	2022 uppskattning	2023 uppskattning
ARA-produktion (lånebeslut)			
Tillväxtcentrum	9 000	9 000	9 000
Det övriga landet	800	800	800
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	2 000	2 000	2 000
Hyresbostäder finansierade med borgenslån	300	400	400
Andelen små bostäder av ARA-produktionen (normala hyres- och bostadsrättshus), %	65	65	65
Förändringen i bostadspriser, %	1,5	2	2
Förändringen i hyrorna i fritt finansierade bostäder, %	0,8	1	1
Förändringen i Aravahyror, %	0,9	1	1

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalsslutande kommunerna

Mål	på lång sikt/år	2020 utfall	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Nya planer (bostäder)	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	16 500	18 000	19 000	17 000	17 000
Statsunderstödd bostadsproduktion (som påbörjas)	5 800	4 100	4 100	4 500	4 500

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2021 och uppskattning för 2022—2023

	2021 utfall bostäder	2022 uppskattning bostäder	2023 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	48 000	40 000	35 000
— räntestöd för bostadslån	8 900	10 500	10 300
— mellanmodell med fyllnadsborgen	145	400	400
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	38 955	29 100	24 300
Räntestödslån för reparationsverksamhet	3 000	3 000	3 000
Borgenslån för ombyggnad	-	8 000	8 000
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	9 000	9 000	9 000
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	-	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån ¹⁾	16 000	16 000	16 000

¹⁾ Riktas främst till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i Statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak inriktas på stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anknytning till nya lån i betydande utsträckning. Aravalånestocken minskar som väntat samtidigt som borgensstocken för statens bostadsfinansiering och beloppet av räntestödslånestocken ökar. Antalet extra amorteringar på aravalån har klart minskat till följd av den låga räntenivån.

Andelen försenade betalningar som gäller gamla aravalån har hållits på ca 0,8 % av hela lånestocken. I de objekt och bolag som har det svårt är problemen av mer långvarig och djupgående art, vilket kan leda till större kreditförluster än tidigare. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret gäller cirka 70 % av aravalånepkapitalet kommuner där risken är liten eller obetydlig. Största delen av lånen med statsborgen gäller kommuner där risken är obetydlig. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtungda samhällen lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att enskilda objekt befrias från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid om-

byggnad av bostadshus riktas eventuellt stöd till objekt vars användning även i fortsättningen är långvarig.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är mycket litet i förhållande till lånestocken. Beloppet av borgenssättningar har sedan 2009 varierat mellan cirka 200 000 och 900 000 euro per år och var i september 2021 cirka 800 000 euro.

Aravalånestocken och statsborgen

	2020	2021	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Aravalånestocken (mn euro, läget 31.12)	3 239	2 799	2 500	2 300
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	14 406	15 636	16 500	17 000
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	1 961	1 896	2 000	2 000
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånestocken (läget 31.3), %	0,2	0,1	0,2	0,2
Beslut om befrielse från aravabegränsningar (bostäder)	4 100	4 500	4 500	5 000

Stöd för boendet, utvecklingen 2021—2023 (mn euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Understöd för reparationsverksamhet 35.20.55	6,25	6,25	0,45
— Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster 35.20.30	0,75	-	-
— Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet 35.20.32	3,3	3,4	-
— Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen 35.20.31	-	3,0	4,0
— Understöd för slopande av oljeuppvärmning av kommuners, församlingars och föreningars fastigheter	-	4,9	-
— Understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning av bostadshus 35.20.56	34,44	28,9	45,6
Stöd i form av skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	25	10	-
Bostadsbidrag 33.10.54	1 610	1 638	1 676
Bostadsbidrag för pensionstagare 33.40.60	647	688	668
Bostadstillägg för studerande 29.70.55	12,5	19	16
Understöd som betalas ur Statens bostadsfond			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	1	1	1
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	40,0	39,0	39,0
— understöd för grupper med särskilda behov	90,0	90,0	120,0
— saneringsunderstöd till hyres- och bostadsrättshus	2,6	2,6	2,6
— rivningsbidrag	8,0	8,0	5,0

Stöd för boendet, utvecklingen 2021—2023 (mn euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
— understöd för byggande av kommunalteknik	25,0	25,0	25,0
— rivningsackord för aravahus	8,0	8,0	8,0
— begränsningsackord för aravahus	2,0	2,0	2,0
— boenderådgivning	0,9	0,9	-
— understöd för reparation	27,6	30,25	21,0
— understöd för ändring av användningsändamål	1,0	1,0	-
— understöd för istandsättning av bostäder till äldre personer	10,0	10,0	5,0
— energiunderstöd till bostadsbyggnader	40,0	40,0	69,1
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, forsknings- och utvecklingspengar	0,7	0,7	0,7
Fullmakt att godkänna räntestödslån och borgensförbindelser			
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 800	1 950	1 950
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	285	285	285
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktie- bolag	100	100	100

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 827 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om stöd för boenderådgivning åren 2023—2027 och en proposition med förslag till lag om samförvaltning i statligt stödda hyreshus.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) främjar hållbara boendelösningar till skäligen pris genom att verkställa, styra och övervaka stöden och genom därmed anknuten utvecklingsverksamhet. Centralen sköter uppgifter som gäller räntestödslån för bostadsbyggande samt statsborgen och statsunderstöd, samt finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt för boende. Dessutom styr och övervakar centralen de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet, övervakar fastställandet av hyrorna för ARA-hyresbostäder, sköter riskhanteringen i fråga om lån och borgen i samarbete med Statskontoret samt sköter informationstjänster som gäller boende och bostadsmarknaden. Centralen ansvarar för tillsynen över förfarandet med energicertifikat och sköter förvaltningen av informationssystemet för energicertifikat. Dessutom ansvarar verket för behandlingen, beviljandet och utbetalningen av de understöd till kommuner, församlingar och föreningar som ska finansieras genom återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 1).

Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet 2023:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

— fokuserar i sin verksamhet på att främja produktionen av skäligt prissatta ARA-hyresbostäder särskilt i fråga om Helsingforsregionen och andra regioner som omfattas av MBT-avtal, och utvecklar verkställigheten av stöden

— prioriterar genomförande av projekt genom konkurrensförfaranden så att kostnaderna för projekten inte överstiger en skälig nivå. När projekt godkänns granskas också hyresnivån och livscykelkostnaderna

— fördelar investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov till de mest utsatta grupperna på basis av deras långsiktiga behov. Centralen stöder genom sina understöd tillgänglighet och reparation av bostäder, boenderådgivning och genomförandet av förortsprogrammet samt deltar i genomförandet av riktlinjerna för boende för personer med utvecklingsstörning och i utvecklandet av de äldres boende

— främjar genom understöd en tät samhällsstruktur inom MBT-avtalsområdena och en förbättring av byggnadernas energiprestanda. Centralen befäster resultaten av utvecklingsverksamheten i syfte att främja skäligt prissatta boendelösningar och byggande med hög livscykeleffektivitet, användningen och skötseln av byggnader samt ombyggnad

— ansvarar för styrningen och tillsynen av ARA-bostadsbeståndet och säkerställer genom styrnings- och tillsynsverksamhet att stöden i samband med bostadsproduktionen riktas till invånarna svarar för tillsyns- och styrningsuppgifterna som gäller bostadsrättsbostäder samt för utvecklandet och upprätthållandet av registret över ordningsnummer. Centralen svarar även för uppgifter enligt den reviderade lagen om samförvaltning

— söker sätt att lösa hyreshusbolags ekonomiska problem som uppstår till följd av tudelningen av bostadsmarknaden, och främjar tillsammans med fastighetsägarna och kommunerna åtgärder för att anpassa bostadsbeståndet till efterfrågan genom att utveckla en övergripande och framsynt planering av bostadsbeståndet. Centralen utvecklar i samarbete med Statskontoret riskhanteringen i fråga om det borgensansvar som föranleds av bostadslån

— utvecklar serviceprocesserna och ser till att stöden verkställs effektivt.

De centrala prestationerna, utveckling

Beslut och andra prestationer av ARA (st.)	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning
Godkännande av lån som räntestödslån	236	250	250
— Beviljade reparations- och energiunderstöd	5 031	6 500	6 500
Utbetalningar av understöd	3 768	6 000	6 500
Val av mottagare av överlåtelse	48	50	50
Befrielse från begränsningar	123	130	130
Styrnings- eller tillsynsbesök	39	40	40

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2021 utfall	2022 ordinarie budget	2023 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 824	7 282	7 187
Bruttoinkomster	500	490	360
Nettoutgifter	6 324	6 792	6 827
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 016		
— överförts till följande år	1 255		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av energiunderstöd		910
Behandling av oljeunderstöd till kommunerna		40
Behandling av understöd för utfasning av oljeuppvärmning i kommuner, församlingar och föreningar (RRF pelare 1)		-100
Förvaltningskostnader för informationssystemet för bostadsrättsbostäder		-70
Informationssystemprojekt för bostadsrättsbostäder (ASO)		-140
Resursfördelning i anslutning till energiunderstöd		-140
Uppgifter i anslutning till boenderådgivning		300
Ökat antal uppgifter (av engångsnatur)		-805
Översyn av samförvaltningslagen (överföring från moment 35.01.01)		35
Besparing som gäller kontorslokaler		-69
Lönejusteringar		97
Produktivtetsbesparing i anslutning till miljardbesparingen enligt planen för de offentliga finanserna		-23
Sammanlagt		35

2023 budget	6 827 000
2022 II tilläggsb.	194 000
2022 budget	6 792 000
2021 bokslut	6 563 000

04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statens utgifter för projektet för en digital byggd miljö och till kostnader och avgifter för internationellt samarbete
- 2) till betalning av understöd med stöd av statsunderstödslagen
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av anslaget inrättas det ett riksomfattande digitalt register och en riksomfattande digital dataplattform för den byggda miljön, vilka ska utgöra underlag för beslut och processer som gäller markanvändning och byggande. Avsikten är att förbättra tillgången till information och göra planeringen tydligare samt främja delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. Med anslaget skapas interoperabla informationsstrukturer som grund för registret och plattformen samt understöds den digitala utvecklingen inom branschen och beredskapen att ta i bruk detta register. Inom projektet understöds investeringar inom branschen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 500 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitalisering av basuppgifter och fortsatt utveckling av systemet	2 300
Ryhti-projektet	-3 000
Sammanlagt	-700
<hr/>	
2023 budget	2 300 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	9 300 000

06. Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statens utgifter för programmet för en koldioxidsnål byggd miljö och till utgifter och avgifter för internationellt samarbete
- 2) till betalning av understöd med stöd av statsunderstödslagen
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av avlönande av visstidsanställd personal i anslutning till projektet, högst 2 % av den totala summan.

Förklaring: Syftet med åtgärderna i återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 1) är att minska byggnadsbeståndets klimat- och miljökonsekvenser och stödja en grön omställning inom byggnadsbeståndet genom att rikta finansieringen till projekt som främjar koldioxidsnålhet och anpassning till klimatförändringar.

Finansieringen kan inriktas på åtgärder som stöder forsknings- och innovationsprocesser i den byggda miljön, tekniköverföring mellan företag och samarbete med fokus på koldioxidsnål ekonomi, förmåga att hantera och anpassa sig till klimatförändringar eller åtgärder som stöder företag som tillhandahåller tjänster som främjar koldioxidsnål ekonomi och förmåga att hantera klimatförändringar, inklusive informationsåtgärder. Pengar kan också användas för att främja ovan nämnda åtgärder.

Finansieringen producerar kunskapsunderlag och verktyg för att verifiera koldioxidsnåla lösningar och lösningar för anpassning till och hantering av klimatförändringar samt för att verifiera ökad skicklighet. Finansieringen används också för genomförande av programmet, uppföljning, utvär-

dering och rapportering av resultaten och för kommunikation om resultat och bästa praxis samt för avlöning av personal till högst 2 % av det totala beloppet.

Villkoren för användning av finansiellt stöd härstammar från Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens, från villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen (kommissionens förordning (EU) nr 651/2014) samt från villkoren för EU:s återhämtningsfinansiering, ("Do No Significant Harm", DNSH) (2021/C 58/01). Finansieringen får inte medföra betydande olägenheter för hållbart nyttjande och skydd av vattenresurser och marina naturresurser, cirkulär ekonomi, förhindrande och minskning av miljöförorening, skydd och restaurering av biologisk mångfald och ekosystem.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 600 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (RFF pelare 1)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	2 000 000
2022 budget	3 000 000
2021 bokslut	1 000 000

31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027.

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027. Syftet med lagen är att förbättra tillgången till boenderådgivning. Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad förebyggas.

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.20.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen	1 000
Sammanlagt	1 000

2023 budget	4 000 000
2022 budget	3 000 000

(32.) *Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 budget	3 400 000
2021 bokslut	3 300 000

(34.) *Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner, församlingar och föreningar (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2022 II tilläggsb.	9 860 000
2022 budget	4 900 000
2021 bokslut	—

35. *Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 2 880 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas för kostnaderna för de ändringar som de nya digitala skyldigheterna enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön, bygglagen och markanvändnings- och bygglagen föranleder.

Stöd kan efter ansökan beviljas för följande åtgärder:

1) av ändringar i lagstiftningen föranledda systemuppdateringar och upphandlingar av system, inklusive ändringar av informationsmodeller för de uppgifter som förutsätts enligt lagstiftningen; systemändringar samt överföring av befintliga och nya uppgifter till datasystemet för den byggda miljön

2) kostnader för personalutbildning som föranleds av ändringar i lagstiftningen.

Grunden för beviljande av understöd är åtgärder som baserar sig på en verkställighetsplan som sökanden har gjort upp. Understöd för systemuppdateringar och systemupphandlingar beviljas endast för gemensamt genomförande där flera kommuner eller landskapsförbund deltar. Av verkställighetsplanen ska framgå den kostnadsnivå som rådde innan lagarna stiftades och den kostnadsnivå som konsekvenserna av lagen hänför sig till. Kostnadsförslag ska ges specificerat enligt åtgärd. Understöd beviljas inte för kommunens eller landskapsförbundets sedvanliga kostnader för drift eller utveckling av system. Med understödet ersätts de faktiska godtagbara kostnaderna till ett belopp av högst 60 000 euro per kommun som är sökande eller 10 000 euro per landskapsförbund. Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till bygglag och en proposition med förslag till lag om ett datasystem för den byggda miljön. Med understödet ersätts kommunerna och landskapsförbunden under övergångsperioden för konsekvenserna av de ändringar i informationshanteringen som lagstiftningen i fråga kräver. Ändringarna i informationshanteringen hänför sig till krav på interoperabla informationsstrukturer, ändringar i informationssystem, en skyldighet att överföra och lämna informa-

tion, utbildningsbehov samt ändringar i verksamhets sätt. Kommunerna och landskapsförbunden måste förnya sin informationshantering och verksamhet åren 2023—2029 inom ramen för övergångsbestämmelserna i lagarna. Verkställighetsplaner utarbetas särskilt för varje kommun och landskapsförbund åren 2022—2023 tillsammans med DigiFinland Oy, inom ramen för det förändringsstöd som kommunerna får i samband med Ryhti-projektet.

Understödet beviljas av miljöministeriet.

2023 budget

2 880 000

37. Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) i fråga om det anslag som finansieras från återhämtnings- och resiliensplanen, för myndighetsbehandlingen av sådana investeringsprojekt för grön omställning som i första hand finansieras med medel ur återhämtningsinstrumentet och som motsvarar målen för återhämtningsinstrumentet, till den del som gäller planering, tillstånd och anknytande utredningar

2) för myndighetsbehandlingen av investeringsprojekt för grön omställning till den del som gäller planering, tillstånd och anknytande utredningar samt regionala utredningar.

Med investeringar för grön omställning enligt 2 punkten avses investeringar som direkt eller indirekt främjar utsläppsminskningar, cirkulär ekonomi eller minskad användning av naturresurser i enlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (DNSH). I regionala utredningar ska också konsekvenser enligt principen om att inte orsaka betydande skada granskas.

Miljöministeriet beviljar understöd med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). Understöd kan beviljas landskapsförbund och kommuner till högst 70 % av kostnaderna för planläggning, tillstånd och utarbetande av utredningar i anslutning till dem. När det gäller kommunernas understöd hör miljöministeriet närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Av anslaget reserveras 500 000 euro för finansiering av projekt som finansieras med återhämtningsinstrumentet (RRF pelare 1) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen. Av det anslaget kan 2 % kan användas för anställande av visstidsanställd personal vid miljöministeriet.

Om man vid planläggningen och tillståndsprocessen utöver grön omställning behandlar andra styrningsbehov, kan understöd beviljas endast för den del av kostnaderna som föranleds av styrningen mot en grön omställning.

Förklaring: Avsikten är att med anslaget öka resurserna för planeringen av investeringsprojekt som stöder en grön omställning och anknytande tillståndsförfaranden och på så sätt påskynda genomförandet av projekten. Med understöden främjas planering och tillståndsprocesser som baserar sig på adekvata utredningar samt växelverkan mellan landskapsförbunden och kommunerna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 10 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 2 490 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kommunernas och landskapsförbundens myndighetsprocesser (RRF, pelare 1)	-250
Tillståndsprocesser, kommuner och landskapsförbund	2 000
Sammanlagt	1 750

Anslaget står delvis utanför ramen.

2023 budget	2 500 000
2022 II tilläggsb.	1 250 000
2022 budget	750 000
2021 bokslut	250 000

52. *Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 9 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av statsunderstödslagen till sammanslutningar som äger bostadshus för byggande av laddningsinfrastruktur för eldrivna transporter. Med byggande av laddningsinfrastruktur för eldrivna transporter avses ändringar i fastigheters elsystem för att möjliggöra en funktionell beredskap för laddning av elbilar på bilplatser. Understöd kan också beviljas parkeringsbolag, om de genomför en boendeparkering som anges i detaljplanen enligt självkostnadsprincipen och den laddningsinfrastruktur som genomförs med understödet är avsedd att användas för boendeparkering. Understöd beviljas för projekt där en funktionell laddningsberedskap genomförs på minst fem bilplatser eller på fastigheter med färre än fem bilplatser för projekt där en funktionell laddningsberedskap genomförs på alla bilplatser. Understöd beviljas inte nybyggnadsobjekt.

2) till betalning av konsumtionsutgifterna för tryckning av instruktionsmaterial och anvisningar avsedda för dem som ansöker om understöd och till annan informationsförmedling, till de tjänsteresor som behövs för projektet samt till utgifter för datasystem i anknnytning till beviljande och betalning av understöd

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

4) kostnader för laddningsanordningar, om laddningsanordningarna ägs direkt av den sammanslutning som ansöker om understöd eller av ett parkeringsbolag enligt 1 punkten och används för boendeparkering. En ytterligare förutsättning är att laddningsanordningen är försedd med en kopplingsanordning av typ 2 (uttag eller stickkontakt) som är avsedd för kontinuerlig regelbunden laddning av en elbil och att den har beredskap för användning av en effekt på 11 kW. Dessutom rekommenderas det att laddningsanordningen har en belastningsstyrningsfunktion eller att en sådan kan kopplas till den.

Understöd beviljas till 35 % av de faktiska mervärdesskattebelagda totalkostnaderna, dock högst 90 000 euro per sökande. Som kostnader som berättigar till understödet godkänns ändringar i en fastighets elanslutning, eldragningar, elcentral, rördragningar och kabling samt därtill hörande normala markbyggnadsarbeten som krävs för byggande av laddningsinfrastruktur för elbilar. Skäliga kostnader för behovsinventering och planering kan understödjas om själva åtgärden för

förbättrande av laddningsinfrastrukturen genomförs. Som stödberättigande kostnad per laddningsberedskap som genomförs inom projektet godkänns dock högst 4 000 euro. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet fattar beslut om understöd utifrån kostnadskalkyler som baserar sig på en plan. Utbetalningen sker enligt de faktiska kostnaderna högst till det beviljade beloppet.

Alla laddningspunkter som byggs med understödet och den funktionella laddningskapaciteten ska vara försedda med 11 kW elmatning. Dimensioneringen av laddningssystemets laddningskapacitet och eventuell belastningsstyrning kan genomföras på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på tidpunkten för genomförandet av projektet.

Understöd kan sökas i flera poster. Laddningsberedskap på minst fem platser ska färdigställas vid varje genomförande. Parkeringsbolagen ska genomföra laddningsberedskapen i enlighet med behovet av boendeparkering. Det system som genomförts med understödet eller delar av det får inte avvecklas i samband med utvidgningen. Laddningsanordningar kan med hjälp av understödet skaffas till en redan byggd laddningsinfrastruktur, för minst fem parkeringsplatser åt gången. I samtliga fall ska de anordningar som skaffas uppfylla de villkor som nämns i 4 punkten.

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma ändamål. På understödet tillämpas EU:s de minimis-förordning om statligt stöd. Understöd beviljas inte för uppfyllande av kraven enligt 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning (733/2020). Den som ansöker om understöd ska i ansökan uppge om det är fråga om en sådan större renovering som avses i ovan nämnda bestämmelser.

Förklaring: Målet är att förbättra möjligheterna att ladda elbilar i samband med bostadsbyggnader och på så sätt undanröja hinder för användningen av elbilar.

Understöd beviljas sammanslutningar och parkeringsbolag som äger bostadshus för sådana ändringar i fastigheters elsystem som krävs med tanke på en funktionell laddningsberedskap för elbilar, om de genomför en boendeparkering enligt detaljplanen enligt självkostnadsprincip och den laddningsinfrastruktur som genomförs med understödet är avsedd att användas för boendeparkering. Med funktionell laddningsberedskap avses en lösning med eltillförsel fram till en bilplats genom vilken en eltillförsel som lämpar sig för laddning kan tas i bruk med enkla åtgärder.

Genom de tekniska krav som ställs på de projekt som understöds säkerställs det att de system som genomförs med understödet inte alltför snabbt åldras tekniskt. Behovet av kapacitet för eltillförsel och belastningsstyrning, som har samband med elcentralen, kan göras på ett ändamålsenligt sätt som bedömts enligt tidpunkten för genomförandet av projektet, dock så att det också är möjligt att ladda en elbil på en del av de bilplatser som är föremål för understödet. Endast laddningsanordningar som är försedda med en kontakt av typ 2 berättigar till understöd. Det rekommenderas att laddningsanordningen har en belastningsstyrningsfunktion eller att en sådan kan kopplas till den. Med belastningsstyrning avses ett system som kontrollerar den effekt som laddningssystemet tar genom att begränsa laddningsflödet till bilar eller periodisera laddningen.

Utöver understödsprocenten och det maximala understödet har det fastställts en godtagbar maximikostnad för varje laddningsberedskap. Syftet med detta är att förbättra anslaget tillräcklighet och förhindra att understödet används för överdimensionerade lösningar.

De genomsnittliga kostnaderna för ändringarna uppskattas till cirka 2 300 euro per bilplats eller laddningspunkt. Med anslaget kan genomförandet av laddningsmöjlighet för elbilar understödås på cirka 13 000–15 000 bilplatser per år.

Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 210 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 8 790 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Privat laddningsinfrastruktur (RRF, pelare 1)	-8 500
Stöd till husbolag för privat laddningsinfrastruktur	9 000
Sammanlagt	500

2023 budget	9 000 000
2022 II tilläggsb.	20 000 000
2022 budget	8 500 000
2021 bokslut	15 000 000

53. Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av statsunderstödslagen till ägaren av en befintlig fastighet som är stadigvarande arbetsplats eller till innehavaren av besittningsrätten till fastigheten, för utrustning av parkeringsplatserna för personer som arbetar i fastigheten med driftklara laddningspunkter för elbilar

2) i anslutning till betalning av konsumtionsutgifter för tryckning av instruktionsmaterial och anvisningar avsedda för dem som ansöker om understöd och till annan kommunikation, för tjänsteresor som behövs för projektet samt för utgifter för datasystem i anknytning till beviljande och betalning av understöd

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett årsverke.

Understöd beviljas till ett belopp av 750 euro per laddningspunkt som tagits i bruk. Den laddningsanordning som installeras ska vara försedd med en kontakt av typ 2 och stödja belastningsstyrning. Laddningseffekten ska vid ibruktageandet av laddningspunkten vara minst 3,7 kW (1 x 16 A). Laddningspunkterna ska dessutom byggas så att det är möjligt att ta i bruk laddningseffekt och belastningsstyrning på minst 11 kW (3 x 16 A).

Av anslaget för samma år kan en sökande få understöd för högst 10 laddningspunkter. Av anslaget för samma år kan högst 10 understöd beviljas för laddningspunkter för en fastighet. Av anslaget för samma år kan understöd dessutom beviljas en koncern bestående av olika sökande för högst 50 laddningspunkter. På understödet tillämpas EU:s de minimis-förordning om statligt stöd.

Understöd beviljas inte för uppfyllande av kraven enligt 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning (733/2020). Understöd kan beviljas för projekt som avses i ovan nämnda bestämmelser till den del som minimikraven enligt bestämmelserna överskrids.

De parkeringsplatser som är föremål för understödet ska i första hand vara avsedda för personer som arbetar i fastigheten. Understöd beviljas inte för boendeparkeringsplatser eller parkeringsplatser som huvudsakligen är avsedda för kundparkering. Understöd beviljas inte för en laddningspunkt i samband med arbetstagarens hem eller fritidsbostad. Understöd kan inte sökas av sammanslutningar som är berättigade till understöd för eldrivna transporter på bostadsfastigheter enligt moment 35.20.52.

Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Förklaring: Målet är att förbättra möjligheterna att ladda elbilar vid arbetsplatser och på så sätt undanröja hinder för användningen av elbilar.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 70 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 930 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport	1 000
Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldrivna transporter (RRF pelare 1)	-1 500
Sammanlagt	-500

2023 budget	1 000 000
2022 budget	1 500 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 450 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016).

Förklaring: Understöd beviljas för reparation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, installation av hiss i efterhand och undanröjande av hinder för tillgänglighet i bostadshus samt för understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder, för utarbetande av undersökningar av skicket och reparationsplaner. Understöd beviljas också ur Statens bostadsfond.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Handlingsprogrammet för äldres boende (regeringspr. 2019) (överföring från moment 35.01.01)	100
Omfördelning	-5 900
Sammanlagt	-5 800

2023 budget	450 000
2022 budget	6 250 000
2021 bokslut	6 250 000

56. *Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 45 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas småhusägare för avlägsnande av oljeuppvärmningssystem och för ändring av uppvärmningsformen från oljeuppvärmning till andra uppvärmningsformer på det sätt som föreskrivs i förordning (803/2021)
- 2) till understöd som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas småhusägare för avlägsnande i småhus av primära uppvärmningssystem som använder naturgas och för ändring av uppvärmningsformen från gasuppvärmning till andra uppvärmningsformer
- 3) till information om understödet samt till betalning av konsumtionsutgifter som hänför sig till beredning av handlednings- och instruktionsmaterial avsedda för dem som ansöker om understöd och till informationsstödet till dem som ansöker om understöd.

Den som avstår från ett uppvärmningssystem som använder naturgas kan beviljas understöd för kostnader som föranleds av avlägsnande av ett primärt uppvärmningssystem som använder fossil naturgas i ett småhus för boende året runt och av ändring av uppvärmningsformen till andra uppvärmningssystem, med undantag av byggnadsspecifika uppvärmningssystem som använder fossila bränslen. Understödet beviljas dock inte om ett gasuppvärmningssystem ändras så att det fungerar med biogas. Understödet beviljas till ett belopp av 4 000 euro per gasuppvärmningssystem i småhus, när man övergår från gasuppvärmning till fjärrvärme, jordvärmepump eller luft-vattenvärmepump, och till ett belopp av 2 500 euro per gasuppvärmningssystem i småhus när man övergår från gasuppvärmning till andra uppvärmningssystem. Understödet beviljas i enlighet med en kostnadskalkyl som grundar sig på en plan. Understöd kan beviljas för kostnader som uppstår efter den 7 april 2022. Betalningen sker enligt de faktiska kostnaderna. Understöd beviljas inte till den del som kostnaderna med stöd av lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) eller bolagsordningen ska betalas av bostadsaktiebolaget.

Understödet beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen och utbetalningen sköts av NTM-centralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter.

Understöd kan inte beviljas, om sökanden har beviljats annat understöd för samma ändamål eller om bostadsbyggnaden används för sådan ekonomisk verksamhet som avses i EU-rättens regler om statligt stöd.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget stöds en grön omställning och minskas byggnadsbeståndets klimatpåverkan. För att stödja en grön omställning får de uppvärmningssystem som är bäst ur miljösynpunkt det största stödet.

För behandling av understödsärenden har ett anslag budgeterats under moment 32.01.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av oljeuppvärmning (kompensation)	13 600
Slopande av oljeuppvärmning (RRF pelare 1)	-28 900
Understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning av bostadshus och anslutning av bostadshus till fjärrvärme	32 000
Sammanlagt	16 700

Momentets rubrik har ändrats.

2023 budget	45 600 000
2022 II tilläggsb.	40 000 000
2022 budget	28 900 000
2021 bokslut	34 440 000

60. Överföring till Statens bostadsfond

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2023 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av Statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 950 000 000 euro. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

År 2023 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 285 000 000 euro.

År 2023 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag (941/2014) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2023 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 700 000 000 euro vid utgången av 2023.

Med medel ur Statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyres-

bostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2023 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 10 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

År 2023 får Statskontoret använda högst 300 000 euro av Statens bostadsfonds medel till tryggnad av Statens bostadsfonds fordringar, såsom indrivning av fordringar och skötsel av säkerhetsegendomen, betalning av utgifter för utövande av regressrätten, betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare, inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner, exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det behövs för tryggnad av bostadsfondens låne- eller borgensfordringar eller andra fordringar eller för minimering av borgensansvar, samt till utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit bostadsfonden.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 10 000 000 euro år 2023, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2023 får det ur Statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) för sammanlagt högst 120 000 000 euro.

År 2023 får det ur Statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2023 får det ur Statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 000 euro enligt vad som

närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Ur Statens bostadsfond får det 2023 med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna projektbaserade understöd till ett sammanlagt belopp av högst 25 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2020—2023 beviljas för byggande av kommunalteknik i bostadsområden (441/2020).

År 2023 får det ur Statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 39 000 000 euro i de kommuner som förbundit sig till avtal om markanvändning, boende och trafik mellan staten och MBT-regionerna. Startbidrag får beviljas dem som låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår i Helsingforsregionen till 10 000 euro och i Tammerfors-, Åbo- och Uleåborgsregionen till 3 000 euro per ovan avsedda bostad. Inom alla regioner som förbundit sig till MBT-avtal beviljas för flervåningsbostadshus med trästomme dessutom ett särskilt bostadsspecifikt startbidrag på 5 000 euro per ovan avsedd bostad. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

År 2023 får det av Statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till bostadsbyggnader beviljas understöd för energieffektivitet på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning (1341/2019) och understöd för förnyande av fjärrvärmeanläggningar så att anläggningarna lämpar sig för lågtemperaturfjärrvärme på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning (773/2022), till ett belopp av sammanlagt högst 69 100 000 euro.

År 2023 får det ur Statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016) till ett sammanlagt belopp av högst 21 000 000 euro.

Av statens bostadsfonds medel får med stöd av statsunderstödslagen beviljas projektspecifika understöd till ett belopp av sammanlagt högst 5 000 000 euro för istandsättning av arava- och räntestödshyresbostäder i områden med minskande befolkning som lämpar sig för äldre på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning om reparationsunderstöd för äldreanpassning av arava- och räntestödshyresbostäder 2020—2022 (1342/2019).

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2023 använda högst 700 000 euro ur Statens bostadsfond till att finansiera utveckling kring boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Förklaring: Uppnåendet av planläggningsmålen i avtalen om markanvändning, boende och trafik mellan staten och de stora stadsregionerna stöds med understöd för byggande av kommunalteknik. Understödet binds till realiserad produktion av skäligt prissatta bostäder, främjande av samarbetet mellan kommunerna samt en tätare samhällsstruktur. För att trygga tillgången på arbetskraft och näringslivets konkurrenskraft ökas utbudet av räntestödda normala hyresbostäder genom ett startbidrag för hyresbostäder i anknytning till räntestödslån så att bostadsmarknaden i tillräcklig omfattning erbjuder skäligt prissatta bostäder för hushåll med små eller medelstora inkomster. Räntestödsfullmakten gör det möjligt att bygga cirka 10 000 statsunderstödda, skäligt prissatta bostäder.

Statens bostadsfond är skuldfri och har inget behov av att anskaffa medel för att täcka åligganden som betalas ur bostadsfonden.

2023 budget	—
2022 II tilläggsb.	—
2022 budget	—
2021 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare, till kommuner och samkommuner och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999)

4) till kostnader för nödvändiga istandsättnings- och återställningsarbeten som en myndighet låtit utföra med stöd av 17 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet.

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används i huvudsak till att understödja privata ägare och sammanslutningar som i egenskap av ägare eller innehavare främjar vården av byggnadsarvet i syfte att trygga bevarandet av det värdefulla byggnadsarvet i enlighet med skyddsvärdena.

2023 budget	1 700 000
2022 budget	1 700 000
2021 bokslut	1 700 000

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds därav, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 601 miljoner euro år 2023.

Finansministeriet har fastställt den målsatta ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2021—2023

	År 2021 bokslut 1000 €	År 2022 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2023 budgetprop. 1000 €	Ändring 2022—2023	
				1000 €	%
01. Ränta på statsskulden	775 824	507 000	1 513 000	1 006 000	198
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	775 824	507 000	1 513 000	1 006 000	198
09. Övriga utgifter för stats- skulden	11 692	21 010	17 760	-3 250	-15
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	11 692	21 010	17 760	-3 250	-15
Sammanlagt	787 516	528 010	1 530 760	1 002 750	190

01. Ränta på statsskulden*90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 513 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, preskriberade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2021 till 127 280 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 0,41 %. För 2023 års upplåning har använts 0,2 procents uppskattad ränta för ränteperioder på 3 månader och 1,6 procents uppskattad ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster genom derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån samt inkomster från kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Serieobligationslån	1 453 218
Övriga obligationslån	40 781
Nettoränteutgifter för mottagen kontantsäkerhet	-2 600
Skuldförbindelselån	21 601
Totalt	1 513 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 006 000
Sammanlagt	1 006 000

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	1 513 000 000
2022 II tilläggsb.	167 000 000
2022 budget	507 000 000
2021 bokslut	775 824 349

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 760 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer

3) till förvaltningsprovisioner för säkerhetsarrangemang i anslutning till Finlands program för finansiellt stöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2022—2023 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	16 250 000
Inlösenavgifter och ombudsmannarvoden	10 000
Övriga utgifter	1 500 000
Totalt	17 760 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-3 250
Sammanlagt	-3 250

Anslaget står utanför ramen.

2023 budget	17 760 000
2022 budget	21 010 000
2021 bokslut	11 691 915

Bilaga till regeringens proposition till
riksdagen om statsbudgeten för 2023¹

Ekonomisk översikt

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

© 2022 författare och finansministeriet

ISBN pdf: 978-952-367-240-6

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2022 Finland

Ekonomisk översikt, hösten 2022

Finansministeriets publikationer 2022:59		Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Ekonomiska avdelningen		
Språk	Finska	Sidantal	110

Referat

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med 1,7 procent 2022 i Finland. Under början av året utvecklades produktionen gynnsamt, och sysselsättningen fortsatte att öka snabbt. Den ekonomiska tillväxten väntas avta mer i slutet av året än vad som förutsågs under sommaren. BNP-tillväxten avtar till 0,5 procent 2023. Ökningen av priset på nyttigheter och energi fortsatte också snabbare än vad som förutsågs under sommaren. BNP-tillväxten 2024–2026 förutses vara snabbare än den potentiella ekonomiska tillväxten, cirka 1,4 procent per år.

Den offentliga sektorns underskott minskar 2022 tack vare snabb ekonomisk tillväxt, positiv sysselsättningsutveckling och avslutade coronaåtgärder. Underskottet börjar åter öka 2023, och de offentliga finanserna uppvisar ett fortsatt stort underskott de kommande åren. Den offentliga skulden i förhållande till BNP minskar i år, men vänder uppåt igen nästa år.

Skuldhanteringskostnaderna väntas öka under prognosperioden. De ökande skuldhanteringskostnaderna påverkar den övriga offentliga penninganvändningen och minskar de redan från tidigare knappa buffertarna inom den offentliga ekonomin.

Nyckelord ekonomiska utsikter, offentlig ekonomi, ekonomisk utveckling, budgetförslag

ISBN PDF 978-952-367-240-6 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-240-6>

Taloudellinen katsaus, syksy 2022

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:59		Teema	Talousnäkömät
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Kansantalousosasto		
Kieli	Suomi	Sivumäärä	110

Tiivistelmä

BKT:n arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 % v. 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu v. 2022 ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna.

Velanhoidokustannusten arvioidaan kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoidokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

Asiasanat talousnäkömät, julkinen talous, taloudellinen kehitys, budjettiesitys

ISBN PDF 978-952-367-240-6 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-240-6>

Economic Survey, Autumn 2022

Publications of the Ministry of Finance 2022:59	Subject	Economic Prospects
Publisher Ministry of Finance		
Group Author Economics Department		
Language Finnish	Pages	110

Abstract

Gross domestic product (GDP) in Finland is projected to grow by 1.7% in 2022. Economic output developed favourably in the first half of the year, and employment has continued to grow rapidly. Economic growth is projected to slow more during the second half of the year than previously forecast in the summer. GDP growth will slow to 0.5% in 2023. The prices of goods and services, as well as energy, have also continued to rise faster than previously projected in the summer. GDP growth in 2024–2026 is projected to be faster than the potential economic growth rate at approximately 1.4% per year.

The general government deficit will contract in 2022 due to brisk economic growth and employment growth as well as the end of COVID-19 measures. The deficit will begin to increase again in 2023, and public finances will remain in a deep deficit in the coming years. The ratio of general government debt to GDP will decrease this year but turn to growth next year.

Debt servicing costs are projected to grow during the outlook period. Continuously rising debt servicing costs come out of the rest of public spending and reduce the already tight buffers of general government finances.

Keywords economic prospects, public finance, economic development, draft budget

ISBN PDF 978-952-367-240-6 **ISSN PDF** 1797-9714

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-240-6>

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

-	Ingenting att informera om
0	Storheten mindre än hälften av enheten som använts
..	
.	Ingen information har erhållits
**	Prognos
ANM	Arbets- och näringsministeriet
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
FM	Finansministeriet
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
SHM	Social- och hälsovårdsministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

EKONOMISK ÖVERSIKT HÖSTEN 2022

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2022–2024. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2026.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna för 2021 som Statistikcentralen gett ut i juli 2022, annan offentlig statistik som stått till buds senast den 22. augusti 2022 samt regeringens beslut i budgetförhandlingarna den 1 september 2022.

Helsingfors, september 2022

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Mikko Spolander
Avdelningschef, överdirektör

Jukka Railavo
Finansråd,
Chef för Makroprognoser

Jenni Pääkkönen
Finansråd,
Chef för Fiskala prognoser

Innehåll

Förord	10
Sammandrag	13
1 Ekonomiska utsikter	26
1.1 Internationella ekonomin.....	26
1.1.1 Världsekonomin.....	26
1.1.2 Världshandeln.....	29
1.1.3 Risker.....	30
1.2 Utrikeshandel.....	31
1.2.1 Export och import.....	31
1.2.2 Priser och bytesbalans.....	33
1.3 Inhemsk efterfrågan.....	34
1.3.1 Privatkonsumtion.....	34
1.3.2 Offentlig konsumtion.....	38
1.3.3 Privata investeringar.....	39
1.3.4 Offentliga investeringar.....	43
1.4 Inhemsk produktion.....	44
1.4.1 BNP.....	44
1.4.2 Förädling.....	48
1.4.3 Tjänster.....	51
1.5 Arbetskraft.....	53
1.6 Inkomster, kostnader och priser.....	57
1.6.1 Löner.....	57
1.6.2 Konsumentpriser.....	59
2 Offentlig ekonomi	61
2.1 Samtliga offentliga samfund.....	61
2.1.1 De offentliga samfundens skuld.....	69
2.2 Statsförvaltningen.....	74
2.3 Lokalförvaltning.....	88
2.4 Välfärdsområdena.....	91

2.5	Socialskyddsfonder.....	93
2.5.2	Övriga socialskyddsfonder	95
2.6	Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet.....	96

Bilagatabeller	101
-----------------------------	-----

Ramarna:

Finanspolitikens dimensionering	67
Den offentliga skulden ökade betydligt på grund av en metodändring	71
Budgeten för 2023 och ramarna för statsfinanserna.....	77

Förord

Jämfört med de förväntningar som florerat i den allmänna debatten ger finansministeriets prognos en mer måttfull bild av ekonomin under de följande 6–18 månaderna.

Under början av 2022 har såväl ekonomin, produktionen som sysselsättningen varit klart starkare än väntat. Hushållen har konsumerat och i synnerhet använt tjänster som de inte kunde använda när det rådde restriktioner på grund av covid-19.

Enligt prognosen kommer den ekonomiska tillväxten att avta betydligt mot nästa år. Framför oss har vi en period av avstannande tillväxt, och det går inte att utesluta att det kan bli en lågkonjunktur. Osäkerhet, energibrist, snabb inflationstakt, minskande köpkraft och stigande räntor dämpar ökningen av konsumtionen och investeringarna överallt.

Under 2023 borde situationen dock börja lätta.

I prognosen räknas det inte med någon eskalering av Rysslands anfallskrig. Inte heller någon betydlig förvärring av covid-19-pandemin eller några restriktioner som väsentligt påverkar produktionen, efterfrågan och sysselsättningen. Ingen våldsamt accelererande lönespiral. Ingen kollaps av elmarknaden eller andra energimarknader. Ingen ändring i Europeiska centralbankens mandat att säkerställa finansmarknadens stabilitet och ankra inflationsförväntningarna på medellång sikt. Ingen förändring i kreditgivarnas förtroende för finska statens förmåga att sköta sina skulder och övriga åtaganden.

Sannolikt dyker det upp överraskningar. Någon av de ovannämnda eller andra överraskningar. En i taget eller flera samtidigt. Det bör man vara beredd på.

Jämfört med när den föregående prognosen gavs ut i juni råder nu större risk för multiplikatoreffekter av inflationen, en mer utdragen period med snabb inflation, en energikris och en längre tidsperiod av avstannad ekonomisk tillväxt. Dessutom är den lönerörelse som inleds i höst ett stort frågetecken.

Det bristande utbudet på energi höjer konsumentpriserna. På en överspänd marknad syns dessutom även små förändringar i tillgången eller efterfrågan som stora förändringar i energipriset. De högre priserna på energi har redan gjort att till exempel priset på mat stigit.

Efterfrågeinflation är ännu inte någon central orsak till den snabba inflationen. Löneinflationen har inte heller kommit i gång än.

Den osäkra och instabila situationen ger euroområdet penningpolitiska myndighet huvudbry. Penningpolitiken i euroområdet kan vara en balansgång mellan risken för utbredd inflation och risken för recession, men tiden med nollräntor är i vilket fall som helst förbi.

När covid-19-pandemin avtog kom framtidstron snabbt tillbaka, och hushållen har använt besparingar till konsumtion. Hushållen har dock skrämts upp igen och det ordentligt, vilket inte är förvånande. Ett krig har brutit ut i Europa. Räntorna på bostadslån stiger. Priserna i elavtal som ingås nu är flerfaldiga jämfört med tidigare. Det sker nu snabba förändringar i sådana omständigheter i vardagen som tidigare betraktades som stabila.

När hushållen blir uppskrämda kan de börja spara för sämre tider – åtminstone de hushåll som har möjlighet till det och senast om arbetsmarknaden dessutom blir trögare. Ett ökande sparande minskar konsumtionen, den totala efterfrågan i ekonomin samt tillväxten. I företagets syn på framtiden har det åtminstone hittills funnits mer hopp, trots att det förekommer stor spridning i företagets förväntningar.

En snabb ökning av sysselsättningen och konsumtionen har ökat skatteinkomsterna och stärkt de offentliga finanserna 2021–2022. När den ekonomiska tillväxten avtar och utgifterna för skuldhanteringen ökar, börjar underskottet och skulden i de offentliga finanserna öka igen. Också kostnader i samband med inledandet av välfärdsområdenas verksamhet, beslut att stödja säkerhet, försörjningsberedskap, forskning, produktutveckling och en grön omställning av ekonomin, åtgärder för att kompensera hushållen för de oskäligt stigande elpriserna samt de ständigt ökande utgifterna till följd av den åldrande befolkningen gör att underskottet växer.

Enligt finansministeriets bedömning uppgår den strukturella obalansen mellan inkomster och utgifter i de offentliga finanserna till cirka 9 miljarder euro. På lång sikt vilar finansieringen av den offentliga ekonomin inte på hållbar grund.

Utgångspunkten för skötseln av de offentliga finanserna är att inkomster och utgifter ska anpassas efter ekonomins prestationsförmåga. I de offentliga finanserna bör det dessutom upprätthållas ett visst handlingsutrymme med tanke på en mindre gynnsam utveckling. Ramen för skötseln av de offentliga finanserna är trång, och fortgående skuldsättning och expanderingsåtgärder gör handlingsutrymmet inom ramen mindre.

En grundorsak till hållbarhetsproblemet inom de offentliga finanserna är att vår ekonomis prestationsförmåga inte räcker till för den offentliga sektorns behov – lagstadgade och övriga behov. Vi vill erbjuda offentliga tjänster och förmåner på samma nivå som våra nordiska grannländer, trots att vår ekonomi har sämre prestationsförmåga än deras. Denna grundorsak går inte att förneka, och den åtgärdas inte av sig själv.

Inflationen hjälper inte upp situationen. Tvärtom. Inflationen hindrar en effektiv fördelning av resurserna i ekonomin, och för att stävja den krävs högre räntor och lägre sysselsättning. Inflationen försämrar förutsättningarna att vidga ramen för de offentliga finanserna.

När det gäller att samordna den offentliga sektorns behov och ekonomins prestationsförmåga finns det två sidor att titta på.

Genom att ändra de regler som styr ekonomins yttre villkor och genom att använda de offentliga medlen på ett smart sätt kan man effektivisera resursanvändningen inom ekonomin, stödja tillväxt och inkomstbildning och vidga den ram som de offentliga finanserna ska anpassas till. Klimatförändringarna och överkonsumtionen av naturkapitalet tvingar oss i vilket fall som helst att finna effektivare och hållbara sätt att producera, konsumera och skapa ekonomisk tillväxt.

Samtidigt måste man också vara beredd att granska den offentliga sektorns behov kritiskt och ur ett helhetsperspektiv. Ett ypperligt verktyg för att göra det är till exempel en kartläggning av utgifterna och en ypperlig tidpunkt är vid övergången mellan två regeringsperioder.

Sammandrag

Ekonomiska konjunkturutsikter 2022–2024

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med 1,7 procent 2022 i Finland. Under början av året utvecklades produktionen gynnsamt, och sysselsättningen fortsatte att öka snabbt. Den ekonomiska tillväxten väntas avta mer i slutet av året än vad som förutsågs under sommaren. BNP-tillväxten avtar till 0,5 procent 2023. Ökningen av priset på nyttigheter och energi fortsatte också snabbare än vad som förutsågs under sommaren. De högre konsumentpriserna minskar klart hushållens köpkraft, konsumtionen och den ekonomiska tillväxten under slutet av året och i början av 2023. BNP-tillväxten 2024–2026 uppskattas vara snabbare än den potentiella ekonomiska tillväxten, cirka 1,4 procent per år.

Utsikterna för utrikeshandeln försämras särskilt av den betydligt minskade handeln med Ryssland, även om exporten till Ryssland delvis fortsätter. Utsikterna för den ekonomiska utvecklingen i Europa ser dystrare ut än i somras, varför exporttillväxten blir blygsam de närmaste åren.

Prognosen utgår ifrån antagandet att de sanktioner mot Ryssland som gällde i början av augusti 2022 förblir i kraft under hela prognosperioden. Sanktionernas indirekta verkningar, såsom omfattande störningar på energimarknaderna och prishöjningar, är större än de direkta.

Verkningarna av covid-19-pandemin och Rysslands invasion av Ukraina på den ekonomiska tillväxten har inverkat negativt på Finlands offentliga finanser. Den offentliga sektorns underskott minskar 2022 tack vare den snabba ekonomiska tillväxten, den positiva sysselsättningsutvecklingen och de avslutade coronaåtgärderna. Underskottet börjar åter öka 2023, och de offentliga finanserna uppvisar ett fortsatt stort underskott de kommande åren. Den offentliga skulden i förhållande till BNP minskar i år, men vänder uppåt igen nästa år. Den strukturella obalansen mellan inkomster och utgifter är stor inom den offentliga sektorn, och hållbarhetsunderskottet uppskattas nu vara 3,0 procent i förhållande till BNP, dvs. cirka 9 miljarder euro på 2026 års nivå.

Skuldhanteringskostnaderna väntas öka under prognosperioden. De ökande skuldhanterings-kostnaderna påverkar den övriga offentliga penninganvändningen och minskar de redan från tidigare knappa buffertarna inom den offentliga ekonomin.

Den hotande energikrisen bromsar den ekonomiska tillväxten i Europa

Utsikterna för världsekonomin har blivit dystrare på grund av den snabba inflationstakten, energikrisen i Europa och Rysslands fortsatta anfallskrig mot Ukraina. De geopolitiska spänningarna mellan stormakterna har ökat, och utvecklingsländerna hotas fortfarande av matbrist. Efter den snabba tillväxten förra året avta tillväxten inom världsekonomin till 2,7 procent 2022 och ytterligare till 2,5 procent 2023.

Utsikterna för euroområdet ser dystrare ut i och med att Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter och på grund av energibristen. Inflationen har fortsatt att öka, och konsumenternas förtroende är lågt. Särskilt svaga är utsikterna för Tysklands ekonomi. Förenta staternas ekonomi krympte under det första och andra kvartalet i år. Förenta staternas ekonomi bedöms emellertid inte vara i recession, eftersom både sysselsättningen och lönerna fortfarande ökar kraftigt. Den ekonomiska tillväxten i Kina har avtagit betydligt i år, och de fortgående coronarestriktionerna samt problemen inom fastighetssektorn försämrar tillväxtutsikterna.

Penningpolitiken har stramats åt i Förenta staterna och inom euroområdet, och räntenivåerna är på uppgående. Även om tecken på avtagande inflation redan kan ses i Förenta staterna har inflationen inte avstannat permanent. Prognosen utgår ifrån antagandet att de långa och korta marknadsräntorna stiger fram till utgången av 2024.

Situationen på den europeiska energimarknaden är fortsatt svår, och under den kommande vintern kan ransoneringar vara nödvändiga i energikonsumtionen. Priset på naturgas är mycket högt i Europa, men priset på till exempel råolja har sjunkit från rekordsiffrorna i slutet av våren 2022. Priset på råvaror för industrin har också sjunkit kraftigt under sommaren, vilket återspeglar industrins osäkra utsikter. Råvarupriserna väntas sjunka måttlig under prognosperioden.

Världshandeln med varor har gått mycket bra sedan slutet av våren. Det finns vissa tecken på att komponentbristen, som varit ett problem i världshandeln, lättar. Världshandeln växer med 4,2 procent 2022, och 2023 avtar den till 4,0 procent som en återspeglning av situationen i världsekonomin.

Stigande priser bromsar den ekonomiska tillväxten

Bruttonationalprodukten ökar med 1,7 procent i Finland 2022, även om tillväxten avtar klart mot slutet av året. Konsumentprisinflationen har ökat till nästan 8 procent, och inflationen ökar till 6,5 procent i genomsnitt i år mätt enligt nationella konsumentpriser. Även om höjningen av konsumentpriserna fortfarande till största delen är en följd av de stigande energipriserna, överskrider antalet stigande priser i konsumentprisindex antalet sjunkande priser tiofaldigt. Konsumentprisinflationen är mycket utbredd och priserna i alla grupper av nyttigheter stiger snabbt.

Den privata konsumtionen och framför allt handeln med varaktiga konsumtionsvaror utvecklades svagt under det första kvartalet i år. Konsumenternas förtroende försämrades kraftigt av Rysslands anfallskrig och osäkerheten till följd av sanktionerna på grund av det, vilket verkar skjuta anskaffningen av framför allt varaktiga konsumtionsvaror på framtiden. Prishöjningarna minskar hushållens köpkraft och dämpar ökningen av konsumtionen under resten av året. Hushållens realinkomster minskar, trots att sysselsättningen förbättrats, och hushållens sparande sjunker till nästan noll.

Eftersom Finlands export till Ryssland har avtagit klart växer exporten av varor och tjänster klart mindre än vad tillväxten är på exportmarknaderna. Den överskuggas också framför allt av de svagare ekonomiska utsikterna i euroområdet och Förenta staterna. Utrikeshandeln dämpas dessutom av de kraftiga höjningarna av export- och importpriserna.

Investeringarna bärs upp av bostadsbyggandet, som är fortsatt starkt. Övriga privata investeringar har minskat, eftersom det försämrade förtroendet skjuter investeringarna på framtiden.

Den goda sysselsättningsutvecklingen avtar efter den snabba ökningen i början av året. Trots detta ökar sysselsättningen cirka två procent i år. Matchningen på arbetsmarknaden verkar ha försämrats ytterligare, och bristen på kunnig arbetskraft försämrar förutsättningarna att öka produktionen. Löneförhöjningarna i de avtal som ingåtts under året är i regel cirka två procent, dvs. något högre än i fjol. Löneglidningarna väntas öka 2022 på grund av den stora efterfrågan på kompetent arbetskraft.

BNP-tillväxten avtar till 0,5 procent i Finland 2023. Tillväxten avstannar i början av året. Mot slutet av året börjar dock den inhemska efterfrågan återhämta sig i och med att prisökningarna blir klart långsammare och reallönerna vänder uppåt i någon mån.

Den höga prisnivån bromsar fortfarande tillväxten av hushållens köpkraft 2023, vilket leder till blygsamma tillväxtutsikter för den privata konsumtionen. Tillväxten inom den privata konsumtionen avtar till 0,8 procent 2023, eftersom sysselsättningsökningen avstannar och ökningen av hushållens realinkomster är knapp.

Exporttillväxten närmar sig världsmarknadens tillväxt 2023, även om företagen inte hittar nya marknader som helt och hållet ersätter exporten till Ryssland. Exporttillväxten begränsas framför allt av den svaga tillväxten i euroområdet.

Kriget återspeglar sig på importen i form av sanktioner, handelsstörningar och minskad export. Det går dock snabbare att hitta ersättande importvaror än att hitta nya exportmarknader, och dessutom får importen stöd av investeringar i början av prognosperioden.

Tillväxtutsikterna för världsekonomin 2023 är sämre än i år, vilket dämpar inhemska investeringar. Investeringsutsikterna såg ljusa ut för den finländska industrin efter covid-19-pandemin, men osäkerheten kan fördröja eller avbryta investeringsprojekt i framtiden. Finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) påskyndar å sin sida privata investeringar under prognosperioden. Den genomsnittliga tillväxttakten för privata investeringar under prognosperioden är 1,9 procent, vilket innebär att deras förhållande till BNP fortsättningsvis är cirka 19 procent.

Den offentliga konsumtionen minskar 2023, då valperioden avslutas och de tidsbundna utgifts-ökningarna upphör. Konsumtionsutgifterna avtar ytterligare under 2024, eftersom kostnaderna för förändringar till följd av att välfärdsområdena inleder sin verksamhet och organiserar sig minskar. Den offentliga konsumtionens värde stiger dock under hela prognosperioden, eftersom priserna ökar i rask takt.

Löneuppgörelserna har i regel gällt för två år i sänder, men avsikten är att det ska avtalas om nästa års höjningar i höst eller i början av nästa år. Dessutom ger den kommunala sektorns kollektivavtal en ökning på minst 1,9 procent utöver ett särskilt löneprogram. Prognosen utgår ifrån antagandet att de avtalade löneförhöjningarna 2023 är högre än höjningarna 2022 i hela ekonomin. Antagandet grundar sig på att

efterfrågan på arbetskraft är stark och på att takten på höjningen av konsumentpriserna har ökat betydligt. Därtill väntas löneglidningarna vara större än genomsnittet nästa år, eftersom det är stor efterfrågan på kompetent arbetskraft. Det betyder att de nominella inkomsterna kan öka med 3,5 procent nästa år.

Eftersom den ekonomiska tillväxten ser ut att bli mycket svag och efterfrågan på arbetskraft väntas avta, minskar antalet sysselsatta något 2023. Det att sysselsättningen minskar leder till arbetslöshet framför allt i förädlingsbranscherna, och arbetslöshetsgraden väntas öka något jämfört med i år.

Återhämtningen av den ekonomiska tillväxten ökar antalet sysselsatta 2024, särskilt i service-branscherna. Sysselsättningsgraden ökar till 74,1 procent 2024, delvis på grund av att befolkningen i arbetsför ålder minskar. Om problemen med matchning och tillgång på arbetskraft i olika regioner eller yrken inte blir ett hinder för att arbetsmarknaden fungerar, vilket prognosen utgår ifrån att de inte blir, minskar arbetslöshetsgraden till 6,5 procent 2024.

Inflationen är på topp i slutet av 2022 och den fortsätter vara snabb i början av 2023. Under 2023 avtar inflationen till i genomsnitt 3,2 procent. Utgående från utvecklingen av marknadspriserna väntas framför allt priset på el stiga ytterligare och vara högt fram till början av 2023. Från slutet av 2023 väntas energipriserna till och med sjunka måttligt.

I slutet av 2022 ökar prishöjningarna på livsmedel, särskilt priset på färsk mat. De ökade kostnaderna höjer producentpriserna, vilket till slut också återspeglar sig på konsumentpriserna. Den höga prisnivån och räntehöjningarna minskar totalefterfrågan undan för undan och pristrycket minskar. Under 2024 sjunker inflationen till 1,8 procent.

År 2024 förutspås den ekonomiska tillväxten bli 1,4 procent. Återhämtningen av exportvolymen väntas vara starkast under 2024. I och med att prishöjningarna avstanar ökar hushållens köpkraft, och tillväxten inom den privata konsumtionen ökar.

Inkomsthöjningarna 2024 är kopplade till den förutsett svaga produktionsökningen. Å andra sidan väntas den ekonomiska tillväxten och de därmed förbättrade sysselsättningsutsikterna samt bristen på arbetskraft i olika branscher leda till stora löneglidningar. De nominella inkomsterna förutspås öka med cirka 3 procent 2024.

De offentliga finanserna står inte på en hållbar grund

De offentliga finanserna förstärks ytterligare i år genom att skatteinkomsterna ökar snabbt och att stödåtgärderna till följd av covid-19-pandemin minskar. Nästa år börjar underskottet öka igen, då den ekonomiska tillväxten avtar och sysselsättningen minskar. De offentliga finanserna kommer att uppvisa ett strukturellt underskott de kommande åren, och på längre sikt råder ett hållbarhets-underskott i den offentliga ekonomin. Hållbarhetsunderskottet bedöms vara cirka 3,0 procent i förhållande till BNP, det vill säga cirka 9 miljarder euro på 2026 års nivå.

Av undersektorerna i den offentliga ekonomin minskar statens underskott något i år, men börjar åter öka i och med att den ekonomiska tillväxten avtar. Lokalförvaltningsstrukturen ändras nästa år, då välfärdsområdena inleder sin verksamhet. Kommunförvaltningen uppvisar fortfarande ett underskott efter reformen, eftersom utgifterna ökar mer än inkomsterna bland annat på grund av personal-kostnaderna och investeringstrycket. På grund av investeringar uppvisar välfärdsområdena ett underskott när de inleder sin verksamhet. De snabbt växande personalkostnaderna ökar områdenas underskott under de följande åren. Socialskyddsfonderna uppvisar fortfarande ett överskott tack vare ökade kapitalinkomster, även om förmånerna höjs snabbt i och med stora indexjusteringar nästa år.

Den offentliga skulden i relation till bruttonationalprodukten minskar tillfälligt i år. Det minskande underskottet och den särskilt gynnsamma tillväxten i det nominella BNP-värdet bidrar till att skuldkvoten minskar. Från och med 2023 avtar den nominella BNP-tillväxten, och statsförvaltningens, lokalförvaltningens och välfärdsområdenas sammanlagda underskott förblir stort, varför skuldkvoten börjar öka på nytt.

Höjningen av räntorna på statens benchmarklån väntas öka skuldhanteringskostnaderna under prognosperioden. De ständigt ökande skuldhanteringskostnaderna påverkar den övriga offentliga penninganvändningen och minskar de redan från tidigare knappa buffertarna inom den offentliga ekonomin.

Energibristen i Europa och pris-lönespiral som prognosens risker

Åtgärderna för att bromsa inflationen kan försämra den ekonomiska tillväxten ytterligare i Europa och i den globala ekonomin. Det att tillväxten i den inhemska konsumtionen slutar öka bromsar enligt prognosen också inflationen mot slutet

av nästa år. Om inflationen visar sig vara snabbare och långvarigare än uppskattat kommer räntenivån att vara högre än vad prognosen utgår ifrån. Höjningen av räntenivån beror inte på om de inhemska riskerna realiserar, eftersom man genom penningpolitiken i euroområdet motverkar inflationen i euroområdet.

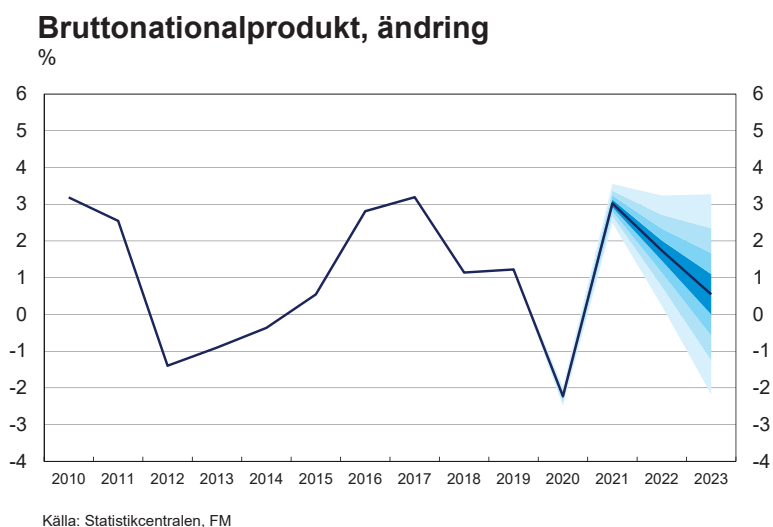
En eventuell pris-lönespiral inom euroområdet leder till stramare penningpolitik och högre räntor, vilket försvagar den ekonomiska tillväxten både på exportmarknaden och i Finland. En snabbare pris-lönespiral än i konkurrentländerna kan försvaga kostnadskonkurrenskraften och bromsa upp återhämtningen av Finlands ekonomi.

De osäkra investeringsutsikterna kan skjuta upp investeringar ytterligare eller rentav hindra genomförandet av dem. En positiv risk kan vara att de privata investeringar som eventuellt katalyseras av faciliteten för återhämtning och resiliens är större än väntat. De gröna investeringsprojekten inom energisektorn är förenade med en positiv risk, då man strävar efter oberoende av ryska fossila bränslen enligt en snabbare tidtabell.

De största riskerna för de offentliga finanserna hänför sig till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Rysslands invasion av Ukraina och de påföljande marknadsstörningarna kan återspegla sig på den offentliga ekonomin i högre grad än förutsett, med tanke på både den allmänna ekonomiska utvecklingen, den beredskap situationen kräver och den kompensation som invånarna ges. Utgifterna i den offentliga ekonomin kan öka också av eventuella nya epidemivågor av covid-19 och av kostnaderna för eftersatt vård till följd av dem. Dessutom föreligger fortfarande en kostnadsrisk med anknytning till höjningar av lönerna inom vårdbranschen, eftersom avtalsförhandlingarna inte är avslutade.

En snabbare höjning av räntenivån än väntat ökar risken för skuldsättning inom den offentliga ekonomin. Ju högre skuldnivån blir, desto mer belastar stigande räntor de offentliga finanserna på längre sikt. Dessutom utgör eventalförpliktelserna, särskilt den betydande ökningen av garantierna, en risk för de offentliga finanserna. Den innevarande valperioden löper ut nästa år, och prognosen för de offentliga finanserna efter den har uppgjorts enligt ett s.k. scenario med oförändrad politik. Den nya regeringens beslut kan vända de offentliga finanserna i båda riktningarna.

Osäkerheten i prognosen för ekonomisk tillväxt kan beskrivas som ett konfidensintervall som grundar sig på tidigare prognosfel. Enligt det ligger BNP-tillväxten med 80 procents sannolikhet mellan 0,2 och 3,2 procent 2022. På samma sätt beräknas BNP-tillväxten med 80 procents sannolikhet vara mellan -2,2 och 3,3 procent 2023. Den ekonomiska tillväxten kan också hamna utanför konfidensintervallet, i synnerhet eftersom uppskattningarna av tillväxten är förknippade med exceptionellt stor osäkerhet.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro	procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	251	1,2	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4
Import	98	2,4	-5,8	5,6	1,8	2,6	3,2
Totalutbud	350	1,5	-3,3	3,7	1,8	1,2	2,0
Export	99	6,7	-6,8	5,6	1,1	2,7	4,0
Konsumtion	189	1,1	-2,6	3,3	1,4	0,5	1,0
privat	128	0,7	-4,1	3,6	1,1	0,8	1,4
offentlig	61	2,0	0,5	2,7	1,8	-0,2	0,1
Investeringar	59	-1,5	-0,5	1,1	3,6	1,2	1,7
privat	49	-2,3	-3,1	4,6	2,8	0,1	2,9
offentlig	11	2,4	11,1	-12,8	7,3	5,9	-3,3
Totalefterfrågan	349	1,5	-3,4	3,5	1,8	1,2	2,0
inhemsk efterfrågan	250	-0,4	-2,1	2,8	2,0	0,6	1,1

Tabell 2. Andra centrala prognostal

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
BNP, md euro	240	238	251	269	279	289
Tjänster, volymförändring, %	1,7	-3,1	3,6	1,5	0,8	1,5
Industri, volymförändring, %	2,6	-1,3	0,7	2,7	1,3	1,7
Arbetets produktivitet, förändring, %	0,2	0,2	0,1	0,3	0,7	1,3
Sysselsatta, förändring, %	1,0	-1,5	2,4	2,3	-0,2	0,3
Sysselsättningsgrad, %	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Arbetslöshetsgrad, %	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Konsumentprisindex, förändring, %	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
Förtjänstnivåindex, förändring, %	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3,0
Bytesbalans, md euro	-0,7	1,5	2,3	-1,3	-1,8	-1,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,3	0,6	0,9	-0,5	-0,7	-0,4
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %	53,3	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Skattegrad, i förhållande till BNP, %	42,2	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-0,9	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-1,1	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0	-2,9
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	44,3	52,5	51,2	50,8	52,0	53,1

Utsikter på medellång sikt 2025–2026

På medellång sikt väntas en dämpad ekonomisk tillväxt på cirka 1,5 procent 2025–2026. Finlands ekonomi bedöms fortfarande vara under sin normala kapacitet 2024. Produktionen närmar sig den uppskattade potentiella produktionsnivån¹ och produktionsgapet sluts 2026².

En förändring i arbetsinsatsen ökar den potentiella produktionen fram till 2023, men därefter stannar ökningen av arbetsinsatsen av, vilket gör att den potentiella produktionen börjar minska, när den arbetsföra befolkningen fortsätter att minska och ökningen av arbetskraftsdeltagandet stannar av. Arbetslöshetsgraden sjunker till en nivå nära den strukturella arbetslöshetsgraden, vilket också börjar begränsa ökningen av arbetsinsatsen.

De ekonomiska produktionsförutsättningarna påverkas inte bara av arbetsinsatsen utan också av kapitalstocken. Kapitalstockens tillväxt gör att den potentiella produktionen växer med en halv procent per år 2021–2026.

En tredje faktor som bidrar till en ökad potentiell produktion är den totala produktiviteten. Den har ökat starkare under de senaste åren jämfört med i början av 2010-talet. Produktivitetsökningen är dock mindre än vad den var i början av 2000-talet. Den svagare produktivitetsökningen förklaras av bland annat strukturella förändringar i ekonomin. Produktionen inom sektorer med hög produktivitet har krympt, och hela den ekonomiska strukturen har blivit allt mer serviceorienterad. En långsam produktivitetsökning har varit allmän även i andra utvecklade ekonomier. Den totala produktivitetsökningens trendmässiga ökning beräknas 2021–2026 ligga på en nivå av drygt en halv procent per år, medan ökningen i början av 2000-talet uppgick till i genomsnitt över två procent per år.

¹ För att beräkna den potentiella produktionen och produktionsgapet använder finansministeriet en av EU-kommissionen och EU:s medlemsländer gemensamt utvecklad produktionsfunktionsmetod där den potentiella produktionens tillväxt indelas i uppskattningar av den potentiella arbetsinsatsens, kapitalets och den totala produktivitets utveckling. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler, och bedömningen av dem är förenad med osäkerhet speciellt under kraftiga konjunkturcykler och snabba förändringar av produktionsstrukturen.

² Finansministeriets utvecklingsprognos på medellång sikt grundar sig på en bedömning av den potentiella produktionens utveckling, eftersom den anses bestämma förutsättningarna för ekonomisk tillväxt efter en kort tidsperiod. Utgångspunkten är att den ekonomiska tillväxten för åren t+3 och t+4 bedöms så att produktionsgapet sluts senast år t+4. I exceptionella konjunkturlägen kan man dock avvika från denna grundläggande presumtion, om det är klart att det skulle ge icke trovärdiga resultat att följa regeln. Då kan produktionsgapet beroende på situationen vara positivt eller negativt år t+4.

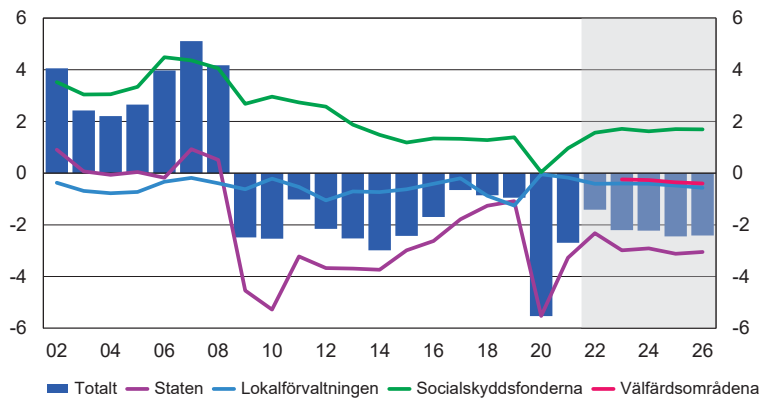
Tabell 3. Nyckeltal på medellång sikt

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
BNP, md euro	238	251	269	279	289	299	310
Konsumentprisindex, förändring, %	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3
Sysselsättningsgrad, %	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1	74,4	74,7
Den offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2	-2,4	-2,4
Statsförvaltningen	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0	-2,9	-3,1	-3,1
Localförvaltningen ¹	-0,0	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6
Välfärdsområdena					-0,3	-0,4	-0,4
Socialskyddsfonderna	0,0	0,8	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6
Den strukturella balansen, i förhållande till BNP, %	-3,8	-2,0	-1,0	-1,5	-1,7	-2,2	-2,4
Den offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1	75,2	76,0
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	52,5	51,2	50,8	52,0	53,1	53,7	54,1
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ²	-3,0	-1,2	-0,7	-1,2	-0,9	-0,4	0,0

1 Utan välfärdsområdena från och med 2023

2 Beräknad enligt EU:s gemensamma metod

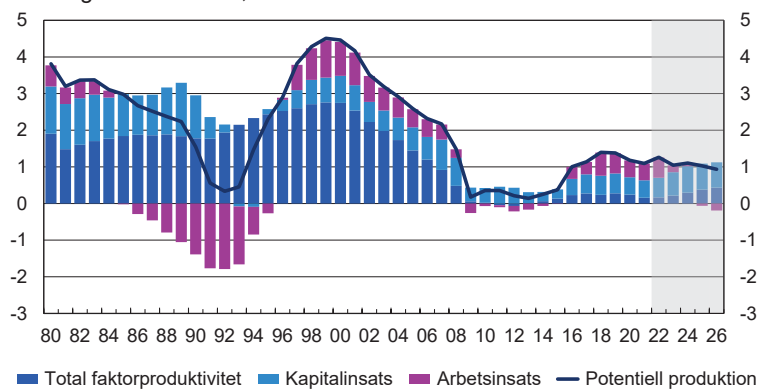
Offentliga sektorns finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Tillväxt i potentiell produktion samt delfaktorer enligt EU-metoden, %

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34170

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Internationella ekonomin

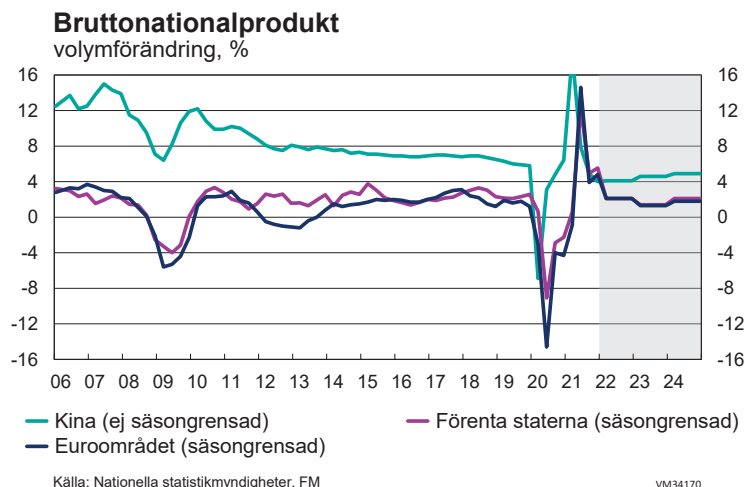
1.1.1 Världsekonomin

Utsikterna för världsekonomin har blivit dystrare på grund av den snabba inflationstakten, energikrisen i Europa och Rysslands fortsatta anfallskrig mot Ukraina. De geopolitiska spänningarna mellan stormakterna har ökat. Utvecklingsländerna riskerar fortfarande att drabbas av matbrist. Efter den snabba tillväxten i fjol sjunker tillväxten i världsekonomin till 2,7 procent i år och till 2,5 procent 2023.

Förenta staternas ekonomi krympte under det första och andra kvartalet i år. Sysselsättningen är dock mycket stark. Den rådande uppfattningen är att ekonomin inte är inne i en recession. Penningpolitiken har stramats åt mycket snabbt, och inflationstakten visar redan tecken på att avta. Den totala produktionen ökar med 2,1 procent i år och 1,4 procent 2023.

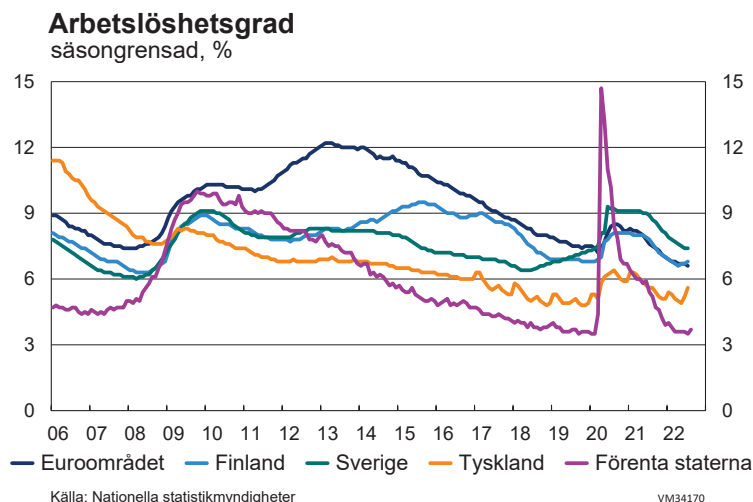
Kinas ekonomiska tillväxt har avtagit betydligt i år. Bruttonationalprodukten minskade kraftigt under årets andra kvartal på den jämfört med föregående kvartal. Fortgående restriktioner på grund av covid-19 och problem inom fastighetssektorn försämrar utsikterna. Tillväxten inom detaljhandeln och den industriella produktionen nådde inte upp till den förväntade nivån i juli. I augusti sänkte centralbanken överraskande den centrala styrräntan. Den ekonomiska tillväxten avtar till 4,1 procent i år. Nästa år ökar den däremot till 4,6 procent.

Utsikterna för euroområdet har blivit dystrare på grund av Rysslands fortsatta anfallskrig mot Ukraina och energikrisen. Inflationen har fortsatt att öka, och konsumentförtroendet är lågt. Speciellt Tysklands utsikter ser svaga ut. De södra delarna av Europa har däremot gynnats av att restriktioner på grund av covid-19 har avskaffats. Den kommande vintern förväntas bli mycket svår med tanke på energitillgången. Den totala produktionens tillväxt avtar till 2,1 procent 2022 och till 1,3 procent 2023.

Storbritanniens ekonomi krympte något under det andra kvartalet 2022 jämfört med föregående kvartal. Den mycket snabba inflationen begränsar konsumenternas realinkomster och den privata konsumtionen. Problem relaterade till brexit är till nackdel i synnerhet för exportföretagen. Underskottet i handelsbalansen har de facto blivit historiskt stort. Den totala produktionen ökar med 2,7 procent 2022 och 1,8 procent 2023.

I Sverige återhämtade sig den totala produktionen under årets andra kvartal efter ett svagt första kvartal, men utsikterna är fortfarande inte ljusa. Konsumenternas förväntningar på den ekonomiska utvecklingen är svagare än någonsin under 2000-talet. Den tilltagande inflationen har gjort att kronan har försvagats i förhållande till euron och den amerikanska dollarn. Den totala produktionen ökar med 1,8 procent 2022 och 1,6 procent 2023.

Rysslands ekonomi krymper 2022 på grund av anfallskriget mot Ukraina, men mindre än vad som uppskattats. Produktionen inom utvinningsindustrin ökade i juni tack vare att oljeproduktionen återhämtade sig. Däremot fortsatte nedgången inom förädlingsindustrin vid samma tid. Hushållen har reagerat på det ekonomiska läget genom att öka sitt sparande. Den totala produktionen minskar med 7 procent 2022 och om det osäkra läget fortgår ytterligare med 2 procent 2023.

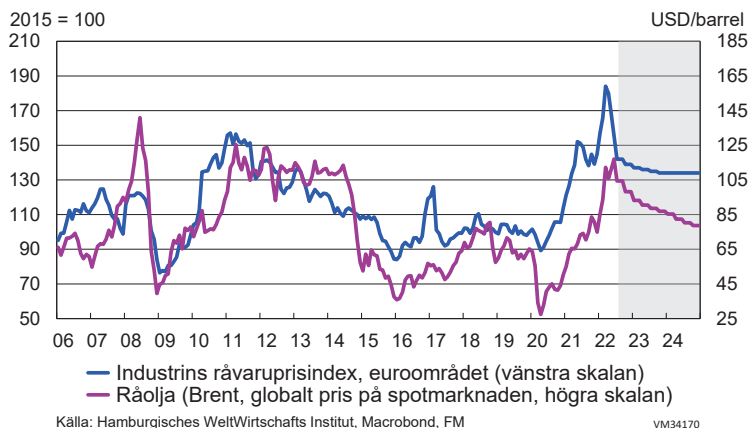
Japans ekonomi håller småningom på att återhämta sig efter att de långvariga restriktionerna på grund av covid-19 har avskaffats. Inflationsökningen har varit mycket måttlig jämfört med i andra utvecklade ekonomier. Centralbanken har inte skärpt penningpolitiken, utan dess policy är fortfarande att kontrollera avkastningskurvan. Den totala produktionen växer med 0,7 procent 2022 och tillväxten avtar till 0,3 procent 2023.

Det ostadiga läget på den internationella finansmarknaden fortsätter. I synnerhet när det gäller Europa finns det pessimism i luften; riskbenägenheten har minskat och man söker skyddshamnar för investeringarna. Under sommaren har det skett en positiv utveckling på aktiemarknaden, men i euroområdet och Förenta staterna ligger de viktigaste indexen fortfarande under den nivå de låg på i början av året. Både de korta och de långa räntorna har fluktuerat kraftigt, vilket avspeglar att det råder nervositet på marknaden. I euroområdet har skillnaderna mellan de södra medlemsstaternas låneräntor och Tysklands ökat, och ECB har därför tagit i bruk ett nytt penningpolitiskt instrument för att hålla ränteskillnaderna under kontroll. Den amerikanska dollarn har stärkts i förhållande till andra huvudvalutor, vilket avspeglar den snabba åtstramningen av penningpolitiken och räntehöjningen.

Inflationstakten är fortsatt snabb i nästan hela världen. Energikrisen driver på den snabba inflationen i synnerhet i Europa. Inflationen har dessutom blivit allt mer utbredd, vilket återspeglas av en allt snabbare underliggande inflation i många ekonomier. En del tecken på att inflationsförväntningarna har dämpats har dock kunnat skönjas i både Förenta staterna och Europa. Inflationen väntas i stor utsträckning avta under 2023.

Det svåra läget på energimarknaden i Europa fortsätter. Under den kommande vintern kan energiförbrukningen behöva regleras. Priset på råolja har emellertid sjunkit sedan toppnoteringen i slutet av våren 2022. På grund av det ryska anfallskriget och den osäkra situation som det gett upphov till är priset på naturgas mycket högt i Europa. Däremot har priserna på råvaror för industrin sjunkit kraftigt sedan i våras, vilket kanske återspeglar de osäkra utsikterna inom industrin. Råvarupriserna sjunker måttligt under prognosperioden.

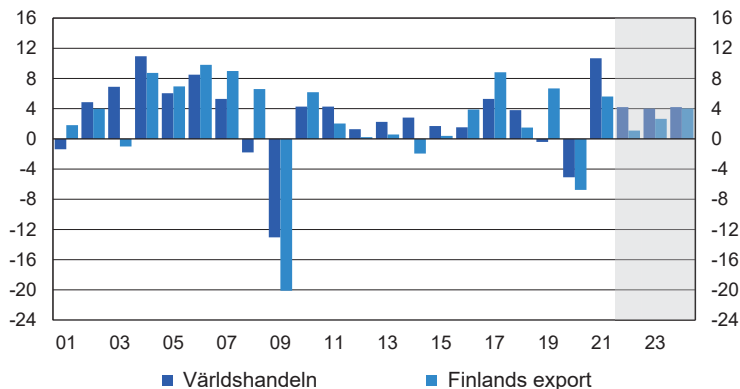
Råvarupriser

1.1.2 Världshandeln

Världshandeln med varor har gått mycket bra sedan slutet av våren. Tack vare den starka tillväxten i slutet av 2021 har tillväxten fortsatt varit ganska snabb under 2022. Det har syns vissa tecken på att den komponentbrist som stört världshandeln håller på att lättas. Samtidigt kan ökade spänningar i östra Asien ha negativa effekter på den livliga fraktfartygstrafiken i Syd kinesiska havet. Världshandeln växer med 4,2 procent 2022, medan tillväxten 2023 avtar till 4,0 procent som en återspeglning av situationen i världsekonomin.

Världshandeln volymförändring, %

1.1.3 Risker

De risker som hänför sig till utsikterna för världsekonomin är övervägande negativa. Den centrala risken i Europa och Förenta staterna är en eventuell ekonomisk recession i slutet av 2022 och början av 2023. En väsentlig faktor som kan leda till en ekonomisk recession är om inflationen fortsätter längre än väntat, vilket skulle leda till ytterligare försämring av hushållens realinkomster. Om det ryska anfallskriget blir utdraget, fortsätter det osäkra ekonomiska läget i synnerhet i Europa. Den svåra situationen på energimarknaden kan leda till en kris i Europa under den kommande uppvärmningssäsongen. Ytterligare tillspetsning av de geopolitiska spänningarna mellan Kina och Förenta staterna skulle kasta skuggor över de globala ekonomiska utsikterna.

En positiv risk är att de logistikproblem som har stört världshandeln kan minska i större utsträckning än väntat. Dessutom kan försämrade utsikter för världsekonomin göra att inflationen i många ekonomier avtar snabbare än väntat.

Tabell 4. Bruttonationalprodukt

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,0	-3,1	6,3	2,7	2,5	3,0
Euroområdet	1,6	-6,5	5,6	2,1	1,3	1,8
EU	1,9	-5,9	5,3	2,1	1,3	1,8
Tyskland	1,1	-4,9	2,9	1,6	0,9	1,8
Frankrike	1,9	-7,9	6,8	2,0	1,2	1,7
Sverige	2,0	-2,3	4,9	1,8	1,6	2,1
Storbritannien	1,7	-9,3	7,4	2,7	1,8	1,4
Förenta staterna	2,3	-3,4	5,8	2,1	1,4	2,1
Japan	-0,2	-4,6	1,8	0,7	0,3	0,6
Kina	6,0	2,2	8,1	4,1	4,6	4,9
Indien ¹	3,7	-6,8	9,5	6,0	6,7	5,5
Ryssland	2,2	-2,7	4,7	-7,0	-2,0	0,0

¹ Räkenskapsår

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

Tabell 5. Utgångsantaganden

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Världshandelns tillväxt, %	-0,4	-5,1	10,7	4,2	4,0	4,2
USD/EUR	1,12	1,14	1,18	1,06	1,00	0,98
Industrins råvarupriser, EO, € (2015=100)	100,9	100,0	140,1	154,4	135,5	134,0
Råolja (Brent), \$/barrel	64,1	43,4	70,7	102,9	89,8	81,7
3 mån. Euribor, %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
Statens obligationer (10 år), %	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0
Exportens marknadsandel (2010=100) ¹	99,9	98,1	93,7	90,9	89,8	89,6
Importpriser, %	0,4	-5,1	9,5	20,8	2,5	0,5

¹ Ökningen av exporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: CPB, Macrobond, HWWI, Statistikcentralen, FM

1.2 Utrikeshandel

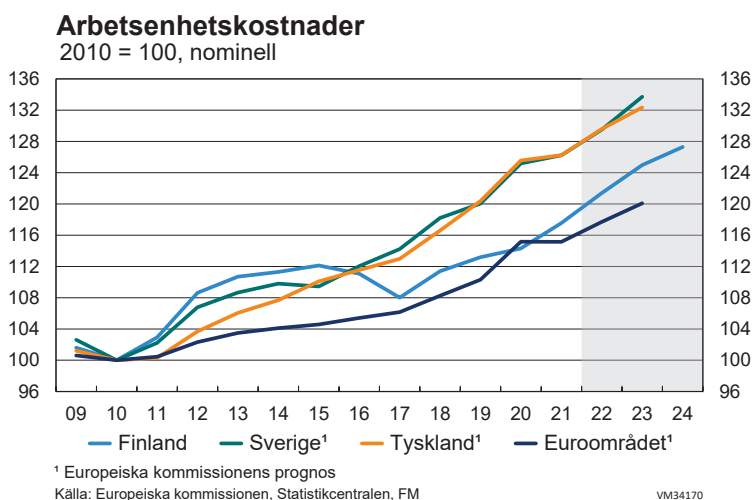
1.2.1 Export och import

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har försämrat utsikterna för Finlands utrikeshandel i betydande grad. Rysslands andel av Finlands export och import har halverats sedan anfallskriget började. Handeln har dock ännu inte upphört. En faktor som också inverkar negativt är de ekonomiska utsikterna i framför allt euroområdet och Förenta staterna. De ekonomiska utsikterna för Tyskland, som är en viktig handelspartner för Finland, har försämrats sedan i våras. Samtidigt försvagar inflationstakten konsumenternas köpkraft både i Europa och i Förenta staterna. Även den kraftiga ökningen av export- och importpriserna dämpar utvecklingen av export- och importvolymerna särskilt under de första åren av prognosperioden. Kinas hårda restriktioner på grund av covid-19 orsakar också osäkerhet i världshandeln, vilket innebär en risk för Finland.

År 2022 ökar exportvolymen med 1,1 procent. Exporttillväxten väntas avta framför allt inom varuexporten, samtidigt som exporten av tjänster förblir stark bland annat tack vare turism och telekommunikations-, it- och informationstjänster. År 2023 blir exporttillväxten starkare, när företagen hittar andra marknader som ersättning för den förlorade exporten till den ryska marknaden. Samtidigt gör emellertid de försämrade ekonomiska utsikterna i euroområdet att tillväxten begränsas från andra hållet. I Finland beräknas exportvolymen öka med 2,7 procent 2023.

Återhämtningen av exportvolymen väntas vara starkast under 2024, och tillväxten förväntas bli 4,0 procent i synnerhet när varuhandeln återhämtar sig.

År 2022 ökar importvolymen med 1,8 procent. Kriget inverkar på importen genom sanktioner, handelsstörningar och minskad export. Att hitta ersättande importvaror går dock snabbare än att hitta nya exportmarknader, och dessutom får importen stöd av offentliga investeringar i början av prognosperioden. Importen av varor och tjänster väntas öka med 2,6 procent 2023 och 3,2 procent 2024.

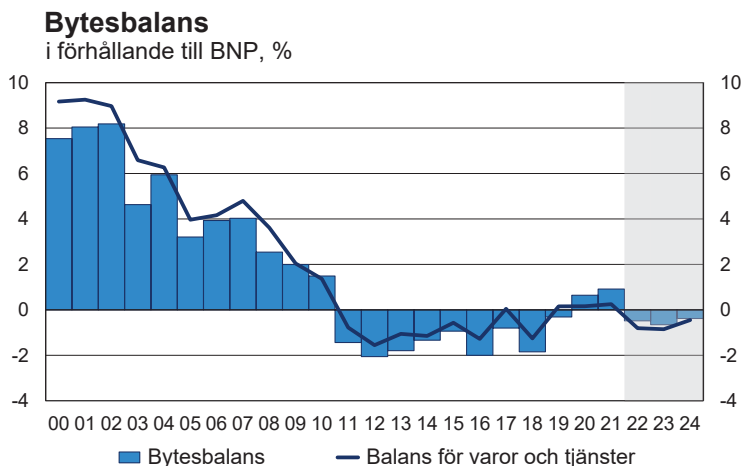
Tabell 6. Utrikeshandeln

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	procentuell volymförändring					
Export av varor och tjänster	6,7	-6,8	5,6	1,1	2,7	4,0
Import av varor och tjänster	2,4	-5,8	5,6	1,8	2,6	3,2
	procentuell prisförändring					
Export av varor och tjänster	-0,2	-4,1	9,7	18,7	2,4	0,6
Import av varor och tjänster	0,4	-5,1	9,5	20,8	2,5	0,5

1.2.2 Priser och bytesbalans

Priserna har stigit snabbt under 2022. På grund av strukturskillnaderna mellan exporten och importen stiger importpriserna 2022 snabbare än exportpriserna. Detta försvagar Finlands bytesförhållande temporärt. Trycket på prisstegring gäller i synnerhet varor i fråga om både import- och exportpriserna. År 2022 väntas importpriserna stiga med 20,8 procent, medan exportpriserna stiger med 18,7 procent. År 2023 väntas prisstegringen stabilisera sig betydligt. Importpriserna fortsätter att öka snabbare än exportpriserna, men skillnaden krymper. År 2023 väntas importpriserna stiga med 2,5 procent, medan exportpriserna stiger med 2,4 procent. År 2024 fortsätter prisstegringen att avta ytterligare och importpriserna väntas stiga med 0,5 procent, medan exportpriserna stiger med 0,6 procent. Skillnaden mellan prisökningen på varor och prisökningen på tjänster jämnas ut mot slutet av prognosperioden.

Efter revideringar av statistiken uppvisade bytesbalansen 2021 ett överskott på 2,3 miljarder euro. År 2022 väntas bytesbalansen vända och uppvisa ett underskott på 1,3 miljarder euro, i synnerhet om exporten ökar mindre än importen. Också primärinkomsterna väntas minska 2022, vilket minskar överskottet i faktorinkomsternas och de löpande transfereringarnas balans. Exporten återhämtar sig inte under prognosperioden till nivån före den ryska invasionen av Ukraina, och bytesbalansen kommer därför att uppvisa fortsatt underskott även 2023 och 2024. Faktorinkomsternas och de löpande transfereringarnas balans fortsätter att krympa mot slutet av prognosperioden, men den fortsätter dock uppvisa överskott. Bytesbalansen i förhållande till bruttonationalprodukten var 0,9 procent 2021 och väntas bli -0,5 procent 2022.

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34170

Tabell 7. Bytesbalansen

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro					
Balans för varor och tjänster	0,4	0,4	0,6	-2,2	-2,4	-1,3
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-1,1	1,2	1,7	0,9	0,6	0,2
Bytesbalans	-0,7	1,5	2,3	-1,3	-1,8	-1,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,3	0,6	0,9	-0,5	-0,7	-0,4

1.3 Inhemsk efterfrågan

1.3.1 Privatkonsumtion

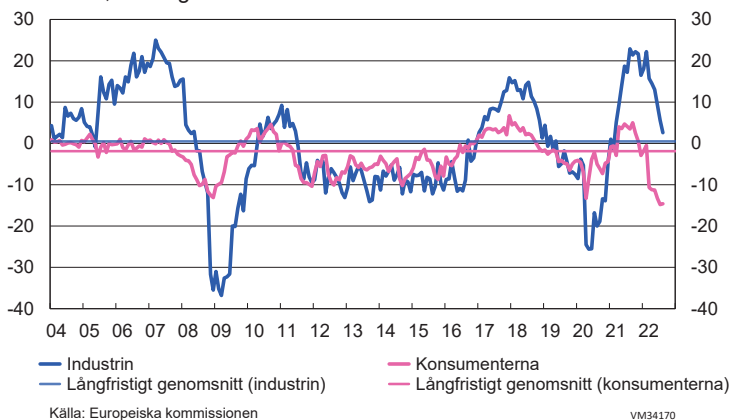
Hushållens konsumtionen minskade under första kvartalet 2022 i och med att i synnerhet konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror minskade klart. Enligt Statistikcentralens snabbestimat ökade BNP med 0,6 procent under det andra kvartalet, men när prognosen utarbetades fanns det inga statistiska uppgifter om utvecklingen av den privata konsumtionen under det andra kvartalet.

Den snabba prisstegringen minskar hushållens köpkraft, vilket försvagar tillväxtutsikterna för den privata konsumtionen särskilt i år och nästa år. Den osäkerhet som uppkommit på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och de påföljande sanktionerna har också gjort att konsumenternas förtroende minskat, vilket verkar göra att anskaffningar av framför allt varaktiga konsumtionsvaror skjuts på framtiden.

Som helhet ökar den privata konsumtionen med 1,1 procent 2022, eftersom konsumtionen av tjänster trots de höjda priserna ökar i takt med att covid-19-pandemin försvagas.

Tillväxten inom den privata konsumtionen avtar till 0,8 procent 2023, eftersom sysselsättningsökningen avstannar och hushållens realinkomster ökar endast en aning. När prisstegringarna avtar förbättras hushållens köpkraft snabbare redan 2024 och den privata konsumtionen ökar med en takt av 1,4 procent.

Förtroende hos industrin och konsumenterna saldo, säsongrensad

Konsumenternas förtroende för den egna ekonomin försvagades ytterligare i juli: konsumenternas bedömningar av den egna ekonomin i nuläget och den egna ekonomin efter 12 månader var båda negativa, vilket är mycket exceptionellt. Det är dock bra att observera att det fortfarande bara är 31 procent av konsumenterna som bedömer att deras ekonomi kommer att försämrans under de följande 12 månaderna.

Lönesumman har fortsatt öka starkt: i mars–maj ökade hela ekonomins lönesumma med över 6 procent jämfört med året innan. Ökningen av den reala lönesumman avstannade dock i våras när inflationen närmade sig 7 procent.

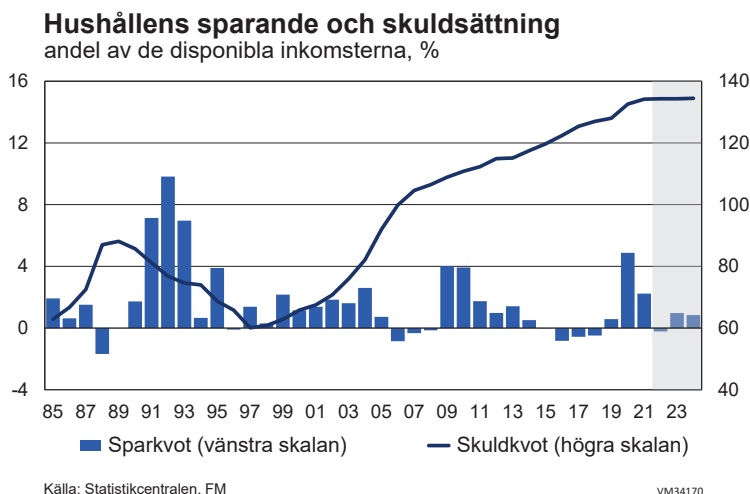
Försäljningsvolymen inom detaljhandeln var under det andra kvartalet nästan 4 procent mindre än året innan. Även bankernas betalkortsdata visar att konsumtionen av varor minskade i början av året. Konsumtionen av tjänster har däremot ökat i början av året både enligt omsättningsindexet för tjänster och enligt betalkortsdata.

Konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror vände i slutet av 2021 nedåt från den mycket höga nivå som den hade varit på under covid-19-pandemin. I början av 2022 gjordes det 20 procent färre nyregistreringar av personbilar än året innan, men det beror också på de förlängda leveranstiderna till följd av bristen på komponenter. På grund av den svaga inledningen av året och ett exceptionellt lågt konsumentförtroende förväntas konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror minska med knappt 9 procent 2022. Nästa år ökar konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror med måttliga 1,5 procent.

Konsumtionen av delvis varaktiga konsumtionsvaror har också avtagit i början av året, och under hela 2022 beräknas konsumtionen av dem endast öka med mindre än en procent. Ökningen fortsätter vara långsam även nästa år.

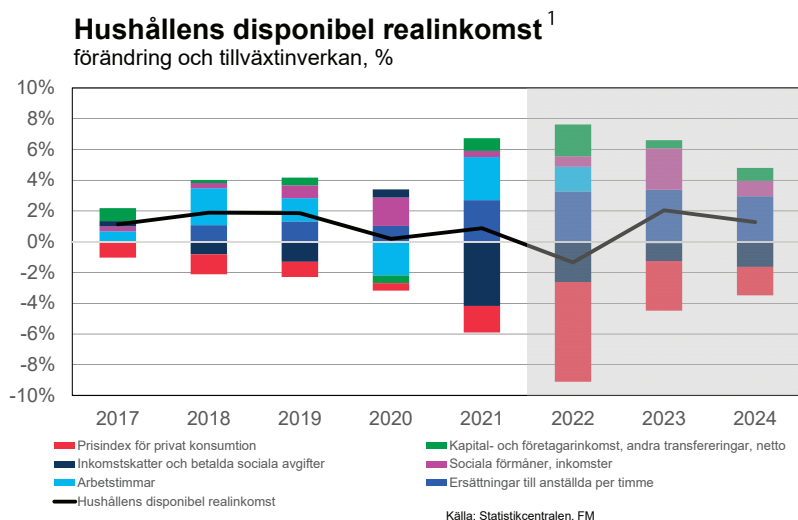
Den snabba ökningen av priserna på energi, bränsle och mat gör att konsumtionen av icke varaktiga varor avtar 2022, trots att priselasticiteten i fråga om icke varaktiga varor typiskt sett är ganska liten på grund av liten utbytbarhet. Till följd av den höga prisnivån ökar konsumtionen av icke varaktiga varor inte heller nästa år.

Konsumtionen av tjänster har fortsatt att öka i början av året. Konsumtionen bedöms öka med 4 procent 2022, eftersom konsumtionen av tjänster fortfarande är lägre än den var före covid-19-pandemin. Kriget i Ukraina väntas dock göra att utrikesturismen återhämtar sig långsammare bland annat på grund av omläggningar av flygrutterna till Asien. I och med att hushållens köpkraft urholkas avtar ökningen av konsumtionen av tjänster till en procent 2023.

Sparkvoten förutspås sjunka till noll redan i år när priserna inom den privata konsumtionen stiger snabbare än inkomsterna. Ökningen av skuldsättningen väntas avta i år på grund av de stigande räntorna.

Den disponibla realinkomsten, som mäter hushållens sammanlagda köpkraft, ökade med en knapp procent 2021, framför allt på grund av att löntagaresättningarna ökade.

Hushållens köpkraft beräknas sjunka med cirka en procent 2022 i och med att ökningen av de disponibla inkomsterna är mindre än den exceptionellt snabba ökningen av konsumentpriserna. Köpkraften minskar inte bara på grund av att priserna stiger utan också på grund av att de sociala förmånerna höjs långsamt. Den höga inflationen 2022 medför höjningar av de indexbundna sociala förmånerna i huvudsak först 2023. Ökningen av de genomsnittliga inkomsterna 2022 påskyndas av den temporära höjningen av arbetsgivarens pensionsavgift.

Hushållens tillgängliga realinkomster bedöms återigen börja öka under 2023 när inflationen avtar och de sociala förmånerna höjs rejält i och med indexhöjningarna. Prisökningen inom den privata konsumtionen beräknas avta till cirka 3 procent 2023 och till mindre än 2 procent 2024.

¹ De betalda skatterna och socialskyddsavgifterna samt priset på privat konsumtion presenteras med minustecken i figuren, eftersom deras ökning minskar hushållens disponibla realinkomst.

Tabell 8. Konsumtion

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	andel, %	procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	0,7	-4,1	3,6	1,1	0,8	1,4
Hushåll	95,8	0,9	-4,3	3,7	1,1	0,8	1,4
Varaktiga konsumtionsvaror	8,1	2,5	3,3	4,5	-8,6	1,5	3,2
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	7,5	2,4	-9,5	11,6	0,7	0,6	1,1
Dagliga varor	28,5	-0,1	1,5	2,0	-1,4	0,1	0,7
Tjänster	51,7	1,4	-6,9	3,5	4,0	1,0	1,4
Icke vinstsyftande samfund	4,2	-2,5	1,9	1,6	1,1	0,8	1,4
Offentlig konsumtion		2,0	0,5	2,7	1,8	-0,2	0,1
Totalt		1,1	-2,6	3,3	1,4	0,5	1,0
Hushållens disponibla inkomster		2,9	0,7	2,6	5,1	5,3	3,1
Priset på privat konsumtion		1,0	0,5	1,7	6,5	3,2	1,8
Hushållens disponibla realinkomster		1,9	0,2	0,9	-1,4	2,0	1,3
		procent					
Konsumtionens förhållande till bruttonationalprodukten (till löpande priser)		75,8	75,4	75,4	75,5	75,6	75,4
Hushållens sparkvot		0,6	4,9	2,2	-0,2	1,0	0,8
Hushållens skuldkvot ¹		128,0	132,6	134,2	134,3	134,3	134,5

¹ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.3.2 Offentlig konsumtion

De offentliga konsumtionsutgifterna ökade exceptionellt snabbt i fjol. Konsumtionsutgifterna ökade i synnerhet på grund av en betydande ökning av kostnaderna för hantering och bekämpning av covid-19-epidemin och på grund av att den offentliga servicen stegvis återgick till normal nivå jämfört med våren 2020, då verksamheten inom många funktioner gick på sparlåga på grund av covid-19-restriktioner.

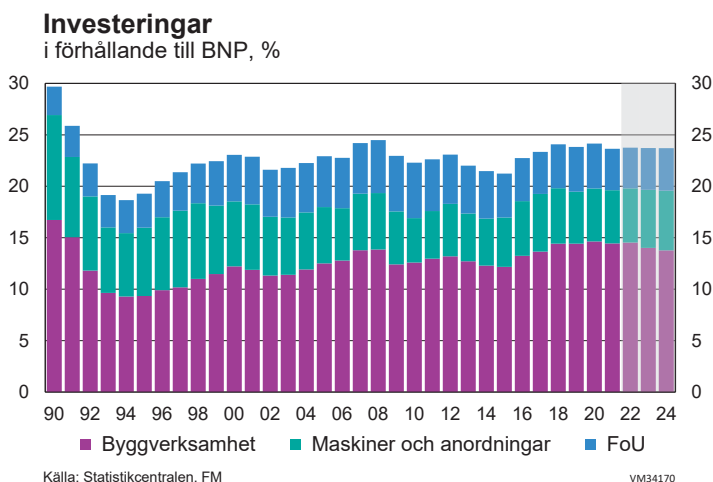
Ökningen av de offentliga konsumtionsutgifterna bedöms avta till 1,8 procent under 2022 bland annat i och med att de extra utgifter som covid-19-epidemin orsakat minskar jämfört med året innan, trots att en del av de anslag som budgeterats för 2021 överfördes till i år. Konsumtionsutgifterna fortsätter att öka bland annat på grund av det ökade servicebehovet till följd av den åldrande befolkningen, den beredskap som krävs med anledning av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och den ökade invandringen till följd av det samt den utvidgning av uppgifterna som följer av regeringsprogrammet och som ger upphov till årliga kostnadsökningar.

Den offentliga konsumtionen minskar 2023, när valperioden löper ut och vissa tidsbundna utgiftsökningar upphör. År 2024 medför ett ökat servicebehov att utgifterna för social- och hälsovård ökar, men en del av de utgifter som finansieras via faciliteten för återhämtning och resiliens faller samtidigt bort och förändringskostnaderna för organisering och inledande av välfärdsområdenas verksamhet minskar, så ökningen av konsumtionsutgifterna blir ganska måttlig, endast 0,1 procent. Värdet av den offentliga konsumtionen ökar dock under hela prognosperioden i och med att priserna stiger snabbare än under de senaste åren. Det har antagits att inkomstutvecklingen inom hela den lokala förvaltningen (inklusive välfärdsområdenas förvaltning) följa de lönehöjningar och det femåriga löneprogram som det avtalades om för den kommunala sektorn i somras och som innebär att lönerna under fem år stiger med sammanlagt cirka 5,1 procent utöver de avtalsenliga höjningarna. Prognosen innehåller en risk för att konsumtionspriserna stiger snabbare med anledning av eventuella lönehöjningar för vårdpersonal.

1.3.3 Privata investeringar

Under prognosperioden ökar de privata investeringarna en aning långsammare än i genomsnitt på grund av den rådande osäkerheten. Bostadsproduktionen fortsätter dock starkt och driver investeringarna i år, och de privata investeringarna ökar med 2,8 procent. Investeringarna i bostadshus utvecklas gynnsamt, eftersom det började byggas mycket bostäder i slutet av 2021. Inom övrigt byggande sker ingen betydande uppgång i och med det osäkra läget. Tillväxtutsikterna för 2023 i den globala ekonomin är sämre än i år, vilket återspeglas i investeringarna. Investeringutsikterna såg ljusa ut för den finländska industrin efter covid-19-pandemin, och utsikterna för 2022 är fortfarande positiva, men osäkerheten kan fördröja eller avbryta investeringsprojekt i framtiden. Finansiering från EU:s facilitet för återhämtning

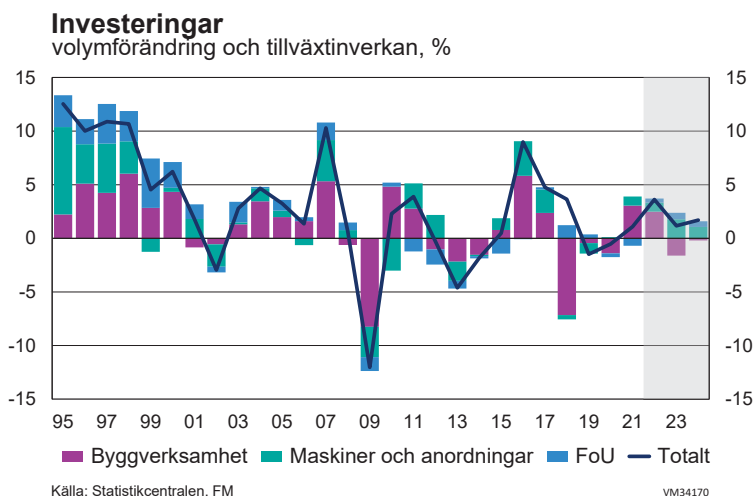
och resiliens (RRF) påskyndar å sin sida privata investeringar under prognosperioden. Under 2023 ökar de privata investeringarna med 0,1 procent, medan ökningen 2024 blir 2,9 procent. Den genomsnittliga tillväxttakten för privata investeringar under prognosperioden är 1,9 procent, vilket innebär att deras förhållande till BNP fortsättningsvis är cirka 19 procent.

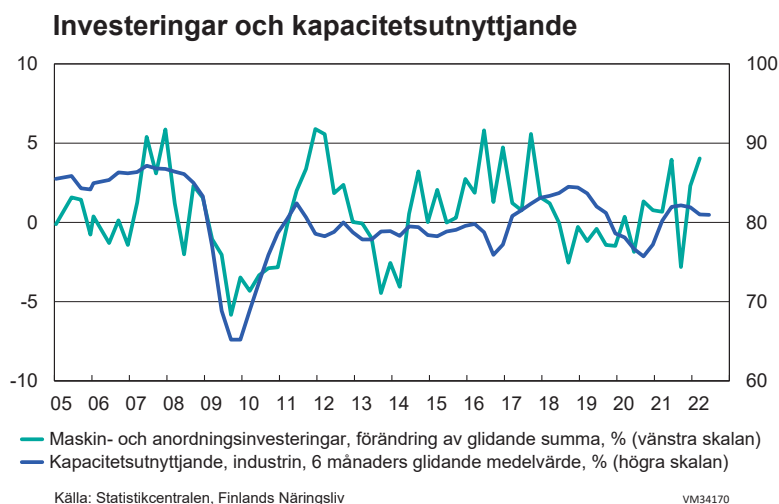
Utvecklingen inom bostadsbyggandet fortsätter vara stark också under 2022. Till följd av den positiva utvecklingen av antalet påbörjade bostadsbyggen i fjol ökar bostadsinvesteringarna med 6 procent i år. I fråga om bygglov för bostäder har utvecklingen i början av året varit ogynnsam, så antalet påbörjade bostadsbyggen blir färre än 2021, vilket kommer att synas som mindre investeringar i bostadsbyggande nästa år. I slutet av prognosperioden går antalet påbörjade bostadsbyggen ned och närmar sig det långsiktiga medelvärdet. Reparationsbyggande inverkar positivt på investeringarna i bostadsbyggande under prognosperioden. Förändringen i investeringarna i bostadsbyggande är -4,2 procent 2023 och -1,5 procent 2024. Det syns tecken på att efterfrågan på bostadslån avtar. Det osäkra läget återspeglar sig också i bostadsbyggandet under prognosperioden.

Övriga husbyggnadsinvesteringar ökar med 1,5 procent 2022. Ökningen är måttlig, eftersom investeringsprojekt i byggande av verksamhetslokaler påverkas av den rådande osäkerheten inom ekonomin, trots att industrins utsikter för 2022 är gynnsamma. Projekt som redan har inletts fortsätter, men en del nya investeringsplaner torde bli uppskjutna. Utvecklingen inom övrigt husbyggnade är endast

något positivare mot slutet av prognosperioden, om osäkerheten minskar. Ökningen av investeringarna är -0,5 procent 2023 och 1,2 procent 2024. Investeringarna i anläggningsarbeten ökar måttligt under 2022 bland annat på grund av det höga oljepriset, och investeringarna minskar 2023 i likhet med det övriga byggandet. Om osäkerheten avtar, återgår tillväxten till närmare genomsnittet i slutet av prognosperioden.

Investeringarna i maskiner, anläggningar och transportmedel ökar under 2022 med industrin i spetsen. Exempelvis inom energisektorn fortskrider projekt för grön omställning med god fart i år och nästa år. Sammantaget investeras det ganska mycket i maskiner och anläggningar under prognosperioden. Maskin- och anläggningsinvesteringarna ökar med 4,0 procent 2022, 8,8 procent 2023 och 5,0 procent 2024. Övriga investeringar, inklusive investeringar i forskning och utveckling, ökar under hela prognosperioden, men osäkerheten gör ökningen svagare i början av prognosperioden. Investeringar i forskning, utveckling och innovationer stöds under prognosperioden bland annat med finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) och genom ändringar i beskattningen, vilket påskyndar investeringarna i takt med att prognosperioden framskrider.

Tabell 9. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	andel, %	procentuell volymförändring					
Husbyggande	53,1	-0,7	-2,3	5,0	4,1	-2,6	-0,3
Bostäder	30,3	-4,2	-3,2	5,8	6,0	-4,2	-1,5
Övriga hus	22,9	4,3	-1,2	4,1	1,5	-0,5	1,2
Anläggningsverksamhet	8,0	-5,3	10,7	-17,3	2,0	-0,5	1,0
Maskiner och apparater	21,9	-4,4	0,5	4,1	4,0	8,8	5,0
FoU-investeringar ¹	17,0	2,1	-2,0	-4,1	2,5	4,0	3,5
Totalt	100,0	-1,5	-0,5	1,1	3,6	1,2	1,7
Privata	82,3	-2,3	-3,1	4,6	2,8	0,1	2,9
Offentliga	17,7	2,4	11,1	-12,8	7,3	5,9	-3,3
		procent					
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Fasta investeringar		23,8	24,1	23,6	23,8	23,7	23,7
Privata		19,4	19,2	19,5	19,4	19,2	19,4
Offentliga		4,4	4,9	4,2	4,4	4,6	4,3

¹ Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt

1.3.4 Offentliga investeringar

De offentliga investeringarna har under de senaste åren legat på en hög nivå, över 4 procent i förhållande till BNP. Finlands offentliga investeringar i förhållande till BNP är betydligt större än i EU-länderna i genomsnitt. I fjol minskade de offentliga investeringarna avsevärt inom både statsförvaltningen och den lokala förvaltningen på grund av minskade investeringar i vapensystem och minskade utgifter relaterade till byggande. Trots att investeringarna minskade med hela 12 procent jämfört med året innan låg deras andel av BNP fortfarande över det långsiktiga genomsnittet. Även de offentliga investeringarnas andel av alla investeringar låg på hög nivå.

Under 2022 ökar de offentliga investeringarna på grund av att förändringarna i den säkerhetspolitiska omgivningen har gett upphov till satsningar på att förbättra Finlands säkerhet och försörjningsberedskap. EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) bidrar med ökad finansiering till investeringar som främjar grön omställning och digitalisering. Dessutom ger inrättandet av välfärdsområdena upphov till investeringskostnader.

År 2022 utgjorde de offentliga investeringarna 19 procent eller 10,2 miljarder euro av de totala investeringarna. Drygt hälften av de offentliga investeringarna består av den lokala förvaltningens och knappt hälften av statsförvaltningens investeringar. Socialskyddsfondernas andel är mycket liten. Från och med 2023 överförs en del av kommunernas investeringar till välfärdsområdena. Den delen utgör uppskattningsvis cirka 10 procent av alla offentliga investeringar. Av de offentliga investeringarna är 30 procent investeringar i anläggningsarbeten, och andelen övriga byggnadsinvesteringar är ungefär lika stor. Forsknings- och utvecklingsinvesteringarnas andel är en dryg fjärdedel, och investeringarna i maskiner och anläggningar utgör drygt 10 procent.

Nästa år väntas de offentliga investeringarna öka med cirka 6 procent, när i huvudsak statsförvaltningen satsar på att stärka cybersäkerheten, försvaret och gränsövervakningen. Regeringens diskretionära tillägg till trafikledsinvesteringar faller bort 2023. En del av kommunernas investeringar överförs till välfärdsområdena i och med social- och hälsovårdsreformen. Dessutom minskar investeringarna på grund av minskat sjukhusbyggande.

Mot slutet av prognosperioden, år 2024, minskar investeringarna när de föregående årens investeringsökningar av engångskaraktär upphör. Statsförvaltningen ökar investeringarna i forskning och utveckling och i anskaffningar av fartyg för gränsbevakningsväsendet. Inom den lokala förvaltningen fortsätter investeringstrycket på grund av migration och byggnadsbeståndets ålder. Under de senaste åren har flera nya sjukhus byggts och gamla sjukhus renoverats. Investeringstoppen när det gäller sjukhusbyggande är förbi, men det kommer att bli aktuellt med betydande nya investeringar i många områden. Det råder osäkerhet kring tidpunkterna för inledandet av enskilda projekt.

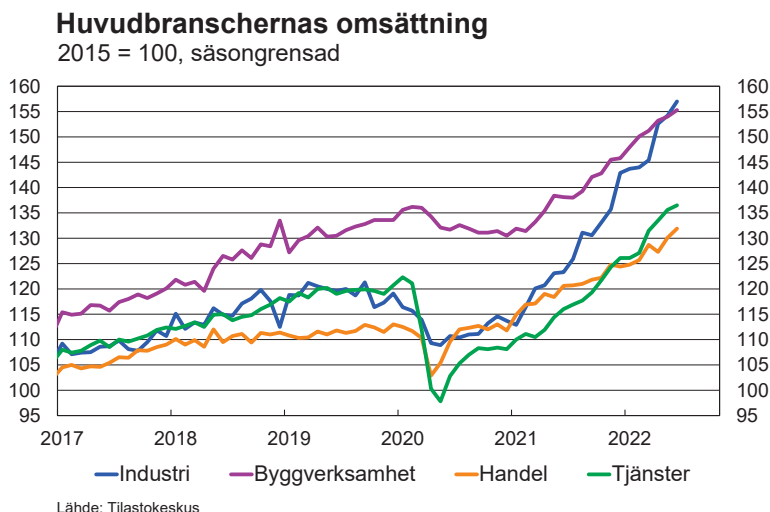
I prognosen har beaktats de beslut som statsminister Marins regering har fattat om planen för de offentliga finanserna, ramarna för statsfinanserna samt statsbudgeten och tilläggsbudgetarna. Den kommande valperioden och åtgärder som nästa regering fattar beslut om kan få en betydande inverkan på de offentliga investeringarna under de sista åren av prognosperioden.

1.4 Inhemsk produktion

1.4.1 BNP

Samhällsekonominns förädlingsvärde ökade under det första kvartalet med 3,9 procent jämfört med året innan. Fabriksindustrin växte mycket kraftigt, över 5 procent jämfört med ett år tidigare. Störst var tillväxten inom metallindustrin. Samhällsekonominns största bransch, tjänstesektorn, blev dock kvar på ungefär samma nivå som i slutet av förra året. Från samma tidpunkt året innan var tillväxten dock 3,8 procent. Handeln krympte med nästan fyra procent jämfört med ett år tidigare, eftersom den branta prisstegringen gjorde volymförändringen mindre, trots att handelns värde ökade. En av orsakerna till detta var att den privata konsumtionen minskade.

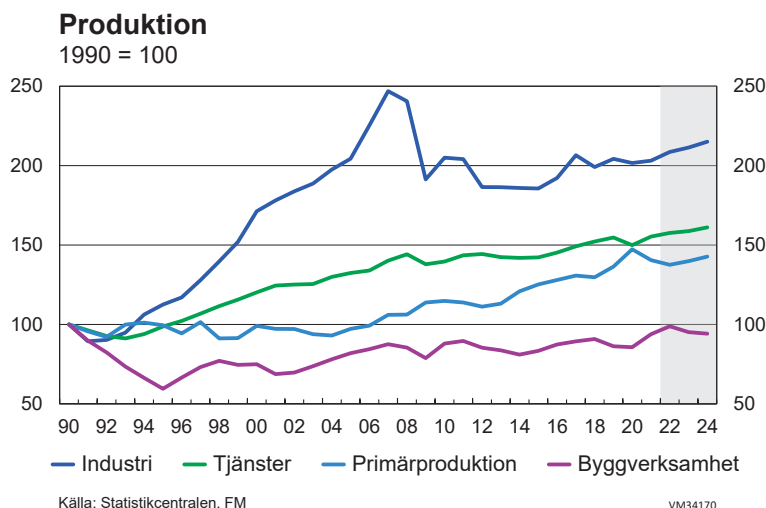
Priserna har inte stigit så här kraftigt sedan 1989–1990. Faktorer som har bidragit till prisstegringen var först en kraftig ökning av efterfrågan efter coronakrisen och sedan det anfallskrig som Ryssland inledde mot Ukraina våren 2022. Fluktuationerna i råvarupriserna är stora och vittnar om betydande osäkerhet kring den globala ekonomiska utvecklingen. Prisförändringarna bedöms fortfarande ha en dämpande effekt på efterfrågan och därigenom också på produktionen, men på basis av driftsöverskottet och företagets delårsresultat har företagen också lyckats överföra de höjda kostnaderna till priserna på sina produkter.

Början av året präglades av stora förändringar i omvärlden, men företagens beställningar låg fortfarande på en bra nivå och garanterade en ökning av produktionen. Om det ryska anfallskriget mot Ukraina blir utdraget, fortsätter osäkerheten och de höga råvarukostnaderna. Konsekvenser har också märkts av i synnerhet i form av att hushållens förtroende har minskat och byggbranschens förväntningar har rasat. Det bedöms att det småningom kommer att synas fler negativa konsekvenser av kriget inom industrin, inom även andra delar av servicesektorn än handeln samt inom byggbranschen och primärproduktionen.

Strävan att hitta ersättande marknader gör dessutom att den globala konkurrensen hårdnar samtidigt som penningpolitiken har stramats åt. Under pandemiåren utvecklades en mycket expansiv finanspolitik, men den kommer inte längre att öka den totala efterfrågan lika starkt som under pandemiåren. Den globala ekonomins tillväxt avtar under hösten och ytterligare nästa år, vilket minskar exportefterfrågan i Finland.

År 2022 förutspås ökningen av den totala produktionen avta till 1,9 procent. Industrin och byggandet växer med 3,5 procent, medan tillväxten inom tjänstesektorn blir mindre än hälften så lite, 1,5 procent. Inom primärproduktionen väntas spannmålsskörden normaliseras jämfört med förra årets exceptionellt svaga nivå. Däremot påverkades skogsbruket negativt av strejken inom pappersindustrin i början av året. Fjolårets exceptionellt höga antal påbörjade bostadsbyggen håller byggnadsproduktionen på en god nivå i år.

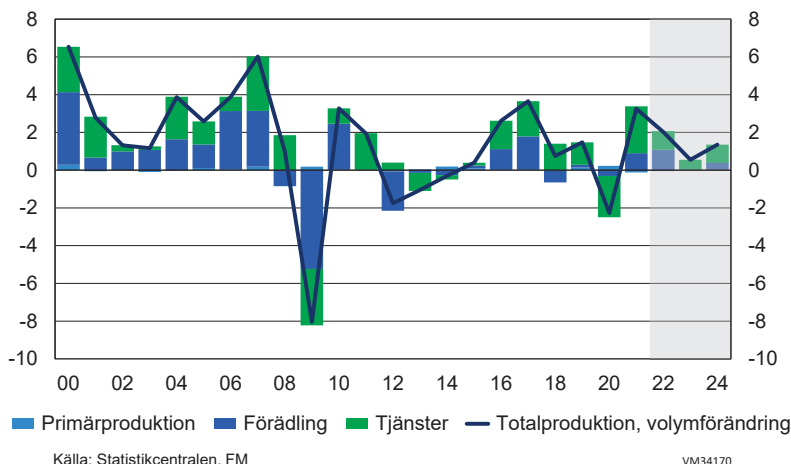

Den minskade köpkraften till följd av den kraftiga prisstegringen minskar hushållens konsumtions- och investeringsefterfrågan under hela prognosperioden. På grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har statens efterfrågan på försvarsindustrins produkter ökat både i Finland och annanstans. Också investeringar som hänförs till den gröna omställningen ökar så småningom den totala efterfrågan. Exempel på sådana är investeringar som finansieras genom återhämtnings- och resiliensplanen och som gäller bland annat ren energiproduktion och ibruktagande av ny teknik.

För 2023 förutspås en produktionsökning på endast drygt en halv procent, eftersom världsekonomin utveckling och efterfrågan inom den internationella handeln bedöms bli dämpad. Finlands exportefterfrågan lider särskilt av en långsammare ekonomisk aktivitet inom EU. Byggbandet minskar kraftigt nästa år, då antalet påbörjade bostadsbyggen beräknas fortsätta minska som följd av att det beviljats bygglov för mindre volymer.

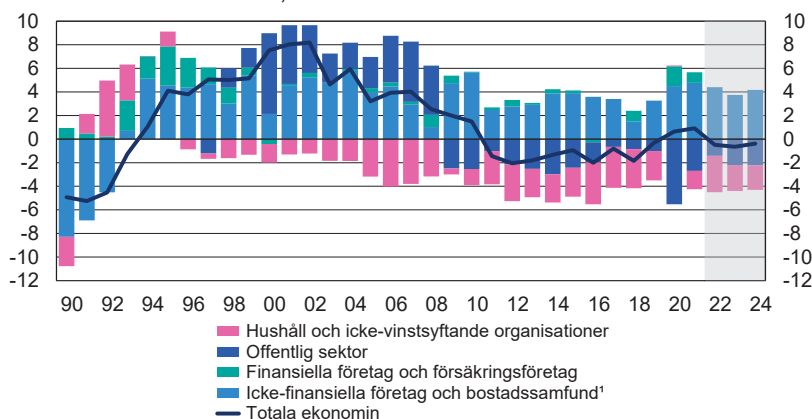
År 2024 förutspås den ekonomiska tillväxten bli 1,3 procent. Ekonomin väntas återhämta sig under året i takt med att inflationen avtar och penningpolitiken inte längre stramas åt. Branschernas tillväxttakt överskrider sin genomsnittliga nivå, förutom byggbranschen, vars produktion fortsätter att återgå till sin mer normala nivå efter den toppnivå som nåddes efter pandemiåren. Det väntas fortfarande finnas ett litet produktionsgap i slutet av prognosperioden.

Totalproduktionens tillväxtkontributioner procentenheter

Samhällsekonominns produktivitet per sysselsatt minskar i år med cirka 0,5 procent, och därefter tilltar den årliga tillväxten för att 2023–2024 ligga på i genomsnitt en knapp procent. Driftsöverskottet förutspås öka med drygt 9 procent 2022 och ökningen avta småningom i takt med en avtagande ekonomisk tillväxt, så att ökningen av driftsöverskottet 2024 är cirka 4 procent. Ökningen av de nominella enhetsarbetskostnaderna i Finland förutspås bli drygt 3 procent 2022 för att sedan avta till en årlig ökning på cirka 2 procent 2023 och cirka 1 procent 2024 i takt med att produktiviteten förbättras.

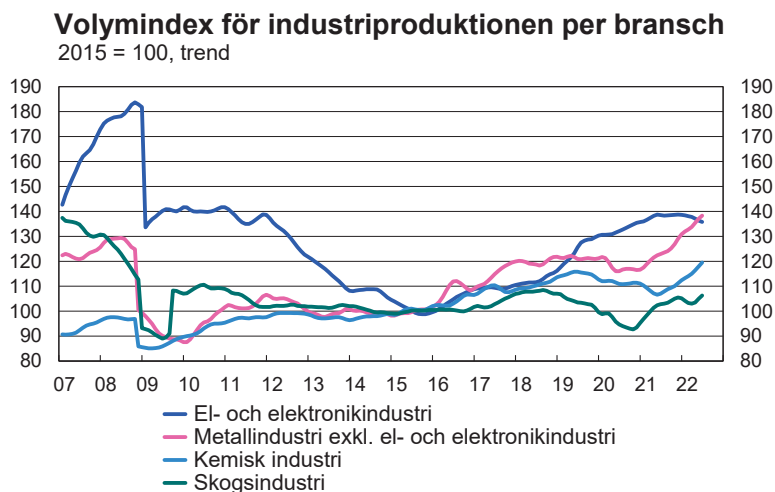
Nettokreditgivning enligt sektor i förhållande till BNP, %

1.4.2 Förädling

Industri

Konjunkturläget inom industrin är fortfarande ganska bra i och med att industrins orderstock är större än i genomsnitt. Ordergången håller dock redan på att avta och värdet av beställningarna har stigit till följd av de stigande priserna, så beställningsvolymen har inte ökat i motsvarande grad som värdet. Under början av året ökade produktionen fortfarande snabbare än i fjol, men enligt konjunkturbarometern är konjunkturutsikterna för sektorn redan klart svagare än i fjol. Det förekommer stora skillnader i efterfrågan mellan olika branscher och också inom dem.

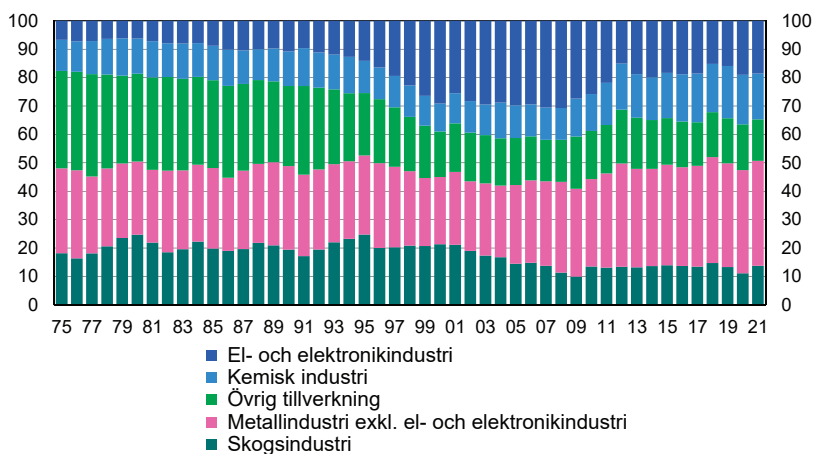
Inom skogsindustrin har antalet nya beställningar minskat, produktionen har börjat minska och utvecklingen under hela året bedöms bli svag. Framför allt den långa strejken inom pappersindustrin drar ned branschens förädlingsvärde i år. Nästa år förutspås klar tillväxt inom skogsindustrin, i synnerhet då branschens kapacitet ökar betydligt.

Inom den kemiska industrin varierar beställningsvolymen betydligt från månad till månad. Under sommaren började beställningarna åter öka, så konjunkturläget är gott. Konjunkturutsikterna fortsatte däremot att försämrans, eftersom orderstocken och efterfrågan minskade. Den tillgängliga kapaciteten och materialbristen begränsar produktionstillväxten på kort sikt.

Inom metallindustrin, med undantag för el- och elektronikindustrin, var produktionsökningen mycket stark i början av året. Under våren fick el- och elektronikindustrin många nya exportbeställningar, så utsikterna för slutet av året är positiva. Metallindustrin står för största delen av industrins förädlingsvärde. Den kemiska industrin är den näst största industrigrenen och motsvarar till sin storlek cirka hälften av metallindustrin. Största delen av industrins produktion exporteras.

Industrins förädlingsvärde förutspås i år växa med knappt 3 procent. Nästa år väntas tillväxten avta till drygt 1 procent, när exportefterfrågan avtar. Produktionsökningen förutspås bli närmare 2 procent 2024, när exporten tilltar.

Tillverkning branschernas andel av värdeökningen, %

Källa: Statistikcentralen

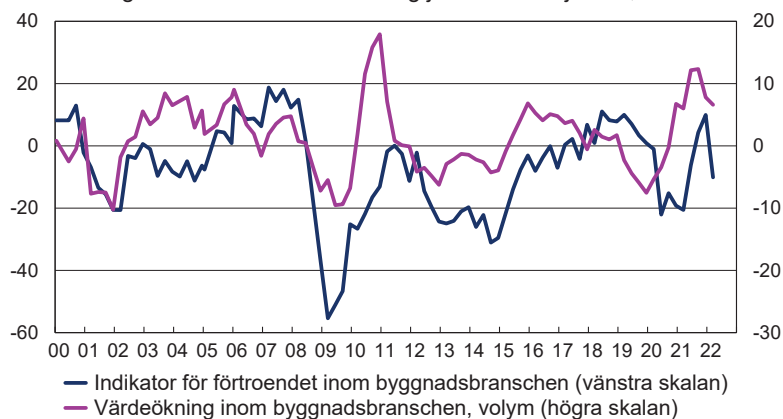
VM34170

Byggverksamhet

Byggandet ökade under årets första kvartal. Det var en följd av att exceptionellt många bostäder började byggas i fjol. I januari–maj i år började det byggas drygt 17 000 bostäder, vilket är färre än under motsvarande period i fjol. Jämfört med i fjol har antalet påbörjade byggen också minskat när det gäller andra byggnader än bostadshus. Den största förändringen har skett i den volym som det beviljats bygglov för. I början av det här året beviljades bygglov för cirka 25 procent mindre volym än ett år tidigare. Den volym flervåningshus som det beviljades bygglov för minskade i januari–maj med cirka 16 procent jämfört med ett år tidigare. I fråga om övriga byggnader beviljades bygglov under det första halvåret för en volym som var 27 procent mindre än i fjol.

Osäkerheten, de höjda priserna och förväntade räntehöjningar minskar intresset att ta lån och minskar således bostadsproduktionens volymer under de närmaste åren. Samtidigt upprätthålls efterfrågan på bostäder av att sysselsättningsutvecklingen fortsätter vara relativt god. Det beräknas att cirka 40 000 bostäder börjar byggas i år. Nästa år förutspås antalet minska med flera tusen. De höjda priserna och den ökade osäkerheten har också negativa konsekvenser för andra byggprojekt, och det är möjligt att projekt skjuts upp och att en del inhiberas helt och hållet.

Förtroende och värdeökning inom byggnadsbranschen
säsongrensat saldo och förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

VM34170

Cirka hälften av byggproduktionen utgörs av reparationer och hälften av nybyggnad. Det bedöms att reparationsbyggandet utvecklas positivt både i år och nästa år, men de höjda renoveringspriserna kan dock tillfälligt dämpa tillväxttakten. Reparationsbyggandet förutspås öka med cirka 2 procent årligen under prognosperioden.

I år bedöms anläggningsarbetena öka något. Nästa år minskar anläggningsarbetena en aning på grund av bland annat att kommunernas ekonomiska situation är svag och att arbetet med olika spårbyggnadsprojekt blir mindre.

År 2022 växer byggverksamhetens förädlingsvärde med 5,3 procent för att nästa år minska med nästan 4 procent. År 2024 minskar byggverksamhetens förädlingsvärde ytterligare med 1 procent.

1.4.3 Tjänster

Tjänsteproduktionen ökade i bred omfattning under början av året. Inom flera tjänstebranscher ökade försäljningsvolymen, om än långsammare än omsättningens värde. Särskilt stark var ökningen inom hotell- och restaurangbranschen, men ökningen var tvåsiffrig även inom företagstjänsterna. Den tydligaste minskningen skedde inom handelns försäljningsvolym, som påverkades av den svaga utvecklingen inom partihandeln.

Enligt konjunkturbarometern bedömer tjänstebranscherna att försäljningen fortsätter att öka, men långsammare än tidigare. Inom tjänstebranscherna är det särskilt bristen på yrkeskunnig arbetskraft som begränsar tillväxten. Enligt barometern väntas fortsatt tydlig tillväxt inom hotell- och restaurangbranschen, och framför allt väntas tillväxt inom informations- och kommunikationstjänsterna. Inom transportsektorn begränsas tillväxten av ökade kostnader.

År 2022 ökar försäljningen av tjänster fortfarande med cirka 1,5 procent, och tjänsterna står för största delen av förändringen i det totala förädlingsvärdet. I synnerhet företagstjänsterna och informations- och kommunikationstjänsterna bedöms fortsatt utvecklas väl. Tillväxten inom tjänstesektorn begränsas i år av att hushållens köpkraft minskat, att den globala ekonomin försvagats och att handeln med Ryssland upphört. Hushållens minskade köpkraft bromsar i år också återhämtningen för de branscher som har lidit av pandemin, såsom övriga tjänster samt kultur, nöje och fritid. Den offentliga tjänsteproduktionen stöder tillväxten inom tjänstesektorn under 2022.

Serviceproduktion

förändring jämfört med fjolåret, procent och saldo, 3 mån

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

VM34170

Under 2023 förutspås produktionen inom alla tjänstebranscher fortsatt generellt öka. Det är främst fastighetsbranschen som kommer att lida av minskningen av byggandet, och även den offentliga tjänsteproduktionen minskar en aning nästa år. De offentliga tjänsterna, som omfattar offentlig förvaltning, utbildning, hälso- och sjukvård och socialservice, utgör den största enskilda branschen inom tjänstesektorn. Den kraftigaste tillväxten väntas fortfarande ske inom området informations- och kommunikationsverksamhet. År 2024 blir tillväxten inom hela tjänstesektorn i genomsnitt 1,5 procent.

Tabell 10. Produktion per bransch

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	andel, % ¹	procentuell volymförändring					
Industriproduktion	20,6	2,6	-1,3	0,7	2,7	1,3	1,7
Byggande	7,7	-5,1	-0,7	9,6	5,3	-3,8	-1,0
Jord- och skogsbruk	2,6	5,2	8,0	-4,6	-2,1	1,6	2,1
Industriproduktion och byggande	28,4	0,5	-1,1	3,2	3,5	0,0	1,1
Tjänster	69,0	1,7	-3,1	3,6	1,5	0,8	1,5
Produktion till baspris	100,0	1,5	-2,3	3,2	1,9	0,6	1,3
Bruttonationalprodukt till marknadspris		1,2	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin		0,2	0,2	0,1	0,3	0,7	1,3

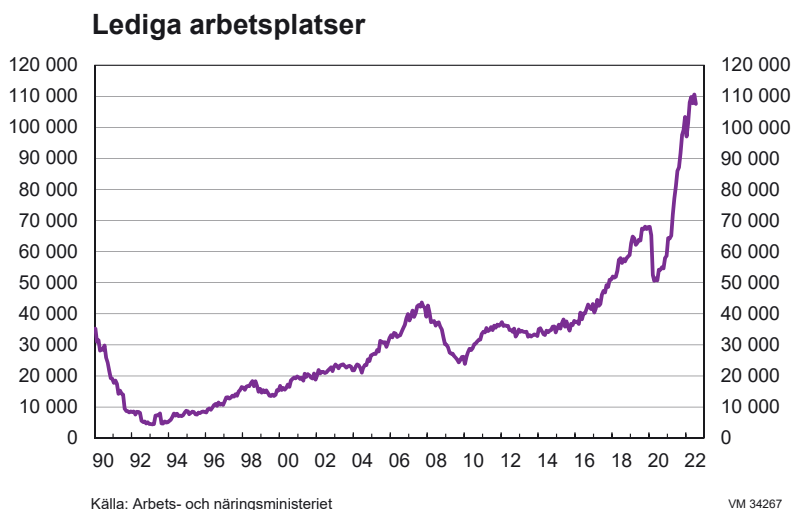
¹ Andel av produktionen, löpande priser

1.5 Arbetskraft

Under sommaren har läget på arbetsmarknaden varit exceptionellt. Å ena sidan har antalet sysselsatta fortsatt öka och antalet lediga jobb blivit rekordmånga – även i förhållande till antalet arbetslösa arbetssökande – men samtidigt har arbetslösheten slutat minska. På arbetsmarknaden finns alltså mycket arbetskraft, när efterfrågan på arbetsmarknaden gör att nya personer kommer in i arbetslivet.

I början av året ökade antalet sysselsatta med 3,2 procent. Antalet företagare har minskat något, medan antalet löntagare har ökat. På branschnivå finns det fler sysselsatta inom industrin och i synnerhet inom tjänstebranscherna jämfört med i fjol. Antalet anställda inom i synnerhet företagstjänster samt hotell- och restaurangbranschen har ökat tvåsiffrigt, liksom även inom socialvården. Inom skogsindustrin och den kemiska industrin har antalet anställda ökat i större grad än inom samhällsekonomin i stort. Antalet sysselsatta inom den offentliga sektorn har ökat snabbare än inom den privata sektorn, så det finns stora skillnader i utvecklingen mellan olika branscher. Andelen heltidsanställda löntagare av de sysselsatta är i år betydligt större än i fjol, trots att också antalet deltidsanställda har ökat. Antalet arbetade timmar ökade också med endast hälften av antalet sysselsatta,

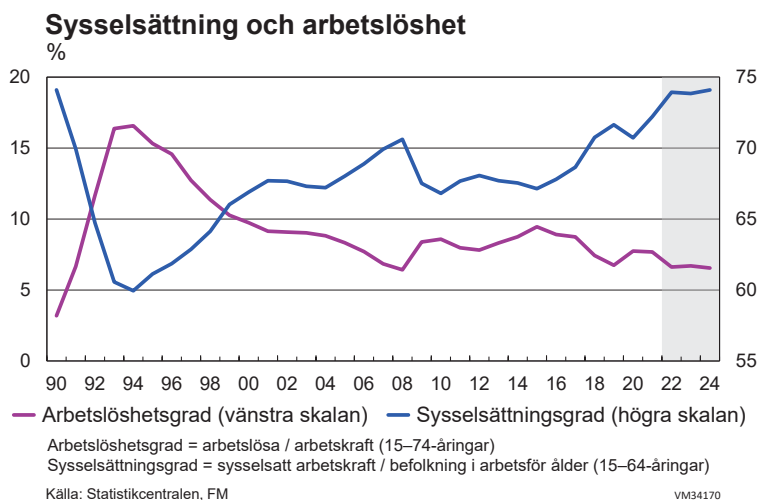
dvs. 1,8 procent. Trenden för det relativa sysselsättningstalet nådde i juni 74 procent, den högsta nivån som har uppmätts sedan den nuvarande tidsserien började. Antalet arbetade timmar har fortfarande inte nått samma nivå som före covid-19-pandemin.

Matchningen på arbetsmarknaden ser ut att åter ha försämrats, och kompetensbrist försämrar förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Antalet lediga jobb är högt samtidigt som minskningen av antalet arbetslösa har stannat upp. Enligt näringslivets enkäter är det svårt för företagen att hitta de arbetstagare som de behöver särskilt på grund av bristande erfarenhet, brist på specialkompetens eller otillräcklig utbildning. Enligt näringslivets förtroendeenkäter var företagens förväntningar i fråga om personalvolymen fortfarande positiva i början av året, med undantag för byggbranschen och detaljhandeln.

Sysselsättningsökningen avtar under slutet av året. Den ekonomiska tillväxten väntas avta betydligt framför allt inom byggverksamheten, handeln och den kemiska industrin, vilket leder till att efterfrågan på arbetskraft avtar. Tack vare den starka utvecklingen i början av året överskrider antalet sysselsatta hela året genomsnittet för fjolåret med drygt två procent. Sysselsättningsgraden stiger med 1,5 procentenheter till nästan 74 procent.

Nästa år förutspås den ekonomiska tillväxten bli ytterst liten och efterfrågan på arbetskraft avtagande, vilket leder till en liten minskning av antalet sysselsatta. Den ekonomiska återhämtningen ökar antalet sysselsatta 2024, i synnerhet inom servicebranscherna. År 2024 stiger sysselsättningsgraden till över 74 procent, till viss del på grund av att befolkningen i arbetsför ålder minskar.

Den kraftiga sysselsättningsökningen ledde i början av 2022 till en klar minskning av arbetslösheten, men minskningen avstannade under sommaren. I början av sommaren ökade dessutom antalet långtidsarbetslösa något i den för arbetsmarknaden viktiga åldersgruppen 25–49 år. Ända fram till våren minskade arbetslösheten i bred utsträckning. Bland både kvinnor och män i åldersgruppen 20–69 år var arbetslösheten som helhet lägre än ett år tidigare. Det var endast bland män i åldersgruppen 55–64 år och kvinnor i åldersgruppen 45–54 år som arbetslösheten var större än året innan.

Den avtagande ekonomiska tillväxten väntas göra att arbetslösheten ökar mot slutet av året. Eftersom den minskade i början av året blir arbetslöshetsgraden dock ändå en procentenhet lägre än i fjol, 6,6 procent av arbetskraften. Då sysselsättningen minskar 2023 ökar arbetslösheten nästa år framför allt i förädlingsbranscherna, och arbetslöshetsgraden väntas öka något jämfört med i år.

Om problem med matchning och tillgång på arbetskraft i olika regioner eller yrken inte blir ett hinder för en fungerande arbetsmarknad, vilket prognosen utgår ifrån att de inte blir, minskar arbetslöshetsgraden till 6,5 procent 2024. Det är ännu ungefär en halv procentenhet mer än den nivå av strukturell arbetslöshet i Finland som har beräknats med kommissionens gemensamma metod.

Tabell 11. Arbetskraftsbalans

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	1000 personer i medeltal per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15–74 åringar)	4128	4133	4123	4113	4101	4091
förändring	3	5	-10	-10	-12	-10
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	3428	3421	3417	3414	3411	3410
förändring	-11	-7	-3	-4	-3	-1
Sysselsättning (15–74 åringar)	2533	2495	2555	2611	2606	2613
därav 15–64 åringar	2455	2420	2470	2524	2519	2526
Arbetslösa (15–74 åringar)	183	209	212	185	187	183
	procent					
Sysselsättningsgrad (15–64 åringar)	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Arbetslöshetsgrad (15–74 åringar)	6,8	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
	1000 personer under ett år					
Immigration, netto	15	18	23	23	23	23

1.6 Inkomster, kostnader och priser

1.6.1 Löner

De nominella lönerna steg långsammare i början av året med en takt på 2,1 procent jämfört med fjolårets genomsnitt 2,4 procent. Den avtagande takten var en följd av i synnerhet en mindre löneglidning, men även de avtalsenliga höjningarna var något mindre än för ett år sedan. Inkomsternas tillväxttakt inom den privata sektorn avtog i och med de mindre avtalsenliga lönehöjningarna, men inom den offentliga sektorn var de avtalsenliga höjningarna större, varvid också inkomsternas tillväxttakt blev snabbare. Inom förädlingsbranscherna blev inkomsternas tillväxttakt långsammare än ett år tidigare, medan tillväxttakten inom servicebranscherna, i synnerhet fastighetsbranschen, ökade. Reallönerna sjönk med knappt tre procent, eftersom inflationen klart överskred de nominella inkomsternas tillväxttakt. Realinkomsterna beräknas minska med i genomsnitt nästan fyra procent i år.

Inom många branscher inom både den privata och offentliga sektorn har det i år slutits nya kollektivavtal. I de avtal som har slutits i år har höjningarna i allmänhet varit kring två procent, vilket är något större än i fjol. Inom den kommunala sektorn avtalades det dessutom om ett flerårigt löneprogram som höjer lönerna med cirka en procent per år under de följande fem åren. På grund av den stora efterfrågan på kompetent arbetskraft väntas löneglidningen bli stor inom den privata sektorn under 2022. Det gör att de nominella inkomsterna ökar med 2,6 procent i år.

I regel har de ingångna avtalen gällt i två år, men avsikten är att det ska avtalas om nästa års höjningar i höst eller i början av nästa år. Dessutom garanterar den kommunala sektorns kollektivavtal en höjning på minst 1,9 procent utöver löneprogrammet. I denna prognos antas att de avtalsenliga höjningarna 2023 i hela ekonomin blir högre än i år, vilket skulle avvika från det genomsnittliga förfarandet under detta årtusende, dvs. att de avtalsenliga höjningarna i tvååriga avtal har varit mindre under avtalets andra år. Antagandet grundar sig på att efterfrågan på arbetskraft är stark och på att takten på höjningen av konsumentpriserna har ökat betydligt. På grund av den stora efterfrågan på kompetent arbetskraft väntas också löneglidningarna nästa år bli större än genomsnittet. Det betyder att de nominella inkomsterna kan öka med 3,5 procent nästa år.

Inkomsthöjningarna 2024 är kopplade till att produktionsökningen då väntas bli svag. Å andra sidan väntas den ekonomiska tillväxten och de därmed förbättrade sysselsättningsutsikterna samt bristen på arbetskraft i olika branscher leda till stora löneglidningar. De nominella inkomsterna förutspås öka med cirka 3 procent 2024.

Lönesumman ökade med 6,5 procent i början av året. I slutet av året avtar tillväxttakten på grund av den höga jämförelsenivån och avtagande sysselsättning, vilket gör att ökningen av lönesumman hela året blir i genomsnitt nästan 5 procent. Utvecklingen av lönesumman påverkas förutom av de nominella inkomsterna även av sysselsättningsutvecklingen. I och med att sysselsättningen minskar väntas ökningen av lönesumman nästa år bli drygt 3 procent, trots att de nominella inkomsternas tillväxttakt antas öka. Året därpå väntas inkomsternas tillväxttakt avta, men samtidigt väntas sysselsättningen öka snabbare, så ökningen av lönesumman blir också 2024 drygt 3 procent.

Tabell 12. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	procentuell förändring					
Avtalslöneindex	2,0	1,3	1,8	1,9	2,5	2,0
Löneglidning m.m.	0,1	0,7	0,6	0,7	1,0	1,0
Förtjänstnivåindex	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3,0
Real förtjänstnivå ¹	1,1	1,6	0,2	-3,9	0,3	1,2
Medelinkomst ²	2,0	1,9	2,2	3,1	3,4	3,3
Enhetsarbetskostnad i hela samhällsekonomin ³	1,6	1,0	2,8	3,3	2,9	1,9

¹ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

² Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin."

³ Löntagarersättningarna dividerade med volymen av bruttofördlingsvärdet till baspris.

1.6.2 Konsumentpriser

Inflationen har fortsatt att öka och blivit en faktor som bromsar den ekonomiska tillväxten. De höjda priserna minskar konsumenternas köpkraft och tvingar hushållen att se över sitt konsumtionsbeteende.

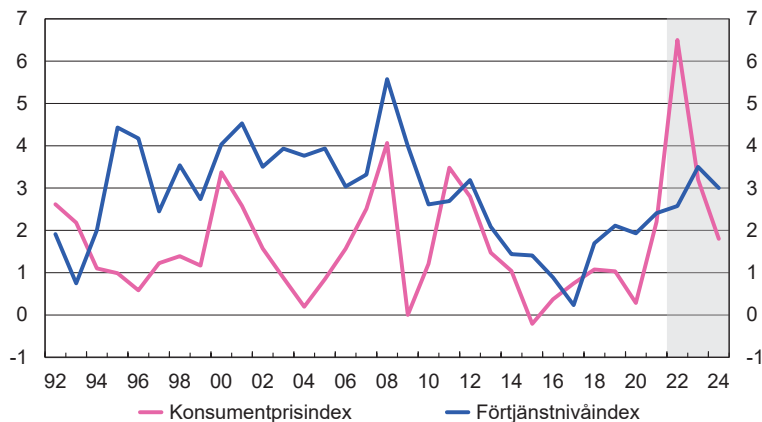
I juli 2022 nådde den årliga inflationstakten en nivå på nästan 8 procent. Trots att den tilltagande inflationen fortfarande till största delen är en följd av de stigande energipriserna, överskrider antalet stigande priser i konsumentprisindex antalet sjunkande priser tiofaldigt. Inflationen är mycket utbredd, och priserna i alla grupper av nyttigheter stiger snabbt.

Den genomsnittliga inflationen 2022 förutspås bli 6,5 procent. Inflationen är dock snabbare än genomsnittet i slutet av 2022. I synnerhet priset på el väntas utifrån marknadsprisernas utveckling stiga ytterligare och vara högt fram till början av 2023. Energipriserna stiger med över 31 procent 2022 och med ytterligare nästan 8 procent 2023. Under senare hälften av 2023 väntas energipriserna ha passerat sin toppnivå. Från slutet av 2023 väntas energipriserna till och med sjunka måttligt.

När det gäller livsmedelspriserna, särskilt priserna på färsk mat, förutspås också inflationstakten öka i slutet av året. De ökade kostnaderna höjer producentpriserna, vilket till slut också återspeglar sig på konsumentpriserna. De höjda priserna på energi och råvaror har börjat synas också i priserna på varor och tjänster. De stigande lönerna syns i allt högre grad i priserna på tjänster, vilket upprätthåller inflationen mest under de kommande åren. Enligt prognosen pressar löneutvecklingen upp tjänsteinflationen till cirka 2,6 procent 2023 och 2024.

Den höga prisnivån och räntehöjningarna minskar total efterfrågan undan för undan, vilket gör att pristrycket lättar. Inflationen avtar till 3,2 procent 2023 och till 1,8 procent 2024.

Konsumentpris- och förtjänstnivåindex förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34170

Tabell 13. Prisindex

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	procentuell förändring					
Exportprisindex ¹	-0,2	-4,1	9,7	18,7	2,4	0,6
Importprisindex ¹	0,4	-5,1	9,5	20,8	2,5	0,5
Konsumentprisindex	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
Harmoniserat konsumentprisindex	1,1	0,4	2,1	6,7	3,4	1,9
Basprisindex för hemmamarknadsvaror inklusive skatter	1,0	-3,3	9,0	20,5	4,5	2,3
Byggnadskostnadsindex	1,0	-0,2	5,4	8,6	3,3	2,3

¹ Enligt nationalräkenskaperna

2 Offentlig ekonomi

2.1 Samtliga offentliga samfund

Den starka utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen har minskat den stora obalans som covid-19-pandemin orsakade i den offentliga ekonomin. Den ekonomiska tillväxten avtar i år, men den kraftiga sysselsättningsökningen fortsätter och de offentliga finanserna stärks tack vare en stor ökning av skatteinkomsterna. Till minskningen av underskottet medverkar också det att stödåtgärderna till följd av covid-19-pandemin minskar.

Den ekonomiska tillväxten avtar betydligt nästa år, och underskottet börjar åter öka. De många beredskapsrelaterade åtgärder som vidtagits på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina belastar de offentliga finanserna också under kommande år. Den svaga ekonomiska utvecklingen som kan förutses räcker inte för att jämna ut obalansen i den offentliga ekonomin, och underskottet blir fortsatt kraftigt inom den närmaste framtiden.

Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten ökade till en hög nivå på grund av covid-19-pandemin, och den har inte återgått till nivån före krisen. Ökningen av skuldkvoten avstannade dock tillfälligt i fjol. Den temporära minskningen av den offentliga skuldkvoten beror på en särskilt gynnsam tillväxt i det nominella BNP-värdet. Statsförvaltningens, lokalförvaltningens och välfärdsområdenas sammanlagda underskott förblir stort, varför skuldkvoten börjar öka på nytt genast från nästa år. På längre sikt råder en strukturell obalans mellan inkomsterna och utgifterna i den offentliga ekonomin, bland annat på grund av den åldrande befolkningen, och därför står den offentliga ekonomin inte på en hållbar grund.

Statsförvaltningen förstärks i år av att stödåtgärderna till följd av covid-19 minskar och nästa år av att regeringsperiodens temporära åtgärder upphör. Åtgärderna som gäller beredskap syns framför allt i statsförvaltningens saldo. Finanspolitikens dimensionering beskrivs närmare i rutan på sidan 63. Underskottet börja öka nästa år i och med att tillväxten av skatteinkomster avtar och senare också på grund av

jaktplansanskaffningarna¹. Nästa år genomförs också temporära åtgärder för att stödja medborgarnas köpkraft på grund av den exceptionellt snabba stegringen av konsumentpriserna och åtgärder för att lindra konsekvenserna av de höga elpriserna. Under prognosperioden börjar också statens skuldhanteringskostnader öka.

Från och med 2023 förändras strukturen för de offentliga samfunden i Finland när ansvaret för organiseringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Detta lättar kommunernas strukturella utgiftstryck på grund av den åldrande befolkningen, men ändå uppvisar den kommunala ekonomin ett underskott i kalkylen över utgiftstrycket. Välfärdsområdena inleder sin verksamhet med ett underskott. Underskottet beror bland annat på omfattande investeringar.

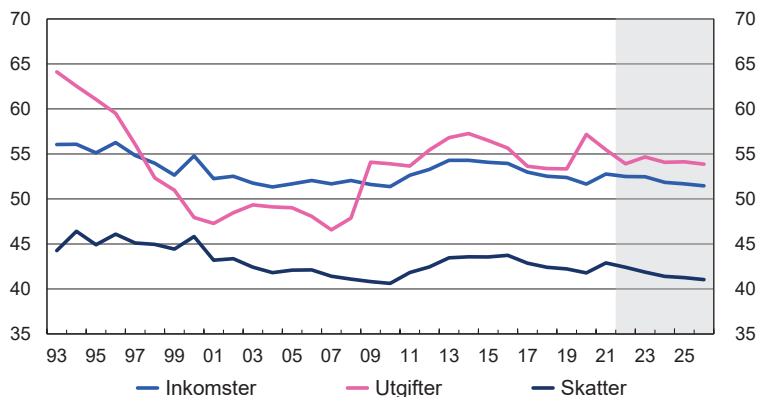
Arbetspensionsanstaltens överskott kommer inom de närmaste åren att ligga något över en procent. Pensionsutgifterna fortsätter att öka, men samtidigt ökar också premieinkomsterna kraftigt ännu i år, och de stigande räntorna ökar tillväxten av arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster. De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning förstärks under prognosperioden av det förbättrade sysselsättningsläget, men å andra sidan höjs pensionerna och de sociala förmånerna mycket snabbt 2023 genom att inflationen höjer förmånernas indexjusteringar. Socialskyddsfonderna uppvisar ett litet överskott under prognosperioden.

De största riskerna för de offentliga finanserna hänför sig till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Rysslands invasion av Ukraina och det påföljande pristrycket den kan återspegla sig på den offentliga ekonomin, med tanke på både den allmänna ekonomiska utvecklingen, den beredskap situationen kräver och den kompensation som invånarna ges. Också eventuella nya epidemivågor av covid-19 och den ackumulerade vårdskulden kan belasta den offentliga ekonomin. Covid-19-pandemin medförde emellertid också att det budgeterades anslag för många ändamål. Alla dessa anslag blir inte nödvändigtvis använda, vilket särskilt i år kan vara gynnsamt för de offentliga finanserna. Den innevarande valperioden löper ut nästa år, och prognosen för de offentliga finanserna efter den har uppgjorts enligt ett s.k. scenario med oförändrad politik. Den nya regeringens beslut kan vända de offentliga finanserna i båda riktningarna.

¹ Prognosen utgår från antagandet att de nya jaktplanen överläts till Finland från och med 2025. I nationalräkenskaperna noteras jaktplansprojektet enligt prestationsprincipen i den finansiella ställningen.

Eventualförpliktelserna i den offentliga ekonomin och i synnerhet den betydande ökningen av garantierna utgör en risk för den offentliga ekonomin. En koncentration av borgensansvaren till vissa branscher och företag ökar riskerna i anknnytning till borgensansvaren. En omfattande realisering av åtagandena skulle öka de offentliga utgifterna och forcera ökningen av skuldkvoten. Ju högre skuldkvoten har stigit under de låga räntorna desto högre börjar de stigande räntorna belasta kostnaderna för skuldhanteringen på längre sikt

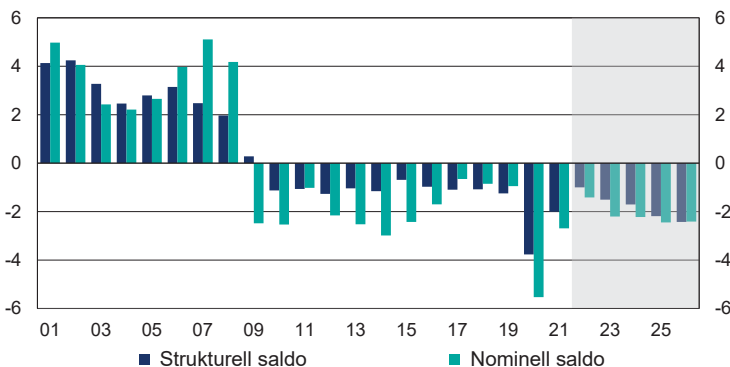
De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Nominell och strukturell saldo hos den offentliga sektorn i förhållande till BNP, %

Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Tabell 14. Offentliga samfund¹

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro					
Direkta skatter	38,4	38,0	42,0	45,0	45,0	46,6
Skatter på produktion och import	33,6	33,1	34,7	36,3	37,3	37,7
Socialförsäkringsavgifter	28,6	27,6	30,3	31,8	33,4	34,3
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	101,3	99,4	107,9	114,0	116,6	119,5
Övriga inkomster ³	25,1	24,3	25,6	28,0	30,4	31,1
erhållna räntor	1,7	1,4	1,4	1,8	2,1	2,3
Inkomster totalt	125,7	122,9	132,7	141,2	146,1	149,6
Konsumtionsutgifter	55,6	57,8	61,4	64,9	67,0	69,2
Subventioner	2,6	4,4	4,0	3,1	2,6	2,8
Socialförmåner och -bidrag	43,8	46,4	46,9	47,7	51,2	52,5
Övriga transfereringar	5,8	6,6	6,9	6,8	6,7	6,9
Subventioner och transfereringar totalt	52,1	57,4	57,7	57,6	60,5	62,2
Kapitalavgifter ⁴	10,9	12,1	11,7	13,2	14,0	13,5
Övriga utgifter	9,3	8,8	8,6	9,3	10,8	11,2
erhållna räntor	2,1	1,7	1,3	1,6	2,1	2,4
Utgifter totalt	127,9	136,1	139,5	145,0	152,3	156,0
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-2,3	-13,2	-6,8	-3,8	-6,1	-6,4
Statsförvaltningen	-2,6	-13,1	-8,2	-6,2	-8,3	-8,4
Lokalförvaltningen ⁵	-3,0	-0,1	-0,4	-1,1	-1,1	-1,2
Välfärdsområdena					-0,7	-0,8
Arbetspensionsanstalterna	2,7	0,3	2,1	3,7	3,6	3,7
Övriga socialskyddsfonder	0,6	-0,2	-0,2	-0,2	0,4	0,2
Primärt överskott ⁶	-0,2	-11,5	-5,4	-2,2	-4,1	-4,0

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Innehåller kapitalskatter³ Inkl. kapitaltransfereringar och förlitning av kapital⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar⁵ Utan välfärdsområdena från och med 2023⁶ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 15. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	i förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	42,2	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Den offentliga sektorns utgifter ¹	53,3	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-0,9	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Statsförvaltningen	-1,1	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0	-2,9
Lokalförvaltningen ²	-1,3	-0,0	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Välfärdsområdena					-0,2	-0,3
Arbetspensionsanstalterna	1,1	0,1	0,8	1,4	1,3	1,3
Övriga socialskyddfonder	0,3	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,1
Primärt överskott ³	-0,1	-4,8	-2,2	-0,8	-1,5	-1,4
Den offentliga sektorns skuld	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Statsskulden	44,3	52,5	51,2	50,8	52,0	53,1
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	653	661	692	696	696	695
Staten	138	143	146	150	150	150
Lokalförvaltningen ²	502	505	533	534	283	282
Välfärdsområdena					250	250
Socialskyddfonderna	13	13	13	13	13	13

¹ EU harmonisering² Utan välfärdsområdena från och med 2023³ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 16. Euroområdets finansiella sparande och skuld

	2020	2021	2022**	2020	2021	2022**
	Finansiellt sparande			Skuld		
	i förhållande till BNP, %					
*Finland	-5,5	-2,7	-1,4	74,8	72,3	71,2
Finland	-5,5	-2,6	-2,2	69,0	65,8	65,9
Storbritannien	-12,8	-8,3	-3,9	102,5	102,8	100,2
Sverige	-2,7	-0,2	-0,5	39,6	36,7	33,8
Danmark	-0,2	2,3	0,9	42,1	36,7	34,9
Irland	-5,1	-1,9	-0,5	58,4	56,0	50,3
Spanien	-10,3	-6,9	-4,9	120,0	118,4	115,1
Nederländerna	-3,7	-2,5	-2,7	54,3	52,1	51,4
Luxemburg	-3,4	0,9	-0,1	24,8	24,4	24,7
Portugal	-5,8	-2,8	-1,9	135,2	127,4	119,9
Österrike	-8,0	-5,9	-3,1	83,3	82,8	80,0
Tyskland	-4,3	-3,7	-2,5	68,7	69,3	66,4
Frankrike	-8,9	-6,5	-4,6	114,6	112,9	111,2
Belgien	-9,0	-5,5	-5,0	112,8	108,2	107,5
Italien	-9,6	-7,2	-5,5	155,3	150,8	147,9
Grekland	-10,2	-7,4	-4,3	206,3	193,3	185,7

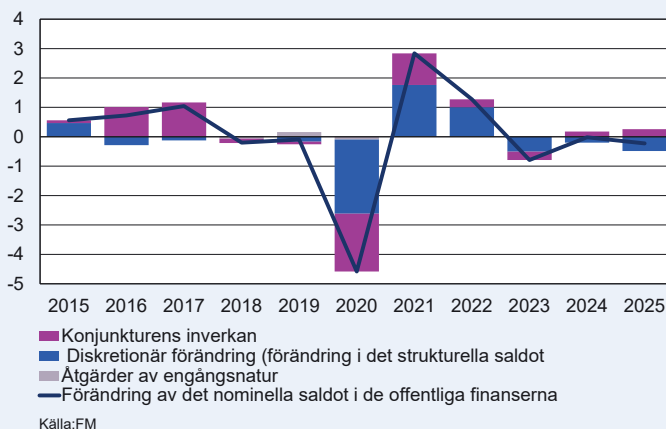
Källa: EU-kommissionens prognos våren 2022, *Finland: FM hösten 2022

Finanspolitikens dimensionering

Dimensioneringen av finanspolitiken förändras på grund av strukturella förändringar, dvs. förändringar i det konjunktrensade saldot, från åtstramande till expansiv nästa år. Beredskapsåtgärder till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och åtgärder för att stödja medborgarnas köpkraft och kompensera för de höga elpriserna bidrar tillfälligt till en ökning av utgifterna. Samtidigt sker en automatisk åtstramning av finanspolitiken i och med att de temporära åtgärderna till följd av covid-19-pandemin och regeringsprogrammets tidsbestämda åtgärder för 2020–2022 upphör.

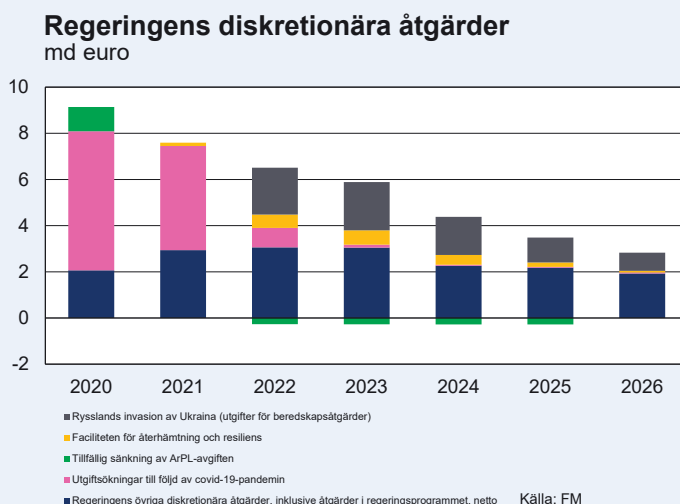
Under åren 2024–2026 försämras det strukturella saldot bland annat på grund av att de ålders-relaterade utgifterna ökar som följd av befolkningens åldrande. Konjunktoren ger endast svag draghjälp för förbättring av den offentliga ekonomins saldo. Tidsperioden infaller efter att en ny regering har bildats, och prognosen för den innehåller inte nya eventuella beslut som påverkar de offentliga finanserna finns inte.

Förändring av saldot i de offentliga finanserna
procentenheter

Den följande figuren visar i detalj storleksklassen av de åtgärder som regeringen fattat beslut om och som inverkar på de offentliga inkomsterna och utgifterna kumulativt per budgetår. Jämförelsepunkten är planen för de offentliga finanserna från våren 2019. De beslut om åtgärder i anknytning till

covid-19 som inverkar på den finansiella ställningen i nationalräkenskaperna¹ uppgick sammanlagt till cirka 11½ miljarder euro för hela den offentliga ekonomin. Största delen av dessa hänförde sig till åren 2020 och 2021.

Från och med 2022 höjs nivån av åtgärder enligt prövning av beredskapsåtgärder till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, och sammanlagt utgör de cirka 7,6 miljarder euro. Största delen av dessa utgifter hänförs till åren 2022 och 2023.

På längre sikt (2024-2026) höjer alla åtgärder sammanlagt den offentliga ekonomins saldo till en nivå som är cirka 3 miljarder euro högre än före den nuvarande valperioden.

Enligt nuvarande bedömning får Finland cirka X miljarder euro finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). RRF förväntas inte påverka saldot i de offentliga finanserna, eftersom inkomsterna i prognosen har antagits motsvara utgifterna. Antagandet grundar sig på Eurostats² anvisning om behandlingen av RRF vid statistikföringen av de offentliga finanserna.

1 Tiden för alla åtgärder som inverkar på de offentliga finanserna kan inte slutledas direkt utifrån de årligen budgeterade inkomsterna och utgifterna i figuren, eftersom fleråriga anslag kan användas också efter budgeteringsåret. Detta gäller framför allt åren 2021 och 2022, då ett betydande belopp av budgeterade anslag överfördes från 2020 och 2021 till kommande år. Användningen av de överförda anslagen och deras beräknade inverkan på saldot i de offentliga finanserna enligt nationalräkenskaperna har beaktats i prognosen för de offentliga finanserna.

2 Punkt 27) <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/12618762/GFS-guidance-note-statistical-recording-recovery-resilience-facility.pdf/ae773e09-1537-8c13-c71c-56d2e7d6958a?t=1633595971082>

2.1.1 De offentliga samfundens skuld

Den offentliga sektorns skuldkvot minskade i följd med cirka 2,5 procentenheter till 72,3 procent i förhållande till BNP. Skulden uppgick till 181,7 miljarder euro i slutet av 2021. Trots att skuldbeloppet ökar, minskar skuldkvoten något i år. Skuldkvoten börjar öka 2023 och är 76 procent 2026. Det finns en risk för att den offentliga skulden under de närmaste åren blir större än så, om det stöd som i den tredje tilläggsbudgeten beviljats bolag på elmarknaden ges som direkta lån från staten.

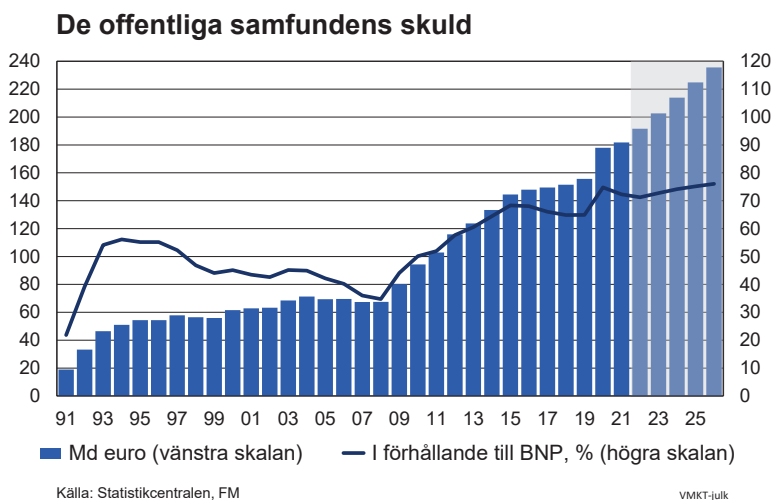
Under sommaren gjordes en metodändring i skuldstatistiken som gäller den offentliga skulden. Den ökade det statistikförda skuldbeloppet från och med år 2000. På 2021 års nivå inverkade den cirka 6 procentenheter eller 15 miljarder euro. Förändringen gäller räntestödslånen inom social bostadsproduktion. Metodändringen beskrivs närmare på sidan 71.

Faktorer som inverkar på förändringen av skuldkvoten preciseras i tabell 17. De närmaste åren ökar skuldkvoten på grund av ett växande primärt underskott hos staten och lokalförvaltningen och av ränteutgifterna. Skuldkvoten minskas däremot av den nominella ekonomiska tillväxten. Särskilt i år ökar den snabba inflationen också den nominella bruttonationalprodukten, vilket minskar skuldkvoten. Tillväxtens inverkan avtar under de följande åren samtidigt som det primära underskottet och ränteutgifterna ökar. Det betyder att skuldkvoten börjar öka snabbare.

De övriga orsakerna beskriver utgifter eller inkomster som inte påverkar underskottet enligt nationalräkenskaperna. År 2021 minskade skuldkvoten mer än vad den borde ha gjort till följd av underskottet. Skuldtagningen minskade bland annat av att statskassan minskade. Finansieringen av jaktplansprojektet ökar behovet av upplåning från och med 2022. Jaktplansanskaffningarna börjar synas i underskottet först från och med 2025 enligt de uppskattade leveranserna. Ökningen av antalet räntestödslån ökar skuldens belopp med cirka 1,4 miljarder 2023 och med cirka en miljard åren 2024–2026.

Till den offentliga skulden räknas också andra poster än budgetekonomins skuld. För statens del inkluderas exempelvis skulder hos flera enheter och bolag som inte omfattas av budgeten, räntestödslån som beviljats för hyres- och bostadsrättsbostäder (se figur) samt säkerheter som hänför sig till de derivatavtal som använts för hanteringen av statens skuldportfölj. I lokalförvaltningens skuld inkluderas också

skulden hos flera bolag som kommunerna äger samt det skuldbelopp som motsvarar beloppet av räntestödslån i anknytning till hyresbolag med kommunbakgrund. Socialskyddsfondernas skuld består av Sysselsättningsfondens skuld och arbetspensionsanstaltarnas kontantsäkerheter som hänför sig till derivatavtal.

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

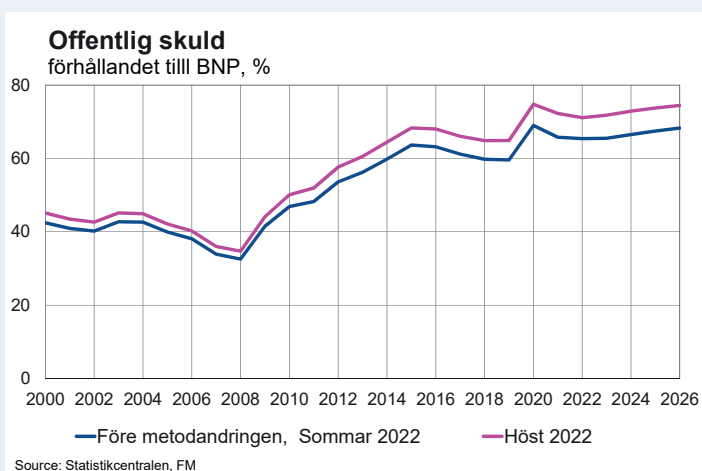
	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Skuldförhållandet, i förhållande till BNP, %	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1	75,2	76,0
Ändring av skuldförhållandet	9,9	-2,5	-1,1	1,5	1,4	1,0	0,9
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans (utan arbetspensionsanstalterna)	4,9	3,0	2,2	2,7	2,7	3,0	2,9
Ränteutgifterna	0,7	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0
Övriga faktorer ¹	3,7	-2,0	0,8	0,5	0,4	-0,2	-0,4
Ändring av BNP	0,5	-4,0	-4,7	-2,5	-2,5	-2,6	-2,6
Anskaffning av finansieringsmedel (netto), arbetspensionsanstalterna	0,1	0,8	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5

¹ Övriga faktorer inkluderar statens privatiseringsinkomster, utlåning samt effekterna av faktorer hänförande till värdering och periodisering av inkomster och utgifter.

Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

Den offentliga skulden ökade betydligt på grund av en metodändring

Sommaren 2022 ökade de offentliga samfundens skuldsättningsgrad med cirka 6 procentenheter (cirka 15 miljarder euro), från 66 procent till cirka 72 procent på 2021 års nivå på grund av en metodändring i Statistikcentralens statistikföring av ARA-räntestödslån som beviljats för socialt bostadsbyggande. Ändringen genomfördes också retroaktivt i tidsserierna för skulden från och med år 2000.

Ändringen gällde systemet för räntestödslån för hyres- och bostadsrättsbostäder. I systemet beviljar staten byggherren som bygger hyresbostäder både räntestöd och garanti, och byggherren ansöker om lånefinansiering från kreditinstitut. Statistikcentralen undersökte systemets klassificering i samband med den regelbundna granskningen av uppgifter om underskott och skulder i EU-rapporteringen. Som resultat började Statistikcentralen registrera alla räntestödslån på de offentliga sammanslutningarnas konton till följd av begränsningarna som ställts på uthyrningen av bostäder som är belånade med räntestödslån. Ändringen ökade de offentliga samfundens fordringar och skulder lika mycket i statistiken. Likaså ränteintäkterna och ränteutgifterna. Bland den offentliga sektorns undersektorer hänförs lånen till statsförvaltningen och till lokalförvaltningen. Till lokalförvaltningen hänförs kommunalt ägda hyresbostadsbolags lån och till staten övriga allmän-nyttiga sammanslutningars lån.

Som följd av metodändringen påverkar ändringar i räntestödssystemets lånestock i fortsättningen den offentliga sektorns skuld. De senaste åren har räntestödslånestocken ökat med omkring en miljard euro per år. Enligt den

makroekonomiska prognos för 2023–2026 som finansministeriets ekonomiska avdelning publicerat beräknas den offentliga skulden öka med cirka 1,4 miljarder euro 2023 och med cirka en miljard de övriga åren till följd av den ökande räntestödslånestocken. Bedömningen grundar sig på förutsedda bevilningsfullmakter och på en uppskattning av ränte-stödslån som upphör.

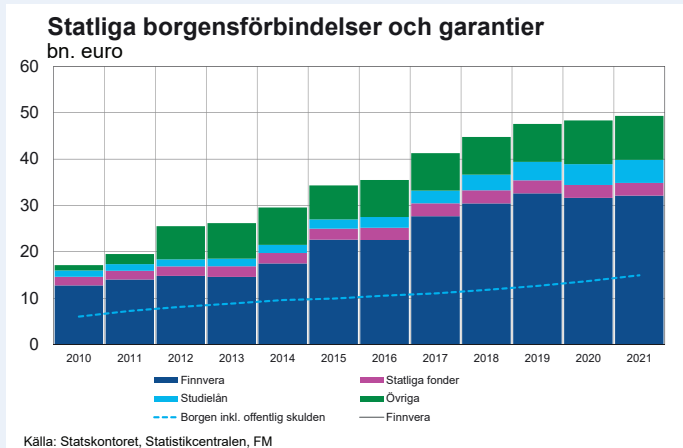
Metodändringen betonar betydelsen av eventalförpliktelser för den offentliga ekonomin. Systemet med räntestödslån har varit ett betydande politikprogram för reglering av bostadsmarknaden, med vilket staten har understött socialt byggande av hyresbostäder och bostadsrättsbostäder. Under tiden med låg räntenivå inverkade stödet dock knappt alls på den offentliga ekonomins utgifter eller skulder. Samfundens stora (15 miljarder euro 2021) räntestödslånestock utgjorde ändå redan tidigare en betydande risk för de offentliga finanserna, och risken kan realiseras om räntenivå höjs. Ansvaren inom systemet har tidigare rapporterats bland annat i samband med statsborgen. Som följd av statistikändringen är systemets risker nu bättre synliga.

Eventalförpliktelser kan också realiseras

Ökningen av skuldkvoten berodde den här gången lyckligtvis bara på en klassificeringsändring i statistikföringen, som inte orsakade verkliga kostnader. När räntenivån höjs kan även räntestödsutgifterna öka, och dessutom finns risk för borgensförluster. Systemet är dock inte den enda eventalförpliktelsen som belastar de offentliga finanserna och som inte syns i underskottet i den offentliga ekonomin eller i skuldstatistiken. Finansministeriet ser över förpliktelserna årligen i en rapport om statens ekonomiska åtaganden och risker.

Staten och kommunerna har ett betydande antal borgensförbindelser, och de som hänför sig till räntestödslån är bara en del av dem. Framför allt förbindelserna som gäller finansiering av export har ökat mycket under de senaste åren. Borgensförbindelserna för finansiering av export uppgår till 32 miljarder euro. Statens har också ingått borgensförbindelser som hänför sig till bostadsproduktion (1,9 miljarder euro) och räntestödslån (4,7 miljarder euro) för bostäder som ägs av privatpersoner. Vid utgången av 2021 uppgick statens borgensförbindelser till 64 miljarder euro. Därtill uppgår kommunernas borgensförbindelser till 32 miljarder euro (Eurostat).

Under de senaste två åren har två stora och oväntade händelser inträffat, pandemin och kriget i Europa. Därtill har de internationella relationerna stramats åt snabbt. Båda händelserna har inverkat också på statens eventalförpliktelser. Statsägda bolag har behövt stöd och kapitaltillskott (bland annat Finnair och Finavia). Svårigheterna som gäller Uniper, dotterbolaget till Fortum där staten är majoritetsägare, kan leda till problem bland annat genom att minska statens utdelningsinkomster.

Finnvera har varit tvungen att göra reserveringar för betydande förluster, redan nu för närmare 1,5 miljarder euro. Tills vidare har reserveringarna inte realiserats. På grund av förlustreserveringarna är dock Finnveras buffertar tömda, och staten har överfört 400 miljoner euro till statsgarantifonden. Största delen av Finnveras borgensförbindelser gäller rederinäringen, som drabbades särskilt av pandemin och där osäkerheten fortsätter.

Under covid-19-pandemin ingicks också nya förbindelser för att stödja företagsverksamheten, till exempel i form av borgen och direkt stöd av olika slag. Vissa av de faktiska kostnaderna orsakades av s.k. dolda förpliktelser, där staten inte hade juridisk skyldighet att stödja verksamheten, men där offentligt stöd till företag i praktiken var nödvändigt för att till exempel trygga flyg- och båttrafiken. Staten gav också betydliga understöd till kommunernas verksamhet.

Åtgärder i form av borgen och räntestöd eller som andra eventalförpliktelser är enklare att genomföra, eftersom de inte orsakar utgifter vid beviljandet. Förpliktelserna är dock förbundna med senare förlustrisk. De ökar dessutom de offentliga finansernas utsatthet för kriser, eftersom eventalförpliktelserna lätt realiserar vid en recession eller en annan kris, där den offentliga ekonomin också annars försämras kraftigt. Det är orsak att bedöma utvecklingen av förbindelserna regelbundet också framöver och att sträva efter ett minimera riskerna till följd av dem.

2.2 Statsförvaltningen

Statsförvaltningens underskott minskar i år i och med att stödåtgärderna till följd av covid-19-pandemin minskar och inkomsterna ökar kraftigt. Den goda sysselsättningsutvecklingen syns särskilt i de lönebaserade skatterna. Å andra sidan ökar utgifterna för investeringar betydligt under innevarande år.

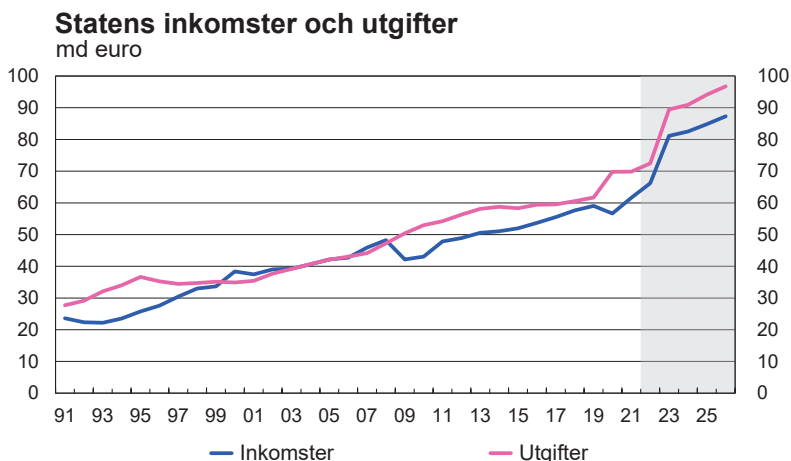
Rysslands invasion av Ukraina ökar de diskretionära utgifterna 2022. Statsminister Marins regering har lämnat tre tilläggsbudgetpropositioner under 2022. Utgiftsökningarna hänför sig bland annat till försvaret, mottagningen av flyktingar, tryggheten av försörjningsberedskapen, samt till kostnads-stödet till företag i turism- och restaurangbranschen och i evenemangsbranschen. Dessutom medför EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) utgiftsökningar framför allt åren 2022–2023, och finansieringen fortgår till 2026. Med finansieringen via RRF stöds den gröna omställningen, sysselsättning och kompetensutveckling, social- och hälsovårdstjänster och digitalisering. Utgiftsökningarna genom RRF utgörs av investeringsstöd, subventioner, offentlig konsumtion och i någon mån även av offentliga investeringar. Statsförvaltningens RRF-utgifter 2022 uppgår till nästan 500 miljoner euro, av vilka över 110 miljoner euro styrs som nya investeringsbidrag till utveckling av energiinfrastruktur och ny energiteknik. Utgiftsökningarna på grund av RRF täcks i det första skedet med transfereringar från EU. Finlands andel av finansieringen enligt återhämtningsinstrumentet ska betalas under åren 2028–2058. Statsförvaltningens inkomster ökar till följd av den gynnsamma sysselsättningsutvecklingen.

Finland har som mål att höja utgifterna för forskning och utveckling till 4 procent av bruttonationalprodukten före 2030. Satsningarna på forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet i enlighet med planen för de offentliga finanserna ökar statsförvaltningens utgifter 2023. Därtill har försvarsmaktens finansiering ökat framför allt för 2023, och migrationsutgifterna väntas kvarstå på en högre nivå än tidigare år. Utgiftsökningarna bromsas upp av att kostnaderna för covid-19-pandemin faller bort och av att framtidsinvesteringar som den nuvarande regeringen beslutat om upphör. I och med att den ekonomiska tillväxten avtar minskar också ökningen av skatteinkomster. Underskottet ökar 2023 till cirka 8,3 miljarder euro, vilket är 3 procent i förhållande till BNP.

Statsförvaltningen ränteutgifter ökar till en högre nivå än vad som tidigare förväntats. År 2023 utgör ränteutgifterna enligt räkenskaperna över 1,7 miljarder euro.

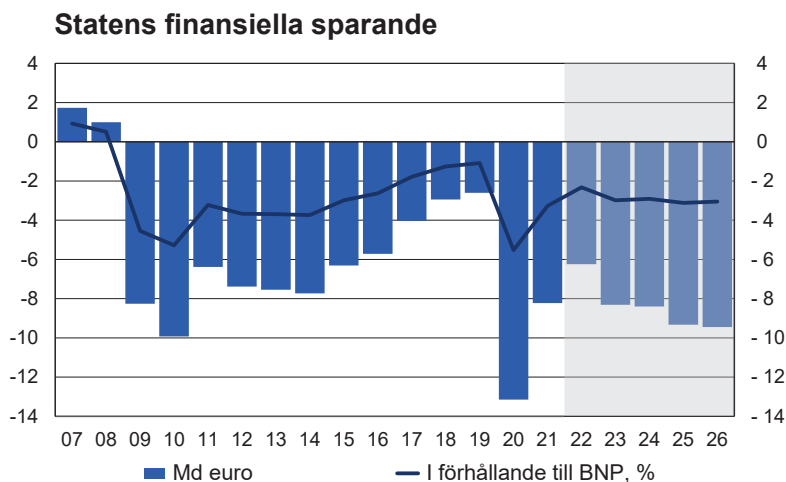
Ränteutgifterna väntas öka till över 2,2 miljarder euro 2026. De ökande ränteutgifterna påverkar den offentliga penninganvändningen negativt.

Den ekonomiska tillväxten ger inte tillräckliga inkomster för att täcka utgifterna, och underskottet beräknas bli stort. Utgifterna 2024 ökar av Gränsbevakningsväsendets investeringar och dessutom av den ökade finansieringen till forskning, utveckling och innovation. I bedömningar på medellång sikt väntas underskottet 2025–2026 öka ytterligare från nuläget. Från och med 2025 ökar investeringsutgifterna av kostnaderna för försvarsmaktens F35-projekt och dessutom av tilläggsfinansieringen för forskning, utveckling och innovation 2025–2026. I slutet av prognosperioden ökar investeringarna också av marinens fartygsanskaffningar. År 2025 ökar investeringarna med upp till 29 procent jämfört med året innan.

Källa: Statistikcentralen, FM

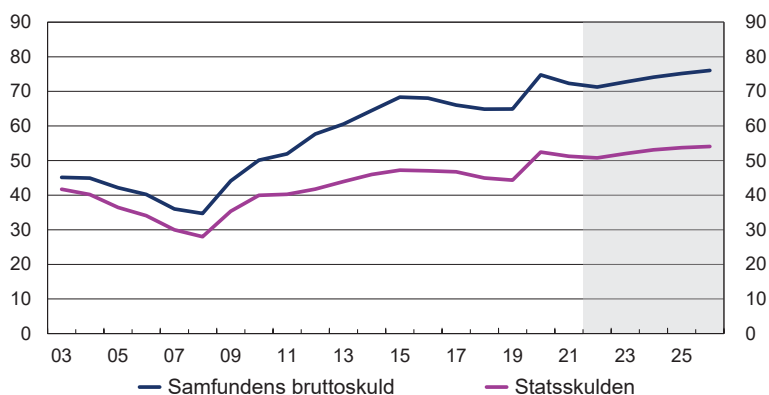
VM34098

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

De offentliga samfundens skuld i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Tabell 18. Statsförvaltning¹

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro					
Direkta skatter	15,2	13,4	16,2	18,5	32,3	33,3
Skatter på produktion och import	33,6	33,1	34,7	36,3	37,3	37,7
Sociala avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter och sociala avgifter, totalt ²	49,6	47,3	51,8	55,7	70,5	71,9
Övriga inkomster ³	9,6	9,5	9,9	10,1	10,0	9,9
därav erhållna räntor	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Inkomster totalt	59,2	56,8	61,6	65,9	80,5	81,8
Konsumtionsutgifter	14,4	15,3	15,9	17,7	18,3	18,5
Subventioner och övriga transfereringar	40,6	47,7	47,0	46,2	61,6	63,0
till övriga offentliga samfund	28,7	33,2	32,6	32,9	48,6	49,7
Ränteutgifter	1,9	1,6	1,2	1,4	1,7	2,0
Kapitalavgifter ⁴	4,9	5,4	5,8	6,8	7,2	6,7
Utgifter totalt	61,8	69,9	69,9	72,1	88,8	90,2
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-2,6	-13,1	-8,2	-6,2	-8,3	-8,4
Primärt överskott ⁵	-0,7	-11,6	-7,0	-4,9	-6,6	-6,4

¹ Enligt nationalräkenskaper

² Kapitalskatter inkl.

³ Inkl. mottagna kapitaltransfereringar (kapitalskatter exkl.) och förslitning av fast kapital

⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar

⁵ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Budgeten för 2023 och ramarna för statsfinanserna

Budgetförslaget för 2023 grundar sig på planen för de offentliga finanserna som publicerades i april 2022 samt på regeringsprogrammet för statsminister Marins regering. Utgifterna i statens budgetekonomi uppgår 2023 totalt till cirka 80,5 miljarder euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 ökar utgifterna med cirka 15,6 miljarder euro.

Den högre utgiftsnivån beror framför allt på social- och hälsovårdsreformen som förändrar strukturen för de offentliga utgifterna. Som följd av reformen höjs utgiftsnivån i budgetekonomin med cirka 14 miljarder euro för hela året.¹ Denna siffra tar dock inte hänsyn till det att cirka 1,9 miljarder euro av välfärdsområdenas finansiering för 2023 betalas redan i december 2022. Därtill i den ordinarie budgeten för 2022 ingick inte heller åtgärder som det senare beslutats om till följd av Rysslands invasionskrig i Ukraina och som är i storleksklassen omkring 2 miljarder euro både 2022 och 2023.

Med hänsyn till ovan nämnda faktorer är ökningen av utgifterna 2023 cirka 2,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Utgiftsnivån för 2023 höjs bland annat av lagstadgade och avtalsbaserade indexhöjningar. Dessutom ränteutgifterna för statsskulden beräknas öka med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 i och med att den allmänna räntenivån stiger. Å andra sidan minskar utgifterna inom budgetekonomin 2023 bland annat eftersom utgifterna för covid-19-pandemin minskar och en del av de tidsbundna utgiftsökningar (bl.a. framtidsinvesteringar) som regeringen beslutat om upphör.

Med hänsyn till förändringen i prisnivån och den strukturförändring orsakade av social- och hälsovårdsreformen kommer anslagen för förvaltningssektorerna (alla övriga utgifter utom ränteutgifter) att öka med cirka en halv procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. De utgifter som budgeterats för 2022 (inklusive den första och andra tilläggsbudgeten) kommer dock att minska med över 3,5 % i denna översyn, eftersom det beslutades om åtgärder på cirka 2 miljarder euro i den andra tilläggsbudgeten 2022 på grund av Rysslands invasionskrig i Ukraina.

1 Uppskattningen har gjorts enligt den överföringskalkyl som görs utifrån kostnaderna 2022. I och med reformen kommer statens kostnad dessutom att öka fullt ut med de höjningar som beror på behovet av social- och hälsovårdstjänster samt indexhöjning. Dessa höjningar ökar de statliga utgifterna med cirka 750 miljoner euro år 2023. Tidigare har cirka en fjärdedel av höjningarna kompensrats till kommunerna i enlighet med statsandelsprocent.

Utgiftsramen för 2023 är cirka 69,3 miljarder euro, varav cirka 380 miljoner euro kvarstår som en så kallad ofördelad reserv efter budgetförslaget för 2023. I ramen har det dessutom för 2023 avdelats 100 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

På grund av Rysslands invasionskrig i Ukraina ingår ett anslag på sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro i budgetförslaget för 2023 på samma sätt som 2022. Regeringen fattade beslut om anslagen i huvudsak redan i april 2022 i samband med sina ramförhandlingar och gjorde ett undantag från ramarna med tanke på dem. Utgifterna enligt undantagsklausulen täcks som utgifter utanför ramen. På basis av detta föreslås det för försvarsministeriets förvaltningsområde och för Gränsbevaknings-väsendet ett anslag på sammanlagt cirka 1,0 miljarder euro. Det föreslås anslagsökningar på sammanlagt cirka 59 miljoner euro för åtgärder som förbättrar beredskapen inför cybersäkerhetshot. För en helhet som omfattar försörjningsberedskap, energisjälvförsörjning och den gröna omställningen föreslås cirka 241 miljoner euro. För hjälp till krigsflyktingar från Ukraina och för främjande av deras integration reserveras cirka 791 miljoner euro och för hjälp till Ukraina 30 miljoner euro.

Utgifter utanför ramen

Utanför ramen för statsfinanserna står framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidraget, det grundläggande utkomststöd och lönegarantin. Dessa utgifter räknas dock till utgifter inom ramen till den del som ändringar görs i grunderna för dem. Utanför ramen lämnas dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, de finansiella investeringarna och de utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Som utgifter utanför ramen föreslås cirka 11,7 miljarder euro, vilket är cirka 0,4 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Utgifterna utanför ramen minskar betydligt på grund av två faktorer av teknisk natur. För det första på grund av den strukturella ändring som innebär att utgifterna på cirka 700 miljoner euro som tidigare finansierades med avkastningen av penningpelsverksamheten ska omfattas av utgiftsramen. För det andra sjunker de skattekompensationer till kommunerna som står utanför ramen med cirka 450 miljoner euro som följd av finansieringsöverföringar i samband med social- och hälsovårdsreformen.

Utgifterna utanför ramen ökar betydligt till följd av ökningen av ränteutgifterna för statsskulden. Ränteutgifterna beräknas öka med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022 i och med att den allmänna räntenivån stiger. Sådana utgifter utanför ramen som tydligt minskar är utgifterna för arbetslöshet och covid-19-pandemin samt finansinvesteringarna.

EU:s facilitet för återhämtning och resiliens

För investeringar enligt EU:s facilitet för återhämtning och resiliens föreslås en budget på 574 miljoner euro för 2023. Samtidigt förväntas faciliteten för återhämtning och resiliens ge 391 miljoner euro i intäkter 2023. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med de nationella planerna och verkställs när man har visat att de uppsatta målen har nåtts enligt plan.

Inkomster inom budgetekonomin

År 2023 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin (exklusive upplåningen) vara cirka 72,5 miljarder euro och skatteinkomsterna cirka 64,5 miljarder euro. Budgetekonomins skatteinkomster ökar med cirka 33 procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. Den kraftiga ökningen förklaras särskilt av social- och hälsovårdsreformen, genom vilken utfallet av förvärvs- och kapitalinkomstskatterna och samfundsskatten ökar betydligt. Skatteinkomsterna ökar uppskattningsvis med cirka 5 procent från föregående år, om social- och hälsovårdsreformen inte beaktas.

De ändringar i skattegrunderna som lindrar beskattningen i budgetpropositionen minskar kassainflödet med cirka 1,7 miljarder euro 2023. Den mest betydande enskilda lättningen är indexjusteringen av grunderna för inkomstskatten enligt förtjänstnivåindexet, vilken minskar skatteintäkterna cirka 0,6 miljarder euro. Sänkningen av beskattningen av förvärvsinkomster som verkställs i samband med social- och hälsovårdsreformen minskar skatteintäkterna cirka 0,3 miljarder euro. Å andra sidan ökar skatteinkomsterna bland annat genom att tobaksaccisen höjs och att skattestödet för paraffinisk diesel slopas.

Dessutom har vissa nya skattegrundsändringar beslutats jämfört med planen för de offentliga finanserna i våras. De åtgärder som vidtas för att stödja hushållens köpkraft och kompensera för det stigande elpriset, beräknas minska statens skatteintäkter med totalt cirka 0,5 miljarder euro. Därtill minskar statens skatteintäkter med 90 miljoner euro eftersom kommunerna kompenseras för de sänkta småbarnpedagogikavgifterna.

På basis av den uppdaterade makroekonomiska prognosen och uppgifterna om influtna belopp höjdes uppskattningen av budgetekonomins skatteinkomster 2023 med cirka 1,3 miljarder euro jämfört med planen för de offentliga finanserna i våras (uppskattning utan inverkan av nya skattegrundsändringar). Förändringen förklarades av intäktskalkylen för mervärdesskatt har ökat med 0,6 miljarder euro och intäktskalkylen för samfundsskatt med 0,5 miljarder euro. Höjningen av intäktskalkylen för mervärdesskatt förklarades framför allt av den bättre sysselsättningsutvecklingen än väntat och den därmed ökande privata konsumtionen. Höjningen av intäktskalkylen för samfundsskatt

förklarades däremot av mera preciserade skatteuppgifter för 2021 men också av att driftöverskottet har utvecklats mera positivt än väntat.

Budgetekonomins övriga inkomster minskar cirka 14 procent 2023, eftersom kalkylen för statens aktieförsäljnings- och utdelningsinkomster för 2022 minskar till cirka 1 miljard euro från de cirka 2,4 miljarder euro som budgeterats. Detta förklaras i sin helhet av att kalkylen för aktieförsäljningsinkomster minskar, eftersom inga aktieförsäljningsinkomster har budgeterats för 2023. Därför minskar kalkylen för statens aktieförsäljnings- och utdelningsinkomster med 0,4 miljarder euro jämfört med vårens plan för de offentliga finanserna.

Kalkyl över budgetunderskottet och uppdateringen av den jämfört med våren

Statens budgetproposition uppvisar ett underskott på cirka 8 miljarder euro, vilket täcks genom att öka statskulden. Underskottet inom budgetekonomin ökar med cirka 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2022. I slutet av 2023 beräknas statskulden uppgå till cirka 156 miljarder euro. I och med den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2022 har skulduppskattningen ökat med 10 miljarder euro på grund av förberedelser för betydande lånebehov, men det råder stor osäkerhet i storleken på de lån som staten beviljar till elbolagen och som återbetalas av dem i den exceptionella situationen.

Underskottet inom budgetekonomin har ökat med cirka 0,4 miljarder euro jämfört med planen för de offentliga finanserna från våren 2022. Inkomstprognosen blir cirka 0,3 miljarder euro större än vad som förutsågs på våren på grund av ovan nämnda faktorer. Samtidigt blir också budgetekonomins utgifter cirka 0,9 miljarder större.

Faktorer som bidragit till förändringen i jämvikten hos statens budgetekonomi jämfört med planen för de offentliga finanserna 2022, miljarder euro

	2023
Jämviktskalkyl, planen för de offentliga finanserna 2023–2026	-7,5
Precisering av utgiftsstaten	-0,9
Nya beslutsbaserade utgiftsändringar (netto)	-0,5
Förvärva defensivt material	-0,3
Momsutgifter	-0,1
Statsbidrag till kommunerna och samkommunerna	-0,4
Finansieringen av välfärdsområdena	0,7
Avgifter till Europeiska unionen	0,0
Ändrade uppskattningar av ränteutgifterna för statsskulden	-0,4
Utkomstskydd för arbetslösa, bostadsbidrag och lönegaranti	0,0
Annan ändring av utgifterna (netto)	0,2
Precisering av inkomststaten	0,3
Nya skattegrundsändringar (netto)	-0,6
Ändrade uppskattningar av blandade intäkter och ränte- och dividendintäkter samt intäkter av aktieförsäljning	-0,4
Ändrade uppskattningar av inkomster av blandad natur	0,0
Andra faktorer som påverkat inkomststaten (inklusive uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	1,3
Förändring totalt	-0,6
Jämviktskalkyl, budgetförslag 2023	-8,0

Tabell 19. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfråganposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget

	2022	2023**	2024**	2025**	2026/2022**
	ändring, procent per år				ändring på årlig nivå, %
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	2,7	3,5	3,3	3,2	3,2
Löne- etc. inkomster	4,8	3,3	3,3	3,4	3,6
Pensioner och andra sociala förmåner	1,6	7,0	3,5	3,1	3,6
Kapitalinkomster	-7,2	-4,4	2,7	2,7	-0,7
Förtjänstnivåindex	2,6	3,5	3,0	3,0	3,0
Driftsöverskott	9,4	4,7	4,6	4,1	5,3
Värdet av hushållens beskattningsbara konsumtionsutgifter	8,4	4,2	2,5	3,5	3,4
Mervärdesskatteunderlaget	9,0	4,6	2,5	4,0	3,6
Bensinkonsumtionen	-3,2	-1,7	-3,7	-4,9	-3,9
Konsumtionen av dieselolja	-0,6	-0,9	-2,1	-2,7	-1,9
Elkonsumtionen	-1,5	3,3	0,8	0,9	0,8
Beskattad alkoholkonsumtion	-3,8	1,1	0,2	-0,7	-0,8
Nyregistrering av personbilar	85000	110000	115000	116831	109105
Konsumentprisindex	6,5	3,2	1,8	1,9	3,1

Tabell 20. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

Skatteslag	Skatteunderlag	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%	470, varav staten 139 och kommuner 221
	Pensionsinkomster	1%	146, varav staten 38 och kommuner 94
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%	46
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%	55, varav staten 36 och kommuner 19
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%	141
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1000 st.	3
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1%	9
	Bensinkonsumtionen	1%	13
	Dieselsonsumtionen	1%	15
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1%	15
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1%	10

¹ Exkl. industri, datacentraler och växthus

Tabell 21. Beräknade inkomster inom budgetekonomin

	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	2026/2022**
	bokslut	inkl. tilläggsbudg.					ändring på årlig nivå, %
	md euro						
Beräknade skatteinkomsterna totalt	46,8	49,7	64,5	67,3	69,4	71,7	9,4
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	15,9	16,8	30,9	33,1	34,5	36,2	21,1
Skatter och avgifter på grund av omsättning	21,2	22,6	23,5	24,2	25,2	26,0	4,2
Punktskatter	6,8	7,5	7,4	7,2	7,0	6,8	0,2
Övriga skatter	2,9	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	-1,4
Inkomster av blandad natur	7,2	6,4	6,5	6,2	6,4	6,5	-1,9
Ränteinkomster och vinstredovisningar	2,4	2,6	1,3	1,3	1,3	1,3	-8,0
Inkomstposterna totalt	56,4	58,9	72,5	74,9	77,3	79,6	7,4

Tabell 22. Verkningar av de största förändringarna i de offentliga samfundens skatteintäkter

	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
	mn euro					
Förvärvsinkomstskatter	-434	-612	-1347	-664	-584	-518
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	60	0	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	26	-18	-29	-7	5	0
Samfundsskatt	-100	33	14	7	28	201
Andra direkta skatter	-108	-107	-9	0	0	25
Mervärdesskatt	44	-21	-0	1	0	0
Energiskatt	96	178	64	24	8	15
Andra indirekta skatter	93	62	62	45	0	0
Socialskyddsavgifter	1375	-49	508	-172	11	-347

Budgetekonomin och nationalräkenskaperna

Definitionen av budgetekonomi och nationalräkenskaper skiljer sig från varandra, och statsförvaltningens saldo enligt nationalräkenskaperna kan inte slutledas direkt från budgetekonomins saldo.

Statens budgetekonomi uppvisade ett underskott på 9,6 miljarder euro 2021. Enligt nationalräkenskaperna uppgick hela statsförvaltningens underskott till 8,2 miljarder euro, ungefär 1,4 miljarder euro mindre. År 2021 förklaras skillnaden mellan räkenskaperna och budgeten särskilt av en ökning av reservationsanslagen, eftersom de för budgeteringsåret bokförs som underskott i budgetekonomin, men i räkenskaperna först när utgifterna realiseras. Av reservationsanslagen överfördes 2021 cirka 2,7 miljarder euro mer till följande år än 2020. Övriga skillnader i bokföringspraxis försämrade för sin del räkenskaperna jämfört med budgeten.

I år är budgetbalansen sämre än saldot enligt räkenskaperna. Skillnaden förklaras av att den andel av finansieringen för välfärdsområdena i januari 2023, som budgeterats för 2022, bokförs i räkenskaperna som utgift först 2023. Skillnaden mellan budgeten och räkenskaperna ökas dessutom av större korrigeringar av periodiseringen av skatteinkomster än vanligt. Men budgetbalansen förbättras av planliga aktieförsäljningar, som inte syns som inkomster i räkenskaperna.

Situationen förändras 2023, och underskottet i räkenskaperna är nära budgetunderskottet. Budgeten belastas åter av finansieringen av jaktplansprojektet, som börjar synas som utgifter i räkenskaperna från och med 2025. Å andra sidan försämras räkenskaperna nu av välfärdsområdenas finansiering som bokförs 2023, men som i budgeten bokförs för 2022. Åren 2025–2026 är räkenskapernas underskott klart större än budgetunderskottet, eftersom finansieringen av jaktplansprojektet börjas synas som utgifter i räkenskaperna.

Man kan inte heller alltid sluta sig till statens behov av upplåning utifrån budgetunderskottet eller underskottet i nationalräkenskaperna. År 2021 togs cirka 3,7 miljarder euro mer i skuld. Utifrån budgetunderskottet borde lån ha tagits på 9,5 miljarder euro, så upplåningen var till och med 5,8 miljarder euro mindre än vad budgetunderskottet förutsatte och 4,4 miljarder euro mindre än vad underskottet i nationalräkenskaperna förutsatte. Allmänt taget finns det många orsaker till skillnaden mellan underskottet och förändringen i skulden. Skuldtagningen kunde minska 2021, eftersom statens minskade de likvida medlen med 2,5 miljarder euro.

Dessutom minskade anslag som överförs behovet av skuldtagning i förhållande till budgetunderskottet med 2,7 miljarder euro. På grund av ändringen av statistikföringen av den offentliga skulden påverkas EDP-skulden i fortsättningen av förändringar i räntestödslånestocken.

Orsakerna till skillnaden mellan budgetekonomins saldo och statsförvaltningens saldo enligt nationalräkenskaperna är många. Den viktigaste orsaken är att den statliga sektorn enligt nationalräkenskaperna är mer omfattande än enbart budgetekonomin, i vilken huvudsakligen ingår statens ämbetsverk. Till räkenskapernas statliga sektor hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten och deras fastighetsbolag samt Senatfastigheter. Besluten om klassificering av olika offentliga enheter omvärderas regelbundet. På Statistikcentralens webbplats finns en förteckning över alla enheter som hör till statsförvaltningen och mer allmänt till den offentliga sektorn.

Utöver klassificeringen bidrar också de avvikande bokföringsprinciperna till skillnaderna mellan nationalräkenskapernas och budgetekonomins utgifter. Räkenskaperna är baserade på prestationsprincipen, medan budgetekonomin delvis är baserad på kassapprincipen. På grund av bokföringsprincipen medför i synnerhet reservationsanslagen i budgeten skillnader mellan budgeten och räkenskaperna. Reservationsanslagen är fleråriga anslag som budgeteras i budgeten för ett år. I nationalräkenskaperna bokförs reservationsanslagen utifrån prestationsprincipen enligt det år då de används, såsom övriga utgifter. Reservationsanslagens nettoeffekt kan variera mycket från år till år. Skatter, subventioner och EU-avgifter omvandlas i räkenskaperna enligt prestationsprincipen med en korrigerings av periodiseringen. Storleken på de skillnader som korrigeringsarna av periodiseringen orsakar blir synliga först i efterhand.

I budgetekonomins saldo betraktas som inkomster och utgifter även de finansplaceringar, såsom lån som staten beviljat och återbetalat samt aktieförsäljningar och -förvärv, som i nationalräkenskaperna behandlas huvudsakligen som finansiella transaktioner. De finansiella transaktionerna inverkar inte på saldot för statsfinanserna enligt räkenskaperna. Som finansiella transaktioner betraktas också derivat, med vilka Statskontoret har lyckats minska ränteutgifterna som betalas från budgeten. Eftersom den minskade inverkan på ränteutgifterna som följer av derivatavtal i anslutning till räntorna inte beaktas i räkenskaperna är ränteutgifterna enligt räkenskaperna klart större än ränteutgifterna i budgeten.

Tabell 23. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen¹

	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro				
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin ²	-17,4	-9,6	-7,7	-8,4	-8,4
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	0,4	-0,2	-0,8	0,2	0,2
Finansiella placeringar, netto	-0,4	-0,2	-0,3	0,1	-0,0
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Korrigerig av kassa- / prestationsprincipen	0,8	0,3	2,0	1,2	1,6
Övriga korrigeringsposter ³	3,6	1,8	0,9	-1,0	-1,4
Nettokreditgivningen (+) / -upplåningen (-) inom statsförvaltningen	-13,1	-8,2	-6,2	-8,3	-8,4

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Innehåller skuldhanteringsutgifter

³ Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utländska placeringar, tilläggsdividender samt inverkan av periodisering av reservationsanslag"

2.3 Lokalförvaltning

Även om ökningen av konsumtionsutgifterna inom lokalförvaltningen avtar 2022 i och med att utgifterna för covid-19 minskar jämfört med året innan, uppvisar lokalförvaltningens saldo ett underskott på över en miljard euro (dvs. 0,4 procent i förhållande till BNP), eftersom stödåtgärder som till exempel höjningen av utdelningen av samfundsskatten och ökningen av statsandelar upphör. Ökningen av konsumtionsutgifter 2022 beror på ökat servicebehov, men också på avvecklingen av vård- och serviceskulden och utvidgningen av kommunernas uppgifter i enlighet med statsminister Marins regeringsprogram, vilket ökar kostnaderna årligen. Extra utgifter orsakas också av invandringen av personer som flyr undan kriget i Ukraina, och regeringen har förbundit sig att ersätta kommunernas kostnader till exempel för undervisning och integration.

Löneuppgörelsen för kommunsektorn våren 2022 tillämpas på alla anställda inom kommunsektorn. Utöver de avtalsenliga höjningarna enligt den så kallade allmänna linjen reformeras lönerna inom kommunsektorn genom ett särskilt utvecklingsprogram åren 2023–2027. Enligt programmet stiger lönerna inom kommunsektorn under fem år med sammanlagt cirka 5,1 procent utöver de avtalsenliga höjningarna. Löneuppgörelserna inom kommunsektorn har stor betydelse för lokalförvaltningens framtida kostnadsutveckling, eftersom personalkostnaderna utgör den största kostnadsposten. Därtill föreligger risk för nya arbetskonflikter, eftersom förbunden inom vårdbranschen har hotat med nya stridsåtgärder.

Social- och hälsovårdens och räddningsväsendets uppgifter överförs till välfärdsområdena och finansieringen som motsvarar dem till staten 2023¹. Kommunernas inkomster och utgifter halveras nästan som följd av reformen. I och med social- och hälsovårdsreformen överförs ansvaret för de svårförutsägbara och snabbt växande social- och hälsovårdsutgifterna till välfärdsområdena. Inom kommunalförvaltningens (lokalförvaltningen utan välfärdsområdena) uppgifter efter reformen läggs tyngden allt mer på småbarnspedagogik och utbildning, där det sammanlagda servicebehovet sjunker till följd av att nativiteten sjönk under hela 2010-talet. I utvecklingsprognosen har det minskade servicebehovet på sedvanligt sätt mjukats upp

1 I prognosen ingår Helsingfors social- och hälsovård och räddningsväsende i välfärdsområdenas undersektor.

något, eftersom möjligheten att anpassa skolnätet är begränsat i mindre kommuner. Antalet barn inom småbarnspedagogiken påverkas också av deltagandet, som har ökat de senaste åren.

Förutom social- och hälsovårdsreformen infaller också regeringsperiodens slut under 2023. Många av regeringens tidsbundna åtgärder upphör och från den kommunala ekonomin försvinner till exempel understöd på grund av covid-19 samt projekt för kvalitet och jämlikhet i småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen.

Till välfärdsområdena överförs investeringar från den kommunala ekonomin till ett värde av uppskattningsvis 1,2 miljarder euro. Investeringstrycket inom den kommunala ekonomin förblir betydande bland annat på grund av byggnadsbeståndets ålder och befolkningens migration. Dessutom kräver åtgärderna för att bekämpa klimatförändringar och förbereda sig på konsekvenser av klimatförändringar att kommunerna inför nya metoder och gör investeringar i bland annat den gröna omställningen. Det är dock möjligt att investeringarna skjuts framåt till de kommande åren på grund av de osäkra ekonomiska utsikterna, flaskhalsarna i resurserna och de ökande kostnaderna.

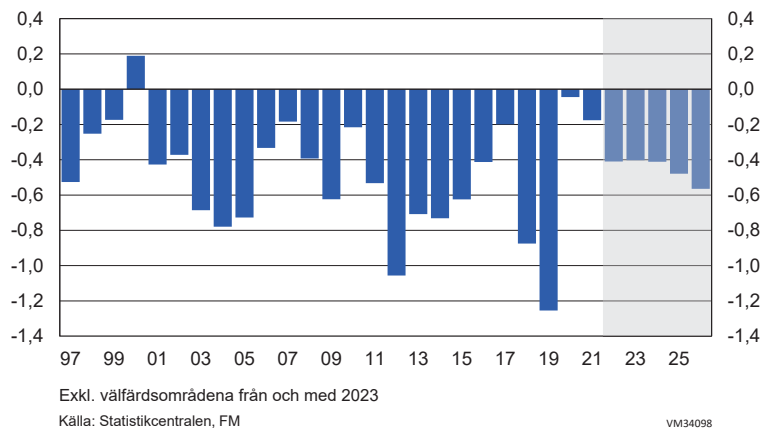
Kommunalförvaltningens underskott uppskattas kvarstå på cirka 0,4 procent i förhållande till BNP 2023. Den strukturella obalansen i kommunalförvaltningens utgifter och inkomster ökar den nominella skulden fram till 2023. Som följd av social- och hälsovårdsreformen överförs en skuld på cirka 5,1 miljarder euro till välfärdsområdena 2023. I kalkylen över utgiftstrycket uppvisar kommunalförvaltningen ett underskott på över en miljard euro också efter social- och hälsovårdsreformen 2023. Även om det utgiftstryck som beror på befolkningens åldrande lättar efter social- och hälsovårdsreformen, är inkomsterna och utgifterna fortfarande i obalans, och den ökar något. Under granskningsperioden ökar kommunalförvaltningens underskott till 0,6 procent i förhållande till BNP 2026. Det att ökningen av underskottet jämnas ut visar sig dock så att ökningen av skuldkvoten bromsas upp jämfört med den genomsnittliga ökningstakten under det senaste årtiondet.

Tabell 24. Lokalförvaltning exkl. välfärdsområdesförvaltning från och med 2023¹

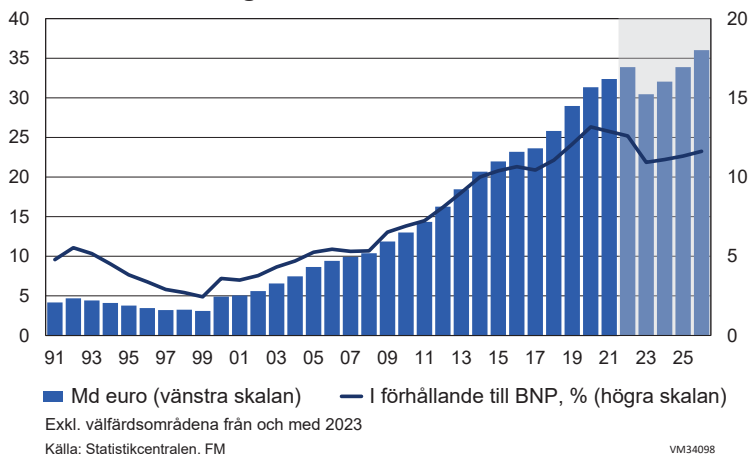
	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro					
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	23,2	24,6	25,8	26,5	12,7	13,2
därav kommunalskatt	19,4	20,5	20,8	21,7	8,6	9,2
samfundsskatt	1,9	2,2	3,0	2,7	2,0	1,9
fastighetsskatt	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1
Övriga inkomster ²	20,1	23,7	23,9	24,7	14,5	14,9
därav erhållna räntor	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
erhållna transferingar från statsförvaltningen	14,4	17,7	17,6	18,1	8,1	8,3
Inkomster totalt	43,2	48,3	49,7	51,2	27,2	28,1
Konsumtionsutgifter	37,5	38,8	41,4	43,0	20,5	21,3
därav löntagarutgifter	22,1	22,4	23,4	23,9	12,6	13,0
Transfereringar	2,6	2,7	2,7	2,8	2,1	2,2
därav socialförmåner och -bidrag	0,8	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0
subventioner och övriga transfereringar	1,6	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8
ränteutgifter	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3
Kapitalavgifter ³	6,2	6,9	6,1	6,5	5,7	5,8
Utgifter totalt	46,3	48,4	50,2	52,3	28,3	29,3
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-3,0	-0,1	-0,4	-1,1	-1,1	-1,2
Primärt överskott ⁴	-2,8	0,0	-0,3	-0,9	-0,9	-0,9

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Inkl. mottagna kapitaltransfereringar och förslitning av fast kapital³ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar⁴ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Lokalförvaltningens finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Lokalförvaltningens skuld

2.4 Välfärdsområdena

Välfärdsområdena inleder sin egentliga verksamhet vid ingången av 2023, och från och med det utgör de en separat undersektor i prognosen för den offentliga ekonomin. Till välfärdsområdena räknas i prognosen verksamheten inom de nya välfärdsområden som grundas i samband med social- och hälsovårdsreformen, HUS-sammanslutningen samt Helsingfors stads räddningsväsende och social- och hälsovård.

Välfärdsområdena uppvisar till en början ett litet underskott. Underskottet är cirka 0,2 procent i förhållande till BNP. Det beror i huvudsak på den höga investeringsnivån inom social- och hälsovården och kommer att sjunka något under de

kommande åren. Sektorns saldo försämras av den snabba kostnadsökningen, framför allt inom personalkostnader. I prognosen för välfärds-områdena väntas sektorns inkomstutveckling följa de lönehöjningar och det femåriga löneprogram som det avtalades om i början av juni, även om det ännu inte har ingåtts avtal med de fackförbund som representerar vårdpersonalen.

Välfärdsområdena får sin finansiering huvudsakligen från staten. Den statliga finansieringen med beaktande av den beräknade ökningen av servicebehovet ökar med 0,2 procentenheter. Från och med 2025 beaktas bara 80 procent av ökningen av servicebehovet. Dessutom förändras finansieringen i enlighet med välfärdsområdenas prisindex och uppgiftsändringar. Välfärdsområdena får också en del avgiftsintäkter. Sektorns totalinkomst 2023 uppgår till 27,4 miljarder euro, av vilka 90 procent kommer från staten.

Välfärdsområdenas utgiftsökning grundar sig på ökningen av servicebehovet och på utgifternas förutsedda prisutveckling. Antagandet som gäller investeringar grundar sig på budgetuppgifter och på separata enkäter som gäller investeringar. Huvuddelen av välfärdsområdenas utgifter utgörs av produktionskostnader för social- och hälsovårdstjänsterna. Av utgifterna 2023 utgörs 26,1 miljarder euro av personalkostnader eller utgifter för köp av varor och tjänster.

I början har välfärdsområdena också förändringskostnader för inledning av verksamheten och för organisering. Prognosen utgår ifrån antagandet att förändringskostnaderna till följd av IKT-ändringskostnader, förvaltningsutgifter och löneharmonisering realiseras i enlighet med bedömningen i regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen. Det råder osäkerhet om förändringskostnadernas storleksklass. Dessutom föreligger fortfarande en kostnadsrisk med anknytning höjningar av lönerna för förbunden inom vårdbranschen, eftersom förhandlingarna inte är avslutade.

Tabell 25. Välfärdsområdena

	2023**	2024**
	md euro	
Inkomster totalt	27,4	28,4
Utgifter totalt	28,1	29,1
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-0,7	-0,8
Skuld	5,8	6,6

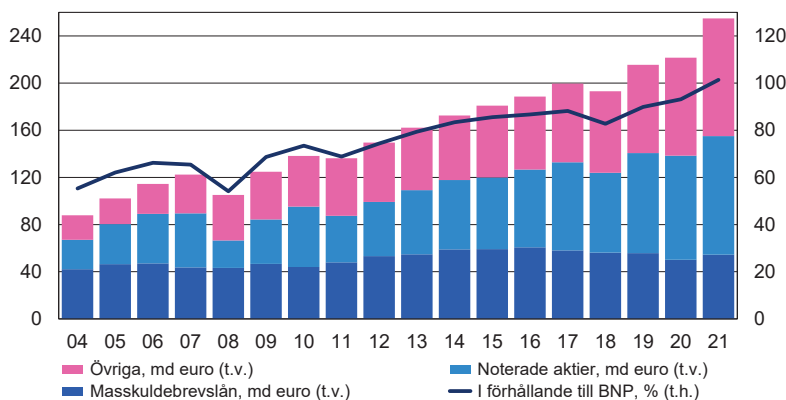
2.5 Socialskyddfonder

2.5.1 Arbetspensionsanstalterna

Arbetspensionsanstalternas överskott nådde i fjol nästan samma nivå som före pandemin, 0,8 procent i förhållande till BNP. I år ökade arbetspensionsanstalternas överskott till 1,4 procent i förhållande till BNP. Överskottet förbättras av att den högre pensionsavgiften för arbetsgivare inom den privata sektorn införs för åren 2022–2025. Ökningen av arbetspensionsanstalterna kapitalinkomster är av särskilt stor betydelse. Arbetspensionsmedlen ökade i slutet av 2021 till 256 miljarder euro, men de har minskat något under början av innevarande år.

Under 2023 ökar arbetspensionsutgifterna i snabb takt genom att de snabba pris-höjningarna påverkar pensionernas indexjusteringar. Samtidigt avstannar förbättringen av sektorns finansiella ställning, även om den stigande räntenivån också ökar kapitalinkomsterna. Arbetspensionsanstalternas kapitalinkomster, dvs. ränte- och utdelningsintäkter, ökade med 14 procent förra året. I år väntas kapitalinkomsterna öka ytterligare, då räntenivån stiger snabbt.

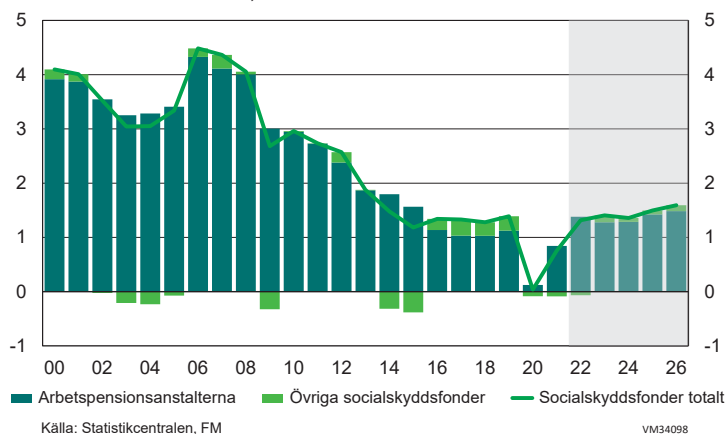
Arbetspensionsbolagens placeringsstock
samtliga medlemssamfund

Källa: Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Statistikcentralen, FM

VM34098

Socialskyddsfondernas finansiella ställning i förhållande till BNP, %

Tabell 26. Socialskyddsfonder¹

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	md euro					
Avkastning på placeringstillgångar	4,3	3,5	4,0	5,4	6,7	7,3
Socialskyddsavgifter	28,5	27,6	30,3	31,8	33,4	34,3
arbetsgivarnas avgifter	17,8	16,7	18,8	19,9	20,9	21,4
försäkrades avgifter	10,8	10,8	11,5	11,9	12,5	12,8
Transfereringar från övriga offentliga samfund	15,7	17,2	16,8	16,3	17,2	17,3
Övriga inkomster	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Inkomster totalt	48,9	48,7	51,4	53,8	57,6	59,1
Konsumtionsutgifter	3,8	3,8	4,1	4,2	4,2	4,3
Socialförmåner och -bidrag	38,5	41,2	41,7	42,4	45,6	46,9
Övriga utgifter	3,2	3,6	3,7	3,6	3,8	3,9
Utgifter totalt	45,5	48,6	49,5	50,2	53,6	55,1
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	3,3	0,1	1,9	3,5	4,0	3,9
Arbetspensionsanstalterna	2,7	0,3	2,1	3,7	3,6	3,7
Övriga socialskyddsfonder	0,6	-0,2	-0,2	-0,2	0,4	0,2
Primärt överskott ²	3,4	0,1	1,9	3,6	4,0	4,0

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 27. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2019	2020	2021	2022	2023**	2024**
Socialförsäkringsavgifter ¹						
Arbetsgivare						
Sjukförsäkring	0,77	1,34	1,53	1,34	1,58	1,48
Arbetslöshetsförsäkring	1,50	1,26	1,43	1,51	1,54	1,54
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,35	15,22	16,95	17,40	17,40	17,40
Kommunernas pensionsförsäkring	21,17	20,78	20,60	20,34	20,34	20,34
Löntagare						
Sjukförsäkring	1,54	1,86	2,04	1,71	1,95	1,88
Arbetslöshetsförsäkring	1,50	1,25	1,40	1,50	1,50	1,50
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	7,05	7,45	7,45	7,45	7,45	7,45
Förmänstagare						
Sjukförsäkring	1,61	1,65	1,65	1,50	1,51	1,53
Pensionsindex						
Arbetspensionsindex	2585	2617	2631	2691	2864	2935
Folkpensionsindex	1617	1633	1639	1674	1798	1837

¹ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.5.2 Övriga socialskyddsfonder

De övriga socialskyddsfonderna består i huvudsak av Folkpensionsanstalten, som ansvarar för den grundläggande sociala tryggheten, samt Sysselsättningsfonden, som ansvarar för det inkomst-relaterade utkomstskyddet för arbetslösa. De övriga socialskyddsfonderna uppvisar i år ett litet underskott, 0,1 procent, i förhållande till BNP. De övriga socialskyddsfondernas saldo uppvisar ett överskott nästa år och ligger nästan i balans under resten av prognosperioden.

Höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna i år ökar sektorns inkomster. Därtill minskar arbetslöshetsutgifterna ytterligare jämfört med fjolåret tills de långsamt vänder uppåt. Trots det börjar Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert växa, och i slutet av prognosperioden ökar trycket för att minska premierna, eftersom

konjunkturbuffertens övre gräns börjar närma sig. I år ökas Folkpensionsanstaltens utgifter bland annat av utbetalningen av dagpenning vid smittsam sjukdom, vars belopp väntas kvarstå på hög nivå också under kommande år. Till ökningen av förmånerna bidrar också de större indexjusteringarna till följd av den höga inflationen. Nästa år ökar utgifterna också på grund av ett elstöd, som preliminärt bedöms uppgå till 300 miljoner euro. Även i flera andra förmåner har det utöver de normala indexhöjningarna gjorts förbättringar för att kompensera för de stigande priserna.

2.6 Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet

Den åldrande befolkningen har redan under de gångna 10 åren ökat pensionsutgifterna och skapar ett stort tryck på den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt. I synnerhet ökningen av den äldre befolkningen ökar vård- och omsorgsutgifterna under de närmaste årtiondena. Den nuvarande totala skattekvoten kommer inte att räcka till för att finansiera utgifterna. Samtidigt minskar befolkningen i arbetsför ålder, som med sina skatter finansierar den offentliga servicen och den sociala tryggheten.

På lång sikt råder det en obalans mellan de offentliga finansernas inkomster och utgifter, dvs. ett hållbarhetsunderskott. Beräkningen över hållbarhetsunderskottet visar exakt hur mycket den offentliga ekonomin bör stärkas inom den närmaste framtiden för att den offentliga ekonomin ska vara i balans på lång sikt. Med andra ord skulle det efter anpassningen inte längre finnas något behov av att höja skattesatserna, minska utgifterna, genomföra strukturella reformer som stärker de offentliga finanserna eller öka skuldsättningen. Beräkningen över hållbarhetsunderskottet visar dock inte på vilket sätt eller enligt vilken tidtabell det vore förnuftigt att stabilisera skuldkvoten i den offentliga ekonomin. Kalkylen beaktar inte heller de negativa inverkningarna av anpassningen eller de strukturella reformernas eventuella gynnsamma inverkan på den ekonomiska tillväxten¹.

1 Eftersom hållbarhetsunderskottet, dvs. den s.k. S2-indikatorn, inte beaktar de direkta anpassningsåtgärdernas negativa effekter på den ekonomiska tillväxten, ska den inte ensam användas för att bedöma den anpassning som krävs. Det finns andra sätt att bättre beakta de negativa tillväxteffekterna av direkta anpassningsåtgärder. Resultatet från S2-indikatorn motsvarar tekniskt en situation där den s.k. finanspolitiska koefficienteffekten skulle vara noll, dvs. anpassningsåtgärderna inte bromsar den ekonomiska tillväxten. I verkligheten tänker man i allmänhet att direkta anpassningsåtgärder minskar den ekonomiska tillväxten. Däremot har många strukturella reformer inte en sådan negativ effekt, utan de kan också stärka möjligheterna till ekonomisk tillväxt.

I beräkningar över hållbarhetsunderskottet beräknar man hur befolkningens åldrande påverkar utsikterna för de offentliga finanserna under de kommande decennierna. Utöver befolkningens åldrande orsakar också andra faktorer tryck på den offentliga ekonomin. De beror till exempel på beredskapsåtgärder i den nya försämrade säkerhetspolitiska miljön, klimatförändringarna och på behovet att förnya- och reparera infrastruktur, vilka inte ingår i granskningen av hållbarhetsunderskottet.

Finansministeriet bedömer att hållbarhetsunderskottet kommer att vara cirka 3 procent i förhållande till BNP, det vill säga cirka 9 miljarder euro på 2026 års nivå. Bedömningen av hållbarhetsunderskottets storlek har inte ändrats i väsentlig grad från i våras. Resultatet tolkas så att befolkningens åldrande utgör en betydande utmaning för den offentliga ekonomins hållbarhet. Riskerna för den offentliga ekonomin ökas dessutom av den förutsedda ökningen av den offentliga ekonomins skuldkvot.

I beräkningen av hållbarhetsunderskottet förutsätts det inte att den offentliga skulden jämnas ut till någon viss nivå. Därmed kan den balansnivå som kalkylen ger för skulden också vara relativt hög eller låg beroende på vilken nivå skuldkvoten ligger på vid utgångsläget och hur den åldrande befolkningen bedöms påverka utvecklingen av de offentliga utgifterna under de kommande decennierna. Därför bör den offentliga ekonomins skuldhållbarhet granskas också på andra sätt. Sådana är till exempel de granskningar som föreslås i finansministeriets rapport om de offentliga finansernas hållbarhet².

Finansministeriets bedömning av den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt grundar sig på metoder och beräkningsprinciper som gemensamt avtalats i EU:s arbetsgrupp för åldrandefrågor (AWG). Hållbarhetskalkylen är en belastningskalkyl, inte en prognos över vilket scenario som är det mest sannolika. I hållbarhetskalkylen tillämpas antagandet om en oföränderlig politik, dvs. den projicerar en utveckling baserad på gällande lagstiftning och praxis och utgående från en befolkningsprognos, en uppskattning av utgifterna enligt åldersgrupp och en uppskattning av den ekonomiska utvecklingen på lång sikt. I beräkningen av hållbarhetsunderskottet beaktas endast de beslut vars inverkan på den offentliga ekonomin kan

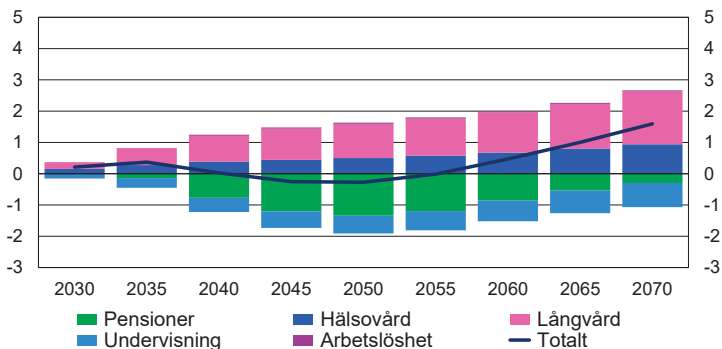
2 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162357>

bedömas med tillräcklig säkerhet. Beräkningsmetoderna beskrivs i detalj i finansministeriets metodbeskrivning för beräkning av hållbarhetsunderskottet³.

Man strävar efter att grunda bedömningen av hållbarhetsunderskottet på så realistiska antaganden som möjligt. Som vilken mätare som helst lever även denna bedömning i viss mån med tiden allteftersom materialet och prognoserna uppdateras. I tabellen nedan presenteras de centrala beräkningsantagandena för hållbarhetsunderskottskalkylen och granskas hur känslig kalkylen för hållbarhetsunderskottet är för förändringar i dem. Resultaten från känslighetsanalyserna presenteras mer detaljerat i det sista kapitlet i hållbarhetsunderskottskalkylens ovan nämnda metodbeskrivning. I vilket fall som helst erbjuder kalkylen över hållbarhetsunderskottet och dess känslighetsanalyser ett nyttigt och konsekvent sätt för att analysera vilken storleksklass det är fråga om när befolkningen åldras och med vilka metoder denna utmaning kan bemötas.

3 <https://vm.fi/sv/metodbeskrivningarna>

Ändring av åldersrelaterade utgifter från och med 2026, i förhållande till BNP, %

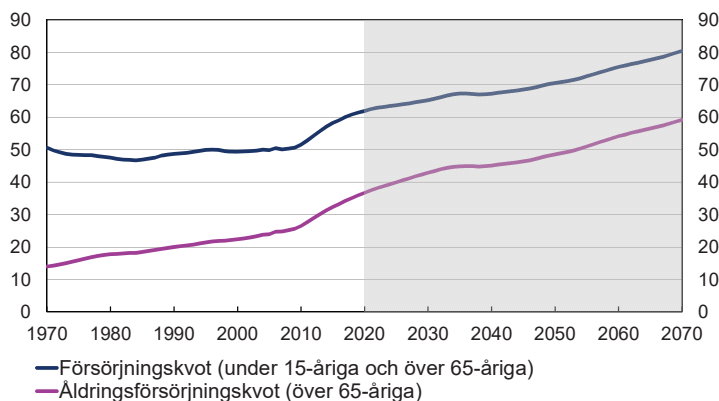

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

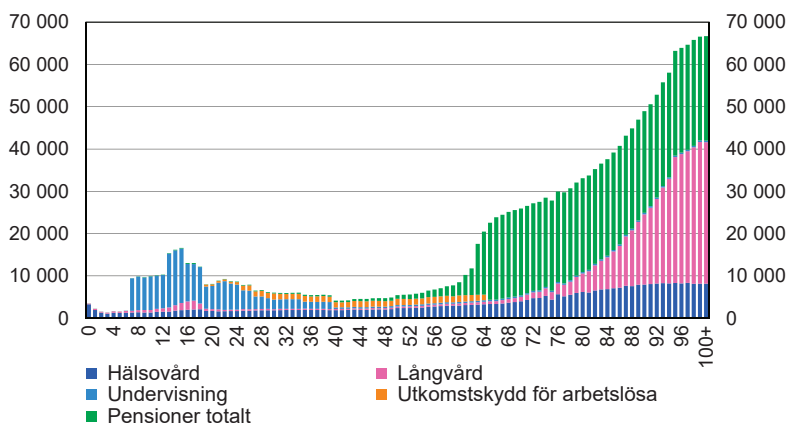
VM34098

Försörjningskvot personer per 100 i arbetsför ålder

Källa: Statistikcentralen, FM

Åldersrelaterade utgifter per åldersgrupp 2019 euro per invånare, medeltal

Källa: Social- och hälsovårdsministeriets SOME modell, FM

Tabell 28. Känslighet för ekonomiska antaganden

	Baskalkyl (hösten 2022)	Förändring, %-enh.	Inverkan på hållbarhets- underskottet, %-enh. ¹
Ökning av den allmänna produktiviteten (och realinkomsterna) 2026-2070	i medeltal 1,5 %	+0,5	-0,3
Sysselsättningsgrad (15–64-åringar) 2026-2070	74,5 % 2025 och 76,5 % 2070	+1,0	-0,2
Produktivitetsökning inom den offentliga hälso- och socialvården årligen 2026-2070	0%	+0,5	-1,7
De offentliga finansernas strukturella primära underskott ² / BNP 2026	-1,0 %	+1,0	-1,0
Nativitet (totalt fertilitetstal)	1,45	+0,25 (= 1,70)	Ungefär 0,0
Nettoinflyttning årligen (inverkar om sysselsättningsgraden inte ändras)	15 000	+ 7 500 (= 22 500)	-0,3
Förväntad livslängd för en 50-åring (33,7 år 2021)	Förlängs med 7 år före 2070	- 1,4 år (= 5,4 år)	-0,6
Behovet av hälso- och socialvårdstjänster skjuts fram då livslängden ökar	Skjuts fram med hälften av den förväntade livslängdens förlängning (över 50-åringar)	Skjuts fram i samma takt som livslängden ökar	-1,1
		Skjuts inte alls fram när livslängden ökar	1,1
Inflation (BNP-deflatorn och konsumentpriserna) 2026-2070	2%	-0,5	Ungefär 0,0
Realränta på offentlig skuld (+ inverkan på ifrågavarande sektors diskonteringsränta)	Realränta på offentlig skuld och ränteintäkter 2 %, statens och kommunernas reella aktieinkomster 4 % samt arbetspensionsanstaltens reella placeringsavkastning 3,5 % (från 2040-talet)	-0,5	-0,2
Realränta på offentlig skuld samt inverkan på den reella avkastningen på statens, kommunernas och arbetspensionsanstaltens ränteplaceringar (+ inverkan på alla sektors diskonteringsränta)		-0,5	0,1
Realränta på offentlig skuld samt reell avkastning på alla placeringar inom den offentliga ekonomin (+ inverkan på alla sektors diskonteringsränta)		-0,5	0,7

¹ Beräkningen bygger på finansministeriets hållbarhetskalkyl från sommaren 2020 (effekterna av de ändrade antagandena hålls konstanta mellan beräkningsomgångarna).

² Underskott utan ränteutgifter

Bilagatabeller

1. **Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2017–2021**
2. **Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro**
3. **Samhällsekonominns finansiella jämvikt**

Bilagatabell 1. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2017 - 2021, %-förändring

	Åren 2017-2021		Genomsnittliga prognosavvikelse	
	Medeltal av prognoser, %	Medeltal av utfall, %	Under- eller överskattning av prognosen ¹ , %-enhet	Prognosavvikelsen storlek ² , %-enhet
BNP (volym)	1,5	1,1	0,4	1,6
BNP (värde)	3,2	2,8	0,4	1,9
Privata konsumtionen (värde)	3,0	1,7	1,3	2,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,6	0,1	-0,6	1,3
Inflation	1,3	1,1	0,3	0,7
Lönesumma	2,6	2,8	-0,2	2,0
Arbetslöshetsgrad	7,7	7,6	0,1	0,7
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	48,7	48,2	0,5	4,2
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,0	-2,6	0,6	1,5
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-1,9	-2,1	0,2	2,0

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juni.

Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatorn för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosavvikelsen.

² Medeltalet av avvikelens absoluta värde anger prognosavvikelsens genomsnittliga storlek, oberoende av avvikelens riktning.

Bilagatabell 2. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser					
	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	240 097	237 987	251 431	268 902	278 564	288 587
Import av varor och tjänster	95 283	85 131	98 432	121 054	127 356	132 114
Totalutbud	335 141	323 118	349 863	391 042	407 262	422 096
Export av varor och tjänster	95 657	85 512	99 064	118 885	124 982	130 819
Konsumtion	181 700	179 391	189 489	202 733	210 245	216 947
privat	126 081	121 548	128 136	138 008	143 644	148 367
offentlig	55 619	57 843	61 353	64 726	66 602	68 580
Bruttobildning av realkapital	57 149	57 463	59 450	63 874	66 059	68 405
privat	46 636	45 767	48 924	52 177	53 370	55 858
offentlig	10 513	11 696	10 526	11 697	12 689	12 547
Totalefterfrågan	335 146	323 150	348 789	389 968	406 188	421 022
	Fasta priser, referensår 2015; ej adderbara					
	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	229 599	224 486	231 272	236 619	238 140	241 502
Import av varor och tjänster	90 769	85 476	90 262	91 876	94 305	97 344
Totalutbud	320 372	309 953	321 427	328 385	332 530	339 106
Export av varor och tjänster	91 624	85 435	90 224	91 211	93 638	97 404
Konsumtion	175 912	171 251	176 939	179 172	179 843	181 475
privat	121 753	116 810	121 052	122 432	123 444	125 196
offentlig	54 167	54 462	55 917	56 765	56 431	56 320
Bruttobildning av realkapital	52 317	52 043	52 607	54 511	55 147	56 080
privat	42 528	41 195	43 098	44 312	44 357	45 631
offentlig	9 794	10 878	9 491	10 189	10 792	10 438
Totalefterfrågan	320 373	309 447	320 401	327 358	331 502	338 075

Bilagatabell 3. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

	2017	2018	2019	2020	2021
	i förhållande till BNP, %				
Bruttoinvesteringar	23,3	24,1	23,8	24,2	23,4
hushåll och icke vinstsyftande samfund	6,9	7,1	7,0	7,0	7,1
företag och kreditinstitut	12,4	12,6	12,4	12,2	12,1
offentliga samfund	4,1	4,3	4,4	4,9	4,1
Bruttosparande ¹	23,3	23,5	23,8	25,2	25,9
hushåll och icke vinstsyftande samfund	3,6	3,9	4,7	7,2	4,9
företag och kreditinstitut	16,3	16,2	15,7	18,7	19,4
offentliga samfund	3,3	3,4	3,4	-0,7	1,6
Finansiellt överskott	-0,7	-1,8	-0,2	0,8	0,8
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-3,5	-3,3	-2,5	0,0	-2,4
företag och kreditinstitut	3,4	2,4	3,2	6,2	6,6
offentliga samfund	-0,7	-0,9	-0,9	-5,5	-2,6
Statistisk differens	0,0	-0,0	0,0	-0,1	0,8

¹ Inklusiv kapitalöverföringar, netto

